

711 51

ՉԼՅԵՆՔԵՐ

ՇԼՐԵԿԵՆ

Յորում բովանդակին հոգենուագ պաշտօներ
գործիւնք սուրբ եկեղեցւոյ հայաստանեայց
'ի փառաբանութիւն լստուծոյ և 'ը մեծարանս
սրբոյ նորա:

Կորգաւորեալ ըստ պատշաճի ի-րաւունիւր առաջ հանդերձ խորհրդաւոր խաղ
ածովս 'ի տի-րո-ւիւն երգեցողոյ:

'ի Հայրապետութ լրարատեան մայր լթոոյ սրբոյ լաթուղիկէ 1,2
միածնի ճեառն և ճեառն 8. Յովհաննու կարբեցւոյ լստուածընար
լաթուղիկոսի ամ հայոց, և լսպետի սքն լղէքոսնդրի 'եվսցւոյ:

ՈՐՈՅ

հրամանաւ իսկ հպագրեալ

Երախիւք կարբեցի տէր մարտ-բեանց լսպետ Յովսէփ Լալիսկոյոսի փե-
տային Սահակայ, և քեռն Լալիսաբեթի հանգուցեւոց, և մօրն Հովսէփմէի:

'ի սուրբ լաթուղիկէն

ԼՅՄԻԸՅԻՆ

2004

Յափ ճեառն 1833, և հայոց ոմճք:

8856-57

243

1821-64

Որ շնորհա հոգացն արբին, և ընդ թափանալս թափանալն երգեցին շեղանալապէս
երգս շարունաց :

Եւս սուրբն խաչակ և սբն Սեբուս՝ ասացին զուրն եղանակաւ որ
ձայնսն, և զերկու ձայն ստեղիս :

(1) Եւս սուրբն խաչակ՝ զ՛լ ազարուն, և զկարգն Լազ շաբաթեան :

(2) Եւ սուրբն Սեբուս՝ զկարգն Լաշխարութեան :

(3) Սուրբն Սոփէս քերթող՝ զճրագալուցի Ուրախացիրն, զկարգ Ենըն
դեանն և զԼիւթառամն, զՏէն ը առաջին, զՅարուէ հարցսն, և զառաջին
պատկերսն չորդայ գալստեան, զՍարգալաւի և զԱրախոխման, և ըզ
Սեծացուացէքն :

(4) Եւս սբ Մարտիրոս, զԹադաւորացն, զԼաքերոցն, զՅօջաննու, սրբոյն
Իրիգորի, զՍարգաբէրցն, և զՍարգանանցն, զայս ամ՝ ոմանք Լիանիայի
տան, և ոմանք Խորենացոյն :

(5) Ստեփաննոս սիւնեցի առաջինն՝ որ յաշակեղոսց անտի սբց Թարգման
չաց, զեօթն ձայնսն Լազ օրհնութեանց :

(6) Յօջան մանդակունին՝ զԼիսկիղն բանն ամ՝ զհամբարձին, զոր ոմանք
() ձնեպոյն տան :

(7) Տէր Կոթոասն՝ զՀռիփսիմեանց Լիւնիցն, և զՀարցն :

(8) Սբն խաչակ ճորափորոյ՝ որ գւաց ընդդէմ տաճկաց շիրաչին, զԼիւթ
դեցոյ, զՕլեւնդանագիր անարասն, և զՏէր երկից՝ Որ զարդարեաց :

(9) Սուրբն Յօջան օձնեցի խմստասերն՝ զկարգ Սեծ տունիցն :

(10) Ստեփաննոս սիւնեցի երկրորդն՝ զՍրբութիւն սրբոց՝ Խաչին, զոր ոմանք
Ստեփաննոսի մոկաց Լապի տան՝ որ ապարանցի ևս կոչի :

(11) Պետրոս գետադարձն՝ զՀանգստեան շաբաթանսն, զՍարտիրոսացն, և
զբազումն ի Սանկաեաց :

(12) Գրիգոր մազեաբոսն՝ զՕրոս ը պատկերին, զոր այլք՝ խաչակայ
ճորափորեցոյ տան :

(13) Կապու վարդապետն սանահնեցի՝ զՅանսկզընական ծոցոյ հօրն՝ զ
ղարմեայն հանգստեան :

(14) Գրիգոր վիպսեր՝ եղբայրն Շնորհալոյն՝ զՍորհուրդն անձառն, և
զՍեծահրաշն :

(15) Յօջաննէս վրդապետն Սարկաւազ կոչեցեալ՝ զ՛լ Կոնդեանց դձ ման
կունք՝ զՍայծառացան այսօրն :

(16) Սուրբն Երսէս շնորհալի՝ զ՛լ առ ձայնսն Լազ օրհնութեան, զԼաթա
նանիցն, զԼիւնուէացոցն, զԼիւնահացից ամ Լիւրակեիցն, զԵրազեա
զարդի հարցն, զՉորդայ գալստեան չորս պատկերսն, զՍարգալաւի
գերկու պատկերսն, և զՍոխման գերկու պատկերսն, զՅօջաննու դձ հարցն,
զՍազարեից դձ հարցն, զՀրեշտակապետացն, զԼորհարաշն Կարդանանց,
զ՛լ Կոթեանցն, և զԼիւսոր անձառն, զԼորդալոյն, զՍտոնած անեղն, ըզ
Լիւթըսականն, զԲրեւագալի շրկանն, զԼիւնեմք զբեզն, զԼայեանց սիրտին, և
զԼիւթն հայցեմքն, և ըն ոմանց՝ զԵր Կապուայն ևս սորա է ասացեալ :

(17) Նեքսէս լամբոնացին՝ զԼիւսոր յարեան, զԼորդեալ կղզեքն, զհամ
բարձմանն և զԼիւրանցն :

(18) Գրիգոր սկեռացին՝ զԼիւթեկանն արդարուէն սբն Երեմանու մկրտչին :

(19) Խաչատուր վարդապետն տարանեցի՝ զՍորհուրդ խորինն :

(20) Սարգան վրդապետ մեծն՝ զՈր նախիմացն, զ՛լ յանասման ծովէն,
զԹարգմանչաց օրհնութիւն, զՈրք զարդարեցին, և զսուրբ Սարգսի օրհ
նութիւնն՝ զԼիւնասուրբ երրորդութեանն :

- (21) Յակօբ կայեցին՝ զԵրզնէք որդիքն :
- (22) Յօճաննէս վարդապետ պառզ զօրջն Երեսէս Բր զոյս անճառն, զԼ. Ե. սօր զօւարճացեալն և զԵրինք ամն սբ Լուսաւորչին, և զՅաւուրս վերջինն :
- (23) Կերակոս վարդապետ եղնկացի՝ զԵրեսէք գերարիւնն, զոր ոմանք կերակոսի Թարգմանչի պան, որ էր աշակերտ Կրիգորի վայասիրին մեծի :

Երանայապետութիւնն Երեմիայ վարդապետաց Գեղեցիկաց շարականաց :	Երանայ	Հայ
Սուրբն Խաչակ :	426	ոյ :
Սուրբն մեսրոպ :	426	
Սուրբն մովսէս խորենայի :	441	
Ստեփաննոս սիւնեցի առաջին :	441	
Սուրբն յօճան մանդակունի :	480	
Տէր կոմիտաս :	618	կէ
Մանիա շիրակացի :	661	ճի
Սուրբն Խաչակ ձորափորեցի :	703	ճճբ
Սուրբն յօճան օձնեցի :	720	ճկթ
Ստեփաննոս սիւնեցի երկրորդ :	728	ճճէ
Պետրոս գետադարձ :	1019	նկը
Կրիգոր մագիստրոս :	1044	նդէ
Յակօբ վարդապետ սանաճնեցի :	1083	շլէ
Կրիգոր վայասիր եղբայր շորճաւոյն :	1113	շլբ
Յօճաննէս տարկաւազ վարդապետ :	1137	շկը
Սուրբն ներսէս շորճաւի :	1166	ոժէ
Երեսէս լամբրոնացի :	1181	ոլ
Կրիգոր սկեւոցի :	1204	ոժգ
Կաջատուր վարդապետ տարօնացի :	1205	ոժդ
Սարգան վարդապետ մեծն :	1251	է
Յակօբ կայեցի :	1268	էժէ
Յօճաննէս վարդապետ պառզ :	1288	էլէ
Կերակոս վարդապետ եղնկացի :	1478	շլէ

Մանուկ Կարանայ շարականաց :

Եւշո՛ Թաշո՛ Էկորճո՛ փուշ՛ որորակ՛ ձակորճն բուծ՛ խուռն՛
 խուռն՛ պարոյկ՛ վերնախաղ՛ փաթուծ՛ երկաթ՛ ներքնախաղ՛
 բալբաշ՛ սուշ՛ բենկորճ՛ հուհայ՛ սուր՛ խոսրովային՛ զարկ՛ Թուր՛
 Գնկներ՛ Գուռնկ՛

Ստեփան Կարանայ շարականաց ըստ ուրիշ Զայնի :

աճ	() Երանայոց ըզ տէր զի փառօք է փառաւո	բեալ :
աի	() Երանայոց ըզ տէր զի փառօք է փառաւո	բեալ :
բձ	() Երանայոց ըզ տէր զի փառօք է փառաւո	բեալ :
բկ	() Երանայոց ըզ տէր զի փառօք է փառաւո	բեալ :

() Եր

դձ (Օ՛րհնեսցու՛ք ը՛զ տէ՛ր զի՛ փառօք է փառաւո

դի (Օ՛րհնեսցու՛ք ը՛զ տէ՛ր զի՛ փառօք է փառաւո

դձ (Օ՛րհնեսցու՛ք ը՛զ տէ՛ր զի՛ փառօք է փառաւո

դի (Օ՛րհնեսցու՛ք ը՛զ տէ՛ր զի՛ փառօք է փառաւո

(Օ՛րհնեսցու՛ք մանկունք ը՛զ տէ՛ր և օրհնեցէ՛ք զանձնը՛ն տե՛առն։

Լ՛սապայծա՛հա՛ն ։

ըեա՛լ

ըեա՛լ

ըեա՛լ

ըեա՛լ

Եղու՛մն երաժշտական եղանակին և ընդոստուցեալ
զարթուցանէ զվրաս ամենեցուն առ ՚ի տենչումն շնորհին
քանզի չէ՛ք ինչ որ զկամս մեր յեղաշրջէ յուրախութիւն
կամ ՚ի տրամուծիւն՝ որպէս զերգօցն ձայն, յորժամ որպէս
սլարտն է լինիցի վասն այտրիկ և եկեղեցական քանդութիւն ըն
կալալ զայն յարտաքնոցն ։

Սուրբն հերսէս Լաբրանցի ՚ի Ռէն. պատ՛ ։

Տնան զնարիաւ, Յովակիմ,
Անա,
ու Տառ ի լեւոյն, իրկէն Աշտնայ

Իսկն Տրուպիս Դննեհն Տերահոյ Կուսին Սարեան Ի Զոհեհոյ
 և յԻննայի :

(Որոթիւն : 74 : (ա))

ՄԱՐԻԱՍՈՆԻՆՐԻ

նոր ի ծնողեան մօր տեառն . քան
 զի որ ծնաւ զանժամանակն ի հօրե
 ծնեալն այսօր ծընաւ յամուլ ար
 ժողանդէ . տուք ծրնութիւն տո՛ւ
 զին մեզ ըզ մեյրն լուսոյ :
 Զընծացէք մրդեք մարդկան այսօր

ծնընդեամբ սրբւհոյ Կուսին
 քանզի որ տարաւ զանտանելն յա
 ւանդի անսերմնապէս այսօր ԲԸԸ
 եաց յարմարոյն յետեայ . տուք մր
 լրախութիւն ժշկարհի ծնաւ զմզ
 ըբի ամուլն աննա՛ աւե՛տեօք զո՛
 լաթնոյն . որ ըզ տըւօյն ծրնաց
 հընոյ ծընաւ մարմնալ պարզեթ
 նոյն կըրտակի . տուք ծրն

Խըն

Խընդամայր բանին ի հօրէ ծընեալ
նախ քան զարուսեակ . ո՛ր ըզլոյսն
երկնային ծագեցեր մարդկան ըզլու
ծիչ մեղաց մըթուէ . մաղթեալ բա
նին փրկել ըզ մեզ ի մեղաց մերսց
Այսօր ըջաւ խոստումն այ անոն
հասկեսն ի զաւակէ նոցին օրհնել
ամենայն ազանց . զի յարմատոյ նո
ցին բըղխեաց կոյսն սբ՝ որ ծընա
լզ բանն բարձր մեղաց նախահօրն .
փառս տացուք տոհմին մեզ զօրհ
նեալն ի կանայս :
Այսօր բուսաւ յաննայէ մորե
նին մարիամ յոր վառեցաւ հոբն
ստուածային . զոր ետես մի վնս
զօրինակ կուտին ի սինա ըյեալ
լուսին անմատոյց . փառս տաց :
Այսօր գահինքն օրինականքն յո
մակում և աննա ետուն մեզ ըզ գեղ
մն ընդունիչ ըզ ցօղն երկնային .
յորմէ հոսեաց անձրեւն կենաց և
բըղխեաց աշխարհի աղբիւրն իմաս
տից . փառս :

Ամկնցհօր և հոգւոյն անրակիցն
որդի . անմայր յո աշնունն անդ
րանիկ . և ընդ հօր յաւիտեան :
Ի ծոցոյ հօր առաքեալ . եղեալ
ի մօտւր յանբանից . բանդ աբ
յայտեալ : Իս ծընեալ ի քաղա
ղութի . քարոզն հովիւքն ող
հրեալսն . և մոզք հանդէքս
տեղն :

Արշափառ ծընունդ քո ի մի
կուսէն . այսօր ցուցաւ ազգի մարդ
կան . անընկճեալից բանդ եա

կնց հօր :
Հայտնուէ քո տր ցնծանցաւ եր
կիր . և քորոզել եղե ադամ յա
ռաջին յանցանայ ի մեղաց իւրոց :
Պասք հովուացն յերկրի փառաւո
ւեն . ըզ քո ամենակէցոյց գալու
աղդ . որ երեւցար քո արարածոցս :

Ար ըզմարմացեալն արեաբար ի
յորովայնի քում կրեցեր . ուրա
ւէր անհարսնացեալ մայր :

Ար զանանեւն յեկց ի յարանդի
անապականաբար կրեցեր . ուրա
Ար զարարակից բանն գոյացեալ
լստուգապէս անխարհի ծընար . ու :

Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարձրեա
լն բղմեալ բանն յանբանից մը
սուր . գահն և երկնաւոր հաց :
Այս ցնծան զլաւթուէք երկ
նից . տեսանելի զահաւոր զահա
գի և զհրաշի ծընունդ . ո՛ր ըյս
աշխարհի ցուցաւ :

Հոգ իմանէ զլաւթուէքն ի փառա
բանութիւն . տեսանելի անմայր լուսոյ
սին գործեալ ի հրաշից վիմն .
դա՞նք երջանիկ հովուացն :

Աստուածածին խորան լուսոյ ան
վայրափակ արիւղն կենաց . որ եղէ
մրեւելք արեգականն արդարուէ . և
նըստելոցս ի խաւարի ըյո ծագե
ցեր :

ցեր՝ վասն որոյ ամենեքեան ըզգեզ
 միշտ մեծացողացանէմք : Մենապական
 տաճար և մորենի անկիզէլք . ո՞ր
 զանգէլք չ հո՛ւր անուանեն 'ի քեզ
 տաճարեալ կրեցեր՝ . որով բնուես կի-
 զեալ շիջաւ կրից բոց՝ վասն որոյ :
 լեւդանի տապանակ կտակարանաց
 նմոյ ուխտիս . ո՞րով երկէք յիշխի
 տեւտեաց հորդեալ . հոգւով 'ի
 քեզ տրպաւորեալ բանին . վա որոյ :
 Մարութեան սիւն լուսոյ տմայհո
 վանաւոր . և բնակարան բանին որ բա-
 նին հովո՛ւէր զիէլ . բարեխօսեա
 նում վասն անձանց մերոց :
 Օ անապական կոյսըն մարիամ ան-
 ծին խոստովանի սուրբ եկեղեցի .
 ուստի տըւաւ հացն անմահուէ և բա-
 ժակ մեզ դուրսարար . տուք օհ
 նուի նում հոգեւոր երգով :
 Օ տաճար անապական բանին հօր
 բարեբանեն դասք հոգեղինացն .
 զի վէմք և մէք ձայնակցելով երկ-
 նայնոցն :

Մյոսր ցընձան դասք առաքելոցը
 գալըստեամբ հոգւոյն ան . զոր մըխի-
 թարեաց փոխանակ բանին մարմնա-
 ցեւոյ եղեւ ընդ նոսա՝ . փառս
 տաճար նում սրբաւոր ձայնի :
 Մյոսր բըղխեաց ջուր կենդանի յե-
 րուսաղէմ յորմէ լըցան գետք ան-
 յիւնք . և ընթացեալ անբուցին տիե-
 ղերաց զբաւալըտակ աղբիւրն եդե-

մայ՝ . փառս :

Մյոսր ցըղով թմանալեալ յամպոյ
 հոգւոյն զուարթացան բոյսք եկեղե-
 ցոյ . պարարտացան դանդաք արդարու-
 թեամբ և գեղեցկացան անապառք

մաքո՛ւր կուսուք . փառս :

Ետեւ վիմաճիւն աղբիւր յոր
 դառնաւ . բարուակ ծաղկեալ այգի
 վայելէ սրովէ հողեղէն . բարեխօս
 բանին տուն տնօրէնութեան տալա-
 ւար հոգւոյն . առ ծընեալն 'ի քեզ
 միշտ բարեխօսեա անդամ դար հայց
 մամբ . շնորհել զթողութիւն մեր
 նընջեցելոցն :

Փափկուէ դրախտին բացող բանա-
 լի . քսի բարձող նմանող երկնից՝
 սանի՞ր ոսկեղէն լի մանանայիւ գաւա-
 ղան ծաղկեալ յարմատոյն յետեայ
 տաճար լուսոյ մայր . ան ծըն :
 Հօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զու-
 արթնոցն . նիւթեղէն սրովէ գեղ-
 մարգարտափայլ հիմն եկեղեցոյ մա-
 քուր աղանիւ ամպ հովանա՛որ նը

կոյս մարիամ . ան :

Փառք հօր :

Մյոսր ծընաւ մայրն անուլ ըզգեզ
 յարմատոյն յետեայ ծառ կենաց ծաղ-
 կեալ տիրուհի . որ ետուր մարդկան
 'ի ժամու սրտուլ զհացըն կենաց զի-
 ջեալն 'ի յերկնից . բարեխօսեա սրբ-
 բուհի վասն անձանց մերոց :

5 ՍՐ զնախագրեալն յառաջագոյն գու-
 74 շակութիւն մարգարէիցն՝ կատարեցե՛ր
 հայր երկնաւոր՝ տալով ըզ կոյսն 'ի
 յաննայէ՛ . ըզքէզ բարեբանեմք ա՛րծ
 հա՛րցըն մերոց : ՍՐ 'ի լո՛ւսն անձառ-
 ծնընդեան լը ետայեայ քո 'ի կու-
 սէն՝ . այսօր հրաշիւք հօ՛ր միածին
 յամո՛ւլ մօրէ ըզմայրն քո պարգեւե՛ր
 ցե՛ր . ըզ : ՍՐ զօրինակ մարիամու
 հոգի՛դ ցուցե՛ր մարգարէին՝ . այսօր
 զաւա՛կ յովակիմայ ետո՛ւր ըզլեւորն
 վեմա՛ծին . ըզ :

1 Ղաւր օրհնեցէ՛ք բարձր արարեք
 զգա՛ յաւիտեան : Օր՝ արձաջի՛ր սի-
 ոմնդ հին՝ հանդիսարան տեսնողա՛-
 ցըն . որ բա՛ղմագոյն օրինակօք՝ գու-
 շակեցեր ըզ ծնօղ բանին ա՛ն ա՛յ՝ .
 բարձր : ՍՐ արաքի՛ր եկեղեցի դուս-
 տըր վերինըն սիոմնի՛ . քանզի ծընա՛ւ
 'ի յաննայէ մաքո՛ւր ծընող քոյն փե-
 սա՛յի . բար : Վա՛հանայք և ժողով-
 վուրդք տօնա՛խմբօղք ծնընդեան
 կուսին՝ . ընդ յովակիմայ և աննայի
 ծնողայց ա՛բյ ծնողի բա՛նին՝ . բարձ :
 Վա՛հաստեանցն աբրահամու իսա՛-
 հակայ և յակոբայ պարգեւեցա՛ր 'ի
 յոյ կոյս մա՛րիամ դո՛ւստըր նոցին՝ .
 երանեն ա՛ղգ և աղինք այսօր ըզ
 ծնեա՛ղ 'ի յաննայէ : Վ՝ լախին-
 և մայր կենաց աջոյն ծընօղ հօր մի-
 ածնին . որ առ 'ի քէն մարմնով
 ընկեց զամբարտաւանըն յաթուռոյ .

եր" : ՍՐ բարձրացոյց զանկեալ բնո՛ւ
 թիս 'ի քէն ծնընդեամբ որդին յեր-
 կինա՛ . ըզ կարօտեալ ելի՛ց հացին՝
 և զմեծատոգանն ելոյ՛ծ ունայն՝ . երա" :

ՍՐ որդրմեցար 'ի մեղըն ծնեալ մարդ-
 կան հայր երկնաւոր ըստ մարգարէ-
 ին՝ . և ետո՛ւր բնովԹես այսօր պար-
 գե ըզկոյսըն սուրբ՝ ըզհնօղ որդ-
 ադդ միածնի՛ . մաղԹանօք սո՛րմա՛ ա՛ր
 մեզ ո՛ղորմեա՛ :

ՍՐ ցօղեցեր 'ի մեզ յամայոյ օրինաց
 ո՛րդիդ այսօր զէ՛յսն մարիամ՝ . յոր-
 մէ ծնա՛ր մարմնով և բա՛րձեր նովա՛ւ
 ըզմեղս նախաստեղծին ադամայ՝ . մաղ :
 ՍՐ մաքրեցեր հոգի՛դ ա՛բ ըզսիրտ
 և զարգանդ մօրքո՛ փառակցին՝ . այսօր
 յամու՛ ծնողաց նորին ետուր ըզ
 մայր բանին զօ՛րհնին ևայի՛ . մաղԹա՛ :

Վ՝ յսօր ցնծա՛ն երկնայիւքն՝ և պա՛-
 րառեա՛լ 'ի բարձուս երգե՛ն զեր-
 գըս հոգեւորս յա՛ւո՛ւր ծնընդեան
 սը՛րբուհւոյն :

Վ՝ յսօր վերինըն սիոմն՝ գոյե՛ զեր-
 գըս սրովբեիցն՝ . զերեքսըրբեանն ա՛-
 սելով յաւո՛ւր ծն" :

Վ՝ յսօր աստեղք և լուսին՝ ընդ ա՛րեւ-
 ո՛ւ հըրձուեալով՝ գովէ՛ն ըզ լոյսն 'ի հօ-
 ը՛ յաւո՛ւր ծնընդեան լո՛ւսոյ մօրն :

Վ՝ յսօր ծերքն օրինականք՝ մա՛նկամբք
 նորո՛յ սիոմնի՛ . երիւսամարդք և կո՛ւ-
 սանք խընդա՛ն ծնընդեամբ տի՛րուհ-
 ա՛յն :

Վ՝ յսօր

1. յօր գովադք անաբեւոցն և պա-
 րըք նախատեսացն. յաւուր ծնըն-
 դեան մօր բանին երգեան ըզվառս՝ ի
 բարձոհնս :

2. (X) ան կենաց տընկեալ յադին ք-
 ցի կոյս. որ ըզ հայրածինն բըղենցեր
 ըղծաղէկ. և ետողւոր ի ժամու զոր-
 դին սըլտոլ մարդկան. զորոյ զմար-
 մինն ճաշակեալ անմահացան յու-
 սով. վասն որոյ օրհնաբանեմք ըզքեզ
 յաւուր քո ծնընդեան :

3. Բանաւոր երկիր տիրուհի և անդառ-
 տան մաքուր ի փշոց մեղաց. որ ըզ-
 բողոսն երկնային առանց սերման ծը-
 նար. որով զկենացն ետողւոր ըզհաց
 սովեալ բնուես. վարոյ :

4. Եւթ թեթե յերկրային ցանկուեց ք-
 ցի կոյս. և վառարան անձային բոցոյն .
 որ ըզցօղն հայրաբուղն անձրևե-
 ցեր ի բանական երկիր. որով բնու-
 թեանս բոլսան արդարո՛ւթեան ք-
 բոյսք . վն :

5. Երսիոն ծընեալ մանկո՛ւհիք սողորք
 ճեւա զանաւն. շնորհազարդեա՛լ ըզհոգ-
 ւոյն անսո՛ւծոյ. օրհնեցէք զհայրն
 երկնաւոր յաւուր ծնընդեա՛ն սըր-
 բուհւոյ կոհին. յոր օրհնեցա՛նք
 յանիծից նախնոյն :

6. Երեամբ գառնին անամրատի՛նք փըր-
 կեալ ժողովուրդք. յաւուր ծնըն-
 դեա՛ն մօր անաանեւոյն. գովեցէք
 ըզմիածինն որ հաճեցաւ աննուլ մար-

մին անսեղմն ինմանէ. յոր օրհն :
 7. Եւռատաբո՛ւղն շնորհաց հոգւոյն լո՛ւ-
 սազարդեա՛ն անգղք հեթանոսայ. .
 յաւուր ծնընդեա՛ն մօր բանին ծը-
 նողին. ըզփառակից որդւոյ զհոգին
 բարեբանեցէ՛նք հոգւո՛ր երգով .
 որ մաքրազարդեա՛նց զմարմնս բան
 ուրդւոյն :

Լիանն ծննդեան սուրբ Աշոտառծածնին :
 (Բ) :

8. Եւ նախնաց իմաստութեանս
 ընենցեր զխորհուրդ քե՛ւ ե-
 կեղեցւոյ. խորագոյն ան-
 կեալ հիմունն հաստատուե՛ն ըզդա-
 սրս արդարոց. անդհանօք սոցա խընա-
 յեա՛ն իմեզ :

9. Ո՛ր զօրհնուի նախաստեղծիցն անձա-
 ղոյք արուաց և իբաց . պայծառա-
 ցեալ վայելչապէս ծաղկեցուցե՛ր
 այսօր ի՛յովակիմ և ի՛յաննա . անդա-
 չանօք :

10. Ո՛ր ըզ խոստովան աբրահամու նահա-
 պետին մէր ըստ հոգւոյ. քահանա-
 յական և թգւորական գաւազանացըն-
 միացեալ ցո՛ւցեր այսօր ի՛յաննայէ .
 անդա :

11. Եւրսկի զեն անձառեղի անբաւ-
 զօրով. որ ի սկըզբանց յաւիտենից
 խնամարկեցե՛ր զժողիս անդամայ. գե-
 րազոյն :

րագոյն այսօր շնորհին փայլեալ ցոյցեր ծընդդէմեմբ՝ զմայր միանձնիդ քո ընտրեւոյ՝ անշահեմ" :

Ո՛ր յանէից բանին գոյացուցեր զանշարհս ամենայն՝ . այսօր մարդասիրեալ տնօրինմբար՝ ի՛ր յաննայէ՛նքեր հիմունս նորոյ անշարհին՝ անշահ" :

Սակաւորն բոլորից պարածածկեալ յարգանդի կուտին՝ զոր ծոցդ հաւատարիմ տեսեալ հոգւովէն սըրբով և բերանով մօր քո՝ ծրհնաբանէիր՝ ան" :

Սակաւորն հին օրինացն անշարհիդ ընդ մարգարէիցն՝ և նախաշարիդ հեռուողաց անձով ճանապարհին՝ նոր օրինացս ընդ առաքելոցն՝ անքրիստոս :

Ի՛ր յանապատի՛ հրեշտակեան վարուք բնակեցար ըստ եղիւայի՝ . կերակրելով մարխ և՛ մեղճը վայրենի՛ հի՛ն և նոր պատուիրանաց ճիւղնակաւ՝ անքրիստոս :

Ո՛ր զածային զօրութիւնդ քո՝ ծանուցեր հոգիդ ճշմարիտ՝ . բաշխելով իշխանմբար ըզ պարզաւորս քո՝ տեսանողաց մարդայեիցն՝ ի՛նկըզբանէ՛ . բարեխօսութեան խնայեալ՝ ի՛մեզ :

Ո՛ր մարքեցեր բնակարան անուշաքանկ ըզմարգարէսն՝ և աղբերաբար հեղճը յանձինըս նոցա՝ զանախան և զերկային շնորհաց քոց բըշխունսն՝ բար" :

Ո՛ր յայտնեցեր ըզծածկեալ խորհուրդ քոյոց սիրովաց՝ . և անձաւելեաց անպագայից պատմողս արարերսն տնօրէնութեմ քո՛ւմ հակցի բանիդ անտուժոյ՝ . բար" :

Ի՛նչանսահման ծովէն հօր գըլթուէց բըշխունք և՛ սքանաքեալք՝ . անդրանիկ խորհուրդք և՛ լոյս գերանցանց երկնապսան անգագ պրսակ սքանելեացոյ՝ . բարեխօս լերուք առ տէր վանսն անձանց մեքոյ" :

Իշխարհակիր բանին բազանց եղեալ հիմունք սըլբոցն սիրովն . լերինք անշարիք հովիտք ծաղկածինք՝ . հարազատ վեմք հաւատոյ պետրոս և՛ անդրէաս՝ բարե" :

Ի՛ր բարեբուն հոգւոյն վրտակք և՛ րոտմունք տիեզերաց՝ . ցոլմունք հրեղէնք անտեղք լուսանկայլք՝ յո՛ր թագաւորին վակաս լանջաց սքանկունէս և՛ յակովթոս՝ . բարե" :

Ո՛ր թագաւորաց ազգաց և աղանց գերագոյն ցոյցին՝ . արիւն փայլ զընդլս հոգեւորս՝ ընտրեալ դասուց վերին սիրովն . անմատոյց լուսոյն երկըրպա գեացուք :

Ո՛ր խորհրդեամբ ճշմարիտ լուսոյ փառաց անեղին՝ . նրկարողքեցաւ մեզ գիր կենդանի յարգանդ մաքուր մեծին մեքոյ վայն՝ անմատոյց :

Ո՛ր զծածկեալ խորհուրդ անգիտութեմ . տնօրինմբար յայտնեալ ծանուն

նոցին հանգոյն սրբոյ մեծին մով
 սեմի . անմա" :
 Ո՛ր յօրինակ ճշմարիտ սիրոյ սուրբ
 առաքելոցն . աղբերաբար ի՛նչեզ էան
 ցաւ հոգի շնորհաց բըղխումն անըս
 պառ . անմատոյց" :

Ո՛ր երկոքումք սբ լուսաւորչօք տե
 նըս թորդումայ . հաստատեցե՛ր զեկե
 լեցին հայաստանեայց . զմյս իմաս
 տից ի մեզ ծագելով . մաղթանօք
 սոցա քո խնայեա՛մ ի՛մեզ :

Ո՛ր յեկնային զօրս անմարմնօցն նախ
 հեւեր անատապէս հոգիդ ճշմա
 րեա՛մ . զածային և զգերագոյն քո
 իմաստութիւն . լինել փառաբանիչ
 սբ երրորդութիւն . ընդ նոսին փա
 ռաւորեմք զերբեակ մի՛մութիւնդ .
 Ո՛ր զկերպարանն անծային ստեղծեալ
 երրորդութիւն խորհրդակցութիւն . զար
 դարեցե՛ր փրկամբ շնորհաց քոց կեն
 դանարար . և ըծնեան լն առ ի՛նմա
 նե՛ խօսեցար օրինօք և մարգարե
 իւք . ընդ" :

Ո՛ր յերկրորդի՛ լինելուէս՝ յե՛տ յա
 րութեան քում էակցին . մշտեալ
 ի վերնատունն գրօ՛քն փակելովք
 շնորհելով ըստ առաջին փրկմանն ըզ
 քեզ մեռածանից . առաքելոցն առնց ա
 ռեք հոգի՛ն սբ . ընդ նո" :

Այր անսխալալ և բարեգով մաղ
 թեւով հայցեմք իբէս՝ վս մե՛ր նը
 ջեցելոյն . անթանաւորել հանգստեան

օթւանի՛ սբցն :

Անճառ ծընդւնդ հօ՛ր որդի . որ մահ
 կանացունացս կեանքդ ես . զհոգիս
 ընջեցելոց մե՛ր ընկալ . և՛ արժանա
 ւորեա՛ հանգրս" :

Եւ նորոգող սո՛ւրբ հոգի յորժամ
 նորոգես զանպականեանն յայնժամ շը
 նորհեա՛ և մեր նընջեցելոցն . արժանա" :

Ո՛վ գերահրաշ ծաղիկ բո՛ւրեալ
 յեղեմայ . հոռ անմահութե՛ ծննդոցս
 ևւայի . յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ
 տիեզերս . օրհնուք ը՛զքեզ մեծա
 ցունցա՛նք մք :

Դու լո՛ւծիչ երկանց՝ բարձող անի
 ծից . ծագումն արեւու լուսոյն ճշ
 մարտի . որով հեքեաւ խաւարն առա
 ջին . օրհնու" :

Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս ան
 հարմարեալ . մայր անարատ եմմա
 նովելի . ամառ բանին հո՛րն երկ
 նաւորի . օրհ" :

Վերայ վիմի հաւատոյ հիման անա
 քելոց և մարգարէից . շինեցեր ը՛զ
 քո սբ՝ զեկեղեցի . և ի սմա՛ միաճա
 նեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրեշա
 կրս . փառաւրելով սբ զերրորդու

Թիւնդ :
 Տեղի՛ ապաւինի և ժողովարան բա
 նաւոր հօտի . բընակարան հրեշա
 կաց . նաւահանգիստ արդարոց՝ և մե
 ղաւորաց քաւարան . զարդարեալ
 առաքելովք և մարգարէիւք :

Բիւնմ, օրհն :

Իւնն ան և ծածկեալ խորհուրդն

յաւիտեանից . ի շեալ ի յերկնից մար
մնացեալ ի կուսէն խաչեալ յերկրի
և թաղեալ ի նոր ի գերեզմանի . և
յարուցեալ յերրորդ առօր . զի զմար
գարեիցն ըզ տառարն կատարեցե :

Փառք հօր և :

Ի յամուլ երկրէ այսօր բաւաւ մեզ
բարեբեր բոյսն բարի շուշան հով
տաց ծաղկերն դաշտաց . միամայրն
մարիամ արմատ արնկոյն անխհու
թեան . անա :

Որ ի վերայ քերուիկից նըստեալ
հանգչէս բանդ ասորւած . այսօր
հրաշխիւս պարգևօք ցուցեր ծնն
դեամբ ի յաննայէ տիգու փառաց
յերկրի զմբն մարիամ . օրհնեալ
ան անծհա ըցըն ը մերոց :

Որ ի լերինըն քորեբայ փայլատա
կեալ հոգի աստուածային հոգմով
և շարժմամբ յայտնեալ ի պակուցու
մըն սուրբ մարգարէին . այսօր գը
թուլթեամբ և ողորմութի յարմ
րեցեր տեղի իջման անձառելի խո
նարհուք ի սիգ հանդարտ զօրինա
կեալն մարիամ . օրհնեալ :

Որ ի կանուխ ժամանակաց ստորագ
րեցեր զանօրէնութի քո ըզ տեղի .
տաճար և քաղաք շինեալ բարձօղ
անուանըդ քում բարձրելոյ . այսօր
օտուգապէս յայտնեալ ցուցան բոա
կարան անուէ քո սք իոյսըն մա

Ի զանո օրհնեցեք բարձր արարէք
ըզ ծննեալն այսօր ըզ մայր մարգար
բանին ըզմիշտ կոյսն :

Որ ի զօրաց հոգեղնաց երգաբա
նի սըրբուհին . ըզ ծընեալն այսօր
օրինոք բնութեան զմայրն այ բանին
ի վեր քան ըզ բնութիւն . բարձր
արա :

Որ ի դասուց մրդիկից և յերջանիկ
անաքելոցն օրհնաբանեալ տիրու
հին . ըզլուծիչ երկանցն և այլ զմայ
րըն կենաց ծննեալ այսօր ի յան
նայէ . բար :

Լաւօտ խաղաղութ և արուսեակ
զուարթարար . այսօր մարիամ սըր
բուհին ի փառքս քո քո ծագեց մեզ
ըյս յորդուցն օրինաց . անդադար
երգով սոքօք ըզքեզ ըմիշտ մեծա
ցուցանեմք :

Դրամխտ անային և արեւելք ի ման
ըն . այսօր մարիամ հրաշգեղ ծը
նեալ ի յաննայէ ի մայրութիւն քո
հրաւիրեալ քո ողորմաստուծոյ
անդադար :

Տապանակ ապրեցուցիչ և տաղաւար
մբրահամեան աստուածընկալ . այ
սօր մարիամ լուսապայծառ միածին
ծնունդ յայտնեալ ծնողաց . ի ծը
նողութիւն քո կուցեալ միածին
ողորմ աստուծոյ . անդադար :

Անձառելիդ ան անդնական ի
հրէ

հրէ զինաց՝ այսօր հաճեցաւ ին հողե-
 զինաց յայտնել Թարգման անու-
 թեան քո զմիշտ կոյսըն մարինամ՝
 անդիւնք սորա ողորմեա մեզ անտը-
 ւած ։
 Ինժամանակ ծոցոյ ծընուող հօր
 էական՝ այսօր իր բեցե՛ր յերոկոսի
 ժամանակաւ մայր ի մօրէ անձառ
 մարդեղնէ՛ք . աղ՛ ։
 Յառաջ քան զարուսեակ անմայր ծը-
 նուող հօր ի յերկինս . այսօր ընտ-
 րեցեր ի մաստո՛ւթ մայր անարատ ան-
 հայր ծնընդեան քո ի յերկրի . աղօ ։
 Եւ զաւուր փառաց՝ ան հողիդ կեն-
 դանորս . ի շնորհաբաշխ աւուր մե-
 ծի ծնընդեան մարինամ . գըստեր
 դաւթի Թագաւորի՛ծ . նորոգեա
 զկենդանութիւն մերոյ Թագաւո-
 րի՛ն . զի օրհնեսց՛նք ըզքե՛զ ա՛ր
 այժմ և յակտեան ։
 Ի ղբիւր կենաց և փըրկութե մերոյ
 հողի հօր և՛ որդւոյ . ի յարմատոյն
 յեսսեայ բըղնման գաւազանի հասել
 ժամո՛ծ . շնորհազմիրդ պայծառացո՛
 զգաւազան իշխանութե մերոյ հայրա-
 պետի՛ն . զի օրհնեսց՛նք ։
 Ընկմն աշխարհի և ճառագայթ իմա-
 նալի հողի սբ ա՛յ . ի ցնծութե
 աւուր լըման հօրախօսութե յովակիմայ
 և աննայի՛ծ . աղօթի՛ք սոցա լըց՛
 զպետր կարեաց հայաստանեայց եկե-
 ղեցւո՛ւն . զի օրհն ։

Ա՛ր ի բարձրութիւն երկնից բարձր
 բանիւք բարեբանիս սըրբո՛ւհի . ի
 լե՛բանանէ՛ դիմեալ . հարսն ըզգե-
 ցեալ այսօր զարեգակն արկեալ ըզ-
 քե և ը ոտիւք զուսի՛նըն ստո՛ւե
 րանսակ . օրհնութե երգով եկեղեցիք
 տիեզերաց՝ այսօր տօնեն ըզ յիշատակ
 ծնընդեան քո ի մօրէ ։
 Եւ հազոյն սերովէից և բազմաչեայ
 քերովէից տի՛րամայր անտո՛ւծա
 ծին . տապանակ կրտակի սափոր ոսկի
 խորհրդաւոր խորան բանին հօր
 բարձրելոյ . օրհն ։
 Եւ արգարէից հանդիսարան և գրաւո-
 կան կենաց մարդւան մարիամ անտո-
 լածամայր . ընդունարան եօթնարկեան
 շնորհացն . խորիսիս յուսոյ հաստատու-
 թեան . զուգաթի՛ւ աւուրց դարձցս
 անցաւորաց . օրհն ։
 Կոստն Լեւոնայ Բարաւածանին ։
 (Գ) ։

 Դրհուրդն անձառ ծածկէն
 յազգաց և յակտեանց .
 յայտնեցաւ իջմամբ հրեշ
 տակապետին այսօր առ կոյսըն մարի-
 ամ . զոր առ տէր ունիմը՛ք բարե-
 խօս վասն անձա՛նց մե՛րոց ։
 Ինժամանակն առ ի հօրէ և անմար-
 մին ծոցածին ծընունդ . այսօր աւե-
 տե՛քըն գաբըի՛ն ի մարմն զդեռու
 ի՛ն օրբոյ կո՛ւսեն . զ՛ր առ տէր ։
 Ինտանելն ի համայնից բո՛վանդա-
 կի՛ն բնութեց բո՛լոյն . պարագրի՛ն

սօր մարդասիրական ցորովայնի մ
նարմա կոճին. զոր :

Եւրեւթի փառացին հօրն լիարագիւր
անկեղական. ի ծառայական խոնար
հի պանկեր ի յարգանդի հոգաւ
մաքրելոյ. զոր :

Եւստմանին յեւթե օմհմանե
լեանց էանցուցիչ. ի վեր քան ըզբան
սմհմանի այսօր յորովայնի սրբաւհոյ
կոճին. զոր :

Ուրտուրի տրամեցելոյ բնութեանս
բերկրեալ կոյս մարիամ. զոր ողջու
նամբեր աւետեօք կրեցեր զտըւօղն
ի քեզ զըրէնս ողջունի. առ նա միշտ
բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց :

Ուր առաքեցեր զմիածինդ ի վեր
կուծի տիեզերաց. անդ եւթ
էղանիլ մարմին ի սուրբ կուսէն
հայր երկնում. զոր առ քեզ ունիմք
բարեխօս վասն անձանց մերոց :

Ուր զնախագրեանս առ ի քէն մար
գարեիւք եկիր կոնստնէ. անմայր ի
հօրէ անընկրդ անբար լինել անհայր
ի սրբոյ կոճին. զոր առ քեզ :

Ուր ի լոճմն անձառից ի քէն յայ
նեալ ծածկեալ խորհրդոյ. ի քէն
մաքրելոյ երջանիկ կոճին. հօր զօ
րութիւնն հովանաւորեալ. զոր առ :

Եւրեւթի զբն ած անձառելի անբաւ
զօրութի որ յիսկըզբանց յաւիտենից
խնամարկեցեր զիդիս անգամայն գերա
գոյն այսօր շնորհիւ փայլեալ ցոյցեր

ծընընդեմք զմայր միածինիդ քո ընտ
րելոյ. անդաւանդ սոցմ խնայեալ ի մեզ :

Ուր յանէից բանիւ գոյացուցեր զմ
խարհս անենայն. այսօր մարդասիրեալ
տնօրինաբար ի յանայնք անկեր հի
մոճնս նորոյ անխմրհի. աղ :

Ի յամուլ երկրէ այսօր բուսաւ մեզ
բարեբեր բոյսն բարի. շուշան հով
սանց ծաղիկըն դանշանց. միամայրն
մարիամ անուառ տընկոյն անմահու
թեան. աղ :

() անձառելի ըզլոյս անտունծու
թեն. տնօրինաբար կրեցեր ի քեզ
յորմայնի մարիամ մայր Լկոյս. օրհ
նութք ըզքեզ մեծացուցանեմք :

Ի մասնաւոր լուսոյն զմրհուրեցան
դանք առնքելոցն. այլ ի քեզ բոլան
դանկ կրեցեր ըզհօր անծուրն մա
րիամ մայր Լկոյս. օրհ :

Ի առաքելոցն հովանացեալ անալ լի
սեղէն. գերագոյն քեզ հոգաւոյն տը
բոյ. և զորութի բարձրելոյն հովա
նաւորեալ եք անձին. օրհ :

Ուր ըզկեանքն անմահարար մահա
նացու բնութս ի քեզ կրեցեր եք կոյս
մարիամ. որով մեռեալքս ոքք յոդան
մայ կենդանացնք յիւսով յորմէ
առ նա միշտ բարեխօսեալ վասն անձանց
մերոց :

Ուր ըզբանն անէլական զէանի եկց
գոյնցուէց. անձառաբար ծնոր մար
մին երեալ ի վերկուր եղանանաց :

ան նա միշտ :

Ո՛ր լ՛ը պրտո՛ւղն ՚ի քէն կենաց լ՛ն
ծայեցե՛ր մեռեալն անամայ՝ զորոյ պա-
հօք քառասնօրեայ քանեաց զպը՛տողոյն
նշանկուին՝ և յանվախճան լ՛ընդին վե-
րածեաց ՚ի կեանս՝ ան նա միշտ :

Ի՛շքե՛զ անշահմը՛ք հանապազ ան-
շահմին՝ բարեխօսեան քնի՛ սատու-
ծոյ մերոյ՝ փը՛րկեւ լըմէ՛զ ՚ի փոր-
ձութենէ՝ և յամենայն վը՛տանգից մե-
րոց :

Ո՛ւրախ լեր մայր անձառ լուսոյ մա-
րիամ սու՛րբ անձա՛մին՝ քանզի ՚ի քեզ
կրեցեր լըհո՛ւր անձութեանն լը-
սեղէն տաճար անտու՛ծոյ բանին՝ ան-
նա միշտ բարեխօսեան վասն անձանց
մերոց :

Օ՛անուցար տիե՛ղերաց անձ և մարդ-
գողով՝ մարմնացա՛ր ՚ի սուրբ կուսէն
ի՛փը՛րկութիւն անդի մարդկան՝ միշտ
փառաւորեալ յանմարմնոց զի՛նուո՛ւ-
րութեանց :

Ո՛ր առաքե՛ցար ՚ի հօրէ՛ հոգիդ անե՛զ
և համագոյ՝ աղաչանօք տնօրինա՛բար
քո՛ւմ է՛անցին՝ լինել մըխիթարի՛չ
սո՛ւրբ առաքե՛լոցն աղաչեմք լ՛ը քեզ
հղով՛րմեա՛ :

Ո՛ր իջե՛ր տի՛րաբար յերկնից սաստիկ
հոգւոյ նրման անձ յայտնապէս՝ և ՚ի
հրեղէն լե՛զուս բաժանեալ հանգեար
ի՛ղանս անաքե՛լոցն աղաչեմք՝ :

Ո՛ր արբուցե՛ր երկնաւոր գինեան քառասնօր
գործանա՛նք յորդանանու ճրկանկե-
ցեր :

ի մաստութեան զհոգիս անք. քոց առան-
քե՛լոցն ուրք արբուցին տըրամեցելոց
հորդուց անամայ լ՛ը բաժանին ուրա-
խարար յայգւոյն երեւմայ՝ աղա՛ :

Յորժամ յերկնից գո՛չէի փողն ազ-
դեցո՛ւթիւն անան՛լով տիե՛ղերաց
ի՛դատաստան անձա՛նք յայնմ անձ-
ահեղին՝ միշտ տէ՛րիմ լը մեր
լ՛ընընջեալն և՛ հանգի լըդ սո՛ւր-
բըս քո՛ :

Յորժամ ճառագայթեք անու՛թեանը
փայլէն ՚ի յարեւելոց՝ և դպրութիւ-
նըք հրաշի՛ցըն բանին՝ յայնմ աւ՝
Օ՛ւրհուրեալ դողա՛ն արարածք ՚ի
ձայնէ՛ սրովեհագո՛չ փողոյն յորժամ
հարկանէ՛ հրե՛շտականպետն և՛ կոչէ ՚ի
դատաստան զանգոս ուրդուց մարդկան՝
յայնմ աւ՝ :

Ո՛ր ՚ի սկզբանէ՛ իմաստութեամբ հաս-
տատեցեր զե՛կեղեցի՛ հօր իմաստու-
թիւն զոր նախանկար տեսութեամբ
նշանակեաց մովսէ՛ս խորանաբն երկ-
նահանգոյն ՚ի սինա՛ լե՛րին լուսաւորե-
լով փառօքն անտու՛ծոյ :

Ո՛ր լ՛ընդհո՛ւրդ անսպական տնօրէ՛-
նութեանը քո՛ ՚ի սրբոյ կուսէն՝
տը՛սպաւորելով տապանակն անայի՛ն
ուխտի՛ կոտկարանաց բանիդ անտու-
ծոյ փառաց անեղի՛դ տե՛ղէ հանգը՛ս
տեան :

Ո՛ր ՚ի կեանս վերադարձի՛ բնութեանս
ի՛ղանս անաքե՛լոցն աղաչեմք յորդանանու ճրկանկե-
ցեր :

8856-57

57

ցեր՝ և ըզբընուծի՛ւն մահու և դը-
ժոխոց կործանմամբն երկբովի՝ տա-
պանակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր
խորնէ՛լն . օ՛րհնութիւն . քեզ տօ՛ր եթ-
գեսցեն մանկունք ։

Փառք հօր և ։

Ո՛ր զնախամօ՛րն անիծից երկանց լու-
ծե՛ր ըզդանտակնիք՝ որ ըզտըրտական
սահմանեաց ծը՛նդւնդ անախտաբար
ծնանելով՝ իբէն . ա՛ռ նա միշտ բարե-
խօսեալ վսն անձանց մե՛րոց ։

Ո՛ր անիմանալի՛դ ես յեութեան՝ հայր
անլսի՛ղքն և անպատճառ . ի՛նչ փրը-
կութեան մե՛րոյ սկըզբան առաքեցե՛ր
ըզմիածինդ մարմնանոյ՛լ ի՛ սրբոյ
կուսէն . օ՛րհնեալ տէ՛ր ասորւած-
հա՛րցըն ը՛ մե՛րոց ։

Ո՛ր ի՛ հօրէ՛ անմեկնելի անեղակից
բանդ ասորւած . ըզ՛ դանապետ զօ-
րութեանց վերնոցըն նախընթաց քու՛մ
գալըստեանդ առաքեցե՛ր յառաջա-
գոյն . օ՛րհն" ։

Ի՛ ըզխուսն անձա՛ռ և անքնին հոգիդ
անեղ և համագոյ . զոնօ՛րէնութեան
քու՛մ է՛անկցին՝ մաքրազարդեալ ըզ՛
բնակարան եկաւորութեանն . օ՛րհն" ։

Ի՛ ըզտօ՛ր օ՛րհնեցեք բարձր անբեք
ըզ՛ նա յաւիտեան ։

Իկոյք փրկեալք կենա՛րար իջմամբ՝
բանին հօր ի՛ յարգանդ կուսին .
ընդ երկնայնոց դասուցն երգով ըզ՛
տօ՛ր օ՛րհն" ։

Ո՛ր զանէծս երկանց ծնըդեան նա-
խամօրն ելոյծ . ա՛նաբնապէ՛ս ծնանե-
լով յանապական կուսէն . երգո՛ւ ըզ՛
տէ՛ր" ։

Ո՛րք վերստին նորոգեալք եղէք ի՛
հնութենէ՛ մեղաց . զնորոգող բնու-
թեանս երգո՛ւ օրհն" ։

Ո՛րախ լեր մարեամ սուրբ աստուա-
ծածին . զի ի՛ տաճարիդ մաքրեցելոյ
յանա՛րծակի՛ր եկրն տօ՛ր ըզքեզ օ՛րհն-
նութեամբ՝ մե՛ծացուցանեմք ։

Ո՛րախ լեր դո՛ւռն փակեալ ընդ
որ մէջ դք մրտեալ . բայց տօ՛ր ած իւ-
րայի՛ն . ըզ՛ քեզ օրհն" ։

Ո՛րախ լեր աղբի՛ւր կրնքեալ ջրոյն
կե՛նդանութեան . զոր ծարաւելոյ բը-
նութեանս ե՛տուր ի՛ յարբուսն . ըզ՛
քեզ" ։

Ո՛ր յանէի՛ց անմարմնական զօրաց է-
ան հայր ա՛նընկիղքն . ըզ՛ զօրապէտ
խըմբի՛ց նոցա աւետաբեր այսօր առա-
քեցեր առ բանի քո՛ խորան սըլբո՛ւ-
թեան . աղաչանօք սորա՛ն ո՛ղորմեա մեզ
ասորւած" ։

Ո՛ր ի՛ կառս քերովեից բազմեալ լոյս
բան զարե՛ յառաջ . ի՛ հողանիւթեայ
հաճեցա՛ր այսօր տաճարի՛ բազմիւ փա-
ռաց՝ մաքրազարդեալ ո՛ղովսյնի՛
աղաչա" ։

Ո՛ր ի՛ ստուէ՛ր ճշմարտութեան խօսեալ
յօրէնս տե՛սանողօք . այսօր ի՛ դը-
րուխ գրե՛լոց նոցին հովանացեալ
տօ՛ր

որքոյ կուսին՝ ի բնակութեան . քո՛ւմ
հանցին . աղա՛ :

Ա՛ւրախ լեր մարինո՛ւ կոյս անապա-
կան . զի ի հայրական ծոցոյ անմեկ-
նե՛լի ողբին ի՛քո՛ յանձն առնու՛մբը
նակի՛լ յորովայնի՛ :

Ա՛ւրախ լեր երկին վե՛հագոյն . քրովե՛կ
հողեղէն՝ որ զանտանե՛լին երկնից և
հրեղինաց դասո՛ւցն ի՛քո՛ ընկալնր
մաքրական որովայնի՛ :

Ա՛ւրախ լեր սի՛ւն հրեղէ՛ն լուսոյն
աշտանակ . որ զարարչականն եղականաց
լուսոյ՝ ի՛քեզ տանելով . ծագեցեր
խնւարելոց՝ :

Ա՛ւրախ լեր սափո՛ւր օսկի՛ր երկնային
հացին՝ որ զառ ի վերուստ իջեա՛լ ըզմա-
նանայն կենաց՝ նորոյս պարգևեալ
կե՛րակուր խորայնի՛ :

Ա՛ւրախ լեր ամա՛ թեթե՛ւ գեղմն իմա-
նալի . որ ի բանական երկիր հեղեր
զա՛ւծրե կենաց . արդի՛ւնս ընդ գոր-
ծոյ հա՛ւտոյ պը՛տղաբերեալ՝ :

Ա՛ւրախ լեր դուստը՛ր լուսոյ մայր ան-
հարսնացեալ . քանզի յղաղելոյն ի՛
քէն համարե՛մբեալ վերնոյն որդի՛ք
իծնի երգէն ըզլիառս ի՛ բարձո՛ւնս :

Ա՛ստուածածին խորան լուսոյ ան-
գի՛ վայրափակ օրվոյն կենաց . որ եղե՛ր
արեւելք արեգականն արդարութեան .
և նը՛ստելոյս ի՛ խաւարի լոյս ծագե-
ցեր . վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ
միշտ մեծացուցանեմք՝ :

Ի՛նսպակա՛ն տաճար և՛ մորենի . անկի՛
զերի . որ զանչե՛ր շնու՛թեան
իքեզ տարեալ կրեցեր . որով բնու-
թեանս կիզեալ շեջա՛լ կրից բոց . վա-
սնն որոյ՝ :

Ի՛նդանի տապանակ կտակարանաց նո՛
րոյ ուխտիս . որով ե՛րբ յե՛րկիր
աւե՛տեաց հորդեալ . հոգեալ ի՛քեզ
տրպաւորեալ բանին . վասն որոյ՝ :

Ա՛ստուածածին սուրբ կոյս անապա-
կան տաճար . անսարագիծ էին բո՛
լորից բնութեանց լայնածաւալ տե-
ղի . այսօր ընդ բերկրական՝ զուարթ
նոյն կրեցեր . աւետեաց զա՛րըն տե-
րանց ի՛քեզ . ա՛ռ որ մաղթե՛մք բարե-
խօսել վաղըն մեր ա՛նլըռելի ձայնի՛ :

Ի՛մանալի վտակաց սանն աստուծոյ
հոմանց . վե՛հակեալու տեսանողացն
ձայնի՛ մըբմամբ ըզմայլեցար . այսօր
զանթառամըն ծագեցանր ըզճաղելի՛ ի
Ժամու տալով զպրտուղն . ա՛ռ որ մաղ՝

Ի՛յսօր ի՛քեզ լը՛ցեալ ամուսնածնին
բարբառ . որ ի՛ փրկութի՛ւն հասա-
րակաց տուեալ նըջնն բնութեան
ազգի՛ մորդիան . ահա՛ կոյս յղասցի
և՛ ծընցի՛ ողբի՛ զընդ մեզ յայտ-
նեալն աստուած . ա՛ռ որ մաղ՝ :

Լուսինն Լուսնաժայռնու-Լեւան Ղափա-

լուսինն :

() Երհնութիւն : (Դ)

Մ Ի Ր Լ Խ Լ Յ Ի Ր
սըրբութիւն՝ գաբրիէլի աւե-
տեօքն՝ որ քարոզեա՞ցն ըզգա-
լո՞ւստ անբային տեառն՝ ի՛յերկնից :
Ս ՂԵՂՅՆ ԸՆԴ ՔԵՂ ՄԱՐԻԱՄ ի՛ ՔԵՂ
սուրբ հոգին եկեսցէ՛ . և զօրութիւն
բարձրելո՞ւսն ի՛ վերայ քո հովա-
նասցի :

Ս Ր ԺՆԱՆԵԼՈՅՆԷ ի՛. քէն՝ խրայէլի՛ ա-
ռաջնորդ . և ընդհանա՛ւր քարոզի՞ւս
աստուած . հը՛զօր անմահ բանն :

Ս ԼՐԱՒ լեր բերկրեալ ամենասուրբ
կոյս՝ . որ ծընա՛ր աշխարհի զարդարու-
թեան արեգակն՝ . որ լուսաւորեա՞ց
զազգս որդւոց մարդկան :

Ս ԼՐԱՒ լեր բերկրեալ գո՛ւհուն կըն-
բեալ . որ ծընա՛ր աշխարհի զթագա-
ւորն քրիստոս՝ . որ նըստի՛ ի՛ վերայ
անարուեստ անթողի :

Լ ՎՐՆԱՐՏԵՂԱՐ ի՛ բարձանց՝ և մա՛րմ-
նացա՛ր ի՛ կուսէն . որ նըստի՛րդ ի՛
քրովբէ՞ւսն անարիւղ արարածոց :

Լ ՐԼԻՆԷ ԶԷԻՆ ԲԱՆԱԿԱՆ՝ փա՛ռաց ան-
մահ անեղիդ . անգա՛նդ կուսին ժու՛ժ-
կանեա՞ւսն ընդունել ըզգանձդ երկ-
նայի՛ն :

ՅՈՐԱՒԷ սարսեալ սերովբէքն՝ ո՛չ ե՛ւ-
թիւն մերձեալ . ի՛ խա՛նձարո՛ւրս սո-
տեցա՞ւսն և եղար ի՛ մըսուր յան-

բանից :

Օ ՔԵՂ հայր յառաջ քան զյաւ-
նըս՝ բարեբանեն դառք անմարմնոց
հրեշտակաց . ձայնի՛ւ երգով գոչեն և
անղաղակեն . աստուած աստուածոց և տր-
տերանց փրկիչ գործի :

Լ ՎԱՔԵԳԵՐ զգո մեծիկը մարմնա՛
նալ ի՛ սուրբ կուսէն . և անարատ ծը-
նանիլ յորովայնէ՛ անապական . բա՛ռնա-
լով ըզմէր նեղութիւնս՝ . անստուած :

Դ ՆՈՐՆՔ բարի յերուսաղէմ երևե-
ցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն յաւ-
տենից տը՛ղայ եթեալ յորդէ՛ գրու-
թիւն կէնաց կոչէ . աստուած :

Լ ՎՔԵՂ կոյս և մայր և բնակարան
աստուածային՝ ներմարդութեան . գո-
հաբանեմք և վերօրհնեմք զե՛ղեալ փրկ-
կի՛ղ կենդանութեան անգի մարդ-
կան . վասն որոյ ըզքեզ աստուածա՛
ծին և կոյս՝ բարեբանեմք ըզմայր և
զաղախին փրկիչն մերոյ :

Դ ՆՈՒՀՈՂԸՆ հօր և հին անուրց ան-
ժամանակն յաւիտենից՝ ժամանակաւ
յորովայնի քում բնակեցաւ և ի՛ հօրե-
նէ մեկնեցաւ . վասն :

Դ ՆԵԱՆ ի՛ քէն ի՛ խաչ ելեալ . և ի՛
յաթո՛ղ փառաց ընդ հօր . անարգեալ
ի՛ մարդկանէ . փառաւորութեամբ ե՛րու-
թեամբ երկըրպագեալ . վասն :

Լ ՎՔԵՂ ո՛չ միայն որդիք մարդկան
այլ և վերին զօրութիւնք . դա՛սք ան-
մարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զը-

Լարթնոց և հրեշտակաց՝ գոհմբա-
 նեն և վերորհնեն և փառաւորեն ըզ-
 մայր և զանգիսին փրկելն մերոյ։
 Բանն առաքեալ ի հօրէ՝ Բ՝ ո՛ր վա-
 ռն մեր մարմնացա՝ Բ՝ և ցընծու-
 թիւն աշխարհի յայտնեցաւ ըզբեզ-
 բարեբանեմք աստուածածինն կոյս։
 Օ՛ր որում ոչ ըն հանդուրժեի՝ Բ՝
 բոցանըղլ սե՛րովէ՝ Բ՝ քն. նա բնա-
 կեցաւ ի բուս յորովայնի ըզբեզ։
 Յորմէ տարսեալ գողայնի՝ Բ՝ փախկ-
 նացայտ ի լուսո՛րն ի գերկըս քո ըզնա-
 ընկալար ըզ։

Բ՝ զկուսութիւնը՝ գոհ աստուածա-
 ծին անաթատ զոր ոչ բոցակի զեաց
 հոգւր աստուածութեանն մեծացու-
 ցանեմք։

Ո՛ր յարգանդի բուս անապականա-
 բար բնակեցաւ քո՛ս աստուած. և
 փրկիչ անձանց մերոց՝ մեծա՛ն։

Ի՛նչասանելի տէրունա՛կան յայտնու-
 թիւնն աշխարհի ծագեցաւ. անմա-
 տոյց լուսոյն երկը՝ լապազեսցուք։

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ. որ մայրդե՛ս
 և աղանխն քո. լեր բարեխօսեա՞ն ան-
 մեր. զե՛ զանո՛ւն տըն կանգնացուք և
 զբե՛զ մեծաբնա՛լ պատուեսցուք։

Ո՛ր զթագաւորն ամենեցուն յորովայնի
 բուս կրեցեր. սըրբո՛ւհի մայր և կոյս
 և աղանխն քո. բարեխօսեա՞ն ան-
 տոյ վասըն մերոյ փրկուութեան։

Յոյս մեր և ապաւէն մայր տեառն
 և կոյս սբ. որ հոգւր աստուածո՛ւ

Թեանն ոչ բոցակիզեաց զքո՛ սուրբ
 զորովայն. բարեխօսեա՞ն ան տոյ վա-
 ռն մերոյ փրկութեան։

Ի՛ստ աւետեաց մարգարէին՝ որ առ-
 փրկեալքս անբամբ գառինդ. ցըն-
 ծամք և մեք ծառք անտառի ընդ-
 գալուստ տեառնդ կրկնակի. շնոր-
 հեա՛ մեզ տէր ընդ արդարոցն ընդ
 առ ի բէն տընկեալ ծառոցն. ա՛յ ժըմ-
 յուսով զո՛ւն ճանալ և յե՛րկրորդին
 ընդ բեզ ցընծալ։

Սը՛մին նրման տայ աւետիս՝ զաքա՛րի-
 աս նոր սիրոյնի. եթէ ուրախ լեր ահա
 գայ՝ առ քե՛զ խոնարհ և հե՛զ արքայ.
 նըստեալ ի յէ՛շ և յաւանակ կրկին
 ազանց գոլ օրինակ. նըստեալ յա-
 թուս բերովէից՝ նի՛ստ գըթութե՛
 ի՛ մեր հոգիս։

Օ՛ւհեղ փառաց քոց երևումն որ լի-
 նելոց է. յերկրորդումն. ե՛տեա գա-
 լիթ յառաջագոյն ծանոյց կանխաւ
 ազդամբ հոգւոյն. թէ՛ յայտնապէս
 ան գայցէ հուր առաջի իւր բոր-
 բոքէ. յա՛յն ժամ յի՛ լի մե՛զ խնայեա՛ն
 գըթա՛ն քո և ո՛ղորմեա՛ն։

Ի՛ստուածածին անհարսնացեալ յերկ-
 րէ՛րկնից հարսն ընծայեալ. յորժամ
 բա՛զմիս լուսոյ նրման՝ քո միածնի՛դ
 յաճակողման. յայնժամ մաղթեա՛ն
 ընդ մեր ը՛նդոյն փրկել ըզ-
 մեզ յահեղ բոցոյն. հա՛մարապէլ
 ընդ արդարոց՝ երգել ըզ փառս ընդ

Երկնայնոցն :

Լոյն և նրման հօր և որդւոյ՝ հողիդ
անէղ և համադոյ՝ բերկնումն հօր
անքրննաբար՝ առող յորդւոյ աննա
նաբար՝ ի վերնատունն այսօր իշեր՝
զհողիդ շնորհաց քոց արբուցեր՝ ա՛ր
բօ և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ
ի մաստութեան :

Իւց տեղծող արթրածոց՝ որ շրջե
իր ի վերայ ջրոց՝ նոյն և ի ջուրն
աւանդանին՝ ի շնորհել մեզ քում է
ակցին՝ գլխուես սիրով տղանա
կերպ՝ զմարդիկ ծնանիս աստուածա
կերպ՝ ա՛րբօ և " :

Բաբուն վերնոցն իմանալեաց՝ և ըս
տորին այսըր զգալեաց՝ որ մարգարէս
ասա ի հովուաց՝ և առաքեալս ի ձրկ
նորսաց՝ աւետաւոր ըզմաքսմաւորս՝
բարոզ բանի քում զհալածօղս՝ ա՛ր :

Նրե՛շտակային ձայնիւ օրհնե՛սցուք
զամենասուրբ՝ զերրորդութիւնն՝ փա
ռաւորելով ըզհայր՝ որ վերակո
լեաց զամենեւեան ի մահուանէ՛ յան
մահութիւն՝ :

Երգեցէք տեառն Երգ նոր՝ եկեղե
ցիք սրբեցելոց՝ քսի երկըրպագե
լով որ վերակոչեաց՝ :

Սրբասաց ձայնիւ օրհնեցուք՝ հոգեւո
րական հընջմամբ գովեսցուք՝ սուրբ
հոգին փառաւորելով՝ որ վերահան
գոյց զամե՛ն՝ փառք հօր և :

Գե՛ղմն իմանալի զոր ետես գեղէ՛սն

յառաջ բան զայս հաւատացեալ իմա
նամք զանձնութիւն ըզծընդւոյ և եր
կըրպագեմք որ ի կուսէդ մարմնա
ցաւ անստըւած :

Ո՛ր դասուց երկնաւորաց անիմա 5
նալի՝ այսօր հողեղինաց յայտնեցել 78
ըզծածկեալ խորհուրդ՝ օրհնեալ տր
աստըւած հաճըն մերոց :

Ո՛ր բաղմաչեայ քրովբէից անտեսա
նելե՛. կերպացեալ ըզմերս ի սրբոյ
կուսէն տընօրինաբար . օր" :

Ո՛ր անաւել բարձրացեալդ ես յա
ւիտենից՝ մշտընջեաւոր լըցուցի
և աղբիւր կենդանարար . օր" :

Ըզ տր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարէք 7
ըզ նա յաւիտեան :

Ո՛ր ըզկերպարանս ծառայի էմո. և
ըզ մեղս ի մարմնի իւրում դասա
պարտեաց՝ անդամդար գովելով բա՛ր
ձրը արա՛ն :

Ո՛ր այսօր մարմնացաւ ի սբ կուսէն
յաղաքս անիծիցն . և եբարձ ըզպա
տուհաս նախանտեղծին՝ ժողովուրդք
տաւել բա՛րձր" :

Ո՛ր Ե՛ն ի բարձունս գերեալ ըզ
գորովիւն մահո. այսօր բաշխի անա
պականութեան պարգեք մարդկան
բահանայք հոգեւոր երգով առա
ւե՛ս ըզբա՛րձր" :

Ո՛ր տեսցի՛ր աստուածածի՛ն վե՛ 79
րօրհնեալդ ի սրովբէից . ծագելով
ի բէն մեզ լոյս՝ մայր եղեր վերաձգո
ղին

դին՝ անգ և ազինք ը՛ղ քե՛զ մեծա՛
ցուցանեմք ։
Հիմն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր
հոգւոյն սրբոյ . ՚ի հրեշտակաց սպա-
սաւորեալ գաբրիէլ քե՛զ աւետեաց՝ .
անգ և աղ ։
Տեսանեմք ըզսակալէ՝ զհրաշխիւ խոր-
հուրդ յայտնեալ . ՚ի հոգւոյն սրբոյ
յղացեալ զբանն ան մարմնով ծը-
նար՝ . անգ և ։

Ինկանիմք առաջի՛ք քո աստուածա-
ծին . և աղաչեմք զանարատ ը՛զկոյն
սրդ .
Խարե՛խօտեա՛ վասն անձանց մերոց՝ .
և անշնեա՛մ զմեծին որդի՛ն ։
Փրկե՛լ ը՛զմեզ ՚ի փորձութենէ՝ . և
յամենա՛մ ի՛յն վերսնգից մերոց ։

() Երհնեմք ը՛ղ քե՛զ անձ ընդ ա՛ն
մարմնոցն դասուց . որ ՚ի բարձո՛ւնսդ
ես բնակեալ խնայեա՛ ՚ի քո արարածս ։
Վի՛վեմք ը՛ղ քե՛զ միածին որդի՛ և՛
բանգ անձ որ ՚ի կուսէն մարմնա-
ցար . խնայեա՛ ՚ի քո ։
Խարե՛ բանեմք ան զհոգիդ՝ որ նորո՛ւ
զօղդ ես և կեանք . և մի աբան ասա՛ս
ցուք փառք ՚ի բարձո՛ւնս ան ։

Անգու՛մն հրաշալի՛ որ անյայտ էր
դձ ՚ի մէջ . և բանն հայրական անըմ-
բընե՛լի . հո՛ւր փայլակնացեալ և ՚ի
մարմնի բնակեցաւ . անվնաս սրահե-
լով զարարածս ամենայն ։
Սագու՛մն հրաշալի՛ որ ՚ի կեանս
դձ ՚ի մէջ . և բանն հայրական անըմ-
բընե՛լի . հո՛ւր փայլակնացեալ և ՚ի
մարմնի բնակեցաւ . անվնաս սրահե-
լով զարարածս ամենայն ։

Ժագեցաւ . ճառագայթե՛լով զարարա-
ծըս ամենայն . երկինք ցընծային և
երկիրս ուրախանայր ։ և քա՛նստը
անձ ընդ մարդկան շըլջեցաւ ։
Ի՛նչ քեզ ապաւինեմք ամենասը՛րբո՛ւ
հի . գերագոյն և հրաշալի՛ և բաշխօղ
բարութեանց . անըւր ես ծառա-
ւեաց և հանգիստ անխառն . և եղեր
վերնկալ աստուածային բանին ։

() անձառելի լուսոյ մայր՝ և ը՛զ
բնակարան անըկողքնակից որդւոյն .
օրհնութեա՛մք մեծացո՛ւցանեմք ։
Օ՛հնհաս տը՛նօրէնութեան մայր՝ և
զոնձնաւոր տաճար այ բանին՝ օրհն՝ ։
Օ՛բո՛լորից փրկութեան մայր՝ որ
զանտանե՛լին յից ՚ի յարգանդի ե-
բարձ . ըզնա՛ ամենեքեան օ՛րհնու-
թեա՛մք մեծացուցանեմք ։

Կանոն Երգութեանս Երանուհի
առաջին ։
(Ե)
() Երհնութիւն ։

Ո՛ր հոգի՛ն որ անյայտ էր
մե՛ծ և սքանչելի՛ որ յայտն
աւուր յայտնեցաւ . հովիւ՛ն քն
երգէն ընդ հրեշտա՛նս ան
տիս անխարհի՛ ։
Նընա՛ն ան սրբայ՛ ՚ի բեթղէհեմ
քա՛նստը

քաղաքին . ո՛րդէք մարդկան օրհնեցէ՞րք
 զի վասն մեր մարմնացա՛ն :
 Եւ բա՛ւելի՛ն երկնի և երկրի՝ ի՛խանձա-
 րութիւնս պատեցա՛ն . ոչ մեկնեւով ի՛հօ-
 րէ՛ր . ի՛ տէրբայրին բազմեցա՛ն :
 Եւ յսօ՛ր ցնծան երկինք ի՛ վերահաս
 մեծապայծա՛ն աւետեցք՝ . և՛ արարածք
 ամենա՞յն զգեցան հանդերձ վրը-
 կութեան :
 Եւ յսօ՛ր յայրին ընծայեցա՛ն . քրիստո՛ս
 որդին ա՛յ . և՛ հրեղինաց բազմու-
 թի՛ւնքն յերկնից յերկեր վայր
 իջեա՛լ :
 Եւ յսօ՛ր հովուանցն տեսեա՛լ զմիդա՛ն
 րութեան արեգակն՝ . և ընդ հրեշտա-
 կըս երգելի՞ն փառք ի՛ բարձունս ա՛յ :
 Ի՛ հօրէ՛ ծագեցար լուսաւորե՛լ զա՛ն-
 րարածս՝ . ա՛րդա՛ն րութեան արեգակն
 կրն տէ՛ր փառքք քեզ :
 Օրենա՛ր ի՛ յայրին ընծայեցար բե՛թ
 զէհն՝ . ա՛րդա՛ն րութեան :
 Հովուանց յայտնեցար երկրպագեալ
 ի՛ մոզո՛ւց . ա՛ն :
 Եւ յսօ՛ր բանս ի՛ հօրէ՛ անմեկնելի՛ և
 անձաւելի՛ խորհրդով . ի՛ ձե՛ր և՛ ուրն
 կուսական որովայնի՛ տնօրինաբար
 յերկրի՛ երեւեա՛լ :
 Եւ անուկ անժամանակ ի՛ հօրէ՛ անսե՛րմն
 ի՛ կուսէ՛ . ի՛ գի՛ ձե՛ր և՛ կըս մօ՛ր գրգուե-
 ցա՛ն . յսօ՛ր արարելն երկնի՛ և երկրի՛ :
 Ո՛ր մաքրեացն ըզյորդանա՞ն և լը-
 ւանց ըզմեղս աշխարհի՛ . զ՞նք օրհ

նե՛ր և՛ անդադար արարածք ամեն
 նայն զէմկնցըն հօր և հօգւոյն :
 Եւ ստուգածին աբ կոյս անապական
 տաճար՝ . անապարաղիծ եին բոլորից
 բնութեանց լայնածա՛ւալ տեղի՛ . այսօր
 ընդ բերկրական զուարճոյն կրե՛-
 ցեր աւետեանց զտէ՛րն տերանց ի՛
 քեզ . ա՛ն ո՛ր մաղթեմք բարեխօսե՛լ
 վասն մեր ա՛ն կըլուելի ձայնի՛ :
 Յիմանա՛լի վտականց տանն ա՛յ հոսմանց՝
 վիճակեալ տեսանողանցն ձայնի՛
 արբամբ ըզմայլեցար՝ . այսօր զան
 Թառամըն ծաղկեցար ըզծաղիկ ի՛
 ժամու տալով զպտուղն . ա՛ն ո՛ր մաղ՝ :
 Եւ յսօ՛ր ի՛ քեզ լըցեա՛լ ամուսնացնին
 բարբառ՝ . որ ի՛ փրկութիւն հասարա՛ն
 կանց տուեալ նըշան բնութեան ազգի՛
 մարդկան՝ . ահա կոյս յղացի և՛ ըն-
 ցի որդի՛ զէնդ մեզ յայտնեա՛լն ա՛ծ .
 ա՛ն որ մաղ՝ :
 Ի՛ զքեզ ա՛ն ձածին անդիւր անը՛սպա՛ն
 լըճոյն . ո՛ր լուսաւորե՛ զհաւանա՛ն
 ցեալն՝ . միաբանական ձայնի՛ և երգով
 մեծացո՛ւցանեմք :
 Դ՛ու պարծանը՛ք կուսութեան մարդ-
 կան՝ . դ՛ու ուրախութի՛ւն հրեշտակաց .
 դ՛ու բարձու անի՛ծիցն . վա՛րդ ըզ
 քեզ ա՛ծածին մեծացո՛ւցանեմք :
 Դ՛ու ճշմարիտ արեւելք արեգականն
 արդարութեան՝ . յորմէ՛ ծագեանց վր՛ր
 կութիւն տիե՛ղե՛րաց՝ . միաբանական
 ձայնի՛ և եր՛ :
 Գ . Լ . առ

Իստուածածին և սըրբոհի մը ըզ
բանն աստուած անսերմն յըղնթ
յարգանդի կրեցեր. անդամդ ր եր
գով մեծացնցանեմք :

Օ. քեզ մայր կուսութեան և յըղն
թեման լուսոյ. և առաջամտ անձա
ռեւոյ բընա կողին ի քեզ փեսայա
ցեալ բանին. անդամ :

Վեւ լուծան կնիք դատապարտու
թեան. և քեզ կանգնեցաւ մեղոցեալ
մայրն գլորեալ. վասն որոյ ըզքեզ
աստուածածին և կոյս. անդամ :

Անայնոյ քեզ ի կանայս կոյս յետ ծը
նընդեան երգեմք զօրհնութիւն
զեւ լոյս ի լուսոյ քեզ ցտնեցու աշ
խարհի. և զնախամարն եբարձ անէր
ծընանձա՞ռ ծընընդեանքն իքեքն :

Վեւ միայնոյ մարմնացելոյդ իսուրբ
կուսէն. օրհնութիւն ի բարձունըս
վեր երգեմք ասելով. փառք քեզ
քրիստոս. ո՞ր եկի՞ր կամաւ հօր կե
ցնցանել ըզ մեզ :

Խընդամ մարիամ մը եղեր մայր քը
րիստոսի. և աղաչեա՞ զմեզ ի օհն ըզ
մարմնացեալ բանն աստուած. զի՞ վըր
կեսցէ ըզ մեզ ի փորձու
թեանէ :

Հոգիք հրեղնացն այսօր տօնեն ընդ
մեզ ըզգալուստ հոգւոյն աստուծոյ
հետննօղն յառաջ նըշանակէր զառա
տաբեւոյն վըտակ իմաստից ի մեզ հե
ղեալ ի հոգւոյն :

Վեւ մըն հաւատոյ զմայրեալ անուհա
կան բաժակաւն այսօր բաշխէր
ծարաւեաց :

Ղետո՞ցս այս գնացիւք ցընծայ քա
ղաքն աստուծոյ սրին մայր եկեղեցի :

Ս ասն որոյ և մեք երբեակ և մի տո
տուածութեանն երգեմք ըզգալու
ի բարձունս :

Ո՞ր ի հօրէ առաքեցա՞ր մարդասէր
կարօղ փըրկիչ. և ըզմեղուցեալ ըզ
մարդըն բըժըլեցեր. ո՞րոք մեա տէր
հրաժարելոյս զոր հրակիրեալ առ
քեզ կոչեցեր :

Ո՞ր ի խաչին բեւեռեցա՞ր մարդա
սէր կարճ ժըրկիչ. և ըզցօղ անա
պախան արեանդ ցօղեցեր տիեզե
լաց. ո՞ւր :

Ո՞ր ըզբըժոխս աւերեցեր. և ըզգե
րեալըն փըրկեցեր. և զօրգեւեալ
սըն վերածեր ի յոյս կեանքըն յա
ւիտենից. ո՞ղ :

Փառք հօր :
Եւ մեք երգեսցուք զի՞ ի կուսին
մարմնացար. արդարութեան օր
գալըն տէր ի սուրբ քեզ :

Սընտկիզն եակից բանդ հօր
ո՞ր էիր յառաջ քան զյաւիտեանս
և եկիր ի փրկութիւն ըստեղծու
ծոց քոց. ըզքեզ օհնեմք աստ
ուած հայրըն մեզոց :

Նընտր ի կուսէ անձառ միութիւն
անբաժանելի և միտ զոյով մեզ
նե :

նեցար ՚ի հայրական ծոցոյ՝ ըզ՛ը
 ինծուծեամբ տօնեսցուք ըզ՛ը
 նուազ քո սուրբ՝ որ յայտնեցար մեզ
 ըյս ՚ի լուսոյ՝ և լուսով քո լըցե՛ր
 ըզտեղեղս ըզքե՛զ
 Գործըք տեսա՛ն ըն՛զ տէ՛ր օրհ
 նե՞ցէք Եօ՛ւ ըն՛զ քա՛րձր անձրէ՛ք
 ըզնա յա՛ւր տեսն՛ :
 ը՛լ ծընեալն ՚ի սրբո՛յ կո՛ծ ասէ՛ն
 օրհնե՞ցէք Եօ՛ւ :
 Օսնճառելի ըզ ծը՛նո՞ւն անդ
 ըն՛զ ըկէն գովե՞ցէք և տա՛ւ Եօ՛ւ
 քա՛րձր :
 Ո՛րախ լեր աստուածածի՛ն յոյս
 և փրկութեան մայր՝ ըզքե՛՛զ ըն
 ըդուեալ լու յ՛ մեծացուցանե՛ք :
 ըզքե՛՛զ լուսոյ մայր և կոյս՝ ըզ
 քե՛՛զ զանձրդ կենաց աստուածային՝
 ձոյնի՛ն ցընծութեա՞մբ մեծ :
 Սոյր սուրբ անարատ լուսոյն հրեշ
 տակային օրհնութեամբ պատուեալ
 ըզքե՞ց մեծա՞ն :

Մէնիմաստ աննից հայր բա՛ղազե՛ղ
 խնամօղ ստեղծող և ար բոլորից՝ անե՛ղ
 և էից էակ՝ զո՛ր միշտ օրհնեն դառք
 անմարմնականացն յա՛ւ Եփաբար հընչ
 մամբ :
 Ո՛ր կերպարան և կնիք հօր անեալ
 վաստն մե՛ր ծառայի կերպ ՚ի կուսէն՝
 ո՛ր էն ՚ի յաթոռ փառաց անտէ՛ս վեր
 ոցն՝ ՚ի յայրին իջեալի՛ն և ՚ի մըսուր

յանբանից բաղմեալ :
 Օ՛րի կո՛ւսէն մարմնացեալ բանն՝ Ե
 կայք Ժողովուրդք ընդ հովի՛ւսն
 բարեբանեսցուք՝ և ընդ մոգուցն ե՛ր
 կրքապեսցուք՝ ընդ երկնային զօրսն
 երգե՛լ և սցուք փառք ՚ի բարձուս աս
 տուծոյ :

Տա՛ւադայթ և կերպարան էութեան
 հօր բանդ աստուած՝ ըզքե՛՛ ըն՛զ
 բանբանեմք ասելով փառք ՚ի բար
 ձուս աստուծոյ :
 Ո՛ր միացմը ՚ի մարմնի անձա՛ւապէս
 ճշմարիտդ աստուած՝ ըզքե՛՛ :
 Ո՛ր զանիծիցն բարձեր ըզ դատա
 պարտութիւն քրիստո՛ս աստուած՝
 ըզքե՛՛ ըն՛զ բա՛րն :

Սուրբ զաստուածածինն՝ օրհնու
 թեա՛մբ մեծացուցանե՛ք :
 Մե՛ր տա՛ւո՛ր հրեշտակն անտաբաներ՝
 զծընեալ՝ փրկի՛ն ՚ի սրբոյ կուսէն :
 Մե՛ր ուրախ լեր բերկրեալդ՝ քանզի
 տէ՛ր տեբան և ընդ քե՛զ :

Կոնն Լուսորդ Եփաբ :
 (Օրհնութիւն զ) :
 յօր բանն ՚ի հօրե՛ անմեկ
 նելի՞ և անձառելի խորհրդ
 դով՝ ՚ի ձե՛ծ ուրն կո՛ւսական սրո
 վայնի՛ անօրինաբար յերկրի՛ երե
 ւեալ :
 Սանուկ անժամանակ ՚ի հօրե՞ ան
 ս

աւելումն ի կոնսէ. ի գլխի թաւ ըկրս մօր
գըզուեցաւ այսօր արարին երկնի
և երկրի :

Ար մաքրեացն ըզ յորդանան և լը
ւաց ըզմեղս շխարհի. զոր օրհ
նե թաւն անդադար արարածք ամե
նայն զէակնցն հօր և հոգւոյն :

Այս ի լուսոյ ծագեալ ի հօրէ և
լուսաւորեաց ըզտիեզերս. ծնողնդ
անսպական յանձնուեալ ըլուսոյն .
զոր միշտ փառաւորեն դասք ան
մարմնոցն :

Յայտնի է ի ինքնատանի աստուած և
ի բեթղէհէմ ծնեալ յայրին. մա
նողն և անժամանակ ի հօրէ և ժա
մանակաւ գոյացեալ ծնեալ լինի
աստուած և մարդ :

Եւ հովուացն տեսեալ ըզհրաշալի
ծագումն աստեղն. փութապէս եկեալ
տեսին մանողն եկեալ յանբանից
մըսուր. զոր միշտ փառաւ :

Քրիստոս ծնեալ այսօր ի բեթ
ղէհէմ ի յայրին. և դասք վերին զ
շարժնոցն սոսկացեալ զարմացեալ
կայի. զի տեսին մարմնով ծնեալ
ըզբանն աստուած :

Եւ ըսքանելիք եղեն այսօր ի բեթ
ղէհէմ ի յայրին. կոնսի ծնանիւ
աստուած և մարդ. անսպական մը
նալով կուսական որովայն յիմն .
զի տեսին մար :

Եւ սողնն դուշակէր մոգոցն առ ի

բերել զընծայս աստուած և լծեանն .
և հովեւքն ընդ հրէշտակս եր
գէին անելով . փառք ի բարձունս
աստուծոյ որ առաքեաց ի փրկու
թիւն մեզ ըզբանն աստուած :

Ար ի հրէղէն աթոռ ընդ հօր եւ
ընտկեալ և ի հրէշտակաց սպա
սաւորեալ այսօր կամաւ հօր ի յերկ
րի երեւցար մարմնով կուսական
ծնողն անդեանմբ. ըզբե՛զ ընդ զօրս
անմարմնոցն անդադար օրհնաբա
նեմք :

Յորմէ զարհուրեալ դողան սրմբէա
գունդ ջոկ անթուոցն. թեաքնդեւով
ծածկեն զերեսս իւրեանց . այսօր
աղայբար ի կուսական ի ստեանցը
կերակրեցար մարդասիրա՞մ Գլխ
զբե՛զ ընդ զօրս անմար :

Ար յանստուած փառաց խոնարհե
ցար յերկիր. անտակիր եղեր հողէ
ղէն բնութեանս. այսօր ըզ մե
ղուցեալ ընտանհայրն կենազօր
ծեցեր ի կեանսդ յանտեսից. մար
դասիրա՞մ :

Ար անտեմ և անքրնին քառակեր
պիցըն վեհագոյն. ի փրկել ըզմեզ
եկեալ անմահից թաղաւորն. օրհ
նութիւն անաքողին :

Եւ առքի հրէշտակպետն անտեքովէ
հողեղէն. ասէ տէրն և արարողն ան
աքեան ի հօրէ մարմնանայ ի բե՛զ
փրկողն :

11 Շնորհակալ եմ քեզ համար՝
 հոգևոր հոգևոր՝ քեզ համար՝
 և քեզ համար՝ քեզ համար՝
 և քեզ համար՝ քեզ համար՝
 և քեզ համար՝ քեզ համար՝

Ո՛ր կե՛րպարան հօ՛ր և՛ արարչակից
բանդ՝ զմերն փրկութեան անգի
մարդկան՝ այսօր ՚ի՛ կուսէ՛ ըզկեր,
պարսնւնս ծառայի՛ ըզգեցա՛ր մարդան,
տիրա՛յս պէս՝ քո՛ ամենակե՛ցոյց գա-
լըստեամբդ ո՛ղորմեա՛ մե՛զ աստուած՝
Ո՛ր յանձնացց լուսոյ՝ ծածկեա՛լ
ընդ հօր և սուրբ՝ հոգւոյն՝ ՚ի՛
բրովբեականն հանգչե՛իր յաթոռ՝
այսօր խանձարդովք պատեցա՛ր և յան-
բանից մըսուր եղա՛ր մարդաներս՝
պէս՝ քո՛ ամե՛ն:

Ո՛ր Եկեր ՚ի՛ փրկութիւն անգլի մարդ-
կան՝ Թագաւոր փառաց քո անձն ու
խոնարհութեամբդ . այսօ՛ր ըզլեղօք
դառնա՛ պարտեալ անձն իմ ՚ի մահ՝ նո-
րոգեա՛ ՚ի կեանսը՝ դյաւլ տենից . մար-

դասի՛ր

11) Ը ըն իսկը՝ զբանէ՝ առ արստուած
 և արստուած թ բանն. կե՛րպարանն ա-
 ռնեղին և համազոյ սուրբ հոգւոյն.
 ի՛ վերջին ամէ՛կըս ծանուցեալ
 մարմնանալ յանձն առնու ի՛ կո՛ւսա-
 կան յարգանքէ՛. վարձն փրկուԹեան.
 ամգի ի՛ մարդկանն :

Յառաջ քան զյառիտեանս որդի
նախնյաւի տեան աշտօր յերկրի երե-
ւեալ աստուած Է մարդ կատարեալ

խանձարրովք պատի. Եղանի և դրնի
յանքանից մըսո՛ւր. վա՛սը՛ն փրկու
Թեան ա՛ղ՛:

'Ի՞՞բեթղէհէ՛մ հրէաստանի՛ ե՛րևի
 արդարո՛ւթեա՛ն արեգակն՝ այսօ՛ր
 երկըրպագի անե՛ղն՝ յարեւելից ե՛կեալ
 մոգուցն՝ և փառա՛բանի յե՛րջանիկ
 ՚ի բա՛յցօթեայ հովուայն՝ Վա՛սըն՝
 Ի՛նքե խօսութեամբ ծընողի քո և
 միշտ կուսի՞. հայցեմք ՚ի քէն քրդիստոս
 փրկի՞չ աշխարհի . վա՛սըն զե բաց ՚ի
 քէ՛ն զայլ ոք ո՛չ գիտեմք մարդամս՝
 սէր

Լ՝մէնօրհնեալ Լաստուածամայն յո մարինս :
քերովլբէ՛ական անթող աղաբընն մերոյ
տըն՝ ընդունեան . զոր երանե՛ծն ա
մենայն անդինք հանապազ :

Լաթիսօն լեւանմբ սուրբ աստուծոյ
ճա՛նչի՜ և միշտ կո՛ւսի. աղանձեմ
տէսմամբ վը՛րկեսա՞ւ զե՛ս ի՞նչ ուր
գայլութի՜ յաներևոյթ Թը՛շնամարջ :

Լ՝ զԵԻՐ ԿԵՆԱՅ ԲԱՂԽՕՂ ՆՈՐՀԱՅ
 Հ՛՛ԳԼԴ ԻՋԵԱՆ Ի ԲԱՐՃԱՆՑ . ՉԱՆԱ
 ՍԽԿԱՆ ՍԽՐԳԼԸ ԲՈՐԾԱՆԵՅԵՒ ԵՄ
 ԲԱՐԵՎԻՍՆ ։

Ո՛ր'ն քե՛րայ ջուրցըն գո՛ւնլ տտեղծա՛մ
նէի՛ր զարարածա՛մ . իջեալ 'ն ջո՛ւրս
ւաղանխն՞ ճնանխն՞ որդիս այ՛ :

Ո՛ր զանդարեալ նորոգես մինչ Ը՛գ
նոր, քո զնկեղեցի՝ պէ՛ս պէս շնորհաց
քոյ պարգեօ՞ք փայլին մանկո՛ւնը՝
սորա՛

17

11 ր արարիչդ ես արարածոց հան
 գուցեալդ ի հրեղէն կառս . յիշեա
 զհոգիս ննջեցելոց մերոց . և հանգո
 լինդ սուրբըս քո :
 11 ր երկայնամիտդ ես առ ամենե
 սեան . և ներօղ յանցանաց մերոց .
 յիշեա՞ զհոգիս նրն :
 11 ր միւսանգամ գալոցդ ես հայրենի
 փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծը
 նուդ . յիշ :
 փառք հօր և :
 1 իւր նդա և ուրախ լեր անհաղթա
 ցեալ մարիամ . քանզի՜ որ ի՛ քէն
 ծընաւ փրկիչ տէ՛ր ք ք օծեալ ի
 քաղաքի դավթի . զոր միշտ փառաւոր
 րեն քա՞նք երջանիկ հովուացն :
 5 1 ի կուտական ոյտվայնէ ծնեալ մարմ
 զձ նով . որ յառաջ քան զյաւիտեանըս
 քանդ ի հօրէ երգեցողք . տէ՛ր
 աստուած փառաւորեալ է անուն քո :
 1 ՝ քերովքէս բաղմեալ ընդ հօր ա
 նրկի զբն որդի՜ . անձառաքար տղա
 յացեալ ի՛ խանձարուրս պատեցար .
 երգեցողք տէ՛ր :
 1 ՝ մենայն բարութեանց տըւօղ անգի
 մարդկան . և ի մոգուցն այսօր ընծա
 ցեցար՝ երգես :
 7 1 ՝ զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր անա
 րէք ըզ նա յաւիտեան :
 11 ր յանձառելի՜ աթոռ ընդ հօր փա
 ռակեց՞ց բա՛նն ի՛ յերկրի՜ երե
 ւեցաւ . օրհնե՛ :
 11 ր ի կուտ անապական թագաւոր

ծընաւ քրիստոս . և ի՛ հրեշտակաց
 անդամար փառաբանի՜ աստուած . քան
 հանայք օրհնե՛ :
 1 ՝ յս լուսոյ մայր՝ և կենարար բա
 նին բնակար Իսրայէլ . քե՛զ երանի
 ցեն անգ և՛ աղինք ամենայն :
 11 տեղծողին մայր և՛ հընութեան
 կերպի նորոգոր Իսրայէլ . քե՛զ :
 1 ՝ յս ծագեցաւ ի՛ քէն նրստելոցս ի՛
 խաւար Իրէ՛ . քե՛զ :
 1 ՝ անհաւոր բարբառըս վերնոյրն
 հոգեւոր հընմամբ երգով ընկալեալ
 հովուացն օրհնելն ըզ ծընունդ
 եւ ըզ ծագումն յանմեկնելի լու
 սոյն :
 1 ՝ քրեշտակապէ՜տին աւետեօքն ընթա
 ցեալք ի՛ յայն . տեսի՛ն զի նո՛ւսս
 տացեալ էր անտեսըս սերովքէից
 մանով ի եղեալ յանբանից ճաղոր
 1 ՝ իտեղով մոգուցն ըզ փայլումս ոս
 տեղն . սա զաստուած գուշակեալ լի
 նի՜ . զի ի՛ տեսիլ մարմնացելոյն ժամա
 նեմ լ նրմա՛ մատուցանելով զեր
 կրկնագուծիւն :
 1 ՝ ապք անմարմնականք երկնաւոր ք
 րացն ի՛ մէջ զ հովուացն օրհնելն
 ըզ ծագումն լուսոյ՝ մեծին ի՛ հօրէ
 մեզ ի՛ փրկութիւն :
 1 ՝ մո՛ծ քն աստեղք նըշանաւ ծ
 կե՞ց ի՛ բեթղէհէ՛ մ . երկրպա
 դին տեառն . և ի՛ յայն մատու
 ցին զընծայս խորհրդոյ :

Լա հովի՛ծքն երգե՛ն ընդ հրեշ-
տակը՛ս փա՛ռք ի՛ բարձո՛ւմս մե-
ծիդ աստուծոյ՛. ո՛ր եկիր և փրկե-
ցեր ըզ աիեզե՛րս քոյով յայտնու-
թեա՛մբ :

Եւ մենադո՛վելի և քան զերկինս բարձ-
րագոյն. ո՛ր զանհա՛սանելի ըզտե՛րն
յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր՛. և ցնծու-
թիւն անշարհի ծընար՛. վասն որոյ
ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացու-
ցանեմք :

Եւ մենաստե՛լաբերկըն՛ւմի՞շտ կոյս.
ո՛ր զանբա՛ւելի ըլ բանն անձա՛ռա-
բար յըզացա՛ր. և ըզմարմնացեա՛ն աս-
տուած ծընանելով ի՛բէն՛. վասնորոյ՛.
Ի՛լեռնէ՛ վէ՛մս առանց ձեռին հա՛-
տեալ. դանիէ՛ւ զո՛ւշակեաց զան-
սե՛րմն ըզծնո՛ւնդ քո հարսն երկնա-
ւոր. մայր և յետ ծընընդեան մընա-
լով կոյս՛. վասն որոյ՛ :

Կանոն Երեմիայի Ի՛շուրն :

() Ի՛շուրն (է) :

անկից հօր և հոգւոյն անըս-
կի՛ղբն որդի՛. անմայր յա՛-
ռաշնո՛ւմս անդրանիկ՛. և
ընդ հօր յա՛ւի՞տեան :

Ի՛ծոցոյ հօր առաքեալ. եղեալ ի՛
մըսո՛ւր յանբանից՛. բանդ աստուած-
յայտնեալ :

Ի՛րիստոս ծընեալ ի՛ բաղաքի՛ դաւ-
թի. քարոզեն հովի՛ւքն ընդ հրեշտա՛-

կրս՛. և մոգք հանդէ՛րձ աստե՛ղբն :
Ո՛ր ըզմարմնացեալն տի՛րաբար ի՛
յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր՛. ո՛ւրա՛խ
լեր անհարմանցեալ մայր :

Ո՛ր զանտանելին յեկց ի՛ յարգանդի
անասականաբար կրեցեր՛. ուրա՛խ :

Հրայ՛ստառ ծընո՛ւնդ քո ի՛ սուրբ
կուսէն՛. անսօ՛ր ցուցաւ ազգի մարդ-
կան՛. անընկճեալից բանդ եակից
հօր :

Յայտնութեամբ քո աէր ցնծացաւ
երկիր՛. և նորոգեալ եղև աղամ
յառաջին յանցանաց ի՛ մեղաց իւրոց :
Ի՛սպք հովուացն յերկրէ՛ փառաւորե-
ին ըզքո՛ ամենակեցոյց գալուստդ .
որ երևեցար քո արարածոցս :

Եւ կենաց արնկեալ յադին սուրբ
կոյս. որ ըզ հայրածինն բըղխեցեր
ըզճաղի՛կ. և ետո՛ւր ի՛ ժամու զոր-
դին սը՛տուղ մարդկան. զորոյ զմար-
մինն ճաշակեալ անմահացան յու-
սով . վասն որոյ՛ օրհնաբանեմք ըզ-
քեզ յաւուր քո ծնընդեան :

Բանաւոր երկիր տիրուհի և ան-
դաստան մաքուր ի՛ փշոց մեղանց. ո՛ր
ըզ բո՛ւսն երկնային առանց սե՛րման
ծընար. որով զկենացն ետուր ըզհաց
սովեալ բնութեանս՛. վասն որոյ՛ :
Ի՛մալ Թեթև յերկրային ցանկութեանց
սուրբ կոյս. և վառարան աստուածա-
յին բոցոյն. ո՛ր ըզցո՛ւն հայրա-
բուղն անձրևեցեր ի՛ բանական եր-
կիր :

կիր՝ որով բնութեանս բնական ար-
դարութեան սուրբ բոյսք . վասն ՝
Եստուածածին խորան լուսոյ՝ ան-
վայրաժիշտ արեւոյն կենաց, ո՞ր եղե՞ր
արեւելք արեւականն արդարութեան՝
և նը՛ստեւոյս ի՛ խաւարի լոյս ծագե-
ցեք՝ . վասն որոյ ամենեքեան լ՛ղբեզ
միշտ մեծացուցանեմք ՝
Եւսպոկան տաճար և՛ մորենի անկի՛-
ղելի՛ . ո՞ր զանշե՞լ հո՛ւր աստուա-
ծութեանն ի՛ քեզ տաճրեալ կրեցեր՝ .
որով բնութեանս կիղեալ շնչաւ կը-
րից բոց՝ . վասն որոյ ՝

Եւնդանի տապանակ կոտակարանաց նո՛-
րոյ ուխտիս . ո՞րով ե՞րբ յե՛րկիր
մեծտեաց հորդեալ հոգեւոլ ի՛ քեզ
տրպաւորեալ բանին՝ . վասն որոյ ՝

() աստուածածինն և զմիջոյ կոյսն՝
անդադար օրհնեսցուք՝ . բանզի ծա-
ղեանց մեզ լոյս երեսաց՝ . և՛ փրկիչ
անձանց մերոց ՝

Խրնդաւ և ուրախ լեր անհարսնացեալ
մայր . բանզի որ ի՛ քէն ծընու-
լմե՛ք ծա՛ղ զաստուած ի՛ փրկիչութիւն
անձանց մերոց ՝

Ղանձ անապական գը՛տար սուրբ աս-
տուածածին՝ . բարեխօսեալ քրիստոսի
աստուծոյ մերոյ՝ կեցուցանե՛լ զան-
ձինքս մեր՝ ՝

Սայր և կոյս փղախին քրիստոսի .
որ բարեխօսու ես միշտ աշխարհի՛ .
քեզ ե՛րանեն ամենայն ազնիք՝ ՝

Սպարդ աղաւթի՛ և հարսն երկնից
մարիամ . տաճար և աթոռ աստուծոյ
բանին՝ . քեզ երա՛՛

Բէ՛ հաճեցան ի՛ մանալիքն ընդ հո-
ղեղենքս՝ . և՛ քե՛ մե՛րձեցաք ի՛ փայ-
տըն կենաց՝ . քեզ՝ ՝

Եղեւր կենաց բը՛ղխեալ յեղե-
մայ սուրբ աստուածածին . որով
արեւցաւ երկիր ծարաւոտ հոգեոյն
խմստիւք՝ . տա՛լ մեզ մաղթեա՛ աղ-
բիւքս արտասուանց՝ մաքրել լըզմե՛զ ի՛
մեղաց մերոց՝ ՝

Եստուածածին սիւն լուսոյ ամսի հո-
վանաւոր՝ . և բնակարան բանին որ
բանիւ հովուէր զերայել՝ . բարե՛-
խօսեալ նրմա՛ վասն՝ անձանց մերոց՝ .
Օ՛ անապական կոյսն մարիամ աստ-
ուածածին խոստովանի՛ սուրբ երկեղե-
ցի . ուստի տո՛ւաւ հայն անմահու-
թեան և բաժակ մեզ ո՛ւրախարար .
տո՛ւք օրհնութիւն նրմա՛ հոգեւոր
երգով ՝

() անըկզբեալ բար բը՛ղխումն ի՛ հօրե-
զհագին ճը՛լմարիտ . որ հընմամբ ձայնի
ե՛ջ ի՛ վերնատունն այսօր նը՛ման սա-
տիկ հոյմոյ՝ . զո՞ր փառաւորե՛մք հո-
գեւոր երգով ՝

Օ համագոյակիցն հօր և ո՞րդոյ
զբաշխօղն շնորհաց . ո՞ր ի՛ հրեղէն
լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրու-
թեան լեզուաց շնորհեանց սուրբ ա՛ռա-
քելոցն . զո՞ր փառաւոր՝ ՝

Օ աղբիւրն խմաստութեան լըզմե՛ս
րեալ

լեակն անձնաւորութեամբ . որ խօսե-
ցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յա-
ւե տարանս . զոր :

Եւ առ ի վիմաճին՝ աղբիւր յոր-
դորատ . բարունակ ծաղկեալ այգի
վայելուց սրովէ հողեղէն . բաբունոյ
բանին տուն անօրէնութեան տա-
ղաւար հոգւոյն . առ ծնեալն ի
քէն միշտ բարեխօսեալ անգաղար
հայցմամբ . շնորհել զթողութիւն
մեր նշնջեցելոցն :

Փափկութեան դրախտին բացօղբա-
նալի . քրիստոսի բարձօղ նրմանող
երկնից . սափոր ասկեղէն լի մանա-
նայիւ գաւազան ծաղկեալ յարմատոյն
յեռնեայ տաճար լուսոյ մայր . առ
ծին :

Հօգ քան զցրածաւոր ցանկալի զուարթ-
նոցն . նիւթեղէն սրովէ գեղ մար-
դարտախոյլ հին Եկեղեցւոյ . մաքուր
աղանիս ամպ հովանաւոր սուրբ կոյս
մարիամ . առ :

Փառք հօր :

Որ զարարակից բանն գոյացեալ
լստուգապէս աշխարհի ծնար . ու
լուսն լի լի անհարմանցեալ մայր :

Աբանջեւագոյն ի մատուած զքեզ
բարեբանեմք . որ ի քերովեակա-
ստեղծորդ նրտալիս . ստուած հար-
ցն մերոց :

Որում ոչ բաւեն երկինք ընդունիլ
զանբաւելի զբնութիւնդ յարգանդի

կուսի՞ն բնակեցար ծնար անձա-
ռապէ՞ս . ստուած :

Հոր վեցութեան սրովէ քն ոչ իշխէին
հայել ի քո մատուած թիւիւնդ . տե-
սանելով ի գիրկը կուսի՞ն զար-
մացեալք . օրհնէին ըզքե՞ս զա-
տուած հար :

Ի՞չ տէր օրհնեցէք և բարձր մրա-
րէք ըզ նա յաւիտեան :

Որ ի կուսե անապակն թագաւոր
ծնաւ քրիստոսն . ստուած . յոր
մէ՞ս . դո՞ւրի՞ն ի մանալի զօ-
րութիւնք . օրհնեցէք ժողովուրդք և
բարձր :

Որ մելքտեցան ի յորդանան և
լուաց ըզ տեղեմէ՞ս ի մեղաց .
վըկայեա՞ն և ձա՞նք յիշատակ հօր և
Երեմամբ սուրբ հոգւոյն . օրհնեցէք
բահանայք առաւել բարձրացուցէք
ըզ նա յաւիտեան :

Ստուածածին սուրբ կոյս անհար-
նացեալ մարիամ . որ օրհնեալէ ես
ի կանոյս . զքեզ օրհնեմք մի՞շտ որ
արժանիդ ես մեծացուցանեմք .
Ինապական տնձար և առաջատու
սոյ որ ի քեզ փեսայացեալ բանն
կենաց բնակեցաւ . զքեզ :

Հուրն կենդանի՞ն որ ի մորենին
վառեցաւ . զոր անվնաս յարգանդի
բուժ կրեցեր և ծնար ստուած և
մարդ . զքեզ օրհնէ :

Որ կերպարան հօր և արարչակից
բանդ . վստն փրկութեան աղբի մարդ-
կան

կան՝ այսօր 'ի կուսէ՛ ը'զկերպարմ-
 նըս ծառայի՛ր ըզգեցան՝ մարդմսի-
 րա՛խ պէս՝ քո՛ ամենակէցոյց գա-
 լըտեամբդ՝ ողորմես՝ մեզ աստուած-
 ըր յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ ընդ-
 չօր և՛ սուրբ հոգւոյն . 'ի. քրովբեա-
 կանըն հանգչելիւ յաթող՝ անյօր
 խանձարո՞ղք պատեցար և յանբանից
 մըտուր եղար մարդմսիւրա՛ պէս .
 քո՛ ամե՛ն՝ :

Ո՛ր եկեր 'ի փրկութիւն ազգի մարդ-
 կան՝ Թագաւոր փառաց քո անձաւ
 խոնարհութեամբդ . այսօ՛ր ըզմեղօք
 դա՛սապարտեալ անձն իմ 'ի մահ՝ նո-
 րոզեա՛ 'ի կեանսը՛դ յաւիտենից՝ մար-
 դասի՛ն :

Քրիստոս ծնեալ այսօր 'ի բեթ-
 շէհէմ 'ի յայրին . և՛ դասըք վերին
 զուարթնոցն սոսկացեալ զարմացեալ
 կա՛յրն . զի տեսին մարմնով ծը-
 նեալ ըզբանն անստուած :

Կո՛ր ըբանելի՛ք եղեն այսօր 'ի բեթ-
 շէհէմ 'ի յայրին . կո՛ւսի՛ ծննաի՛ւ
 աստուած և մարդ . անասական մը-
 նալով կուսական որովա՛ յիշն . զի
 տեսին մարմն :

Եւսողըն գո՛ւշակէ՛ր մոգո՛ւցն առ 'ի
 բերե՛լ զնծայս անստուածա՛նութեա-
 նըն . և՛ հո՞վի՛ւքն ընդ հրե՛շտակս եր-
 գէին անելով . փաւք 'ի բարձունս

աստուծոյ՝ ո՛ր առաքեալց 'ի փրկու-
 թի՛ւն մեզ ըզբանն անստուած՝ :

Անուրդբնական բանին հօ՛ր բը-
 նա՛կարան . տանա՛ր և՛ անգանատ տե-
 ղե՛ անտանե՛լի՛ ընկոյն . զքեզ ը մե-
 ծացո՛ւցանեմք՝ արծանապէս երգով
 անստուածամայր և՛ կոյս :

Յորմէ կենդանաստե՛ղծեալք յանեղէն
 հաստեցան ամենայն ե՛ր զակակքս . ան-
 սերմնապէս տղայացաւ յո՛րովայնի-
 քում . և ծը՛նաւ ան 'ի քէն մարմ-
 նացեալ աստուածըն ը՛ բո՛լորեց .
 զքեզ ը մե՛ն :

Յորմէ զարհօ՛րեալ գողային դանք
 վե՛րին զը՛ւարթնոցն . տղայապէս առ-
 ընկալեալ բարձեր 'ի գերկս . և՛ ար-
 բուցեր որպէս մայր լստացողին ըզ-
 քեզ ըզկուսակա՛ն քո՛ սո՛ւրբ ըզ
 կաթն . զքեզ ը մե՛ծա՛ն :

Կանան Զորքոյր Լաւին

() Եհն-նէն (ը)
 յօր գա՛բրիէ՛լ ցընծութեամբ
 երգեաց սը՛րբո՛յ կու-
 սին անետիս բերկրեալց անելով . ո՛ր
 ծնաւ ըզ. փը՛րկի՛ն՝ և՛ անձանց մերոց :
 Անբաւելին երկին և՛ երկրի 'ի կու-
 սական արգանդէ՛ մեզ կեանք յայտնե-
 ցաւ . աստուած այցելու մարդկան :
 Յառաջընթաց փայլումըն լուսատեսիլ
 և՛ աս

աստեղն՝ մոգո՞ւցն հետեւելով նրանի՞նք ծննդով առա՞ւած որդւո՞յն։

Այսօր գաբրիէլ հրեշտակն ցնծութեամբ երգեաց առ կոյսն սո՞ւրբ. մատի՛ ուրախ լեր բերկրեալ տէր ընդ քեզ։

Այսօր աւետիք հրեշտակապետն ցնծութիւն լճին ըզկոյսն սքե՞ալն զի ե՛րջ միածինն յարդաւոր կո՞ւսին։

Այսօր որ յաթող փառաց ընդ հօր ծննանի՛նք սրբո՞յ կուսէ՛նք մե՞ն. մարմնացեալ բանն՝ ծնանելով ըզտիւն զերս յորդէգրութեան շնորհս։

Այսօր անպարագրելի բանն հօր բազմի՞նք մե՞ն ուր յանբանի՛նք. բոլորից տէրն. և ի վերա՞յ քերովբէն ցն հանգի։

Ո՛ր նոյն ինքն է ճառագայթ փառացն հօր. ի յովհանէ՛ հայցէր մը կը՞րտիւ ի յորդանանով՝ յոր ձանսն. առաքելական կոչմամբ ըզ տիեզերս հրաւիրելով։

Ինրկըզնական տեսիլ փառաց քոյս տուգը. ո՛ր ի մէջ հրաշագործեցաւ երեւելով անձառաքա՛ր ծնունդ. այսօր ցնծութի՛ն յայտնեցաւ տիեզերաց։

Ինմարմնական հոգեղինացն երգակցելով բոցեղէն փայլմամբ. Թափանցիկ հրածին ամպոյն տիւն գործեալ յայրին. այսօր դատակից եղեն հովիւքն։

Հանդիսի վերնոցն։

Ինչո՞ հանուր ծաւալեցաւ ծագումն լուսոյ. մոգո՞ւցն հետեւելով աստեղ ընդ գուշակեալ ըզ ծնունդ յայրին. անդ մատուցանէին զընծայս աստուածային ծննդեանն։

Ճառագայթ և կերպարան էութեան հօր բանդ աստուած. ըզքե՛նք ըզբա՛նք մե՞ն ասելով փառք ի բարձունս աստուծոյ։

Ո՛ր միացա՛ր ի մարմնի անձնապէս ճշմարիտ աստուած. ըզքե՛նք Ո՛ր զանիծի՛ցն բարձր ըզ դատապարտութիւն քրիստոս աստուած. ըզքե՛նք ըզ բարձր։

Պապ անմարմնականք երկնաւոր զօրացն ի մէջ հովուացն օրհնէին ըզ ծագումն լուսոյ մեծին ի հօրէ՛ մեզ ի փրկութիւն։

Եւ մո՞գքն աստեղը նշանաւ եկի՞նք ի բեթղէհէ՞մ երկիրպագին տն. և ի՛նչ յայրին մատուցին զընծայս խորհրդոյ։

Եւ հովե՞նքն երգեն ընդ հրեշտակըս փառք ի բարձունս մեծիդ աստուծոյ. ո՛ր եկիր և փրկեցեր ըզ տիեզերս քոյով յայտնութեամբ։

() անձառելի լուսոյ մոյր և ըզնա կարան անըկզբնակից որդւոյն. օրհնութեամբ մեծացո՞ւցանեմք։

Օտնհաս տը՞նք օրհնութեան մայր. և զանձ

զանձնաւոր տաճար աստուծոյ բանին .
օրհն :
Օ բարբից փրկութեան մայր որ
զանտանէլին յէից 'ի յարգանդի ե-
բարձ . ըզնա ամենեքեան օրհնու-
թեամբ մեծ :
Եւտանելոյն տաղաւար բարձող էի-
ցըս բարձողին . որ ծնար զաստուած
մարմնով զանմարմնաբար ծնուողըն
հօր . բարեխօսեալ վասն մեր աստու-
ածածին մարիամ :
Որ վառեցար 'ի յարկւոյն և ոչ կի-
շար ըստ մորենւոյն . այլ ետո՛ւր զա-
ցըն կենաց կերակուր բանաւորաց .
բարեխօսեալ առ քրիստոս ջնջել ըզ
գիր մեղաց մերոց :
Եւտուածածին դու ես յոյս և ա-
պստէ՛լիս . խոստովնողացս ըզ
բե՛զ . որդւոյ քո և աստուծոյ բա-
րեխօսեալ կեցուցանել ըզմեզ :
Եւրեզակն արդարութեան քրիստոս
ծագեալ յաշխարհ հալածեաց ըզ
խաւարն անգի՞տութեան . և յետմա-
հու և յորութեան համբարձաւ առ
հայր յորմէ ծագեաց . որ երկրպագի
յերկնաւորաց և յերկրաւորաց ընդ-
հօր և սուրբ հոգւոյն . վասն որոյ և
մե՛ս ք երկրպագանեմք հօր հոգ-
ւո՛վ և ճշմարտութեամբ :
Որ փոխանակ ծոցածին բանին օր-
ե՞ս և յերկնա՛ . առաքեցաւ աւետիքըն
հօրի բարձանց հոգի՛ն ճշմարտու-

թեան . մըխիթարել զորս յագամայ
տըրտմեցելոց և հրազնե՛լ զընտրեալ
դասս առաքելոցն . վասն :
Եւ յօր տըրտեակն և գիշերային լու-
ծան երկունք ծնընդեան նախամօրն .
քանզի զծնեալսն մարմնով 'ի մահ և
յա՛պանկանութիւն . վերըստին ծանախ
հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնա՛
ւորի . վասն :
Որ խոնարհեցար յերկնից բախդաս
տուած և առեր մարմին 'ի սրբոյ
կուսէն . յիշեալ ըզնընջեալսն
ըմբը յորժամ գայցես անձա՛ռ փա-
ռօք . զի դո՛ւ ես տէ՛սմա՛ս ք ամե՛-
նայն երկրի :
Որ հանիս իշխանութիւն մահո՛ւ
և կենաց . և խաչիւղդ քո լուծե՛ր
զերկունը՛ս մահու . յիշ :
'Ի նըստի՛ւ քո յատենի՛ դասուորն
հեղձ . աղանձօք սուրբ աստուածած-
նին . յիշեալ ըզնընջեալսն ըմբը
յորժամ գայցես անձա՛ռ փառօք .
քանզի քո ես փա՛սմա՛ս ք յա՛ւիտեա՛
նըս ամէն : Բառք հօր :
Եւ յօր տիեզերք պայծառացա՛ն աւե-
տեօք սրբոյ կուսի՛ն . քանզի բա՛խ-
նըն մարմին եղև և բնակեաց 'ի մեզ :
Որ 'ի ծոցոյ հօր բանդ աստուած
անընկիղեն . յարգանդի՛ կուսին բը՛-
նա՛ կիւ յանձն առեր . ըզբե՛զ բա-
րեբանե՛մք աստուած հա՛րցըն մերոց :
Որ յանարուեստ աթոռ նըստիս և

հ
դ

ընդ հօր ես յեռութեան. յանբանից
մըսուր եղար թագաւոր փառաց.
Ըղբեղ բա՛ն:

Ո՛ր իբքաւակերպիցն երեքսրբեան
ձայնի՛ւ անդադար օրհնաբանիս. ի
մոգո՛ւց պատարագօք պատուէ՛ցար
յայրին. Ըղբեղ:

Ըղ տէր օրհնեցէ՛ք ե՛ւ լ բարձր
արարէ՛ք ըզնի՛ս յաւիտեան:

Օ թագաւորն անմահ քրիստո՛ս զէս
կից հօր և հոգւոյն. որ տղայացան
այսօր յանարատ ի սուրբ կուսէն
փըրկելով ըզմե՛զ. ժողովուրդք
օրհնեցէ՛ք ե՛ւ լ:

Ըրարի՛ն արարածոց քրիստո՛ս փա
ռակից հօր և հոգւոյ. այսօր մկր՛ւ
ողի ի՛յսնձն ես ո՛ր ձեռաց հողե
ղինի սըրբելով ըզմե՛զ. քանայք
օրհնե՛:

Ըղբեղ աստուածածին՝ աղբիւր ա
նը սպառ լուսոյն. որ լուսաւորէ զնա
ւատացեալս. միաբանական ձայնիւ եր
գով մեծացուցանեմք:

Դո՛ւ պարծանք կուսութեան մարդ
կան. որո՛ւ ուրախութիւն հրեշտա
կաց. որո՛ւ բարձօղ անի՛ծիցն. վասն
որոյ Ըղբեղ աստուածածին մեծա
ցուցանեմք:

Դո՛ւ ճշմարիտ արեւելք արեգա
կանն արդարութեան. յորմէ՛ ծա
ղեանց փըրկութիւն տիեզերաց. մի
աբանական ձայնիւ եր՛:

ո

Ըղբեղ աղածելմք անըսկըզբնա
կից հօր որդի. որ ա՛յսօր նախան
տեղի՛ն բընութեամբ ի կուսէն
ժը՛ննար աստուած և մարդ
որո՛ւ թաւա՛րմեան մեզ:

Ըղբեղ պաղածտիմք է՛ս կից հօր
որդի. որ ա՛յսօր իմըտուր եղար
և ի՛ հրեշտակաց պատուէ՛ցար
աստուած և մարդ:

Ի՛քէն հաճցեմք ձը շմարիտ աղբիւր
հոգի. որ ա՛յսօր աղանաւկերպե
րեամբ ը յայտնեցար աշխարհի.
աստուած որո՛ւ թաւա՛րմեան մեզ:

Ո՛ր ի՛ հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես
բընակեալ և ի՛ հրեշտակաց սպանա
ւորեալ. այսօր կամաւ հօր ի՛յերկ
րի երևեցար մարմնով կուսական
ժընը՛ նդեամբ. զքե՛զ ընդ զօրս
անմարմնոցն անդադար օրհնաբա
նեմք:

Յօրմէ զարհուրեալ դողա՛ն սրովբէ
աղուսդ ջուկ աթոռոցն. թեապօրե
լով ծածկեն զերե՛ս իւրեանց. այսօր
տղայաբար ի՛ կուսական ի ստեանցը
կերպրեցար մարդասիրա՛յս փէս.
զքե՛զ ընդ զօրս անմար՛:

Ո՛ր յանպատու փառաց խոնարհե
ցար յերկիր. ախտակիր եղէ՛ր հողե
ղէն բընութեանա՛. այսօր ըզմե
ղուցեալ ըզնախնայորն կենագոր
ծե՛

ծե

ԲՃ
Ճ
Դ

Ժեջեր ՚ի կեանսրդ յաւիտենից մար-
դասիրա՛ :

Ի՛շքեզ կոյս և մայր և բնակարան
աստուածային ներմարդութեան՝ գո-
հմբանեմք և վերո՛րհնեմք զեղեալ
իրկո՛ղ կենդանութեան անգի մարդ-
կան՝ վասն որոյ ըզքեզ աստուածա-
ծին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և
ղաղախին փրկչին մերոյ :

Օնուկդ չոր և՛ հին աւուրց ան-
ժամանակն յաւիտենից՝ ժամանակա-
յորովայնի քու՛մ բնակեցաւ և ՚ի հո-
րէ ո՛չ մեկնեցաւ վասն :

Օնեալն ՚ի քէն ՚ի խաչ ելեալ և՛ ի
յաթոռ փառաց ընդ հօր՝ անարգեալ
և՛ մարդկանէ՝ փառատրութեամբ է՛-
ութեամբ երկրպագեալ վասն՝ :

Ի՛շք քեզ ո՛չ միայն որդիք մարդ-
կան՝ այլև վե՛րին զօրութիւնքդ ասք
անմարմնոց հոգեղնանց հրեղինաց
զուարթնոց և՛ հրեշտակաց գոհաբա-
նեն և վե՛րօրհնեն և փառաւորեն ըզ-
մայր և զաղախին փրկչին մերոյ :

Լիանոն Հինգերորդ Լեռն :

() Եհնուիւն (Թ) :

Մօր որ յաթոռ փառաց ընդ
հօր ծնանի ՚ի սրբոյ
կուսէ՛ծէն . մարմնա-
ցեալ բանն՝ ծնանելով ըզտի՛զե-

լուս յորդէգրութեան շնորհս :
Լ՛յօր անպարագրելի բանն հօր բա՛զ-
մի՛ ՚ի մըսո՛ւր յանբանի՛ ի՛նչ բոլորից
սերն . և ՚ի վերաի՛յ քերովբէիցն
հանգչի՛ :

Ո՛ր նոյն ինքն է ճառագայթ փառա-
ցն հօր . ՚ի՛ յովհաննէ՛ հայցէր մը-
կը՛քտի՛լ ՚ի յորդանանտի՛ս և յոր-
ձանսն . անաքեւական կոյմամբ ըզտի՛-

եղերս հրաւի՛րե լով :
Ի՛զծնեալն ՚ի սրբոյ կուսէ՛ն ընկալ-
ցո՛ւք ՚ի սիւրաւս մե՛ծէս հաւա-
տով . ո՛րպէ՛ս երբե՛մն ՚ի գիրկսն
սի՛մէօն :

() Եհնէսցուք զառաքեալն ՚ի հօրէ՛ ո՛ր
ի՛ խանձարո՛ւրս պատեցա՛մ վասն
մեր՝ և՛ փրկեա՛ց ըզմե՛իզ յանի՛ծիցն
անդամայն :

Ո՛ր յեութեանդ ես ընդ հօր և սբ
հոգւոյն անըսկիզն որդի . խոնար-
հեցա՛ր ՚ի հայրական ծոցոյ՝ մարդե-
ղն

ԳՃ

լեակ մարմնացար ՚ի կուսէն՝ բանա-
լով զյաղթովմէն մահով յանցանաց
նախահօրն՝ քեզ երգեմք ընդ զօրս
հրէշտակացն՝ ՚ի մէջ հովուացն օրհ-
նեալ ես քի՛րիստոս նախայն-իտեան
բանդ։

Եւսօր ծննդ որ ՚ի հօրէ յառաջ
բան զյաւիտեանս որդի. ճառագայթ
փառաց և ծագովմէն յանմեկնելի
լուսոյն. աստղագուշակ տեսլեամբն
յայրին իջեվանի և ՚ի մըսովոր յան-
բանից բազմեալ. քեզ եմք՝

Եւսօր փառաց քրիստոս և արա-
րիչ բովորեց՝ աստուած հըշոր եւ-
ստան հայր հանդերձեալ լուսոյն. մա-
հանով երևեալ տօն անփոփոխելի
՚ի յիշութեան. քեզ՝

Եւսօր մաստ ամենից հայր բազմա-
զեզ խնամօղ ստեղծօղ և տէր բոլո-
րեց՝ անեղ և էից էակ. զո՛ր միշտ
օրհնեն դասք անմարմնականացն յակ-
թաբար հնչմամբ։

Ո՛ր կերպարան և կնիք հօր՝ անեալ
փառն մեր ծառայի կերպ ՚ի կուսէն.
որ էն ՚ի յաթու փառաց անտէս
վերնոցն ՚ի յայրին իջեվանի և ՚ի մը-
սովոր յանբանից բազմեալ։

Օ՛ր կուսէն մարմնացեալ բանն
եկայք ժողովուրդք ընդ հովուան
բարեբանեացուք և ընդ մոգուցն

երկրպագեացուք. Եւ երկնային զօր-
սն երգեմք սցուք փառք ՚ի բարձրեա-
ստուծոյ։

Սահաւոր բարբաւոս վերնոցն
հոգեւոր հնչմամբ երգով ընկալեալ
հովուացն օրհնելն ըզ ծննդնդ եւ-
լզ ծագովմէն յանմեկնելի լուսոյն։
Հրեշտակապետին աւետեօքն ընթա-
ցեալք ՚ի յայրն. տեսին զի նուաս-
տացեալ էր անտեսն սերովքէից. մա-
հանով երեւալ յանբանից մըսովոր։
Ղեկեւթով մոգուցն ըզփայլումս աս-
տեղն. սա զաստուած գուշակեալ
լինի զի տեսիլ մարմնացելոյն ժա-
մանեալ. նրմով մատուցանելով
զերկրպագութիւն։

Ուրախ լեր աստուածածին յոյս
և փրկութեան մայր. ըզքե՛զ ըն-
դունող լուսոյ մեծացուցանեմք։
Ըզքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս. ըզքե՛զ
գանձը կենաց աստուածային. ճանիւ-
ցնծութեամբ մեծ։

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն. հրեշ-
տակային օրհնութեամբ պատուեալ
ըզքե՛զ մեծա՛ն։

Սուրբ զաստուածածինն օրհնու-
թեամբ մեծացուցանեմք։

Եւսօր տաւոր հրեշտակն աւետարանէր
զծնեալի փրկիչն ՚ի սրբոյ կուսէն։
Եւսօր ուրախ լեր բերկրեալ. քանզի
տեսիլ տերանց է ընդ քեզ։

Ի՛նչպիսիք լինեալ անդադար առ որդիդ
քո և աստուած ըմբեր . ծննդ և ա-
ղասին տեսան :

Ի՛նչպիսիք սո՛ւրբին փութացիր մեզ
սուրբ աստուածածին . առ ի՛նչ քրիստոս
ըզ ժողովուրդս ի՛նչ մեղանց և յապա-
կանութենէ :

Ի՛նչպիսիք ի՛նչ քո բարեխօսութիւնդ
աստուածածին մարիամ . մայր տեա-
ւըն և՛ կոյս սուրբ . հարան երկնից և
գո՛ւղն կրնքեալ . զո՞ր մարգարէն
եսեմ :

Ո՛ր համագոյդ ես հօր և որդւոյ .
անձառաբար բը՛ղկուան ի՛նչ յիշէ ես .
մայրս բը՛ղկեցե՛ր ջուր կենդանի
յերուսաղէմ . հոգի՛ծ աստուծոյ ո՛ր
դո՞ւրմեա :

Ո՛ր արարչակնից ես հօր և որդւոյ
որով կենդանածնեալք ի՛նչ ջուրս մ-
րարածք . մայրս որդիս աստուծոյ
ճանխս ի՛նչ ջուրց . հոգի՛ :

Ո՛ր փառակնից ես հօր և որդւոյ . և
քննեա ը՛զխո՞րս աստուծոյ . մայրս
խորագէտս իմաստից՝ զխմարս աշխար-
հէ արա՞րեր . հոգի՛ աստուծոյ :

Ի՛նչպիսիք ի՛նչ քո աստուած . զարա-
րածքս քո մի՛ անտէս աններ . այլ գը-
թա՛ ի՛նչ նը՛նջեցեալսն մե՛ր . և հա՛ն-
գո՛ ը՛նդ սո՞ւրբքս քո՝ ի՛նչ խորան
բո՛ւս սիբի՛րոյնց :

Ի՛նչպիսիք հօր ո՞րդի . ի՛նչ միւսան-
գամ քո գա՛լլստեանն . անդատա-
պարտ պահեալ ը՛զ նը՛նջեցեալսն
մե՛ր . և հա՛ն :

Ի՛նչպիսիք սո՛ւրբ հոգի . յոր-
ժամ նորոգէս զէրե՞ս երկրի . նո՛-
րափետուր զարդարեալ ը՛զ նը՛նջե-
ցեալսն մե՛ր . և :

Փառք հօր և :
Ո՛ւրախ լե՛ր անապատ ծաղակի և
ծաղկեալ հա՛ւատով երանութեան մե-
յոյս զհետէ . քանզի քրի՛ստոս յո՛յս
յայտնեցաւ հեթանոսաց :

Ո՛ր յանձառելի՞ ծոցոյ հօր յեռ-
թենէ՞ ծագեցա՞ր . արեգակն ար-
դարութեան անլսկիզբն աստուած .
զքե՛զ ը՛նդ հրեշտակաւ բարեբանեմք
աստուած հա՛րցըն մերոյ :

Ո՛ր խոնարհեցար յերկնից վը՛րկել
զարարածս անյեղապէ՛ր ձա՛ . մարմնա-
ցար ի՛նչ կուսէն եակի՛ց բանդ հօր .
զքե՛զ ը՛նդ :

Ո՛ր ի՛նչ խանձարո՛ւրդս պատեցար անե-
ղանելիդ . ո՛չ մեկնելո՞ւ յանքըն
նին փառաց հօր . ի՛նչպիսից սուրբ հո-
գւոյն . զքե՛զ :

Ը՛զ տէր՝ Ո՞րաբանութեամբ օրհնե՞-
ցե՞ց և ձա՛ անա՛խտելի՞ բա՛րձր
արարե՞ք ը՛զ նա յա՛ւիտեանն :
Օ՛ առաքեալն ի՛նչ հօրէ զբանն և զմար-
մնա :

5
74

4

մնացեալն 'ի կուսէն զանքընեւն .
 միաբանու :
 Եւ ծնեալն 'ի սըրբոյ կուսէն՝ և
 յանբանից մըսուր Եդեալ ըզհաց
 կեանաց՝ միաբա :
 () Երկրորդագեալն 'ի մոգոց՝ և զմը
 կըրտեալն 'ի յորդանան 'ի յովհաննէ .
 միա" :

Եւ ստուածածին և սըրբաւհի՝ որ ըզ
 բանն աստուած անսերուն յըղո՛ւ
 Թեամբ յարգանդի կրեցեր՝ . անդա՛
 դա՛ր երգով մեծացոցանեմք :
 Օքեզ մայր կուսութեան և յըղու
 Թեան լուսոյ՝ . և առաջատ անձա՛
 Եւ լոյ բընակողին 'ի քեզ փեսայա
 ցեալ բանին . անդա" :
 Իւր լուծան կնիք դառապա՛րտու
 Թեանն . և քեզ կանգնեցաւ մեղո՛ւ
 ցեալ մայրն գլորեալ՝ . վասն որոյ
 ըզքեզ աստուածածին և կոյս անդա
 դա՛ր եր" :

Եւ Երն 'ի սկըզբանէ՛ առ աստուած
 և աստուած բանն . կերպարան անե
 ղին և համագոյ սուրբ հոգւոյն . 'ի
 վերջին աւո՛ւրբս ծանուցեալմարմ
 նանալ յանձն առնու 'ի կուսական
 յարգանդէ՛ . վասն զի կուսութեան անգ
 զի՛ մարդկան :
 () առաջ քան զյաւիտեանս որդի
 նախալի՛ տեան . այսօր յերկրի՛ Երե

ւեալ աստուած և մարդ կատարեալ .
 խանձարովք պատի . Եղանի՛ և դընի
 յանբանից մըսուր . վասն զի կու
 Թեան անգ" :
 'Ի բեթղեհէմ՝ հրէաստանի՛ Երե
 արդարո՛ւ Թեան արեգակն . այսօ՛ր եր
 կըրպագի անեղն՝ յարեւելից Եկեալ
 մոգ ուցն . և փառսբանի յերջանիկ 'ի
 բացօթեայ հովուաց՝ . վասն զի" :

Եւ անտեմ և անքնին՝ քառակերպի
 ցըն վեհագոյն . 'ի փրկէլ ըզմէզ ե
 կեալ անմահից Թագաւորն օրհնու
 Թիւն անաքողին :
 Եւ աքի՛ հրէշտակապետն անսերով
 բէն հողեղեն . ասէ տէրն և մրա
 րօղն անաքեալն 'ի հօրէ՛ մարմանայ
 'ի քէն փրկօլն :
 Սըկըրտի՛ 'ի յորդանան՝ վերկայելով
 հօր և հոգւոյ . զվանան 'ի բարձուս
 Երգէին մանկունքն օրհնութիւն
 որդւոյ դաւթի :

Եւ Թաւմա՛ ծաղկէ անդամոսպորա
 շնոս՝ Եիղ վերաբո՛ւսեալ յոխմա՛
 տոյն յէսեայ . զքեզ Եսայիա՛ն կա
 նըխալ վերագո՛հեաց եօթնարիփն
 շնորհաց հոգւոյն ընդունաբա՛ն
 գոլ . աստուածածին Եւ և կոյս .
 զքեզ ը մեծացոցանեմք :
 Համեղա՛ ճաշակ պըտըղոյն բանաւոր
 Ը բա՛ր՝ անակ . յորմէ կ'Թեցաւ
 Եւ և մեղ

Թե՛ղ ի՞նչո՞յն անհապառ յուրախո՛ւ
 Թի՛ն աղբաղձե՛ցե՛լց 'ի՛ ճանչակմա՛ն
 Ե՛կ ծանոթի՛ն գիտո՞ւմ Եւսը՛րբուհի՛ս
 անարատ ամե՛նն քեան՝ . զքե՛զ ը" :
 Ի՛նչպիսիք վարեալ 'ի՛ մարմնի՛նի՛ մնա
 Բա՛ ը վն՝ Բո՛ւք . ա՛յսօր յառաքելո՞ցն
 անխնայեալ վե՛րին անկրնարկութեամբ
 Բըն վերափոխեցանք յնրա՛յնի՛ Թի՛ն
 Բո՛ւք Եւսը՛րբ Եւսա՛ռ Եւսը՛րբ Եւսը՛րբ
 Բանքիսօ՛ւմ խոստովանո՞ւմ զացա՛ .
 զքե՛զ " :

Լիսնն Ս Էյեբոբ Լիսնն :

() Երեսութիւն (Ժ) :

Լըսը՛րբ զընտկան տեսիլ փա
 Լաց քե՛ց աղծո՛ղ ի՛ր 'ի՛
 Լե՛զ հրաշագործեցաւ
 Երեւելի՛ վանառաքա՛ն Ժնուհի՛ . ա՛յ
 Եւսը՛ր ցընծութի՛ն յայտնեցաւ տիե՛
 զերանց :

Լի՛նարեանկան հոգե՛ղինացն երգա՛նկ
 Եւսը՛ր Բոցեղէ՛ն փայլմամբ Թափան
 Եւսը՛ր հրաժին ամպո՞յն սիւն գործեալ
 Եւսը՛րն . ա՛յսօր զասակից եղեն հովիւ
 Բըն հանդիսի վերնոցն :

Լի՛նհանուր ծաւալեցաւ ծագումն
 Լուսոյ՝ մոգո՞ւցըն հեռեւելով աստեղ
 Լի՛ն

Բըն գուշակեալ ը՛զնուհի յայրին՝
 անդ մատո՛ւցանէին զընծայո՞ւս աստո
 Լածային Ժննդեանն :

Լի՛ն Երեսութեանդ ես ընդ հօր Եւսը՛ր
 հոգե՛ղին անըսկիզբն ողորձ խոնարհե
 ցա՛ր 'ի՛ հայրական ծոցոյ՝ . մարդ ե
 ղեալ մարմնացաւ 'ի՛ կուսէն՝ բա՛ւ
 նալով զյաղթմամբ մահո՛ւ յանցա
 նաց նախահօրն . քե՛զ Եւսը՛րբ ընդ
 զօրըս հրե՛շտակացն 'ի՛ մե՛ջ հովուացն
 օրհնեալ ես քի՛րիստոս նախայմե
 անան բանդ :

Լի՛սօր Ժնն՛ր որ 'ի՛ հօրէ յառա՛ջ քան
 զյաւիտեանս ողորձ . ծաւալեցա՛ր փա
 Լաց Եւսը՛ր Եւսը՛ր յանմեկնելի՛ լու
 սոյն . աստղագուշակ տեսլեամբըն յայ
 րին իջե՛վանի . Եւ 'ի՛ մըսո՛ւք յանբանից
 բազմեալ՝ . քե՛զ " :

Լի՛ն Ժննեան 'ի՛ սրբոյ կո՛ւսէն ըն
 կալցո՛ւք 'ի՛ սիրտըս մե՛ծ Եւսը՛ր հաւա
 սով՝ . ո՛րպէ՛ս Եւսը՛րբ 'ի՛ գիրկսն
 սի՛մեան :

() Երեսնացուք զառաքեալն 'ի՛ հօրէ ո՛ր
 'ի՛ խանձարո՛ւրըս պատեցա՞ւ Եւսը՛ր
 մեր՝ . Եւ փրկեանց ը՛զմե՛զ յանիծիցն
 անդամայ :

Լի՛ն Եւսը՛ր անապառ ծա՛րուս Եւսը՛ր
 Ծաղկեան հա՛ւատով Եւսը՛րն Եւսը՛ր
 յայտն հեռե՛ն . քանզի քրի՛ստոս
 յո՛ւս յայտնեցաւ հե՛ծանտոնց :

Իստուածածին Երկնային դուռն աս
 աստուածային ձայնի՛ն անստարանէր
 հրեշտակն ուրախ լեր բերկրեալ լէ տէր
 ընդ քեզ :

Ի՛քերո՛ւ լէս բազմեալ ընդ հօր անա-
 պականաբար բնակիլ հաճեցաւ
 Դ. քում յորովայնի . ուրախ :

Ո՛ր բոցեղէն սրովէ՛լիւք շրջափա-
 կեալ պահէ՛ր . այսօր Դ. մէջ մարդկան
 Դ. գի՛րկըս՝ հողեղինի՛ յայանեալ ուր :

Դ՛յս լուսոյ մայր՝ և կենարար բա-
 նին բնակա՛ր՝ րան . քե՛զ երանիցեն
 ազգ և՛ ազի՛նք ամենայն :

Սա՛ղծողին մայր և՛ հընութեան կեր-
 պի նորո՛գմ ի՛նչ լէն . քե՛զ :

Դ՛յս ծագեցաւ Դ. քէն նըստելոցս Դ.
 խաւարի՛րի . քե՛զ :

Ի՛նչզբնական բանին հօ՛ր բը՛նա՝
 կարան . տաճա՛ր . և անապատ տե՛ղի
 ա՛նտանելի լո՛ւսոյն . զքե՛զ ըմբծա՛-
 ցո՛ւցանե՛մք արժանապէ՛ս երգով
 աստուածամայր և՛ կոյս :

Յորմէ կենդանաստեղծեալք յանդէ՛ն
 հաստեցան ամենայն ե՛ղակներս . ան-
 սերմնապէս աղայացաւ յորովայնի
 քում . և ծը՛նաւ ան Դ. քէն մարմ-
 նացեալ աստուածուն ը՛ բո՛լորից՝ .
 զքե՛զ ը՛ :

Յորմէ զարհուրեալ գողայի դա՛նք
 վերի՛ն զը՛ւարթնոցն . աղայապէս

առ ընկալեալ բարձե՛ր Դ. գի՛րկս . և
 միբո՛ւցեր որպէս մայր ըստացողին
 ը՛զքեզ ը՛զկուսակա՛ն քո՛ սո՛ւրբ ըլ-
 կաթն . զքե՛զ ը մեծա՛ :

Ո՛ր տարար ը՛զ բանն աստուած յա՛ր
 գանդի քում . և ծընար ը՛զնա՛ մարմ-
 նով ապրեցուցի՛չ աստուածածին բա-
 րեխօսեա՛ կեցուցանել ըզմեզ՝ .
 Հոգւոյն քոյ հովանացեալ զքե՛զ
 աստուածածին . մա՛րմնացեալ հօր հա՛-
 ճութեամբ որդին մի՛ածի՛ն մեզ
 Դ. փը՛րկութիւն :

Օ՛ւնա՛ր՝ ան օրհնեցուք զաստուա-
 ծածին . որ կոյս մընաց յեա ծընը
 դեան . և տարա՛ւ յորովայնի զանտա՛-
 նելին ամենեցուն . զհամաբնակի՛ցըն
 հօր և՛ ամենասուրբ հոգւոյն :

Ի՛նչբխօսութեամբ սուրբ՝ աստուա-
 ծածինն պահեսցէ զեկեղեցի՛ իւր
 սուրբ . և Դ. մի՛ւսանգամ գալըս
 տեան իւրո՛յ նորոգեսցէ՛ Դ. փառս :

Ի՛յլ մեք ձայնի՛ւ վերնոց փառա՛տ
 րեսցուք ըզքե՛զ քրիստոս . որ համա-
 գոյդ ես հօր և սուրբ հոգւո՛յն .
 զի միաբանեսցեն՝ զեկեղեցի՛ քո՛ սբի՛
 պահելով Դ. խաղաղութեան :

Օ՛ ի Դ. քէն ցնծութի՛ւն ծընաւ տի-
 ե՛զերոնց նախոյաւիտեան բանն . փա-
 ռակի՛ց հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն . ը՛զ նա՛-
 անդադար անլա՛ւ վա՛սըն անձանց
 մե

Հոգիդ շնորհաբար որ զաստուածային
ըղհրամանսն քո զառանձն զաւ-
թեան լըցեր . արբուցանելով աշա-
կերտացն զսարարուութիւն քո ի սբ-
վերնատունն . ողորմես :

Որ աւաքեցար ի հօրէ կենդանա-
բար վրտակ և լոյս շնորհաբար . ար-
բուցանելով նոքօք որդւոց սիրովն
զուլելն փափկութեան . ող :

Որ կատարեցեր ըզփափագ ցանկու-
թեան սրտից նոցա . որք ըսպանեալ
մընային մեծի գալըստեան քո ի սբ-
վերնատունն . ող :

Երարչագործ մատուած . որ յո-
ղնչէ գոյացուցեր զերկինս և զեր-
կիր . օրհնէմք ըզքեզ . որ հան-
գուցից ես նընջեցելոց հախճար ա-
մենակալ :

Բանդ աստուած և համագոյ փառաց
հօր պանակեր . գովեմք ըզքեզ . որ
յարութիւնդ ես նընջեցելոց որ
դիմիդ միանձին :

Ողբեր անըսպառ յորմէ բաշխի տի-
եզերական շնորհք . բարեբանմբ
ըզքեզ . որ նորոգողդ ես նընջե-
ցելոց հոգիիդ շնորհաբար :

Փառք հօր և :
Թագաւոր փառաց քո և արարիչ
բոլորից . աստուած հըզօր իշխան

հայր հանդերձեալ լուսոյն . մանուկ
երեսեալ աշօր անփոփոխելիդ ի յէ-
ութեան . քեզ երգեմք ընդ զօրըս
հրէշտակացն ի մէջ հովուացն . օրհ-
նեալ ես քո նախայնփութեան բանդ :

Որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ
բընակել յարգանդի կուսին . մատ-
ւած հարցուն մերոց :

Որ գըթացար յերկիր և ծնար ա-
նախտ ազատելով զախտի ծընուն-
դըս . մատուած հարցն մերոց :
Բարեբանմբ զէակեցըդ հօր և
հոգւոյն անդադար հոգեւոր եր-
գով . մատուած :

Ըզ տէր Օղապեան ի հօրէ
լոյս իմաստութիւն և բան . զէա-
կիր ծառայուն հօր և հոգւոյն . օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք :

Ըզ նեան ի սրբոյ կուսեան . ըզ-
խոստովանեալ Թագաւորն . զերկըր-
պագեան ի մոգութեաց . օր :

Որ իշանելով ի ջաւրսն սրբեաց
զյորդանան . և զմկըրտեան ի
յովհաննէս . օրհնէ :

Որ զանճառելին ծնար սուրբ աս-
տուածանիւն կոյս . օրհնեալ ես
յակութեան :

Որ զարարչակիցն հօր զեկզբանե-
բանն աստուած յորովայնի քով
կրեցեր . օր :

Օգե՞ղ եղեկիէլ ետես Երկնայի՞ն
Դուռն՝ և հարսն անխորձ՝ օրհնեալ
ես յաւիտեանն ։

Հրաշխառ ծնունդ քո ի՞ սուրբ
կուսէն՝ այսօր ցուցաւ ազգի մարդ-
կան՝ անըսկողքեակից բա՛նդ եակից
հօր ։

Հայտնութեամբ քո տէր ցը՛նծացաւ
երկիր՝ ։ Եւ նորոգեալ եղև աշամ
յառաջին յանցանաց ի՛ մեղաց իւրոց ։
Դապք հովուացն քերկրի՞ փառաւո-
րէին ըզքո՞ւ ամենակեցո՞յց գալուստդ ։
որ երևեցա՞ր քո անբարածոցս ։

Եւ յօր յայտնեցաւ մեզ բարձրեա՛ն
ըն բազմեալ բանն յանբանից մը
սուր ։ գա՛ն և երկնաւոր հաց ։

Եւ յօր ցընծա՛ն զուարթուք երկ-
նից ։ տեսանելով զհաւոք զհա՛ն-
գին և զհրաշխի ծնունդ՝ ։ որ ը՛յս
աշխարհի՞ ցուցաւ ։

Ընդ իջանէլ զըւարթնոցն ի՛ փառաբա-
նութիւն տեսանէ՞ն ամպ լուսոյ
սիւն գործեալ ի՛ հրալից վիմին
դա՛սք երջանիկ հովուացն ։

() քե՛զ հայր յառաջ քան զյաւիտեա-
նըս՝ բարեբանեն դապք անմարմնոց
հրեշտակաց ։ ձայնիւ երգով գոչեն և
անդադակեն՝ անսոված աստուծոց և
տէր տէրանց փրկիչ գո՛ղով ։

Եւ արեցնէր զքո միածինըդ մարմնա-

նալ ի՛ սուրբ կուսէն՝ ։ Եւ անարատ
ծնանիւ յորովայնէ անասական բա՛ն-
նալով ըզմե՛ր նեղութիւնս՝ ։ ա՛ծ՝ ։

Հնորհք բարի՛ յերուստղէմ երևե-
ցաւ հեթանոսաց ։ զի աբարի՛ն յա-
ւիտենից՝ տը՛ղայ եղեալ յորդե-
գըրութիւն կենաց կոչէ՛ն ։ ա՛ծ՝ ։

Կանոն Լուսնեբորբ Լուսնի

() րհնութիւն (Ժա) ։

նեղանելի բընութի՛ւնն որ
յեռութեանդ ե՛ս ընդ հօ՛րի ։

Ծը՛նար ի՛ սրբոյ կու-
սէն՝ ։ Ըզքե՛զ բարեբանեմք աբարա՛ն-
կից հօ՛ր ։

Լնեղանելի անբարձր՛ի՞նք վասն մե՛ր
մարմնացա՞ր ։ Եւ ցնծութիւն անշար-
հէ յայտնեցա՛ր ։ Ը՛զ՝ ։

Անըրրոտեցար ի՛ յորդանան ի՛ յով-
հանէ՛ն ։ անդաւանկեալ սուրբ հոգ-
ւո՛րսն՝ վը՛կայեալ երկնայի՞ն ձայ-
նիւն ։ Ը՛զքե՛զ՝ ։

Բա՛նն առաքեալ ի՛ հօրէ՛ն որ վա-
սըն մեր մարմնացա՞ր ։ Եւ ցընծու-
թիւն անշարհի յայտնեցաւ ։ Ը՛զքե՛զ
բարեբանեմք աստուածա՛ծին կոյս ։
Օ՛ր

Օ՛ր՝ որում ո՛չ ըն հանդուրժեի՛մքն՝
բոցանընյւ սե՛րովէ՛մքն. նա՛ բնակե-
ցաւ ՚ի՛ քում յո՛րո՛վայնի՛ ը՛զքե՛զ՝
(՛)՛րմէ սարսեալ գողայնի՛մքն՝ փայլե-
նացայտ ՚ի՛ լուսո՛ւմքն. ՚ի՛ գերելոս քո
ը՛զնա՛ ը՛նկալար՝ ըզքե՛զ՝:

Ա՛յսդ որ ՚ի՛ հօրէ՛մ առաքեցա՛ր յոր-
ժամ իջեր ՚ի՛ յե՛րկնից. և՛ մարմնա-
ցար ՚ի՛ սը՛րբոյ կուսէն. դո՛ւ ե՛մ
գառն ա՛յ և՛ որդի՛մ հօր՝:

Ա՛յսօր յայրի՛ն՝ ընծայեցար փրկի՛ն
և՛ ՚ի՛ մոգուցն ե՛րկրորդագեցար. և՛
հովուացըն տեսեալ մէկին՝ դո՛ւ ե՛մ՝:

Օքե՛զ հայր յառաջ քան զյաւե-
տեանս՝ բարե՛բանեն դապք անմարմ-
նոց հրեշտակաց՝ ձայնիւ երգով
գոչեն և՛ աղաղակեն՝ աստու՛ած ա՛ս-
տուծոց և՛ ա՛ր տե՛րանց փրկի՛ն գողով-
ալաքեցեր զքո միա՛ծինը մարմնա-
նա՛լ ՚ի սուրբ կուսէն. և՛ անարատ
ծընանիլ յորովայնէ ա՛նապական.
բա՛նալով ը՛զմե՛ր նեղութիւնս՝
ա՛ստու՛ած՝:

Հո՛րհք բարի յերուսաղէմ՝ երևե-
ցաւ հեթանոսաց՝ զի աբարի՛ն յա-
ւիտենից սը՛ղայ եղեալ յորդէգրու-
թիւն կենաց կոչէ՝. աստու՛ած՝:

Աւրախացի սրբուհի՛ գա՛բրիէ՛ն
ա՛ւետեօքն. ո՛ր քա՛րդեանցն ը՛զգա-
լո՛ւստ ա՛րքային տեանն ՚ի՛ յերկ-

նից՝:

Ա՛յ ընչն ընդ քեզ մարիամ՝ ՚ի՛ քեզ
սո՛ւրբ հոգին եկեսցէ՝. և՛ զօրու-
թի՛ւն բարձրելո՛ւմքն ՚ի՛ վերայ քո
հովանացի՝:

Ա՛յ ծնանելցն է ՚ի՛ քէն՝ խորայնի՛ն
առաջնորդ՝. և՛ ընդհանո՛ւր քարո-
ղե՛լ աստու՛ած հը՛զօր անմահ բանն:
Անկանի՛մք առաջի՛ քո աստու՛ածա-
ծին. և՛ աղաչեի՛մք զանարատ ը՛զ-

կոյսդ:

Բարե՛խօսեա՛ վասն անձանց մերոց. և՛
ա՛ղաչեաի՛մք զմիածինն որդին՝
փրկի՛ն ը՛զմե՛զ ՚ի՛ փորձո՛ւթենէ՝. և՛
յա՛մենաի՛մքն զլուսնդի՛ց մերոց:

Ա՛յսր և՛ աստու՛ածածին մարիամ՝
ցանկալի՛ կուսից և՛ պարծանք աղգի
մարդկան. մայր և՛ աղա՛խի՛ն մեծա՛-
ցուցանեմք:

Անկէ՛զ մորենի՛ և՛ տաճա՛ր ընդհա՛-
նո՛ւր լուսոյն. անմա՛րտ և՛ անխա՛խ
տելի կուսութիւն. մայր՝:

Խո՛րհուրդ կենաց և՛ մայր կենդանու-
թեան. և՛ առագա՛ստ հրա՛փայլ ծա՛ղ-
մամբ. մայր և՛:

Բարե՛խօսեա՛ վասն մեր աստու՛ած-
ածածին մարիամ. որ ծընա՛ր զտե՛ր
աստու՛ած որ հովուէրըն զխորայնի՛ն
ա՛ծմենա՛ղօր և՛ սրբնելի՛ փառօքն
իւրո՛վք:

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ ձեր մայրդ
ես և աւախին քրիստոսի։ Եւ բարե-
խօս վնաս մեր՝ զի՛ զանո՛ւն տեառն
կարդացաւք և զլե՛զ մե՛ծարեալ
պատուեսցու՛ք։

Ո՛ր ը՛ղհո՛ւն աստուած յորովայնի՛
քում ընկալար։ և ծընար անձառա-
պէս զկենսագործողն ամենեցուն։ բարե-
խօս ըզքեզ զանկմք՝ որ ե՛րանեալդ
ես ՚ի՛ կանայս։

Ամբաստեղի հողմոյ նը՛ման՝ անհշա-
գո՛յ սաստիկ հնչմամբ՝ երևեցար ՚ի՛
վերնատանն՝ հոգիդ դատուն երկոտա-
սան, ո՛րք առ ՚ի՛քէն մըկը՛րտեցան՝
որպէս զոսկի հրով մաքրեցան։ մաք-
րեա՛ ՚ի՛ մէնջ ըզմէդ մեղաց՝ և ը՛ղ
գեցո՛ ը՛ղոյս փառաց։

Եկիր յերկիր աստուածաբար՝ դա-
տել զաշխարհս իշխանաբար։ Ը՛նդ
արդարութեան և ընդ մեղաց՝ և ընդ
չարին դատաստանաց՝ բացե՛ր ը՛ղզան
ձրդ անհիւծական՝ պարգևս ետուր
որդւոց մարդկան։ մա՛քրեա՛։

Ահրն ՚ի՛սիրոյ զսերդ առա՛քեաց՝ յին-
քըն զանդամն իւր քե օղեաց։ զե-
կեղեցի՛ իւր զոր շինեաց՝ եօթըն սե-
ամբք քո հաստատեաց։ տը՛նտես ՚ի՛ նմա
եդ զառաքեալսն՝ եօթնեակ շնորհօք
քո՞ զմրդարեաց։ մա՛ք։

Ի՛ ձայն փողո՛յ գալստեան քո տէր՝

ամ հոգի՛ք զարթիցեն՝ կա՛լ ՚ի դա-
տաստանի՛ քում քրիստոս աստուած
մեր։

Ը՛րժամ հնչէ՛ բարբառն անհգին՝
և հարկանի փող յա՛րովութեան մերոյ։
և մեք գոչե՛լով ասեմքք փա՛ռք գա՛
լը՛ստեան քո տէր։

Ը՛րժամ աննե՛ս զհա՛տուցումըն տը՛ն-
և սուրբքք քո պա՛ծե՛սցին ՚ի՛ քեզ։
և մեզ շնորհեացէ՛ս փրկի՛չ կա՛լ ՚ի՛
յա՛ջմէ քումմէ։

Փառք հօր և։
Ի՛ նմանութիւն աղանայ տէ՛սեալ
զհոգին սուրբ յովանե՛ս։ աղաղակե՛ր
մսեղով։ ամէ գառն աստուածոյ և՛
որդի՛ հօր։

Փա՛ռաւորեալ աստուած սքանչելի՛
մեծագործութեամբ։ Եկիր ՚ի՛ փրկել
զարա՛ծըս քո՞ աստուած հայրն մե-
րոց։

Նընար ՚ի՛ կուսէ՛ անձառելի՛ բանդ՝
ի՛ հօրէ ո՛չ մեկնեցար։ օրհնեմք ը՛ղքեզ
անհասանելի՛ լոյս։ աստուած։

Ի՛ բնեցար յաշխարհի՛ որ ՚ի՛ջե՛ր ՚ի՛ յոր
դանա՛ն մըկը՛րտիլ ՚ի՛ յովանե՛ս։ որ
ը՛ղ ջո՛ւրսն սրբեցեր՝ սրբեմ զմեզ
ի՛ մեղաց մերոց։ աստուած։

Ի՛ զտէր՝ լմենայն գո՛ւծըք տե՛առն
օրհնէ՛ն ը՛ղ նա՛ անդադար։ զանըս
կի՛զքն աստուած՝ զանյաղթելի զթա-
գա

գաւորն . օ՛րհնեցէ՛ք զգիւնցէ՛ք ե՛ւր
 բարձր ա՛րարեք ը՛ղնա յաւիտեան ։
 Ո՛ր հէն փառօք ՚ի՛ յեփրէնս անըս-
 կը զգնակից հորդին . և իջեալ ՚ի՛ յեփր-
 նից մարմնացաւ ՚ի՛ կուսէն . օ՛րհնե՛ք ։
 Ո՛ր զնեան ՚իսուրբ ՚իկոսէն զեղեանն
 յանբանից մըսուր . և զմկրտեանն ՚ի
 սո՛ւրբ յորդանան . օ՛րհնե՛ք ։
 Օ՛ր հակեցն հօ՛ր և զորդոյ ըզ սո՛ւրբ
 հոգին՝ զնորոգօ՛ղ և զանըսպա՛ռ աղ-
 բիւրն լուսոյ՝ որ լուսաւորեանցն ը՛ղ
 մեզ . օ՛րհնե՛ք ։

Ո՛ր կուսութիւնը . քո՛ սատու-
 ծածին անարատ զո՛ր ոչ բոցակի զեանց
 հո՛ւր սատուածութեանն մեծացու-
 ցանեմք ։

Ո՛ր յարգանդի՛ քում անպակամ
 բար բնակեցաւ քրիստո՛ս շատուած . և
 փրկիչ ա՛նձանց մերոց . մեծա՛ք ։
 Միջասանելի՛ տերուանկան յայտնու-
 թիւն անխա՛րհ ծագեցաւ . անմա-
 տոյց լուսոյն երկըրպագեսցուք ։

Սո՛րհնեցա՛ր ՚ի՛ բարձանց և՛ մարմ-
 նացար ՚ի՛ կուսէն . ո՛ր նըստէիրդ ՚ի՛
 քրովէ՛ր ա՛րարիչդ արարածոց ։
 Եփրէնք չէին բաւական փառաց
 անմահ անեղիդ . արգա՛նդ կուսին
 ծածկալեա՛լ ընդունել ըզ գանձդ
 երկնային ։

Յո՛րմէ սարսեալ սերովբէքն անհե՛շտ

խէին մերձենալ . ՚ի՛ խանձարու-
 պատեցա՛ր և՛ եդար ՚ի՛ մըսուր յան-
 բանց ։

Պա՛շտել բարբառք երկնաւոր զո-
 բացն՝ հընչմա՛մբ օրհնէին զանմահ
 Թագաւորութիւնն ։

Մեծառ ծնունդըն փառօք երևեալ .
 և ա՛ստղն լուսապայծառ հովանի
 է՛ր յայրին ։

Բանըն բազմեալ յանբանից մըսուր .
 և անհգն հետեւին ծագմամբ լուսա-
 փայլ սատեղն ։

Մի՛ւն լուսոյ և ամպ հովանի սո՛ւրբ
 կոյս . որ ցօղեցեր ՚ի մեզ ը՛զցօղն երկ-
 նային . զքե՛զ բարեբա՛նեմք սատու-
 ածածին կոյս ։

Մեկեզ մորենի և սրովբէ՛ հողեղէն
 սո՛ւրբ կոյս . քանզի պրտո՛ւղն կենաց
 ՚ի քէն տըւա՛ւ մեզ . զքե՛զ ։

Մեծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սո՛ւրբ
 կոյս . որ զանտանելին յէից ՚ի գիր-
 կըս քո բարձեր՝ . զքե՛զ բա՛ն ։

Կանոն Ունեցողի Լուսին:

(Օրհնութիւն (Ժբ).)

ՄՅՍՍ ԻՆ ՈՒՍՈՅ

ի հօրէ՛ աւաքեցար և մարմնա-
ցար ի սուրբ կուսէն՝ զի
վերստին նորոգեացեա զապականեալն
անդամ:

Դու աւտուած ի յերկրի՛ երեւցար
և ընդ մարդկան շրջեցար՝ և փրկե-
ցեր զգտնեղերս ցանիծիցն անդամայ:
Ինչ ի յերկնից վերայեալ հօրքո՛
ձայն. ասէ դա է իմ արդի՛ և սուրբ հո-
գին ըզբեզ յայտնեաց աղանակերո՛ւ
երևամբ:

Ի՛շքեզ որ հոգւով և հըրով մաք-
րեցեր ըզմարդկան աղտեղութիւն .
մրախ զաստուած և ըզփրկիչ ամե-
նեքեան օրհնեսցուք:

Փրկիչն երևցան և զաշխարհս ապ-
րեցայց ի պատրանց Թըշնամոյն՝
որդեգրութիւն շնորհելով ի ձեռն
մը կըրտութեան:

Ի՛րով կիզու ըզմեղըս մեր մյսօր

երևանլ ապրեցուցին. և զովացու-
ցանէ՛ զաշխարհս աստուածայի՛ն ջը-
րովն:

Ի՛զգըն և վշապի՛ն փրկիչն ջա-
շխեաց ի՛ յորդանան ի՛ գետ. և
ինքեան իշխանութեամբ զամենեւեալն
ապրեցայց:

Օհրէն մարդն նորոգելով փրկիչն
ի՛ մկըրտութիւն գայ մյսօր զէ զ-
պականեալ ըզբնութիւնս ջրով
նմրոս գործեցէ. անապական ըզ-
գետս փոխարէն ամլով մեզ:

Սուգումն հրաշալի՛ որ անյայտ
էր ի՛ մէջ. և բանն հայրական ան-
ըմբռնեալ. հոգ փայտկեացեալ
և ի՛ մարմնի բնակեցաւ. անվընա
պահելով զարարածս ամենայն:

Սուգումն հրաշգործ որ ի՛ կու-
սէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զա-
րարածս ամենայն՝ երկիրք ցընծային
և երկիրս ուրախանայր. և քրիստոս
աստուած ընդ մարդկան շրջեցաւ:
Լուքեզ ապաւինիմք ամենաըրբեւ-
հի. գերագոյն և հրաշալի և բաշխող
բարութեանց. անգիւր ես ծարաւեայ
և հանգիստ անխառնելոց. և եղեր վեր-
ընկնլ աստուածային բանին:

Լուսուտ խաղաղութեան և արու-
սեակ զլաւութեան. մյսօր մարիամ
սըրբուհին ի՛ փառք քրիստոս ծա-
գե:

գետաց մեզ լոյս յորդգւոցն շրինաց՝

անդադար երգով սոբօք ըզքեզ ըմբշտ
մեծացուցանեմք

Դրախա աստուածային՝ և արեւելք թմահանլի՝
այսձր մորիւմ հրաշագեղ ծնեալ ի յանայէ ի մայրութիւն քո
հրաւիրեալ քրիստոս որդի աստուծոյ՝ անդադար

հապանակ ապրեցուցել և տաղաւար
մբրահամեան աստուածընկալ՝
այսօր մարիամ լուսապայծառ
միտին ծնունդ յայտնեալ ծնողաց
ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ միա-
ծին որդի աստուծոյ՝ անդադար

Ուրախ լեր մարիամ սուրբ աստու-
ածածին զի ի տաճարիդ մաքրեցելոյ
յանկալութակի եկըն տէր ըզքեզ օրհ-
նութեամբ մեծացուցանեմք
Ուրախ լեր դձուրն փակեալ ընդ
որ ճիւղ մտեալ՝ բայց ար աստուած
խալայելի՝ ըզքեզ օրհն

Ուրախ լեր աղբիւր կընքեալ ջրոյն
կենդանութեան զոր ծարաւելոյ
բընութեանս ետուն ի յարբումն
ըզքեզ

Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծացուցա-
նեմք

Որ ըզբանն աստուած յարգանդի
կրեցեր սըրբուհի անարատ և
անձառապէս ծնալ ըզվերաձգօղն

երկնից՝ ըզքեզ օրհն

Որ երկր լուսոյն արժանի եղեր բառ-
նալոյ ի քո գիրկս և արեգակման ար-
դարութեան եղեր արեւելք ըզքեզ

Որ տարալ յորովոյն զանտանելին
ամենեցուն և ծընար անձառապէս
զքրիստոս յոյս աղբի մարդկան առ-
նա միշտ բարեխօսեալ կեցուցանել
ըզ մեզ

Տեսին դասք իմանալի զօրութեանց
զաստուած մարմնով առ ի քէն ծը-
նեալ իսկ եկեղեցի որդւոյ քո աս-
տուածածին ըզքեզ խոստովանի
որ միայն կուսութեանց ես մաշոյր
Ետուածածին ապաւեն մեր և յոյս
բարեխօսեալ առ որդիդ քո միածին
զի փրկեսցէ ըզ մեզ ի հոյն տան
ջանաց և պարգևեսցէ մեզ զերկնից
արքայութիւն

Եւաքելոյ աղաւնոյ ի ջանելով մե-
ծաձայն հընճամբ ի բարձմնաց
ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրա-
զինեաց անկիզելի զաշակելի բոսն
միջդեռ նըստելին ի սուրբ վերնա-
տանն

Եւնիւթական աղաւնի անբընեալի
որ բընեմ ըզխոյս աստուածոյ զոր
առեալ ի հօրէ պատմէ զհաւոր և
ըզմիսանդամ գալուստն զոր քա-
րօզեցին համագոյակաւն

() Երևութիւն ի բարձունս ելողին
 ի հօրէ հոգւոյն սրբեղծ . որով ա-
 ռաքեալն արեւցան տնմահական բա-
 ժակա՝ իւն . և հրաւիւրեցին զերկի-
 րոս ի յերկինս :

Եւ Երակի զբն աստուած սկիզբն արար
 չութեանս . ի հողոյ ստեղծե՛ր ըզմարդն
 առաջին . գործել և պահել յանպա-
 տու՛մ ի կեանս . իսկ ի ստո՛ւնգանե՛լ
 հրամանի՛ . քո տէ՛ր . ըզվճիւ մահո՛ւ
 ի վերայ եղեա՛լ . հող էի՛ր անդրէն և
 ի՛ հող դարձցիս . և այժմ անգնեմք
 զստեղծող . անմեկից . ընկալ և հանգո՛
 զհրաժարեալ հոգիս . յեօթնաստեղեան .
 լուսե՛ղէն խորանան . ուր ժողովքն են
 սրբայն ի՛ խաղաղութեան . հոգւով
 հեղութեամբ յերկնից բարութիւնս :

Ոսկի՛ եղեա՛լքս անպիտանացան . գե՛-
 ղեցկայարմար շինուածոյս քակտումն .
 իմաստունքս յի՛մարեցայ ի՛ յալեաց
 մեղաց յոր ընկրղմեցայ . և այժմ անգ-
 նեմք :

Կոչօղն եհան վերին կոչողին . կոչնա-
 տերն անհեղ կոչօղն ահաւոր . դատա-
 ւորն անաշու դատաստանն արդար .
 հրէ՛շտակք տնողորմ դատին զմեղա-
 ւորս . և այժմ :

Փառք հօր և :

Սըկըրտի՛ քրիստոս և սրբբին ամե-
 նայն արարածք . և տայ մեզ Թողու-

թիւն մեղաց . ջրով և հոգւով վե-
 րասրբե՛լով ըզմեզ :

Տընօրինե՛ցմա յարգանդի՛ կո՛ւսին
 իսկակից հօր և սուրբ հոգւոյն
 բանն մուսքեա՛լ ի՛ հօրէ՛ յաղագրս
 նախաստեղծ մարդոյն . բանալով
 ըզյա՛նցանս . ժողովուրդ օրհնե՛-
 ցե՛ք զմուսքեա՛լն ի՛ հօրէ՛ զաստո՛-
 ւած հորցն ըմբօրց :

Վախայաւիտեան ո՛րդին փառակից
 հօր և սուրբ հոգւոյն . ի՛ յորդա-
 նան եկըն այսօ՛ր մըկըրտի՛ ի՛ յո՛ւ
 հաննէ . կերպացեալ ի՛մովս յաղագրս
 ի՛մ . զնախահօրն եբարձ ըզմեղս .
 ժողով :

Սաքրողական պարգևեցան շնորհք և
 զանակերպ ի՛ջմամբ սուրբ հոգւոյն
 ջո՛ւրցըն սըրբութեան . և հայր ի՛
 վերո՛ւստ վը՛կայեա՛լ կրկնակի
 ծնընդեամբ դա՛ն որդի ի՛մ սիրե՛լի .
 միաբան և մեք օրհնեցուք զմա՛-
 քեա՛լն ի՛ հօրէ՛ զաստուած :

Բ՛լք տէր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք
 ըզնա՛ն յաւիտեան :

Մարտին երկընի՛ և երկրի՛ աստուած
 և մարդ գո՛լով երևեա՛լ ի՛ հոսանքն
 յորդանանս . աստուածախմբն
 մա՛րմնով լուաց ը՛զ տիե՛րի՛ զեբս ի՛
 մեղաց . բար :

Սիբանութեամբ օրհնե՛ցե՛ք քահա՛-
 նա

Եւ զհոգիս ինքեզ զանմահացեալս
 զի իրարդու թիւն . ըզհամանցոյ՝ առ իմ
 Եւ ըզիմ անստուան ծոցիւն . բար՝ :

ԲՆԱԾՈՒ Փառաց խոնարհեցա՛ր 'ի' մեք
 Բը'նու թիւարա . բա՛նդ մատուած ե
 մարմնացա՛ր 'ի' սրբոյ կուսէ՛ն :
 Եւ ծնա՛ր 'ի' սուրբ կուսէ՛ անապական
 մա՛ր Թով . ը'զքե՛ջ անդադա՛ր բարե՛
 բանեալ մեծագուգանե՛մք :

Լ'յսօր զեկեալդ 'ի' վերկովթիւն անգ.
գի մարդկան՝ միաբանութեամբ ա.
մէնեքեան մեծա՝ :

Ստեփանոս Եղբոր հնդեղէն բռն
Թեան՝ աղծորին՝ ցար յարգանդի
կռախն բանդ աստուած . Ը՛ղմե՛րս
ըրա վերանորոգել պատկէ՛ր :

Երբ Բագրեւոր ի ճաշակմանէ՛ նախաւ,
 տե՛ղ զին ը՛ղ փառս. մըւսանդամ մէ,
 Երաթն շնորհէ՛ն ըմբ. ը՛ղմէ՛ Եւ մէ,
 Եւ իրոք զին ի փառս:

1124 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն
 1125 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն
 1126 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն
 1127 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն
 1128 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն
 1129 Կրօնական ինքնաշարժիչ արտադրություն

() անբաժանելի՛ լաբանն հօր և
զանրակի՛ զբնն նորո՛ւ զո՛րդին . հր ՚ի՛
յորդանն և մյոծօր լ՛զմէ՛ ծղըծ մէ՛,
ոյց և զաշտա՛հնս լուսաւորեանց . բա
րեբանելի՛ լ զփ՛շտ յա՛ւիտեանն ։
Ո՛ր՚ի՛ հօրէ՛ զԼ՛կայեա՛ւ ո՛րդի . յայտ

նեա՛լ հոգի՛ն՝ իջեա՛լ ձեռնադրե՛ր կա-
րա՛պետն. զի՛ և մե՛ք օրհնեսցուք զե՛ր-
րո՛ղդ ութիւն միասնա՛կան՝. բա՛րեբան՝:

Ի՞նչ հրեշտակաց օրհնաբանեալ ա-
 ստուած: Ի՞նչ հոսանքն յորդանանու-
 տեմեալ յովհաննէս անկէր. ահա գա՛ն-
 աստուածոյ՝ որ վը՛կայի ՚ի՛ սուրբ հոգ-
 ւոյն. զոր օրհնեսցո՛ւք ըմբո՞շտ յա՛-
 ւիտեան :

Ինչպիսիքն անուամբ բանդ որ ի
 հօրե անարեցար. ընդ ժամանակս
 լինի՛ր և հեցար և մարմնացար ի
 սո՛ւրբ կո՛ւսէն՝ վասն մե՛լոմի՛ց փը՛ր,
 կո՛ւթեա՛ն. այսօր մը՛կըլտի՛ր ի՛ր յոր
 դանան ի՛ր յովանսէ՛. բա՛նաւոր
 ըզյանցան անաջի՛ն նախա՛ն
 տեղծ մա՛ր լողոյն:

ԼՆԵՂԱՆԵԼԻ՞Ք անտուած բանդ ան
 մեկնելի՞Ք ի՞նչ հօրե՛ ընդ ժամանա
 կա՛ւ լինե՞լ հաճե՛ցար Ե՛ւ մարմնա
 ցա՞ր ի՞նչ սղ՛լբբ կո՛ւսէն՝ . անտուած Ե՛ւ
 մա՛րդ յա՛յտնեա՛լ . անյօր մը՛ կըրտի՛ւ
 ի՞նչ տրուա՞ւ :

Չորեքկէրպեան կենդանեացն ըզխոր
հո՛ւրդ քարոզեա՛ց ամլորդին . տե՛
սանելով սուրբ զհոգին՝ աղաւնա
կէրպ իջմախմբ՝ ի վերախ՝ ջնւոցն .
աղաղակէի՛ր ասելո՛վ . անա գա՛ռն
առաջնորդո՛յ որ ի հօրէ վերայեցաւ . դա
է հորդին իմ սիրելի՛ . բնոյ հրոմ
ԵԱԱԱԱ համեմատ

ԼԵՐԱԿԵՐՈՂԸՆ ԽԻԵ" : 532

50

Q. 277 pp. 76 fols. 120

() քեզ հայր: Առաքեցե՛ր .

Հորհրդ Բարի: 45

Ի զ կուսութիւնդ: Որ յարգանդի:
Լ'նհասանելի: 47

Սք և անծափն: Լ'նկէզ մոր":
Խորհուրդ կենաց: 140

Ի զ քեզ ամէն: Ի զ քեզ պայ":
Ի զ քեզ դուռն: 278

Լ'առ իշի՛ Ս'եծապետայէ:

Որ ողորմեցար: Որ ցօղեցեր:
Որ մաքրեցեր: 10

Սիւն լուսոյ: Լ'նկէզ մորենի:
Լ'նիծից լուծիչ: 47

Ուրախ լեր մայր: Խընդա՛ տա":
Յընծա՛ իմանալի: 139

Ի զքեզ անծա": Ի զ քեզ բնակ:
Ի զ քեզ մայր: 143

Երբոր ճայն Ս'եծապետայէ:

Օ անճառելի: Օ անհաս տնո":
Օ բողբոց փըր": 24

Ուրախ լեր անծա": Ի զ քեզ:
Սայր սբ անարատ: 27

Սք զանծափնն: Լ'եռաւոր:
Լ'սէ ուրախ լեր: 27

Լ'ոյս լուսոյ": Ստեղծողին:

Լ'ոյս ծագեցաւ: 30

Լ'նրկըզնական: Յորմէ կեն":

Յորմէ զարհուրեալ: 34

Լ'ստուածածին երկ": Ի բերովբէս բա
Որ բոցեղէն սրով": 154

Ս'առ ճայն Ս'եծապետայէ:

Լ'ստուածածին խոր": Լ'նապական:
Լ'ենդանի տապա": 19

Լ'մենագովելի և: Լ'մենապայ":
Ի լեռնէ վէմն առանց: 30

Որ ըզմարմնա": Որ զանտանե":
Որ զարարչակից: 31

Ս'այր և կոյս: Ս'աբուր աղաւ":
Վ'և հաճեցան: 32

Լ'ստուածատունի խըն: Օ անապա":
Յարկոյն լուսոյ: 153

Օ անծափնն: Խընդա՛ և ու":
Պանձ անապական: 159

Երբոր ճայն Ս'եծապետայէ:

Երբ սիօն ծըն": Լ'բեամբ գա":
Յառաատբուղի: 11

Լ'աւառ խաղ": Ի րախտ անծ:
Տապանակ ապրե": 14

Ս

Որ ՚ի բարձրութիւնս : Ս Եհադոյն :

Մարգարեից : 15

Ուրախ լեր մա" : Ուրախ լեր :

Ուրախ լեր աղ" : 18

Դադուհին հրա : Դադուհին :

Լճ քեզ ապաւի" : 24

Բզբեզ օրհնու" : Որ Ըզբանն :

Որ Էից լուսոյն : 168

Լնարաւ կոյս : Բզբեզ երկ" :

Լորիս խորհուրդս : 169

Լստուածածին մայր : Բզբեզ առ" :

Ուրախ լեր աթու : 169

Ուրախացիր աստուած" : Լորանելի :

Վերովբէական : 170

Ուրախացիր աստուածա" : Հիմն եղեր :

Տեսանեմք ըզոս" : 172

Լստուածածին գերա" : Մայր սուրբ :

Դառ կենաց : 172

Լորանայարկ : Վուռն երկ" :

Տեղափոխեալ : 379

Լստուածածին գեր" : Վուռն փա" :

Ս երափոխեալ : 689

Մայր լուսոյ մա" : Վերովբէից :

Վեւ բացաւ : 389

Որ բարձրացոյց : 10

Լստուածածին սբ կոյս : Յիմանալի :

Լստուածածին սբ կոյս : 19

Լստուածածին սբ կոյս : Լնարաւ կոյս :

Հուրն կենդա" : 33

Բզբեզ աստուած" : Վուռն պարծա" :

Վուռն ճշմարիտ : 37

Լստուածածին և : Օքեզ մայր :

Վեւ լուծան : 40

Որ անտես և : Վուռն հրեշ" :

Մըկըրտի ՚ի յոր" : 41

Լստուածածին պայ" : Լնայ թեթև :

Պարտեզ փակեալ : 183

Լստուածածին մայր : Լնայ զօրէն" :

Օքեզ մորենի : 184

Որ զանաւորին : Որ զարար" :

Օքեզ եզեկիէլ : 187

Իքեզ եմբ ապա : Որ քան զեր" :

Որ քան զարե : 187

Լստուածածին տաճար : Ուրախ լեր :

Յընծա և զուար" : 229

Լստուածածին մայր : Լնայ թեթև :

Սերովբէ հողեղէն : 304

Լստուածածին ամպ : Տեղե անտա" :

Օքեզ կատա" : 385

Ս Էն Զոյն Ս Էն Զոյն :

Լնարաւ կոյս : Լնարաւ և :

Կանոն Տեառնէնդառաջին:

(Որհնութիւն (Ժդ):

Ը Ր Ս՝ Ն Ը Յ Ե Վ՝
լըդ ՚ի կուսէն նախայաւի
տեան բանդ ա՛յսօր ՚ի տա
ճարն եկիր կատարել զօրէնս՝ վասն
ժըրկութեան հէ՛ռանոսաց:

Ո՛ր յանարուստ աթոռ նստիս բա
րեբանեալդ ՚ի հրեշտակաց ա՛յսօր ՚ի
սիմէօնի բառալով ՚ի գիրկս՝ որ
ընծայեսցես ըզմեզ ՚ի կեանսըդ յա
ւիտենից:

Ո՛ր արձակիչդ ե՛ս կաղելոց պարգեա
տու ամենեցուն՝ ա՛յսօր հայցմամբ
ձերունւոյն արձակեա՛մ և զիս ըզբազ
մամեղս ՚ի կապանաց մահու ՚ի կեան
սըդ յաւիտենից:

Ը յսօր անբակը՛ղենական ծը՛նո՛ւնդ
հայրակոն ծոցոյ բանն եկաւորեալ
՚ի տաճարն ընծայէ՛ զարարածըս հօր
՚ի յերկինս:

Ը յսօր բարձեալ եղև ՚ի գերկըս ձե
րո՛ւնւոյն՝ որ բանի՛ւ զարարածըս
բարձեալ ո՛ւնի՝ օրհնաբանե՛սցուք:

Ը յսօր և մեք հաւատացեալքս ընդ կու

ձերունւոյն սիմէօնի ըզ բան հա
մագոյ հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն օրհ
նաբանե՛սցուք:

Ը յսօր ՚ի տաճարն եկեալ կենալարն
և ՚ի գիրկսրն սիմէօնի գըգուեցաւ
զոր խընդո՛ծ թեամբ ընկալաւ ե՛րու
սաղէ՛մ:

Ը յսօր երկի՛րս երկինք ա՛նուանե՛
ցաւ զե տէրն տերսնց իջեալ յեր
կնից ՚ի յերկիր՝ և ընծայել յանձն
առնու ՚ի գործոց ձեռանց իւրոց:

Ը յս ՚ի լուսոյ ՚ի հօրէ՛ առաքե
ցար և մարմնացար ՚ի սո՛ւրբ կուսէն
զի վէրըստին նորոգեսցես զապակա՛
նեան աղա՛մ:

Վ՛ր և անտուճ ՚ի յերկրի՛ երևեցար
և ընդ մարդկան չըջեցար և վեր
կեցեր ըզտեղերըս յանիծիցն ա՛
ղամայ:

Վ՛եզ ՚ի յերկնից վըկայեալ հօր քո՛
ձայն ասէ դա՛ ե իմ որդի և սուրբ
հոգին ըզ քե՛զ յայտնեաց աղա՛ւնա
կերպ երեւամբ:

Ո՛ր ունիս իշխանութիւն մահու և
կենաց քրի՛ստոս Թագաւոր փառաց
նըրմեա մեզ անտուճ:

Տօնելով ըզ յիշատակ կուսի աստու
ածորդւոյ մօր՝ հըրձուին հրեշտա
կըք ՚ի յերկինս և ցընծան դապ
առաքելոց և մարդարէից ընդ կու

սակրդին տօնս . ողմ :

Ի՛նչ միայնոյ մօր և կո՛ւար մաղթե՛
մըք հայցելով ՚ի՛ քէն . բարեխօսեա՛մ
անդադար առ որդիդ քո և անտու՛
ւած մե՛ր . փրկել ը՛զ մե՛զ ՚ի՛ փոքր
ձուլեանէ՛ և յամենա՛յն վճռանդից
մերոց :

() Գալուստ քո քրիստոս այսօր յե՛
րուսաղէմ նո՛ր եկեղեցի՛ սուրբ՝
յաղթական երգով բարեբանեմք . օրհնեա՛լ
եկեա՛լ անուամբ տեառն :

Ո՛ր վասն մերոյ վերջութեան յաւա՛
նակի՛ նշտել յանձն առե՛ր ընդ ման
կո՛ւնսն բարեբանեմք . օրհն :

Թա՛գաւոր երկնաւոր զե՛կեղեցի՛ քո
անշարժ պահեա՛ . և զերկրպագո՛ւս
անուանը՛դ քո՛ւմ պահեա՛ ՚ի խաղա՛
ղութեան :

Լուսաւորեա՛մ երուսաղէմ զարդա՛
րեա՛ զամուրս քո՛ . քան զի մերձեցա՛ւ
առ քեզ փեսայն երկնաւոր . փ՛րկու
թիւն քեզ շնորհելով պը՛սպեա՛ծց
սքանչելի փառօքն իւրովք :

Ե՛յսօր ծագեաց քեզ դը՛շնոյ դուստը՛ր
սիրօնի՛ անդաբութեան արե՛
գակն քրիստոս . և սփռեցան ըզքե
զնորհք սուրբ հոգւո՛յն մե՛ծա
պէս պարգեօք :

Ե՛յսօր ցնծա՛ սուրբ սիրն մայր եկե
ղեցի՛ . իայլեցո՛ զմանկուսն քո ո՛ր

պէս զարե՛գակն . զի անճա՛ռ խըն
դութեամբ լը՛ցոյց ը՛զ քե՛զ քրիստոս
Թագաւորն :

Ե՛ւարմտ կոյս աստուածածին մարի
ամ սրբութի՛ և մայր քրիստոսի . յար
գանդի՛ տարար զանաանելին ամենե
ցուն . օրհնութեամբ ըզքեզ աստու
ած ծածի՞ն մե՛ծացուցանեմք :

Ի՛նչքեզ երկնային դուռն զոր ե
տեսն եզեկիել . և անորն զոր ծա
նեալ գէդէոն . սե՛րովք հողեղէն վե՛
հագոյն քերովքից . օր :

Ե՛րես խորհուրդս սոսկելի՛ս ՚ի քե՛զ
տեսնի աստուածա՛ծի՞ն . յրդութի՛ւն
անսերմական . ծնո՛ւնդ անարատ . կու
սութիւն յե՛տ ծը՛նըդեան մընաղով
անապական . օրհնութեամբ :

Երեւանարար անտուա՛ծ մարդա՛
սէր հոգի . ըզժողովեալսն մարա՛
նական սրբով լուսաւորեցե՛ր հրե
ղի՛նօք լեզուօ՛ք . վասն ո՛րոյ և
մեք այսօր տօնե՛մք ըզգալուստ քո
սուրբ :

Օղա՛րձացան քո գալստեա՛մբ ը
սուրբ՝ անաքեալքն . կոչելով ՚ի միա՛
սին ըզցրուեալսն ՚ի միմեա՛նց
բազմաճայն լեզուօ՛ք . վասն :

Հոգեւորական սուրբ՝ մը կը՛րտու
թեամբ զարդարեցեր նօքօք ըզտի՛
եզերս ՚ի զգե՛ստը լուսափա՛յլ և
Լ

նորաբեմաւորս. վնասն որոյ և մեք

Լազարանմբ վեհադուսնիցն հոյլքն
յոզնախոհւմբս և զանա՛կէին. երգս
անեալ մատո՛ւցանեն զերա՛ծընա-
կանաց զերանա՛ւէիտ զհո՛ւ գեղէն
հընմուտն. քեմնա՛յ և մմանուէլ. որ
ծընար թըղայաբար և վերանձե՛ր զաղ-
զէս մարդկա՛ն հո՛ւր յորդէ՛ գ-
րուծին. անդանօք հայցեմք ՚ի քէն
ը՛ղ նընջեցեալսն մեմբ ընդ սո՛ւր-
բս քո՛ւ հանգո՞ւ

Վեղգեղեալ գովեն ըզքե՛զ գերա՛մ
պայծա՛ն գո՛ււնք հոգեղնացն.
հեզա՛բար թեմապո՛րիլ պարո՛ւտ
կեալ ծածկէն ըզգէի՛մս յո՛ւհէ փա՛մ
ոաց քոց. քեմնա՞ւ

Օնոյն և մեք երգեմք քեզ ըսբո՛ւ
նական ճայնի՛ւ զեր՛գըս հո՛ւ գեո-
րս. առ բերե՛լ վքեզ պատարագ ոս-
կի՛ կընդրո՛ւի զը՛մուռ և՛ զհա-
լուէս. քեմնա՞ւ

Փառք հօր և
Լյոսօր հեթանոսաց ըյս ծագեցաւ
քրիստոս աստու՛ած. և փառք իւրո՛ծւմ
ժողովորեանն ի՛սրայէլն

Չորրորդ ծայն. Խաղաւածան Կապուբեցաւ
Լյոս շէնջ ծայնն եւ Էդար Խաղաւածալ
հանդերձ. շորն եւ Կապու՛ շայն ասաւ

Լյոսօր ՚ի տաճա՛րն եկիր վը՛րկիչ.
և ծեմու՛ւնոյն ՚ի գի՛րկս ընկալեալ

անէ՛ր. արդ արձա՛կէս ըղ ծա՛ռայս քո
տէր

Լյոսօր աշխարհի ցուցա՛ր ըյս. և
վը՛րկն թիւն տիեղերաց քրի՛ստոս աս-
տու՛ած. որ մարդա՛նէրդ ես կէ՛ցո
ըղմեղ

Լյոսօր իմանալի արե՛ծ գակն. որ ծա-
գեցա՛ր տիեղերաց քը՛րիստոս աս-
տու՛ած. որ մարդա՛ւ

Լսկըզբանէ բա՛նն աստուած մարմ-
նացաւ ՚ի կուսէն. Լյոսօր գը՛գուեցու-
ի՛ տաճարին

Լյոստա՛ յը ալեօքն ծերունին աս-
տուածորդւոյն ՚ի գի՛րկս իւր. և
օրհնէ՛ր զաստուած անեղձ

Լրդ արձակե՛ս ըղ ծառայս քո
տէր. ըսա բանի՛ քում ՚ի խաղաղու-
թիւն. զի տեօի՛ն աչք իմ ըղ վըր-
կի՛ղդ աստուած

Լյոսօր ցնծան երկինք ՚ի վերու՛ստ
մեծապայծա՛ւ աւետեօք. և արարածք
ամենա՛յն զգեցա՛ն հանդերձ վը՛ր-
կութեան

Լյոսօր յայրի՛ն ընծայեցաւ քը՛րիս-
տոս որդին աստուծոյ. և հրեղնաց
բազմութիւնքն յերկինց յերկր
վնայրջեալ

Լյոսօր հովուա՛յցն անեղձ զարդա՛
րուէ՛ արեգակն. և ընդ հրեշտակս եր-
գէի՛ն փառք ՚ի բարձրաս աստու-
ծոյ

Ժող

Քրիստոս ծնեալ այսօր 'ի բեթ-
ղէհէմ 'ի յայրին, և դասըք վերին
դուարթնոցն սոսկացեալ զարմացեալ
կայրն. զի տեսին մարմնով ծը-
նեալ ըզբանն աստուած:

Նոր ըսքանելիք եղեն այսօր 'ի
բեթղէհէմ 'ի յայրին, կովի ծնա-
նիւ աստուած և մարդ, անսպական
մընալով կուսական որով աշխարհն.

զի տեսին մար:

Աստուծոյ գովչակէր մոգոնցն առ 'ի
բերել զընծայս աստուածով թանն.
և հովիւքն ընդ հրէշտակս երգէին
անելով. փառք 'ի բարձունս աստու-
ծոյ՝ որ առաքեաց 'ի փրկութիւն մեզ
ըզբանն աստուած:

Ահորէ՛ ծագեցար լուսաւորել զա-
րարածս. աշխարհայեցեալ տեսնեալ
կըն տէր փառք քեզ:

Նշան 'ի յայրին ընծայեցար բեթ-
ղէհէմ. աշխարհայեցեալ:

Հովուաց յայտնեցար երկրպագեալ
'ի մոգոնց. մար:

Եւ մէք երգեսցուք որ 'ի կուսէն
մարմնացար. մար:

Որ էլն 'ի սկզբանէ՛ առ աստուած
և աստուած բանն. կերպարան ա-
նելին և համագոյն սուրբ հոգոյն.
'ի վերջին աւուրցս ծանուցեալ:

մարմնանլ յանձն առնու 'ի կու-
սական յարգանդէ. վասն ի փրկու-
թեան անգի մարդկան:

Յառաջ քան զյաւիտեանս որդի
նախայայտեան, այսօր յերկրի՛ ե-
րեալ աստուած և մարդ կատա-
րեալ. խանձարրովք պատի էղանի
և գընի յանբանից մընալ, վասն
փրկութեան անգ:

Իբեթղէհէմ հրէաստանի՛ երկար
դարով թեան արեգակն. այսօր եր-
կրպագի անեղն յարեւելից եկեալ
մոգոնց. և փառաբանի յերջանիկ 'ի
բանցութեան հովուաց. վասն:

Որ 'ի հրէղէն աթոռ ընդ հօր ես
բընակեալ և 'ի հրէշտակաց սպա-
սաւորեալ. այսօր կամաւ հօր 'ի յերկ-
րի երեւցար մարմնով կուսական ծը-
նը՝ նդեանմբ. զքեզ ընդ զօրս ան-
մարմնոցն անդադար ճրհմբանեմք:
Հորմէ զարհուրեալ դողան սրովբէ-
սագունդ ջոկ անթուոյն. թեապօղէ-
լով ծածկեն զերեսս իւրեանց. այ-
սօր տղոյսբար 'ի կուսական 'ի ստեան-
ցին կերպրեցար մարդասիրա-
պէս. զքեզ ընդ զօրս անմար:

Որ յանպատում փառաց խոնարհեցար
յերկրի. ախտակիր եղեր հողէղէն բը-
նութեանը. այսօր ըզմեղուցեալ
զնաւահայրն կենագործեցեր 'ի կեան-
սըդ:

սըդ յաւիտենից մարդասիրա՞նք։

Ա՛յքեզ եմք ասպտինեալ՝ քրիստոսի մայր աստուծոյ մերոյ։

Ո՛րքան զերկիկներս բարձրագոյն մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ՝ քրիստոսի մայր՞։

Ո՛րքան զարեգակըն պայծառագոյն մարիամ . մի՛ դադարիր բարեխօսել վասն մեր՝ քրիստոսի մա՞ն։

Ա՛յնայնոյքեզ ի կանայս կոյս յետ ծըննդեան է՛րգեմք զօրհնութիւն զե՛լ լոյս ի՛ լուսոյ քե՛ւ յայտնեցաւ աշխարհի՛ . և փախամօ՛րն եբանձ զանէրօս՝ ա՛նձա՛ն ծընը՛նդեամբ ի՛ քէն։

Ի՛նչ միայնոյ մարմնացելոյդ ի՛ սուրբ կուսէն՝ օրհնութիւն՝ ի՛ բարձունքս վերերդեմք ասելով . փառք քեզ քրիստոս . ո՛ր եկի՛ր կամաւ հօ՛ր կեցուցանել լ՛ը մեզ։

Յաւա՛ւր վրիժո՛ւց հատուցման ամբարշտաց . վերածիցէս լ՛ը մեզ ընդ հոգեղինաց դասն ի՛ տեղի՛ անկեղնց հրեշտակաց . բարեխօսութեամբ սըրբաւհայ աստուածածնին։

Հոգի՛ք հրեղինացն այսօր տօնեն ընդ մեզ զզգալուստ հոգւոյն աստուծոյ։ Տեսանօղն յառաջ նշանակէ՛ր զառաքուղն վտակ իմաստից ի մեզ հեղեակ ի՛ հոգւոյն։

Ո՛րքան հաւատոյ զմայեալ անմահական բաժակաւն այսօր բաշխէ՛ր ծրարեաց։

Ի՛նչո՛ցս այդ գնացիւք ջրնձոյ քաղաքն աստուծոյ սիո՛ն մայր եկեղեցի՛։

Աւսն ո՛րոյ և մեք երբեմկ և մի աստուածութեան երգեմք լ՛ը վա՛ռս ի բարձրանս։

Սաղաւոր փառաց քրիստոս ա՛նմա՛ հոգեանց բաշխօլ . ի՛ փառաւորեալ գալըստեանը՛ն քո՛ արժանաւորեալ ընդնջեցեալսն մեր դասակից լինել սը՛րբօր՛ց քոց . մարդասիրա՞նք սը՛դ յաւիտենից մարդա՞ն։

Օղորս հաւասարեցե՛ր ընդ սուրբըս քո . հաղորդիլ մարմնոյ և մրեան քո տէր . այսօր ընկալեալ հա՛նգո՛ զհոգիս նոցա՛ . կենսագործելով ի՛ կեանս սը՛դ յաւիտենից մարդա՞ն։

Յորժամ տունեա՛ զհատուցումն տէր . և սուրբըք քո պարծե՛սցին ի՛ քեզ . յայնժամ խնայեա՛ ի՛ դա՛ւանօղըս քո՛ դասաւորելով յաշակողմեան ն դա՛ստուն . մար՞։ Փառս։

Ի՛րդ արձակե՛նս։

() Ընենմք լ՛ը քեզ ո՛ր առաքեցար ի՛ հօրէ ա՛նձառելի բանդ աստուած յանձըն տե՛ր մարմնանալ ի՛ սը՛րբոյ կո՛սսէն աստուած հա՛րցն մերոց։

Լ'սօ՛ր եկեր ի՛ տանն անհասանե-
լե վընկե՛ւ . և ի՛ գերկսն սիմօնի՛
գրգուեցա՛ր . ասող լաժ" :

Ո՛ւտի և սիմօն հողեո՛ր հնչմամ-
բն աղաղակե՛ր . արդ արձակե՛ս ըշ-
ծաւայս քո տէր ըստ բանի քում ի՛
խաղաղութիւն . ասող լաժ" :

Բ՛աւեր օ՛րհնէ Բ՛աւ . ցե՛ք և՛ բա՛րձր
արարե՛ք ըշ նա՛ յաւիտեան :

()՛րհնէ Բ՛աւ ցե՛ք : Օ՛րհնէ յամենա-
սո՛ւրբ յորձանքի յանարատ ի՛ կու-
սէն . օ՛րհնէ :

()՛րհնէ Բ՛աւ ցե՛ք : Օ՛րհնէ յամենա-
սո՛ւրբ յորձանքի յանարատ ի՛ կու-
սէն . օ՛րհնէ :

Լ'թառ քրոջէ՛ական երևեալ այսօ՛ր
սիմօն . զասող լաժ-որդի՛ն ի՛ գերկս
իւր բարձեալ մարմնով . զո՛ր զօրք
երկնից ի՛ բարձեալս հանապա՛ղ մե-
ծացո՛ւցանէն :

Հո՛գալիս գո՛ւնք ջընծայր ալեօքն
ծերդանն ասելով . սա՛ է Թագաւոր
անմահ . զո՛ր" :

Լ'րոտառելով աղերսէ՛ր . արձակեա՛մ
զե՛ս ի՛ խաղաղութիւն անարատ ծը-
նողի՛ քո բարեխօսութեամբ . զո՛ր
զօրք երկ" :

Ո՛րոյ առեալ հրաման ի՛ սուրբ հո՛-
գալոյն ո՛չ տեսնել ըզմահ մինչև
տեսցէ՛ զօ՛րհնէ . տէ՛ր աղօթեալ

ծերդն ո՛ղորմեա՛մ" :

Ո՛րոյ ընկալեալ ի՛ գերկս իւր զօժեա՛մ
ըգ . և հայցէ՛ր ի՛ կենացդ ըզմահ
և՛ արձակել ի՛ խաղաղութիւն . տէ՛ր աղ" :

()՛րոյ այսօր ի՛ գերկսն գրգուե՛ցա՛մ
և՛ կատարեցեր զխաղաղութիւն ընծայե-
լոյ քո ի՛ տաճարին . տէ՛ր աղ" :

Օ՛ր փառաբանէն ի՛ բարձունս իմա-
նալի՛ զօրութիւնքն . այսօր ի՛ տաճա-
րն եկեր յընծայութիւն քրիստոս . ո՛ր ըն-
ծայե՛ս զարարած ըս բարձրելոյ քում

հօ՛ր :

Ի՛ գե՛ղիս մարմնով բարձեալ եղեր
ի՛ ծերդանոյն . որ բանի՛ւ զարարա-
ծ ըս բարձեալ ունիս քրիստոս . ո՛ր
վասն մե՛ր մարմնացա՛մ ի՛ սրբոյ
կուսէն :

Ս՛ասն որոյ և մե՛ք ընդ սիմօնի՛ գո-
չեացուք . ո՛ր ի՛ հօրէ՛ լո՛ւսոյ լոյս
ծագեցա՛մ մեզ և՛ կեանք . փա՛ր-
գալստեան ք՛ո տէ՛ր :

Լ'նրակի՛ զբն բանն յանալը զբնա-
կան ի՛ հօրէ . և սկը՛ղբաւորեալ ի՛
կուսէն մարմնոյ զգե՛ցմամբ . բո՛վան
դակելով յորձանքի և ընդ հօր գո-
լով և սահմանեալ ժամանակաւ ծը-
նեալ լի՛նի տէ՛ր ասող լաժ և մարդ :

Մըտեալ ընդ օրինօք՝ անհիւթակա՛մ
նըն հողանիւթ գո՛լով . զի զհողածը
նեալ զըս հօրն ընծայեցէ՛ աստուած որ
դի

Ի՛ն որ ՚ի ծոց հօր. աղայ քառաս...
 նօրեայ բառնի՛ ՚ի գերկըս ծե՛րուն
 նւոյն. և յայտնապէ՛ս ծանուցա՛նի՛
 ա՛յստո՛ւած՝:

Աստըն որոյ և սիմէօն ցընծայ՝ չորհ...
 ւոյն անդադուէր ՚ի՛ տաճարին. անոր
 արձակե՛ա ըզ ծառայս քո տէր ըստ
 բանի՛ քում ՚ի խաղանդունութիւն. զի
 ընդ հանդէ՛ր տեսի ը՛զ փրկիօղո՛ւ. ա՛յս
 տո՛ւած և մարդ:

Կանոն Լիպոնի Լիպոպոպոպանի:

(Որհնութիւն (ԺԵ))

՚ր գերազանցեալ գը՛տա՛ր ա...
 ռաւել քան ըզ բնո՛ւթիւն
 մարդկան երանելիդ ՚ի՛ հարը՛ս
 սուրբ անտոն՝. ա՛ռ քրիստոս բարեխօ...
 սեա՛ վասըն անձանց մերոց:

Ո՛ր անձաշակ լինելով զբարմաժամա...
 նակեայ առնւրբք յօժարութեամբ
 բարձե՛ր ը՛զկարիս մարմնոյ. առ՝:

Լիմոռաց յիշմամբ առաջի քրիստո՛...
 սի օգնական լեր տօնողացս ըզ յի...
 չտանիւ՛ս քո՛ղի և ը՛զ մէրս ընկալցի՛
 զօրհնաբանութիւն:

Ո՛ր ՚ի հանդէ՛ս քո ճշմութեան երկ...
 նային զուարթունքըն նայեցեալ զար...
 ը՛յ անմարմնաց դասուցն հանդիպելով

մանային. ՚իմարմնի՛ տեսանելով զան...
 մարմնի իւրեանց ըզ վարս. ո՛ղ սո՛ւրբ
 հայր անտոն. բարեխօսեա՛մ ա՛ռ քրիս...
 տոս վասն անձանց մերոց:

Ո՛ր գերազանց քան ը՛զբնութիւն հո...
 ղեղինաց ժողովալեալ զտնազան տան...
 ջանաց համբերելով յանե՛րեցից թըշ...
 նամուցն. ո՛ղ սո՛ւրբ՝:

Արարողե՛ա արքայնութեան երկնից սբ...
 յովհաննէ՛ս մըկը՛րտիչ. որ եղև ա՛յ
 խարհի քարոզ փրկութեան յաւիտե...
 նից. անը՛թիւք սորոս տէր ը՛հ
 մեզ և ո՛ղորմեա՛:

Ո՛ր առաւել քան ըզմարդարէ՛ս մեծ...
 ՚ի ծնունդս կանանց. որ ըզ քե՛չ մե՛զ
 յայտնեաց աստուած և մարդ յի՛րկրի՛
 երևեալ. անը՛թիւք՝:

Չայն բարբառոյ յանա՛պատի և կա՛...
 տարիչ խորհըրդոյ. գլխատեալ այսօր
 ՚ի՛ հերովդինց վերափոխեցա՛ւ ՚ի դա՛...
 սըս անմարմնաց. ա՛ղ՝:

Ո՛րք ՚ի սկը՛ղբանէ՛ սպառնեալ եղեն ՚ի՛
 սէր բոլորից հօ՛ր. առաքելական կող...
 մամբ ը՛զտիեղէրս հրաւիրօցին յու...
 սո՛ղ հասանել մասին. վարդապետու...
 թեամբ օղոս ամե՛նեքեա՛ն օրհնե՛ս
 ցո՛ւք ը՛զտէր:

Ո՛րք անտեսե՛սք և սպառնա՛լք ծ...
 ղին մարմնացե՛լոյ բանին. գեր ՚ի վե...
 ը՛յ անմարմնաց դասուցն հանդիպելով

ընդհին՝ վաճառք:

Որոց դատողական տօժող մհեղ ա-
տենի՛ն հանգե՛րձեալ մընայ՝ կտտա-
րե՛լ իմե՛զ դատամտան ըստ գրեա՛լն.
մ. ոտս անկցո՛ք գըղջացեա՛լ ան.
ձամբ պա՛ղտելով. հաշտեցա՛ցանել
սո՛քօք ընդ ը մե՛զ զա՛հա՛կ ևճ՛ր
զը՛տտա՛ւօրն:

Երբ ատենալ մա՛րգարէիցն հրաշ-
լե՛ ձայնի՛ւ անդադար օրհնաբանեն
ը՛զմարմնացեալն ի սուրբ կո՛ւտէն՝
ո՛ր երեւցա՛ւ մեզ ի՛ վը՛րկութիւն:
Օնեղութիւն և՛ զհարարանքս յանձն
առի՛ն կամաւո՛րմպէս. ժուժկալեալ
համբէ՛րեցին վասն անուանըն տեառն.
ո՛ր երեւե՛ն:

Ինեղիւղ քարոզեցին յաշտա՛րհի ը՛զ
ճմարեա՛ մարգե՛ղութիւն մարմնացե-
լոյն ի սուրբ կո՛ւտէն. ո՛ր:

Բաքինասէր վա՛րուք հաճոյացա՛ն նք
վը՛կայքն. և՛ ընտրեցա՛ն կամաւոր մա՛.
հուամբն իւրեանց. և՛ հրաւիրեցա՛ն ի՛
կոչումն արքայութեանն երկնից:
Ո՛րք մատնեցին զանձինս իւրեանց ի՛
փո՛րձ սրոյ և հրոյ. և՛ հեղմա՛մբ ա՛ր-
եանն իւրեանց ե՛ղեն վը՛կայք քրիս-
տոսի. և՛ հրաւիրե՛ն:

Ի՛շտութեք սոցա և բարեխօսութեամբ
պարգևեա՛ մեզ քրիստոս մասն և բա-
ժին ընդ հրաւիրեա՛լն ի՛ կոչումն ար-

քայութեան ե՛րկնից:

Ո՛ր յամենայնի ես անտուժող-
ութեան. և՛ ի՛ ձայն հընճան իջեր յե՛րկնից

սուրբ հոգի՛. ողորմեա՛ մե՛զ:

Ո՛ր զամենայն ընդա զօրութեամբ քո.
և՛ ի՛ դասս առաքելոցն իջեր բնակի՛ւ
սուրբ հոգի՛. ողորմեա՛:

Ո՛ր անբաժանելի ես յանտուժող-
ութեան. և՛ ի՛ հրեղէն լեղճա բաժա-
նեա՛լ հանգեա՛ր յառաքելալոյն սուրբ
հոգի՛. ողորմեա՛:

Ձայն արկեալ կենարարին աստու-
ծայի՛ն բարբա՛ռօջն ասե՛ եկայք օ՛րհ-
նեա՛լ ը՛ք հօր իմոյ. ժառանգեցէ՛ք պա՛ռ-
բաստեա՛լ ձե՛զ լղկեանսն ի՛ հանդե՛ր
ձեա՛լ երկրին:

Ինդ առաջ ե՛լանել քեզ հաւատով
ի՛ յօ՛ղըս վերինս. անտուժողութեանց
լո՛ւսով պայծառացեալ ի՛ դասս ան-
մարմնոցն. ի՛ լըսե՛լ ը՛զձայն երանա՛
ւքս կոչմանն:

Ինդ օջմէ քուճմէ կացո՛ ընդ իմաս-
տիւն սուրբ կո՛ւտանսն. ի՛ լուսե-
ղէն անպաշտին պայծառացեալ ի՛
դասս անմարմնոցն. ի՛ ժողովս անդ-
բանկաց գրեւոց ի՛ յե՛րկնիս:

Ո՛ր զաւետիս հո՛գալոյն ի՛ հրեղէն
ի՛ հրեշտակէն ընկալը. ուրա՛խ լեր
բերկրեա՛լդ տէր ընդ քե՛զ մարիամ
տնհա՛րսնացեալ:

Ինչպիսիք զբն բանն հաճեցաւ առնուլ
մարդեղութեամբն ըսկիզբն ՚ի կու-
սէդ: քրիստոս աստուած Թագա-
ւորն յաւիտենից:

Իշտեմք ըզբեզ սուրբ աստուածա-
ծին ան քրիստոս բարեխօսեմ փրկ-
կել զժողովուրդս իւր զմի գընեաց
արեամբն իւրով:

Ի՛խորանի քով ամ սրբութեան զմի
ընտրեցե՛ր գալստեամբ ըզք քրիս-
տոս . ՚ի սմա միաձայնեալ աղանձեմք
ըզբեզ ըւր ճայնի՛ աղաչանաց մերոց
ընկալ և կեցո՞ ըզմեզ:

Իստուածայնն լուսով քո՛ սրայծան
քան զարեղակն լուսավորեցեր զքո՛
սուրբ զեկեղեցի . ՚ի սմա միա՞:

Ի՛յսօր և հրեշտակք ո՛ւրախանան ընդ
սրայծառութիւն քո սուրբ եկեղեցի-
ւոյ . ՚ի սմա միա՞:

Փառք հօր և՞:

Ո՛ւստի և մեք տօնե՛լ լով ըզճրգնութեան
քո սուրբ զիշատակս . որ եղեր նա-
խընթաց բարեաց կենաց ճանապար-
հին . փոխեցար յերկրայնոցս յան-
մահից դասակցութիւնսն . ո՛վ սուրբ
հայր անտոն . բարեխօսեա՛ ան քրիս-
տոս վասն անձանց մերոց:

Տ Իտաակի՛ զբն միանձանց երանելի՛
ասուրք հայր անտոնիոս . վերնական
յուստն ակն ո՛ւնելով զերկրաւորս

մրհամարհեաց . և՛ զինուորեցա՛ւ քեզ
քրիստոս աստուած հայրցն մերոց:
Սենամարտեալ ընդդէմ չարին բա՛զ-
մահնա՛ր վիշապին . ժուժկալեալ համ-
բերեաց ազգի ազգի վճշոաց քարա-
վճի կո՛շիւճման . և՛ զինուորե՞:

Յանապատի՛ բնակելով աղօթանուէ՛ր
Թեօքն հալածեա՛ց ըզբազմութիւն
լեզե՛ն զօրացն . և՛ քաջալերեալ յոր-
դորեաց ըզմիանձոնս ամենայն . և՛ զին-
ի՛շտե՛ր օրհնեցէք: Փառաբանի՛չք
աստուծոյ՝ յիշատակի՛ սորա բա՛րձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ի՛փապա՛ր լու լերանց բնակելով խա-
րա՛ղնազգեաց ճգնութեամբ ի՛ յայրս
և ի՛ծե՛րպար քարանձաւաց փա՞:
Համարմանեալ մե՛ծին եղեայի և յո՛վ
հաննո՛ւ մը՛կրտայն . վերաթեւեալ ընդ
առաջ քրիստոսի . փա՞:

Ո՛ր ըզ բանն աստու՛ած բաւական
եղեր ընդունիլ յորովայնի՛ միշտ կոյս .
զբեզ մեծա՛ցուցանեմք ո՛ր օրհնեա-
լ ըզ ես ի՛ կանայս:

Ո՛ր եից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառ-
նալոյ՝ ՚ի գիրկս քո՛ մարմնով ըզ՞:
Ինարա՛տ տաճա՛ր տընօրէնութեան
կոնեցա՞ր հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս .
զբեզ մե՞:

Ո՛ր անմարմնական վարուք սրայծա-
ռացեալ ՚ի՛ մարմնի՛ զօրացեալ տեր-
ապէ:

ամբ . ո՛վ սո՛ւրբ հայր անտոնիոս եղբ՛ր
 օրինակ բազմաց եղեր դուռն մրտից
 կենաց ճանապարհին . յիշեմք ը՛զմեզ
 առաջ . քրիստոսի՛ք սո՛ւրբ և ար-
 ժաննդուանի աղօթի՛ւք :

Ո՛ր աւեր ըզլ՛ւծ խոնարհութեան
 համբերօ՛ղ խըստամբերութեամբ . և
 պարակցեա՛լ օրհնութեամբ ընդ հրեշ-
 տակս . և՛ խաչակրօն անդադար սաղ-
 մոսե՛րգութեամբ . յիշեմք՛ :

1) ասն որոյ և մե՛ք այսօր տօնեմք ը՛զ
 հանգըստեան օր յիշատակի՛ք . ան-
 մոռաց յիշմամբ հայցեսցե՛ս ՚ի քրիս-
 տոսէ ը՛զմեծ զողորմութիւն . քո՛
 սո՛ւրբ և ար՛ :

Ո՛ր շնորհօ՛ք սուրբ հոգւո՛յն բար-
 ձեր ը՛զխաչքն փրկչական յորդեգրու-
 թեան շնորհս . ո՛վ սուրբ՛ հայր ան-
 տոնիոս . արժանաւոր երկնային կոչ-
 մանն ՚ի հրեշտակական դասակցու-
 թիւնս . օրհնեմք միշտ սուրբ զեր-
 րորդութիւնն :

Այսօր և մանկո՛ւնք սուրբ եկեղեցւոյ
 տօնէն ը՛զխաչակրօն քո սուրբ զմիշտ
 տակս . ո՛վ սուրբ՛ հայր ճգնաւորաց .
 զի ընկալին զանապահան պարգեան
 ՚ի քրիստոսէ՛ աստուծոյ մերմէ . օրհն՛ :

Օ՛ր առաքապարդես մերժնկալեալ ը՛զ
 փառս յաջակողմանքն քրիստոսի ընդ
 իմաստուն կուսանսն . հայցեսցե՛ս ՚ի

քրիստոսէ ըզթո՛ղութիւն մեղո՛ւցելո
 ցրա՛ . ՚ի լըսե՛լ ը՛զճա՛յնն եթէ եկայք
 օրհնեմք հօր իմոյ , ժառանգեցէ՛ք
 ըզկեանսն յա՛ւիտենից՛ :

Այրծանք եկեղեցւոյ և ուրախու-
 թիւն հրեշտակաց ո՛վ սուրբ՛ հայր
 անտոն . զաղաչանքս մեր հանապազ-
 մատո՛ սուրբ ե՛րրորդութեանն :
 Ո՛ր ՚ի մարմնի՛ կառուցեալ և զանմար-
 մնոցն բերելով ՚ի՛քեզ ը՛զվարս .
 ո՛վ սուրբ՛ հայր ան՛ :

Բաժանի հոգևորական լըցեալ աստու-
 ածային ուրախութեամբ . ո՛վ՛ :

Լիանսն արեոյ լիւսեալս լիազատի :

(Օրհնութիւն (Ժգ) :

՚ր շերկնաւոր Թագաւորու-
 թեանրդ քո զօրինա՛կ ցմե-
 ցեր ՚ի՛ յերկրի՛ . հատուտե-
 լով զաթո՛ղ Թագաւորութեան թէո-
 դոսի՛ Թագաւորի յաբդարովիւն
 և՛ յիրա՛նունս . բարեպա՛շտութեամբ
 օրա . քրի՛ստոս խնայեա՛ր մեզ :
 Ո՛ր զօրութեամբ նշանի խաչի քո տօ՛ր
 պատերազմելով . խորտակեաց զընդդի-
 մամարա բըռնովիւն հե՛թանոսաց և
 հաստատեաց խաղաղութեամբ սո՛ւրբ
 զեկեղեցի՛ բարե՛ :

Ս' ետո՛ւր զերաւունս անդարձութեան
քո՛ անբայի . դա՛նեալով ըզ ժողովուր .
դէ՛ս քո՛ անդարձութեամբ ըստ հրա՛
մանի սըրբաց քո՛ց պատուիրանաց՝ .
բարե՛" ։

Ս' զարդարեալ գեղտալանձ վայել
չովեամբ սո՛ւրբ զեկեղեցի՝ պրտա՛
կեցե՛ր առաջելովք և՛ մարգարէիւք .
և հաստատեալ ամրացուցե՛ր սո՛ւրբ
Թագաւորօք՝ . բարե՛" ։

Ս' ոք զինու՛ լորուք հոգւոյն վառեալք
ի՛ պատերազմի . վանեցին ըզմոլու՛
թիւն հերձուածնողաց . և ի՛ հաւատար
ձեւերեա ճա՛ստաւեցի՛ն ըզախեղե՛
քն՝ բարե՛" ։

Ս' ազաւորն բոլորից պարածած
կեալ յարգանդի՛ կուսին . զոր ծա՛
ւայդ հաւատարիմ տեսեալ հոգւո՛
վն սըրբով և բերանով մօրքո՛ օրհ՛
նաբանէ՛ իր՝ . ան քրիստոս բարեխօսեան
վասն ան՝ ։

Ճառանգաւոր հին օրինացն անդարձ
ութեան ը՛նդ մարգարէիցն և նախաշա՛
ւիղ հեռւողաց անձուկ ճանապարհին
անձ օրինացս ը՛նդ առաքելոցն՝ . ան
քրիստոս՝ ։

Ս' յանապատի՛ հրեշտակական վարդէք
բնակեցան ըստ եղե՛նցի՝ . կերակրե՛
լով մարախ և՛ մեղը՛ր վնյրենի՛ հի՛ն
և նոր պատուիրանաց օրէ՛ նա կաւ՝ .

ան քրիստոս՝ ։

Ս' մարդո՛րծ հոգւոյն անօթ ընտ
րեալ և՛ ձիւնափայլ . Թագաւորք
երկրի՛ ի՛շխանք անշահի՛ն . անպակաս
գանձո՛ւց բաշխող յակոբ տրեանն
յո՛ւդա յակոբեանն . բարեխօս լե՛
րուք ան տէր վանն անձանց մե՛րոց՝ .
Երեջարբեանն մի տէրութեան խո՛ր
հուրդ կամաց և՛ հաղափայտք փողոց
հրնձովնք բարբառք աւե՛տեանց . ընդ
ամենայն երկիր սո՛ւրբըդ շմաւո՛ն և՛
մատաթի՛ա՝ . բարե՛" ։

Բանին կենաց կա՛նուի քարո՛ղ և՛ ա՛
ւետարանիչ՝ . երգ փրկով Լութեան հը՛ն
չուսն ա՛հաւոր՝ . ազգի մարդկան պար
ծանք սուրբըդ մատթի՛ա՝ . բարե՛
խօս լեր առ քրիստոս վասն անձանց
մե՛րոց՝ ։

Ս' ազաւորին երկնաւորի սո՛ւրբ զօ՛
րապետ և՛ մենամարտիկ՝ . սիրով ան
մահի՛ն խա՛նեալ յաշխարհի՛ն . երթա՛
հաս սո՛ւրբըդ սարգիս խա՛նել պը՛
սակեալ . բարեխօս լեր առ քրիստոս
վասն անձանց մե՛րոց՝ ։

Ս' րեգականն տրդարութեան մե՛ծ կա՛
րապետ պայծառ տրո՛ւսեալի՝ . ցոլա՛
ցեալ յարեմաթից ի՛ յերա՛նրեալ .
երթահաս սո՛ւրբըդ սարգիս անշէ՛շ
ճա՛ռադայթ՝ . բարե՛" ։

Ս' Ետաւոր հայոց մեծաց գիմաւ ի՛
մե՛ծ

մէջ երկրի 'ի' հիւսիսոյ. հոգմբն հա-
րաւոյ 'ի' դաշտ ծաղկածին. երազա-
հաս սուրբըդ սարգիս տո՛ւնկ անմա-
հա՛նութեան. բա" :

Ա' տաճարի հանգրտեան ն սրբոց վը-
կայից. զաղոջանը՛ս մէր մի անտես ան-
նէր որ կարդալէ անքեի՛ղ տէր. սո-
ցա բարեխօսութեամբ կեցո՛ւ ըզմէլ:
Որք վասն անուանը՛դ քո հեղին ըզ-
պատուակա՛ն սո՛ւրբ զարե՛ւնս իւր-
եանց. արիաբան մարտեան ընդդէմ
թըշնամուցն և զօրացա՛ն 'ի' պատե-
րա՛ղմի սոցա "բա" :

Պարծենցին սո՛ւրբը. քո տէր 'ի' հան-
գիստ իւրեանց. որք տանջանա՛ց անօ-
րինացն հաճե՛րեցին. և անապական
սլոտկացն անթանի՛ եղեն. սոցա բա:

Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ
հեղեր անատապէս հոգիդ ճըշմարիտ.
զատու՛ածային և զգերա՛գոյն քո
խմաստութիւնդ՝ լինել փառաբանի՛ց
սո՛ւրբ երրորդութեանդ. ընդ նոսին
փառաւորեմք զէրբեակ մի՛ն Թիւնդ:
Ո՛ր զկերպարանն աստուածային ստե-
ծեալ երրորդութեանդ խորհրդա՛կ
ցո՛ւթեամբ. զարդարե՛ցիք փրցմալ
շնորհաց քոց կենդա՛նս արար. և ընդ
ծնեալն առ 'ի' նմանէ՛ խօսեցար օրե-
նօք և մարդարե՛ւիք. ընդ" :

Ո՛ր յերկրորդի՛ լինելութեանըս յե՛տ

յարութեան քո՛ւմ է՛ն կցին. մը
տեսլ 'ի' վերնատունն դրօ՛քն փա՛կե-
լովք շնորհելով ը՛ստ առաջին փրցմա-
նըն ըզքեզ մե՛տասունից. առաքելոցն
ասաց անէք հոգի՛ սուրբ. ընդ նո" :

Երժամ յերկնից գո՛նէ՛ փողն ազ-
դեցո՛ւթիւն առնելով տիե՛ղեւաց 'ի'
դատաստա՛ն անհա՛նոր. յայնմ աւո՛ւր
յահեղին՝ յի՛շեա տե՛նք և ըզ-
մեր ըզնը՛նջեցեալն և հանգո՛ւ ընդ
սո՛ւրբը. քո :

Երժամ ճառագայթք աստուածու-
թեանդ փայլե՛ն 'ի' յարե՛ւելից և
դրարութիւնը հրա՛շմջը՛ն բանին
յայնմ աւո՛ւր յահե՛ն" :

Օտրհուրեալ դողան արարածք 'ի'
ձայնէ՛ սրովեազո՛ւն փողոյն. յորժամ
հարկանէ՛ հրեշտա՛կապե՛տն և կոչե՛ 'ի'
դատաստա՛ն զա՛ղգս որդւոց մարդ-
կան. յայնմ :

Ո՛ր նախնիմաց իմաստութեամբ տնօ-
րինե՛ցիք զխորհուրդ սո՛ւրբ եկեղե-
ցւոյ. խորհրդոյն արկեալ հի՛մաւնա
հաստատութեան ըզդ դատ արդա՛ն
րոց. անշահա՛նք սոցա խընայեա՛ 'ի'
մե՛զ" :

Ո՛ր զօրհնութիւն նախաստեղծիցն աս-
տուածազոյգ անուաց և իգաց. պայ-
ծաւանցեալ վայելապէս ճանկեցո՛ւ
ցեր այսօր 'ի' յովակիմ և 'ի' յաննա

միջ

պաշտութեամբ սորա քրիստոս խնա

յեան ի մեզ

Ո՛ր ընտանեացն աբրահամու նահապետին մէջ ըստ հոգւոյ . քահանայական և Թագաւորական գանձանոցն միացեալ ցոյցեր այսօր ի՛յ յաննայե . առ

() Ընենմբ ըզքեզ քրիստոս Թագաւոր . ո՛ր յաղթօղ խաչիւ քո պըսակես ըզսո՛ւրբըս քո . սքանչելի փառօք քո աստուած հարցըն մերոց : Եւ յսօր ցընծան զըւարթունք երկնից ընդ ճըգնութիւն Թագաւորին . քանզի երգէ՛ք բարեպաշտութեամբ Թեոդոս մեծ Թագաւորն ընդ վեցԹեւան զօրս երկնից . աստուծոյ հա՛ր : Եւ նորածնեալ եկեղեցիք հեթանոսաց ընդ սրբոյն Թեոդոսի բարեպաշտ Թագաւորի երգեսցո՛ւք քեզ երգ նո՛ր . աստուած հա՛ր :

Եւ վերայ վեմի հաւատոյ հիման ապքելոց և մարգարէից . շնեցեր ըզքս աւերք զեկեղեցի . և ի սմա միաձայնեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրէշտեկս . փառաւորելով սո՛ւրբ զերրորդութիւնդ :

Ընդ տէր օրհնեցէք : Ընդ արբոյն բարձր արարէ՛ք զաստուած բանըն հօր յաւիտեան :

Տեղի մարտիրի և ժողովարան բանաւոր հօտի . բընակարան հրէշտեկաց նաւահանգիստ արդարոց և մեղաւոր բաց քանարան . զարդարեալ առաքելովք և մարգարէիւք :

Ո՛ր ի յերկրի եւ պըսակեալ ի՛նչ հրեշտակաց . և ի յերկի՛նըս բարձրացեալ բարեպաշտութեամբ իւրով . ընդ սըր :

Եւ նա աստուած և ծածկեալ խորհրդէն յաւիտեանից . ի՛նչեալ ի յերկնից մարմնացեալ ի՛ կուսէն խաչեալ յերկրի և Թաղեալ ի նոր ի՛ գերեզմանի . և յարուցեալ յերրորդ աւուր . զի զմարգարէիցն ըզքս սըն կասարեւցէ :

Ո՛ր հաւատով պարտեաց ըզք ընամին և աղօթի՛ւք հիմնեցոյց սուրբ զեկեղեցի . ընդ սըր :

Փառք հօր և :

Ո՛ր շնորհեցեր յաշխարհի Թագաւորել մեծի՛ն Թեոդոսի . և կատարեալ ըզկեանըս հաւատով ուղղափառութեան . վերափոխեցեր այսօր յերկնից Թագաւորութիւնդ . բարե

Եւ քանել աստուածասէր սո՛ւրբ զընտոյն եկեան՝ ի՛ բողոքն երո՛ւսանդէմ . խընդրէր ըզփրբակական ծագումն մեծի փայլմանն . և քարոզէ՛ր նոցա զմորենին վառեալ ո՛ր ոչ

այլեր . Թե՛ Ժացուցանե՛ր լ՝ ըզճնեա՛լ
լըն ի՛կ կո՛ւնէն :

Եւ խոշտանկեա՛լ բ՛զբաւսըս հըրէ՛ծ
լցն՝ . խոստովանե՛ր յո՛ւղան . եկեա՛լ
ի՛ տեղին գողգոթայ հա՛ւա՛ստով . և
բարողէ՛ր նոցա՛ զդո՛ւսն ընդ որ ե-
մո՛ւտ բա՛նն աստո՛ւած՝ . Թե՛ Ժացուցա-
նե՛րով :

Եւ համբարձեա՛լ ըզճայնըն յուղան՝
յի խնդրելով ի՛ տեսունե՛ ըզտեն
չախն ամենե՛ցուն սուրբ ը՛զխանն .
և հա՛ւա՛ստով զո՛չէր եկայ՛ք երկը-
պագեսցո՛ւք աստուածային սո՛ւրբ
նը՛շա՛նիս՝ Թե՛ Ժա՛ :

Թմբնա իմ : Նստո՛ւած փըրկիչ
մեր լ՛ուր մեզ որ կա՛րդամք առ քեզ՝ .
բարեխօսութեամբ սուրբ Թագաւո-
րին :

Ո՛ր բարեպա՛շտութեամբ հիմնեցո՛յց
զեկեղեցի՛ սուրբ՝ . և կարգաւորեաց
ուղղափառութեամբ ը՛զքո՛ ժողո-
վուրդս :

Եւրդ անկեալ աղաչե՛մք ըզքեզ մար-
դասէ՛ր տէր՝ . յիշատակի՛ սորա սքըր
զեւեա՛ մեզ զե՛րկնային քո զխա՛ղա-
ղութի՛ւնդ :

Ո՛վ երանելի եւ բարեպա՛շտ Թեո-
դո՛ս մե՛ծ Թագաւո՛ր . բարեխօս լեր
վասըն մեր առ Թագաւո՛րն երկնա-
ւոր՝ Թո՛ղու՛լ մեզ ը՛զմեղըս մեր :

Ո՛ր երկրպագօ՛ղդ ես քրիստոսի և
հիմնադրի՛ր սուրբ հաւատոյ . բարե՛ն :
Ո՛ր Թագաւորաց ես ի՛յեղկրի սա՛ր .
Ժանք և ի՛յեղկրնս ցըսակեա՛լ .
բարե՛ն :

Ո՛վ երանելի դ ամենե՛ցուն տիեզե-
րակա՛ն իշխանութեամբ ընկալ՛ր ի՛
քրիստոսէ՛ ըզթա՛գ պարծանաց . ո՛վ
Թեոդոս մե՛ծ Թագաւոր վասըն մեր
բարեխօսեա՛ առ Թագաւո՛րն երկնա-
ւոր :

Ո՛ր քոյին սո՛ւրբ աղօթիւքդ վանե-
ցե՛ր ը՛զթշնամի՛ն . կոխելով ը՛զստա-
նայ ընդ ե՛րկնայինսն դասեցար . ո՛վ
Թեո՛ :

Ո՛ւստի և մե՛ք հաւատացեա՛լքս առ-
նեմք զքո՛ յիշատակս . օրհնութիւն
առաքելով ը՛զքե՛զ պըսակողին՝ .
ո՛վ Թեո՛ :

Եւրպան Տրտապայ Թագաւորին :

Ո՛ր գերագո՛յն քան ըզբնութիւնս
հրաշագործեցե՛ր ճրդի՛ աստո՛ւծոյ
առ Թագաւո՛րի՛րն հայաստանեաց .
դաւաղանա՛լքո բարկութեան զյիմա՛
րութի՛ւնն յիմաստ փոխարկեա՛լ
վասն ո՛րոյ մա՛նկո՛ւնք եկե՛ղեցույ յի-
շատակի սորա՛ն՝ օրհնեն ը՛զքե՛զ մեր :

Ո՛ր համանըմա՛ն բարեւոյցո՛ւմցըն
բը՛ւնանորին՝ ի՛յանբանից փոխեալ
կե՛րպարան՝ . յանբանական բըռնու-
թե

մի
բկ

մի
դձ

Թեհէն նըւաճելո՞ւմ զանբայն մեծ
տըրդա՞տ. վասն՞ :

Ո՞ր ՚ի ձե՛ռն մաղթանա՞նց սըրբոյն
գրի՞գորն. ՚ի՛ մարդկայի՛ն բնո՛ւթիւն
գանձուցեր յանասնե՛ղէն ՚ի՛ բնո՛ւթե-
նէն նորմատեղծեա՞նք զանբայն մեծ
տըրդա՞տ. վասն՞ ո՞րոյ՞ :

Կանոն Դաւթի Մարգարէին , և Յաւի
Բայ Լուսաբեւոյն :

Օրհնութիւն (ԺԷ) :

Ի՞նչ Դ. Թ. Օ. Դ. Գ. Բ.

Ման յօրհնութեանն երանե-
լին դա՛ւթի. որ զօրացա՛ւ
՚ի վերայ այլ զգւոյն և հաւատով
պարտեաց զանօրէնն ը՛ղբողնա՞նք զմար-
դարէն անասցո՛ւք բարեկաս ա՛ռ տե՛ր
վասն տնձանց մերոց :

Ո՛ւսարուք զարդարութիւն բնական
երկրի. նայեցա՛նք ընդ արդարն
յակոբ. ո՞ր հաճոյ եղև աստուծոյ վա՛-
րուքն իւրո՞վք . ը՛ղբա՞նք :

Մա՛ եղև գլուխ առաքելոց սրբոց և
կոչեցա՛ւ եղբայր տեանն ՚ի տանե՛
դաւթի. ը՛ղբա՞նք ար՞ :

Ո՞ր երջանիկ լուսովն զուարճանայր
մարդարէն դա՛ւթի, և հոգւովն վե-
րանայր ՚ի կամարս լուսեղէնս. ըզ-
նա՞ արաս՞ :

Ո՞ր հողանիւթ բնութեամբն զու-
գակցեա՛ւ ընդ սուրբ հոգւոյն . և ա-
ղա՛նք ը՛ղբագաւո՞րն ՚ի դիւական
ախտէն. ը՛ղբա՞նք :

Լ'մոլէք հաւատոյ՝ այսօր փայլէն
 հայր սուրբ ի՛քո սուրբ եկեղէն
 ցւոյ՝ մարդասէր փրկիչ տօնո՛ւ
 զա՛յցս ողորմեա :

Բարեխօսութեամբ պետրոսի՝ և պօ
 շոսի քո՛ սուրբ առաքելոցն՝ մար" :
 Լ'ստեղծութեան ի սոցա դպրութեան
 փառաւորեմք սո՛ւրբ զերրորդի՛նդ :
 Երկաքանչիւրոցն աղօթիւք աօնողա՛
 ցրս ող" :

Ո՛ր ի՛ հրեղէն զօրաց երկնից՝ փա
 ռաբանի՛ս մատուա՛ծ . ո՛րով զերկ
 նայի՛ն ա՛նապական աստուածային ը՛զ
 շնորհս հեղէր յորդիս ա՛դամայ՝ . ա՛
 զաշանօք սոցա ողորմեա՛ մեզ ա՛ծ :
 Լ'րեւելով հողեղինացս անհիւթա
 կանքն ի՛ ձև՝ մարմնոյ . որք և՛ ծա
 նոցին մարգարէիցն ը՛ղխորհուրդ
 քո՛ գալըստեանդ՝ բազմապատիկ տե՛ս
 լեամբ ճրինակելով աղաչա՛ :

Լ'նձառելի՛ տնօրինութեանդ քո՛
 ա՛ւետարեքք առաքելցան գաբրիէ՛լ
 և միքայել . անմարմնական դասովքն
 իւրեանց յերկրի՛ սպասուօրեւով
 աղա՛ :

Ո՛ր աւետաւոր քում գալըստեանդ
 առաքելցեր յաշխարհ ը՛զսուրբ մար
 գարհան . և եկեա՛լ խոնարհութեամբ
 նմր օրինօք զԹերին լըցեր ի՛ դիրս
 օրինաց և՛ մարգարէից՝ բարեխօսու

Թեամբ սոցա քրիստո՛ս ողորմեա՛ մեզ
 Ո՛ր կոչեցեր մարգարէիւք յա՛ւաճա
 դոյն ը՛ղհեթանոսս քե՛զ նոր ժո՛ղո
 վելորդ . և ը՛ղդո՛ւստըր սի՛նքնի զե
 կեղեցի՛ հեթանոսաց հարսն սի՛րե՛լ
 անմահ փեսային . բա" :

Ո՛ր ըզփա՛ւըս աաճարիս զոր շինեցեր
 շինօղդ է՛րց ի վերայ վի՛մի բարձրա՛
 դոյն քան զայ՛աւջինն . և գերազմող
 վայելչութեամբ տեսանօղքն ծանո՛ւ
 ցին ի՛ մաստիւք հոգւոյն . բա" :

Ո՛ր ասացեր ուշորմութեան զաշխար
 հըս ի՛ սկը՛ղբանէ . ողորմելով ո՛րդւոց
 ա՛րամայ՝ ետուր յազգէն արշակունեց
 հովիւ ընտրեալ զաբ՛ն ներսէս .
 աղօթիւք սորա՛ ողորմեա՛ մեզ աս
 աղա՛ :

Ո՛ր ի՛ ստունգանել Թագաւորացն ա՛ծ
 ային քո՛ օրինաց . ըզպատուհա՛ս
 բարկութեան մե՛րոյ յառաջագոյն
 ժամանակօք յայտնե՛լ ցուցեր սը՛ր
 բոյն ներսեմի . աղ" :

Ո՛ր պատուական տրեամբըք քո՛ ազա
 տեցեր զաշխարհս յանի՛ծիցն . իւր
 կեան ը՛զմեզ ի նեղաց մե՛րոց և ազա
 տեա՛ յանօրինաց՝ բարեխօսութեամբ
 սը՛րբոյն ներսեմի . աղօթ" :

Ո՛ր ի՛ վերայ բըղխեալ գաւազանին
 յեսսեայ հանգեար եօթնարկեան
 շնորհօք . հոգի՛ մատուծոյ և խո՛ր
 ճը

հըրդոյ. հոգի հեղութեան և զօրութեան. հոգի իմաստութեան և գիտութեան. հոգի երկիւղէ՝ անտուած պաշտութեան. անպէ՛ մը շնորհեան և մեզ ողորմութեան՝ մը ի՛ք քոյց պարգեւաց :

Ո՛ր զգուշակեալն քո եսայեալ ելից օծեալ ի՛քէն մարմնով անէ՛ հոգի տեառն ի՛ք վերայ իմ. զոր ի՛ տնօրէնութեանն խոնարհութեամբ ընթերցեալ ո՛ր վան ի՛ւր զբան մարգարէ՛ ին. աղանձմբ՝ :

Ո՛ր զառաքումն առ ի՛ հօրէ և ի՛ հոգւոյ բանին յաշխարհ. մարգարէ՛ ի՛ւրէն ծանօնցեր. զոր ի՛ գիմաց մարդացելոյն բարբառէր առ մարդկութիւնս. տէր տէր անաբէաց զէս և՛ հոգի՛ նորն. աշ՝ :

Քանզի զբեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից Թագաւոր փառաց՝ ամենակալ ամենակարօղ. Թող ըզմէ՛ զս մեր նընջեցէ՛ լոյն և հանգով ի՛ խորանի՛ քո՛ւմ ի՛յարբայական ի՛ հանդիստեան :

Ո՛ր ի՛ նախնումն ըզմարգարէն մովէս լուսաւորեցնէր աստուածային փառք տեսեամբ աստուածութեան՝ քո. լուսաւորեալ և ըզմէ՛ր ըզնընջեցեալսն և հանգով ի՛ խո՛ :

Իսրէլսօմութեամբ սուրբ աստուածածնի՛ ծընողի և մար. քո՛ յիշեալ

զգինս արեան. քո ահէր. և դասաւորեան յերանաւէս յանթառամ և յանտըր. տո՛ւմ ի՛ կեանսդ. ի՛ յար՝ :

Թագաւոր փառաց աստուած հոգիդ կենդանարար. ի՛ շնորհաբաշխ աւուր մեծի ծնը՛ նդեան մարգարմու զը՛ ստեր դաւթի Թագաւորի՛. նորոգեալ զկենդանութիւն մերոյ Թագաւորի՛ն. զի օրհնեսցնէք ըզբեզ տէր այծմ և յաւիտեան :

Ղեկւոր կենաց և ի՛ ըրկութեան մերոյ՝ հոգի հօր և՛ որդւոյ՝ ի՛ յարմատոյն յետեայ բը՛ղման զմաղանի համեալ ժամն՝. շնորհազորդ սայծառացո՛ զգաւաղն իշխանութեան մերոյ հայրասեպի՛ն. զի օրհնէ՛ :

Ի լո՛ւմն աշխարհի և ճառագայթ իմա նալի՛ հոգիդ սուրբ աստուծոյ ի՛ յընծութեան աւուր լը՛րման ուրախութեան յա՛վակիմայ և աննայի՛ աղօթիւք սոցա լոցո՛ դպէտըս կարեաց հայաստանեայցե՛ կեղեցւո՛յ. զի օրհնէ՛ :

Պաւստոս զօրութեան ըզխաճքեաւոր մեզ քրիստոս՝ և սովոր յաղթեսցնէք անօրէն թշնամոյն :

Աս է զէն յաղթութեան օրեալ արեամբ ո՛րդւոյն աստուծոյ. և սովոր՝ :

Աս է Թագա տէրունեան և ի՛մանալ բաղմեալ քրիստոս ո՛րդւոյն աստուծոյ. և սովոր՝ :

Սա է Եղան սրբութեան և ի սմաէ
 պատմութեալ քրիստոս գահն աս
 տուծոյ . և" :

Սա է կարապետ յակոբ գալստեան
 փրկելն . և պրսակ պարծանաց հա
 ւատացելոյ . և սկ" : փառք հօր և" :

Որ հրաշագործեալ գրտաւ ի կար
 գըս Թագաւորաց . և մանակից եղև
 սուրբ առաքելոցն . ըզնաւ անսցուք
 բարեխօս ան տէր վասն անձանց
 մերոց :

Սեղանք յառնայի և ըզպատուի
 րանըս քո ոչ պահեցաք այլ խոստո
 վանիմք առ քեզ . միանտես առնե՞ր
 այլ գըթաւ ի մեզ անստուծ հա՛մ
 ցըն մերոց :

Սաքն դաւթի սիրելւոյ քո և յա
 կոբայ աղաթոյ աղանմք ըզքեզ .
 մի՛ անտես" :

Որ նըստիս ի քրովբէս և հայիս յա
 դունդս . յիլեա՛ ողորմութեամբ քո
 զդաւիթ . և աղօթիկէք սըրբոյն
 յակովբայ խընայեա՛ ի մեզ . և
 տուած հա՛մ" :

Ի՛շ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք
 ըզնաւ յաւիտեան :

Որ ընտրեաց զերանելին ըզդաւիթ
 յառաջնորդութիւն իսրայէլ . օրհ
 նեցէք բարձր" :

Որ կացոյց զԵդանելին ըզյակոբ . վերջի
 նա եղբայր տեսաւն կոչեցաւ
 Լ

պարկի՛սպ շը՛րջապատ եկեղեցւոյ ի
 րոյ . օրհն" :

Խորհրանայրկ կամորանումն քորի
 նեցար սուրբ կոյս անստուծանձին .
 զանհասանելի՛ զբանն անստուծ
 բնաւորապէ՛ս անսերմաբար կրեցէ՛ք
 ի՛ քո՛ւմ յորովայնի . անդադար եր
 գով ըզքեզ ը մի՛շա մեծացու
 ցանեմք :

Դժուռն երկնից ըզծագովմն անձա
 ռելն անսպական ո՛ր ի՛ հօրէ՛ ան
 քեցու . ի՛ դիւրկըս քո՛ բարձեալ
 կրեցէ՛ք . դիեցուցանելով մարմնացե
 լայ՛ ի՛ քե՛ն ըզկուսական քո՛ սուրբ
 ըզկաթն . անդա՛ :

Տեղափոխեալ ըզքեզ ի՛ վերնադան
 ի՛ կաւըս քերովբէականա անստուծա՛ն
 մայր . սպասաւորեալդ ի՛ ուերովբէ
 ի՛ց . և երկրլայադեալդ յանմարմնա՛ն
 կան զօրաց . անդադար եր" :

Նըսկի՛զն աստուած լոյս ի՛ լուսոյ .
 որ ծագեցա՛ր մեզ եղջիւր փրկու
 Թեան ի՛ տանէ՛ դաւթի . աղօթիւք
 սուրա՛ անստուծա՛ն ողորմեա՛ մեզ :

Լնմարմնոց վերնոց Թագաւոր յակ
 տենից . որ մարմնով երևեցար յերկ
 ըի՛ ի՛ զաւանկէ դաւթի . աղօ՛ :

Յառաջնովմն աստուածահայր անո
 ւանեցաւ մարգարէն դաւիթ . և ի՛
 Լ

ընթանելն յակոր՝ աղօթիւք ։

Այլդուաւ տէր դաւթի չմարտու
թեամբ և ոչ ստեանց նրմա . ի պրտ
դի որովայնէ նորա նրստուցանել ի
յաթող նորա օրհնեցէք ըզտէրու
թիւն նորա ամենայն երկիր ։

Օրհնեաց մեզ տէր զեղբիւր ի դա
ւթ . պատրաստեալ ըզքրագ օծե
լոյ իւրոյ . դմեցէք ըզտէրութիւն
նորա ամեն ։

Օյակոր ընտրեաց իւր տէր ժա
ռանգել նախա ըզնոր ժողովուրդ
ըզնոր ետն խորայել . բարեբանեցէք
զատուածութիւն նորն ամենայն եր
կիր ։

() օրհնեցէք ըզտէր յօրհնու
թիւն ի նոր . քանզի ծագեալից մեզ
եղբիւր փրկիւթեան ի տանէ
դաւթի կեցո՛ւցանել ըզմե՛զ կա
մեցաւ . օրհնեցէք ըզտէր յօրհն
նութիւն ի նոր ։

Պաւազան ծագկեալիւ յաճա
տոյն յհասեայ . դաւթի մաւր
դարէն . և ի նորին շա՛ռաւիղէ առա
քեալն յակորոս ահա՛նատես և
սպասաւորէր բանին ա՛ստուծոյ .
օրհնե՛ք ։

Յեկեղեցիէս օրհնեցէք ըզտէր .
որ երկզո՛րէ՛ւմք ընտրելոյ
առաքելա՛ւն յակորաւ և մարդա

րէիւն դաւթիւ հա՛ստատեաց զհի
մա՛րհնրս սո՛ւրբ եկեղեցոյ . օրհնե՛ք ։

Աստուծոյ Սեպի Սեպիստի Նախ
Լիսի ։
() օրհնութիւն (ԺԲ) ։

Ը չ Ը Տ Ը Լ
Բարի քրիստոսի եղբայ
սօ՛ր ի մթն մերմաւ . և
մըտեր ի վերնադւնն խորհրդոյ
յաւիտենա՛ կանխի՞ք ։

Ո՛ր ընտրեցար ի դաս երկնաւոր
զօրացն . ալ՛ սակեցար ի թագաւորէն
զանթառամ ըզ պրի՛սակն . և մըկը
տեցար արեամբը . քո՛վ օրբով առա
ջին վեկայ քրիստոսի՛ սո՛ւրբ ստե՛փան
նընոս . նախասրկաւ՛ա՛ք ը մե՛ծ ։

Սարտեար ըդ դէ՛մ թընամուցն ալ
սօ՛ր և գնեցէր արեամբը . քո զա՛ր
քայո՛ւթ լութիւն . ի պարծանքս ազգի՛
մարդհան . ձգնաւոր քրիստոսի . գո՛
հութիւն երկքորբէնի՛ն . որ ընկա
լաւ ըզ վեկոյե իւր զսո՛ւրբ ստե՛փան
նո՛ս . ի վերի՛նն ե՛օրնսա՛ղեմ ։

Ո՛ր ընտրեցար ի կոչումս առաքե
լական քարոզութեանցն արժանաւոր
խնելով սո՛ւրբ ստե՛փաննոս . բարեխօ
սեա՛նս քրիստո՛ս . վա՛նճանց մեղոյ
Ո՛ր իւրեղեցիք զքոյութիւն ի վե
ժ
րայ

րայ քո քարաճիւղ ժողովոյն սո՛ւրբ
ստե՛փաննոս՝ . և այժմ՝ վասըն քո ուխ-
տա՛ւորացս աղաչեա՛մ զընդամէ՛ հօր
նըստեա՛լն :

Ո՛ր ա՛րժանի՛ եղե՛ր զմարտիրոսականն
առնո՛ւլ պըսակ նախդ ի՛ վըկայս՝ .
առ պըսակէ՛ չն սըրբոց և վասըն մե՛ր
բա՛րեխօսեա՛մ :

Դ՞ուքեա՛լ և նախա՛լըկայ քրիստոսի
սո՛ւրբ ստե՛փաննոս՝ . որ ը զքարկո-
ծումն յանձն առեր՝ և յանմահի՛ց
բնակարանսըն վերափոխեցա՛ր . աղաչեա՛մ
զա՛ստուած շնորհե՛լ մեզ ը՛զկեա՛ նըս
ա՛նվախճա՛մ :

Տո՛ւնկ անմահ իմանա լի՛ գրախօսին չը-
նորհեցա՛ր ի՛ հօրէ՛ . և լո՛ւսաւորեցա՛ր
անճառապէս . այսօր ցընծա՛մ ի՛ գանձ
հրէ՛շտակաց ընդ քո՛ մեծապայծառ
ձգնո՛ւթիւնդ . աղ՛ :

Եստուածաստեղծ մարդոյն պըտուղ
ընծայեցար մե՛րձ յանմերձեանա՛լ լո՛ւ-
սըն . և հայրենի՛ ա՛ւանդութեան ե-
ղեր ժա՛ռանգ ո՛րդ ա՛ղա՛ :

Ղանապա՛րձ վըկայից յես քրիստոսի
գըտա՛ր . և աստուածային փառա՛ցն օր-
ժանա՛ւոր եղե՛ր . բանսարկո՞ւն զե-
նա քո վերա՛ւորեցա՛ւ . և նախաստեղ-
ծըն պայծառացեալ բերկրեցա՛ւ . ա՛մ :

Ո՛ր էն յեւթեան որդի՛ միշտ էէն
անե՛ղանելի ծընո՛ւնդ հայրակա՛ն . զո՛ր

ի՛ վերո՛ւստ հընչեցին որդիքն որո՛ւ-
ման՝ . և յայտնեցին որդւո՛ց մարդ-
կան զծա՛մ ծկա՛պէս խորհո՛ւրդ :
Ի՛նչն անընկիղբն ի՛ կուսէն սկը՛զը-
նաւորեալ . ի՛յե՛րկրի մարմնով ե՛րևե՛-
ցա՛ւ . զո՛ր տեսի՞ն քարոզք բանի՛ն
ձըլմարտո՛ւթեան . և ծանուցին տիե՛-
զե՛րաց ա՛ստը՛ւած և մարդ՛ :

Խսկապէս բանն աստուած միացա՛ւ ի
մարմնի . անփո՛փոխ գոլով յէ՛սութեան .
որում եղե՛ն ահանատես որդիքն
որո՛ւման և ընդ հանուր քարոզեցին
զեա՛նըն մարմին եղեա՛լ :

Եմաստուծիւն երկնային իջեա՛լ ի
վերո՛ւստ . ժողովել զընտրեալսն իս-
կը՛զբանէ զյիմարս աշխա՛րհի . և լը-
ցե՛ր լուսով քո ի՛ մաստութեան հա-
լածե՛լ սոքօք ըզխաւարն անգիտու-
թեան ի՛ մէջ . աղաչանօք սոցմ խնա-
յեա՛ ի՛ մեզ մա՛րդա՛սէր փըրկիչ :
Ի՛ ծովու ճանապարհորդեալ անհե՛տ
ընթացիւք՝ . ի՛ ծովակէ կոչեցեր զոր-
սորդս անբռնից կենդանեաց ի՛ մահ
զե՛ իծո՛վէ՛ աշխարհի որայցեն ըզ
բանակա՛նքս ի՛ կեանս՝ . ա՛մ :

Ի՛նչաւոր երկրի՛ մըշկդ երկնային .
որ ետո՛ւր ըզտերմըն կենաց ի՛ լը-
զո՛ւս բանին մըշակաց և՛ առաքեցե՛ր
սե՛րմանել յողիս բանա՛ւորաց . աղա՛ :

Երրորդութեանըն սիրօղ անձի՛ նք

յաղթօղ վըկայիցն . արժանաւորք ըն
դունելով ի յնազանստըն լուսոյ :
Օ ի զանաշին մեղացն ըզբոյ ար-
եանքն իւրեանց շիջուցին . և ըզտի-
եղէրս հրաւիրեցին յօրհնաբանու-
թիւն :

Հէղմամբ արեանն իւրեանց մեղ ճա-
նապարհ հորդեցին . և առ քրիստոս
մեղ դուռն կենալոց բացին ի յիւ-
կինս :

Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հո-
գեղ իջեալ ի բարձանց . զանապա-
կան սարգէլս քո բաժանեցէր յա-
ռաքեալսն :

Ո՛ր ի վերայ ջուրցն գողով ստեղ-
ծանէիր զարարածս . իջեալ իջուրս
աւազանիսն ծընանիս որդիս առ-
տուծոյ :

Ո՛ր զորդ արեալ նորողես միշտ ըզ-
նոր քո զիկեղեզի . պէս պէս շնորհաց
բոց պարզեօք փայլին մանկունք
սորս :

Ի՞նչ ասանցի տէր ողորմեա հոգւոյ
իմոյ բազմամեղի . որ բնակեալդ ես
ի յերկինս և յանաբմնոց փառաբա-
նինս . յիս մարդասիրեալ բազմագութ
փրկիչ և փարատեցող զցաւս անձին
իմոյ :

Պակասեցոյ յազգաստոհմէ . ըջեալ
թողի զէեանս աշխարհի . և մարմին

ուսնայնութեան դարձաւ ի հոգ ուս-
տի ստեղծաւ . յիս մա՛ :

Յաւուր յայնմի կ'մատնեցայ ի ձե-
ռս ահեղ հրապարակին . և առ քեզ
ապաւինիմ ստեղծօղ բնաւից տէր
բողոքեց . յիս՛ :

Ո՛ր անտես և անքնին քաւակեր-
պիցն վեհագոյն . ի փրկել ըզմեզ
եկեալ անմահից Թագաւորն օրհնու-
թիւն անաբողին :

Մաքի հրեշտակապետն առ սերով
բէն հողեղէն . ասէ տէրն և մրա-
րօղն առաքեալն ի հօրէ մայմանայ
ի քէն փրկօղն :

Մըկըրտի ի յորդանան վըկայելով
հօր և հոգւոյ . ո՛վ աննա ի բար-
ձունս երգէին մանկունք օրհնու-
թիւն ո՛րդւոյ դաւթի :

Այնչի քո քրիստոս երկըրպագեն ա-
րարածք ամենայն որ ի փրկութիւն
մեզ կանգնեցաւ սա եղեցի մեզ պա-
հասան յաղթօղ . ապրեցուցանել ըզ-
մեզ ի պատրանաց բանսարկութիւն :
Վ՛սմա բարձրացար բարձօղդ անիծից .
որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր . ժո՛-
ղովէ ըզհեռացեալսն կենսաբեր
փայտիւն . սպրեցու՛ :

Ս՛վաւ լուսաւորեցան արարածք
ամենայն . սմա սպասէին արգելեալն ի
մեղստէր բանտին որ ազատեաց ըզ-
մեզ

մեզ 'ի' պատրան' :

Փառք հօր և' :

'Ի'ստիպարդեալք և մե'ք ընդ անմարմնակա'ն բազմութիւնս' . վերահայցե'մք ընդ հրեղէն լեզուացն՝ աղօթանուէ'ր մաղթանօք հայցե'մք մք 'ի' քէն մարդասէր փր'կելի' . խնայեա' 'ի' մեզ ստեղծող մեր և կեանք մշխարհի' :

'Ի'նդ երկնայի'ն հոգեղինայ դասքն . այսօր տօնե'մք ը'զյիշատակ սրբոյն ստե'փաննոսի . բարեբանել' ը'զքեզ տէ'ր' . աստուած . հա'րցըն մերո'ց : Ո'ր հրեշտակաւ' ըստ տեսեամք արի'աբար պատերազմեալ՝ զքարկոծումն յանձն էառ . խո'ստովանել' ը'զքեզ քրիստոս' աստուած' :

Ո'ր անպարագրելի' աստուածութեա'նըդ տեսող և բարեխօս իւր ուխտաւորացս . մյսօր յիշատակաւ սրբոյն ստե'փաննոսի . գովե'մք ը'զքեզ քրիստոս' աստուած' :

ը'զտէր օրհնե'ի' ԹԵԾԵԿԷ և բարձր մ'րարէք՝ ընա յաւիտեան' :

Ո'ր յերկնային զօրացըն մի'շտ օրհնի' քրիստոս աստուած . մյսօր յիշատակաւ սրբոյն ստե'փաննոսի . ը'զտէր օրհ' :

Հրաշալի' աստուածաբանութեամբ սրբոյն ստե'փաննոսի . քահանայք ընդ վերին զօրացն երկնից' . զքրիստոս' ԿՈՎԷՆԻԿԵՆԷ և' :

Աստուածածին Երկնայի'ն դուռն . աստուածայի'ն ձայնի'ն աւետարանէր հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ տէ'ր ընդ քեզ :

'Ի' բերո'վէս բազմեալ ընդ հօր անա'պականաբար բնա' կի'լ հաճեցա' 'ի' քում յի'րովայնի' . ուր' :

Ո'ր բոցեղէն սրո'վէիւք շըրջափա'կեալ պահելու' . մյսօր 'ի' մէջ մարդկան 'ի' գիրկըս հողեղինի' յայտնեալ . ուրախ' :

Ուաքեա' 'ի' մեզ տէ'ր ը'զանզում գըլթութեան քո զողորմութիւն . բարեխօսութեամբ սրբոյն նախա'վկայի'ն քո' և ողորմեա' :

Ո'րո'ւմ զե'րկնայինն բացեր ըզդուռն . ցուցանել' զանճառելի' խորհո'ւրդ . սո'րին աղաչանօք խը'նա'յեա' 'ի' մեզ տէ'ր և ո'ր' :

Ո'ր աղօթանուէ'ր հայցմամբ ը'զթողո'ւթի'ն խընդրել' 'ի' քէն անօրէն ըսպանողաց իւրոց' . սո'րին աղաչանօք' :

Ո'վ երջանի'կ ճառագայթ' աբաբե'լական քարո'ղութեանցն արժանաւոր լինել' յուր սուրբ' ստե'փաննոս . հաստատութիւն 'ի' քրիստոսի' հայցեա' սուրբ Եկեղեցւոյ' :

Ո'ր քոյին յժառական համբըրու'թեամբ զքարկոծումն յանձն ա'նէր

ԼԵՐ՝ ՆՆՐՏԵԱՆ ԲԷՂ ԵԱՍՏՈՒԾՈՅ ԼԵՂ
 ՆԵԼ ՀԱՐՇԱՐԱՆԻՑ ԲԵՐԻՍՏՈՍԻ՝ ՂԻ Լ
 ՄԷՂ ՊԼԱՊԼԱՍԵՆ ՓՈՒՈՒՆՈՐԵՆՆԱԲԵՐԸ
 ՂԵՐՐՈՐԳՈՒԹԻՆՆԱՐ՝

Լ՛ընթեր որ քարաձի՛ղն լինե՛ին
 ի՛քեզ՝ նախդ ի՛ վեկայս . զի առցե՛ս
 ըզհատուցո՛ւմն բարի յարա՛րէն ա-
 մենե՛ցուն . և՛ աշխատ աղա՛ջմք ըզքե՛զ
 և վա՛սրն վե՛ր բա՛րեխօսեա՛ն :

մկ Եւստասիոսի անդ և առաջին մար-
 Դկ տիրոս՝ որ ի՛նքիստոսէ պը՛սակեցաբ
 և յերկնաճն՝ Եւ յառաջաստին պայ-
 Ժառացեալ բերկրեցաբ՝ աղաչեմ զաս-
 տուած շնորհէ՛լ մեզ ը՛զկեանս ան-
 Իսխաճան :

Ո՛ր քոյին համբերութեամբ ըզդե-
րունս երկնից բացեալ տեսնէր և զոր
դիւնդ աճմէ հօր՝ անլովիտի՝ ր' ի՛
վերայ քո քարանձգողացն՝ աղաչեալ ։
Եկեղեցիք արդարոց՝ և ժողովք
հաղախաւաց՝ այսօր ըզգիշատակը՝ ս
քո տօնեմք՝ և արտասուօ՞ք հայ
ցեմք ի՛րքէն չշմարտա վճիայ քրիս-
տոսի՝ աղ՛ ։

ԶԵՆԺայ արարեցեալն աստուծոյ
 զբո վայելչապէս տոնէ՛ զյՆՆԱՄԻԼԱ .
 ո՛ր վ սուրբ՝ ստեփաննոս՝ . յԵՆԼ
 արարուանն անուանիդ ՚ի՛ վճԼԿԱՅԱ .
 արդաճեալ՝ :

Նախապէս բարեհաճ ամ աշխարհ

ՀԻ՛. և լուսազարդ. ճանապարհացն ե-
ղէ՛ր ժառանգդ՝ դո՛ւ և սո՛ւրբ ըս-
տե՛կաննոս մեծ. և պատ՛:

Եստուածային զինու վառեցս՝ սուրբ
հոգւոյն տեսանելով յէրկինս հայ
րենի՝ փառօք զորդին աստուծոյ, ո՞վ
սուրբ՝ սաե՛ փաննոս՝. յե՛ծ և պատո՞
ւանկան անուա՞ն:

Երեսնական թվանշանները
 Երեսնական թվանշանները

() ၂၄၆၇၈၉၀ (၁၂)

ՅԻՆ ԾԱՅԱՅ ՍՕՐ
 ԵԿԵՂԵՑԻ՝ աստուծոյ . յիշատա-
 կաւ սուրբ անաբեղձն .
 Հաստատեալ ՚ի վերայ վիմլ՝ հաւա-
 տեա՝ ՚ի . զարդարեալ ՚ի . փանօր
 մարմնագեղոյ . բանի՛ն :

Ո՛ր զէութիւն անճառեւոյ մի՛ածնին
յայտնութեամբ հօր ՚ի վերո՛ւստ
դաւանեա՛ծ. Լ՛ երանական արժա-
նացեալ շնորհի՛ւս. վե՛մ անվա-
նելի՛ ՚ի դրանց դժ՛ոխոց:

Ո՛ր անմարմնոց դասուց հրեղինաց՝
հիղեղէն բնութեամբ զերազան
ցեա՞լ և բարձրացեալ ՚ի վերկ-
նային խորա՞ն ի՞նչն . անճա՛ռ բանի՛ն
արժանաւորեա՞լ ։

At

Ո՛ր գերագոյն ընտրելոց՝ առաքելոցն դասողաց . անուանեցե՛ր լինել զերանելին ը՛զ պետրո՛ս . գլուխսուրբ հաւատոյ հիմն եկեղեցւոյ՝
Ո՛ր յառաջագոյն կոչմամբ՝ առաքելոցն զանօթն ընտրութեամբն՝ յայտնելով աշխարհի զանձառ տնօրէնութեան քո խորհո՞ւմք . յօրհնաբանութիւն կոչել զՆեթանոս :

Այնմահ արքայի՛ն անաբուստ անթո՛ղք . բազմաշեալի՛ց քերթմբէք՝ սրբաւանգ ձայնիւ սրովքէք . անաշին յերկրի՛ն լսաք քահանայապետք . բանիւսօս լե՛րդէք առ տէ՛ր վասն եկեղեցւոյ :

Բարձրելոյն փառանց բարձօղ տէրութիւնք . անյաղթելի՛ զօրութիւնք . վեհագոյն իշխանութիւնք . երկրորդին դասո՞ւմք քահանայապետք . բարեխօս լե՛ :

Գերագոյն երկին պետութիւնք վերին . հրեշտակապետք երկնաւորք . հրեշտակաց զինուորութիւնք՝ երրորդի յերկրի՛ն լսաք քահանայապետք . ձե՛զ համաձայնեալ երգե՛մք մըք ըզփառս ի՛ բարձունս :

() Երեսնեցէք ըզտէ՛ր յօրհնութիւն ի՛նոր . քանզի ծագեա՞մք մեզ եղջերւ փրկութեան ի՛ տանէ դաւթի կեցողացանել զմե՛զ կամեցաւ :

Երեսնեցէք ըզտէ՛ր յօրհնութիւն ի՛նոր :

Կաւազան ծաղկեա՞մք յարմատոյն յեմսեայ . դա՛ւիմք մարգարէն . և ի՛նորին շա՛ւաւիղէ՛ առաքեալն յակոբոս անյանտես և՛ սպասաւորի՛ բանին անտո՛ւծոյ . Երեսնե՛ :

Հեկեղեցիի՛ս Երեսնեցէք ըզտէ՛ր . ո՛ր երկրորդի՛մքք ընտրելովք՝ առաքելաւն յակոբաւ և մարգարէի՛ն դաւթիւ՝ հաստատեաց զՆիմո՛ւնըս սուրբ եկեղեցւոյ . Երեսնե՛ :

Այսօր ցընծան հրեշտակք ի՛ յերկինս . յիշատակաւ հողանիւթ հրեշտակի՛ն . որք համադասեալք ձայնին բարբառո՞ւմք . երգեն զօրհնութիւնս հօր ի՛ բարձունս :

Այսօր ցընծան հոգիք սրգարոց՝ նա՛ հապետաց և մարգարէի՛ց . ձայնակից լինել մեծին ի՛ ծնունդըս կանա՞նց . երգեն զօրհնութիւնս որդւոյն մի՛ածնի :

Այսօր ցընծան դասք առաքելոցն՝ տօնախմբելով զյիշատակ մեծի՛ մը կըրտե՛ն . որ առաքելոցն ե սկիզբն և մարգարէից լըրո՞ւմն . ընդ նոսին և մե՛ք բղկեցելոյն ի՛ հօրե երգե՛մք ըզփառս ի՛ բարձունս :

Քրաշափսո անտո՛ւծ և միշտ բարեխնամօղ . որ յա՛ւաջ գիտութեամբ ըզփր

Ը՛ղիւր՝ րկու թիւն հայտնաւոյց ըս-
կը զբնաւորեալն . ի՛նչ պարթեալապէս
մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ
շնորհեցե՛ր . վա՛սն որո՞յ բարեխօսու-
թեամբ սորա փրկիչն կեցո՞ւ ըզ-
մեզ . ա՛յժմ և ի՛նչ քո՞ ահաւոր գա-
լը՛ստեա՛նն :

Հրաշալի՞ զարմա՛ցմամբ երանելի՛ն
սուրբ գրիգոր՝ . զա՛նտանելի ըզջաբ-
չարանս ի՛նչ յա՛նձն է՛ա՛ն . և երեք
հընկգը տօք ի՛նչ մէջ Թուանաւորա՛-
ցըն բնակէր անդընդայի՛ն տանջու-
նօքն ի՛նչ վի՛րա՛պի՛ն . վասըն որո՞յ
Հրաշագործ քո՞ բանիւդ և մեծ
նորմութեամբդ . ե՛լեա՛լ բը՛ժը՛շ
կէր ըզհարուածեալսն ի՛նչ դիւանադիւ
աստուցն երկըրպագործս առնելով
զամենեանս սուրբ երրորդութեա՛-
նըդ . վասըն որո՞յ :

Եւնդանաբար անստուանի՛ծ մարդա՛-
տէր հոգի՛ . ըզգողովեալսն միաբն-
նականս սիրով լուսաւորեցե՛ն ի՛նչ
եղի՛նօք լեզուօ՞ք . վա՛սն որո՞յ և
մեք մյսօր տօնե՛ն մեք ըզգալուստ
քո՞ սուրբ :

Օ ուանձացան քո՞ գալըստեանի՛մբըն
սուրբ անաքեալքն . կոչելով ի՛նչ մի-
տին ըզցրուեալսն ի՛նչ միմեանի՛նց
բաղմանայն լեզուօ՞ք . վա՛սն :
Հոգեւորականս սուրբ մըկըրտուն-

թեամբ զարդարեցեր նոքօք ըզտի՛-
եղէ՛րս ի՛նչ զգե՛ստըս լուսափան՛յլ
և նորահեռօն՝ ըրս . վա՛սն :

Ո՛ր հայրական իշխանութեամբ և
փառօք գալըց ես տէ՛ր . նստելոյ
ես դատաւոր հանդէսի՛ն քո առա՛-
քեւրի՛ք . և անեմ ըզհատուցո՛ւ
մըն քո՞ անա՛րածոցս :

Ո՛ր լուսափայլ ճառագայթիւք նը-
շանաւ սըրբոյ խնչի՛ն յահաւոր-
բեմի՛ն բազմի՛ս . և ընտրե՛ն զօ-
դի՛ս յայժեանց . և ան :

Ը՛րդ տղաքէ՛մք ըզքեզ քրի՛ստոս
ո՛րդի անստուծոյ՝ . հանգո՞ւ զմե՛ր
նը՛նչեցեալսն ի՛նչ վերի՛նդ երո՛ւ-
սանդեմ . զի մի՛ դարձցի տընանկ
մանեցեալ ի՛նչ յա՛ւոր՝ ըն անձե՛ղ
տենի՛ն :

Եւսօր ժողովեալ սըրբոցն ի՛նչ մի-
տին . երոնելի առաքեա՛լքն և
սուրբ՝ կուսանքն . ջահագեցստո՛ւք
պայծառացեալ . լուցանէ՛ն ըզլապ
տէրս իւրեանց . և միմայնեալ ան-
ին՝ օ՞րհնեալ ես ամէնօրհնեալ
ի՛նչ կանոյս :

Եւսօր դնելով ըզսուրբ կոյսն ան-
դրանըն գերեզմանին . սպասէին և ան
ուռէին տեա՛նն իսկ ինքնին գո-
լով . գեր ի՛նչ վերոյ տեսեալ զարարչն
եկեալ բազում հրեշտակօք . և նոցա

միաձայն ։

Եւ յսօր տեսեալ ըզսուրբ Կոյսըն
Թուուցեալ լ յօրս ։ Եւ ամպեղէն կա-
ռօքն ՚ի վե՛ր համբարձեալ յերկինս
մը տանելով յերկնային խորանս
ընդ ի միստո՛ւն յիւսանան ։ Եւ ողո՛ս ։

Եւ յսօր ընդ բազմաշէմ թրովէսն Եւ
ընդ վեցթեան սրովէսն ։ մը տա-
նելով յեօ՛ Թնաստեղեան խորանսն
տեսանելով զանազան աթոռսն զոր
պատրաստեալ է քեզ տէր Կոյսըն ։
Երբեմք Եւ մե՛ք անելով օ՛րհնեալ ։

Քրիստոս աստուած մեր շնորհեալ
մեզ ընդ պէտրութիւն Եւ ընդ որդւոցն
զեբեթեայ ։ արժանաւորի՛ւ քով
աստուածային տեսեանդ ։

Համբարձցես ըզմեզ տէր առաւել
քան ըզգալի զԹաքօրական ըզլեւոն
յերկնաբե՛րձ Եւ իմանալի՛ խորանսդ ։

Ս անորոյ Եւ մեք ըզքակտելե՛ս մեր
յարմարեացուք քեզ հոգեւորական տա-
ղաւոր որպէս միայնոյ մարդասիրի Եւ
իւրիւն ։

Փառք հօր Եւ ։

Ո՛ր երկոքումք ընտելովք լուսա-
ւորջքն անշարժի՛ւ ։ հաստատեցիք
զեկեղեցի՛ քո քրիստո՛ս ։ մաղթա-
նօք սոցա խնայեալ ՚ի մեզ ։

Ո՛ր խոստացիք տալ լոյսեւորս ար-
քայութեան երկնից Երանելոյն պէա-

լոսի ։ որ հրաւիրեալ ըզմեզ ՚ի յոյս
կենացըն յաւիտենից ։ անշարժ
տրա կեցո զմեզ տէր աստուած
հա՛րցըն ը մերոց ։

Ո՛ր ընտրեցիք ՚ի մարդկանէ հաւա-
տարիմ սո՛ւրբ զանաքեանըն պօ-
ղոս ։ օրոշելով յաւե՛ստրանն լի-
նել քեզ խոստովանօղ ։ անշա՛ն ։
Փակօղն արքայութեանն երկնից
սո՛ւրբ անաքեանըն պէտրոս ։ արձ-
թեամբ օ՛րհնականալ քեզ խա՛ն Կ-
ցեցաւ ։ արա՛ն ։

Քիչ տէր օրհնեցեք բարձր արարե՛ք
յաղթողական ճայիւն ըզբնակեանըն
՚ի մէջ սրբօց ։

Ո՛ր ընտրեաց զեւրանելի՛ անաքեան-
սն ։ անուրբ հաւատոյ սեւիք եկե՛-
ղեցույ ։ ՚ի տեղեւորական ՚ի հրապա-
րակին զգառողական անթո՛ւսըն շնոր-
հելով ։ բարձր ար՛ն ։

Նըմանեալ աղաւնոյ արծաթապատ
թեւօքն ՚ի գոյն հոկոյ շշտալի
սո՛ւրբ հոգին Եւ լուսա՛ղբ փայլ-
մամբ փայլէր ըզնոքօք ։ բարձր ։

Ս աստուածա՛ն գերազոյն երկնից
ցեւցար խորան Եւ ա՛ռա՛հա՛ստ ։
քանիւ ծագեալ լ յսն ՚ի հօրէ
բնութեանց եկց անտանելին պա-
րա՛դրեցա՛ւ ՚ի քով յօ՛րհն
նի ։ հոգեւոր երդով ըզքեզ ըմբռ-
մե

մեծացոցանեմք :

Վաճառքն վաճառել զքեզ եղեկիել
յառաջագոյն ծանոյց կոյս ա՛նա-
րաւ . ընդ որ եմուտ անտէսն յէլց
բանն անմարտն որ ՚ի հօրէ՛ և եւ մար-
մընով անխախտելի մնալով կո՛սու-
թեանդ . հոգ" :

Վ երթիսեմ ըզքեզ ՚ի յերկնային
սորանսն այսօր որդիդ քո մի ա՛ծին .
ո՛ւստի ե՛րդաք առաքելոյն և իմա-
տո՛ւն սուրբ կուսանացն միաձայնե-
լով գովելն ըզքեզ մայր անհարս-
նացեալ . հոգեւոր" :

Վ միւլէ հաւատոյ՝ այսօր փայլելն
հայր սուրբ ՚ի քո սուրբ եկեղե-
ցւոյ՝ մարդասէր վերկէ՛չ ա՛ռնողացս
ողորմեա :

Երեւոյս սուրբ պարտոսի՛ և պո-
ղոսի քո սուրբ առաքելոյն՝ մարդո՛ւ .
Վ յաւաւորեալք ՚ի սոցա դպրութե-
նէս՝ փառաւորեմք աւրբ՝ զերրոր-
դո՛ւթիւնդ . երկաքանչիւրոցն աղ-
թիւք թոնողացս ող" :

Վ յիւնելի սուրբ առաքեալն . որ
պէս զարեգակն ծագեցան ՚ի յերկ-
րի՝ . արձակելով ըզճառագայթս ընդ
տիեզե՛րս . լուսաւորեցին զաշխար-
հս սմեռայն :

՚ի մերմէ ՚ի հողեղէն բնո՛ւթէնէս՝ .
չարչարեցան վասն քրի՛ստոսի . եղեն

լուսաւորք տիեզերա՛հ . և հրաւի-
րեցին զերկրոս ՚ի յերկինս :
Չարչարեցան վասն քրիստոսի . զնա՛
արարին իւրեանց յո՛յս . հեղին
զարեւս իւրեանց ՚ի յերկրի՛ս . և
պըսակեցան յանա՛հ արքայէն :

Ո՛ր արիւնհրա՛շ լո՛ւսայ ծա՛ղ-
մամբ . պայծառացոյց ըզտիե՛ղբոս
անճառապէս . լո՛ւսայն որ ՚ի հօրէ՛
առաքեցաւ . առաքեալան քարոզու-
թեամբ՝ սը՛րբօրայն պե՛տրոսի .
հրաւիրելով ՚ի լո՛ւսայն անըս-
տուեր :

Ո՛ր ՚ի հեղձական մե՛ղաց ծո՛ւղէս .
վերաբերեաց ըզհողե՛ղէն բնո՛ւթիւնս
՚ի կեանս . բա՛հաչն որ ՚ի յերկրի՛
երեւցաւ . ո՛ւսական աւետարանի՛
սը՛րբօրայն պե՛տրոսի . հրաւի" :

Ո՛ր յառա՛ջ գո՛ւշակելով . մահո՛ւն
իւրոյ լինել կը՛ցորդ արեամբ խա՛-
չին . գա՛հաչն որ ե՛բարձ ըզմեղը՛ս
մեր . ըմպել զբաժակ չարչարանաց
սը՛րբօրայն պե՛տրոսի . ժառանգե-
լով ըզլ ըմզկեա՛նս անլախճան :

Ո՛ր անպարագի՛րն է՞ յե՛րկնեան .
պարո՛ծածկեալ արիւնիւն ճառա-
գայթիւք . լո՛ւսայն որ պայծա՛ռ
բան զուրե՛գակն . սրտախայեալ շո՛ւր
ջանակի՛ սը՛րբօրայն պե՛տրոսի . հրաւի" :
Ո՛ր գերագոյն քե՛րտեղէնց՝ վե՛ր-
սիւ . համ

Համբարձեալ ի՛նչ յերրանկէ՛ն խո՛րանս ի՛նչ մարմնի . անսկիտիս գոլով յէ՛րո-
 ե՛ր կնից՝ . ե՛ր հրահոսան լլուտակացն
 արբամմբ զմայլեալ . երրորդութեան
 արժանաւորելով տե՛սլեալն սո՛ւր
 բը՛ն պո՛ղոս . հրաւիրե՛լ :

Ո՛ր անօթ հո՛գւոյն ընտրեալ .
 քարոզելով զանունը՛ն տե՛անն ի՛նչ
 հե՛թեանոս . ե՛ր կա՛տարեալ զըն-
 թացըն հա՛ւատոյ . պը՛սակեցա՛ւ հեղ-
 մամբ արեանն ի՛ւրորդ ի՛նչ քրի՛ստոս
 սէ՛ . ժառանգել լո՛ւի :

Կանոն Որդւոցն արարան Սրբոց Լուս-
 յելոցն Յանիբայ և Յովհաննոս :

(Որհնութիւն (ի) :

Ի՛նչ ՅԵ՛ՐՈՒԹԵԱՆ
 որդի՛ միշտ էէն՝ անեղանելի
 ծըն՛ւնդ հայրակա՛ն . զո՛ր ի՛նչ
 վերո՛ւստ հընչեցին որդիքն որո՛տ-
 ման . և յայտնեցին որդւո՛ց մարդ-
 կան զծա՛ծկապէս խորհո՛ւրդ :

Բա՛նն անբսկիզըն՝ ի՛նչ կուսէն սկը՛զը-
 նաւորեալ . ի՛նչ յերկրի մարմնով ե՛-
 րե՛ցաւ . զո՛ր տեսի՛ն քարոզք բա-
 նին ճըլմարտութեան . և ծառուցին
 տիե՛ղէրաց ա՛ստուած և մարդ :

Խոկապէս բանն աստուած միացա՛ւ

Ի՛նչ մարմնի . անսկիտիս գոլով յէ՛րո-
 թեան . որում եղե՛ն ականատես
 որդիքն որո՛տման . և ընդ հանուր
 քարոզեցին զբա՛նըն մարմնն եղեալ :

Ո՛ր անմարմն ի՛նչ հօրէ՛ մարմնացար
 ի՛նչ կուսէն թանճրացեալ բա՛նդ անը՛մ-
 բը՛ննելի . զո՛ր ի՛նչ մարմնի՛ն շօշափե-
 ցին որդիքն որո՛տման . և հընչեցին
 ընդ տիե՛ղէրս զա՛ւե՛տիս կենաց :
 Ո՛ր զանտես յեից զըյոդ անտանելի
 պարագրեալ մարմնով ծա՛ծկեցեր .
 զո՛ր ի՛նչ լերի՛նն արտափայլեալ տե-
 սին որդիքն որո՛տման . և մաքրեցան
 անձա՛ւ տե՛սլեամբ գե՛րապանծ լու-
 սոյն :

Լուսքեալ և նախալըկայ քրիստոսի
 սո՛ւրբ ստե՛փանոս . որ ըզքարկոծու-
 մըն յանձն առեր՝ և յանմահի՛ց
 բնակարանսըն վերափոխեցար . աղաչեա՛
 զաստուած . շնորհել մեզ ըզկեանս ա՛ն
 վախճան :

Տո՛ւնկ անմահ իմանալի՛ դրախտին
 շնորհեցար ի՛նչ հօրէ՛ . և լուսաւորեցար
 ա՛նձառապէս . այսօր ցընծա՛ն զա՛ք
 հրե՛շտակաց ընդ քո՛ մեծապայծառ
 ձգնութիւնդ . աղ՛ :

Լստուածաստեղծ մարդոյն պրտուղ
 ընծայեցար մե՛րձ յանմերձեանալի լոյսն .
 և հայրենի՛ն ա՛ւանդութեանն եղեր
 ժա՛ռանդորդ . աղա՛ :

ճանապարհ վերայից յետ քրիստոսի
գրտաճար և աստուածային փառանքն ար-
ժանաւոր եղեր. բանասարկո՞ւն զի-
նուքս վերանորոգեաւ. և նախաստեղ-
ծնս պայծառացեալ բերկրեցաւ անշի՛ն:
Վասնկարգեալք և՛ մեք ընդ անմարմ-
նական բազմութիւնսն. վերահայցեմք
ընդ հրեղէն լեզուացն արժեանաւոր
մարմնաօք. հայցե՞մք ՚ի քէն մար-
դասէր փրկիչ. խնայեմ ՚ի մեզ ըս-
տեղծօղ մեր և կենանք անշխահի:

Ո՛ր զօրինակ երկոտտասն տաքելոց
քոց քրիստոս. և զեօթնաստուն ընտրե-
լոց աշակերտացն. յառաջագո՞յն ծա-
նուցեր ՚ի՛ թի՛ւ արմաւենեաց և անշ-
բերացն յաղինայ. աղաչանօք սոցա
խնայեմ ՚ի՛ մեզ մա՞րդանէր փրկ-
կիչ:

Ո՛ր շնեցեր ըզգո՞ւն քո զեկեղեցի
խմստութիւն հօր յիսուս. և կանգ-
նեցեր ՚ի՛ սմա սիւնս զեօթնարփեան
հոգւոյն զօրութիւն. և առաքե-
ցե՞ր ըզծառայս քո սուրբ զառա-
քեալն. կոչել զհեթանոսս յարբո՛ւ-
մն ուրախութեան խառնե՛ցելոյ բա-
ժակին. աղաչա՛ն:

Ո՛ր տիրականդ իշխանութեան հա-
ղորդս արարեր ըզգո՞ւրք զառաքեալ
սն. կապել և արձակել զօրդի՛ս
մարդկան յերկինս և՛ յերկրի. և ա-

թուակի՞ց լինել քե՛զ խոստացօ՛ր
յորժամ նշտի՛ս յաթող դատողն
կան. աղ՛ն:

Այսօր ուրախացեալ սուրբ եկե՛
ղեցի՞ք քրիստոսի. տօ՛նէ խնդո՞ւ-
թեամբ զտօն վերինն երո՞ւսանդեմի
սը՛րբասաց ձայնի՛ւ փառաւորելի՞վ
ըզքրիստոս:

Այսօր համաձայնեալ որդիք սիովնի
երկրայնոյ, տօ՛նիւ զուարճանան որդ-
ւոց անդրանկաց վերի՞ն սիովնի.
սը՛ր:

Այսօր դուք անմարմնոցն երգս ա-
ռեալ պարեմ ընդ մարդկան զե՛ր-
զուս հոգե՛ւորս անմահ փե՛սային
յառադաստ. սը՛ր:

Այսօր ցնծայ եկեղեցի՛ն ՚ի հոգւո՛ր
հարսանիս. զոր պատրաստեմք ձայն
բարբառո՞յ հարսըն մաքո՛ւր փե-
սային:

Այսօր փեսաւէ՛րն եբարեկամս ընդ
երկնաւոր փեսային. միաւորեմք զե-
կեղեցի՞ն փոխադրելով ՚ի յերկինս:
Այսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կենաց
նը՛շխարք սորին ոսկերաց. ՚ի ձեռն
սուրբ լուսաւորչի՞ն հայմատանեայց
աշխարհի:

Հոգի՛ք հրեղինացն պսօր տօնեն ընդ
մեզ ըզգա՛լուստ հոգւոյն աստուծոյ:
Տեսա՛նօղն յառաջ նըշանակէ՛ր զա-

առաքելոցն վերսկ իմաստից ՚ի

մեզ հեղեմալ ՚ի հոգւոյն :

Սէմըն հաւատոյ զմայլեմալ անմահ
հական բաժակաւն այսօր բաշխէր
ծա՛րաւեայ :

Վեառոցս այս գնացիւք ցընծայ քա-
ղաքն աստուծոյ սինն մայր եկե-
ղեցի" :

Ստաւն ո՛րոյ և մեք երբեմկ և մի
աստուածութեաններդեմք ըզլիմաւ
ի՛ բարձունս :

Այեցոյ ՚ի՛ բարձունս ան քեզ
կարօղ յամենայն . ընկալ զիս յար-
կըս արդարոց ամբածածոկ աշո-
վըդ քո . յիս մարդասիրեմ բազմա-
դուծ վերկիչ և փարատեցո՞ւ զցա-
ւըս անձին իմոյ :

Եւհա ՚ի՛ խաղաղութիւն դարձայ ՚ի
հոգ յորմէ ստեղծայ . նորոգօղ ճար-
տարակետ պարզեմտո՞ւ ողորմու-
թեան . յիս :

Եւլ կենդանիքս օրհնեմք ըզքեզ
քրիստոս Թագաւոր յաւիտենից . որ
փառօք փառաւորիս ՚ի յեթինայնոց և
յեկրայնոց . յիս մար :

Ի՛ւտեալ ըամից դասուց սրբոց զըզ
ձո՛ւմն եղբօրն վըճարեալ . բացեմալ
զտապանն ամէնօրհնեալ և զբաղձալն
իւր ո՛չ գըտեալ . քանզի եղև վե-
րախոխեալ ՚ի՛ փառս անձառնալս պատ-
րաստեալ :

Փառք հօրն եականի պատիւ որդ-
ւոյն իւր հակցի . ընդ հոգւոյն
համաճուգի որ զարդարեաց զկոյսն
ի՛ յեթերի . ժա՛ռանգել զանձառ բա-
րին՝ զոր պատրաստեայ իւր միա-
ծին :

Քանզի անձառ է՛ խորհուրդ՝ փա-
ռաց կուսին յանմարմնոց . զմր ՚ի
դարձեցըս վերջնոց եհե՛ղ մարդկան
ը՛ստորայնոց . զոր այժմ՝ յուսմալ
բերկրեաց՝ յայնժամ շնորհէ յմ-
սացելոց :

Ո՛ր յանձակիզբն էհն անյեղապետ
ծընեալ . և՛ սրովբեականն ծածկե-
լի Թեօք . այսօր ըզ պարագրեմալն
մարմնով ցո՛ւցեր զաստուածութեան
քո զլիմաւ անշակերտաց քոց տէր՝ .
քո՞ւ ամենապայծառ ծա՛գմամբդ ո՞-
ղորմեմ մեզ աստուած :

Ո՛ր զըստուերակա՛ն օրէ՛նս մո՛վսէ՛
սական տառիցն . ՚ի՛ սինեակա՛նն
խօսէ՛իր լերին . այսօր ըզ մովսէ՛ս
և զհեղեաւ ածեալ ՚ի՛ մեռե՛լոց և
կենդանեաց ՚ի՛ տեսիլ փառա՛մաց
քոց . քո՞ւ :

Ո՛ր զօրինակ մեծի՛ զանլ՛ստեան քո
տէր՝ . ՚ի՛ Թաբօրակա՛նն ծանուցեր
լերին . քանզի տեսի՛ն դառք առա-
քե՛լոցն ըզնախահարսն եկեալ փա-
ռօք խօսէ՛ին զելլիցն յե՛րուսալէմ
զխոր

զևորհուրդ՝ . քո՛ :

Փառք հօր և :

Ո՛ր կենարար բանիւ քո անմահա-
ցեալք և մահո՛ւ եղեն գե՛րազանց,
յանձնն առի՛նք ըմպել զբաժակ
չարարանաց ընդ քեզ . զի ընկալ-
ցին ՚ի՛ քէն ըզփառս անկախձան
կենացն :

Տ՝ Ո՛ր զամենայնն յո՛չնչէ՛ արարեր
դ և ըստեղծեր ըզմարդն ՚ի՛ յանմա-
հուծիւն . ՚ի՛ պատկեր աստուածո՛ւ
թեանըդ քո՛ . ըզքեզ օ՛րհնէ՛մք աս-
տու՛ւմս հա՛րցըն մերոց :

Ո՛ր զանկեան ՚ի՛ մահ պատրանօք
բանարկուին՝ . կանգնեցեր ՚ի՛ փա-
ռս անաջի՛նք դա՛լըստեամբըդ քո՛
յանշխարհս՝ . ըզքեզ :

Ո՛ր կոչցեր ըզտիե՛ղերս ՚ի հաւա-
ռս ճշմարիտս ընտրելիք քո առա-
քելիք . և ցուցեր աւետարանի՛ն
զորդի՛սն որոտման՝ . ըզ :

Դ՝ Ըզ տէր օրհնեցէ՛ք Ե՛րբ բարձր
մըարէ՛ք ըզ նա՛ յաւիտեանն :

Ո՛ր ըստ կամաւո՛ր յօժարութեան
իւրեանց զօրացո՛յց սուրբ զառա-
քեալն . և հրաւիրեաց յերկնից ար-
քայութիւնն օրհնէ՛ցէք ե՛րբ :

Ո՛ր ընկալա՛ւ ՚ի կեանս անապականքս

զերջանիկ սուրբ զառաքեալն . և
դանեցոյց ՚ի՛ խորանըս լուսեղէ՛նս .
օրհնէ՛ " :

Ստուածածին ամպ լուսաւոր .
որ ըզցօ՛ղն կենաց հեղեր յերկիր
բանաւոր՝ . և զնախամօրն շնուցեր
պարտեացն ըզ հօւր . անդադա՛ր ճայ-
նիւ զքեզ բարեբանեմք և՛ հոգւոր
ե՛րգոյլ մեծացօ՛ւցանեմք :

Տե՛ղի անտանելի՛ բանին՝ . և երկի՛ր
վայրափա՛կ յորում լոյսն անգանի-
ցի՛ . և՛ արեւէ՛ք արե՛գականն ան-
դարութեան՝ . անդա՛ " :

Օ՛քեզ կատարո՛ւմն մարգաթի՛ն
ից . կո՛ւսական քո՛ ծննդեամբ որո՛ւ
բնութեանքս քակտեցան օրէ՛նք . հը-
րա՛բուն սեռի՛ցն փոխադրեալ ՚ի
լուսա՛յեմ խորանս անդա՛ :

Ո՛րդէքն որոտման՝ որք ՚ի վէ՛րուստ
հընչեցին ըզ բանըդ կե՛նաց ծա-
ղեալ ՚ի հօրէ՛ . և ըզտիեղէ՛րս հը-
րաւիրեցին յօրհնաբա՛նութիւնն ան-
երրորդութեանդ . բարեխօսո՛ւթեամբ
սոցա ո՛յ զօրմեա՛ մեզ որդի՛ աստու-
ծոյ՛ " :

Բանըդ մարմնացար ՚ի՛ կո՛ւսէ՛ն . բա-
րո՛գքն տեսն՝ . աւետա՛րանեցին յաշ-
խարհի զգալի՛ստ միաճնի՛դ . բա՛ " :

Օ՛չմըլարանս և ըզ մահ ընդ քեզ
յանձն առին՝ . հաղորդի՛լ փառաց
քոյ :

քից տէր ի՛քում գալըստեանն .
բա՛ :

Նո՛գի իմ կանխէ՛ առքեղ աստուած
որ ծագեցե՛ր ըզլոյս հրամանի՛ քո
յաշխարհ . ընտրելովք քո՛ առաքե-
լովք . վասն՝ սոցա՛ կեցո ըզմե՛ղ :
Լ՛ցեանլ շնորհօք հողւոյդ սրբոյ՛ .
և բարձրացեանլ ի՛ վերայ խորանաց
երկնից . տեղեկացեանլ եղեն անձա՛ռ
էութեան միածնի՛ քո՝ աւետարա-
նեցին յաշխարհի՛ վասնն՛ :

Կարօղք եղեն ամենայն զօրութեամբ .
ընդունի՛լ ըզբաժակ չարչարանաց
միածնի՛ քո՛ ո՛րդիքն որոտման՝ . և
ընդ աջմէ՛ դա՛նիլ՝ . վասնն՛ :

Ո՛ր յանրատուե՛ր ի՛ լուսոյն ըն-
կալար ըզժաղո՛ւմն շնորհաց՝ . օ՛վ
երանելի՛ տէ՛ր յովհաննէս՝ . և հրա-
շարժող դըտար յե՛րշանիկ դասս ա՛-
ռա՛քելոցն . հայցեա՛ս ի՛ տես՝ ունէ՛
զթո՛ղութի՛ւն յանցանաց :

Ո՛ր փարեցա՛ր ըզստորափելի՛ պա-
րանոցան զա՛նմատոյց ըլ՛ուսոյն .
և մաքրեցա՛ր որպէս զո՛սկի՛ ի՛
հո՛ւր . լո՛ւսազարդեանլ երևեցա՛ր
ի՛ մէջ սրբոցն՝ որպէս յաստե՛ղս
ա՛րեգա՛կն . հայցեա՛ս :

Ո՛ր ի՛ կենդանի՛ ա՛ղբերէ՛ն արբեր
ըզբաժակն շնորհաց՝ . և ի՛ թմս
հողւոյն հասե՛ր յանի՛մանալէն . Ո՛րոց հրամայեցե՛ր հոա անո՛յշ լինել
ընդ

աւետարանեցե՛ր մը՛շարնջե՛նաւորա
կի՛ց հօր զեանկից ո՛րդին՝ . հայցեա՛ս :

Կանան հաւօրէն և ռաւելոցն :

() Ընտրութիւն (իա) :

Ր Ե Ն Ե Լ Ի
սուրբ առաքեալք հրա՛ւ-
րեալք իսկը՛ զբանէ՛ և ընտ-

րեալք յորովայնէ՛ . սպասաւորք և բա՛-
րեկամք և վը՛կայք աստուածորդւոյն .
բարեխօսեցե՛ք ա՛ռ տէ՛ր վասն ան-
ձանց մերոց :

Ո՛րք առիք իշխանութիւն ի՛ վերայ
անգղի մարդկան՝ . կապել և ան՛ձակել
ի՛ յերկինս և ի՛ յերկրի . արձակեցե՛ք
ըզմեղ ի՛ կապանաց մի՛ղաց մերոց :
Խաչակցեալք ընդ քրիստոսի և ընդ
նրմին թա՛գաւորեալք . ի՛ միւսան
զամ գալըստեան նորա՛ նը՛ստելոց է՛ք
դատաւորք . թողութիւն շնո՛րհեցե՛ք
և մեղ մեղաւորացս :

() որս առեալ ի՛ ծովակէն արա՛րեր
որսողդս մարդկան . ո՛րսալ զամենե-
սեան յաղքայական սեղանն . բարեխօ-
սութեամբ սոցա քրի՛ստոս խնայեա՛
ի՛ մեզ :

Ո՛րոց հրամայեցե՛ր հոա անո՛յշ լինել
ընդ

ընդ տեղերս . ո՞մանց հոտ ՚ի մահ
հուանէ ՚ի մահ՝ և ոմանց ՚ի կենաց
ի կենանս . բարեխօ :

Որոց խոստացա՛ր նստիլ յաթոռ
դատողական . դասե՛լ զազգն իս-
րայել . յայնմ թաղէր յահեղին .
բարեխօ :

() առաջնորդս և զվարդապետս ե-
կեղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ . յիշատա-
կա՛ւ պատուեմք քո՛յսօր . բարե" :
Ժիր մըշտէք անպարտե՛լի կաթուղիկէ
եկեղեցւոյ . և պըսակ պարծանաց
հաւատացելոց . բա" :

Ի՞նչքեալն յաստուծոյ կանա՛ւպետ
մեծն ՚ի մարգարէս մկրտուիչն յով-
հաննէս . պատրաստէ՛ր ճանապարհս
Թագաւորին յաւիտենից :

Որ կայեաց և ասէ չե՛մ ես քրիս-
տոսն . այլ առաքեա՛լ եմ առաջի
նորա . և հարսի՛ն եկեղեցւոյ՝ փեսայ
քրիստոս է արքայն երկնից :

Տեսանէ՛ր ըզյիսուս զի գայ՛ր առ-
նա՛ . աղաղակեաց և ասէ՛ . ահա՛
գառն աստուծոյ որ ե՛կն ՚ի բառնա՛լ
ըզմեղս անխարհի՛ :

Ի՞յսօր տօնէ՛ր եկեղեցի՛ ուրախու-
թեամբ ըզյիշատակ սը՛րբօյն գրե՛-
գորի . որով լուսաւորեալ պայ-
ծառացա՛ւ վնջելանպես . ՚ի հանդէ՛ր
ճըս յոսկէհուռն զարդարեա՛լ և

պըսակեալ . օրհնեցէ՛ք մանկո՛ւնք
զքրիստոսն Թագաւորն :

Ի՞յսօր ցընծա՛ն նորածնեալ որ-
դի՛ք լուսոյ յիշատակա՛ւ սուրբ՝ լու-
սա՛ւորչին . որով հրաւիրեցան ՚ի
հարսանիսն անապական . մըտանե՛լ
ընդ փեսայի՛ն երկնաւորի ՚ի յառա՛-
գաստէն լուսեղէն . օրհնե՛ :

Ի՞յսօր քահանայ՝ք հոգեւոր պատա-
րագի՛ն ըսպասաւորք՝ վերապատուեն
ըզքահանայա՛մբ տըն սուրբ . որով
երկնայնոց քահանայութեանցըն՝ հա-
ղորդեալք . յոր վերափոխեալ այսօր
մըտանէ՛ ՚ի սըրբութիւն սրբոց միշտ
բարեխօսե՛լ առ տէ՛ր վնսըն մեր .
օրհն" :

Եւ զովեալ սուրբ հայրապետքըն
հրաւիրմամբ հոգւոյն սըրբոյ . վե-
րստին հաստատեցին զառաքե՛լական
քարո՛ղութիւնն . ՚ի վերայ վնմի՛ հա-
ւատոյ հիման սուրբ եկեղեցւոյ :

Որք զինու հոգւոյն սրբոյ արեա-
բար պատե՛րազմեալք վանեցին զընդ-
դի՛մամբտ մո՛լութիւն հերձուածո-
ղացն . որպէս հովի՛ւրք քանձք հեր-
բեցին ըզգայլսն ՚ի հօտէ գառանց :

Ի՛ւ զհաւատքս ճշմարիտս սուրբ՝
երրորդութեանն ընդ հանձնէր քա-
րոցեցին յեկեղեցիս ուղղա՛փառաց .
հաւատա՛լ ՚ի հոյր և՛ յորդի և յա-
մե

մենասուրբ՝ հոգին :

Ո՛րք արժանաւորեցայք կո՛նիւ յաշակերտո՛ւթիւն առաքելոյն թա՛ղէ՞՞հսի . և՛ աստուածային հրո՛վ մաքրո՛ւթեան՝ հոսկի փորձեալ գտայք ի բնակարանն՝ հրեշտակաց . ո՛վ երանելի սուրբ՝ ոսկենամա՞նք . բաւեալստեցէ՛ք առ տէր մաքրել ըզմեզ ի՛ մէղսց մերոց :

Ո՛րք անհրաժե՛շտ դաւանութեամբ քարոզեցի՛ք ըզբրիստոս ի՛ դրո՛ւնը՝ թա՞գո՛ւհւոյն . մըկըրտե՛լո՞ւմ ըզքաջ նա՛հատակսն՝ ի՛ յակո՛ւնս եփաւոյ ի ծաղկա՛զնդ վայե՛լնութիւնս սըն՝ . ո՛վ երանելի :

Ո՛րք անսարտեւե՛ր մնացիք իհրապուրանա՛ց որդւոյ թագա՞ւորին . չա՛րեալք վա՛սըն քրիստոսի . արագապէ՛ս խողխողեցայք պատանգ ընդո՛ւնելի . ո՛վ :

Ո՛ր համագոյդ ես հօ՛ր և որդւոյ անձա՛ռաբար բըղխումն ի՛ միշտ է էն . ա՛յսօր բըղխեցել ջուր կենդանի՛ յերուսա՞ղէմ . հոգի՞ս աստուծոյ ո՛ղո՞ւմեա :

Ո՛ր արարչակից ես հօ՛ր և որդւոյ . ո՛րով կենդանածնեալք ի՛ ջո՛ւրս մարա՛ծք . ա՛յսօր որդիս աստուծոյ ծնանիս ի՞նչ ջո՛ւրց . հոգի՞ս :

Ո՛ր փառակից ես հօ՛ր և որդւոյ .

և քննե՛ս ըզխո՛րս աստուծոյ .

ա՛յսօր խորագէտս իմաստից զի մա՛րա աշխարհի արա՞րեց . հո՛ :

Ա՛րարչագո՛ի՛րժ աստը՛ւած . զաւարածս քո՛ մի՛ անտէս աննե՛ր այլ գըթա՛ն ի՛ նը՛նջեալն մե՛ր . և հանգո՛ ընդ սո՛ւրբըս քո ի՛ խորան քո՛ւմ սիր՛րոյնց :

Ա՛րարչակի՛ց հօ՛ր որդի . ի՛ միւսանգամ քո՛ գայլ՛ստեանն անդատապարտ պահեա՛ ըզնը՛նջեալն մե՛ր . և՛ :

Կենդանարա՛ի՛ր սո՛ւրբ հոգի . յորժամ նո՛րոգէս զերե՞սս երկրի . նո՛րափետուր զարդարեա՛ ըզնը՛նջե՛ :

Ի՛չ ծնեալն ի՛ սրբոյ կո՛ւսէն ընկալցո՛ւք ի՛ սիրտըս մե՛տա՛ր հաւատով . ո՛րպէ՛ս երգե՛իմ ի՛ գերկընս սի՛մէօն :

(Կ)հնե՛սցուք զառաքեալն ի՛ հօրէ՛ ո՛ր ի՛ խանձարո՛ւրս պատեցա՛ւ վսըն մեր՝ . և՛ փրկեա՛ց ըզմե՛ի՛ յանի ծիցն անդամայ :

Ո՛ւրախ լե՛ր անապատ ծա՛րափ և ծաղկեա՛ հաւատով երանո՛ւթեա՛ մը յայլմ՛հետէ . բանդի քրիստոս յո՛իյս յայտնե՛ցաւ հեթանոսայ :

Ա՛յսօր ո՛ր էն ի՛ յերկինս՝ բան և՛ ծընունդ հօր միածին՝ . ըզծածկեա՛ ըն ի՛ յէ՛ից խորհուրդ յայտնեաց ա՛յս .

շակերտացն . ծառայի՛ ըզկերպարա-
ն ըն ծանկելով աստուածութեամբն :
Այսօր հընչեանց յանաբեալսն հայ-
րական բարբառ յերկնից՝ անէ դան-
որդի իմ սիրելի՛ ընդ որ հաճեցայ .
որ ըզբնութիւն աստուածային՝ կեր-
պիւ ծածկեալ ծառայական :

Այսօր վի՛մի՛ն հաւատոյ յայանեալ
զնորհարդ երրորդութեան՝ երրակի
յորինամբ տաղաւարացն խորհրդոյ,
որում ըզմեզ մաքրեացես լինել տա-
ճար երրորդութեանն :
Փառք հօր և՛ :

Հաղորդարեալ աստուածային իմ
հրդոյն . և բացօլք դրան արքա-
յութեան երկնից . բարեխօսեցէ՛ք
առ տէր վասն անձանց մերոց :

Լակից բանը՛դ հօր և հոգւոյն .
որ ինէ՛ր ի՛ յերկնից ի՛ փըրկութիւն
աղգի մարդկան . աստուած հարցն
մերոց :

Ո՛ր պահեցեր յալթօղ ըզճրգնութիւն
սրբոց անաբելոց . այսօր և մէք ընդ
նոսի՛ն ցընծութեամբ՝ օրհնեմք ըզ
բեզ՝ . աստուած հայր՛ :

Ո՛ր առաւել բարձրացեալէ ես յա՛-
լիտնից . այսօր ընդ դասս վեկայից
քոց բարեբանեմք ըզբեզ՝ . աստու-
ած հայր՛ :

Վշտեր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր ընտրեաց զերանելի՛ առաքեալ-
սն և՛ նոքօք ռոսաց ի հաւատս ըզ
տիեզե՛րս քրի՛ստոս . բա՛ր՛ :

Ո՛րք ըզհաւա՛ր կռապաշտութեանցն
վօնեցին և՛ ըզլոյս գիտութեան ընդ
հանձն յերկեր ծաւալեցին . ըզ
նոսի՛ն բա՛ր՛ :

Այսօր ընդի՛ր ժողովուրդք ցըն
ծանցէ՛ք ընդ դա՛լճատ հոգւոյն
սըրբոյ . մեծացուցանելով զե՛-
լօղն ի՛ հօրէ՛ :

Այսօր ցնծա՛ին անաբեալքն զորդա՛-
րեալ՝ լք ի՛ շնորհաց հոգւոյն սըր-
բոյ . մեծա՛ :

Այսօր ըզու՛մրճացա՛ին ա՛րաւածք .
ճըշմարի՛տ գալըստեամբ հոգւոյն
սըրբոյ . մեծա՛ :

Տէր որ զգըթութիւնը՛դ քո զառան
հեղեր յերկնից իմէ՛ջ սըրբոց առա՛-
քելոց քոց . աղաչանօք սոցա ողջը-
ման :

Ո՛ր ի ձեռն սոցա՛ սրիւեցան
շնորհք հոգւոյ՛ սըրբոյ ընդ ամե-
նայն երկեր՝ . աղաչա՛ :

Ո՛ր սոքօք լուսաւորեցեր՝ մեկըրտու-
թեամբ աւազանին զեկեղե՛ցի քո
սուրբ՝ . աղաչա՛ :

Ո՛րք ի սկըզբանէ՛ պատուեալ եղեն
ի՛ սէր բոլորից հօր . առաքելական
կոյմամբ ըզտիեզե՛լս հրաւիրեցին
յուսով հասանել մասին՝ . վարդապե-
տ :

տութեամբ սոցա ամենեքեան օրհնեցն
նե՛սցո՛ւք ը՛զտէ՛ր :

Ո՛րք ականատե՛սք և սպասաւորք եղեն
մարմնացե՛լոյ բանին՝ . գեր ՚ի՛ վերոյ
անմարմնո՛ց դասուցն հանդիպե՛լով
շնորհի . վա՛րդա՛ :

Ո՛րոց դատողական աթոռ անհաղ
տենի՛ն հանդերձեալ մընայ . կատա-
րել ՚ի մեզ դատա՛ստան ըստ գրեա՛լ-
սըն . ա՛ռ սոսա անկցո՛ւք զըզնացեալ
անձամբ պա՛ղատելով . հաշտեցուցա-
նել սո՛քք ընդ մե՞զ զանհա՛ւ թա՛ր
զգա՛տա՛ւորն :

Ո՛ւրաքեա՛լք աստուծոյ սի՛ւնք հա-
ւատոյ կաթո՛ղիկէ եկեղեցւոյ՝ քրիս-
տոսի՛ աստուծոյ երկնաւոր վարդա-
պետի՛ն աշակերտք . բարեխօսեցէ՛ք
շնորհե՛լ զխաղաղութիւն ամենայն
աշխարհի :

Ի՛նչեւեմք քա՛ն և հաղորապե՛տք
աստուծայի՛ն խորհրդո՛ցն . ընդու-
նօ՛րք ըզբանն կենաց և լուսա-
ւորի՛չք տիե՛ղեբաց . բարեխօսեցէ՛ք
շնորհե՛լ զխաղաղութիւն ամենայն
աշխարհի :

Ի՛նչաւորք անհաղ տենի՛ն և դա-
տապարտօ՛ւք ը՛զքրիստոս ո՛չ խոստո-
վանո՛ւնց . ազնիւ՛մք ը՛զձեզ բարե-
խօսեցէ՛ք :

Ի՛նչէն հայցեմք բա՛զում ո՛ղորտ ՚ի՛
ձե՛րն սրբոց քոց անմեղսն .

խը՛նայեա՛մ տէ՛ր ՚ի՛ յանձնի՛ն
նը՛ս մե՛ր :

Օ՛ղոր ընտրեցեր յառա՛ջ գիտու-
թեամբ զարժանացե՛լոց անձնս՝
տրտաւորե՛լ ՚ի նոսա՛ զհոգի շնորհա՛յ
քոց . որով վա՛նեալ հերքեցին զա-
պը՛ստամբ թը՛նա՛մին . բարեխօսո՛ւ
թեամբ՛ սոցա՛ . խը՛ն ա՛յ :

Ո՛րք ըզխաւարն ա՛նգիտու՛թեան
մե՛րկա՛ցին յամենայն ազնեց՝
զգեստաւորեա՛լ զհեթանոս . ա-
ռաքելական կոչմամբ ՚ի՛ յոյս կենա-
ցն յաւիտե՛նից . բարեխօսո՛ւ
թեամբ՛ սոցա՛ . խը՛ն :

Սոսնորոյ և մեք հաւատացեա՛քս կա-
տարեացուք ը՛զաշտա՛կ սրբոց ու-
րաքե՛լոցն . ազնիւ՛մք ը՛զքե՛զ ո՛ր
միայն գըթա՛ծ է՛ս անատաճեա՛նեա՛
ի՛ մեզ ը՛զմե՛ծ քո զողորմութիւնդ .
տէ՛ր որ կեցուցանես զամենայն
մընարմս :

Մշակերտք քրիստոսի . և առ ամե-
նայն տիե՛ղեբաց առա՛քեա՛լք . բարեխօ-
սեցէ՛ք առ տէ՛ր վա՛սն մե՛ր :

Ո՛րք առի՛ք ը՛զպատուէ՛ր քարոզե՛լ ա-
ներկելի ըզբանը՛ն կենաց յաշխա՛ր
հի . բարեխօ՛ :

Ո՛րք արժանի եղէ՛ք տեսանել
մարմնով զորդի՛ն աստուծոյ յայտնա՛
պէս . բարեխօ՛ :

Ո՛ր սրբօղջ է՛ք արարչին արարածոց
բոլոր

քրիստոսի սո՛ւրբ առաքեալք՝ բարե" :
 Ո՛ր քարոզէ էք ընդ հանձնը տիե՛-
 ղերաց . քրիստոսի սո՛ւրբ առաքեալք՝
 բարե" :

Ո՛ր պրահկէ էք ամենայն եկեղեցեաց
 քրիստոսի սո՛ւրբ առաքեալք :

Առաջին երկուստեան առաքելոյն :

յանասիմա՛ն ծովէն հո՛ր
 գըլթո՛ւթեանց բըղիմո՛ւնք
 և սուրբ առաքեալք :

անդրանիկ խորհո՛ւրդք և լոյս գե՛-
 րազանց . երկնոսսան ազգաց պրահկ
 սուրբ եկեղեցւոյ՝ բարեխօս լերուք
 առ տէր վսնն անձա՛նց մե՛րոց :

Ղշաբհակի՛ր բանին բաղնաց ե՛րեալ
 հիմն՝ և սրբոյն սկի՛նքն . լերինք
 անշա՛րժք հո՛վտք ծաղկա՛ծի՛նք . հա-
 րազա՛տ վէմք հաւատոյ պետրոս և
 անդրէաս՝ բա" :

Ս' բարեբո՛ւն հոգւոյն վառակք և՛
 որոտմո՛ւնք տիեղե՛րաց . ցո՛լմունք
 հրեղե՛նք աստեղք լուսա՛փայլք՝ յի-
 սուսի թագաւորին վակաս լանջաց
 սո՛ւրբ յովհաննէս և յակոբձոս՝ բա-
 րե" :

Հայրատո՛ւնկ այգւոյն հրեղէն ողա-
 ըխալք և՛ բարձր աշտարակ . ոսկեղէն

բաժա՛նէք և՛ ժիր մատը ոռանկ . հա-
 յատունեայց հայր հոգւոր բարդո՛ւ-
 ղեմէոս և՛ թադէոս՝ բարե" :

Քրիստոսակոն հօտին անմահ արօտ
 և՛ ճուրք հանգըստեան . հըսկող հո-
 վի՛ւ խա՛ւարահա՛լանձ . բանաւոր փա-
 րախ սուրբը թովման և՛ փիլիպոս՝
 բարե" :

Ս' մաքրագործ հոգւոյն՝ անօթ ընտ-
 րեալ և՛ ձիւնա՛ փայլ . թագաւորք
 երկրի՛ իշխանք աշխարհի՛ն . անպակաս
 գանձո՛ւց բաշխող յակոբ ալվեա՛ն
 յո՛ւգա յակոբեան՝ բարե" :

Նրեքսրբեան մի տէ՛րութեան խո՛ր-
 հուրդ կամաց և՛ հազարապետք փո-
 շոց հընչմունք բարբառք աւե՛տեանց .
 ընդ ամենայն երկիր սո՛ւրբըդ շմա-
 ւօ՛ն և՛ մատաթի՛ս՝ բարե" :

Ղանին կենաց կանուխ քարոզ և՛ ա-
 ւետարանիչ՝ . երգ փրկո՛ւթեան
 հընչումն անհա՛ւոր . ազգի մարդկան
 պարծա՛նք սուրբըդ մատթի՛ս՝ բա-
 րեխօս լեր առ" :

Ղնձառելի՛ դրսխտին աստէն տեսող
 և՛ երրորդ երկնից նըկատող բարձանց
 խորոց բա՛նալի . երեքասան սուրբ
 առաքեալ պողո՛ս հայր համատարած
 բարե" :

Լիանն Լիօնախառն և Էրիս Լիօնախառն:

() Երկու թիւն (իբ):

Մաստուծիւն երկնային
իջեալ ի վերստ . Ժողո-
վել զընտրեալն ի սկիզբա-
նէ զյիմարս աշխարհի . և

լըցեալ լուսով քո ի մաստուծեան .
հալածել սոքօք ըզխաւանն անգի-
տութեան ի մէջ . աղաչանօք սոցա
խնայեալ ի մեզ մաքրամտէր փրկիչ .
ի ծովու ճանապարհորդեալ անհետ
ընթացիւք . ի ծովակէ կոչցեր զոր-
սարդս անբանից կենդանեաց ի մահ .
զի ի ծովէ աշխարհի որսացեն ըզ
բանականքս ի կեանս . աղաչա՛ .
Լանաւոր երկրի մըշակդ երկնային .
որ ետնէր ըզսերմն կենաց ի լեզու
բանին մըշակաց . և առաքեցեալ
սերմանել յողիս բանաւորաց . աղա՛ .
Ո՛ր զօրինակ երկոռոսան առաքելոց քոց
քրիստոս . և զեօթանասուն ընտրելոց
աշակերտաց . յառաջագոյն ծանու-
ցեր ի թիւ արմաւենեաց և աղբե-
րացն յողիմայ . աղաչանօք սոցա
խնայեալ ի մեզ մաքրամտէր փրկիչ .
Ո՛ր շինեցեր ըզտուն քո զեկեղեցի
ի մաստուծիւն հօր յիսուս . և կանգ-
նեցել ի սմա սիւնս զեօթն արիւնի

հողմոյն զօրութիւն . և առաքե-
ցեալ ըզծառայս քո սուրբ զառա-
քեալն . կոչել զհեթանոսս յարբու-
մն ուրախութեան խառնեցելոյ բա-
ժակին . աղաչա՛ .

Ո՛ր էի յեութեան որդի միշտ էէն
անեղանելի ծնունդ հայրական . զո՛ր
ի վերստ հընչեցին որդիքն որոն-
ման . և յայանեցին որդւոց մարդկան
զծա՛ծ կապէս խորհուրդ :

Լանն անըսկիզբն ի կուէն սկիզբ-
նաւորեալ . ի յերկրի մարմնով ե-
րեւցաւ . զո՛ր տեսիլն քարոզք բա-
նին ճըշմարտութեան . և ծանուցին
տիեզերաց ա՛ստուած և մարդ .
Խկապէս բանն աստուած միացաւ
ի մարմնի . անփոփոխ գոլով յէ՛ո-
թեան . որում եղեալն ականատեսք
որդիքն որոնման . և ընդ հանուր
քարոզելոյն զծա՛նըն մարմին եղեսլ :

Առաքեալ և նախալըկայ քրիստոսի
սուրբ ստեփաննոս . որ ըզքարկո-
ծումն յանձն առեր . և յանմահից
բնակարանսն վերափոխեցա՛ր . աղա-
չեա՛ զաստուած շնորհել մեզ ըզ
կեանս ա՛նվախճան : Տո՛ւակ անմահ
ի մանալի դրախտին շնորհեցա՛ր ի հօ-
րէ . և լուսաւորեցա՛ր անձառապէս ա՛յ
սօրցինձա՛ն զա՛պք հրեշտակաց ընդ
քո՛ մեծապայծառ ճգնութիւնդ . աղա՛ .

Լստուածաստեղծ մարդոյն պրտուղ
ընծայեցար՝ մէրձ յանմերձենալի
լոյսն . և հայրենի՝ մանդուութեան
եղեր ժամանգորդ . անշա" :

Ղա՛նապարհ վը՛կայից յեա քրիս-
տոսի գլտա՛ր . և տառուածային փա-
ռանցն արժանաւոր եղե՛ր . բանսար-
կո՞ւն զինու քո վերաւորեցաւ . և
նախաստե՛ղծն պայծա՛ռացեալ բերկ-
րեցա՛ւ . անշա" :

Դասակարգեալք և՛ մեք ընդ ան-
մարմնական բազմութիւնսն . վերա-
հայցե՛մք ընդ հրե՛ղէն լեզուացն ա-
ղօթանուէ՛ր մաղթանօք . հայցե՞մք
ի՛ . քէն մարդասեր փը՛րկիչ . խնա-
յեա՛ ի մեզ ստեղծօ՛ղ մեր և կեանք
անշարհի՛ :

Արգարէ՛ից գերագոյն և՛ մեծ ի
ծնունդս կանանց . ո՛ր ըզտնօրէ-
նութիւն տառուածորդոյն ի՛ յար-
գանդի՝ ծանեար հոգւոյն . անշահմ
զտառուած վտըն մանկանց ե՛կեղե-
ցու՛յ :

Յորովայնէ՛ յորովայն ե՛րկըրպագօ՛ղ
քրիստոսի՛ . որ ըզ հո՛ւրն տառուած
մերո՛վ բնութեամբ մը՛կըրտեցե՛ր ի՛
յորդանան՝ . անշա" :

Լատա՛րոմն օրինաց և՛ նախասկիզ-
բն շնորհաց . որ հոգւո՛ցն ի՛ ԴԸ-
ժոխս՝ քարո՛ղեցեր ըզ փը՛րկութիւն
գալստեամբն քրիստոսի՛ . անշա" :

Ի՛ յսօ՛ր զինանալի՛ լուսոյն ծագօ՛-
ղն ի՛ խաւարի՛ նստելոցս . ըզ ԴԴԻ-
գորի՛ս սուրբ հայրապե՛տն՝ . եկե՛ցք
վերապատուեացուք :

Ի՛ յսօ՛ր զանապական հոգւոյն պար,
գէն բաշխօղ որդւո՛ց Թորգոմայ՝ .
յը՛րդիս լուսոյ նովաւ ծընեալ՞ք .
եկայք վե՛ :

Ի՛ յսօ՛ր զատուածային բանին պատ-
մօղ ի՛ հայաստան աշխարհի՛ . աշակեր-
տեալ նրմա մանկո՞ւնք . Ե՛կայք" :

Ի՛ յսօ՛ր երգէ՛ եկեղեցի՛ որդւո՛վք
իւրո՛վք ընդ հրեշտակս՝ . յի՛շատակի՛
լուսաւորչի՞ն փա՛ռք ի՛ բարձա՛ւն
տառուածոյ՝ :

Ի՛ հաբաշխօ՛ւ անդերէն՝ տնհոտա-
հոսը՛դ վըտակ՝ . կէ՛նդանարա՛ր սուրբ
հոգի՛ . օրհնեա՛լ ես լոյս ճը՛շմարիտ .

Ի՛ յսօ՛ր ի՛ սուրբ վերնատունն եկեալ
անտուած ճը՛շմարիտ՝ . հրաշազարդեանց
զմաքեալն ի՛ լոյս փառաց քոց
հոգի՛ :

Հըրճուողական խը՛նդութեամբ ա-
շակերտացն լըցեա՛լ . փա՛ռաթելով
ե՛րգէին՝ օրհնեա՛լ ես լոյս գե՛րա-
ղանց :

Ատա՛ւոր փառաց քրիստոս անմա՛-
հութեանց բաշխօղ . ի՛ փառաւո՛-
րեալ գալստեա՛ն նը՛ն քո . արժանա-
ւորեա՛ ընընջեցեալսն մեր . դաս-
կից լինել սը՛րբո՛ւց քոյ . մարդա՛-
սիրա

սիրտ'ս' ալէս ո՞ր էս միշտ 'ի' յա-
Թո՞ւ փառաց :

Օտրո հաւանարեցեր ընդ սուր-
բլա քո . հաղորդել մարմնոյ և մ-
րեան քո տէր . այսօր ընկալեալ հաւ-
գո՞ զհոգիս նոցա . կենսագործելով 'ի'
կեանսըդ յաւիտենից . մարդա՞ :

Յորժամ առնես զհատուցումըն տը-
և սուրբք քո պարծեցցին 'ի'
քեզ . յայնժամ խնայեալ 'ի' դաւա-
նողքս քո . դասաւորելով յաջակող
մեան դասուն . մար՞ :

Եւ յսօր զանձառելի՞ ծննդեան քո
տէր ըզ սարնաւո՞ր խորհրդոյ . 'ի'
հողանիւթ գոյացութեա՞նց փոխա-
դրեցեր 'ի' յերկինս :

Եւ յսօր զանտանելի՞ բանիդ բար-
ձուն ըզ քերուքէն հողեղէն . բարձ-
րացուցեր 'ի' ստորայնո՞ցս դերա-
կայիցըն կայանս :

Եւ յսօր զանապակն կոյսն որ ըզքեզ
մաքուր կաթամբ կերակրեաց . 'ի'
զգայական փոխեալ բնութեա՞նց
յիմանալեացըն խորանս :

Եւ միածինն 'ի' հօրէ և լոյս
փառաց ընդ նրմա . ճա՞նք հընչե-
ցի՞ն սանդարամե՞տք անդնդոց :

Տեսեալ ըզ լոյս մեծ հայրնպետին
գրեգորի . պատմէ՞ր ցնծութեա՞մբ
հաւատացեալ արքային :

Եւ կայք շինեցողք սուրբ ըզխորա-

նըն լուսոյ . քանզի 'ի' սմա՞ ծագեաց
մեզ լոյս 'ի' հայաստան աշխարհի :

Փառք հօր և " :

Ո՞ր տիրակալդ իշխանութեան հա-
ղորդս արարեր ըզսուրբ զառա-
քեալն . կապել և արձակել զորդի՞ս
մարդկան յերկինս և յերկրի . և ա-
թոռակի՞ց լինել քեզ խոստացար
յորժամ նրստիս յաթոռ դատողն
կան . աղ՞ :

Ո՞ր 'ի' հօրէ առաքէ՞ցար 'ի' փրկու-
թիւն ազգի՞ մարդկան . միածին ո՞ր
դի՞ և բանդ աստուած . ըզքեզ բա-
րեբանե՞մք աստուած հայրցն մերոց
Ո՞ր զընտրեալն 'ի' քե՞ն յառաջքան
ըզ լինէ՞ն աշխարհի . առաքեցեր ընդ
տիեզերս աւետարանո՞ր արքայութեա-
նըդ . ըզքեզ՞ :

Ո՞ր լսո մարմնոյ չարչարանացն քոց
եղէն կամու չարչարակից . որոց 'ի'
փառսն հայրենի լինել նրման քեզ
խոստացար . ըզքեզ՞ :

Ըզտեր օրհնեցէ՞ք ե՞րբ բարձր արա-
րէք ըզ նա՞ յաւիտեան :

Եւ կեղեցիք հեթանոսաց հաստա-
տեալք առաքելովքն . զբա՞նն որով
երկինք հաստատեցան . օր՞ :

Վահանայք և ժողովուրդք միա-
բան ճայի՞լ երգով . զլոյսն ճըմա-
րիտ որ ծագեցաւ առաքելովքն .
օրհ

օրհն

Եւստուածածին ամալ լուսաւոր.

որ ըզցօղն կենաց հեղեր յերկեր
բանաւոր. և զնախամօրն շնորհեր
պարտեացն ըզհօւր. անդադար ձայ
նիւ զքեզ բարեբանեմք. և հոգևոր
եղգով մեծացոցանեմք:

Տեղե անտանելի բանին. և երկիր
վայրափակ յորում լլցան անգանիցի.
և արեւիք արեգականն անդարու
թեան. անդա:

Օքեզ կառարումն մարդանի
ից. կուսական. քո ծննդեամբ որով
բնութեանս. բախտեցան օրհնք. հը
րաբուն սեռիցն փոխադրեալ ի լու
սածեմ խորանս. անդա:

Այլ անաքիզ միւսնին որում
ետուր յաշխարհի զընարեանսն. քո խ
կըզբանէ. աղմիւս չանօք սոցա
նոր ծաւալմեա մեզ:

Փառնցն հօր ճառադսցի որ շնոր
հեցեր աշխարհի լուսաւորիչ զառա
քեանս. աղմ:

Կենդանարար սուրբ հոգի որ ի
լեզու բաժանեալ հանգեան ի սբ
առաքեանս. աղմ:

Եւստուած ի երկնայնոցն վայր ի
շեալ տօնեն ընդ հողիդ նքս. ըզ
յիշատակ սուրբ առաքելոցն. բրիս
տոսի որք դասեցին ըզմարդիկ

ընդ հրեշտակս. փառաւորն ծով սբ
զերբորդութիւնն համադոյ:

Եւստուած պարսկեց եղեալ վերնո
ցն ուրդիք նոր սինիսի. ի յիշատակ
կիւ լեզուացն հրեղինաց. որովք ե
ղեն ըզգեցեալք ըզբրիտոս. փա:

Եւստուած քահանայք և պաշտօնեայք
սուրբ եկեղեցւոյ. տօնախմբեմք ն
զյիշատակ լուսնի ծագողաց. որովք
մաքրեալք օծութեամբ սուրբ հո
գւոյն. փառա:

Եւստուած լք մատուցոյ ընտրեմք
ի սկըզբանէ նախ քան զաշխարհս.
նոր ծաւալմեա եղեք տեսանել
զանտեալն հրեղինաց. բարեխօսե
ցեք առ տէր վարսն մանկանց ե
կեղեցւոյ:

Բարեկամք քրիստոսի հաղարա
պետք աստուածայնն խորհրդո
ցն. նոր ծաւալմեա լք ի հոսանումս մե
զաց ծովն վերածիք զմարդիկ ի
կեանս անմահ. բարեխօսեցեք առ
տէր վա:

Վերագոյն քան ըզբնաւս. անձա
ռելոյն հասկեք երանութեան. ու
նք ի գալըստեան տեսուն նրաւիք
յերկնասան մթնոստն քրիստոսի.
բարեխօսեցեք առ:

Կանոն Յափանու Սարգարէին :
Իսկ շ() Եփեսոսիւն յԱպաշխարութեան
Յայնէն առա :

(Ի Գ)

Յր զանձանութիւն ծածկապէս
խորհուրդ անօրէնութեանդ
քո՝ մարգարէիւք տըպաւո-
րեալ ցուցեր . առօրեալ ճարճըն
մեռոց :

Ո՛ր զանապակսն Թաղմալն քո՝
յեկերի նըշանակեաց յոփսան ՚ի
փոք կէտին . պահելով կենդանի .
առտուած հար :

Ո՛ր ըզփլըրկական քո՝ աւետարանի
գուշակելով զխօսչուրդ . նի՞նուէի
բարոզեր ապաշխարութիւն . առտո-
ւած հար :

Կործրք տեառն ըզտէ՛ր օրհնե-
ցէք . քաղցրաձայն երգով բարձր
արարէ՛ք յաւիտեան :

Կիշէք ըզտէ՛ր օրհնեցէք :
Ո՛ր առաքեաց ողորմութեամբ զմօր
գարէն յոփսան . քարոզել նինո՝
էմցւոյն ապաշխարութիւն . օրհ-
նեցէք ընդ զուարթօճեսն ամենայն
ժողովուրդք . և բարձր սրահէք ըզ
հայրն երկնաւոր :

Եւ բարձր ըզտէ՛ր օրհնեցէք Ո՛ր ըմ-

բռնեաց ՚ի փոք կէտին ըզփախու-
ցեալ մարգարէն . և ծանցց ըզգը-
թովութիւնն անարեւո պահելով . քո՝
վեցէք ընդ սէրովքէսն պաշտօնեայք
բրիտանի . և բարձր սրահէք զէ-
ակից բանն հօր :

Խորայել ըզտէ՛ր օրհնեցէք : Ո՛ր
լուսն մարգարէն ՚ի խորոց ան-
դընդոց . և իրկեաց ՚ի դըժոխոցս
կոնուսիւն . բարեբանեցէք ընդ քե-
րովքէսն քահանայք բրիտանի . և
բարձր սրահէք զփառակիրց սուրբ
զհոգիսն :

Սարգարէն ՚ի փոք կէտին
աղաղակէր և ամսսէր . տէմսմսմ
նայեալ յիսն և մի տար զիսն հը-
զօրի՛ն անշա :

Չոյն բարձր ՚ի խորոց անդընդոց
մառառտուած ողորմեմ . եմսմմ
ձայն մղաղակի իմոյ հայեցէ՛ք ՚ի լըտե-
լիս քո՝ տէ՛ր :

Բարեխօսութեամբ սուրբ անողւ-
ծածնի և միշտ կուսի աղանձեմ .
տէմսմմ փլըկեալ զէս ՚ի յո-
րոգայթէ յաներևոյթ Թըշնամա՛յն :

Ո՛ր ողորմութեանց բաշխօյ քրիստո՛ս
ո՛ր զըծացար ՚ի քո յախարածս . գը-
թա՛յ յիս ՚ի մեղաւորս որ ողորմա՛-
ծըդ ես յամենայնի :

Ո՛ր ՚ի բարկութեան զողորմութիւն
Ի Կ
Եւ ՚ի

յիշեցիր անքո օտեղծութիւնս. յիշեալ զիս ընկալաւորս. որ:

Ո՛ր ի՛ ժամանակեան մերձեալ մահո՛ւն փրկեցեր ընդ ի՛նուէս յիսն. փրկեալ զմեզ ի՛ հրոյն յաւիտենից. որ ո՞ղ:

Կանխեալ յոյժանու առաքելով յանմահութեանց ստորգեւ ողբն. նինուէր մահաբեր քարա՞ղ:

Յահել՝ ըստ բաբառոյ մարգարէին զարհո՛ւրելով Թագաւորի՝ անխոնարհեալ զճշման ի՛ սո՛ւտ:

Պահ՝ զստուիրէր ժողովը. դեաննն ստղծող առ տէ՛ր. ինքն դե՛ւր զԹողովի՛ն մեղաց:

Նապեալ՝ առաւօտ խաղաղութեան յանմահաբար տեսունէն. և ըզմահու փարատեաց զերկի՛ւղ:

Ուստի՛ ողնութիւն նոր ե՛րգէին քեզ Թաղաւոր անմահո՞ց. փրկո՛ւ զի՛ն ձե՛ռաց մահո՛ւն:

Ինդո՛ւր և զիւրեանքս պատուակեն արեամբը՛դ քո սրբո՛ւ. փրկեալ քրի՛ստո՛ս ի՛ հրոյն յաւիտենից:

Յոյնա՛ն մարգարէն աղա՛ղակէր նինուէ՛ր. մեղսն. մէհա՛ն երե՛ք աւուրք և լո՛ւս և՛ս ի՛ցէ՛ն նինուէ՛ն:

Չայնի՛ւ հաւաքմամբ պաղմտէին անքե՛ր զընծա՛ծ. փրկեալ ը՛զ

մե՛զ ի՛ մահաւի՛թ հրա՛ւիրմանէն. ե՛րկեցո՛ւ:

Խացա՛ն ընդ լուսոյ առաւօտուն ողորմութեա՛ն. քո՛ զճ՛ւռն. և՛ լուար ձայնի՛ տղայոց անմեղաց բիւրաւորաց փրկելով ի՛ մահաւի՛թն:

Եւ մե՛ք ընդ նստին հայցեմք ի՛ քէն փրկելի՛ն. ո՞ղորմած. փրկեալ ը՛զմե՛զ ի՛ սպառնալեաց գեհենոյն. և քե՛զ փա՛ռք յաւիտեանս անմէ՛ն:

Ո՛ր առաքեցե՛ր զյոյնան՝ քսորդել մեծի՛ քաղաքին նինուէր՝. յայտնելով զառա՛ւք զմարդասիրութի՛ւն. նրդ. ընկալ և զի՛մս ապաշխարութի՛ւնս:

Իշեալ ի՛ կիտէն՝ երեքօրեայ Թաղամբ պահելով կենդանի՛ն. յ՛րի նակ Թաղման քո և յարութեա՛ն. կեցո՛ւ և զի՛ն զմեղք ը՛զմեռեալս:

Ո՛ր լուար ձայնի՛ սղօթից՝ երկոտասան բիւրուց և՛ մանկանց տղայոց. ներող գընթած և երկայնամի՛տ. լուր անժա՛ և ի՛նձ որ կարգամս առ քե՛զ:

Ապաշխարութեամբ անարեցաւ քսորդն նինուէացւոց. ի՛ լե՛ւ ձայնի մարգարէին եղև Թողովի՛ն մեղաց. Իհաս բանն առ Թագաւորն. պատուէ՛ր տայր ժողովրդեանն. լուսել ի՛ բերանոյ մանկանց տղայոց զարբայն:

բա՛յն երկնի՛ց յօգնութիւն կոչէին՝

լըսէ՛լ ձայ՛ն:

Արա՛յան Արե՛այն Արե՛օթ Օգոստոսեան:

(Օրհնութիւն (14))

(Օրհնութիւն (14))

մենասո՛ւրբ երրորդութեան
ընտրեալ ծառայ և հա-
ւատարիմ . յաղթող

տպառա՛զէն և քաջ նա՛հատակ . երա-
գաստ սուրբըդ սարգիս շնորհաց
ծթե՛վան . բարեխօս լեր առ քրիստոն
վասըն անձա՛նց մե՛րց:

Սագաւորին երկնաւորի սուրբ՝ զ-
րապէս և մենամարտիկ . սիրով ան-
մահին խաչեալ յոչխարհի՛ . երազա-
հաս սուրբ՝ըդ սարգիս խաչիւ պը-
տահեալ . բարեխօս՝:

Մրեգանան արդարութեան մե՛ծ կա-
րապէս պայծառ արհեսեակ . ցոլա-
ցեալ յարեւմտից ի՛նչ յելս արեւու՝ .
երազահաս սուրբ՝ըդ սարգիս անշէ՛ջ
ճառագայթ . բար՛ն:

Մետաւոր հայոց մեծաց զիմեալ
ի՛մէջ երկրի՛ն ի՛նչ հիւսիսոյ . հովըն
հարաւոյ ի՛նչ դաշտ ծաղկածին . երա-
գահաս սուրբըդ սարգիս տո՛ւնի ան-
մահութեան . բարե՛ն:

Մարտիրոս զինու զուեալ մը՛
տեր ի՛նչ մե՛ծ հանգիս քաջութեան .

մարտիրոս զինու զուեալ ի՛նչ տարս քե՛կա՛

յեալ . երազահաս սուրբ՝ըդ սարգիս
և մարտիրոս մե՛ծ պըսնկաւորք .

բարեխօս լերուք՝:

Վերագոյն պատիւ տաեր ի՛նչ բարձ-
րելոյն բանին բարեխօս . կատարիչ
խնդրումսն լը՛սող անգլից . երա-
գահաս սուրբըդ սարգիս գե՛րեաց
գե՛րեհան . բար՛ն:

Յաւալից կենաց մարդկան զո՛րեղ
բըժիշկ սրբիչ արտասուաց . նեղելոց
դիւրիչ վըշտաց մը՛խթար . երա-
գահաս սուրբըդ սարգիս դիւրաց հա-
լածիչ . բար՛ն:

Վեղեցիկ անուն բարի քաղցր և ա-
նուշ պըտուղ շրթանց հաւատացելոց .
ի՛նչ գիշերի՛ն և ի՛նչ աւուրջեան յո՛ւսով
կը՛նցեալ . ընդ ամ տեղիս մի՛-
շեալ և՛ փառանորեալ . երազահաս
սուրբ՝ըդ սարգիս գե՛րեաց անգա՛սիչ .
բարե՛ն:

Սաղաւարտ յուսոյ անմահ բանին ե՛-
րեալ ի՛նչ գլուխ մե՛րոյ ի՛նչ խաչին . սու-
սե՛ր աջոյ վահան հաւատոյ քրիստո-
սոսի՛ր զօրաց և՛ զօրապետաց . առե-
նահաս սուրբ՝ըդ սարգիս ամուր
պարկաւ ընտիր հե՛ծելոց . բարե՛ն:

Սահիլից բանն ի՛նչ հօրէ՛ ի՛նչեալ յերկ-
նից ըզլընի՛ ձայնիդ . ուստի գաբ-
ընել վերապէ՛ր զկոյսըն մարմամ
առ ամուրթեամբ յղացեալ ըզլընի՛

յորովանի . և՛ . քրիստոս բարեխօսեալ
վասն անձ" :

Ընդ ժամանակ ձայնի ողջունին մա-
րիամու և՛ . եղև ամբեթ . խայտացե՛ր
ձայնդ . ընդ առաջ բանին աստուծոյ .
յորովանէ ամուսն երկրպագե՛նով .
և՛ . քրիստոս" :

Թագաւորն բողոքեց՝ պարծած-
կեալ յարգանդի՛ կո՛ւսին . զոր ծա-
ռայդ հաւատարիմ տե՛սեալ հոգւո-
վէն սըլբով և բերանով մօր քո-
՛րհնաբանէ՛իր . և՛ . քրիստոս բարե" :

Եւ մաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտ-
րեալ և՛ ձիւնափայլ . Թագաւորք
երկրի՛ իշխանք աշխարհի . անպա-
կաս գանձոց բաշխող յակոբ արեւ-
ան յովդա յակորեան . բարեխօս
լերուք առ տէր վասն անձանց մե՛րոց .
Երեքսրբեան մի տէրութեան խո՛ր-
հուրդ կամաց և՛ հազարապետք . փողոց
հընձմանք բարբառք անետեսն . ընդ
ամենայն երկիր սուրբ ըդ շմաւօն և՛
մատաթիւ . բարե" :

Իանին կենաց կանուխ քարոզ և՛ ա-
ւետարանիչ . երգ փրկութեան
հընչումն անհաւոր . ազգի մարդկան
պարծանք սո՛ւրբը . մատթեոս . բա-
րեխօս լեր առ" :

Եւ շաւմէ ըզքեզ տէր բարեխօսու-
թեամբ սըլբոց աստվանց . որք նա
հատակեցան ի ճակատամարտ օրտե-

րաղմի . յաղթող գլտան ընդդէմ
Թընամուսն . բարեխօսութեամբ սո-
ցա քրիստոս խընայեալ ի՞նչ մեզ :

Ո՛րք առին զըսպառազի՛նութեան զը-
րահը՛ս հաւատոյ սըլբոց ի՛ւրեանց .
և ընկալն ի գլուխ սաղաւարտ փըր-
կութեան ըզնը՛շն խաչին . սու-
սե՛ր ընդ մէջ ածեալ ըզձմարի՛ն
սուրբ հոգին . բարե" :

Ո՛րք մաքրեցին զանձինս իւրեանց տա-
ճար անուանը՛դ քո՛ւմ սըլբոց . և՛
բուրեցի՛ն հոտ անուշի՛ւթեան զա-
ղօթս ի՛ւրեանց . ի տեղե՛ղ հեղման
սուրբ՝ արեան ի՛ւրեանց . բա" :

Ո՛ր առաքեցար ի հօրե՛ հոգիդ ա-
նեղ և համագոյ . աղաչանօք խնօրի-
նաբար քո՛ւմ էանցին . լինել մըխի
Թարիչ սուրբ՝ առաքելոցն . աղաչեմք
ըզքեզ ո՞ղորմեա :

Ո՛ր իջեր տի՛րաբար յերկնից սաս-
տիկ հոգւոյ նըման աստուած յայտ-
նապէս . և ի հրե՛ղէն լե՛զուս բա-
ժանես՛լ հանգեար ի՛ դասս անա-
քելոցն . աղաչե՛ :

Ո՛ր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն
ի մաստութեան զհոգիս սրբոց քո՛ց
առաքելոցն . օրք արբուցին տըրտմե-
ցելոց ո՞րդւոց անամոյ ըզբաժակն
ո՛ւրախարար յայգւոյն երեմոյ՝
աղա" :

Յորժամ յերկնից գո՛չե՛ր փողն ազ-
դե

դեցո՛ւթի՛ւն առնելով տիե՛ղերաց՝
 ի՛ր դատաստանն տնայնոր. յայնմաւոր
 ահեղին՝ յի՛շտ տէրձր և՛ ըզմեր ըզ
 նը՛նջեցեալսն և հանդո՛ ընդ սո՛ւր
 բը՛նքո՛ :

Յորժամ ճառագայթք աստուածու
 թեանդ փայլի՛ն իյարևելեց . և՛
 դպրութիւնք հրա՛յցը՛ն բա՛
 նի՛ն. յայնմ աւո՛ւր ահե՛ն :

Օտրհուրեալ դողն աւարածք ի
 ձայնէ՛ սրովբեագո՛ն փողոյն . յորժամ
 հարկանէ՛ հրեշտակապետն և՛ կոչէ ի՛
 դատաստան զա՛զգս որդւոց մա՛րդ
 կան . յայնմ :

Ինսկիզն աստուած՝ անձառելի՛ ան
 բաւ զօրութիւն . որ յիսկզանց
 յաւիտենից խնամարկեցեր զորդիս
 ադամայ . գերագոյն . այսօր շնորհիւ
 փայլեալ ցո՛ւցեր ծը՛նը նդեամբ ըզ
 մայր միածնիդ քո՛ ընտրելոյ . աղա
 չունօք սոցա խընայեա՛ ի՛մեզ :

Ո՛ր յանէից բանիւ գոյացուցեր
 զաշխարհս ամե՛նայն . այսօր մարդա
 սիրեալ տնօրինաբար ի՛ր յանապե՛
 անկեր հիմունանո՛րոյ աշխարհի՛ աղ՛ :
 Իյամուլ երկրէ այսօր բուսաւ մե՛զ
 բարեբեր բո՛յսը՛ն բարի . շուշան
 հովտաց ծաղիկը՛ն դաշտաց . միա
 մայրըն մայրիամ ա՛րմատ տընկոյն ան
 մահութեան . աղ՛ :

Ո՛ր ի սկզբանէ՛ իմաստութեամբ հաս
 տատեցեր զեկեղեցի՛ հօր իմաստու
 թիւն . զոր նախանրկար տեսութեամբ
 նըշանակեաց մովսէս խորանաւն երկ
 նահանգոյն ի՛ սինա լեռին . լուսա
 ւորելով փառօքն անտու՛ծոյ :

Ո՛ր ըզխորհուրդ անապական տնօրէ
 նովութեանդ քո՛ ի՛ սըբբոյ կուսէն .
 տըպաւորելով տապանակն աստուա
 ծային ուխտին կտակարանաց բանիդ
 անտու՛ծոյ . փառաց անեղի՛դ տեղե
 հանգը՛ ստեան :

Ո՛ր ի կեանս վերադարձի՛ բնութեան
 դարձամբ յորդանանու՛ օրինակե
 ցեր . և՛ ըզբընութիւն մահու և
 դժոխոց կործանմամբն երի՛քովի
 տապանակաւ խաչին՝ հրաշագործեալ
 նոր խորայէլի . օրհնութիւն քեզ
 տէր երգեսցեն մա՛նկունք :

Փառք հօր և՛ :

Խաչաչարչար սուրբ դիտապետ նըշա
 նագործ անուամբ ի՛ խաչ և՛ յեկեղե
 ցի . առաւել պայծառ ի՛ գըլուխը՛ն
 զա՛գայ . ի՛ գագաթան տեղոջն օրհ
 նեալ սըբբոյն մե՛սրոպայ . երագա
 հաս սո՛ւրբը՛դ սարգիս բա՛գնեաց
 կործանիչ . բարեխօս լեր առ քը
 ըխտոցս վա՛սն անձանց մե՛րոց :

Ծագիս ՚ի յեփրայից . և յարուցանես
 ըզմե՞ս առաջն . յայնժամ դասեա՞լ
 ընդ աջմէ քում մէ՞ս և՞ կոչեա՞լ
 զմեզ ՚ի փառքս քո :

Հորժամ հեծանոցաւ դատողո՞ւ,
 Թե՛ան քո՞ տէր . սրբե՛ս ըզ կալ ա՛շ
 խա՞մս մ՞ընչի . յը՛շտմարա՛նս արքա՞
 յութեա՞մս նդ . ժողովեա՞լ ըզմեզ
 ընդ արդարոցն :

Հորժամ եկեղեցի՞ հա՞րսնացեալ
 միանա՞լ ընդ փե՛սա՞յիդ . ընդ իմաս
 տո՞ւն սուրբ կուսա՞մս մս՛նացն . ար
 ժանացո՞ւ առագաստի՛ն ըզմե՞ս ընդ
 նոսին երգե՞լ ըզկա՛ռս ՚ի բարձո՛ւնս :

Յիշեա՞ր զմեզ տէր՞ յորժամ դա՞ս
 Թա՛գաւորութեա՞մբ ըդ քո :

Հնո՞րհեա՞մեզ տէր՞ զթողութի՛ւն
 բա՛ղում յանցանա՞ց մերոց :

Ուսո՞մեզ տէ՞ր փառքս տա՛լ մե՛ծի
 տէրո՞ւթեա՞ն ըդ քո :

() Ի՛հնեմք ըզ քեզ . ա՛նըսկիզբն
 հայր . որ յամե՛նայն ժամ օրհնի՛ս ՚ի
 դասուց քե՛րովքեկց :

Գովեմք ըզքեզ միա՛ծին որդի .
 որ անդադար փառա՛բանի՛ս ՚ի դա
 սուց սե՛րովքեկց :

Ի՛նդադար բերա՛նո՞վ անհանդի՛սս
 բարբառո՞վ . բարեբանե՛մք սուրբ ըզ
 հոգի՛դ որ փառա՛կիցդ ես հօ՛ր և՞
 որդւո՞յ :

Սի աստուածութիւն երրո՞րդու
 Թի՛ւն ա՛նբանանելի . որ ՚ի՛ հրեշ
 տածկաց՝ անդադար օ՞րհնա՛բանիս :
 Լնամրմնո՞ց զինուո՞րովութի՛ւնք . փա՛
 ռաբա՛նն ըզ քեզ ի՛շխա՞ն՝ հա՞յր
 աստո՞ւած :

Չորեքկերպեա՞ն կենդանի՛քն վա՛
 յեւո՛ւջ ա՛ղա՛ղակեն առ քե՛զ իշխա՞ն
 նածկից որդի՛ և՞ բա՛նդ ա՛ստուած :
 Իշխա՛նութի՛ւնք աթո՛ռոց գովեն
 ըզ քեզ . ամենա՛սուրբ հո՞գի և բո
 չրից ա՛ստուած :

() Ի՛հնեմք ըզքեզ ա՛նեղ անըսկիզ
 բն հայր . անհա՛սանելի և փա՛ռա
 ւորեալ յա՛նմարմնոց զինուո՞րու
 Թեանց :

Գովեմք ըզ քեզ ո՞րդի՛ հօր արար
 չա՛կից բանդ . նորոգօղ և կեա՛նք
 ա՛զգի մարդկան . Թա՛գաւոր յա
 լիսենից :

Օ քեզ բարեբանե՛ն ամենայն ա
 զինք . մըշտը՛նջենաբո՛ղն անը՛սպառ
 աղբիւր սո՛ւրբ հոգիդ ճըմա՛րտու
 Թեա՛ն :

Լստուածածին և սը՛րբո՛ւհի . ո՞ր
 ըզ բա՛նն աստուած անսերմն յը՛
 ղովութեա՞մք յարգա՛նդի կրեցեր .
 ա՛նդա՞դա՛ր երգով մեծացո՞ւցա՞
 նեմք :

Օ քեզ մա՞յր կուսո՞ւթեան և յը
 ղու

լուծեալն լուծայ. և առաջնորդ ան
ճանաչելի բընան կողմին ի՛քեզ փե-
սայացեալ բանին. անդամ:

Ի՛նչ լուծան կենք դատապարտու-
թեան. և՛ քե՛կ կանգնեցաւ մեղովցեալ
մայրն գլորեալ. վասն որոյ ըզքեզ
աստուածածին և կոյս. ան:

Եւ ի՛նչ քո քրիստոս երկրորդապէս մ-
արածք ամենայն. որ ի՛նչ փրկուի մե՛զ
կանգնեցաւ. սա՛ն եղևցի մեզ պահա-
պան յաղթող. անպրեցուցանել ըզմեզ
ի՛նչ անտրանց բանաբնութիւն:

Ի՛նչ սմա բարձրացար բարձրդ անիծից.
որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր. Ժո՛ղ-
ղովե՛լ ըզհեռացեալսն կենա-
բեր փայտիւն. անպրեցու:

Ո՛ր վաւ լուսաւորեցան արարածք ա-
մենայն. սմա՛ն սպասելին արդեւեալքն
ի՛նչ մեղսասէր բանտին. որ աղաւթեց
ըզմեզ ի՛նչ պատրա՛ն:

Փառք հօր և:

Յը՛նժամ մարիամ անդադարեալ ար-
դարութեան արեւելք. և աղաչեա-
լաւ ի՛նչ քե՛ն ըզքեզնէն անձ վասրն
մեր. զի դարձնուցէ՛ք վերադարձն ըզմեզ
ի՛նչ դրախտին ժառանգութիւն:

Ս Եւ ի՛նչ քե՛ն քրիստոս փրկեալսն
անձնայն ի՛նչ կուսէն վասրն. ըր՛ն. աս-
տուածոյ հարցն մերոյ:

Եւ յոր ցընձան որդիք աղանձայ.

քանզի որ ի՛նչ ըզքե՛ն օրինադիր
պահոցն ի՛նչ դրախտին. վասրն մե՛զ
պահել ճարմով յանձն առնու-
ած հար:

Եւ յոր երկրորդ աղանձ վասն առաջ-
նոյն անձաշարի լինելով ըզձա-
շարաց պրտոյն քաւել ըզպարտիւն.

անձ հար:

Ի՛նչ ար օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարեք
ըզնա յանձն տեան

Ո՛ր ըստ պահոց քառասնօրեայ փրկ-
կողմին պահելով հարսնացեալ
եկեղեցի. զի մայրն ի՛նչ յառաջնորդ
ընդ փեսային յարուցելով բա՛ն:

Ի՛նչ քե՛ն հաւատացեալք քրիստոսին.

ցընձնութեամբ պահեցուք. ընդ-

անմահին մահով մեռանելով մեղաց.

զի յարութեամբ նորա կենդանաս-

ցէ՛ք արդարութեամբ. բա՛ն:

Ո՛ր ընտրեցան ի՛նչ սկզբանէ անա-

պական կոյս մարիամ. լինել տա-

ճա՛ր սրբութեան. անձառ լու-

սոյն մի ի՛նչ հօրե. առ նա միշտ բա՛ն

րեխօսեալ կեցուցանել ըզմեզ

Ո՛ր առ ի՛նչ քե՛ն երկրորդ անգամ

վասն առաջնոյն յանցան նա. բնու-

թեամբ մերով պահելով. զմահա-

բեր պրտոյն լուծեալ զպատրա-

նըս. առ նա:

Եւ զաղաչեալ մայր անստուծոյ ըզ

Ժնեալն ի՛նչ քե՛ն վասրն զի

ընդ նր' մի' ն պահելով . սուրբ
յարութեամբ նորսն նորոգեցուք .

առ նա" :

Թախա Բ. Ողջ Բ' բմեա ինձ ան
Որ քառաջինն ոչ պահելով ըզ պա
սուի' րանն մեռնք . շնորհեցե' ը
քե՛ւ օրինակ մեզ պատուիրա՛ն կե
նաց' զի պահելով կենդանացո՛ւք .

ողո՛ւ Բ. :

Որ 'ի խորհուրդ քո կամաւոր մա
հուանն եկեղեցի' քո քրի'ստոս մե
ռանելո՛ւ օրինաց մեղաց' . զի յա
րուցեալ ընդ քե՛զ նորոգեցի 'ի'
փա՛ռս . ող' :

Իբն' ընդ նց' փա՛ռք յարուե՛ քո տէր
Որ տրտմական չարչարանաց խաչի' քո
քրի'ստոս . Եկեղեցի' ' հե՛թանոսաց' .
չարչարակի' ց գոլով քե՛զ սըբու
թեամբ պահչք . փա՛ռք :

Տո՛ւր մեզ տէր մահա՛ւ քո նրմանիւ
մեռելութեամբ մեղաց' . զի և կենա՛ց
քո' ց հաղորդիլ' արժանացո՛ւք կեն
դանարար անբայութեանդ . փա՛ռք
յարու" :

Լ' հա երա՛ () Բհն-Բի-ն Պահոց շա՛նն
հայնի Լ' շալ Խաղա-Բեան Ողբեացան Կա
4- :

ԵՅՐ Բ ԵՂՈՒՄ
ողո՛ւ . խոստովանիմ առ քե՛զ
որպէ՛ս զանա՛ռակ որդիս . Թող
ինձ ը՛զմեզս Բ' Բ և ողո՛ւմեա :

Տէ՛ր որ գըթացո՛ւր 'ի կիներն քանանա
ցի' . գըթա՛ և յիս 'ի' մեղա՛ւո՛ւ րա .
և ող' :

Տէ՛ր որ դարձուցի՛ր ըզ մա՛քսուորն
'ի' գիտութիւն ճը՛շմարտութեան' .
դարձո՛ և զիս ըզմոլորեալս . և ո
ղո՛ւմեա :

Լ' սառուած բա՛զճճա՛ ողորմ' . խընա
յեան յարարածըս քո՛ հայր ամենակալ .
և ողո՛ւմեա :

Լ' բեղական արգա՛րո՛ւթեան . ծա՛գեան
'ի' հոգի'ս մեր ըզ ը՛յս ճը՛շմարտու
թեան . և ողո՛ւմեա :

Տո՛ւր մեզ տէր զեանգնդ՛ութիւն . և
փրկեան 'ի' նեղանց մերոց հոգի'դ ճը՛շ
մարտութեան . և ող' :

Ինե՛ղ՛ութեան իմու՛մ օ՛գնեան ինձ
տէր . որպէ՛ս երբե՛մէն յովնանո՛ւ .
և ող' :

Ի' յանցանա՛ց իմոց մնըբեա զիս տէր .
Եր

որպէս երբեմն ըզմաքսանորն . և ող' :
 'ի ներդաւոյ շըրթանց փըրկեա զեւ
 տէր . և յարենէ ապրեցո և ողորմեա :
 () Ըզ ջը ման իմոյ զարտառու առ
 կանէմ առաջի . քո քրիստոս . թո' զ
 ինձ ըզմեղս իմ որպէս երբեմն ըզ
 պորնկին' . ո'ր միայնդ էս բազ
 մագութ :
 'նկանիմ առաջի . քո քրիստոս . ո'ր
 հալիւդ ես բանաւոր հօտի . խնդ
 լեա և զեւ ըզ մոլորեալս . որ փայն' :
 'ի ջը մեղս իմ ցուցնց քեզ քրիս
 տոս . որ բըժի' չկդ ես հոգւոց և
 տէր կենաց . բըժ' չկեա և զիմ զե
 ւանդութիւնս . որ մի' :

II Ըտանգիմ 'ի բազմութենէ մեղաց
 իմոց . առաւած խաղաղութեան օգ
 նեա ինձ :

'ի կեանքիմ հողմով անօրէնութեան
 իմոյ . թագաւոր խաղաղութեան օգ' :
 'ի խորրս մեղաց ծովու տարբե
 րեալ ծըփիմ . նաւապետ բարի փըր
 կեա զեւ :

III Ը'ի' իմեա ինձ աստուած :
 'ի լըսել ըզմայն փաղոյն յահագին
 աւաւրն . յորժամ հարկանէ' հրեշ
 տակապետն և կոչէ 'ի դատմատան' .
 ող' 'ի' :

'ի նըստիլ քո յատենի' դատաւոր
 ահեղ . յորժամ առնե'ս հրափորձու
 լի :

Թեամբ ըզքըննութիւն որդւոյ
 մարդկան . ող' 'ի' :
 'ի առ 'ի' քէն երկրորդ աղանձ վն
 որն առաջնոյն յանցանաց . բնու
 Թեամբ մերով պահէլով . զմահաբեր
 պըտղոյն լիճեալ զպատրանս .
 առ նա միշտ բարեխօսեա կեցու
 ցանել ըզմեղ :
 փառք հօր և' :

'ի' քդ աղանձաւ մայր աստուծոյ զծը
 նեալն 'ի' քէն վնսըն մեր . զի ընդ
 նը մի'ն պահէլով . սուրբ յարու
 Թեամբ նորս նորոգեալս . առ' :
 'ի' յիմ և' : 'ի' միւսանգամ զալտեան
 աստուծոյ որդւոյն . սուրբ խանն ե
 րեք և լուսաւորէ . զի նա է յոյս
 հաւատացելոց :

() Ըհնութեան Պահոց :
 ով կենցաղոյս հանապազ
 զեա ալէ' կոճէ :
 Սըրբիւեալ ալեք' Թըշեա
 մի'ն ինձ յարուցանէ :
 'ի' աւապետ բարի լեր անձին իմ
 մպաւէն :

IV Երձ եմ յընկըլ
 նաւապետ բարի . քան թ
 'ի' վերայ իմ բեռի'ն
 յի :

Լսողուած յօգնե՛լ ինձ փութա՛. քանզի Սեղայ տէ՛ր և անկանիմ առաջ ի՛. քո՛.
 խնրբք չարեանց ընկը՛ղմէն զիս յան՝
 դուռդս՝. այլ դո՛ւ նաւապէս լե՛ր
 և ի՞նձ ձեռնառու .

Փրըկեա՛ ի՛ վրտանդէ ըզնաւաբէ՛կս
 ի՛ յա՛լեաց ծովէ՛. քանզի կորնչի՛մ
 ի՛ մեղաց անօրէնութեան իմոյ՝ :

Լ՛ղաչե՛մ զքեզ տէ՛ր պարգևեա՛
 ինձ . ապաշխարութեամբ լուանալ
 ըզմեղս ի՛մ . և ողորմեա՛ :

Օտրտասու՛ւս իմ և ճշառաջանքս սը՛ր
 տի իմոյ՝. մարդասիրութեամբ ըզ՛. քո
 ընկա՛լ տէ՛ր և ողորմ՛ :

Սեբաեացի՛ն խնդրուածք իմ առա՛
 ջի՛ քո՛ տէր . բարերարութեամբ ըզ՛.
 քո խնայեա՛ յի՛ս և ող՛ :

Լ՛ղաչե՛մ ըզքեզ հայր երկնաւոր՝ .
 մի՛ դարձուցանե՛ր զերեմս քո յինէն՝ .
 զի նեղեա՛լ եմ ես վաղվա՛ղակի՛մ լե՛ր
 ինձ տէ՛ր :

Սողորեա՛լ անձն ի՛մ անօրէնու՛
 թեամբ . մի՛ կորո՛ւսաներ զիս տէ՛ր
 ըստ անօրէնութեան իմոյ . որ խընդ .
 բճղդ ես մոլորեա՛լ ոչխարիս :

Սանրացեա՛լ մեղք ընկը՛ղմի անձն
 իմ . ընկա՛լ զիս որպէս Երբեմն ըզ
 ալիկոծեա՛լ

Պորմ սատո՛

մեղայ ողորմեա՛ :

մեղայ ողորմեա՛ :

Սեղայ տէ՛ր խոստովանի՛մ ըզ յան՝
 ցանս ի՛մ . մեղայ ող՛ :

Սեղայ քեզ տէ՛ր քաւեա՛լ զիս՝
 Սեղա՛ք անօրինեցաք ա՛մե՛ն եքեան .
 ոչ պահեցա՛ք ըզպատուի՛րանքս քո՛ .
 մեղայ յ՛ :

Պարծի՛ր տէր ի՛ բարկութենէ՛
 քու՛մէ՛ . անցն ի՛ մէ՛նջ ըզցանու՛մն
 քո՛ . մեղայ յ՛ :

Ո՛ր ըզբռնի անե՛ղական զէ՛ռին երց
 զճյացու՛թեանց՝ . անձառա՛բար ծընար
 մարմն երեա՛լ ի՛ փրկութի՛ւն ե՛
 ղեկանացըս . առ նա՛ միշտ բարե՛
 խօսեա՛ վասն անձա՛նց մե՛րոց :

Փառք հօր և՛ :

Ո՛ր ըզստո՛ւղն ի՛ քէն կենաց ըն՝
 ծայեցե՛ր մե՛ռեալն ա՛ղա՛մայ . զորոյ
 պահօ՛ք բառասնօրեայ՝ քաւեաց զըլ՛ա
 ղոյն ճա՛շկ կո՛ւմն և՛ յանվա՛խձան ըզ
 նոյն մե՛րածեաց ի՛ կեանս՝ . առ նա՛
 միշտ՛ :

Լ. յԺմ և՛ : ի՛ միւսանդամ քո գա՛
 լաւեանըն յերեւիլ սուրբ նը՛շանիս՝
 արժանի՛ արա ըզճառայս քո՛ վերըս
 տի՛ն նորոգման . զի դո՛ւ միտն ես
 թա՛գաւոր փառաց օրհնեա՛լ յա՛լի
 տեանն :

(Օրհնա-իւն Պահայ :

մրձն զգաստւմբն քո ի՛
մէջ . յաղաղակէլ հողե-
ղինացս . բաղմագրւեալ
խնայեալ և մի կորուսանելու
կանգնեալ զանկեալս ի՛ գործանէ . ըզ-
միրաւորեալս ի՛ Թրչամուկն . որ
բրժի՛շկդ ես հիւանդաց՝ բրժշկեալ
զիմ զհիւանդութիւնս :

Ի՛ յանցանաց իմոց Թախտեալ անձն
իմ . գողմ . ո՛րպէս ը՛զմաքսաւորն .
աստուած քաւեալ զիս ը՛զմեղաւորս :

Ի՛ ներութից քրննող գաղանեաց
բրժշկեալ զհոգւոյ իմոյ զհիւան-
դութիւն . և կեցո՛ւ միայն մարդա-
սէր :

Ո՛ր երկայնամիտդ ես առ ամենեւեմն
ողորմեալ անձին իմոյ բաղմամբն . և
կեցո՛ւ միայն :

Ի՛ մեղաբաւախեալս ողորմութեան շ-
նորս պարգեւեալ ինձ յահագին ա-
ւուրն ը՛զ Թողութիւն . և կե՛" :

Բազում են քո գրթութիւնք ըզ-
բաղմամբն անձին իմոյ . ողորմեալ
աստուած քաւիչ իմ :

Օ՛ր քեզ անյիշատար տէր՝ մեղաց
չարին խաբամբն . ո՛ր ը՛" ը՛" :

Ի՛ քո ի՛ մեղսանգամ գալստեանդն :

յորժամ գնա զանտել զերկիր . ո՛ր
ը՛" ը՛" ը՛" աստուած :

Սեղաք մինչև յերկիրն և զանգա-
ր ըզ ցասումն քո շարժեցաք ի՛ մեզ .
տէր ըստ մեծի՛ քեւմ ողորմու-
թեանդ ողորմեալ մեզ :

Ի՛ ջաք մինչ ի՛ դժոխս ընկը՛ղմեալ
ը՛ք յանօրէնութեան մերում . տէր
միշտ ըզ գինս արեան սրտոյ քո և՛
ողորմեալ :

Հաւածեալ ի՛ մէջ տէր նշանաւ խա-
չն քո՝ զընդդիմամբս և զաներկեցի-
գազանն . և մի՛ տաք յապախանու-
թիւն զքո ժառանգութիւն :

Տաճար լուսոյ անբաժուելին և ա-
ռաղանստ անձառ բանին . ո՛ր ընտի-
նոյ մօրն և այլ բարձեր զանէծսրն
տըրտմալի . հայցեալ յորդուոյ քո միմ-
նի՛ հօր հաշտութեանն միջնորդի .
բաւո՛նալ ի՛ մէջ ըզ խո՛ւմութիւն
և ամլ զոգւոց խաղաղութիւն :
Փառք հօր և" :

Դատուած ածի՛ն անհարսնացեալ յերկ-
րէ յերկինս հաճոս ընծայեալ . յորժամ
բազմիս լուսոյ նրման քո միածնիդ
յաջմ կողման . յայնժամ մաղթեալ ըզ
մեր ը՛զնոցն՝ փրկել ըզմեզ յահե-
բոցոյն . հա՛մ
երգել ըզ

Եւ ըսեալ անկէսանումն և ակն պատու
 ւական ի՛նչ ձեռ խաչին . հերձանելով ը՛զ
 ծովըն կարմիր՝ անաջնորդելով ժո
 ղով ըրդեանն սեամբ ամպոյ ը լո՛յ
 սըն ա՛նմե կնե՛րէ՝ և Եւրոպոս . որ ձեռնցոյց
 մեզ սո՛վաւ մրտանել ընդ դուռն ա
 նե՛ղաչէ՛ն դրախտին տեանն :

() Եւրոպոսն պահպան :

ամենայն ժամ անաչաք իմ
 ոյս եւ Եւրոպոս . ի՛մեղաց իմոց
 սո՛ւրբ արա զիս տէր :

Հանցանաց իմոց զարհճւելի սիրտ
 եւ Եւրոպոս . աղաչեմ ըզքեզ Թո՛ղ ինձ
 տէր :

Եւրոպոսաց իմոց մի լուեր տէր Եւրոպոս .
 զի պանդճւիտ եմ եւ յանցանոր
 երկրէ :

Ողորմեա ինձ անտրւած իմ ողորմեա
 մեա ինձ . զի անպատասխան եմ յա
 մենայն Թո՛ղ ինձ տէր :

Ղանապարհք քո ողորմեա եւ ես
 միայն մոլորեցայ . դարձո՛ղ զիս և ո
 ղորմեա ինձ աստուած :

Կատաստանք քո արդար եւ ես
 միայն եմ մեղուցեալ . քաւեա՛ն զիս
 և ողորմեա ինձ աստուած :

Եւրոպոս եւ դու տէր քաւել
 յանցանաց իմոց . մի անտես առ
 նե՛ր զքեզս և աստուած իմոց :

Ողորմեա ինձ աստուած :

Եւրոպոս քեզ աստուածացի ողորմեա
 նառաի որդին . հայր մե՛ղա յ յե՛ր

կինս և առաջի՛ք քո . ողորմեա :

Փրկեա՛ն զիս անտրւած ի՛մ բազում
 մեղաց իմոց . արա՛ն արժանիք քոյին

սուրբ անբայութեանդ . ողորմեա :

Եւրոպոս իմ բազում եւ յոյժ ծա
 նոր եւ քան զաւագ ծովու . քանզի
 քե՛զ միայնայ մեղաց ողորմեա ինձ
 աստուած :

Եւրոպոս իմ արդուռն ողորմեա
 ողորմեա կարգամ առ քե՛զ .

քանզի քե՛զ :

Հեղ յիս ը՛զ գրեթու թիւնդ քո բա
 ջրամ ողորմեա և մարդասեր . քանզի :

Եւրոպոս քեզ տր . մեղաց ողորմեա :

Մեղաց անորինեցայ . և մատնեցայ ի
 ձեռս ա՛նձրէն Թը՛նամուրն . արդ ան

կեան աղաչեմ Թո՛ղ ինձ տէր :

Կան զամենեւեան առաւել մեղա
 տէր իմ գրեթած . քան զամենեւեան

անորինեցայ . և մատնեցայ ի՛մ ձեռս
 ա՛նձրէն Թը՛նամուրն . արդ :

Եւրոպոս տէր ի՛մ վերայ մե՛ր ողոր
 մութիւն քո . և բան փրկութեան

քո . պահեցէ՛ զանձինս մե՛ր ի՛մ մեղաց :

Ողորմութիւն քո և չըմարտու
 թիւն քո և լոյս երեսաց քոց . ա
 ճնորդեցէ՛ մեզ ի՛մ յարգարու
 թիւն :

Թիւն:

Ա՛ր ողորմածդ էս գըթած և երկայնամիտ տէր. ընկալ զաղանաւոր մեր. բարեխօսութեամբ սո՛ւրբ աստուածածնին:

Տէր ըզլուր միւսանգամ քո գալստեանդ լուսն և երկեայ. զի ուսնիս սրբոց պատուիրանաց եթէ գաս դո՛ւ ի՞նչ գատել զերկիր:

Տէր յիշեցի ըզլոր ըզգործս իմ և զանգութեաց. զի ծանեայ ճշմարտութեամբ զանաւոր և զանանաւոր քո դատաստանն:

Տէր յիշեցի և ըզգործ արարական սիրոյ քո առ քո արարածս. և ի՛նչ քո գրեթութիւնդ պապւիներն անգալեմ. ողորմեա ինձ յաւուր շինմիկ բրիստոս անդամ դատաւոր:

Ի՛շաանօք աստուածածնին անսպաւան քո՛ւմ ծընո՞ղին. զմանալի ալս սրտից մերո՛ւ ից. բացցեն ողորմութեամբ հայիլ ի լո՛յս քո բրիստոս:

Փառք հօր՛:

Անրիամ Կոյս անարատ զանապական փեսայդ անգալեմ. զի հաշտեցի ընդ սրբի եղեալ հոգի՛նս. և միտորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալ ի՛նչ նմանէ:

Ի՛յօթմ և միշտ՛:

Հորժամ յարեւելից փայլիս անձառլուսով լուսաւորես զհամառացեալսն. և դատապարտես զազգըն հրեից անհաւատից ո՛վ սո՛ւրբ քա՛նանք. ե՛ւր զիս լուսաւորեալ ըզխաւարեալ մեղք. և դասակարգեալ ի՛նչ դասս մատենագրի յանձառ երկնից անբայութիւնդ. զի անդադար օրհնաբանիս և քո են փա՛ռք յաւիտեանս ամէն:

() Ըհուսիւն Պահոյ:

Ե՛րծո՛ւ զիս յորդապետարտ զին. և յամենայն վրտանգից անբե՛ցո՛ւ և ողորմեա:

Յաներևոյթ Թշնամոյն և ի՛նչ գալստի ներտից բանարկուն պահեա՛ւ և ողորմ:

Փը՛րկեա՛ւ զիս ի՛նչ յանցանաց մեղաց ի՛մոց. և նորոգեա՛ւ զիս հոգւով գիտութեան. և ողորմ:

Ո՛վ մեղաց խնձր զիս անկեղծ. որ էս նաւապետ բարե. շնորհեա՛ւ ինձ նա անհաղթստ հայր ամենապաշտ:

Խորքից և անոց զիս կորուստնեն. անգալեմ և անպետ բարե. շնորմ:

Ա՛ր միայն ի՛նչ են զքո և ընդ ի՛նչ

մեղս՝ և ես աղանձամբ ըղբեզ տէր
Թող ինձ ըզ մեղս իմ հայր ամե
նա՛կալ :

Սքըճեալ է օր զաւրյ քո տէր՝ լուր
Հայնի աղօթից իմոց որ կարդամս
առ քեզ՝ քե օղո՞րմեա :

Բանից իմոց ունկըն դի՛ր տէր և
ի՛ միտ ան զաղաճնս իմ զառանձ
տուս որ կարդամս առ քեզ . և ող՛ :
Որ ընկը զմեալս եմ ի՛ խորս չա
րեաց աւրբ զնոգի՛դ քո առաքեա
առ ի՛ս որ կարդամս առ քեզ . և ող՛ :

Ողորմեա ինձ աստուած՝ զե՛ք քեզ
միայնոյ մեղայ :

Երբեք լեւա զեւ ի՛ տղամոյ յան
ցանաց աղբիւր բոժը՛շխութեան . և
ողո՞րմեա :

Զարեհե՛ փրկեա՛ զեւ որ հոգւոց
և մարմնոց ունիս իշխանութիւն . և
ողո՞րմեա :

Իրաւորեալ յանցանք անձն իմ
առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ
Թո՞ղ ինձ ըզ մե՞ղս իմ միայն
բարեգութ . և ողորմեա ինձ աստու
ած ըստ մեծի՛ ողորմութեան քեւմ :
Կործանեաց զեւ շարագործ Թը՛շ
նախն՝ և կամի իսարսն զեւ որսու
հա՛յր բարեգործ . և բոժը՛շխեա
լ միայն ողորմեա ինձ աս
տուած :

Երբեք մեղաց արձարեցին զեւ
զեբազո՛ւմ են բան զաւազ ծովու
ան քե՛զ տէր պաղատի՛մ իմ՝ փր
կեա՛մ ի՛ վրտանգէս . և ողորմեա ինձ
աստուած ըստ մեծի՛ ողոր՛ :

Օ անասնական ըզ հոգւում ըզ գան
ճըն յապականացու կենցաղս ծա
խեցի . այլ քե՛զ միայն պաղատիմ
բարեբա՛ր փրկի՛չ խնայեա՛մ ի՛ մեղու
ցեալ ծառայս :

Օ ցանգ հոգւոյ իմոյ քակտե՛ցի և
եղէ՛ անբարունակ որթ . այլ առ քե՛զ
միայն պաղա՛մ :

Աստուծանց եղէ՛ ես որսէս զարմ
ւենի՛ պրտղակորոյս որսէս ձիթենի .
այլ անի՛շաչար և անխաւակ փր
կի՛չ խնայեա՛մ ի՛ մեղուցեալ ծառայս :

Եստանե՛լոյն տա՛ղաւար բարձող էի
ցրա՛ բարձողին . ո՛ր ծընար զաստուած
մարմնով՝ զանմարմնաբար ծընո՛ւն
դըն հօր՝ բարեխօսեա վնասն մեր տա
ղածածի՛ն մարիամ :

Փառք հօր՛ :

Որ վառեցա՛ր ի՛ յարժւոյն և ո՛չ
կիզար ըստ մարեհոյն . այլ ետուր
զհացը՛ն կենաց կերակուր բանաւո
րաց՝ բարեխօսեա՛մ ան քրիստոս ջըն
ջէ՛լ ըզգիւր մեղաց մերոց :

Երբեք և՛՝ Օ կենդանագի՛ր անա
րատ ծընողի՛ք քո՛ արկանե՛մք առա

Չի, անոխակալ տէրութեան ընդ. քո. յորժամ գաս փառօք հօր դատել ըզթշնամի ն խաչին. քո. ներեալ. յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մե՛ր քո՛ւ և՛ կուսի. աղաչեմք ըզբե՛ր իզ տէր պահպանեալ ըզմեզ ընդ հովանեալ խաչին. քո՛ւ սո՛ւրբ :

() Եհնու-Թեոս Պատհոյ :

Երբ ստոյն մատուած աստուծոց. զիս յորմէս :

Ենթերկութեամբ ի՛ մեզս երկնեաց զիս մայր խմ. աղաչեմ փրկելիչ. զի՛ :

Սիրաւորեալ մե՛ղօք անկանխմ ա՛ռ բեզ փրկելիչ մի՛ անախտ առնե՛ր. ող՛ :

Սաքսաւորն համառանօք ի տաճարին ետու ըզքանդութիւն. նովին ձայնի՛ւ լին և ես դի՛չեմ՝ ողորմեա ի՛նձ աստուած :

Եւազակն աղաղակէր ի՛ խաչին՝ յի՛ չես զի՛ս տէր. նովին ձայն՛ :

Ենառակ որդի՛ն աղէրսանօք աղաչէր ըզբե՛զ. հայր մեղայ յէրկինս և աւաջի՛ք. քո. նո՛ւ :

Ենորհեալ մեզ տէր ընդ աղբաւոց օրինակին զանգարու ժուժկալութիւն. զի կամաւոր աղբատութեամբ աքքայութեանդ երկնից ընդ ն՛միս :

Երբ ստոյն մատուած : Սիր փոխանակ հայցին կարօտութեան զհայցն անմահութեա՛ն նրմա՛ շնորհեցե՛ր. և՛ ընդ մեծատանն անգրթութեան ի՛ գոգն աբրահամո՛ւ ըզնա՛լ ընկալոր. ընդ մեզ և՛ :

Եւառմարեալ զսէջս սըրտից ստանալ մեզ մղորմութեամբ. ի՛ քե՛ն տէր զողորմութիւն. զի մի՛ ընդ մծառանն հայցեսցուք ի՛ բոց հնոցին ծագիւ մատի՛ն ջուր ի՛ զովեսցումն. ընդ մեզ և՛ :

() անրակի՛ղեն մատուած զհայրն աւանակալ. բարբառնեցէ՛ք ընդ զԼաթութեան երկնից : Օտա՛ ի՛ հօրէ՛ ծնեալ զորդին մի՛ աճիկ. բարբառնեցէ՛ք հրեշտակային ձայնիւ :

Եւ զնորոգիչ սուրբ զհոգի՛ն ձայնիւ զընծութեամբ. բարբառնեցէ՛ք տալեւի՛ ձայնիւ :

Ենրակի՛ղեն մատուած և թագաւոր երկնաւոր. բարբառնեալ ի՛ զօրոց անմահից երկնաւորաց. ըզբե՛զ օրհնեմք հայր անրակի՛ղեն :

Խոնարհեցա՛ր ի՛ բարձանց վասն մերոյ փրկութեան. արձակի՛ն կո՛ւ ընց և՛ բըժիշկ հոգւոյ մերոյ ըզբե՛զ գովեմք որդի՛դ միածին :

Սիր եակիցդ ես ընդ հօր և զիս :

կեց մի'ածնիդ . բաշխող պարգևանց
 և'տըւօղ ողորմութեան' . ը'զքեզ
 բարեբանեմբ սուրբ հոգիդ ճշշ
 մարի'տ :

Ո՛ր ըզլոյս աստուածայի'ն քո բա
 նի' ծագեցե՛ր յաշխարհամած խա
 ւարն անգիտղ'ութեան' . լուսմ'ու
 րեա՛մ և զմեզ հօր իմաստութիւն :
 Ո՛ր զհամբը'ն դատաստանի'ն օրի
 նակ . նըշանակեցե՛ր առ մեծատունն և
 զազարո'ւս . ներհակաբար տալո՛վ
 զօր անսո ընկալան :

Ո՛ր ասն որոյ աղանջեսց'ւք ըզքեզ
 տէր' . փրկել ը'զմեզ ՚ի' հրոյ մեղանց
 և տանջանա'ց . հանգչել ՚ի' գոգ նա'
 հապետին անդառոյ :

Ո՛րով և մեք ընդ հրեշտակա'ցուն
 դասուց' . անբաժանելի' սուրբ եր
 րորդո'ւթեա'նն . համաձայնեալ եր
 գեմք ը'զվառս ՚ի' բարձո'ւնս :

Ո՛րոնկայիւր բարձրե'լոյն հովնա
 ցեալ զօրութեամբ . և բնակարան
 սուրբ հոգւոյն որով ծընար զբանն
 աստուած . բարե'ն իմսեա՛ վասն մեր
 անստուածածին մարի'ամ :

Վիտք հօր և :
 Մ'ղբիւր կենաց բը'վեալ յեղե'
 մայ' սուրբ աստուածածին . որով առ
 բեցաւ երկիր ծարաւ'ուտ հոգւոյն
 և ողորմեալ ազրիւ :

որս արտասուաց' մաքրել ը'զմեզ ՚ի'
 մեղաց մերոց :

Մ'յօժ և միշտ' :
 Վեցընծան ըստօրայինքօ անմենայն
 ՚ի' մի'ւսանգամ քո գալ'լստեանն .
 և յաւե՛թ ը'զուարճանա'ն գա'նք
 անմարմնօցն ան էլ'ցս :

() Իհն-իւն Պահոյ :

 ամբառնամ առ քեզ տէ'ր
 զնչս իմ . նայեա՛ յիս գլ
 թութեամբդ քո և ողորմեա :

Վ'ու ես յոյս և անպաւէն իմ . զէր
 ծո՛ղիս յորդայթէ՛ մեղաց . և ող' :
 Մ'պրեցողցի՛ն իմ և փրկի՛ն իմ .
 ապրեցո՛ղիս յորդայթէ՛ մեղաց .
 և ող' :

Ի'ազմութեամբ յանցոնօք ծանրա'
 բե'ռնեալ է անձն իմ . միայնոյ՛ քեզ
 մարդասիրի անընչեմ ողորմեա՛ ինձ
 աստուած :

Ի'ըղնամբ արտասուաց և հառա'
 չանօք սրտի իմոյ . անդադար հայ
 ցեմ բաղմամբ ընկեամբ . քաւեա՛
 զիս անստուած :

Ի'ազմազո'ւթ մարդասէր շորհեա'
 զթող'ութիւն իմոյ յանցանաց . զի ան
 քեզ միայն պաղատիմ . քաւեա՛ զիս
 անստուած :

Մ'ստուած մարդասէր որ զմաքսու
 յիս
 ըն

ըն արդարացուցեր . քանեա՞նք զիս
ը՛ղմեղաւորս :

Ո՛ր քղանձիւ հանդերձի . քո՞ ըղմեր
ձեցեա՛ն ՚ի՛ . քեզ բը՛ժշկեցեր . քա՛ն
ւեա՞ն :

Ո՛ր բանիւ հրամանի՛ . քո՞ զանդամա
ը՛յծն առողջացուցեր . քա՞ն :

Ո՛ր զանդանկ կընո՛ջն այլազգւոյ՝ առ
ընկալար փըրկիչ մարդ . ամբարայէս .
և զի՛մն ասպշխարութեան արա՛ն ար
ժանի՛ . ը՛զ ձայն մեղուցե՛լոյս ըն
դո՛ւնօղ :

Ո՛ր հառաճմամբ ձայնի՛ աղանոյն .
ո՛չ լռեցե՛ր փըրկիչ՝ ընդունակ մե
ղա՛ւորաց . և՛ զի՛մն :

Ո՛ր զառաջնապարզե՛ր . քո նըշխար ո՛չ
խնայեցե՛ր ընձեռել շնքն հո՛վուա
սիրի՛ . և՛ զի՛մն :

Ի՛նկանի՛մ առաջի՛ . քո՞ և խընդրե՛մ
զժողութիւն յանցանա՛ց խնց՛ . մի՛ ան
տես առներ հա՞յր զանդա՛նս իմ :

Ի՛շաղակե՛մ որպէս մաքսաւորն . և
հե՛ղում զարտասուս իմ առաջի . քո
որպէս պոռնիկն՝ . մի՛ մատես :

Եաներևոյթ թնամու՛յն պարտեցայ .
և ՚ի՛ գաղտնի՛ նետից բանսարկուին
վերա՛ւորեցայ . մի՛ անտես :

Ի՛նկանի՛մ առաջի՛ . քո՞ ձեռն տե՛ս
բազմա՛մեղիս ո՛ղորմեա :

Ի՛շաղակե՛մ առ քե՛զ փրկի՞նք . քա՛ն
նանցւոյն ը՛զ ձա՛նս . բազ՛ :

Սաքսաւորին հառաճմամբ կարդա՛մ
ան քե՞նք զ փը՛րկիչ և բա՛րե
րա՛նք . բազ՛ :

Ո՛ղորմեա ինձ քրիստոս՝ ո՛ղորմու
թեամբը՛դ . քո մեծա՛ն . զի կարճ տ
եմ ես շնորհի՛ . քո և ողորմութեան՝ .
ողորմեա և՛ ը՛դ ինձ բա՛զմամե
ղիս :

Ի՛նչու տէր ձայնի՛ ո՛ղբուլոյս՝ և՛ ցա
ւագին պա՛ղատանա՛ծ ցո . որ անթե՛ւ
կամ առաջի՛ . քո իմ չարա՛չար վարու
քըս՝ . ողո՛րմեա և՛ ը՛ն :

Ի՛նչա՛ն տէր զաղա՛չանս իմ և՛ զհա
ռաճանքս սըրտի իմո՛յ . որ անդա
կե՛մ որպէս կինըն քանանացի՛ . ողո՛ր
մեա՝ և՛ ը՛ն :

Ո՛ր եկի՛ր ՚ի՛ փրկութիւն մարդ
կան ծնը՛նդեամբ կուսի՛ն մարի՛ամու
և՛ կենդանա՛րար . քո յա՛րութեամբդ .
հրաւերեցեր ը՛զմահացեալքս ՚ի՛ յա
րո՛ւթիւն անմահութեան՝ . վստա՛ն
րո՛յ աղաչանօք մօր քո՛ . կեցո՛ղ զմե՛զ
փը՛րկիչ :

Փառք հօր և՛ :

Ո՛ր անա՛ն ծնընդեամբըդ . քո
ընձերն . և՛ նախամօրն՝ մահ
րի՛ամ մայր առա՛ւծոյ՝ բարեխօսեա
առ միաժին որդի՛ն ի՛նչ լծանել զի
պննքս մեղաց մերոց . և՛ ողորմեա
փը՛րկել զանձինքս մե
ծո՛ւթեան :

Լ. յԺմ Լ":

Լանն անեղ համագոյ որ ընդ հօր
և սուրբ հոգւոյն. երեւան ի՛յ յերկ-
րի պայծառացան արարածք. հը-
ղօրին կարողութեամբ և ը՛ղ մեղ մե-
րա՛գրեաց յորդե՛գրութեան շը-
նորհս :

Ուրհաւիւն պահոց :

Բրիստոս աստուած յոյս ասալիս
բողաց. շնորհեա՛ զթողութիւն բա-
զում յանցանաց իմոց :

Լ. քեզ բաղնադո՛ւթ ապաւինեալ
կարգամբ. մի՛ մերժեր ը՛ղ մեղ յի՛-
ղորմութենէ՛. քուամէ :

Որպէ՛ս զաւանդին աղաղակեմ առ
քեզ. յեւեա՛ և զի՛ս տէր ի՛ք քում
յա՛րքայութեանդ :

Ի՛ղ մեղս ի՛մ խոստովան լինիմ առ
քեզ բրիստոս. որ մի՛այնդ ես բազ-
մագո՛ւթ թողութեամբ. ո՛ղորթ
մեա՛ ինձ աստուած :

Ի՛նչ տէ՛ր որ ճշմարտութեանց ես
սիրող. և քը՛ննէս ը՛ղծածմէկըս
զաղանեաց սը՛տի իմոյ. ո՛ղ :

Տուր ինձ ցընծմութիւն փրկու-
թեան. և հոգւո՛ղ տէրութեանըդ
քո՛ հաստ. յեա՛ զիս. և ող" :

Ի՛նչ յայտնաց զիս ա՛լէկոծեն. և
մեղք իմ բազմութեան զիս յանդի-
մանեն :

Լ. որ զինչ արարեց մեղսւցեալ ան-
ձամբս. որ չեմ ասարեւոց յահագին
հըրոյն :

Մեղայ քեզ բրիստոս որդի՛ աս-
տուծոյ. շնորհեա՛ զթողութիւն բա-
զում յանցանաց իմոց :

Տէր որ ի՛ մեջ լերինն աղբերա-
ցուցեր ը՛ղջւնէն ի՛ վնմէն :

Տէր ի՛ սը՛րտէ իմմէ հան ինձ ա՛ր-
տասունս ապաւշխարութեան :

Օ՛ի կեցից և անպաշխարութեամբ
ապրեցայց. ի՛ հանդերձեալ քոց դա՛-
տանտանայ :

Մեղուցեալ անձամբ կարգամ առ
քեզ հայր երկնաւոր. օգնեա՛ ինձ ի՛
նեղութեանս. որ մեղծքս եմ մե-
ռեալ օ՛գնեա՛ ինձ :

Ս ի՛րաւորեցայ ես յաներեւոյթ թըռ-
նամուցն. բը՛ժիչի հիւանդաց՝ բը-
ժը՛լեա՛ զիմ զհիւանդութիւնս. որ
մեղ" :

Մոլորեցայ ես ոյալս զգլխա՛ր կո-
րուսեալ. խընդրօ՛ղ զե՛րեւոյց. խընդ-
րեա՛ զիս ը՛ղմոլորեալս. որ մեղ" :

Մեղայ քեզ տէր. քաւե՛ա զիս. և
նղորմեա՛ ինձ աստուած :

Ո՛ջխա՛ր եմ բանաւոր հօտին քո՛ և
առքե՛ղ ապաւինիմ հոյ՛ն բա՛րի.
խը՛նդրեա՛ զիս ը՛ղմոլորեալս. և ող" :

Ի՛ծովը մեղաց ալէկոծեալ եմ և
առքե՛ղ աղաղակեմ նաւապետ բա՛րի.
փրկ

Տէր որ 'ի վերայ քերովելից փառանքանիս. քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զազանքս մէր:

Տէր որ շնորհեցեր ողորմութիւն տալի՜ մարդկան. քաղցրութեամբ:

Տէր որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառքս տալ անուանիդ քուսմ սրբ. բոյ. քաղցրութեամբ:

Տէր որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառքս տալ անուանիդ քուսմ սրբ. բոյ. քաղցրութեամբ:

Ս'ր համագոյից ես հաստիչ հաքցն մերոց աստուած. ո՛հ սո՛ղ մեզ անդադար օրհնել զսփառք անո՛նք. քո սուրբ:

Ս'ր երգեցողացն աղօթիւք հրաշացուցեր 'ի մէջ հնոցին ըզբո զան չափ զօրութիւնդ. ո՛հ սո՛ղ:

Ս'ր ապրեցուցեր զերիս մանկունսն 'ի մէջ հըլոյն բորբոքեալ բոցոյն. ո՛հ սո՛ղ մեզ:

Ս'ր զտէր օրհնեցէք: Ս'ր մեքանութեամբ բարձր արարէք յաւիտեան զաստուած ձերն անբնհամոլ:

Օ՛հ անմահալին 'ի յէրթեան երկրաւորքս ընդ երկնայինսն. միաբանութեամբ բարձր արարէք յաւիտեան զաստուածն ի՞ստհակայ:

Օ՛հ հասն 'ի բարձրութեան քահանայք և ժողովուրդք. միաբանութեամբ բարձր արարէք յաւիտեան զաստուածն ի՞ստհակայ:

Ս'ր զաւետիս հոգւոյն 'ի հրեղէն 'ի հրեշտակէն ընկալար. ո՛հ քա՛ն Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

Ս'ր անապական քոյով զօրութեամբ պա

4

5

6

պահեցեր զյոժսացեալսն ի՞նչ քեզ
սուրբ ը՛ղմանկունսն . փըրկեա՛ւ ե՛ւրջ
մեզ մարդասէ՛ր տէր . աստուած՝ :
Խորհրացուցանե՛մք գովելով զա-
նուն քո՛ սուրբ . Թագաւո՛ւն որ
յաթո՛ւ փառաց նը՛ստիս . օ՛գնեա՛ մեզ
ի նեղութեան մերո՛ւմ . աստուած՝ :
Վործը՛ք տեառն ը՛ղտէր՝ օրհնեցէ՛ք
ե՛ւրաք արարէ՛ք ը՛ղնա յա՛ւիտեան :
Տե՛ք և գի՛շերք ը՛ղտէր օրհնեցէ՛ք՝
ե՛ւրաք արա՛ :
Խարայէ՛լ ը՛ղտէր օրհնեցէ՛ք . ե՛ւր
աւակէ՛ք և բարձր ա՛րարէ՛ք ը՛ղ
ը՛նա յա՛ւիտեան :
Սեծացուցա՛նեմք ըզքե՛զ որ ի՛նչ
բա՛նդ և անբառելի՛ ծընունդ .
որ ի կուսէ՛ն մարմնացա՛ր ցո՛ւցա՛ր
մեզ :
Սեծացուցա՛նեմք ըզքե՛զ որ կո-
խեցեր ը՛ղմա՛ն աստուածա՛ն Քրիստոս .
և լուծե՛ր ըզկնիք մահու . որ ի խա-
չի՛ն բարձրացար կա՛մա՛ն հօր :
Սեծացուցա՛նեմք ըզքե՛զ որ Թա-
ղեցար ի նոր ի գերեզմա՛ն ծա՛նի . ե՛ւ
յերրորդ աւուր յարեա՛ր . որ ի յեր-
կինը՛ս համբարձար փա՛ռօ՛ք հօր :
Ի նեղութեա՛ն իմու՛մ օ՛գնեա՛ ինձ
տէր . որպէս երբե՛մն յոյժանու . և
ող՛ :
Ի յանցա՛նաց իմոց մա՛քրեա զիս տէր .
որպէս երբե՛մն ը՛ղմա՛նս աւուրն . և ող՛ :

Ի նեղա՛ւն ը շըրթանց փըրկեա՛ զիս
տէր . և յարենէ՛ ապրե՛ցո՛ւ . և ողմ՛
մեա՛ :
Սեծացն զնուորութիւնը՛ հրեշ-
տակաց՝ անդադար ձայնիւ օրհնե՛ն
ըզքեզ հայր . ամենակա՛լ աստուած
և միայն մարդասէ՛ր :
Նոր օրհնութիւն քեզ երկրածի՛նքս
երգեսցո՛ւք . առաքեա՛լ ի հօրէ՛ ուր
գի՛շ մկածին . ամենակա՛լ աս՝ :
Սուրբութեամբ ըզքե՛զ գովեն ա-
րարածք՝ բա՛նասող պարզեաց սուրբ
հօգի՛շ ձմարիա՛ . ամե՛ :
Սրբէին մանկու՛նքն ի հոգին և
ասէին . տէ՛ր աստուած հա՛րցըն մերոց
օրհնեա՛լ ես յա՛ւիտեան :
Սք մատենը ըզմեզ իսպա՛ռ ըստ միօրե-
նութեան մերու՛մ . վա՛սն աբրահամու
սիրելւոյ՛ քո . օրհ՛ :
Եւ հրեշտակն յերկնից ե՛ւրոց հրոյն
շիջոյց . և փրկեաց զօրհնա՛բա՛նսն
ի՛նչ ձեռաց մահու . օրհ՛ :
Սղտէր Սէլու՛ւիա . և բարձր ա՛րա-
րէք ը՛ղնա յա՛ւիտեան :
Չորեքկերպեան կենդանիք փառա-
բանեն ի բարձունքս . փառք քե՛ր ը
հա՛յր ալելու՛իա . և բա՛ :
Սեցեալսն սերովբէքն աղաղակե՛ն
ասելով՝ սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝
տէ՛ր ալելու՛իա . և՛ :
Որ ըզրեշտակին ըզմայնը՛ն ը

Եւ ի հիացեալ բերկըրե՞ցար. բա-
րեխօսեալ վասը՛ն մէր. մէք օրհ-
նաբանեմք զօրհնեա՛լ ի կա՛նայս :
Ա՛ր ըզհո՛ւն աստուած յորովայնի՛
քում կը՛ցեր անկիղե լի՛ մորե՛սնի.
բարեխօ՛ :

Ա՛ր զանշափե լի՛ն յեկց ՚ի գերկըր. քո
բարձեալ գիեցուցեր կաթընա՛ստուն.
բար՛ :

() Ը՛ղջը՛ման իմո՛յ զարտասու՛սա ար
կանե՛մ առաջի. քո քրի՛ստոս՝. Թո՛ղ
ինձ ը՛զմէ՛ղս իմ. որպէս երբեմն ըզ-
պողընկին՝. ո՛ր միայնդ ես բազմա-
դուծ :

Ինկանի՛մ առաջի. քո քրի՛ստոս՝ ո՛ր
հովիւ՛դ ես բանաւոր. հօտի. խընդ-
րեա՛ւ և զիս ը՛զմուրեալս. որ միայն՛ :
Ի՛ջը՛մէ՛ղս իմ ցուցից քեզ քրի՛ստոս՝
որ բըժի՛շկդ ես հոգւոց և տէ՛ր
կե՛նաց՝. բըժը՛շկեա՛ւ և զիմ զհիւան-
դութիւնս. որ մի՛ :

() աստուածն ի՛սրայի լի՛. ամենե՛-
քեան օրհնեսցուք՝ և փառըս տացուք
նրա՛ն :

Ա՛րածնի և անմահի. երկիւղիւ եր-
կիրպագցուք՝ և փառ՛ :

Առբբ զհոգին ճը՛շմարտութեան.
գոհութեամբ մեծացուցուք՝ և
փառ՛ :

Տ Իտրեբանեալ ես Թագաւոր՝ ան-
մահ. աստուած հոգի՛ն մերոց՝

հաստատեցեր ուխտս ընդ ծա՛ռային
քում աբրահամո՛ւ. աստուած՛ :
Իտրեբացուցեր զմանկունս եկեղե-
ցոյ սըբբոյ. քո. աստուած հա՛ն :
Ի՛ջտէր օրհնեցէ՛ք և բա՛րձր ա-
րարէք ըզնա յաւիտեան :

Տեւք և գիշերք ը՛ջտէր օրհնե՛-
ցէ՛ք և բա՛րձր :
Ի՛սրայի՛ւ ը՛ջտէ՛ր օրհնե՛սցէ. և
անաւե՛ծը բարձր անարե՛ծը
ը՛զնա՛ յաւիտեան :

Ի՛ջքեզ ե՛րևալ գո՛ւուն ան եղե-
կիէ լիւ ը մարգարէի՛ւ. ընդ որ ո՛չ
դք էանց եթէ ոչ աստուած մի՛-
այն. աստուածա՛ծի՛ն կոյս՝. օրհնու-
թեա՛մք մեծացուցանե՛մք :

Ի՛ջքեզ որ ՚ի մորենուշն ան մովսե-
սիւ ը մարգարէի՛ւ. ըզնո՛ր խորհուրդ
կուսի յայտնե՛ցեր մարդկան անգ-
գի՛. օրհնու՛ :

Ի՛ջքեզ որ ՚ի հօրէ անժամա՛նակապէ՛ս
և ՚ի մօրէ՛ անթարգմանաբար. ՚ի ժա՛-
մանակի ծնընդեան ՚ի բոլորեց փը-
կութեան յայտնե՛ցար որդի՛ բարձ-
րելոյն՝. օրհն՛ :

Ա ըտանգի՛մ ՚ի բազմութենէ մե-
ղաց իմոց. աստուած խաղաղութեան
օգնեա՛ ինձ :

Ի՛ւկոծի՛մ հողմով անօրէնութեան
իմոյ. Թագաւոր խաղաղութեան օգ՛ :
Ի՛ խո՛րս մեղաց ծովու տարաբե՛րեալ
ծրի

ծրելիմ. նաւապետ բարի փրկեալ
ղեւս:

Ար բնակեալու ես ՚ի յերկր նա յիշ
նե՛ իմք զքեզ:

Օջրհանապաղ օրհնեսցուք զանուն
սո՛ւմբւրք քո:

Բարձր արարե՛ք ըզտե՛ք աստու
ւանք մեր:

Սարեբանեալ ես ՚ի յաւիտեանս.
տե՛ծբ՛ր աստուած հա՛րցըն մերոց:

Այ՛ բացէ աններ ՚ի՛ մե՞նջ զողոր
մութիւն քո՛. տե՛ծբ՛ր աստուած՝:

Բոսո դղորմութեան քո՛ւմ փրկեա
լմեզ ՚ի՛ նեղանց մերոց՝. տե՛ծ:

Բ՛զտե՛ր օրհնե՛ցէք և բարձր արա՛
րէք ը՛զ նա յաւիտեանս:

Բ՛զնրստեալն ՚ի՛ քերովբէական ա՛
թոռ՝. օր՝:

Օթագաւորըն քրիստոս և զաստու
ած խաղաղութեան. յօրհնեսցէք
ժողովուրդք և բարձր՝:

Օոր փա՛ռաւանքն զօրք անմարմնոց
հրեշտակաց. քահանայք աստուածա.

բանելով ժողովուրդք առաւել բար
ձրացո՛ւնցէք ը՛զնա՛ յաւ՛:

Ար զբանն աստուած բուսական ե
ղբ՛ր ընդունիլ յորովայն միշտ կոյս

զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալ
ես ՚ի կանայս:

Ար էից լուսոյն արժանի եղբ՛ր բառ
նալ՝ ՚ի գիրկըս քո՛ մարմնով զքե՛:

Անարատ տաճար տընօրէնութեան կո
չեցա՛ր հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս.

զքեզ մեծացուցանեմք՝:

Թա՛ւաւս իմ: Ողո՛ւրմեա ինձ արձ:

Ի՛լըսել ը՛զ ձայն փողոյն յահագին
աւուրն. յորժամ հարկանե՛՛ հը

րեշտալապե՛ան և՛ կոչէ ՚ի՛ դատաս
տան. ող՛:

Ի՛ նստիլ քո յատե՛նի՛ դատաւոր ա՛
հեղ՝ յորժամ առնե՛՛ս հրափորձու

թեամբ ըզքը՛ննութիւն որդւոց՝ մարդ
կան. ող՛:

Ի՛ բարձանց: փա՛ռւք քեզ արձ:

Լորկային զնորոգութիւնքն հրա
շալե՛ ձայնիւ. փա՛ռաբանե՛՛ն ասե՛

լով որ նրստիս ՚ի՛ քերովբէս. փա՛ռ:

Լորկածին որդիք մարդկան սաղմո
սիւք և օրհնութեամբ. ա՛ղաղակե՛՛ն

ասե՛լով. երրորդութիւն անբաժա
նելի. փա՛ռ:

Օ առաւուտու զօրհնեցութիւնըս
մարդասիրութեամբը՛ք քո ընկա՛լ

թագաւոր փա՛ռաց. և զմանկո՛ւնս ե
կեղեցւոյ քո՛ սղահեա ՚ի խա՛ղաղու

թեան:

Ար տեսողք ես խոնարհաց յե՛րկնից
՚ի՛ յե՛րկիր. և տըւող ողորմութեան

ազգի մարդկան. ը՛զնանկուսա՛:

Ինդ սերովբէսն սրբաւասաց համա
ձայնեալ քե՛զ երգեմք. երեքուր

բեան տէրութիւն խնայեա՛ քաղցրու
թեամբ

Թեամբ յարմարած ըս. քո. և զ":

ՏԲ Ինչ օգնութիւն ՚ի տեսունէ՝ աստու-

ծոյ խորայէլին եկեացէ:

Իւ որ պահէն զխորայէլ անօրէն իւ-
րով":

Օ, ի նա է՝ տէր տէրանց և աստու-
ած յաւիտենից. ինչ":

ՏԲ Համբարձի զան իմ ան քեզ ո՛ր

Թագաւորդ ես թագաւորաց. փրկ-
կե՛՛լ ըզմեզ և պահէ՛լ յաներեւ-
ոյթ Թը՛շնամուհոյն:

Ի՛րեզանկն անդարդութեան յէից լու-
սոյդ ծագեանց մեզ փրկ՝ օրհող. փ":

Ի՛նչըն իմ ան քեզ պնդատի՛ կար-
դամ առ քեզ հայր բազմա՞գութ-
փրկեա՛մ ըզ":

Ստուգիւն Եւթալու Տօնէ որբոյն լիւտ-
դարսի Օգրաւարին:

Պրհնութիւն:

յօր հրեշտակաց դաճքն ՚ի՛
յերկինս ուրախանան ՚ի՛
վերս՝ Ի՛նչ ճը՛գնու-
թեան սրբոցն:

Ի՛յօր ճը՛գնազգեսց սը՛րբոց դամքն
ի՛ յերկրի՛ պըսակեցան՝ երկնային
աստուածէ՛ղէն փառօքն:

Ի՛յօր անմարմնոց զինուորութիւն
քն մեծապէս տօնեն՝ քանզի երկ-

րաւոր զինաւորաց բազմութիւնքն
ընծայեցան ՚ի՛ խորա՝ Ի՛նչ ն սըր:

բովթեան երկնից:

Սը՛րբ աստուած հայր անըսկիզբն.
որ փառաւորեալդ ես ՚ի մեջ սը՛ր-
բոց քոց. օրհնեմք ըզ քեզ ընդ
զուարթունս երկնից:

Սը՛րբ աստուած որդիդ միածին.
որ պահեցեր՝ յաղթող ըզ ճը՛գնու-
թիւն սրբոց քոց. գովեմք ըզ քեզ":

Սը՛րբ աստուած հոգիդ ճը՛շմա-
րիտ. որ նորոգեցեր ըզ տիեզերըս
ճը՛շմարիտ երկրպագութեամբ սը
երրորդութեանդ. բարեբանեմք ըզ
քեզ անլըռելի ձայնիւ:

Ձգնաւորական աշխատութեանց
համբերեցին սուրբ մարտիրոսքն. և
ըզպատե՛րա՞ղմն չարի՛ն վանեցին
ժուժկա՛լութեամբ. բա՛րեխօսութե՛
սոցա քրիստոս խընայեա՛ ՚ի մեզ:

Ո՛րք հեղին զարինս իւրեանց փո-
խանակ արեան քո տէր. և ըզ բըռ-
նութիւն հրապուրողի՛ն վանեցին
ժուժկա՛լութեամբ. բա՛րե":

Իւ ըզ պըսակս անապական ընկալան
ի՛ քէն քրիստոս. և դա՛սաւորեցան
ի՛ դասս վերին զուարթնոյն. բա":

Եւ հատակք յաղթողք քաջք ՚ի՛ մար-
տի՛ երանելի սուրբ մարտիրոսք. որք
վանեալ ըզթշնամին խորտակեցիք:
Ժ. Զրեշ

Հրեշտակացն դասքն տօնակից են մեզ. և զնկ. ք. աթոռոցն զուարճա-
 ցեալ բերկրին. ք. նդ. վարդազոյն
 ձեր հեղուան արեան. ո՞րք":
 Այնքաւամ պըսակըն ձե՞ղ աւան
 դեալ մընայ. քան զահանրս պատուա-
 կանրս գերագոյն հրաշիւք. ո՞րք վա՞ն":
 Այսօր մաքտիրոսաց դասքն. ցնծա-
 ցեալ բերկրին. ընդ առաջ տեա՞ն
 քրիստոսի որդւոյն անսո՞ւծոյ:
 Չայն ՚ի յերկնից՝ վը՛կայեալ ասէ՛.
 եկայք օրհնեալք հօր ի մե՞ջ. Ժա՛ն
 Լանգօրդք երկնից խորանանցն:
 Ո՛ր ընտրեցար ՚ի կողմն անաքե-
 լական քարո՞ղովեանցն արժանաւոր
 լինելով սո՛ւրբ ստե՛փաննոս. քարե-
 խօսեա՞ն ան քրիստոս վասն անձանց
 մերոց:
 Ո՛ր խընդրեցեր զԹ՛մ լուծիւն ՚ի վե-
 րայ քո. քա՛րաձիգ Ժողովոյն սո՛ւրբ
 ստե՛փաննոս. և՛ այժմ վա՛սըն քո
 ուխտաւորացս անաչեա՞ն զընդ աջմէ՛
 հօր նըստեալն:
 Ո՛ր անժանի՞ր էղեր զմարտիրոսականն
 առնու՛լ պըսակ նմոգ ՚ի վըկայս.
 առ պըսակի՛ ըն սըրբոց և վա՛սըն մեր
 բարե՛խօսեա՛ն:
 Եւ հառանկ բարի քրիստոսի ընտրեալ.
 արքային զինուոր՝ տէ՛ր գրիգորի
 ոս. ստորագլուխ կախմամբ դառնա-
 հո՛ւ շընամանն արեւմտե՛ր տարար. զի

ուղղե՛ացես ը՛զգնացս ոտից մեր յեր-
 կինս:
 Եւ առաւի՛ղ լուսազարդ ճանապարհ
 հի՛ն կենաց. երկրին աւետեա՛ց հե-
 տեօղ տէր գրիգորիոս. մոխրաշու՛նչ
 եղեր քացախ ընկալեալ հոգի՛ աշու՛նչ
 ունդամբք. պարգեւե՛լով ուրախու-
 թեան մեզ օծումն:
 Ո՛սկիւմա՞յլ գերագոյն պա՛տուականն
 գը՛լխոյն. համանմանեա՛լ հոգւով
 հայր գրիգորիոս. կըռփեալ հա՛րուա-
 ծովք եղեալ ՚ի մամուլս անսո՞ւա
 ծաղարդ գլուխ քո. որով բարձրա՛ն
 ցան գը՛լնւիք կորացեալ մեղօք:
 Ո՛ւրախացան զօրք երկնից ընդ քո
 մեծի ճը՛գնութեան. որ ՚ի մարմնի
 կառուցար նրման վերին զըւարթ
 նոցն. ը՛զքե՛ն զ ունիմբ բարե՛խօս
 առ հայր յերկինս վասըն մեր:
 Ի՛նչ իմամբ քո՞ սուրբ արտանուանց
 կե՞նագործէիր ը՛զմեռեալս. նրմա՛ն
 փը՛րկչին յիսուսի կենագործողին
 զաղարու. ը՛զքե՛ն զ ու՛ն:
 Այլ մեք ձայնիւ ցընծու՛թեամբ
 տօնեմք զքո սուրբ զյո՛շտակս.
 պա՛տուեալ վը՛կայ քրիստոսի սուրբ
 հայրապետ՛դ յակոբ. ը՛զքե՛ն
 Զանձն աներ զ չարարանս վասըն
 նոյեան տա՛պանին. ՚ի հրեշտակէն ըն-
 կալար զփայտ վը՛րկութեան անշխար
 հի. ը՛զքե՛ն զ

Այ

Եւ յսօր զանյաղթելի մարտիրոսացն
եկեղեցի տօնէ ըզլի շատակ ձգնու-
թեան . որք ի սեբաստիա պատե՛րազ
մեակք ընդ Թշնամուոյն յաղթեցին
քա՛ղութեամբ . սո՛ցիւն աղաչանօք
քրիստոս խընայեա՛ ի մեզ :

Եւ յսօր անտանելի չարչարանօք՝ նա
հատակեակք ի լռին սառնացելոյ ե-
րանելի քա՛ռասուկքն . որք ի բար-
ձանց անձա՛ռելի ճառագայթիցն նը՛-
շողէ՛ք տապացեակք լինէին . որ ի-
ջէ՛ր ի մէջ սրբոց քոց քրիստոս
խընայեա՛ ի մեզ :

Եւ յսօր ի լո՛ւմն աստուածային ե՛ր-
դոյն անցանէին ընդ ջո՛ւր . մաք-
րեալք որպէ՛ս զոսկի փո՛րձելով ի
հո՛ւր . և համբա՛րձեալք ի յե՛րկնա-
յին զինուորութիւնսն՝ դա՛սելով
ընդ անմարմին զը՛ւարթունսն . որ
էս փառաւորեալ ի մէջ սրբոց քոց
քրիստոս խընայեա՛ ի մեզ :

Եւ մենագովելի և քան զերկինս
բարձրագոյն . որ զանհա՛սանելի
ըզտէրն յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր .
և ցնծութիւն աշխարհի ծընար .
վասն որոյ ամենեքեան ըզգեզմիշտ
մեծա՛յցուցանեմք :

Եւ մենապայծառ բե՛րկրեալ միշտ
կոյս . որ զանբա՛ւելի ըզբոնն ան
ճա՛ռաբար յը՛ղացար . և ըզմարմնա

ցեա՛ն աստուած ծընանելով ի քէն .
վասն :

Եւ իննէ՛ վէ՛մն առանց ձե՛ռին հա-
տեալ . դա՛նիէլ գուշակեա՛ց զանսե՛ր-
մն ըզճնո՛ւնդ քո հա՛րսն ե՛րկնաւոր .
մայր և յետ ծընընդեան մը՛նալով
կոյս . վասն :

Եւ քառաթեւ լո՛ւսածին գերա-
պան՝ նիշ կառուցող կենացն ամե-
նից . միշտ բազկատարած առքեզէն .
Եւ առկուսի՛ մզանց հովանի և պա-
հապա՛ն ի յելս և ի մո՛ւտս . փր-
կութիւն ի յայտո՛ց և պարիսպ
ամրութեան :

Փառք հօր և՛ :
Եւ իննէ՛ ըզգայութեան և կնիք ի
դեմս ամենից . դո՛ւ և յաստուա-
ծայինսն կատարիս խո՛րհչո՛ւրդ . յորմէ
արե՛գակնային փայլին ճառագայթք :

Եւ յիմ և միշտ :
Եւ ըցէք ըզտեղի անկեղցն ապրտամ
բողոքական Թշնամու՛յն . որ ի յերկ-
նից վայր անկեալ :

Հարց :

() Ինուորութիւնը հրեշտակաց
ծըննե՛ն ըզգեզ . իմանա՛լի ճայնիւն
ըզգեզ փա՛ռաւորեն . աստուած հա՛ր-
ցն մերոց :

Եւ իննութիւնք և պե՛տութիւնք .
սերովբէ՛ք և քերովբէ՛ք փա՛ռաւորեն
սուրբ

սուրբ զանձնըդ քո . աստուած" :
Լ'զգ մարդկան հոգեղինաց դասուց
մարտիրոսաց երկը՝ րպագեն տէրո՛ւ
Թեանըդ քոյ . աստուած" :

Ի՛շտէր օրհնէ՛ցէ՛մք՝ մի՛ք՝ բարձր ան
բարէք ըզնա՛յ յաւիտեան :

Ո՛հր փառաբանէ՛ն ՚ի՛ բարձունս
իմանալի՛ զօ՛րութիւնըն՝ . Ժողովուրդք
օրհնէ՛ցէ՛մք՝ :

Ո՛րում երկրպագեն գովելով դատք
սրբոց մարտիրոսացըն . քահանայք
օրհն" :

Ս'այր և կոյս անդիսին քրիստոսի՛ .
որ բարեխօսդ ես մի՛շտ աշխարհի՛ .
քեզ երանեն ամենայն անգի՛նք :

Սաքո՛ւր աղանի և հարսն երկնից
մարիամ" . տա՛նար և աթո՛ռ աստուծոյ
բանին" . քեզ" :

Ի՛ւհ հաճեցան իմանալիքն ընդ հո
ղեղէնքս" . և՛ քե՛ւ մերձեցա՛ք ՚ի՛ փոյ
տըն կենաց" . քեզ երա" :

Ե՛րբեք ՚ի՛ մեզ և՛ ողորմեա մե՛զ
քրիստոս" . որ ո՛ւնիս բնգը՛ւմ գը՛ւ
Թութիւն :

Ո՛ր հայրդ ես սրբոց" . և՛ դա՛ռաւոր
այրեանց քրիստոս . որ ո՛ւ" :

Ո՛ր պը՛սակիչդ ես սրբոց" . լո՛ւր և
մե՛զ աղօթիւք սոցա՛ն քրիստոս . ո՛ր" :

Ի՛յսօր հրեշտակաց դասքն ՚ի՛ յերկի
նրս ուրախանան ՚ի՛ վերս"՝ Ի՛նչ ճըգ
նութեան սրբոցն :

Ի՛յսօր ճըգնաղգեանց սրբոց դասքն
՚ի՛ յերկրի՛ պրսակե՛ցան երկնային
աստուածեղէն փառօքն :

Ի՛յսօր անմարմնաց զինուորութիւն
քրն մեծապէ՛ս տօ՛նեն" . քանզի երկ
րաւոր զինաւորաց բազմութիւնքն
ընծայեցան ՚ի՛ խորա՛ն Ի՛սկիւն սըր
բութեան երկնից :

Ո՛ր ընտրեցեր ՚ի՛ սկզբանէ՛ զհաճոյ ե
ղեանսն ՚ի՛ մարդկանէ՛ . ո՛ր և՛ զն
նուորեալ քեզ Թե՛ոդորոս" . զոր
խառնեցեր ՚ի՛ դասս երկնաւոր զօրա
ցըդ" . աղաչանօք սորա կե՛ցօ ըզմէ՛զ
քրիստոս Թագաւոր :

Ո՛ր յօրինակ աներևոյթ վիշապ օձին՝
զոր և կոխել հրամայեցեր . անի՛նբար
Թե՛ոդորոս՝ զերեւել զգլ՛ւխ վիշապին
խո՛րտակեանց քոյով զօ՛րութեամբդ .
անաչանօք" :

Ո՛ր ըզհո՛ւրն արկեալ յերկիր՝ բոր
բոգեցեր յի՛գիս սըրբոյն Թե՛ոդո
րոսի՛ . ո՛ր և՛ ըզ տա՛նան լո՛ւցեալ
ըզ կո՛ոցն . և մատոյց զանձն ողբա
կեզ քեզ պա՛տմանդ ընդ՝ ունե՛լե .
անաչա" :

Ճըգնաւորք ճը՛շմարտք և՛ վը՛
կոյք քրիստոսի՛ . ո՛րք զա՛րարանս
և՛ ըզ մահ յանձն առի՛ք վասն
տեսն . ըզ մեզ ունիմք բարեխօս
առ քրիստոս վասն անձանց մերոց :
Ի՛նչպիսի հեղձմամբ արեան մերոյ պայ
ծա

Սո՛ւկալե՛ հիացմամբ զայլակերպու-
թիւն քո՛ տէր . առաքելո՛ցն տե-
սեալ յօրինելն քեզ յառաւար .
ընդ՝ :
Հովնացեալ ճինդ լուսեղէն և ը՛զ
հայրակա՛նն լուեալ ը՛զձայն . եթէ
դա՛ է որդի իմ սիրե՛լի . ընդ որս՝
Քրի՛ստո՛ս աստուած մե՛ր շնո՛ր-
հեա՛ մեզ ընդ պե՛տրոսի և ընդ որ-
դուցն զբեթեայ . արժանաւորի՞ւ
քո՛ւմ աստուածային տեղեանդ :
Համբարձցես ը՛զմեզ տէ՛ր առաւել
քան ըզգալի զԹաբօրակա՛ն ը՛զլեա՛-
ւըն . յերկնաբե՛րձ և յիմանալի՛ խո-
րանսդ :
Ս ասն որոյ և մեք ը՛զբաւտելիս մեր .
արմարեսցուք քեզ հոգեգրակա՛ն
առաւար . որպէս միայնոյ մարդասիրի
և՛ փրկիչ :
Ս ասոր ը՛զխորհո՛ւրդ քոյ կըրկնա-
կե՛ գալըստեանն . աշակերտաց քո՛ց
յայտնեցեր քրիստո՛ս ի՛ Թաբօ՛ր լե-
րինն :
Ս ասոր ը՛զերեկակա՛ն քո վասն աշ-
խարհի՛ ը՛զմահ վըկայեալ . քեզ
երևեցա՛ն մովսէս և՛ եղիա :
Ս ը՛րբեա՛ տէ՛ր զմեղուցեալ քո
ծառայիցս ը՛զգայա՛րա՛ն . և շնորհեա՛
տեսնել ը՛զքեզ և՛ լուել ը՛զհայրա-
կա՛ն ը՛զձայնն . եթէ դա՛ է որդի
իմ սիրե՛լի :

Ս ասաւ. ր արդար . ո՛ր հաստատե-
ցեր ի՛ մեզ դատող բնութեան ը՛զ
միտըս մե՛ ծր . շնորհեա՛ սրմա դասել
զանձինս իրաւամբք և՛ մրդարութեա՛ն
մե՛ր . խնայեա՛ ի՛ մեզ ար ողորմութե :
Վե՛սայ երկնաւոր հարսին քո եկե՛-
ղեցւոյ . զայրի՛ եղեալ ի՛ քե՛ն զհոգեա
մեղո՛ ծք . մաքրե՛ք գըթութեամբ՝ ի՛ .
և յօդեա՛ ի՛ քեզ միութե՛ ի՛ . խընա՛ :
Ս ր մահուամբ մարմնոյ քո մեռուցե՛ր
ը՛զմեղս . և՛ յարութեամբ քո յարու-
ցե՛ր ի՛ մեզ զմրդարութիւն . ասուր
զօրութի հոգւոյս կամաց՝ հնազանդել
ը՛զկամըս մարմնո՛ ի՛յս . խնայեա՛ :
Ս ր փառաբանի՛ս ի՛ հրեշտակա՛նց
ը՛նդ հօ՛ր և՛ հոգւոյն . քրիստո՛ս
որդի աստուծոյ . խոնարհեցար ի՛ հո-
ղեղէն բնութիւնս՝ համբերելով
խա՛նք վա՛րն մեր . վասն ո՛րոյ գը-
թա՛ ի՛ մեկզ մարդասէ՛ր փըրկիչ :
Ս ր ըզնին մարդըն մեր մեղա՛նց ի՛
խա՛նքն սպաներ . նո՛րոգելով ը՛զ
նո՛ր մարդն արդարութեան . յու-
սով կենացն անվախձանից ի՛ նորո
գո՛ ի՛ւմըն նա՛ր աշամայ . վասն
որոյ՝ :
Կենդանաբարձ քո յարութեա՛ն մեզ
անմահ Թագաւոր . կենդանացո՛ ըզ
մեռեալըս մեղօք . կենդանական գոր-
ծովք բարեաց ը՛ստ լուսաւար քոց
արմատի բանաց . վասն որոյ՝ :

Հորհեան մեզ տէր ըզգաստութիւն
 անթուան լինելէ՛ւ ըստ դրձնապան
 նին՝ . զի ի բաղխելէ՛ւ սո՛ւրբ փեսան
 յիդ՝ բացցուք ըզսիրտըս քոց մըտից՝
 ընդ քեզ և հօրքս և հոգւոն՝ յի լի՛
 նել օթեման՝ . և երգեսցո՛ւք երբոր
 դու թեանհդ ըզմանու ի՛ բանձո՛ւնս:
 Վե՛զ վայելէ՛ օրհնութիւն արծ՝:
 Ո՛ր անմարմնոցն դանձուց հանտիչ
 ես բա՛նիւ՝ . քե՛զ վայելէ՛":

Ո՛ր մարմնաւորացս ազգի՛ արարող ես
 ձե՛ն ոք՝ . քե՛զ վայելէ՛":

Ո՛ր մեռելոցն յուսով յարութիւն
 ես ձա՛նիւ՝ . քե՛զ վայելէ՛":

Ի՛նարա՛տ կոյս աստուածածին մարի՛
 ամ սրբուհի՛ և մայր քրիստոսի՝ . յար՝
 զանդի՛ տարար զանտանելին ամենե՛
 ցուն՝ . օրհնութեամբ ըզքեզ աստու՛
 ածա՛ւ՝ ծիօն մեծապնդցս՛նեմք:
 Վ՛զքե՛զ երկնայի՛ն դուռն զոր ետե՛
 սըն եզեկիէլ . և մարն զոր ծանեան՝
 գեղեծն . սեբովբէ հողեղէն վե՛հագոյն
 քերովբէից՝ . օրհ՛":

Ի՛րիս խորհուրդըս սոսկալի՛ս ի՛ քե՛զ
 տեսնի աստուածա՛ւ՝ ծիօն՝ . յըղու՛
 թի՛ւն անսերմնական՝ . ծնողնդ անա՛
 րան . կուսութիւն յի տ ծը՛նըդեան
 մընալով անապական՝ . օրհ՛":

Ի՛ր երկնից՝ երևեալ նը՛շանըն յող՝
 թութեան արձա՛յսօրհնութանորաց ծա՛

գեա՛ծց ը՛յսն ո՛ղորմութեան՝:

Ի՛ւ բաղմութեան ժողովոյն տեսնէ՛
 ին ամ՝ յսո՛՛ր . սուրբ ըզխա՛ն լու՛
 սո՛ծց ճառագայթի՛ւք զարդարեալ:
 Ի՛նդ երևա՛ւմն սրբոյ՛ խաչի քո քը՝
 ըխտոս ամ՝ յսո՛՛ր . երուսաղէմ մե՛
 ծապե՛ծս պանծա՛յալ յոյժ՝:

Ի՛ւ ըզծանդումն լուսոյ՛ աստուածա՛
 յին նը՛շանի՛ն քո՛ . ճառագայ
 թիւք տեսանի՛ծ՝ . բապտութեան՝ ժո՛
 ղովոյն:

Ի՛նքանայաղծ զորութիւն խաչի քո՛
 քրիստոս ո՛ր ցուցաւ ի՛ յօգնութիւն
 ը՛նդդէ՛մ թշնամոյն՝ . պատերազմե՛
 անձ զօրութեամբ քո՛վ:

Փառք հօր և՛":

Ո՛ր անապական ծնըդեամբըդ քո՛
 լուծէր զերկունըս նա խամբն՝ մա՛
 ըն՛ամ մայր մատուծոյ՝ . բարեխօսեմ
 աս . միածին որդի՛ն լուծանել զկա՛
 պանըս մեղանց մերոց՝ . և աղա՛չեա՛
 փր՛կել զանձինըս մե՛՛ր ի՛ փոք՝
 ձու՛թե՛նէ՛:

Ո՛ր յառաջ քան զյաւիտեանս ան՝
 ժամանակ ծնեալ ի՛ հօրե՛ն . անձա՛
 ուելի՛ բանդ աստուածո՛րքով եղէն
 երկինք և երկիր՝ . օրհնեմք զքե՛զ
 աստուած հա՛յցն մերոց՝:

Ո՛ր իպատկէ՛ր աստուածութեանդ քո՛
 զարդարեցե՛ր ըզմարդն առաջին՝ . և

Ըզպատուիրանն ո՛չ պահելով զա՛ր. ձա՛ւ ի՛նչո՞ղ ընդ մահու անկեալ.
Թագաւորո՛ւ լծի՛ւն. օրհ՛ն:
Ո՛ր զգեթուծիւն արարչական սիրոյ. քո՛
ո՛չ դարձուցեր յո՛րդուոց անգամայ.
այլ շնորհեցեր ը՛զդոյս անդրէ՛ն դառ.
նալոյ ի՛նչ կեանս. որով զենովք յան՛
մահութիւն վերադիտեցեր. օր՛:
Ի՛նչ տէր օրհնեցէ՛ք բա՛ ք՛ Թ՛ յձր ա.
րարէ՛ք ը՛զ նա յա՛ւտեա՛ն:
Ի՛նչ նախա՛հօրն տրտմութեան որ
վասն ելից ի՛նչ դրախտէ՛ն կենաց՝
ընկալուք և մե՛ք ըզտրտմութիւն
ապաշխարո՛ւթեան. զի յարուծքն
քրիստոսի արժանացուք մըտից դը.
րախտի՛ն է՛ կեղեցւոյ՝ բա՛ծր՛:
Ի՛նչ ենովայ նա՛հապետին մը յու.
սացաւ կո՛չել զանո՛ւն տեա՛ռն մս.
տովո՛ւց. յուսացուք և մե՛ք յարո՛ւ.
թեամբն քրիստո՛սի՝ յա՛ռնել նովաւ.
ի՛նչ կեանսն յա՛ւտեանից՝ բա՛ծ՛:
Ո՛ր ը՛զ կեանքն անմահաբար մահ.
կանայու բնութեանս՝ ի՛նչեզ կրեցեր
սո՛ւրբ կոյս մա՛րիւմ. որով մեռեալ.
բոս ո՛րք յո՛ղանայ կենդանացմբ յո՛ւ.
սով յա՛րութեան. ա՛ռնա միշտ բա.
րեխօսեա՛ վասն անձա՛նց մերո՛ց:
Ո՛ր ըզբանն անեղական զէտկն էից
գոյացութեանց. անձառա՛բար ծընար
մարմի՛ն եղեալ՝ ի՛նչ փրկութիւն
եղևկանացս. առ նա մի՛:

Ո՛ր ը՛զ պատուին ի՛նչ քէն կենաց ըն.
ծայեցեր մե՛ռեալն ա՛ղամայ. զորոյ
պահօք քառասնօրեայ. բաւեաց զվը՛տ
ղոյն ճաշակուսն. և յանվախճան ըզ
նոյն վերածեաց ի՛նչ կեանսն. առ նա
միշտ՛:
Ո՛ր առաքեցար ի՛նչ հայրական ծոցոյ
ծածկեալ խորհուրդ ը՛նդ հօր յա.
ւիտեան. և առեր մա՛րմին զմեղու.
ցե՛լոյ նախաստեղծին՝ յանապական
կուսէ՛ն անճառ. մի՛նչութեամբ. վա՛
սըն մերոյ փրկութեան ո՛ղորմեա՛:
Ո՛ր փոխանակ ճաշակացն դառնու.
թեա՛ն մահաբեր պըտղոյն. անձա.
շակ լինելով քո՛ քառասնօրեայ.
քաղցրացուցեր յո՛ւսով ըզլուծ նոր
քո՛ օրի՛նաց. վա՛սըն՛:
Ո՛ր աշակո՛ղմ աւաղակին՝ բացեր ըզ
դո՛ւրէն դրախտի՛ն կենաց. բաց և
մե՛զ մեղաւորացս ո՛ղորմութեամբ որք
ը՛նդ նըմին զքե՛զ դաւանիմք տէ՛ր և
Թա՛գաւոր. աղա՛չելք ըզքե՛զ ո՛ղոր.
մեա՛:
Ո՛ր անմարմնո՛ց հոգեղինաց դասակ
ցեցեր քրիստո՛ս սո՛ւրբ զեկեղեցի. որք
ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւո.
րեմք սո՛ւրբ զերրորդութիւնդ՝ սը.
րովքեական սըրբասացութեամբ.
Երգելով ըզփառս ի՛նչ բարձրեալ:
Ո՛ր յողթեցեր մերով բնութեամբ ի՛նչ
փորձութեան կամակոր օ՛ձին. որով
եառւր

Եւտուր իշխանութիւնն որդւոց անդ-
մայ կոխել ըզգլուխ չա՛ր վիշա-
սնն. և ընդ երկնայնոցն ե՛րգե՛լ ըզ՛ն:
Ո՛ր գալըստեո՛մք քո վե՛րածեր ըզ՛
մեղ յա՛շխարհական մե՛ղոց ծո՛վէս.
որ՛ պաւորեալ լըրմամբ ուռկանի՛ վի՛
մին հա՛ւանայ. զո՛ր ի ծովն հրա՛-
շագործեցեր. երգեմք քեզ ըզ՛
փառս ի՛ բարձունս:

Հարց. Լուսինարութեան Լաւրեր
Լաւար. Լուսնայեց. Լուսին իող:

ԼՆՈՒՆ Ի Ռ ՎՍ
Օրհնեմք փառաւորեմք ըզ՛
քեզ անսուած հա՛րցն
մերոց:

Իջեր ի հնոցն ի՛ բաբելոն. փա՛ռ:
Լ՛ւ փրկեցեր զերիս մանկունսն ի՛
հրոյն բը՛ռնութենէ՛. փա՛ռ:

Ի՛ զտէր օրհնեցէ՛ք և բա՛րձր արա՛-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Լաւիցըն հօր իջեալ ի հնոցն. և Թօ-
թափէր ըզհուրն ի՛ նոցանէ՛. և ան-
կէ՛զ պահեալ ըզմանկունսն ի՛ հրոյն
օրհնեցէ՛ք և՛:

Լա մանկունքն ի հնոցին գոհա՛բա-
նէին. որ պահեցեր ըզմեզ ի հրոյս. և

արժանի՛ արարեր օրհնել ըզքե՛զ
անսուած. և գովել զանո՛ն քո յա-
ւիտեան:

Ուրախ լեր անսուածածին տա՛ճար
անխախտե՛լի. ըզքե՛զ մեծացո՛ւցա-
նեմք:

Յը՛ղացար անարատաբար. և զաստո-
ւած վայելապէս ծընար. ուրախ:
Լորգէ՛ մարգարէն սո՛ւրբ է տաճա՛ր
քո սքանչելի՛ աղդարութեամբ. և
գուռն երկնային. ու՛:

Նով կենցանդոյս հանապազ զիս ա՛-
լէկո՛ծէ:

Սըրբկեալ մի՛ւք Թը՛շնամի՛ն ինձ
յարուցա՛նէ:

Նաւապէտ բարի՛ լեր անձին իմոյ
ապա՛ւէն:

Ի՛ համբառնալ իմում ա՛ռ քե՛զ
զա՛ս իմ օ՛գնեա՛ ինձ տէր:

Ի՛ յօրհնութիւն նոր օրհնե՛սցուք
զքե՛զ քրիստո՞ս փրկի՛չ մեր:

Լայցե՛լ մեր և փը՛րկի՛չ կեցո զա՛ն
ձինըս մեր:

Ո՛ր խոնարհեցար ի տկարութիւնս
մեր մարդասէր տէր. օրհնե՛մք ըզ
քե՛զ անսուած հա՛րցն մերոց:

Լ՛ւ բարձր ըզմեղըս մեր չարչարա-
նէք քո. շնորհեա՛ բանաւոր հօտի
օրհնել զանուն քո անդադար. աս-
տուած հա՛ր:

Ո՛ր արարե՛ր ըսքանչելիս ի հնոցին
Ս. Օ.

արա՞ն ի՞նչ զոդորմութիւն քո մար-
դանէր՝ աստուած հար՞ն :

Ի՞նչո՞ր օրհնեցէ՞ք բարձր արարե՞ք
ըզնա յաւիտեան :

Եւ՞ցէ՞ք : Ո՞ր ըզհուր հընոցին
ըն՞չո՞ց և ըզմանկունան ապրեցո՞ց
ի՞նչ բո՞ւս ի՞նչ ցո՞յն . բարձր՞ :

Եւ՞ցէ՞ք : Օջրութեամբ սուրբ
հաւուցն փրկեցան անանխանքն . և
երգէին միաբանութեամբ . բար՞ն :

Ի՞նչ արա՞տ տաճար բնակարան անբաւ-
բանին աստուծոյ . մարիամ սուրբ
կոնի՞ն . յա . զքեզ և ըզճընեալն ի
քէն մեծացուցանեմք :

Հարգանդի կրեցեր որ յառաջ քան
ըլաւիտեանս ի՞նչ հօրէ ըզբանն . և
ճընար մարմնութիւն զ . զքեզ :

Եւ՞րդ խնդրեմք ի՞նչ քէն անդադա՞ր
բարեխօսեա՞ վասն անձանց մերոց .
առ որդի՞ն . քո միածինի՞ն փրկե՛լ ըզ
մեզ ի՞նչ փորձութենէ և յամենայն
վրասնգից մերոց :

Ա՞նչ բա՞ն յնկըղմիլ ոգնեա՞ն ի՞նչ
նաւանկեա բարի . քանզի ծանրացան
ի՞նչ վերայ իմ բեռի՞նչ մեղաց .
Աստուած յօգնե՛լ ինձ փութա՞ն քանզի
խորք չարեանց ի՞նչ ըզմէն զիս յան-
դունդա՞ն . ալլ դո՛ւ նաւանկեա լե՛ր և
ի՞նչ ձեռնդնող :

Փրկեա ի՞նչ վրասնգէ ըզնաւաբէկս
ի՞նչ յաւեաց ծովէ՞ քանզի կորնչեմ ի՞նչ

դոց անօրէնութեան իմոյ :

Բարձրեալ ահաւոր տէր՞ փառք
քէն :

Բարձրեալ վասն վերին անթողն ,
ահաւոր վասն ահեղ ստեղծեալն . բարձ-
րեալն :

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստ-
ած . յամենայն երկրի եւ փառք
քո՞ . բարձր՞ :

Օ՞հ դու բարձրացար ըզմէն փրկե-
ցեր՞ . նրստար ընդամէ հօր՞ մեզ կեա-
նքս շնորհեցեր՞ . բարձր՞ :

Աստուած հարցն մերոց՝ բարեբա-
նեալէ՞ անուն քո՞ յաւիտեան :

Սա՞ն ուխտի հարցն մերոց՝ տէր
մի՞ մատներ իսպառ վասն անուանիդ
քո՞ւմ սրբոյ :

Ո՞րք քա՛ն փառաւորեալ է անուն քա-
նաց քոց ամենայն յաւիտեան :

Ի՞նչո՞ր օրհնեցէ՞ք և՛ բարձր արարե՞ք
ըզնա՞ յաւիտեան :

Տէ՛րք և գիշերք ըզտէր օրհնե՞ցէք
և՛ անանկե՛լ բարձր արա՞ն :

Խորայնէ՛լ ըզ տէր օրհնե՞ց օրհ-
նէ . և՛ անանկե՛լ բարձր արա՞ն
բարձրէ՛ք ըզ ընա՞ն յաւիտեան :

Ո՞վ գերասհաշ ծաղիկ բաւրեալ
յեղեմայ . հոտ անմահութեան .
նընդոցս և՛ այլ . յորմէ սփռեցա՞ն մահ
ընդ տիե՛ղիս . օրհնութեամբ ըզ
քեզ մեծացուցանեմք :

Դու լիճիւ երկանց՝ բարձող անի՝
 ծից՝ ծագունն արեւո՛ւ լիւսոյն ճը՛շ
 մարտի՛ . որով հերքեա՛ւ խա՛ւարն ա՛-
 ռա՛ջին . օրհնու՛ : Բ՛շ . քե՛զ ու-
 նիմըք բարեխօս կոյս անհարսնացե-
 ալ՝ մայր անմրատ էմանո՛ւէլի . տա՛-
 ճար բանի՛ն հօրն երկնաւորի՛ . օրհն՛ :
 Ի՛շաջե՛մ ըղբե՛զ տէ՛ր պարգևեա՛մ
 ինձ . ապաշխարո՛ւթեամբ լուանալ
 ը՛զ մե՛ղս ի՛մ . և ողո՛րմեա՛մ :
 Օտրտասո՛ւս իմ և զհառաջանքս
 սը՛րտի իմոյ՝ մարդասիրութեամբ ըղ-
 քո ընկա՛լ տէ՛ր . և ողո՛ր :
 Երձեցցին խնդրուածք իմ առա-
 ջե՛քո՛ տէր . բարեբարութեամբ ըղ-
 քո խնայեա՛մ յի՛ս . և ող՛ :
 Տո՛ւք փառս աստուծոյ բընակելոյն
 ի՛ յերկինքս՝ միաբանութեամբ :
 Բընակելոյն ի՛ սրբութեան մա-
 տուցո՛ւք զազնթօ մեր՝ . և խնդրես-
 ցո՛ւք զողորմութիւն ի՛ բարեբար
 տեա՛նէ մերմէ՛ :
 Զանձառ փառաց խոնարհեցա՛ւ վասն
 փրկութեան մերոյ՝ . զի դարձուցե՛մ
 ըզմոլորեա՛լս ի՛ գիտութիւն ճը՛շմար-
 տութեան :
 Օստուած օրհնեսցուք ի՛ սրբու-
 թեան անձանց մերոց գո՛հաբանելով .
 և խնդրեսցո՛ւք զողորմութիւն ի՛ բա-
 րեբար փրկիչէն մերմէ՛ :
 Երհնեա՛լ և՛ փառաւորեա՛լ աստու-

ւած հարցն մերոյ :
 Երբեք ես յամենայնի՛ տէր կեցո՛ւ
 զանձինքս մե՛ր :
 Ե՛ւ այնքն ոչ դա՛դարեի՛ն՝ զորս ար-
 կեա՛լեր և գնային ի՛ մէջ հնոցի հը-
 րոյն՝ զաստուած փառաւորեի՛ն :
 Բ՛շ տէր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք
 ը՛զնա՛ յաւիտեան :
 Եւմամբ ո՛րդւոյն աստուծոյ բոց հը-
 նոցի՛ն ցողանայր . անդադար գովելով
 բա՛ր :
 Զանդիօղ զօրութեա՛մք զօրհնա՛բան
 սըն ապրեցոյց՝ . ը՛նդ նոսին՝ գովե-
 լով բա՛ր :
 Օանձառելի ըզլոյս աստուածո՛ւ
 թեանն՝ տընօրինա՛բար կրե՛ցեր ի՛
 քո՛ւմ յորովն ինի՛ մարիամ մայր և՛
 կոյս՝ օրհնութեամբ ը՛զ . քե՛զ մեծա-
 ցո՛ւցանեմք :
 Ի՛մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան
 դա՛սք առաքե՛լոցն . այլ ի՛ քե՛զ բո՛-
 վանդակ կրե՛ցեր ը՛զ հուր
 ծո՛ւթեանն զմարիամ մայր ե՛ւ կոյս՝ .
 օրհնու՛ :
 Եւսքեւոցը՛ն հովանացեա՛լ անալ լու-
 սե՛ղէն . գերազոյն քե՛զ հո՛գւոյն
 ողբոյ՝ . և զօրութիւն բարձրելոյն
 հովանաւորեա՛լ սո՛ւրբ աստուածա-
 ծին՝ . օրհն՛ :
 Ի՛շաջե՛մ ը՛զ . քե՛զ հայր երկնաւոր .
 մի՛ դարձուցանե՛ր զերեւոս . քո յինէն .
 զի

զի նեղեալ եմ ես վաղը՝ զաղիլի՝ լուր
ինձ տէր:

Սորորեալ անձն իմ անօրէնութեմ
մի՛ կորուստներ զիս տէ՛ր ըստ ա՛-
նօրէնութեան իմոյ . որ խընդրօ՛ղդ
եւ մօլորեալ ոչխարիս:

Եանրացեալ մեղօք ընկ՛ղ մի անձն
իմ . ընկալ զիս որպէս երբեմն ը՛զ
պե՛տրոս . որ ծըփի՛մս ալեկոծեալ
յանցանօք:

Փառք պատիւ և գոհութիւն տէ՛ր
անուանը՛դ քո՛ւմ սրբոյ՛:
Բո՛ւմ սրբոյ տէրութեանդ վա-
յել՛ փառք պատիւ և երկ՛ւ պա՛-
գո՛ւթիւն:

Օ՛րհնեալ տէ՛ր բալերար՝ որ ու-
սուցեր մեզ յամենայն ժամ փառքս
տալ անուանը՛դ քո՛ւմ սրբոյ՛:

Փառաւորեալ յաւիտեան աստուած
հաբցն մեք . ց՛ կեցո ը՛զ մեզ:

Սր արարելի ողորմութիւն ՚ի՛ մէջ հը-
նոցին . և կենարար ցօղով քո՛ փըրկե-
ցեր զէրիս մանկո՛ւնսն:

Օ հաւրն բորբոքեալ մանկուկքն
հաւատովն շնչո՛ւցին . և պատկերի՛
ոսկւոյ ո՛չ մատուցին խունկա՛ւսյլ
քէ՛զ աստուած հա՛ր:

Ի՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր աթոռէ՛ք
ըզնա՛ յաւիտեա՛ն:

Յօդեր ը՛զցօղ ողորմութեան էրից
մանկանցն ՚ի՛ հնոցին . բարձր՝:

Լա՛նն աստուած ը՛յս ծագեալ ՚ի՛
հնոցն . ը՛զ գալուստ միածնին երգե-
ին մանկո՛ւնքն . բարձր՝:

Իջեալ առ նոստ կենա՛բեր հրեշտա-
կըն . զհոյ՛ր ՚ի՛ յերկինս տայր փառա-
ւորե՛լ . բարձր՝:

Ե՛ր խո՛րանիդ արե՛գականն ա՛րդա-
րո՛ւթեան նո՛ր օրհնութիւնս տա՛-
ցո՛ւք . և անդա՛դս բարեբանե՛ցո՛ւք:

Ե՛ր տաճարիտ անձա՛ռ լուսոյն ո՛ր
՚ի՛ հօրէ՛ նո՛ր երգս երգե՛ցօւք . և՛:

Օ նո՛ր խաճարանդ հրաշարի՛ նո՛ր
խառնման բանին և մո՛րմոյ՛ . հո՛-
գևոր երգո՛վ բարեբանե՛ցո՛ւք:

Սե՛ղայ տէ՛ր բազում ողորմ աստու-
ած . մեղայ ողորմեա՛:

Սե՛ղայ տէ՛ր և անկանիմ առաջի՛
քն . մեղայ ողորմեա՛:

Սե՛ղայ տէ՛ր խոստովանի՛մ ըզ յոն
ցանս իմ . մեղայ ող՛:

Ինդ երկնային զօրութիւնսն օրհ-
նեցէ՛ք ը՛զ տէ՛ր ամենայն երկրի՛ .
ե՛ և բնակիչք երկրի՛:

Օ անուն սո՛ւրբ փառաց նորա՛ գովե-
ցէք յերկրէ՛ . որդիք մարդկան՝ իշխանք
և դատա՛ւորք երկրի՛:

Չայնիւ Երգո՛վ ցնծութեամբ բա-
րեբանեցէ՛ք զաստուած ՚ի՛ սրբօր-
ութեան նորա . մանկուկք եկեղէ՛ցւոյ
սրբոյ՛:

Օ անձաճա Էրո՛ւթիւն և ը՛զ մի՛ առ-
տու

տո՛ւածութիւն բարեբանե՛ծծմբ. ար
 աստուած հա՛րցըն մերոց:
 Ա՛ր զհսըն հա՛րցըն մերոց իջեր
 ՚ի՛ փրկե՛լ զարարած լս. քո՛ծի՛ տէր":
 Ա՛ր նը՛ստիծս ՚ի՛ քրո՛ղէէս ի հայիս
 քաղցրութեամբ յարա՛րած լս. քո՛ծ
 տէր":
 Ը՛զտէր օրհնե՛ցէք և՛ բա՛ծրձր արա՛.
 րէք ը՛զնա՛ յաւիտեանս:
 Տիւք և զի՛շէքք ը՛զտէր օրհնե՛ծ
 ցէք. և՛ առաւել բա՛ծ ձր":
 Խորայել ը՛զտէր օրհնե՛ծ յօրհն
 ցէ. և՛ առաւել բա՛ծ բձր արա՛.
 րէք ըզնա՛ յփա՛րտեանս:
 Ա՛ր ը՛զ կեանքս անմահարար մահկա
 նացու բնութեամբս ՚ի՛ քեզ կրե
 ցէր սո՛ւրբ կոյս մարիամ. քրո՛ղ մե
 ռեանքս ո՛րք յաղանայ կե՛նդանացա՛ք
 յիւզող յարո՛ւթեան. առ նա միշտ
 բարեխօսեան վասն անձանց մե՛րոց:
 Ա՛ր ըզբանն անեղական զէ՛ական էից
 գոյացութեանց. անձառա՛բար ծը
 նար մարմնն եղեալ ՚ի՛ փրկու
 թիւն եղականացս. առ նա միշտ":
 Ա՛ր ը՛զ պտուղն ՚ի՛ քեն կենաց ը՛ն
 ծայեցէր մե՛ռեալն աղանայ. զորոյ
 պահօք քառասնօրեայ քաւեանց զսը՛տ
 զոյն ճաշա՛ կուսն և յանվախձան ըզ
 նոյն վերածեաց ՚ի՛ կեանս. առ նա
 միշտ":
 Ա՛ր լինս իմ: Ա՛ր զա՛ր յ. քեզ տէր,

քաւեա՛ր զի՛ն:
 Ա՛ր զա՛ր անօրինեցաք ամե՛ն. քեզն ո՛չ
 պահեցա՛ք ը՛զ պատուիրանն քո՛.
 մեղ":
 Ղարթի՛ր տէր ՚ի՛ բարկութենէ՛ քուս
 մէ. անցս ՚ի՛ մէնջ ը՛զ ցառումն քո.
 մեղա՛յ":
 Ա՛ր տէ՛րդ ես երկնի և երկրի ըզ
 քեզ օրհնե՛ծս և՛ զուարթուիք երկ
 նից հոգե՛ւոր երգո՛ղ:
 Օրհնե՛մք ըզքէ՛զ քրիստոս փառաց
 թագաւոր ո՛ր շնորհեցէ՛ր ըմե՛ս և՛
 ձայնակից լինե՛լ զուարթնոց երկ
 նից:
 Սուրբ երրորդութիւն անմահ. աղ
 թիւք սրբոց քո՛ս և՛ կարգամք առ
 քեզ լո՛ւր ձայնից մերոց:
 Ա՛յս փառաց բանդ աստուած ո՛ր
 ծագեցէ՛ր ՚ի՛ մեզ ը՛զ լո՛յս գիտու
 թեան. կարդամք առ քե՛զ տէր առա
 լօտու աղթեք մեր հաճոյացին քե՛զ:
 Յանմարմնոց վէ՛ր օրհնեալ ՚ի՛ մարդ
 կանէ՛ երկրորդադեալ. բնակեալ ՚ի
 լո՛յս անմատոյց. կարդամք առ քե՛զ
 տէր առա՛:
 Երեքսրբեան տէրութիւն մի՛ասնա
 կան աստուածութիւն. բնակեալ ՚ի՛
 լո՛յս անմատոյց. կարդամք":
 Ս՛ր Գնակն մե՛ր լե՛ր տէր և՛ ապ
 ւէն յամենայն ժամ. ամրացո՛ աներ
 կիւղ զճառամցեալքս ՚ի՛ քեզ:
 Հայր

Հայր բազմամ որ խնամօղջ
 էս յամենայնի. շնորհեա՛ մեզ խաղա
 ղութեամբ՝ հա՛սանի՛լ ՚ի նաւահան
 գի՛տո :

Սրբի՛դ մի սծի՛ն որ ՚ի կա՛ռսդ ես քե՛
 լովբէից՝. շնորհեա՛ մեզ յաջակող
 մեանն դա՛սի՛լ ընդ սուրբըս քո՛ :
 Հոգի՛դ ձը՛շմարտո՛ որ միշտ յան
 ճառ փառսդ բարե՛բանիս՝ ընկա՛լ ը՛դ
 մեր օրհնեթղութիւնըս ՚ի ժամ է՛
 րեկոյիս :

Ը՛խաի որ Տօնէ Սրբոյն Լիւբա
 Լիւր-գաղթեալ Հայրապետին
 (Օրհնութիւն :

արիական մահ սրբո՛ց քոց
 քրիստոս՝. ընդ երկնային
 ղօրան մյսօ՛ր երգակցեալ
 սո՛մեմք՝. որք հանդիսս
 ցան ընդ գէ՛մ՝ բռնութեան թշն
 մւոյն :
 Եւմա՛րմի՛նք ՚ի՛ մարմնի՛ ցուցան՝
 գէ՛ր ՚ի վերօյ՛ սրոյ և հրոյ՛ տա՛նջա՛
 նաց՝. զպատուական մահս իւրեանց ըն
 ծայեցին քե՛զ քրիստոս՝ բանաւոր
 զենմուկը :
 Նահատակեալք ճգնութեամբ ՚ի փո՛րձ
 զանաշան տանջանայ. համբերութեամբ
 վանեալ ը՛զթշնամւոյն պատե՛ծ րազմ՝

փոխեցան ՚ի զօրս վերին զուարթ
 նոցն :

Եւրանելի սուրբ հայրապետք՝ չար
 չարեա՛լք վա՛րն տեառն համբե՛րե՛
 ցի՛ք. յաղթե՛լով բռնա՛ւորին դա՛
 սակց եզէ՛ք վերնոցն :

Ճգնեա՛լ նահատակե՛ցե՛ք յերկրի՛.
 յաղթօ՛ղք ՚ի պատերա՛զմի. կոխե՛լով
 ը՛զսատանայ դասա՛ :

Լուսաւո՛րեալք երկնային լուսոյն
 պայծառացեալք ՚ի հոգւոյն սը՛ր
 բոյ. բարեխօսեցէ՛ք ա՛ռ տէ՛ր վստ
 անձանց մերոց :

Եւրանելի սուրբ հայրապետք. որք
 կամաւ չարա՛րեցայք յանձն առիք
 զհամբերութիւն. յարժանաւո՛ր աղ
 թըս ձե՛ր յի՛շտջիք զանծինըս մեր :
 փոխանակ արեանքն տեառն՝ ձեր ա
 րիւնդ հէ՛ղան յերկրի՛. և հոտ անուշ
 բուրեա՛ց յաշխարհ՝. յարժանա
 ւոր աղ՛ :

Փոխանակ անցա՛ւորիս՝ ձեզ անանցն
 է պատրաստեալ պըսմկ փառաց ՚ի՛
 քրի՛ստոսէ՛. յարժա՛ :

Ընդ վերին զուարթութունսն բարե՛
 բանեմք ը՛զքէ՛ղ տէ՛ր. սո՛ւրբ սո՛ւրբ
 սո՛ւրբ ես տէ՛ր զօրութեանց կեցո՛
 ը՛զ մեզ :

Նիշատակաւ սը՛լբոց մարտիրոսաց գո
 հաբանեմք ը՛զ քե՛զ տէ՛ր սո՛ւրբ
 սո՛ւրբ :

Եւ ընդարձակեալ ձայնիւն աղանդակեմք
 առ քեզ տէր. սուրբ ։

() անյաղթելի ճրգնաւորացն ըզ
 յիշատակս . եկայք հաւատացեալք
 ամենեքեան պատուեոյուք ։

Բանզի մարմին ունեւի՛լ զտանջան
 սրն արհամարհեցին . նրմանօղք լինել
 լու չարարանաց փրկչին . եկ ։

Բանզի տեսարան եղեն հրեշտակաց
 և մարդկան . զյաղթութեան պըսմին
 ի քրիստոսէ ընկալան . և բարեխօսեն
 առ տէր վասն անձանց մերոց ։

Ի զպըսմկի՛ն չեն սրբոց և զհանգու
 ցեալն ի՛ քեթո՛վքէս . անդադամ ի՛նչ
 ձայնիւ երգելի՛ լով . օրհնեցէք ը՛զտէ՛ր
 յօրհնութիւն ի նոր ։

Այսօր ասէ՛ եկեղեցի՛ ը՛զ յիշատակ
 սրբոց մարտիրոսացն . ընդ որս և
 մե՛ծ մեծ ձայնիւ երգելի՛ լով . օրհ
 նեցուք ը՛զտէ՛ր ։

Ղրագ ճը՛շմարտութեան սուրբ յով
 հաննէս մը՛կրորտիչ . որ ծագեցաւ ի՛
 յերկրի . աղօթիւք սորա տէր լո՛ւր
 մեզ և ողորմեա ։

Սարգարէ և՛ առաքեալ աստուածոր
 դայդ . և՛ ձայն բարբառոյ՝ աղէ ա
 րարօղ տիեզերաց . աղօ՛ ։

Որպէս զարուսեալին ծագեալ ի՛
 յերկրի . եղև կարապետ արեգականդ
 արդարութեան . աղ ։

Այսօր ասէ՛ եկեղեցի՛ ուրախու

թեամբ ը՛զ յիշատակ սը՛րբոյն դրի՛
 դորի . որով լուսաւորեալ պայծա
 րացաւ վնյեղակէս . ի՛ հանդերձս
 յիմկեհուարս զարգանեալ և՛ պըսմ
 կեալ . օրհնեցէք մանկո՛ւնք զգրիս
 տոն Թագաւորն ։

Այսօր ցնծա՛ն նորածնեալ որդիք
 լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ լուսա՛
 ւորչին . որով հրաւիրեցան ի հա՛ր
 սանին անապական . մըտանել ընդ
 փեսային երկնաւորի ի յառա՛գատըն
 լուսեղէն . օրհ ։

Այսօր քահանայ՛ք հոգեւոր պատա
 րաքին ըսպասաւորք վերապա՛ռուեն
 ը՛զ քահանայսմսե՛րուն սուրբ . որով
 երկնայնոց քահանայութեանցըն հա
 ղորդեալք . յի՛ր վերափոխեալ այսօր
 մըտանել ի՛ սրբութիւն սրբոց միշտ
 բարեխօսել առ տէր վսըն մեր .
 օրհ ։

Ուրախ լէ՛ր աստուածածի՛ն յոյս
 և փրկութեան մայր . ը՛զ քե՛զ ընդ ու
 նօղ լուսոյ մեծացուցանեմք ։

Ը՛զ քե՛զ լուսոյ մայր և կոյս . ը՛զ քե՛զ
 գանձող կենաց աստուածային . ձայ
 նի՛ն ցընծութեամբ մեծա՛ն ։

Այնք սուրբ անարատ լուսոյն . հրեշ
 տակային օրհնութեամբ պատուեալ
 ը՛զ քե՛զ մեծա՛ն ։

Այսօր ուրախացեալ ցնծան երկը
 նի՛ն քահանայութիւնքն . ի նաւակա
 տիս

սուրբ Եկեղեցւոյ . քանզի շնորհե-
ցաւ մեզ քահանայապետ յաւիտե-
նից . ի՛լուսաւորել զկաթուղիկէ
սուրբ զԵկեղեցի . փա՛մօ՛ղք զա՛լլս
տեա՛ն քո՛ տէր :

Ը՛յսօր սիւն լուսոյ հովանի ե՛ղև
լմե՛զ ի՛ բարձանց . քանզի Թագա-
ւորն երկնաւոր եկաւորի ի՛ սուրբ
Եկեղեցի . և զօ՛ր քո՛ հրեշտակաց
ծաւալեալ տօնե՛ին ընդ մարդկան՝,
փա՛մօ՛ղք զալստեան՝ :
Փառք հօր և՛ :

Ը՛յսօր քահանայապետ ճը՛շմարիտ
աստուածայի՛ն օրինօ՛րքն պատո-
ւեալ . կա՛նգնէ ըզքառանկի՛ւն սէ՛-
ղա՞ն խա՛չին . արժանապէս պատարա-
գեալ բա՛շխէ զմարմնն և զարի՛ւ-
նը՛ն տեառն . մաքրապէ՛ս մերձեցա-
լուք փրկեալք նո՛ր ժողովուրդք .
և հայցեցէք ի քրիստոսէ զի շնորհես-
ցէ զսա՛մ մե՛զ ընդ երկայն աւու-
րս : Ը՛յժմ և՛ :

Ո՛ր անթառամ փառօք պրտակէ՛ ըզ
սուրբս իւր . և ի՛ դա՛մ միսս լու-
սեղէնքս վերա՛յցոյց . օրհնեցէք ըզ
տէ՛ր յօրհնութիւն ի՛ նոր :

Տ
զ
Ո՛ր հաղորդեցան չարչարանաց քոց
քա՛ն սուրբ հայրապետքն . և վերաբե-
րեալ պայծառացան ընդ անմարմին
բազմութի՛ւնսն . սոցին աղաչանօք խը
նայեա՛ ի մեզ աստուած հա՛մբցն

մերսց :

Ո՛րք իսկըզբանէ պատուեալ եղէն ի՛
սէ՛ր բոլորից հօ՛րն . և ըզտեղէ՛րս
հրաւիրեցին յորդեգրութեան շնորհս .
սոցին՝ :

Ո՛րք զընթացս իւրեանց կատարեցին
հաճոյի՛ւք քո քրիստոս . և ըզպրտակս
անապական ի՛ քէն ընկարան . տո՛ :

Ո՛գտէր օրհնեցէք բա՛րձր արարէք ըզ
նա՛ յաւիտեան :

Օգտկեցն հօ՛ր և հոգւոյն . որ բնա-
կեալէ ի լոյս յանմատոյց և բարեբա-
նի՛ սրբասաց ձայնիւ . բա՛ :

Օ երկրպագեալն ի սրբոց հայրապե-
տաց . որք հեղմամբ արեանն իւրեանց
նրմանողք եղէն փրկողին զինքեանրս .
բա՛ :

Ընարատ կոյս աստուածածին մարի-
ամ՝ սրբբուհի՛ և մայր քրիստոսի . յար-
գանդի՛ տարտր զանտանելին ամենե-
ցուն . օրհնութեամբ ըզքեզ աստու-
ածա՛մ ծի՛ոն մե՛ծացո՛ւցանեմք :

Ո՛գքեզ երկնային դուռն զոր ետեսն
եզեկիէլէ . և անորն զոր ծանեալ գե-
դեօն . սերովքէ հողեղէն վե՛հագոյն
քերովքէից . օրհ՛ :

Ի՛րիւ խորհուրդքս սոսկալի՛ս ի՛ քէզ
տեսանի աստուածա՛մ ծի՛ոն . յըղու-
թի՛ւն անսերմնական . ծնողնդ անա՛-
րատ . կո՛ւսութիւն յե՛տ ծընընդեան
մը՛նալու անապական . օրհ՛ :

Ո՛ղոր

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
 ի յաշտակի սուրբ հայրապետոյն :
 Որք յանուն քա սուրբ դարձուցին
 զաշխարհս կռոյն ի պաշտելութենէ :
 աղօթիւք սոցն ողորմեա մեզ :

Եւ արժանի եղէն ընդունել ի քէն
 զանթառամ փառաց պըսակն : աղօ
 Թիւք :

Որ զոռ ի քրիստոս զարչարանըս
 յանձըն առեալ համբերեցիք . ոյլ աս
 տուած ասէր հայրապետք . և արժանի
 եղէք զերկնայինն առնուլ պըսակ :
 Որք փորձեցոյք յիշանալու հրով . Ժա
 ռանդեցիք պատրաստեալ ձեզ զոր
 քրիստոսին : համարձակութիւն ունիք
 բարեխօսել առ տէր վասն անձանց
 մերոց :

Որք զամբարըշտութեանցն վանեցիք
 զկոտորաշտութիւն ոյլ աստուած ասէր
 հայրապետք . հաստատութիւն ի քէ
 հայցեցէք անդադա՞ր սուրբ եկեղե
 ցաւ :

Զյնծութիւն ե պսօր հրեշտակաց և
 մարդկան . զի զերգիստացեալ ըզմզ՛շ
 նախն վննեալ խորակեցին սուրբ
 վեհայքն . և եղէն յանթօղք ի պա
 տարազի :

Մարմնով և արեամբ մարտեան ընդ
 դէմ՝ զի ու վերադրեանք ի մար
 մըն վերադրեցին ի մահ ըզգեղեալ .
 և ասացն ի պերճանք յաւիտեա
 կենն :

Ի Կողերէն զո
 ռակեմնց . և բարեբանեալք ի դա
 սուց մարմնաւորաց սուրբ վեհայքն .
 անեղին մշտեալ պըսակեալ եղէն :
 Երայան Որոյն կեդրէ Երեստեալ
 հայրապետն :

Սանկունք տո՛ր սի՛նիս . փառա
 բանի՛ք սուրբ երբ՛րդութեանն :
 Ըզկշտաակ սրբոյն կեդրէ հայրա՛
 պետին . տոնելով այսօր ընդ զօ՛րս
 ա՛ն նմարմնոցն . յօհնէցէք ըզտէ քր
 յօհնութիւն ի նոր :

Ի յարկի՛ սրբութեան և ի տե
 ղան զառաքանութեան . ըզ յիշա
 տակ :
 Վահանա՛յք և պաշտօնեալք՝ միա
 բն հաւա՛տացեալք . ըզ յիշատակ
 ՚ըր :

Կանոն Երբորտ կեդրէ
 Եւրհայեց :

(Որհնութիւն : (Իէ)

Պ Տ Ն Ն Ս Վ
 Ըզ քեզ անրակիղբն հայր
 օրդւոյդ միածնի՛ զօր առա՛
 քե՛ցեր ի դարձումըն մա՛
 ժկ :

լորեալ ո՛չ խաբին՝ . դժբաճ՝ և
զմեղ ՚ի մեղաց որդւոյ քո՝ շարժ-
բանօք:

Վո՛ղէմք ը՛շքեղ բան և՛ լոյս՝ որ
զորբական՝ քո պատկեր՝ . լճանով ճը-
րագի քո գըտեալ վերականգնեցեր՝ .
կանգնեալ՝ և՛ զանկեալ զըմէղք՝ քո՝
յի՛ն սո՛ւրբ շարժարանօք:

Եւրե՛բանեմք զվառակիցըդ հօր
հոգիդ ճշմարիտ՝ . ո՛ր նորոգեցեր
լընայեալ զբա մեղօք հընոյն մզա-
մայ՝ . նորոգեալ՝ և՛ զմեղ ՚ի մեղաց
նորոգութեամբ քո շնորհա՛ց:

Ո՛ւրախացիր բարձրելոյն հոգնա՝
ցեալ զօրութեամբ՝ . և բնակարան սբ
հոգւոյն . որով ծընար զբանն աստու-
ած՝ . բարե՛ և՛ խօսեա զտալն մեր
աստուածածին մարիա՛մ:

Ե՛րբա ՚ի լճանոյ ծընունդ և ծա-
գունա՝ որ եկիր ՚ի խընդիր մոլորեալ
ոչխարի բնութեանս՝ . զոր ընդ խաչին
բարձեր ՚ի վերայ ուսույդ՝ . մաքրեալ
ըզմեղ ՚ի մեղաց մերոց:

Սո՛ւրբըդ սրբոց էից մաքրութիւն՝ .
որ ամէր տան քո աւել ՚ի մեղաց
զաշխարհս մաքրելով՝ . ՚ի նմա գըտեալ
զպատկեր քո նորոգեցեր՝ . նորոգեալ
զմեղ ՚ի հնութենէ մեղանց:

Ընդ մնառակին որդւոյ գո՛չեմք առ
հայրդ զըթած՝ . մեղաք յերկինս և
առաջի՛ քո քաւիչ յանցանաց՝ . եւ

ընդ առաջ սիրով գըրկեալ համբու-
րիւ՝ . մա՛ք:

Եւրե՛հեմ մեղ տէր ընդ աղքա-
տաց ճրինակին զմշտա՝ . ժառկա-
լութիւն՝ . զի կամեաւ որ զբաժառ-
թեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ
նըմի՛ն լիցնէք արժանի՝ . լճը մեղ

և՛ ողորմեա՛ ըրի՛ստա աստուած՝ .
Ո՛ր փո՛խանալ հանցին կորստութեան
զհանցն անմահութեան նըմ շնորհե-
ցեր՝ . և՛ ընդ մեծատունն անգըթու-
թեան ՚ի գո՛չն տբրահա՛մուն ըզմեղ
ընկալար՝ . լճը մեղ և՛ ող՝:

Եւրե՛հեմ զմիջս սըրբից աստ-
նալ մեղ ողորմութեամբ՝ ՚ի՛ քե՛ն
տէր զողորմութիւն՝ . զի մի՛ ընդ մե-
ծատանն հայեցեցուք ՚ի բոց հնոցին
ծագիւ մատին ջուր ՚ի՛ զովօցունա՝ .
լճը մեղ և՛ ող՝:

Ո՛ր ըզլճս աստուածայե՛ն քո բա-
նի՝ . ծագեցեր յաշխարհամեծ խաւա-
րն անգիտութեա՛ն . լճաւորեալ
և՛ զմեղ հօր իմաստութիւն:

Ո՛ր համօրէն դատաստանի՛ն օրինակ .
նըշնակեցեր առ մեծատունն և զա-
ղա՛րօ՛ս . նե՛րհակաբա՛ր տա՛լով զօր
մատ ընկալն:

Սո՛սն որոյ աղանցս՝ . ք ըզքեղ
տէր՝ . փրկել ը՛զ մե՛ղ ՚ի հոյ մե-
ղաց և առնջանա՛ց . հանգիւ ՚ի
գո՛գ նահապետին ո՛րդարոյ:

Ո՛րով և մեք ընդ հրէ՛շտակա՛ցն դա-
սուց՝ . անբաժանելի՛ սուրբ երրորդ-
դո՛ւմեա՛նն . համաձայնեալ՛ է՛րգեմք
ք՛ջիառս ՚ի՛ բարձրւոյ՛ :

() անբակի՛ղէն աստուած զհայրն ա-
մենակալ՝ բարեբանեցէ՛ք ընդ գութն-
Թուսս երկնից՛ :

Օ առ ՚ի՛ հօրէ՛ ծնեալ՛ զորդին մի՛-
ածին՛ . բարեբանեցէ՛ք հրեշտակային
ձայնիւ՛ :

Եւ զնորոգո՛ղ սուրբ զհօգին՛ ձայնիւ
ցը՛նծութեամբ՝ . բարեբանեցէ՛ք ան-
լուե՛լի ձայնիւ՛ :

Անբակի՛ղէն աստուած և Թա՛գաւոր
երկնաւոր . բարեբանեալ՛ ՚ի՛ զօրոնց
անմահից երկնաւորաց . ըզ քեզ օրհ-
նեմք հայր անբակիղէն :

Խոնարհեցա՛ր ՚ի՛ բարձանց վասն մե-
րո՛յ փրկութեան . արձակի՛ չ կամելո՛ց
և՛ բըժիշկ հոգւո՛ց մերո՛ց . ը՛զքեզ
գովեմք որդի՛դ միածին :

Ո՛ր էակիցդ է՛ս ընդ հօր և փառս-
կից մի՛ածնիդ . բնշխօղ պարգեւաց և՛
տըւօղ ողորմութեան՝ . ը՛զքեզ բա-
րեբանեմք սուրբ հոգի՛դ ձը՛շմարիտ :

Աստուածատու՛նի խնկաբեր ծառ
յանուշահոտ բուրաստանէ՛ն . ո՛ր ՚ի՛
գնա՛նք հոգւոյն վերակաց տը՛նկե-
ցար՝ . և զանմահութեան պըտուղն ՚ի՛
ծամու ետմբ մեզ՝ . վասն որոյ ան-
նեքեան ը՛զ քեզ մի՛շտ մեծացո՛ւ :

ցանեմք :

Օ աննպակահ բողբոջն յաստուածա-
յին դրախտէն յորովայն քո՛ տըն-
կեալ . բը՛ղխեցի՛ք ՚ի՛ յանմատոյն
յեսուեայ ծանղիկ՝ . վայելուէ՛ կո՛ւսա-

կան ծընընդեամբ՝ . վասն որո՛յ՝
Հարիւրոյն լուսոյ ծագումն ՚ի՛ քեզ
վառեաց ըզճրագ մարմնոյն լո՛յս աշ-
խարհի՛ . ո՛րով գտեա՛լ զպատկերն
Խրական՝ . զո՛ր վե՛րըստին նո՛րոգեաց
յսոռաջն ն կե՛րպարանն . վասն որոյ
բա՛րեխօսեա՛ նորոգե՛լ զմեզ ՚ի՛ հնու-
թե՛նէ մեղաց :

Ո՛վ քառաթեւ լո՛ւսածին գերա-
պան՝ նի՛շ կառուցօղ կենացն ամե-
նի՛ց . մի՛շտ բաղնիտարած անքեզ էն :
Վա՛ռակուսի՛ անգնայ հովանի և պա-
հասպան ՚ի՛ յեւ և ՚ի՛ մուտս . փը՛-
կութիւն ՚ի՛ յայսո՛ց և՛ պարիսպ ան-
բութեան :

Վրո՛շտ ըզգայութեան և՛ կնի՛ք ՚ի՛ գե՛-
մըս ամենից . դո՛ւ և յաստուածային
սըն կատարիս խո՛րհուրդ . յորմէ արե՛-
գակային փայլին ճառագայթք :

Փառք հօր և :

Վը՛րիւր կենաց՝ բղխեալ յեղե՛մայ
սը մաստուածածին՝ . որով անքեցաւ
երկիր ծարաււտ հոգւոյն իմաստիւք .
տան՛ մե՛զ մաղթեա՛ տղիւրս արտա-
սուաց . մա՛քրել ը՛զմեզ ՚ի՛ մեղաց
մերո՛ց :

Ո՛ր

5 **Տ** Ըր զտիրականիդ կերպարան՝ լ՛ղգե-
 բի ցուցեր ծառային՝ և զարդարեալ
 փառօք եդեր ՚ի դրախտին՝ յորհ-
 նեալ ես տեր աստուած հանրան
 մերոց։
 Ո՛ր ճաշակմամբ պողոյն մահո՛ւ յանմա-
 հեց կեանաց մեռաք՝ իսկ գալու-
 տեամբ քո վերստին փակեալ դրախ-
 տին դուռն բացաւ յորհ՝։

Ո՛ր փոխանակ մահաբերին՝ որով ա-
 նծքն տրտմագին՝ մեզ փայտ կե-
 նաց ետուր զեսաջ քո լուծեք նովա-
 լ՛ղկալ մահո՛ւ յերհ՝։

Գ Ըր զտեր օրհնեցէք և բարձր արարե-
 լ՛զնալ յաւիտեան։
 Ո՛ր ապրեցոյց զնոյ տաղանմաւն պա-
 հելով հայր աշխարհի՝ և զհեղեղ մե-
 ղոց մարդկան՝ հեղեղաւ ջուրց դա-
 դարեցոյց և բարձր՝։

Ո՛ր ՚ի ծով այս աշխարհի շինեաց տա-
 պան զեկեղեցի և ՚ի՛ ամա զածանդա-
 կեալ զհոգիս փրկեաց ՚ի ջուրց մե-
 ղոց և բարձր՝։
 Ըրանի լեր մոյր լուսոյ մարմնա-
 երկիր բանաւոր արեգականն Օթա-
 րան՝ լեր բարեխօս վանս ա՛նձա-
 մե՛րոց։

Ըրնդա՛ տաճար բանին աստուծոյ
 բարձող տըրտմութեան նախամ-
 եւայի՝ լեր բա՛ն։

Ըրնձա՛ խոնաւի՛ արեւելք քան

քե՛ ծագեաց մեզ լոյս երեւաց քե-
 լի՛սառա՛ն լեր՝։

Թե՛ւս իմ՝ Ո՛ր խոնարհեցնր ՚ի՛
 բարձանց հո՛ւ վե՛ր զքաջ Թողեալ
 յերկի՛ իբե՛նս զհօտ քո անմոլար
 վասն մոլորեալ ճեմերի՛ն և ո՛ղոր-
 մեան մե՛զ աստուծո՛ւ։

Ո՛ր լուսով անտուածութեան քո՛
 լուցեր լ՛ղձրագ մարմնոյդ՝ ածե՛ր
 ա՛ւե՛ իբե՛ տան քո աշխարհի վասը՛ն
 պատկերին քո զոր նորոգեցե՛ իբե՛
 ո՛ղոր՝ ո՛ղ։

Ո՛ր գարձմամբ անառակի՛ մարդ-
 կութեանս ե՛՛զնրդ պարանկ յօր-
 հաճութեամբ իբե՛ զե՛նար պատ-
 րագ՝ վասն հաշտութեան երկնաւո-
 լանց եւ երկրմանի՛ն յա՛ ո՛ղոր՝։

Ըր լուսափայլ զուարթնոյն լ՛զ
 յա՛րուցեալն օրհնեցո՛ւք և մախ՛ը
 թելով խնդրեսցո՛ւք մաքրե՛լ ըզ
 մեզ ՚ի մեղոց։

Ըր ինկաբե՛ր սուրբ կանանց՝
 անմահ բուրմանն անուշից՝ խուսկս
 ախ՛ղածից մաշտուցո՛ւք մաք՝։

Ըր ինկաբե՛րցն արաստու մարդ-
 կան բարձուն արտասուէաց պաղա՛ւ-
 տեսցուք անասունք մաք՝։

Ըր յորիստոսի՛ պահելով յաղթո՛ւ
 լիցուք փորձողին՝ և լի՛նդ հրե՛շտ
 կըս երգեսցուք փառք ՚իբե՛
 անտուծոյ։

մամբ . մայր :

Հորդ Լաւաւաւաւաւ Լորդ
Լաւաւաւ Լաւաւաւաւ
Լորդ Լաւաւաւ

Ր Զ Ն Ե Ր Լ Ս Ի Ր
մատուած հարցն մերոց :

Ար ԲԵՐ Ի մէջ հնոցն և վերկեցեր
զերիս մանկուան . ըզքեզ օրհնեմք
անդադար . աստուած հար :

Այսպիսիս սուրբ երրորդութիւն
որ յամենայն եւ բարեբանեալ . ըն-
կալ ըզմեր օրհներգութիւնս . աստու-
ած հարցն :

Բ՛լտեր օրհնեցէք և բարձր արմբէք
ըզնա յաւիտեան :

Լմենայն Ժողովուրդք միաբան եր-
գով բարեբանեցէք . և բար :

Բ՛լ նըստեալն ի վերայ քերովէից .
բահանս յք առաւել բարեբանեցէք .
և բարձր :

Ա՛ւրբ և աստուածածին մարիամ
ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի
մայրդկան . մայր և սղախն մեծա-
ցուցանեմք :

Ինկեզ մորենի և տաճար ընդ հա-
նուր ընտոյն . անարատ և անխախտե-
ցար . ընկ կուսութիւն . մայր և :
Ժամու եսող կենաց և մայր կենդանու-
նեքեան ըզ առաջատ հրախալ ծագ-
մեզ

Պարճո զցասումն քո ի մէջ . յա-
ղաղակել հոգեղինացս . բազմագոյն
տէր խնայեա և մի կորուստներ :
Կանգնեա զանկեալ ի գլորմանէ . զվի-
րաւորեալ ի թընամուցն . որ բը-
ժիշկե ես հիւանդաց բըժըշկեան
զեմ զհիւանդութիւնս :

Ի յանցանաց իմոց թախծեալ անձն
իմ . գոյեմ ուրախ ըզմաքսաւորն .
մատուած քնւեան զիս ըզմեղաւորս :

Սր ի վերդ ես քնն զամենայն ըզմիտս
և զխորհուրդս . փառաց թագաւոր
խնայեա ի մեզ :

Ի միայն իւնիս զանմահութիւն և
զանեղութիւն . փառաց թա :

Ի նստիս ի քրովէն երրորդու-
թիւն անբաժանելի . փա :

Ի երկրպագեալդ ես ի հեշտակայ
և ի մարդկանէ . փա :

Ր ապրեցուցեր զերիս մանկուան
հնոցն եւ ըզն ապրեցոյ յահա-
ն հըրոյն . տէր աստուած հարցն
մերոց :

Ի երգով օրհնութեամբ ըզհուրն
ըզ փոխեցին եւ ըզաղաւորն
յօթ արարին . ընդ նոսրն օրհնեմք
ըզքեզ . տէր աստուած հար :

Լուած հարցն մերոց գովեմք ըզ
և առաւել բարձրացուցանեմք
որիաժինդ սուրբեցեր վերկել ըզ
մեզ

մեզ՝ տէր աստուած՝ :

և զտղախին՝ :

Գ Բ՛զաւեր օրհնեցէք : Ա՛յաբանու
թեամբ՝ սուրբ փառս և բարձր ան-
բէք ըզնա յաւիտեան :

Ա՛ներևութից քրնսօղ զամ զանեանց
բռն՝ շնեմ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդու-
թիւն՝ . և կեցո՛ միայն մարդանէր :

Ա՛ր բարձունքս բնակեալ է՝ ըզկո-
նարհոս տեսանողին՝ . միաբա՛ :

Ա՛ր երկայնամիտդ ես ան ամենեւեան
ողորմեա՛ անձին իմոյ բա՛ղմամբդ . և
կեցո՛ միայն՝ :

Բաճանայք և՛ պաշտանեսցէք երբ
սասարդք և կո՛ւսանք՝ . անդադմոր զս-
տուա՛ծն աստուածոց գովեցէք և՛
բարձր՝ :

Ա՛մենաբաւակամ ողորմութեան շը-
նորհ պարգեւեա՛ ինձ յաճաղին առեւրն
ըզթո՛ղութիւն՝ . և կե՛ :

Դ ՂԵԲԳ կոյս և մայր և բնակարն
աստուածային ներմարդութեան՝ . գ-
հաբանեմք և վեր օրհնեմք զեղեա-
փրկօղ կենդանութեան անգի մարդ
կան՝ . վասն որոյ ըզքեզ աստու-
ծածին և կոյս բարեբանեմք ըզմա՛
և զաղախին փրկելին անորոյ :

()՝ օրհնեմք ըզքեզ անընկճ զբն հայր՝
յամենայն ժամ օրհնութիւն ?
բարձունս :

Նուանդին հօր և՛ հին աւուրց ա-
ժամանակն յաւիտեակից՝ . ժամանակս
յորովայնիք՝ և՛ բնակեցաւ և՛ ի հօր
նչ մեկնեցաւ՝ . վասն՝ :

Կո՛վեմք ըզքեզ միածին որդի . յա-
մենայն ժամ գոհութիւն ի՛ բար-
ձունս :

Նեաւն ի՛ քէն ի՛ խաչ ելեալ . և՛
յաթոռ փառաց ընդ հօր . անարգես
ի՛ մարդկանէ՛ փառատրութեամբ
ութեամբ երկրպագեալ . վասն՝

Իս՛րեբանեմք ըզքեզ սուրբ հօգի .
յամենայն ժամ փառք քեզ աս-
տուած :

Բ՛զքեզ ոչ միայն որդիք մարդկ-
այլև վերին զօրութիւնք . դասք
մարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց
և արթնոց և՛ հրեշտակաց . գոհաբա՛
և վեր օրհնեն և փառաւորեն ըզս

Ա՛ր ահաւոր քոյնի զօրութեամբ յօ-
դըս յօղաւորս փոխեցեր ըզքոց հնո-
ցին՝ . ըզքեզ օրհնեմք անդադմոր աս-
տուած հարցն մերոց :

Ա՛ր ըզմաւոյս քո զվերանգեալս ի
հնոցին պահեցեր անապական . ըզքեզ
ծանուցեր արարիչ և տէր գործի
ըզքեզ օրհն՝ :

Բ՛նդ երանելի մօ՛ւանցն երգես
ի՛ նեղչաց մեր . և ըզմե
մի ի՛սպառ մատն
քո եմք . ըզք

Ը՛ղտէր՝ օրհնէցէք և առաւել ծԼ
բարձր արարէք ըզնա՝ յաւիտեան՝
Օ՛րհնեալսն ի սուրբ՝ զերրորդու
Թիւնն՝ արժանաւոր ձա՛յնիւն՝ գո
վելով օրհնէցէք և առ՝:

Օ՛րհնարարաւորն յամենայն արարա
ծոց համաբնական ձա՛յնիւն . բա
րեբանելով օրհնէ՛:

Բանն աւաքեալ ՚ի՛ հօրէ՛ն՝ որ վա
սըն մեր մարմնացա՛ն . և՛ ցընծու
Թիւն աշխարհի յոյանեցաւ . ը՛զքեզ
բարեբանեմք աստուածածին կոյս:
Օ՛րհն օրում ո՛չն հանդձուրէ՛նիւն՝
բոցանըշոյլ սե՛րովքէ՛նիւն . նա՛
բնակեցաւ ՚ի քում՝ յորովայնի՛ . ըզ
քէ՛զ՝:

Յ՛րմէ սարսեալ զողովի՛ն՝ փայլակ
նացայտ ՚ի՛ լուսո՛յն . ՚ի՛ գիրկըս քո
ը՛զնա՛ ը՛նկալա՛ր . ը՛զ՝:

Բա՛զում են քո գըծուԹիւնքը՛դ
բաղմամբն անձին իմոյ՝ . ողո՛ւն
մեա աստուած քաւի՛ն իմ՝:

Օ՛րհն քեզ անյի՛շտար տէր՝ մեղայ չա
րին խաբամբ . ո՛ղո՛ւն ՚ի՛:

Քո ՚ի միւսանգամ գալը՛ստեանըն
ամ գա՛ս գա՛տել զերկիր՝ . ողո՛ւն
մեա աստուած՝:

Քո և գովե՛ցուք առաւել
գովք՝ և բարեբանեցուք
երկրի՛ն քեզ վայել
նք:

Հրե՛շտակք և մա՛րդիկք և յամենայն
արարածոց լեզուօք՝ ը՛զքեզ միայն
օ՛րհնեն . փրկի՛ն քեզ վայել՝:

Երկնային զօրովԹիւնքն անդադար
օրհնուԹիւն մատուցանեն քեզ . փրկ
կի՛ն քեզ վայ՝:

Աղի՛ղ են ճանապարհք քո յամե
նայնի արդար . տէր աստուած հար
ցըն մերոց:

Ը՛քանաւոր պատարնգս յանձանց
իսնարհաց ը՛նկալ . տէր՝:

Խա՛ճարի սրբովԹեան փառատու
Թիւն մատուցանեմք քեզ . տէր՝:

Ը՛ղտէր օրհնեցէք և՛ բա՛րձր արարէք
ը՛զնա՛ յաւիտեանն:

Տէք և գիշէ՛ք ը՛ղտէր օրհնեցէ՛ք .
և՛ առաւել ծԼ բարձր արարէ՛ք
ը՛զնա՛ յաւիտեանն:

Խորայն ըզտէր օրհնե՛ն ծԼ սցէ:
Բա՛հանաւոր ք անդադար բարեբա
նեցէ՛ք զանքընելի՛ և զյայտի առ
ստուածուին . և առաւել ծԼ բարձր:

Ս՛ղիստուԹիւնդ քո աստուածա՛ն
ծին անարատ . զո՛ր ո՛չ բացնկի՛ զենց
հա՛ւր աստուածովԹեանըն մեծացու
ցանեմք:

Ո՛ր յարդանդի՛ քում անապականա՛ն
բար բնակեցաւ քիս՝ տոս աստուած .
և՛ փրկի՛ն անձանց մերոց . մեծ՝:

Ը՛նհասանելի՛ տէրուանկան յայտնու
Թիւն:

էս ընդ ձեզ օրհնեմ զԹագաւորն
անմահ :

Բ' շքեզ աստուածածին որ զերօրհն
նիս 'ի զորաց հրեշտակնց . ա' զգ. մարդ .
կան կենդանիսնց մեծացուցանեմք :
Բ' շքեզ բնակ հրեշտակն աստուածու
թեանն յիմանալի զօրացն երանեալ .
ա' զգ. :

Բ' շքեզ մայր էմմանուէլի մար
գարեին յառաջ գողշակեալ . ա' զգ.
մարդ :

Յորմիայն ժամ ազաւանք իմ այս
եմ . 'ի մեղաց իմոց սո՛ւրբ ան
զնա տէր :

Յանցանայ իմոց զարհո՛ւրի սիրտ
ի՛մ . ազաւան ըզքեզ թո՛ղ ինձ
տէր :

Լ' բաասուանց իմոց մի՛ լուեր տէ՛ր
բբ . զի պանդո՛ւխտ եմ ես անցա՛
ւոր երկրի :

Ս' իաբանո՛ւթեամբ տո՛ւք փառս 'ի'
բարձո՛ւնս Թագաւորին յաւիտեանց :
Օ՛խ նա փառօք է փառաւորեալ 'ի'
յերկինս և 'ի' յերկրի :

Լուաւորեան տէր զանձինքս մէր՝
լո՛ւսատու արեգերանց :

Ս' ի հո՛ւրցըն մերոց առաւած՝ փա՛
ռաւորեալ յաւիտեանս :

Լ' բարչակից հօր ո՛րդիդ միտծին՝
կենդանարար տէր և՛ յո՛յս աշխարհի :
Լ' առ ողորմութեան քո՛ւմ կեցո՛

ղմեզ փրկիլն . և սուրբ զանա՛ւն քո՛
փառաւորեսցո՛ւք :

Բ' շքեք օրհնեցէք և՛ բանորձր արա՛
րէք ը՛զնա յաւիտեանս :

Տիւք և գիշէ՛ք ը՛շտեք օրհնեցէք և՛
անաւե՛ր՝ և բա՛րձր" :

Խորայեւ ը՛շտեք օրհնեցէք : Օ՛ Թա
գաւորն ամենեցո՛ւն ամենայն ժողո՛
վարդք . օրհնեցէ՛ք և առա՛ւե՛ր" :

Ս' լուսոյ և ամալ հովանի սո՛ւրբ
կոյս . որ ցօղեցեր 'ի մե՛զ ը՛ցօղն երկ
նայի՛ն . զքեզ բարեբանեմք առա՛
ւածածին կոյս :

Լնկէ՛զ մորենի և սրա՛լէ՛ հողեղէն
սո՛ւրբ կոյս . քանզի պրտուղն կենանց
ի՛քէն տուա՛ւ մե՛զ . զքեզ" :

Լնիծի՛ց լուծիչ և քաւիչ մեղաց ա՛ր
կոյս . որ զանտանէ՛լին յեկց 'ի՛ գի՛ր .
կրս քո բարձե՛ր . զքեզ բարե՛" :

Եւսի՛ւնս ի՛մ : Ս' զորմեան ինձ առա՛
ւած իմ ո՛ղորմեան ինձ . զի անպա՛ստ
խանի՛ եմ յամենայնի՛ թո՛ղ ինձ
տէր :

Տառապեալ՝ ճանապարհըք քո ո՛ւ
ղի՛ղ ե՛ն ես միայն մոլորեցայ . դա՛ր
ձո՛ զի՛ս և ողորմեան ինձ աստուած :

Եւսի՛ւնս քո՛ . յատաստանըք քո ան
գար ե՛ն ես միայն ե՛մ մեղուցեալ .
բա՛ւեա՛ զի՛ս և ողորմեան ինձ աս
տուած :

Յորժամ գայցես բաղժամ հրեշ-
տակօք՝ տէր ի դատել զերկիր :
Յայնժամ շարժին զօրութիւնք երկ-
ից՝ տէր ի յահէ քումմէ :
Եւ յայնմ աւուր լեր իմ օգեական
տէր իմ և անտուած իմ :

Սանկուքն գերեալք ի մէջ հը-
նցին . լ՛զքէ՛զ օրհնէին աստուած
հա՛րցն մերոց :

Խոստումն աբրահամու զոր խոստացա՛ր
աստուած . առաքեա՛ն և փրկեա զապ-
րանէլքս ի քէզ . աստուած հա՛ն :
Ուղի՛շ են անապարճք քո աստ-
ած . մեղուցեալ յանցաւորացս ողոր-
մութիւն շնորհեա . աստուած հա՛ն :

Ի՛զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և բարձրաբարեք
ըզնա յաւիտեան :

Տե՛ք և գիշեք ըզտէ՛ր օրհնե-
ցէ՛ք . Եւ բարձր արա՛ն :
Ի՛տայել ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք
Եւ բարձր արա՛ն :

Ո՛ր ողորմեցա՛ր ի մեղս ծնեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մար-
գարէին . և ետուր բնութեանս այսօր
պարզ և ըզժողսն սուրբ՝ ըզճեղ որ
գւղյոյ միածնի . մաղթմնօք սորա՛ն տր
մեզ ո՛ղորմեա՛ն :

Ո՛ր ցօղեցեր ի մեզ յամարյ օրինաց
որդիդ այսօր զկոյսն մարիամ . յոր
մէ ծնեալ մարմնով և բարձեր նովա-
լ զմեզս նախաստեղծին աղամայ :

մաղթա՛ն :

Ո՛ր մաքրեցեր հողի՛դ սուրբ՝ ըզսիրա
և զմրգա՛նդ մօր քո՛ փառակցին .
այսօր ամո՛ւլ ծնողաց նո՛րին ետուր
ըզմայր բանին զօրհնէն և այլի
մաղ՛ :

Յոյս իմ ես դու տէր քա՛ւիլ յան
ցանաց իմոց . մի՛ ա՛նտէս առնե՛ր
զբլ՛ղիւսն արտասուաց իմօց . ո՛ր
ղորմեա՛ ինձ աստուած :

Ի՛ն քէզ ապակեցայ՝ որպէս զանա
ռակ որդին . հայր մե՛ ղայ յե՛րկին
և առաջե՛ր քո՛ . ողոր՛ :

Փը՛րկեա՛ զե՛ս անտուած ի՛ բաղում
մեղաց իմոց . անա մրժա՛նի քոյնս
անքայութեանդ . ող՛ :

Ի՛նդ առաւծտըս կանխեցի՛ց յանդի-
ման լինել քէ՛զ Թադաւոր իմ և աս-
տուած իմ :

Ի՛նդ առաւծտըս լռեցե՛ս ձայնի ի
մո՛ւմ տէր . Թադա՛ն :

Եւ ը՛զքէ՛զ աղաչե՛մ տէր նայեա՛ն
յաղօ թս իմ . Թադա՛ն :

Տէ՛ր աստուած հարցն մերոց . յամե-
նայնի՛ արդար ես և սուրբ է քո՛ տե-
րութիւնդ :

Երեք մանկունքն ի հայնցն հրեշտա՛ն
կայնի՛ն հայնիւն . լ՛զքէ՛զ փառաւորէին :
Եւ երգելով զայս ասէին . օրհնեալ
է՛ք տէրութիւնդ . օրհնեալ և փա-
ռաւորի՛ք :

Ի՛զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և բարձր մարտէ՛ր
Ի իմ

ընտ յաւիտեան:

Ար զայրեցող բնութիւն բոցոյն ի՞նչ
ցող փոխարկելով. ի տոյժումանէ հը-
րոյն զերիս մանկո՛ւնսն անկէզ պա-
հեալ. և բարձր արա՞:

Հրաշալի սատուածայնոյն տէսլեամ՝
բն չորրորդին. բռնաւորն պակու-
ցեալ զօրհնաբանսն զուամբաջոյց.
և բարձր:

Աւրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ.
Երկիր բանաւոր անդամկանն ծ-
ծաւորան. լեր բարեխօս վասն անձանց
մերոց:

Խորհրդաւ տաճար բանին մատուցոյ.
բարձու տըրտմութեան նախամօրն
էւայի. լեր բա՞:

Յընձա իմա նալե՛ր արեւելք. քանզի
քե՛ ծագեաց մեզ լոյս երեսնաց քը-
րիստո՞ս. լեր՞:

Աւրաք իմ բաղում ես յոյժ ծան-
րեն քան զաւաղ ծովու. քանզի քե՛ զ
միայնոյ մեղայ ողորմեա ինձ սատուած:
Բաց տէր ըզդուան ողորմութեան որ
ողբալով կնդում առ քեզ. քանզի՞:

Հեղ յիս ըզգլութիւնդ քո բա-
ղում ողորմ և մարդասէր. քանզի՞:

Մեծայն երկիր առ քե՛ փառս ա՞նհ
նրմ որ եկն և փրկեաց ըզմեզ:
Մեծայն հոգիք ձայնիւ ցընծու-
թեալք ա՞նհ բարեբանեցէ՛ք ըզաւր:
Օն եցոյց մեզ տէր զփրկութիւն և

զեւա՞նհ յազգէ՛ տանն խորայել՞:

Սանկանցն ըզձայնն քեզ վերագո-
չեմք՝ արդա՛ր ես յամենայնի տէր զոր
ածեր ի վերայ մեր. սատուած հա՞նհ
ցրն մերոց:

Վանդի՛ ոչ պահեցաք ըզպատուիրա-
նրս քո. նըւաղեցաք մեք յամենայնի.
արդ թող մեզ տէր ըզլանցանս մեր.
սատուած՞:

Օրհնեալ տէր և փառաւորեալ առ
քեզ պաղատիմք. այլ մի՞ իսպառ մատ
ներ ըզմեզ և մի՞ ցրե՛ր զուխտը քո.
սատուած հա՞նհ:

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բա՞նհ արարէ՛ք
յաւիտեան:

Օանըսկի՛ զբն բանն հօր զեակն
էից. որ ի՛ բաբելոն ի՛ հնոցին ըզհուրն
ի՛ ցոյզ փոխարկեաց՝ պարագրելով
զերիս մանկուսն. բա՞նհ:

Ար ըզլոյս փառաց ծագեալ ի՛ մեզ
հնոցին օրհնաբանիցն. ընդ նոսին համա-
ձայնեալ երգեսցո՛ւք խոնարհ սը-
տիւք. զի շեջուսցէ զանտանել՞ հը՛րոյն
բորբոքումն. բա՞նհ:

Սայր լո՞ւսոյն մարիամ անհարս
նայեալ. օրհնեալք ի կանայս:

Օլոյսն ա՛նհ ստուեր յարեանդի
կրեցէ՛ք. օրհն՞:

Մի՞ գաղա՞թի՛ր վասն մեր բաբելոն
սե՛ւ. օրհն՞:

Սե՛ւ իմ. Մեղայ քեզ տէր. մե՛
ղայ

դի մ'ղորման:

Ահա անորին ցայ և մատնեցայ ի
ձեռս անձրէն թշնամւոյն. արդ ան-
կեալ աղաչեմ թո՛ղ ինձ տէ՛ր:

Քնն զամենեկեան առաւել մեղայ
տէ՛ր իմ գրեմք. քան զամենեկեան
անորին ցայ և մատնեցայ ի ձեռ-
ս անձրէն թշնամւոյն. արդ ան՝:

Ամենայն արարածք համբաւաւով ըզ
ձեռքս ձեռք ի՞նչ. ի՞նչն ցե՞ք ըզ
տէ՛ր զքնակեալն ի՞նչ յերկրս:
Ամենայն ժողովուրդք յորհուրիւն
ի՛նչ անձրէն գո՛ւմ ցե՞ք ըզտէ՛ր:
Զանիւ երգով ցընծում թեամբ բա-
րեբանեցեք զստո՛ւ. անձրէն ընդ
սո՛ւրբս եմք. զքնն:

Իրթնէք և՛ զպարստօք եղբորդ
ան՝ մտաւորայ մերոյ:
Ի՛րդեւ և՛ սանգիւս տալ տե՛ւաւն մտ-
տաւորայ մերոյ:

Օ՛հ ան է տէ՛ր աստուած մեր՝
փըրկէ ըզմեզ և՛ կեցողոյն:

Յոգնութիւն մեզ ժամանեա կա՛
րո՛ղ. տէ՛ր. առաքեալ ի՛նչ բարձա՛նց քո
զխաղաղութիւնդ. և՛ պահեա՛ զքո
յուսացեալս անէ՛լ լիւն:

Եղաւէն մեր և՛ փրկիչ՝ հըզո՛ր թա-
գաւոր. ըզնընն յաղթմութեան խա-
չի՛. քո առաքեալ որ մեզ և՛ պահեա՛:

Ա՛յր երգեմք. քեզ ի՛նչ բարձունս ընդ
անմարմնաց բազմութիւնս. զաղաչա-

նըս մեր զերեկոյնս ընկե՛լ. քո բարե՛-
բարութեամբդ. և՛ պահեա՛:

Անուն քո՛ յաւիտեանս. ի՛նչ ստուած-
հըզո՛ր թագաւոր մանա՛ն. արմիւն
յաւիտեանից. անձրէն հարցն մերց՝

Ա՛յր զերեւ մանկուարն փրկե՛ցե՛ր ի՛նչ
հնոցին. փրկեա՛ ըզմեզ ի՛նչ հե՛ղի յա-
ւիտեանից. աստուած՝:

Եղաւինք ի՛նչ. քեզ օգնակուն ընդ
տէ՛ր. զե՛րդ միայն ես մարդս տէ՛ր.
մտաւած հո՛ր:

Ինքեք քեզ տեառն ըզմե՛ր օրհնեցե՛ք.
Ե՛րբ արարէք ըզնա՛ յաւիտեանս.
Ի՛նչ եք ըզտէ՛ր ի՛նչ օրհնե՛ք.
Ե՛րբ և՛ բարձր ար՝:

Ի՛նչ արդէ՛լ զտէ՛ր օրհնեցե՛ք. և՛ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեանս. անէ՛-
լ լիւն անէ՛ք ի՛նչ լիւն:

Ի՛նչ զքեզ աստուածածին որ վերցն-
ես ի՛նչ զօրաց հրեշտակաց. անգղ մարդ-
կան կենդանեանց մեծացուցանե՛ք:
Ի՛նչ զքեզ բնակ հրե՛ղեն աստուածա՛ւ-
թեանս. յիւանալի զօրացն երանեալ.
անգղ:

Ի՛նչ զքեզ մայր եմմանաւել լի մարդա-
րեին յառա՛ջ գե՛ւընկեալ. անգղ
մարդ՝:

Ա՛յր կեսցէ՛ սէր ի՛նչ վերայ մեր սորո-
մութիւն քո. և՛ բան փըրկութեան
քո պահեցե՛ զանձնըս մեր ի՛նչ մե-

դնց :

Ո՞րոք մութիւն քո և՛ ճշմարտութիւն քո և՛ լոյս երեսանց քոց . առանձնորդեցե՛կ մեզ ի՞նչ յարգամբութիւն :

Ո՞ր ողորմածդ ես գը՛ծած և երկայնամիտ տէր . ընկա՛լ զաղա՛ւանս մեր՝ . բարեխոսութեամբ՝ սուրբ՝ աստուածածնի՛ն :

Տէր ըզ՛լուր միւսանգամ քո՛ գալստեանդ լըսոյ և երկեայ . զի ուսայ ի սրբոց պատուիրանաց եթէ՛ գաս դո՛ւ ի՞նչ գատել զերկի՛ն :

Տէր յիշեցի ը՛զչա՛ր ը՛զգո՛րծս ի՛մ և զմիջութեաց . զի ծանեայ ճը՛շմարտութեամբ՝ զահաւոր և՛ զանանա ը՛զքո՛ գառաստանն :

Տէր յիշեցի և ը՛զգո՛ւթ արարչական սիրոյ քո առ քո՛ արարածս՝ . և՛ ի՞նչ քո՛ գըծութիւնդ ապա՛ւինեալ աղաչեմ . ողորմեա ինձ յա՛ւուր յայնմիկ քրիստոս՝ արդար գատաւոր :

Ո՞ր օրհնիմ ի՛ հրէ՛շտակաց անդա՛դար . հայր երկնաւոր՝ ընկալ զաղա՛ւանս մեր :

Ի՛նչա՛յն քո՛ անկանխմբ փըրկի՛ն . ի՛շնդրեմք զթողութիւն . բազում յանցանաց մերոց :

Ո՞ր գիտակի ես գա՛ղանեաց մարդ . կան հոգիդ սուրբ՝ . տեր և կէնդա . նարան՝ ընկալ զա՛ւանս :

() Ի՛նչ եցե՛ք ը՛ջտէր ընդ երկնային . որն նըմանեալ դասուց . նո՞ր ժողովուրդք ասելով . քեզ հո՛ր տը՛ւողիդ մեզ ըզ կեանքս փոփոք :

Ի՛նչեցե՛ք տեսան երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք սիրմի՛ն ասելով . քեզ որդւոյ շնորհովդ մեզ ըզ կեանքս փոփոք :

Բարեբանեցե՛ք զաստուած ի՛նչա՛յն չելիս սըրբութեան նորան ձայնիւ . ցընծութեամբ՝ ասելով . քեզ հո՛գւոյդ պարգևողիդ մեզ ըզ կեանքս փոփոք :

() անձն տեսան միջով լուսնիւ . լուսն : Ի՛նչ սըրբոյ հոգւոյն անխնայ . լուսն անլուսն :

Շաբաթ օր՝ Տոն է Ուրբան (Յովհաննէս Երեսուցեայ) Հայրապետին :

() Երեսութիւն :

նորհեա մեզ քրիստոս թագաւոր . կատարել ի՛ հաճոյք քո զիշատակ սրբոցն . և՛ օրհնել զանուն քո տուրբ :

Ո՞րք հեղման քո սուրբ՝ անբա՛ն . և չարչարանաց քոց եղե՛ն հաղորդ սուրբ վեկոյքն . և՛ լուսնաբիջ աշխարհի :

Սոքոք միշտ աղաչեմք. և վառանալ
րեմք անդդա՞նք երգո՞վ օրհնու
թեամք. սուրբ զերթորդութիւնդ
համագոյ :

Սիբաւան ամենեքեան զաստուծ
աստուծոյ. օրհնեցէք իմ յիւսըր
բասացութեամբ լ'զայ՝ սակե՛լն սըր
բոց :

Օթագաւորն փառաց քրիստոս զե
սակե՛յ հօր և հոգւոյ. գովեցէք ձայ
նիւ սըր" :

Օբանչիսօղն պարգեաց սուրբ լը
հոգին ճշմարտութեան. բարեբանե
ցէք ձայնիւ սըր" :

Եւսօր տօնեմք ըզտօն սրբոց վը
կայցն. ո՞ր արեա՞մք նահատակեալ
փոխեցան ի' զօր. վերին զլաւթ
նոյն :

Երեւա՞ր մարտեան ընդդէմ խրոխտ
թագաւորաց. զյաղծողական ընկա
լեալ ըզվըստ՝ կ. փո" :

Եղեն օթեվանք սուրբ երրորդո՞ւ
թեանն. զանճա՞ականն ընկալեալ
լ'զլեա՞նս. և բարեխօս են առ տէ՞ր
վասն անձանց մերոց :

Ո՛վ երանեալ սու՛րբ վըկայք՝ որք
արժանի՞ եղէ՞ք մարմնով և՛ արեամբ
դասակից լինէ՛լ զլաւ՛րթնոց երկնից
Յաղաքաւարեալք ի' մարմնի և հե
տեօղք օրդւոյն աստուծո՞յ. մօրմ
նով և՛ ար" :

Եւսաւորեալք ի' հօրէ՛ պոյծառա
յեալք ի' հոգւոյն սրբո՞յ. բարեխօ
սե՛ցէք առ տէ՞ր վասն անձանց մե
րոց :

Ո՛ր պըսակե՛լդ ես ամենայն մա՛րտի
րոսաց. և յա՞յթօ՞ղ պահե՛ցեր լ'զ
յուսացեալն ի' քեզ քրիստոս փա
ռայ Թագաւոր. բարեխօսութեամբ
սրբոց մարտի՞րոսս՝ պարգեան զլա
ղաղութիւնդ ե՛րկրորպագուացս ամե
նասուրբ ե՛րրորդ ո՞ւթեանդ :

Ո՞րք մառնե՛ցին զանճի՛նս թւ
րեանց՝ սանճանայ և՛ մահու. և
հե՞ղմամբ արեանն թւրեանց եղեն
վը՛կայք բո՛կոմա՞ւոր մահուանն բա
րեխօսութեամբ սըր" :

Ո՞րք ըզխաւար կոս՝ պա՛շտօ՛թեանցն
վանեցի՞մն. յա՛լաւորհէ. և ե՛նթա՞դ
րեա՞լ կործանեցին լ'զբե՛լա՛ր պա
տերազմեալք ի' հանդիսի. բարեխօ
սու" :

Քաշա՛փառ ճը՛գնօթեամբ՝ պատե
րազմեալք ընդ դէ՞մ թը՛շնա՞յն.
և արիաքա՛ր վառեալք զինու սուրբ
հոգւո՞յն. յաղծեցէք անօ՞րինայն.
ո՞վ սուրբ վը՛կայք լ'զձեզ ո՞ւրիմ
լք բարեխօս առ տէ՞ր վասն անձանց
մերոց :

Նոսանե՛լի չա՛րչա՛րանացն եղէք վը՛
կայք ճը՛շմարտութեան. և խաչակից
եղէք որդւո՞յն աստուծո՞յ. լ'զու
թակ

Ժակ մահու արբիք մ'երանութեամբ
 ու՛մ սուրբ"։

Պողոթաննի համբերութեամբ կա-
 տարեցիք զընթացըն ձեր . և փո-
 խեցայք յերկրայնոցս ՚ի յերկինս .
 ընկալիք ՚ի քրիստոսէ ըզպատկո-
 անապահան . ու՛մ"։

Այս շարութեամբ մայրեցաւ քա-
 ղս՝ քըն նի՛նուէացւոց . ՚ի լուսն
 ձայնի մարգարէին եղև Թողութիւն
 մեղաց։

Եհնան բանն առ Թադմուսըն՝ պա-
 տուէ՛ր տայր ժո՛ղովք բգեանն . լսե՛լ
 ձայնի"։

՚ի բերանոց մանկանց ողջայոց զմ'ր-
 քս յն երկնոց յոգնութիւն կուէին .
 լսե՛լ ձայ"։

Ար ըզ լոյս ա՛նձա՛ռ շնորհաց
 աստուածային քո՛ գիտութեանդ .
 ծաղեցեր յաշխմրհ հայստանեա՛-
 լոց . զը՛թած հայր երկնաւոր՝ զը-
 Թան ՚ի՛մ մեղո՛ւցեալքս։

Ար ընտրեցեր յորով յնէ զմ'բրեա-
 լըն հոգւով սուրբըն ներսէս . Ժա-
 ոանգել ըզ վիճակ հոյրենի՛ . հո-
 վուել արդարութեամբ և՛ իրա-
 ւամբ ք։

Ար օրինօք ճըշնորհութեանըն զար-
 դարեանց զի կե՛ղցի . կարգաւորեալ
 բարեկաշտութեամբ ՚ի սո՛րին աղ-
 լանօք խնայեալ ՚ի՛մ մեղ քրիստոս։

Ար ըն լուսոյ և ամա հոգնի սուրբ
 կոյս . որ յօղեցեր ՚ի մեզ ըզ յօղն
 երկնային . զքեզ բարեբանեմք աս-
 տուածածին կոյս։

Նիկեզ մորենի և սրովբէ հողեղէն
 սուրբ կոյս . քանզի պրտուղն կե-
 նաց ՚ի քէն առան մեզ . զքեզ"։

Նիծից լուծիչ և բաւիչ մեղաց ո՛ր
 կոյս . որ զանտանէլին յեկոյ ՚ի գիր-
 կըն քո բորձեր . զքեզ բարե"։

Նա՛ վերայ վիճի՛ հաւասար շինեցեր
 ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի . ըզ սա՛-
 պահեալ ՚ի խաղաղութեան։

Ար շնորհեցեր ողորմութիւն ՚ի բը-
 նակարանս հրեշտակնց և՛ մարդկա-
 բանբան . սուր սրմա զանշնրթ քո
 զիւղաղութիւն։

Փառք հօր և
 ՚ի տաճարի՛ փառաց սրբութեան քո՛
 քեզ երգեն մանկունք . տո՛ր սոցա
 զառնա քո զողորմութիւն։
 Ն՛ յԵՒ և միտ"։

Արդ եկայք հաւանտանցեալք կառա-
 րեացուք ըզ յիշատակ սրբոց զեկե՛-
 յիցն . զի ՚իճե՛ւրն սոցո՛ բացի՛ մեզ
 դուռն ողորմուէ՛ . ունելով միա բա-
 րեթէս առ մ'ր վաճա՛ մանանց մերոց։

Ար զանչալի քո զբարեբարութիւ-
 նոյդ շնորհեցեր քո արա՛րա-
 ծից բարեգովթ աստուած . զքեզ
 բարեբանեմք աստուած հայ-
 րըն

ցըն մերոց :

Ար ի' ձեռն երանելի հայրնայետա
ցըն բարձե՛ր ը զխաւար կռապաշտո՛ւ
թեան ազգի մարդկան՝ . զքեզ բա
րե՛բա՛' :

Ի՛յսօր և մանկուհւք սուրբ եկե՛ղե
ցոյ՝ ընդ սե՛րովքե՛ան և՛ ընդ բե
րովքեան երգաբանե՛ն բերկրական
ձայնիւ՛ . զքեզ բա՛' :

Ի՛շ տէր օրհնե՛մս և՛ օրհնե՛մս
և բարձր անարեք զնա յաւիտեան՝ :

Արք անցո՛ւցին զմարմինս իւրեանց
ընդ հո՛ւր՝ և ընդ սուր՝ . և դասակից
եղեն վե՛րին զօրացն՝ . զտէր՛ :

Բահանայք և պաշտօնեայք համա
բընական ձայնիւն . ըզտէր՛ :

Ա՛րախ ը՛ր աստուածածի՛ն յո՛յս
և փրկութեան՝ մայր . ը՛գքե՛' զ ըն
դունող լուսո՛յ մեծացուցանե՛մք :

Ի՛շքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս . ը՛զ
քե՛' զգանձող կենաց աստուածա
յին . ձայնիւ՛ ցընծութեան՝ մեծ՛ :

Ա՛յր սուրբ անարատ լուսոյն . հրեշ
տակային օրհնութեամբ պատուեալ
ը՛գքե՛' զ մեծա՛' :

Օ՛ ա՛նմարմնոցն՝ ը՛զմաքրութիւնսն
մարմնակա՛ն կրկեք . տա՛րեալ ի՛յ յան
ձինս իւրեանց՝ քաջ և՛ յաղթող ե՛րա
նեալ սուրբ հայրապետք . սո՛ցա բա
րեխօսութեամբ անո՛րիս՝ ըմեա՛ մեզ
մատուա՛ծ :

Ընտրե՛ղաւրդ և պայծա՛ռ առաքի՛

նութեամբ . հե՛քե՛' ցի՛ն զիշխան
անօրէն իւրեան գործակցօք ճգնող
հայրապետք . սո՛ցա՛ :

Հրեշտակք երկնից փափագին հան
դիսի կատարման սոցա՛ . ո՛րք ի՛ մա
հո՛ւն իւրեանց կենդանացան . ելին ի՛
կամարն երկնից՝ խա՛նեցան ի՛
գունդս զո՛ւարթնոցն . սո՛ցա բարե՛' :

Երանելի սուրբ հայրապետք՝ չար
չարեալք վնսն տեսն համբե՛րե՛
ցի՛ք . յաղթե՛լով բռնաւորին դա՛
սակից եղե՛ք վերնոցն :

Ղրգնեալ նահատակեցայք յերկրի՛ .
յաղթօղք ի՛ պատե՛րն զմի . կոխե
լով ը՛զստանայ դասա՛' :

Լուսաւորեալք երկնային լուսոյն
պայծառացեալք ի՛ հոգւոյն սըրբոյ՝ .
բարեխօսեցէք ա՛ռ տէր վասն ան
ձանց մերոց :

Երանելի սուրբ հայրապետք . որք
կամաւ չարաբեցայք յանձն առիք
զհամբերութիւն . յարժանաւոր աղօ
թոս ձե՛ր յիշեալիք զանձինս մեր :
Փոխանակ արեանն տեսն ձե՛ր ա
րիւնդ հե՛ղաւ յերկրի՛ . և հոտ անոյշ
բուրեանց յաշխարհ . յարժանաւոր աղ
փոխանակ անցաւորիս՝ ձեզ անանցն
ե պաթրաստեալ պսակ փառաց ի՛ բը
րիստոսէ՛ . յարժանա՛ :

Սոնդուն և ճաղո՛

2 Կեդրէն

Կանոն Չորրորդ Կի-բաճեի
Մշակութեան :

(Օրհնութիւն (իւ) :

Ր Մ Ր Մ Ր Ն Ր
զօրութեամբ՝ զիննաւեացն
աշխարհ վերին՝ և ի նմա հաս-
տատեցեր տրնտես ըզպետրս հրեղե-
նացն՝ օրհնեմք զանհասանելի՝ զօ-
րութիւնդ :

Ո՛ր տիրապէս մեծատունդ՝ ստեղծե՛ր
երկրորդ աշխարհ զգալի՝ և ի դրախ-
տն ոք յադենի տրնտես եղեալ զմար,
դն աւաղին՝ օրհն :

Ո՛ր շինեցե՛ր բարձրագոյն՝ զեկեղեցի
քո խորհրդեանք և ի սմա կարգեալ
տրնտես զբարո՛ղ բանին ճշմարտու-
թեան՝ օրհն :

Նշտանելոյն տա՛ղաւար՝ բարձու է-
իցրս բարձաղին՝ ո՛ր ծնար զաստուած-
մարմնով՝ զանմարմնաբար ծնողնդն
հօր՝ բարեխօսեալ վա՛սն մեր աստ-
ածածի՛ն մարմնա :

Ո՛ր տիրականս առ ի՛ քէն կարգեալ
տրնտես բնութեան մերոյ՝ իմաս-
տութեամբ՝ ըզպարտիս եթո՛ղ քոյոց
պարտապանաց՝ Թով և ըզմեր ըզ

յանցանս ողորմութեամբդ՝ դ քո քս
Ո՛ր զպատմութեանն աւաղին՝ զոր զգե-
ցուցեր օծմամբ հոգւոյն՝ մերկացաք
մեղք ըստ նախահօրն պատրանայ՝
զդեցո՛ ըզնոյն վերստին՝ ողորմու՛ :
Հաստուածածի՛ն կայծակունսն՝ ի
սրո՛ վրէիցն աւհալելն՝ անմաքրապէս
մեղքեցաք դո՛ւ պարտապան քում խոր
հրդոյն՝ շտրհեա՛ ըզնոյն մաքրու-
թեամբ ի՛ Թովութիւն մեղաց մերոց :

Մյսօր որ է՛ն ի՛ յերկինս բան և ծը-
նունդ հօր մի՛ածին՝ ըզծածկեալն ի՛
յէ՛ից խորհուրդ յայտնեաց աշակեր-
տացն՝ ծառայի ըզկերպարանն ծած-
կելով աստուածութեամբն :

Մյսօր հնչեաց յառաքեալսն հայ-
րական բարբառ յերկնից՝ ասէ դա՛ե-
որդի իմ սի՛րելն ընդ որ հա՛ճեցայ՝
որ ըզբնութիւնն աստուածային՝
կերպիւ ծածկեալ ծառայական :

Մյսօր վի՛մի՛ն հա՛ւատոյ յայտնեալ
զխորհուրդ երրորդութեանն՝ երբա-
կի՛ յօրինմամբ տաղմաբացն խոր
հրդոյ՝ որում ըզմե՛ղ մաքրեցես ը-
նել տաճար երրորդութեանն :

Ո՛ր յանարուեստ ի՛ յաթոս բազ-
մեալ ընդ հօր և ընդ հոգւոյն՝ ան-
ըսկի՛ զնա աստուած բանի՛ ի՛ հօրէ առա-
ջեցար՝ ծառայի՛ զգեցար ըզկերպա-
րան ծածկելով զաստուածութիւնդ :

Եւ յոր ցոյցեր ի Թաբօր զանաանէլն
լուսոյդ փայլուն մն ծանգեցա՛ր աշխարհի
արդարութեան արեգակն յայտնելով ա-
շխարհացն ըզպարագրեալ աթուռա-
ծութիւնդ:

Հորմէ ահի՛ն զարհուրեալ ընտրեալ
դասուց առաքելոցն երրակի՛ն խորհրդ-
դով յորի՛նէն քեզ ամուլաւար որով
ըզ մեզ սրբեցցե՛ս լինել տաճար
քեզ հոգեւոր:

Եւ հայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ
հրեշտակս որ միայն է՞ Թաղաւոր
փառաց:

Օղորդին միածին գոհութի՛ք բարե-
բանեցէ՛ք որ ե՞րկն եւ փրկեաց ըզ
մեզ:

Օղորդեալ զհոգի՛ն ան-
նայն շունք բարեբանեցէ՛ք որ լու-
սաւորեացն ըզ մեզ:

() Երեսմէ ըզքեզ անըսկիղբն առ-
տուած ընդ հրեշտակս քո ի՛ն յեր-
կնս:

Օրհնանալ օրհնեսցուք զմիայն օրհ-
նեալ Թաղաւորդ զի դու միայն ես
փառաւորեալ տէ՛ր յարարածոց քոց:
Եւ առ արժանի՛ սրբութեան քում
հանապազ քեզ վայելէ օրհնութիւն զի
դու միայն ես փառաւորեալ փառք
քեզ աստուած:

() Երեսմէ ըզքեզ աստուած ընդ
սրբբն քո ի՛ն յերկնս:

Տուր մեզ իմաստութի՛ն փառաւորել

ըզքեզ ի տուէ ե ի գիշերի ընդ հը-
րեշտակս քո ի՛ն յերկնս:

Եւ զայնի աղօթից ժողովրդեան
քում եւ ընդ մեր ապաւէն պահելով
ի՛ն խաղաղութեան:

Եւ առաջ խաղաղութեան ծանգեալ ի՛ն մեզ
մարդասէր եւ կեցոյ:

Իմեանք լուսովդ քո փրկիչ լուսա-
ւորեալ ըզմեր ըզհոգիս եւ կե՛ն:

Եւ յամենայն ի վրտանգէ՛ս ամբացո՛ւ ըզ
մեզ ընդ հոգիսն առ զվերդ քո սրբ-
բոյ եւ կեցոյ:

Եւ միայն առ ամենից հայր բազմաղէ՛ղ
խնամող ստեղծող եւ տէ՛ր բոլորից՝
անէ՛ղ եւ էից եանի՛ն զո՛ր միշտ օրհ-
նեն զայսք անախրմանականացն յաւե՛ս
բար հնչմամբ:

Եւ կերպարան եւ կնի՛ք հօր՝ առեալ
վարն մեր ծառայի կերպ ի՛ն կուտէն
որ էն ի՛ն յաթոռ փառաց անտե՛ս
վերնոցն ի՛ն յայրն իջեալն եւ ի՛ն ըն-
տէ՛ր յանբանից բազմեալ:

Օ՛ր ի կուտէն մարմնացեալ բանն՝ եւ
կայք ժողովուրդք ընդ հոգի՛ւսն
բարեբանեսցուք՝ եւ ընդ մոգո՛ւցն եւ
կրօնագեսցուք՝ ընդ երկնայնի զօրսն
եղբե՛րսցուք փառք ի՛ն բարձրանա-
ստեղծոյ:

Օ որս ըստ պատկերի՛ն քում ըս-
տե՛ղծեր նորոգելով քեզ տաճա՛ր
բա՛յրեցեր՝ զնորոգեալ ի՛ն մէջ
ըզ

Ըզտաճանձմ:մմ:մ' րս ընկալ քեզ
ի բնակութիւն:

Որ շնորհես մեզ կենաց տը՝ ւօղ
զկենդանագիրք քո ծառայական կեր,
պի՛. բերելով ըզբոլորից ըզ վերբե,
րօննմմ:մմ:մ' ղդ ի՛ փառքս սուրբ
երրորդութեանդ:

Կեցո՛ զորդի՛ ծառայք՝ քո զոր ի՛
հոովմաց գահիցըն վերապա՛ստուեցեր՝.
ուր եղին ըզվէ՛մըն հաւատնմմ:մմ:մմ:
նմմ:մմ:մ' յ հիման սուրբ եկեղեցի
ւոյ:

Որ ըզվէ՛րջնըս զայս հրաշնորդե
ցեր. քե՛ չափ բնակցութեամբ ը հի
մնափայլեցեր. ըզպանծալի՛ և ըզ
փայլեալ ըզփառքս տանս անմմ:մմ:մմ:
մմ:մմ:մ' յ վերջինքս քան զառաջինն:

Փառք հօր և՛:
Որ վառեցար ի՛ յարկոյն՝ և ո՛չ կիզար
ըստ մօրենւոյն. այլ ետուր զհացըն
կենաց կե՛րակուր բանաւորաց՝ բարե,
խօսեա՛ն աքիստոս ջընջէլ ըզգիր
մեղաց մերոց:

Լրարչակեց ըտ հօր համազոյ հոգ
ւոյդ ո՛րդի և բան. որ ըզխորհուրդ
տնօրէնութեանդ. քո՛ ծանուցելի տե
սանողայցն ըզքեզ օրհնե՛մք աստու
ւած հարցըն մերոց:

Որ զերկական քո օր՝ զանարատ պա
տարագիրք զենումն. ցանկացաւ տե՛սա

նել աբրահամ. ետես տա՛հակաւ և
ցընծացա՛ւ. ըզ՛:

Որ զկենարար խաչ քո դո՛ւշակէ՛ր
սանդուղք ըն յանովմաց. որով հրեշ
տանք ի՛ յերկիր իջեալ՝ և մարդիկք
յերկինս ելին. ըզքեզ՛:

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ր
ք ըզլե՛ս յաւիտեան:

Նախնաւորք ձգնութեան՝ մեծ
նահատակին յո՛բայ մրդարոյ. հոյք
ձգնաւորաց՝ բարձր արարէ՛ր ք ըզ
հայրն երկնաւոր:

Ընդ ողջախոհին յովսեփայ՝ որ
յաղթեաց մեղաց ցանկութեան. ման
կուհք սիօնի՛ բարձր արարէ՛ր ք իսր
զքիստոս Թագաւորն:

Ընդ օրինակին քրիստոսի՝ մեղքիս
դեկի քահանայապետին. դաւք քահա
նայից՝ բարձր արարէ՛ր ք զնո՛ր
Ճըմարիտ:

Ստուածատուն խնկաբեր ծառ
յանուշահոտ բուրաստանէն. որ ի՛
զնա՛ցս հոգւոյն վճատիաց տը՛նկե
ցար՝. և զանմահութեան պրտուղն ի՛
ժամաւ Ետուր մեզ՝. վասն որոյ ամե
նեքեան ըզքեզ յիշտ մեծացուցա
նե՛մք:

Օնանապական բողբոջն յաստուածա
յին դրսխտէն յորովսն քո՛ տըն
կեալ. բը՛ղնեցէ՛ր յարմատոյն յես
սեայ

շովիւրդք օրհնեցէ՛ք։

Ո՛ր նստի՛ 'ի բարձունը՛ս յաթո՛ւ ո՛ւ ընդ
աջմէ՛ բարձրելոյն . քահանայք օ՛րհ
նե՛քցէ՛ք։

Աստուածածին Երկնայի՛ն գո՛ւռն
աստուածայի՛ն ճայնի՛ւն աւետարանէր
հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ
տէ՛ր ընդ քե՛զ։

Ի՛քերովքէս բազմեալ ընդ հօր՝ անա՛
պականաբար բնակի՛լ հաճեցա՛ւ 'ի՛
քում յո՛րով յնի՛ . ու՛։

Ո՛ր բոցդէն սրովէիւք շըրջափա
կեալ պահիւր՝ . ա՛յսօր 'ի՛մէջ մարդկան
'ի՛ գերկըս հողեղնի՛ յայտնեալ . ու՛
րախ լեր բերկի՛։

() Ե՛րծո՛ զիս յորովայթէ որսո՞
ղին . և՛ յամենայն վրասնդից ապրե՞ցո՛ւ
և՛ ողմ՛րմեա։

Յաներեւոյթ Թշնամւոյն և 'ի գաղտնի
նեաից բանասրկուին պա՞հեա՛ն . և՛
ողմ՛րմեա։

Փը՛րկեա՛ զիս 'ի յանցանաց մեղաց
ի՛մոց՝ . և՛ նորոգեա՛ զիս հոգւով գի՛
տո՞ւթեան . և՛ ողմ՛։

Ի՛շ հայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ
հրեշտա՞կս . ո՛ր միայն է՞ Թագաւոր
փառաց։

Օ՛րդին՝ միածին գոհութեամբ բա՛
րեբանեցէ՛ք . ո՛ր է՞կն և՛ փրկեաց
ը՛զ մե՛զ։

Օ՛մբիթարի՛ չ սուրբ զհոգին ամե՛

նայն շունչք բարեբանեցէ՛ք . ո՞ր լու՛
սաւորեացն ը՛զ մե՛զ։

Քա՛ռաւորեալէ անուն քո՛ յա՛ւի
տեա՛ն . աստու՛ Ի՛ւստ հարցն մերոց։

Ա՛սան աբրահամու սիրելւոյ . քո . մի՞
մերժեր ը՛զմեզ ի՛սպառ . ա՛մ ը՛ի։

Ի՛ տաճարի՛ քում խնդրեմք 'ի քէն՝
մի՞շա՛ նաե՛ս առնել ը՛զ մեզ

աստուա՛ Ի՛ճ։

Ի՛շաէր օրհնեցէք բարձր աբարէք
ը՛շա յաւիտեան։

Ո՛ր փառաբա՛նի՛ յանմարմնոց հրեշ
տակաց՝ . ամենայն անիւրք գովելով
բարձր արա՛։

Ո՛ր Երկրպա՛գի՛ 'ի դասուց քե՛
րովէից՝ . քահանայք օրհնելով ժողո՛
վուրդք առաւել բար՛։

() Անճառելի ը՛ւսոյ մայր՝ և ը՛զ
բնակարան անրկըգեալից որդւոյն .
օ՛րհնութեա՛մք մեծացո՛ւցանեմք։

Օ՛ւնհաս տը՛նօրէնութեա՛ն մայր . և
զանճնաւոր տաճար աստուծոյ բանին .
օ՛րհնութեա՛մք։

Օ՛ւր լոբից փրկութեա՛ն մայր՝ որ
զանտանելն յէից 'ի յարգանդի ե՛
բարձ՝ . ը՛զնա՛ ամենեքեան օրհնութեա՛մք
մեծա՛։

() Ո՛ւ մեղաց իմոց զիս անկոծէ՛ .
ո՛ր է՛ս նաւապետ բարի . շնորհեա՛ ինձ
նաւահանդիսս հայր ամենակալ։

Խորը՛ք արարանաց զի՛ս կորուսանեն .

այլ դո՛ւ նաւանայեալ բարի՝ խոր՝ :

Ար միայն իշխանդ ես թո՛ղո՛ւ ըզմե՛ղ
ղբա՛ւ ես աղանձմ՝ ըզքեզ տէր թո՛ղ
ինձ ըզմե՛ղ ի՛մ հայր ամե՛նն կա՛լ :

()՝ Ընեմք ըզքեզ անբակիղբն աս
տուած՝ ընդ հրեշտակն քո ՚ի՛ յեր
կի՛ նս :

Օ օրհանանալ զօրհնեսցուք զմիմ՝ յն օրհ
նեալ Թագաւորդ . զի՛ դու միայն ես
փառաւորեալ տէ՛ր յարարածո՛ց քո՞ց :

Ի՞նչ արժանի՛ սրբութեան քում
հանապաղ քեզ վաշե՛լ օրհնութիւն .
զի՛ դու միայն ես փառաւորեալ փա՛
ռք քեզ ատուած :

()՝ Ընեմք ես տէր և՛ փառաւորեալ
է անո՛ն քո՞ յա՛խտեան . անտուած
հարցն մերոց :

Օ օրհնեղովութիւն երկց մանկանցն
ընդ սերովբէսն բարեբանեմք . օրհ
նեմք ես տէր և՛ փառաւոր՝ :

Օ անյաղթելի հրօր Թագաւորդ՝ ընդ
քերովբէսն բարեբանեմք . օր՝ :

Ի՛շտէր օրհնեցէք և՛ առաւել բարձր
մարտէք ըզնա յա՛խտեան :

Ի՛ցէք Օ երկրպագեալն ՚ի հրե՛շտեանց
զփառանորեալն անդանդմբ բարեպաշ
տութեամբ օրհնե՛ :

Ի՛սցէ Օ ահաւոր զփառանորեալ զա
մենատուրք զերրորդութիւն՝ զան
բա՛ւելի՛ զերնութիւնն . քահանայք օրհ
նեցէք և՛ առա՛ :

Ա՛ւրախ ը՛ր աստուածածի՛ն յո՛յս
և՛ փրկութեան մայր . ըզքե՛զ ըն
դուսող լուսո՞յ մեծացուցանեմք :

Ի՛շքեզ լուսոյ մայր և՛ կոյս . ըզ
քե՛զ գանձող կենանց աստուածային .
ձայնի՛ւ ցնծութեամբ մեծ՝ :

Սայր սո՛ւրբ անարատ լուսոյն . հրեշ
տակային օրհնութեամբ պատուեալ
ըզքե՛զ մեծա՛ :

Ս՛երձեալ է օր գալո՛յ քո տէ՛ր . լուր
ձայնի՛ աղօթից իմոց՝ որ կարդանա՛ առ
քեզ՝ և՛ ողմ՝ ըմեա՛ :

Բանից իմոց ունկը՛նդի՛ր տէ՛ր և՛ ՚ի
միտ առ զաղնջո՛նս իմ . զառա՛ւօտուս
որ կարդանա՛ առ քեզ . և՛ ող՝ :

Ա՛ր ընդ զմեա՛լ եմ ՚ի խո՛րըս չարեաց
սուրբ զհոգիդ . քո առաքեա՛ առի՛ս որ
կարդանա՛ առ քեզ՝ և՛ :

()՝ Ընեմք ըզքեզ աստուած ընդ
տուրբքն քո ՚ի՛ յերկինս՝ :

Տա՛ւր մեզ իմաստութիւն փա՛ռաւո
րել ըզքեզ ՚ի տուէ և՛ ՚ի գիշերի . ընդ
հրեշտակն քո ՚ի՛ յերկինս՝ :

Ի՛շուր ձայնի աղօթից Ժողովրդեան
քում . և՛ ընր մեր ապաւէն պահելով
՚ի՛ խաղաղութեան :

Ձայրցն մերոց աստուած՝ ըզքե՛զ
բարեբանեմք . ո՛ր օրհնեմք ես ՚ի
յա՛խտեան :

Ո՛հն ուխտի՛ հարցն մերոց . մի՞
մերժե՛ր ըզմեզ ՚ի՛ քո բաղձմ զը
թու

Թու թեանցդ՝ ո՞ր օրհ՛ն :

Յահաւոր ատենի՛ն յաճե՛ղ յայնը՛մ
մուր ո՞ղորմեա անձանց մերոց :

ո՞ր օրհ՛ն :

Ը՛ղտեր օրհնեցէ՛ք ե՛կե՛ք բարձր ա-
րարէ՛ք ըզնա յա՛խտեա՛ն :

Ե՛ցէ՛ք՝ Երեք մանկուհին ի՛հնոցի՛ն.
միաբանութեամբ երգէին ատենով .
ամենախի՛յն գո՛րծէք տեա՛ն ը՛ղտեր
օրհնեցէ՛ք :

Եւոքէ՛ք Եւ զա՛յն տեսեալ անօրէն
անբա՛յն զե՛ ոչ պրէին մանկուհին
ի՛հնոցին . զահի՛ հարեալ մսե՛րով և
ե՛կս բարեբանե՛մ զանմահ Թա՛գա-
ւորն :

Ա՛ւրբ զաստի՛ւածածինն՝ օրհնու՛
թեա՛մբ մեծացո՛ւցանե՛մք :

Եւ ե՛տաւոր հրեշտակն աւե՛տմոր՝
նէր՝ ըզ ծընեա՛լ ժըրկի՛ն ի՛ սըր-
բոյ կուսէն :

Եւսէ՛ ուրախ լեր բերկրեալդ՝ . քան
զե՛ տէ՛ր տերանց ե՛ ընդ քե՞զ :

Ա՛ղբեա՛ ինձ աստուած՝ զե՛ քե՞զ
միայնոյ մեղա՛յ :

Եւաւե՛լ լըւա՛ զեա՛ ի՛տղմոյ յան-
ցանաց միջի՛ւր բրժը՛շեութեան . և
ո՞ղո՞ւ լմեա՛ :

Յարենէ՛ փրկեա՛ զես՝ որ հոգւո՛ց և
մարմնոց ունի՛ս իշխանութիւն . և ո՞-
ղո՞ւ լմեա՛ :

Եւաւա՛ խաղաղութեան ծա՛ղեա
ի՛ մեզ մարդանէր և կե՛ցո՛ :

Իմանալ լուսովդ քո փրկիչ լուսա-
ւորեա՛ ըզմեր ըզհոգեա՛ և կե՛ցո՛ :

Եւ յամենայն ի վըռանդէ՛ ամրացո՛ ըզ
մեզ ընդ հո՛ղմանեա՛ աշն՛վըդ քո
սրբոյ և կե՛ցո՛ :

() Ըհնեալ ես տէր աստուած հա՛ր-
ցըն մերոց :

Ա՛ր հաշարը՛ ձայնիւ վե՛րնացըն դանք
զքե՛զ փառաւորեն . օրհ՛ն :

Եւ զարիանց ձայնիւն ե՛րգե՛մք քե՛զ
Թա՛գաւոր փառաց՝ . օրհ՛ն :

Ը՛ղտեր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք
ըզբոստեա՛ն ի՛ քերովէս :

Եւցէ՛ք՝ Օլոյսն անբնին ի՛հայրական
ծոցո՞յ առաքեալ՝ . օրհ՛ն :

Եւսէ՛ք՝ Ա՛ր զազա՛ որդւոց մարդկան
ի՛ յիսրայէ՛լ անո՞ւն նորագեալ՝ . օրհ՛ն

նեցէ՛ք բար՛ն :

Ա՛յս լուսոյ մայր՝ և կենարմր բա-
նին բնակա՛ւ լմն . քեզ ե՛րանեցեն
անդը և՛ ազի՛նք ամենայն :

Ստեղծողին մայր՝ և հընութեան կեր-
պի նորմգո՞ւ զե՛ն . քեզ ե՛ր՛ն :

Ա՛յս ծաղկեցաւ ի՛ քէն նրստեղցս
ի՛ խաւա՛ւ լմն . քեզ ե՛ր՛ն :

Ա՛յս Երաւորեալ յանցանք անձն իմ .
առ քե՛զ տէր համբարձի զաչա իմ .

Թո՞ւ ինձ ըզմե՛ղ զս լմն միայն
բարեգութե՛ւ ողբմեա՛ ինձ աստու-

ած ըստ մեծի՛ տղորմութեան քո՛ւմ :

Կրօնանեաց զեա՛ չարաշմրժ թշնամին .
և կամի՛ իսպառ զեա՛ որսալ . հա՛յր
բարեգո՞ւ լմն բրժը՛շեա՛ զվերա-

Լորեալս՝ և ողմ:

Ճրր արմ:

Ենդ՝ Լորեալս մեղաց պաշարեցին զեւ
ղի բազմամբ են քան զմեզ ծովու:
առ քե՛զ Կոր պաղատիմ փրկեմ ի՛
վրտանգէս. և ողմբմեա՛ ինձ աստը՛:

Ենդ՝ Լորեալս բանին հօ՛ր բընա՞
կանան. տանձար և մոռգանտ տե՛ղի
անտանե՛ք լըւոյն. զքե՛զ լմե՛ծա
ցուցանե՛ք արեւմ նոպէս երգող
մատուածամայր և կոյս:

Ո՛ր յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ բա
նդ. փառակից գոլով հօր. քեզ հը
րեշտակք երգեն ասելով. փա՛մ:
Բահանայք և պաշտօնեայք սուրբ
եկեղեցւոյ. անդադար քեզ ընդ հը
րեշտակս երգեն ասելով. փա՛մ:

Յօրմէ կենդանաստե՛ղծեալք յանեղէն
հաստեցան ամենայն Ե՛ր լմ կանքս. ան
սերմնապէս տղայացաւ յորո՞վայնի՛ն
քու՛մ. և ծընա՛ւ մո ի՛ քէն մարմը
նացեալ մատուածըն ը՛ բոլորեց՛:

զքե՛զ ը՛:

() Ենդ՝ Լորեալ ես տէր մատուած հար
ցն մերոց:

Յօրմէ զարհուրեալ դողայն դա՛մբ
վե՛րին զը՛ւնթնոցն տղայապէս առ
ընկալեալ բարձեր ի՛ գիրկս. և մը
բուցեր որպէս մայր լստացողն ը՛զ
քեզ ը՛զ կուսական քո՛ սուրբ ըզ

կաթն. զքե՛զ ը մե՛ծա՛մ:

Ո՛ր նրստիս ի՛ բրովէս և բարեբանիս
ի՛ սերովէից. յանձանց խոնարհաց
ընկալ ըզբանաւոր պատարագս ի՛
մէջ. աստո՛ւ:

Սնաստական ըզհոգւոր ըզ գանձն
յանտարկանացու կենցաղըս ծախե
ցի. մյլ առ քեզ միայն պաղատիմ
բարեբան փրկիչ խնայեմ ի՛ մեղու
ցեալ ծառայս:

Օ ցանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցի և ե
ղէ՛ անբարձեանկ ոթ. մյլ առ քե՛զ
միայն պա՛մ:

Գործք տեառն ը զտէր Ենդ՝ Լորեալս
և բա՛րձր արարե՛ք ըզմ յա՛ւիտեան
Ենդ՝ Լորեալս ը զտէր Ենդ՝ Լորեալս:
Օ քա
գաւորն յա՛ւիտեանց զատուած
արարիչ. օրհնեցէք և բ՛:

Ստանբանց եղէ՛ ես որպէս զարմաւե
նի՛ պրտապարոյս որպէս ճիւղենի. մյլ
անխշտար և անտաւալ փրկիչ ի՛ր
նայեմ ի՛ մե՛:

Ենդ՝ Լորեալս ը զտէր Ենդ՝ Լորեալս:
Օ քա
կեցն հօր և հոգւոյ ըզմիածի՛ն ո՛ր
գին գովեցէք և բա՛մ:

Խորայն ը զտէր Ենդ՝ Լորեալս:
Օ քա
ռակիցն հօր և որդւոյ՝ զնորոգող
սուրբ հոգին բարեբանեցէք. և բա՛մ:

Ենդ՝ Լորեալս քո մատուած ընկալ զեւ և
կե՛զ:

Յօր

Յօրհնութիւն ՚ի նոր օրհնեսցո՛ւք ըզ
քեզ քրիստոս փրկիչ մեր:

Ի սրբութեան քում բարեբանեմք
ըզքեզ քրիստոս անստուած մեր:

Ըզքե՞զ բարեբանե՞ն ման
կունք եկեղեցոյ:

Ըրեգական արդարութեան ըյտ ճշ
մարտութեան քրիստոս աստուած
ըզքե՞ն:

Յարեւից և յարևոտից ՚ի հիւսիսոյ
և ՚ի ծովէ. քեզ երկրորդադէն ամե
նայն քո՛ անբաժնի. և զքե՞ն զ
բա՞ն:

Օ օրհնեղովութիւնք բանաւոր պա
տարսդ քեզ ՚ի մշտանել արեգակն
նք մերանալեմք. թագաւոր յաւի
տենից:

Յամենայն փորձութենէ՛ թըշնա
ւոյն՝ ամենակարօղ անձվըդ քո՛
պահպանեմ ըզ մեզ. թագա՞ն:

Ի մշտորջենաւոր քո լերանցս՝ օրինա
դիւցսք փառաւորել սուրբ զերրոր
դութիւնդ. թա՞ն:

Պահապան խնդրեմք ՚իքէն քրիստո՛ս
մի անաւս առնէր. այլ շնորհեմ խնդ
րողացս ՚ի քէն՝ զամենայնիւ զօրու
թիւն սուրբ խաչի՛ քո՛ յօգնութիւն
անձանց մերոց:

Ըլ մի տար անստուութեան զուոր՛ս
մեր իշխէ՛ այլ ամբոցն հաստատուն
հաւատով յանձնքս մեր՝ զայն զէր
և զհաւատս մինչև յաւիտեան:

Ըղբերացո՛ւցես ՚ի մեզ ըզնա՛րհս
քո զուորմութեան. տէր ան խոս
տովանեսցո՛ւք հաւատով սուրբ զեր
րորդութիւնդ. զհայր և զուրդի և
ըզսուրբ հոգիդ՝ յաւիտեանս ամէն:

Հարց. Ընաշխարհութեան:

Ա. աս. հայն:

ՅՈՒՐԻ ԸՍՏՈՒՐ. Օ

հայր անբակեղեն. անխարհ
ն զորմեմ մարդասէր. անստ
ւած հարցն մերոց:

Սուրբ աստուած որդիդ միածին.
մեղաւորացս թողութիւն շնոր
հեմ մարդասէր. աստուած հայր:

Սուրբ աստուած հոգիդ ճշմարիտ.
ի հասեալ բարկութենէ՛ անբաց
մարդասէր. աստուած հայր:

Ըզտէ՛ր օրհնեցէք բա՛րձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Հընո՛ցեն ցօղանայր ընդ իջանէ՛
հրէշտակին. և մանկանցն օրհնաբա
նեալ անէին. բա՛րձր:

Յարուցեալ անգլխեք բարբառե՛ցան.
զերովէ՛ական օրհնութիւնս երգե
լով. բա՛ր:

Օ անստուածածինն և զմիշտ կոյսն
անդադար ծրհնեսցուք. քանզի ծա
ղեաց

գեանց մեղ լըյս երեսաց. և՛ փրկիչ
անձանց մերոց :

Իլընդան և ուրախ լեր անհարսնացեալ
մայր. քանզի որ ՚ի քէն ծնաւ ըմբ
ի՞շտ աստուած ՚ի փրկիւթիւն ան
ձանց մերոց :

Իսնձ անապական գըտար սուրբ աստու
ածածին. բարեխօսեալ քրիստոսի աս
տուծոյ մերոյ կեցուցանել զանձի
նրս մեր :

Քրիստոս աստուած աստուծոց .
նորմ իրմեալ :

Ինօրէնութեամբ ՚ի մեղս երկնեաց
զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ մի .
1) Իրաւորեալ մեղօք անկանխմ ան
քեզ փրկիչ. մի անտես տուներ. զորմ :

() անըսկի զքն աստուած զհայրն ա
մենակալ. բարեբանեցէք ընդ զլամբ
թուսա երկնից :

Օտո ՚ի հօրէ ծնեալ զորդին մի
ածին. բարեբանեցէք հրեշտակային
ձայնիւ :

Եւ զարօգօլ սուրբ զհոգիւն ձայ
նիւ ցընծութեամբ. բարեբանեցէք
անլուծի ձայնիւ :

1) աստուած բարձրեալ անհաւոր. և ըս
թանել լողործ անարիչ անձանց մերոց.
օրհնեմք ըզքեզ աստուած հայրցն
մերոց :

Ո՛ր իջեր ՚ի մեջ հոգիւն և փրկեցեր
մեծ ըմբանցեւօք զերիս մանկունսն.
աստուած հայր :

Իեղ հրեշտակ. ք երկիրապանեն և
սերովէք սրբասաց ձայնիւ օրհնեն
ըզքեզ աստուած :

Գործըք տեան ըզտէր օրհնեցէ՛ն և՛
և բարձր անարեք ըզնա յաւիտեան
Տիւք և գիշէ՛ն ծիւք ըզտէր օրհնեցէ :
Խորայէլ ըզտէ՛ն ծիւք օրհնեցէ :

Լ՛մենայն ժողովո՛ւ ծիւք քրդով
օրհնո՛ւ լիւթեա՛ն մը. և բար :

Մայր և կոյս աղանխն քրիստոսի
որ բարեխօսող ես միշտ աշխարհի .
քեզ Երանեն ամենայն անգիւնք :

Մաքնւր աղանխի՛ և հարսն երկնից
մարիամ. տաճար և սփոռ աստուծոյ
բանին. քեզ երանեն ամեն :

Իւհ հաճեցան ի՞մանալիքն ընդ հո
ղեղէնքս. և՛ ըն՝ մերձեցա՛ք ՚ի փայտն
կենաց. քեզ եր :

Մարտուորն հա՛ւալածօք ՚ի տաճարին
եան ըզքեզ անլուծիւն. նոյն ձայնիւ
և ես գո՛ւնմ. հղորմեա՛ն ինձ աստու
ած :

Լ՛աղանխն աղաղակէ՛ր ՚ի խաչին յիշեմ
զի՛ս տեր. նոյն ձայն :

Լ՛նառակ որդին. զի՛րսանօք աղանխ
ըզքեզ. հայր մայր իմ և առա
ջի՛ք քն :

Լ՛նըսկի զքն աստուած և՛ աստու
երկնաւոր. բարեբանեցէք ընդ
մահաց երկնայնի :

Իրոն
այ փայն մերոյ
փայն

փրկութեան . արձակի՛ն կանաւընց և
բժշկիչ հոգւոց մերոց . ը՛ղբեզ գո-
վե՛մք որդի՛դ միածին՝ :

Ո՛ր էակեցդ էս ընդ հօր և փառա-
կից մի՛ածնիդ . բանշնօղ պարգևանց և
տըւօղ ողորմութեան . ը՛ղբեզ բարե-
բանեմք սուրբ հոգի՛դ ճը՛շմարեալ :

() Երհնեցէ՛ք ը՛զտէր՝ . և օրհնեցէ՛ք
զանուն նորա՛ :

Դո՛վեցէ՛ք ը՛զտէր՝ . և բարեբանեցէ՛ք
զանուն նորա՛ :

Լ՛եւտարանեցէ՛ք օր ըստ ծրէ՞ք զիւր .
կո՛ւթիւն նորա՛ :

Տո՛ւր մեզ տէր զօգնութիւն ՚ի նե՛ր
դութեան . զի օրհնե՛ցցո՛ւք հանապա՛ղ
զանաւոր անուն քո սուրբ՝ :

Պահեա՛ զմեզ տէր յամենայն փոր-
ձո՛ւթենէ . յաներևոյթ Թը՛շնամոյն
և ՚ի՛ գաղտնի նետից նորա՛ :

Դո՛ւ յո՛յս մեր և անպաւէ՛ն յոմե-
նայն ժամանակի . որ ծրհնի՛ս հանա-
պա՛ղ ՚ի՛ քոյոց արարածոց՝ :

Նովանի աջոյ՛ ձեռնի՛ն քո՛ տէր պա-
հե՛սցէ ը՛զմեզ . և ո՞չ նի՛րհսցէ՛ ո՛ր
հովուէրն զխորացէ՛լ :

Օ օրութիւն սրբոյ՛ խաչի՛ր . քո քրիստոս
պահեացէ՛ ը՛զմեզ . և եղեցի՛ մեզ պա-
հապան ՚ի՛ տուէ՛ և ՚ի՛ գիշերի՛ :

Եւ տուր երկիւղածաց քոց նշան՝ .
և զէ՛ն յա՛լթութեան ընդ դէ՛մ
աներևոյթ Թը՛շնամոյն՝ :

Եւ ես օր՝ Տօն է Սեբեդ Վարդանայ :

() Երհնութիւն (ի Թ) :

ՅԱՕՐ ԸՆԴ ԼՆ

մարմնացն դասս պարեն .

որք ՚ի սեբաստիա ճը՛գ

նութեամբ պատե՛րազմեմք յա՛լթե-
ցի՛ն Թշնամոյն . բարեխօսութեամբ
սո՛ցս քրիստոս խնայեա՛ ՚ի՛ մեզ :

Եւ զզմորութիւն անօրէն բռնաւո՛-
րին . աստուածայն՝ տրո՛ւթեամբ
վանեալ տանեալ ժո՛ւժկալութեամբ
համբերեցի՛ն տանջանացն . բարե՛ :

Ի՛ձուլել պատուական մարմնացն ՚ի՛
դը՛ժենդա՛կ օգոյն . տազանապէ՛ն ՚ի
լըճին սառո՛ւցելոյ յանաանելի՛ տան-
ջանացն . զանա՛ ՚ի՛ յերկինս համբը՛ր
ձեալ և զօգնութիւն ՚ի՛ քէ՛ն խնդ-
րէին . որ յո՛յս և ապաւէ՛նդ ե՛ս քոյ
սըրբօց խնայեա՛ ՚ի՛ մեզ :

Եւ յսօր զանյաղութիւն մարտիրոսացն
էկեղեցի՛ տօնէ՛ ը՛զյի՛շտա՛կ ձգնու-
թեան . որք ՚ի՛ սեբաստիա պատե՛րազ-
մեմք ընդ Թշնամոյն յալթեցի՛ն
քա՛ջութեամբ . սո՛ցին աղաչանօք քրիս-
տոս խնայեա՛ ՚ի՛ մեզ :

Եւ յսօր անաանելի չարչարանօք՝ նահա-
տակեալք ՚ի՛ լըճին սառո՛ւցելոյ երա-
նէ

նելի՛ քանառուհիքն՝ . ո՛րք ՚ի բարձանց
անձա՛ռելի ճառագայթիցն նը՛շողի՛ւք
ամպաղեա՛լք լինէին . որ իջէ՛ր ՚ի մեջ
սրբեո՛ց քոց՝ քս՛ո խընայեա՛լ ՚ի մե՛զ .
|| Վ երջանի՛կ ճառագայթ՝ առաքե-
լական քարո՛ղուծեանցն արժանա՛ւոր
լինելով սուրբ ստե՛փաննոս . հաստա-
տուծի՛ւն ՚ի քրիստոսէ՛ հայցեաճ՛հ
սուրբ եկեղեցւոյ :

|| Բային յո՛ժարական համբե՛րուք
ըզքա՛րկոծումն յանձն առե՛ր . շնոր-
հեա՛լ քեզ յատուծոյ լինել չարչա-
րակի՛ց քրիստոսի . զե՛ւ մե՛զ ուսմա-
ցես փառաւորել սուրբ զե՛րբորդու-
թիւնն :

|| Ըթեի՛ր որ քարաճի՛ գըն լի՛նէին ՚ի
քեզ՝ նախդ ՚ի՛ վեկայս . զե՛ւ առցես
ըզ հատուցման բարի՛ յարարէն ա-
մենեցուն . ե՛ւ այժմ ա՛ղաչեմք ըզքեզ
և վա՛սըն մեր բա՛րեխօսեա՛ն :

|| Երստովանծ զքրիստոսի ճշմարիտ վե-
կայ . բաղմաշարժը՛ նահատակ տէ՛ր գրի-
գորիոս՝ . զսրկասուծիւն չարչա՛րա-
նաց տեսուն ՚ի մա՛րմնի քո՛ւմ կրեցեր .
որով ցնծայ եկեղեցի՛ ՚ի՛ փառս որ-
դւո՛ց սիսիւնի :

|| Կող հոգեւոր անստուածանման սի-
րով . գորովագով չայր պարծանաց
տէ՛ր գրիգորիոս . չարչարանօք մարմը-
նոյդ մաքրեցե՛ր ըզմեզ ՚ի յա՛ղատ
մեղա՛ց . և ծընար ողբի՛ս լուսափա՛յ
բանի՛ւդ :

կերպարան փառաց միածնի՛ որդւո՛յն
մարտիրո՛ս յաղթող տօր գրիգորիոս .
բեւե՛ւս երկաթիս ընկալան երկնա՛ս
գնաց թանձք ստի՛ց քոց սուրբ . զե՛ւ
բեւեռեցես ըզմե՛զ յերկիւղն այ :

|| Եսօր ցընծայ եկեղեցի՛ ընդ ան-
մարմնո՛ցն դասակցեալ տօնելո՛ւ վ
զձի՛ շատակըս քո տէ՛ր սուրբ ներսէս .
որ ՚ի՛ հոգւո՛յն սրբոց աղաւանե՛րպ
իջմամբ վը՛կայեցար . բարեխօսեա՛ն առ
քրիստոս վա՛սն անձանց մեկոց .

Վա՛հանայապետ ընտրեալ արժանա-
պէ՛ս շնորհօք հոգւո՛յն բա՛շխեցե՛ր
ղերկական մարմն և զարիւնըն տն .
յորում հրե՛ղեն սիւն ՚ի յե՛րկնից
իջեա՛լ . բարե

|| Երգ աղաչե՛մք ըզքեզ լուսաւորիչ
հոգւո՛ց մերո՛ց նը՛մանեա՛լ մովսէ՛սի
նախամարգարէին մեծի՛ լուսափայլեալ
գիմօք աստուածա՛հրաշ տեսեա՛մք .
բար՛ :

|| Եսօր հրեշտակաց դա՛սքն ՚ի՛ յեր-
կնս ուրա՛խանա՛ն ՚ի վերա՛ս ի՛նչ
ճը՛գ՝ ութեան սրբոցըն :

|| Եսօր ճը՛գնազգեաց սը՛րբոց դա՛սքն
ի՛ յերկրի՛ պըսակեցան երկնայի՛ն առ
տուածեղէ՛ն փառօքն :

|| Եսօր անմարմնո՛ց զինուորո՛ւ թիւն
քըն մեծապէ՛ս տօնեն . քանզի՛ երկ-
րաւոր զինաւորաց բաղմութիւնքն ըն-
ծայեցան ՚ի՛ խորա՛ս ի՛նչ սը՛րբ
թեան երկնի՛ց :

Եւ չհաւանիք յարեօղք քան զի մարտի երանելի սուրբ մարտիրոսք. որք վանեալ ըզլծնամին խորտակեցիք : Հրեշտակացն դասքն տօնակից են մեզ. և չմէք սթուոցն զուարճացեալ բերկրին. ընդ վարդապետն ձեր հեղուին արեան. որք :

Եւ թառամ պրտակն ձեզ աւանդեալ մինայ. քան զտկանըս պատուականըս գերագոյն հրաշիւք. որք :

Եւ յօր մարտիրոսաց դասքն ցնծացեալ բերկրին. ընդ առաջ տեառն քրիստոսի որդւոյն աստուծոյ :

Զայն ի յերկնից վճկայեալ ասէ. եկայք օրհնեալք հօր խմբ. յ. Ժառանգորդք երկնից խորանացն :

Եւ ցէք ըզտեղն անկելոցն սպաստամբողական թըշնամեալն. որ ի յերկնից վայր անկեալ :

Եւ ստուածածին խորանն լուսն անվայրափակ արփւոյն կենաց. որ եղբ. արեւելք արեգականն արդարութեան. և նըստելոցս ի խաւարի ըյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք :

Եւ նապակոն տաճար և մօրենի անկի. զել. որ զանէ. Զ հօւր աստուածութեանն ի քեզ ամբեալ կրեցեր. որով բնութեանս կրկեալ շինուել ըից քոց. վա :

Եւ նդանի ամպանակ կտակարանացն. որոյ ուխտիս. որով եւ յերկր ա

ւե տեաց հորեալ. հոգւով ի քեզ արպաւորեալ բանին. վասն որոյ : Եւ յալծեղ և զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձուկս երգեսցոք. Թագաւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք :

Որ եկն ի լուսաւորել զնորեալ սուրբ զեկեղեցի. և պըսակեաց ոք խաչուն. նրմա ըզփառս երգեսցուք : Եւ յօր և մեք տօնեսցուք զնաւ կատիս սուրբ խաչին. և փըրկովն մատուցուք փառք և պատիւ յաւիտեան :

Փառք հօր և :

Եւ յօր ի լըմումն աստուածային երգոյն անցանէն. և ընդ ջուր մօք. րեալք որպէս զտկի. փմըծելով ի հօւր. և համբարձեալք ի յերկնային զինուորութիւնսն. դասելով ընդ անմարմին զըւարթունսն. որ եւս փառաւորեալ ի մէջ սրբոց քոց քրիստոս խնայեալ ի մեզ :

Եւ յօր տօնելով ըզմիշտանկ քան և յալծեղ վճկայիցն. որք ի սեբան տիւն անբար. ընդ դիմամարտեալ հերքեցին ըզմոլութիւն անօրէն կոսպանչութեանցն. բարեպանշտութեամբ զքեզ դաւանեալ միանալուն տուրք երկրորդութիւն. օրհնեալ տէր աստուած հաւրցն ըմբոց : Որք հանդիսացեալք խրատուսելով ընդ երկնային զնաւորութեան

— 7 —

Թեանցըն բոլորիցըն հոյրն . և միւս
բանսի՝ Թեամբ յակնարկէն իւրեանց
ըզբեզ վերանկարդայիւն յօգնու
թիւն . ամենակարծի զօրութեամբըդ
միշտ Թագաւոր յաւիտենից . օրհն :
Իսկ բողոքումն յորդաբողոքս սուրբ
արեանցն ի՛նչն և ի՛նչն պատուական
մարմնոցն ի՛նչ զըզնդանի օգոյն . և
վերանկարծի տեսչութեամբ ճառա
գայթարձակ փայլմամբ բոլորեալ պը
սակըս յանմատոյց լուսոյն . քեզ յա
ւիտաբար հընչմամբ ընդ հոգեղի
նացըն դասըն վերերգեսցուք . օրհն :
Ի զտէր օրհնեցէք բարձր արարէ՞ք
յաղթողական ձայնիւ ըզբնականն ի՛նչ
մէջ սըրբոց :
Ի՛յսօր հրաշափառ ծագմամբ որդի՛ն
միւսն զճառագայթս աստուածու
թեանն երևեցուցեալ ի՛նչ մէջ լը
ճին . արիւնհրաշ փառս յըմբ լուծա
նեւիլ ըզպաղումն դառնալուն
զըզնդանի օգոյն . և
բարձր արա՛ն :
Ի՛յսօր վերանորոգող սուրբ հագի՛ն
ճըշմարիտ նախագուշակ տեհսեամբ
հօտապետին յայտնեալ ըզգանձըս
հոգեւորս . և բոցաճաճանչ հրաի
շիւք ի՛նչ փայլումն նըշուղեցըն հա
մաճաքեալ ի՛նչ հոսանքս ջուրոյն .
ե՛ւրի՛ն :
() անգումն հրաշալի ո՛ր անյայտ էր
ի մէջ . և բանըն հայրական անըմ
բըռնելի . հուր փայլանացեալ և ի՛նչ
մարմնի բնակեցաւ . անվընաս պահելիլ
զարարածս ամենայն :
() անգումն հրաշագործ որ ի՛նչ կու
սէն ծագեցաւ . ճառագայթեւիլ
զարարածս ամենայն . երկինք ցընծա
յի՛ն և երկիրս ուրախանայր . և քա
նատուած ընդ մարդկան շըրջեցաւ :
Ի՛նքեզ ապաւինի՛մք ամենասըրբու
հի . գերագոյն և հրաշալի և բաշ
խօղ բարութեանց . անդիւր ես ծա
րաւեալ և հանգիստ անխառն . և
եղեր վերնկալ աստուածային բա
նին :
Հրաշափառ ծագումն լուսոյ քո
բընտոսն որ ի՛նչ մէջ լըճին . զը
ւարձացոյց սուրբ ըզբնականն .
ոգըմեա մեզ աստուած :
Ի՛նչսփառ ողորմութեան քո շը
նորհք . ծագեալ ի՛նչ մէջ քառածս
նիցն . զըւարձացոյց սուրբ ըզման
կուսան . ոգըմ :
Ի՛նչանելի վըկայք քո քրիստոս . նա
հատնեալք ի՛նչ պատեհալի . և ընկա
լան զանազակն պըսակն . ո՛ն :
Ի՛յսօր ցնծան դպոք հրեշտակաց .
բանցի՛ն անուանըք ձե՛ր գրեցան ի՛նչ
դրարութիւն կենաց ի՛նչ սուրբ բա
ռասուրբ . ընդ քո և քո ըզբեցուք
քրիստոս :
Ո՛վ երջանիկ ճառ
Թեամբ աստուածայն :

Թեանցըն բոլորիցըն հոյրն . և միւս
բանսի՝ Թեամբ յակնարկէն իւրեանց
ըզբեզ վերանկարդայիւն յօգնու
թիւն . ամենակարծի զօրութեամբըդ
միշտ Թագաւոր յաւիտենից . օրհն :
Իսկ բողոքումն յորդաբողոքս սուրբ
արեանցն ի՛նչն և ի՛նչն պատուական
մարմնոցն ի՛նչ զըզնդանի օգոյն . և
վերանկարծի տեսչութեամբ ճառա
գայթարձակ փայլմամբ բոլորեալ պը
սակըս յանմատոյց լուսոյն . քեզ յա
ւիտաբար հընչմամբ ընդ հոգեղի
նացըն դասըն վերերգեսցուք . օրհն :
Ի զտէր օրհնեցէք բարձր արարէ՞ք
յաղթողական ձայնիւ ըզբնականն ի՛նչ
մէջ սըրբոց :
Ի՛յսօր հրաշափառ ծագմամբ որդի՛ն
միւսն զճառագայթս աստուածու
թեանն երևեցուցեալ ի՛նչ մէջ լը
ճին . արիւնհրաշ փառս յըմբ լուծա
նեւիլ ըզպաղումն դառնալուն
զըզնդանի օգոյն . և
բարձր արա՛ն :
Ի՛յսօր վերանորոգող սուրբ հագի՛ն
ճըշմարիտ նախագուշակ տեհսեամբ
հօտապետին յայտնեալ ըզգանձըս
հոգեւորս . և բոցաճաճանչ հրաի
շիւք ի՛նչ փայլումն նըշուղեցըն հա
մաճաքեալ ի՛նչ հոսանքս ջուրոյն .
ե՛ւրի՛ն :
() անգումն հրաշալի ո՛ր անյայտ էր
ի մէջ . և բանըն հայրական անըմ
բըռնելի . հուր փայլանացեալ և ի՛նչ
մարմնի բնակեցաւ . անվընաս պահելիլ
զարարածս ամենայն :
() անգումն հրաշագործ որ ի՛նչ կու
սէն ծագեցաւ . ճառագայթեւիլ
զարարածս ամենայն . երկինք ցընծա
յի՛ն և երկիրս ուրախանայր . և քա
նատուած ընդ մարդկան շըրջեցաւ :
Ի՛նքեզ ապաւինի՛մք ամենասըրբու
հի . գերագոյն և հրաշալի և բաշ
խօղ բարութեանց . անդիւր ես ծա
րաւեալ և հանգիստ անխառն . և
եղեր վերնկալ աստուածային բա
նին :
Հրաշափառ ծագումն լուսոյ քո
բընտոսն որ ի՛նչ մէջ լըճին . զը
ւարձացոյց սուրբ ըզբնականն .
ոգըմեա մեզ աստուած :
Ի՛նչսփառ ողորմութեան քո շը
նորհք . ծագեալ ի՛նչ մէջ քառածս
նիցն . զըւարձացոյց սուրբ ըզման
կուսան . ոգըմ :
Ի՛նչանելի վըկայք քո քրիստոս . նա
հատնեալք ի՛նչ պատեհալի . և ընկա
լան զանազակն պըսակն . ո՛ն :
Ի՛յսօր ցնծան դպոք հրեշտակաց .
բանցի՛ն անուանըք ձե՛ր գրեցան ի՛նչ
դրարութիւն կենաց ի՛նչ սուրբ բա
ռասուրբ . ընդ քո և քո ըզբեցուք
քրիստոս :
Ո՛վ երջանիկ ճառ
Թեամբ աստուածայն :

մին լըճին եղևացո՛ւցիք՝ և աղօթիւք
լ՛գպակասո՛ւմին չորրորդ տառի՛նն լը-
ցուցի՛ք :

Աւրբք և սիրեցեալք ՚ի բրի՛ստոսէ
լուսաորի՛ք աշխարհի՛ պարծանք
սուրբ՝ եկեղեցւոյ՝ բարեխօսեցէք
մոռա՛նք փան անձանց մերոց :

() անո՛ւնըն տեառն : Աւստպը-
տակա՛մ՝ ցըն տօնի՛ւս . պայծառա-
ցեալ հաւատացեալք պըսակո՛ղին .
որք ՚ի սեբաստիա՛ ծո՛ւղուն զծո-
վածո՛ւի կենցաղոյս լըճի՛ն լ՛գ
վտանգ՝ ճըգնո՛ւթեամբ՝ սոցախո՛ւ
մաղթե՛սցուք՝ զհաշտո՛ւթիւն անձանց :
Վրիստոսա՛նի մը երկնա՛ռառ ճառա-
գայթի՛ք՝ տապանա՛ն յըծովն սոռ-
նապատ լըճիւն . վաղըն զի պատ-
ւական արեանցըն հե՛ղըմ . զկապու-
տակ ըզծովն վարդա՛գոյն ներկեր .
ճըգնո՛ւ :

Խաղա՛ւո՛մը երկնա՛ւոր . որ ըլթիւ-
սըբոց քոց բարեգթութեամբ ըլը-
ցե՛ր . զմիաբանութիւնըս մեր ծր՛հ-
նեա՛ն զի միե՛նի՛ ոք օցտեալ ՚ի բան-
սարկուէն՝ ելցի՛ արտաքս ՚ի կորըս .
տակա՛ն բարկ նիսն . ճըգնո՛ւ :

Այսօր մեծապէ՛ս պանծայեալ ցըն-
ծայ սիոն . ընդ յաղթօղ ճըգնութիւն
սըբոց քառանից . որք հաւատով
հա՛նդիսան . և միա՛նայնեալ առէին
օրհնեալ ես ամենապօր թագա՛ւոր
անահ :

Այսօր կայեալք անա՛շի բը՛ռնաւո՛-
րին՝ յառե՛նին ՚ի սեբաստիա՛ . և
լ՛գդաւնութիւն սո՛ւսամանեանցն հա-
ւատով քաղցրացնո՛ւցին . և նոցա միա-
ձայնեալ :

Այսօր ամբարձեալք զնա իւրեանց
յերկինս՝ կոչելով ըզքեզ աէ՛ր յօգ-
նութիւն . գեր ՚ի վերոյ տէսեալ բոլ-
րեալ պըսակը՛ս յանմատոյց լըճոյն .
և նոցա մի :

Այսօր բացեալ եղեն՝ դրո՛ւնք վե-
րին երուսաղէմի . կոչելով սուրբ
ըզքա՛ւա՛ստանն յանձա՛ն ՚ի փոռն
և յապա՛տում ՚ի կեանս . և նոցա :

Այսօր սեբաստիա՛ն իւր երկրորդ յօր
դանան՝ իջմամբ որդւոյն անտո՛ւ-
ծոյ . և փայլին՝ անձա՛ռ պըռակքն
ի վերայ սըբոց քառանիցն . և նո-
ցա մի :

Խանն հինգերորդ կիւրաքիտ
Աշո-հայից :

() օրհնութիւն (Է) :

Ր Պ Ն Տ Ո Ւ Ի
րան ճըճա՛րտութեան առան-
գեցեր եկեղեցւոյ քո՛ քրիս-
տո՛ս . անաս՛ման ժամանակա՛ն և զը-
թեւ միշտ առ աստո՛ւած՝ հոգւո՛ւ
և մըտօք :

Ար ըզբանք քո օրինակն հաստատե-
ցեր գործով մեզ օրինակ՝ հանե-
լով ըզգիշերն ի գլխին յաղօթան
աստուծո՞ւն, բնութեամբ մերով տը-
նօրինաբար՝ հրում կըրկնի՞ր ծո՞ւնը
անենայն:

Ս ասն ո՞րոյ և՛ մեք պաղատեսցո՞ւք
առ քեզ քրիստոս, շնորհեա՛ մեզ յա-
մենայն ժամ լինե՛լ քեզ յանդի-
մա՛ն, մաքուր աղօթիւք՝ ըստ ան-
մարմնո՞ցն ո՞ր յերկնս:

Լ զաշխարհ անստուածածնին՝ անա-
պական քե՛ւմ ծը՛ննողին՝ զնմանալի՛
աղօս սրտից մերո՞ւնց բացցե՛ս ողոր-
մու՛թեամբ հայկ ի՛ն՝ լո՞յս քո՛ քը-
րիստոս:

Ս անու՛ճոր արդարութեան հաս-
տատեցեր ի՛ մեզ ըզմիտը՞ս մեր,
դատել զհոգի՛ն և ըզմարտի՛ն, ո՞ք
դարձա՞նք դատմամբ ըստ օրինա՞յց
քոյ քրիստոս:

Իսկ անկրա՛ւ դատարանի՛ն ո՞ր ի՛-
քաղսք բնո՞ւթեան մերոյ՝ ո՛չ ունե-
լով զերկիւղ քո՛ սո՞ւրբ և անպատ-
կառ ի՛ն՝ մարդկանէ՛ն ո՛չ առնելով
դա՞ւտ զըրկե՛լոյն:

Լ յաշխարհ անստուածածնին ան-
հոգի ի՛ն՝ պաղատի՛ն, ուսո՞ղ զերաւու-
նըս քո՛ իմում դատարանի՛ն, առ-
նել ինձ դատաստան՝ արդար՝ ընդ
ոտիսի՛մ մա՞րմնոյ ի՛մոյ:

Ճ առաջաթ փառաց հօր ո՞րդիդ մի-

ածին՝ որ ըզլոյսդ անվայրախիկ
մա՛րմնով պարագրեալ՝ ա՛յսօր ի՛ն՝ թա-
բօ՞ւր փառօք փայլեցեր:

Ա՛ր անտես սրովե՛կից անհա՛ս ի՛ն՝ վեր-
քան ըզբանք ծառայի՛ կերպիւ պարա-
ծած կեա՛լ ըզլոյսդ անըստուե՛ր ա՛յս:

Ա՛ր հրեղինացն անմեղձեանալի՛ հո՛ւր
աստուածութեանդ՝ ի՛ն՝ հողե՛ղէնս խո-
նարհեա՛լ ըլլադ արիւտիւնս՝ ա՛յսօր:

Ա՛ր գերանգոյն փառօք՝ պայծառացո՞յց
զադամն առաջին զոր ճշակմամբ պլո՛ւտ
ղոյն մերկացա՛ւ ըզփառս անպատու-
մըս, այսօր վերը՛ստի՞նք փառօք զա՛ր
դարեաց:

Ա՛ր ի՛ն՝ նախնու՛մն երեսալ մովսէսի՛ն ամ-
պովքն ի՛ սինա՛, այսօր լուսափայլ տո՛ւ-
պովք ի՛ն՝ թաքօր յայտնեալ վեկայեաց,
դա՛ն է իմ որդի՛ն դըմա՛ լուարուք:

Ա՛ր ի՛ն՝ յերկնըս վերացոյց հրեղէ՛ն կա՛-
ռօք զհեղինս՝ այսօր վայրաբե՛րեալ
ի՛ն՝ թաքօր հանդերձ մովսէսի՛ն, խօսե՛ին
զե՛լե՛ցն որ յերո՛ւսաղէմ:

Ի՛նչ լուսափայլ զլաւթնոյն՝ ըզ
յա՛րուցեա՛լն օրհնեսցո՞ւք և մա՛րդ
թերով խնդրեսցո՞ւք մաքրե՛լ ըզմեղ
ի՛ն՝ մեղաց:

Ի՛նչ իւրնկաբե՛ր տուրք կանոնցն՝ ան-
մահ բուրմանն անուշից՝ խուռնիս ա՛ր-
ղծից մատուցուք մաք՞:

Ի՛նչ իւրնկաբե՛րիցն արտասուս զմարդ-
կան բարձօղն արտասուսայ, պաղա՛ր
տես

տեսցուք արտասուօք մաք" :

Ինչ քրիստոսի՝ սրահելով յաղթօ՛ղ
լեցուք փորձողին՝ և լինդ հրեշտակս
երդեսցուք փառք ՚ի՝ բարձունս յս
տուծոյ:

() Իրժամ գոյցես բաղձամ հրեշտակ
կօք՝ տէր ՚ի՝ դատել զերկիր:

() Յայնժամ շարժին զօրովիւնք երկ
նից՝ տէր ՚ի յսհէ բումմէ:

Եւ յայնժամ աւուր լեր իմ օգնա
կան՝ տէր իմ և անտուճ իմ:

Որ օրհնին ՚ի հրեշտակաց անդամ
դարձ. հայր երկնաւոր ընկող զս
ղանաւրս մեր:

Եւ առջեւ քո անկանիմք փրկելի
խնդրեմք զթողութիւն բնորում
յանցանաց մերոց:

Որ գիտակդ ես գանդանեաց մարդկան
հոգիդ սուրբ. տէր և կենդանարար
ընկալ զանղա":

() Երհնեցէք ըզտեր ընդ երկնային
սըն նըմանեալ դասուց. նոր ժողո
վովորդք ատելովքեզ հօր տըւողիդ
մեզ ըզկենանըս փառք:

Եւ ըգեցէք տեսուն երգ նոր եկեղե
ցիք ընտրելոց որդիք ատելի՝ ասե
լով. քեզ որդւոյ զմորհազնի մեզ
ընտրեալս փառք:

Եւ որքեւն ՚ի սքանչե
լոյս տարաւ ձայնիւ ցըն
լով. քեզ հոգւոյդ պար

զեողիդ մեզ ըզ կենանըս փառք:

Սին լուսոյ և ամպ հովանի աւրբ
կոյս. որ ցօղեցեր ՚ի մեզ ըզցօղն
երկնային. զքեզ բարեբանեմք աս
տուածածին կոյս:

Եւ կէզ մորենի և սրովէ՛ հողեղէն
աւրբ կոյս. քանզի սրտուղն կենանց
՚ի քէն տըւաւ մեզ. զքեզ":

Եւ իմից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սք
կոյս. որ զանտանէլն յիւց ՚ի գեր
կոյս քո բարձեր. զքեզ բարե":

Եւ կայք ժողովուրդք ՚ի տաճարի փա
ռաց քրիստոսի. տուք ամենքեան
օրհնութիւնն ՚ի բարձունս:

Իանդի Թագաւորն քրիստոս սլան
կեաց ըզսան զքանիլն փառքն իւ
րովք. տուք ամենք":

Իսմա և զօրք հրեշտակաց դաս
ւորեալ տօնէն տեսուն. տուք":

Փառք հօր և":

Սարի՛ամ կոյս անարատ զանապ
կան փեսայդ անղաւ. զի հաշտեցի
ընդ այլի՝ եղեալ հոգի իս. և միա
ւորեցի դարձեալ սիրով ընդ հե
ռացեալս ՚ի նմանէ:

Որ ՚ի սկիզբն փրկութեան մերոյ
օրինակի երեւցար մարգարէին
մոմէսի. անտուճային վառեալ
բոցով. ըզմորենին անկիւնէլն ՚ի նման
ութիւն կուսական ծաղնդեանն. օրհ
նեալ տէր աստուած հայրցն ըմ
բիւր:

լոց :

Ար յօրինակ քո գալըստեան յաշխարհ առաքել ցեր զմովսէս ՚ի յեգիպտոս . ազատելով զհիւն Խորանել արեամբ գառնըն խորհրդոյ . որպէս և դու գա՛նն աստուծոյ՝ քո կենարար արեամբ բոգ լ՛զնորս Խորանել . ծրհնեալ :

Ար ՚ի նմանութիւն կարմիր ծովուն բա ժանեցեր խաչիւն ըղծով աշխարհա՛ն . կան . խորտակելով զԼ՛մանալի՛ գլուխ վելապին ՚ի՛ վերայ ջուրց . և առաջնորդեցեր ամպով հողւոյն ժողովորդեա՛ն . քո ՚ի յերկինս . օրհ՛ն :

4 Ի՛ զտէր ՚ի՛ ծրձմենայն գործըք տեա՛նն լ՛զտէր ծրհնեցէք :

Ի՛ յօ՛ր մաքրեսցո՛ւք պահօք քառասնօրեայ ըստ մովսէսի զի ելցո՛ւք ՚ի լեառն իմանալի առ աստուծո՛ւ . ա՛մն :

Ի՛ յօ՛ր ընդ մեծին ե՛ղևոյի սրբեալ պահովք . զի տեղեան աստուածային լուսոյն արեանսացո՛ւք հոգւո՛ւ . ա՛մ :

Ի՛ յօ՛ր պահովք ճշմարտութեան ելցուք ՚ի լեառն փորձութեան ընդ քրիստոսի սրտերազմե՛լ ընդ Թը՛ղիսա՛ն . զի յաճութեացո՛ւք նո՛վա՛ն . ա՛մն :

11 Ի՛ ստուածածի՛ն գերագոյն քերով բէից՝ բանին բարձոյ՝ որ զամենայն կրէ՛ զօրութեամբ . բա՛րեխօսեա՛ն ա՛ռ տէր վասն մե՛րոյ փրկո՛ւթեա՛ն :

Ա՛մ յսրբութեա՛ն բարձրագոյն սե՛լո՛ւքից՝ զանտեսն յինքեանց ՚ի՛ քեզ

կրելով ծագեցե՛ր զը՛յս աշխարհի . բա՛րեխօսեա՛ն ա՛ռ :

Ի՛նչ կե՛նաց որ զանմահութեան պըտուղն ՚ի՛ քէն ետմէր նախնոյ մօրն ե՛լապի՛ ՚ի մահաբեր երկնս նոյն ազատելով . բա՛րե՛ն :

Ի՛նչ սառնոր արդար . ո՛ր հաստատեցեր ՚ի՛ մեզ դատող բնութեան լ՛զմիտըս մե՛ծր . շարհեա՛ն սրմա դատել զանձինս իրաւամբք և անդարտութեա՛ն մէ . խնայեա՛ ՚ի՛ մեզ տէր ողորմութեամբ : Փե՛տոյ երկնաւոր հարսին քո եկե՛ղեց . զայրի՛ եղեալ ՚ի՛ քէն զհոգիս մե՛զ ծը՛ . մաքրեա՛ն դըթութեամբ և յօգեա՛ն ՚ի՛ քեզ միութեա՛ն մէ . խնայեա՛ :

Ար մահուամբ մարմնոյ քո մեռուցե՛ր լ՛զմեղս՝ . կ՛ յարութեամբ քս յարուցեր ՚ի՛ մեզ զանդարտութի՛ ծն . տմէր զօրութիւն հողւոյս կամաց՝ հնազանդե՛լ լ՛զկամըս մարմնո՛ւ յս . խնայեա՛ :

Ար փառաբանի՛ս ՚ի՛ հրեշտակահօց ընդ հօր և՛ հոգւոյն . քրիստոս ո՛րդի աստուծոյ խոնարհեցար ՚ի հողեղէն բնութիւնս՝ համբերելով խա՛ղի վասըն մեր . վասն ո՛րոյ դըթեա՛ն ՚ի՛ մեծի՛զ մարդանէ՛ր փրկի՛ն :

Ար ըզին մարդն մեր մեղանօց ՚ի խաչի՛ն սպանել . նորոգելով լ՛զնո՛ւ ՚ի մարդն արդարութեան . յուսով կենացն անլախճանից ՚ի՛ նորոգութեա՛ն նո՛ր աշխարհ . վասն ո՛րոյ կենդանարար քս յարութեա՛ն մեզ

անմահ Թագաւոր՝ կենդանացո՛ր՝ զմե-
ռեալն մեղօք՝ կենդանական գոր-
ծովք բարեաց ըստ լուսաւո՛նի՝ քոց
պատուի լա՛նաց՝ վա՛սն՝ :

Հորհեա՛ մեզ տէ՛ր ըզգաստութիւն
աթոռն լինե՛ի՛ ըստ դը՛ռնապանին՝
զի՛ ՚ի՛ բաղխե՛ի՛ սուրբ փե՛սայիդ՝
բացցուք ըզսիրտըս քոց մըտից՝ ընդ
քեզ և հօր քո՛ և հոգւո՛նի՛դ լե՛նե՛լ
օթե՛վան՝ և երգեսցո՛ւք երբորդու-
թեա՛նդ ըզլե՛ռու ՚ի՛ բարձո՛ւնս :

Հարցա՛ Վաշխարհ-իւտան՝ Հինգերորդ
Դա՛ւիթ- Վշոհայեց՝ :
Զորորդ Զայն :

Սա՛րցըն մերոց աստուած՝
ո՛ր ապրեցուցէ՛ր զերիս ման-
կո՛ւնսն ՚ի՛ հնո՛ցի՞ն՝ փա՛-
ռաւորեա՛լ յաւիտեանն :

Եւրդե՛ի՛ մանկուկն ՚ի՛ հնո՛ցին ա-
սե՛ծ՝ լը՛վ . օրհնեա՛լ ես Թագաւոր
ա՛մնա՛հ . փառա՛ն :

Եւջուցի՛ն ըզքոց հոյն բորբո-
քե՛ծ՝ լը՛վ . ճի՛շտ քա՛ղցրութեամբ
ե՛րբ ի՛նչ փա՛ն :

Ի՛շտե՛ր քո՛ր ճարձր արարէք
աւիտեանն :
Քրիստո՛ս հրեշտակա-

յին օրհնութեամբ բարձր՝ :
Ի՛նչեքզ ծրհնութեամբ մեծացու-
ցանե՛մք :

Ո՛ր ըզբանն աստուած յարգանդի՛
կրեցեր սրբբուհի՛ անարատ և անճա-
ռապէս ծննա՛ր ըզվերաճգօ՛ղն երկ-
նից՝ ըզքե՛զ :

Ո՛ր է՛ի՛ց լուսոյն արծանի եղբ՛ր բառ-
նալոյ ՚ի՛ քո գիրկս՝ և արեգականն
արդարութեան եղբ՛ր արեւե՛լք՝ ըզ
քե՛զ օրհ՛ն :

Համբառնամ առ քե՛զ տէ՛ր զա՛մ
ի՛մ . նայեա՛ յին գլխութեամբը՛դ
քո . և ո՛ղորմեա՛ն :

Դու ես յո՛յս և ապաւէ՛ն ի՛մ .
զերծո՛ զիս յորդայթէ՛ մեղաց՝ և ո՛ղ :
Ապրեցուցի՛չ ի՛մ և փրկի՛չ ի՛մ .
ապրեցո՛ զիս յորդայթէ՛ մեղաց . և
ո՛ղ :

Տէ՛ր երկնի և երկրի արարող և յո՛յս
մե՛ր :

Խընայեա՛ յանձնըս մե՛ր քրիստո՛ս
Թագաւոր երկնի և երկրի՛ :

Վշայեմք ըզքե՛զ այց արա փրկիչ
յուսանցելո՛ցս ՚ի՛ քե՛զ :

Սա՛րցըն մերոց աստուած՝ օր ՚ի
նեղութեան կեցո՛ւցես ըզմեզ . ա-
ռաւե՛ր փառաւորեա՛լ յաւիտեանն :
Յա՛ղթօ՛ղ զօրութեամբ քո քրիստո՛ս .
ի՛ հո՛ւրն ընկեցեալ պահէին մանկուն
բըն

բն . որք գրախն զօգնութիւն ցո-
ղովն օրհնութեան :
Եւ իջուցիծն ըզբնց հրոյն զըսպառ-
նալիսն արհամարհեցին ըզբռնաւորին .
ընդ շորո՞րդ հրեշտակին օրհնա-
բանէին :
Դ Ի՛շտէր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարէ՛ք
ը՛զնա՛ յաւիտեանն :
Տի՛գ և գիշե՛ն և՛ որ ըզտէ՛ր օրհ-
նե՛ծ ցե՛ք . բա՛րձր արա՛ :
Ի՛ սրայէ՛լ ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ ի՛նչ :
Օ՛ ստուածն յաւիտե՛ն ի՛նչ՞ բա՛րձր
արա՛ :
Ե Ի՛նչարա՛տ կոյս ստուածածին մարի-
ամ սրբբուհի՛ և մայր քրիստոսի .
յարգանդի՛ տարար զանտանեւին ամե-
նեցուն . օրհնութեամբ ըզբեղ աս-
տուածա՛ն ծի՛ն մե՛ծացնւցանեմք :
Ի՛ զբեղ երկնային զուռն զոր ետես
եղեկիւն . և՛ սարն զոր ծանեալ գե-
դեօն . սե՛րովբէ հողեղէն վե՛հադոյն
քերովէից . օրհն՛ :
Ի՛ յիս խորհուրդս սոսկովի՛ն ի՛ բե՛ղ
տեսանի ստուածա՛ն ծի՛ն . յըղու-
թի՛ն անսերմնահան . ծնո՛ւնդ անա՛րատ .
կո՛ւտութիւն յե՛տ ծը՛ննդեան մը՛-
նալով անապական՛ . օրհն՛ :
Ի՛ ազնութեամբ յանցանօք ծանրա՛-
բե՛նեալ է անձն իմ . միայնոյ՛ բե՛ղ
մարդասիրի աղաչեմ ողորմեա՛ ինձ
ստուած :
Ի՛ ստուածածին մայր լուսոյ՛ սուրբ
կոյս լուսեղէն տաճա՛ր . որում երկի-
նք չե՛ին բաւական . առ ի բնակու-
թի՛ն ի՛ բէն մարմնազա՛ :

Ի՛ զլեմամբ արտա՛սուաց՝ և՛ հառա՛յա-
նօք սը՛րտի իմոյ՛ . անդա՛դար հայցեմ
բաղմամբութեամբ . քա՛ւեա՛ զի՛ն սա-
տուած :
Ի՛ ազնագութ մարդասէր՛ շնորհեա՛ ըզ-
թողութիւն իմոյ՛ յանցանաց . զի՛ն
բե՛ղ միայն սաղատիմ . քա՛ւեա՛ զի՛ն
ստուած :
Ո՛ր ի՛ բարձո՛ւնըս բնակեալ ես և ի՛նչ
բե՛ղ եմք ապա՛ւինեալ . արարածք ա-
մենայն օրհնեն զբեղ :
Ո՛ր մոլորեց հովիւդ ես դարձո՛ ի՛
մէ՛նջ ըզցառմամբն քո՛ . արա՛ :
Ո՛ր ծարսե՛լց աղբիւրդ ես և քա՛-
ւիչ ես մեղա՛ւորաց . արա՛ :
Ի՛նչ յաւիտեանն : () օրհնալ ես յա՛-
ւիտեանն :
Ի՛ ստուած հարցն և ամենայն յաւի-
տենից . օրհնեալ ես յա՛ :
Ո՛ր նրստի՛ն ի՛ վերայ քերովէից գո՛-
վեալ . և՛ առաւել բարձրացեալ ես
յաւիտեանն :
Ի՛ զտէք օրհնեցէ՛ք բարձր արա՛րէ՛ք
ը՛զնա՛ յաւիտեանն :
Ի՛ ազաւոր գոլով ա՛նմահ . բարա՛ :
Օ՛նը՛ ստեանն յաթո՛ռ փառաց . բա՛րձր
արա՛ :
Ի՛ ստուածածին մայր լուսոյ՛ սուրբ
կոյս լուսեղէն տաճա՛ր . որում երկի-
նք չե՛ին բաւական . առ ի բնակու-
թի՛ն ի՛ բէն մարմնազա՛ :

Ի՛շքեզ անհարսնացեալ որ միայնդ
ի՛ կանայս օրհնեալ՝ կրե՛լով ի՛քեզ
զանտանեւ զընդ՝ութիւն՝ օրհնութե՛ւն
մեծացուցանեմք:

Ո՛ւրախ լեր ամբողջ փրկութեան յոյս
հաստատութեան մարդկան՝ միջնորդ
օրինաց և շնորհակց՝ օրհնութեամբ
անդադար գոհութեամբ մեծա՛:

Աստուած մարդասէր՝ որ զմեքսաւորն
արդարացուցեր՝ քանեա՛ն զեւ լ՛զ
մեղաւորս:

Ո՛ր քղնցիւ հանդերձի՛ք զմերձե-
ցեալն ի՛քեզ բռնչեցեր՝ քան՝:

Ո՛ր բանիւ հրամանի՛ք զանդամա-
լոյժն առողջացուցեր՝ քանեա՛ն:

() Ըլարթուի՛ք երկնից հոգեւոր եր-
գով՝ ի՛ ձայն հընձման զքեզ փա-
ռաւորե՛ն:

Երկրաւոր տեսակք բանաւոր հո-
տի՛ ձայնիւ երգով զքեզ փա՛:

Օտերութիւնդ քո՛ հաւանազ օրհ-
նելք՝ որ ի՛ բարձո՛ժնադ ես փառա-
ւորեալ:

Ո՛ր յամենայնի ցուցեր լ՛զքո՛ւ պեան-
չելե՛սդ և ի՛ բողոքից փառաւորեցա՛ր
երբեմն միութիւն՝ զքեզ ընդ օրհ-
նաբանսն բարեբանեմք:

Ո՛ր զբողոքեալ լոհո՛ւրն ի՛ ցո՛ղ փո-
ք և զարդ՝ ան ի՛ նը՛մին
հայանեց՝ զքեզ:

Դրոնութիւն թագաւորին խոր

տակեցեր՝ և՛ զյուսացեալն ի՛ զօրու-
թիւնդ քո՛ փառաւորեցեր՝ զ՝:

Դո՛րձք տեսն լ՛զտեր օրհնեցե՛մք ի՛ք
բարձր արարէք յաւիտեան:

Ի՛շեքք լ՛զտեր օրհնեցե՛մք ի՛ք: Ի՛շ
նը՛ստեանն ի՛ յաթող փառաց ըզբա՛-
րեբանեալն ի՛ հրեշտակաց՝ լ՛զնա ան-
դադար օրհնեցե՛մք քե՛զ:

Ի՛սրայէլ լ՛աւեր օրհնեցե՛մք ի՛ք: Ո՛ր
յահէ փառաց աստուածութեանն՝
դո՛ղման զուարթունք երկնից՝ լ՛զնա
անդադար օրհնե՛ն:

Ո՛ւրախացիր աստուածածին՝ որ կու-
տութեանց ես պարծա՛նք և մայր հաս-
տատութեան մարդկան, օգնական և
շնորհ աշխարհի՛ մարիամ մայր՝ և ա-
ղախին փրկիչն մերոյ:

Երանելիդ ամենեցուն զաստուած-
տանեւրով լ՛զբնութեամբ՝ անտանե-
լի՛ զամենեցուն ամենակալն արժանի՛
եղեր կրե՛լ յորովայնի՛ որ երեւցաւ
ազգի՛ մարդկան:

Ի՛երովբէական ամո՛ռ ցո՛ւցար տա-
տուածածին՝ ի՛ գիրկըս բառաւորով
զաստուածն ամենեցուն՝ որ նրստին
ի՛քերովբէս առ նա միշտ բարեխո-
սեալ կեցուցանել լ՛զմեզ:

Ո՛ր զանգաւի կրնո՛յն այլազգոյ առ-
նկալեալ փրկիչ մարդամիտաբան և՛
զի՛մա ապաշխարութեան արա՛ արժա-
նի՛ լ՛զնայն մեղուցի՛ լոյս ընդո՛ւնծո՛ւ:

Ո՛ր

Ար հառաքմամբ ճայնի աղանդն . ոչ
լռեցեր փրկիչ ընդունակ մեղաւո-
րաց . և զիմա ապա :

Ար զառաքնապարգևի . քո նըշխար
սչ խնայեցեր ընձեռել շանն հմվո-
ւասիրի . և զիմա :

Երկնային զօրութեանցն զենու-
րութիւնքն . քեզ երեքսրբեանիդ կան
յանդադար փառաբանութեան :

Եւաքելոց և մարգարէիցն դանպ .
փառաբանեն անեղով . փառք վե-
րածագողիդ ըլլցյա :

Եւ մեք հանդիսակից ընդ նոսրն .
փոխարկեալ լք ընդ ըվելին զժառն
գոյն ըվ մասնցովք . փառք ի
բարձուս աստուծոյ :

Ճըմարտապէս գոհանալք ըզքէն .
տէր աստուած հարցն մերոց փառա-
ւորեալ յաւիտեան :

Ար երկայնամիտդ ես յամենայնի . խը
նա յեան ի մեզ . տէր աստուած հաճ
ի տաճարի . քում խնդրեմք ի քէն մի
անտէս առներ ըզմեզ . տէր :

Ըզտէր ըզք տէրութիւնըդ հաճա
պազ ժրհնաբանեմք :

Ար իջեր ի հնոցն փրկեցեր զման
կոճանս ի ձեռաց անօրինոց . շիջու-
ցիւ ըզհուրն հողմբեր ցօլմն .
ըզք տէրու :

Երգէին մանկունքն ի մէջ հնոցի
սաղմոսիք և օրհնութեամբ . գովե-

ին ըզքեզ Թագաւոր փառաց . ըզք :

Աւրախ լեր մարիամ սուրբ աստու-
ածածին . զի ի տաճարիդ մաքրեցե-
լոյ յանկարծակի եկն տէր . ըզքեզ
օրհնութեամբ մեծացոյցանեմք :

Աւրախ լեր դո՛ւռն փակեալ ընդ-
որ ոչ ոք մըտեալ . բայց տէր աստու-
ած ի սրայելի . ըզքեզ օրհն :

Աւրախ լեր աղբւր կընքեալ ջրոյն
կենդանութեան . զոր ծարաւելոյ բը-
նութեանս ետուր ի յարբուսն . ըզ-
քեզ :

Եւկանիմ առաջի . քո և խնդրեմ
զթողութիւն յանցանաց իմոց . մի ան-
տես առներ հալլք զաղաչնա իմ :

Եւ զաղակեմ որպէս մաքսաւորն . և
հեղում արտասուս իմ առաջի . քո
որպէս պոռնիկն . մի անտես :

Յաներեւոյթ Թըշնամոյն պարտեցայ .
և ի գաղտնի նետից բանսարկուին
վերաւորեցայ . մի :

() Երհնեցէք ըզտէր յերկնքս զօրք
և ամենայն հրէշտակք . որ հոգիքդ
էք հարկաւորութեան սպասաւորի չք
տեառն :

() Երհնեցէք ըզտէր յերկնք կէտք և
ամենայն կայտառք . որ տեսակդ էք
բանաւոր հօտի փառաբանի չք տեառն :

() Երհնութիւն նոր Երգեցէք տեառն
եկեղեցիք սրբոց . որ որդիքդ էք
վերին սի ոյնի օրհնաբանի չք տեառն :

Հանապաղ օրհնեմք ըզբեղ անհասա-
նելի փրկելիչ . որ միայնդ ես փառա-
ւորեալ տէր յարարածոց քոց :

Տէր աստուած մերո՞ր հաստատեցեր
ըլ լոյս և զխաւար ՚ի սկըզբանէ . օրհ-
նեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց
Մարգարէն գանիէլ աղօթէ՛ր առ տէր
ած . անպէտք ցանել զերիս մանկո՛ւն
սըն ՚ի հնոցի՛ն ՚ի բաբելոնի՛ն :

Բարձր արարէք զաստուած հարցն
մերոց յառիտեանց . որ ապրեցոյց զօրհ-
նաբանսն ՚ի ձեռաց մահու :
Ըզտէ՛ր զնա անդադար բարձրացու-
ցանեմք :

Ո՛ր ՚ի տուէ՛ օրհնի՛ անդադար ճոյ-
նիւ սրովբեկեք և մարդկամբ՝ ՚ի գի-
շերի և յամենայն ժամու . ըզնա :
Օբորբոքեալ ըզհուրն շինուցի՛ն
աղօթիւք սուրբ՝ մանկանքն ՚ի հնո-
ցին . և ըզհրաշալի՛ ըզճանն ընդ
հրեշտակս երգէին խսելով . ըզնա
անդա՛ :

Ուրախացի՛ր աստուածածի՛ն վեր
օրհնեալդ ՚ի սրովբեկեց . ծագելով ՚ի
քէն մեզ լոյս՝ մայր եղեր վերա-
ձգողին . աղգ և աղինք ըզբեղ մեծա՛
ցուցանեմք :

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր
հոգւոյն սրբոյ . ՚ի հրեշտակաց սպասա-
ւորեալ դարձիւ քեզ աւետեաց .
աղգ և աղ :

Տեսանեմք ըզստեալն . զհրաշալի

խորհուրդ յայտնեալ . ՚ի հոգւոյն սրբ
բոյ յղացեալ զբանն աստուած մարմ-
նով ծընար . աղգ և :

Նկանիմ առաջի՛ր քո՞ն և տե՞ր
բաղձամեղիս ո՞ղբ լսեալ :

Ըզղակեմ առ քեզ փրկի՛ն և քանա
նացւոյն ըզճա՛ն . բաղ :

Մաքսաւորին հառաչմամբ՝ կարդամ
ա՛ռ քե՛ Ի՞նչ Ի՞նչ փրկելիչ և բարե-
րա՞ն . բաղ :

() Երհնեմք ըզբեղ հա՛մ ի՞նչ սո՞ւրբ
՚ի յամենայն ժամ :

Վաղեմք ըզբեղ սրբիդ միածնո՞ւ
ծի՛ն . ՚ի յամենայն :

Բարեբանեմք ըզբեղ հոգի՛դ ճը-
մած ձրի՛ն Ի՞նչ . ՚ի յամենայն :

Ո՛ր զերիս մանկունսն ՚ի հրոյն փր-
կեցեր . ցուցանելով ըզգօրութիւն ա-
նէղ բընութեանդ . ըզբեղ օրհնեմք
աստուած :

Սոսն երանաւէտ ուխտի՛ն մոհարան
եղելոյ . փրկեալ ըզմեզ յաւիտենական
հըրոյն . ըզբեղ :

Օ՞ր տեսեալ հրոյն յնքեան զմ-
բարձր . և զայրեցով բնութիւնն ան-
կեղանօղ առնէր . ըզբեղ :

Ըզտէ՛ր օրհնեցեք բարձր արարէք
ըզնա յաւիտենայն :

Վիշ՛ն Եւրոպէ՛ր օրհնե՛ցե՛ք
բարձր արարէք :

Խարայէլ ըզտէր օրհնեսցէ՛ր . Օսո-
տուածն յաւիտենայն . բար-
ձր

ճըր անրա՛ :

Եւ աստուածանձի՛ն գերագո՛յն քերով՝
բէից՝ բանին բարձօղ՝ որ զամենայն
կրէ՛ զօրո՛ւթեամբ՝ . բարեխօսեալ առ
տէր վասն մերոյ փրկո՞ւթեան :

Ասոր սրբութեան բարձրագոյն սե-
րովքէից՝ զանտեսն ինքեանց ՚ի՛ . քեզ
կրելով ծագեցե՛ր զլոյս աշխարհի՛ .
բարեխօսեալ առ՝ :

Եւ աս կենաց որ զանմահութեան պը-
տուղն ՚ի՛ քէն ետող՝ ի նախնւոյ մօրն
Լայի . ՚ի՛ մահաբեր երկա՛նցն անգամե-
լով . բարե՛ :

Ո՛րորմեա ինձ քրիստոս՝ զորմու-
թեամբըդ քո մեծանձ . զի կարօտ եմ
ես շնորհի՛ քո և ողորմութեան . ողոր-
մեա և լո՛ւր ինձ բազմամեղի՛ս :

Եւ տէր ձայնի ողբալոյս՝ և ցաւա-
գին պաղատանա՛ծցս . որ ամբողջ կամ
առաջի՛ քո իմ չարաշար վարութս՝ . ո՛ր
ղորմեա և՛ :

Ինչեւ տէր զօղի՛ւնս իմ և՛ զհա-
սս սրբոյ իմօ՛ց . որ ալաղա-
մ որպէս կինն քանանացի . ո՛րոր-
մեա և՛ :

Իբարձանց : Ի՛քզ վայելէ օրհնու-
թիւն աստուած :

Ո՛ր անմարմնօցն դասող հաստիչ
ես բա՛նիւ . քե՛զ վայելէ :

Ո՛ր մարմնաւորնցս անգգիւ անբարձր ես
ձե՛նօք . քե՛զ վայելէ :

Ո՛ր մեռելօցն յուսով յարութիւն
ես ձա՛նիւ . քե՛զ :

Անկունք ըզտէ՛ր օրհնեցէք որոյ
անունն որ էն . և միշտ եղիցի՛ ա-
նուն տեսն օրհնեալ :

Եւ ասմամբ լուսոյ զարդարեաց զաղ-
գը՛ս մարդկան թագաւորն քրիստոս .
և միշտ եղիցի՛ :

Ո՛րդէք լուսոյ տո՛ւք ըզիստը՛ս հօ-
րն լուսոյ . ո՛րդւոյն միածնի և սուրբ
հոգւոյն յաւիտեանս ամէ՛ն :

Ի՛շքեզ կարդամք յօգնութիւն որ
անքո՛ւն անկամք պահես զիսրա՛մ
մէ՛ և զիս փրկեալ ՚ի փորձութե-
ան . ալելուիայ ալելուիայ :

Ի՛շքեզ աղաչմբ տէ՛ր անսասանե՛-
լի՛ պահես զս՛տըս մեր՝ ՚ի՛ քո սուրբ
՚ի՛ պատուիրանիդ . ալէ՛ :

Ի՛շքեզ փառաւորեմբ տէ՛ր որ նը՛ս
տիս ՚ի՛ վէրոյ չորեքկերպեան կենդա՛-
նեանց . և հայի՛ս քաղցրութեամբ յա-
րարածըս քո . ալելուիայ :

Մեք օր՝ Տօն է Սբեայն Գրեգորի

Լուսարեւին :

(Օրհնութիւն (Լա) :

ՅԱՕՐ ԶՈՒՄ
Ճացեալ ցընծայ եկեղե-
ցի . դրսիս աստուա-
ծա

Ժատո՞ւնկ ծաղկեալ . յ՛րմէ տուաւ
մեզ տո՞ւնկն անմահութեան տէ՛ր գը-
րիգորիոս . և պըտողմն իւրով ելե՞ց
ը՛զտի՛եզերս ամենայն :

Ի՛նչու՞նուի ուղի՛ւղաբեր ճշմարիտ որ-
թոյն . մըշակեալ հայրական աստուա-
ծայի՛ն աջոյն . յորմէ բըղխեանց բա-
ժան ուրախարար տըրտմեցելոյ ա-
ղինս . որով արբեալ ը՛զմայլեցոց
յո՛ւրախութիւն հոգեւոր :

Ի՛նչանաբե՛ր հընումն հարաւայի՛ն
հոգնոյն . ճառագայթեալ հրով աստ-
ւածայի՛ն հոգւոյն . որով հալեցաւ
ամուսն կռապա՛շտութեան հիւսիսա-
բնակ աղանց . և եղեն ծաղկեալք աս-
տուածային գիտութիւնմբն :

Ի՛րախտ նորազուարճ տընկեալ յա՛շ-
խարհի՛ն հայոց՝ բազմաշն քըրտամբք
տէ՛ր գրիգորիոս . արբեալ ՚ի՛ վառ-
կաց հո՞ման՝ քարոզի ճըշմարիտ բա-
նին . ծաղկաւետ լըցեալ հրաշագեղ
տընկո՛ք :

Ի՛րկնային լոյս ծագեալ ՚ի՛ յերկրի՛
ցուցար . աջծառացեալ փայլմամբ ՚ի
յարիւրոյն . կենաց . որով հեքեցաւ
խա՛ւար թաճրամած հայստանեաց
ազգի . և անսին ը՛զմոյս շնորհաց սուրբ
հոգւոյն :

Օջրաց հրեղինաց անմահմակա՛ն դա-
սուց . պտակցե՛լ ցընծան ընդ հո՛-
րայի՛թ բուծեանս . որ լըծայեաց

տեառն աստուծոյ զտէ՛ր գրիգորիոս .
որով նըւիրին ՚ի՛ փառս ուղղափառ
հաւատոյ մանկու՛նք :

Լա՛կան բարւոյն կե՛րպարան բարեաց .
հովուապետ բարի տէ՛ր գրիգորիոս .
քաղցրաճանն հընմամբ դա՛րձուցիչ
մոլորեալ հօտին . ժողովեալ ՚ի՛ հօտ
ճըշմարիտ հովաթի՛ն :

Ի՛նչորեալ յաստուծոյ քա՛հանայապետ
անբիծ . քարոզո՛ղ ճշմարիտ աստուծոյ
բանին . ընծայեցեր տեառն աստուծոյ
նոր ժողովուրդ մաքրեալ . հրաւի՛-
րեալ ՚ի՛ փառս վերնոյն սիոնի՛ն :

Թա՛գ պարծանաց անշակունեաց կազ-
մեալ . առաքելական վարուք տէ՛ր գը-
րիգորիոս . յորինեցար բազմագոյն ա-
կամբք հանդիսից նա՛հատն կուծեանս .
վայելուչ պը՛տակ հիւսեալ սուրբ ե՛-

կեղեցւոյ :

Ճա՛ռանգորդ եղեր հնչրենի սեփհա-
կան հօտին . վիճակեալ թաղե՛տի ս՛բ
առաքելոյն . պարգևական զուակ
կենդանի նըշխարաց նորին . շառաւիղ
շնորհաց աղօթիւք հայցեալ :

՚ի՛ փշաբեր արմատոյ՝ վարդ կա՛րորեր
փեան ծաղկեալ . առաքելաշնորհ տէ՛ր
գրիգորիոս . անուշահո՛տ բուրմամբ
լըցեր ը՛զնոյս աստան աշխարհս . յայտ-
նելով ՚ի՛ մեզ ը՛զնո՛տ գիտութեան :

Լուսապայծա՛ռ ծաղիկ ՚ի՛ յերկրի՛
ցուցար . բեժիչ հոգւոյ մերոց տէ՛ր
Ի՛նչ

սուրբ:

գրիգորիոս. քաղցրաճաշակ արմաւե-
նի՝ ի տանն աստուծոյ՝ տնկեալ. պա-
րարտացեալ պըտղով հաւատոյ ման-
կամբ:

Խոստովանող քրիստոսի շինարի՝ տ վե-
կոյ՝ բազմաշարժի նահատակ տէր
գրիգորիոս. զպակասութիւն չար-
չարանաց տեառն ի մարմնի քու՝
կրեցեր. որով ցնծաց եկեղեցի՝ ի
փառս որդւոց սիրոյն:

Նաեւ հոգեւոր աստուածամանն սի-
րով. գորովագով չար պարծանաց
տէր գրիգորիոս. շարժարանք մարմնոյդ
մաքրեցեր ըզմեզ ի յանդոյ մեղեց.
և ծնար որդիս լուսաւիյլ բանիւզ:
Ի երպարան փառաց միածնի՝ որդւոյն.
մարտիրոս յաղթող տեր գրիգորիոս.
բեւեռս երկաթիս ընկալան երկնազնաց
Թաթք ասից քոց սուրբ. զի բեւե-
ռեցես ըզմեզ ցերիւսն ան:

Հայաստանեայց հայր հաւատոյ հեղե-
նակ ընտրեալ. ձգնողական վարուք
տէր գրիգորիոս. ի կոճեղս ոլորեալ
հոսեալ յարենէ որունք սըլբասնեալ
մարմնոյդ. հաստատելով ըզմեզ ի վեմ
հաւատոյ:

Չա՛յնիւ մաղթանօք ըզի՛շառակըս քո՝
տանեմք. լուսաւորիչ հոգւոց մերոց
հայր գրիգորիոս. կապիւնս երկաթիս՝
ծանձնս և դառնակրակիծ կախաղա-
նօք ընկալան. գեանամածեալ ծըն-
րադրութեամբ ծունկք մարմնոյ քո:

Վեկօք հաւատոյ ընդ ծով աշխար-
հէս անցեր. վշտակիր մարմնով տէր
գրիգորիոս. տանջեալ ջարդեցան աս-
տուածակիր բա՛րձք անդամոց քոց օք.
զի զլուծեալ անդամք հոգւոցս հոս.
տանտեսցես վերրասին:

Ու՛շմարիտ հոգւոյն հանարով լե-
ցեալ. աղբերաբար շնորհիւ տէր գրի-
գորիոս. ստորագլուխ եղեր՝ ջըրն
չարչար պարպաւմամբ և ճառուցմամբ
ձգնեալ. զի լուսնցես ըզմեզ ի
յաղտոյ մեղաց:

Մայրողական աղ համեմիչ հայնասա-
նեայց եղեր. արիաբար հրակօղ հայր
գրիգորիոս. աստուածային օրինացն
բեռնաբարձ ողմբ կրեցեր ըզծան-
րութիւն աղին. որով բարձեր ի
մէնջ զբեռնրս մեղաց:

Նեոեալ ընդ ոսկոյ՝ ակամբք պատ-
ուական մարգարոտաշար հիւսեմք. ըզ-
շարժարանաց քոց թիւ տէր գրիգորի-
ոս. զեղարանք անրօք և առնասանք
չարահնար տանջեալ. դանդա՛նաւան
դրս և դանցս աստուածաբան բերանոյդ:
Նահատակ բարի քրիստոսի ընտրեալ.
արքային զնաւոր տէր գրիգորիոս.
ստորագլուխ կախմամբ դառնահիւտ
շնչմանն արիաբար տարար. զի ուղ-
ղեցես ըզ գնացս ասից մեր ցեր-
կի՛սս:

Եւ տաւի՛շ լուսաղարդ շանապորհին
Ի՛յ. կե

կենաց՝ երկրին աւետեաց հետևող տէր
գրիգորիոս՝ մոխրաշունչ եղեր քա-
ցա՛խ ընկալեալ հողի աշունչ ուն-
գամբք՝ պարզուեալով ուրախութեան
մեզ օծումն:

Ո՛սկիաճա՛յլ գերազդէն պատուական
գրվեստն՝ համանմանեալ հողով հայր
գրիգորիոս՝ կըսփեալ հարուածովք
եղեալ ի՛ մամուլս աստուածաղբի
գլուխ բո՛. որով բարձրացան գը-
լովիք կորացեալ մեղքք:

Նա՛շխարհիկ պարծանք հոգեղէն բը-
նութեանս՝ չարարանօք ժողկալեալ
տէ՛ր գրիգորիոս՝ աստուակաւ տան-
ջեալ՝ բերանօք քերեալ՝ և կապարա-
հալեալ՝ խանձողեցան նշխարք քո սը՛
ոսկերացդ:

Պա՛րակից հոգեղինաց երկնային զո-
րանք՝ սրբաբախցլ զգեստիւք տէ՛ր գրի-
գորիոս՝ ի՛ խոր վերասին իջեր ի՛
տըղմն ի՛մէլ գա՛նաւաշունչ օճիցն՝ զի
փրկեցես ըզբեզ ի՛ չար վնասէն:
Գերմեռանդն աղօթիւք և հոգեւոր
սիրով՝ վաստակեալ յուսով տէ՛ր գրի-
գորիոս՝ զանկեմբա ի՛ յերկնից ի՛ խո՛
րոս անդընդոց զվերաւորեմբս մե-
ղքք՝ վերաքերեա ընդ քեզ յերկնային
խորանսն:

Ո՛ւտին քաղցրութեան մեզ ի՛ վե-
րուստ շարճեալ՝ երեք հնգօք ամօք
ի՛ վնասէն չըզնեալ՝ աստուածա-

յին տեսլեամբն ելեալ բըժշկէ՛ր ըզ
հարուածեալն ի՛ դիւական ախտիցն՝
և լուսա՛փայլ բանիւ բղխմամբ հաս-
տատեցեր ի՛ հաւատս:

Սոսկալի տեսլեանն ի՛ վերուստ յայտ-
նեալ՝ մարգարէհոյ՛ն հողով տե՛-
սանօղ եղեր՝ բացման խորանին վեր-
նական յարկին և՛ երկնային լուսոյն՝
խառնելով մարդկան ընդ հրաբուռ
զօրացն:

Սա՛րդագոյն արեամբ վե՛կոյնցըն
տեսան՝ մարբեցաւ երկիրս ի՛ յաղաղ
մեղաց՝ որ և հիմնեցեր խորան խոր
հրդոյն տաճար նորունի՛ շինեալ յոր
մէ բըղխեաց մղբիւ՛ր քաւութեան
մեղաց:

Տանն աստուծոյ տեսանօղ բարի՛. ար-
ժանացեալ ճո՛րհիւ տէ՛ր գրիգորիոս՝
կործանի՛չ բազնեաց՝ քակտիչ մեհե-
նեաց՝ զօրութեամբ խալին՝. քահանայ
մպետ ընտրեալ աստուածային յայտ-
նութեամբն:

Բա՛բունւոյն հրամանաւ ի՛ վերուստ
կոչեալ՝ յառաքելական յաճող տէ՛ր
գրիգորիոս՝ յորդառատ բանիւ հո-
գեւոր ծնընդեամբ լուսաւորեցեր ըզ
հոյսասանն աշխարհս՝. ընդ ամենայն
տեղին շինեալ խորան փառացն ան՝
Յանկալի՛ սրովքից անմորմնակն՝ ն
վարուք՝ մաքրաբախցլ մարմնով տէ՛ր
գրիգորիոս՝ յանապատի բնակեցար
հան

հանգոյն յովհաննու և եղևայի՝ Զրգ-
նեալ՝ օրէնքսդի՛ր աստուածային պատ-
գամաց նրման մեծին մովսէսի։

Իւծեւոյցս մեղօք տմուտեալ որ-
դեացս՝ աստուածագով ծնող հայր
գրիգորիոս՝ հայցմամբ աղօթիւք առ
հայրն երկնաւոր խնդրեալ՝ կատարել
զընթացքս մեր ուղղափառութեամբ։

Մե՛նազո՛վելի և՛ քան զերկննս
բարձրագոյն. ո՛ր ցանհա՛սանել ըզ-
տէ՛րն յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր՝ և
ցընծութիւն աշխարհի ծնա՛ր. վասն
որոյ ամենեքեան ըզքե՛զ միշտ մե-
ծանցուցանեմք։

Մե՛նապայծառ բերկրեալ միշտ կոյս,
ո՛ր զանբա՛սել ըզբանն անձառա-
բար յըղացար՝ և ըզմարմնացեալն աս-
տուած ծնանելով ՚ի քէն՝ վասն։

Ի՛լեանէ՛ վէ՛մն առանց ձե՛ռին հա-
տեալ. դանիէ՛ս զո՛ւշակեաց զան-
սերմն ըզծնունդ. քո հա՛րսն երկնաւոր
մայր և յե՛տ ծըննդեան մը՛նալով
կոյս՝ վասն։

Յա՛ղծող և զնոր օրհնութիւն միշտ
ի՛ բարձուս երգեսցուք. Թագա՛ս
ւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողո-
վուրդք։

Ո՛ր եկն ՚ի՛ լուսաւորել զընտրեալ
սուրբ՝ զեկե՛ղեցի. և սը՛սակեաց սբ
խաչին նրմա՛ ըզփառս երգեսցուք։

Մ. յո՛ր և մեք տօնե՛ցուք զսաւմիս

սիս սուրբ խաչին. և փը՛րկո՛ղն
մատուցուք փառք և՛ պատիւ յա՛ւի-
տեան։

Փառք հօր և։

Փրկաւ՛ տ մահուան կենարար բա-
նին. կենդանի վըկայ տէ՛ր գրիգորի-
ոս. առ ծնեալն ՚ի հօրէ որդին միածին
ը՛յնն Զը՛մարտ հայցեալ. լուսաւո-
րել զանձննս մեր աստուածային գի-
տութեամբն։

Մ. յո՛ւմ և միշտ։

Վհա՛ր քաղցրախօս աստուածայի՛ն
հոգւոյն. յօրինեալ մարմնով և՛ մա-
սմբք հոգւոյդ. առ բղետալն ՚ի՛ հօ-
րէ փառակից ո՛րդւոյ սուրբ հոգին
մաղթեալ. զն մաքրեցէ՛ ըզմե՛զ ՚ի
մեղաց մերոց։

Ո՛ր ՚ի՛ հօրէ՛ առաքեալ ա՛րեգալն
ա՛րդար. ծագեցեր ընդ տիեզե-
լոս ըզլոյս. քո առաքելութն ըզքե՛զ
բարեբանեմք աստուած հա՛րցն մե-
րոց։

Ո՛ր փոխանակ առաքելոյն առաքեալ
և՛ քա՛րոյդ առաքեցեր հայաստանեաց
ըզսուրբն գրիգորի՛ ըզքե՛զ։

Ո՛ր ըզխաւարն անգիտութեան հի՛ւ-
սիսմ կա՛նացս. հարձեցեր լուսա-
փայլ բանիւ սրբօյն գրիգորի՛ ըզ-
քե՛զ։

Ր՛զտէ՛ր ընդ լուսաւորին լուսա-
ւորեալք՝ նովա՛ բարձր մարդք ըզ

լոյսն անըստուեր :

ԼՅՅԺՐ Ժողովուրդք հայաստանեայց .
աշակերտեալք ճշմարտութեան ՚ի ձե-
ռն սրբոյն գրիգորի . ԺՐՏՆԵ-
ցէք ըզլոյսն անըսկիզբն . բարձր ան-
բէք ըզնա յաւիտեան :

ԼՅՅԺՐ նորածնեալք աւագածնաւն .
լուսաւորեալք իմաստութեամբ ՚ի
ձեռն սուրբ լուսաւոր ՚ի լինն .
գովեցէք ըզլոյսն ՚ի հօրէ . բարձր
արարէք :

ԼՅՅԺՐ երկնաւոր պատարած գին . կա-
տարող քահանայութիւն ՚ի ձեռն ոք
քահանայապետի . ԺՐՏՆԵ քարեբանե-
ցէք զբաշխողն շնորհաց : բարձր :
ԼՅՅԺՐ ստուածածին մայր լուսոյ արեգա-
կանն արգարութեան արեւելք . որ ՚ի
խաւար անշարժ ծագեցեր ըզլոյսն
գերազանց . ԺՐՏՆԵ քարեբանեալք
մեծացուցանեմք :

ԼՅՅԺՐ Թեթև լուսաւոր անընդունակ
խոնարութեան . զոր ըզցծղն կենաց
՚ի ցամաքեալ բնութիւնս ցօլեր .
ԺՐՏՆԵ :

ԼՅՅԺՐ ձեռն հոգեղէն և մարմնաւոր բե-
րովբէ . զոր զանտէսն ՚ի նոցունց յորո-
վայն քամ կրեցեր . ԺՐՏՆԵ :

ԼՅՅԺՐ կոչեցեր ըզհեռացեալքս ՚ի հա-
տանա քո միածնին . ըմպել զբաժանն
իմաստութեան ՚ի ձեռն սրբոյն գրի-
գորի . քարեբանութեամբ սորա զ-
ղորմեան մեզ աստուած :

ԼՅՅԺՐ գերագոյն քան ըզբնութիւն չար-
արանօք քո ընտրելոյն . դարձուցեր
ըզմոլորեալքս ՚ի գիտութիւն ճշ-
մարտութեան բարե :

ԼՅՅԺՐ ՚ի վերանն անդրդային ջաղեւրնո-
վա զզլուսն վիշապին . ՚ի գբի ներք-
նումն իջմամբ նորին բարձրացուցեր
զմեզ ՚ի յերկինս բարեխօ :

ԼՅՅԺՐ զլուսնալի լուսոյն ծագողն
՚ի խաւարի նստելոցս . ըզգրիգորիոս
սուրբ հայրապետն . եկայք վերա-
պատուեսցուք :

ԼՅՅԺՐ զանապական հոգւոյն պարգևս
բաշխող որդւոց Թորգոմայ . յորդիս
լուսոյ նովա ծնեալք . եկայք
վերա :

ԼՅՅԺՐ զաստուածային բանին պատ-
մող ՚ի հայաստան աշխարհի . աշակեր-
տեալ նրմա մանկունք . եկա :

ԼՅՅԺՐ երգի եկեղեցի որդւովք
իւրովք ընդ հրեշտակս յիշատակի լու-
սաւորին փառք ՚ի բարձունս ան-
տուծոյ :

ԼՅՅԺՐ սօնէ եկեղեցի ուրախու-
թեամբ ըզյիշատակ սրբոյն գրի-
գորի . զորով լուսաւորեալ պայծա-
ռացաւ վայելչապէս . ՚ի հանգերձրս
ճակեհուորս զարդարեալ և պլսմ
կեալ . ԺՐՏՆԵ ցէք մեզ նկոնք ըզբը-
բի ստոն Թագաւորն :

ԼՅՅԺՐ ցնծան նորածնեալ որդիք
լուսոյ յիշատակաւ սուրբ լուսն :

ւորին. որով հրաւիրեցան ի համրա-
նիսն անասլան կան. մըտանէլ ընդ փե-
տային երկնաւորի ի յառաժանստըն
ընտելէն. ճրհ՛ :

Եւ յօր քահանայ Ե. հոգեւոր պատա-
րագին ըսպատուորք՝ վերապատուեն
ըզքահանայնսպե՛տըն սուրբ. որով
երկնայնոց քահանայութեանցըն հա-
լըրդեալք. յոր վերափոխեալ պիտի
մըտանէ՛ ի՛ սրբութիւն սրբոց միշտ
բարեխօսել առ տէր վասն մեր.
ճրհ՛ :

ԳԼ

Երկնք ամենայն պիտի ջընծացէք
ընդ մեծապայծառ փառսն սեպու-
հոյ Դերազանց լերինն. քանզի ի նմա
բնակեցաւ սուրբըն գրիգորիոս սիւն
լուսոյ հայտատանեալց սուրբ եկեղե-
ցոյ. որով ջընծան ի փառս վերնոյն
սիւսլինի :

Ո՛ր առաւել խորին խորհրդով խն-
դայ քոն զարարատեա՛նն բարձր
մասիս. քանզի ի նմա հանգեաւ սուր-
բըն գրիգորիոս տապանն սարեցու-
ցիլ ի հոսանաց մեղաց հայաստան ա-
զանց. որով փրկիմք միշտ ի ջո՛ւրց
հոսանաց :

Եւ եղապանծ լուսով բերկրեալ զո-
ւարճանայ լեւոռն սեպուհոյ հան-
գոյն սինայի. յորում եկաց կամարն
ամպեղէն սուրբըն գրիգորիոս. գերա-
հըրա՛շ լուսով զարդարեալ նը՛ման

մովսէսի. որով փայլին երեւք շնորհք
սուրբ հոգեւոյն :

Օ՛րօք հեղինաց պարփակեալ պահի
լեւոռն հանգստեան սրբոյն գրիգորի
տե՛սլեամբ կարմեայ. զորս պարս-
պեն կանգըն կենդանի մաքրափայլ
աղօթք սուրբ լուսաւորի՛ն հօրըն
հոգեւոր. զոր առ տէր ունիմք միշտ
բարեխօս :

Համանմանեալ ամօլսածնին եսայեայ
կայծակնա՛ մաքուր սուրբ մարգարէի՛ն
տէ՛ր գրիգորիոս. վեցթեւեան սը-
րովբէից կի՛զեչ կենդանեացն եղե-
տեսանալ հոգեւով կենդանին. զան-
դընգախոր ըզճորն երկնից կամար
յօրինեաց :

Շնորհաբաշխ աջովն յիսուսի պատ-
ուեցաւ լեառն սեպուհոյ ի տիպ սա-
նիւայ և՛ ահերմոնի. յորմէ բողբեալց
աղբիւրն լուսոյ ջո՛ւրս բարեհամս ե-
վտակս յորդանանաջ հոսանօք. որով
ջընծայ երկի՛րս ի՛ բերս արմտեանց :

Եւ ներեամբ սուրբ կուսին յայլըն
բեթղէ՛հէմ յորդորեցան դըստերքն
ևայի՛ լինել կուսութեամբ ի՛ մայր
բրիսաոսի. յորո՛ւմ ծագեաց խոր
հո՛ւրդըն պայծառ յերկնանուման լե-
րինն ի՛ յայլն մանեայ մաքրական վա-
րուք. որով սրբբիմք միշտ ի՛ յանդոյ
մեղանց :

Խորհուրդ խաչելոյն գերահրա՛շ տեղ

ւոյն գողգոթայ՝ ծածկապէս ՚ի սմբն
լերին տեսանի՝ զէնն արքայական տպան
մանն գործի՝ կենաց արքային ՚ի կե-
նաց գործիս նըխրեալ՝ ո՞րով փր-
կեցցի ըզմեզ յաւիտենից մահուա-
նէ՝ :

Օ խորհուրդ սեպուհոյ՝ սեպական փա-
ռաց՝ հոգւովն սրբբով մարգարէին
ծանուցեալ՝ որ և հարցանէր զխո-
րանն աստուծոյ և ըզլեառն տեանն
Թէ ո՞վ բնակիցի՝ զո՞ր և տե՞սք
առ սուրբըն գրիգոր կատարեալ՝
Լնբիծն վարուք արդարն հոգւով
բանի՛ւ ճշմարիտ և սուրբն սրտի՛ւ
տի՛ր գրիգորիոս՝ որում ցանկացան
զօրքն սրովելից՝ բերանք հրեղէնք
յերկնից՝ յերկիր խնարհեալ՝ ՚ի՛ տես
մարմնով ճը՛գնողին՝ որ և պատիւ
տեղւոյն անուամբն կոչի՛ :

Հովուին հրկողն՝ ճշմարիտ և քաջ
հովուին սլատկերի՝ հովիւն է՛ղեն
հետեօք՝ զո՞ր ամփոփեցին զմար-
մինն մաքուր մերձ ՚ի յայրն մանեայ
մեզ գեղ տափից մաքրութեան՝ ո՞րով
սը՛րբիմք հոգւով ՚ի՛ Թուրից վեշ-
պին :

Կանոն Սէցերոր կե-բայիէ
Լ. շո-հայեց :

(Օրհնութիւն (ԼԲ) :

Ր Բ. Օ. Ե. ՈՐ. Հ. ՈՒ. Բ. Գ.
քո գալըստեանդ՝ յառաջագոյն
գուշակեցեր՝ մարգարէի՛ւ քնն

ի՛ սրայելն՝ զորս ընտրեցեր յետ մով-
սէսի՝ ո՞րք խօսեցան հոգւով սը՛րբով
բազմապատիկ օրինակօք՝ տո՛ւր մե՛զ
փրկիչ ողորմութիւն՝ և ըզմեղացս
ըզթողութիւն :

՚ի մերձենալ ամաց վե՛րջին՝ զոր տե-
սանձղքն ծանուցին՝ ըզհասանի՛ւ մեր
փրկի՛ղիւդ՝ առ ՚ի վախճան ժամանա-
կին՝ երևեցար ՚ի՛ մեջ մարդկան՝ զգե-
ցեալ ըզկե՛րպ ծառայական՝ տո՛ւր
մեզ փրկիչ :

՚ի՛ վեցերորդ աւուր զադամ ստե՛ղ-
ծեր ՚ի տի՛պ քո տիպական՝ որ ոչ
պահեալ ըզպատուիրանն մերկացա-
լ՛զպատմութեանն՝ ՚ի՛սկ նոր աղամիդ ՚ի
վեց դարուն՝ այց արարե՛ր կորուսե-
լոյն տո՛ւր :

Հա՛ճար լուսոյ անըստութիւնն՝ և առա-
գա՛ստ անձառ բանին՝ ո՞ր ըզխանու-
մբն և այլ բարձեր զանէծսըն տըրտ-
մա

մալն . հայցեալ յարդարացս մի՛ածնի
հօր հաշտութեանն միշնորդի . բա՛ռ-
նալ ՚ի մէջ ըզնսո՛վութիւնս և տալ
զոգւոց խաղաղութիւն :

Տ՛առ աւետեաց մարդարէ՛ին՝ որ առ
փրկեալքս մրեամբ զառինդ . ցըն
ծանք և մեք ծառք անտառի ընդ
գաղճատ տեառնորդ կրկնակի . շնորհեա՛
մեզ տէր ընդ արդարոցն . ընդ առ ՚ի
քէն տընկեալ ծառոցն . ա՛յցժժ յու-
սով ը զուճանալ և յերկրորդին
ընդ քեզ ցնծա՛լ :

Ա՛մն նըման տայ աւե՛տիս՝ զարարի-
աս նմր սխմին . եթէ ուրախ լեր ա-
հա գոյ՝ առ քե՛զ խոնարհ և հե՛ղ
արքայ . նը՛ստեալ ՚ի յեշ և յա՛ւանակ
կըրկին աղանց գոլ օրինակ . նը՛ստեալդ
յաթոռ . քերթ վեհից՝ նիսա գը՛ծու-
թեամբ ՚ի՛ մեր հոգի՛ս :

Օ՛հ հեղ փառաց քոց երևումն՝ որ լի
նե՛ղցէ յերկրորդումն . ետես դաւթ
յառաջագոյն՝ ծանոց կանխաւ արդ-
մա՛մբ հոգւոյն . թէ՛ յայտնապէս աստու-
ած գնցի՛ հուր առաջի՛ իւր բո-
բոքէ . յա՛յնժմա՛ յիսուս ՚ի մե՛ղ խնա-
յեա՛ գըժժ . բրիտտոս և ո՛ղորմեա՛ :

Ստուածապէ՛ն ճայե՛ գո՛չմանն
սարսեցի՛ն գողնլով կաթապետք
գըծօխոցն . և՛ մուտն և՛ կն արտա՛ջս
ա՛նանպական :

Կա՛ցեալ ՚ի դուրս ա՛յրի՛ն և ճա՛հեր

արդ . արարծղ բարբառումն ՚ի՛ գերեզ-
մանն . զաղա՛րէ՛ եկ արտա՛ջս անանպ-
կան :

Կա՛լեալ ՚ի՛ գերեզմանէն երկղնապի՛նդ
պանտա՛քքն մեռեալն . հրամայեա՛ց
լուծմանել ՚ի՛ կեանարն յա՛ւիտենից :

Մե՛ղն ՚ի հօրէ ծնեալ ո՛րդի՛ յան-
եկց գո՛յացոյց զեղեալքս՝ զերկնա՛-
յին և զե՛րկրաւորս եռութիւն . արա-
րածք ամենայն տո՛ւք փառս արարչին
արարածոց :

Պա՛տկեր՝ աներևոյթ փառացն հօր ՚ի՛
պա՛տկեր՝ բարերարութեան իւրոյ՝ ա-
րար ըզմարդկային բնութիւնա՛ . ա-
րարածք ամեն :

Ի՛նչսն ՚ի հօրէ՛ լուսոյ ծաղեալ լու-
սափայլ զարդարեաց զաղա՛մ . ՚ի դրախ-
տին եղեալ անմա՛հ տընկոցն երկրա-
գործ . արա՛ :

Ո՛ր նըստիս ՚ի՛ քրովէս անտու՛ած
բանդ . ա՛յսօր վաղն մե՛ր խոնարհութիւն
նը՛ստար ՚ի լերի՛նն ճիթեւեաց . օ՛րհ-
նեմք ըզքե՛զ անդա՛գար երգու՛լ :

Ո՛ր համարդդ ես խո՛հըրդոցըդ հա՛յ-
րե՛նի . աշակերտաց քոց ծանուցե՛ր
ը՛դ խորհուրդ . քո՛ զարդտեանն . օ՛րհ :

Ո՛ր ամենայնց ես արա՛րիչ և ըստեղ
ծի՛չ կենդանութեան . ա՛յսօր ըզծա՛ծ
կեա՛լ խորհուրդ երրորդութեանըդ
յայտնեցեր եկեղեցւոյ սը՛րբոյ՛ քո՛ .
օ՛րհ :

Ո՛ր ՚ի վերդ ես քան զամենայն ը՛դ

միտս և զխմբհարդս. փառաց թա՛գա-
ւոր խնայեա ՚ի մեզ:

Ո՛ր միայն ռ՛ւմիս զանմահութիւն և
զոնեղութիւն. փառաց թա՛:

Ո՛ր նրստիս ՚ի քրո՛վքէս երրորդու-
թիւն անբաժանելի. փառաց:

Ո՛ր երկրպագեալդ ես ՚ի հրեշտակայ
և ՚ի մարդկանէ. փա՛:

()՛րհնեմք ըզքեզ անր՛սկիզբն
հայր՝. յամենայն ժամ՝ ճրհութիւն
՚ի բարձունս:

Գո՛վեմք ըզքեզ մի՛ածին որդի՝. յս-
մենայն ժամ զո՛հութի ՚ի բարձունս:

Բարեբանեմք ըզքեզ սո՛ւրբ հոգի՝.
յամենայն ժամ փա՛ռըք. քե՛զ արձ:

()՛րհնեսցուք և գովե՛սցուք առա-
ւել բարձր սրասցուք. և՛ բարեբա՛-

նեսցուք զանձն. քո. փրկիչ. քե՛զ վա-
յելէ՛ փառք:

Հրեշտակք և մարդիկք և ամենայն
արարածոց լեզուք՝ ըզքեզ միայն ճրհ-
նեն. փրկիչ. քե՛զ վայե՛:

Լորնայի՛ն զօրո՛ւթիւնն անդադար
օրհնութիւն մատուցանեն՝ քեզ .
փրկիչ:

()՛քե՛զ հայր յառաջ քան զյաւի-
տեանս՝ բարեբանեն դասը անմարմնոց
հրեշտակոց. ձայնիս երգով գոչեն և
ազաղակեն՝. մատուած՝ մատուծոց և
արձ տե՛րանց փրկիչ գո՛ւով:

Մատակցե՛ր զքո միածինըդ մարմ-
տեան ՚ի սուրբ կուսէն. և՛ անաղատ

ծնանիլ յորովայնէ անաղատն .
բանալով ըզմէր նեղութիւնս՝. մա-
տուած մա՛:

()՛նորհք բարի յերուստղեմ երե-
ւեցան հեթանոսաց. զի արարի՛չն յա-
ւիտենից. աղղայ եղեալ յորդեգրու-
թիւն կենաց կոչէ՛. առտուած՝:

Մաղանկան սո՛ւրբ ըղնձն ճրհնե՛ս
ցուք՝. որ եղև առաջնորդ աւաղակին
և յօրինեաց մեզ ճանապարհ. հա՛րհ.
որ ձևացոյց մեզ սովա՛ւ մրտանել
ընդ գո՛ւտն անեղաչէ՛ն գրախտի՛ն
տեսան:

Բանալի արքայութեան տը՛ւաւ հողա-
ծին մարդոյն. ո՛ւստի յառաջին ճա-
շակմանէն արաքս անկեալ ՚ի յաւի՛ծ
կենդանութեան խո՛հն. որ՝:

Ի՛նչաղանաձև երևեալ եգիպտական
անգլին . ցուցանելով ըզգծութիւն
սրբոյ խաչին. յափրշտակելով ըզգծ-
աղանսըն՝ դիւթական ի՛նչն . որ
ձևա՛:

Ի՛րո՛շմ ըզգոյցութեան օրինակեալ ՚ի
վերայ սե՛մոց գրանց նոցա՝. աներ-
կիւղ պահելով ըգծողովուրդն յան-
գրանկածախ օտարակա՛նէ՛ր խո՛հն . որ
ձևա՛:

Լ՛իւեալ անլուսանը՛ման անկն ուստ-
ուական ՚ի՛ձև խաչին. հե՛րձանելով
ըզծովն կարմիր անաղատորդելով ժո-
ղովքոյեանն սեամբ ամպոյ ըն՝ յոն
անմեկնելի ի՛նչն. որ ձևա՛:

Փառք հօր և :

Եւ տուած ձին անհաքսնայեալ յերկ-
րէ երկնից հարսն ընծայեալ . յոր
ժամ բազմիս լուսոյ նշման . քո մի-
անկիդ յաջակողման . յանժամ մաղ-
թեան ընդ մեր լ՛զ նոյն՝ փըրկել լ՛զ
մեզ յահեղ բոցոյն . հա՛մադասիլ
ընդ անդարոց՝ երգել ըզփառս ընդ
Երկնայնոցն :

Տ Ը՛ր յանձառելի ծոց հօր ծած-
կեալ՝ անքընի՛ն ծընունդ և բան . և՛
ի՛ հրեշտակաց երկրապագեալ փառա-
բանելի . լ՛զ քեզ բարեբանեմք ան-
տուած հա՛րցն մերոց :

Ո՛ր խոնարհութեամբ իջեալ յաշ-
խարհ շեջուցել լ՛զբոց մեղաց . որ
պէս երբեմն ի՛ բաբելոն ի՛ մեջ ճը
նոցին . լ՛զ քեզ բա՛ն :

Ո՛ր ըստ նախաձայն մարգարէիցն եկիր
ի՛ լընժան խորհրդոյ . զոր տնօրինա-
բար կատարեցեր վասն մերոյ փր-
կութեան . լ՛զ քեզ :

Գ Ի՛զ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք
լ՛զնս յաւիտեան :

Ո՛ր յայտնաց հոգին տեսլեամբ դա-
նիէլի մարգարէ՝ ի՛ լ՛ն . զմիւսան
գամ՝ գալստեանն քրիստոսի զսոր-
հուդ . բարձր ար :

Ո՛ր ըզլորո՛րդ գազանն անհեղ զա-
պրտամբեալն յաստն՝ ւ՛ժո՛յ .
ծանոյց բարձեալ զօրութեամբ աս-
տուածորդւոյն . բարձր :

Ո՛ր զհին աւարցն ատուած՝ Եւ տես
նըստեալ յաթո՛ւ քերովբէա՛ն ի՛ կա՛ն .
և զորդի՛ ընդ ամսս երկնից եկեալ .
բարձր :

Եւ տուած ձին պոյծ մաքան զե՛ր-
կնս . որ ի՛ մեջ ծանկեցեր ըզլոյսն մեծ
և՛ գերազանց . ո՛րով խաւարն անգի-
տութեան հալածեցաւ . սրովբէական
ճանիւր զքեզ բարեբանեմք . և՛ հոգե-
ւոր ե՛րգով մեծանցուցանեմք :

Եւ մի թեթեւ և լո՛ւսաւոր . որ զանձ-
րեւն կենաց ի՛ քեզ հեղեալ ի՛ յերկ-
նայն ծովէն . զո՛ր հոսեցել ի՛ յեր-
կիր ծարաւուտ . սրո՛ն :

Պարտեզ փակեալ աստուածատու ճեղ-
կեմ . ո՛ր և ծանուն կենաց ի՛ մեջ
գրախոյ . քո ի՛ հա՛գւոյն տընկեալ .
անմահական պրտովն ելեց լ՛զտե-
զերս . սրո՛ն :

Ո՛ր ո՛ղորմութեամբ զքե՛ցն
մարմին . և՛ նորոգեցեր ըզհանցեալն .
նորոգեալ և զմե՛զ հոգւով զբի՛ստս
և՛ ո՛ղով թրմեալ :

Ո՛ր ի՛ խաղի՛սն մե՛ւմ մարմնով .
և՛ զմեռալքս դարձուցեր ի՛ կեան-
նրս . կեցո՛ւ և զմե՛զ հոգւով քրիստոս :
Ո՛ր յարեալ ըդ ի՛ մե՛ւմ բոց՝ և՛ յա-
րուցեր զընութիւնըս մեր յուսով .
յարմ և զմե՛զ հոգւով քրիստ :

Ո՛ր ըզկրեկի՛նս քո զանգամոս կոյե-
ցել ի՛ գերեզմանէն . կոյեալ և զմե՛զ
հոգւով ի՛ կեանս և՛ ո՛ղով թրմեալ :

լո՞ղաց՝ շնորհեա զԹողութի՛ւն բա-
զում յանցանաց իմոց ։

Եւ թե՛ զբազմագո՛ւթ մարմնեալ
կորսանքք . մի մեծեղ ըզմե՛զ յո՞ղոր-
մութենէ՛ք քումմէ՛ք ։

Որպէ՛ս զաւաղա՛ն աղաղակեմ մո-
թե՛զ . յիշեա՛ն և զի՛ն տէր ՚ի՛ քում
յա՛րքայութեա՛նդ ։

() Ի՛շեա՛ն զմե՛զ տէր՝ յորժամ գո՛ւս
Թագաւորութեանմբող . քո՛ ։

Ի՛շնորհեա՛ն մե՛զ տէր՝ զԹողութի՛ւն
բա՛զում յանցանաց մերոց ։

Ուսո՛ մե՛զ տէր՝ փառքս ան՛լ մեծի
տէրո՛ւթեանդ . քո՛ ։

() Ի՛շնեալ տէր՝ աստուած հա՛րցըն
մերոց ։

Եւ մենազօր Թագաւոր յա՛ւտենի՛ց .
օրհնեալ տէր՝ ։

Որ ՚ի հնոցին զերի՛ս մանկունսն աղ-
րեցուցեր՝ . ծրհնեալ տէր՝ ։

Ի՛շ տէր ծրհնեցէ՛ք ։ Օրաբի՛նն մո-
տըւած՝ . և՛ բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յա-
ւիտեան ։

Օ Թագաւորն . քրի՛ստոս . և՛ բարձր
արարէ՛ք ը՛զն ։

Օ Կորոզօ՞ղ սուրբ զհոգի՛ն . և՛ բար-
ձր արա՛ ։

Ստուածածին սո՛ւրբ կո՛յս անհարս-
նացեալ մարիամ . որ օրհնեալդ ես
ի՛ կանայս . զթե՛զ օրհնեմք մի՞շտ՝ որ
արժանիդ ես մեծանցունցանեմք

Ի՛նչպիսիան տա՛նար և առա՛գաստ ը՛ւ-

սոյ՝ . որ ՚ի թե՛զ փեսայացեալ բանըն
կենաց բնակեցա՛ն . զթե՛զ ։

Հուրն կենդանի՝ որ ՚ի՛ մորենին
վառեցա՛ն . զոր անվընաս յարգանդի՛
քում կրեցեր և ծընար աստը՛ւած և
մարդ՝ . զթե՛զ օրհնե՛ ։

Ի՛շ մեղս ի՛մ խոստովան լինիմ մո-
թե՛զ . քրիստոս . որ մի՛այնդ ես բազ
մագո՛ւթ Թողութեամբ . ո՞ղորմեան
իսն աստուած ։

Դե՛ տէր որ ճիշմարտութեանց՝ ես
սիրող . և քրիստոս ըզժամո՛ւկըս գա՛ղա-
նեսոյ սը՛րտի՛ խնոյ . ո՞ղորմ ։

Տո՛ւր ի՛նձ ցընծութիւն՝ փրկու-
թեան . և հոգւով տէրութեանը՛դ
քո՛ հաստատեա՛ն զիս՝ . և՛ ։

Ի՛շ թե՛զ ծրհնեմք տէր՝ թե՛զ փա՛-
ռը՝ մատուցանեմք ։

Ի՛շ թե՛զ տէր՝ մենակա՛լ անձի՛նը
մեր ծրհնեսցէ՛ն ։

() Ի՛շնեալ ես տէր՝ օրհնեմք ըզթե՛զ
գո՛ւմք և փա՛ռաւորեմք ։

Հարցն մերոց օրհնեալ ես տէր .
ուղիղ են ճանապարհըք . քո՛ ։

Եւրդար ես գուտէր՝ ուղի՛ղ են ճա-
նապարհըք . քո՛ . մատուած երկայն .
մի՛տ խնայեա՛ն յարաբա՛ծըս . քո՛ ։

Որ յա՛ւտենից ես առաւել բարձ-
րացեալ . աղաղակեմք՝ աստուած եր-
կայնամիտ խնայեա՛ն յարա՛ն ։

Ի՛շ տէր՝ ծրհնե՛ քո՛ ցէ՛ք . և՛ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան ։

Տէ՛ւք և գիշերք ըզտէր օրհնե՛ծ
ցե՛աք և առա՛ւել բար՛:

Իսրայէ՛ծ մա՛ւ ը՛մա՛զ տէ՛ր օրհնե՛ծ
նե՛խ՝ Եւսեփ՛ս ցե՛ղիսմա՛: Օ՛հատր
ւա՛ծ. տէ՛ր և արարիչ ամե՛նայնի՛.
ամենայն գո՛րծք օրհնեցե՛ք. և բարձ
րացո՛ւ մա՛ւ ցե՛ք ըզը՛նա՛ւ յա՛ւ
ւի՛տեան:

Ի՛շքե՛զ աստուածածին անդիւր ան
ը՛սպա՛ռ ըլսոյն. ո՛ր ըլսաւ ո՛րէ զհա՛ւ
ւատացեալ. միաբանական ճայնիւիւր
գով մեծացունցա՛ն նե՛մք:

Ի՛նչ պարծանք կուսուծե՛ան մարդ
կան. դո՛ւ ուրախութիւն հրե՛շտա
կաց. դո՛ւ բարձոյ անիծիցն. վասն
"ը՛յ ըզքե՛զ աստուածածին մեծա՛":

Ի՛նչ ճշմարիտ արե՛ծելք արեգակա՛ւ
նըն անդամրութեան. յորմէ՛ ծագեց
փրկութիւն տիեզերաց՝ միաբանա՛ւ:

Ի՛նչ յանցանաց զիս անկեղծեն. և
մեղք իմ բա՛ղճամ զիս յանդիմանեն:

Ի՛նչ զինչ արարից մեղո՛ւցեալ ան
ձամբս. որ չեմ ապրե՛լոց յահագին
հըրոյն:

Սեղա՛յ քեզ քրի՛ստոս որդի՛ աստու
ծոյ. շնորհեա՛ զթողութիւն բա՛ղճամ
յանցանաց իմոց:

() րհնե՛մք ը՛զ քե՛զ անը՛սկիզբն
հայր. որ յամենայն ժամ օրհնի՛ս ի՛
դատուց քե՛րո՛վեկից:

Ի՛նչ մեք ը՛զ քե՛զ միածին որդի. որ
անդադմը փառաբանի՛ս ի՛նչ դատուց

սե՛րո՛վեկից:

Ի՛նչ աղար բերանո՛վ անհանգիստ
բարբառով. բարեբանե՛մք սուրբ ըզ
հոգի՛դ որ փառակիցդ ես հօր և որ

դու՛յ:

() րհնեա՛լ տէ՛ր աստուած օրհնե՛լ:

() րհնեա՛լ տէ՛ր աստուած որ ցո՛ղե
ցե՛ր երկց մանկանցն. օրհնեա՛լ տէ՛ր
աստուած օրհնեա՛լ:

Օ՛ թանճաշեալ հո՛ւրն շիջո՛յց զգոր
բոքեալ բո՛ցոյն. ծանուցեա՛լ բռնա՛ւ
ւորին ա՛նձի՛սեր. և ե՛ս բարեբա
նեմ ըզքե՛զ տէ՛ր աստուած օրհ
նե՛մ:

Ի՛շ տէ՛ր օրհնեցե՛ք և բարձր ա՛րա՛ւ
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Գիշերք ըզտէր օրհնեցե՛ք և առա՛ւ
ւել ի՛նչ բարձր արա՛ւ:

Իսրայէ՛լ ըզտէր օրհնեցե՛ք: Տէ՛ր որ
ի՛նչ բաբելոն առաքեցե՛ր ըզ միածին
որդիդ. եւսեփ՛ս զհօ՛ւր հը՛նոցի՛ն
շիջուցեր յերկց մանկանցն. ընդ
նոսին օրհնե՛մք ըզքե՛զ գո՛վե՛մք և
փառաւորե՛մք:

Ա՛ստուածածին և սը՛րբո՛հն ո՛ր ըզ
բանն աստուած անսերմն յը՛ղճե՛ք
յարգանդի կրեցեր. անդադա՛ւր եր
գով մեծացունցա՛ն նե՛մք:

Օ՛քե՛զ մայր կուսուծե՛ան և յըղու
թեա՛ւն ըլսոյ. և առաքանստ անձա՛ւ
ուելոյ բը՛նա՛ւ կողին ի՛նչ քե՛զ փեսայ
ացեա՛լ բանին. անդա՛ւ:

Ի՛ւ լուծա՞ն կնիք դատապա՛րտու-
թեանն՝ և՛ քե՛զ կանգնեցաւ մեղո՛ւցեալ
մայրն գլորեալ՝ վասն որոյ ըզքեզ
աստուածածին և կոյս՝ անդադա՛մ՝
ե՛րգով։

Տէ՛ր որ ՚ի՛ մէջ լերինն՝ աղբեր-
ցո՛ւցե՛ր ըզջո՛ւրն ՚ի՛ վիմէն։

Տէ՛ր ՚ի՛ սրբօտ իմէ՛ . հան ինձ ար-
տասո՛ւս ապա՛շխարութեան։

Օ՛հ կեցից և ապաշխարութեամբ ազ-
րեցայց՝ ՚ի՛ հանդէ՛րձեալ քոց դա՛-
տաստանոց։

Ս՛ի աստուածութիւն երրորդու-
թիւն ա՛նբաժանելի՛ . որ ՚ի՛ հրեշ-
տածկաց անդադար օ՞րհնաբանիս։
Լ՛նմարմնոց զինուորո՛ւթիւնք՝ փա՛-
ռաբանն ըզքեզ ի՛շխան հա՛յր
անուանած։

Չորեքկե՛րպեա՛ն կենդանի՛քն վա՛յե-
լու՛ աղաղակեն առ քե՛զ իշխանակից
որդի՛ և բա՛նդ անուանած։

Ի՛շխանութիւնք ա՛ թո՛ռոց գո՛վե՛ն
ըզքե՛զ . ամենասո՛ւրբ հո՞գի և բոլ-
րից՝ անուանած։

()՛րհնեալ ես տէ՛ր աստուած հայր-
ցն մերոց՝ և՛ օրհնեալ ե առ՞ն աբ-
փառաց քոց . աստը՛ւմ ի՛ծ հա՛յրցն
մերոց։

Ի՛նչո՛ւ նրաւեցա՛ք մե՛ք քան զամե-
նայն հեթանոսս՝ վնսն անուանի սը՛ր-
բոյ՝ քո կեցո ըզմեղ . աստուա՛ ի՛ծ
հա՛յր։

()՛րհնեալ ես տէր որ նրստի՛ս ՚ի՛ քե-
րովքէ՛ս և հայիս յանդո՛ւնդս թագա՛-
ւոր յաւիտենից . աստը՛։

Ի՛շտէ՛ր ծրհնե՛ցէ՛ք ե՛ծ և բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Ո՛ր յոջնէ՛ արար զամենայն արարա-
ծըս՝ ե՛ւ զանդարեաց բանի՛ւ՝ ծրհ-
նեցէ՛ք ե՛ծ։

Օ՛ր անդադար օրհնեն ամենայն ա-
րարածք . քահանայք ա՛ռաւել գովե-
ցէ՛ք ե՛ծ և բարձր։

Ո՞ր զանճառելի՛ն ծնար սուրբ
աստուածածի՛ն կոյս՝ . օրհնեալ ես
յաւիտեան։

Ո՞ր զարարչակի՛ցն հօր զնկրճբանե-
բա՛նն աստուած՝ յորովայնի քո՛ւմ
կրեցեր՝ . օրհն։

Օ՛քե՞զ եզեկիել ետես երկնայի՛ն
դուռն և հարսն անփորձ՝ . օրհնեալ։

Ս՛եղուցեալ անճառք կարգամ առ
քե՛զ հա՛յր երկնաւոր՝ . օգնեա՛ ինձ ՚ի
նեղո՛ւթեանս . որ մեղճքս եմ մեռեալ
ժգնեա՛ ի՛նձ։

Ս՛ իրաւորեցայ ես յաներևոյթ թըլ-
նամոյն . բը՛ժիշկ հիւանդաց՝ . բըժըլ-
կեա՛ զիմ զհիւանդո՛ւթիւնս . որ մեղճքս
եմ մեռեալ օգ։

Ս՛ շրեցայ ես որպէս զօշնար կորու-
սեալ . խնդրօ՛ղ գերելոց՝ ինդրեա՛
զոս ըզմոլորեալս . որ։

()՛րհնեմք ըզքեզ անե՛ղ անըսկիզբն
հոյր՝ . անհամանելի՛ և փառաւորեալ
յան

յամարմնաց զինո՛ւորութեան նց:

Իսկե՛մք ըզքեզ մըղէ՛ հօր՝ արար
լսելից բանդ՝ նորոգ ծ՛ղ և կեանք անդի
մարդկան՝ թմաւոր յաւիտենից:

Օ՛քեզ բարեբանեն ամենայն ազնիւք՝
մըղունէնաբնուին անըսպառ աղբիւր
սուրբ՝ հոգիդ շըշմարտութեան:

Ասոր՛ւնձ հա՛րցըն մերոց բարե-
բանեալ ես ի՛յ յա՛ւիտեան:

Օ՛ի անդա՛ր ես յամե՛նա՛յնի տե՛ծը
կե՛ցս՝ մ՛ ըզմեզ:

Ի՛նչա՛ն՝ մ՛լ փառաւորեալ . տե՛ծ
կե՛ցս՝ ըզմեզ:

Ի՛չ տէր՝՝ ծըհնե՛ալ յե՛ք և՛ բարձր
արարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեան:

Տե՛ք և՛ զիշերք ըզտէր ծըհնե՛ծ
ցե՛ալ և՛ առա՛ւել բար՛:

Իսրայե՛լ ծա՛ւ ը՛ մա՛ղտէր ծըհնե՛լ
Ընձ՛ աղէ՛մա՛: Օ՛ստը՛ւնձ տէր

և՛ արարիչ ամա՛նայնի . ամենայն զո՛րծք
օրհնեցե՛ք և՛ բարձրացո՛ւ մա՛ւցե՛ք

ըզընա՛ յա՛ւիտեան:

Ի՛նչե՛զ եմք ապաւինեալ . քրիստոսի
մայր անուծո՛յ մերոյ:

Ա՛ր քոն զերկի՛նքս բարձրագո՛յն մա-
րիամ . պարծոնք եկեղեցւոյ . քրիս-
տոսի մայր ան՛:

Ա՛ր քոն պարեգանկն պայծառագո՛յն
մարիամ . մի՛ զազարի՛ր բարեխօսե՛լ
վարն մեր . քրիստոսի:

Ա՛նչե՛զ քեզ տէր՝ բաւեա՛լ զիս . և

մըղըմեա ինձ աստուծո՛ւ:

Ա՛նչա՛ր եմ բանաւոր հճաի քո՛ և առ-
քեզ ապաւինի՛մ հովիւ բա՛րի խընդ-
րեա՛ զիս ը՛զմըրեալ . և ողոր՛:

Ի՛ծովը՛ւ մեզաց ալէկոծեալ եմ և
առ քեզ աղաղակեմ՝ նաւապետ բա՛րի.

փըրկեա՛ զիս ի՛ վերանգէս . և ո-
ղոր՛:

() Ե՛հնեմք ը՛զքեզ մարդասէր տէր .
խընայեա՛ յարարածքս քո՛:

Հօրդ երկնաւորի՛ և մարդասիրի . օրհ-
նու՛թիւն և փառքս մատո՛ւցանե՛ք:

Օ՛ի՛ անքեզ տէր տէր ես անք մեր՝ .
ի՛նչե՛զ յուսացաք պահեա՛ և կե՛ցս

ըզմեզ:

Ա՛նուան տեա՛նն օրհնեալ . յայտը՛
հե՛տէ մինչև յա՛ւիտեան:

Եւ ե՛ղիցի անուան տեա՛նն օրհնեալ .
յայտը՛ հե՛:

Փառաւորեալ անուան տեա՛նն օրհ-
նեալ . յայտը՛:

Ա՛յցէն աղօթք իմ տէ՛ր ի տաճար
անրբ. քո՛ և առաքեա՛ իմեզ տէ՛ր

ղօգնութիւն ի լեռնէ սրբո՛յ քում
մէ՛:

Հոգնատցի՛ տը քո՛ տէ՛ր ի՛ վերայ
ստեղծուածո՛ց քոց . և առաքեա՛ ի

մեզ տէ՛ր:

Օ՛րեկոցի՛ աղօթքս մեր ընկա՛լ տէ՛ր
արեխծսութեամբ ծընողի՛ քո . և
առաքեա՛:

5

սա

7

5

11

Լնունքն յաւելիտեան :

() Բնեալ Լ տէր աստուծո՛ւ հաճոցն մերոց :

Սնն աբրահամու սիրելու յ քո մի՞մեթե՛ր ըզմեզ . աստուծո՛ւ :

Ո՛ր առաւել բաճրացեալդ ես յաւել տե՛նից . գովեա՛լ Լ փառաւորեալ . աստուծո՛ւ հաճո՛ւ :

Գործըք տեսան ըզտէ՛ր օրհնեցէք . Լ բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւելտեան Վե՛լէք ըզտէ՛ր օրհնեցէք : Օտրաւ ընչն արարածոց ամենայն անշնչ . օրհնեցէք Լ գովեցէք անդադար ճանիւ . Լ բար՛ :

Խաբէ՛լ ըզտէ՛ր օրհնեսցէ : () Թա՛գաւորն Թագաւորաց Լ զտէ՛րն տերանց . քահանայք Լ ժողովուրդք սուրբ եկե՛ղ զե՛ցայ . օրհնեցէք Լ գովեցէք հոգեա՛ր եճ՞րգով . Լ բարձր՛ :

Աստուծածին սուրբ կոյս անհարսնացեալ մարիամ . որ օրհնեալդ ես ՚ի կանայս . զքեզ օրհնեմք մի՞շտ . որ արժանիդ ես մեծացունեմք :

Ինսպական տաճար Լ առաջաստ լուսոյ . որ ՚ի քեզ փեսայացեալ բանն կենաց բնակեցաւ . զքեզ՛ :

Հուրն կենդանի՞ որ ՚ի մորենի վառեցաւ . զոր անվնա . յարգանդի քու՛մ կրեցեր Լ ծընր աստուծո՛ւ Լ մարդ . զքեզ օրհնե՛ :

() Երհուրեալ զողմյա՛ս Լ ամենա՛ն

մեղ անձն իմ . յաճե՛ղ Լ քոց դատաստանա՛ց յաններելի՛ տա՛ն շանացն :

Վանդի կամաւ մերձեցա՛մ ՚ի մեղըս մեծամեծս . արդ կա՛յ Լ մասց ինձ աններելի՛ պատուհասն :

Ո՛րդ անկեալ աղանձմ՛մ փը՛րկի՛ Լ Լ բարերար . խնայեա՛ յիս ՚ի մեղուցեա՛լ . Լ ողորմեա՛մ ինձ բազմամեղե՛ս :

Ամենակալ քաւեա՛մ զմե՛ղս իմ . զի աստուծո՛ւ ես ապաշխարողաց : Եւ՛ զհոգիդ սուրբ . մի՛ հախներ յի՛նէն . զի աստուծո՛ւ ես ապաշխարողաց : Եւ՛ փրկեա՛ զիս . յաճախե՛ն հը՛րոյն . զի աստուծո՛ւ ես՛ :

() Եւստուտ զա՛ղթս . Լ զբանաւոր պաշտօնս . մատուցանեմք քեզ մարդասէր : Բանդ ՚ի բարձանց եկի՛ր . Լ ըստաւորեցեր . զարարած ՚ս քո փրկի՛ : Եւ՛ հաստատուան արարեալ զեկեղեցի խաչիւ քո . փառք գալըստեան քո տէր :

Կանխեա՛մ ըս ՚ի ժամ առա՛տս իւս . օրհնե՛ծ մք զքեզ տէ՛ր ընդ զը՛ւարթս՛նս երկնից : () զմեզ արժանի՛ն Լ զողմս Լ Թեան քո՛ւմ . զի օրհնեսցուք ըզքեզ տէ՛ր ընդ զը՛ւս :

Վրի՛ստոս փը՛րկի՛ Լ մեր փը՛րկեա՛ զմե՛զ . յորժամ գա՛ս ՚ի նո

տէ գեղձ զէրկէր:

Յո՞ճյա ի՞մ ի՞մ մանկութենէ՛ իմէ՛.
մի թմղո՞ւր զիս տէր աստը՛ւն ծ
ի՛մ:

Յո՞ճյա ի՞մ ի՞մ ժամանակի ծերով
թեան իմոյ մի թմղո՞ւր զիս տէր
աստը՛ւն ծ ի՛մ:

Յո՞ճյա ի՞մ ի՞մ միւսանգամ գա՞լս
տեանընթո՛ւ. մի անտես աններ՞ զիս
տէր աստը՛ւն ծ ի՛մ:

Կանոն Յարութեան Ղալար:

(Որհնութիւն (ԼԳ):

ՅՈՐԳՈՒՆՈՎ

ի՛ բեթանիա՛ քո ամենաղօր
հրամանաւրդ՝ ձայնէ՛

յե՛ր զնշարու և գողմցա՛ւ մահ՛.
զէ՛ծովք պարտեցա՛ւ անպականութիւն
ը՛ւծաւ՝. կենդանարար քրիստոս
կէ՛ցով ըզմեղ:

Ե՛սօր գողով ի՛ բեթանիա՛ զէ՛ր զաշ
խարհակեցոյց ուրք գարովութիւնդ՝.
յուսկադո՞յն ծանուցեր անապակա
արար կը մտնէ՛ զլոյսբօրեան ի՛

թաղմանէ՛. կենդանարար քրիստոս:

Ե՛սօր գողով ի՛ բեթանիա՛ եբրայեց
ւոյ մանկովն ըբանապեմա՛ւ ասէ՛
ին՝ զմարիամո՛ւ զեղբայրն ի՛ թաղ
մանէ յարմարեալ ո՞րդոյն մարիա
մու՛. կենդանա՛:

Կենդանութեանց բաշխող քրիստոս.
ի՛ բեթանիա՛ եկաւ որեալ այսօր՝ բա
րէկամէ՛ն զազմրով և պարգեւէ զկեն
դանութիւն:

Տը՛նծ ընթացա՛ւ արտասուելով ընդ
մարթայի՛ և ընդ մարիամու՛. ողբակ
ցէ՛ր և որպէս մարդ հարցանէ՛ր մէկ
եղիք ըզազմրո՛ս:

Ե՛ւ որպէս զաստուած բարբառով
յարուցանէ՛ ի մեռեաց ըզլոյսէք
օրեայն. և զուգընթաց ձայնին մեռ
եան էկն արտաքս անապական:

Յաստուածային ձայնէ՛ գո՛ւմանն սար
սեցի՛ն գողարով կարապետք դժո
խոցն. և մեռեան էկն արտաքս անա
պական:

Կացեալ ի՛ գուրս միջին և ձայնէ՛ր
ազդ արարծոյ բարբառովն ի՛ գերեզ
մանն. զազմրէ՛ ե՛կ արտաքս անա
պական:

Ե՛կա՞յք ողբէք մարդկան՝ այսօր ող
բանցո՛ւք ըզճո՛ւն ըզվեառնդ՝. որ մեր
կացաւ մեղծք ըզխառս արարչին. և
զգեցա՛ւ զթը՛զենոյն ծածկոյթ փո
խանակ անձնու ըւտոյն:

Ի՛

Գ

Վ.Պ. վեցի՛ք զորդին աստուծոյ աջօր
ցնծութեամբ՝ ո՛րդի՛ք աղամայ՝ որ ե-
կրն ՚ի խընդի՛ր եղծեա՛լ պատկերին՝
և գլտեա՛լ նորոգեաց ՚ի՛ պահս ան-
ռաջին պատմութեանին։

Նո՛ր նորոգօղ բնութեան մերոյ ցն-
որ ՚ի՛ խորհրդօղ հընճութեան մար-
դոյն. զանպիտու զն այսօր չորացու-
ցե՛ր զթըգեանին. և՛ ըզմե՛զ ՚ի՛ հնա-
ցեալ մեղաց նորոգեա ՚ի կեանս ան-
մահ։

Ո՛ր ըզխորհուրդ քո գանձատեպնդ՝
յառաջագոյն գուշակեցեր՝ մարդա-
րեկէքն ի սրայել զորս ընտրեցեր յե՛տ
մովսէսի. ո՛րք խօսեցան հոգւով սրբ-
բով՝ բազմապատիկ օրինակօք. տո՛ւր
մե՛զ փրկիչ ողբումութիւն՝ և ըզմե-
զաց ըզթնդութիւն։

՚ի՛ մերձեանալ ոմաց վե՛րջին՝ զոր տե-
սանցդքն ծանուցին. ըզհասանի՛լ
մեր փրկիչդ առ ՚ի՛ վախճան Գա-
մանակին. երևեցար ՚ի՛ մէջ մարդկան
զգեցեա՛լ ըզլե՛րպ ծառայական.
տո՛ւր մեզ։

՚ի՛ վեց երրորդ աւուր զաղամս ստե՛ղ
ծեր ՚ի՛ տի՛պ քո տիրական. որ ո՛չ պա-
հեալ ըզպատուիրանն մերկայաւ ըզ
պատմութեանն. ՚ի՛ սկ նոր աղամիդ ՚ի՛ վեց
գարուն՝ ա՛յց արարե՛ր կորուսելոյն.
տո՛ւր։

Տա՛ճար լուսոյ անստուերին և առա-

գանստ անձառ բանին. ո՛ր ըզնախնւոյ
մօրն և այլ՛ բարձե՛ր զանէծելն արբա-
մալն. հայցեա՛ յորդուոյ քո մի՛ածնի
հօր հաշտութեանն միջնորդի. բա՛ռ
նա՛լ ՚ի մէջ ըզխորհութիւն և տա՛լ
զորդուոյ խաղաղութիւն։

Ո՛ր ՚ի վերդ ես քան զամենայն ըզմիտ
և զխորհրդս. փառաց Թագաւոր

խընայեա՛ ՚ի՛ մեզ։

Ո՛ր միայն ո՛ւնի՛ս զանմահութիւն և
զանեղութիւն. փառաց Թա՛ռ։

Ո՛ր նստիս ՚ի բրովե՛ս երրորդութիւն
անբաժանելի. փա՛ռ։

Ո՛ր երկրորդաբեա՛լդ ես ՚ի հրեշտակաց
և ՚ի մանրեկանէ. փա՛ռ։

Ո՛ր ստիեղծ հողմոյ՝ նը՛ման ահեղա-
գո՛չ սասանի հընճամբ. երևեցար ՚ի՛
վերնատան հոգիդ դասուն երկուտ
սան. ո՛րք առ ՚ի՛ քեն մըկըրտեցան
որպէս զոսկի հըմ՛վ մաքրեցան. մա՛րք
բեա՛ ՚ի մէջ ըզմե՛զ մեղաց և ըզ
գեցո՛ ըզ լոյս փառաց։

Ի՛կիր յերկիր աստուածաբար՝ դա-
տել զաշխարհս իշխանաբար. ը՛նդ
արդարութեան և՛ ընդ մեղաց և՛ ընդ
չարին դատաստանաց. բացեր ըզգան
ձրդ անհիւթանկան պարգևս ետո՛ւր
որդուոյ մարդկան. մա՛րք բեա՛

Ո՛րքն ՚ի սիրոյ զտեղ առաքեա՛ց
յինքն զանդամս իւր քե յօղեաց. զեկեղեցի՛

իւր զո՛ր շինեաց՝ եւթին
սեամբ
Ի՛կ

սեամբ քո հաստատեաց՝ տընտես ՚ի
նմա եդ զառնքեալն եւթնեակ շնոր-
հաք քո զարդարեաց՝ մահք՝:

Եւ ձայն փողոյ՝ գալըստեան քո տէր՝
ամենայն հոգիք զարթիցեն՝ կա՛լ ՚ի
դատաստանի՝ քում քրիստոս անա-
ռանձ մեր:

Հորժամ հնչէ բարբառն ահագին՝
և հարկանի փո՛ղ յարութեան մերոյ՝
և մէք գոչելով ասեմք փառք գա-
լըստեան քո տէր:

Հորժամ առնեն հատուցումն տէր՝
և սուրբըք քո պարծեցին ՚ի քեզ՝
և մեզ շնորհեցեն փրկելի՛ն կա՛լ ՚ի
յաջմէ քումմէ:

Իսկն առաքեալ ՚ի՛ հօրէ՛ն՝ որ վա-
սըն մեր մարմնացա՛ն՝ և ցընծութիւն
անխարհի յայանեցա՛ւ՝ ըզքէզ բա-
րեբանեմք աստուածածի՛ն կոյս:

Օ՛ր ի որում ո՛չըն հանդձարժի՛ն
բոցանըշու սերովէ՛ն՝ բն . նա՛ բնա-
կեցա՛ւ ՚ի քում յորովայնի՛ ըզ՛:

Հորմէ սարեալ դողսյի՛ն՝ փայլա-
նացայտ ՚ի՛ լուսո՛ն՝ ՚ի՛ գերկըս քո
ըզնա՛ ընկալա՛ւ ըզ՛:

Եւ յսօր խնդրի՛ պատուական փայտ
խաչին աւանդեալն ՚ի գողգութա՛ն ՚ի
ձեռն աստուածատէր դըշտոյն . ե՛-
կայք հաւատացեալք եկրպագեացուք
աստուածային սուրբ նշանին:

Եւ յսօր ընծայէ՛ գողգութա՛ն ըզծած

կեանն ՚ի՛ յերկրի՛ . վերաբերեալ ա-
նուշահոտ խնկովք՝ . ՚ի՛ ձեռն երա-
նելոյն յուգայի՛ն եկայք՝:

Եւ յսօր ՚ի՛ ձեռն փրկական սուրբ
խաչին կենդորժի՛ պատանին մեռ-
եալ . և ողբայ սատանայ ըզկործանա՛ւ
մըն իւր՝ իսկ մէք քրիստոսի՛ հաւ-
տացեալք եկըր՝:

Փառք հօր և:

Եւ լեալ ՚ի՛ գերեզմանէն երկրայինդ
պատանէքն մեռեալն . հրամայեաց լու-
ծանել ՚ի՛ կեանսըն յաւիտեանի՛ց:

Եւ ստուածային գոյմամբ ձայն ար-
կեալ առ զա՛ղարս կոչեցեր ՚ի թաղմա-
նէ՛ . անարանձ հարցըն մերոց:

Ո՛ր զարտասուս մարիամու և մարթա
յի՛ ոչ անտէս արարէր բարերար՝ անտը՝:

Օ՛չորեքօրեայ զմե՛ռեալն իշխանու
թեամբ անսպանկան կոչեցեր ՚ի թաղ-
մանէ՛ . անտը՝:

Գործըք տեանն ըզտէր օրհնեցէք
եի՞նք բա՛ժնձր անմեքք ըզնա յո-
ւրեան:

Գի՛շէքք ըզտէր օրհնեցէք: Ո՛ր հօրն
է՛ փառակից ՚ի՛ բեթանիա՛ն եկըն այ-
սօր՝ յարութիւն՝ աննելով զաղարու-
օրհնեցէք և գովեցէք բա՛ժնձր:

Եւ սրայէ՛լ ըզտէր օրհնեցէք: Եւ
լուծեալ ըզգորութիւնըս գրժո՛-
խոց՝ աստուածաբար կոչեաց ըզմեռ-
եալ չորեքօրեայն ՚ի թաղմանէ՛ . օրհնե-
ցէք

ցէք և գո՞ւ:

Բ՛լ զիւսումիւնդ քո՞ աստուածան
ծին անարատ. զէր ո՞չ բոցա կի՞ զեաց
հո՛ւր աստուածութեանն. մեծացու-
ցանեմք:

Ո՛ր յարդանդէ՛քում անապականա՛
բար բնակեցաւ քրի՛ստոս աստուած.
և՛ փրկիչ անձանց մերոց՝. մեծ՞:
Ի՛նչ ասանելի՛ տերունա՛ կան յայտ-
նութիւն անշահի՛ն ծագեցաւ. ան-
մատոց լուսոյն երկրպագեցաւք:

Ո՛ր ի՛նչ արեքիւրպեան կենդանեաց
փառաբանի՛ս ի՛ բարձունս անյօր մար-
դասիրապէ՛ս փրձ՛րկիչ ի՛ բեթանիա
երթալ յանձն առեր. աղբիւր կենաց
մեր և յոյս սփորմեա՛ մեզ:

Ո՛ր յարասուս մարիամանց գթա-
ցեալ՝ արտասուեցեր և ասացեր ջը-
նո՛ւս. ո՛ւր եծ՛դիք ե՞ս յարուցից
ըզսրելէ՛ն իմ զղաղա՛ր. աղբի՛ս:
Իստուածային արարչագործ ձայնիւ
ը՛դք. քրիստոս ի՛նչ Թաղմանէ՛ կուե-
ցեր զղաղած՞րոս՝ ցմեցա՞ր կենդա-
նեաց և մեռեալաց աստուած. փա՛լ:

Ի՛նչ արեքիւրպեան կենդանեաց ի՛նչ
բեթանիա՛. կենացործեաց ը՛զղաղա-
րոս ի՛նչ Թաղմանէ՛:

Կանխեալ մարիամանց արտասուալից
հառա՛մմբ. գլախն կենդանացեալ
ղըրեք՛րեայ զմեռեալն:

Յաստուածային ձա՛յնէ գո՞ւմանն

սարսէ՛ցին զողաղ զը՛ծուք. և ե՛-
րիզալի՛նդ մեռեալն ը՛զգեցաւ զան-
մահութիւն:

Յիսո՛ւս միածինն՝ անմահութեանց
պարգե՛ստուն երեւցաւ ըմբօ՞ղ.
խափանեաց զգործութիւն մահո՛ւ:

Եր՛դիմա՞մք արտասուաց՝ մարիա-
մու և մա՛լթայի անկեալ ան ոտսն
տեա՛ ի՞նչ. իսկ զրե՛ն զնորս՛ գո՛ւմն
եղբօրն:

Բանի՛ւս բանն աստուած կենացոր-
ծեաց ը՛զղաղարոս ի՛նչ Թաղմանէ՛.
և ե՛կեալ արտաքս անապական:

Ո՛ր ի՛նչ յերկեց ի՛նչ բանդ աստու-
ած՝ մարդ եղեալ ի՛նչ արբոյ կու-
սէն. յարութիւն եկիր աննեւ բարե՛-
կամին քո՛ւմ զղաղիւ. փառք գա-
լըսեանդ քո՛ւմ քրի՛ստոս Թագա-
ւոր անմահ:

Յո՛րմէ գողան գա՛նք. հրե՛շտակաց՝
մարդասիրապէ՛ս արտասուեցեր. ող-
բակցելով ընդ մարթայի՛ և ընդ մա՛-
րիամու՛. փա՛լ:

Ի՛նչ արեքիւրպեան կենաց և անմահութեան.
աստուածային ձայնիւ զողացուցեր
ը՛զմահ. և նորոգեցեր զըրեքօրեայ
զմեռեալն. փառք գա՛լ:

Կանոն Նաշաշարի Կե-րակէն
Գալուսեան Տէառն Յերո-սաղէ:

(Օրհնութիւն (ԼԴ) :

Փ Վ Ն Բ Օ Ր Հ Ն Ի Ս
յաթո՞ւր՝ս քերթմէ՛նց՝ ՚ի՛
վերայ նրախիլ յաւանակի՛
հաճեցար՝ բարեբանեալ որ
եկեղից ՚ի՛ կեցուցանե՛լ :

Սուտի և մէք զյաթմակա՛ն ծրհնու-
թեանցն ըզմայն՝ մատուցանեմք քեզ
Թագաւոր փառաց՝ ընդ տղայսն օրհ-
նաբանելով՝ բար՛ :

Ո՛վսաննայ ՚ի՛ բարձուես անլէ՛ււ-իա՛ն՝
բարեբանեալ եկեալ անուամբ տեա-
ռն անլէ՛ււ-իա՛ն՝ և ծրհնութիւն
ն՝ գալցիցէ ես անուամբ տեառն
անլէ՛ււ-իա՛ն :

Ե՛ւ յսօր զանրակի՛զքն բա՛նն որ յա-
թոռ փառաց ընդ հօր՝ յե՛րկրի երե-
ւեալ տեսաք՝ քրովէտական ձայնի-
ծրհնեցուք՝ օրհնեալ եկեալ ան-
ուամբ տեառն :

Ե՛ւ յսօր յաւանակ քերովէ՛ և տը՛-
նայք երբայեցոց բարեբանեն՝ օրհ-

նութիւն որդւոյ՝ դաւթի՛. օրհնեալ
եկեալ՝ :

Ե՛ւ յսօր գո՛ւով ՚ի՛ բեթանիա՛ քո՛ ա-
մենազօր հրամանաւրդ՝ ձայնեցե՛ր
զանդարու և դողմցաւ մահ՝ դը՛ծոխք
պարտեցաւ անպահանջութիւն լուծու-
կենդանարար քրիստոս կեցո՛ւ ըզմեզ :

Ե՛ւ յսօր գո՛ւով ՚ի՛ բեթանիա՛ զքո՛ զաշ-
խարհակեցոյց սուրբ զյարձութիւնդ՝
յաճաշագո՛յն ծանուցեր աննպակա-
նաբար կողմամբ զչորեքօրեայն ՚ի՛
Թաղմանէ՛. կենդան :

Ե՛ւ յսօր գո՛ւով ՚ի՛ բեթանիա՛ երբայեց-
ւոյ մահովւնքն ըսքանչացեալ ասե՛-
ին՝ զմարիամո՛ւ զեղբայրն ՚ի՛ Թաղ-
մանէ՛ յարձեցեալ որդւոյն մարիա-
մու՛. կեն՝ :

Կենդանութեանց բա՛շխօղ քրի՛ստոս՝
՚ի՛ բեթանիա՛ եկաւորեալ ա՛յսօր՝ բա-
րեկամին զազմբու՛ պարզեւէ զկեն-
դանութիւն :

Տը՛հօրինաբար արտասուելով ընդ
մարթայի՛ և ընդ մարիամու՛. ողբակցէ՛ր
և որպէս մարդ հարցանէ՛ր մէկ եղբք
ըզմազարն :

Ե՛ւ որպէս զաստուած բարբառով
յարուցանե՛ ՚ի՛ մեռելոց ըզչորեք-
օրեայն՝ և զուգընթաց ձայնին մեռեա-
լն եկն արտաքս աննպակահ :

Ե՛ւ ՚ի՛ լերինն այլակերպեալ ցուցել
զաստուածային քո՛ զօրութիւնդ՝
զքեզ :

զբե՛ղ փառաւորեմք իմանալե՛ր լոյս:

Ա՛ր ըզճառադաթ փառաց քոց ցա՛ւ

յե՛ր, արեգակնակե՛րպ փայլմամբ զմ՛

րարածըս լուսաւորեցեր՛, զբե՛ղ:

Ա՛ր ահագին տեսեամբ զմրհուրե

ցուցեր զբո՛ զաշակերտսն՝, ՚ի թըմրո՛ւ

թի՛ւն հրահիցն՝ ՚ի սէ՛ր աստուածային

փառաց քոց՝ զբե՛ղ փա՛:

() փառաւորեմքն յամենայն արա՛

րածոց . և ՚ի՛ ծագաց մինչ ՚ի ծագս

երկո՛ի զերկրալագեալ՝, զմարմնացեալ

բանն ՚ի կուսէն ձայնիւ երգո՞ւմ օրհ

նեսցուք:

Ա՛ր դիմեալ գայ յեդովմայ բարձրա

ցեալ փողո՛ւմ, յարուցեալ ՚ի պատե

րագմ ընկըղմեաց զանե՛րեոյթն ամա՛

ղէկ՝ զնշեալ բանն ՚ի գը՛ ժոխս՝ ձայ

նիւ եր՛:

Նազո՛ւմն ՚ի՛ հօրէ՛ փառակից սուրբ

հոգւոյն՝ կենդանութիւն ազգի մարդ

կան՝ որ յարեման այսօր ՚ի մեռե՛

լոց . զհամբարմեալ բանն ՚ի յե՛ր

կինս՝ ձայնիւ եր՛:

Ա՛ր ՚ի քրովեհկան կառսըդ հանդ

փա՛, այսօր իջե՛ր յերկնից ՚ի՛ դասս

առաքելոցն սուրբ հոգի՛, օրհնեալ

եւ թագաւոր անմահ:

Ա՛ր գընաս ՚ի վերայ թիւոց հոգմոց՝,

այսօր ՚ի՛ հրեղէն լեզուս բաժանեալ

հանգեալ յառաքելաւորն սուրբ հոգի՛,

օրհնեալ՛:

Ա՛ր ինամէս տեսութեամբ զբո զա՛

րա՛րածըս՝, այսօր եկիր ՚ի՛ հաստատել

ղեկե՛ղեցի, քս սուրբ հոգի՛, օրհն՛:

Ձայն արկեալ կե՛նարարին աստուա՛

ծայի՛ն բարբառոյն՝, ասէ եկա՛յք

օրհնեալք հօր իմոյ՝, ժառանգեցէք

պատրաստեալ ձե՛զ ըզ կեանսն ՚ի հան

դե՛րձեալ երկրին:

Ինդ առաջ ելանել քեզ հաւատո՞ւմ ՚ի

յօգըս վերինս՝, ամաղգեաց լուսով

սրայծառացեալ ՚ի՛ դասս անմարմնոցն՝,

ի՛րլուե՛լ ը՛զձայն երանաւէ՛թ կոչմանն:

Ինդ աջմէ քումմէ կացո ընդ իմաս

տո՛ւն սուրբ կո՛ւսանսն՝, ՚ի՛ լուսեղէ՛ն

մանգաստին պայծառացեալ ՚ի՛ դասս

անմարմնոցն՝, ՚ի՛ ժողովս անդրանկաց

գրեւոց ՚ի՛ յե՛րկինս:

Ա՛ր մնացեալք ՚ի կուսէ՛ն նախոյս

ւիտեան բանդ՝, այսօր ՚ի՛ տաճարն ե՛

կե՛ր կատարել զօրհնս՝, վասն փը՛ք

կութեան հե՛թանոսաց:

Ա՛ր յանարուեստ աթոռ նստիս բարե

բանեալք ՚ի հրեշտակոց՝, այսօր ՚ի՛ սի

մէ՛օհի բառաւրով ՚ի՛ գերկս՝, որ ըն

ծայեցեմս ըզմեղ ՚ի՛ կեանսըդ յա՛

ւիտենից:

Ա՛ր արձակիչդ ես կապեւոց պարգեա

տու ամենեցուն՝, այսօր հայցմամբ ծե

րունոցն արձակեա՛ւ և զեա ըզբաղմա՛

մեղս ՚ի՛ կապանաց մահու ՚ի՛ կեանսըդ

յա՛ւ ի՛տենից:

Ախորանի քով և սրբութեան զոր
 ընտրեցէր գալստեամբը քո քրիս-
 տոս . ի սմա միաձայնեալ աղանձք լը
 բեղ . լը-ր ձայնի աղանձաց մերոց
 ընկալ և կեցո՛ւ ը՛ղբն զ :

Աստուածային լուսալ քո պայծառ
 քան զարեգակին լուսաւորեցեր զքո
 սուրբ զեկեղեցի . ի սմա միա :

Այսօր և հրեշտակք ո՛ւրախանան
 ընդ պայծառութիւն քո սուրբ եկե-
 ղեցւոյ . ի սմա :
 Փառք հօր և :

Այսօր զուարճացան ախեղերըք գա-
 լստեամբ աստուածորդւոյն յերով-
 տալէմ . և զողէին հիւսմամբ երգով
 օրհնեալ եկեալ անուամբ տն :

Որ ի քրոջեակա՛ն աթոռ ընդ
 հօր նստելի՛ր բանդ աստուած .
 այսօր խոնարհութեամբ նրպտոր մարմ
 նով նոր յաւանակի . ըղբն զ բա-
 րեբանեմբ աստուած հալոցն մերոց :
 Ո՛ր ի քրոջեակա՛ն սրբասաց ձայնիւ
 անդադար օրհնաբանիա . այսօր ի՞ր գա-
 սուց եբրայեցւոց օրդի գալութիւն
 փառաբանեցար . ըղբն :

Ո՛ր ի հրեշտակի՛ցն երգաբանեալ
 հրեշմամբ ի՛ր բարձունս օրհնաբա-
 նիս . այսօր ի՞ր ծերաց և ի՛ր տղայոց
 գովեցա՛ր ողբանա երգով . ըղբն զ
 բարե :

Եւ զսուր օրհնեցէ՛ք բարձր արարչք

ընդ յաւանակա՛ն :

Այսօր ըղբալուստ փրկիլն մե՛րոյ
 յընծութեամբ ասնէ՛ նոր երուսա՛կ
 լէ՛ւ լմմ . Ժողովակարգք օրք ի՛ հեթա-
 նոսաց . բարձր ար :

Այսօր ընդ մանեակն եբրայեծ
 ցւոց . զհին առկւղցն եկեալ նոր
 արքայ ի՛ սի՛ոնի . մանկուց սուրբ
 եկեղեցւոյ . բարձր :

Այսօր ընդ ծերոցն օրհնաբանից .
 ուրախութեամբ բարեբանեցէ՛ք զան
 մահ թաղաւորն ե՛ւրեւեալ . բա-
 հանայք հոգեւոր երգով . բարձր
 արա :

Աւրախ լերձի՛ք գովատոր սի՛ոնի
 պայծառացի՛ր երուսաղէ՛մ զարդա-
 րեալ ըղբրուստ քո՛ւ բաղմբդ առ
 տուծոյ :

Կանգի քրիստոս մի էնն ի՛ր յա-
 թոն փառաց . այսօր մլտանէ՛ ի՛ բեղ
 նըստեալ ի՛ վերայ յաւանակի նո՛ւ
 լոյ :

Ներք և տղայք ո՛ստովք ձիթե՛
 նեցք . միաբանութեամբ երգէին .
 օրհնութիւն որդւոց դաւթի օրհնեալ
 եկեալ անուամբ տեառն :

Աւրախ լեր եկեղեցի՛ր սուրբ . ի
 զալստեան սուրբ միա՛ծնին . ու
 րախ լեր և յընծա՛հ հանդերձ ա՛մե
 նայն սը՛րբովք

Խընդա՛յ յոյժ գովատոր վե՛րին սի՛

նի . ահա թագաւոր . քո գայ նըստեալ
ի՛ յաւանակի՛ նորոյ . անդարեւ փըր
կի՛ փըրկէ և՛ կեցո՛ւցանէ՛ :

Օ՛րհրճացիր և՛ բերկրեա՛ ժողո՛
վըւրդ . անտուճոյ . մատո՛ զոստըս
ծաղկեա՛լըս հաւանտո՛ւ և՛ ասա՛ . օրհ
նեա՛լ ո՛ր եկի՛ ըրդ . թագաւոր տիե՛
զերաց :

() քրի՛ստոն թագաւորն ո՛ր էն
ի՛ յաթո՛ռ փառաց . տեսա՛ք ի՛ յե՛րկ
րի՛ նըստեալ ի՛ նոր յաւանակի՛ :
Նըստեա՛լ է՛լեա՛լ անքա՛յին դասք
երբայեցւոց . ծերքն ո՛ստովք ձիթե՛
նեօք և՛ տղայքն արմաւենեօք :

Սրճաւանակն ճայ՛նիւ գոլէին
երգ նոր . բարե՛բանելով զանը՛մա՛
թագաւորն :

Եւրսկի՛ զբն բանըն հօր՛ ո՛ր ի՛ վե
րայ քերթվէիցը՛ն հանգչի . այսօր
ի՛ վե՛րայ յաւանակի՛ նորոյ նըստեալ .
օրհնեալ արքայ եկեալ անյաղթե՛լ
թագաւորն :

Հառա՛ջ քան զյաւիտեանս որդին՝ որ
ի՛ վերայ քառակերպից՛ն բազմի .
այսօր ի՛ ծերոց և՛ ի՛ տղայոց փառատ
րեցաւ . օրհ՛ :

Եկայք նոր ժողովուրդք ընդ ա՛ն
մարմնոցն դա՛սս բազմութեան՝
ըզսա՛ հընգամբ երգով քաղցը՛ր ճայ
նիւ փառաւորեսցո՛ւք . օրհ՛ :

Այսօր ընդ հրակերպեան՝ դասուցն

օրհնեալն ի՛ն ծերքն ո՛ստո՛ փե
և՛ տղայքն արմաւենեօք . ո՛վսնը՛նա
օրհնեալ եկեալ ի՛ յանոթի՛ն
տեառն :

Օ՛ր սերովքէքն ծածկաբա՛ր ընդու
նիւ ո՛չ բաւէին . ի՛ վե՛րա՛ յա՛
ւանակի՛ նորոյ նստեալ բարեբանեցա՛
ի՛ տղայոց . ո՛վսան՛ :

Այսօր ընդ ծերոց և՛ ընդ տղայոց օրհ
նաւանդութեացը՛ն վեր երգե՛ն ի՛
մք նորոյ արքայիդ եկեալ յերու
սանդէ՛մ . ո՛վսան՛ :

() օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն
օրհնեալ ո՛ր գա՛լոցդ էն :

Նոյն Նաշաւաւի կիւրակէին :

Եւ ի՛ն ծերքն ո՛ստո՛ փե

Եւ ի՛ն ծերքն ո՛ստո՛ փե
ըվքո՛ յաշխարհ՛ մը
տե՛ր ի՛ քաղմքն երուսա՛
ղէ՛ն . նըստեալ ի՛ վերայ հո՛ղե
ղէն նոր յաւանակի՛ն . կոջէ՛լ զհե
բանոսս յերկրապալութիւնս :

() Երբն ոստովք ձիթեանօք ե՛ տղայքն
ոստովք արմաւենեօ՛ ճք . և՛ երամ ե
րամ դասուքն աղբղակէին՝ Ի՛ն ո՛վ
սանա օրհնեալ եկեալ ի՛ յանուան
տեառն :

Յընծացաւ սո՛ւրբ սիոն՝ բերկրեցան
սո՛ւրբ եկեղեցի՛ն ճք . և խնդութեամբ
բա՛

բազմաւ ելին ընդ առա՞ւել . օրհնէին
զգալնուք քո փո՛րկիչ յաշնա՛րհ :

Յորժամ եկրն յիսուս . յերուսա
ղէմ ՚ի քանա՞նքն ընդ առա՞ւել ելին
ծերքն ոստովք ձիթենե՞ք . ՚ի՞նչ . և
զաստուած ո՛րդի՞ն փառաւորէին :
՚Ի՛լեռնէ՛ ձիթենեաց . տա՛րածանէին
մանկո՛ւնքն ըզհանդերձս իւրեա՞նց .
և ոստս ՚ի ծառո՞ց բերեալ մատու
ցանէին ՚ի՞ն . աստուած ո՛րդւոյն սուրբ
Թագաւորի՞ն :

Ո՛ստովք և տերեալ ձիթենեօք՝
եբրայեցոց մանկո՛ւնքն օրհնէին Յն .
ուրախ լին երուսա՞ղէմ քաղա՞ւք .
և ցընծա՛ սիոն մայր եկեղեցի՛ :

() Գալուստ քո քրի՛ստոս՝ այսօր յե՛
րուսաղէմ նո՛ր եկեղեցի՛ սուրբ .
յաղթանիւն երգով բարեբանեմք . օրհ
նեա՛լ եկեալ անուամբ տեա՛նն :

Որ վասն մերոյ փրկութեան յա
ւանակի՛ նըստիլ յանձն առեր՝ . ընդ
մանկո՛ւնքն բարեբանեմք՝ . օրհ՞ն :

Թա՛ղաւոր երկնաւոր . զեկեղեցի քո
անշարժ պահեա՛ . և զերկրպագուս
անուանող քում պահեա՛ ՚ի խա՛ղա
ղութեան :

Ո՛ր յարութեան յաւուր գալը՛ստեան
փրկելն տա՛րածանէին մանկու՛նքն ըզ
հանդերձս և անդադար ձայնիւ օրհ
նէին օրհնեա՛լ եկեալ անուամբ
տեա՛նն :

Ո՛ստս ՚ի ծառո՞ց բերեալ մատուցա՛
նէին՝ աստուածորդւոյն առ ճանա
պարհաւն . և անդադար :

՚Ի՛ծե՛րոց բըղնեալ օրհնութիւն և
՚ի տղայոց փառաբանութիւն . և ան
դադար ձայնիւ օրհ՞ն :

Սանոս Բժի Երեմիայի :

() օրհնութիւն (ԼԵ) :

՚Ն Ե՛ Գ . Ն ՚Ի ՙ ()

Ընծենալ ո՛րդի՞ յան
էի՛ց գոյա՛ցոյց զե
ղեալքս՝ զերկնային և զերկրաւորս
եութիւն . անարա՞ծք ամենայն տուք

փառս անարարին արարածոց :
Պատկեր աներեւոյթ փառացն հօր
՚ի պատկեր բարերարութեան իւրոյ՝
արար ըզմարդկային բնութիւնս .
արարածք ամեն :

Եւ յան ՚ի հօգի՛ լուս ծագեալ լու
սափայլ զարդաբեաց զաղամ . ՚ի դւ
րախտին եղեալ անմահ տնկոցն երկ
րագործ անրա՛ն :

Սկայք որդիք մարդկան՝ այսօր ող
բացուք ըզհօրն ըզ վրասնդ . որ
մերիւցաւ մեղօք ըզփառս արարին .
և զդեցաւ զթը՛ղենւոյն ծածկոյթ
փոխանակ անձա՞ռ լուսոյն :

Գովեցէք զորդին աստուծոյ այսօր
Եւ .

ցնծութեամբ ո՞րէի՞ք աղանայ՝ որ
եկն ՚ի խընդիւր եղծեալ պատկե-
րին՝ և գրեալ նորոգեաց ՚ի փառս
անաշին պատմութեանն։

Ապաւոր փառաց քեզ սպասե՛ս
ցո՛ւք պատրաստեալք արթնութեամբ՝
ընդ անաշե՛լ ո՞ր գան ՚ի դատել
զերկիր։

Ինազժտ վառեալ լապտերք հաւատոյ
ընդ գանս իմաստուն կուսանացն՝
մըտանել ՚ի յառաճաստ ընդ ե՛րկնա-
ւոր փե՛սային։

Փութացո՛ւք կանխեալ՝ յառաջ
քան ըզճայն աստուածային բարբա-
ռոյն՝ զի՛ մի՛ մնացուք արտաքս ըստ
շիջման հինգ կուսանացն։

Ա՛ր նրստիս ՚ի քրովէս աստուած-
բանդ՝ ա՛յսօ՛ր վասն մե՛ր խոնարհու-
թեամբ նը՛ստա՛ր ՚ի լեւի՛նըն ձիթե-
նեա՛ց . ծը՛հնեմք ըզքե՛զ անդադար
երգով։

Ա՛ր համագոյր ես խո՛րհրդոցըդ հա՛յ
րե՛նի՛ . աշակերտաց քոյ ծանուցե՛ր
ը՛ղ խորհուրդ քո՛ գալըստեանն .
օրհնեմք"։

Ա՛ր ամենայն ես արա՛րիչ և ըստեղ՝
ծի՛չ կենդանութեան՝ . ա՛յսօ՛ր ըզ
ծածկեալ խորհուրդ երրորդութեա-
նըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սը՛րբոյ
քո՛ . ծը՛հնեմք"։

Եւ ո՛րհնեա՛ մեզ տէ՛ր արթնութիւն

ընդ իմաստուն կուսանացն . և զհո-
գւոց մերոց լապտերքս պայծառացո՛ւ
ն՛՝ ըկընչեմք ՚ի՛քէն տէ՛ր զարհուրեալք
՚ի՛ պատասխանոյն . զամէնն ասելով
եթէ ո՛չ գի՛տե՛մ ըզճեզ։

Յո՛րժամ գաս փառօք հօր՝ դատել
ըզտիե՛ղբս ամենայն . շնորհեա՛ և մեզ
տէ՛ր կա՛լ ՚ի յա՛յմէ քուսմէ։

Ի՛նչցի՛ մեզ դուռն ողորմութեան
ե՛րկնաւոր փեսային . և մըտցուք ՚ի՛
յառաճաստ ընդ ի՛մաստուն կու-
սանն։

Սանսնեցուք ընդ առաջ փեսայի՛ն
և մըտցու՛ք ՚ի՛ յառաճաստ նորա՛ . զի՛
մի՛ մնացու՛ք արտաքս ողպէս զփ-
մա՛ր կուսանն։

Պայծառացին լապտերք հոգւոց մե-
րոց . և բաղնեցուցե՛ս ըզմեզ ընդ
հրա՛իրեալն ՚ի՛ կոչումն արքայու-
թեանն երկնից։

Ա՛ր ՚ի վերդ ես քան զամենայն ըզփ-
տըս և զխորհուրդս փառաց թագաւոր
խընայեա՛ ՚ի՛ մե՛զ։

Ա՛ր միայն մ՛նի՛ս զանմահութիւն և
զանեղութիւն . փառաց թա՛"։

Ա՛ր նստիս ՚ի՛ քրովէս երրորդութիւն
անբաժանելի՛ . փա՛"։

Ա՛ր երկրորդադեալդ ես ՚ի հրեշտակաց
և ՚ի՛ մարդկանէ՛ . փա՛"։

Ի՛նչն և նրման հօր և մըղւոյ՝ հո-
գիդ անեղ և համագոյ . բոլորումըն
Ի.Օ. հօր

հօր անքննաբար՝ առօր յորդուոյ անձա-
ռաբար. ի՞ վերնապառնն այսօր ի՞ ջեր-
հնգիդ շնորհաց քոց արբուցեր .
ա՛րբո և մեզ ողորմութեամբ՝ ի՞
բաժակէ՛դ իմաստութեան :

Ի՛նչ ստեղծող արարածոց՝ որ շէր-
ջէիւ ի՞ վերայ ջրոց՝ նոյն և ի՞ ջո՛ւրն
աւազանին՝ ի՞ շնորհել մեզ քո՛ւմ
հակցին . գը՛գուես սիրով աղանա-
կերպ՝ զմարդիկ ծնանի՛ս աստուածա-
կերպ՝ ա՛րբո և՛ :

Բա՛բուն վերնոցն իմանալեաց՝ և ը՛ս-
տորին ա՛յսր զգալեաց՝ որ մարգարէ՛ս
ասա ի՞ հովուաց՝ և առաքեալս ի՞
ձը՛ կնորսաց՝ աւետաւոր ըզմաքսաւ-
րը՝ քարոզ բանի քո՛ւմ զհալածօրս՝
ա՛րբո և մեզ :

Հը՛շտակային ձայնիւն օրհնեսցուք՝
զամենասուրբ՝ զերրորդութիւնն . փա՛-
ռաւորելով ըզհայր . ո՛ր վերակոչեաց
զամենեւեան ի՞ մահուանէ՞ յանմա-
հութիւն :

Ի՛րգեցէք տեսուն ե՛րգ նոր՝ եկեղե-
ցեք սրբեցելոց . քրիստոսի երկրպա-
գելով . որ վերակոչ՛ :

Սրբասաց ձայնիւն օրհնեսցուք՝ հո-
գեորական հրնամբ գովեսցուք .
սուրբ զհոգին փառաւորելով . որ վե-
րահանգո՛յց զա՛ :

Ի՛րգե՛ք կոյս և մայր և բնակարան
աստուածային ներմարդութեանն . գո՛

հաբանեմք և վեր ծրհնեմք զեղեալ
փրկօ՛ղ կենդանութեան անգի մարդ-
կան . վասն որոյ լոգեցաւ աստուածա-
ծին և կոյս՝ բարեբանեմք ըզմայր և
զաղախին փրկիչն մե՛րոց :

Նաւունդն հօր և՛ հին աւաւրց ան-
ժամանակն յաւիտենից՝ . ժամանակաւ
յորովայնի քո՛ւմ բնակեցաւ և ի՛ հօ-
րէ ո՛չ մեկնեցաւ . վասն՛ :

Նաեալն ի՛ բէն ի՛ խաչ ելեալ . և՛ ի՛
յաթու փառաց ըստ հօր . անարգեալ
ի՛ մարդկանէ . փառաւորութեամբէ ու-
թեամբ երկրպագեալ . վասն՛ :

Ի՛րգե՛ք ո՛չ միայն որդեք մարդկան
այլ և վերին զօրութիւնք . դառք ան-
մարմնոց հոգեզինաց հրեզինաց զու-
արթնոց և՛ հրեշտակաց . գո՛հաբանեն
և վեր օրհնեն և փառաւորեն ըզմայր
և զաղախին :

Բանալե արքայութեան տը՛ւմ հո-
ղածին մարդոյն . ո՛ւտի յառաջին
ճաշականէն արտաքս անկեալ ի՛ յա՛-
ւէ՛ժ կենդանութե՛ւ Ի՛սնն որ ձե՛-
նցոյց մեզ՝ յսնեալ մշտանել ընդ
դո՛ւն անեղաշնչ գրա՛խ :

Վա՛ւազանաձե՛ երկեալ՝ եգիպտոս
կան անգին . ցուցանելով ըզզօրու-
թիւն որբոց խաչին . յա՛րշտակելով
ըզգա՛ւազանալն դիւթո՛ւ կա՛ Ի՛սն .
որ ձե՛ն :

Վրո՛շմ զգոյցութեան օրինակեալ ի՛
վե՛

վերայ սեմոց դրանց նոցա՝ աներ
կիւղ պահելով ըղձողովուրդն յան
դրանկածանս սատոս կմանէ իման. որ
ձեռն՝:

Փառք հօր և:

Եւր նորոգող բնութեան մերոյ մե
սուս. որ ի՛ խորհուրդ հընդութեան
մարդոյն. զանալ տուին այսօր չորացու
ցե՛ր զթը՛ղէնին. և ըղմեղ ի՛ հնա
ցեալ մեղաց նորոգեա՛ ի՛ կեանս ան
մահ:

Ս՝ ր արարել էս յաբեմնից. և
ստեղծեր զարարածս ամենայն յո՛րն
է՛. ըղբեղ օրհնեմք անսուած հա՛ր
ցը՛ն մերոց:

Ո՛ր Թագաւոր էս Թագաւորաց՝.
և շորհես բանաւոր կենդանի մարդ
ի՛ հողոյ. ըղբեղ՝:

Ո՛ր աղաւթն էս մոլորեալոց. և խնա
մես զյուսացեալքս ի՛ քեզ քո տես
չութեամբդ. ըղբեղ՝:

Ի՛ շտեր օրհնեցե՛ք ե՛մբ և բարձր ա՛
րարէ՛ք ըզնա՛ յսկիտեան:

Օ՛րհնեցե՛ք. Օ՛ր Թագաւորն և զաստ
ուածն որ նրմա միայնոյ վայելէ օրհ
նութիւն. ե՛մբ և բարձր՝:

Օ՛րհնեցե՛ք. Օ՛ր Ժանո՛յց մեզ
սքանելի խորհուրդ սուրբ երրոր
դութեանն և զի՛ն աստուածութեանն
բերստո՛ւս. ե՛մբ և բարձր՝:

Սուրբ և աստուածածին մարիամ՝

ցանկալի՛ կուսից և պարծանք սզգի
մարդկան. մայր և աղա՛ խին մեծա
ցուցանեմք:

Ինկեղ մորենի՛ և աաճա՛ր ընդ հա՛
նուր ըլսոյն. անարատ և անխախտ
ը՛ կուսութիւն. մայր և՛:

Խորհուրդ կենաց և մայր կենդա
նութեան և տաղանս հրախնայ ծաղ
մամբ. մայր՝:

Եւ ամենեսեան գըթած բրիստոս.
Թագաւոր խաղաղութեան. ըղբեղ
աղաչեմք միայն մարդասէր:

Սրում այսօր փախագեալ ցանկայր
հոգւով և մարմնով. մայր որդւովք
իւրովք խնդրէր ըղբարձրագոյն ըղ
փառս յերկրին կենդանեաց:

Տըւօղդ ըղկեանս անմահ ա՛ն քեզ
աղաղակեմք և միաբան հայցեմք. շը
նորհեա՛ և մեզ տէր կա՛ն ի՛ յաջմէ
բղամէ:

Ըղբեղ օրհնեմք որ բաշխօղդ էս
բարութեանց. և հայցեմք որպէս ի՛
մարդասիրէ. ընդ մօր՝ քո ընտրելոցն
զիմանալի՛ աշխարհն:

Օ՛ր Դու էս տէր՝ յորմէ հայցե՛ր
մայրն հաւատով հանդերձ որդւովք
սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս
և յահեկէ. ընդ մրս և մեք աղա
չեմք զի դասեսցես ընդ սուրբքս քո:

Եւ Դու բարձրեալ վըրկել՝ որ
վասն մե՛ր խոնարհեցար. արծանի՛ ա

րա ըզմեղ ըմպել զբաժակ պատուի
րանի կենաց քոց տէր՝ որով կաց
ցովք յաջմէ քումմէ՝ ի՛ հանդերձեալ
քում գալըստեանն։

Յէք զանաւորն տեառն։ Վճարմ
է՛ ընկա՛. ալէ՛ ը՛ւրա՛. ա՛հա՛. Վճարմ
է՛ ընկա՛։

Վճար ընդ զքո երկնից համա
ձայնեալ. միաբանական ձայնիւ ե՛ր
գե՞մք անե՞լով. ա՛հա՛։

Երկրակործո ընդ երկնայինսն՝ հո՛
ղեղէ՛նք ընդ հրե՛ղէ՛նսն. միաբա
նական ձայնիւ։

Ո՛ր յանէից գոյացուցեր զքո զարա
րածս ի սկըզբանէ՛. ի պատկէ՛ր աստ
ուածութեանդ քո ստեղծեր մալդ
ի՛ հողոյ. ժառանգել նրմա՛ զանայն
տում ըզկեանսն։

Ի՛սկ պատրանօք բանասրկութի՛ն ի
դրախտէ՛ն արտաքս անկեալ. ի՛ յաւիտ
կենդանութեանն մահառիթ պը՛ւղով
մեռեալ. մերկացաւ ըզփառս անբառ
ուէ՛ր լուսոյն։

Վճլ դու փրկի՛չ բարերար՝ որ մարմ
նացա՛ր ի սուրբ կուսէ՛ն. և հեղմամբ
արեանը՛դ քո՛ բարձէ՛ր զյանցանս նա՛
խաստեղծին. փրկիլով ըզմեղ յանի
ծից նորա։

Ո՛ր բոտ պարտեաց նախահօրըն յանձն
առին յօժարութեամբ. ըմպել զբա
ժակ չարչարանաց ընդ քե՛զ որդիքը՛ն
զեբեթեայ. շնորհեա մեզ տէր ը՛զ

բաժակ քո՛ փրկութեան։

Ի՛միւսանգամ քո գալըստեանն յոր
ժամ գան դատել զերկիր. ընդ նո
սին դասաւորեալ ըզմեղ ի՛ փառս յա՛
ջակողմեանն. որով հանցովք քեզ
զըհնութիւն յանրապա յաւի՛։

Կանոն դժի Երեւելիքն։

() ըհնութիւն (ԼԼ)։

ՄՆՍՈՒՆ
կուսանքըն պատրաստեալ
ե՛ւ ըստե՛րսց. ելին

ընդ առաջ երկնաւոր փե՛սային
վառեա՛լ ըստե՛րսց։

Իսկ յիմարաց կուսիցըն զձայնա
ցեալք ի՛ մէկդցն. անպարտաւ զը
սան գալըստեան փե՛սային շիջեա՛լ
ըստե՛րսց։

Սանս որոյն մեք պատրաստեցմք
ե՛ւ հոգեւոր. զի մացովք ի յառա
գա՛ստ անմահ փե՛սային վառեա՛լ
ըստե՛րսց։

Յորժամ յերկնից փառօք գան
քրիստոս նը՛ստիս յաթո՛ղ գա՛տնալկան.
և բաժանե՛ս զազգս ամենա՛նց. յաջա
կողմեանն քում գանեա՛ն ըզմեղ
ընդ ճգեանցն։

Յորժամ զամբարնդ պատուիլ րանին պա
հան

Հանձնեցե՛ս ի՛նչ ծառայիցն . ընդ կրքինս՝
 Հահ քանքարս՝ Իցն . արժանացո՛ւ ըզ՛մեզ
 քրիստոս զ՛ւրախութե՛ամբ քո՛ յեր
 կի՛նս :

Ո՛ր առաջայթ փառաց հօր ո՛րդիդ մի
 ածին՝ . որ ը՛զլոյսդ անվայրափակ
 մարմնով պարագրեալ . այսօր ՚ի Թա՛
 բօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրովէ՛ից անհաս ՚ի վեր
 քան ըզբան՝ . ծառայի կերպիւ պա՛
 րածածկեալ ըզլոյսդ անըստուերայս՝
 Ո՛ր հրեղինացն անմերձեալէ՛ հո՛ւր
 աստուածութեանդ . ՚ի հողէ՛ղէնս խո՛
 նարհեալ ըլլոյսդ արփիական . այսօր :

Ո՛ւրախ լեր եկե՛ղէցէ՛ սուրբ . ՚ի՛
 դալըստեան սուրբ մի՛նչնին . զ՛ւ
 րախ լեր ե՛ գը՛նծա՛ հանդերձ ամե՛
 նայն ողբո՛ղբ :

Խը՛նդա՛ յոյժ դուստը՛ր վերին սի
 ոմին . ահա՛ Թագաւոր քո գայ նը՛ս
 տեալ ՚ի յաւանակի՛ նորոյ . արդարեւ
 փը՛րկիչ փը՛րկե ե՛ կեցե՛ցանէ՛ :

Օ՛ւրախացիր ե՛ բերկրեա՛ ժողո՛
 վերդ անտուծոյ՝ մա՛տ զոստըս ծաղ
 կեալըս հաւատով ե՛ ասա՛ . ծրհնեալ
 ո՛ր եկի՛րդ Թագաւոր տիե՛ղերաց :

Պա՛տաւոր արդարութեան հաստա
 տեցեր ՚ի մեզ ըզմիտը՛ս մեր . դա
 տել զհոգի՛ ե՛ ըզմարմի՛ն . սրդա
 րմպէ՛ս դատմամբ ըստ օրինա՛յց քո՛ց
 քրիստոս :

Իսկ անի՛րաւ դատաւորին ո՛ր ՚ի՛ քա
 ղաք բնովութեան մե՛րոյ . ոչ ունելով
 զերկեւղքո՛ սո՛ւ իւրբ . ե՛ անպատկառ
 ՚ի՛ մարդկանէ՛ . ոչ առնելով դա՛տ
 զըրկե՛լցն :

Ըն՛անամհ սուրբ փեսայիդ այրի հո
 գի՛ իմ պաղատի՛ . ուսո՛ զերաւու
 նըս քո՛ իմում դատաւորի՛նս . առ
 նե՛լ ինձ դատաստան արդար՝ ընդ
 ոսոխի՛ մա՛րմնոյ իմոյ :

Անրի՛մմ կոյս անարատ՝ զանպակն
 փեսայդ անլեւա՛ . զե՛ հաշտեցի՛ ընդ
 այրի՛ եղեալ հոգի՛նս . ե՛ միաւո
 րեսցի դարձեալ սիրով ընդ հե՛ռա
 ցեա՛լ ՚ի նմանէ՛ :

Ըմե՛նայն երկիր տուք փառս մա՛ր
 նըմ ո՛ր եկն ե՛ փրկեանց ըզմեզ :
 Ըմե՛նայն հոգիք ձայնիւ ցընծու
 Թեա՛մբ բարեբանեցե՛ք ըզտեր :

Օ՛ր եցոյց մե՛զ տէր զիշուկութիւնս ե
 զկեա՛մս յազգէ՛ տանն իսրայէ՛լէ :
 Ա՛յլ տէր՝ ողորմութեամբ քո յաշ
 խա՛ր . ե՛ ըզմեռեալ բընութիւնս ՚ի
 կեանս վերափոխեցեր :

Ե՛լ տէր առ հայր փառօք ՚ի՛ յեր
 կինս . ե՛ միջիթարի՛ առաքելոցն առա
 քեցեր սուրբ զհոգի՛դ :

Բացեր տէր այսօր ըզգանձդ երկնա
 յին . ե՛ բաշխեցեր առատապէ՛ս պար
 գե՛ս աղքատ բը՛նութեանս :

Պա՛րզ ե՛ միածինն փողով ե՛ փա՛
 ոք

ՀԵ

ուր հօժ'ր . և ըղհողէ՛ղէն բնու-
թի՛ւնս հրեղէն նորոգէ :

Լուսաւոր են ճանապարհք անդա-
րով'ց . և ի' բերավոր բանակըս հը-
րէ՛շտակաց ամպով'ք ընթանան :

Ի վերջին երուսաղէմ թրոջին ամ-
պով'ք ընդ անաջ տեառն յօժ'դս . և
այնպէս յամենայն ժամ ընդ տեառն
լինին :

Ի՛զքեզ աստուածածին որ վերորհ-
նիս ի զօրաց հրեշտակաց . անգ-
մարդկան կենդանեաց մեծացուցա-
նելք :

Ի՛զքեզ բնակ հրեղէն աստուածո՛ւ-
թեանն . յիմանալի զօրացն երանեալ .
անգ մարդ' :

Ի՛զքեզ մայր էմմանուէլ լի մարգա-
րէին յառաջ գո՛ւշակեալ . անգ
մարդկան' :

Ի՛ վերայ վիմի՛ հաւատոյ շենքեր
ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի' . ըզամ պա-
հեա՛ ի խաղաղութեան :

Ո՛ր շնորհեցե՛ր որո՛րմութիւն ի' բնա՛
կարանըս հրեշտակաց և մարդկան . քա-
ւորան . տուր սրմա զանշարժ քո
զխնդաղութիւն :

Ի՛ տաճարի՛ փառաց սրբութեան քո՛
քեզ երգեն մանկունք' . տուր սոցա
զառա՛ա քո զո՛ղորմութիւն :

Փառք հօր և' :

Յորժամ կո՛չս ըղհրուի՛րեալն ի՛ս

կրգբանէ՛ անշահի . ժառանգե՛լ
ըզպարաստեա՛ ինչն՝ ըհեա մեզ ընդ
նո՛ւխն զարքայութիւն քո քրիստոս :

Ո՛ր սքանչելիդ ես ի' բարձունըս
տէր' . և ա՛հաւոր ի' մէջ խրկրի անուն
քո սուրբ' . օրհնեալ ես աստուած հայ-
ցն մերոց :

Ո՛ր զհաւատացեալն ի' քեզ պահեալ .
և զլարն պատժեալ գո՛րծակցօք ջրով'ք
սո՛ւզմամբ յանդունդս . օրհնեալ ես' :

Ո՛ր հաստատեցեր ազգի մարդկան
հրո՛ւլ փորձիլ ի' յերկրորդումն . պա-
հեա՛ անանքա՛ ըզքո՛ փրկեալ' . օրհ-
նեալ :

Ի՛ զտէր օրհնեցէ՛ք ե՛ւ և բարձրանալէ՛ք
ըզնա՛ յաւիտեան' :

Օ՛րհնեցէ՛ք . Օ՛թաղաւորն յաւիտե-
նից քրիստոս որ եկն և փրկեաց զամե-
նայն արարածս և' :

Օ՛րհնեցէ՛ք . Ո՛ր արար գալբստեալ
բն իւրով զփրկութիւն որդւոց
մարդկան . ե՛ւ և' :

Ե՛ւ և՛ որ արարածք պատուեալք ի'
հրեշտակաց զերծեալք ի' խաւարէ առ
Լոյսն . ե՛ւ և' :

Ի՛ զկուսութիւնըդ քո աստուածա՛
ծին անարատ . զ՞ր մէջ բնեցա՛կ զե՛աց
հա՛ւր աստուածո՛ւթեանն . մեծացու-
ցանք մք :

Ո՛ր յարդանդի՛քում անապականա՛բար
բնակեցաւ քրիստոս աստուած . և
փրկ

փրկելիչ անձանց մերոց . մեծ :

Ի՞նչասանելի՛ տէրունական յայտնու-
թիւնն անխորհի՛ ծագեցաւ . անմատոյց
լուսոյն երկը՛րպագեսցուք :

Թաւրեւն իմ : Թագաւոր փառաց քեզ
պատե՛սցուք պատրաստեալք անթնու-
թեամբ . ընդ առաջէ՛լ որդան ՚ի դա-
տել զերկրոյ :

Ինազճառ վառեալ լապտերք հաւատոյ
ընդ դանս իմաստունն կուսանացըն՝ .
մըտանել ՚ի յառա՛գատ ընդ երկնաւոր
փեսայի՛ն :

Փութացո՛ւք կանխեալ յառա՛ջ քան
ը՛զ ձայն աստուածային բարբառոյն՝ .
զե՛ մի՛ մնացուք արտաքս ը՛ստ շրջման
հինգ կուսանացն :

Ո՛ր նրսոխ ՚ի՛ քրովէս մատուած
բանդ՝ . ա՛յսօր վառն մե՛ր խոնարհու-
թեամբ նը՛ստար ՚ի լերի՛նն ձիթե-
նեաց . ծրհնեմք ըզքե՛զ անդա՛դար եր-
գով :

Ո՛ր համագոյդ ես խորհրդոցդ հայ-
րենի՛ . անակերտաց քոց ծանուցեր ը՛զ
խորհուրդ քո՛ գալստեանն . օրհ՛ն :

Ո՛ր ամեն յոց ես արա՛րիչ և ըստեղ-
ծի՛չ կենդանութեան . ա՛յսօր ը՛զժաժ-
կեալ խորհուրդ երրորդութեանդ
յայտնեցեր եկեղեցւոյ սը՛րբոյ քո՛ .
ծրհնեմք զքեզ :

Ի՛շաւոր ես Թագաւոր քրովէ՛ական
ձայնի՛լ օրհնեալ . ՚ի՛ յերկրնս ՚ի՛

յերկրի՛ և յամենայն ժամանակի՛ :
Ի՛շաւոր ես Թագաւոր որ նո՛րոգեա-
զք՛ զարարածս՝ . հաստատե՛ս ՚ի՛ հա-
ւատս՝ ՚ի՛ գի՛տութիւն ճշմարտու-
թեան :

Լուսաւորեա՛ ը՛զմեզ քրիստոս՝ ՚ի՛ մի-
սանգամ քո՛ գալստեանն՝ . յորժամ
ծագի՛ս ՚ի՛ յերկնից՝ և նո՛րոգեա զքո՛
զարարածս :

Շնորհեա՛ մեզ տէ՛ր արթնութիւն
ընդ իմաստունն կուսանացն . և զհո-
գւոց մերոց լապտերս պայճառացո՛ւ :
Երկնիւմք ՚ի՛ քե՛ն տէ՛ր զարհուրեալք
՚ի՛ պատասխանոյն՝ . զամենն ասելով
եթէ ո՛չ գի՛տեմ ը՛զձեզ :

Յորժամ գաս փառօք հօր՝ դատել
ը՛զտիե՛ղերս ամենայն . շնորհեա՛ և մեզ
տէ՛ր կա՛լ ՚ի՛ յա՛յմէ քում մէ՛ :

Բացցի՛ մեզ դուռն ողորմութեան
երկնաւոր փեսային . և մըտցուք ՚ի՛ յա-
ռագատ ընդ ի՛մաստունն կուսանան :
Վա՛մանեսցուք ընդ առա՛ջ փեսայի՛ն
և մըտցուք ՚ի՛ յառա՛գատ նորա՝ . զե՛
մի՛ մնացուք արտաքս որպէ՛ս զյիմար
կուսանան :

Պայճառացին լապտերք հոգւոց մե-
րոց . և բազմեցուցե՛ս ը՛զմեզ ընդ
հրա՛ւրեանն ՚ի՛ կոչումն արքայու-
թեանն երկնից :

Կանոն ԴԺԵ Զրէ ԶԲԻԽԻՆ:

(ՈՐՀԱՌԹԻԱՆ (ԼԵ) :

Ր Յ Ե Թ Ո Ռ Փ Ե

ուսց բազմեալ ընդ հօր
անընդհատեց բանդ. այսոր
բազմիւ ընդ հոգեղէն

սրն յանձն առեր. օրհնեմք զե-
կեալդ ի փրկութիւն անշարհի:

Որ զանձառ աստուածութեամբդ ծե-
եալ զքո ծառայական կերպ. այսոր
հաճեցա՛ր օծանիլ իւղով ի մեղաւո-
րաց. օրհնեմք զե՛:

Որ կենարար Թաղման քո գովչակ
զիւղոյն ծանոցեր զօծումն. այսոր
յոգեալին յայանեցաւ խորհուրդ
արծաթիւրութեան. օրհնեմք ՝:

Որ խորհրդեա՛ծմբ ընդ հօր և
հոգեղոյն արա՛ք ի պատկեր իւր զմար-
դըն առաջին. այսոր որդիք մարդկան
ժողովեալ խորհին մատնել ի մահ
զորդին աստուծոյ:

Յուդա՛ծ սիրոյն աշակերտ փոխա-
նակեաց զքառեւորութիւն թու վարդապե-
տին. մատնելով քահանայացին ընդ
Երեսուն ործաթոյ:

Ա երանգօղն երկնից՝ մըշտընջենա՛
ւոր հօր սօրդին. ներդործեալ իմովս
ի վերջ քան ըզհրանչ. ծառայի առեալ
ըզկերպ անկողն պտելի աստուածու-

Թեամբն:

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զորո՛ւ
լըւանայ. զի զխոնարհութիւն ի նոսա՛

ապաւորեցե՛. երրորդով Թեանըն
գո՛ւ օթեվան:

Բաշխե զմարմին իւր և՛ զարիւն՝ ը՛
նո՛ւր ուխտ անուանեալ. և յիշա-
տակ կամաւոր մահուանն. մե՛րձեցե-
լցս ի նա՛ սը՛րբութեամբ:

Միկօղդ ըզլոյս մարկս զթոյց. այսոր
անձառ խոնարհութեամբ ի վերնա-
տունըն խորհրդոյ. ըզգեցա՛ ծառա-
յի ըստիւածանիլ յանձն առեր. օրհնեմք
մեք զեկեալդ ի կամաւոր չարարանս:

Որովմ երկրորդակն դա՛ք հրե՛շ-
տակայ. խոնարհեցա՛ր ի լըւանալ զո՛ւ
տըս հողեղէնս. բըժը՛շկե՛լ սո՛քօք ըզ
գա՛րշապարս նախահօն. բըժը՛շկե՛ա՛ծ
զհոգեղոյ իմոյ զիւանդունութիւն:

Որ ի խորհուրդըս փրկականս եկե՛
ղեցւոյբա՛շխեցեր աշակերտացն զմար-
մինդ. քո՛. նորոգելով ըզմահացեալն
ի ճաշկաննէ. հաղո՛րդս այժմ ըն-
կա՛լ ըզմեզ միայն մարդասէր:

Որ անընկի զեն յեւթեանդ. ես աս-
աղ՛ւած. այսոր ըզգեցա՛ր ըզգեցա՛ս
հոգեղէն ծառայի ծածկելով ըզ
մե՛րկութիւն նախահօն. օրհնեալ
եկեալդ ի փրկութիւն անգի մարդ-
կան:

Որ վերօրհնիս ի հրեղէն բերովբե՛-
լց. այսոր եկիր կամա՛ ի վերնատու-
նը:

նըն խորհրդոյն. լուսացեալ զանակերս
սըն յօրինակ վասն մեր. օրհնեալ
եկեակը" :

Որ յաթո՞ւ փառաց նըստիս ընդ
հօր. անյօր բազմիւ ընդ անակերսսըն
յանձն առեր. բաշխելով ըզմարմին
և զմիւսն քո սուրբ. օրհն" :

Այեակն ի փրկութիւն անգի մարդ
կան. ինչառայէ՞ յանձն առնու մատ
նիւ ի դատաստան. համբերելով վասն
ըզմեզ կեցուցանել :

Սատնեակ պիղատոսի որպէս մահա
պարտ. ի յաննայէ՞ և ի կայիափայ
դատմարարտեալ. համ" :

Կացեակն ի յատենի երկրորդ աղամ.
վասն առաջինն աղամայ պարտեացըն
Թողութեան. համ" :

Հգ Վրեգան կնարդարութեան քրիստոս
ծագեակն յաշնարհ հալածեաց ըզնա
ւորն անգի՞ տուութեան. և յետ մահու
և յարութեան համբարձաւ անհայր
յորմէ՞ ծագեաց. ո՞ր երկրրպազի
յերկնաւորաց և յերկրաւորաց ընդ հօր
և սուրբ հոգւոյն. վասն որոյ և մեմք
երկրրպազանեմք հօր հոգւոյ՞ վե՞քը
մարտութեամբ :

Որ փոխանակ ծոցածին բանին ո՞ր
ե՞լ յերկինս. անաքեցաւ աւետիքն
հօր. ի բարձանց հոգիւն ճըշմար
տութեան. մըխիթարել զորս յադա
մայ սրտմեցելոց և հրազինել զնո
րեակ զմաս առաքելոցն. վասն որոյ" :

Այսօր արարմանկն և գիշերային
լուծան երկունք ծննդեան նախա
մօրն. քանզի զծնեալսն մարմնով
ի մահ և յանարկա՞ն տուութիւն. վերս
տին ծնանի հոգին յորդիս լուսոյ
հօրն երկնաւորի. վասն" :

Ու ձայն մեծի զուարթնոյն և ի
հընդումն հրաշակի փողոյն. ուր հո
ղացեակ մարմնիւք մարդկան նորո
գին. յայնմ աւուր ահեղին յիշեա
տէ՞ սմբ և ըզմեր ըզննեցեակն.
և հանգս ընդ սուրբքս քո :

Յորժամ նշանս տերունեան ճառա
գայթի՞ք փայլել. և Թագաւորող
Թագաւորաց փառօք տէսանիս. յայնմ
աւուր" :

Յորժամ տեսան դատաստանի՞ն դը
նի. և դրպրութիւնըք հրաշնցըն
բանին. յայնմ" :

Այսօր գաբրիէլ ցընծութեամբ
երգեաց սըբօյ կուսին անետիս
բերկրեանց անեղով. ո՞ր ծնաւ ըզ
փրկիկի՞ն անձանց մերոց :

Նբաւելին երկնի և երկրի. ի կու
սակն արգանդէ՞ մեզ կեանք յայտ
նեցաւ. աստը՞լաւ այցելու մարդ
կան :

Յանաջնեթաց փայլումն լուսատե
սիւ աստեղն. մոգո՞ւցըն հետմեկով
նշանի՞ն ի ծընո՞ւնդ աստուած
որդւոյն :

Եւ յսօր ցընծան դառն հրեշտակաց
 ընդ համառաւիլ քո ի՛նչ յերկրի .
 ո՞րմէ լուսեղէն խորան երկնանքման
 եկեղեցի՛ սուրբ . ո՛րախ լե՛ւմա՞ր
 վե՛մ պատուական՝ հո՞վանի մեր և
 յո՞յս :

Ո՛ւռարձա՛ցիր հարսն անարատ ընթերց
 արկեալ վայել լապէս . զարդարեա՞ր
 հանդերձ փառօք և ե՛ւ ընդ առաջ
 ե՛րկնաւոր փեսային . ո՛րախ լե՛ւմա՞ր
 ամուլ բազմածին՝ ահա՞ փեսայն գայ
 առ քեզ :

Եւստանօր նորագեցաւ մեզ անազան
 մը՛կըրտութեան . յարգանդ մօ՞ր
 հոգւոյն յըղացեալ . ծնանել՛ով վե-
 ըրտին զհաւատացեալքս ի՛նչ քրիստոս .
 ո՛րախ լե՛ւմա՞ր անմայր յառաջնունմ
 ահա՞ որդին գայ առ քեզ :

Փառք հօր և :

Ո՛ր զամենա՞ ծնն տնժրինաբար կամա՛ւ
 յանձն առեր փրկե՛ւ ընդ մեղանորաց .
 վասն անձա՛ւ . խոնարհութեանը՛դ
 քե՛զ և մեզ ողորմեա՛ :

Ո՛ր խորհրդոց ես տէր աստուած
 անմահ . զծածկեալ խորհո՛ւրդ չա-
 րին ապականեալ վանեա՛ . ըզքե՛զ օրհ-
 նեմք աստուած հա՛րցն մերոց :

Ո՛ր ըզնախնւոյն աբրահամու գհան
 դէս . խորագոյնս ծանուցե՛ր անետեօք
 որդւոյն պատուեալ . ըզքե՛զ :

Ո՛ր շնորհես ծածկելոց յայտնի՞ գո՛ւ
 յո՛ւղաս արծաթոյ՝ զանհատանելիդ

մատնէր . ըզքե՛զ :

Ի՛զտէր ծրհնեցե՛ք ե՞ւ բարձր ա՛րա-
 ընք ըզնա յա՛ւտեան :

Ո՞քնակեալն ի՛նչ վե՛րին զօրսն ծած-
 կապէս խորհո՛ւրդ . քահանայքն հո-
 լոնեալ վաճառէին զաստուած . ե՞ւ :

Ո՞ր վասն մեր համբերեալք բանասար-
 կոին . կամու վաճառի՞ աստուած
 բանն . ե՞ւ :

Եւստուածածին երկնային դո՛ւռն աս-
 տուածային ձայնի՛ւն աւետարանէր
 հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ տէ՛ր
 ընդ քե՛զ :

Ի՛նչ քերովբէս բազմեալ ընդ հօր՝ անա՛
 պականաբար բնա՛ կել հաճեցա՛ւ ի՛նչ
 քու՛մ յո՛րովայնի . ուրախ :

Ո՛ր բոցեղէն սրովբէւք շըշափա-
 կեալ պահելը՛ . մյօսր ի՛նչ մե՛ջ մարդ-
 կան ի՛նչ գիրկըս հողեղինի՛ յայտնեալ .
 ուրախ :

Ի՛զքէն խորհեցան ի՛նչ չարութի՛ւն
 աստուած յա՛ւտենից . որ բանի՛ւ
 զարարածըս խորհրդով հիմնեցու-
 ցե՛ր :

Ի՛զքեզ որ արարիցէ ես մեծու-
 թեան անծաթոյ վաճառէին . յանձն
 առեր զամենայն համբերելով վասն
 մեր :

Ի՛զքեզ որ Թաղաւորդ Թաղաւո-
 րաց ի՛նչ ծառայէ դատապարտեալ . ըզ-
 ըզմեզ փրկեսցես ի՛նչ յանձնի՛ցն ա՛-
 ղա :

դամայ:

Եւ յսօր եկեալ կամաւ փրկին առ
ի՛ մանիկ յանօրէն ժողովրդէն:

Վասն փրկութեան հէթանոսաց:

Եւ յսօր մասնի՛ բանն ի՛ բանաւոր
հօտէ՛. և յառաջնոց դասապարտի
յանօրինաց ժողովրդէն: Վասն փրկ-
կու:

Եւ յսօր հօրն ըզտէրն դատաւար
տէ՛. և արծաթոյ վաճառի՛ անարիւն
արարածոց վան:

Եւ յի՛ ըրբանելէք այսօր տեսանելիք
յաշխարհի՛ ի՛ մէջ հմլեղնաց. արա-
րածք անարիւն ըսպանութեան խոր:
Հին զխորհուրդ:

Ո՛ր բանին իւրով զերկնս և զեր-
կիրոս հաստատեաց յո՛ղնէ գոյա-
ցուցեալ. վաճառի՛ այսօր դիւրագին
ընդ երեսուն արծաթոյ:

Ո՛ր յուդաս արտաւորելի՛ Երկնա-
ւոր վարդապետին սպանութեան խոր:
Հի զխորհուրդ. մասնելով անօրինաց
զի՛ խաչեցի ի՛ մէջ երկրի:

Կոնսն մեծի Հինգ շաբաթին:

()ըհնութիւն(ԼԸ):

Եւ ի՛ ԶԳՈՂՆ
երկնից մշտնջենաւոր հօր
ո՛ծրդին. ներգործեալ

իմովս ի՛ վեր քան ըզհրաշ. ծառայի
առեալ ըզկերպ անկողնպտելի առ
առաժութեամբն:

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զոտրս
լուանայ. զի զխոնարհութիւն ի՛ նո-
սա՛ արպաւորեացի. երրորդութեա-
նն գո՛ւ օթեման:

Բաշխէ զմարմին իւր և զարիւն ը-
նդ ի՛ ուխտ մնուանեալ. և յիշա-
տակ կամաւոր մահուան. մե՛րձեցե-
լցս ի՛ նա՛ սրբութեամբ:

Եւ զիւր լուսոյ և ճառագայթ ան-
շիջանի՛ լոյս. ի՛ լուսնա՛ լոյս
յանձն առեր զոտս աշակերտացն.
մաքրեալ ի՛ մէջ ըզմէգ խաւարին
խորհրդոյ՝ և լուսաւորեալ զմէզ:
Ո՛ր մարմնով և արեամբ քո ցուցեր
ըզթողութիւն մե՛ զայ. որ լոյս լոյս
պատարագիս ի՛ մեզ անծախապէ՛ս.
մաքրեալ ի՛ մէջ:

Ո՛ր քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր
յետ առաջնոյ քո. մահացելո՛ւ ցս ի՛
ճաշակման նախահօ՛ ծրն. մաքրեալ:
Ո՛ր ետ ի՛ յերկնս և ի՛ վերայ
երկրի. միսօր յանձն առեր լուսնալ
զո՛տս աշակերտացն. և զիս լուս-
քրիստոս ի՛ մեզաց խնոց:

Ո՛ր բարեբանիս յիմանալի զլուարթ-
նոցն. հաճեցա՛ր մարմնով պատարա-
գիլ. արա՛ և զիս արժանի աստուա-
ծային շնորհիդ:

Որոյ

Այլոյ ակնով քերովքէ՛ն ՚ի վերնատու-
նն բազմեցար՝ կենարար բաժակնւդ
ըզմէ՛զ փրկեցեր փրկեան և զիս յա-
ւիտենից ՚ի հրէշն:

Բրիտոն աստուած՝ որ վաղըն մեր
խնարհեցար ՚ի կամաւոր չարա՛ւրա-
նըս՝ լըւացէ՛ր զոտս անկերտացն ան-
սօ՛ր ՚ի սուրբ վերնատունն. աղաչեմք
փրկի՛ր զի՛ն ըմբան:

Այլ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ՝
և արբուցեր յանմահական բաժա-
կէն՝ սըրբոց քոյ առեքելոցն անսօր
ի՛ սուրբ վերնատունն. աղաչեմք
փրկի՛ր:

Մաքրեմ ըզմիտս և ըզխորհուրդս՝
զի և մեք հաղորդեսցուք սըրբու-
թեամբ. ընդ սըրբոց քոյ առեքէ՛ն:

Այլ վաճառ մեր յերկրի երեւալ՝
զամենայնն կատարեցէ՛ր ըսածքինա-
ցն. և յսօր կատարումն ըստուերա-
կան տօ՛նն ցն. որդի՛ծ աստուծոյ մի
ղորմեան:

Մարդ ճշմարիտ և գահուն անա-
րատ. որ գառապարտեցեր ըզմեղս ՚ի
մալմեմ. և յսօր խոնարհեցար ՚ի լը-
ւանալ զոտս անկերտացն. որդի՛ծ
Բան հօր և քահանայապետ ճշմա-
րիտ. որ զաշխարհակեցոյց ըզմարմնի
և զարեւոյդ քո բաշխեցէ՛ր յամա-
րեանն. և յսօր հաղորդին հոգեղէնք
աստուածային խորհրդոյդ. ո՛ր

դի՛ծ աստուծոյ ո՛ղ:

Զորմե սարսեալ սերովքէն ոչ ի՛նչ
խէրն նայել. և յսօր ՚ի ծառայի
կերպարմնս եղեալ նախադասեան
բանն. ճիշնեցէք ըզմա՛հ հոգեւոր եր-
գով:

Այլ զըստուերակերպն անսօր ճշմար-
տապէս կատարեաց. լըւանալ ըզմա
զմոտս աշակերտացն ՚ի սմարտանալց
թըշնամեցն. ճիշնե:

Այլ համագոյց ես հօր և որդւոյ,
անձառաքան բըղխումն ՚ի միշտ
եէն. և յսօր բըղխեցէ՛ր ջուր կեն-
դանի յերուսաղէմ. հոգի՛ծ աս-
տուծոյ որդի՛ն ըմբան:

Այլ անարշակից ես հօր և որդւոյ,
որով կենդանածնեալք ՚ի ջուրս մի
բարածք. և յսօր որդիս աստուծոյ
ծնանիս ՚ի ջուրց. հոգի՛ն:

Այլ փառակից ես հօր և որդւոյ,
բքնես ըզխո՛րս աստուծոյ. և յ-
սօր խորագէտս իմաստից զյվալս
աշխարհի արա՛յրեր. հոգի՛ծ աստուծոյ
որդի՛ն ըմբան:

Այլ երկայնամիտդ եմ տէր. քաղցր
և անոխակալ. հանգստ գոգի քո ծա-
ռայից. զի մի դարձցի՛ տնանկ ամա-
րեցեալ յամուրն ահեղ անեմին:
Օ յիշատակ հրաժարեղցն ՚ի հաճոյս
բեզ ընկալիս. և զուխտու մեր
ըն

Տդ

ընկալ որպէս զարեւին՝ զնախն և
զմբրահամուն. զի՝

Դ խնրանքում սիրողաց հանգուսցես
ըզմանայս քո. և զհոգիս նոցա դա-
սեսցես ընդ սուրբքս քո. զե՛րմի՛ն։

II ր յեութեանդ ես ընդ հօր և
սուրբ հոգւոյն անը՛սկիցեն որդի՛.
խոնարհեցա՛ր ՚ի հայրական ծոցոյ. մարդ
եղեալ մարմնացար ՚ի՛ կուսէն. բա՛ռ-
նար զ՝ զյաւթումն մահու յանցանաց
նախահօրն. քե՛զ Ե՞րգեմք ընդ զժրո՛ւ,
հրեշտակացն ՚ի մէջ հովւացն օրհ-
նեալ ես քրի՛ստոս նախայնութեան
բանդ։

Ե՛րսօր ծընար որդի՛ հօրէ՛ յառաջ քան
զյաւթեանս որդի. ճառագայթ փա-
ռաց և ծագո՛ւմն անուկնեւի՛ լու-
սոյն. ապողազուշակ տեսեամբքն
յայրն իջե՛վանի և ՚ի՛ մըսո՛ւր ան-
բանից բազմեալ. քե՛զ Ե՞րգե՛ն։

Թաղաւոր փառաց քրիստոս և արա-
րել բոլորից՝ աստուած հըզօր իշխան
հայր հանդէ՛րձեալ լուսոյն. մանձկ
երեւեալ այսօր անխորխորելի ՚ի յե-
ութեան. քե՛զ։

Ե՛րսօր ուրանցեալ ցրնձան երկը
նի՛ց բազմութիւնքն. ՚ի նաւակափոս
սուրբ՝ եկե՛օղեցւոյ. քանզի շորհե-
ցու մեզ քահանայապետ յաւթանից.
՚ի լուսաւորել զիւթուղիկէ՛ սո՛ւրբ
զեկեղեցի. փա՛սժ ուրք զալըստեան քո՛
տէր։

Ե՛րսօր սիւն լուսոյ հովանի ե՛ղև
ըմե՛կ ՚ի՛ բարձանց. քանզի Թաղա-
ւորն Երկնաւոր եկաւորի ՚ի սո՛ւրբ
եկե՛օղեցի. և զօ՛րք հրեշտակաց
ծաւալեալ տօնեին ընդ մարդկան.
փա՛սժ ուրք։

Ե՛րսօր քահանայաւոր ճըշմարիտ աս-
տուածային օրինո՛ւքն պատուեալ.
կանգնե՛ ըզքառանկիւն սե՛ղան խա-
լին. արժանապէս պատարագեալ բաշ-
խէ զմարմն և զարի՛ւրն տեառն. մաք-
րապէս մերձեցարուք փրկեալք նո՛ւր
Ժողովուրդք. և հայցեցէք ՚ի քրիստոս
զի շորհեցէ զա՛մ մե՛կ ընդ ե՛ր-
կայն սո՛ւրբ։

Փառք հօր և՛։
Ե՛րսօր վերստին նորոգեցա՛ք ՚ի յա-
նի՛ծից նախահօրն. ճաշակելո՛ւ զ
ըմարմն և զարիւն որդւո՛յն աս-
տուծոյ. ճրհնեցէք ըզնա՛ հոգւո՛ւր
երգո՛ւ։

I րսօր ՚ի հայրական ծոցոյ ծագեալ՝
հալածելով զխաւար մեղաց կենա-
լաւորդ յոյսանցեր այ՛օր զխորհուրդ
ընտրեալ քո աշակերտացն. ճրհնեալ
եկեալու ՚ի փրկութիւն մեզ ասոր
ւա՛ծ հալցո՛ւն մերոց։

Չ՞ըր օրհնեն զա՛ք լուսեղէ՛նք՝ զո՛ւ
տըս տաժանեալս լուսցե՛ր զանի՛ծիցն
մի րկացեալ ՚ի՛ մէջ ծածկելի. ըզ-
գե՛ստ ծառայի՛ սիրածար. ճրհնեալ եկ՛։
Ե՛րս

Ինսպականութեան անդիւր՝ զկենդա-
նարարիդ բաշխեցեր զմարմնսդ քո՝
նորոգելով ըզմահացեալսն յանցա-
նօք ի՛ պատրանաց թըշնամուցն՝ ծրհ-
նեալ եկեալ՝:

Եւ ցե՛ք ճանապարհ փառաց հօր և
պատկե՛ր բարերարութեան՝ որ ըզգե-
ցաւ յայսօր ըզգե՛ստ ծառայական կեր-
պի՝ ըզնա՛ ամենայն աղիւք ծրհնեցե՛ք
հոգեւոր երգով՝:

Ա՛յր անձառ խոնարհութեամբ ի՛ մաք-
րումս ոտից աշակերտացն՝ ըզմարդկա-
յին աղգի գընա՛ցս ուղղեաց ի՛ յեթ-
կենս՝ ըզնա՛ ամենայն՝:

Ա՛ր բաշխմամբ կենդանարար խոր-
հըդոյ՝ անապական ճաշակմամբն՝
հրաւիրեաց ըզմեզ յերկնից յարքա-
յութիւն զնա՛ն՝:

Օքեզ հայր յառաջ քան զյաւի-
տեանս՝ բարեբանեն դասք անմարմնոց
հրեշտակաց՝ ձայնիւ երգով գոչեն և
աղաղակեն՝ ա՛ծ աստուծոց և տէր տե-
րանց փրկիւն գո՛րով՝:

Եւ աբեցեր զքո միածինըդ մարմնա-
նալ ի՛ սուրբ կուսէն՝ և անարատ ծը-
նանիլ յորովայնէ անապական՝ բառնա-
լով ըզմեր նեղութիւնս՝ ա՛ծ աս՝
Եւ ո՛րհ.ք բարի յերուստղէմ երևե-
ցաւ հեթանոսաց՝ զի սրարի՛ն յաւի-
տենից տրգայ ե՛ղեալ յորդէգբու-
թիւն կենաց կօչ՝. աստուա՛ծ՝:

Ի՛րկօղդ ըզլոյս սրախն զօթոց՝
այսօր անձառ խոնարհութեամբ ի՛ վե՛ր-
նատունը՛ն խորհրդոյ՝ ըզգե՛ստ ծառա-
յի ըսեմածանի՛լ յանձն առեր՝ ծրհ-
նե՛մք զեկեալդ ի՛ կամաւոր շար-
շարա՛նս:

Ա՛րժամ երկրորդագէն գաւթ հրեշտա-
կաց՝ խոնարհեցա՛ր ի՛ լուանալ զուս-
հողեղէ՛նս՝ բըժ՛լ շէն և ա՛քօք ըզ
գա՛րյապարս նախահօրն՝ բըժ՛լ շէն
զհոգեւոյ խոյ զհիւանդութիւնս՝:

Ա՛ր ի՛ խորհուրդըս փրկական եկեղէնց
ւոյ՝ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմի՛-
նդդ քո՝. նորոգելով ըզմահացեալսն ի՛
ճաշակմանէ՝. հաղո՛րդս այսմ ընկալ
ըզմեզ միայն մարդասէր՝:

Ա՛ր անրակի զըն յեութեանդ Ե՛ս աս
տուա՛ծ՝. այսօր ըզգեցա՛ր ըզգե՛ստ
հոգեւէն ծառայի՛ր. ծածկելով ըզմե՛ր
կութիւնս նախահօրն՝ ծրհնեալ եկեա՛
լդ ի՛ փրկութիւնս ա՛ղգի մարդ-
կա՛նս:

Ա՛ր վերօրհնի՛ս ի՛ հրեղէն քերովեհից՝
այսօր եկի՛ր կամաւ ի՛ վերնատունը՛ն
խորհրդոյ՝. լուացե՛ր զաշակերտսն յօ-
րինակ վառն մեր՝. ծրհնեալ եկ՛՝:

Ա՛ր յաթո՛ռ փառաց նըստի՛ս ընդ
հօր՝. այսօր բազմի՛լ ընդ աշակերտ-
սն յանձն առեր՝. բաշխելով ըզ
մարմնս և զտրիւն քո սուրբ՝. օրհ՛ն՝:

Ա՛յսօր կանգնեցաւ աւազան մեկըր-
տութեան ի՛ թողութիւն մե՛ղանց
մե

գծ
n

ակ
մկ

մերոց:

Բ՛յսօր տէրն մեր լ՛ւանայր զոսս
աշակերտացն և պատիւիրէր զայս ա
սեւով:

Խ՛ի՛ոմն ՚ի՛ ձէնջ եղբարք մասնելոց է
զե՛ս ՚ի մահ և դրոշն յաշակերտացդ:
Օ՛այն լ՛ւեալ պետրոսի՛ն անարկէր
առ յովհաննէ՛ս հարցանել թէ՛ ո՛վ
իցէ:

Ի՛անրն զոր անաց յիսուս՝ տրամեցոյց
զեւր զաշակերտսն և խոզ վեցան ան
մէնէքեան:

Լիանն Ռծի ուրբախին:

Հեռուէ շարուն զայս աստ:

Բ՛յսօր ՚ի՛ կատարեալմն աստո
ւածային ընթերան նոր
ուխտի ճշմարտութեան
բո՛ւ ՚ի վերնատունըն խորհրդոյ տարա
մերթեալ յուդան ՚ի հօտէն իր
բուն ուստի՛ և զո՛ւ գանն անտուծոյ
զի՛ւեալ կամալ ՚ի մահ խաչի առ ՚ի՛
բանալ ըզմեղս անխաբար ի վասն ո
րո՞յ խնայեալ ՚ի մեզ քրիստոս կա
մաւո՛ր քո չորհարանօք:

Բ՛յսօր որ ՚ի հրէզէն զօրաց երկնից
միշտ փառաբանեալ երկրապագիս
բանդ աղօթելի՛ր առ հայր մաբմնով՝

ընկաւեալ ընդ հօր ըզքո՛ վասն իմ
զպահմանս՝ ուստի՛ կամալ կրեւով
զերկիւղ ՚ի՛ հրեշտակաց զօրանայիր՝
զօրացուցիչդ երկնաւորաց և երկրա
ւորաց՝ վասն որո՞յ:

Բ՛յսօր յառաջ նըշնակեալ հրամա
նն քո՛ կատարելու յաշակերտաց դասն՝
քանզի զհովիււրդ քաջ հարեալ՝ ցըր
ուեցաւ հօտն ըստ մարգարէ՛րն՝ որ
և կանգնար անկապելիդ ՚ի՛ յանա
յէ և ՚ի՛ կայխափայ դատապարտեալ
ի՛ ծառայէ ապտակեցար և նախատա
նաց թուք կէրպարանըդ հօր ըն
կալար ՝ վասն:

Բ՛յսօր ըզվեմն հաւատոյ՝ շարեալ
փորձողին խաբէութեան մարտ՝ ան
ի՛ քէն թողացուցեալ ըզմարդկայն
տրեմբութիւնս յանդիմանելով՝
և ան յոյս դարձի՛ մեղաւորաց՝ որ
դառնապէս արտասուելովն՝ ընկալաւ
ի՛ քէն երեւք հարցմամբ սիրոյն զե
րից ուրնցութեանցն ըզբժըշկիւ
թիւն՝ ընդ նրմի՛ն բժըշկեալ ըզմեղ
քրիստոս և շնորհեալ մեզ արտասո՛ւս
անպաշխարութեան:

Բ՛յսօր զոր յերկնային լուսեղինացն ա
հիւ պատուեալ բանդ անտըւած նը
սեմացեալ՝ և դասք եբրայեցւոցն զի
մանալի՛ ըյսդ ՚ի՛ գիշերին ջահլեք և
սուսերօք եկեալ ըմբռնել զանըն
բը՛ռնելիդ՝ վասն որո՞յ երկրապագեմք
ան

անճառելի՛ք խոնարհութեանդ .
 Այսօր զոր սերով բե՛քքն ծածկէին
 ըզգէմս յահե փառաց անստու՛մ
 ծովութեանդ . իսկ կորստեա՛ն նո՛ր
 դէ՛ն յո՛ւգաս . ի՛հ համբոյ՛ր մերձեալ
 նե՛նգովութեամբ . նըշանակ և՛ առիթ
 մահու անմահիդ . վասն՛ :
 Այսօր ընդ գերազայն տնօրէնու
 թիւնը՛դ քո ո՛րով անստուծոյ . հոյ՛ք
 անմարմնցը՛ն հրա՛ւն սեռիցն պա՛
 կուցեալ զարմանային . տեսանելով
 զանտեսանելի մատնեալ կամա՛ն ի՛
 ձեռը՛ս մեղաւորաց . վասն որո՛յ :
 Այսօր բարեկամք և մերձավորք քո՛
 հեռի եղեն ի՛ք . քէն քրիստոս . ծառա
 ցան և եղբարք քո՛ . և յուր՛ք գէրք
 պաշտօնցին . ուրք ի՛ դուրանց և ի՛ փա
 ղիսեցաց . և շուրջ եղեն շո՛ւնք բա
 զումք զնուո՛րք պիղատոսի՛ և հե
 րովէ՛ն . վասն՛ :

Իսկ շնի հետեալին () Բհու-նի-ն :
 (ԼԹ)

 Բ Ծ Ա Թ Ս Ի Ր Ո Ի
 Թեամբն մոեալ յո՛ւգա՛ն .
 զեւր ըզմե՛ծ ըզվար
 դասեան ընդ երեսո՛ւն անծաթոյ
 հըրէ՛նցըն մասնէ՛ր :
 Բնդ ո՛րում ես համբուրեցից ասէ՛

ըզնա՛ կալարուք . ո՛վ համբոյ՛ր նե՛ն
 գովութեան նըշան և՛ առիթ մահու :
 Սեբիացա՛ն յինքենէ զաստուածա՛
 յին սուրբ հոգին . և ըզգեցա՛ն ըզ
 անտանայ . որպէս զհանդերձ անկա
 ղելութեան :
 Ի՛գիշերին յորում մատնէ՛ր վերկի
 չն մեր ի՛ մահ խա՛ն . եւ ի՛ լեւառն
 ճիթենեաց . անթեղով զայս ասէ՛ր
 հայր անցն յինէ՛ն զբաժակս :
 Ի՛սկ անօրէն աշակերտին թողեալ
 ըզգով յերոյ նորա . և փութայր ան
 քահանայսն . ասէր ինձ զինչ կամեք
 տալ . զի մատնեցից ըզվարդապետն :
 Ո՛ր նշտիս ի՛ք քրովէս անստուծ
 բանդ . այսօր վասն մե՛ր խոնարհու
 թեամբ նըստար ի՛ լերինն ճիթե
 նեաց . ծրհնեմք ըզքեզ անդադար եր
 գով :
 Ո՛ր համագոյդ ես խմբելուդողդ հայ
 րե՛նի . անկերտաց քոց ծանուցե՛ր
 ըզխորհուրդ քո՛ գալստեանն . օրհ՛ն :
 Ո՛ր յամենայնց ես արանիչ և ըստեղ
 ծի՛չ կենդանութեան . այսօր ըզ
 ծածկեալ խորհուրդ երրորդութեա
 նըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ
 քո՛ . ծրհ՛ն :
 Ի՛զքեզ օրհնեմք որ բաշխող ես
 բարութեանց . և հայցեմք որպէս ի՛
 մարդասիրէ՛ . ընդ մօր՛ քո ընտրելոցն
 զեմանալի՛ անխաբհն :
 Ի՛ Ծ Գ Բ

Օ՛խ՝ դու ես տէր յորմէ հայցէր
մայրն հաւատով՝ հանդերձ որդւմ վը
սը՛րբեցելովք՝ ընդ աջմէ քո զեառս
և՛ յահեկէ՝ ընդ ո՛րս և մեք աղա
քմք՝ զի դա՛սեսցես ընդ սուրբքս քո։
Եւ դու բարձրեալ վերկիւն՝ որ վա
որն մե՛ր խոնարհեցա՛ր. արժանի՛ տրու
լ՝ զմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի
կենաց քոց ար՝ որով կացցուք յաջ
մէ քումմէ՝ ի՛ հանդերձեալ քում
գալստեա՛նն։

ՏԳ Սարափելի հոգւոյ նը՛ման՝ ահեղա
գո՛չ սաստիկ զմամբ՝ երեւցար ի՛
վերնատանն հոգիդ գասուն երկուտա
սան. մըք առ ի՛քէն մըկորտեցան
որպէս զոսկի հըն՝ մպրեցան. մա՛ք
րեա՛ ի՛ մէնջ ը՛զմէ՛դ մեղաց՝ և ը՛զ
գեցո՛ ը՛զ լոյս փառաց։

Եւ կեր յերկիր աստուածա՛բար՝ դա
տել զաշխարհս իշխանաբա՛ր. ընդ ար
դարութեան և՛ ընդ մեղաց՝ և ընդ
չարին դատաստանաց. բանցեր ը՛զդան
ճըդ ահիւթական պարգևս ետո՛ւր որ
դուց մարդկան. մա՛քրեա։

Ահա՛ ի՛ սիրոյ զտէրդ առաքեա՛ց յին
քն զանդամս իւր քե յողեաց՝ զեկե
ղեցի՛ իւր զմը շինեաց՝ եօթն սեամբ
քո՛ հաստատեաց. տը՛նտես ի՛ նմա եղ
զառաքեալն՝ եօթնեակ շնորհօք քո՛
զարդարեաց. մա՛ք։

Եւ ազաւոր անմահ. արարի՛չ յաւիտե
նից. մարդասի՛րութեամբըդ քո՛ խը

նայեա՛ յանձնըս մե՛ր. ստեղծի՛չ կեն
դանեաց և հանդուցի՛չ նընջեցեւոյ։
Ի՛խաչին բեւեցար. զմահու լուծե՛ր
զիշխանութիւն. յաւիտենից ըզնընջե
ցեալն վերածեր յանմահ ի՛ կեանս.
ստեղծի՛չ։

Եւ բռնաւորաց քոց աղօթիւք՝ միշեա՛
լ զմե՛ր ըզնընջեցեալն. յորժամ գայ
ցե՛ս անձա՛ռ փառօք՝ հատուցանել
մարդկան ըստ գործս. և՛ մեր նընջե
ցեւոյն շնորհեա՛ դասի՛լ ընդ սուր
բքս քո։

Եւ զքեզ կոյս և մայր և բնակարան
աստուածայի՛ն ներմարդուէն. գո
հա՛բանեմք և՛ վերծընեմք՝ զեղեալ վը
կօղ կենդանութեան անգի մարդկան.
Վասն որոյ զքեզ աստուածա՛ծին և
կոյս՝ բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին
փրկի՛ն մե՛րոյ։

Եւ նուդըն հօր և՛ հին աւուրց ան
ժամանակն յաւիտենից. ժամանակաւ
յորովայնի քո՛ւմ բնակեցաւ և ի՛
հօրէ ո՛չ մեկնեցաւ. վասն։

Եւ նեալ ի՛քէն ի՛ խաչ ելեալ և՛ ի
յաթոռ փառաց ընդ հօր. անարդեալ
ի՛ մարդկան փառատրութեամբ. եւ
ութեամբ երկրպագեալ. վասն։

Եւ զքեզ ո՛չ միայն որդիք մարդկա
ն և՛ վերին զօրութիւնք. դասք ան
մարմնոց հոգեղենաց հրեղինաց զը
ւարթնոցն և՛ հրեշտակաց. գո՛հաբանե
և՛ վերօրհնեն և՛ փառաւորեն ըզմայ
րի։

և զաղտնին փրկ' :

Եւ պաւնեցաք ՚ի խնչ քո՝ արարիչ յաւիտենից . որ ետմէր մեզ պահապան յաղթող ընդ դէմ թշնամւոյն . աղաչեմք սովաւ փրկիլն պահպանեալ զանձինրս մեր :

Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մե՛ր ելեր ՚ի խնչ . և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին աշամայ՝ ա՛մ :

Ի՛րմէս սուրբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ . զոր տեսեալ այոյն պը՛ղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի . աղաչեմք :

Ղազար . Թշնամի՛ն ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին . և ՚ի յահէ՛ փառաց նորա կործանեցաւ յանդուգս երկրի՛ . աղաչեմք :

Եւ ըրկիրք ցընծային և երկիրս ուրախանայր . քանզի փրկիչ ցուցաւ նք՛ խաչն և լուսատու տիեզերաց՝ աղա՛ :

Փառք հօր և :

Ս՛ղոմեալ հըրէ՛իցն կըշտեցին արծաթ բազում . մոեալ տարան առ պիղատոս փսեն ՚ի խնչ հանն ՚ի խնչ . զէ հայհոյի՛ն է օրինաց :

Զեր յե՛րկնից անըսի՛ զեն որդի . ՚ի հողեղէն ՚ի բնութենէ մարդկան ըզ չարարանրս յանձն առե՛ր . օրհնեմք ըզ քե՛զ ո՛ր էր՛ր յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս :

Ո՛ր ասացեր բանի՛ւ լինել ամենայն երկրի . ՚ի յե՛րկրի՛ յատենի կացեալ տեսանելին արարածք . օրհն՛ :

Յորմէ գո՛ղան զըստ թուոյք երկնից՝ .

այսօր եկիր կամաւ ՚ի խնչ գե՛ղար . դեամբն խոցեցա՛ր . օրհն՛ :

Ի՛շտ եր օրհնեցէ՛ք բարձր անբե՛ք յաւիտեան :

Եւ զենաւորն գե՛ղարդեամբն յարձակեալ . խոցեա՛ց զկող կենարարին . բարձր անբա՛ :

Ո՛ւստի աղբււր կենդանարար բը՛լ խեղ . լը՛ւս՝ ց զտիեզերս ՚ի մէջաց . բարձր՛ :

Եւ յա՛ լուսոյ մոյր՝ և կենարար բանին բնակա՛ ի՛րան . քեզ երանիցեն աղօ . և աղի՛նք անկնայն :

Ստե՛ղծողի՛ն մայր և հընութեան կերպի նորոգո՛ ի՛ր ղե՛ն . քեզ եր՛ :

Եւ յս ծագե՛ցաւ ՚ի քէն նրստելոցս ՚ի խաւա՛ իրի . քեզ :

Եւ կեալ ՚ի փոփոխութիւն անգի մարդկան . ՚ի ծառայէ՛ յանձն առնու նորին ՚ի դատաստան . համբ՛րելով վասն ըզմեզ յկեցի՛ :

Ստանեալ պիղատոսի՛ որ զմահապարտ . ՚ի յաննայէ՛ և ՚ի կացեալոց դատապարտ . զ . համ :

Կացեալ ՚ի յառա՛ երկրորդ ադամ . վասն առաջին ադամոյ պարտեացը՛ն թողութեան . համբ՛րե՛ :

Ո՛վ ըսքանչելի՛ և տեսիլ ահաւոր . շարարչն երկնի՛ և երկրի՛ . մյսօր տեսաք ՚ի խաչին :

Տեսեալ ըզտերն ՚ի խաչին . խաւա՛ր երեսն

բանիւ վարդապետեաց՝ այսօր գործով
ըզձայրագոյնն՝ եցոյց յինքեան զխոնար
հուծիւն. սպասաւորեալ հողելիւնաց՝
այն որ անտէսն է հրեղինաց՝ տարեալ
պաշտօն իւր ծառայիցն՝ այն որ պաշ-
տին ՚ի սրովբէից ։

Եթէ տէրս ասէ էից՝ և վարդապե-
տըս բոլորից՝ զաշակերտացդ և զծա-
ռայից՝ զտըմալուացի ՚ի հնոյ աղտից՝
միմեանց և դո՛ւք համաբնութեամբ
ցուցէք ըզնոյն խոնարհուծիւն. բարձ-
րացելոյն ՚ի կործանումն և անկելոյ
բնութեանդ կանգնումն ։

Օ՛ր մաքրեցե՛ր յաւազանին մաքուր
ձեռք զորս նոցին՝ և ուսուցեր
խոնարհութեամբ՝ յաղթող լինիլ չա՛ր-
հարարին. և զնձ լուս զտիղմին մե-
ղաց՝ աղաչանք սրբոյ գընդին. և
ըզգընացս ուղղեալ զտին խոնարհու-
թեամբ ելե՛ւք յերկրնս ։

() Եթէ ։ Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

սածինն անսէր մեաւոր՝ զանապական և
զհոգեւոյ՝. ընդ ոչնադինն արեանն
ո՛ւխտին՝ ետ մեզ զարիւնն իւր ո՛ւխտ
կրկինն. և եղեգան գառնագունին փո-
խան ըզվարս աստուածայի՛ն ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։
Եւսարան ըստ Յօհաննու ։
Են ամէն ատէ՛ Յեզ՛ ։

(Օրէի: Լէւոնարան ըստ Վ Կառն :)

Մէրջեյա- ոսն Բաղար:

Անանու սիրոյն յիւր սիրելեացն
լզարտմութիւնն փախտեաց. Թա-
ցեալ պատառ տայ յովդայն նըշա-
ւակեալ զգոյժն մատնիչ. զոր առեալ
և մերկացաւ յաստուածային հոգւոյն
հաղհաց. մատնեցաւ նախաշարին՝ ընդ
մատնութեան վարդապետին:

Պայրագոյն լուսոյն զըրկեալ լիսաւ
բառէն արտաքս ելեալ. տէրն յայտ-
ներ լոյս եղելոցն ըզգայթակղին ի
գիշերն. պետրոս խօսէր խրատուսել
և կըշտամբիւր հաւատարմ. զիւրն
յաշխարհէ զփոխելն ապեր և ըզգա-
լուստ հոգւոյն պատմէր:

Կեդրոնեան յաջնկոյս ձորոյ ի վեր
նատւնն ել խորհրդոյ. եմուտ պար-
տեզ ընդ պարտիզել եմոյծ զազամ
յոգին դրախտին. մուծցել և զմեզ
տէր ընդ նրմն ուստի հանել նախ
զառաջինն. զի ժառանգել ըզհայրե-
նին տրժանասցուք մեք վերջստին:

Հոգայր ըզկրկեցն տըրամաբար ե-
րկնն եղեալ առանձնաբար. փրկել
զաշխարհս հոգիս յոժար բայց է բը-
նութիւն մարմնոյս տըկար. ոչ ոմն ու-
ժեղ և զօրեւոր և ոմն անզօր վը-
տանգաւոր. այլ մի և նոյն գոլ մի

աւոր՝ կըրէր ըզկիրսն կամաւոր:

Չաջիւ մաղթէր աղթական վասն
իմ առ հայր իւր էական. ծովնըր դէր
խոնարհական որով կըրկնի ծուր
ամենայն. եթէ փրկել մարդկան
հանր է առանց մահու իմ որ գրեալ
է. բաժակ մահուս յինէն անցցէ
մէ իմ կամաւ այլ քոյր տեսցէ:

Վ զեալ յերկիր զբոսանց հոսման
որոշաձե կայրի վիժման. ի զօրանալ
հրեշտակ մեք ձեռն զօրինական գիւրն
ըցեալ. զի կատարեալ էառ զընու-
թիւն աստուածն բան ըզմարդ-
կութեան. պարտ էր զերկիր և
զարժտութիւն յիւրովն կրել
տնժեհութիւն:

(Օրէի: Լէւոնարան ըստ Սաղմոսի:

Լա առ ցնսսա:

Մոռալն թափառաց էին որ ըստ
բնութեանքս մարդկային. տաղնասե-
ցար ի գիշերին աղթեցեք առ հայր
յերկնն. ծագեալ ի մեզ բզ լոյսդ
երկնային և փարատեալ զերկիր չա-
րին. մատուց հոգւոց մեր և մարմն
յերկիր քո սուրբ բեկեռեսցի:

Մեք ձեալ յուզան որ մատնելոյ հան-
դերձ գատն փարիսեցւոյ. անկան
նրման ստորանկեղցն որ յախտեան
չէն կանգնեցոյ. յուրա նենդու-
համ

համբուրելով առիթ մահով նշան
տալով. փոխան սիրոյ զնա մփսնե-
լով չար ընդ բարւոյ վըճարելով:

Հայնժամ առ գնւթ սիրոյն պէտրոս՝
ըզժառային անուն մարտոս. եհատ սու-
սերբ զականջն աջոյ՝ որ զի լուա-
տեառն իւրոյ. իսկ տէրն մեր. բրա-
զմպէս՝ յունկրն մերձեալ բըժըշկա-
պէս. առն զժողոջ պատուած պպէս՝ զոր
նչ տեսին կուրծքն հանդէս:

Ի՞նչ հօտին փոքու ցրուեալ քան,
զի զհալէւն քաջ հարեալ. պետրոս
միտն ըզհէտ երթեալ ՚ի յաղկանե-
վեմն շարժեալ. ինչ շանակեալ հաւն
խօսեր՝ առ ՚ի պետրոս տէրն ակնար-
կեր. զբանն յիշէր դառն արտասուէր՝
ի գլորմանէն գարձեալ կանգնէր:

Ինչո՞հեալ վեմն եկեղեցւոյ զոր
պահեցեր ՚ի հոսելոյ. և կանգնեցեր
ի գլորելոյ վասն սրտիւն արտա-
սուելոյ. կանգնեալ և զին տէր ընդ
նը՝ մին ՚ի գլորմանէ՝ սայթաքողին. տա-
լով ապա յորդ արտասուս և ջուր
նրման ծովէ գլխոյս:

Ո՞վ կամաւ զանկապէլն կապեալ
ըզձեռն արձակողին. ՚ի յապարանսն
ամսէին կոյիափայ և աննային. ծա-
ռայն լերեւն այն ապտակեր՝ յորմէ
սրտիւնն Բեաւորողէր. Թուք արձա-
կեալ պիղծ բեւոնայն յայն ո՞ր
կուրին լոյս ծագեաց Թքոյն:

(Ընէ : Լեւոստան ըստ Ստեփան:

Հայնժամ առ յնոս :

Սըր կապանաց մարդկան լիճիլ:

որ կապեցա՛ր ընդ կապելոյն. զնա արձա-
կեա յինքնակապէս՝ մեղաց կապից դը-
ժոխայնոյն. ո՞ր ընդ մեղծք պարտա-
ւորին կացեր անմեղդ ՚ի յատենի.
յորժամ փառօք գպս հայրենի մի դա-
տեսցես զնա ընդ նոսիւն.

Պատկառանք հինն ադամոյ՝ որ ձա-
ղեցար վանքն նորա. ջնջեա զամօթ
մեղաց լըբին՝ որով զերեսս իմ
ծածկեցին. ո՞ր ներեցեր չար ծա-
ռային՝ ամել ձեռով քեզ ապտակին.
հար ուժ գնակի զընդուն չարին՝ որպէս
և զնա եհար ուժ գլխն :

Չա՞հըն լուսոյ յառաւծտին ՚ի յուր.
բալժուն հնոյ զատկին. կայր առա-
ջի գառաւորին ծառայն նրստեր ՚ի յա-
տենին. ՚ի հարցանել պիղատո՞սի տէ-
րն ո՞չ առնէր պատասխանի. զի կան
խասաց գիրըն լըցի՝ եղէ ես մարդ
որ ո՞չ խօսի:

Պատկառան գառք զնուրաքն արկին
հանգերձ նախասանայ. այնմ որոյ
զգեստն է լոյս փառաց՝ իբրեւ զօրոյ
զինքեամբ արկած. ՚ի ծուներ իջեալ
կասակէին՝ զգլուխն եղեգամբ հար-
կանէին. պըսակ ՚ի փշոյ բողբէին
ըզ փուշ մեղացն բարձրոյն:

Սոսկալին սերով զբէլից՝ բառնայր ին
քեամբ ըղձնայտ խաչին՝ մինչ ի՛ տեղի
գողգոթային՝ յորձամ եղեալ մարդն
առաջին՝ Ետուն ընկել գինի զմը
սեակ և կերակո՛ւր լեղեալ խառ
նեակ՝ որով զպըտողն դառն ճաշակ
փոխեաց մեզ քաղցր և անխորժակ։
Սեմականքն զարհմբեալ տեսին
ըզտէրն մերկացեալ՝ և ըզջանդերձ
սն բաժանեալ պատմուճանին վիճակ
արկեալ՝ ըզճեռան և զմտն ծակե
ցին՝ ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայ
նին՝ ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմա
տուանն որ գրեաց ի՛ տախտակին։

(Դ) ընդ Եւսեբիոս ըստ Ստրաբոնի։
Իսկ նոյա կալեալ։

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք
ընդ ոտից ընթանալեաց՝ փայտընդ
փայտի դման պըտող՝ կեանք ընդ
մահու փոխարկելով՝ ի՛ մէջ երկուց
անօրինաց կայր մերկացեալ տուօղն
օրինաց՝ զոր ոչ տեսին աչդն կուրաց
բաց ի՛ միոյն անազակաց։
Ի՛նչպէ՛ց արեգականն՝ ըզտի՛ւն արմր
գիշերանման՝ զըտուէրն քոզ արկ
մերկութեան՝ զի մի՛ տեսցէ ակն ան
արժան՝ ի՛ մէջ օրեայն նրսեմացաւ
յորժամ աղամ մեղօք մեռաւ՝ ի՛
յիններորդն ի՛ լոյս դարձաւ՝ յորժամ
մահուամբ մահն լուծաւ։

Յօգէր արածսր ցաւագին մայր

տեսան որ կայր մերձ ան խաչին։

յորժամ լուսէր ըզժամբուն բարբա
ռելոյ ի՛ւր միածնին՝ Ետուն քացմիս
խառնեալ լեղե՛ այնմ որ բղետաց
գետ յագենի՝ և ի՛ վեմն վըտակ
բարի արբոյց տոհմն դառնացող։

Ի՛նչեալ յերմորդ ժամու օձին ըզ
միտըս նախնույ մօրն եւային՝ ի՛ վեցն
անկեալ մարդն առաջին հաւանական
բանիւ նորին՝ ի՛ սոյն ժամու տերն
ի՛ խաչին զի քաւեսցէ զմեղըս նո
ցին՝ և յորժամ ել աղամն հին եդ
զմազակն ի՛ մէջ դրախտի։

Փաթելե՛ բարբառ ընդ իմ ելե ելե
ան հայր գուէր՝ զհոգին կամաւ
հօր աւանդէր՝ զհոգի՛ս մարդկան
նոյն ընծայէր՝ երկի հիմամբք օս
սանեցաւ և վարացոյն ընդ մէջ
հերձաւ՝ վեմբ ի՛ յինքեանց պատ
ռեցան և գերեզմանք մահու բացան։
Ի՛նչպէ՛ց ի՛ սքանչելեացս աստուած
մարմնով վասն իմ խաչեալ՝ մերով
բնութեամբս մեռանի՛ տառուած
անմահ խոտողանի՛ կըրկնալըտակ
կողն անդերբք՝ եկեղեցի իւր հաստա
տի՛ ջրովն մաքրի՛ զարիւնն ըմպի
զորդի ընդ հօր փառաւոր։

Նրէն Լորդ Գծի Ուրբառ
Յերեմի:

Զորդ զտիեզերաց քր ըզ
գեցուցէր մեզ ըյս փա
ռաց. արկար ըզ քե ՚ի ղին
ուրաց քղամիտ կարմիր նախատանաց.
մեղեան յինէն գըուրձ մեղաց ըզ
տըրտմագիւնն արեամբ ներկած. և ըզ
գեցո՛ զուրմիտակն ըզպատմութեանն
իմ զպատճին:

Ի՛րկնաւոր Թաղաւորիդ ՚ի ծուր
իջեալ խնդ առնէին. ծածկեալ ըզ
գլուխդ կը՛ռփէին և եղեգամբ
հարկանէին. և զիմ անկեմը մինչ ՚ի
գետին ՚ի հնազանդե՛լ կամաց չարին.
մի Թուղուցուս խաղալ սովին այլ
կանգնեցես զիս վերըստին:

Բամեալ բոլ ըզդ քո մարմին յետ վը
ճըռոյ դատաւորին. սոստիկ էառ զհար
ուած գանին վասըն գանից նախա
տեղծին. զիս որ յոտից մինչե ցը
գլուխ ցաւօք նեղիմ անհրնարին. ա
ռողջացո՛ դարձեալ կըրկին որպէս
շորհօք յաւանդանին:

Արբաթայլ պըճնեալ զարդուն զոր
զգեցուցէր ահարոնի. փոխան պըսակ
ի՛ փշից եղին մըշակք այգւոյն իս
րայէլ. ըզփուշ մեղաց հանցես յի
նէն զոր յի եհար իմ Թշամին. և
ողջացո՛ զիս յաւանդան վերին զի սպէք
մեղացն ջնջեսցին:

(Երէ : Նեպարան ըստ Ստեփանի :
Իբրեւ այդ էղէ :

Ետուն ընկե՛լ քեզ ըզլէ՛ղին և
զհացան ՚ի ծարաւին. արեւը կա
մառ զի քաղցրասցին ճաշակք պըռ
ղոյն դառնագունին. ըզդառնու
թիւն Թիւառորին զոր ՚ի մատունս
հոգւոյս արկին. հեքքեմ ՚ի բաց հան
դերձ սովին և քաղցրասցի սէր քո
ի սիրին:

Ստեղծեալ ծառայ մահաբերին այն
որ բուսաւ ՚ի մէջ դրախտին. փոխան
բարձեր ըզփայտ խաչին ՚ի գողգոթա
հաներ տեղին. զիմ առ ՚ի մեղս ան
կեալ զոգի և ծանրագոյն բարձօղ
բեռին. բա՛րձ ՚ի յուսոյդ ըստ ոչ
խարին հան ՚ի յերկինս յուխտեալ
տեղին:

Ի՛ յուրբաթո՛ւ ժամ երբմըղին բե
ւեռեցար տէր ՚ի խաչին. լուծեր զկա
պանս նախաստեղծին և կանպեցեր ըզ
Թշամին. զիս տմբացո՛ ընդ հովանեաւ
կենդանարար քո նըշանին. և ՚ի ծա
գեին յարեւելից լուսաւորեալ լուսով
նորին:

Ի՛ րանեալ աւազակին բացեր ըզդու
ուն անդին դրախտին. ըստ հաւատոյ
որա՛ն նորին կատարեցեր ըզննդըե
լին. տմբ և ի՛նձ տէր ընդ նըմին
լըսել ըզնմյն պատասխանին : անյօր
ընդին իցես յողին ՚ի հայրենիս քո
Ի՛

առաջին:

(Օրէի: Աւետարան ըստ Մարկոսի:
Եւ Վարդապետ:

Բարբառելով զեւրեւնէն հիմուհք երկրի տատանէին. և վարդապետ հին ծրինին վերո՛ւստ ՚ի վայր պատուէին. անդ ընդ վեմանց որ շարժէին շարժեալ զանշմբ սիրտս ՚ի բարին. ընդ պատուել վարձագուրին զիմ պա՛տուեալ ըզգիւր պարտին:

Արեգակն լոյս քօղ անկեալ խաւաւանայր միջօրէին. և գերեզմանք բանային մարմինք սրբոցն յառնէին. ընդ խաւարել լուսաւորացն մաքրեալ յիւնէն զգործ խաւարին. ընդ մեռելոցն որ յառնէին կանգնեալ զմեղօք մեռեալ հոգիս:

Եւ որ սիրոյ պատուիրանին գործով ըցծղ եղէր բանին. աղօթելով առ հայր յերկինս թողով ըզմեղս որ ՚ի խաւին. ինչ որ հոգւոյն հաւատացեալ երկրորդագիւմ քեզ միածին. թո՛ղ ըզլուծոււն հրամանին մի յիշեցին մեղքն առաջին:

Սարսեցին սանդարմեաք ՚ի յաւանդելն առ հայր զհոգիդ. որ ՚ի դժոխս իջէր ներքին ՚ի բանդ մահու և խաւարին. կապեալ զիշխանն մահածին. հաներ զհոգիսն որ ՚ի բանտին և զիս հանցէս տէր ընդ նոսին բանտէ մեղաց անշամբ զիշին:

(Օրէի: Աւետարան ըստ Մարկոսի:
Եւ Իբրեւայէ եւ:

Աղբերացն անապական որ յետ մահուն անմահարար. բողոքեալ ՚ի քէն վրտակ կրկին ՚ի նորոգումն կողածնին. բայց ըզբերան իմ յարբուցումն քո արեան կենարարին. լուս գարձեալ յաւանքանին թէ ոչ չսորհօք այլ արտասուօք:

Յանմահիւր մեռանելոյ զմեռեալ հոգիս կենդանացո՛ւ թաղմամբ ՚ի նոր գերեզմանի զթաղեալս ՚ի մեղքս վերածեալ. ՚ի գբի ներքնումն իջանելով ՚ի գբոյն մեղաց վերաբերեալ. ՚ի ստուեր մահու քո բնակելով լուսաւորեալ և զիս հոգւով:

Արա իմ առ քեզ աղաարկէ բան որ ընդ հօր իսկողբանէ. որ կամաւոր վասն մարդկան կրեցէր մարմնով զայս ամենայն. ինչ լրտելի պա՛ւ ըզնայն յարբայութեանդ. քո կոչման ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեան:

(Օրէի: Աւետարան ըստ Յովհաննոսի:
Եւ Եղիսաւ տուալ ասնէին:

Կանոն Թագաւորի թաղման:
Տեառն:

Օրհնութիւն (Ե):

ԵՐԳԵԻՆՍՈՒՆ
ամենեցուն անցնի իրնդ ընդ պարզեալս ՚ի պիղծմանս և արեւոյն ըզլուս որպէս զբնոյց հայ

ւանիւ պատիւ ի՞ յովսեփայ:

Ի՞նչ անատո՞ւն ամենեցո՞ւն այսօր՝ դը-
նի՛ ինոր գերեզմանի՛. և՛ գանձն ան-
մահու թեան կրնքի՛ մատանեալ քա՛-
հանայիցն:

Ի՛նչ արածո՞ց փրկութիւն քրիստոս այ-
սօր՝ եղա՛ւ ինորափոր վի՛մի. զոր
օրհնէ՛ն զօրք երկնից երգո՛ւլ՝ պահ-
պանի՛ ի՛ զինուորացն:

Ի՞նչ անին՞ յաւիտենից քրիստոս այ-
սօր՝ խնդրի՛ որպէս լմեռեալ ի՛ պի-
ղատո՞սէ. և մերկութեան ծածկոյթն
անդամայ՝ յանձն անուու պատի՛ւ ի՛
յովսեփայ:

Ի՛նչ անահու թեանց՝ տըւող քրիստոս այ-
սօր՝ ի՛ հոգի մահու խոնարհեցա՛ւ. և
բնակեալն ի՛ լոյս յանմատոց՝ թա-
ղեցա՛ւ մարմնով ի՛ սիրտ երկրի՛:

Ի՛նչ գա՞կն արդարութեան քրիստոս
այսօր՝ եղա՛ւ ի՛ գբի՛ ստուերականի՛.
և փառացրն հօր ճառագայթ ծած-
կեցա՛ւ վիմո՛ւլ ի՛ մէջ երկրի՛:

Ի՞նչ ասածին՝ մարմնով քրիստոս այսօր՝
դընի՛ ի՛ կոյս գերեզմանի՛. և լուծի՛-
լըն երկնաց դժո՞ր խոց՝ մատանեալ
կրնքի՛ քահանայիցն:

Ի՛նչ թուն բնութեամբ՝ արարի՛ցն ամե-
նեցո՞ւն այսօր՝ նընջէ՛ ի՛ մէջ մահա-
յե՛լոց. որ պահէ՛ն զխորայել անքո՞ւն
պահպանի՛ ի՛ զինուորացն:

Ո՛ր Թագաւորդ ես Թապաւորաց

քրիստոս՝ ի ծառայէ դատապարտեալ.

համբերելով վատն մեք՝. երկայնա-
միտ տէ՛ր քեզ փառք:

Ո՛ր պատուական խաչուրդ քո քրիս-
տոս՝ և սո՛ւրբ արեանըդ քո հեղմամբ
կեցուցանել ըզմէ՛զ կամեցա՛ր. եր՛:

Ո՛ր մարդասիրապէս վասն ամենեցուն
ամենայնի՛ համբերեցե՛ր. և ի՛ մահու
ըզմահ կոխեցե՛ր. եր՛:

Ի՛նչ ծաթ սիրութեամբն մոլեալ յո՞ւ-
դա՛ զիւր ըզմէ՛ծ ըզլարգայտեան ընդ
երեսո՞ւն անծաթոյ՝ հըրիւնցըն մատ-
նէ՛ր:

Ի՛նչ ո՞րում ես համբուրեցից տէ՛-
ըզնա՞ կալարո՞ւք. ո՞վ համբոյ՞ն նե՛ն
գութեան նըշա՞ն և՛ անթի մահո՞ւ:

Սե՛րկացա՛ւ յինքենէ զաստուածայի՛ն
սուրբ հոգին. և ըզդեցա՛ւ ըզսատա-
նայ. որպէս հանդերձ անկաւ զիւ-
րեա՛ւ:

Ո՛ր նըստիս ի՛ քրովբէս աստուած-
բանդ. այսօր վատն մե՛ր խոնարհու-
թեամբ նը՛ստար ի՛ լըրի՛նն ձիթե-
նեաց. օրհնելք ըզքեզ անդամդ ար-
երգո՛ւլ:

Ո՛ր համագայդ ես խո՛րհըրդոցըդ հայ-
րե՛նի. աշակերտաց քոց ծանուցե՛ր
ըզխորհուրդ քո՞ գալըստեանն. օրհ՛:

Ո՛ր ամենայնց ես արարիչ և բառեղ-
ծի՛չ կենդանութեան. այսօր ը՛զ
ծածկեալ խորհուրդ երրորդութեա-
նըդ

նոր յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ
քո ծրհն:

Տգ Եւ յայն և նրման հօր և ռըդւոյ՝ հոգիդ
անեղ և հաւաքոյ՝ բղխումքն հօր ան
բննաբար՝ առօղ յորդւոյ անձառով
բար՝ ի՛նչ Լերնատունն այսօր ի՛ջեր՝
հոգիդ շորհաց քոց արբուցեր՝ ամբ
բո և մեզ ողորմութեամբ՝ ի՛նչ բաժա
կէ՛դ իմաստութեան:

Եւ ի՛նչ ստեղծօղ անարածոց՝ որ շք
ջեր ի՛նչ վերայ ջրոց՝ նայն և ի՛նչ ջր
ուն տաղանին ի՛նչ շորհել մեզ քո՛ւմ
հակցին՝ գը՛գուես սիրով աղանա
կերպ՝ զմարդիկ ծնանի՛ս աստուածա
կերպ՝ ամբբո և՛:

Ի՛նչ բուն վերնոցն իմանալեաց՝ և ըս
տորին անոր ըզգալեաց՝ որ մարգա
րէս տաս ի՛նչ հոգւոց՝ և առաքեալս
ի՛նչ ճը՛կնորսաց՝ աւետաւոր ըզմաքսա
ւորս՝ քերով բանի քո՛ւմ զհալած
ղ՛ւ՛ ամբբո:

Ի՛նչ ձայն փողոյ գաղստեան քո՛ տէր
առնանցն հոգի՛ք զալթիցեն՝ կո՛ւմ ի՛նչ
դատաստանի՛ քում քրիստոսն անար
ւած մեր:

Յորժամ հնէ՛ք բարբառն ահագին՝
և հարկանի փո՛ղ յարութեան մերոյ՝
և մե՛ք գոչելով ասեմք փառք դա
լստեան քո տէր:

Յորժամ առնէս հասուցումքն տէր՝
և աւրբք ք պարծեսցին ի՛նչ քեզ՝

և մեզ շորհեցե՛ս փրկի՛ն կա՛ւ ի՛նչ
յա՛ջմէ քումմէ:

() քեզ հայր յառաջ քան զյաւի
տեանս՝ բարեբանեն դասք անմարմնոց
հրեշտակաց՝ ձայնիւ երգով գոչեն
և աղաղակեն՝ անստուած անստուծոց
և տէր տէրանց փրկի՛ն գո՛ւմ:

Եւ առաքեցեր զքո միածինը՛դ մարմնա
նալ ի՛նչ սուրբ կուսէն՝ և անարա՛ն
ծնանիլ յորովայնէ անապական՝
բանալով ըզմեր նեղութիւնս՝ անս
ուած ան՝:

Եւ նորի՛ք բարի՛ յերուստղէմ երևե
ցաւ հեթանոսաց՝ զե արարի՛ն յաւի
տենից տղայ եղեալ յորդեգրու
թիւն կենաց կոչէ՝ աստուած:

Եւ զ՛ւս սուրբ հաւատոյ և փայտ
կենաց մարդկան յայտնեալ՝ զոր տե
սեալ այսուն պը՛ղծոյ կործանեցաւ
անկանգնելի՝ աղա՛:

Եւ զաղացաւ թշնամի՛ն ընդ յայտնիլ
սրբոյ խաչին՝ և ի՛նչ յաչէ՛ փառացնորա
կործանեցաւ յանդուռդս երկրի՛ն
աղալեմք սո՛:

Եւ ի՛նչ կինք ցընծային և երկիրս ու
րախանայր՝ քանզի փրկի՛ն ցուցաւ
սուրբ խաչն և լուսատու փեղե
րաց՝ աղա՛:

Փառք հօր և՛:
Յը՛նծութիւնն արթածոց քրիստոս
այսօր՝ արտասովորպէս մեռեալ ի՛նչ
սը տմարգէ՛ցից քո՛ տէր:

Հուլիան խնդրեց ի՛նչ զգաստի՞ցն ի՛նչ
 զաբերից։

Օրհնեմք Թագաւոր յա
 լի տենից անմահ . անտու՛մ
 Հարցն մերոց ։

Օրհնեմք Թագաւորն անմահ
 զաստուած . անմահ . մահաւոր մե
 սահմանեալ գրնի ի՛նչոր գերեզմանի .
 նո՛ր զի՛ս ընդունելով մահ ծրդ .
 գովեմք ըզքեզ տէր Հարցն մերոց։

Ո՛ր անփնի գրով Հաստատեալ քար
 տէս . կենքի՛ մատանեալ անկողովստ
 պահելով ը՛զմե՛զ Հաւատով եր
 ռո՛ղութեան ծնդ . գով։

Ի՛նչ տէր Օրհնեմք Թագաւորն
 անմահ . անտու՛մ . անտու՛մ . անտու՛մ .
 (Օրհնեմք մահացեալ ։ Օրհնեմք
 Թագաւորն յիմանալ զօրացն անկ
 պատուեալ . ե՛ւ . բարձր անմահ։

(Օրհնեմք մահացեալ ։ Օրհնեմք
 Թագաւորն որ պահի ի՛նչ զինուորաց
 գանձն անմահ Հուլիան . ե՛ւ .

Աստուածածին երկնայի՛ն գո՛ւն
 աստուածացի՛ն ճշմո՛յն . անտարանէր
 հրեշտակն . ուրախ լեր բեկիրեալ
 տէր ընդ քեզ։

Ի՛նչ բերն քեզ բազմեալ ընդ հօր՝ ան
 մարտնաբան բնակի՛լ Հաճեցաւ ի՛նչ
 քու՛մ յի՛մ յի՛մ . քու՛մ .

Ի՛նչ գերկրա հողերն յայտնեալ . ու՛ .

Ո՛ր բաշխող ես բարութեանց և՛
 պարգեւատու արարածոց քոց . այսօր
 հաճեցաւ ի՛նչ ի՛նչոր ի՛նչ պարգեւի՛ մա
 սին ի՛նչ պիղծողս . զի և մե՛զ շնոր
 հեսցես զպարգեւս օղորմութեան քո։

Ո՛ր զանձաւ ըզլոյս փառաց իբրեւ
 զօթոց ըզքե՛զ արկար . այսօր անձաւ
 խոնարհութեամբ պատեցաւ ի՛նչ յի՛մ
 սեփայ ի՛նչ գերեզմանի՛ տրքեալ . զի
 ըզհաւթին մեղաց մերոց նորձ գես
 ցես ի՛նչ կեանս անմահ։

Ո՛ր յիւլութեանդ ես ընդ հօր անպա
 րագրե՛լ բանդ . այսօր մատանեալ
 քահանայեցն պարագրե՛լ ի՛նչ յանձն
 առեր անկողնպտե՛լ գանձ . զի ըզմե՛զ
 փրկեցես ի՛նչ յանցանաց մեղաց մերոց։

(Օրհնեմք ի՛նչ ճշմարիտ և արդար հա
 ցե՛ր ի՛նչ պիղծողս . զհասարակաց ըզ
 պարգեւատուն . որ տրեալ ը՛մե՛մ
 գանձ անկողնպտե՛լ։

Պատեա՛ւ սուրբ կրտսեղ զմար
 Թիւն տերձախան զարկօղն ըզ
 լոյս որպէս զօթոց . որ զգեցոյց
 ը՛մե՛մ ըզգե՛ստ անկողնպտե՛լ։

Եւ ի՛նչոր ի՛նչոր ի՛նչոր ի՛նչոր և մա
 տանեալ կրկեցաւ . որ զնախատե՛լ ըն
 կենդանացոյց . և զմարդկան . կայան
 նրա մահու երկոց։

նեանդ մարմին:

Օ մնապական զմաստամծացեալ մարմինդ՝ պատեալ սուրբ կրտաւովք. և ե՞րբ ՚ի գերեզմանի:

Ո՛ր արարիչք էս անբաժնոց՝ հանգուցեալք ՚ի բերնովքէս. վի՛մո՞վ կընքեցար յերկր:

Ճաշ և Կովեաշ: Յինանց:

արեալ քրիստոնէս ՚ի մեռեալք. անկեալիւ: Եւ այք ժողովուրդք՝ երգեցեալք տեառն անկեալիւ:

Յարուցելոյն ՚ի մեռելոց անկեալիւ. որ զաշխարհքս լուսաւորեաց անկեալիւ:

Սիրացեալք զօրհուծիւնս յալուցելոյն ՚ի մեռելոց:

Ո՛ր նարդեացն զգտնեալս նոր ծրհնութիւնս երգեցաւք. յարմար:

Եւ այք նոր ժողովուրդք՝ նոր օրհնութիւնս երգեցուք. յարմար:

Կամալ յանձն առե՛ր ըզլորջարս նրա խաչի և համբերե՞ցեր. անկեալիւ:

Ինչպէս ՚ի սիրտ երկրի երեքօրեայ անկեալիւ. և յարեալ աստուածա՞նկս անկեալիւ:

գետցուք անկեալիւ. որ փրկեացն ըզտե՞րբս անկեալիւ:

Տո՛ւք օրհնութիւն տեառն աստուծոյ՝ յարմարելոյն ՚ի մեռելոց:

Եւ ըզլժողո՞սս գերեաց մահաւմբն եւրով. և զհրճօրն կապեաց. սու՛ւք:

Տէ՛ր հրգժ՛ր շորմեամբ եւրով. տէ՛ր կարօղ ՚ի պապերազմի. սու՛ւք:

Յարուցելոյն ՚ի մեռելոց քրիստոսի՝ աստուծոյ. երգեցաւք ընդ հրեշտակս ծրհնութիւնս անկեալիւ անկեալիւ:

Փրկողին տիեզերաց կենարար յալուծեալս. երգեցուք:

Եւ այք մանկունք աւագաստի երկնաւոր փեսային. երգե՛:

Ո՛ր յարեալք ՚ի մեռելոց կենդանութեանց պարգեւատու քրիստոս.

անմահ թագաւոր. ընդ երկնայի՛ն զլաւորեալս. նոր օրհնութիւնքեզ երգեցաւք. անկեալիւ:

Ո՛ր մահաւմբ ըզմահ լուծե՛ր անմահութիւնս շնորհեցեր կենդանարար քո յալուծեամբդ. ընդ:

Ո՛ր ՚ի յերկր նրա համբարձար և ընդ աշմէ՛ հօր նրասար յալուծեալ և

ապ բանդ անալուծ. ընդ:

Ո՛ր անկեալիւ երկրորդս

Կանոն Սահման Գործուն
(Որհանգիստ (խ) :

Ի՞նչ Եւ Բ Եւ Լ Եւ Զ
փեռացն անմահ և երկնաւոր . քեզ
տեւտի՛ք խընդութեան հարսն ի
յերկրէ՛ք երկնեցի . ծրհնեա՛ ի՛ ձայն
ցընծութեան զաստը՛ւած քո
սիօն :

230
Լուսաորեանց զմանկո՛ւնքն քո . լու
սաւորեա՛ն երո՛ւսանէ՛մ . քանզի
յարեա՛ն լոյս քո քրիստոս . ծրհնեա՛
ն ձայն ցընծութեան զաստը՛ւած
քո սիօն :

Լյոսօ՛ր խաւարն անդէտութեան
յարժեցա՛ն երրեանկ լուսովն . և քեզ
ծագեա՛նց լոյս զիտութեան յա
լուցեա՛ն ի՛ մեռելոց քրիստոս . ծրհ
նեա՛ ի՛ ձայն ցընծութեան :

Լյոսօ՛ր զատիկ մեր զենամբ քրիս
տոսի՛ք արանցն՝ և քո տան ցընծութե
նորդեա՛նք ի՛ հնութեան մեղաց ան
սելով . քրիստոս յարեա՛ն ի՛ մե
ռելոց :

Լյոսօ՛ր հրեշտակն լուսանալ ի՛ յերկ
նէց իջեա՛ն . զարհուրեցո՛ց լ՛ը
պահապանն . և սուրբ կանանցն քո
լողէր անսելով . քրիստոս :

Ընդ լուսանալ միաշաբանութիւն կան
խեցի՛ն կանայքն ի՛ գերեզմանն . ի՛
խնկել զանապահան մարմինն :
Եւ գտին ըզլէ՛մն բարձեալ ի՛ գը
րանց գերեզմանին . և լուսաւ բարբառ
նի՛ հրեշտակէն . եթէ՛ յարեա՛ն քրի
ստոս և խաղանեանց ըզմահ :

Եւ հանդիպեալ քո տէր առաքելո՛
ցն և տը՛ւեալ ողջոյն կենդանարար .
առաքելք գնացա՛ն ի՛ վերկութիւն

Փա՛մմո՞ք յարո՛ւթեան քո տէր:

Պա՛տրանօք նախաստեղծի՛ն մերկա

ցա՞ք ՚ի՛ լ՛ւսոյն . ի՛սկ յարութեա՛մք

միածնի՛դ ըզգեցա՞ք զանմահո՛ւթի՛ւն:

Փա՛մմո՞ք յա՛:

Խա՛բանօք փայտին ճաշկեցա՞ք ըզ

մահ . իսկ ՚ի՛ փայտէ՛ն կե՛նաց՝ նորո

գեցա՞ք ամենե՛քեան . փառք՝:

Ի՛նչ կանայն իւղա՛բերսն առ քեզ

առա՛ւծտէ՛մք կենդանի՛դ յաւիտենից

քրիստոս . ընկա՛լ և ըզմերս փոխանակ

խը՛նկոյցն զօրհնաբանութի՛ւնս:

Փոխանակ սուրբ առե՛տաւոր զըւարթ

նոյն գըլթութիւն քո մեզ հանդի՛

պեսցի՛ յուսով գիտութեան . մըխի

Թարե՛լ ըզհոգիս և ըլսա՛ւորե՛լ:

Ի՛նչ նոսրն ա՛ւետարանութե՛ամք

քարոզե՛ծ ի՛նչ սցո՛ւք . ըզքո՞՞ միայն

զըբանե՛ի՛ լիսդ . որ յալեա՛րդ ՚ի՛ մե

ռելոյց ամենազօր Թագա՛ւոր անմահ:

Ո՛ր անձա՛ռ էո՛ւթեամք հօրդ ես

փառակից . չորչարի՛ք մարմնով յանձն

առեր՝ փսրն մեր . մը՛շտընջենաւոր

օրհնութեա՛մք ՚ի՛ հրեշտակաց օրհ

նեա՛լ ես տէր:

Ո՛ր եակդ է՛ս ընդ հօ՛ր և՛ սուրբ հո

գւոյն . իտպեցա՛ր և Թաղեցա՛ր կամա՛

հօր՝ փսրն մեր . մը՛շ:

Ո՛ր միւսանգամ գալոց ես հոյրե՛նի

փառօք . շնորհելով՝ աստուածապէ՛ս

յարութիւն տիեզերաց՝ . յամենայն ա

րարածոց՝ յաւիտենից օրհնեա՛լ ես

տէր:

Ո՛ր ՚ի՛ քրովբեական կա՛սարդ հանգ

լիս . այսօր իջե՛ր յերկնից ՚ի՛ դա՛ս

առաքելոցն սուրբ հոգի՛ . օրհնեա՛լ

ես Թագա՛ւոր անմահ:

Ո՛ր գընաս ՚ի՛ վերայ Թե՛ոց հոգւոց .

այսօր ՚ի՛ հրեղէն լեզու բաժանեա՛լ

հանգեա՛ր յառաքեալսն սուրբ հոգի՛ .

օրհնեա՛լ ես՝:

Ո՛ր խնամե՛ս տեսչութեամք զքո զա՛

րարածա՛ . այսօր եկիր ՚ի՛ հաստատել

զեկեղեցի քո սուրբ հոգի՛ . օրհ՛:

Օ՛ հոգիս ծառայից քոց քրի՛ստոս .

ընկա՛լ ՚ի՛ դա՛ս անդրանկաց գրե՛լց

՚ի՛ յե՛րկնս:

Ի՛նկա՛լ վասն սոցա՛ ըզբանաւոր պա՛

տարագս ՚ի՛ մէ՛նջ . և շնորհեա՛ նոցա

ըզթո՛ղութիւն գտանել աւուրն յե՛տ

նում:

Հաշտեա՛ ՚ի՛ ձեռն սուրբ մարմնոյ և

արեան քո՛ տէր . և՛ պարգեւեա՛ նոցա

դասիլ յաջակովմեանն քո:

Յարուցելոյն ՚ի՛ մեռելոց բնակարան

մայր և՛ կոյս . որ ըզնընջեցեա՛լսն յա՛

դամայ կենսովործէ անապական

զբե՛զ մեծաշո՛ղջանեմք ո՛ր օրհնեա

լըդ ես ՚ի՛ կանայս:

Ի՛րարողին երկնի՛ և՛ երկրի՛ եղեր տա

ճա՛ր և առագանս . որ զնընջեալսն

մեր հրեղէ՛ն նորոգէ . ըզբե՛զ մեծ՝:

Լեւոնը որդին տիեզերաց արքայիցն ըզ
քո սուրբ լիւանիւն. որ լ'ընեն յեցեալ
սրն մե՛ր վերջոսին նորոգե՛. զքեզ :

Ա՛ր զանարատ բաճուկըս քո ի խա՛
ջին տարածեցեր քրիստոս անսուա՛ն.
Ե՛րբն ի յաղթութեան Եսո՛ւր մեզ.
սովա՛ւ ըզ կեանքս մեր պահեա՛ն :

Ա՛ր զոչխարհակեցոյց բազկատարածու
թի՛ւն խաջի քո քո՛ւ անսուա՛ն. գաւա
զա՛ն զօրութեան Եսո՛ւր մեզ. սովա՛ւ :
Ա՛ր ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փա՛յ
տին յանցանաց. կե՛անց փայտի՛ւրն
կենսագործեցեր. սովա՛ւ :

Փառք հօր և :

Ա՛յսօր անձր խորայել կոչեցեալք ի
քրիստոս. անգտեալք անբամբէ զա
ռինս ծո՛յ. յարեցո՛ւք ընդ
սե՛րով. քրիստոս յա
րեալ ի՛ մեռելոց :

Ա՛յսօր մեծ աւետիք. ազամայ
նախնայանդիւնս պը՛ւաւ արի՛ որ
նը՛ջն լուսատու եղև քեզ յարու
յեալն քրիստոս. աստու՛ւա՛ծ հանքն
մերոց :

Ա՛յսօր ձայն աւետեայ յետի գո
լե՛ն լըսելէս. դը՛ստերքն ի զաբե՛րք
տեսա՛ք յարուցեալ ըզ յարութիւնն
քո՛ւ ըզ քրիստոս. աստու՛ւա՛ծ :

Ա՛յսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ
ն զաւետիս մարդկան. յարեալ
աւելանալ և յարե՛ց ընդ ին

քեան. աստու՛ւա՛ծ :

Ը՛զ տէր ծրհնեցէք և բարձր արարէք
ը՛զնս յա՛խտեա՛ն :

Ա՛յսօր տէրն մե՛ր յարեալ Եկո՛յք
պարեցո՛ւք ընդ հրեշտակո՛ յաղթա
կան Երգո՛վ. օրհնեցէք և բարձր
արարէք՝ :

Ա՛յսօր սիւն լուսոյ ծագեալս սուրբ
եկեղեցւոյ. յարուցեալն ի՛ մեռելոց
քրիստոս. օրհնէ՛ :

Ա՛ստուածա՛ծ ին տաճա՛ր լուսոյ. որ
մարմնով պարագրեալ անճառաբար
ծընա՛ր ըզբանն անսուա՛ն. զքե՛զ
բարեբանեալ մեծանցո՛ւցանեմք :

Ուրախ լեր և բերկրեա մա՛յր և
կոյս. քանզի ծընեալն ի՛ կուսեզ ա՛յ
սօր վերջոսին յարութեամբ ծընա՛ւ
ի՛ կոյս գերեզմանէն. զքե՛զ բարե՛ :

Հրեծա՛ և զուարճացի՛ր հարսն ի՛
յերկրէ՛ երկնից. քանզի այսօր Երկ
նայնոցն իջեալ տային քե՛զ զաւետիս
յարութեան միածնի յըզւոյ քո.
զքե՛զ բարե՛ :

Ա՛յսօր ըզպատէք շարժարանացն և
Է՛յ իսրայելի փոխեցեր ի՛ փրկու
թիւն հոգւոց զանա՛կ սուրբ յա
րութեամբ քո քրիստոս :

Ա՛յսօր ընդ արեա՛նցն օրինակի՛ն
անբա՛ն գառանցն զենմանց. պար
գեւեցեր մեզ գառն անսուածո՛յ զա՛
րիւնդ քո՛ վը՛րջական :

Իմ

Այ

Եւ յսօր ընդ անդրանկացն աղափու-
թեան անգամեցէր ըզգերեալն. սը-
տուղ կենա՛ց նընջեցէ՛ւր՝ Եւ անդ-
րանիկ մե՛ռելոց:

Եւ յսօր հրե՛շտակք ՚ի՛ բարձունս՝
ուրախանա՛ն ընդ մարդկան՝. որք
իջեալ ՚ի՛ յերկնից՝ տան զա՛ւետիս
աշխարհի՛. ցը՛նծացէ՛ք յսօր քրիստոս
յարեալ ՚ի՛ մե՛ռելոց:

Եւ յսօր զուարթուան ՚ի՛ վնմին՝ խըն-
կաբերից սուրբ կանանցն՝ փո՛ղէր ճայ-
նիւ ցը՛նծութեամբ. պատմե՛լ աշ-
կերտացն ասելով. ցը՛նծացէ՛ք յսօր
քրիստոս յար՛:

Եւ յսօր վե՛մին հա՛ւատոյ Եւ յովհան-
նու սիրելուն՝. ընդ հակառակս ը՛ն-
թացեալ ՚ի՛ գերեզման յարուցելոցն.
զո՛ր տեսեալ պատմէին. քրիստոս
յարեալ՛:

Եւ յսօր Եւ մեք զուարճացեալք պո՛յ-
ծառացո՛ւք տօնիւս. ընդ հաշտու-
թեան աստուծոյ՝ միմեանց արկցո՛ւք
գիրկս սիրով. Եւ միաբան գո՛չե-
ցուք. քրիստոս յար՛:

Յայն շաբաթին (Օրհնութիւնն շաբա-
թեան տէր երեկոցն աստ խորհաւ:

Ո՛ւ Լ. Ք. Ե. Յ. Ե. Ր
՚ի՛ հօրէ՛ բանդ աստը-
ւած՝ ՚ի՛ փրկութիւն
աղգի՛ մարդկան. օրհնե՛լք ըզգե՛ղ

սուրբ աստուած:

՚ի՛ գերեզման իջէր թագաւոր անմահ
Ե ՚ի՛ հօրէ՛ ոչ մեկնեցա՛ր. օր՛:

՚ի՛ յերթի՛րդ աւուր յարեար աստ-
ւածապէ՛ս Ե ՚ի՛ յերկնիս համբարձար.
Փա՛ռք յարութեան քո տէր. օրհն՛:

Յարուցեալ տէրն ՚ի՛ գերեզմանէ՛ն
միածինն որպէս փայլուն. Ե լո՛յս փա-
ռաց ծանգեաց յաշխարհս. Ե երկնի՛ք
Ե երկիրը՛ս ցը՛նծայի՛ն:

Սե՛ծ Ե յարութիւն աստուածորդւոցն
քանզի դրո՛ւնք երկնից բացեալ եղեն՝
Ե հո՛տ անոյշ բուրեաց յաշխարհս.
Ե լո՛ցոց զարարածս անմեռացն:

Օ՛րք երկնից իջեալ էին Ե բանա-
կեալ շուրջ ըզգերեզմանաւն. Ե հո-
գեղեն բարբառոյն երգէին. տէ՛ր
օրհնեալ է քո՛ յարութիւնդ:

Սքանչելի՛ հրեշտակն տեսա՛ւքն
ծութեամբ իջեալ ՚ի՛ գերեզմանն
հարկանէ՛նք. փո՛ղ յարութեանն տէ՛ն:

՚ի հարկանի՛լ փո՛ղոյն պահապանքն
զարհա՛ւրեցան Ե եղե՛նքն. ՚ի՛ յահէն
որպէս մեռեալ:

Չայն եղե՛ ՚ի՛ հրեշտակն բարբառ-
եղև ուրախութեան տէ՛ր յարեալն.
Փա՛ռք յարութեանն տեսա՛ւն:

Ղրթըն փակե՛լովք երևեալ յիսուս
աշակերտացն Ե անէ՛նք. խնդաղ-
թիւն ընդ ձեզ:

Յրա՛շտ ը՛ղ յարութիւն աստուած

որդւոյն . անյօր տե՛ռեալ ան-
բեւոյն . և բաժնութիւնը հրեշտան
կացն . երգելի՛ն երգ նոր անլուելի
ձայնիւ :

Չայն անհզ գաբրիէլեան փոխոյն .
անյօր գո՛չէր աւետարանէր անւախբ
են անխարհի . եր" :

Եւ յի մեծ և՛ անհաւոր . անյօր ծա-
գեաց սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեալ
ի՛ մեռելոց քրիստոս . երգեսցո՛ւք
երգ նոր անլուելի" :

Եւ յի սցուք քեզ ընդ հրեշտակս
յաղթական ծրհներգութիւն :

Ո՛ր մահումք քո մեռուցեր ըզմահ .
և յարութիւն պարգևեցեր հո՛ղա-
նիւթ բընութեանս . երգես" :

Ո՛ր ցուցար մեզ ճանապարհ նորոգ-
ման . և մաքրեցեր զաղտելութիւն
յանցանացն . զոր պատրեաց թշնամին .
երգեսցուք" :

Կանխեցի՛ն կանայքն իւղաբերք ի
գերեզմանն . և տեսին զյարութիւն
ըն տեանն :

Իացաւ դո՛ւռն յարութեան գե-
րեզմանին կրէքելոյ . լոյս ծագեալց
տիեզերաց :

Ո՛ր յերկնայն զօրս աննարմանցն
նախ հեղեր անատագէս հոգիդ ճըշ-
մարիտ . զատուածային և զգերա-
գոյն քո խմաստութիւնդ . լինիլ փա-
ռաբանի՛ց սուրբ երրորդութեանդ .
ընդ նոսին փառաւորեմք զեւրեալ

միութիւնդ :

Ո՛ր զկերպարանն աստուածային ստեղ-
ծեալ երրորդութեանդ . խո՛րհրդաւ
ցովութեամբ . զարդարե՛ցեր փրկմամբ
շնորհաց քոց կենդանաբար . և ընդ
ծնեալսն առ ի՛ նմանե՛լ խօսեցար օրի-
նօք և՛ մարգարէ՛ իւք . ընդ" :

Ո՛ր յերկրորդի՛ լինելութեանս յե՛տ
յարութեան քո՛ւմ է՛անկին . մը
տեալ ի վերնատունն դրօքըն փակե՛
լովք շնորհելով ըստ առաջին փրկման
ըզքեզ մեռանանից՝ առաքելոցն ասոց
անէք հոգի՛ սուրբ . ընդ" :

Յորժամ յերկնից գո՛չէի փոխաղ-
դեցնութիւն առնելով տիեզերաց . ի
դատաստանն անհաւոր . յայնմ աւո՛ւր
ահեղին յի՛ շեա տէի՞նք և՛ ըզմեր ըզ
նընջեցեալն և հանգո՛ ընդ սուր-
բըս քո" :

Յորժամ ճառագայթք աստուածու-
թեանդ փայլին ի՛ յարեւելոց . և՛
դպրութիւնը հրաշիցն բանին .
յայնմ աւո՛ւր անհեղ" :

Չարհուրեալ դողան տրարածք ի՛ ձայ-
նէ՛ սրովեւագո՛չ փողոյն . յորժամ
հարկանէ՛ հրեշտակապետն և՛ կոչէ ի՛
դատաստան զնձգս յղւո՛ց մարդկան .
յայնմ աւուր" :

Սնճառելի ըզլոյս անտուածո՛ւ-
թեանն . տրնօրինաբար կրեցեր ի՛ քո՛ւմ
յորտ վայնի՞ մարիտ . մայր և՛ կոչս .
օրհ

Օրհնութեամբ ըզբեզ մեծացուցա-
նեմք :

Իմաստաւոր լուսոյն զմրհուրեցն
դաւք աւանքնոցն . այլ ի՛ բեզ բմ-
վանգանկ կրեցնր ըզ հմւր աստուան-
ծմութեանըն մարիամ մայր եւ՛ կոյս .
Օրհնութեամբ :

Բարեւոյցն հովանացեանկ ամոց լու-
սեղեն . գերանգոյն բեզ հնգւածոյն
սրբոյ . և զգրութիւն բարձրելոյն
հովանաւորեանկ սուրբ աստուանծա-
ծին . Օրհնութեամբ :

Ար՛ի սիրքանե՛ իմաստութեամբ հաս-
տատեցեր զհեղեղի՛ հմր իմաստա-
վիւն . զմր նմիանկանի՛ տեսութեամբ
նըշանակեաց մովսէն խոբանաւն երկ-
նահանգոյն ի՛ սինա լ՛ղիս . լուսաւս-
բե՛լով փառքն աստուծոյ :

Ար ըզխորհմւրդ անապական անգրե-
անութեանըզ բմ՛ ի՛ սրբոյ կուսն .
արդաւորելով պատմանի՛ն աստուա-
ծոյն ուխտն կրակարանոց բանիդ
հասնւոյ . փառաց անեղի՛դ տեղի
հանգըստեան :

Փառք հոր և որդւոյ՛ .
Ար ի՛ կրանս զերազարթի՛ բնութեան
դարմանութե . յերգանանւ Օրհնա կե-
ցեր . և ըզբնութիւն մահու և
զգ՛նիսն կործանմանն երկ՛ցովի
տաշմանկա խաղն հրաշագործեան
եւ՛ր խորհի՛ն . Օրհնութեւն . բեզ տե՛ր
երգեցեն մանկակը :

Ի՛ յիմ և միշտ :

Դարեան տէրն ի՛ մեռելոց հեղձ
լորութեամբ . հաստատեաց զիմնւն
եկեղեցւոյ սրբոյ :

(Օրհնութիւն երեւ շաբաթի աստուան)

Պ. Ե. Բ. Ե. Զ. Մ. Լ. Ե.
քո կանխեցին կանայն
զեղբս և զհո՛ւնկըս բերին .
ի՛ս պատիւ Թաղման քո .
զե զմեզք ըզ հղակցեալս վերա-
ծեր ի՛ կեանս :

Փոխանակ իւրոյն զհմւտս անդի-
ծըս և զտաշանելս մեր բնդ աստու-
տեան կանանցն ընկա՛լ . որք զղջն
կենաց լուսն և աջ ունիւմբն :
Ե՛տուն անեախ անպեղծն յա-
րեան յարմեցեցն մեր աւերեաց ըզ
դժոխս . և անճշմանի՛ն կնպեաց ի՛
յանլոյծ կապանս :

Քիկին ի՛ գերեզմանն աստուծոտեան
ասրբ կրնայքն . յծծանել խր՛միւր
զանապազան մարմնն :
Գողգոթին հրշումի՛ն քաշարեք ըզ
նոսա անելով . քնածայեք յարեա-
մալէս յաւանքն անոց :
Լուեան ի՛ հրշումի՛ն զաւետիս յա-
րութեանն . պատմի՛ն արանիս աստու-
ծի . յարեալ քրիստոս :

Դայն աւետաւոր հրեշտակին զըւար-
ձացոյց զաւաճութան կանոյսն . ըզ-
բրիստով պատմելով ըզյարմութիւնս
Սի՛ր յուսմհատիք տրամութեամբ
այլ ցընծացէք բերկրելով . խն-
կազգեացք աստուածայնոյն և փափա-
գօղը՛ք յարմութեանս :

Փո՛ւթացարո՛ւք ՚ի՛ գալի՛ւն աւե՛-
տա՛րանեցէ՛ք անկերտացն . Եթէ յա-
րեա՛ւ քրի՛ստոս և խմփանեաց ըզմահ :

Ե՛ւ յօր զըւարձացան տիեզերք ամե-
նայ . ճշմարիտ յարութեամբ աստուած-
որդւոյն . քանզի զգը՛ծիս աւերեսց
և գերեաց զարգելեալս ՚ի նմա :

Ե՛ւ յօր լուսափայլեալ մեծապայծառ
ծագմամբ՝ հրեշտակալեան ՚ի վերոյ
վի՛սն կանանցն աւետէ՛ր ասելով . զե՛-
խնդրէ՛ք ըզկենդանին ը՛նդ մեռեալս :

Ե՛ւ յօր բերկրեցան կանայքն իւրա՛-
բերք աւետե՛ք յարմութեամբ աստ-
ուածորդւոյն . դարձան յառաքեալն
ասելով յարեա՛ւ աստուած :

Քանչե՛ւ կանայքն աներկիւղ եկին
ի տեսանել ըզգեղեցմանն . զի կա-
տարեալ սէրն մեղժեաց զերկիւղն :

Եկին ՚ի խնկել ըջտեղ՛ւնն մօր-
մին . և տեսին յարուցեալ ՚ի գերեզ-
մանէն . և վերասին ըյսրն ծագեաց
յաշեարհս :

Քարոզեաց հրեշտակն զյարմութիւն-
ն ի տեառն . և բացան գերեզմանք
նը՛նջեցելոց . և յարմութիւն տեա-

ռն յանժեաց մահու :

Երբեք իմանցն ընդ ա-
ռաժան ՚ի գերեզմանն . և զաւաճո՛ր
յարմութեան ըզձայն ՚ի հրեշտակն
լը՛ւեալ . եթէ՛ յարեա՛ւ աստուած .
իմո՛ղեալ ըզտրամօւի՛ երջնիկ և
ոք կանանցն . և խնդուք ըթանային
պատմել աշակերտացն . Եթէ յար՛ :

Ե՛ւ ի նման հօր և ո՛րդւոյ՝ հոգիդ
անե՛ղ և համագոյ . բղնումն հօր ան-
քննաբար՝ առօղ յորդւոյ անճառա՛-
բար . ՚ի վերնատունն սցօր ՚ի ջեր՝ զհո-
գիդ շնորհացքոց տրբույցեր . ա՛մբո՛ և
մեղ ողորմութեամբ՝ ՚ի բաժակէ՛դ

իմաստութեան :

Ե՛ւ ից ստեղծօղ անբարձոց՝ որ շըր-
ջէր ՚ի վերայ ջրոց . նոյն և ՚ի ջմւր-
որն աւազանին՝ ՚ի շնորհել մեղքո՛ւմ
հակցին . զըզու՛ես սիրով աղաւա-
կերպ՝ զմարգիկ ծանծիս աստուածա-
կերպ . ա՛մբո՛ և " :

Բա՛բուն վերնոյն իմանալեաց՝ և ըս-
տրին այժօր ըզգալեաց . ո՛ր մարգա-
րէ՛ս տաս ՚ի հովուաց՝ և առաքեալս
ի՛ ճը՛կնորսաց . աւետաւոր ըզմարտա-
ւորս . քարոզ բանի քո՛ւմ զհալածօղս .
ա՛մբո՛ :

Հրեշտակոյն ճոցիւն օրհնեսցուք
զամենատե՛րք ղերբորդութիւնն . փա՛-
ռաւորելով ըզհայր . ո՛ր վերակուցեաց
զամեն սեան ՚ի մահուանէ՛ յանմահուի՛

Լ՝ ըզեցէք տեառն Ե՛րգ նոր՝ եկեղեցիք սրբեցելոց . քրիստոսի երկրորդագերով . որ վերակոչեաց" :

Աճ՛րբասաց ճայելին օրհնեսցունք . հոգեորական հընամբ գովեսցունք . սբ ըհոգին փառաւորելով . որ վերահանգոյց զամեն" :

Ը՛զբեզ կոյս և մայր և բնակարան՝ աստուածային ներմարդունն . գոհաբանեմք և վերօրհնեմք զեղեալ փրկիչ կենդանութեան անզգի մարդկան . վասն որոյ զբեզ աստուածածին և կոյս՝ բարբառանեմք ըզմայր և զաղախին փրկիչն մերոյ :

Նոռնդն հօր Է՛ հին առուրց՝ անժամանակն յաւիտենից . ժամանակաւ յորովս յի ք՛ամ բնակեցաւ և ՚ի հօրէ ո՛չ մեկնեցաւ . վասն" :

Նեառն ՚ի քէն ՚ի խաչ ելեալ Է՛ ՚ի յաւիտեական փառաց ընդ հօր . անարգեալ ՚ի մարդկանէ՝ փառաւորութեամբ Է՛ թեամբ երկրապետալ . վասն" :

Ը՛զբեզ ո՛չ միայն որդիք մարդկոն՝ այլ և վերին զօրութիւնք . դաւք անբարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զլալթնոց և՛ հրեշտակաց . գոհաբանեն և վերօրհնեն և փառաւորեն ըզմայր և զաղախին :

Այաւինեցաւ ՚ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից . որ ետ՛ւր մեզ պահպան յալթօղ ընդ դէ՛մ Թշնամւոյն . աղա-

ծեմք սովաւ վերկի՛ն պահպանեալ զանձինս մեր :

Բարձրեալ Թագաւոր՝ որ վասն մեր ելեր ՚ի խաչ . և բարձր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին աղամայ . ա" :
Վր՛ւխ սուրբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ . զոր տեսեալ այսոյն պը՛ղծոյ կործանեցաւ անկանգնել . աղաջ" :

Վ՛ղացաւ Թշնամին ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին . և ՚ի՛ յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդուռդս երկրի . աղա" :

Փառք հօր և որդւոյ :

Լ՝ ըկինք ցընծային և երկիրս ուրախանայր . քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և լուսատու տիեզերաց՝ . աղա" :

Ը՛յժմ և միշտ" : Օ ըսքանելի և ըզհրաշագործ ըզյարութիւնն քրիստոսի . առաքելոցն ըստուգապէս տեսեալ ընդ հանուր քարոզելին . եթէ՛ յարեալ անտուած :

Օրհնութիւն Զարե Զաբաի առաքին :

ՕՐ ԶԱՐԵՔԻ ԶԱԲԱԻ
նրդ փառք վայելէ երկ
կանամի տ աշխարհ :

(՝) րհնեալ է քո յարութիւնդ աստուծո՛ւմ . որ ըզմահ մահով ծանուցել

ցեր քոյնն կամաւոր մահաւմբդ .
քո ճարձմեանդ :

Գձուսն ահեղ հրեշտակին ի վե՛
մեն որ քարպէր առ սուրբ կանոյսն
յարեաւ տէրն ի մեռելոց . քո յա՛ :

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց :
Ինչ արշաւոյն առաւօտան կան
խեա լ կանանցն ի գերեզմանն ասե՛
լով . քրիստոս յարեաւ ի մե՛ :

Իւ առ նոսա ասեց հրեշտակին զի՛
խնդրէք ընկենդանին ընդ մեռեալս .
քրիստոս յարեաւ :

Փութացարովք ո՞վ սուրբ կանայք և
սո՞ւսնցէք աշակերտացն ասելով .
քրիստոս յարեաւ :

Ղաւօտեան սուրբ կանայքն հան
դե՛րձ իւղովք և խնկովք . եկին ի
սուրբ գերեզմանն . Լեո՛ղբարով խնդ
րէին զանմահ փառաց թագաւորն :

Իւ ի ձայնէ հրեշտակին զլա՛րձա
ցան սորբամզգեացք . մոռնօտեան
սուրբ կանայք զի՛ խնդրէք ընդ
կենդանին ընդ մեռեալս . յարեաւ
փառաց թա՛ :

Պատաճառէր սուրբ կանայք փու
թա՛ցարովք հեռեալ . սո՞ւսնօղ լի
նիլ պէտրոսի և յո՛վհաննու սիրե՛
լոյ . յարեաւ փա՛ :

Սանկեցին կանայքն ընդ առաւօտն
ի գերեզմանն հանդերձ խոնկովք :
Ինքնով զիւրս անաշուսն ի յո՛

մեռելն կենարար մարմնոյ վերկե՛ն
մերոյ :

Իւ հրեշտակին զօրովեանք դուք
լով աղաղակէր յարեաւ . քրիստոս :
Ղյարութիւն քրիստոսի մեռեալ
քեան օրհնեսցուք . զի՛ նա՛ միայն ասա՛

ուած փառաւորեալ յաւիտեան :
Ի՞նչ ճառագայթ յարութեանն տես
նելով հրեշտակին . նա՛ զօրանայր ի՛

սո՞ւսն ընդ կենսաբեր յարութիւնն :
Չոյն աւետեաց լսէին առաւօտեան
սուրբ կանայքն . ի՛ հրեշտակէն դառ
նային ուրախութեամբ յառաքեալն :

() Երբ զերական խոնկութեանցն մ
եալիքս երանելի կանանցն ուսեալք
ի՛ հրեշտակէն . աներկիւղ խնդու
թեամբ և բերկրալոյց ուրախու
թեամբ ընթանային սոսմել աշակեր
տացն մ մեռեալն լով :

Օ՞ր մահն են երկիւղել . ընդ մեռեա
լս համարեալ կարծեաց նա՛ խնդիչ
խանութեամբ յարուցեալ . զմահու
եղծ զհիշանութիւն և կենդանու
թիւն սարգիսն մ մարգի մալրդկան :

Ղյար երկնայինքն ուրախացան ընդ
երկրաւորացն նորոգման . քանզի նո
րո՞գօղն եկց հոգին է՛ ի սուրբ վեր
նասանն . որով նորոգեցան դառք մ
ուրելոցն :

Ղյար հոգանթութեայ բնութիւնս ցրն
մայ ընդ հօր հաշտութեան . քանզի

որ եբարձ զհոգին ՚ի՛ մարդկանէ՛ մար-
մին եղելոց . դարձեալ վերըստի՞ն
ըզնոյն պարգևէ :

Եւ յօր մանկուք եկեղեցւոյ տօնէն
ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ հո-
գւոյն . որով զարդարեցան ՚ի զգես-
տի՛ս լուսափայլ . և գերապայծառս .
երգեն ընդ սրովքէ՛սն զերեքսրը .
բենի՛ն :

Եւ զաւոր խաղաղութեան . որ քաղց-
րութեամբ խնամես զքո զարարածս .
յիշեա՛ տէ՛ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ
սուրբքս քո . և դասաւորեա՛ ՚ի յա-
ւուրն նշնելութեան :

Ո՛ր կուցե՛ր ՚ի՛ դրանց մահու ըզտիւ-
լին քո զգալարոս . և ծանուցե՛ր զստ-
ուածութի՛ւնդ ընդ հանդի՛ւր տիեզե-
րաց . լո՛ւսաւորեա՛ տէ՛ր զհոգի՛ .
Ի՛տաճարի՛ քում սրբո՛ւթեան մա-
տուցանե՛մք քեզ պաղատանս մրտա-
ուալից . պնծառացի տէ՛ր զհոգի՛ :

Ա՛ն լուսոյ և ամպ հովանի սուրբ
կոյս . որ ցօղեցեր ՚ի մեզ ըզցօղն երկ-
նային . զքեզ բարեբա՛նեմք աստուած-
ածին կոյս :

Եւ կե՛զ մօրենի և սրովքէ՛ հողեղէն
մբ կոյս . բանզի պրտուղըն կենանց ՚ի՛
քէն տրւա՛ մեզ . զքեզ :

Եւ ի՛նչ լուծիչ և քաւիչ մեղաց մբ
կոյս . որ զոնտանե՛լն յէկց ՚ի՛ գիրկըս
քո բարձե՛ր . զքեզ բարե՛ :

Եւ զնա՛ն կենա՛ր որ եղև լմե՛շ
փըրկու՛թիւն . սովա՛ւ ամենե՛քեան
ը՛զ քեզ բա՛ն ըբբանեմք :

Ո՛ր ՚ի հօրէ՛ լուսոյ լոյս ճառագայ-
թեա՛ն ՚ի՛ յերկրի . և գա՛ւազա՛ն
զօրութեան հա՛ւատացելոց . սովա՛ւ
ամենե՛ն :

Փառք հօր և՛ :
Ո՛ր լուսա՛փայլ ծագմամբ հրաշա-
փառա՛յէս ըմբ մ՞զ ցո՛ւցաւ . ՚ի՛ յօգ-
նութիւն ընդ դէ՛մ թը՛նամուցն .
սովա՛ւ ամենե՛ն :

Եւ յի՛ բաց եղեալ ըզհրէ՛ական եր-
կուղն ըզկարծիսն . նախաժա՛մանեցին
՚ի՛ պատիւ այնո՛րիկ որ մահումմբն
երոյժ ըզմահ և անմահութիւն պար-
գևեա՛նց ա՛մ զգի՛ մա՛ն ըղկան :

() Իհնո-րի-ն Հինգ շաբաթի առաւին :

Ի՛ գաւառի և ի՛
սուրբ կանայքն զբա՛ն զ
փութապէ՛ս եկին ՚ի՛ գե-
րեզման քո տէր . ՚ի՛ խըն-

կե՛լ զանապական մա՛րմինդ :
Բարբա՛ռ աւետա՛մբ հրեշտակին ժր-
գոյ՛ն զա՛ւ երջանիկ կանայքն . զե՛
խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս .
բանզի յարեա՛ւ տէ՛ր և աներեաց ըզ
դրժո՛խս :

Պատեալ երանելի կանանց զյարու-
թիւն տեառն անշկերացն. ուրա-
խացեալք ընթանային պետրոս և
յովհաննէս ի կենսատու գերեզմանն:
Եւ յօր յարութիւն քրիստոսի տօ-
նեցէք հաւատացեալք. իմ մատը
ւած հայր ամենակալ:

Եւ յօր և կանայքն խղբեցէք աւել-
տիս տալով անպէտքն. Ծժրհնէն
զնստըւած զհայր ա":

Եւ յօր և հրեշտակք ի յերկինս
հոգեւոր հընամբք երգով Ծժրհնէն
զնստըւած:

Ի՛նչ խաչանիշ փայտէն դը՛ղըրդեցան
դէ՛ծոնք. զօրութեամբ սուրբ հո-
գւոյն նորոգեցաւ երկիր. ո՛վ է սա
որ խախտեաց ըզմահ:

Հրեշտակն աւել տէր կուսին մարիա-
մու. սա է իսկզբանէ բանն որ յա-
ռա՛յ քսն զյաւիտեանս որդին. սա է
թագաւորն որ խա՛մ:

Յարեանձ յաւուր երրորդի. վե՛-
մըք պատուեցան. երկի՛ր շարժեցաւ
սմանեցան դժոնք. սա է կենդանին
յաւիտենից քրիստո՛ս:

Փառաւորենդ է քո՛ յարութիւնդ:
Ո՛ր յարեա՛նքդ ի մեռելոց յա-
ւուր երրորդի քը՛րիստո՛ս որդի
աստուծոյ. փա՛:

Ո՛ր յահե՛նդ բարբառոյ յարու-
թեան քո՛ տէր երկիր շարժեցաւ.

վե՛մըք պատուեցան քրի՛ստո՛ս
որդի՛ աստուծոյ. փա՛:

Ի՛նչ անշեղ յարութեան քո տէր՝
զմրհուրեցան զնուորացն դամա՛ս-
քըն. յարիւրափայլ հրեշտակն իջ-
մահոն. և դո՛ղալով շարժեցաւ եր-
կիր:

Եւ աւուտեանս սուրբ կանանցն դի-
տելով ըզ վիմափոր գերե՛զմանն.
բերե՛լով զեւս անոնձ յս ի՛յօ
ծմմըն կենարար մարմնո՛յն անպա՛-
րագիր էականութեանն:

Եւ տե՛սեալ զքերովբէն վերանրս
տեալ ի վիմին. տարփողելով սը՛ր.
բուհնոն. սա է՛ դարձի՛ր ողջոյն
տո՛ւր փո՛ղո՛ցն. քանզի՛ յարեաւ որ
յառա՛յն ասաց:

Հորա՛յն յարութիւնն ըզտաճապուն
սըն զարհուրեցոյց. և հրեշտակն ի
յերկնից իջեալ ի՛նչ անշեղ յա՛-
րութեան աստուածորդւոյն. կա՛-
նանցն անտէ՛ր յարեաւ աստուած:

Ի՛նչ անհրեշտակն զըւարճացան
տրտմանգեաց կանայքն. և դարձա՛ն
խնդութեամբ ետո՛ւն անտի՛ս ա-
ռա՛քելոցն. եթէ յարե՛աւ նախա-
պատե՛լն:

Եւ քեզա՛ն արդարութեան քրիս-
տոս ծաղեալ յաշխարհ՝ հալածեաց
ըզխա՛ւարն անգլո՛տութեան. Եւ յետ
մահու և յարութեան համբարձաւ
աւ

Կ

առ հայր յորմէ ծագեաց, ո՛ր երկըրպա
գի՛ յերկնաւորաց և յերկրաւորաց
ընդ հօր և սուրբ հոգւոյն, վասն
որոյ և մե՛սէք երկիրպագանեմք հօր
հոգւո՛րվ և ճք շմարտութեամբ:
Ո՛ր փոխանակ ծոցածին բանին ո՛ր
ե՛լ յերկնս, առաքեցաւ աւետիքն
հօր ՚ի բարձանց՝ հոգի՛ն ճք շմար
տութեան, մըխիթարե՛լ զորս յադա
մայ տըրպմեցելոց և հրաճինել զընտ
րեալ դասս առաքելոցն, վասն որոյ:
Լ՛յսօր տըրտմակա՛ն և գիշերային
լուծան երկունք ծնընդեան նախա
մօրն, քանզի զծնեալսն մարմնով ՚ի
մահ և յապաւանութիւն, վերստին
ծնանի հոգին յորդի՛ս լուսոյ, հօրն
երկնաւորի՛, վասն:

Լ՛ձայն մե՛ծի զուարթնոյն և ՚ի հըն
լուսն հրաշլի փողոյն, ո՛ւր հողա
ցեալ մարմնըք մարդկան նորո՞գին,
յոյնմ աւո՛ւր ահեղին յիշեա տէմմի՛ր
և ըզ մե՛ր ըզնընջեցեալսն, և հանգո
ընդ սուրբս քո:

Յորժամ նըշան տէրուկեան ճառագայ
թի՛ք փայլի, և թագաւորը թա
գաւորաց փառօք տեսանիս, յայնմ աւ՛:
Յորժամ՝ ատեան դատաստանին դը
նի, և դրարձութիւնըք հրաշեցըն բա
նին, յայնմ աւ՛:

Լ՛յս լուսոյ մայր և կենարար բանին
բնակա՛րբն, քեզ երանիցեն ազդ

և աղի՛նք ամենայն:

Ստեղծողին մայր և հընութեան կեր
պի նորոգո՛րի՛ ղին, քեզ ե՛ր:

Լ՛յս ծագեցաւ ՚ի քէն նրստելոց ՚ի
խաւա՛րի՛ր, քեզ:

Հրաշման տեսութիւն ՚ի կաթու
ղիկէ եկեղեցւոջ տեսանի, գո՛ւ
ծարան մահու մահումք առիթ գոլ
կենաց, և մահացո՛ւցիչ նախատեղծին
մահումք գոլ շնորհօղ յարութեան
Պարգև գերագոյն սրբակի այսօր
հաւատացելոց, և մահացո՛ւն ՚ի կենաց
առնո՛ւ իւր զօրս վերելեակս, և
թուցեալ վերագայի բնակի՛լ ՚ի
տեղւորն սրբութեան:

Փառք հօր և:

Եկայք ժողովն ըզք ընդ հոգեղինա
ցըն սպասաւորեսցուք, երկըրպագե՛ս
ցուք աստուածային սուրբ նշանիս,
փառաւորեսցուք ըզհրաշագործ պար
գեւաց տըճըն:

Լ՛յս և միշտ:

Եկայք լուսնագեացք յօրհնութիւն
նոր օրհնեսցուք ըզ տէր, քանզի մար
մինն որ ՚ի մէնջն եա՛ռ ՚ի հրեշտակ
երկրպագութիւն առնո՛ւ ՚ի սրովբե
ի՛ց և ՚ի բրովբե՛ց:

() Եհնու-Բէ-ն Ուրեա-Բու- ա-ն-Բն :

ԼՅՐԻՒՆԻ ՏԻՅԻՆ
Ի՛ գերեզմանէն :

ԲՅՆԴ յառնել փրկին մե-
րո՞յ Երկիր շնորհեցա՛մ ԺԷՎԵՐ
պատանեցան :

Ճառագայթեալ ըյսն ի՛ վերայ վե-
րի՛ ՎՊՆ՝ զմիջութեցոյց ըզպահա-
պաթՊՆՆՆՆ առ դրանը՛ն գերեզմանին :

() աստուածային ըզգերեզմանաւն
բոլորեա՛լ ԴճԱՐԵ Տրեշտակաց . տե-
սանէ՛ին ըզտէ՛րն յա՛րհՊՐՈՎԵՍԵՍԵՍԵՍ
Ի՛ գերեզմանէն :

Բոտուածասէ՛ր կանայքն եկին ի՛ գե-
րեզման վը՛րկելի՛ ԻՊՊՆ՝ անոյ՛ թ՛ւղբ
ԼԷ Խընկօք . յօ՛ծանէ՛ ԴճԱՐԵ զմարմինն
տէրո՛ւնակն :

Ի՛ վստապայծառ Տրեշտակին . նըստեր
Ի՛ վերայ վը՛մի՛ ԻՊՊՆ՝ . անտարանէ՛ր
կանանցն . յանրեա՛մ ԴճԱՐԵ փրկելն տի-
է՛զերաց :

ԲՅՆԴ յարութիւնդ օրհնեմք մար-
դասէ՛ր աղաղակելով տէր փառք քեզ :
Օ՛ քր օրհնեն սէրովքէքն ԼԷ գովէ՛ն
քերովքէքն . աղաղա՛մ :

ԲՅՆԴ անդար բերանով անհանգի՛ստ բար
բառով . աղա՛մ :

ԲՅՆԴ ԼԷ մեր զօրհանութիւնըս
Տրեշտակացն երգե՛մք . Ե՛ւ անեմք
փա՛թք յարութեան քո տէր :

Ո՛ր խաւեցար փսն մե՛ր Թանդեցա՛մ Ի՛ .

Ե՛ւ յարեա՛մ Եր ազատեցե՛ր ի՛ մեղաց :

Սո՛ւրբ աստուած . սո՛ւրբ Ե՛ւ Տրե-
զօ՛ւր . սո՛ւրբ անմահ Թագաւոր :

Տրե՛ւի փայլականաճն զը՛ւարթնոյն ի՛
վեմին հընէցեալ առ խը՛նկազգեաց
կանա՛մ յսն . փարատեցոյց զերկի՛ւղալն
աղրամութիւնն :

Պատկանքն պակուցեալ ահաբեկել
նէին . Լեկանանցն աւետարանեա՛մ ԼԷ
մահ՛ Եր յարթեաց ԼԷ ծա՛նո՛ւցաւ մահ :

Վա՛րդս առաքելով առ Երջանիկ ա-
ռաքեալն . փութացարո՛ւք ի՛ գալի-
լեա՛մ ԼԷ տեսանիցէ՛ք զկենսագործօ՛ւն
ըզ բրիստոս :

Յանձառ փառաց խո՛նարհեցար
ԼԷ ըզգեցար ըզ հողեղէ՛ն բընու-
թիւնս . վեր ա՛ռեր զանկեան ի՛ գլոր
մանէ յանմահկան ի՛ կեանս . ըզ
քեզ օրհնե՛մք անապական ըբա՛նդ
տի՛ստը՛ւած :

ԲՅՆԴ արտանկանըդ մահու՛ դառնալով
տեալ ի՛ վերայ խա՛լին . ո՛ր փոխա՛
նա՛կ դառնութեան պըտոյն արբո՛ւ-
ցեր մեզ ի՛ տիգանոց կո՛ղէդ . ըզ
քեզ օրհն :

() անուրդընաբար բը՛ղխու՛մն ի՛ հօ-
րէ՛ զհոգի՛ն ճշմարիտ . ո՛ր հնգամբ
ձայնի ե՛ղ ի՛ վերնատունն այսօր նը՛
ման սանտիկ հողմոյ . զոր փառաւո-
րեմք հոգեւոր երգով :

Օ՛ համագոյակի՛ցն հօր՛ ԼԷ ո՛րդեոյ

ընցոյց առ դրանքն գեղեցմանին .

փա՛ռք յարու՛ :

Եւ ըսքանելի՛ սուրբ կանանցն աւե-
տարանէ՛ր ասե՛լով . յարեաւ քրիս-

տոս յարուցիչն մեռելոց . փա՛ :

Կանանցն կանխելով ՚ի թաղո՛ւմն
կենդանւոյն . տե՛սին ըզ վէ՛մն ՚ի՛ դրո-
ցն ՚ի՛ բաց մերժեալ :

Խափո՛ւր ըզ գերեղեցմանն և ունայն
տեսանէին . և տըրտմութեամբ լա՛յին
յո՛ւսահանեալք :

Ա՛յր խաչեցելոյն զի՛ լմն յուսա-
հանեալ . քանզի քրի՛ստոս փա՛ռք մե-
ծաւ յարեալ :

Ա՛հագին ձայնիւ՛րդ քո քրի՛ստոս ՚ի
վերայ խաչին . դողացուցեր զարարա՛-
ծըս ամենայն . զերկնային և զերկրա-
ւոր բնութիւնս :

Ա՛հագին երեւումն հրեշտակին . զար-
հուրեցոյց ըզ կանայն ասելով . զի՛
խնդրէք ըզ կենդանին ընդ մեռեալս :
Եւ յահէ՛ զօրութեան աստուածոր-
դւոյն . զարհուրեցան կարմալեալք դե-
ժոխոցն ասելով . համբարձէք իշխանք .
ըզ գրուելս ձեր ՚ի վեր :

Ո՛ր ՚ի վերդ ես քան ըզ միտս և ըզ
խորհո՛ւրդս . համագոյակիւն եղելոցս
արարող . ՚ի հօրէ առաքեցա՛ր վասն
մեր և մարմնացար ՚ի սուրբ ՚ի կո՛ւսէն :

Անքննին ՚ի յեութեան անօրինե-
ցոր յարգանդի՛ կո՛ւսին . ապրեցուցս .

նեւ զնախատեղծին ծնունդն . և վե-

րջալի՛ն նորագե՛լ ՚ի փա՛ռք :

Ո՛չ շատցար մարդ եղանի՛ւ ասոր
ւած . այլ և խաչի՛ համբերեալ ըզ թա-
ղումն յանձն առեր զեղբորեայ . և
յարուցեա՛լ նորոգեցել զաշխարհս :

Ս՛յրութիւն աստուածորդւոյն . հը-
րեշտակալեան այսօր աւետե՛ր կանանցն
ասելով . յարուցեալ է տե՛րն ՚ի գե՛-
րեցմանէ՛ն :

Ի՛նթացեալ կանանցն խնդո՛ւթեամբ
պատմէին աշակերտացն ասելով . յա՛ր :

Ս՛աւն որոց և մե՛ք ընդ հրեշտակին
գոչեցո՛ւք զյարութիւնն քրիստոսի .
որ փրկեացն ըզ մե՛զ ՚ի ձեռա՛յ
մահո՛ւ :

Փառաւորեալ անձնեղի՛ յարու-
թիւնըն քրիստոսի :

Ո՛ր կամաւ հօր և հոգւոյն ՚ի վերայ
քառա՛թիւն պատարագեալ գանն աս-
տուծոյ . փա՛ռաւո՛ :

Ա՛ռքելոյ աղաւնոյ . ի՛շանելով
մեծաճա՛յն հընմամբ ՚ի բարձա՛ծնց ՚ի
նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազի՛-
նեաց անկիզելի՛ զաշակե՛լ րոտն մի՛նչ
դեռ նը՛ստէին ՚ի սուրբ վերնաստանն :
Ա՛նխութիւն աղաւնի . աչքննելի՛
որքննէ ըզ խո՛րս աստուծո՛ծ . զորա-
ւեալ ՚ի հօրէ պատմէ զահաւոր և ըզ
միւսանգամ գալ՛ով լսան զոր քա-
լովեցի՛ն համագոյական :

()՛րհու թիւն ՚ի բարձունս՛ ելլալին ՚ի
հօրէ

հօրէ հփգւոյն սրբո՞ց. որով առա-
քեալքն արեւցան անմահական բաժա-
կա՞ն. և հրաւի՞րեցին զերկիրս
ի՞ յերկինս :

Ա՛մանակ դարձի իմոյ՝ եհնա՞ն. ի՞ յեր-
կիր. արդ տէր ընկա՛լ ըզ ծանայս քո՞.
և հոգի՞ քո բարի՞ առաջնորդեսցի՞.
ի՛նձ ի՞ յերկիր ուղի՞ղ :

Խոստովանող հոգի՞ս. որ ելի՞ց զու-
նայնութեան՝ ընթացս աշխարհի. արդ
տէր ընկա՛լ :

Ի՛ վերջնական առուր մեծի՞ յորժամ
առնե՛ս զայցեւութիւն քոյոց սիրո-
ղաց. յայնժամ խնայեա՛ն ի՞ ծանայս
քո՞. և հոգի՞ քո՞ :

Ա՛ստուածածին մայր լուսոյ սուրբ
կոյս լուսեղեն տաճար. որում երկի-
նրք չէին բաւական. առ ի բնակու-
թի՞ւն ի՞ քէն մարմնացան :

Ը՛ղ քեզ անհարմարացեալ որ միայնդ
ի՛ կանայս օրհնեալ. կրե՛լով ի՛ քեզ
զանտանելի՛ զբնութիւնն. օրհնու-
թեա՛մք մեծացուցանե՛ք :

Ո՛ւրախ լեր սթո՞ռ փրկութեան.
յոյս հաստատութեան մարդկան.
միջնորդ օրինաց և շնորհա՞յ. օրհնու-
թեամբ անդադար գո՞հութեա՛մք
մեծացուցանե՛ք :

Ա՛թաբօր ի՛ լերին ձևացուցեր ըզ
քո՛ բնութիւնդ անտանելի՛ գոյա՛-
ցութեամբ. ընդ ո՛րս և մեք ցընծու-

թեամբ երգե՛մք. քեզ ողորմեա՞մք մեզ
մարդասէր :

Ը՛շակերտք հիացեալ՝ բարբառէին
ըզ խորհուրդս ի՛ տագնապիլ սրտի՛ց
ի՛ւրեանց. ընդ ո՛րս՝ :

Ա՛քանչեւ մեծ խորհուրդ զերրոր-
դեւթեանդ. քոց սրբոց առաքելոցն
ծանուցե՛ր բարերար. ընդ :

Ա՛սկալի՛ հիացմամբ զայլակերպու-
թիւն քո՛ տէր. առաքելոցն տե-
սեալ յօրինէին. քեզ տաղաւոր. ընդ՝ :

Փառք հօր և ՝ :

Հո՛վանացեալ անպ լուսեղէ՛ն և ըզ
հայրականն լուեալ ըզ ձայն. եթէ
դա՛ն ողորի իմ սիրե՛լի. ընդ՝ :

Ա՛յժմ և միշտ՝ :

Ի՛րիստոս անմահ թագաւորն հետմ
զօտեալ ի՛ դժոխս կապեաց զիշխանն
մեղսատէր. զմահու գերեալսն յա՛ղա-
մայ կենսագործեաց ի՛ կենսա անմահ.
փառաւորեալ ան՝ :

Եւ Բաթի օր Յովնանու Որդիին :

ՄԱՆՈՒԻԻՏԵԱՆ

բանին պատմող առաքեցար
աշխարհի սուրբ յովհաննէս

մկրտիչ. անձեան զաստուծո՞ւ հար-
ցըն մերոց :

Ո՛ր ըզհրեշտակացն անտա՛ռմէ ի՛ն.
յարգանդի՛ կուսին տեսեալ քո և
եր

էրկըրպազեպլ . աղլ " :

Որք հաւատով ըզլիշատակըս քո տո .
նեմք . և անդադար ձայնիւ ըզքեզ

ունիմք բարեխօս . աղլ " :

Ըզ տէր Գովեցէք ըզ տէր քրիս-
տոս միշտ և յաւիտեանն :

Օ մեծին ի ծնո՛ւնդըս կանանց՝ զկա-
րապետին և զմկրաշէն յովհաննու

զնաբխութեանն ըզհանդէս տօնե-
լով պսօր ի ձայն հնչման . գո " :

Խայտացելոյն յորովանի հոգւով ի
ծննդեանն քրիստոսի . որ ի փրկո՛ւ-

թիւն աշխարհի յայտնեցաւ աստո-
ւած բանն . գո " :

Յանապատի բարբառոյ ձայնի ըզ
մկրաշէն յովհաննու . զյաղթանակ

մարտի ըզգլխատմանն կատարեմք այ-
սօր ըզյիշատակ . գովե " :

Որ ըզբանն աստուած բաւական
եղեր ընդունիլ յորովանի միշտ

կոյս . զքեզ մեծացուցանեմք որ
օրհնեմլէ եռ ի կանայս :

Որ էիք լուսոյն արժանի եղեր բառ-
նալոյ ի գիրկս քո մօրնու . զքեզ " :

Նարատ տաճար տնօրէնութեան կո-
չեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս .

զքեզ մե " :

Խորապետ արքայովութեանն երկնից
սուրբ յովհաննէս մկրէրաիջ . որ

եղև աշխարհի քարոզ փրկութեան

լուսնի մեզ և սղորմեա " :

Որ առաւել քան ըզմարգարէս մեծ
ի ծնունդս կանանց . որ ըզքեզ

մեզ յայտնեաց աստուած և մարդ
յեղկրե երեւալ . աղծթիւք :

Ձայն բարբառոյ յանապատի և կան-
տարի խորհրդոյ . գլխատեպլ պսօր

ի հերովդիայ . վերափոխեցաւ ի դա-
ւըս անմարմնոյ . աղծ " :

Սրկնաբաղմբացին յովհաննէս մեծ
ի ծնունդս կանանց . քարոզեր յա-

նապատի ազդ արմոզ բարբառոյն .
ըզծագո՛ւմն լուսոյ արեգականն ար-

դարութեանն :

Ղըմարիտ մարգարէ և ձեռնադրող
որդւոյն աստուծոյ . յառաջընթաց կա-

րապետ և պատմող աստուածային ծ-
րինացն . հորդէր ձանապարհս թագա-

ւորին յաւիտենից :

Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ
հերովդիայ . ի պարգևի մասին

ինդրեր ըզգլուս մարգարէին . շի-
ջուցանել զա՛րուսեանն և զանա-

ղծ տ լաւտերն :

Կանոն Եւր Կիւրակէի Կրկն
Չատկին :

Եւսօր սիւղիկն աբա տաւել շինի աշո
() Եհնո-Թեանն և շէկը ճաշն շա-տ
() Եհնո-Թեանն :
Յալթական :

Եւ ը զ Եւր Կիւրակէի Կրկն
Կը զգ ի՛ք առ անձ Եկեղե-
ցիք հեթանոսաց՝ ի գլխոց
Եւրանց գոյմմբ ճայնի տո՛ւք ըզ
փառս աշ . և պատմեցէք զքաջու-
թիւն յարուցելոյն ի մեռելոց :
Եւրկնաւոր փեային հարնացեալ ե-
կեղեցի՝ աստուծոյ , զանդարեան ի ներ-
քոյ ի՛ հանդէրձրս յոսկէհուռն պը-
սակեալ՝ քանզի՛ ահա գայ առ քեզ
քրիստոս փառայ թագաւորն :
Իսկացեալ որդիք սիրմին ի՛ Թա-
գաւորն քրիստոս . տօնեցէք ցընծու-
թեամբ զնաւկատիս հագւոց մերոց՝
նորոգեալ ի՛ հնութենէ՝ . և ընդ հը-
րեշտակս օրհնեսց՛ւք զքրիստոս փա-
ռայ թագաւորն :

Ա քանչեւ Ե խորհուրդ տնօրէնուե-
ր քրիստոս . որ իշէր ի՛ հօրէ ի՛ սէր
հայրին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր .
որով փառաբանիս քսն անմահ թա-
գաւորն :

Եւրեցան յարուցեալ եկեղեցւոյ
քո հիմանցն . յորմէ թովմաս հրաժա-
րէր զհաւատալ զքեզ տեսողացն .
որում ցուցեր այսօր փախաբողին ըզ
վերջս մարմնոյդ :

Եւ յսօր հրեշտակք ի՛ բարձունս՝ ու-
րախանան ընդ մարդկան . որք իջեալ
ի՛ յերկնից՝ տան զանեմիս աշխար-
հի . ցընծացէք այսօր քրիստոս յա-
րեալ ի՛ մեռելոց :

Եւ յսօր զուարթունս ի՛ վիմին խըն-
կաբերից սուրբ կանանցն , փոխը
ճայնի՛ ցընծութեամբ պատմել ա-
շակերտացն ասելով . ցնծացէք այսօր
քրիստոս :

Եւ յսօր վի՛մին հաւատոյ և յովհան-
նաւ սիրելոյ . ընդ հակառակս ըն-
թացեալ ի՛ գեղեզման յարուցելոյն .
զոր տեսնալ պատմին քմ յար՝ :
Եւ յսօր և՛ մեք զուարճացեալք պայ-
ծառացնէք տօնիւս . ընդ հաշտու-
թեան աստուծոյ՝ միմեանց արկցո՛ք
գիրկըս սիրով . և միաբան գմշեսց՛ւք
քրիստոս յար՝ :

Յ օրժամ եկին ի՛ գեղեզմանն ի՛-
ղաբեր կանայքն . և բերին ըզխո՛ւնկան
ի՛ խրնկել զանապական մարմինն :

Յ օրժամ հրեշտակն աւետարանե-
ր յա՛րեալ քրի՛ստոս . պատմեցէք աշա-
կերտացն ըզ յար՛ութիւնն տեսուն :
Իսկ նոցա զարհուրեալ զանա ահա-
գին տեսլեանն . պա՛տմին աշակերտա
ցըն

ցն զհնգին տեպին:

Այլ հրեշտակն յերկնից աւետա-
ւոր երջանիկ և սուրբ կանանցն,
բարոզէր ասելով. և ձեռք վերստին
լոյսն ծագեալ ի՞ յաշխարհ:

Այսօր տեսիլ ահեղակեալ հրեշտակա-
պետի՞ն մերձէլ ի գունդ զինուորացն.
այսօր սրտաբեկեալ պահապանացն
զարհուրեալ մեռանէին. և ձեռք վերստին:

Այսօր ցնծայ երուսաղէմն վերին.
այսօր ցնծայ սինն մայր եկեղեցի. քանզի
փրկիչն մեր յարեաւ և աւերեաց
ըզ դժսխս. և մեռի վերստին
լոյսն ծագեալ ի՞ հօրէ:

Հրեշտակ քո տրո՞ւր զյարութիւնն
բարոզեաց:

Օ պահապանսն զարհուրեցո՞յց զկա-
նայսն լուսաւորեաց ասելով:

Օ ի՞ խնդրէք ըզ կենդանին ընդ
մեռեալս. չե՞ստ թիլ յարեալ:

Հգ Եւրաշխի՛ աղբերէն՝ անհատահարդ
վտա՛կ. կենդանարմր նք հոգի. ծրհ-
նեալ ես լոյս ճշմարիտ:

Այսօր ի՞նք վերնատունն եկեալ
անձ ճշմարիտ, հրաշգորդեաց զառա-
քեալսն ի լոյս փառաց քոց հոգի:
Հըրճուողական խնդութեամբ աշա-
կերտացն լըցեալ. փառատրելով եր-
գէին ծրհնեալ ես լոյս գեթազնաց:

Արարի՞չդ ես արարածո՞ց հան-
գուցեալդ ի՞ հրեղէն կառս. յիշեա՛մ
զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո՛

ւնդ սուրբ քո:

Ար երկայնամիտ ես առ ամենիսեա՛
ն. և ներող յանցանաց մերոց. յիշ՛:

Ար միպանգամ գալոց ես հայրենի՛
փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծը-
նունդ. յիշ՛:

Աստուածամօ՞նն մայր և կոյս. ծագող
արեգակա՞նն արդարութեան. որ լու-
սաւորեաց ըզ մեզ. հոգեւոր երգով
զքեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք
ըզ միածին քո զորդին:

Եւ լոյս զօրէնրս բնութեան մարդ-
կան. հրաշխի՛ս քո ծնունդ. և զէ-
ութիւն բնունն ամբողջ պահեալ.
և կուսութեանըդ քո իջխախտեցան
կրնիք. հոգեւոր եր՛:

Օ քեզ մորենի անկէզ լեառն վե-
մածին՝ դուռն փակեալ և խղիւր
կրնքեալ. նախատեսացն դուշակեալ
մայր և կոյս. հո՛:

Եւ յաշխի՛ քո քո երկրպագեն արա-
րածք անձ. որ ի՞ փրկուի մեզ կանգ-
նեցաւ. սա՛ եղեցի մեզ պահապան
յարութիւն. ապրեցուցանել ըզ մեզ ի
պատրանաց բանսարկութիւն:

Ի՛սմա բարձրացար՝ բարձրդ անիծից.
որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր. Ժո-
ղովե՛լ ըզ հեռացեալսն կենսաբեր
փայտիւն. ապրե՛:

Անձալ լուսաւորեցան արարածք անձ.
սմա՛ ուրախէին արգելեալքն ի՞ մեզ-
սասել ըմանալն. որ ազատեաց ըզ մեզ
Ի՛.

ի' պատրա' :

Փառք հօր և : Լ. յԺմ և միշտ :
 Սարսեն լով Թոմայի շնորհիւր զխմյ-
 ուած տիգին և զբեւեռացն . և գոհե-
 լով վերածայնէր տէր և աստուած
 բաւական ըզ յարուցեալդ . որով
 առաք զերանին որք ձգ տեսեալ հա-
 ւասացաք :

աղթական քեզ օրհնու-
 թիւնք . տէր որ ըզ խո-
 րոյ ծովուն հերձիւր
 ըզ ջուրն . զի' ի նմա՝ բո-
 նաւորի' ն ջաղխեցեր ըզ
 գըւհն . և զարգեւեալն ի' ձեռն
 խաչի' քո՝ վերածեր ի' կեանս .

կամաւոր մահաւմբ ի' քէն տէր ար-
 ձակեցեր զհոգի զծրո՝ լծեան . ի' մէջ
 մահու զմահ անբեաւ վանեցեր .
 և զարգեւեալն ի' ձե' :

Սխալեցաք ի' կանայս կոյս յեւծը-
 նդեան երգեմք զօրհնութիւն . զի'
 լոյս ի' լուսոյ քե՛ յայտնեցաւ աշ-
 խարհի . և զնախածօրն եբարձ զանէ-
 ծրաւ նձա՞ռ ծընընդեամբն ի' քէն :
 Սխալեցաք ի' բարբառ մարդարե-
 ին և ի' պատգամն կենդանիս . որ
 բարոյեաց մեզ ըզ ջօ զըն կենաց ի'
 յերկնից :

Օ իջձւին քո քրիստոս գուշակեաց
 մեզ մարգարէն . և զկամաւոր չարչա-
 րանքս խաչի' ն գոչէր ասելով . տարա-

ծեանց զԹեա իւր ընկալաւ ըզ նա .
 և բարձեալ բերէ ի' փլ' ըկութիւն
 աշխարհի' :

Քեզ միայնոյ մարմնացելոյ ի' քո
 սուրբ կուսէն . օրհնութիւն ի' բար-
 ձունքս մեր երգեմք ասելով . փառք
 քեզ քրիստոս . որ եկիր կամաւ հօր
 կեցուցանել ըզ մեզ :

Սախա հարկք անենայն հեթանոսք
 և օրհնեցէք զաստուած . զի' հա-
 աստուած՝ բանին մարմնացաւ ի' կու-
 սէն . աներեանց ըզ գոխս և ըզ զօ-
 ղութիւն մահո՞ւ ելոյ՞ծ :

Սկալեալք ըզ բաժանին ուրախուե-
 յայգւոյն յանմահութեան սրբոց ա-
 ռաքեցոցն . որք ընդ հանրէր ընթացան
 ընդ տիեզերս . լուսաւորեցին հրաւի-
 ընով յերկնից յաբաշտութիւնն :

Յաւո՛ւր վրիժուց հաւուցման ամ-
 բարըշտաց . վերածեցես ըզ մեզ ընդ
 հոգեղնաց դասն . ի' տեղի՝ անկեօց
 հրեշտակաց . բարեխոսութեամբ
 սըրբուհոյ անստուածածնի'ն :

Սանեմք ըզ քեզ քրիստոս փառա-
 կից հօր և հոգւոյն . նախապատմող
 մարգարեիցն ըզ խաչարհիւր ըզ քո յերկ-
 նից . ծաներո՞ւք և տեսէք զի' պան-
 ջելնս անար տէր :

Յարեմք մեզ փայլեաց անբեալն
 անդարուե՛ իշխանութեամբ բազմեալ տեսաք
 ըզնա ի' կոտոր խաչին . ծաներո՞ւք և :

Ո՛րում երկինք երկիր մէ բաւերն
տանել լուսոյն . բնակարան բնուե
բանին ըստմաստիւրեցաք . աղաչեա՛
վասն միջ լ՛ղ միածին քո զորդիդ :

աստատե՛ցան սի՛րարք մեր ա՛ռքեղ
 քո՛ւարծ՝. և ուրն՝ խաղմք մեք Պ՝ փը՛ր.
 կո՛ւթեա՛ն քո՛ւմ. ընկա՛ն իջ զաղմ՝
 չանրս մեր միա՛ցն մե՛րդասե՛ր :

Խընդամ մարեան ո՛ր եղեր մայր քը
 ըխտոտի. և աղաչեմ զամբ. քէն ըզմար
 մնացեալ բանն ստուած. զի վը՛ր
 կեսցէ՛ ը՛զ մե՛ջ Զզ յի՛ փորձո՛ւ Յենէ՛:

Ի՛ գիշերաց կննխեալ աղանկեմբ
 լուր մեզ տէր. վասն զբաց ի՛ քն
 զա՛յլ որ ո՛չ գիտեմք մարդամ տէր.
 Տուր մեզ տէր գլխազով լուր ի

Ի՞նչ և փրկեն ի՞նչ ձեռք անօրինաց
 խը ստա՞ց սպա՞ստաբողաց՝ վաճառն զի:
 Ի՞նչ խնամախոսութեամբ ծը՛նողն քո և՛
 իշտ կուտի՛. հայցե՛մք ի՛բեն քրիս-
 տոս. կարե՛ն անխոսե՛ն՝ ժամանա՛:

[illegible][illegible]

Եւնասուրբ երբ ըդու թեանդ՝ եր
 երջագէն զօրք երկնայինք. և ըս
 տն՝ զծուածք անաբատ ձեռացդ .
 փառաւորելո՞՞վ զտէրութիւնդ. քո

Հանապազ :
Իմենազոր խաչի՛ք ար՝ երկը՛րսա-
գեպոսք՝ որով բարձի՛ր ըզդանա-
նիք՝ մահո՛ւք քո անարածոց՝ փա՛ :

Լի՛նոյ Հնեալ անամայր մարիամ . քե-
րովքէ՛նկան տօռո աղաբէն մերոյ
տընժեհուէ . զոր երանե՛ծն ամ ա-
զննք Հանապոյց :

Սարգսի՛ն ի՛ փորձյ կէտին ա-
ղղանկէր՝ և՛ ամսէր . տէ՛մսմսմր
նայեա՛յք և՛ ձե՛ տար զէ՛ս Տը-
դօրի՛րս առա՛ :

Չնայնպէս ի խորոց անդրեզոյ
 առ աստուած զորմմբմած եմմմմ
 ճայն անդադալի իմոյ հասցէ ի
 քսեմմս քմմ տէմմ :

Ինքն խոստովէ՝ Եւ անտուան ճանճիս Լ
 միշտ Լի՛ւթն անգամ մեղմ. տէ՛ր մե՛ծ մե՛ծ Ե
 ժը՛ր լիէ՛ա՛մ զիս Ի՛ր յորդայութե՛ւ ա
 ներկուի՛թ Թո՛ղ համաւո՛րս:

Լ ԸՆԿ զՊԵՏԱՆԵՐ՝ ԵՆԵՐԿՆԱԼ ԹԵՄԱՆ
 ՔՐ ԲՂԸՐԻ. ՔԱՆՈՒ ԵՄԵՐԿՆԵՐԳ ԽՈՆԱՐ
 ՀԵՄԼ ՄԱՐԴՄԱՊՄԱՐ ԻՅ ՍՈՒՐԸ՝ ԿՈՒՍԿՆ.
 Ե ԽԱՆԵՂՏՐ ԸՆԳ ԵՆԱՊՈՒՍՆ՝. Ե ՂԵՐ

Հաւանալ հիացոյ լ'նդ. ք' լ'նդ. ան.
 Հոս մարդ անի բու. Թի' լ'նդ. :
 Փառք հօր Է' :
 Օհիւանալ բար գլ' բու. Թի' լ'նդ. գ' :
 25

շակեաց մեզ մարգարէն . ասէ Ելեի՛ր
դու ՚ի կառւս քո , հեծելու թիւնը՛դ
քո քրիստոնէս փրկութիւն ե
ղեի՛ւ յեկեղեցիդ քո :

Եւ յիշի՛ր :

Եւրեւթացի ՚ի փրկել զարարածս ՚ի
մահուանէ , և դրժո՞խք հիացեալ
սասանեցան ՚ի յաչէ ամենազմամբ
փառաց քոց :

Հարց Նոր կիւրախէն :

Սր խոնարհեցա՛ր յանձառ փառաց
իւնսայդ անմահ և երկնաւոր . ՚ի սէր
հարսին քո եկեղեցւոյ . զոր մաքրեցեր
աւազանին վերջստին ծնընդեամբն .
օրհնեմք ը՛դքեզ անճ հարցն մերոյ :
Ո՛ր կենդանարար նոր յարուբը՛դ քո
նորոգեցեր զհնացեալքըս մեղք . ու
բով ցընծայ այսօր եկեղեցի՛ն ընդ նո
րոգումն բնուե՛ մերոյ . օրհնէ՛ :

Եւ յօր մանկո՛ւք առագաստի պայ
ծառացեալք վայելչութեամբ . տօնեն
ընդ զօրըս հրեշտակաց զնաւակաւորս
փրկութեան մերոյ . օրհնեմք ը՛դ :
Եւ ան օրհնեցե՛ք և բարձր արա՛
ղէի՛ք ը՛դնա յաւիտեան :

Նորոգեցար՞իք նորոգուե՛ կենացս այ
սօր յարութիւն քոն նոր ժողո՛ւ
վելողք . և բարձր :

Նոր խորայել կոնցեալք ՚ի քո՛ նոր
օրհնութիւն վեր առաքեցուք նորոգո
ղին տիեզերաց յարուցելոյն ՚ի

մեռելոց . և բար՛ :

Նոր խորանիդ արեգականն արդա
բուե՛ նոր օրհնութիւն տացուք . և ան
դադար բարեբանեցուք :

Նոր տաճարիդ անձառ լուսոյն ո՛ր ՚ի
հօրէ նոր երգս երգեսցուք . և անդ :

Օհոր խոնարանը՛դ հրաշալի նոր
խառնումն բանին և մարմնոյ . հոգե
ւոր երգով բարեբանեցուք :

Ո՛ր վերջստին նորոգեցեր ը՛դ մեզ ՚ի
հնուէ՛ հիշն աղանայ . և զըսկը՛ք
նատսին գեղեցկութիւն ըն նրկաբեցեր
նորաստեղծեալ յոգիս հրաշափառա
պէս . աղաչեմք ը՛դ քեզ քրիստոն
ո զլո՛ւրմեա :

Ո՛ր զբարձրագոյն նաւակատեաց խոր
հուրդ հանդերձելոցն այսօր ծանո՛ւ
ցեր . կենդանարար և սքանչելի քո
յարուբը՛դ ՚ի՛ մեռելոց . ան՛ :

Ընդ քեզ յարուցեր յուսով յանմա
հուի՛ զմահացու բնութիւն . որով նրս
տար ընդ ալմէ հօր գլուխդ եկեղե
ցւոյ . հրաւիրելով զանգամըս քո ՚ի
նոյն մի՞ո՛ւթիւն . աղ՛ :

Եւ յօր նոր ժողովուրդք ընդ երկ
նայոց լուսեղինացն համաձայնեալք
նորոգողն ազդի մարդկան վեր եր
գեսցուք ո՛ր վս մեր մեռաւ և յար
եաւ . անելով փառաւորեալէ քո յա
րութիւնդ :

Եւ յօր որդիք սիրման ծննեալք աւա

զանին շնորհք յորդէս աստուծոյ .
 ի՛նչաւսկատիս տաճարի՛ բնութեան
 մէջոյ գովեցէ՛ք զփեսայն ելեալ յա՛-
 ռազաստէ՛ նոր գերեզմանին . անե-
 լով փա՛ :

Եւ յսօր մանկո՛ւնք հաւատոյ կատարե-
 լով զնաւակատիս վերինն ե՛րուստղէ՛-
 մի՛ . նորոգեցէ՛ք ըզ զպատկո՛ւնս հա-
 գւոց ձերոց . և ընդ ո՛րդւոց լուսոյ
 նոր սիոփնի՛ . բարեբանեցէ՛ք զբրիս-
 տոս թագաւորն . անելով փա՛ :

Կարգ Եւստ (Օրհնութեանց Զարո-
 ժեան զբոյ Զեաւսի Քրիստոսի :

Ձեռն-դո Զեանց և աղետացն կե-
 ՛նք վերայ Ուր ճանչեց . Ու ըստ ճանչե-
 Եկեղեցւոյն՝ յոր ճանչեց և եղես՝ ասա՛ :

Եւստի ճանչ :

Դ Գ Ե Ս Յ Ո՛ Ի Ք
 Երգ նորայ վերջին մե-
 լոյ . որ փրկեանցն ի՛ Թըլ-

նամուսն ծառայուէ ըզ մեզ . հըզօրն
 իւր կարմրուէ . և աղբեցոյց փառա-
 ւորեան փառօք :

Դու յանձն տուեր անձ ելանել ի՛
 խաչ վաստն մեր՝ . և ընդ նրին բեե-
 ուել ըզ հընութի մեղաց մեղոց .

վնորոյ երկրպագեմք և վեր օրհնեմք
 ըզ քո զանձաւ խնամհոյութիւնդ :
 Օր ընթերցեց անձ յամ աղգաց
 երկրէ՛ ծնանի՛ և ինձանէ՛ . ապրեցու-
 ցանել ըզ մեզ կոմցն ի՛ պաշտելուէ .
 ոպ զաստուածածին միշտ փառաւոր
 ընցցեմք :

Նայեցա՛ յես յամենազօր ի՛ քո տը
 նօրհնութիւնդ . և երկիւղել փառա-
 ւորեցեց ըզ քեզ քեզ :

Ի՛ խաչ լըն քո մեռուցել ըզ մահ .
 և յողբերէ կողմ քո տիեզերաց ան-
 բուցեր զանմահութիւն :

Եւստ Ծածին անարատ կոյն առ-
 բեզ ապւնինիմք . բարեխօսեալ ան-
 բրիտոս վանն անձանց մերոց :

Նորով անուերդ քո քո աղբեցեր
 ըզ գրքունըս դժօխոց և լուծեր
 ըզ մահ . և անմահութիւն պարգեւեցեր
 անգի մարդկան :

Յայգւոյդ անմահութե ճաշակեցաք .
 և տեսաք զե քաղցր և ուղիղ ես
 ան . և վանն ամենեցուն փրկուե-
 եկիք յաշխարհս :

Արբուհոյ անածնին բարեխօսեմք
 պարգեւեալ երկրպագուացս ամենապ
 երբորդութեանդ . զյարութիւն յու-
 սոյ կենանցն յաւիտենից :

Նանեաք ըզ քեզ քո թագաւոր
 յաւիտենից . և տեսաք ըզ քեզ իշխան
 մահու և կենաց . զե դու ես տեր

Լ՝ չեք մը Դ՝ ք բաճ Դ՝ ք բաճ:

Լ՝ չեք քո բարձրելոյ առջեւ ըզ վե
րէս Դ թշնամոյն . Լ՝ նեւորք քո
արբցեն զարիւն նորա . զի դո՛ւ:

Ո՛ր յարեանդ Դ՝ մեռելոց . նորոգեցեր
զագուս մարդկան . սրբբուհոյն աղա
լանցք հասարտեալ զհիմունս եկեղեց
ւոյ սրբոյ քո . զի դո՛ւ:

Հաստատութիւն իմ լեք տէր . որ
յալթօղ խաչիւ քո ըզ դրժոխս աւե
րեցեր . քանզի յարեար երեքօրեայ .
զանկեալն կանգնեցեր զնորամ:

() զնեա վերկիցէ՝ մատուցած . պար
ծելոյս Դ խաչ քո յուսողաց Դ քեզ
տէր . Լ՝ վրեան միայն բարեբար Դ
վրտանգէ՝ զանձիւնս մեր:

Մի՛ աչն օրհնեալ Դ՝ կանայս . մայր և
մի՛ շտ կոյս և իմանալ լոյս . ծննդ
արարին մերոյ անդա՛դար բարեբա
նեսցուք :

Դ՝ գիշերաց կանխելով վեր օրհնեմք
ըզ քեզ քրիստոս աստուած . որ վասն
մե՛ր խնարհեցար . յանձն առե՛ր զա
մենայն և խաչի համբերեցեր:

Լ՝ ուսաւորեցա՛ք Դ՝ հրամանաց քոց թա
գաւոր թիւրց անձ . որ ըզմահել լու
ծեր զիշխանութիւն յանձն առե՛ր զամեն:

Դ՝ երովբէական թիւք պարսածածկե՛
ցա՛ր՝ սրբբուհի անձա՛րն . կոյս և
մայր և բնակարան անութեն . վեր օրհ
նեալ յամենայն յառաքելական քարո՛

զուրեմանցն:

Հի՛յս և յարութիւն ազգի՛ մարդ
կան քրիստոս աստուած . զհիւանդու
թիւն հոգւոյ իմոյ կենդանացո՛ . որ
պէ՛ս երբեմն զեզեկիան:

Օ՛ շարժարանս և ըզմահ յանձն առե՛ր
կենդանատու ամենեցուն . զհիւան
դութիւն հոգւոյ իմոյ անողջացո՛ .
որպէս երբեմն:

Լ՝ քեզ ապաւինիմք իմ բան և աւան
ձա՛ր աստուծոյ բանիւն . մարիամ
մայր եկեղեցիս . բարեխօսեալ առ
քն վասն անձանց մերոց:

() փառաւորեալն յամենայն արա՛
ւածոց . և Դ ծագաց միւս Դ ծագս
երկրի զերկրապագեալն . զմարմնացեալ
բանն Դ կուսէն ձայնիւ երգով քո:

նեսցուք :

Ո՛ր դիմեալ գոյ յեղովմայ բարձրա
ցեալ փողով . յարուցեալ Դ՝ պա
տերազմ ընկրլմեաց զաներեւոյթն
ամաղելի . զի՛ ջեալ բանն Դ՝ դրժոխս
ձայնիւ եր:

Դ՝ անգո՛ւմն Դ՝ հօրէ՛ փառակից ոք
հոգւոյն . կենդանութիւն ազգի մարդկան
որ յարեալն այսօր Դ՝ մեռելոց . զհամ
բարձեալ բանն Դ՝ յերկինս ձայնիւ եր:

Ո՛ր լուար մատուցած գո՛ւմանն
յոյնանաւ յորովայն կե՛տին . ապրեցո՛
և զիս յաներեւոյթ թշնամոյն վեր
կի՛չ գովով . որ նրաոխս Դ՝ քրովբէ

ական յաթոռ:

Ո՛ր ընտրեցէր քեզ վերստին քա-
րողոյ նինուէնցւոցն . զյափրշտա-
կեանն ՚ի կիտէն երեքօրեայ իջմամբ
ի՛ դժոխսաւ զիս ըզբազմամեղոյն աւր-
ձակեա ՚ի կապանաց մահու ՚ի՛ կեան
սըգ յաւիտենից:

Եւ կեանք ՚ի փրկութիւն ըստեղծուա-
ծոց քոց պատկերակից եղեր հողեղէն
մարդոցն ըզմեղըս պաներ . և զմա-
հու գերեանն ազատեցեր ՚ի մեղաց:
Հիացան զօրք երկնից ընդ քո
յանձն առնող ըզծառայի ըզկերպ .
և մարգարէն զարհուրեալ անէր . ը-
ւայ ըզլըւր քո և երկեայ . նայեցայ
ի գործըս քո և զարհուրեցայ:

Վանդի դո՛ւ որ յառաջ քան զյա-
ւիտեանս որդի հօր և հոգւոյն փա-
ռակից . եւ կեալ ՚ի մէջ երկուց կեն-
դանեացի երևեալ . բարձրացան ՚ի խա-
լէն առնելով զհեծելութիւն փրկու-
թեան . քանզի լուծեալ եղեն եր-
կունք մահոյ:

Փառք հօր և՛:

Եւ րեւցար ՚ի՛ փրկութիւն ըստեղ-
ծուածոց քոց . ոչ մեկնելով ՚ի հօ-
րէ յանձն առեր կամաւ զխան և
զլծաղուսն . և յարուցեալ ՚ի մեռելոց
իշխանութեամբ . քանզի:

Եւ յիմ և միշտ:

Եւ ստուածածին անհրաժեշտեալ սրբ-
բուհի . ըզբեզ աղաչմբ անդադալ

24

ձայնիւ . որ զէակ բռնըն հօր ՚ի՛ քեզ
կրեցեր . և ծնար անձառապէս . առ-
նա միշտ բարեխօսեալ վամ անձանց
մերոց:

Եւս 4 () : հնութիւն Եւս 2 Ին ինչ:

Եւս 4 () : հնութիւն Եւս 2 Ին ինչ:
տեանն երգ նոր . և օրհ-
նեցէք զանուն նորա
յաղթական ճրհներգութեամբ . զի
նա փառօք է փառաւորեալ:

Ո՛ր սեանմբ հրոյ և՛ ամպոյ՝ սառա-
նորդեաց ժողովրդեանն ի սրայէլէ ՚ի՛
յանապատ . և ընկրկեաց զփարաւն
զօրօքն իւրովք ՚ի՛ ծով կարմիր .
երգեցէք տեանն երգ նոր . զի նա
փառօք է:

Եւ զբեզ անդաւճէք հանապաղ սբ-
աճածին . բարեխօսեալ ի՛ ստուածոյ
մերոյ փրկել և՛ ըզմեղ ՚ի՛ փորձու-
թեն . և յամենայն վրտանգից մեղոց:

Եւս 2 Ին ինչ:
Վայեցարուք ժողովուրդք ՚ի՛ սբան-
չելէս անստուածոյ մերոյ . սէնկընդիւր
լըւրք հաւատացեալք քրիստոսի
և՛ ՚ի՛ միտ առէք զարդարութիւն
ճշմարտութեան . զի նա է՛ յոյս հա-
ւատացելոց:

Եւս 2 Ին ինչ:
Եւս 2 Ին ինչ:
Եւս 2 Ին ինչ:

էառ ըզմահ խաչի . և Թաղէցաւ ՚ի
նոր ՚ի գերեզմանի . և յարութեամբն
իւրով շնորհեալ մեզ կենդանու
թիւն :

Ո՛ւրախ լեր մայր անձաւ լուսոյ մա
րիամ սուրբ տօնոյն . քանզի ՚ի
քեզ կրեցեր ըզհո՛ւր աստուածո՛ւ
թեանն լուսեղէն տաճար անսուծոյ
բանին . առ նա միշտ բարեխօսեմ
վասն անձանց մերոց :

Սուր բորբոքեցաւ ՚ի զօրութենէ
խաչի քո քրիստոս . կիզելով ըզԹաղ
նախն ՚ի վերայ երկրի . որ հակառ
կէր ըստեղծուածոց ձեռն քո :
Իջանելով քո ՚ի դժոխքս գերապանծ
ի շնանութիւն յարթեցեր մահու հը
ղձր զօրութիւն . կենսագործելով զամ
բոնեալն առ ՚ի նմանէ :

Պաշտօնացի տիեզերոց անձ և մարդ
գործով մարմնացար ՚ի սբ կուսէն ՚ի
փրկութի անդի մարդկան . միշտ վա
ռաւրեմալ յանմարմնոց զինուորու
թեանց :

Ո՞րք երրորդութիւնս ծանեմք . որ յա
ռանջ բան ըզ յանտեսանքս բանն աս
տուած . ՚ի հայրական ծոցոյ խոնար
հեալ վառն մեր . և ոչ ոք լցէ տյլ
աստուած բաց ՚ի նմանէ :

Որ բարձրացեալ բաղնաւ ՚ի վերայ
խաչին . խոնարակեաց զապրտամբ ըզ
Թիշնանին . իջանելով ՚ի ստորինս
սղանալութիւն շնորհեաց նըստելոցն

՚ի խաւարի . և ոչ ոք :

Ենթադր տաճար անսուծոյ բանին .
որ ըզ նախամօրն և այլ զմեզ ծաղն
բարձեր անձառելի ծըննդեամբն
՚ի քէն . առ նա միշտ բարեխօսեմ վա
սն անձանց մերոց :

Սրտ իմ հաստատեցաւ ՚ի քեզ հա
ւատով քրիստոս անսուծաւ . և բարձ
րացաւ յոյս իմ ՚ի փառքս քո . որ
յանձառելի ծոցոյ հօր խոնարհեցալ
վառն մեր . և երեւցար մարդ ճշ
մարտագէտ :

Որ գկենդանարար մարմն և զարիւ
նդիւ քո բաշխեցէր քանզի ըզ . և ՚ի
խաչին բացեր ըզ կողահոս անդիւ
բլդ . անբուցանելով տիեզերոց զան
մահութիւն . ՚ի ճաշակման մահաբէր
սրտոցն :

Սոյն քի և բնակարան բանին անսու
ծոյ . անհասութիւն խորհրդոյն ըզամ
սառնրեցեր . միջնորդ եղեր աստու
ծոյ և մարդկան . առ նա միշտ բա
րեխօսեմ վասն անձանց մերոց :

Ոյս ճշմարիտ քրիստոս աստու
ած . առ քեզ հոգի իմ անուստի . ՚ի
յերկրի երեւցի ինձ զերեւոյս քո :
Ինչով պատուական խաչիւ քրիս
տոս անձ . և հրաշմանա քո մոռո
տու . յարութեամբդ երեւցի ինձ :
Հոգւոյն ըզ քե հովանացեալ միայն
սրբուհի . ծնար ըզ բանն անձ զան

Հառեւոյ հօր ծնունդ . և յայտնեցաւ միութի երրորդութեանն :

Այսպէս զբազմակողմ անտրւած . և լուսն ճայնի խնդրութեանց խնց . զինուաղեցան աչք իմ ի տեսանելոյ . և յինչն փարատեցոյց զցանս անձիւն իմոյ :

Օ Թագաւոր Ան քմ բարեբանեցէք . որ ի յանն էառ ըզմահ խնդի . և խափանեաց ըզմահ թագաւորութիւնն . և յինչն փա :

Փութացի Ան յօգնութիւն նքմ անտուածածին . և աղաչեալ զառ ի քէն ըզմարմնացեալ բանն անտրւած . զի յահաւոր և ի միւսանգամ գալըս տեանն իւրոյ . պարգեւեցէ մեզ ըզկեանսն յաւիտենից :

Աստուած երեւցաւ մարմնով ապրեցողանել զնզգս մարդկան կողմն ի պաշտելութենէ . նրմա միայնոյ երգեսցուք :

Բարխտոս բեռեցաւ ի խաղն . և ելոյժ ըզդատապարտութիւն անգամայ նախատեղծին . նմա :

Բարխտոս յարեաւ ի մեռելոց . և յարցց ընդ իւր զմիւս . զանկեան ի պատրանայ . նրմա :

Աստուած զբեզ փառաւորեմք . որ ի յերկնց խնարհեցար . ծառայի առեր ըզկերպարան . և ըզտիեզերս աղատեցել ի մեղաց :

Օ մարգարէն ապրեցուցեր սէր ի կիտէն որպէս մարգարէր . որ նշանակէր ըզքո ի մեռելոց զերեքօրեայ յարութիւնդ :

Օ հայր փառաւորեցուք . և որդւոյ երկրպագեսցուք . և նք զհոգին հաւատացեալ ամենեքեանն ծրհնեսցուք :

Որ անբնիկ ես յեութե ընդ հօր անբաժանել բանդ անժ . խոնարհեցար ի լըրումն ծրինաց և մարգարէից . և ի մէջ երկուց կենդանեացն բարձրեցեալ յերկր ի վերայ խաղն . զոր յառաջն երգեանց մարգարէն տմբակում :

Փառք հօր և :

Որ ի կանուս բերովէ անանս վերանրստեալ հանգչիր իսկակից հօր և տւրբ հոգւոյն . հաճեցար երանել ի կանուս հոգեղէնա . և հեծելութեամբ ըզքո փրկեցեր ըզտիեզերս . վերականգնելով զանկումն աղամայ :

Այժմ և միշտ :

Որ առաքեցեր զերթմարս քո տւրբ ըզմարգարէսն . անտարանել ըզկենսաբեր անօրէնութիւնդ . քո ի սրբոյ կուսէն . և երեւցար մարդ ճշմարտապէս :

Լ. 4 () Եհն-Թի-ն. Երեմի 30 յն

Ր Հ Ն Ե Ս Յ ՈՒ Ք

ԸՊ տէր . որ օրհնեացն
զիսրայէլ . և փրկեաց ըՊ

Ժողովուրդն ի՛ ձեռաց փառածն .
անձնազօր և լոբանչելի փառօքն
իւրովք :

Տէր խորասկէ զպատերազմունս
տէր է յոյս թնուն նորա . որ փրկեաց
զամենեանն ի՛ ձեռաց նեղաց իւր .
եանց . անձնազօր :

Բարեխօսեա վասն մեր աստուած .
ծին մարիամ . որ ծնար զտէր աստու
ած . որ հովուէրն զիսրայէլ . ան :

Աստուած խօսեցաւ ի՛ բարձանց . և
լարուք բընակիչք երկրի . որ եկն և
փրկեաց զամենայն արարածս . զի՛ զա
նուն տեառն կարգանցուք . և տուք
օրհնութիւն ի՛ բարձունս :

Եւ ի՛ խորայէլ կոչեցաք ի՛ բրիստոս .
եղաք բաժին տեառն և ժառանգա
կից բրիստոսի . զի՛ զանուն :

Ի՛ զմէն կենդանութեան ճաշակեցաք
զի՛ բաղցր է տէր . և յիւղ սրբու
թեան օծաք հաւատով . զի՛ :

Ի՛ քեզ եմք ապաւինեալ . որ մայրդ
ես . և աղախին բրիստոսի . լեր բարե
խօս վասն մեր . զի՛ զանուն տեառն
կարգանցուք և զքեզ մեծարեալ

Աբանչելի՛ հոգի աստուածութեան
քս տէր . տարածեցաւ առ հասարակ
ընդ տիեզերս . և հըրդեցեալ բոցակի
զեաց ըՊ պատրանս նախաստեղծին .
զի՛ զամենեանն վերակոչեաց ի՛ մա՛
հուանէ՛ յանմահութիւն :

Յայգւոյդ անմահութեան ճաշակե
ցին սուրբ առաքեալքն . և լըցին ըՊ
տիեզերս աւետօք սուրբ յարութեն .
զի՛ ընդ նոսին վայելեսցուք յանվա
ճան հերարարութիւնս :

Ո՛ր ըՊ հոգին աստուած յորովայն
բում ընկալար . և ծնար անձառնալէս
զկենագործին ամենեցուն . բարեխօս
ըՊ քեզ հանիմք . որ երանեալք ես
ի՛ կանայս :

Սանեաք ըՊ քեզ տէր՝ էակի՛ց հօր
և հոգւոյն . որ վասըն մեր խոնարհե
ցար ի՛ յերկնից . ծանեա՛ք ոչ այլանս
տրած բաց ի՛ քե՛ն :

Սանեաք ըՊ քեզ բրիստոս՝ որ ի՛
խալին բեռեցար . և հեղմամբ արեա
նըդ . քո՛ փրկեցեր ըՊ տիեզերս . ծան
եա՛ք :

Եւ զԹագաւորն ամենեցուն յոր
վայնի՛ բում կրեցեր . սրբո՛ւհի մայր
և՛ կոյս և աղախին քո՛ . բարեխօսեա
առ տէր վասըն մերոյ փրկութեան :
Աստատեցաւ սիրտ իմ ի՛ տէր . և
բարձրացաւ յոյս իմ ի՛ փառքս .
որ նըստիս ի՛ բրովեհական սթոն .

Հաստա՞տութիւն իմ լեր տէ՛ր քո՛
յո՛վ յարութեամբ ։

Ո՛ր զանաբառ բազուկը՛ս քո՛ տարա-
ծեցեր ՚ի վերայ խաչին . ժողովել ըզ-
հեռացեալսն ամենակարծի զօրու-
թեամբդ . Հասա՛ :

Հոյս մեր և ապակէ՛ն մայր տեառն
և կոյս սուրբ՝ որ հո՛ւր աստուածու-
թեանն մէջ բոցակիզեաց զքո սուրբ
զորովայն . բարեխառնա՞տ տէ՛ր վա-
սըն մերոյ փրկութեան ։

Ի գիշերաց կանխեցից փառաւորել
ըզբանդ աստուած՝ որ վասն իմ խո-
նարհեցար ՚ի յերկնից . արարե՞ր զխա-
ղաղութի՛ն ՚ի յերկնս և ՚ի յերկրի ։
Տը՛ծի խաղաղութեան քո՛ . որ զդա-
տակնիք մահու լուծեր ՚ի վերայ սբ
խաչին . և հաշտեցուցեր ըզհայր ընդ
միարարծս . արարեր՛ ։

Փառաբանակից հօր և սուրբ հոգ-
ւոյն . որ լուսափայլ յարութեամբ
ըդքո՞ կենադործեցեր զմզա մարդ-
կան . առ՛ւր մե՛զ տէ՛ր քո զքո զխա-
ղաղութիւն ։

Օ՛ր գեկեալին քե՛ս՝ զ մաղթեմ
հառաչմամբ սրբոյ իմոյ . որ վասն իմ
խոնարհեցար ՚ի՛ յերկնից . յոյս կեն-
դանութե՞ն և փրկութե՛ն իմոյ տը՛ :

Ո՛ր ՚ի խաչին բարձեր ըզդատարկեց
մահու . տարածելով ըզբա՛նջուկս քո՛ .
արձակեա և զիս ՚ի կապանաց բան .

սարկուին . յո՛յս կենդանու՛ն ։

Ո՛ր յամենայն ազգաց երախ՛ նեցար
սրբուհի՛ և կոյս մարիամ . աղանձա՛
զառ ՚ի՛ քէն ըզմարմնացեալն տը՛ .
մայրեցուցանե՛լ ըզմե՛զ ՚ի սպառնա-
լեաց գեհեանոյն ։

Օ՛ր կեալն ՚ի՛ փրկութի՛ն մեզ ըզբան
տը՛ . խորհրդո՞վ տնօրէնութե՛ն տը՛ր
երգով օրհնեսցուք զանո՛ւն նորա . զի
՚ի՛ բարձուս է փառաւորեալ յան-
մարմնոց ։

Օ՛ր խաչեցելոյն՝ պատմեսցի՛ւք զքա-
ղութիւն . որ գոչմամբ ձայնի
ըզպատեարազմն չարի՛ն վանեաց . եւ՛
մահուամբ ըզմահացեալսն կենա՛
գործեաց . զի՛ ջեւըցն ՚ի դժժկա վեր-
ածեաց զհոգիսն ։

Ուրախացան զօրք երկնից ՚ի՛ վե-
րուստ . քանզի ցո՞մ զն անապական ՚ի՛
քէն հեղեալ . ըմբ՛շտ կոյս . և մայր
բանին տընտե՛սուէ . լուսածի՛ն ամս
ծագելով ՚ի՛ մե՛զ զարդարութեան
մրեգան կն ։

Ի նեղութիւնում աղաղակեցի՛ առ-
տը՛ծի զն կենդանութե՛ն . եւ՛ լուաւ ձայ
նի՛ աղօթից իմոյ . և եհան ըզկեանս
իմ յապականութեանէ ։

Հորժամ ընկրայ ես ՚ի՛ խճրս անդրն
դոց . ըմբը՛ ունեցայ ՚ի՛ ժանիս վե՛շտ
պին . եւ՛՛ փրկեաց զիս փը՛րկիչն
անխորհի . և եհան ։

Ո՛րայն օրհնեալ սրբուհիդ ՚ի՛ կանայս .

բնա՛կարան և առաջատ ա՛րարէն .
բարե՛խօսեա՛ առ ա՛ր վա՛սն անձանց
մերո՛ց . զի՛ փը՛րկեցէ՛ ը՛զ մեզ ՚ի
սպառնալեաց գէ՛հենոյն :

Ի ըւայ զը՛սքանչելի՛ տնօրէնութե՛ քո
ըզը՛ւր . քանզի՛ անձա՛ռ բանդ ա՛ծ
մարմնացար ՚ի՛ կուսէն . ը՛վեի՛րածեր
ըզբե՛ կուսն աղամայ . և զա՛րմացայ ը՛նդ
քո՛ ը՛նդ անհաս մարդապի՛րութիւնդ :

Փառք հօր և :

Ա՛րդարէ՛կն ձայնեալ ը՛զքո քաջու
թի՛ղ . առ ելե՛ք դու ՚ի կառը՛ս քո
փը՛րկուե՛ . եի՛ւ խաչուրն ջաղխեալ
ըզդը՛ւխ վի՛շապի՛ն . աբ՛ յարու
թեամբդ ը՛զ մեզ կենազործեցեր :

Եւ յիմ և միշտ :

Աւրախացի՛ր սրբուհի՛ և միշտ կոյս .
քանզի՛ որ ՚ի՛ քէ՛սն մարմնացալ . զգը՛
ժոխս աւերեաց . ա՛բ եի՛ւ անհամե
մատդ ՚ի՛ կանայս . բարե՛խօսեա՛ առ
տէ՛ր վա՛սն անձանց մերո՛ց :

Եւսդ (Օրհնութիւն) : Եւսդ ի՛նք :

Եւ ըւ ըւ ըւ ըւ
հա՛նդերձ կառօք ընկը՛ղ
մեցալ ՚ի՛ հաս՛սն ջուրց .
և որդիքն ի՛սրայելի՛ք գը
նացին ը՛նդ ցամաքն ՚ի՛ մէջ ծովուն :

Յորժամ հէ՛րձեաց մո՛վսէս խա՛չա

նի՛շ գա՛ւազանաւն . պա՛տառեցան
անդի՛մէնդք . և առաջնորդէ՛ր նոցա
անմե՛կնելի՛ ըյսն :

Ա՛ն է՛ բա՛նն աստը՛ւած . որ յառաջ
բա՛ն զյալի՛ տեանս . անձառելի գա
լտտեամբն ի՛ւրո՛ւ ի՛վ յայտնեցալ .
տիե՛զեւրաց ծնեա՛լ ըն ՚ի՛ կո՛ւսէ՛ն :
Եւ յի՛րկնի՛ց խո՛նարհեցար . և նայեցաք
ի՛ սքա՛նչելիս ծրխաց՛ քո՛ց տէ՛ր .
կենդանութեանց տը՛ւծղ ա՛յլզի՛
մարդկա՛ն :

Իսկ փայտ խա՛չի՛ քո՛ կենսատու՛ գաւա
զա՛ն զօրո՛ւթեան . յայտնեցալ տիե
զե՛րա՛ց . եկիր կամա՛ւ ՚ի՛ խա՛չ վասն
արա՛րածո՛ց փը՛րկութեան :
Աւրախ ըն՛ր մարի՛ամ նորատունկ բու
րաստան . երկնաբերձ աշտա՛նս էկ . ձոյլ
ոսկի՛ և ձե՛մարան բանի՛ն աստուծոյ :

Հըն՛վ աստուածութեանդ քո քո
թը՛ծը ՚ի՛ ստորին վայրը՛ս մահու . և
ըզնի՛գբս դժոխոցն ա՛յրեցեր հը՛ծ
րեղապէս . զբե՛ղ բարեբանե՛ք ընդ
հրէ՛ղէ՛ն ճրհնաբա՛նսն :

Ա՛ր տընկեցար յերկրի՛ ո՛րեւ ձը՛ղմ
րիտ . և ձը՛մեցար ՚ի՛ խա՛չին ողի՛ցդ
անը՛սարտ . յուրախութիւն ամենայն
տը՛րամեցելոյ . զբե՛ղ :

Ա՛ր ըզհուրն աստուած յորմի՛ցի
քում կրեցեր՛ անբո՛ցակեղ մարե
նի . դա՛նաձա՛նկ պը՛տընցն քա՛ղց
րացո՛ւցիլ . ըզբեղ ո՛ւնիմըք բարե
խօս

ՏԲ
ԸԿ

Իսկ ան ան ի վստահ անձնաց մերոց :
Ո՛ր և ես աստուածոսն չմտա ծանու-
ցար մարդասերս : և և միայն թեզ
չը շարտի և անմահի . միշտ է բեր-
պագէն ամենայն համասցեալք :
Ո՛ր զորութեամբ բազմիք քո խնդ-
րեցեր զգլխէ քո յատենաց . և հաւն
աստեցեր զհաւասացեալքս ի՞նչ քեզ :
Նըշանաւ խաչիւդ ազատեցեր յաւ-
սեպէց ի՞նչ մահուանէն :
Լ՛ըդ խնդրեմք ի՞նչ քէն Թագա-
ւոր փառաց քրիստոս . ահա՛ն հիշ
սը բուհայն անարատ ը մօր քո և
կո՛ւսի . աղբեցո ըզմեզ յախտենից" :
Հաստատութիւն իմ լիք քո և յոյս
փրկութե . որ զառնէն ազամն ա-
զատեցեր ի՞նչ մեղաց . նորոգեա և զեւ
զապահանեալս մեղօք :
Ո՛ր յատենի կացեր անարատդ կողին
պատրանօք . կ'արեւցեր մեզ ի՞նչ կո՛ւ-
շահոս աղբերէդ . նորո" :
Ետուածածին անարատ մայր տ'ն .
և կցս մարիամ . որ է զեր ընդունօղ
բառին աստուծոյ . բարեխօսեա անտր
վասըն մերոյ փրկութեան :
Ի գլխեաց կոնկետալ մերօրհնեմք
զանձա մեծօրհնութեան քո խոր
հո՛ւրդ . որ վասըն մեր խոնարհեցար
ի՞նչ յեղինոց . խաղաղացո ըզկեանքս
մեր միայն մարդասեր :
Ո՛ր բարձրացար ի խաչին յաշմզս

զատուարտութեան աղաւայն . և բար-
ձեր ըզփշմբեր անիծաղբութիւն
հեղեմմբ անբան քո սրբոյ . խաղա՛ :
Ո՛ր ի վեր բան ըզքերովբէսն երե-
ւեցար աստուածածին մարիամ . տա-
նելով յորովայնի զանիմանալի
զընտութիւնն . բարեխօսեա անտր
վասըն մերոյ փրկութեան :
Եւսմէ Թագաւոր . որ կոմիս ըզ
կեանս ամ մարդկան . որ կա՛րդան
ան քեզ . լո՛ւր աղաւանց մերոյ
և նորոգեա հազարով գլխունէ :
Ո՛ր զանձամանակեայ ըզցաւսն
բարձեր ի՞նչ մարմնոյն եղեկիայ .
մըշտընեաւոր ցուցանելով նրմա
զհոգեորական անողջութիւն . լո՛ւր
աղաւա՛ :
Եւստիկիս և բարեգութ . բարեխօ
սութեամբ սըրբուհայն անարատ ը
մօր քո և կո՛ւսի . լո՛ւր" :
() աստուածն ամենեցուն ծրհնէն
սրբասաց բանակա՛ն կենդանիք .
յաղթական երգով և մեք օրհնես
ցուք զանունն նորո" :
Ո՛ր ի վերայ խաչին դատաւարտեաց
ըզբն նաարկուն բբունութիւն . յաղ" :
Եւստատ տաճար անվայրափակ բառին
այ . մարիամ . ս'բ կոյս . բարեխօսեա
անտր վասըն մերոյ փրկութե :
Եւստակիանուէ աղբեր . և ի՞նչ մահու-
անիք . ըզքե՛զ ծանեան հրահիւթի
ցոն

ցըն սեփքն և բանակն ն կե նդանիք.
 ո՛ր զյովան ՚ի կիտէն կորցեալ ար-
 տաբեցեր. գովասանկան ձայնիւ ե-
 դանակեմիք քեզ զերգոս օրհնութե-
 ներմարդացեալ բանի՞դ անտուծոյ:
 Յանապարթաբէր արմատ փայտի ն
 մակադրեա՞լ ըզ քե՛զ անհրաւել
 հրպմամբ և սևե՛ռեա՞լ բե՛նօգբ.
 Ե՛ր ՚ի հրացոյց կողի՛ քո՛ ՚ի ձե՛ռն
 զինու տիգի՛ հոսանքս վշտակա՞ց
 դո՛ւծեցեր. գովասանա՞:

Ի՛մանալի՛ բանակո՛ր տախտակ անտ-
 րամադրելի՛ տառիցըն մովսիսակա՞ն
 օրի՛նաց. ո՛ր զածն ամենե՛ցուն իսկա-
 պէս մարմնով ՚ի գի՛րկըս քո բարձե՛ր
 մալի՛ամ. ներբողական ձայնիւ՛ եղա-
 նակեմիք քեզ զերգոս օրհնութե-
 անհնօրհնեալ՞դ ՚ի կա՛նայ:

Ի՛նչդին եղեա՛լ մարդ տեսեալ զա՛ր-
 մա՛նացր մարգարէն. և հե՛ղուսեալ
 բե՛նօգբ զմարմինս ՚ի՛ խաչն ներգոր-
 ծեալ ՚ի մէ՞ջ երկուց կե՛նդանեաց:
 Պա՛մեցեն երկի՛ ըզ վնջելուի՛
 փառաց քրիստոսի. և ընկա՛լեալ լու-
 սանձեմ տարե՛րցն ըզ քո՛յնս արեան
 անեղին. և օրհնութեամբ խաչելո՞յն
 լը՛ցան տիեզե՛րք:

Չի՛տւո՛րեալ մէջ միայն ՚ի վերայ բու-
 սաբեր արմատոյն. յի՛ջ քրովբեանկան
 կառձքն ըստո՛ր իջեալ ՚ի դժոխս.
 կենագործեաց հըզօրեղանկա՞ս զերա-

մըս արդարո՞ց:
 Փառք հօր և՛:

Ա՛զաղակէր անայն բարբառովն ո՛ր
 յս՛ի խաչն. և ընդ դէմ աստե՛րաց
 կը՛քէր հրացեալ անձայնս նը ձեռո-
 քն. և բարկութե՛ք զարթնեցեալ ՚ի
 վերայ խաւարասէր իշխանի՛ն:

Ի՛յթմ և միշտ և՛:

Տիրո՛ւհի անարատ բայր տեսն և
 կոյս մարիամ. քրովբեանկան աթո՛ռ
 ըզ քե՛զ տեսաք ՚ի յի՛րկրի՛. բարեխա-
 սեա՛ն ու տէր վասլն մերոյ փը՛ր՛
 կութեան:

Աւագ Օրհնութիւն. Լորտր ճան:

Գ. Ն. Մ. Կ. Մ. Ն.
 Ընդմենե՛լ եղե ի՛մ անձայնս
 ինձ ՚ի փը՛րկի՛ծ. ի՛մ ան-
 է իմ ան. և փառաւորեցից ըզսա՛:
 Ի՛նչմին բե՛նօգբցա՛ւ զդժոխտո՛ւ
 ցըն ե՛րթ. ըզ անտ՛ւթի՛ն. սա՛:
 Ա՛ր մահուամբն երթ՛ծ ըզ մահ. և
 յարութեալ՞ հմեն զնախահօրն ջըն-
 ջեանց ըզ մե՛ղս. սա՛ կ՛:

Ա՛ստուածանձին դու՛ւես յոյս և՛ տղա-
 ւեի՞ն. խոստովանողացս ըզ քե՛զ
 որդւո՛յ քո՛ և նոյ բարեխա՛սեա կեցու-
 ճանե՛լ ըզ մե՛ղ:

Միջոյն քրիստոս և խաչեցոյց. և

վերջնեցի՝ ց զբրիստոս փառաց
Թագաւորն:

Պառլ. ք. քեզ որ յարեարդ ՚ի մեռե-
լոց բրիստոս. պարգևեցե՛ր ըմեզ զ՛դ
կեանսն յաւիտենից:

Բարեխօսեա՛ անդադար առ որդիդ
քո և աստուած ըմեռ. ծընող և ամ
ղախի՛ն տեառն:

Աստուածային հո՛ւր կենդանի՛ զձ-
րութեամբ սուրբ հոգւոյն անբեռն ից
զգրուելու դժոխաց՝ և զարգեւեալն
ի նմա կորզեաց ՚ի կեանս՝ և պար-
գեւեաց մեզ կենդանութիւն:

Յանմահակն ՚ի յայգւոյն ճաշկե-
ցին սուրբ առաքեալքն. և ըզ հրաբա-
ժակ դառնութեան պրմանն ընկաւեալ
սողովմ ՚ի յաւուրն տոգորման:

Ի բարեխօսութիւն փութացի՛ր մեզ
սուրբ աստուածածին. առ ՚ի վեր-
կել ըզ ժողովուրդս ՚ի մեղախ և
յապականութենէ:

Սուրբ երրորդութենէն ծանեալք
ըզ տէր մեր յնքս ըզ բա՛նս ան-
որ ՚ի ծոցոյ հօր յառաջ քան զյաւի-
տեանս՝ որդի. փառաւորեմք որ
եկիր ՚ի փրկել զարարածքս քո:

Ինչպա՛ անօրէնութեամբ ՚ի միշտ կու-
սեն զանխօսիցն բարձր ըզ գառա-
պարտութիւն. և կամաւոր խաշել
թեամբ քո տէր կեանսն շնորհեցի՛ր
ամոխակալ փրկել. առտե՛ ի վեր

խաւթիւնդ ես երկն. և երկրի՛ բը-
րիստոս աստուած:

Ապաւինմբ ՚ի քո բարեխօսութիւնդ
աստուածածին մարիամ. մա՛ յր տն
և կոյս սուրբ. հարոն երկնից և գն-
ւին կրնքեալ. զո՞ր մարգարէն ետեա-
հաստատեցաւ սիրտս ՚ի տէր. և
բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած
իմ. զի փառաւոր յարութեամբն իւ-
րով աներեսց ըզ գրծո՛ իս:

Ընդարձակեցաւ բերան իմ տէր
ի վերայ Թշնամեայ իմոց. քանզի
հարե՛ր ըզ պատերազմ քո հըջօր զձ-
րութեամբդ:

Ո՞ր տարար ըզ բանն ան յարեանդի
քոմ. և ծընար ըզ նա՛ մարմնով աղ-
րեցուցի՛չ աստուածածին. բարեխօ-
սեա՛ կեցուցանել ըզ մեզ:

Հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ փա-
ռաւորէ՛ տէր. վասն զի լոյս են չը-
րամանք քո ՚ի վերայ երկրի:

Հոգի՛ քո սուրբ և բա՛նի. զէն ինձ
բրիստոս եղեցի յամենայն ժամ ընդ
դէմ Թշնամոյն հակառակողն:

Հոգւոյն սրբոյ հաւանացեալ զքեզ
աստուածածին. մարմնացեալ հօր հա-
ճութեամբ զորդին մի ամի՛ն մեզ ՚ի
փրկութիւն:

Հաւաքեցի զանլուր ըզ հե՛ծով
առ բարեգործն աստուած. և լուս-
ինձ

ինձ ի լեւնէ սրբոյ իւրմէ. և եհան
 ըզկեանս իմ յապականութենէ:
 Լեւրեա՞ց ըզմահու կարողութիւնն.
 որ խաչեցաւ վասն մեր. և յարեաւ
 ի մեռելոց՝ որպէս յամենայնի կա՞
 ըզլ. փրկելով ըզ կեանս:
 Լստուած է՞ որ ծընաւ ի միշտ
 կուսէն ի փրկութիւն աղբի մարդ
 կան. լուսաւորելով ըզ տիեզերս ի
 զի՛ տութիւն ճշմարտութեան. և բա
 ըբանեմք ըզ նորա բարեգթութիւն:
 Օմնարեա՞ն օրհնեցուք զաստուա
 ծածինն. որ կոյս մընաց յետ ծընն
 դեան. և տարաւ յորովս յի վանտանե
 լին ամենեցուն. զհամբանակիցն հօր
 և ամենասուրբ հոգւոյն:
 Յօրհնութիւն նոր օրհնեցուք ըզ
 տէր. որ ի վերայ քերովելէ՛ցն հանգ
 չէ՞. և ի՛ զօրաց երկնաւորաց վա՞
 ռաբանի՛ սրբասաց ճայնիւ:
 Ար կամաւոր խաչելովն իւրով
 աւերեաց ըզ զօրութիւն մահա՞ւ.
 և երեքօրեայ յարութեամբն իւրով
 պարգևեաց մեզ կենդանութիւն:
 Բարեխօսութեամբ սուրբ մատուա
 ծածինն պահեցէ զէկեղեցի իւր
 ուր. և ի՛ միշտանգամ գալըստեան
 իւրով նորոգեացէ ի փառս:
 Օ հրաշի խորհուրդ տնօրէնու
 թեան քո տէր. ցուցանելով մարդա
 բէ՛րն. ի փոր կիսին լինիլ զերես
 տիւս և զերիս գիշեր՛ւրս. պահելով

ի՛ խաղաղութիւն:
 Համագոյնից հաստի՛չ գոլով խոնար
 հեցար յերկնից. և խաչեցար կամա
 հօր վասն մե՞ր. Թաղելով ի՛ սիւրտ
 երկրէ՛ զերիս տիւս և զերիս գիշեր՛
 ըլա. պահէ՛:
 Լս մեք՝ ճայնիւ վերնոց փառաւո
 ըեսցուք ըզ քեզ քրիստոս. որ համա
 գայդ ես հօր և սուրբ հոգւո՞յն.
 զի միաբանեցե՞ս զէկեղեցի՞ քո՞ ուրի՛
 պահելով ի խաղաղութիւն:
 Տէր ըզ լուր քո՛ լուսն ես. և զար
 հուրեալ գո՞ղացոյ յոյժ. նայեցայ ի՛
 գործը քո՛. և փառաւորեցից ըզ
 քեզ քրիստոս. որպէս մարդաւո՞ր:
 Փառք հօր և:
 Օ ի աղբիւրն կենաց քրիստոս աւա՛
 պական մարմնացաւ ի՛ քէն կոյս. ըզ
 մեղս մեր բոցակի՛ վեալ յեջոյց. վասն
 որոյ ըզ քեզ անդադար բարեբանե՞ս
 ցուք: Լս ծմ և:
 Օ ի ի քէն ցնծութիւն ծնուաւ տի
 երեանց նախայաւթեան բանն. փա
 ռակից հօր և սուրբ հոգւոյն. ըզ
 նա՛ անդադար անդաւա՛ վասն անձանց
 միւրոց:
 Լսա՛ք Օրհնութիւն / Ստա՛ ճայնի:

 Քի՛ զ ի՛ Յ ի՛ ի
 տեանն երգ նոր. ճայնիւ
 ցնծութեամբ. որ խոնար
 հեցաւ ի հայրական ծոցոյ՛ փրկել

Handwritten mark or signature.

զարարածս . օրհնութիւնք նըմա
յաղթական երգով :

Ար բաժանեաց ըզ ծով աշխարհի
խաչին խորհրդով . և ազատեաց յան
մարմին փարաւօնէ ըզ նորս խրա
յէլ . օրհնութիւնք :

Լուսուածածի՛ն սիւն լուսոյ ամպ հո
վանաւոր . և բնակարան բանին որ բն
նիւ հովուէր զխրայէլ . բանիւ խօսեա
նըմա վասն անձանց մերոց :

Եւ յեցարուք ժողովուրդք ՚ի սքան
չելիս փրկութեան մերոյ . որ մար
դասիրապէս բանն ՚ի հօրէ որպէս
ցօզ խոնարհեալ յերկիր . տո՛ւք օրհ
նութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ :

Ար զաննրատ բնգուկս իւր միածինն
տարածեաց ՚ի վերայ խաչին . և ըզ
բաժանեալ զորդիսն անգամայ ժողո
վեաց ընդ թեօքն իւրովք . տո՛ւք
օրհնութիւն :

Օ անապոսկան կոյսրն մարիամ աստ
ուածածին . խոստովանի՛ սուրբ եկե
ղեցի . ուստի տըւաւ հացն անմահու
թեան և բաժակ մեզ ուրոխարար .
տո՛ւք օրհնութիւն նըմա հոգեւոր
երգով :

Ար ըզհուր աստուածութեան քո
բրիստոս բորբոքեցի ընդ տիեզերս
ամենայն . բոցակիզեալ ըզ բլրնու
թիւն թըշնամոյն :

Ի՛ յայդոյն անմահութեան եղեմայ
ճաշակեցին դաւք առաքելոց . ըզ
131

բաժակ կենաց քոց տէր և մեզ ար
բուցի՛ն :

Օ ասճար անապոսկան բանին հօր
բարեբանն դաւք հոգեղինացն .
գովեմք և մեք ճոյնակցելով երկ
նայնոցն :

Ար յանրակըգեական հօրէ ծընել
նախ քան զյաւիտեանս զորդի . և
ծանաւցան մարդարեւք աստուած
ընդ հօր գովով . ըզ քեզ օրհ
նեմք զեկեալէ ՚ի փրկութիւն ա
րարածոց քոց տէր .

Ար ՚ի խաչին մարմնով անսորա
զեալ հեղեր զմրկւն քո՛ սուրբ . և
արքայցեր ըզնեա քո յարեան խոր
դախովն մերոյ . ըզ քեզ :

Ար ըզհուրն աստուած ՚ի քեզ կը
րեցեր մորենի անկիզելէ . դանա
ճանկ պըտղոյն քաղցրացուցիչ ան
ճառելի քոյնն ծնընդեամբդ . ՚ի
քէն հայցեմք մանութեա փրկիւն
ըզ մեզ ՚ի հրոյն յաւիտեանց :

Աստուածացան սիրտըք մեր առ քեզ
փառաց թագաւոր . որ ՚ի յերկնից
խոնարհել իջեր փրկիւն զարարածս
Պահեալ ըզ մեզ նըշնաւ յաղթող
խաչե քո բրիստոս . յոր բա՛րճար
ցար կամաւ հօր . բարձեր զանէծս
անգամայ :

Ար զնախամօրն ըզ յանցանս լուծեր
ծնընդեամբ քո՛ սք կոյս . բարե՛ խօ
սեա անդամդար վն մերոյ փրկուէ՛
131

Ի՞նչպէս որ ընդ հօր նախ քան զյա-
 Կոտանս . եկիր լուսաւորել ըզխա-
 ւար մեղաց աշխարհի . ծագել ի տն-
 ըզլոյս հրամանի . առ քեզ հոգի իմ
 անուամբ :

Իեանք ի կենաց և յոյս յարութե .
 որ արարեր խաչիւ քո զխաղաղու-
 թիւն յերկինս և յերկրի . տուր մեզ
 տէր զքո զխաղաղութիւնդ . որպէս
 սրբոց քոց անուքերոց :

Օ մայրըդ լուսոյ բանին աստուծոյ .
 որ եղեր արեւելք արեգայանն ի
 մեզ ծագողն . բարեխօս ունիմք
 փրկել ըզմեզ ի փորձութենէ :

() Եղեկիայի . քեզ մոլորեմ փրկ-
 կիչ . որ կենարար բանիւ քո ընծեր
 զերկունքս մահու . փարատեմ և զիմ
 զխաւնդութիւնս . յոյս կենդանու-
 թեան մեր կեցոյ ըզմեզ :

Ար անմահարար քո մեռելութեամբն .
 աւերելով ըզգրունքս դժոխաց մե-
 ռուցեր ըզմահ . կենագործեմ և զիս
 զմեղօք ըզմեռեալս . յոյս կեն :

Սաբուր և անբիծ կոյս յեա՛ծըն-
 դեան . որ մարմնով ծընար զսրճակօղն
 ի կապից մահու . բարեխօս լեր վասն
 անձանց մերոց . փրկել ի սպանա-
 լեաց գեհենոյն :

() Գառաւորեալն ի հրեշտակաց զա-
 մնասուրբ զերրորդութիւնն . օրհնե-
 ցի՛ք ի սրբութեան նորա դառք հո-
 ղեղինաց՝ յօրհնութիւն ի նոր :

Օ յաղթօղն ի մարտ պատերազմի
 դիմեալ կամաւ ի մահ խաչին . զո-
 վեցէ՛ք որ էառ աւար բաշխեաց որ-
 դոց մարդկան բարձրացել փողով :
 Լւրախութիւն երկնի և երկրի ամպ
 թեթև ցօղեալ ի մեզ զարդարով
 թիւն . բարեբանե՛ք ըզբըղեալն
 ի քէն մարմնով յարմատոյն յե՛ս
 սեայ գաւազան ծաղկեալ :

Ինչ յոյնանու անձն իմ ծրվեալ
 յալիս մեղաց ծովու . աղաղակե՛մ
 ի նեղութեան խնձմ առ փրկօղդ
 և յոյս լուր ձայնի բժմ :

Ար փրկեցեր ըզմարգարէն յորո-
 վայնէ կիտին . ապրեցո՛ւ և զմբռ-
 նեալ ի ժանեպչար վեշտակն կե-
 նարար խաչիւդ :

Բարեխօսեա՛ առ միածինն յարուցեալ
 ի մեռելոց . մայր աստուծո՛ւ փրկ-
 կել զանձինքս մեր ի յաւիտենից ի
 հըրոյն . աղաչեմք ըզքեզ :

Ար յանքնին ծոցոյ հօր խոնար-
 հեալ սրդի . երևեցար ի մեջ երկուց
 կենդանեա՛ցն . զոր նախագուշակ
 տեսեամք ծանոց մարգարէն :

Փառք հօր և :
 Ար յաթողս հրակերպեանքս բազմ-
 իր ընդ հօր . բարձրացար կամաւ ի
 կառլոս խաչի՛ն . և հեծելութեամբն
 քո ազատեցեր ըզգերեալն :

Լ՛յժմ և միշտ : Ար կուտական ծըն-
 դեամբ :

Լորեանէն տէր:

Եւ այնքան զհեռորութիւնք երկնա-
յիկք յանաւոր տնօրէնութեանք
խմբուող. և փառաւորեցին զանապ
տում ըսքանցէինք քո մարդասիրու-
թեանդ:

Բոցով սրբամտութեան քո քրիս-
տոս. ի՞նչ խաղէ՞ս կիզեր ըզբանսար.
կուին բռնութիւնս. և կենարար յա-
րութիւնք քո զեկեղեցիք քո փրկեալ. փա-
ռաւ քեզ վերապաշէլ ուսմացեր:
Տեսին դասք իմանալի զօրութեանց
դաստըն. մարմնով առ ի՞քէն ծը-
նեալ. իսկ եկեղեցի որդւոյ քո առ-
տուածածին ըզբեզ խոստովանի. որ
միայն կուսութեամբ ես մայր:

Եւ աստուածային բարկութեամբ հը՛րոյ
քո քո կիզեր ըզդժոխս. և զըս-
տորինս արձակեցէր զըմբռնեալն առ
ի՛նմանէ. ըզբեզ օրհնեմք Թանգա-
ւոր յաւիտենից:

Ա՛ր փոխանակ դանուէ տը՛նկոյն ե-
ղեմայ ըզխաչ քո եամուր մեզ քո.
և անբուցեր ի՛նչ զհաչոս աղբերեդ. զս-
նըսպառ և զմեղախոս ուրմխովի:
Եւ աստուածածին ապաւին մեր և՛ յոյս.
բարեխօսեալ առ որդիդ քո միածին.
զի՛ փրկեսցէ ըզմեզ ի՛ հրոյն տանջա-
նաց. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից
անբաժնութիւն:

Տեսեալ ըզբեզ մահո՛ւ ը՛ւծաւ.
և զըժոխոց սարսեալ գո՛ղմ յի՛ն.

որ

դեամբ ի՛ փրկութիւն յայտնեալ. և
անաբեցեր զերկնաւորս քո քարո՛ղս.
աւետարանել ըզկենսաբեր յարու՛իդ:

Լուս () Դհու-ի-ն. Զորոյտ հայն:

Ի՛նչ եւս ՅՈՅՈՒՄ
ըզտէր և՛ ըզյաղթող զօ-
րութիւնս նորս. փառօք եր-
գեսցուք նրմա. զի՛ փրկելի և անպաւն
և օգնական մեր է:

Անէ՛ս աստուած մեր. որ յաթու փա-
ռաց ընդ հօր յերկրի երկեալ տեսաք.
որմա փառօք երգեսցուք. զի՛ փրկի:
Յաղթական օրհներգութիւնք. որ
ասրեցոյցն զնարայէլ ի՛ ձեռաց՝ փա-
րաւօնի. ըի՛ փրկէին մե՛րոյ ամենեքեան
երգեսցուք. զի՛ փառաւորեալ է:

Ա՛ր մահու խաչին ի՛ւրոյ կենդանացոյց
ըզմահացեալն. և մարմնոյն իւր բե-
ւեռամբ. զգկապանս մահու երո՛շտ.
ամենեքեանս եր:

Ա՛ր տարար յորովոյն զանտանելն
ամենեցուն. և ծնար անճառապիս
ըզբնատուս յոյս աղգի մարդկան.
առ նա միշտ բարեխօսեալ կեցուցա-
նել ըզմեզ:

Օ կա՛ռս փարաւօնի. և ըզզօրու-
թիւնս նորս տէր ընկեց ի՛ ծով կար-
միր. այն որ հը՛զօրն է կարողութիւն.
նրմա փառօք երգեսցուք զի՛ փառա-

որ ըզմահ մահ հոգւոյ մահ ծանծա
ցեւ մահ :

Որ հոգւոյդ դ. քո՞վ սը՞րբ ո՞վ .
ծանձնացա՞ր քո՞ արա՞ր ընծոցս . որ
է՞նդ . եւ երբեք մտէ՞ր և է՞ր անձ :

Հոգւոյդ սուրբ հոգւոյն ի վերայ
քո սուրբ կոյն մարմն մահ . որ ծընոր
մահ ընտանեմ մահ ըզբանն մատնւած :

Վերջին հրգորաց նուազեցան . և որք
ի նը՛ւստաւ թեման էին տկարքն ըզ
գեցան զօրո՞ւր . վանն անորիկ հաս
տատեցաւ . սիրտ իմ և խորհուրդ իմ
ի տեսանէ իման :

Օհն ընդունեալուք . քն մեք ընկալեք .
սը՞րբ ըզխա՞յք նըշան անարատելի զօ
րո՞ւր . վանն անորիկ հաւատացա՞ք մեք
ի՞ յօրհնել ըզքո՞ւր ըզլաւորանս :

Օ դրո՛ւնքս դրո՛ւնքս պըզնձիս խոր
տակեցեր քն . յորժամ յարեա՞ր ի
մեռելոց հրգոր զօրո՞ւր . վանն անո
րիկ հաւատացա՞ք մեք ի յօրհնել ըզ
քո՞ սը ըզյարուծելուդ :

Որ բախէ հրամանի՞ք հաստատե
ցե՞ր զերկինս և զերկի՞ր . արարիչդ ամ
եղանութեանց . վասն զի ըյս են
հրամանքք քո՞ ի վերայ երկրի :

Որ ի ձեռն փրկական խաչի՞ք . ըն
տաւորեցե՞ր սուրբ գեղեղեցի . և
եռո՞ւր պարիսպ ամրութեան հաւատա
ցեւոց . վասն զի ըյս :

Որ եկիր ի կառավուելն կանխասաց

մարդարեկցն . յանձն անէ՞ր մարմնա
նալ ի՞նչ կուտէ՞ն մարդ զըլմար
տապէս . վա՞ն :

Յոյս կենդանութե և փրկուել ինչ
տե՞ր անձ իմ . յիշեա զիս որդիս
երբեմն զեղեկան . և դարձն զհոգի
իմ ի դրանց դրո՛ւնք :

Որ կամաւոր մահաւմբ քո մեռուցեր
զմահ քրիստո՞ս անձ . և լուսափայլ
յարուք քո կենսագործեցեր զանաւ
հրս . կենսագործեա և զի՞ս զմեղք
ըզ մեռեալս :

Վա՞ք քեզ անախիմըք սը ձեռն
բարեխօսեա՞ն անդադար առ որդիդ քո
և անձ մեր . փրկել ըզմե՞ղ ի՞նչ փոր
ձուէ և յամենայն վերանգից մերոց :

Օ անձաւորդ քո քն փառաւորեմք
ըզ մարդանալդ . ի՞նչ գլխո՞ց ըրանց
հրատարակեմք ըզքո՞ւր քաջուիդ . քան
զի հարե՞ր ըզպատերազմ . եկեալդ
ի փրկութիւն մեզ :

Օ յա՛լթօղդ քո քրիստոս գովե՛մք
ըզ զօրութիւնդ . քանզի վանեցե՞ր
զընդդիմամարտ թշնամին . և դարձու
ցե՞ր ըզգերութիւն . եկեալդ ի փրկ
ըզ զխեցեղ երկիր զո՞րքմութիւն .
և նորացուցե՞ր զօրհնութիւն . քանզի
անձ ծըննդեամբ ի միշտ կուտէն
ի փրկութիւն մեզ յօրհնեցաւ . և
մերեանց ըզգործեալս

Որ ըլ՛ւնք աստուծո՞ւ մարդարեկ

ճայնի գոյմանն . և ես նոյնն ճայնի
գոյմ . և զի՞ս մի անտես աններ .
այլ պահեա՞ս պատուական և սո՛ւրբ
խաչիւ քո՞ :

Արքային հրամանաւ ըզմահու լու՛ւ
ծեր զիշխանութիւն . և անիծիցն ե-
ղի՛ր քահոտման . և զի՞ս :

Ար իջեր ՚ի՛ յեկեղեցի և մարմնացար
ի սուրբ կուսէն . անձառե՛լի քոյն
ծննդեա՛մբդ . և զի՞ս :

Տէր ըզլու՛ւր քո՛ լուայ . վերորհ-
նեալդ ՚ի՛ բազմաշեայս . և տեսա՛ք ըզ
բեզ՛ մարմնով ՚ի՛ վերայ խաչին . ՚ի՛
մէջ երկուց կենդանեաց . զի՛ր եր-
գեա՛ց ամբակումն նախիմաց սբ
հոգւոյն :

Պառք հօր և :

Հեծելութիւնըն քո քրիստոս փր-
կութիւն եղև ազանց . յե՛լանելն քո
ի՛ կառս զուարճացան սրարածք . և
օրհնութեա՛մբ նոր երգով լըցան
տիեզելիք : Ա՛յ յԺմ և :

Երևեցար ՚ի՛ փրկութիւն նախաճօրն
ադամայ . և առաքեցե՛ր զերիվարս քո՛
բարոյզս աշխարհի . աւետաւո՛ր . յարու-
թեանն . որք ընդ հանձնու՛ր պատմին
ըզմիւսանգամ քո գալուստդ :

Ա՛յ երջ ճայնն Յարթական ՚ի նոր

կիւրախէն գէա և սաս :

Սկիզբն Յարութեան Հարցոյն

Հարգաւո՛րս ուրիշ ճայնից :

Հարց լուսնին ճայն :

Ր Ե Կ Ի Ր Ի Փ Բ Բ

կութիւն տիեզերաց Թագաւ

ւոր յաւիտենից քո՛ն . զբեզ

փառաւորեմք անձ հարցն մերոց :

Յանձն սուր ըզչաւարանս կամա

ւորապէս . և ըզմահ ճաշակեցե՛ր վա

սըն մեր . զբեզ փա՛ :

Արքեցար վի՛մով ՚ի՛ գերեզմանի . և

լուծեր ըզկնիք մահու յանցանաց .

զբեզ փա՛ :

Ըզ տեր օրհնեց՝ ք բարձր աշխարհ

ըզնա՛ յաւիտեան :

Օ . յարուցեալն ՚ի՛ մեռելոց քրիստոս

աստուած . որ ըզմահ խափա՛նեաց

յարութեամբն իւրով բարձր՛ :

Օ զքանելի յարութիւնն քրիստոսի՛

աստուծոյ . անեկան ժողովուրդեք

բարեբանելով բարձր՛ :

Յանձն փառաց խնարհեցար ՚ի

մեր բընութիւնս . բա՛նդ տաղ

ւած . և մարմնացար ՚ի՛ սրբոյ կուսէն :

Իւ ծնար ՚ի սուրբ կուսէ անապա

կան մարմնով . ըզբե՛զ անդադար

բարեբանեալ մեծացուցանեմք :

Այսօր զեկեալեք ՚ի՛ փրկութիւն ազ

գի մարդկան . միաբանութեամբ ա

մենքեան մեծա՛ն։

Ի՛նչ որ ՚ի հօրէ իջեա՛լ մարմնա-
ցար ՚ի՛ կուսէն՝ խաչեցա՛ր կամաւ հօր
վասն մեր՝ ը՛ղ մեղս ըսպաներ՝ սո՛ւրբ
աստուած ո՞ղորմեա՛ մեզ։

Ո՛ր յարարածո՛ց ես անբովանդակելի՛.
ի՛ խաչախայտին բեւեռելով ըզմա՛հ
կոխեցեր՝ սո՛ւրբ։

Ո՛ր ՚ի նախնի՛ւմն զանկեա՛ն ՚ի ծա-
ռայութիւն մահու՛. պատուական մար-
մնով և արեամբ՛ըդ քո անգտեցեր՝
սո՛ւրբ անձ։

Ի՛նչ ը՛ւսանա՛լ միաշա՛ւթին կան-
խեցին կանայքն ՚ի՛ գերեզման . ՚ի
խնկել զանապո՛ւկան մարմնին։

Եւ գտին ըզվե՛մն բարձեալ ՚ի դը-
րանց գերեզմանին՝ և լուեա՛լ բա՛ր
բառ ՚ի՛ հրեշտակէն՝ եթէ՛ յարեա՛ւ
քրիստոս և խափանեա՛ց ըզմա՛հ։

Եւ հանդիպեա՛լ քո տէ՛ր առաջ ընցն
և տը՛ւեալ ո՞ղջոյն կենդանարար՝
առաքեցեր զնոսմ ՚ի փը՛րկութիւն
տիե՛զերաց։

Եւ երբ ու շա՛տի Վառելոյ է .
չա՛նգործան տոս է՛ւր ոսթոն։

() Ի՛նչեա՛լ ես գու՛ք ո՛ր յարեարդ։
Եւրո՛ւցելոյն։ Եւրարդին։

Եւրակրողին։

Պայծառացի՛ր եկեղեցի հեթանո՛սաց՝
յարութեամբ՝ քրիստոսի որ յա-
րեա՛ւն այսօր ՚ի՛ մեռելոց պը՛սակեաց
ըզքե՛զ խաչին իւրո՛վ . աստուած

հարցն մերոց։

Եւ յօր ողբաց յինքեան ըզ կո՛րծա-
նումն ի՛ւր մահ . քանզի որ յաղա՛մ
մեռեա՛լքն էին . կենդանացան յարու-
թեամբ քրիստոսի . աստուծոյ հար՛։
Եւ յօր ցնծան մանկունք անաղաւ
տի . քանզի քրիստո՛ս յարուցեա՛լ
փնրատեա՛ց զսուգ և՛ զտրտութիւն և
լուսաւորեաց զանձնարհա՛ս աստուած՝։
Եւ տէր ծրհնեցէ՛ք բա՛րձր արա-
րէք ըզնա յա՛ւրտեան։

Եւ յօր է զոր արա՛ր տէր՝ Եկա՛յք
ցնծա՛սցուք . տօնեցէ՛ք ո՛ւրախու-
թեամբ մինչև յանկի՛ւնս սեղանո՛յ .
բա՛րձր։

Եւ արձրացուցէք ըզ տէր անձ մեր գո՛
ջն մարգարէն . երկրպա՛յ գեցէք պա-
տուանդանի ո՛տից նորա . որ եբարձ
ըզդատակնիք մահո՛ւ ՚ի մէ՛ծնջ . բա՛։

Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն ՚ի հրեղէ՛ն
ի՛նչ հրեշտակէն ընկալար . ո՛ւրախ լըր
բերկրեալ տէր ընդ քե՛զ մարիամ
անհարմարեալ։

Եւրակի՛ զբն բանին հաճե՛ցաւ առնու-
մարդեղութիւն ըսկիզբն ՚ի կուսէ՛դ .
բա՛ն անձ Թագաւորն յա՛խտեմից։

Եւ զաչեմբ ըզքե՛զ սք աստուածածին
ան քրիստոս բարեխօսեա՛ փըրկել
զժոզ՛վաւրդս ի՛ւր զո՛ր գընեաց
արեամբն իւրով։

Եւ ի՛նչ ի՛նչ Եւրո՛ւցելոյն անձ անձ։

1. Ըսելի արա՛ ինչ տէր ըզ՛նչն յա-
րութեան. աւետաւո՛ր հրէ՛շտակին. որ

բարոյեանցն ըզ՛յարութիւն. ող:՝

Ո՛ր յարեղ. իմեռելոց. քրիստոս տը՛ծ.
և մեզ կեանքս շնորհեցեր. պարգե-
տաւ առնեցուն. ող:՝

1. Բարձա՛նց: Փա՛սոք յարութեան
քո տէր: Պատրանօք նախատեղծի՛ն
մե՛րկացո՛ք ի լուսն. իսկ յարութե՛ք
միածնի՛դ. ըզ՛գեցա՛ք զանաճութիւն.
փա՛սոք յա՛:՝

Խաբանօք փայտն ճաշակեցօք ըզ՛
մահ. իսկ ի՛ փայտէ՛ն կենաց նորո-
գեցա՛ք առնեքեան. փա՛ոք:

Օ՛րհնեալ ես տէր աստուած հա՛-
ի՛ւրցն մերոց:

Ո՛ր բարձրացար ի խաչի՛ն վասն մզ-
զի մարդկան. աւաքեա՛ զքո զոռո՛ր.
մութիւնդ ի՛ պաշտօնեսցս և յերկը՛ր.
պազո՛ւս. աստուած:

Ո՛ր զամենայն յանձն առեր վարն
մեր բարե՛րար. խնայեա՛ յարարմիս
քո յարութեամբդ. քո. աստուած:

Ի՛շտէր օրհնեցե՛ք բարձր արարչք
ըզ՛նա յաւիտեան:

Ո՛ր յանապաղան ածող նըստի բա-
րեբանեան ի՛ հրէշտակաց. կամաւոր
չարչարա՛նաց համբեր մահաւ խաչի՛
մարմնացեալ բանն. անդադար օրհնե-
ցե՛ք և գովեցե՛իք. բարձր արա՛:՝

Եւ ի՛նչու ի՛ գերեզմանն անապա-
կան մա՛րմնով. զն նորոգեաց՛ ըզ՛

հրութիւն մեռելութեան մերոյ
յարութեամբն իւրով. անդա՛:՝

Սե՛ծացո՛ւցանեմք ըզ՛քեզ որ ի՛
հօրէ բանդ և անձառեկածը՛նուէդ.
որ ի՛ կուսէն մարմնացար ցուցար մեզ:

Սե՛ծացո՛ւցանեմք ըզ՛քեզ որ կոխե-
ցեր ըզ՛մահն ա՛ծածս. և լու-
ծե՛ր ըզ՛կնիք մահաւ. որ ի՛ խաչի՛ն
բարձրացար կոմաւ հօր:

Սե՛ծացո՛ւցանեմք ըզ՛քեզ որ թա-
ղեցար ի՛ նոր ի՛ գերեզմանի՛ն. և
յերբօրդ աւա՛ր յարեար. որ ի՛
յերկինքս համբարձար փա՛սօք հօր:

Ի՛նչառեւոյ հօր եակից ի՛ խաչ
եղե՛ր կամաւ հօր մղ՛լմեա՛:

Ի՛նչահաւթեանց առաջ քրիստոս ի՛
գերեզման ի՛նչի՛ր որպէս մարդ. մղ՛:

Եւ յերրորդ աւա՛ր յարեար յո՛յս
յարմութեան ցուցար մեզ մղ՛:

Ի՛նչ կանայան իւղաբերան առ քեզ
առաւօտեմը կենդանիդ յախտեկոց
քն. ընկա՛լ և ըզ՛ մեզս փոխանակ
խը՛նկոցն զօրհնաբանութիւնս:

Փոխանակ նք աւետաւո՛ր զուարթ
նայն գրեթութիւն քո մեզ հանդի՛
պեսցի՛ յուսով գիտութ. մխիթարել
ըզ՛հաղիս և լուսնադել:

Ի՛նչ նմո՛րն աւետարանէ՛ք. քա-
րոզե՛ք սցո՛ւք. ըզ՛քո՛ր միայն ը
զարմանի՛ լիտդ. որ յարեամրդ ի՛ մե-
ռելոց առնապօր թաղաւոր անմահ:

Ի՛նչ երբս մանկուսն ծրհնա՛

բանսն . բարե՛լ բանեմք ըղբեզ քս
աստը՛ւա՛մ ճ հարցրն մերոց :

Ա՛ր իջեր ՚ի յերկնից խոնարհո՛ւթք
և խաղի՛ համբերեալ փրկեցեր ըզ
մեզ . աստը՛ւա՛մ :

Թաղեցար ՚ի նոր ՚ի՛ գերեզմանի և
յարուցեա՛լ նորոգեցեր ըզ տիե
զե՛րս . աստը՛ւա՛մ ճ հար՛ :

Գ Ր՛զ տէր օրհնեցե՞ք՝ բարձր արարէք
ըզ նա՛ յաւիտեանս :

Օ Թագաւորն անմահ և զստուարն
յաւիտեականից . անե՛ նայն ծողո՞ւ
վնւղդք բարեբաներով . բար՛ :

Ա՛ր մահուամբն ըզ մահ խախնենաց,
և՛ յարութք՛ իւրով զյարուի մեզ
պարդեւեա՞ց . բար՛ :

Դ Ա՛ր ըզ հրեշտակն ըզ անյրն լը
ւեա՛լ հիացեալ բերկրեցար . բա՛
րեխօսեալ՝ վարն մե՛ր . մեք օրհ
նաբանե՛մք զօրհնեա՛լ ը ՚ի կանոցս :

Ա՛ր ըզ հո՛ւն անուած յորտնցնի
բու՛մ կրեցեր անկի՛ դէ՛ւ մարե՛սի .
բարեխօ՛ :

Ա՛ր զանշառփեղն յեկի՛ ՚ի գերիւսքո
բարձեալ՝ դիե՛ցուցեր կաթնոստու
բարե՛ :

Ո Ա՛ր խոնարհեցար ՚ի՛ յերկնից և իջեր
՚ի յերկր . մի՛ ածին ո՛րդի՛ և՛ բանդ
ալ՛ ճ . ո՛րորմեալ՝ բանաւոր հօտի՛ :

Ա՛ր կանգնեցեր ըզ խա՛չքո ՚ի մեջ երկ
րի՛ . և՛ ելեալ բարձրացար փը՛րկեցեր
ըզ տիեզերս . ո՛ղոր՛ :

Թաղեցար ՚ի նոր ՚ի՛ գերեզմանի . և
յարուցեալ յերրորդ աւուր ՚ի՛ յեր

կինը՛ս համբարձար . ո՛ղ՛ :

Ա՛ր անձա՛ւ ետթք՛ հօրդ ես փառա
կից . չարարի՛լ մարմնով յանձն առե՛ր
վն մեր . մի՛ շտընջնաւոր օրհնութք
՚ի հրեշտակաց օրհնեալ թա՛ տէր :

Ա՛ր էակդ ես ընդ հօր և՛ սուրբ հո
գւոյն . խաղեցար և Թաղեցար կամա՛ւ
հօր վարն մեր . մի՛ շ՛ :

Ա՛ր միւսանդամ գտը՛ց ես հայրենի
փառօք . շնորհելով աստուածապէս
յարութիւն տիեզերաց . յամենայն ա
բա՛րածոց յաւիտեակից օրհ՛ :

Ե Վարդ ո՛ր ՚ի հեղին անձա՛ւ բարձ
րացեալ հանգչն . երեքսրբեան ձայ
նիւ ՚ի՛ գասուց հոգեղինաց օրհնա
բանի՛ս . ար՛ ճ հարցրն մերոց :

Պատկերակից եղեր հոգեղէն բը՛նու
թեանրս . մարդասիրապէս գըթացար՝
կուսական ծննդեամբդ աղանցիկ
ըզ մեզ . աստը՛ւա՛մ ճ :

Վանդի միոյն յանցանօք շա՛մնեքեան
մե՛ռաք . մյլ ՚ի խաղերն քո քրիստոս
ամենեքեան նորոգեցաք ՚ի՛ փառս . աս՛ :

Ր՛զ տէր օրհնեցե՞ք և բա՛խ՛րձր ա
բարե՛ք ըզ նա՛ յաւիտեանս :

Ա՛ր բազմալ հանգչե՛ յամբու՛ւտ
՚ի յանձն . ըզ մահ խաղի ՚ի յանձն
էա՛ւ վն ազգի մարդկան . օրհ՛ :

Եւ ՚ի կողմհոս անբան աղբի՛րէն
նորոգեցան արարածք և անմահ

ցան . օրհնեցէք և " :

Վ՛զբեզ ե՞րևեալ դո՛ւն առ ե-
ղեկիէլեւ ըմարգարէիւ . ընդ որ ո՛չ
դք էանց եթէ ո՛չ ամ մի՞այն ամաճիւն
կոյս . օրհնութեամբ մեծացուցանեմք :
Վ՛զբեզ ո՛ր ի՞մ որեւեալն առ մով-
սէսիւ ըմարգարէիւ . ըզնոր խոր-
հուրդ կուտի՛ յայտնեցեր մարդկան
ազգի . օրհնու " :

Վ՛զբեզ ո՛ր ի՛ հօրէ՛ անժամանակա-
պէս և ի մօրէ անթարգմանաբար . ի՛
ժամանակի՛ ծննդեան ի՛ բողոքից
փրկութեան յայտնեցար ո՛րդի՛
բարձրելոյն . օրհն " :

Վ՛նրակի՛ զբն բնոր՝ անբաժանելի՛ ծը-
նունդ հօր . որ վառն մեր մարմնա-
ցար ի՛ կուսէն . ըզմահ խաչի ի յան-
ձն առե՛ր և թաղեցար յերկրի՛ :

Վ՛յսօր զանմահ և զանապական մար-
մնն լոն . կանայքն որպէս մեռեալ
խնկել խնդրէին . այլ հրեշտակին
ձայնեալ ասէր՝ զի խնդրէ՛ք ըզկեն-
դանի՛ն ընդ մեռեալս :

Նա ըզթըշտոյն կապեաց և ըզդրժո՛-
խսն աւերեաց յարուցեալ ի՛ մեռե-
լոց քրիստոս արծ . պարգևէ ազգի՛
մարդկան զմեծ զո՞ղորմութիւն :

Սոկալե տեսիլ հրեշտակին ի փա-
ռաւոր քո գերեզմանին : ըզպահ-
պանսն զարհուրեցոյց :

Վ՛մանալի՛ն մարմնական ձայնիւ բար-
բառէր ան սբ կանայսն . փարստեցոյց

զուգ և՛ զարժամութիւն :

Ո՛վ կանայք ըզգոստք անասնոք զա-
մենեցո՛ւն զյոյսն և՛ զյարուի՛ . ընդ
մեռեալն զի՛ խնդրէ՛ք :

Փայլահնաձև հրեշտակն ի՛ յեալ յերկ-
նից՝ զարհուրեցոյց ըզպահպանան . և
սո՛ւրբ զկանայսն խնդուէ՛ ըջոյց :

Վ՛ստուածատէր կանայք ցնծացէ՛ք
այսօր յարեալ քրիստոս ի՛ մեռելոց .
և ըյս մեծ աշխարհի՛ ծագեաց :

Վ՛ետի՛ս լուեալ ի՛ սբ հրեշտակին
ընթանային առ աշակերտուն . պատմե-
լով նոցա զյարութիւնն տեառն :

() Թագաւորն փառաց քրի՛ստոս . ո՛ր
վասն մեր մարմնացաւ ի՛ սըրբոյ կու-
սէն և խաչի համբերելով . միաբանու-

թեամբ երգով բարբաճեցո՛ւք :
Ո՛ր ըզթաղումն երթարեաց յանձն
էառ յարուցեալ ի՛ մեռելոց ի՛ շա-

նութեամբ . միաբանութեամբ " :
Կարողապէ՛ս ըզդրուես զըժոխոց
խորտակեաց . եկեղեցւոյ խրում զգե՛

ցոյց զմեծ վոյելութի՛ . միաբանութե-
բարգով բարբաճեցո՛ւք :

Հուրց լուսին կուէն :

Ր Ե Ա Ի Ր Ն Փ Ր Ա Ո Ւ

Թիւն վն ազգի մարդկան .
ըզբեզ անգաղար բարբառ
նեմք արծ հարցն մերոց :

Յանձն առե՛ր ըզյարուսն նա և խաչի
համբերեցեր . ըզբեզ " :

Լընքեցար վիճիլ յարուցիլդ մե
ռեւոյ. ըզբեզ անդա՛ :

Բ՛զ տէր օրհնեցէք բա՛րձր անարեք
ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր անմահն մարմնիլ վասն փրո
կութեան մերոյ ըզմահ ճաշակեաց և
խախտեաց ըզմահն Թագաւորու
թիւն. բա՛րձր :

Ո՛ր յուկ՛ ի կենդանութեան և հա
ւատեաց ըզյարութիւն աստուածա
յին մարմնոյն պարգեւեց մարդկան .
և ևս առաւել բա՛րձր :

Ուրախ լեր անաճին անձար ան
խախտե՛լ . ըզբեզ մեծացուցանե՛ք :

Յըղացար անարածաբար և զաստ
ւած վայելապէս ծընար . ուրախ :

Երդէ՛ մարդարէն սր՛ւրք և տաճար
քո որանելի՛ արդարութեամբ . և
գո՛ւն երկնային . ուրախ :

Սուրբ աստուած որ վասն մե՛ր
ըզմահ ճաշակեցեր . և յերկրդ ա
ւուր յարեալ . ողորմեա՛ :

Սուրբ անձ որ ըզգեծօխս աներե
ցեր . և զգերեալսն փրկեցեր ի նա
նա . ողորմեա՛ :

Սուրբ անձ որ ի յերկինս համ
բարձար՛ ընդ անմահ հօր նրաւոր ի
բարձուս . ողորմեա՛ :

Մարեցար ի հօրէ բանդ աստուած
ի փրկութիւն ազգի՛ մարդկան .
օրհնե՛ք ըզբեզ սուրբ աստուած :

Ի՛գեբեղման իջեր Թագաւոր անմահ .

և ի՛ հօրէ ոչ մեկեցար . օրհն՛ :

Ի՛ յերրորդ ուուր յարեար աստու
ածապէս և ի՛ յերկինս համբարձար .
փա՛ռք յարութեան քո տէր՛ . օրհն՛ :

Ո՛ր վասն մերոյ փրկութեան իջեր
ի յերկինց . միածին սրդի . քրիստո՛ս
Քրիստէ մե՛ր . փրկեա՛ զմեզ տէր աս
տուած . հա՛րցն մերոց .

Ի՛ խաղի բեւեռեցար բանդ ըմբո
նելի՛ մարմնով . և լուծեր ըզկապանս
մեղաց քրիստո՛ս փրկի՛ բնէր . փրկ՛ :

Ո՛ր երեքօրեայ Թաղմամբ քո մեռիւ
ցեր ըզմահ . և յարութիւլ քո կե
նադործեցեր զաշխարհս . անաւել
գովեալ քրիստո՛ս փրկի՛ մե՛ր . փրկ՛ :

Բ՛զ տէր օրհնեցէք և բա՛րձր անար
եք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր ըստան ըզմահ Թաղմամբն իւրով
և յարութեամբն իւրով մե՛զ կեանս
պարգեւեաց . միաբան համատեցեալք .
օրհնե՛ք և բար՛ :

Ո՛ր նրաով ընդ անմահ հօր ծընողի
իւրոյ . և մարդասիրապէս իր՛նամ
զարարածս . քահանայք հոգեւոր եր
գով . օրհնե՛ք :

Մարտտ տաճար բնակարան անբն
բանին աստուծոյ . մարիամ տա՛րք
կո՛նի . յս . զբեզ և ըզծընեալ ի
քէն մեծացուցանե՛ք :

Յարգանդի կրեցեր . որ յառաջ քան
13

զյաւիտեանս ՚ի հօրէ ըզբանս. և ծընար

մարմնս ԲՐԷՎ. զքեզ :

Եւ ընդ ինդրեմք ՚ի քէն անդադար բա

րեխօսեալ ժամն անձանց մերոց. ան որ

դին քս միածինն. փրկել ըզմեզ ՚ի

փորձութենէ և յամ վըտանդից մերոց :

Եւ ընդ քս կեանք և յարութիւն

ազգի մարդկանս ողորմեա :

Եւ յարուցեալ նորոգեցեր ըզտի

է զեւրս ողորմեա :

Յոյս յարմար մերոյ. անդիւր կենաց

և փրկուեալ ողորմեա :

Եւ յարուցեալ տէրն ՚ի գերեզմանէն

միածինն որպէս փայլին և ըյս փա

ռաց ծագեաց յաշնարհս. և երկինք

և երկիրըս ցընծային :

Սճ Եւ յարութիւն անորդւոյն

քանզի դրմեք երկնից բացեալ ե

ղեն և հոռ անոյշ բոլրեաց յաշնարհս.

և ըցոյց զարարածս ամենայն :

Օգրք երկնից իջեալ էին և բանա

կեալ շուրջ ըզգերեզմանաւն. և հո

գեղէն բարբառովն երգէին. տէր

օրհնեալ է քո յարութիւնդ :

Եւ ընդ քս բանըդ մարմնացմոր ՚ի

կուսեալն յանձն անեք կանաւ զլաւ

ըն և զչարսն ընդ անստըւած հաւը

ցըն մերոց :

Եւ տկից հօր և հոգւոյն բանդ ան

տըւած ՚ի գերեզման իջեր մշտ

ըմ անապակմովն. աստըւած :

Յարեալ ՚ի մեռելոց յաւուր երրոր

դիւր լուծանելով զիշխանութիւն

ըմանս Եւ աստըւած :

Եւ տէր օրհնեցէք բարձր արարեց

ըզ ընալ յաւութեան :

Եւ ընդ ըզյարութիւն անստըւած

որդւոյն. ժողովն արդք բարեբա

նելով բարձր արար :

Սրմբան գովեցէք ըզյարուցեալն

ի մեռելոց. քահանայ ք հոգեւոր

երգով. բարձր :

Եւ զգերասրաշ ծաղիկ բոլրեալ

յեղեմայ. հոռ անմահութեան ծնին

դոցս և անի. յորմէ սիրեցաւ մահ

ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ ըզքեզ

մեծացուցանեմք :

Եւ ընդ լուծիչ երկանց բարձու անի

ծից. Եւ ազուան արեւու ընտոյն ճը

մարտի. որով հերքեալ խաւարն ան

ռաշին օրհնութեամբ :

Եւ զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս

անհրաժեշտեալ. մայր անարատ Եմա

նուէլն ամառ բանին հօլն երկն

ւորի. օրհն :

Եւ ընդ յերկնից մարդի անստըւոյ և

մարմնացմոր ՚ի սրբ կուսն. որ անմեկ

նելիդ ես ՚ի հօր. ողորմեա :

Եւ ընդ ՚ի չորարանս կամաւորապէս

անստըւած և խաչցմոր վան անգի

մարդկան. և ՚ի գերեզման իջեր ան

պական. ողորմեա :

Օրհն լուծեր և զաշնարհս ազատե

ցեր

յեր կարողանալ տէր. և ի մեռելոց
յարեար իշխանութիւնն ողորմ:

Աբանելի հրեշտակն տեսաւ զն
ծուծի իջեալ ի գերեզմանն հաւ
կանեալ. փոշի յարմարեալն տեսաւ:
Ի հարկանիլ փողոյն պահապանքն
զարհուրեցան և եղեմաւ. ի՞նչ յահէն
որպէս մեռեալ:

Զայն եղև ի հրեշտակէն բարբառ
եղև ուրախութեան տէր յարեալմաւ.
Փառք յարմարեալն տեսաւ:
Վրժքն փակեալ վրէպ երեւալ յիսուս
աշակերտացն և անեմաւ. խաղաղիւ
Թիւն ընդ ձեզ:

Ար յաթու փառաց նշտիս ընդ
հօր. օրհնաբանիս ի՞նչ դասուց քե
լովբեկց. օրհնեալ տէր աստուած
հաւրցն մերոց:

Ար եկիր ի փրկիւ ըզ նախահայրն ա
ղամ. ի ճշակմանէն մահաբեր պլու
ղոյն. օրհն:

Ար փոխանակ ծառոյն գիտուե՛ ետուր
ըզ խաչ քո տէր. և արբուցել ըմբիզ
ի կողահոս ուղեբեկ օրհն:

Դր զտէր օրհնեցէք և բարձր աղա
բեկք ըզր նաճ յաւիտեան:

Ար ելոյժ ըզ վտանգաւոր երկունքս
նախամօրն. ծնանելով ի սրբոյ կու
սէ իսկն. օրհնե:

Ար եբարձ ըզ փշաբեր անիծադրու
թիւն բուսաբերին. բևեռելով ի՞նչ

վերայ խաչի իսկն. օրհն:

Ար ճաշակեացն ըզ լեղի դառնութե
վարն ազգի մարդկան. և պարգե
եաց ըզ մարմին և զարկն իւր զա
նապակն իսկն. օրհն:

() անձառել ըզ լոյս աստուածու
թեւ. արնօրինաբար կրեցեր ի քով
յորո վանի մարիամ մայր և կոյս.
Օրհնութիւն ըզ քեզ մեծացունեմք:
Ի մանաւոր լուսոյն զմեզուրեցան
դասք առաքելոցն. այլ ի քեզ բովան
դակ կրեցեր ըզ հոգւոյն մեծութեան մա
րիամ մայր և կոյս օրհն:

Վաղբերոցն հովանացեալ ամպ լու
սեղէն. գերագոյն քեզ հոգւոյն
սրբոյ. և զօրութի բարձրելոյն հո
վանաւորեալ սբ անձառին. օրհն:

Ար խոնարհեցաւ յերկնից ի հայրա
կան ծոցոյ. միածին որդի աստուծոյ
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն.
վարն մերոյ փրկութեան ողորմեա
լնդ մեզ անձ շրջեցաւ ընդ մե
ղաւորացս. և կոխեցել ըզ գլուխ
վնշակին և շիջան խաղժոցք մահա
բերին. և փրկեցեր ըզ տիեզերս ող:
Ի և եռեցեր ըզ մեղքս մեր ի վերայ
խաչին. և համբերեալ մահու իջեր ի
գերեզման. կենդանուի շնորհեցեր
նր օտեւոյն ի խաւարի. և զօրու
թեամբ յարեար. ողորմեա:

Նորաշիւ ըզ յարութիւն անձոր
դւոյն. անյսօր տեսեալ անաքելոցն. և

բաղմուծիւնը հրէշտակացն երգէին
երգ նոր անլռելի ճայնիւ :

Չայն անել գաբրիէլեան փողոյն .
անյօր գողէր պետարանէր անտէր
են անխառնի . երգէին երգ նոր :

Լոյս մեծ և անհուն . անյօր ծա-
ղեանց սուրբ եկեղեցոյ յարուցեալ
ի մեռելաց քս . երգեսցաւ երգ :

Նեղանելիդ ան իջէր յերկնից ի
յեղականքս . և անձառելի ծագամբ
անօրինեցար յարգանդի կուսին արե-
գակն արդարութեան . օրհնելք ըզ
քեզ աստուած հարցն մերոց :

Նմեկնելիդ ի հօրէ եկիր կամաւ
ի մահ խաչի . և ընդ չարագործսն
պատժեալ ի սպանդ վարեցար . այլ
ի ծոցոյ հօր և բաժանեցար . ծրհն :

Նմահութեանց տուօղ քրիստոս իջեր
ի հող մահու . կատարելով զողբումն
հոգեբաղին եղար ի գրէն լքնումն .
այլ անխառնելով քո ի գրծոյս
հաներ ըզ կապեալն . քաջութեամբ և
որք նըջէին ի ամպստս օրհն :

Ըզ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզ ընան յաւիտեան :

Ար անպակիս թաղմամբն ելոյժ զա-
նէժս երկրի . ի ջանելով ի ստորինս
ազմաութիւն շնորհեաց նրաւորցն
ի խաւարի . ծրհն :

Ար կենսաբեր յարուբն իւրով ազա-
տեանց զազամեանս ի կեանս ան-
մահ . և ար մարմնով և արեամբն

հրաւիրեաց ըզ մեզ յերկնից յար-
քայութիւն . ծրհն :

Ար ըզ կեանքն անմահարար մահկանա-
ցու բնութեամբս ի քեզ կրեցէր
սուրբ կոյս մարիամ . որով մեռեալքս
որք յաղամայ կենդանացաւք յիւսով
յորութեան . առ նա միշտ բարեխո-
սեալ վասն անմահաց մերոց :

Ար ըզ բանն անհրակաւ զէական էից
գոյրցութեանց . անձառաբար ծնար
մարմին եղեալ ի վերկութիւն ե-
ղականացս . առ նա միշտ :

Ար ըզ պատժողն ի քեզ կենաց ըն-
ծայեցէր մեռելն արամայ . զորոյ
պահօք բառասնօրեայ քաւեաց զպրա-
ղցն ճաշակումն և յանվախճան ընդոյն
վերածեաց ի կեանս . առ նա միշտ :

Նիկիւր ի տեսութիւն անտեսանե-
լիդ անլոյս և մարմին ըզ գեցար ի
սլրբոյ կուսէն . կեցուցիչ և յոյս
մեր կեցոյ ըզ մեզ :

Խաչի համբերեցէր վասն աղբի մարդ-
կան . և մէրովքս չարչարեալ փրկեցեր
ի մահաւանէ . կեցու :

Եղար ի գերեզմանի կեանք անխառ-
նի . և յարուցեալ յերրորդ աւուր
զմարդիկ ի կեանքս փոխեցեր . կեց :

Նըգեցաւք քեզ ըզ հրէշտակս
յաղթական ծրհնեղութիւն :

Ար մահումբ քս մեռուցէր ըզ մահ
և յարութիւն պարգևեցէր հոգա-
նիւն բնութեանս . երգես :

կեցեր. և՛ զի՛ս մի անտես առներ ո՛ր
մեղծքս եմ մեռեալ :

Եւ անգումըն հօր անմատոյց լ՛ւսոյն
որ իջեր ՚ի գերեզման. կենդանացու
ցեր զարարածքս. քո՛. և՛ զի՛ս մի անտես
առներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղաց :

Ի՛ գերեզման քո կանխեցին կանայքն՝
զիւղս և զխո՛ւնկս բերին. ՚ի՛ ջառտիւ
Թաղման քո. զի զմեղծք լ՛զհողմցեալս
վերամծեր ՚ի՛. կեանս :

Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծս
և զսողաճանքս մեր ընդ առա՛ւօտեան
կանանցն ընկալ. ողբ զողջոյն կենաց
լուան ևսյի ունկամբն :

Եւ ասուն աւետիս առաքելոցն յա՛-
րեաւ յարմարեցին մեր աւերեաց ըզ
դժոխս. և՛ զԹըշնամին կանպեանց ՚ի
յանլոյ՛ծ կապանս :

Կանոն Ըշեարհատարան Կիւրափէին :
Հարց Զատուի . Երբեք Զայն :

Ր Կ Ի Պ Ը Գ Ե Մ Ք
բեզ քս ո՛ր ՚ի ձեռն սըր-
բոց առաքելոցն ծանո՛ւցար
մեզ . տէ՛մ՛ր աստուած հա՛մ
ցնն մերոյ :

Եւ աշակերտեալք ՚ի սրբո՛ց առա՛-
քելոցն . ո՛ւսաք փառաւորել ըզբեզ

՚ի տա՛ճարի սրբո՛ւթեան քո . զսր
հիմնեցուցել ՚ի վերայ վիւղ՛ հաւա-
տոյ . տէ՛մ՛ր :

Եւ կայք ժողովուրդք որք ՚ի հե՛թա-
նոսաց . ցընծութե՛ք առնեցուք զնա
ւանկատիս սուրբ եկեղեցոյ՝ բարե-
բանելով ըզտէ՛մ՛ր :

Ի՛ զտէ՛ր օրհնեցէք և առաւել բար-
ձր անարեք զնա յա՛ւտեան :

Ի՛ նո՛ւ անմարմնական բաճմութիւնսն
լ՛զքս՝ Թագաւորն ո՛ր եկաւորի
այսօր ՚ի սուրբ եկեղեցի . ամենայն ա-
զինքն գովեցէք . և առա՛ :

Եւ կայք հաւատացեալք ո՛ր երրոր-
դուէն յեկեղեցիս օրհնեցէք զսրծ .
անարեք առնս ո՛ւրախութե միշտ յան-
կիւնքս սեղանոյ՝ . և առաւել բար՛ :

Եւ աստուածածին երկնայի՛ն դուռն
անձայի՛ն ձայնիւն աւետարանել հը-
րեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալք տէր
ընդ բեզ :

Ի՛ քերովեէս բազմեմ ընդ հօր՝ ա-
նձականաբար բնակիւ հաճեցաւ ՚ի
քում յորովայնի . ուրախ :

Ո՛ր բոցեղէն սրովեէիւք շրջափա-
կեալ պահել . այսօր ՚ի մէջ մարդ-
կան ՚ի գիրկըս հողեղինի՛ յայանեալ .
ուրախ լեր :

Եւ այսօր հրեշտակաց բաճմութիւնքն
առնակից լինին ընդ մեզ . քանզի
Երկնաւոր Թագաւորն եկաւորի ՚ի
սուրբ եկեղեցի :

Խընդաւ և զուարճացիր հարսնացեալ

Եւ յաստուծոյ եկեղեցի . քանզի

Ըղբեղ տէրն տերանց ընտրեաց և

հաճեցաւ բնակիլ ի՛ բեզ :

Ի զաստուրեալ լուսաւորեալ կաթու

ղիկէ եկեղեցի . քանզի ի՛ բեզ շնչ

ածեղէն ի՛ հօրէ լուսոյ ծագեաց . և

լուսաւորեաց ըղ մանկունքս :

Ի՛ բե արժանաւորեցայք ի՛ կնոջս

փառատուէ . քրիստոսի աստուծոյ

մերոյ . և կայք ժողովուրդք երգեցէք

տն երգ նոր . երգեցէ՛մք զանուն

նորա ճայիկէ . ցընծուք . յօրհնու

թիւն ի՛ նոր :

Օ օրացեալքս ի՛ բեզ քրիստոս ժողով

վուրդք հաւատա՞ցն լոց . ճըշմարիտ

խոստովանու թեա՛մք . օրհնեմք զխոր .

հմարդ տծային կենսաբեր անօրէնու

թեան քո . փառաւորե՛լով զսփաւոր

և զըջանելի՛ անուն քո տէր տէր

բմե՞ծ ի՛ վերայ ամենայն երկրի :

Ի՛ւրախ լի՛ր եկեղեցի՛ սուրբ հարսն

երկնաւոր խորհրդոյն . ի՛ փառս ա

մենա՞ք երրորդունէն . որ համագոյ իշ

խանութեամբն իւրով՝ զըրդարեաց

ծաղմամբ լուսոյ պըսակէ՛մք .

զբեզ ի՛ պատիւս թաւ ամենա՛մքս

քըրբե՛վք ի՛ լիւր՝ վե :

Եւ նապակն և բանդ անաղձած ո՛ր

իջէր ի՛ մե՞ծ հընձցին . փրկեցէր

զերթս մանկունքս ցօղո՞յն օրհ

նա՛ւթե . օրհնեալ ես տա՛ր տը՛ծ :

Ի՛ւր ի բաբելոնի ըղբոց հընչն շի

չնէցեր . և զմանկունս ապրե՛լ

ցո՛ւցեր . և նոքա երեքեանն գո

վէին՝ առե՛լով . օրհն :

Ի՛ւր յարգանդի կո՛ւսին բնակեցար և

ծընար որպէ՛ս մա՛ննուկ . որ ըղ

մահ կոխեցեր և զյարու թիւն քո

ցո՛ւցեր . օրհն :

Ի՛ւր տէր օրհնեցէք և բա՛նք ձեր ա

րարե՛ք յաւիտեան :

Օ անբակի զբն զամենա՞ք զերրոր

դուն թիւն . որ նոյն ի՛նքն ի՛ւր ա

նեղ բընութեամբն գոյացոյց . յիջն

չէ զամենայն ա՛րա՛րածս . ըղ ընա՛հ

գեոր երգով օրհնեցէք և :

Օ համագոյակն և ե՛կե՛ք բանն ի՛

հօրէ . որ լոյս մեծ ծաղեաց անձա

ռելի՛ ծագմամբ . որ հաստատեաց

զերկինս և զի՛մանալի՛ զօրըս հրեշ

տա՛կաց . ըղ ընա՛ :

Օ անմահ զերկնաւոր զթագաւորու

թիւն . որ արարչագործ ստեղծմամբ

վայելցոյց ի՛նչ . ի՛նչ և զէ՛րկի :

Ի՛ փառս ամենասուրբ երրորդունէն .

երեքսրբեան հրեշտակային օրհնե՛մք

ըղ ընա՛ հոգեոր :

Ի՛ւր բեզ կոյս և մայր և բնակարան

տծային ներմարդութեան . փոխարեմք

in

4

հ

բ

քեզ անձինս և կոյս՝ բարեբանեմ
ըզ մայր և զազախին փրկելն մերոյ:
Նազնդըն հօր և հին անուրց անժա-
մանակն յախտեմք. ժամանակաւ յո-
րովս յի. քում բնակեցաւ և ի՛ հօրե-
նչ մեկնեցաւ. վասն որոյ:

Նետալն ի՛ քէն ի՛ խաչ ելեալ. և ի՛
յսթիւն փառաց ընդ հօր. անարգեալ
ի՛ մարդկանէ. փառապարտութիւն էր
երկրորդապէս. վասն որոյ:

Բ՛զ քեզ ո՛չ միայն որդիք մարդկան
այլ և վերին զօրութիւն. դաւք անմարմնոց
հոգեղինաց հրեղինաց զըստթանոց և
հրեշտակաց. գոհաբանեն և վերօրհ-
նեն և փառաւորեն ըզմայր և զա՛:

Եւ անչին պր՛առաւ առաջին ծառոյն
ըզնախաստեղծըն մահացոյց. խի որ
դին միածին եկն և փրկեաց ըզմեզ:
Օհարճոքս նա ի՛ յանձն առեր ըզ
խաչե՛ յարուցի՛լ ըդ մեռելոց. ջնջեալ
զճեռադիր իմոյ յանդանաց:

Կենդանութիւնն ի՛ գերեզմանի ե-
դար վասն ի՛ հողոյ ստեղծեալ մար-
դոյն. զմեզք մեռեալ զանձն իմ
կենդանացո՛:

Եւ քին ի՛ գերեզմանն առաւ ծտեան սր-
կանայքն. յծմանել խընկել զանա-
պական մարմինն:

Գրեւալն հրեշտակին. քաջաբերէր ըզ
նա առեւ ըզ. ցընծանցէր յարեա-
մարդն յառաջն մասց:

Եւ եալ ի՛ հրեշտակին զաւետիս

յարութեանն. պատմէին աշակերտացն.

Եթէ յարեաւ քրիստոս:

Ո՛ր Թաղմորդ ես յաւիտեմից՝ տր
և անարիւն ան լինելու. օրհնեալ
ես տր՝ անձ հա՛րցն ըմբոց:

Ո՛ր սպասաւ ըմբոց ես ի՛ սերունդեմ
ից և փառաւորեալ յանմարմնական
բազմութեանց. այսօր ի՛ դահճա-
ցն մերկացեալ և ի՛ գինեւորաց

բաժանեցար՝ վն մերոյ փրկութեմ. օրհնէ:
Եւ յօր ըզկենարարն մեր տէր ըզ
խաչն օրհնեցունք. քանզի ի՛ վերայ
նորս բաշխեցաւ մեզ պարգեւք անմահ

հաւթեան. տէր առը՛ւած հար՝:

Բ՛զ տէր օրհնե՛ Բ՛ցէք և բարձր ա-
րարէք ըզդրն յաւիտեան:

Եւ յօր նըշա՛ւ տէրք խաչին ի՛
յեթմընք երեւեալ. օրհնէ:

Եւ յօր ընդ դեմ թըշնամոցն զէն
անսկսեմ ծը՛լ ցո՛ւցաւ և մեզ՝ օրհնէ:

Օքեզ հայր յառաջ քան ըզյաւի-
տեան՝ բարեբանեն՝ դաւք անմարմնոց
հրեշտակաց. ձայնել երգով գոցեն և
անդադակեն. մատուած մատուածոց և
տէր տէրանց փրկել զո՛րով:

Եւ արեցեր զբո միածինը՝ մարմնա-
նալ ի՛ սր կուսեն. և անարատ ծընա-
նել յարմարեն անսպական. բաժնա-
լով ըզմեր նեղութիւն. անստեմ ծա՛ւս:

Եւ օրհնէ բարի յեմ երեւցաւ հե-
թանապոյ՝ զարարիլն յախտեմից տր՝

դայ եղեալ յորդեգրութիւն կենաց
կուէ՛. անստուած:

Ա՛ր կամաւոր խաչելութեամբ քո՛ տը
բարձեր ը՛ղ մեղս. ը՛ղ քե՛զ բարեբա-
նեմք ամենեցուն յարութիւն:

Ա՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քո՛ տէր
մեռո՛ցեր ը՛ղ մահ՛. ը՛ղ քե՛զ:

Ա՛ր լուսափայլ յարութբ քո՛ տը կենա-
գործեցեր զաշխարհս. ը՛ղ քե՛զ բարեբա-

ճայն աւետաւոր հրեշտակին՝ զը-
արձացոյց զանաժտեան կանայսն. ը՛ղ
քրիստոսի՛ պատմելով ը՛ղ յարութիւն:

Ա՛ր յուսահատիք տըրամութեամբ
այլ ցընձացէք բերկրելով. խնկազ-
գեանք աստուածայնոյն և փափագօ-
ղըք յարութեանն.

Փո՛ւթացարո՛ք ՚ի գալի՛լեմ աւետարա-
նեցէք անկերտացն. եթէ յարեալ
քրիստոս և խափանեաց ը՛ղ մահ՛:

Ե՛ս յօր բեւեռեալ քո՛ ՚ի խաչին և
զինանո՛ւրին խոցեալ զանարատ ը՛ղ
կոռչ. տը՛ տը՛ ծ հա՛ւրցըն ըմբո՛ց:
Ի՛սկ բը՛ղտումն սուրբ անբան քո՛
լուաց ը՛ղ տիեզերս յանժիցն անա-
մայ. տէր անստը՛:

Պարգեւատու բարեա՛նց և տը՛ճղ
նղորմութեան. ե՛ գա՞ր ՚ի՛ գերեզ-
մա՛նի. տէր անստը՛:

Ը՛ղ տը՛ ՚ի՛ մեկնայն գո՛ւրձք օրհնեցէք.
Ա՛ր յանէնց գո՛յսիցոյց արարօղն
ի՛ւր կերպմամբ. ը՛ղ զանստացեալ օրհ-
նաբանիչք եղաք. ամեն՛:

Ա՛ր ըզդատակնիք մահու ե՛լ յծ-
իւրով անշնչացեալ մարմնովն ը՛ղ հո-
ղացեալ մարդոյն ամեն՛:

Ա՛ր զուաշնաճանկըն քաղցրա՛նցոյց
ճաշակմամբ դառնա՛ն լծեանն. զի հա-
ղորդեսցմէք մարմնոյ և անբանըն
տեանն ամեն՛:

Բանն յառաքեալ ՚ի հօրէ՛ն զի վա-
սըն մեր մարմնացա՛ն. և ցընծութիւն
անխարհի յայտնեցալ. ը՛ղ քե՛զ բա-
րեբանելք աստուածամօրն կոյս:

Օ՛ ի՛ որում ո՛ղն հանդուրժե՛ն ՚ի՛ն
բո՛ցանըռլ մե՛րմբէն. նա՛ բնա-
կեցաւ ՚ի քում յո՛ւրմայի. ը՛ղ քե՛զ
Հո՛րմէ սարսեալ գողցի՛ն փայ-
լակացայտ ՚ի լուսո՛ւն. ՚ի՛ գերկը-
քո ը՛ղ նա՛ ը՛նկալար. ը՛ղ քե՛զ:

Ա՛յր անըսկի՛ղն որ վերս՛րհնեալք ես
՚ի՛ դասուց քերովբէից. ը՛ղ քե՛զ աղա-
չե՛ն մք ողորմեա քոյոց հաւատացելոց:

Բանդ ՚ի հօրէ՛ն որ յառաջ քան ըզյա-
ւետանս որդի. փառակից հօ՛ր. ող՛:
Ա՛ր նստիս ՚ի քրմի՛ն և տեսնո՛ւթ
խնամն զարարածըս քո՛. ճը՛շնա-
րիտ սուրբ հո՛գի՛ն. ողոր՛:

Ե՛ս յօր զուարճացան տիեզերք ամե-
նայն ճշմարիտ յարութբ անորդւոյն.
բանզի զգը՛ծոյս աւերեաց և գերեանց
զարգե՛լեալ ՚ի նմա՛:

Ե՛ս յօր լուսափայլեալ մեծազայծա-
ծա՛մամբ հրեշտակապետն ՚ի վը՛մմին
կանանցն անեա՛նք տալով զի ինչ
Լ. Օ. Բ. Բ.

5

7

1

Ը՛ք ը՛ղ կենդանին ը՛նդ մեռեալս :
Ը՛յսօր բերկրեցան կանայքն իւրւմ
բերք աւետե՛ծք յարութեամբ անձօր
դւոյն . դարձան յառաքեալն ասելով
յարեան առոր՛ւած :

Ո՛ր գլթացար ՚ի՛ սբ մանկո՛ւնսն և
իջեալ փրկեցեր ՚ի՛ բորբոքեալ բո
ցոյն . ը՛ղքե՛ղ միշտ օրհնեմք անսոր
ւած հարցն մերոց :

Ո՛ր ողորմեցար ազգի մարդկան և
իջեալ մարմնացար ՚ի՛ սբ կուսէն . ըզ :
Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քո տէր
շարժեցան հիմունք երկրի . ը՛ղ գե՛րե՛ղ
մանս բայեր ը՛ղ մեռեալսն յարուցեր .
ը՛ղքե՛ղ միշտ :

Ե՛ւեք : Ո՛ր պայծառացայ ը՛ղ փայտ
խանին տարածանելով զիւր զանաբանտ
բանդուկսն . և ետ զէն յաղթուէ արա
րածոց ի՛ւրոց . անձո՛րձք ճրհնեցէք :
Իջանելով ՚ի ստորին կողմ ե՛րկրի և
դողնով սասանեցան գլ՛թիւք . քանզի
որ ՚ի նմա . անգեւեալքն անաղակէին
ան տէր . ամենայն :

Ե՛ւ զարգե՛լեալն ՚ի բռնութեանէ
մահու աղատեցոյց երեքօրեայ յարու
թեամբն ի՛ւրով . ամենայն :

Ի՛՛զկուսութիւնդ քո անձո՛րձն ա
նարատ . զոր մէջ բոցակի՛ղէաց հո՛ւր
անձութեանն . մեծացուցանեմք :

Ո՛ր յարգանդի՛ քում անաղականա
բոր բնակեցաւ քրիստոս անսոր՛ւած .
և փրկի՛չ անձանց մերոց . մեծա՛ :

Ը՛նհասանել տէրունա՛կան յայտնու
թիւնն անշարժի՛ ծագեցաւ . անմա
տոյց ը՛ւսոյն երկրպագեսցուք :

Ո՛ր խաչցար և թաղեցար վասն մե
րոյ փրկութեան և յարեար ՚ի՛ մե
ռելոց . խնայեա՛ ՚ի ժողովուրդըս քո
միայն մարդասէր :

Ո՛ր ը՛ղ դժոխս աւերեցեր և ը՛ղ գե
րեալն փրկեցեր . և մեզ կեանքս շը
նորհեցեր . խնայեա :

Ո՛ր ՚ի յերկինքս համբարձար և ընդ
աջմէ՛ հօր նստար . ՚ի՛ միւսանգամ քո՛
գալըստեանն . խնայեա :

Սքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին
՚ի տեսանել ը՛ղ գե՛րե՛ղմանն . զի կա
տարեալ սերուն մերժեաց զերկիւղն :
Եկին ՚ի խնկել ը՛ղ տէրո՛ւնեան
մարմինն . և տեսին յարուցեալ ՚ի՛ գե
րե՛ղմանէն . և վերըստին ը՛յսն ծա
գեաց յաշխարհս :

Իբարդեաց հրեշտակն ըզ յարուր
տեառն . և բացան գերեզմանքք նըն
ջեցելոց . և յարութիւն տեսուն
յարթեաց մահու :

Ո՛ր զարդարեալ նորացուցեր զարա
րածոց գոյացութիւնս . համազոյ հօր
և հագւոյն . ը՛ղքե՛ղ միշտ օրհնեմք
անսոր՛ւած հարցն մերոց :

Ո՛ր կամուր խոնարհութեամբդ քո
յանձն առեր ը՛ղ շարշարանս ՚ի խա
չին բեւեռեցար . ը՛ղքե՛ղ :

Ո՛ր զմահացու մեր բռնութիւնս վե՛

րաս

րատեղծէր կենդանութեամբ հրաշա-

փառք՝ յարութեամբդ՝ ըզ :

Բ՛զ տէր օրհնեցէք գովեցէք և բարձր քրտնէք ըզնա յաւիտեան :

Ո՛ր էջն ՚ի գերեզմանն և աւերեաց

ըզդժոխս . մեծ և հրդոր զօրութիւն

և յարեալ ՚ի մեռելոց՝ օրհնեցէք :

Եւսաւորի ջն աշխարհի որ ազատեաց

՚ի մեղաց ըզ տիեզերս ամ . նորահրաշ

յարութեամբն իւրով . օրհն :

Բ՛զ քեզ ամենօրհնեալ անստուածա-

ծին . մայրըդ ըլլայ և առաջատ ան

բանի . և մեծացողն անմեծ :

Բ՛զ քեզ պայծառ երկինք և ամպ

ըլլսեղէն . ծնող արարչին և մորենի

անկի գեղին . մեծա :

Բ՛զ քեզ դժուր երկնից և շանապարհ

արքայութե . բարձող անիծից և սը

րովքէ՛ հոգեղէն . մեծա :

Եւկիր ՚ի չարարանքս՝ չարանքսն

ըլծի . բեռեցար ՚ի խաչին լուծել

ըզ կապանքս մեղաց մեքոց՝ . քս յոյս

յարութե մերոյ՝ զգորմեն :

Ի՛ջեր ՚ի գերեզմանն աւերեցեր ըզ

դժոխս . և յարուցեալ յերրորդ ա-

ւուր զաշխարհս ըզ ցուցեր խնդութե .

քրիստոս յոյս յա :

Ո՛ր տեր առ աշակերտսն քաջաբեւ

ըզնոսա . և խոստացար ընել ընդ

մեզ զամենայն առարքս կենաց մե-

րոց . քրիստոս յոյս :

Եւստեղով սբ կանանցն ընդ առա-

ւծան ՚ի գերեզմանն . և զահաւոր յա-

րութե ըզ ճայն ՚ի հրեշտակէն ը-

ւեալ . եթէ՛ յարեալ անստուած :

Եւստեղով ըզ տրտմութիւն երջանիկ

և սբ՝ կանանցն . և խնդութե ընթա-

նային պատմել աշակերտացն . եթէ՛ յար :

Օ՛ր քանիւ և զհրաշագործ ըզ յա-

րութիւնն քրիստոսի . առաքելցն ըս-

տուգապէս տեսնել ընդհանուր քս

րողէին . եթէ՛ յար :

Եւստեղով յաւիտենից մատու-

ցութե զօրհնեցութիւն մի ՚ի կուսէն

մարմնացաւ . հաստատեաց զաշխարհս

՚ի հաւատս անստանելի . փառք

նրմաւ պիտի և յաւիտեան :

Ո՛ր կամաւ համբեր մահու խնայեալ

բանն . և եհեղ զարիւն իւր սբ ՚ի

փրկութի տիեզերաց . փառք նր :

Եւստեղով յարուցեալ ՚ի նորա-

փոր ՚ի վիմէն . լուսադարեանց զեկե-

ղեցի իւր սուրբ . ՚ի փառս և ՚ի գո-

վեստ անուան իւրոյ . փառ :

Հաւոյ Աստուծոյ Կա :

Պ՛Ր ՅԵՐԵՄԵՅԱՆ

զհրաւորութեանցը միշտ եր-

կրպագէս քս Թողաւոր ընդ

հօր և սբ հոգւոյն . օրհնեալ ես

տէր աստուած հարցն մերոյ :

Ո՛ր խոնարհեցար յանձառ փոռաց ե-

կեալ իշխանութեամբ ՚ի մահ խա-

չին :

Հին . Դըղը՝ րդեցան դը՛ ժո՛խք յա՛հնա՛լ
փառանց քոց՝ օրհն՝ :

Լա՛ւ հրաշափառ . քո յարութեամբը՛դ
կենադ՛րծեցեր զի՛ս ը՛զմե՛ղօք ը՛զմե՛
ռեան . և համբարձար փառօք ՚ի՛ յե՛ր
կինս՝ . օրհնեալ ես :

Գ ը՛զտէր՝ ը՛զքն թագա՛ւորն քաղց .
բաձայն երգո՛վ օրհնեցէ՛ք և բա՛րձր
արարէ՛ք ը՛զնա յա՛ւտեան
Ո՛ր պատուական խաչել՛ւթք հրա՛
շագործեանց ը՛զփրկի՛ւթիւն յա՛ւ
տեանի՛ց ննջեցե՛լնցն . քաղց՝ :

Օ յարուցեա՛լն իշխանութք՝ զփառա՛
կից հօ՛ր և ուր հոգեւոյն . ընդ վեց
թեւեան սրովբեազմեւոր զանս . գե՛
վեցէ՛ք և բա՛րձր :

Բ զբեզ աստուածամեծին որ վերօրհնիս
ի զօրանց հրեշտակաց . անգա մարդկան
կենդանեանց՝ մեծացուցանմբ :

Բ զբեզ բնա՛կ հրեղէն անձութեանն
յիմանով զօրանց երանեալ . անգա :

Բ զբեզ մայր հիմանութեանն մարգարե՛
ին յառա՛ջ գո՛ւշնկեալ . անգա մարդ՝ :

Թ Բ՛նս իմ : Ո՛ղորեա՛ ի՛նձ ան
տըւած իմ ողորմեա՛ :

Ո՛ր ՚ի յերկնից իջեր բանդ աստը՛
ւած . և վասն մե՛ր մարմնացար ՚ի
սը՛րբաց կուսէն . ողորմ՝ :

Ո՛ր ՚ի խաչին տարածեցեր զանսրառ
բաղուկըս քո . և վասն մե՛ր հեղեր
ղորմէն քո սուրբ . ողորմ՝ :

Ո՛ր ՚ի գերեզմանի՛ ելար անսրառ
անսրառ անսրառ անսրառ անսրառ անսրառ

և յարուցեա՛լ նորոգեցեր զաշխարհ
հրո՛ . ողորմ՝ :

Ո՛ր ՚ի յերկնիս համբարձար ամենա
կարօ՛ւ . և ընդ անձմե՛ր հօ՛ր նրստար
յաթո՛ւ փառանց . ողորմ՝ :

Բ յարուցեա՛լ փառաք վա
յեւե երկնայնամիտ տէր :

() Բնեալ է քո յարուիդ աստը՛ւած
որ ը՛զմահ մահու ծանուցեր քոյին
կամաւոր մահուամբդ . քո յա՛ :

Գ զուսն ահեղ հրեշտակին ՚ի վե՛մին .
որ քարոզէր առ սուրբ կանայսն յա՛
րեան տէրն ՚ի՛ մեռելոց՝ . քո յա՛ :

Լ Նըսկի՛ զբն աստըւած և անմահալոր
որ առաքեցեր ը՛զմիտե՛ն ը՛րդիդ
քո՛ ՚ի փրկի՛ւթիւն մեզ . օրհնեմք
ը՛զբեզ աստըւած հարցը՛ն մերոց :

() Ընար ՚ի՛ հօրէ անձառ մի՛ւթիւն
ի կուսական սրովոցն երևեալ մար
մնով ՚ի՛ փրկի՛ւթիւն մեզ . օրհն՝ :

Ո՛ր նստիս ՚ի քրովէս՝ և յանաբանաց
վերօրհնիս քրիստոս սրբասաց ան
նիւ . համբերելով չարաբանաց ՚ի խա
չին բարձրացար խորտակեցեր ը՛զզօ
րութիւն մահու . օրհն՝ :

Բ զտէր () մենայն անգի՛նք զքրիստոս
գե՛վեցէ՛ք . զյարուցեա՛լն ՚ի գերեզ
մանէն անսրառկան մարմնով :

Օ քարոզ հրեշտակին լուեա՛լ կա
նայն ընթացեալ պատմէին աշակեր
տոնցն ասելով յարեալ անձ . անձ .
Լա

Լա մեք ընդ նոսին երգակցես՝
հանցուք զօրհնութիւնս փրկողին ըզ
մեզ ասելով յարեալ նր՝ Ժ . ամե՛ն :

Միւն լուսոյ և ամպ հովանի սուրբ
կոյս . որ ցօղեցեր ՚ի մեզ ըզ ցօղն երկ
նային . ըզ քեզ բարեբանեմք աստու
ածածին կոյս :

Լնկէ՛զ մօրենի և սրովքէ՛ հողեղէն
սուրբ կոյս . քանզի պրտուղըն կենաց
ի քէն տըւալ մեզ . ըզ քեզ :
Լնիծի՛ց լուծիչ և քաւիչ մեղաց նք
կոյս . որ զանառանէ՛ յէնց ՚ի դիւ
կըս քո բարձե՛ր . ըզ քեզ :

Եւ ջնէ՛ր տէ՛ր և մարմնացար ՚ի կուսէն .
եւ զհողեղէն բընութիւնս ազատեցեր
ի մեղաց :

Լա՛ւր տէ՛ր բեւեռեցար ՚ի խաչին . ըզ
մեռանիլ յանձն առեր կենդանաւոր
մեռելոց :

Լա՛դար տէ՛ր ՚ի նորախոր ՚ի վրի՛ն . և
մատանեալ կըքեցար զանձը՛դ կե
նաց աշխարհէ՛ :

Յարեար տէ՛ր աւերեցեր ըզ դժո
խըս . ՚ի յերկինս համբաշնար և ընդ
աջմէ հօ՛ր նրստար :

Քրիստոս յարեալ ՚ի մեռելոց :
Ինդ արշալոյսն առաւօտուն կան
խեա՛լ կանանցն ՚ի գերեզմանն ասե
լով . քրիստոս յարեալ ՚ի մե՛ն :

Լա առ նոսա ասէր հրեշտակն . զի՛
խընդրէ՛ք ըզ կենդանին ընդ մեռ

եալ . քրիստոս յարեալ :

Փութացարո՛ւք ով սուրբ կանայք և
պա՛տմեցէ՛ք աշակերտացն ասելով .
քրիստոս յար՛ :

Ո՛ր զժառանգի՛ ըզ կերպարանս յանձն
անէր վասն մեր . և խնարհեալ քո
կամա ՚ի մեր բընութիւնս . օրհնէ՛լ
ես տէր մատուած հարցն մերոց :

Ո՛ր խաչեցար հաճութեամբ հօր մի
ածին որդի . և թաղմամբն երեքօրեայ
ըզ բը՛նութիւն մահու լուծեր . օրհնէ՛ :

Ո՛ր փառաւոր յարութեամբդ քո
կանգնեցեր ըզ մահացեալն . ՚ի յե՛ր
կինս համբարձար ընդ աջմէ հօ՛ր
նրստար . օրհնեալ :

Ի՛շ տէր ծրհնե՛ մե՛ք և բարձր
արանէ՛ք ըզ նա՛ յաւիտեան :
Հրաշալի՛ յարութեամբ փրկիչին նո
րագեցան արարածք . միաբանութիւն օրհնէ՛ :

Վո՛ղալով սարսեցի՛ն դժոխք տեսա
նելով ըզ թագաւորն անմահ . միաբա՛ն :

Ո՛ր ողորմեցար ՚ի մեղքս ծնեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մար
գարեին . և ետուր բնութեանս պսօր
պարգև ըզ կոյսն սուրբ . ըզ ծնօղ որ
դուցդ միածնի . մարթանոք սոխա՛լ
տէր մեզ ո՛ղորմեալ :

Ո՛ր ցօղեցեր ՚ի մեզ յամպոյ օրհնայ՝ որ
դիդ սշու՛ր ըզ կոյսն մարխամ . յոր
մէ ծընար մալմաւ և բարձեր նովա
լ ըզ մեզս նախաստեղծին աղ անցումով :
Ո՛ր մաքրեցեր հալի՛դ սուրբ . ըզ սիրա

Ե զարգանդ մօր քո փառակցին . այսօր
ամուսն ծնողաց նորին ետուր ըզ
մայր բանին զօրհնին և այլ . մալ
Թաթևայ իմ : Որ իջեր յերկրն
բանդ . անտընած առեր մարմնիս
լստ մերոյ բռնութե . վասն յանցա
նաց նախաստեղծի . և զորմեա
մեզ անտընած :

Ի խաչին բեռեցոյս կամաւորապէս
փրկել . և ըզխոցւումն յանձն ա
ռեր ի զի առնէին . վա :
Ի գերեզմանի եզար անապական
բար փրկել . և զԹաղումն յանձն
առեր զերեքօրեա ի . յարուցեալ
լստ ծագեցար ստուշ բանս ստա ի
խոցս . և զորմեա :

Ե առաւելան սուրբ կանայքն հան
դէ . ըզ իւղովք և խնկովք . եկին ի
մէ գերեզմանն . և ո՞ր ղեալով խնդ
րէին զանմահ փառաց Թաղաւորն :
Ե ի ճանկ հրէշտակին զլաւ ըջայան
արքանազգեացք . անաւտեան նր կա
նայք զի ի խնդրէք ըզ կենդանին ընդ
մեռեալս . յարեալ փառաց Թաղա :
Ե ստուածաւոր նր կանայք փութա
ցարձք հետեւեալ . պատմող լինիլ
պէտրոսի և յոհիվաննու սիրելոյ .
յարեալ փառաց :

Որ երբ յանաջ քան ըզ յաւիտեանս
բանդ անտընած . վասն մերոյ փրկ
կուեալ առեր մարմնիս ի մէ կու

սէ իմ . ըզքեզ օրհնեմք աստընած
հաւրցն ըմբոց :

Որ ըզ կերպարանս ծանայի ճշմար
տապէս յանձն առեր . և խաչ . և մա
հո . համբերելով ի ջնջել ի գե
րեզման իմ . ըզքեզ :

Որ երեքօրեայ Թաղամբ փրկել նր
զարուԹիւնդ . քաջացեր . և վե
րստի . և նորագեալ կեցոյցեր ըզհե
նացեալ ըս մեղծ . ըզքեզ :

Ի զտեր օրհնեցէք . ի մեռնայն ազի
նրք բան ըզ արարէք :

Օ խաչան ի մեջ երկրի և գերեա
լն ի նոր գերեզման նի . ամե :

Օ յարուցեալ ի յաւիտեանս և զա
ւերջին զըմբոսոց . ամե :

Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ .
երկիր բանաւոր արեգակնայն . և
լան . լեր բարեխօս վա անձանց մերոց :
Խնդաւ տաճար բանին անտընածոյ .
բարձոյ տըրամութեան նախամօրն
եւայի . լեր բա :

Յընձա իմա նալի արեւելք . քաղի
քէ ծագեաց մեզ լստ երեսաց քա
լեր բարե :

Որ համագոյդ ես հօր և նր հոգ
ւոյն . անբաժանելի էակ միութեան .
խոնարհեցար ի բարձանց և առեր մար
մն ի կուսէն . յաղագս անկեղծ
յանրուծիլ կենայ բանաւորին
խաբամբ :

Ա՛ր դատաւորդ ես ծածկելոց գի՛
տող. այսօր ՚ի՛ հողո՛յ դատապարտեալ
բարձար ՚ի՛ խաչ և լեղեալ կերակրե՛
ցար. յաղաքս անկե՞լ լոյն ՚ի ճաշակմանե՛
մահաբեր պտղոյն:

Ա՛ր կենդանութիւդ ես ամենեցուն. այսօր
լ՛զմահ խաչի ՚ի՛ յանձն առեր. եղար ՚ի՛
սիրտ երկրի և՛ յերրորդ աւո՛ւր յա՛
րեալ. շնո՛ղհեա՛ մե՛զ վերածիլ ընդ
քեզ յանպիտում ՚ի՛ կեանս:

Անխեցի՛ն կանայքն լ՛նդ առաւօտն
՚ի՛ գերեզմանն հանդերձ խընկո՛վք:
Երեւո՛վ զիւղս անուշո՛ւնս ՚ի՛ յօժո՛ւ
մէն կենարար մարմնո՛յ փրկիչն մե՛րոյ:
Ե՛ւ հրեշտակըն զօրո՛ւք գոչելով ա՛
ղաղակե՛ր յարեալ քրի՛ստոս:

Ամաւորութիւն եկիր ՚ի չարչարանս և
՚ի ծառայե՛լ ապտակեցա՛ր. օրհնեմք լ՛զ
քեզ աստուած հարցն մերոց:
Տարածեցեր լ՛զ ձե՛ռս քո ՚ի վերայ
խաչի՛ն և՛ ընդ անօրէնս համարեցար.
օրհնեմք լ՛զ քեզ:

Ա՛ր զվեռանիլ յանձն առեր վա՛ստ
րածոց. և ՚ի զինաւորե՛ն գեղարդեալ
բէն խոցեցար. օրհն:

Ը՛ղար Ը՛ղնա՛ հոգեւոր երգով բա՛ն
ձրը արարէք:

Ա՛ր ճոխաբար յօժարութիւն եկեալ ՚ի
նարդո՛ւմն եղծեալ մարդոյն. և խա
չի՛ յանձն առնու ըղ մահ. լ՛զ նա:

Ա՛ր եջն ՚ի ստորին կողմ երկրի և դո
ղալով սասանեցան դրժո՛խք. այսօր յա՛

րուցեալ վերածեալ լ՛զ նեղեցեալն.
Ը՛ղնա՛ հոգեւոր:

Այ՛ր լ՛ուսոյն մարիամ անհարմա
ցեալ. օրհնեմք ՚ի՛ կանայս:

Օլոյսն անը՛ստութիւն յարգանդի կը
րեցե՛ր. օրհնեմք:

Ա՛ր դա՛դարի վասն մեր բարեխօ
սե՛լ. օրհնեմք:

Ա՛ր յաթոռ փառաց նը՛ստիս բանդ
աստը՛ւած. խոնարհեցար ՚ի՛ չորական
ծոցոյ՝ ա՛ռեր մարմին ՚ի՛ կո՛ւսէն. վերա
կանգնելով ՚ի՛ տեղի լատորանկեալ
լուսոյն զհողմեցեալ բնութիւն:

Ա՛ր կանգնեցեր ըղ խաչ քո ՚ի մէջ
երկրի. և սովալ լ՛զ սրովբէափակ դու
ռն դրախտին՝ բա՛ցեր նախմաստեղ
ծին. կենագործելով ՚ի ճաշակմանե՛
մահաբեր պտղոյն:

Ե՛ւ զօրութիւն խաչի քո քի՛ս հիմնե
ցուցե՛ր զկաթուղիկէ եկեղեցի՛ բը՛
նա՛կարան սբ երրորդ ութեդ. լու
սաւորելով լ՛զ հեթանոսս ՚ի՛ սմա
կը ըկնակի ծնընդեամբ:

Ը՛զ յարութիւն քի՛. ամենեքեան օրհ
նեցուք զի նա՛ միայն աստուած փա՛
ռաւորեալ յաւիտեան:

Ը՛զ ճառագայթ յարութեանն տեսանե
լով հրեշտակին. նա՛ զօրանայր ՚ի՛ պատ
մել լ՛զ կե՛նստե՛ր յարութիւնն:
Այ՛ն աւետեաց լուսին ուսաւօ
տեան սբ կանայքն. ՚ի՛ հրեշտակէն
դառնալին ուրախութիւն յառաքեալն:

տ

Օ տիեզերական խընդուութիցն ան
 ւետիքս երուելի կանանցս ուսեալք
 ի հրեշտակէն աներկիւղ խընդուութի
 և բերկրալից ուրախութի ընթանային
 պատմել աշակերտացն ա՛մսեմք լով:
 Օ՛հր մահա՛նք երկիւղել՝ ընդ մե
 ուեալս համարեալ կարծեալք նա ինքն
 իշխանութի յարձեցեալ զմահու ե
 լոյծ զիշխանութիւն և կենդանութի
 պարգևեալց անզգի մահա՛նք ըրկան:
 Այլ ի՛ բաց եդեալ ըզհրէ՛սկան
 երկիւղին ըզկարծիսն անխաժա
 մանեցին ի՛ պատիւ անորի՛կ . որ մա
 հումմբն ելոյծ ըզմահ և անմահութի
 պարգևեալց անզգի մահա՛նք ըրկան:

Ճ

()՝ Երհնութիւն ի՛ բարձունս . անօրի
 նեցելոյն ի՛ կուսէն թագաւորին մե
 լոյ . անլուծիւ անլուծիւ :
 ()՝ Երհնութիւն ի՛ բարձունս . անսա
 անելի և հաստատուն յուսոյն մե
 լոյ . անլուծիւ :
 ()՝ Երհնութիւն ի՛ բարձունս . անբա
 ժանելի և միասնական սուրբ երբոր
 դութեանն անլուծիւ :

Հարց և բարձուն հայն:

Հ
գ

Ե. Ո. Ե. Ի. Ո. Բ. Ե. Ս. Ք.
 Ըզքեզ ան տատուած հար
 ցըն մերոց:

Որ ըզցող անասական անբանորդ ցո

ղեցեր տիեզերաց ի՛ վերայ խաչին .
 օրհնեմք մի՛շտ և փառաւորեմք :
 Որ թագաւորն երեքօրեայ յարու
 ցեալ ըզլոյ՛ս ծագեցեր տիեզերաց .
 օրհնեմք մի՛շտ և փա՛ռ:

Գ

Ըզտէ՛ր օրհնեմքէք և բարձր արա
 ըեք ըզնա յաւիտեան :
 Որ ի՛ բարձունս ել և գերեաց ըզ
 գերութիւն . և ետ պարգևս որդւոց
 մարդկան . օրհնեմք :
 Այլ ի՛ մեոեալս ազատ առանց օգնա
 կանի . քահանայք օրհնեմք :

Դ

Աստուածածին երկնային դուռն աս
 տուածային ձայնիւն անետարանէ՛ր
 հրեշտակն . ուրախ ըր բերկրեալ
 տէր ընդ քեզ :
 ի՛ քերովեզս բազմեալ ընդ հօր անա
 պականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի՛
 քում յորովայնի . ուրախ :

Որ բոցեղէն սրովէ՛իւք շրջափակեալ
 պահել՝ անյօր ի՛ միջ մարդկան ի՛
 զի՛րկըս հալեղինի յայտնեալ . ուրախ :
 Անկից հօր կամաւորութեամբ եկիր
 ի՛ չարարա՛նս . զչարարա՛նս յանձն
 առեր . խաչի՛ համբերելով իջեր ի՛
 գերեզման :

Իւղաբերիցն եկեալ ի՛ գերեզման
 վը՛րկելի . ըզլոյ՛ս լոս անոյշս բե
 լին ի՛ խընկել զոնասպական մարմինդ :
 Աւետիս լուեալ ի՛ հրեշտակէն որ
 անտէր . տէ՛ծ՛ր յարեալ ի՛ մեոեալց
 ձեզ կեանսս պարգևեաց :

տ Լ՛ւղարբեր և սո՛ւրբ կանայքն ո՛ղբա-
լ՛ով փութապէ՛ս եկին ՚ի գերեզման
քո՛ տէր՝ . ՚ի խնկե՛լ զանապական
մա՛րմիրնդ:

Բարբառ աւետաւո՛ր հրեշտակին՝ ո՛ր
գոչ՛ւր առ երջանիկ կանայսն . զի՛
ինդրեք լ՛ղկենդանին ընդ մեռեալս .
քանզի յարեալ տէր և աւերեաց լ՛ղ
դրծո՛խս:

Պատմեալ երանելի՛ կանանցն զյարու-
թի՛ւն տեսուն աշակերտացն ուրախա-
ցեալք ընթանային պետրո՛ս և յովհան,
նէս ՚ի կե՛նսատու գերեզմանն:

Տ Գնաւ արեալ որդի աստուծոյ՝ ո՛ր
եկիր կամալ ՚ի չարչարածնս՝ . տէր
աւտըւած հա՛րցն մերոց:

Տարածեցիր զամենազօ՛ր բազուկս
քո՛ ՚ի վերա՛յ խա՛սմս չե՛ն . և երկի-
րս հիացեալ սասանեցաւ և դո՛ղա-
լ՛ով երեքիւր՝ . ՚ի յահէ՛ փառաց քոց .
տէր աւտըւած հա՛ր:

Լու տեսեալ արեգակնսն զարարի՛լդ
ի՛ վերա՛յ խա՛սմս չե՛ն . հանդուր-
ժեալ չարչարանաց արարչիդ՝ խաւարե-
ցոյց ըզլ՛ոյսն ՚ի մեծօրէի՛ ՚ի յահէ՛ փա՛:

Դ Լ՛ղ տէր, օրհնեցէ՛ք բո՛լճր արարեալք
յաւիտեանս:

Լու զինաւո՛րն գեղարդեամբ ըն յար-
ձակեալ . խոցեա՛մ քոց զեղ կենարա-
րին՝ բարձր՛:

Ուստի աղբիւր կենդանարար բը՛ղ

խեալ . լ՛ւա՛մ քոց զտեղերս ՚ի մե-
ղաց . բարձր՛:

Օ անճառելի լ՛ուոյ մայր և ըզբնա-
կարան անըկրղընակից որդւոյն . օրհ-
նութեի՛ ամբ մեծացուցանեմք:

Օ անհաս տը՛նօրէնութեան մայր . և
զանճաւոր տաճար այ՛ բանին . օրհն՛:

Օ բոլորից փրկութեան մայր՝ որ
զանտանելին յեկից ՚ի յարգանդի եբարձ,
լ՛ղնա՛ ամենեքեան օրհն՛:

Յամենայնի բազմամողմ յարձնայեա
յիս գլխովք՝ և խնայեա՛ . զի՛ դու միայն
ես մարդասէր:

Լու խա՛ղիւրդ քո կենարարաւ պա՛-
հեա՛ . և յարութեամբ լ՛ղ քո փրկեա՛
և ապրեցո՛ . զի՛ դու:

Լու ՚ի միւսանգամ ՚ի գալլոտեան քո՛
տէր . վերստին զիս նորոգեա՛ և ապ-
րեցո՛ . զի՛ դու:

Լ՛յսօր յարութիւն քրիստոսի՛ տօ-
նեցէք հաւատացեալք . ՚ի՛ մի՛ աւտը-
ւած հայր ամենակալ:

Լ՛յսօր և կանայքն իւղարբեք աւե՛-
տիս տալով ա՛ռաքելոյն . օ՞րհնեն
զաւտըւած զհայր ամե՛:

Լ՛յսօր և հրեշտակք ՚ի յերկինքս հո-
գեո՛ր հընչամբ երգո՛վ . օ՞րհնեն
զաւտըւած հայր:

Որ յաւիտենից ես աստուած և՛ ար-
ամենայն կենդանութեան . խոնարհե-
ցար ՚ի չարչարունս՝ համբերելով խա-
լի

Ի՛ և մահո՛ւ . զքե՛զ օրհնեմք ա՛ր Ժ
 հա՛րցըն մերո՛ց
 Ա՛ր ա՛մ բարուէց ես ա՛ր . և ի՛ քը
 րովէ տկան աթո՛ռ նստիս . ե՛զար ի՛նո
 բա՛խոր վիմի՛ տնապական մարմնով .
 զքե՛զ օրհն՛ :
 Ա՛ր էակիցը՛դ ես հո՛ր և սու՛րբ հո
 գւո՛յն . ի՛ջեր ի՛ դը՛ծոխս փրկեցեր
 զգերեա՛լն աւե՛րելով ը՛զմահ . ը՛զ
 քե՛զ օրհնեմք :
 Ի՛ զտէ՛ր . և՛րդով օրհնա՛ւ թեամբ
 բարձր անարե՛ք յաւիտեանն :
 Ա՛ր եր՛յժ ը՛զ զօրութիւնըս դը՛ծո
 խոց խո՛րհրդով տնօրէնա՛ւ թեան իւ
 րոյ՛ . քրիստո՛ւս թագա՛ւոր փառաց
 փառաւորեա՛լ ի՛ զօրաց զըւարթաց .
 եկա՛յք ժողովուրդք երգով օրհն՛ :
 Ա՛ր բանիւ՛ գոյացոյց զարարածս էա
 կից բանն ի՛ հօրէ քրիստոս՛ . և մա
 հա՛ւ խա՛ղի զամենայնրն վասըն մեր
 համբերեալ յաղթեանց մահու իշխա՛ւ
 նութեամբ . եկա՛յք ժող՛ :
 Ա՛ր անի լեր ածածին յի՛յս և փրկու
 թեան մայր . ը՛զքե՛ք՝ զ ընդունող
 լուսո՛յ մեծացուցանեմք :
 Ի՛ զքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս . ը՛զ
 քե՛զ զանձող կենաց ածային . ձայ
 նիւ ջընծութեան՝ մբ մեծացու՛ :
 Ա՛ր ս՛բ անարատ լուսո՛յն . հրեշտակն
 յա օրհնութեալ պատուեալ ը՛զքե՛ք զմե՛ :
 Ի՛րիստոս ա՛րծ՝ որ տարածեցեր
 ը՛զ ձե՛ռս քո՛ ի՛ խաչն . և լուծե՛ր

ը՛զ կնիք դատապարտութեան մերոյ՛ .
 Դ՛ր լուսն
 ի՛ խաչն ըւե՛րեցար և հեղմա՛ք ա
 ըեանըդ . քո՛ փրկեցեր ը՛զ տեղերս ի՛
 մեղաց . Դ՛ր լուսն
 Թագեցեր ի՛ մէջ երկրի՛ և յերրորդ
 աւուր յարեա՛ր . ը՛զ դը՛ծոխս աւերե՛
 ցեր բանիւ՛ . Դ՛ր լուսն
 ի՛ խաչանիշ փայտէն դը՛ղըրդեցան
 դը՛ծոխք . զօրութե՛ք սբ՛ հոգւոյն
 նորոգեցաւ երկիր՛ . Դ՛ր է սա՛ որ
 խափանեաց ը՛զմահ :
 Հրեշտակն աւե՛տէր կուսին մարիա՛
 մու՛ . սա՛ է իսկզբանէ բանն որ յառա՛ջ
 քան զյաւիտեանս որդին՛ . սա՛ է թա
 գաւորն որ խա՛ :
 Զարեա՛ ծւ յաւուր երրորդին . վէ՛
 մըք պատուեցան երկիր՛ շարժեցաւ
 սանանեցան դը՛ծոխք . սա՛ է կենդանին
 յաւիտենից քրիստոս :
 Ա՛մաւորութեալ ի՛ չարա՛ւրս ա՛ր .
 և ի՛ վերայ նախա՛ստեղծին ը՛զ մեռա
 նիւ յանձն ա՛ր . Դ՛ր աւե՛ր աւտըւած
 հարցըն մերոց :
 Ի՛նպարտանկանդ մահո՛ւ որպէս մահա
 պարտ՛ դատապարտեալ ի՛ խա՛չ երկր
 վասն ազգի՛ մա՛րդկան՛ տէ՛ր :
 Ի՛նմահո՛ւ թեանց տըւող քո՛ աստըւած՛ .
 ի՛ դէ՛րեղման ի՛ջեր յարուցեցդ
 մեռե՛ լոց . տէ՛ր աւտըւած :
 Ի՛ զտէ՛ր օրհնեցէք Բարձր անարե՛ք
 զբա՛ղման ի՛ վերայ խաչն :
 Ա՛ր

տ

հ

դ

Ա՛ր կանգնեացն ըզ քառանկիւնս մե՛
ղա՛ն խա՛ղն . յաղա՛գրս քառանկո՛ղմ
աշխարհի՛ն պատմա՛նդեալ . յորմէ սե-
ղանոյ՝ բռնեաց անո՛ւշահն տ հո-
գի՛ն . բարձր արա՛ն :

Ա՛ր փոխանակ մեղսասէր մահո՛ցմ
պըտողոյն . պարգեւեաց մեզ կերակո՛ւր
արգարձե՛ն . ՚ի կեանսն յաւիտենից
նորոգելով ըզ մե՛ն . բարձր :

Ա՛ր զա՛նձա՛նսն օրհնե՛լ թեա՛մբ
մեծացո՛ւցանե՛մք :

Ա՛ւե՛ տաւո՛ր հրեշտակն աւետարանէր
զճընեա՛ն փրկի՛ն ՚ի սրբոյ կուսէն :

Ա՛սէ՛ ուրախ լեր բերկրեալ . քանզի
տէ՛ր տերանց է ընդ քե՛զ :

Ա՛յս ճը՛շմարիտ որ ՚ի՛ հօրէ առա-
քեցար՝ առեր մարմինս պարագլել ՚ի՛

կուսէն . ոչ մեկնելով յաջընին յե-
նթենէ բա՛նդ անժ . ողո՛ւ լմեա՛ն :

Ա՛ր անհասգ ես յարմարածո՛ց և քան
զամենայն միտըս գերազանց՝ զոր եր-

կինդ ոչ բաւէին բանի՛լ յարգանդի
կուսին կրեցար՝ բա՛նդ անարեւած ո-

ղա՛ն լմեա՛ն :

Օ չարա՛մբանս յանձն առեր՝ ախտակիր
հողե՛ղենացս եղեր՝ . վասն մերոյ՝ փը՛ր

կուէ ՚ի՛ գերե՛զմանի եդար . անկո-
րուստ սրահելով զա՛րարածըս . բա՛ն :

Փառաւորեալէ՛ քո՛ յարուի՛րդ :
Ա՛ր յա՛րեա՛ն քո՛ ՚ի մե՛տեղց յաւո՛ւր
երրորդի՛ . քո՛ն որդի նոյ՛ . փա՛ն :

Ա՛ր յա՛հա՛ն զբարբառոյ յարուէ՛ քո՛

առ երկիր շարժեցա՛ն . վե՛մբ սրա՛
տառեցան՝ քո՛ն որդի նոյ՛ . փա՛ն :

Ա՛ն ճայն անհեղ յարուէ՛ քո՛ն զա՛րհու-
րեցան զենուորանքն դա՛մբա՛նս . յար-

փափայլ հրեշտակին իջմա՛նս և դո՛-
ղալով շարժեցա՛ն երկիր :

Ա՛ռաւ տա՛նս նր կանանցն դիպելով
ըզ վե՛մափոր գերե՛զմանն . բերելով զի-

ղըս պնո՛ւնս ՚ի՛ յօճո՛ւմն կենարար
մարմնո՛յն . անպարագի՛ր էականութե՛ն :

Եւ տե՛սեալ ըզ քերովէն վերանրս
տե՛ալ ՚ի՛ վե՛մն . տարփողելով սը՛ր

բա՛հո՛նս . ասէ՛ գարձի՛ր ողջոյն
տո՛ւր փո՛ղո՛ցն . քանզի՛ յարեա՛ն որ

յառա՛ջն ասայ :

Ա՛րարչդ արարածոց . քրիստոս՝ ա՛մս
մա՛յօ՛ւր ՚ի՛ խա՛ղն բեւեալ . եւ՛ն

զենաւորն գեղարդեամբն յարձա՛ն
կեա՛լ ըզ կո՛ւղքո խոցեաց . ա՛ր ա՛րձ

հա՛րցն մերոց :

Կենդանիդ յաւիտենից քո՛ն ա՛մս
սօ՛ւր ՚ի՛ գերե՛զմանի եդար . ե՛ն

պահապանքն պահէին ըզգուշո՛ւք ըզ
գե՛րեզման քո՛ն . տէ՛ր աստը՛ւած :

Յարեա՛ր ՚ի մե՛տեղց քրիստոս՝ ա՛մս
սօ՛ւր ըզ դըժո՛խս աւերեալ . եւ՛ն

կենդանութի՛ւնս պարգեւեցեր ա՛րա-
րածոց քո՛յն ըզ յարուի՛րդ . ա՛ր

Ի՛զտէր՝ ի՛զնա՛ն օրհնե՛լով բարձր
արարչ . քո՛ն յաւիտեանս :

Օ որ կարապետն յովհաննէս՝ մարդա՛ն

րէիցն ՚ի՛ դժոխս . աւետարանէ՛ր
ը՛ղգալժէստ արեգականն անդարո՛ւ
Թեան . ը՛ղնա՛ օրհն՛ :

Ա՛րում սորսէ՛ին արգելեալքն ՚ի՛ մեղ
սասէր բանտին . ազատեցո՛ւցի՛ն
յո՛ւսայ՛ գալըստեան . աստուածորդւո՛յն
ի՛ յե՛րկնից . ը՛ղնա՛ :

Ա՛րոյ ե՛կեալ կատարեաց զմարգարէ
իցն ը՛ղտե՛սութիւն . աւերե՛լն
զգրուելս՝ դժոխոց . և ը՛ղ զճրու
թիւն մա՛հու . ը՛ղ :

Ա՛յս լուսոյ մայր՝ և կենարար բա
նին բնակա՛րի՛ն . քե՛զ երանիցեն
անգգ և՛ ազի՛նք մմենայն :

Ատե՛ղծողն մայր և՛ հընութեան կեր
պի նորո՛գո՛րի՛ն . քե՛զ :

Ա՛յս ծագեցաւ ՚ի՛ քէն նըստելո՛ցս
ի՛ խաւա՛րի . քե՛զ :

Ա՛յլեր յե՛րկնից ՚ի՛ հօրէ՛ և մարմնացար
ի կո՛ւսէն . համբե՛րօ՛ղ փրկելի՛ն զա
սրն մեր ը՛ղմահ ճաշակեցէր :

Եկե՛ր ՚ի՛ չարչարանաւ չարչարանացրն
ը՛ծւծի՛ն . խաղցա՛ր Թողեցոր եդար
ի՛ գերեզմանի քրի՛ստոս ան՛ժ մե՛ր :

Եւ յե՛րրորդ աւուր յարեա՛ր ամենա
կարօ՛ծղ տէր . պարգեւելո՛ւ մշխար
հի զխաղաղութի՛ և զմեծ զողորմո՛ւն :

Յա՛շտ յարութիւնն ը՛ղ պահապան
սրն զարհ՛ւրեցոյց . և հրե՛շտակն ՚ի՛
յերկնից իջեալ ՚ի՛ ձայն ահեղ յա
րութեան աստուածորդւո՛յն . կանա՛խ

ցրն աւետէ՛ր յարեաւ աստը՛ւած :

Վճայն հրե՛շտակն՝ զըւարճացան
տրտման զգեստ կանայքն . և զա՛րճան
խնդուք ետո՛ւն աւետիս՝ առաքելոցն :

Եթէ յարեա՛լ նախապատմելն :
Եկայք ը՛ւսանգեսացք յօրհնութիւն
նոր օրհնեցուք ը՛ղ տէր . քանզի մար
մինն որ ՚ի՛ մէհըն եա՛ռ ՚ի՛ հրեշտա
կաց երկրպագութիւն առնու . ՚ի՛ սը
րօ՛ւքէի՛ց և ՚ի՛ քրովէի՛ց :

Տո՛ւ ը՛ղ փա՛րսս ՚ի՛ բարձունս Թա
գաւորին յա՛ւթ տենից . ի՛ր փրկեա՛ն
զա՛զգս ո՛րդւոց մարդկան ՚ի՛ ծառ
յութենէ՛ի Թը՛շնամայն . ծրհնութի
առաքողն ՚ի՛ բարձունս :

Նա՛ ինքն իշխանութեամբ բազմեցաւ
ի՛ վերայ խաղին . կանգեա՛ն զե՛շտ
նրն մե՛ղսասէր . զմահու գերեանլըն
յագամայ՛ կենադճրծեաց ՚ի՛ կեանս
անմահ . ծրհն :

Նախացաւիտեան ո՛րդին փառակոյց
հօր և սբ՛ հոգւոյն . դընի՛ն
գերեզմանի . նոր նորոգել զիս ը՛ղ
հը՛նացեա՛լ ըս մեղք . ծրհն :

Հորթեան սերօ՛ւքն նըստելո՛ւ ՚ի
վերայ վի՛րն . հարկանէ՛ր փող յա
րութեանն ան . պակուցեալ պահա՛ւ
պանացն յահէն եղէն ո՛րայնս մե՛
ռեալ . ծրհն :

Հաղճրդս արա՛ւ ը՛ղ մե՛ծ տէր
ընդ սրբոց . քոց առաքելոցն . ո՛րք որ

Ժանի եղեն տեսանէ՛լ ըզքեզ ՚ի՛
յա՛րուլթե՛մ քո՛. արժանաւորես՛, ա՛մ
տեսանէ՛լ ըզքեզ ՚ի՛ միւսանգամ քո՛
գա՛լըստեանն՛. ծրհ՛ն:

22

() Թագաւորն քս. ծրհնուք եր-
գով բարեբանեցէ՛ք ամենայն երկի՛ր՝
՚յրարողին երկին՝ և երկրի՛. մատու
ցու՛ք երգով գոհաբանութիւն ամ
երկիր՝:

՚յրարողութեանն և մի ա՛մ ծուէն. մա
տուցու՛ք պատիւ երկր՛րպագութի՛ն
յաւիտեանս ամէն:

~~~~~

Հարց Ստուգան :

5
4

ՆՈՒԹԵԼԻՒՐԻ
նութիւն և բան հօր՝ առա
քեցա՛ր ՚ի հայրական ծո-

ցոյ՝ և առե՛ր մարմին ՚ի սըրբոյ՛ կու-
սէն. ա՛բ արծ հարցն մերոց:

Ե՛կեմը ՚ի վերկութիւն մեզ թա՛-
գաւոր անմահ. յանձն առեր ը՛զմահ
խա՛լ. և՛ իջեր ՚ի՛ գերեզման ա՛ռապա-
կան. սո՛ւրբ ասոր՛:

Եւ յարուցեալ ՚ի՛ մեռելոց երեքօր-
եայ՝ ըյս ծագեցար տիեզերաց. իշ-
խանութիւն լուծեր գերկո՛ւնս մահու՛.
սո՛ւրբ ասոր՛:

4

Ը՛զ ար օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք
զթագաւորն ամենեցուն ՚ի շինն հայր
միշտ և՛ յաւիտեանս:

Օ, յարուցեալն ՚ի մեռելոց բրիստոս

արծ՝. Ժողովուրդք առաւել բարձր
արարէ՛ք ըզնա յաւիտեանս:

Օ, անապական ըյսն ՚ի՛ հօրե ծա-
ղեալ սո՛ւրբ զհօգին. քահանայք
ընդ սերովքի՛ւրն գովե՛ցէք. և առա-
ւել բար՛:

( ) Թագաւորն և զմի՛շտ կոյսն՝ անդա-
դար ծրհնեցու՛ք. քանզի ծագեանց
մեզ ըյս երեսաց՝. և փրկի՛նք անձանց
մերոց :

Խընդա՛ և ուրախ լեր անհարսնացեալ
մայր. քանզի որ ՚ի՛ քէն ծընաւ ը
մե՛ծէ՛զ արծ ՚ի՛ վերկութիւն ան-
ձանց մերոց:

Գանձ անապական գը՛տար սբ արծա-
ծին. բարեխօսեա՛ քի՛ աստուծոյ մե-
րո՛յ կեցուցանել զանձինքս մեր :

Ո՛ր յարեալդ ՚ի՛ մեռելոց բրիստոս
աստուած. և՛ մե՛զ կեանքս շնորհեցեր՝
ողո՛ւրմեա՛:

Ո՛ր զանկեալն ՚ի՛ նախնուսն ՚ի՛ մե-
ղս՝ պատուական արեամբը՛դ քո՛
կանգնեցեր՝. և՛ մե՛զ:

Եւ յարուցը՛դ քո՛ զանշա՛րհր կե-
ցուցեր. և ը՛զդրո՛ւնքս դը՛ժոխաց
փշբեցեր՝. և՛ մե՛զ:

Յարեալ ա. թի՛ւն ՚ի՛ գերեզմանէն:
Ի՛նդ յառնել փը՛րկին մերո՛յ
երկիր շնորհեցա՛մ. վե՛մըք պատանե-
ցան:

Ճառագայթեալ ըյսն ՚ի՛ մերաց մի-
մի՛ւրէն զարհուրեցո՛ց ըզպահա-
պան

պաճ ի նսն առ դբանքն գերեզմանին:

(1) Եւ յայն ժամ գերեզմանաւն բոլորեալ զամբ հրեշտակաց տեսանէին ըզտէրն յամբ լուսնեալ ի գերեզմանէն:

Եւ ստուածատէր կանայքն եկին ի գերեզման փրկելիս անյշխուղութեամբ յծծանէ Կալի գմբխն տնայնականն:

Եւ Լաւապալաճաճ հրեշտակն նրստէր ի վերայ վիմրիս անտարանէր կանանցն յարեալ փրկելիցն տեղերաց:

Եւ յայնպիսեան որդի փառակեց հօր և սբ հոգւոյն որ միշտ յանձն փառսդ բարեբանիս ի վերին զօրացդ ըզբեզ օրհնէ մք աստուած հաճցն մերոց:

Եւ զեալ մարդ չընտրիտ եկիր կամալ ի չարարանս և բարձր ըզփայտ խնդ անպարտականդ մահու ըզ: Եւ գերեզման իջեր խափանիչ մահու երեքօրեայ յարուցեալ ըյս ծագեցար ստուերան ըստացս ըզբեզ: Ըզտէր օրհնեցմք բարձր արաբէր ինք մք զսա յաւիտեան:

Եւ թագաւորն քա՛ որ վտարն մեր յանցանաց ըզմահ ճաշակեաց բար:

(2) Եւ ակեց բանն հօր որ երեքօրեայ թագաւոր զըզ իսա աւերեալ քա՛:

Եւ մահաւ փրկեալ և քան զերկինս բարձր:

Եւ զանհա՛ ստեղծ ըզտէրն յարաւոր քա՛ կրեցեր և ցնծութիւն աշխարհի ծնար վտանորոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ մե:

Ծագուցանեմք:

Եւ մեծապալաճաճ բերկրեալ միշտ կոյս որ զանբա՛ Եւ ըզբանն անձառաբար յըզացար և ըզմարմնացեալն աստուած ծնանելով ի քէն վամն որոյ ամն:

Եւ լեռնէ վիճառանց ձեռին հառեալ զանիւր ըզոշակեաց զանեւն ըզծնանդ քո հարան երկնաւոր մայր և յետ ծընդեան մընալով կոյս վա:

Եւ նրսկի դերն բանդ անձառեւ ծընանդ որ առաքմամք հօր իջեր ի յերկնից վասն մերոյ փրկիտ Եւ ըզբեզ մալ անլա՛ ըզպ ողորմեա՛ քո արարածոց:

Եւ անեղ ստուածութեամբ և անփոփոխելի բընութեամբ ի կուսն ծնար նախաստեղծին կերպմամբ և եկիր կամալ ի չարա՛ծմրանս զբեզ: Եւ յայնպիսեան բեռնեցար կամալ հօր և սուրբ հոգւոյն և իջեր ի գերեզման անմահ բընութիւն և յարեալ ի մեռելոց քրի՛ստոս զբեզ:

Եւ ըզբ յարուիր օրհնեմք մարա՛ սբ աղաղակելով տէր փառք բեզ:

Եւ որ օրհնէն սերովբէն և զովն բերովբէն աղաղա՛:

Եւ աղաղակ բերանով անհանգիստ բարբառ:

բառով աղա՞:

Առեա՛լ և՛ մեր զօրհնութիւնըս հը
րեշտակացն երգե՛մք . Ե՛ւ անեմըք
փա՛ծոք յարութեան քո տէ՛ր:

Ո՛ր խաչեցա՛ր վասն մե՛ր Թաղեցա՛մք .
Ե՛ւ յարեա՛ծը անգատեցե՛ր ի՛ մեղաց:

Սը՛րբ աստուած՝ սո՛ւրբ Ե՛ւ հը՛
ղօ՛ւր՝ սո՛ւրբ անմահ Թաղաւո՛ր:

Սը՛ր յօր զենա՛ւ մեզ պատարա՛դ անա՛
րատ գա՛ռն աստուծոյ՝ ի՞նչ վերայ խա՛
չին Եօակի՛ց հօր և՛ սո՛ւրբ հոգեւոյն՝ .
աստը՛ւած հա՛րցրն մերոց:

Սը՛ր յօր բացա՛ւ մեզ սրովէ՛տփակ
դո՛ւռն դրա՛խտին՝ հրա՛խրելոցս ի՛
կողմն արքայակա՛ն սեղանոյ . ա՛րու
նեան մարմնոյ և՛ արեա՛ն . ա՛յ հա՛ր՝:

Ե՛ւ հրաշալի՛ յարութեամբ քո քո՛ւ
տիեզե՛րք . ամենայն նորմիւտուր զմի՛
գարեալ՝ մը՛ տանն ի՛ յառաջատ ընդ
փե՛սայի՛դ քրիստոսի՛ . աստուծոյ՛ հա՛ր՝:

Ը՛ղ տէ՛ր օրհնեցե՛ք՝ Մառե՛լ բարձր
արարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեան:

Օ՛րդամային ըզգեցեալ մա՛րմին՝ ի՛
բառանկիւն սեղան խաչին բարձրա՛
ցեալ՝ . սե՛րովէ՛ք սարսեալ դո՛ղա՛
յին . ա՛ռաւել բար՛:

Ո՛ր ըզց՛ղ անապական արեանն ի՛
կողահոս անգերէն արբոյց տիեզերաց՝ .
Ժողովուրդք հե՛թանոսաց . առա՛:

Սը՛ր և՛ կոյս աղախին քրիստոսի՛ .
որ բարեխօսդ ես մի՛շտ աշխարհի՛ .

քեզ ե՛րանեն ամենայն անի՛նք:

Մաքո՛ւր աղաւի՛ր և՛ հա՛րսն երկնից
մարիա՛մ . տաճար և՛ անձո՛ւ աստուծոյ

բանին՝ քեզ ե՛րա՞:

Ի՛նչ հաճեցան իմանալքն ընդ հո՛
ղեղէնքս . և՛ քե՛զ մերձեցե՛ք ի՛ փայտը՛ն

կենաց՝ քեզ:

Ո՛ր տըրտմահաղորդ քո՛ չարչարանք
խաչին՝ ազատեցե՛ր ը՛ղ մարդն ի՛ տըրտ
մանգեաց փայտէն՝ և՛ ի՛ մեղաաճաշակ
պրաղոյն . քո՛ւ ա՛րք և՛ մե՛զ ողորմեա՛:

Ո՛ր մահուամբ քո կենդանի և՛ մեռե՛
լութեամբը՛դ յերկրի՛ . նմրագեցե՛ր
դարձեալ զաշխարհս և՛ զհողացեալ

բուրթիւնս՝ քրի՛ստ՛:

Ո՛ր երեքօրեայ յարութե՛ք քո և՛ համ
բարձմամբդ յերկնիս՝ . վերածե՛ր ը՛ղ
մարդն առ կենաց փայտն և՛ յանմա՛
հական ճաշակն . քրի՛ստոս ա՛րք և՛:

Տե՛սիլ փայլակնաճե՛ղ զը՛ւարթոյն
ի՛ վիմին հրեցեալ առ խը՛նկազեաց
կանա՛յսն . փա՛րատեցո՛յց զերկիւղա՛

լից տրտմութիւնն:

Պա՛հասարքն պակուցեալ ահա՛բեկ լի՛
նէին . և՛ կանանցն աւետարանեա՛ւ մահ
մահո՛ւ յողթեաց և՛ ծանո՛ւցաւ մահ:

Ի՛նչ արդս առաքելով առ երշնիկ ա՛
ռաքեա՛ւն . փութացարո՛ւք ի՛ գալի
լեա՛ւ և՛ տեսանիցե՛ք զկենագործօղն

ը՛ղ քրիստոս:

Յանձառ փառաց խա՛նարհեցար՝ և՛

ըզգեցար ըզհտեղէն բընուին . վեր
 առեր զանկեանն ՚ի գլորմանէ յանմա
 հական ՚ի կեանս . ըզքեզ օրհնե
 անասական ը բանդ ախար լաւ :
 Եւսպարտականն զ մահու դատմարար
 տեալ ՚ի վերայ խաչին . որ փոխանակ
 դանուութե պրտողն արբուցեր մեզ
 ՚ի տեղանիսց կողէդ . ըզքեզ :
 Եւսպեցար ՚ի դրժխա՝ ցուցանելով
 ըզգորութի անճոհութեդ . ջանկե
 ցեր ըզգլուխ խարդախողն խտիմ
 նեցեր ըզգլուխ մահու . ըզքեզ :
 Եւսով աստուածութեան քոքն .
 ըլտաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի .
 պահեալ ըզսա անշարժ յաւտեան :
 Տօնէ այսօր երո՞ւստղեմ . հաւատա
 ցելո՞ց բազմութեամբ . զնաւակնտիս
 սուրբ եկեղեցւո՞յ . պահ :

Բացան դրժնիք հաւատոյ նա՞ր սի
 ոյխի . ընդունել զանմահ փեսայդ
 յառազատ . բանիս զմարմին քո և
 զարի՞ւն . պահեալ :

*****

Հարց Զարբեր Զայն :

Տ Ե Կ Ի Բ Կ Բ Ի Բ Ի
 Տօր ՚ի խաչ ելանել վասն ազ
 գի մարդկան . թագաւոր փո
 ռաց քն՝ ամենեքեան օրհնե՞ց
 Ո՞ր մահու խաչի՞ հաղթերեցեր վա
 սին մեր . անմեկնելի՞դ ՚ի հօրէ՞ . թա՞ :
 Ո՞ր երեքօրեայ թաղմամբ պահեցար

կենդանի՞ յարմութի՞ մե՞ր և կեանք
 թագաւոր փա՞ :
 Ըզ արձ օրհնե՞ց քե՞ք և բարձր ա
 րարե՞ք ըզնա յաւիտեանն :
 Ո՞ր ՚ի վերայ խաչն՝ եհեղ զարի՞ւն
 իւր . քրիստոս . և փրկեանց զարարմ
 ՚ի մե՞ղաց . օրհնե՞ :
 Ո՞ր ըզմահ կոխեաց զդժժիս աւե
 րեաց . յարուցեալ ՚ի մեռելո՞ց ազա
 տեանց ըզմեզ . օրհնե՞ :
 Ըզքեզ օրհնութե՞ք մե՞ծ անուցա
 նե՞ք : Ո՞ր ըզբանն աստուած յար
 գանդի՞ կրեցեր սը՛րբուհի՞ անարամ .
 և անճառապէս ծընար ըզ վերած
 գօղն երկնից . ըզքեզ օրհնե՞ :
 Ո՞ր եից ըլտոյն արժանի՞ եղեր
 բառնալոյ՞ ՚ի քո գիրկս . և արեգա
 կանն արդարութե եղեր արեւելք .
 ըզքեզ օրհնե՞ :
 Թե՛ր ևն իմ . Եւ՛ր ըմեա փրկի՞ն :
 Ո՞ր կամաւ հօր՝ ըզջարարանլոս յանն
 առեր բանդ աստուած . ո՞ղոր՞ :
 Ո՞ր հաւանար սուրբ հիգլոյն ըզգե
 րեալուն փրկեցեր քո՞ յարութե՞դ . ո՞ղոր՞ :
 Փառաբանակից հօր՝ իրդի՞ որ վասն
 մե՞ր խաչեցար . զդժժիս աւերեալ
 յարեալ . յաւիտեալ երրորդի . փա՞նք
 յարութեան քո տէր :
 Հրե՛շտաբապտիսն իջումն մեր ըզ
 պահապանն երկիւղելու . զարհու
 րեցո՞յց առ դրանն զե՛րեզմանն .
 փա՞նք յարու՞ :
 Լ . Լ . Լ .

4

մ

ո

մ

5

7

1

11

10

5

Լա ըսքանելի՛ սուրբ Կանա նցն՝ ա-
 ւետարանէ՛ր ասե՛ր՝ վ. յարեաւ քս
 յարուցիլն մեռելոց՝ փա՛ռք:

Ա՛ր բարեբանեալդ ես ՚ի՛ դասո՛ւց
 քերո՛վքէից անմահ թագաւոր . օրհ-
 նեա՛լ ես և գովեալ յաւիտեան:

Ա՛ր խոնարհեցար յե՛րկնից և առե՛ր
 մարմին զնախնայտեղծին անմայ. օրհ՛ն:

Ա՛ր նստիս ՚ի վերայ չորեքկերպեան
 Կենդանեաց քրիստոս արժ. օրհ՛ն:

Կործո՛ք Խն ը՛զ տէ՛ր օրհնեցէ՛ր Իս՛ք
 բարձր արարէ՛ք յաւիտեան:

Ի՛ր շէքք ը՛զ տէ՛ր օրհնեցէ՛ր Ի՛ր զն՛ւս
 տեսնի ՚ի յսթոռ փառաց ը՛զ բանմա՛րեբա

նեա՛լն ՚ի՛ հրեշտակաց . ըզնա՛ն անդա՛ն:

Ի՛սրոյցէ՛ր ը՛զ տէ՛ր օրհնեցէ՛ր Ի՛ր
 յաճէ փառաց անձութեանն՝ դո՛ւ
 զամէն զըւարթունք երկնից . ըզնա՛ն
 անդադար օրհ՛ն:

Ի՛նարատ Կոյս անձին մարմնա՛մ
 սրբուհի՛ և մայր քի՛ն . յարգանդի՛ տա

լար զանտանելին ամենեցուն . օրհնու՛ք
 ը՛զ քեզ անձին մեծացունցանեմք:

Ի՛ր զքեզ երկնային գուռն զոր ետե՛-
 սին եղեկիէ՛ր . և՛ անորն զոր ծանեա՛ն

գեղէ՛օն . սերովքէ՛ հողեղէն՝ վէ՛հա
 զոյն քերովքէից . օրհ՛ն:

Ի՛րիս խորհուրդըս սոսկա՛լն ՚ի
 քե՛զ տեսանի անձին ծի՛օն . յըղութիւն

անսերմնական . ծնունդ անարատ .
 Կո՛ւտութի՛ լի՛տ ծըննդեան մընաւով

անաղակա՛ն . օրհ՛ն:

Ի՛ր խա՛չ ելե՛ր բանդ անտրւած
 մարմնացեալդ ՚ի կուսէն՝ կամա՛ւ հօր
 և հոգւոյն . ՚ի՛ փրկիչութի՛ւն անգի
 մարդկան:

Ի՛ր գերե՛զմանի եղար անաղակա՛ն . զի
 զմեռելութի՛ւն մեր բարձեր . ը՛զ գե-
 րեալն փրկեցէ՛ր ՚ի ձե՛ռաց մահո՛ւ:

Ի՛ր յերրորդ աւուր յարեար անձա՛ն
 պէս . ՚ի՛ յերկնիւս համբարձար ընդ

անձէ՛ հօր նըստն . փառաւորեալդ
 ՚ի հրեշտակաց և երկրորդա՛գեալդ ՚ի

սերովքէից:

Կանանցն Կանխելով ՚ի թա՛ղումն
 Կենդանւոյն . տեսին ըզվէ՛մն ՚ի դրանց
 ՚ի՛ բաց մերթեալ:

Ի՛ր փուր ը՛զ գերե՛զմանն և՛ ունա՛յն
 տեսանէին . և տրտմութեանմբ լային

յո՛ւսահանտեալք:

Ա՛յր խաչեցելոյն զե՛ր լոս յուսահա՛ն
 տեալ . քանզի քս՛ր փառօք մեծա՛ւ

յարեալ:

Ա՛ր ՚ի քառակերպեան նըստիս յա-
 թոռ անըրեղի՛ ձայնիւ օրհնիս ՚ի՛

պայծառ դասուց հոգեւոր երգով .
 անտրւած հարցն մերոց:

Ա՛ր ՚ի վեցթեան սրովքէ՛սրդ հանգ-
 լիս . և խնամես զքո՛ զարարածըս .

նըշանա՛ւ խաչի քո ըզմեզ անըրեցու-
 ցեր . անտրւած հար՛ն:

Ա՛ր նըստիս ՚ի՛ յսթոռ փառաց առա՛ն
 ւել բարձրեալ գովեալ . նըշանա՛ւ
 խաչի քո ըզմեզ անըրեցուցեր . անտր՛ն:

Դ ԲՆՂ տէր՝ Լ՝ ԹՃ՝ մե՛նայն գործը
տեա՛մն ը՛ղ տէր՝ օրհնե՛ցէք:

Լ՝ Ծյսօր փրկակա՛ն սուրբ խա՛չէւն
զուարճացա՛ն տրա՛րա՛ք. ա՛մ ԹՃ՝:

Լ՝ Ծյսօր մը տեա՛լ ՚ի գերեզմա՛ն ա՛
ւերեաց ը՛ղ դը՛ժմ խա. ա՛մ ԹՃ՝:

Լ՝ Ծյսօր ՚ի յերկինքս համբարձա՛
լնդ աջմէ՛ հօր նը՛ ստա՛ւ. ա՛մ ԹՃ՝:

Լ՝ ստուածածի՛ն մայր լուսոյ սուրբ
կոյն լուսե՛ղէն տաճար. որում եր-
կինք չէին բաւական. ա՛ռ ՚ի բնա՛
կո՛ւթի՛ն ՚ի քէն մարմնացա՛ւ:

ԲՆՂ քեզ անհարսնացեա՛լ որ մի՛այնդ
՚ի կանայս օրհնեա՛լ. կրե՛լով ՚ի քեզ
զանտանե՛լի զընուին. օրհնա՛ւք
մեծացո՛ւցանե՛մք:

Ո՛ւրախ լեր աթո՛ռ փրկութեա՛ն
յոյս հաստաւթե՛ մարդկան. միջ
նորդ օրինաց և շորհա՛ց. օրհնա՛ւք
անդադար գոհութեա՛մք մեծա՛:

Ո՛ւրախ լին: Ո՛ւր ըմբռնե՛մք մեզ՝ արժ: Դ
Ո՛ւր ՚ի յերկինքս ՚ի հօրէ իջեր անը՛ս
կիզըն որդի. նա՛ յն բնքն ըզ դը՛ժմ խա
աւերեցե՛ր. ա՛ղ ըր՛:

Ո՛ւր ըզ ճառագայթս անթութեանդ ե-
րեացուցեր փրկիչ. ը՛ղ պահպանա՛նք
զարհուրեցուցեր. ո՛ղոր՛:

Ո՛ւր ձեռքբերութիւնդ շշափեցար փրկ-
կիչ. առ աշակէ՛րտուն մեքեր դրօ՛քն
փափե՛լովք. ո՛ղոր՛:

Լ՝ ճագին ճայիւ՛ղդ քո քրիստոս ՚ի

վերայ խա՛չին գողացուցեր զարարածս
ամենայն. զերկնային և զերկրաւոր
բնութիւնս:

Լ՝ ճագին երեսմէն հրեշտակին. զար-
հուրեցո՛յց ըզ կանայսն տեղով. զի
խնդրէք ը՛ղ կենդանին ընդ մեռեալս:

Լ՝ ւ յահէ՛ զօրութեան անորդոցն.
զարհուրեցան կարապետք դը՛ժմա՛ն
ցըն տեղով. համբարձէք իշխանք ը՛ղ
դուռնս ձե՛ր ՚ի վեր:

Ս՝ ըմբռնե՛մք ՚ի խաչին բեւեռեցար քրիս-
տոս աստը՛ւած. և զաղմա՛ն նորոգեցեր
՚ի նախաստեղծ բնութիւնն. օրհնեա՛լ
տէր աստը՛ւած հարցն մերոց:

Ո՛ւր ՚ի սպասաւորէն ազտակեցար. և ՚ի
զինաւորէն գեղարդեմէն խոցեցար. օր:
Թաղեցար ՚ի մէջ երկրի. և յերրորդ
աւուր յարեար աննսկարօղ փրկիչ. օ՛:

Գ՝ ըմբռնե՛մք տեա՛ռն ըզ տէր օրհնե՛ցէք
և բարձր արարէք ըզ նա՛ յաւիտեան:

Գ՝ իշխե՛ք ըզ տէր օրհնե՛ցէք: Ո՛ւր
էիր յեղութեան ՚ի բարձունս. և ՚ի
հօրէ առաքեցար ՚ի յերկիր. վասն
մեր մեղաւորացս. յիշե՛մք զմեզ տէր:

ԲՆՂ արայէ՛լ ըզ տէր օրհնե՛ցէք: Ո՛ւր
բանիւ քո բարձեալ ունիս զա-
մենայն տրաբածս. և ՚ի խաչին վա՛սն
մեր բեւեռեցար. յիշե՛մք զմեզ տէր:

Ո՛ւր խաչի՛ր անածին՝ որ կուսուէ՛ց
ես պարծանք և մայր հաստատութե՛
մարդկան. օգնական և շորհ աշխարհի.
մարիամ մայր և ազախին փրկիչն մե՛րոց:

Լ՛րանելիդ ամենեցուն զաստըւած
տանելով ըզբընութեամբ անտանելին .
զամենեցունց ամենակալն արժանի ե-
ղեր կրել յորովայնի . որ երեւեցաւ
ազգի մանրկան :

Բերովբէական սթոռ ցո՛ւցար աստ
ուածածին . ի՛նչ գիրկըս բառնալով
զաստը՛ւածն ամենեցուն՝ որ նրստին
ի՛նչ բերովբէս՝ առ նա միշտ բարեխո-
սեա՛կ եցուցանել ը՛զմեզ :

Ենդակից բանրդ հօր՝ և եղբւոց պատ-
ճառ որ ծընար ի կուսէն՝ ը՛զբեզ
ծանեա՛ք աստըւած աշխե՛մբ ողոր-
մեա՛ն ազգի մանրկան :

Սերովբէիցն ահաւոր և դատաւո՛ր
կենդանեաց և մեռելոց՝ որ ի՛նչ խաչին
բւեռեցա՛ր ը՛զբեզ :

Կենդանութեան աղբիւր՝ և պարգե-
ատու առա՛տ ողորմութեան . որ յա-
րեարդ ի՛նչ մեռելոց . ը՛զբեզ :

Ի՛նչ վերդ ես քան ը՛զմիտս և ըզ-
խորհուրդս՝ համագոյակա՛ն եղելոցս
արարօղ . ի՛նչ հօրե՛ս առաքեցա՛ր վասն
մեր և՛ մարմնացար ի՛նչ սուրբ իկո՛ւսէն :

Լ՛նքընին ի՛նչ յեութե՛ն արծ՝ տնօրինե-
ցա՛ր յարգանդի՛ն կուսին . ապրեցու-
ցանել զնախաստեղծին ծնունդն . և
վերստի՛ն նորոգել ի՛նչ փառս :

Եւ շատացար մարդ եղանի՛լ արծ՝ ալ
և խաչի՛ համբերեալ ը՛զթառոււմն
յանձն առեր զբերքօրեայ . և յարու-
ցեա՛ն նո՛րօգեցե՛ր զաշխարհս :

Ի՛նչ Թա՛ն որդի՛ն անտըւածոյ զաւե՛տա-
րանո՛ւմն սրբոց մարգարէի՛ցն աս-
տանօր լուսափայլեալ պայծառացու-
ցեր . ծրհնեալ տէ՛ր աստը՛ւած
հա՛րցըն ըմբո՛ց :

Կամաւորութե՛ք եկե՛ր ի՛նչ շարժախնս՝
և ը՛զմահաբե՛ր փայա՛րն բա՛րձեր
ի՛նչ վերայ կենսաբե՛ր ո՛ւսոյդ . և ըզ-
նոյն կենայ փայտ մեզ շնորհեցե՛ր . ծրհնե՛

Վանդի կողմուն վերաւորեալ ընա-
խահայրն . ի՛նչ քո՛ն անսպառ ի՛նչ կոհե՛րն
կալար ըզխոցումն գե՛ղա՛րդեանն .

և՛ անսպական արեամբը՛դ քո՛ լուսա-
ւորեցեր սո՛ւրբ վե՛կեղեցի՛ն . ծրհնե՛ :

Ը՛զտէ՛ր ծրհնեցե՛ք բարձր արա՛րէ՛ք
ը՛զը՛նաճ յաւի՛տեա՛ն :

Ի՛նչ Թա՛ն որդի՛ն ի՛նչ խաչին բւե՛-
ռեալ . արեամբ մարմնով դը՛նի ի՛նչ
գերեզմանի . ամենայն գործք ծրհնե՛

ը՛վ բարձր արա՛ն :

Ը՛ւեալ երանելի՛ն կա՞նանցն զա-
ւե՛տիս սո՛ւրբ յարութեանն պատ-
մէին աշակերտացն՝ եթէ՛ յարեա՛ծ

տէ՛ր . ամենայն :

Ի՛նչ Թա՛ն քեզ ի՛նչ միամիտ պե՛տրոս
և՛ յովնանէս . տեսանէի՛ն ը՛զգե-
րեզմանն . յատուածային մարմնոյն
ո՛ւսայն . ամեն :

Եւ խաչացի՛ր անածին՝ վերօրհնեալդ
ի՛նչ սրովբէից . ծագելով ի՛նչ քեզ մեզ
ը՛յս՝ մոյր եղեր վերածգողին . աղգ և

ազինք ըզքէզ մեծացուցանեմք :
 Հին եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր
 հոգւոյն սրբոյ. ի հրեշտակաց սպասա
 ւորեալ գաբրիէլքէզ աւետեանց. ազգ:
 Տեսանեմք ըզսոսկալն զհրաշալի խոր
 հուրդ յայտնեալ. ի հոգւոյն սրբոյ
 յըղացեալ զբանն աստուած մարմնով
 ծնար. ազգ և:

Եկեր ի փրկութիւն Թագաւոր
 անմահ. և ըզմահ ճաշակեցեր փրկիչ
 աշխարհի. որո՞՞ւմեա:
 Կալի համբերեցեր աստուած վասն
 մարդկան. և զթաղումն յանձն առեր
 զերեքօրեայ. որո՞՞ւմեա:
 Եւ ի մեռելոց յարեար իշխանութիւն
 որպէս տէր. զի՞ս զմեղք ըզմեռեա
 լս նորոգեաւ և կե՞՞ցի:

( ) Եւրութիւն աստուածորդւոյն հը
 րեշտակապետն անսօր աւետեւր կանանցն
 ասելով. Եւրութեալ է տէ՛րն ի
 գե՛րեզմանէն:

Ինթացել կանանցն խնդովք պատ
 մին աշակերտացն ասելով. Եւր՞:

Ս ասն որոյ և մեք ընդ հրեշտակին
 գոչեցցուք զԵւրութիւն քի. որ փրկ
 կեացն ըզմե՛զ ի՛ ձեռնց մահո՛ւ:

Կանն Համբարձնն Վրեպոտի:
 ( ) Եւրութիւն (ծղ):

Ե՛ւ Ս՝ Բ՝ Ե՛ւ Ր՝ Զ՝ Ե՛ւ Ս՝
 Եւրն մեր յերկինս ասե
 լով աշակերտացն նրստարովք
 ի՛քաղաքիդ երուսաղէ՛՞ն:

Սինչ զգնեցուցուք զգօրութի ի՛
 բարձա՛նց:

Սիբանեալ սք՛ առաքեալքն միա
 խորհ և միակրօ՞ծն. միաբան նրստէին
 ի՛ սք՛ վերնատա՛՞ն. և ակն ո՛ւնէին
 գալստեան տէրք հոգւոյն:

Յանկարծակի՛ եհաս ի նմանութիւն
 ը՛ւտոյ փայլմա՛ծն. և եկեալ բնակե
 ցաւ ի՛ սք առաքեա՛՞ն. մինչդեռ
 նրստէին ի՛ ոք վերնատա՛՞ն:

Համբարձաւ տէրն մեր քրիստոս
 օրհնութիւն ընդ ամպս երկնի՛ծց. և ա
 ռաքելոցն ե՛րկրպագեալ գարձան յե
 րուսաղէ՛՞ն. միաբանութեամբ վեր

առաքէին զաղօթս:

Ալտեալ ի՛ յերկինս բիւրաւոր զօրօք
 բազմութիւն հրեշտակա՛ծց. որք աղաղա
 կէին և ասէի՛՞ն. օրհնեալ եկեալ ի՛

ի՛յ յանունն տեանն:

Ի՛հագի՛ն ձայնիւ՛րդ քո քրիստոս ի՛ վերայ խաչին՝ դողացուցեր զմարանձաւս թմեայն՝ զերկնային և զերկրաւոր բնութիւնս:

Ի՛հագի՛ն երևումն հրեշտակին՝ զարհուրեցոյց ըզկանայնս ասելով. զի՛ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս:

Ի՛ւ յահէ՛ զօրուէ՛ անորդւոյն՝ զարհուրեցան կարապետք դժոխսն ասելով. համբարձէք իշխանք ըզդրուսնս ձեր ի՛ վեր:

Փառքանակից հօր ո՛րդի՛ որ վասն մե՛ր խաչեցա՛ր. զգը՛ծոխս աւերեալ յարեա՛ր յաւուր երրորդի՛. փա՛ռք յարուէ՛ քո տէր:

Հրեշտակապետին ի՛ջումն՝ ո՛ր ըզպահապանն երկիւղե՛ւ. զարհուրեցոյց առ դրանն զերեզմանին. փա՛ռք յարուցեա՛ն քո:

Ի՛ւ ըսքանելի՛ ոք կանանցն՝ աւետարանէ՛ր ասելով. յարեա՛ւ քրիստոս յարուցի՛լն մեռելոց՝ փա՛ռք:

Օ՛ անձաւորդ քո քրիստոս փառաւորեմք ըզմարդանալդ. ի՛ գը՛լնոց լեռանց հրատարակեմք ըզքո՛. քաջուիդ՝ քանզի հարե՛ր ըզպատե՛րազմ. եկեա՛լդ ի՛ փրկութիւն մեզ:

Օ՛ յաղթողդ քո քրիստոս գովեմք ըզգօրն՝ քանզի վանեցե՛ր զընդդէմամարտ թշնամին. և դարձուցե՛ր ըզգերութի՛ն. եկեա՛լդ ի՛ փրկ:

Ի՛ւ ըլեւեսցէ երկիր զո՛ղորմութի՛ւն. և նորացո՛ւցէ՛ զօրհուր. քանզի անձ ծըննդեամբ ի՛ միշտ կուսէն ի՛ փրկութիւն մեզ յայտնեցա՛ւ. անբեանց ըզդ դժոխս:

Ի՛նեղակից բանդ հօր և եղբայր պատճառ որ ծընա՛ր ի՛ կուսէն. ըզքեզ ծանեա՛ք անտուճա՛ն զանգեմք ողորմեա՛ն ազգի՛ մարդկան:

Սերովբեիցն ահաւոր՝ և դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց որ ի՛ խաչին բեռեցար՝ ըզքեզ:

Կենդանութի՛ւն անդիւր՝ և պարգեատու առանձն ողորմութեան. որ յարեա՛րդ ի՛ մեռելոց՝ ըզքեզ:

Ի՛ւ աքեղայն զաւանդ ի՛ջանելով մեծաձայն հրեշմամբ ի՛ բարձա՛ն ծնց. ի՛ նմանութիւն լուսոյ փայլման՝ հրազենեաց անկիզելի՛ զաշակե՛լ լոսն. մինչդեռ նը՛ստեի՛ն ի՛ սուրբ վերնատանն:

Ի՛ննութական անգանի՛ն. անքննելի որ քննէ՛ ըզխորս անտուճո՛ց. զոր առեա՛լ ի՛ հօրէ՛ պատմէ՛ զահաւոր և ըզմիւսանգամ գա՛ր ի՛ւստն. զո՛ր քարո՛ղեցի՛ն համագոյակա՛ն:

(Վրհուր ի՛ բարձունս՝ ելողին ի՛ հօրէ՛ հոգւոյն սրբո՛ց. ո՛րով առաքեալքն անբեցան անմահական բաժակա՛ն ի՛ւն. և հրաւիրեցին զերկիրս ի՛ յերկի՛նս: Բարձրեա՛լ թագաւոր յա՛ւտե՛նից հա՛յր անընկիզն՝ որ զմիածինդ

առաքեցե՛ր ՚ի վերկիւթի՛ն անգլի
մարդկան՝ անդաճեմ ըզքե՛զ յի-
շեան զհոգիս նրն յեցե՛լոց մերոց . և
հանգո՛ ՚ի՛քո՛ւմ ը յարքայո՞ւ լծեանդ .
Բանդ անձ երևեալ մարմնով յերկ-
րի քահանայապետի՛ն ճը՛շմարիտ . որ
՚ի՛ վերայ խաչին պատմրագեալ՝ բար-
ձօղ մեղաց գանձն անարատ . անդաճեմ
ըզքե՛զ յի՛շեան :

Եւ ի՛րանակա՛ն շնո՞րհաց բա՛շխօղ
սովոր հոգիի՛դ ճը՛շմարիտ . որ վերբա-
տի՛ն ծնունդեամբ աւազանի՛ն կոչեցե՛ր
յորդեգրով լծի՛ն ըզտի՛ն եզերես .
գը՛լծուծ ըզքե՛զ քո՛ նորոգեամ զհոգիս
նրն յեցե՛լոց մերոց :

Ո՛ր խոնարհեցա՛ր յերկնից՝ անուկնե-
լիգ ՚ի՛հօրե՛ զդիտաստուծո՞յ . և առե՛ր
մարմին ՚ի՛ սրբոց կուսե՛ս ՚ի՛ն . հայց-
մամբ ծագողի՛ն լուսոյդ և մեզ ո՛-
ղորմես :

Ո՛ր մահուամբ քով կեցո՛ւցե՛ր ըզ
մե՛զ . և յարուցեալ համբարձար առ
հայր ՚ի՛ յերկնի՛ն . այսօր երկնաւոր
զօրօք իջե՛ր ՚ի՛ փոխման մօր քո՛ և
կուսի՛ս ՚ի՛ն . հայցմամբ :

Ո՛ր յիմանալի՛ խորանսր՝ բարձրա-
ցոյց ըզքեզ մայր աստուծո՞յ . ան-
ճառելի՛ փառք միածին որդի՛ն ՚ի՛ն .
առ նա միշտ բարեխօսեա՛մ վասն
անձանց մերոց :

Յիշեմ՝ այսօր փառք միածինն լեա-
ւոյն թաքօր հանդերձ հերմանե՛լ .
բարձրացեալ գերանդոյն սինս ՚ի՛ն . և

էջք աստուծո՞յ դուռն երկնից ՚ի՛նմա՛ն .
Յիշեմ՝ այսօր լերինք աստուծո՞յ . և
րարողին ելեալ ընդ առա՛ջ . պարակ-
ցին յաւիտենական լեւո՛ւնցս . դասք
առաքելոց և մարգարէից :

Յիշեմ՝ այսօր լեւոռն վե՛րին սինս .
հարմարան անմահ արքայի՛ն . տե՛-
սանելով զերկնաւոր փեսա՛ն ՚ի՛ն . զար-
դարեալ լուսով հայրական փառք :
Փառք հօր և : Եւ յիշտ :

Նը՛ստեալ ընդամէ՛ ծը՛նողին . կատա-
րելով ըզխոստացեալ պարգե՛ս . մը
խիթարի՛չ սր հոգին գայ առ ձե՛ն ՚ի՛ն .
աղբերացուցանել զմե՛ծ զողորմութի՛ն :

Սը՛նեսցի՛ պը՛սակ քաղցրութեան
քո տէր որ պահեցե՛ր ըզմեզ յերկ-
րի . այսօր համբարձար փառք յեր-
կնս առ հայր հրեշտակաց դասուք .
օրհնեալ տիր աստուծ հայրցն մերոց :
Հիացան վերի՛նքն ընդ մարդկային քո
կերպ . հարցաբանեալք զեսայեայն .
ո՛վէ սա՛ դիմեալ յերկրէ՛ տրի՛ւնա
զգեստեալ . ծր՛հ :

Եւ դէին հրեշտակքն ըզդուրեալ
առա՛ծն առ բարապետս դրանց երկնից .
առն համբարձեք իշխանք ըզդրո՛ւն
ձե՛ր ՚ի՛ վեր և մրացե՛ արքայ . ծր՛հ :
Ըզտէր ծր՛հնեցե՛ք ե՛ւ բարձր արա-
րե՛ք ըզնս՝ յաւիտեան :

Ո՛ր ելն ՚ի կառս ի՛ւր և ընկճեաց զիշ-
խանն մահու . օրհնե՛ :

Ո՛ր եդ յամսս ըզգնացս ի՛ւր և վե-
րա

րասրացաւ առ հայր ՚ի յերկինս. օրհնէ՛ :
Ո՛ր նըստի՛ ընդամէ հօր հաւասար
սուրբ հոգւոյն. օրհնէ՛ :

Դ. Դատուածածին ամայ լո՛ւսաւոր. որ
լըցօղըն կենաց հեղեր յերկիր բանա՛
ւոր. և՛ զնախամօրն շիջուցե՛ր պար
տեանցն ըզ հօւր. անդադար ճայնի՛ւ ըզ
բեզ բարեբանեմք. և՛ հոգւար ե՛րգիվ
մեծամցուցանեմք :

Տե՛ղի անտանեղի՛ բանին. և՛ երկիր
վա՛յրախնկ յորում լոյսն անգանիցի՛.
և՛ արեւե՛լք արեգականն անդամութե.
անդադար ճայնիւ :

Օ. Եւ՛զ կատարուին մարգարէից՝.
կո՛ւսական քո՛ ծնընդեամբ՝ որով բը
նութենըս քակտեցան օրէնք. հրա՛բուն
սեռի՛ցն փոխադրեալ ՚ի լուսա՛ծեմ
խորանսն. անդա՛ :

Ո՛ր ողորմութեամբ քո՛ հիմնեցեր
զաշխարհս. և իջեալ փրկեցեր ՚ի յա
նիծիցն ադամայ. անյօր համբարձար
փառօք յերկինըս՝ տէ՛ծք մզմի՛ւր.
մեա՛ մեզ աստուած :

Ո՛ր ելե՛ր ՚ի բարձրագիտակ քա՛ռա
թւին. առնելով զհեծեւութի՛ւն փրը
կութեան. անյօր համբար՛ :

Ո՛ր երե՛քօրեայ թաղմամբ քո՛ դատա
պարտեցեր ըզ դաւաճանօղ վիշապն.
անյօր համբար՛ :

Ո՛ր շահանութիւնք երկինց զա՛րհուրե
ցան՝ տեսանելով զե՛րս քո քրիստոս .

ընկեր առ ընկե՛ր սարսեալ ասէին
ոյ՛է՛ սա՛ թագաւոր փառաց :

Սա՛ է՛ մարմնացեալ բանն անտուած
որ ՚ի խաչին ըզ մե՛ղս ըսպան. և վերա
սրացեալ փառօք դայ յե՛րկինըս՝ տէ՛ր
հը՛զօր զօրութեամբ իւրո՛վ :

Սա՛ է՛ որ ՚ի գերեզմանէն յարեալ և
աւերեաց ըզ դէ՛ծօխս. և վերհա՛մ
բարձեալ փոռօք դայ առ հայր՝ տէ՛ր
կանօղ ՚ի պատե՛րագին :

Ո՛ր համբարձան անյօր անտուա
ծային իշխանութե՛ ՚ի հայրական ՚ի
փառս. սպասաւորելով հա՛մ ՚ի հը
րեշտականն դասո՛ւցն. որք նըսագե
թ ՚ի անեղով. համբարձե՛մք ՚ի շահեք
լը դրուըս ձե՛ր ՚ի վե՛ր և՛ մրացե՛
թագաւոր փառաց :

Հիացան վե՛րական իշխանութիւնքն
և սո՛սկանը՝ ճա՛խյիւ՝ անդադակէի՛ն
ան՝ միմեա՛նս . ո՛վ է՛ սա՛ թագաւոր
փառաց. եկեալ մարմնով և սքանչե
լե՛ զօրութեամբ. համբար՛ :

Եղանակէին վե՛րական պետութիւն
բըն հրաշալի՛ ճա՛խյիւ. երգէին ե՛րդ
նո՛ր անեղով. աս ինքն է՛ թագաւոր
փառաց. փրկելէ՛ աշխարհի և ազա
տի՛չ անդի՛ մանրեկան. համ՛ :

Ո՛րք տընկակից եղաք նըմանութե
մահո՛ւ քո ո՛րդի՛ անտուածոյ. քո ա
նաւորեալ ըզ մե՛ծ մմզ ինքուրան
նակից լինել քեզ փառաց թագա՛ :

Լոր. քե՛ մ՛մը՛ է՛ ղգեսցեն եկեղեցիք
սըբոց ղգե՛րգը՛ս հո՛գե՛նո՛րս :
Օ հի՛ն մարդին խաչակից քեզ անա-
րեբ և ղ՛գ խաչթոց մե՛ղա՛ցը՛ն շի՛-
ջո՛ւցեր՛. ազատեցեր ղ՛գ մե՛խա՛րա՛ն
կենարան՝ փայտին յորո՛ւմ մածար՛.
և շի՛թք արեան քո անբուցի՛հն ղ՛գ
տի՛եզերս՛. քե՛ մ՛մը՛ ե՛ր՛:

Ս անսն գըթուծեանը՛դ քո աստուա-
ծային մարդեղութեանը՛դ հաւասա-
րեցեր ղ՛գ մեզ մարմնո՛յ. քո՛ և՛ ան-
րեան՛. պատարագա՛ւըդ հօր ի՛ հօր՛ տ-
անո՛ւնց ղ՛գ մարմնո՛ւդ. ան ի՛ մէնջ.
և համբարձար լուսափայլ անարժեք.
յայտնեցար իշխանութեանց և պե՛տու-
թեանց՝ որք հիացեալ հարցանէին ե-
թէ՛ այս ո՛վ է ձր գիմեա՛իլ գայ յե՛-
դո՛վնոյ՛. և յեկեղեցո՛ւյ քո՛ ուսան-
ըգ բազմապատիկ զխմա՛խտո՛ւթի՛ւ-
նը՛ս քո՛. քե՛զ ե՛րգե՛՛:

Օ անգումըն միածնի՛ որդւո՛յ քո
յե՛րկնից անը՛սկի՛զըն անեղ՛.
մարմնացա՛լ ի՛ սըբո՛յ կուսէն տըն՛ձ-
րինաբար՛. օրհնեալ տէր անսուած-
հանրըն մերո՛ց :

Ո՛ր վասն յանցանացն ազամայ նա՛-
խաստեղծին ի վե՛րայ խաչին զինա-
ւորն գեղարդեամբն բանայր ղ՛գ կո-
ղահոս աղբիւրն՛. օրհ՛:

Որ ղգ մահ կոխեաց քրիստո՛ս անձ-
և մե՛զ կեանքս պարգևեանց հրաշմի՛-
յարո՛ւթեամբն իւրով՛. օրհ՛:

Ի՛՛գ տէր Լ՛՛՛՛ Թ՛՛՛՛ մե՛նայն գործըք
տեանմոն ղ՛գ տէր օրհնե՛ցէք :

Ի՛՛՛՛ յօ՛ր խոցեալն ի տի՛գո՛ղէն հա-
մեղ մարմնովն քաղցրացո՛յց ղ՛գ ճա-
շակացն ղ՛գ դա՛ւա՛րնու՛ի. անձ մե՛՛:

Ի՛՛՛՛ յօ՛ր անը՛ լուսոյ սի՛ւն գործեալ
ի՛ հրալեց վի՛մին՛. պահապանքն պա-
կուցեալ ի՛ հրակիզմանէ՛ լուսո՛յն .
անձ մե՛նայն :

Ի՛՛՛՛ յօ՛ր հրաձե՛ փայլե՛կնացայտ լո՛յն
անդեանց . ղ՛գ գաստիցն ի՛ հրաշնաբ
դը յարո՛ւթեանն . ամե՛՛ :

Օ անգումըն հրաշմի՛ որ անյայտ էր
ի՛ մէնջ . և՛ բանն հայրակա՛ն անըմ-
բը՛նե՛լի՛. հուրփայլակնացեալ և ի՛
մարմնի բնակեցալ՛. անվնաս պահե-
լով զանարածս ամենայն :

Օ անգումըն հրաշագործ որ ի կու-
սէն ծաղեցա՛ւ . ճառագայթե՛լով
զարարածս ամենայն . երկինք ցընծա-
յին և՛ երկիրս ուրախանայր . և՛ քրիս-
տոս աստուած ղ՛նդ մարդկա՛ն շը-
ջեցա՛ւ :

Ի՛՛ն քեզ ապառիսի՛ք ամենապը՛ր-
բուհի՛. գերագոյն և հրաշալի՛ և՛
բաշխող բարութեանց . աղբիւր ես
ծարաւեանց և հանգիստ անխառնոյ՛.
և՛ երե՛ր վերնկալ անայնն բանի՛ն :

Ի՛՛՛՛ քեզ աղանձիք սղորմեա՛ մար-
դասէր : Ո՛ր էիցս էակ փառակից
ընդ հօր և՛ արարչակից հոգւոյն . խո-
նար

նարհեալ ՚ի մերու վեր աներ մարմին .
 Ը՛ղքեղ աղա՛ :

Ա՛ր զվաղուեան աւուր դառնութիւն
 Էղե՛րն քաղցրացուցեր ըզճաշակն .
 դաւանեալ ըզքե՛ղ տը անազակին
 Է մեք աղա՛ :

Փառաւորեալ անճառելի յարու
 Թիւնըն քրիստոսի :

Ա՛ր կամալ հօր և հոգւոյն ՚ի վերայ
 քառաթևին պատմրագեալ գանն այ .
 փառաւորեալ ան՛ :

Իննման թագաւորն հետն զօտեալ
 ՚ի՛ զըփոխ . կնպեաց զիշխանին մեղ
 տասէր . զմահու գերեալսն յա՛ղամայ
 կենազործեաց ՚ի կեանս անմահ . փա՛ :

Փառաւորելով զանուան քո սուրբ .
 աստը՛ւած հա՛ւրցն մերոց :

Ա՛ր յանրակըգեսկան ՚ի հօրէ՛ առա
 քեցար . և առեր մարմին ՚ի սը՛րբոյ
 կուսէն աստը՛ւած հա՛ւր՛ :

Ա՛ր չարարեցար մարմնով վասըն մեր
 և բարձե՛ր ը՛ղմեղըս մեր ՚ի խաչա
 փայտն . աստը՛ւած հա՛ւր՛ :

Ը՛ղտեր ծրհնեցէք բարձր արարէ՛ք
 ըզնա՛ յաւիտեան :

Ա՛ր ՚ի խաչին բեւեռելով քն ը՛ղմահ
 կոխեաց . և ըզնախաստեղծն ՚ի ծա
 ոպութենէ՛ մահու ազատեցոյց . բար՛ :

Ա՛ր ՚ի գերեզմանի եղան որպէ՛ս մարդ
 Է ՚ի հրեշտակաց մըշտըն շենաւորակից
 հօր քար՛զեցաւ . բար՛ :

Ա՛ր սոսկալի՛ հիացմամբ ըզպահա
 պանսն զարհուրեցոյց . և ը՛ղտըտ
 մութի իւղաբերիցն փարատեցոյց .
 բարձր աղա՛ :

Մտուածածի՛ն գերագոյն երկնից
 ցուցար խորան և՛ անագաստ . քան
 զի՛ ծագեալ ըյսն ՚ի՛ հօրէ՛ . բնու
 Թեանց էից անտանելն պարագրեցաւ
 ՚ի՛ քու՛մ յորովայնի . հոգեւոր երգով
 Ը՛ղքեղ ըմբ՛շտ մեծացողցանեմք :
 Դո՛ւռն փակեալ զքե՛ղ եղեկիէլ
 յառաջագոյն ծանոյց կոյս անարատ .
 Ը՛նդ ո՛ր եմուտ անտեան յէ՛ից
 բանն անմարմին ո՛ր ՚ի հօրէ՛ և ել
 մարմնով անխախտելի մնալով կո՛ւ
 սուրբեանդ . հոգեւոր՛ :

Ա՛ր քրտիտեալ ը՛ղքեղ ՚ի յերկնային
 խորանսն անյօր որդի՛ն քո միանձին .
 ո՛ւստի՛ և՛ դա՛ք անաքե՛րցն և իմաս
 տուան սուրբ կո՛ւսանցն միաճայնե
 լով գո՛ղէին ը՛ղքեղ մայր անհարս
 նայեալ . հոգեւոր՛ :

Եւ թամանա՛կդ անսուած անըս
 կիզն և անճառելի անտե՛ս սրով
 բէ՛րց . ո՛ր միշտ ընդ հօր օրհնա՛
 բախ՛նիս ՚ի յանրման հից . զգաստու
 ցեալ օրհնաբանիք եզա՛ք . ո՛րդի
 անսուածոյ ո՛ղմ ըմեա՛ :

Ա՛ր անաքեցար ՚ի՛ հօրէ՛ և մարմնա
 ցար անճառապէս ՚ի սը՛ ՚ի կուսէ՛ն .
 հաճեցար ըզը՛մահ խա՛ւովն ՚ի
 Լ. Ս.

յանն ամ ռո՛ւլ . փոխանակ դատա-
պարտութեան ընախառնե՛ղծքն . ո՛ր :
Ո՛ր բե՛ռեցա՛ր ՚ի խոյն յաղաւս
մերո՛յ յանցանաց՝ փրկի՛ չբ՛լնրից .
աշաւոր՝ գողմամբ ճա՛նալն զարա-
րն՝ զողացո՛ւցեր . և ըզլուսա-
ւորեն խաւարեցո՛ւցե՛ր . ո՛րդի մս՛ :
Ո՛ր ընդ մեռեալս համարելով զԹա-
ղ՛ւմն ընկալա՛ր բովանդակելե՛ծ
մա՛րմնով . յարուցեալ յերրորդ
ամա՛ւո՛ր հրեշտակացն աւետարա-
նա՛ւթեամբ . քարո՛ղեցար յաշակե՛լ
սեա՛լ կանանցն . ո՛րդի :
Օ անճառելի՛ յարութի՛ւնն հը-
րա՛շտեալ հրեշտակն գո՛հր մա-
կանայն ստե՛լով . յարուցեալ է՛
սե՛րն ՚ի գերեզմանէ՛ն :
Ո՛ր էակեցդ ես ընդ հօր զա՛մ հաւո՛ր
յարութի՛ւն . քո ՚ի գերեզմանէն . սը՛ր
բանեալ կանայքն իրնդ մե՛ռեա՛մբ
քարոզէ՛ն :
Յարեա՛ւ արն ՚ի մեռելոց՝ և ըզ-
գորութիւնը՛ս դրժոխոց խորա՛նկեաց .
և զարգելեալն ՚ի նմա՛ կորզեաց ըս-
քանելի՛ յարութեամբն իւրով :
Թազաւոր քրիստոս է՛ակի՛ց հօր և՛
հոգւոյն . ո՛ր վասը՛ն մեր մարմնացա՛ր
ի՛ սուրբ կուսէն . Թազաւոր փա-
ռոց քրիստոս՝ քե՛զ փառք :
Ո՛ր կամաւոր մահուամբ ըզմահ մե-
ռուցեր . և անապական յարութի՛ւն
նորոգեցեր զանապատն . Թազաւոր :

Ո՛ր կենդանարա՛ր արեան մբրդ . քո լու-
սաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի . ե՛ր
զեմբ քեզ ընդ հրեշտակս անե՛լով .
Թազաւոր :

Կանոն երեսուցի Եւաղիստի :

(Որ հաւթիւն : (ԺԷ) :

Ն Ե Ն Հ Ր Լ Ը Դ

այս խորհուրդ՝ աւան-
դութեամբ առ մեզ հա-
սեալ . զոր հագուց ըստ
տուն ՚ի պաշտպանէն իւրմէ ը՛ւեալ .
եթէ տուն մեծ է այսօր իմոյ դասուն
որ ՚ի յերկրնաւ
Վանգի ՚ի յերկրն վերին՝ երկնաւո-
րին որ ՚ի յերկրն . ըստ դասուց երկ-
նայնոցն տոնէին ուրախութեամբ . ՚ի
հրեշտակացն ըսկըտեալ մինչ ՚ի յա-
Թո՛ւսն կապարեալ :
Ի՛սկ ՚ի չորրորդէն դասէ պաշտպան
եղեալ լուսաւորին . ՚ի դասուն իւր
փութացեալ ուրախութեամբ տոնակ
ցութիւն . զոր հարցմամբ ՚ի նմանէ
տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն :
Ի՛ւլ քանզի՛ մեծ այս խորհուրդ ՚ի
վերկութի՛ւն բանաւորաց . հրեշտա-
կաց և մարդկան առ հասարակ կատա-
րեալ . երկոցունց սե՛ռիցն ՚ի միասին
յար

յարմարութիւն:

Եւ զի շարժեալ նախանձու երիցա-
գոյն զաւակին՝ ի՛ գիւտ մոլորեալ
և կորուսեալ անառակին՝ հրամայէ
հայրն վերին ուրախանալ ի միասին:

Ս Եւ որոյ և մեք հանդիսացեալ ընդ
նոսին՝ երգեսցուք ծրհնութի հասարա-
կաց փրկողին՝ որ եբարձ ըզ խռովութի
և հաստատեաց զնաղաղութիւն:

Եւ յսօր ցը՛նծայ եկեղեցի երկնաւո-
րաց և երկրայնոց՝ քանզի մեկնեալն
ի՛ միմեանց ըստ նախահօրն յանցա-
նաց՝ միաւորի՛ վերըստին արարչական
խոնարհութեամբն:

Եւ յսօր զբանին համայնից ի մանաւանդ
և ըզգալեաց՝ որ և ըզմարդն ի՛ պատ-
կեր իւր ստեղծ զանկեալն ի՛ պատ-
րանաց՝ օրհնեցէք որդիք մարդկան՝
կանգնեալք երկրորդ արարչութիւն:

Որ զհանդերձեալն խորհուրդ՝ հոգ-
ւոյն յայտնեաց տեսանողացն՝ և ե-
կալ կանտարեաց հօր և հոգւոյ ա-
ռաքմամբ՝ օրհնէ:

Որ ի՛ լուսնն բոլորից՝ տնօրինական
մեծ խորհրդոյն՝ առեցելովն ան ի՛
մէջ՝ փառօք առ հայր վերհամբար-
ձաւ՝ ծրհնէ:

Որ սա սեռն ամո՞լսածնին ի՛ հի-
ացման ըզ վերինսն՝ բարբառելով ան
միմեանս՝ եթէ այս ո՞վ եկեալ յերկ-
րէ՝ կարմրացեալ հանդերձիւ ի՛ տի-

գախոց բըղխեալ կողէն:

Եւ շնանո՞ւթիւնք երկնից զարհուրե-
ցան՝ տեսանելով զե՛լս քո քրիստոս.
ընկեր առ ընկեր սմբտեալ ասէին.
ո՞վ է սա թագաւոր փառաց:

Ս Եւ մարմնացեալ բանն աստուած՝ որ
ի՛ խաչին ըզ մեզս ըսպան՝ և վերասլա-
ցեալ փառօք գայ յերկինս՝ տէր հը-
ղոր զօրո՞ւթեամբ իւրով:

Ս Եւ որ ի գերեզմանէն յարեալ և
աւերեաց ըզդրժոխս՝ և վերհամ-
բարձեալ փառօք գայ մո հայր. տէր
կարօղ ի՛ պա՛տե՛րազմի:

Եւ յսօր հրեշտակք ի՛ բարձունս ու-
րախանան ընդ մարդկան՝ որք իջեալ
ի՛ յերկնից տան զմեռեալս աշխար-
հի՝ ցը՛նծացէք յսօր քրիստոս յա-
րեալ ի՛ մեռելց:

Եւ յսօր զուարթունն ի՛ վեմին խըն-
կաբերից սուրբ կանանցն՝ փողէր ձայ-
նիւ ցը՛նծութեամբ պատմել աշա-
կերոսացն ասելով՝ ցը՛նծա՛:

Եւ յսօր վեմին հաւատոյ՝ և յովհան-
նուս սիրելոյ՝ ընդ հակառակս ըն-
թացեալ ի գերեզման յարուցելոյն.
զոր տեսեալ պատմին քրիստոս յա-
րեալ ի՛ մեռել:

Եւ յսօր և մեք զուարճացեալք սրայ-
ծառասցունք տօնիւս ընդ հաշտութե-
այ՝ միմեանց արկցուք գիրկըս սիրով.
և միաբան գո՛ւնեցուք՝ քո յար՝

Հրեշտակացն դաւքն. յերկնից ՚ի
յերկիր վայրաբերեալ ՚ի սպան որ
դւռոյն աստուծոյ:

Հրեշտակին ճայնիւ. ցնծայր կոյսն
սուրբ. և ընթացեալ առ աշակերա
սըն պատմէր:

Կենդանին յարեաւ. զերկիւնս մա
հով ելոյծ. և կեանքս պարգեւեաց
աշխարհի:

Յարժեցեալ է տէրն ՚ի գեղեզմանէն
անհղակէրոյ փայլմամբ. պատուե
ցաւն զէմք և երկիր ստանեցաւ ի
յի յահել բարբառոյ մեծ կանապետին:

Եւ զհրեշտակն ՚ի յերկնից ՚ի գե
ղեզմանն տեսան. հընչեցուցաւ
նէր ըզ ճայն ահել գոյման փոքր
ի վերայ գեղեզմանին:

Եւսկ եկեալ սուրբ կանանցն ՚ի խըն
կել զմարմինն տեսան. և լուեալ
ի հրեշտակն եթէ յարեալ ՚ի
մեռելոց կենդանին յաւիտենից:

Սամբառնալ բանին յերկնս և ՚ի
նրսոյ ընդամէ հօր. զուարճացեալ
առաքելոցն երկրորդագէն. օրհնելով
ըզ հայր զառաքող բանին:

Համահաւաքեալ գունդը սրբոցն ՚ի
վերնատունն խորհրդոյ. համբարձմամբ
անց սպասին հոգւոյն. օրհնել:

Հանկարծահաս հընճամբ հեղեալ
կենդանարար ազելւոր լուսոյ. անմա
հական կենաց լուսով զարդարեալ. որք
օրհնէն ըզ հայր զառաքող հոգւոյն:

Որ ՚ի հօրէ առաքեցաւ մարդա
սէր կարօղ փրկիչ. և ըզմեղացեալ
ըզ մարգարէ բլթը շէջեցեր. զորմեա
տէր հրաժարելոյս զոր հրաւիրեալ
առ քեզ կոչեցեր:

Որ ՚ի խաչին բեռեցաւ մարդասէր
կարօղ փրկիչ. և ըզցօղ անապական
արեանդ. ցօղեցեր տիեզերաց. զոր:

Որ ըզ դժոխս աւերեցեր. և ըզ
գերեալսն փրկեցեր. և զարգելեալսն
վերածեր ՚ի յոյս կենացն յաւիտե
նից. զորմեա:

Եւսօր քանն ՚ի հօրէ անմեկնել
և անճառել խորհրդով. ՚ի ճեշ
ուն կուսական որովայն տնօրինաբար
յերկրի երեւալ:

Մանուկ անժամանակ ՚ի հօրէ ան
սերմն ՚ի կուսէ. ՚ի գեղեցիկս մօր
զըզուեցաւ անյօր արարելն երկնի
և երկրի:

Որ մաքրեանցն ըզ յորդանան և լը
ւաց ըզ մեղս աշխարհի. զոր օրհնելն
անդադար արարածք ամենայն զեա
կեցն հօր և հոգւոյն:

Եւսօր նըշան յաղթող երեւալ ՚ի
յերկրի պայծառացոյց ըզ տիեզերս.
զէն յաղթութեան ետուր ըզնա
քո տէր. ապրեցուցանել ըզ մեզ ՚ի
պատրանայ թըշնամոյն:

Փայտ կենաց կանգնեալ ՚ի մեջ տիե
զերաց յոյս և ապաւէն ազգի մարդ
կան. սա պահեցէ ըզ մեզ յամե
նայն

նայն վճռանգից մերոց ապրե" :

Յանվթող զօրութ խաչի . քո պահեալ լըյսն գերազանց . օրհնութ ըզքեզ ըզմեզ քա՛ն արժ' . որ տա՛րածեցե՛ր ըզձեռն'ս . քո ի նմա՛ . և՛ լուծե՛ր զկնիքդ . առապարտուէ յանցանա՛ց մերոց՝ ապրե" :

Փառք հօր և : Վճի՛մ և միշտ : Սուտի լուեալ ի՛ն նմանե՛ զարժա՛նս հասն ապատասխանին . եթէ զգերեալ մզի մարդկան ի՛ գե՛րողէն՝ արեամբ գնեցի՛ . յո՛րմէ օրհնութիւնք նրմա ի՛ փրկելոցս արեամբ նորա՛ :

Սճօ՛ր արարիչդ արարածոց որ նորահրաշ արարչութեամբ զարդարեցե՛ր զեկեղեցի՛ . ըզքե՛զ բարեբանե՛մք աստը՛ւած հա՛րցն մերոց :

Սճօ՛ր կենդանիդ յաւիտե՛սից՝ որ ըզմեղօք մեռեալ բնութիւնս բարձրացուցե՛ր փառօք յերկինս՝ . ըզքե՛զ : Սճօ՛ր որ զտարագրեալքս ըստ յանցանացն . գերազո՛յն քան զառաջինն ընդ քե՛զ յաթոռ հօր հանգուցե՛ր . ըզքե՛զ բարե" :

Րզ տէր օրհնեցե՛ք ե՛ւր բարձր արարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեանն :

Սո՛ղոմոնիդք հեթանոսաց՝ որք ընդ հրեշտակս բարձրացայք՝ . որով զանձա՛ռ փառսն ընկալայք՝ . օրհն" :

Քահանայք և պաշտօնեայք որ ընդ բրովքե՛սն դասեցայք՝ . ընդ նոսին համաճանեալք որ դասեցոյցն՝ . օրհնե" :

Ստուածածի՛ն մայր լուսոյ՝ արեգակնն արդարութեամբն արեւելք՝ . որ

ի՛ խաւար անխարհի՛ ծագեցեր ըլնըյսն գերազանց՝ . օրհնութ ըզքեզ բարեբանեալ մեծացո՛ւցանեմք :

Սուր թեթեւ լուսաւոր անընդունալ խոնաւութե՛ւ . որ ըզցօղն կենաց ի՛ ցամաքեալ բնութիւն ցողեր՝ . օրհնութ" :

Սերմիք հողեղէն՝ և՛ մարմնաւոր քերովքե՛ւ . որ զանտէսն ի՛նոցունց յորովայնի՛ քում կրեցեր՝ . օրհն" :

Սր բանի՛ն բանիւղ հօր գոյացուցե՛ր զիմանալիսդ՝ . ի պաշտօն փառաց քոց՝ և՛ ակնից փառակցացդ՝ . ո՛ղորմեա՛ մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս :

Սր անձա՛ռ սարգեւօք քե՛զ զառաջինն սրն ընդուն . և ի՛ ձեռն'ն նոցա որ ի՛ խոնարհ քան ըզնոսա՛ . ո՛ղորմեա՛ :

Սրով և՛ մեք վերջացեալքս յամեն առա՛տ քո շնորհք . ճի՛խանամբք նորօք գեր ի՛ վերոյ՝ քան զարժանն՝ . ո՛ղոր" :

Սան ո՛րոյ և՛ մեք հանդիսացեալ ընդհոսա՛ . տօնե՛մք ցընծութե՛զ զհասարակաց զերկուր՝ . վա՛յելեալք յան նախանձ անայի՛ն քո սարգեւս :

Քահանայսկեալք առաջինք հանդիսաբանախո բնուէն . բա՛ղմալեայք երովբե՛ք և՛ վեցթեւեան սերովքե՛ք . բարեխօս լերուք առ նոր հանդիսակնից ձե՛ր ածնողացս :

Տերութիւնըք վերին և՛ զօրութիւնք հրգօրին՝ . ի՛ շնանութիւնք վե՛հագոյն և՛ քահանայսկեալք երկրորդ՝ բարեխօս լերուք :

ի' խնկել զանապական մարմինն:

Յանձամ հրեշտակն աւետարանէր յան'րեաւ քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացն զյարութիւնն տեառն: Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահագին տեսլանն. պատմէին աշակերտացն զահագին տեսլիւն:

5 Եւ յոր ցնծան երկինք և երկիր յարութիւնք տէր. անձ հարցն մերոց: Եւ յոր նորոգեցան տիեզերք ամենայն յարութեամբ քո տէր. աստուած: Եւ յոր հրեշտակապետն աւետարանէր զյարութիւն քո տէր. աստուած: Ի՞նչ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յախտեան:

Որ շրջաբանօք խնկին փրկեաց զտիեզերս. և հեղմամբ անբանն իւրոյ զթողութիւն մեզ շնորհեաց. բար':

Որ երեքօրեայ թաղմամբ զգործիս աւերեաց. և յարութեամբն իւրով զյարութիւն մեզ պարգևեաց. բար':

Դ Եւ աստուածածին սուրբ կոյս անհարսնացեալ մարիամ. որ օրհնեալք ես ի կանայս. զբեղ օրհնեմք մի՞շտ որ արժանիդ ես մեծացունեմք:

Եւ անպական տաճար և առաքատ լուսոյ. որ ի' քեզ փեսայացեալ բանին կենաց բնակեցաւ. զքեզ:

Հուրն կենդանի. որ ի' մօրենին վաւեցաւ. զոր անվնաս յարգանդի՞քում կրեցեր և ծընար աստուած և

մարդ. զքեզ:

Որ ըզկերպարանն մահացու բռնութեան ազգի մարդկան. յանձն աւեր աստուած բանդ էանկից հօր. և եկիր կամաւ ի' խաչ:

Որ ի' վեր նախաստեղծին ըզմեռանիլ յանձն սուեր. համբերելով չարամբանաց ի' խաչին բարձրացար բանդ գոյանկից հօր. և իջերէ գերեզման:

Եւ յերրորդ աւուր յարեար զմահու լուծէր զիշխանութի. արձակելով զմեռոնեանն ի' նմանե բանդ փառանկից հօր. և նշտար ընդալմէ հօր:

Եւ հրեշտակն յերկինց՝ աւետարանէր երջանիկ և սուրբ կանանցն քարոզէր ասելով. է՞ճեմ' զվերստին լոյսն ծագեալ ի' յաշխարհս:

Եւ յոր տեսիլ ահեղակեալ հրեշտակապետին՝ մերձեալ ի' գունդ զինուորացն. ասոր սրբաբեկեալ պահապանացն զարհուրեալ մեռանէին. և ձե՞մ' զվերս:

Եւ յոր ցնծայ երուսաղէմն վերին. ասոր ցնծայ սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչն մեր յարեաւ և աւերեաց ըզգործիս. և մե՞մ' զվերստին լոյսն ծագեալ ի' հօր:

Պառաւորեալ է անո՞ւն քո սուրբ տէ՞ր աստուած հարցն մերոց:

Որ ի' բարձունս բռնակեալք ես. և հայիս յարարածս քո քաղցրութիւն: Որ ի' յերկրի երեւցար և ընդ մարդկան

կան շէրջեցար. Թագաւոր յաւիտե-
նից. փա՛ :

7

Բիշտէսը ամենայն արարածք օրհնե-
ցէք. և բարձր արարէ՛ք զեկեանքն
ի՛ր փրկութիւն մարդկան :

Ո՛ր էակեցն է՞՞ հօր և՛ սուրբ հոգւոյն
ի՛ր յերկրի՛ երևեցան. ամենայն :

Ո՛ր հրեշտակացն անտեսանելի՛ն է. ի՛ր
վերայ խաչին տե՛սա՛վաւ. ամէն :

Ո՛ր սրովէհէցն անհասանելի՛ն է. ի՛ր
գերեզմանի՛ եղանակ. ամէն :

Ո՛ր քրովէհէցն անիմանելի՛ն է. ի՛ր
յերրորդ անուր յարեան. ամէն :

5

Բ՛իշտէ՛ք տառապանքս. անբերան
լսարն լուսոյն. որ լուսանորէ զհա-
ւանացեալս. մարանական ձայնիւ եր-
գով մեծացունցանք :

Դ՛ո՛ւ պարծանքը կուտութեան մարդ-
կան. դո՛ւ ուրախութիւն հրեշտա-
կաց. դո՛ւ բարձօղ անի՛ծիցն. վասն
որո՞յ ըզքե՛զ տառապանքս մե՛ծ" :

Դ՛ո՛ւ ճշմարիտ արեւելք արեգա-
կանն արդարութեան. յորմէ՛ ծագեաց
փրկութիւն տիեզերաց. փա՛ :

6

Ո՛ւրեհոս ե՛մ : Ո՛ղծիմ՛րմեմ ինձ
անտր՛ւած : Ո՛ր ի՛ հօրէ՛ տաքեցար
անընկիզբն օրդի. և ի՛ սրբոյ կուսէն
ծը՛նար. օղջի՛ր :

Ո՛ր ի՛ խաչին բեկեղցար տառապան-
քանդ. և ի՛ հօրէ՛ ոչ մեկնեցար. օղջի՛ :

Ո՛ր ի՛ գերեզմանի՛ եղար թգւոր ան-

մահ. և ի՛ յերրորդ անուր յարեան. օղջի՛ :

Ո՛ր ի՛ յերկրե՛նս համբարձար ամենա-
կարօղ. և ընդամէ՛ հօր նր՛ տաւ. օղջի՛ :

Հրեշտակացն դասքն. յերկնից ի՛ յեր-
կիր վայրաբերել ի՛ սպան օրդւոյն ան :

Հրեշտակին ձայնիւ ցնծայր կոյսն
սուրբ. և ընթացեալ առ անշակետսն
պատմէր :

Կենդանին յարեաւ. զերկուսն մա-
հա՛ւ երո՞ծ. և կեանքս պարգեւեց
անշարժի :

Ո՛ր յառաջ քան զմե՛ն անձն քո՞ն
ի՛ր յերկրի՛ երևեցար. և ընդ մարդկան
շրջե՛ցար. անտր՛ւած հա՛րցն մերոց :

Կամաւորապէս անշնչացար և ի՛ ծոց
հօր անանդեցեր զքո՛ սուրբ զհո՞-
գի՛դ. անտր՛ւած :

Ե՛ւ ըզհրաշալի՛ անձնըդ քո՞ մար-
գարէն վերագոցաց. հոգի երեսաց
լմե՛րոց տէր քրքր՛ստոս. ան՛խ՛ծ :

Բ՛իշտէ՛ր Ո՛ր արեւի՛ թեամբ օրհնե՛ց
ցե՛նք ե՛ւ անա՛ւեհա՛ւ բա՛րձր
բարեք ըզնա յաւիտեան :

Օ՛ յարուցեան ի՛ մեռելոց քրիստո՞ս
և զկենդանին յաւիտե՛նից. միա՞ :

Ո՛ր ըզդրո՛ւսն դը՛ժոխոց փը՛շտաց
և զարգեղեղան ի՛ նմա՛ կո՛ղեաց
ի՛ն՝ կեանս. միա՛բա՛ :

Ո՛ր վիմա՛լն կընքելով յարեաւ և
դը՛քըն փռեղեղ վը եմուտ անա՛շա՛

կերտան. միա՞ :

1 աստուածածին և սրբազան զորք զ
բանն աստուած անսերմն յըզովք
յարդանդի կրեցեր. անդադար եր
գով մեծացունցանք:
Օքեզ մայր կուսութեան և յըզ
թեան լուսոյ. և առաջատ անձա
ռելոյ բընա կողին ի քեզ փեսա
յացեալ բանին. անդա:
Ի և լուծան կնիք դատապար
տութեանն. և քեզ կանգնեցաւ մեղո
ցեալ մայրն գլորեալ. վասն որոյ ըզ
քեզ աստուածածին և կոյս. անդա:
1 Վեր յերկնից միածին անմեկնե
լիք ի հօրէ. հովանացեալ սուրբ հոգ
ւորոյն բանդ մարմնացար ի կուսէն
և կնիք ի չարչարանա չարչարանացրն
լուծիչ. ձեռք որ զերկնս արարիւն
տարածեցեր ի խաչին:
Համբերեցեր վաճառ մերոյ փրկուէ.
ըզ մեռանիլ յանձն առեր ի կենդա
նատու մեռելոց:
1 Երեշտակ քո տէր որ զյարութիւն
ըն քարոզեանց:
Օզահապանսն զարհուրեցոյց զկա
նայսն լուսաւորեաց անելի:
Օ ի խնդրէք ըզ կենդանին ընդ
մեռեալ. չէ՞ստ ալ յարեալ:
1 Երկնից բանդ որ յանձառ ա
թոռ նրախմբս զքեզ տեսաք ի
խաչին. վասն արարածոց քոց փրկու
լի:

թեան. աստուած հարցն մերոց:
Օքեզ որ անբնական ես յիշու
լսպատուրին աստուած. և զինա
ւորն գեղարդեալ մերն խոցեալ զա
նարատ ըզ կողքոյ ի խաչին. աստու
1 թաղաւորդ ես անամս հ զմե
ռանիլ յանձն առեր. և ըզ թաղու
եալ բնաբոյ. վասն արարածոց քոց
փրկուլի թեան. աստու:
1 Ըզ տէր զնեցեք լուսաւոր
բարձր արարեք ըզնա յաւիտեան:
Օ թաղաւորն մեծիս և ըզ խաչ
եալն ի մեջ ի յանձնինաց. և ըզ
լիք դառնութեան ճաշակեալ վա
սըն մեր. ան:
1 Ենարատ գանն ալ պատարագեալ
և ըզ խոցուլն գեղարդեանն առ
եալ ի կնիք. և ըզ փրկական արիւն
եհեզ ի վերայ ամ տիեզերաց. ան:
1 Որ զանձառելն ծնար սբ տատ
ուածածին կոյս. օրհնեալ ես յաւի
տեան:
1 Որ զարարակիցն հօր զեկեղբանե
բանն աստուած. յորովայն քոմ
կրեցեր. օրհն:
Օքեզ եզեկիւն ետես երկնայն
դուռն և հարսն անփորձ. օրհն:
1 Եստեան մերոյ փրկութեան խ
նարհեցար ի յերկնից և ի խաչ
կուսէն մարմնացար. աստուած
բարեկամ զոր օրհնեալ մեզ:

ՂԵՂԵՐՈՒՄԱՒԵՐ ՄԱՐՄԻՆԱԳԱՐ՝ ԵՆԴ
 մարդկան շէրջեցար՝ կատարեցեր զա՝
 մենայն . և օ՞րհնեցեր յառաջին
 անիծիցն . աստը՛ւած :
 Բրիստոն որդի՛ն աստուծոյ՝ ՚ի մե՛
 ռելոյց յարուցեալ . և ՚ի քի՛տակեր
 կինըս համբարձար . աստը՛ւած :

Փառք յարուծեալն քո՞տէր :
 յաջի՛ւ ՚ի յանձն առեր գը՛ծած
 և ըզմահ ճաշակեցեր . զամբ՛նեսեան
 յարուցեր զհաւատացեալն ՚ի քեզ
 որք անդադմօ կէ՛ն ասելով . փառք :
 Ա՛յ մըք պատառեցան ՚ի խճելութե՞ն
 քո՞ տէր . և գե՛րեզմանք բացան դը
 ժորք զարհուրեցան . և մեռեալ լըք յա
 րուցեալ աղաղմօ կէ՛ն ասելով . փառք :
 ( ) արուցեալ է տէրն ՚ի գե՛րեզմանէն
 անհղակերպ փայլմամբ . պատառե
 ցա՞նքն վէ՛մք և երկիր ասանե
 ցա՞նքն ՚ի յանհղ բարբա՛ռոյ մեծ
 կարմայեալն :

Եւ չհրեշտակն ՚ի յերկնից ՚ի գե
 րեզմանը՞ն տեսան . հը՛նչեցուցա՞ն
 նե՞ք ըզձայն անհղ գողման փողօ՞յն
 ՚ի վերայ գե՛րեզմանի :
 Ի՞նչ եկեալ սո՛րք կանանցն ՚ի խըն
 կել զմարմնը՞ն տեսան . և լը
 եալ ՚ի հրեշտակն կէ՛ն Եթէ
 յարեալ ՚ի մե՛ռելոց քոյ կենդա
 նի ն յաւիտենից :

Ո՛ր յահղակերպ աթոռ նը՛ստիս
 և ընդ հօր ես յեռութեան փոխարէ
 ցար յերկնից վասն մերոյ վը՛րկի՞ւք :
 Ը՛զքեզ բարեբանե՛մք աստը՛ւած
 հայրցն մերոց :

Ո՞ւստի սերովէ՛քն ՚ի խոնարհ ունե
 լով ըզգեմս յարեիսհրա՛շ փառաց
 քոց քրի՛ստոս . ի՛նչ յսկալիք լը՛ր
 բութեամբ մերձեալ ՚ի համբոյր՝ նը
 շանկ և առիծ մատնութեան . ըզ
 Ո՛ր ՚ի բարձրուիմ երկնից ե՛րբ ի՛նչ
 կից հօր և քեզ հոգւոյն . և ՚ի դասուց
 եբրայեցաց դը՛ստաց և փարիսեցւոց
 բարձար ՚ի խաչ վասը՞ն մեր . ըզքեզ :
 Ի՛զտը օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըզ
 նա յաւիտենից :

Համբարձա՛ւ աստուած օրհնութիւն և
 զօրք երկնից երգէ՛նք ՚ի քոյն . հվէ
 սա թագաւոր փառաց բարձր :
 Սա՛յ է՞նա՞ն որ ՚ի հովանաւոր և
 ՚ի լուսեղէն տմայոյն . ձայն եղև դա՛
 է՛ որդի իմ սիրելի՛ բա՛ :

Ի՛նչեզ եմք ապաւինեալ . քրիստոսի
 մայր տառուծոյ մերոյ :
 Ո՛ր քան զերկնիւրա բարձրագոյն մարի
 ամ . պարծանք եկեղեցւոյ . քի՛ մայր :
 Ա՛ր քան զարեգակըն պայծառագոյն
 մարիամ . մի՛ շողարիւր բարեխօսել
 վասն մեր քրիստոսի :

Ո՛ր վասն մեր յերկնից խո՞նար
 հեցար . նորոգել ըզտիեզերա . օգնեալ

5

Գ

Եւ ինչ փրկելիւ . ո՞ր զորմո՞ւ լծեալի մը
Լէ կեցո՞ւ :

Ո՞ր ըստ հողեղէն բընո՞ւ լծեալ ան մարդ,
կան՝ զգեցա՞ր մարմին . զվերաւոր,
եաթիւն մեղք՝ զանձն իմ մըխիծթա՞ւ,
րեա՞մ ո՞ր զորմո՞ւ :

Ո՞ր ըզդատակնիք մահա՞ւ լուծեր
զնախա՞ստեղծին . զդատապարտեաթիւն
մեղք . զնոգիս իմ նո՞ր գեա՞մ ո՞ր :

Փառք քի ամենազօր յարութեան :
Վրիստոսի ամենազօր յարո՞ւ լծեան
երկրապաշտն . բերովէքն . Եւ վեցթիւ
եան սե՛րովէքն՝ հոգեւորական հընչ .
մամբ երգեն ասելով . փառ :

Վ՛յսոր անուշահոտ բուրմամբ ընթա՞ն
նային՞ սբ կանայքն . տեսանելով ըզ
հրեշտակն արեգակնակերպ փայլմամբ
ի՞ վերայ վիմին գոցի՞ր ասելով . փառ :

Վ՛յսծր արձակեցաք ի՞ կանպանացնա՞ն
խաճօրն . Եւ վերըստին նորոգմամբ յա՞ն
խտենական կենսոցն եղա՞ք ժառանգ
գորդք . փառ :

Վ՛աղաբերիմից կա՞նանցն եկեա՞լ .
ի՞ սո՞ւրբ գեթեղմանն . Եթէ՞ զանձն
ւոր ըզհրեշտակն պետին ըզձա՞յնըն
լուծեալ . ո՞ր հրք զնա՞ն լուծեալ
խնդրէի՞միք . յարմեալ քրիմստոն
անըմա՞հ թագաւորն :

Վ՛րփիահաճիմ լո՞յս մե՞ծ ծագեալ .

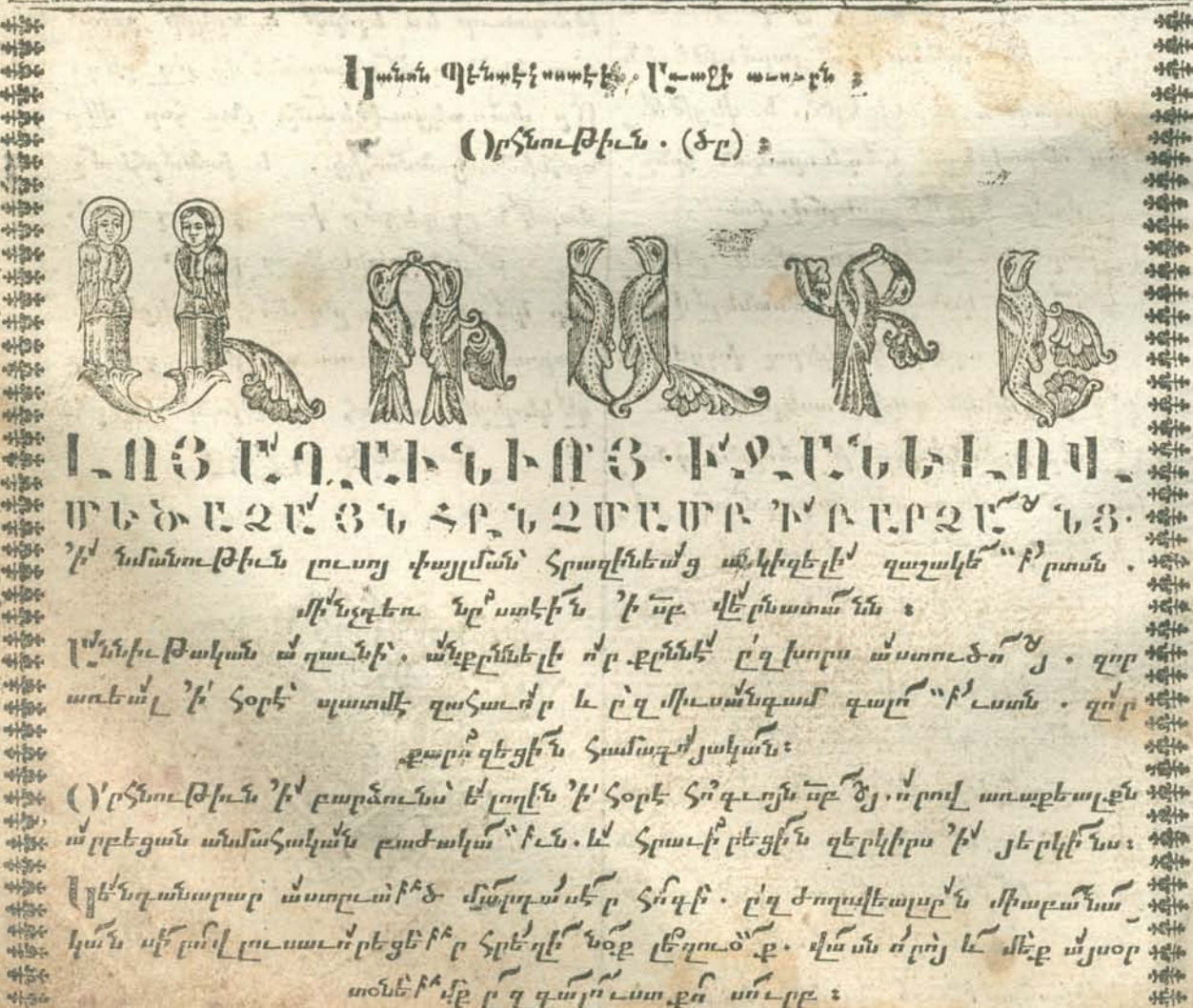
ի՞ սո՞ւրբ գեթեղմանն . Եթէ՞ զանձն
հուրեալ պահապանացն երկեղալից ը
մե՞ռանէին . սյլքարո՞ղ հրեշտակապե՞
տինն ո՞ր գոցի՞ր առ կանայսն . ո՞ր հրք :
Վ՛նթացեալ պետորո՞մն ե՞տ յո՞վհան
նէս . ի՞ սո՞ւրբ գեթեղմանն . Եթէ՞ ի՞նչ
հանդիպեալ վարչամակին Լ՛ սո՞ւրբ
կրտաւոցն . սյլքարո՞ղ հրեշտակապե՞
տինն ո՞ր գոցի՞ր առ նոսա՞ն . ո՞ր հրք :

Ո՞ր անբաւելի յա՞ն թծղ զօրութե՞
թագաւոր ես երկնի՞ Եւ երկրի՞ քրիս՞
տոս անձ . Ծ՛րհնաբանեմք ըզքե՞զ :
Ո՞ր փառակցութեամբ ընդ հօր վե՞ր
օրհնիմ յանմահից . Եւ խոնարհեալ
մարմին ըզգեցա՞ր փառաց թագաւոր .
Ծ՛րհնաբանեմք ըզքե՞զ :

Ո՞ր կարողապէ՞ս ըլ՛մահ կոխեցեր . Եւ
յարուցեալ լուսաւորեցեր սո՞ւրբ
զեկեղեցի՞ անմահ Էթութիւն . Ծ՛րհ-
նաբանեմք ըզքե՞զ :

( ) ԲՆԱԴՐԻՆ . (ԺԸ) :

Դ՛հմանութիւն լուսոյ փայլման՝ հրազնեմց արկիգեւել՝ զաշակե՛մ Ի՛րօտն .
 մի՛նչդեռ նր՛ստէի՛ն Դ՛սբ վե՛րնատա՛մնն :

Ինչիւթական անշունչ, անբընեւ իր բընեւ ըզխորս անտուճոյ, զոր
առեալ ի հօրէ սխառմէ զահաւոր և ըզմիւսանգամ զալո՞ւկստն. զոր
բարեգեցին համաշխարհային:

(ՎրճնուԹիւն ՚ի՛ բարձուն՝ ե՛լ լողին ՚ի՛ հօրէ հոգւոյն աբ ծյո՛րով առաքեալքն
ա՛րբեցան անմահական բոժակա՛ն իւն. և՛ հրաւի՛րեցին զերկիրս ՚ի՛ յերկինս:

Պէ՛նդանարար անտըւո՛ւծ մարդա՛սէր հոգի՛. ըզ ժողովեալսը՛ն միաբանա՛
կան սիբով լըսաւո՛րեցեհօ՛ր հրե՛ղի՛նք լեզուօ՛ք. վնսն սրոյ՛ և մեք մյսօր
տօնեհօ՛ւք ըզ գաղճատ քո՛ սուրբ ։

Օւռարձացանքո՛ր գալըստեան՝ մերն
 սբ՝ առաքեալքն. կնէլով ՚ի միա-
 սին ըզջրուեալն ՚ի միմեանհն
 բազմաճայն լեզուօ՛ք. վասն սրոյ:

Ի նմահարմր բաժանկ հեղեա՛խ յերկ-
 նից սո՛ւրբ հոգի. զոր արբին ՚ի վե-
 նատունն դա՛խի սո՛ւրբ առաքելո՛ցն.
 օրհնեալ ես ս՛խբ հոգի՛դ ճըշմարիտ:
 Ի առապէ՛ս ծաւալեալ ՚ի մե՛խզ հո՛ւ-
 ըն կենդանի. քանզի արբեալք առա-
 քելոցն և արբուցին տիեզե՛րաց՝
 օրհնեալ ես ս՛խբ:

Ի յօր մեծապէ՛ս ցընծան եկեղեցի՛ք
 հեթանոսաց. ըզմայլեալք ուրախութե՛
 ՚ի քե՛խն կենդանա՛րար բաժանկ օրհն:
 Հոգին սուրբ՝ ե՛ր միշտ և է և ե՛
 ղցի. ո՛չ սկսեալ և ո՛չ դադարեալ.
 այլ միշտ ընդ հօր և ընդ որդւոյ
 կարգեալ և թրւեալ ՚ի միշտ
 օրհնեալ է ՚ի յա՛ւիտեան:

Ի՛նչ միշտ ընդունօղ սրբօղ. և ը՛ցու-
 ցիչ աստուածացւոցի՛ց. և միշտ ընդ
 հօր և ընդ որդւոյ կարգեալ և թր-
 վեալ ՚ի միշտ:

Սըշտաշարժ ի նքնաշարժ. ի նքնիշխան
 ի նքնազօր ամենազօ՛ծր. վասն զի շն-
 չի ուր կամի՛ որքան ախորժէ՛ յոր
 ժամ և որքա՛ն ՚ի միշտ օրհնեալ
 է ՚ի յա՛ւիտեան:

Տա՛մբարձաւ տէրն մե՛ր քրիստոս
 օրհնութիւն ընդ. ամպս երկնի՛ց. և

առաքելոցն երկրապաշալ՝ դարձան
 յերուսաղէ՛ն ՚ի մի. միաբանութեամբ
 վեր առաքելն զաղօթս:

Սըտեալ ՚ի յերկինս բիւրաւոր զօ-
 րօք մաղմուծեամբ հրեշտակաց՝ որք
 աղաղակէին և ասէին ՚ի մի. օրհնեալ
 եկեալ ՚ի յանունն տեառն:

Նըստեալ ընդաջմէ ծընողին. կանա-
 րելով ըզխոստանցեալ պարգե՛ւս. մը
 խիթարի՛չ սբ հոգին գայ առ ձե՛ն ՚ի
 աղբէրացուցանել զմեծ զողովմա՛նի:

Եւ ամենակ դարձի իմոյ եհաս ՚ի յեր-
 կիր. արդ տէր ընկալ ըզծանայսքո՛ւ.
 և հոգի՛ք քո՛ բարի առաջնորդեսցէ՛
 ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:

Խոստովանօղ հոգիս. որ ելի՛ց զունայ-
 նութեան ընթացս աշխարհի. արդ տէր
 ընկալ ըզծանայսքո՛ւ. և հոգի՛ք քո՛:
 Ի վերջնումն աւուր մեծի՛ յորժամ
 առնես զայցելութիւն քոյոց սիրո՛ւ
 զաց. յայնժամ խնայեալ ՚ի ծա՛նայս
 քո. և հոգի՛ք:

Ի՛նչ սիօն ծընեալ մանկնի՛նք սբ
 անաղանաւն. շնորհազարդեալք հո՛ւ-
 գւոյն աստուծոյ. օրհնեցի՛ք զայլն
 երկնաւոր յա՛ւուր ծնընդեանհն սըր.
 բո՛ւհայ կո՛ւսին. յոր օրհնեցա՛լք
 յանի՛ծից նախաճոյն:

Ի՛նչեամբ գառի՛նն անարատի՛ք վըր-
 կեալ ժողովրդք. յաւուր ծնընդեալն
 մօ՛ր անտանելօյն. գովեցի՛ք ըզմի-

ածինն որ հաճեցաւ անուղ մարմինն
անտէրմն ի՞նչ նմանէ. յոր օրհն

Հանառաբով լին շնորհաց հոգւոյն
լուսազարդեալէ անգգ հեթանոսաց.
յաւուր ծննդեալէն մօր բանին
ծնողին. լ՛ղբառակեց որդւոյ զհոգին
բարեբանեցեալէ հոգեւոր երգով.
որ մաքրազարդեալէ զմարմնաւն
որդւոյն :

Բ՛ղբէ՛ղ որ հոգւով և հըրով մաք
րեցե՛ր լ՛ղ մարդկան աղտելութիւն.
որպէս զաստուած և լ՛ղ փրկիչ ա
մենեքեան օրհնեսցո՛ւք :

Փրկին երեւցաւ և զաշխարհս ապ
րեցոյց ի՛ պատրանաց Թըշամուն. որ
դեգրութիւն շնորհելով ի՛ ձեռն
մը կըրտութեան :

Գ յով կիզու լ՛ղ մեղքս մեր միտ
երեւալ ապրեցո՛ւցին. և զովացու
ցանէ զաշխարհս աստուածայլէն ջը
րովն :

Թա՛գաւոր փառաց՝ աստուած հո
գե՛ր կենդանարար. ի՛ շնորհաբաշխ
աւուր մեծի ծննդեան մարիամու.
դէ՛ստեր դաւթի Թագաւորի ծ. նո
րդեան զկենդանութիւն մերոյ Թա
գաւորի՝ ան. զի օրհնեսցո՛ւք լ՛ղբէ՛ղ
տէ՛ր այժմ և յո՛ւրեմեան :

Լ՛ղբիւր կենաց և փրկութեան մե
րոյ հոգի հօր և որդւոյ. ի՛ յարմա
տոյն յեստեայ բը՛ղման գաւազանի
հանեալ ժամո՛ծ. շնորհազարդ պայ
մանաւ

ճառացո՛ զգաւազան իշխանութեան
մերոյ հայրապետի՝ ան. զի օրհն

Լ յովն աշխարհի և ճառագայթ
իմանալի հոգիդ սքանչ. ի՛ ցընծութեան
աւուր լը՛րման ուրախութեան յովն
կիմայ. և աննայլ ծ. աղօթի՛ք սոցա
լը՛ցո՛ զպետս կարեաց. հայաստանեայց
եկեղեցւո՛ւն. զի օրհն :

Ո՛ր հաստատեցե՛ր բանիւ զեկեղեցի
քո՛ քրիստո՛ծս. ի՛ վերայ առաքելական
վիմր. երգել ի՛ սմա՛ծ վերգը՛ս
հոգեւորս :

Կանգնեալ ի՛ սմա սեղան սը՛րբութե
բա՛շխէ՛ զմարմին իւր և զարի՛ծս.
և ապ ի՛ սմանէ՛ մեզ նորոգութիւն.
ի՛ Թողութի՛ծս մեղաց մերոց :

Իջեալ հոգւոյն սըբոյ՛ աղաւանկերոյ
ե՛րեմա՛ծմբ. ի՛ վերայ մարմնոյ և ս
րեանն տեա՛ն. ի՛ բժշկութի՛ծս
հոգւոց մերոց :

Փառք հօր և : Լ յովն և յիշու
հոգեւորական սո՛ւրբ մը՛ կըրտուէ.
զարդարեցեր նոքո՛ք լ՛ղ տիեզերս. ի՛
զգե՛ստըս լուսափա՛յլ և նորափե
տո՛ւրս. վանն որոյ և մեք այսօր տօ
նե՛ալք լ՛ղ գալուստ քո՛ սո՛ւրբ :

Հոգւոյն զգալուստն տօնեմք
որ մը՛ իմարեաց զառաքեալն
հանգը՛լով ի՛ նոսա՛ հրեղէն լեզուօք.
օրհնեա՛լ յաւիճեմեան :

Օ երեւմէն հոգւոյն տօնեմք վերա
բերեալ աստուած խոստովանիմը՛ք նո
ր

5

աճ

Իրոգ զ Լ կենդանաբար . օրհն :

Եւ յսօր ուրախացեալք հիգւոյն .
խոստովանիլք աստուած զհոգիւն ար
բըղիսման և լըցուցիչ զամ . օրհն :
Ի շաբաթ օրհնեալ ցեք Եւ յաւան
Բարձր արարէք ըզլնա յա
ւիտեան :

Օրհնողն ի հօրե զէակից ուրդւոյ .
սուրբ զհոգիւն օրհնեալ ցեք . Եւ :
Օրհնեալն յսօր աստուած հրեղե
նօք լըզուծք . առ բանն ընտրութե
օրհնեալ Եւ :

Եւ յսօր խոյն Ժողովուրդք . ցըն
ծալ ցեալք Եւ ընդ գալուստ հիգւոյն
արբոյ . մեծացուցանելով զեւրոն
ի հօրե :

Եւ յսօր ցնծալին առաքեալքն զար
դալ եւալ Եւ ի շաբաթ հիգւոյն
արբոյ . մեծացու :

Եւ յսօր ըզլաւորացալին արարածք .
Եւ ըմբոյն ազալստեամբ . հիգւոյն
արբոյ . մեծալ :

Ար յամենայն ես աստուածոյն .
Եւ ի ձայն հրեղան իջել յերկնից ար
հոգի . ողորմեալ մեզ :

Ար զամենայն լընուս զօրութ . քո . և
ի դասս առաքելոցն իջել բնակիլ
սուրբ հոգի . ողորմ :

Ար անբաժանելի ես յաստուածոյն .
Եւ ի հրեղեն լըզուս բաժանեալ հան
գեալ յառաքեալսն սուրբ հոգի .

ողորմեալ մեզ :

Ար ի քրովեական կառուղ հանգ
չիս . այսօր իջել յերկնից ի դասս
առաքելոցն սուրբ հոգի . օրհնեալ
եւ Թագաւոր ամեն :

Ար գընան ի վերայ Թեոց հիգւոյն .
այսօր ի հրեղեն լըզուս բաժանեալ
հանգեալ յառաքեալսն սուրբ հոգի .
օրհնեալ :

Ար խնամես տեսչութեամբ զքո զա
րարածս . այսօր եկիլ ի հաստատել
զեկե զեցի քո սուրբ հոգի . օրհն :
Սողովեալ ընտրելոց մետասանիցն .
սպանեալ մընային աւետանցն հօր
հաւատով ի վերնաաւնն :

Սուրբ հոգին երևեալ սըրբայն .
Լըցոյց խնդութեամբ սուրբ զա
ռաքեալսն հաւա :

Ար արբեալ ըզհօրն կենդանի . Ե
ընթացեալ Եւ արբուցին տիեղերաց .
ուր արբեալն կենդանացան :

Ար ի հալալար ի յառաջելե քեն
յառաջ բրդեալ անհատաբար ի
յոռալ ըզլոյ տիրապէս սուրբ հոգին
այսօր . ի յերկնից սա ստիկ հե
ղեալ . ի դասս առաքելոցն լըցու
ցիչ բըլընց . ըզլնա օրհնեալ
ցոխ Եւ ըլլը ըզապեալ ըլլ :

Ար յանդիման Եւ ի միշտ ի յ
եռնալն . նոյնապէս բընութեամբ Ե
նորիշ բաժանամբ ի յոռալ ըզլոյ
արարչակից սուրբ հոգին այսօր
հը

հըով բաժանեալ լե՛զ զ՛ւս քա՛րո՛ւ
 զեցն . ՚ի՛ լո՛յս ածեալ՝ զազգը՛ս մարդ
 կան բաժանմամբ պէ՛ս պէ՛ս շըն՛ր
 հաց . լ՛զը՛նա՛ :

Ո՛ր ՚ի՛ վերայ ջո՛ւրցը՛ն գո՛մնա՛լով
 գո՛յացո՞ց զա՛րարած . ա՛նանջըրպէ՛տն
 ՚ի՛ հօրէ՛ և յո՛մնա՛լով ի՛շխանակից
 սո՛ւրբ հոգի՛ն ա՛յսօ՞ր . վերաճնեալց
 զա՛ծգգս ա՛մենայն . ջրո՛յ կենդանւո՛յ
 բը՛ղխեալ յերուսաղէ՛մ . լ՛զը՛նա՛ :

Եւ ՚ի՛ յորդորութիւնն անբաժանելի և
 զօրութիւնն երկնայինն . լո՛յս ծա՞օ
 գեա՛լ յա՛շխարհ . նը՛մա՞ն ի՛նչ հա՛ն
 ցո՛ւք զօրհնո՞ւթիւնս ե՛կրգո՞ւլ :
 Ո՛ր ե՛ջը՛ն յերկնից՝ ա՛յսօր և հա՛ն
 գեա՛լ յառաքեալսն ճշմարիտ սուրբ
 հոգի՛ն . նը՛մա՞ն :

Ո՛ր ՚ի՛ խորհո՛ւրդըս փրկականս , ա՛յսօր
 նդ ի՛ջանե՛լ յառաքեալսն ծանուցա՛ւ
 մարգարէ՛ինն . նը՛մա՞ն :

Կանոն Երկրորդ Լուսին :

( ) Երհնութիւն (ծԹ) :

Ո՛րն ԵՒՆ ԵՐՄԵՆ
 հօր և ո՛րդւոյ՝ հոգիդ ա
 նե՛ղ և համազոյ՝ բըղխու՛մն
 ա՛նքննաբար՝ առօղ յորդւոյ անձա
 բար՝ ՚ի՛ վերնատունն ա՛յսօր ի՛ջեր
 գիդ շնորհաց . բոց արբուցե՛ր . ա՛մբ
 և մեզ ո՛ղորմութեամբ՝ ՚ի բաժա

կեդ ի՛մաստութեան :

Լ՛ից ստեղծօղ արարածոյ՝ որ շըջե՛ր
 ՚ի՛ վերայ ջրոց՝ . նոյն և ՚ի՛ ջո՛ւրսն ա
 լա՛զանին՝ ՚ի՛ շնորհել մեզ քու՛մէակ
 ցին . գը՛ղուես սիրով ա՛ղաւնակերպ
 զմարդիկ ծնանիս ածակերպ՝ . ա՛մբ
 լա՛բուն վերնոյն ի՛մանա՛լեաց՝ և ըստ՛
 ըին ա՛յսօր ըզգալեաց՝ . ո՛ր մարգարէս
 տաս ՚ի՛ հովուաց՝ և առաքեալս ՚ի՛ ճըկ
 նորսաց . աւետաւոր լ՛զմաքսա՛ւորս
 քա՛րող բանի . քո՛ւմ զհալածօղս . ա՛մբ :

Ա՛յրօտփելի հողմոյ նը՛ման ահեղա
 գո՛չ սաստիկ հընչմա՛ր՝ երեւցար ՚ի՛
 վերնատանն՝ հոգիդ դատուն երկոտա
 սան՝ . ո՛րք առ ՚ի՛ քէն մըլը՛րտեցան
 որպէս զօսիկ հըո՛վ մաքրեցան . մա՛ք
 րեա՛ ՚ի՛ մէջ ըզմէգ մեղաց՝ և լ՛զ
 գեցո՛ լ՛զը՛նս փառաց :

Լ՛կեր յերկիր աստուածաբար՝ դատել
 զաշխարհս իշխանաբար . լ՛նդ արդա
 րութեան և ընդ մեղաց՝ և ընդ շարին
 դատաստանայ՝ . բացե՛ր լ՛զգանձդ ան
 հիւթական՝ պարգևս ետուր որդւոց
 մարդկան . մա՛ք :

Ա՛յր անբակի՛ղ զէն որ վե՛րօրհնեալ
 ես ՚ի՛ դատուց քե՛րօլեկից լ՛զքեզ աղա
 լե՛մք ողորմեա քոյոց հաւատացելոց :
 Բանդ ՚ի՛ հօրէ՛ որ յառաջ քան զա՛
 լիտեանս որդի . փառակից հօ՛ւր . ո
 ղորմեա քոյոց հա՛ :

Ո՛ր նըստիս ՚ի՛ քո՛ վրէս և տեսչութիւն
 ի՛նչ

խընամեն զարմարածս քո շշմարիտ նք

հոգի՝ ԲՒՄ. ողոր՝:

Անեղն ի՛նչ հօրէ՛ն ծննեալ որդի՛ն յա-
նէից գոյանցոյց զեղեալքս՝ զերկնային
և զերկրաւորս՝ էութիւնս. անբարձք
պմեհայն պուք փառս անբարձին յաւի-
տեանց:

Պատկեր աներևոյթ փառացուն հօր ի՛նչ
պատկեր բարերարութեան իւրոյ՝ ա-
րար զանդակային բնութիւնս. ար՝:
Այնպէս ի՛նչ հօրէ՛ն լուսոյ ծագեալ լու-
սափայլ զարդարեաց զադամ. ի՛նչ ԴԸ-
րախտին եղեալ անմահ տրեկոցն երկ-
րագործ. անբար՝:

Աստ աւետեաց մարգարէին՝ որ առ-
փրկեալքս անբարձ գառինդ. ցըն-
ծամք և մեք ծառք անտառի ընդ գա-
լիւստ տեառնդ կըրկնակի. շնորհեա՛ն
մեզ տէք ընդ արդարօցն ընդ առ ի՛նչ
քէն տրնկեալ ծառօցն. անժամ յու-
սով ը զունրձանալ և յերկրորդին ընդ
քէզ ցընծալ:

Այնքան տալ աւետիս զաքարիաս
նոր սիոնի. եթէ ուրախ լեր ան-
գայ առքէզ խոնարհ և հեզ արքայ.
նըստեալ ի՛նչ յեշ և յաւանակ կըրկն
աղանց գոլ օրինակ. նըստեալք յա-
թուս քերովքէից՝ նի՛ստ գըլթութիւն
ի՛նչ մեր հոգիս:

Օհ հեզ փառաց քոց երևումն՝ որ լե-
նելոյց է յերկրորդումն. ետես դաւիթ

յառնանգոյն ծանոյց կանխաւ ազդ-
մամբ հոգւոյն. եթէ յայտնապէս աստ-
ուած գայցէ՝ հուր առաջի՛ն իւր բոյր-
բոցէ՝ յա՛նժամ յիսուս ի՛նչ մեզ իւր
նայեա՛ գըլթա՛ն քրիստոս և ի՛նչ օրմեա՛ն:

Աստուածածին անհաւանացեալ յերկ-
րէ՛ն յերկնս հարն ընծայեալ. յոր
ժամ բազմի՛ս լուսոյ նման՝ քո մի-
ածնիդ յաջակողման. յայնժամ մաղ-
թեա՛ն ընդ մեր ըզնոյն՝ փրկել ըզ-
մեզ յահեղ բոցոյն. հա՛մադասիլ ընդ
անդաւրոցն երգել ըզփառս ընդ երկ-
նայնոցն:

Բանն առաքեալ ի՛նչ հօրէ՛ն ի՛նչ վա-
սըն մեր մամնացա՛ն. և ցընծութի
անշխարհի յայտնեցաւ. ըզքէզ բարե-
բանեմք աստուածածին կոյս:

Օհ՛ն որում ի՛նչ հանդուրժէի՛ն. և
բոցանըշյալ սէրովքէի՛նք. նա՛ն բնակե-
ցաւ ի՛նչ քում յի՛նչ վայնի. ըզքէզ
հորմէ սարեալ դողանքի՛ն. փայ-
լակնացայտ ի՛նչ լուսո՛ցն. ի՛նչ գիրկըս
քո ըզնա՛ն ըզկալը. ըզքէզ:

(Մըհնեմք ըզքէզ անըսկի՛նք ըզն
հայր. յամենայն ժամ օրհնութիւն
ի՛նչ բարձունս:

Գովեմք ըզքէզ միածին որդի. յա-
մենայն ժամ գոհութիւն ի՛նչ բար՝:
Բարեբանեմք ըզքէզ տէրք հոգի.
յամենայն ժամ փառք քէզ անըն-
շընքմամբ փոքոյ սանդուսարանաւ և
քնարիւ. օրհնեցէք ըզնոյն ի՛նչ յերկնս:

Ո՛րդէք սի՛ողնք ցրնծութք և ո՛ւրա
խութք. գո՛վեցէք զորդին միածին
Լ. Եւ Եւր զհոգին ամենայն շունչք բա՛
րե՛ բանեցէք. ե՛րգով և ձայնի՛ւ ցրն
ծութեամբ:

Հրե՛շտակային ձայնիւ օրհնեսցուք
զամենասո՛ւրբ զերրորդութիւնն՝ փա՛
ռաւորելով ըզհայր. ո՛ր վերակոչեաց
զամենեւեան ՚ի մահաւանէ՛ յանմա
հութիւն:

Լ.՛րդեցէք տեառն ե՛րգ նոր՝ եկե
ղեցիք սրբեցելոց. քրիստոսի երկը՛ւ
պագելով. ո՛ր վերակոչեաց զա՛:

Սը՛րբասաց ձայնիւ օրհնեսցուք. հո՛
գեորական հընմամբ՝ գովեսցուք.
Եւ զհոգին փառաւորելով. որ վերա
հանգոյց զամեն:

Ո՛ւրախացի՛ր սրբաւհի գա՛բրէ՛ելի
աւետեօքն. ո՛ր քարոզեացն ըզգալն
Լա՛ւաւ ամբային ան ՚ի՛ յերկնից:

Ո՛ղջոյն ընդ քեզ մա՛րիամ ՚ի՛ քեզ
սո՛ւրբ հոգին եկեսցէ. և՛ զօրութի
բարձրելո՛յն ՚ի՛ վերայ քո հովա
նասցի:

Ո՛ր ծնանելոյն է ՚ի՛ քէն՝ իսրայէ՛լի
առաջնորդ. և՛ քո հանուր քարոզե՛
ստորւած հըղօր անմահ բա՛նն:
Փառք հօր և: Լ. յո՛ւմ և միշտ:

Սէ՛րն ՚ի՛ սիրոյ զսէրդ առաքեաց յին
քրն զանդամս իւր քեւ յօղեաց. զեկե
ղեցի՛ իւր զո՛ր շինեսց՝ եօթն սեամբ:

Քո՛ հաստատեաց՝ տը՛նտես ՚ի նմա ետ
զառաքեալն՝ եօթնեակ շնորհօք քո
զարդարեաց. մա՛քբեա ՚ի մէջ զմեզ
մեղաց և ըզգեցո՛ւ ըզլոյս փառաց:

Ո՛ր անիմանալիդ ես յե՛ղութեան
և՛ անպատում հոգիդ ճը՛շմա
րիտ. անըսկըզեմբար բըղխումս ՚ի
հօրէ՛. և համագոյակից ո՛րդւոյն մի
անձնի. ծրհնեմք ըզքեզ անսո՛ւած
հաճոցն մերոց:

Ո՛ր կատարեալ անձնաւորութե՛ յերկց
կատարելոց մի՛ և նոյն բնութիւն.
որով ընդ հօր և ընդ ո՛րդւոյ մի՛շտ
երկը՛րպագիս յարարածոց հոգի
աստուծոյ ծրհն:

Ո՛ր համապատիւ հօր և՛ որդւոյ քա
րո՛ղեցին ըզքեզ անաբանքն ե՛կեղե
ցոյ. յոր մըկրտմնք և՛ դա՛ւանիմք
համագոյ երրորդութի՛ւն անբաժա
նելի. ծրհն:

Ր՛զտեր օրհնեցէք բա՛ն թոր արարէք
զառաքեալն շնորհաց:

Լ. կայք նոր արարածք ՚ի՛ քրիստոսն
րածնեալք անազանաւն ՚ի՛ հոգւոյն
սը՛րբոյ. բա՛ն թոր:

Նոր քահանայութիւն վերանաւո
ուեալ ՚ի՛ քրիստոսէ՛ ծծմամբ սո՛ւրբ
հոգւոյն. բա՛ն թոր:

Օ՛ անձառելի ըզլոյս աստուծո՛ւ
թեանն. տընօրինաբար կրեցեր ՚ի
քո՛ւմ յորդա՛յն յին մարիամ մայր և՛
կոյս:

Տ
ակ

գ

մ

կոյս . ծրհուծեամբ ըզքեզ մեծա
ցուցա նեմբ :

Ի մասնաւոր լուսոյն շնորհութեան
դասք առաքելոցն . այլ ի քեզ բո
վանդակ կրեցեր . ըզհուր անձու
թեանն մարիամ մայր և կոյս . ծրհ :
Լուսեւոցն հովանացեալ ամպ լու
սեղէն . գերագոյն քեզ հոգւոյն
սըրբոյ . և զօրութիւն բարձրելոյն
հովանաւորեալ սուրբ աստուածա
ծին . օրհ :

Որ առաքեցար ի հօրէ հոգիդ ա
նեզ և համագոյ . աղաչանք տնօրինա
բար քոյ և հանցին . լինել մըխիթա
րէչ սուրբ առաքելոցն . աղաչեմք ըզ
քեզ զգլխամեծ :

Որ իջէր տիւրաբար յերկնից սաստիկ
հոգւոյ նրման աստուած յայտնա
պէս . և ի հրեղէն լեզու բաժա
նեալ հանգեար ի դաս առաքելոցն .
աղաչեմք ըզքեզ :

Որ արբուցէր երկնաւոր գինեաւն
ի մաստութեան զհոգիս սրբոց քոյ
առաքելոցն . որք արբուցին օրումե
ցելոց զլուսոյ ադամայ ըզբաժակն
մըխիթար յայգւոյն եղեմայ . աղա :

Որ յերկնային զօրս անմարմնօրն
նախ հեղեր առատապէս հոգիդ
ճըշմարիտ . զաստուածային և զգերա
գոյն քո իմաստութիւնդ . լինել փա
ռաբանիչ սուրբ երրորդունդ : ընդ

նախ փառաւորեմք զերբեակ միմ
թիւնդ :

Որ զկերպարանն անապին ստեղծեալ
երրորդութեանդ խորհրդակցութե
զարդարեցեր փայմամբ շնորհաց քոյ
կենդանաբար . և ընդ ծնեալն առ
ի նմանէ խօսեցար օրինօք և մար
գարէիւք . ընդ :

Որ յերկրորդի լնելութեանս յեւ
յարութեան քոյ և հանցին . մըտել
ի վերնատուն գրօքն փակելովք
շնորհելով ըստ առաջին փայման ըզ
քեզ մեծամանից . առաքելոցն ասաց
անէք հոգի սուրբ . ընդ :

*****

Կանան Երրորդ Եւոքն :

( ) րհնութիւն (Կ) :

ՅՈՐ ԵՐԿՆԵՆ

յինքն ուրախացան ընդ
երկրաւորացս նորոգեա
մըն . քանզի նորոգօղն էից հոգին
էջ ի սուրբ վերնատանն . որով
նորոգեցաւ դասք առաքելոցն :

Եւ յօր հողանիւթեայ բնոյն ցնծայ
ընդ հօր հաշտութեան . քանզի որ
եբարձ զհոգին ի մարդկանէ մարմին
եղելոյ . դարձեալ վերադարձն ըզ
նոյն պարգեւէ :

Եւ յօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնէն
ցնծութեամբ զգլխաւոր սուրբ հոգ
ւոյն

ւոյն. որով զարդարե՛ցան ՚ի զգետոր՝ս
լուսափայլս և՛ գերապայծառս. երգեն
ընդ սրովքէ՛մն զերեքսրբեանքն ։

Ո՛ր զմիաբանեալն յաշտարակին բա-
ժանմամբ լե՛զուացն քակեաց՝. այսօր
ը՛ղբաժանեալ լեզուս սղգաց միա-
բանեաց դարձեալ ՚ի սուրբ վերնա-
ստ՛ւնն . ամենայն հոգիք օրհնեցէ՛ք
զհոգին անսուծոյ ։

Ո՛ր է՛ջ հոգին տեսան և առաջնոր
դեաց երկոտասան ցեղեցն խորայեղե՛
լի՛ յանասրատին . այսօր երկոտասան ա-
ռաքելոցն անաշտորդէ՛ ՚ի՛ յաւետորա-
նըն . ամենայն հո՛ւ ։

Ե՛ր յսօր աղբիւր գիտութեան՝ բը՛լ-
խեալ ՚ի սո՛ւրբ վերնաստ՛ւնն . յորմէ՛
լըցան փեղեղք գնացի՛ւք գետոցն
ոռողմամբ ։

Ե՛ր յսօր իջեալ ՚ի՛ յերկիր՝ հօ՛ր անե-
տեքն ՚ի՛ բարձանց . տալ անետիս աղա՛-
մայ դառնալ յեղեմ վերստին ։

Ե՛ր յսօր խնդայ նոր սինն ո՛րդւո՛վք
խլովք զոր ծընալ . օծմամբ հոգւոյն
նորովեալ յորդի՛օ լուսոյ և՛ առւն-
ջեան ։

Ե՛ր յսօր ՚ի՛ նայն գոհութե՛ զհոգին
ընդ հօր և՛ որդւոյ . հոգիք ամենայն
օրհնեցէ՛ք զերեքսրբեանն երգելով ։

Ե՛ր յսօր ցնծամբ երկրաւորքս՝ ընդ
գալստեան երկնացնոյն . և՛ պա՛րելով
ընդ հրեշտակս երգեմք ըզփառս ՚ի՛
բարձունս ։

( )՛Րհնեցէ՛ք մանկուք ընդ երկնայ .
նոցն ըզհայրն երկնաւոր՝. ո՛ր մարմ-
նացեալ բանին . վերայեաց յերկնից այ-
սօր ՚ի՛ թմբօր լերինն ։

Գո՛վեցէ՛ք ընդ սերովքէ՛ն զըրդին
միածին՝. ո՛ր փայլեաց մարմնով զը՛յս
աստուածութեանն այսօր ։

Բա՛րեբանեցէ՛ք ընդ քե՛րովքէ՛ն զհո՛-
գին ճը՛լմարիա . ո՛ր լուսափայլ ամ-
պով հակցին հովանացէ՛լ այսօր ՚ի՛ թա՛ ։

Ե՛ր տէ՛ր ողորմութեամբ քո յաշ-
խարհ . և՛ ըզմեռեալ բընութիւնս ՚ի՛
կեանս վերափոխեցէ՛ր ։

Ե՛ր տէ՛ր առ հայր փառք ՚ի՛ յեր-
կնս . և՛ միխիթարի՛չ առաքելոցն առա՛-
քեցեր սո՛ւրբ զհոգի՛դ ։

Բացէ՛ր տէ՛ր այսօր ըզգանձդ երկնա-
յին . և՛ բաշխեցէ՛ր առատապէ՛ս պար-
գե՛ս աղքատ բընութեանս ։

Ո՛ր օրհնեմ ՚ի՛ հրեշտակաց անդա՛-
դար . հայր երկնաւոր՝ ընկալ զանձա՛-
շարս մե՛ր ։

Ե՛ր անկանիմբ փըրկիչ .
խընդրեմք վթուղութիւն . բազում յան-
ցանաց մերոյ ։

Ո՛ր գիտակդ ես գաղտնեաց մարդ-
կան հոգիդ սուրբ . տէր և՛ կենդանա-
բա՛ր՝ ընկալ զա՛ղա՛ ։

( )՛Րհնեցէ՛ք ըզտէր ընդ երկնային
սըն նը՛մանեալ դասուց . նո՛ր ժողո-
վո՛ւրդք ասելով . քեզ հօ՛ր տը՛ւողիդ
մեզ

մեզ ընդ կեանքս փառք:

Եւ յոգեցէ՛ք տեսուն երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք սիրովն՝ ասելով. քեզ մորդւոյ շնորհողեդ մեզ ընդ կեանքս փառք:

Իսրեբանեցէ՛ք զաստուած ի՛նքննելէս սըրբուէնորա՝ ճայնի՛ւ ցընծութիւն ասելով. քեզ հոգւոյդ պարգևողեդ մեզ ընդ կեանքս փառք:

Ո՛ր յանէից՝ ստեղծեր ըզպաշտոնեայս քո ի՛նչ հոգւոյ կիզելոյ հոգւանեղական. ընդ նստին ծրհնելիք ըզքեզ և մեք հողեղէնքս

Ո՛ր բանիւ գոյաճողցեր զիննեանկ գա՛սըս հրեղինաց՝ բանդ խկրղբանէ. ընդ նստին գովեմք ըզ՛:

Ո՛ր արարեր յոգիս իմանալն ըզհընշտակրս քո. հոգի աստուծոյ՝ ընդ նստին բարեբանելք ըզքեզ:

Ո՛ր գաւոր խաղմովութեան. որ քաղցրութիւն ինամեն զքո քարարածս. յիշեա՛ն տէ՛ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ տէ՛րս քո. և դասաւորեա՛ն ի՛նչ յաւով ըրն անցելութեան:

Ո՛ր կեցեցէ՛ր ի՛նչ քաղ մահու զսիրելին քո զընտրոս. և ծանուցէ՛ր զանուրի՛դ ընդ հանձն տիեզերաց. ընտաւորեա՛ն տէ՛ր զհոգիս:

Ի՛նչ տաճարի՛ք զուստ սըրբուէն մատուցանելք քեզ պաղատանս արտասուելոց. պայծառացն տէ՛ր զհոգիս:

Ո՛ր ողորմեցար ի՛նչ մեղքս ծննեալ

մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. և ետողւր բնուէս այսօր պարգև ընդ կոյսըն տէ՛ր ըզծնող որդւոյդ միածնի. մաղթանօք արա՛ն տէ՛ր մեզ մղորմեա՛ն:

Ո՛ր ցողեցեր ի՛նչ մեզ յամպոյ օրինաց որդիդ այսօր զկոյսըն մարիամ. յորմէ ծննար մարմնով և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին ադամայ.

մաղթանօք:

Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ տէ՛ր ըզսիրտ և զարգանդ մօք քո՝ փառակցին. այսօր անուշ ծնողաց նորին ետողւր ըզմայր բանին զծրհնելն և այլ մաղթա՛ն:

Փառք հօր և: Եւ յիշտ:

Ո՛ր ելեց հոգին տեսուն ըզբեսելիէլ ճարտարապետ խորանին. այսօր շինեղմարդիկ խորան տէ՛ր երրորդուէն. անմենաց հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին ա՛յ:

Ո՛ր բողբոջ ես պատճառ էից անպատճառից և ո՛րոց պատճառաւ. հայր մանկին և անընկիզբն. որդւոյ պատճառ անժամանակ ծնողեամբ և հոգւոյ բղիման անքրննաբար. ծրհնեալ տէ՛ր անտըւած հա՛րցըն ը՛ մերոց:

Ո՛ր կամաւ հօր և սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ անտըւած. ի՛նչ հայրական ծոցոյ ի՛նչ արեւտեօք գաբրիէլն որ ըզհոգին բերկրեալ կուսին. յորմէ ծնար մարմնով անճառաւ բար ի՛նչ հոգւոյն սըրբայ ծրհն:

Ո՛ր մարգարէի՛ւքն գուշակեցեր հո՛-
գիդ յառաջագոյն զգալուստ քո՛ւմ
էակցին. և ՚ի՛ յորդանան վեկայե՛-
ցեր՝ աղանակելոյ իջմամբ ՚ի՛ վերայ
մարմնացեալ բոնին. օրհ՛ն:

Ի՛շտէր ծրհնեցէք բարձր անբարեք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ի՛յսօր համագոյակի՛ցն հօր և ո՛րդւոյ
հոգին. հրա՛խցլ ծագմամբ իջեալ ՚ի
վերամտունն մելլրոտեաց ըզդասս ա՛-
ռաքելոցն ՚ի՛ հո՛ւն անկիզել՛ի. ըզտր:

Ի՛յսօր արարչակի՛ցն հօր և ո՛րդւոյ
հոգին՝ բըղխեալ անհիւթական ջուր
կենդանի՛ յերուսաղէմ. իմաստութե՛ և
մաքրութեան՝ մեղաց՝ ըզտէր օրհ՛ն:

Ա՛րախացի՛ր աստուածածի՛ն՝ վերօրհ-
նեալ ՚ի՛ սրովէէից. ծագելով ՚ի՛ քէն
մեզ լոյս՝ մայր եղեր վերաձգողին. անգ
և աղինք ըզքեզ մեծաճուցանեմք.

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր.
հոգւոյն սրբոյ՝ ՚ի՛ հրեշտակաց սպա՛-
սաւորեալ գաբրիէլ քեզ աւետեաց.
անգ և աղինք ըզ՛:

Տեսանեմք ըզստիկալ՛ զհրաշալի խո՛ր
հուրդ յացոնեալ ՚ի՛ հոգւոյն սրբոյ յա՛-
յեալ զբանն ան մարմնով ծընար.
անգ և աղինք ըզ՛:

Ո՛ր ՚ի՛ վերայ բըղխեալ գաւազանին
յեսսեաց հանգեար եօթն անբիւսն
շնորհօք. հոգի՛ն աստուծոյ՛ և խո՛ր.
հըրդոյ՝ հոգի՛ն հեղութեան և զօրութե՛.

հոգի՛ն իմաստութեան և գիտութե՛.
հոգի՛ն երկիւղե՛ն աստուածապաշտու՛-
թեան. անգեմք շնորհեալ և մեզ
ողորմութեան՝ մե՛ ՚ի՛ քոյց պարգեւացդ:

Ո՛ր զգուշակեալն քո ետայեալ ելից
օծեալն ՚ի՛ քէն մարմնով. անէ՛ հո՛-
գի՛ տեանն ՚ի՛ վերայ իմ. զոր ՚ի՛ տը-
նօրէնութեանն խոնարհութիւնն
թերցեալ ո՛ր վնաս ի՛ւր զբան մար-
գարէ՛ ին. աղանք մե՛:

Ո՛ր զառաքո՛ւմն առ ՚ի՛ հօրէ՛ և ՚ի՛
հոգւոյդ բանին յանխորհ. մարգա՛-
րէի՛ւքն ծանուցեր՝. զոր ՚ի՛ դիմաց
մարգացելոյն բարբառէր առ մարգ.
կո՛ւթիւնս՝ տէր տէր անաքեաց զն՛.

Ե՛ հոգի՛ նորա՛ ալմ՛:

Ի՛նդ երկնայնաց հոգեղնաց դո՛-
սուցն. հոգւոց ստեղծողին երգեմք.
փա՛հ աւարեալ է՛ գալուստ հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Ի՛նդ առաքելոց խմբիցն տյսօր զո՛-
ւարձացեալ վերագոյեմք հոգւով.
փա՛հ աւա՛:

Ի՛ստանօր վերնատունս սիրմի՛ որ
դիք նորոյ. երգեցէք ձայնիւ վերնոցն.
փա՛հ աւա՛:

Ի՛ ձայն ցնծութեան ամենայն հո՛-
գի՛ք տացուք. զմեզ նորոգողին ըզ
փառս. փա՛հ:

Կանն Զորուր Լուսն :

()Բնութիւն (կա) :

ԳՃ

ԴՐ ԵՊ ԼՆ Ե ԼՐ
 Դարութեան քրիստոս ծա-
 գեալ յաշխարհ հալա
 ծեաց ըզխաւանն անգի՞տուէ՛ . և
 յետ մահու և յարուե՛ համբարձաւ
 առ հայր յորմէ ծնագեաց՝ . ո՛ր երկրը
 պագի՛ յերկնաւորաց և յերկրաւորաց
 ընդ հօր և սուրբ հոգւոյն . վասն
 որոյ և մե՛ս՝ ք երկի՛րպագանեմք հօր
 հոգւո՛ւ և չը՛շմարտութեամբ :
 Ո՛ր փոխանա՛կ ծոցածի՛ն բանի՛ն ո՛ր
 ե՛ւ յերկինս՝ . առաքեցաւ աւետի՛քըն
 հօր ի բարձանց հոգի՛ն չը՛շմար-
 տութեան . մը՛խիթարե՛լ զորս յադա-
 մայ տրտմեցելոց և հրա՛զինե՛լ զընտ-
 րեալ դասս առաքելոցն . վասն :
 Լ՛յսց՛ր տրտմական և գիշերային
 լուծան երկունք ծնը՛նդեան նախա՛-
 մօրն . քանզի զծնեալսն մարմնով ի՛
 մահ և յապա՛կանութիւն . վերըստին
 ծնանի՛ հոգին յորդի՛ս լուսոյ՛ հօրն
 երկնաւորի . վասն :

Ո՛ր համագոյդ ես հօր և որդւոյ .
 անձառաքա՛ր բըղխումս ի՛միշտ եէն .
 ա՛յսօր բըղխեցե՛ր ջուր կենդանի՛
 յերուսա՛ղէմ . հոգի՛ն աստուծոյ
 ո՛ղորմեա՛ :

Ո՛ր ա՛րարչակից ես հօր և որդւոյ .
 ո՛րով կենդանածնեալք ի՛ ջուրս ա՛-
 րարածք . ա՛յսօր որդիս աստուծոյ
 ծնանիս ի՛ ջուրց հոգի՛ն :

Հոգի՛դ չը՛մարիտ՝ . ո՛ր զաստուա-
 ծային ըզհրամանսն քո զառա՛ծըն
 դաւթեան լէ՛ցեր . արբուցանե՛լ ըվ
 աշակերտացն զպարարտութիւն քո
 ի սբ վերնատունն . ո՛ղորմեա՛ :
 Ո՛ր առաքեցար ի՛ հօրէ կենդանարար
 վշտակ և լոյս չը՛մարիտ . արբուցանե՛լ
 ըվ նոքօք որդւոց սիռի՛սի զուղ-
 խըս փսփկութեան . ո՛ղորմեա՛ :

Ո՛ր կանտրեցեր ըզփայնից ցանկուե-
 սըրտից նոցա . որք ըսպանեալ մընա-
 յին մեծի՛ գալստեան քո ի սո՛ւրբ
 վերնատունն . ո՛ղորմեա՛ :

Ո՛ր ի թւըս թեթեւս աննիւթ սա՛-
 լառնեալ և հրացա՛յտըդ սերովբէ-
 ից՝ . վերանրատեալ տե՛սչութեամբ
 խնամե՛ս զարարածս . հոգի՛նդ արե՛-
 օրհնեալ ես յարարածոց քոց :

Ո՛ր սքանչելապոյծառ հրաշալի ձայ-
 նիւ ընդ հօր և ընդ որդւոյ մի՛շտ
 փառաբանիս . և քաղցրութեամբ հա-
 յի՛ս յարարածս . հոգի՛ն :

Լ՛յսօր ածային տեսչութիւն ի վերնա-
 տունն հընէա՛լ հոգմա՛յն հընչ
 մամբ՝ . և զառաքեալսն արբուցեա՛լ
 բաշխեցա՛ր յարարածս . հոգի՛ն :

Ո՛ր տիրականս առ ի բէն կարգեալ
 տընտես բընո՛ւէ մերոյ՝ . իմաստուե՛

Ը՛ղ պարտին եթո՛ղ քոյոց պարտապա-
նաց. Թո՛ղ և Ը՛ղ մեր Ը՛ղ յանցանս ո՛-
ղորմութեամբ Ը՛ղ քո քրիստոս:

Ո՛ր զպատմութեանն մուսշին՝ զո՛ր զգե-
ցուցեր օծմամբ հոգւոյն. մերկացաք
մե՛ղ զք ըստ նախահօրնն պատրանաց.
զգեցո՛ւ Ը՛ղ նոյն վերջստին ողորմ:՝
Հաստուածային և կայծակունան՝ ի
սրովեհեցն անհրպելին. անմաքրապէս
մե՛ր ձեցաք գո՛ղ պարտապան քո՛ւմ
խորհրդոցն. շնորհեա՛ւ Ը՛ղ նոյն մաք-
բութի՛ն Թո՛ղութի մեղաց մերոց:

Ո՛ր վառեցա՛ր ի՛նչ յարիւնցն և ո՛չ կի-
զար Ը՛ստ մորենւոյն. այլ ետմէր զհա-
ցըն կենաց կեբակուր բանաւորաց.
բարեխօսեա՛ւ առ քրիստոս ջնջել Ը՛ղ
գէ՛ղ մեղաց մերոց:

Ը՛ղ հայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ
հը՛րեշտա՛մ կս. ո՛ր միայն է՛ Թագաւոր
փառաց:

Օ՛րդի՛ն միածին գոհութեա՛ն բարեբա-
նեցէ՛ք. որ Եօ՛կն և փրկեաց ըզմեզ:

Օ՛ր ինքեմբին՝ չսք՝ զհոգին ամե-
նայն շունչ բարեբանեցէ՛ք. ո՞ր լու-
սաւորեացն Ը՛ղ մեզ:

Հոգի՛ն իմ յամենայն ժամ զգե՛ղ փա-
ռաւորէ՛ տէր. վասն զի լոյս են հը-
րամուրք քո՛ ի վերայ երկրի:

Հոգի՛ն քո սուրբ և բարի. զէն ինչ
քրիստոս եղիցի յամենայն ժամ ընդ
դէմ Թը՛շտունցն հակառակողին:

Հոգւոյն սրբոյ հովնաւորեալ զգե՛ւ

ածածին. մարմնացել հօր հաճութե-
զօրդին մի՛ ածին մեզ ի՛նչ փրկութի:

Եւ յօր գաբրիէլ ցնծութեամբ եր-
գեաց սրբո՛յ կուսին՝ անետիս բերկ-
րեաց անեղով. որ ծնաւ Ը՛ղ փրկիչ
անձանց մերոց:

Եւ բաւելին երկրի և երկրի՛ն ի՛ կու-
սական յարգանդէ՛ մեզ կեանք յայտնե-
ցաւ. ասորի՛ն Լաժ պցելու մարդկան:

Հառա՛ջընթաց փայլման լուսատես
աստեղն. մեզ ո՛ւցըն հեռեւելով նըշա-
նի՛ւ ի՛նչ ծնոսի՛ն և զածորդւոյն:

Եւ ինքն զբնական բանին հօր բը՛նա-
կարան. տաճար և առաքատ տեղի-
անտեմնել ընտոյն. զգե՛ղ ըմբացու-
ցանեմբ՝ արժանապէս երգով աստ-
ուածամայր և կոյս:

Հորմէ կենդանաստեղծեալք յանդէն
հաստեցան ամենայն Եօ՛ղ կանքո. ան-
սերմապէս տղայացաւ յորմէմայնի՛ն
բո՛ւմ. և ծընաւ առ ի՛նչ քէն մարմ-
նացեալ ալ՛ ծըն ըբօ՛ւրեց. զգե՛ղ Ը՛:

Հորմէ զարհուրեալ դողային դաւա-
վերին զը՛ւանթնոցն տղայապէս առ-
նկալեալ բարձե՛ր ի՛նչ գիրկս. և ար-
բունցե՛ր որպէս մայր ըստացողն Ը՛ղ
քեզ ըզ կուսական քո՛ սք Ը՛ղ կաթին ըզ:

Եւ խաչանիշ փայտէն դը՛ղըրդեցան
դը՛ ժողո՛ք. զօրութեամբ սո՛ւրբ հոգ-
ւոյն նորոգե՛ցաւ երկրի. մով աս որ

խափանեաց Ը՛ղ մահ:

ԽԼ՝

ՀԻԵ

Հրեշտակն աւետիք կուսին միմեկին
մեւ. ամ է խնդրանէ բանն որ յառնի
բան զյաւիտեանս որդին. ամ է թա
ղաւորն որ իսմ:

Հարեան՝ յաւիտեանս երդողի. վե
մբ պատուեցան երկիր շարժեցան
սասանեցան դժոխք. ամ է կենդանին
յաւիտեանց քրիստոս:

Փառք հօր և Վ. յԺմ և յԺն:
Որ փառակից ես հօր և որդւոյ. և
քննես ըզխոյ յս մատուցոյ. ամ յսօր
խորապէս իմաստից զյիմարս աշխար
հի արած ընր. հոգի՝ անշղթա ընկան:

Մը անքննինգ ես յեւթեմ համա
գոյ երդողութի. երեքսրբեան մի
տերութի միմի ընտրեալս անտրեւիւն.
Ըզ քեզ բարեբանս մի յմտըւած
հանցըն մերոյ:

Որ ես պատճառ որդւոյ ծնըն
դեանմբ հայր յառնի քան զյաւի
տեանս. յորմէ հոգիդ ճառագայթեալ
անորիշ բաժանամմբ. ըզ քեզ:

Որ ես կիցիդ ես հօր յորդի ըստ ի
լուսոյ ծագումն անձառն. անեղակից
սուրբ հոգի՝ հօր և որդւոյ հա
ւասար. ըզ քեզ բն:

Է ըզ քեզ օրհնեցէք բարձր արարէք
զըզ շնորհալի ի՞ հօրէ:

Վ. յսօր անեանս հոգիք բանաւ յայ
մբ զհոգին ճշմարտութե՝ որ բոցատի որ
ըզուզք անեղագոյն սատարի հոգմ
հրեանմբ իջեալ ի՞ յե՞րկնից:

Օրհնեցէք ի՞ ձայն գոհալի բարձր և
բարեք ըզ քեզ յաւիտեանս:

Վ. յսօր քահանայք եկեղեցւոյ. մե
զհոգին կենդանարար որ բաշխէ և
առապէս զբազմապատիկ պարգևս
յեկեղեցիս արդա՞ ընց. զօրհնեցէք
հոգւոր երգով բարձր արա՛:

Ըզ քեզ անձմեծին անբեր-ստը՛ս
պա՛ռ ընտոյն՝ որ լուսնւորէ զհաւա
տացեալս. միաբանական ձայնիւ երգով
մե՛ծացունցնեմք:

Գ. լու պարծանք կուսութե՛ մարդ
կան. դձև ուրախութի՛ հրեշտա
կաց. դձև բարձր անձմեծին. վասն
որոյ ըզ քեզ անձմեծին մեծացա՛:
Դ. լու ճշմարտ արեւե՛լք արեգակնն
անդամբուն. յորմէ՛ ծագեանց՝ փրկուի
տիեզերաց. միաբանա՛:

Վ. շէր կենաց բաշխող շնորհաց
հոգիդ իջեալ ի՞ բարձանց. զանա
պական պարգևս բա՛ն բաժանեցի՛ր
յառաքեալն:

Որ ի՞ վերայ ջնւրցն գործ ատեգ
ծանկիր զարարածս. իջեալ ի՞ ջնւրս
աւազանի՞ն ծնանիս որդիս այ՛:

Որ զմրգարեալ նորոգես միշտ ըզ քեզ
բո զեկեղեցի. պէտքս շնորհաց բոց
պարգևս՝ փայլին մանկուսիք սոբա՛:

Տ. յոգիք հրեղինացն՝ այսօր անտե՛ ըզ
մեզ ըզ քեզ ընտա՛ հոգւոյն այ՛:

Տեանեօրն յառաջ նշանակի՛ր զպա
տարձղե՛ն վստակ իմաստից ի՞ մեզ
իսկ. հեղ

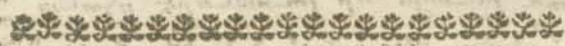

հեղեմէլ ՚ի հաււոյն :

Ո՛հաւր՛ն հաւատոյ զմայեմէլ անմահա-
կան բաժակաւ և այսօր բաշխէ՛ր ծա-
րաւայ :

Վեհոյցս այս գնացիւք ցրնծայ քա-
ղաքն ալ սինն մայր եկեղեցի :

Ո՛հաւր՛ն և մեք երբեմն և մի անու-
թեանն՝ երգեմք ըզփառա՛յն բարձուան :

Կանոն Հինգերորդ Լուսին :

(Որհու-Թիւն (կր) :

Մ՛ն Բ՛ն Ս և Բ՛ն Օ՛ն
նաբար բղղաւ. ՚ի՛ հօրե՛
զհողին ճըւնարիւս . ո՛ր
հընմամբ ձայնի էջ ՚ի վերնատունն
այսօր նը՛ման անասիկ հողմոյ՝ զոր
փառաւորեմք հօգե՛ւոր երգով :

Օ համագոյակի՛ցըն հօր և որդւոյ
զբաշխ՛ղըն շնորհաց . ո՛ր ՚ի հրեղէն
լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրուե-
լեզուաց շնորհեաց ալ անպեղցն՝
զոր փառաւ :

Օ անգիւրն իմաստուէ ըզկատարեալն
անձնաւորութ՛ն ո՛ր խօսեցաւ յօրէնս և
՚ի մարգարէս և յաւետարանս՝ զոր փա-
ր՛ստօր զլ՛նծան դանք առաքելոցն
զալլատեալմք հոգւոյն ալ . զորս մըխի-
թարեաց փոխանակ բանին մարմնացելոյ
եղեմէլ ընդ նոսա՝ փառւո՛ւս տացուք նը
մա սրբաւսաց ձայնի :

Լ՛ստօր բղղաւեաց ջո՛ւր կենդանի
յե՛րուսաղէմ . յորմէ ըզդան գիւրբ
անասիւք և ընթացեալք արբուցին ախ-
եղերաց զբառալը՛տակ աղբիւրն ե-
գեմայ . փառ :

( ) ըհնեմք ըզբեզ անըսկիզբն հայր
որդւոյդ միածնի . զոր առաքելքեր ՚ի
դարձումն մա՛րտեալ ոչխարին . դանք
նա՛ւ և զմեզ ՚ի մեղաց որդւոյ . քո
շարարանօք :

Վա՛ղեմք ըզբեզ բան և լոյս ո՛ր զախ-
րական քո պատկեր . ըւստի՛ ճրագի-
քո գրոյեմէլ վերականգնեցիք . կանգ-
նեա՛ւ զանկեալքս մեղօք քոյնն սբ-
շարարանօք :

Բարեբանեմք զփառակիցըդ հօր զհօ-
գիդ ճշմարիտ . ո՛ր նորոգեցեր ըզ
հնացեալս մեղօք հընոյն աղամայ .
նորոգեա՛ւ և զմեզ ՚ի մեղաց նորո-
գաւթեամք քո շնորհաց :

Ուրեմանցիք բարձրթոյն հովնացեալ
զօրութեանք և բնակարան սուրբ հո-
գոյն . որով ծնար զբանն անբա-
րե՛ւ խօսեա վարն մեր աստուածա-
ծին մայրիմ :

Օ անըսկիզբն աստուած զհայն ու-
մեռակաւ բարեբանեցե՛ք ընդ զբա-
թունս երկնից :

Օ առ ՚ի հօրէ ծընեմէլ զորդին միւս
ծին . բարեբանեցե՛ք հրեշտակային
ձայնի :

Եւ զտրոգօղ սուրբ զհողին ձայնի-
ցըն

ցընծութեամբ, բարեբանեցէ՛ք անը-
ռելի ճայնի՛ւն:

Անրակի՛ զքն անձ և թագաւոր՝ երկնա-
ւոր բարեբանեալ ՚ի՛ զօրաց անմահից
երկնաւորաց. ը՛ղբեղ օրհնեմըք հայր
անրակի՛ զքն:

Խոնարհեցա՛ր ՚ի բարձանց վասն մերոյ
փրկութեան. արձակի՛չ կանկեղց և՛
բժիշկ հոգւոց մերոց. ը՛ղբեղ դո-
վեմք որդի՛դ միածին:

Ո՛ր էակիցդ էս ընդ հօր և փառակից
միածնիդ. բաշխող պարգեաց և՛ տը-
ւող տրամութեան, ը՛ղբեղ բարե-
բանեմըք սուրբ հոգի՛դ ճշմարիտ:

Ո՛ր ըզհօւր անձութեա՛ւ քո քո՛ բոր-
բոքեցեր ընդ տիեզերս ամենայն.
բոցակիղեալ ըզբճնութիւն թը՛շ-
նամոյն:

՚ի յայգւոյն անմահութեան՝ եղեմայ
ճաշակեցին դառք անպքելո՛ց զբա-
ժակ կենաց քոց ի՛ր և մեզ արքայի՛ն:

Օտաճար անպակա՛ն բանին հօր՝
բարեբանէն դառք հոգեղինայն՝ ցն. գո-
վեմք և մեք ճայնակցելով երկնայնոցն:

Աստուածատունկ խնկաբեր ծառ
յանուշահոտ բուրաստանէն. ո՛ր ՚ի
զնա՛յցս հազւոյն վըտակաց տընկե-
ցար. և զանմահութեան պրտուղն ՚ի՛
ժամու ետու՛ր մեզ. վասն որոյ ամենե-
բեան ը՛ղբեղ մինչո մեծացո՛ւցանեմք:

Օ անպակա՛ն բողբոջն յաստուածա-
մին դրախտէն յորովայն քո՛ տընկեալ.

բը՛ղիւնցե՛լ յարմատոյն յեսեայ
ծաղիկ. վայելուչ կո՛ւսական ծընըն-
դեամբ. վասն որոյ՝:

Յարգւոյն լուսոյ ծագումն ՚ի բեղ
վառեաց ըզճրագ մարմնոյն ը՛յս աշ-
խարհի. որով գտեա՛ւ զպատկերն
իւրական, զո՛ր վերջատին նորոգեաց
յանաջի՛ն կերպարանն. վասն որոյ բա-
րեխօսեա՛ն նորոգել զմեզ ՚ի հաւթե-
նէ մեղաց:

Ան կենաց տընկեալ յագին՝ սբ
կոյս. որ ը՛զհայրածինն բը՛ղիւնցեր
զծաղիկ. և ետո՛ւր ՚ի ժամու զոր-
դին պը՛տուղ մարդկան. զորոյ զմար-
մինն ճաշակեալ անմահացոք յուսով
վասն որոյ օրհնաբանեմք ը՛ղբեղ յա-
ւուր քո՛ ծննդեան:

Բանաւոր երկեր տիրուհի՛ և անդառ-
տան մաքուր ՚ի փշոց մեղաց. ո՛ր ըզ
քո՛ յան երկնային առանց սերման
ծընար. որով զկենեցն ետուր ըզհայ
սովեալ բնութեանն. վասն:

Վնայ թեթև յերկրային ցանկութեց
սուրբ կոյս. և վառարան աստուածա-
մին բոցոյն. ո՛ր ը՛զցօ՛ւղն հայրա-
բուղե անձրեեցեր ՚ի բանական եր-
կիր. որով բնութեանս բուսան արդա-
րութեան սուրբ բոցաք. վասն որոյ:

Ետաըն վնամո՛ւն աղբիւր յորդա-
ռան. բարունակ ծաղկեալ այգի՛ վա-
յելուչ օրովեք հոգեղէն. բաբունոյ բա-
նին սուն անօրէնութեան տաղաւոր
հոգ

հոգւոյն . առ ծրնեալն ի՛նքնն միշտ
բարեխօսեալ անդամդար հայցանմբ .
խորհել զթողութի՛ն մեր նը՛նջեցելոցն .
ճանկն ի թեան դրսխտին քանցող քա-
նալի . բրիտառի բարձող նըմանող երկ-
նից . սափո՛ք ոսկեղէն լի՛ մանանայիւ .
գաւազան ծաղկեայ յարմատոյն յես-
սեայ . տաճար լուսոյ մայր . առ՛ :
Յօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զը-
ւարթնոյն . նիւթեղէն սրովէ՛ գեղ
մերգարտախայլ հիմն եկեղեցւոյ . մա-
բուր աղաւնի՛ անայ հովանաւոր սուրբ
կոյս մաքիամ . առ՛ :

Աստուածածին խորան լուսոյ ան-
կայրափակ արիւնյն կենաց . որ եղե՛ր
արեւելք արեգականն արդարութեան .
և նը՛տուելոցս ի՛ խաւարի լոյս ծագե-
ցեր . վանս որոյ յամենեքեան ը՛ղքեղ
միշտ մեծացուցանելի :

Կնապական տաճար ի՛ մօրենի անկի-
ղելի . որ զանչե՛ր չհօւր աստուա-
ծութեանն ի՛ քեզ տարեալ կրեցեր .
որով բնութեանս կիւլեալ շեշաւ կրից
բոց . վանս որոյ :

Կենդանի տապանակ կապիւրանաց նո-
րոյ ուխտին . որով ե՛ր լք յերկիր
աւետեաց հորդեալ հոգւով ի՛ քեզ
տապաւորեալ բանին . վանս որոյ :

Փառք հօր և : Ե. յիմ և միշտ :
Ե. յիմ յօղով ի՛ մանաւան յամ-
արոյ հոգւոյն զուարթանցն բոցս-
եկեղեցւոյ . պարտապան զանշոր ար-

դարութե՛ և գեղեցկացան թնայանոր
մաքո՛ւր կուտութե՛ . փառքս տացուք
նըմա սրբաւոաց ճայնիւ :

Լնեղանելից անձ և եղեղաց անկ .
որ առաքեցեր յաշխարհ զանեղակնց
քո՛ հոգի՛դ . ի՛ փառւոյ միածնի՛ ժրդ-
ւոյ քո . ճրհեալ ես մի՛ր արձ հար-
ցըն մերոց :

Նազաւմ ի՛ հօրէ՛ անձան ծրնն
գեա՛մբ որ եա՛ւր միսթարիչ առաքե-
լոյ քոյ սրբո՛ց զհոգիդ . քո տիրա՛-
կեց գործ . ճրհ՛ :

Հոգի՛դ այ անեղ ետել՛ կատարեալ
անձաւձ բուլէ և կատարող բոլորե՛ց .
ընդ հօր և ընդ որդւոյ միաւորեալ
բնութեամբ . ճրհ՛ :

Ի՛շ ար՛ Ե. մեռնոյն հոգի՛ք զհոգին
այք գովեցէք . զեակի՛ցըն հօր և
որդւոյ երեքսրբեան ճայնիւ :

Ի՛շ հուրն երկնային զարկեալ բանին
յերկիր բանաւոր . որ մըկըրտեայ
այսօր զառաքեալն ի՛նքն վերնատան .
թմենայն հո՛ :

Օէլօղն ի՛ հօրէ՛ զառա՛ տաբուղն
աղբիւրն իմաստի՛ց . որ խօսեցան ը՛ղ
հին և զնոր օրէնս այ՛ . թմենայն :

Ա՛ւրմա լեր մայր լուսոյ մարկամ .
երկիր բանաւոր արեգակնն օթմա՛-
րան . լեր բարեխօս վանս անձանց
մերոց :

Խընդամ տաճար բանի՛ն և աստուծոյ .
բար

բարձու առ լուսնութեան նախաձորն

էւայն. լէր բա :

Հընձան խմնալի արեւելք. քանդի
քե՛ծա՛գեանց մեղ չոյս երեսնաց քա՛. լէր :

Ի ջեր տըր ողորմութե քո յաշտարհ.
և լ՛զմեռեալ բընուէ՛ս ի կեանս վե
րախնիսցեր :

Ի լէր տըր առ հայր փառօք ի՛ յեր
կնս. և մըխիթարի՛լ առաքելոցն ա
ռաքեցեր սուրբ զհոգիդ :

Բացեր տըր այսօր ըզգանձդ երկնս
յին. և բաշխեցեր առատապէս պար
գէս աղքատ բնուէ՛ս :

Ի՛յսօր աղբիւր գիտութե՛ բը՛ղխեալ
ի սբ՛ վերնատանն . յորմէ՛ ըզան
տեկեղք գնացի՛ւք գետոցն ոռոգմանք :

Ի՛յսօր իջեալ ի՛ յերկիր հօր՛ մէ
տիցն ի բարձրաց. տալ մէտոխ ա
գանայ դառնալ յեղեմ՛ վերըստի՛ն :

Ի՛յսօր խընդայ նոր սիրն՛ ժողւո՛վք
խորմիք զոր ծընաւ. օծմամբ հոգ
ւոյն նոյն գեալ յորդիս լուսոյ և
տուընջեա՛ն :

Ի՛յսօր ի՛ ձայն գոհութե՛ զհոգի՛ն
ընդ հօր և որդւոյ. հոգիք մ՛մ օրհ
նեցէք զերեքսրբեանն երգելով :

Ի՛յսօր ցնծամբ երկրաւորքս՛ ընդ
գալըստեան երկնայնոցն. և՛ սրբելով
ընդ հրեշտակս երգեմք ըզփառս ի՛
բարձուս :

*****

Աննն Սէշերուր Լեւոն

(Որհնութիւն (կգ) :

Տ Ս Լ Ն Լ Բ Լ Վ Բ

բաժնի հեղեմի՛ւ յերկ

նից սբ՛ հոգի՛. զոր առ

բին ի՛ վերնատանն դա՛մ՛ դք սբ՛ մ
ռաքելոցն. օրհնեալ ես սբ՛ բ՛ հոգի՛դ
ճը՛լմարիտ :

Լ՛առատապէս ծաւալեալ ի՛ մե՛խ
հաւրը՛ն կե՛նդան նի՛. քանդի աղբեալք
առաքելոցն՛ և աղբուցի՛ն տիեզե
լաց՛. օրհնեալ :

Լ՛յսօր մեծապէս ցընծան եկեղեցիք
հե՛թանհասց. ըզմայլեալք ուրխութե
ի՛ բե՛ն կենդանա՛րար բաժնի. օրհ :

Լ՛նը սկիզբն առարւած սուրբ հո
գի՛. զմարդաբե՛ռութեանց նախագիւ
շնկունքն արուստիցիւնալ լուսաւոր
դեցեր . առատապէ՛ս հեղեալ յա
ռաքեալսն :

Լ՛նժամանակ որդի՛ մի՛ածին. ըզ
խոստացեալ պարգևս մէտեացն ի
վերնատանն մաւրտեալ լըցեր. մ
առատապէս :

Լ՛աղբելոյ մղա՛նուց ի՛ ջանելով մե
ծաճայն հընչմամբ ի՛ բարձա՛ծաց. ի՛
նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազի
նեանց անկիղելի՛ զաշակե՛րբառն. մէ՛լ
գեա նը՛ստի՛ն ի՛ սբ վերնատանն :

Ի՛նչիւթական անշունչի մնքններն ի՛ր
քննէ՛ ըզխորս անտուժո՛ց, զոր առեմ
ի՛ հօրէ պստմէ զահաւո՛ր և ըզմիւ
սանգամ՝ գալլո՛ւ Ի՛ւստն. զո՛ր քարո՛ւ
զէջի՛ն համագոյ՛սկանս։

( ) Ի՛հնութի՛ն Ի՛ բարձունս և՛ լողին Ի՛
հօրէ հոգւոյն սք՛ց. ո՛րով առաքեալ
քնն անբեցան անմահական բաժա
կա՛ւ Ի՛ւն. և՛ հրաւրեցին զերկիրս
Ի՛ յերկի՛նս։

Ի՛նչք՛ն յի՛նքեան՝ Ի՛նչ միշտ ընդ որը՛ս
դասեցաւ՝ աներևոյթ անժամանակ,
անայլայլելի՛ անփոփոխելի՛ Ի՛, և
միշտ օրհնեալ է Ի՛ յաւիտեան։

Ի՛ւսանց որքանութե՛ն անանց որպի
սութե՛ն. անանց տեսութե՛ն անշո՛շա
փելի՛ Ի՛, և միշտ։

Տէ՛ր առաքիչ ո՛րոշիչ՝ ասածն առնէ
ինքն ինքեան՝. առաջնորդէ՛ զօրացմ
ցանէ՛ որպէս և կամի՛ բաժանէ ըզ
շո՛ւ Ի՛րհն. և միշտ։

Համբարձաւ տէ՛րն մե՛ր յերկինս՝.
ասելով աշակերտա՛ցն. նըստարով Ի՛
քաղաքիդ երուսաղէ՛ Ի՛մ. մինչև ըզ
գե՛նսւցմէ՛ զօրով Ի՛ բարձանց։

Սխաբանեալ սո՛ւրբ անաքեալքն մի
ախմբէ և միակրօ՛ն. միաբան նրասե
ին Ի՛ սուրբ վերնատա՛ւ Ի՛նն. և ակն
նշնէին զալըստեան սո՛ւրբ հոգւոյն
Յանկարծակի՛ եհան Ի՛ նմանութիւն
ըւսոյ փայլման, և եկեալ բնակե

ցաւ՝ Ի՛ սուրբ առաքեա՛ւ Ի՛ւն. մինչև ո
նը ստէին Ի՛ սուրբ վե՛րնատանն։

Ի՛նչ երկնայնոց հոգեղնաց դասու
ցն. հոգւոց ստեղծողին երգե՛մք
փա՛րհ առաքեալէ՛ գալուստ հոգւոյն
սք՛ց։

Ի՛նչ առաքելոց խմբին այսօր զու
արձացեալ վերագողեմք հոգւով՝.
փա՛րհ առա՛ւ։

Ի՛ ստանճօր վերնատուն սիրմնի որդեք
նորոյ. երգեցէք ձայնիւ վերնոցն՝.
փա՛րհ առա՛ւ։

Ի՛ ձայն ցնծութե՛ն աննայն հոգե՛ք տա
ցուք. զմեզ նորոգողին ըզփառս՝ փա՛ւ։

Ի՛նչ Ի՛ ըւսոյ Ի՛ հօրէ առաքեցար և
մարմնացար Ի՛ սք՛ կուսէն. զի վերըստին
նորոգեացես զանականեալն աղամ։

Ի՛նչ անձ Ի՛ յերկրի՛ երեսցար և
ընդ մարդկան շրջեցար. և փրկեցի՛ր
ըզտիեղերս յանիծիցն աղամն։

Ի՛նչ Ի՛ յերկնից վե՛կայեալ հօր քո՛
ձայն. ասէ դա՛ է իմ որդի. և՛ սք հո
գին ըզքեզ յայտնեաց աղանակերպ
երևմամբ։

Հայր անըսկի՛ զէն արարի՛չ յաւիտե
նից՝. առ քեզ կարդամք և պաղատմք
հանգով՝ զնրջեցեալուն մեր Ի՛ սուրբ
անուանդ. քո։

Ո՛րդիդ միածին էակից հօր և հո՛
գւոյ. Ի՛ միւսանգամ քո գալուստեանն՝
հանգով՝ զնրջե՛ն։

Հոգիդ ճշմարիտ փառակից հօր և
որդւոյ՝ աղաչանք աստուածածնին
հանգով՝

Անբակի զբն անհասանելի բնութի
և հանգուցեալ ի հրեղէն կապ՝ վա
սըն որոյ գովելով ասեմք՝ օրհնեալ ես
հայր անբակի զբն աստուած՝

Անդարտատեսիլ և ծիրանազգեաց
հրաշափառագոյն կոյս՝ զէր առեալ որ
դւոյ վերափոխեալ դասեաց յանպա
տուալ ի կեանս, վա որոյ գովելով ա
սեմք, օրհնեալ ես որդիդ միածին անձ՝

Անհասանելի հոգւոյն զօրութի որով
փորեալ համատարած լոյսն ըզկուսա
կան անձամբն, վերափոխելով յան
պատմելի և յանհասանելի և յանանց
ընթան, զան որոյ բարեբանելով ասեմք,
օրհնեալ ես հոգիդ ճշմարիտ անձ՝

Աստուորեալ երեսայէմ զարդա
րեա զանուրս քո՝ քանզի մերձեցու
առքեզ փեսայն երկնաւոր, փրկութի
քեզ շնորհելով պըսակեալսց պատշէլի
փառքն իւրովս՝

Այսօր ծագեաց քեզ դըշնոյ դուս
տը՝ սիւնի, մորարութե՝ արեգա
կն քո և սիւնեցան ըզբն շնորհք
նք հոգւոյն մեծապէս պարգեօք՝

Այսօր ցընծայ սուրբ սին մայր ե
կեղեցի, փայլեցո՛ղ զմանկուսն քո որ
պէս զարեգակն, զի անձա՛ն իսն
դութեամբ լըջւոյ ըզքեզ քրիստոս

Թագաւորն

Փառք հօր և՝ Այսօր և միշտ
Ամենակալ հայր երկնաւոր, զանբա
ժանելի լուսոյդ ըզծագումն հոյ՛
ղենացիս շնորհքեցի, առատապէ՛ս
հեղեալ յանուրեալնս՝

Անձառելի բըղխումն ի հօրե
հոգիդ ճշմարիտ, այսօր ի վերնատա
նն խորհրդոյ խնարհեալ հանգեար
յանուրեալն, ա՛լ ըծ հարցն մերոց՝
Անքննելի խորոց, աստուծոյ քննող
ընդ հօր միաւոր, այսօր ի հրեղէն
թեմցն խնարհեալ հանգեար յա
նուրեալն, անձ՝

Անբաւառ աղբիւր լուսոյ սուրբ հո
գի, այսօր ի հրեղէն թեմաւ բաժա
նեալ հանգեար յանձն՝

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք
զհոգին ճշմարիտ

Ա՛յ անձառ խնարհութե՛ք հանգեա
յանուրեալն, պանծալի արեւիափայ
պրանկ եղեալ ի նոսա, բարձր արա՛ն

Ա՛յ զանձառելի խորհուրդ, երրոր
դուե՛լն յայտնեաց նոցա, իմաստու
աղբիւր կենդանի բըղխել ի նստաբա՛ն

Ա՛յ խորանիւր արեգականն արդա
րութեան նոր օրհնութիւնս տացուք
և անդադան բարեբանեցուք՝

Ա՛յ տաճարիդ անձառ լուսին որ ի
հօրե՛ն նոր երգս երգեսցուք, և ան
դադան

Օնոր խառնարանն է հրաշալի նոր
խառնարանն բանին և մարմնոյն. հողե-
բոր երգով բարեբանեացուք:

Ար ի հայրական իսկութենէն յառաջ
բղղեալ աղբիւր լուսոյ. և ճառա-
գայնարձակ լուսովդ զուարճացու-
ցեալ լըցեր զառաքեալն. աղպանօք
սոցա մղովեալ:

Ար զեութիւն քո՝ հրեղինացն հիաց-
մամբ ցոյցեր. նոյն ինքն իմանալի առ-
տուածային լուսովդ զուարճացու-
ցեալ լըցեր զառաքեալն. աղա՛:

Ար զաշխարհամած խառնոյն թնկիւ
բանն ի լոյս փոխեցեր. մյսօր հրաշալի
թեւային լուսովդ զուարճու՛:

Ար հրաբուրդք ծաւալմամբ յառաջ
խաղացեալ հոգիդ ճշմարիտ. և հրա-
ծուրմն անային լուսովդ զուարճա-
ցուցեալ լըցեր զառաքեալն. աղա՛:

Ար ի հրացայտ սավառնաթեւիցդ վե-
րանըստիս. մյսօր ի գմարս հողեղե-
նաց անպատմելի սիրով հեղեալ ի
յերկնից. օրհնեալ ես սբ հոգի թրճ:

Ար ի հրեղեն լեզւացն եռահիւսանկ
սըրբաբանիս. մյսօր ի շրջեմունս
հողեղենացն հրածորան հեղեալ ի
յերկնից. օրհ՛:

Ար հրակերպիցն արեւիմասլ բոցով
միշտ երեւիս. մյսօր հողեղենացն
հրաճաշակ բաժանկ հեղեալ ի յերկ-
նից. օրհնեալ ես:

Եւան Աօրհեւոյր Բարսե
(Օրհնութիւն (կղ.) :

Ն Ե Ր Ը Ե Ը Ր Ժ
աղբիւրն անհատահոսող վե-
տակ. կենդանարան սբ հողի
օրհնեալ եր լոյս ճշմարիտ:

Եւսօրիբ վերնատունն եկեալ ա՛ծ
ճշմարիտ. հրաշալարդեանց զառաքեալն
ի լոյս փառաց քոց հողի՛:

Շքնուողական խորհուրդ մշակեցում
ցն լըցեալ. փաղատելով երգելին
օրհնեալ ես լոյս գերազանց:

Ի՛ համբառնալ բանին յերկնս և ի
նրսով ընդ աջմէ հօր. զուարճացեալ
առաքելցն երկր՝ արագելին. օրհնելով
բ՛զհայր զառաքող բանին:

Համահաւաքեալ գունդք սբցն ի
վերնատունն խորհրդոյ. համբարձմամբ
անց սպասելին հողւոյն. օրհնե՛:

Պողթ հրեղինացն այսօր տօնեն ընդ
մեզ ըզգալուստ հողւոյն ա՛յ:
Տեաննօրն յառաջ նրանակէր զառա-
տաբուղն վրասկ իմաստից ի մեզ հե-
ղեալ ի հողւոյն:

Ա Բմըն հաւատոյ զմայեալ ընմահական
բաժակաւն այսօր բաշխէր ծաւառեանց:
Կեանքս այս գեացիւք ցընծայ քա-
ղաքն այ սիրն մայր եկեղեցի՛:

Ա յմիտոյ և մեք երբեակ և մի անուան
երգելիք ըզգալուստ ի բարձունս:
ԽԻ ԼՂ

Դեբօ՛ր կենաց բաշխող շնորհաց հոգի՛դ իջեալ ՚ի բարձանց՝ զանապական պարգևէրս բաժնեցե՛ր յառաքեալն :

Ա՛ր ՚ի վերայ ջնւրցն գոլմ վտեղ ծանկիր զարարածս . իջեալ ՚ի ջնւրս աւազանի՞ն ծնանի՛ս որդի՛ս ան :

Ա՛ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր . քո զեկեղեցի՛ս պէ՛տէս խորհաց . քոց պարգևօ՞ք փայլն մանկուհւրք սորա :

Ի՛ջեր յերկնից մածի՛ն անմեկնելի ՚ի հօրէ . հովանացեալ նք հոգւո՞յն բանդ . մարմնացար ՚ի կուսէն :

Ի՛կիր ՚ի չարչարանս չարճարանացն ըծիչ . ձեռք՝ որ զերկինս արարի՞նս առ ըծեցե՛ր ՚ի խաչէն :

Համբերեցեր վասը՛ն մերոյ փրկութեան՝ . ըզմեռանիլ յանձն առե՛ր կենդանութիւն մեռելոց :

( ) Երհնեմբ ըզբեզ անեղ յանրկիզքն հայր՝ . անհասանելի և փառաւորեալ յանմարմնոց զնուորո՞ւթեանց :

Ղաւթեմբ ըզբեզ որդի՛ հօր՝ արարեալ կնից բանդ . հորոգօղ և կեանք մզի մարդկան՝ . Թագաւոր յախտեանից :

Օ՛րբզ բարեբանէն ամ ազնիւք . մշտոր՛նջենաբաւղն անըսպար աղբիւր սո՛ւրբ հոգիդ ճշմարտուե՛ :

Ա՛յ անութի երրորդութի՛ն անբաժանելի՛ . որ ՚ի հրէշտակաց անդադար օրհնաբանի՛ս :

Ինմարմնոց զնուարժութի՛ք փառա՛

բանեն ըզբեզ ի՛շխան հայր անձ : ջորեքիերպեան կենդանիքն վայելուէ՛ն աղանձկեն առբեզ իշխանս :

Կնից որդի՛ և բանդ անարամ : Իշխանութի՛ք անթո՛ւնց գովեն ըզբեզ . ամենասուրբ հոգի՛ և բոլորց անարամ :

Հայր անրկիզբն բարեխնամ մարդասէր . ի՛ր ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնաց . յի՛շեմ զերնջեցեալուն մեր՝ և հանգո ըդ նք ըսքո :

Ա՛րդիդ միածին՝ որ զըթածդ ես անամենասէ՛ն . և խաչի՛ւ և արեամբ զնեցե՛ր ըզբեզ ժողովարդս . յիշեմ զգինս՝ անբան քո նոր . և հանգո ըդ : Հոգի՛դ ճշմարեա՛ն ի՛ր աղբիւրդ ես անըսպարելի՛ . և ըցուցի՛չ անմեռնի բարութեց՝ . յիշեմ զերնջեցեալուն մեր՝ և հանգո :

Ա՛ր անտե՛մ և անքնին քառակերպեցն վեհագոյն . ՚ի փրկել ըզմեզ եկեալ անմահից Թագաւորն ծրհնութիւն անաքողէ՛ն :

Առաքի՛ հրէշտակապեան վառ սերով բէն հոգեղեն՝ . ասէ՛ տէրն և մրաւոյն անաքեալ ՚ի հօրէ՛ մարմնանայ ՚ի բէն փրկիօղն :

Ա՛րկըրտի՛ ՚ի յորդանան՝ վեկայելով հօր և հօգւոյ՝ . ո՛վաննամ ՚ի բարձունս երգէին մանկուհւքն օրհնութի՛ն որդւոց դաւթի՛ :

Ի շնորհակալ ի հօրէ և լ' յս փա-
ռայ ընդ նրմա՝ ձա՞յնք հրեցելո՞ւն՝
սանդ սրամն աք անդնդոց :

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին
գլխորին . սրամէ ը ցնծութեա՞ն հա-
ւատացեալ արքային :

Եկայք շնենցո՞ւք սք ըզխորանին
լուսոյ . քանզի ի տմա՞ ծագեաց Սեղ
լոյս ի հնչատան աշխարհէ :

Փառք հօր և : Լ' յժմ և միշտ :
Հասկարծտհաս հըղմամբ հեղեալ
կենդանարար աղբիւր լուսոյ . անմահա
կան կենաց լուսով զարդարեալ . որք
օրհնէին ըզհայր զստա՞քող հոգւոյն :

Լ' անդանելի հոգիդ սք ո՞ր ես
ընդ հօր փառակից՝ և եակից գո՞ւով
ծնցածին բանին . անհասանելիդ մս
աբւած հարցըն մերց :

Ո՞ր ի քառակերպեան աթոռըդ բա՞ղ
մեալ հանգչես . և սրբաբանեալ
օրհնո՞ւ ի հրեղեն լեզուացն . անհա
սանելիդ արծ :

Լ' յսօր մարդասիրապէս անաբար
իջեալ ի սուրբ վերնատունն . և ըզ
հոգեղէն լեզու բաժանեալ հանգչե
լով ի նոսա՝ անհաս :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարե՞ք
հոգին ճըշմարիտ մեծ :

Օ միթարի՞ն սք հոգին որ փոխան
միածնին իջեալ ի հօրէ . որ հրաշա
ղարդեաց ըզսուրբ զառաքեալն .
բարձր արարե՞ք :

Օ Երկնային ծորանսն հեղեալ ի՞նք
վերնատունն . ո՞ր անաղարդ հրազն
նեա՞ց ըզսուրբ զառաքեալն . բար :

Լ' ստուածածին Երկնային դուռն
ստուածային ձայնին աւետարանէր
հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ
անք ընդ քեզ :

Ի՞նք բերովէս բազմեալ ընդ հօր անա՞
ղակամաբար բնակել հաճեցա՞ւ ի
քում յորովայն . ուր :

Ո՞ր բացեղէն սրովէս ք շրջափակել
պահէւր . սյուր ի մէջ մարդկան ի
գերկըս հոգեղնի՞ յայտնեալ . ուր :

Հիգիդ ճշմարիտ ո՞ր զստուածային
ըզհրամանսն ք զստածն զաթեն
լոյցեր . արբուցանելով անակերտացն
զպարարտութիւն քն ի սուրբ վեր
նատունն . ո՞ղորմեա :

Ո՞ր անաբեցոր ի հօրէ կենդանարար
վրտակ և լոյս ճշմարիտ . արբուցանել
լով նաքօք որդւոց սիրովի՞ զուղերս
փոփկուե՞ . ո՞ղոր :

Ո՞ր կանաչեցեր ըզփափագ ցանկուե՞
սրբոյց նոցա՝ որք ըսպանեալ մե
նային մեծի՞ գալըստեան քն ի սք
վերնատունն . ո՞ղոր :

Ո՞ր ի Թեւոթեթեւ անդլւթ սու
տանեալ և հրացա՞յտըդ սերովէսից .
վերանալեալ անսցութեա՞ն (անամնս զա
րարածս . հիգիդ սո՞վւրբ օրհնեալ
էս յարարածոց քոց :

Ար քաննելաօրյծառ հրաշալի ճայնի-
լնդ հօր և ընդ որդւոյ մի շտ փառա-
բանիս՝ և բաղարութեամբ հայնիս յա-
րարածս՝ հո՛ւ։

Ի՛յսօր անային տեսն, թէ՛ ի վերնա-
տունն հընեա՛լ հո՛ղմ ճայն հընչ-
մամբ՝ և զտարեանն արբուցեա՛լ
բաշխեցար յարարածս՝ հո՛ւ։

Տէր և միշտ օրհնեալ է ի՛յ
սաւիտեան։
Տէր և միշտ օրհնեալ է ի՛յ
սաւիտեան։

Ի՛յ միշտ ընդունօղ սրբօղ՝ և լը-
ցուցիչ անանգուցի՛ծը և միշտ ընդ հօր
և ընդ որդւոյ կարգեալ և թրեալ՝ և
և միշտ օրհն՝։

Սշտաշարժ ի՛նքնաշարժ՝ ինքնիշխան
ինքնազօր աննազօ՛ծը՝ վասն զի շըն-
չի՛ ուր կամի որքան անտրժէ՛ յոր-
ժամ և որքա՛ն ի՛ն և միշտ օրհն՝։

Ի՛նքըն յինքեան՝ նմին միշտ ընդ ո-
ր՛ս դասեցաւ աներեւթ անժամա-
նա՛ն և անայլլելի՛ անխոփօսելի՛ ի՛ն
և միշտ օրհնեալ է ի՛յ յաւիտեան։

Ի՛նքն ողբանութե՛ն անանց որպի-
սութե՛ն և անանց տեսութեան անշօ-
շափելի՛ ի՛ն և միշտ։

Ի՛նքն առաքիչ ո՛րոշիչ՝ առաջար առնէ
ինքեան ծնաւածնորդէ՛ զօրացիւ-
պէս և կամի բաժանէ ըզ-
ն ի՛նքն և միշտ։

Ինքն և կենդանարա՛ր լո՛յս և գոյ-
ացուցիչ լուսն՝ ինքն բարի աղ-
բիւր բարութե՛ն հո՛գի ուղիղ առաջ
նորդալիս՝ ի՛ն և միշտ։

Հո՛գի զօրութե՛ն և երկիւղի՛ն ո՛րով
հայր ճանաչի և որդի փառաւ ի՛ն
որոց մի կարգ մի պատիւ՝ մի երկրորդ
գութիւն՝ կատարելութիւն օրբու-
թի՛ն ի՛ն և միշտ օրհն՝։

Աննն ի՛նքնեան ի՛նքնեան Սշտաշ-
ժութիւն (կե)։

Ի՛ն և Գ Ի՛ն և Լ՛ն և Դ՛ն
արդարութե՛ն ճագման արու-

ճառակի անանգուցի՛ծը
նախընթաց ճանապարհի՛ն ո՛րովոյն ա՛յ
անօրէնութե՛ն նը՛ յո՛ղմնեմ և ան-
բարեխօսեան վասն անճանց մե՛րոյ։
Ի՛նքն անճառ խորոց տեսանօղ
թմաստէ՛ն հո՛գուցի՛ն ի՛յ յորովոյն մե՛ր
թեալ առաջար անտրժօղ և բաւորան
սուրբ երրորդութե՛ն և անքա՛ն։

Ի՛նքն հրեշտակապէ՛ն առաքեալ
ան զաքորիս՝ աւետարանել ըզ հրա-
շալի՛ ծընունդ քո՛ սուրբ յամու-
ծերոյն եղիսաբեթէ՛ն և անքա՛ն։

Ի՛նքն անքա՛ն երկնից զօրացի երեւեալ
բանաւոյն պէ՛տին յորժամ մշտանէ
ի՛նքն օրբութիւն ո՛րբութիւն ինքնակա-
կե

կենտրոնը ստորինացնի տաճարին մոտ
կ'ստեղծան զանհետաքննանի' ձև մար
մնայ յովակն սեղանոյն . պակուցեմ
յերկիւղ մահոյ սատանելով . և հաս
տատիւր բանիւ հրեշտակին . առ քն
Օգտաւորոյն քան ըզբնութի լուեալ
զեղանակ ծր'իւնդեանիւն քո . սոսկա
ցեալ հիանալոյ զարարիսաւ և համա
ցեալ պատժիւր պապանձեալ լեզ
ուաւ . առ քն :

Կ'ակից բանն ի' հօրե' ի' ջեալ յերկ
նից ըզկրնի' ձայնիդ' . ուստի գաբի
էլ վերադառնի զնոյսն մարիամ' առ
ամուսնի յղացեալն ըզբեզ յորո
վայնի . առ :

Ի' նդ ժամանել ձայնի մղուեին մարի
ամուսն առ եղի' սմբեթ . խայտացիւ ձայ
նիդ ընդ առաջ բանին աստուծոյ յո
րովայնէ ամլոյն երկրպագելով . առ :

Եւ աղաւորն բոլորից պարածածկեալ
յարգանդի' կո՛ւսին . զոր ծառայդ հա
ւատարիմ տեսեալ հոգւովն սըր
բով և բերանով մօր քո ծր'նաբա
նէիդ . առ քն :

Ժառանգաւոր հին օրինացն անդա
բութե' ընդ մարդարե'իցն . և նախա
շուիլ հեռեւոցոց անձուկ ձանաւոր
հին նմր օրինացս ընդ առաքելոյն . առ :

Ի' յանապատի' հրեշտակեան վարուք
առ ըստ եղե' այն . կերակրե

և նոր պատուիրանաց ճշի' անկաւ
առ քրիստոս :

Եւ սապաճմա շարհօց հոգւոյն զոր
դարեալ ըստ ներքին մարդոյն . իսկ
արտաքնւոս անաքրական ստեղծն
ծածկեալ ըստ տրեւագոյն զգե' ստո
նախահօրն . առ :

Խորհրդով մաքրագունիւ անդարա
պէս անի' անցեալ . ի' յօրինակ մեռե
լուե' գծոյն մաշկեղէն ընդ մեջ
ածեալ քո երևեցար . առ :

Եւ ընդդեմն հոգւոյն սրբոյ զորս յա
դամայ յորդիս անտուճոյ . ի' քէն ըս
կիզն և ծր'նակ եղեալ ի' յորդանան
մըկրտուե' մէն յապաշխարհի' . առ :
Կարապետ Թագաւորն երկնաւորի'
առաքեցար . պատրաստել ըզձանա
պարհս նորա յոգիս մարդկան ըստ
եսայեայ քարոզելոյն . առ :

Հիւր կիզանով զմեղքս մարդկան զո՛ւ
շակեցնր զառաջն և գալուստն . առ :
Իսկ դատողական հեծանոցաւ մարե'լ
ըզկալ աշխարհի' ըզմիւտանգամ զա
լստեան խորհուրդն . առ :

Չայն բարբառոյ յանապատէ ըզբեզ
անուանեանց ետայիսա . և հրեշտակ
առաջն առաքելով ծանոց
վն մաղաքիսն . առ :

Եւ սակաւ քահանայ
ի' քեզ կանաւոր

Ըսկի՞ղբը՛ն հաստնո՞ւթե՛. ա՛ռ քո՛,
 Ղը՛րդ օրինացքն մոխե՛սի՛ լուսատու՛-
 տանն խրաչե՛լի՛. և խնայել արեգակն՝
 նրն յառա՛ջը՛նմաց՝ ա՛ռ. ՚ի՛ յերկրի՛ն
 ծովմանն ՚ի՛ կո՛ւսէն՝. ա՛ռ քո՛ բա՛:
 Ա՛ր՛կըրտե՛լ Ըղբս լորից նծն ա՛ռ քեզ ե՛-
 կեա՛լ հրաժարե՛իր. տեսանել զգե՛րա
 պայծա՛ռ լոյս աստու՛ծ ու՛նէն՝ ընդ հո՛-
 ղեղէն բնուե՛լ զս պարո՛ւնս կեա՛լ. ա՛ռ
 Յո՛րժամ է՛ջ ՚ի՛ յորդանան հո՛ւրն ա՛ծ
 ՚ի՛ քէն մը կը՛րտիլ. վերնական իշխա՛-
 նութե՛ւնքն զահի՛ հարեալ զարմանա՛-
 յին նախահրա՛շ տեսիլամբն՝. ա՛ռ քո՛,
 Նո՛ր հե՛ղիսս նախ գալըստեանս քարո՛ղ
 ըստ հընո՛յն որ ՚ի՛ յերկրորդին՝. արժա՛-
 նի՛ եղեր լուե՛լ հայրական ձայնին ըզլի՛-
 ածակէն դա՛ ե որդի՛ իմ սիրե՛լի՛ ա՛ռ:
 Ե նորհատն արարածոց՝ որ ՚ի՛ հօրե՛-
 հո՛ղին ճը՛շմարիտ. ալաւնակերպ տես՝
 լե՛ամբ քե՛զ երեւե՛ցաւ՝ զանժութի՛ ի՛ւր
 էակցին յայտնեալ աշխա՛րհի. ա՛ռ:
 Ո՛ր Ը՛զխրացս անձառե՛լի տնօրէնդ
 Թե՛րն քե՛ն ել լուծանե՛իր. զհամագո՛յ
 երրորդութե՛ն անձառորո՛ւն տեսանել
 ՚ի՛ յորդանան արժանի՛ եղեր՝. ա՛ռ:
 Վար իշխանն խաւարին՝ յաշխարհա՛-
 նե՛ղաց ծովէս՝ հալածեցաւ ջրո՛ւ
 ա՛նանու՛ մը՛կըրտեա՛լն ՚ի՛
 վիշապին՝ ի նմա խո՛ր
 ա՛ռ:
 Եզն ժրխադրե՛ր

մարիտ օճեալն Ը՛զ քո՛՝ անուանեցեր
 գանն ա՛յ և բարձօղ մեղաց՝. ա՛ռ:
 Ծո՛ւր մաքրուե՛ ՚ի՛ քէն մը կը՛րտե՛լն
 յարբու՛նի իմաստից՝. ապրտամբացն
 յերկրե՛ւլ համամբ տնայարին՝ և խո՛-
 նարհացն ՚ի խրա՛տ իմաստու՛թե՛. ա՛ռ:
 Ուս՛ լուսոյ արդարուե՛ եղեր ան
 ձուկ ձանաթա՛րհաւն. առնջնորդեցե՛ր
 որդւոց մարդկան ելանե՛լ յերկինս՝
 անմարմնական վարուց քո՛յ օրինա՛-
 կաւ. ա՛ռ:
 Սերոյ անմահ և երկնաւոր սքա՛ լիեա
 յին ե՛կեղեցւոյ՝. փեսաւե՛ր և հրաւի՛-
 րակ առնքեցար՝ հարին որդւոյ լծա՛-
 դա՛նքին՝. ա՛ռ:
 Ս արդապետին տիեզերաց աւանդե՛-
 ցեր զքե՛ աշակերտեալն. Ը՛զ լոյս գե՛-
 շերային ճրագի քո՛ բանի՛ համապոյ՛-
 ծառ անդականն աւետարանի՛. ա՛ռ:
 Տիրական սուրբ օրինացն ե՛ղեր քա՛-
 լով ա՛ռ օրինա՛ զանցսն. որով մատնեալ
 բանտից և կապանաց մոլեղնութե՛ւն
 հերովդիւայ՝. ա՛ռ:
 Իամեալ խնջո՛յս արբեցութե՛ յա՛-
 ւուր ծնըդեան մահաբերին. Ը՛զ քեզ
 որ խայտալո՛ւ ծընար տատարակդ ա՛-
 նալանի՛ կաքաւե՛լով խնդրեաց ՚ի՛
 մահ դուստր հերովդի՛ւայ՝. ա՛ռ քո՛:
 Յընժութե՛ աւետաբեր ե՛ղեր հողւոյն
 որ ՚ի՛ դժժոխս. կարապետ կրկին
 իջման տեսնն ՚ի սամբին կողմ երկրի՛

Ի իւթական մարմնով յերկրի յայն
կերտաց քոց պարճածակեալ. և ան
նիւթակն հոգւով ընդ քրիստոսի
յարջայութիւն երկնից վերափոխե
ցար. և ու քս:

Ար յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ
հեղեր անատապէս հոգիւ ճըշմո
րիա. զածային և զգերագոյն քո իմաս
տութիւն լինիլ փառաբանիչ քեւ երրոր
դունեգ. ընդ նոսին փառաւորեմք
զերբեակ մի ութիւնդ:

Ար զկերպարանն անային ստեղծեալ
Երրորդութե խորհրդակցութե. զար
դարեցեր փրկմամբ շնորհաց քոց կեն
դանարար. և ընդ ծնեալն առ ի նմա
նէ խօսեցար օրինօք և մարգարէիւք.
ընդ նոսին:

Ար յերկրորդի լինելուն յետ յարու
թե քում հանցին. մտեալ ի վերնա
տունն դրօքըն փակելովք շնորհելով
ըստ առաջին փշմանն ըզբեզ մեռանա
նից. առաքելոցն առաջ անէք հոգի
սուրբ. ընդ նո:

Յորժամ յերկնից գոչէի փոլն ազ
դեցութիւն առնելով տիեզերաց ի զա
տաստանն անհաւոր. յայնմ աւուրահե
ղին յիշեա տէրեմ և ըզմեր ըզնըն
չեցեալն և հանգո ընդ աւուրբն քո
Յորժամ ճառադածք անուերդ փայ
լին ի յարեւելից և զըպրութիւնք հրա
շնջն բոնին. յայնմ աւուր անչե:
Օտրհուրել դողան արարածք իմացնե
սրովեազոյն փոյրոյն. յորժամ հարկանե

հեշտահանպեան և կոչէ ի զատաստան
զանգաս որդւոց մերկան. յայնմ ա:

Ար առաքեցեր զմի սփեռնդ ի վեր
կոթիւն տիեզերաց. անեղ էմ
թեամբ եղանիւ մարմին ի սք կու
սէն հայրեկնաւոր. զոր առ քեզ ու
նիմք բարեխօս վասն անձանց մերոց:
Ար զնախագրեալն ան ի քէն մար
դարէիւք եկեր կատարել. անմայր ի հո
րէ անրակը զքնաբար լինիլ անհայր ի
սրբոյ կուսէն. զոր առ:

Ար ի լոռնն անձառից ի քէն յայտ
նեալ ծածկեալ խորհրդոյ. ի քէն
մաքրելոյ երջանիկ կուսին հօր զօ
րութիւն հո վանաւորեալ զոր:

Ար զնախամօրն տփծից երկանց լու
ծեր ըզդատակիւք. որ ըզտըրումական
սահմանեաց ծընունդ. անախտաբար
ծնանելով ի քէն. ան նո միշտ բա
րեխօսեա վասն անձանց մերոց:

Ար ի սկզբանէ իմաստութե հաստա
տեցեր զեկեղեցի հօր իմաստութի.
զոր նախանրկար տեսութե նըշանակեաց
մովսէս խորոնաւն երկնահանգոյն ի
սինա լերինն. լուսաւորելով փառօքն
անառձոյ:

Ար ըզխորհուրդ անապական տնօրե
նութեւրք քո ի սրբոյ կուսէն. առ
սրաւորելով տապանակն անային ուխ
կումկարանայ բանիդ. անառձո
նայ անեղիդ տեղե հանգս
Ար ի կեանս վերադարձի

դարձմամբն յորդանանու ծրինա կե-
ցեր, և ըզբլունութի մահու և դը-
ժսխոց կործանմամբն երկքովն տապա-
նակալ խաչին հրաշագործեալ նոր
խորայէլն. ծրհնութի. քեզ անր երգես-
ցեն մանկունք:

Փառք հօր և:

Փութալի՛ր մեզ յօգնութիւն առ ՚ի՛
վերո՛ւստ սուրբ յովնանէս. առա-
քեալ և մարգարէ՛ և կարնպետ՛ և մը՛-
կըրտիչ զրդւոյն ան՝. առ քն բարե՛:
Եւ յժամ և միշտ՛:

Ի՛նչանայսպետին քի մը ՚ի խաչին
սրժանրագետալ. քահանայդ ինքնանը՛-
ւեր մատո զպաղատանս երգաբանիս և
տօնողաց շնորհել զքաւորի՛. առ քն:

հ
գ

Ար աւետաւոր քում գալըստեանդ
անապեցեր զհրե շտակապետըն
գաբրիէլ. անեամարանէ և զանբրիւն
զաւետեզք ծընունդ յառաջընթաց
կորնպետին քիւմ յովհաննու. և
ղաւանջ սորա կեցո զմեզ տէր մատը-
ւած հա՛րցըն ը մերոց:

Ար յորդանդին լըցեալ հոգւովԹր
կըրպագեաց քեզ յորովայն սըրբոյ
կուսին. զոր եսայի՛նս վերագոյնեաց
ձայն բարբառոյ յանապատ՝ որ պատ-
րաստեաց զեկեղեցի հարսըն մաքուր
սուրբ փե՛սային. անղաւանջ:

Ար բոցեղէն հոյլք քրովեկիցն ոչ իշ
խէին հայիլ ՚ի փառս անտուճմու՛-

թեանդ. և սա հոյանիւթեայ գոլիւ
բնութեամբ մըկըրտեաց ըզքեզ մար
մնով ՚ի շնորհս յորդանանու. անղա՛:
Ի՛շ աէր ծրհնեցէք բարձր անրալէք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ար աւետաբեր գալըստեն բանին. առա-
քեցալ ձայնն յանապատէ. ըզտոր:
Ար սըրբութեանց սուրբ կուսմէին
որդին. ՚ի յամլորդայն հայցի՛ր մաք-
րիւ յորդանանու. ըզտոր:

Ար զծածկեալ խորհուրդ սբ երրոր-
դուն. կարնպետին յայտնեալ հոգին
ազաւանկերպ իջմամբ. ըզտոր:

Եւ առաւ խաղաղութե և արուսեալ
զըւարթարար. անյսօր մարիամ սըր-
բուհին ՚ի փառս քո քն ծագեաց մեզ
ըյս յորդուցն ծրինաց. անդադար եր-
գով սղգք ըզքեզ ըմբ՛շտ մեծա-
ցունցանեմք:

Դրախտ անային և արեւելք ի մա-
նալն. անյսօր մարիամ հրաշգեղ
ծնեալ ՚ի յանայէ ՚ի մայրութի քո
հրաւիրեալ քն ո՛րդի անղա՛:
ճապանակ ապրեցուցիւ և տաղաւար
անբրահամբն ան՝ ծընկալ. անյսօր
մարիամ լուսնայնոյ միածին ծը-
նունդ յայտնեալ ծնողաց ՚ի ծնողու-
թիւն քո կոչեցեալ միածին ո՛րդի
անտուճոյ. անդա՛:

Եւ զկնաւոր փեսայ անբառաւոր ըյս
ի մանանլն. ո՛ր ՚ի յե՛րկից ի շէր ՚ի
սէր

սէր հարսն քո եկեղէն ցւոյ զոր
խօսեցաւ քեզ բարեկամս և փեսա
էրն քո յովհաննէս. սորին մալ
Թանձք զմարմնս :
Բանակերպէցն անհար և անտէս ի
սերովեկէց. սրբուեց նա և տէր բո
լորէց. խոնարհեցաւ ի յորդանան.
հայցելով ի ծառայէն մաքրութի
Ջոյ ի լուսնալ լճ մեղս աղամայ. սո՛ւ :
Ար յամբողջն վեկայեցաւ գառն
առաջ ծոյ բարձօղ մեղաց. զոր գե
րագոյն անդանոց. ծանուցեր մեծ
ի՛ ծնունդըս կա՛նանց. և ճիւղ
օրինանցն. որ և ի՛ դժոխս լճ վոր
կական գալուստն քո բարձրեաց. սո՛ւ :
Այսօր ցնծան հրեշտակք ի՛ յեր
կինս. յիշատակաւ հողանիւթ հրեշ
տակի՛ն. որք համագասեալք ձայնին
բարբառո՛ւ. ի՛յ երգեն զօրհնութիւն
հօր ի՛ բարձունս :
Այսօր ցնծան հոգեք ի՛րգարոց. նա
հասկեալ և մարգարէի՛ց. ձայնակից
լինիլ մեծին ի ծնունդըս կանա՛նց.
երգեն զօրհնութիւն որդւոյն միածնին :
Այսօր ցնծան դասք առաքելոցն. ի
տօնախմբելով զիշատակ մեծի մը
կրտսէի՛ն. որ առաքելոցն է սկիզբն և
մարգարէից լըրո՛ւ. ի՛նչ. ընդ նոսին
և մէք բժշկեցելոցն ի՛ հօրէ երգեմք
լճ փառս ի՛ բարձունս :

Արգարէից գերագոյն և մեծ ի՛

ծնունդըս կանանց. որ լճ անօրէ՛
նութիւն անորդւոյն ի՛ յարգանդի՛ ծա
նեար հոգւոյն. անպատճառ
վարն մանկանց եկեղեցւոյ :
Յորովանէ յորովան երկրպագօղ
բի՛. որ լճ հոգւոյն անպատճառ մերով
բնութիւն մըկըրտեցեր ի՛ յորդանան.
անպատճառ :
Արտարուն մըկնաց և նախակի՛ գերն
շորհաց. որ հոգւոյն ի՛ դժոխս
բարգեցեր լճ վերկուի՛ գալուստն
բն քի՛. անա՛ :

Այսօր ցնծայ եկեղեցին ի՛ հոգե
ւոր հարսանիս. զոր պատրաստեաց ձայն
բարբառո՛ւ. հարսըն մաքրււր փեսային :
Այսօր փեսաւորն և բարեկամս ընդ
երկնաւոր փեսային միաւորեաց զեկե
ղեցին փոխադրելով ի՛ յերկինս :
Այսօր շորհեցաւ մեզ դեղ կենաց
նը շնորք սորին ոսկերաց. ի՛ ձեռն
սուրբ լուսաւորելո՛ւ. հայնստանեմք
աշխարհի :

*****

Կանոն Յովհաննու Մեղիւն :

(Օրհնութիւն (կղ))

Մ. Ա. Ր. Գ. Ա. Ր. Ի.
բարձրելոյն և զբնագաւ
րին զնաւոր. որ և ի՛
ծնունդն կանանց մեծ կոնցնաւ. յօրհ
նութիւն հոգւորըս պատուեցո՛ւք :
Խ. Գ. Ծ. Գ.

մի
դ

Օ միածնի՛ն կայսապետ և՛ ըզբանին
 ըզձայն. որ յորովանէ՛ զգրիստոս յա՛
 աջ գուշակեաց. յօրհն՛ :

Օ յանապատի՛ բընակիւ և շընորհա
 ցին քարոզող. որ և՛ ի՛ գըրծիս ըզ
 փըրկութիւն քարոզեաց. յօրհնու՛ :

ԴԷ Որ յորովանէ՛ ընտրեցա՛ր յաս
 ածմ՝ մեծոյ՛ . քարոզող ճըշմարիտ
 որդւոյն ան՝ ան՝ յովհաննէս . անգա՛
 դար բարեխօսեա՛ն վնսն անձանց մե՛րոց :
 Որ յանապատէ՛ կոչեցա՛ր ի՛ օտեմծ՝ մե՛
 նէ . մըկըրտե՛լ ըզբողբի՛ց բարձօղըն
 մեղաց . ան՝ յով՛ :

Որ զմարգարեի՛ցն ընդալար ըզպանմ՝
 տիւ . և ըզճընորհըս ճըշմարիտ սուրբ
 առաքելոցն . ան՝ յով՛ :

Որ մոլեգնութիւն հերովդիայ ընկա
 ըր ըզվանմ իսձան . և ի՛ գաւսս հը
 բեշտակաց վերակարգեցա՛ր . ան՝ յով՛ :

Եւ յօր ուրախացեա՛լ սուրբ եկեղե
 ցի՛ն քի՛ . ածնէ խընդու՛ք զսօն վերի
 նընեք՝ և աղէմի . սըրբասաց ձայնիւ
 փառաւորելով ըզբրիստոս :

Եւ յօր համաձայնեա՛լ որդիք սիւնի
 երկնայնոյ . ածնիւ զուարճանա՛ն որդ
 ւոյ անդրանկից վերի՛ն սիւնի .
 սըրբասոյ ձայնիւ :

Եւ յօր դասք անմարմնոցն երգս ա
 ռեա՛լ պարե՛ն ընդ մարդկան . զեր
 դըս հոգւոյն յանմահ փեռացի՛ն յա
 ռազանս . սըր՛ :

Եւ յօր ցընծայ զուարճացեալ եկե

ղեցի՛ հեթանոսաց . ածնելով զսիւն
 աակ մեծի՛ նահապետին և հօրն հաւա
 տոյ անբահամու . օրհնեցէ՛ք մանկուք

սիւնի՛ զհայրն լուսոյ անընդել՛ :
 Եւ յօր նոր ի՛ սրայել կոչեցեա՛լ մար
 գարեկէքն առ անձ . ածնեա՛ն ցնծութիւ
 ըզ ածն հովուացն խորայելի՛ն առաջ
 նոյ . գովելով ըզգլուխ անկեան եր
 կուց որմոց յարմարուե՛ :

Եւ յօր ի՛ գըրծիւն լերանց տո՛ւն ան
 հաստապեալ . որ և յաւէա՛ն սուրբիս
 յամալոց հոգւոյն անձաբուղիս առա՛
 տահոս անձրեւօք . բարեբանեա՛ն զաղ
 բիւրն կենաց զարբուցանօղըն ծա՛
 րաւեաց :

Եւ յօր զմանալով լուսոյն ծաղօղն
 ի՛ խաւարի՛ նրստելոցս . զգրիգորիս
 սուրբ հայրապետն . եկայք վերա
 պատուեացուք :

Եւ յօր զանապակին հոգւոյն պար
 գեալս բա՛շեօղ որդւոց թորգոմայ .
 յորդիս լուսոյ նովաւ ծընեա՛լք . եկ՛ :

Եւ յօր զանապակին բանին պատմօղ ի՛
 հայրաստան աշխարհի . աշակերտեալ նը
 մա մանկու՛նք . եկայք :

Եւ յօր երգէ՛ եկեղեցի՛ մրդւովք
 իւրովք ընդ հրեշտակս . յիշատակի
 լուսաւորի՛ն փառք ի՛ բարձմենս
 անուածոյ :

Եւ յօր անեկե՛ն սուրբ մանկու՛նքն որ
 պէս քաջ նահատակք ետո՛ւն զանձինս
 իւր

իւրեանց ի՞նչ մասն Ի՞նչ փոխանայի որ
զանցն անցն

Եւս արիւնքն չի սուրբ մանկանցն
որպէս ըզ ծաղիկ նր՝ անեմեաց հա-
րեալ ի՞նչ կարկռեալ Ի՞նչ և անկեմ լ ի
սք թելեղեցէմ:

Եւ հոգի՞նք սուրբ մանկանցն որ
պէս գերամա անգանեաց թը՝ անցեալ
ի՞նչ յերկր Ի՞նչ և դառնեմ ընդ
զըւարթո՛ւնս երկնից:

Ի՞նչ լիւր կենաց բաշխող շարճաց հո-
գէ՛դ իջեալ ի՞նչ բարձանց՝ զանապա-
կան պարպէլս քո՞ն բաժանեցե՛ր յա-
ռաքեալն:

Ա՛ր ի՞նչ վերայ ջնւոցն գոլով ստեղ-
ծանէ իր զարարածս՝ իջեալ ի՞նչ ջնւոս
աւանդանի՞ն ծընանիս որդիս անց:

Ա՛ր զարդարեալ նորոգեա միշտ ըզ
նորքո զեկեղեցի՝ պէսպէս շարճաց
քոց պարգեւօ՞ք փայլն մանկանք
սորս:

Ա՛ր ի՞նչ հօրէ՛ առաքեցնր՝ մարդպտեր
կարող փրկիչ՝ և ըզ մեղսցեալ ըզ
մարդն բժժեցեցեր՝ ո՞րոքմեա տէր
հրաժարելոյս զոր հրախրեալ առ
քեզ կոչեցեր:

Ա՛ր ի՞նչ խաչեա՞ բեւեռեցա՛ր՝ մարդա-
սէր կարող փրկիչ՝ և ըզցծղ անապա-
կան արեանդ գծեցեր տիեղերաց՝
նորոքմեա տէր:

Ա՛ր ըզ դժոխս աւերեցեր՝ և ըզ գե-
րեալսն փրկեցեր՝ և զարգեղեալսն

վերածեր ի՞նչ յոյս կենացն յաւիտե-
նից՝ միշտ:

Ի՞նչ քեզ անձնօ՛րն անգիւր անը՛ս
պա՛ռ ըւսոյն՝ ո՞ր լուսանկէ զհաւա-
նայեալս՝ միաբանական ճախիւ եր-
զալ մեծացուցանեմ:

Ի՞նչ պարծանք կուտուրեմն մարդ-
կան՝ դո՛ւ ուրախութի՛ւն հրեշտա-
կաց՝ դո՛ւ բարձր անի՛ծիցն՝ վասն
որոյ ըզքեզ անձնօ՛րն մեծացա՛ւ:

Ի՞նչ ճշմարեա տրե՛նք տրեզա-
կանն անդա՛րուէ՛՝ յորմէ՛ ծագեաց
ժողովութի տիեղերաց՝ միաբա՛ն:

Ա՛նք զհաւքո շարճեցեր զե՛ն և
կեղեցւոյ քում սը՛րբոյ՝ ո՞րով դատա-
պարտեմք՝ պարտեցան թը՛նալիս:

Ա՛նվա՛ սաՀպանեա՛ ըզ ժողովւ՛ւրդս
քո քրիստոս՝ ո՞րով երկրորդապէ՛ց
քեզ ընդ հօ՛ր և հոգւոյն:

Ի՞նչ քեզ ապաւինիմք քրիստոս՝ ո՞ր դո՛ւ
լոյց ես խաչե՛ւ՝ ծրախ զի փրկեցես
ըզմեզ յայնմ առն՝ և յաջե՛ղ անեմն:

Փառք հօր և՛: Եւ յիմ և միշտ:
Ա՛ր մարդարեւի՛ցն իջեաց ի՞նչ դժժա՛-
ժօխս՝ աւե՛տարձնեցեր ըզ գալուստ
որդւոյն անց՝ ո՞ր յովանե՛ւս՝ անդա՛-
դար բարեխօսեա վասն անձնաց մի՛ քոյ:

( ) աւարձանայ պսօր եկեղեցի քո՛
քրիստոս՝ ի՞նչ տօնախը՛մբէ՛ւ և
զօր միշտակի՛ կարողութիւն քում
յովանաւու՝ սովե՛ւ ըզքեզ միշտ յօ՛րն
նե՛կ մք անձ հարցն մերց:

Ի՛նչ մեծ ի՛նչ հնաւնդըս կանանց ի՛նչ քէն
զէ՛ կայեցաւ . ի՛նչ յորովայնէ՛ յառաջ
գոչակեաց զանձառ . քո զմարդե՛ղաւ
թիւն . սովաւ :

Հոր զեցեմեան սրաքէքն ո՛չ իշխե՛
ին հայել ի՛նչ փաւր՝ս քս քս . սա աբ
ժանապէ՛ս և ձեռնադրեաց ըզքեզ
ի յորձանարն յորդանանաւ . սովաւ :
Ըզ ար՝ օրհնե՛ցէք և բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեանս :

Օ կողոպտեան յովհաննու . կատարե՛
լով ըզ յիշա՛տակս . անդա՛դար ձայ
նիւ . զան հայր օրհնե՛ցէք և բարձր :
Օ երանեալ մըկրտիչն մեծաբերով
ըզ ատնա . հոգեւորական ձայնիւ . զքս
Թաղաւորն . օրհնե՛ցէք :

Հանապետի բարբառոյ ձայն . և աւե
տաւոր արքայս՝ Լեւն . ընդ նրմի՛ն
ըզ ձրլմարտ սուրբ հոգին . օրհնե՛ :

Իստուածածին Երկնային զո՛ւռն
անձային ձայնի՛ւն աւետարանէք հրեշ
տակն . ուրախ ըր բերկրեալդ տէր
ընդ քեզ :

Ի՛նչ բերսկէս բազմեալ ընդ հոր՝ անա՛
պահանաբար բնա կի՛ւ հաճեցաւ ի՛
քուս յորովայնի . ուրախ :

Որ բոցեղէն սրովքէիւք շրջափակեալ
պահել . մյսօր ի՛նչ մեջ մարդկան ի՛
գերիլս հոգեղին յայտնեալ . ուրախ :

Ղրմագ Բշմարտութե՛ն սբ յովհաննէ՛ս
մըկրտիչ . որ ծագեցաւ ի՛նչ յերկրն . ա՛
ղծիւք սորա տր լո՛ւր մեզ և ողորմե՛ :

Սարգարէ և առաքեալ ա՛ծ որդւոյդ
և՛ ձայն բարբառոյ՝ աղղ արարող տիե՛
զերաց . աղծիւք :

Որպէս զարուսեակըն ծագէլ ի՛նչ յերկ
րն . ե՛ղև կանապետ արեգականդ ար
դարութե՛ն . աղծիւք :

Ի՛նչ անքեալն յոյ կարապետ . մեծն ի՛նչ
մարգարէս մըկրտիչն յովհաննէս .
պատրաստէր ձանադարս Թաղաւորն
յաւիտեանց :

Ո՛ր լեւնայն և ասե՛ լե՛մ ես քսն . աղ
առաքեալ եմ առաջի՛ նորա . և հարսն
եկեղեցւոյ փեսայ . քէ քէ աքբայն երկնից
ճեսանէր ըզ յս զե քայր առ նա . աղա
ղակեաց և անե՛ . ահա գառն այ որ եկն
ի՛ բառնալ ըզ յեղս աշխարհի :

Կանան Սբոյն Գրեգորի Լուսաւորէ :

(Օրհնութիւն կէ) :

Ո՛ր Ե՛ր Գ՛ր Լ՛ւ Ե՛ր Ի՛նչ
տէր սբ գրեգոր՝ սրբաւթեց
ըն պաղտօնեայ . և առաջնորդ
բանաւոր հօտի :

Ըզ քեզ ունիւրք բարեխօս առ յի
սուս միածինն . և աղաչող վասն քո
ախտաւորաց :

Կանխեալ խըղճըն ըզ Թաղաւորն
յանցանաց . ի՛նչ քէն աշակերտե՛ցս :
Ո՛ւ

Ո՛ր երանելի տէր սբ գրիգոր. ըզ
բեզ ունիմք բարեխոս առ քս վսն
անձանց մերոց :

Ո՛ր ի մոլութեց բռնանորին ոչ
զանգիտեցեր. ըզբեզ ու :

Ո՛ր ընդ անմորմնոցն դասս վերակար
գեցար. ըզբեզ :

Ի՛րոն աշխարհա տծային օրծանաց.
և հառաժառի հաւատոյ աղբի մարդ
կան տր սբ գրիգոր. ի մաղթողական
աղօթս քո հայցեա՛ վսն մեր ի՛
քրիստոսն :

Ի՛նչորեւ յոյ քահանայապետ աշխ
ծս ին. և հովիւ հոգեւոր բանաւոր
հօտի տէր սբ գրիգոր. ի մաղ :

Պը՛սակ վայելուե եկեղեցւոյ քրիս
տոծսն. և առաջնորդ կենացն յա
ւիտեանց տէր սբ գրիգոր. ի մաղ :

Ո՛ր քանուէր կոյմաբն ծագե
ցա՛ր որպէս զարեծ սմգակն. և լուսա
ւորեցեր ըզհայաստան աշխարհս տծ
գիտութե. տէր սբ գրիգոր. անդա՛
դար բարեխօսեա՛ վսն անձանց մերոց :

Ո՛ր քոյին առաքինասեր ճրգնոծմ
թեմբդ վերափոխեցար իլուսեղէն յերկ
նային խորանն. տէր սբ գրիգոր. ան :

Ի՛րեզակն արդարութեան ի՛ հայա
սան ծագեալ. արծառացուցեր սբ
ղեկեղեցի հեղմամբ արեան որբո
ցն. մաղթանօք սոցա իրնայեա՛ ի՛
մեզ պարգևատու բարեայ. ե՛ւ
ողորմեա՛ քո արմարծոց :

Պանծալի սբ զաւակճբ հովիւ բն զը
արթունք. հրով հոգեւոյն շեշտ ցին ըզ
բոցն ըզկրակապաշտ պարտիցն. մաղ

Թանօք սոցա :

Պարթևական տեսանողին յառա՛ջ
գոյն աղբեցութ. զհաւատոյ որպէս
սըբբոյն գրիգորն պը՛սակազարդ տե
սեալ. մաղ :

Ո՛ր կոյեցեր ըզհեռացեալն ի հա՛ր
սանխ քո միածնին. ըմպել զբոժակն
իմաստուե ի ձեռն սրբբոյն գրիգորի.
բարեխօսութե սոյա ոչ զմեա՛ մեզ ա՛ծ :

Ո՛ր գերագոյն քան ըզբնութի շարաւրա
նօք քո ընտրելոյն. դարձուցեր ըզբն
ւորեալն ի գիտութի աշխարհա
թեան. բարե :

Ո՛ր ի վերմոյն անգրեդային ջողկեր նո
վիւ զգլուխ վիշապն. ի գբի ներք
նումն իջմամբ նորին բարձրացուցեր
զմեզ ի յերկնս. բարեխօ :

Ի՛ համբառնալ բանին յերկնս և ի
նրաիլ ընդ աջմէ հոր. զաւրձագեալ
առաքելոցն երկըրպագէրն. օրհնելով
ըզհոյր զառաքող բանին :

Համահաւաքեալ գունդը սբոցն ի
վերնաառն ընխորհրդոյ. համբարձեալ
աշնց սրասէին հոգեւոյն. օրհնել :

Հանկարծանա՛ հիշմոք հեղեալ կեն
դանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական
կենաց լուսով զալ դարեալ. որք օրհ
նէին ըզհա՛ր զառաքող հոգեւոյն :

Ի՛նչ գրեմք ի՛նչ Թագաւոր փառաց
փառաց

փառաւորեալի ի զուալթնոց՝ լղիւնջեալսն մեր ընկալ մարդասէր տիր. և հանգստ ընդ սոսորբս քմ:

Զորժամ գան՝ փառք հօր դատել զերկիւր արդարութեամբ արեգակն. ըզնոյն:

Ի նրա տէր քո յատենի գատաւոր ահեղ քաղաքի մեր և յոյս. ըզնոյն:

Ի ստուածածինսն սրբ կոյս անապական տաճար. անպարագիծ էին բոլորից բաւթանց լոյսն առ լուսն. այսօր ընդ բերկրական զուարթնոյն կրեցեր աւետեզք զոյրն տերանց ի քեզ. անոր մաղթեմք բարեխօսել վասն մեր անընդուն ձայնի:

Ի մանալի վտակաց տանն անհոսնոց. վիճակեալ տեսնողացն ձայն տիր. մամբ ըզ մայրեաց. այսօր զանթառամն ծաղկեցոր ըզ ծաղկի ի ժամու տալ զպրտուղն. անոր:

Եւսօր ի քեզ լոյսն առ մանաւանդն բարբառ. որ ի վրկուի հասարակաց տուխալ նըշան բնութեանց մարդկան. ահա կոյս յղացի և ծընցի որդի զընդ մեզ յայտնեալն ան. ան:

Ի ջրածինն ի հօրէ և լոյս փառաց ընդ նրան. ան յիջ հընէցիսն անպարտաւոր անգնդոց:

Տեսեալ ըզլոյս անծ հոյրանք տին գիշորի. պատմէր յնծութեան հաւատացեալ արքային:

Եւկայք շնեցոյնք սր ըզ խորանն լոյս. քանզի ի անծ տգեանց մեզ լոյս:

Ի հոյսատան աշխարհի:

Փառք հօր և: Եւսօր և միշտ:

Ի և պայծառացան եկեղեցիք քրիստոնէսն. փառաւրելով ըզ միասնանկան սր զերրորդութիւնն տիր սր գրիգոր. անգնդար բարեխօսեալ վանան ձայնց մերոց:

Եւստորիմ քո պաշտօնեացն ըզ սրբազրիգոր. և ի ձեռն նորա լուսաւորեցեր ըզ հոյսատան աշխարհս. ըզ քեզ միշտ օրհնեմք անծ հարցն մերոց: Եւ եւսօր համբերութիւն տանն ըզ լարանայ սրբոյն գրիգորի. և նորին ժողովաւութեան լուսաւորեցեր ըզ հոյսատան աշխարհս: ըզ քեզ միշտ: Եւ նորին սուրբ աղօթիւք բարձր զխաւար կոպալաշուրթ ի հոյսատան աշխարհի. և արարեր երկրպագուս ամենապա իրրորդութեանդ. ըզ քեզ: Եւ տէր օրհնեմք. և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան:

Եւրդ եկայք հաւատացեալք և կոչեցեալք յորդեգրութիւն սրբոյն գրիգորի. օրհնեմք. և բարձր արարէք զոյրն ամենեցուն:

Զընծութեան տօնեաց. ըզ մշտանակ հոյրապետին մերոյ. և ընդ նրան գովեցէք. և բարձր արարէք զժողովուն ըն մեր քմ:

Եւ հոյսայք և պաշտօնեաց հոգեւորական հընամբ գովեցէք ընդ սրբոյ

բոյ հայրապետին . և բաժնոր արարեց
սուրբ զհոգին ճշմարտութե :

Ի՞նչ կուրաթիւրդ քո անձնովն անս
րան . զոր ոչ բոցակի զեանց հոգւոյ աստ
որապէս թեանքն : թեմացուցանեմք :

Ո՞ր յարգանդի՞ քու՞ անսպասանաբար
բնակեցաւ քրիստոս անձնովն : և ի՞նչ
կիչ անձանց մերոց . մեծա՞ :

Ի՞նչ սասանելի՞ տէրունական յայտնա
թիւն անշխարհի ծագեցաւ . անսպասան
լուսոյն երկրպագեցողք :

Ի՞նչ անս Իմ : Ի՞նչ արեւաստութիւն քահա
նայապետին քո և վեկայի . կեցո զմե՞զ
բաղձաբողոքն :

Ի՞նչ անձնօք սրբոյն գրեգորի՞ լուսնի
որ միայնդ էս բաղձաբողոքն :

Ի՞նչ ան արեւելք որով ուսաք ճանա
պարհ կենաց . քուեա՞ն անձն լուսնացա
նքո մեր :

Ի՞նչ անձնորդ հաւատոյ և լուսաւորիչ
անձանց մերոց անձն անձն . գրեգոր . ե
կայ . քո հաւատապետիւն ի՞նչ ձեռքն նորա
հանցո՞ք անձն գոհալիս :

Սե՛ծ խառնականողն . քի՞ն և՛ զարա
րանքս յանձն անձն վապն մեր անձն
գրեգոր . եկայ . քո լուսաւորելիք ի՞նչ ձե՞ն :

Ի՞նչ անսպասան անձն և՛ պատմող աստ
ուածային օրինաց անձն սուրբ գրե
գոր . եկայ . քո աշակերտեալք ընդ նրան
երգեցողք փառք ի՞նչ բարձրանա անձն :

Մի՞շտ անսպասան անձն և՛ միայն բարեխա
նքն :

մե՞զ . որ յանձն գիտութիւն ըզգիլ ըկու
հայն ասանց ըսկը գիտաւորել ի՞նչ որդի .

թեանան մեղաւորութիւն արեւն լուսն
արեւն մե՞զ շորհեցեր . վնձ բարեխա
նութիւն սորա փրկիչ կեցո լուսնի :

անձն և՛ ի՞նչ քո անհոգի գաղտնեանն :
Հրաշալի՞ զարմացմա՞ք երանելին ան
գրեգոր . զանձանք լուսաւորանա ի՞նչ

յանձնեա՞ն . և երեք հինգ զմե՞զ ի՞նչ
թուականոց ըն բնակիչ անդրուային
տանջանձքն ի՞նչ վերանալին . ժամն որով :

Հրաշալի՞ք քո բանիւղիւ մեծ . որ
մութիւն . և լուսնի լուսնի լուսնի
ածեալն ի՞նչ գիտաբան սասանին . եր

կըրպագուա՞ն անեղով զանձնեան
սուրբ երրորդութիւն : վնձն որով :

Հո՞վ և՛ քո՞ք բարեխոյր հաւիտէր ան
գրեգոր : հաստատեցեր զհիմունս ե
կեղեցւոյ ի՞նչ հայաստան երկրի՞ն ի՞նչ

մերայ հիման սուրբ անաբեկցա
նքն ի՞նչ բանի և առաջնորդ կենացն
յուսեանից անձն սուրբ գրեգոր . հաստա

տեա՞ն զանձնն մեր հաւատով ճշմար
տութիւն ի՞նչ վերայ հիմանս և՛ կեղեցւոյ
Լուսն աղաւթիւ լուսնի հայր վարդա

պետ և՛ անձն . բարեխոսեա՞ն քի՞ն մե
րոյն կեցուցանել զանձնն մեր :

Ո՞ր կեցանք յորդէգորութիւն . հո՞նք
երկնաւորին ո՞վ երանելի անձն սուրբ
գրեգոր . և եղեր վեկայն ճշմարտ
քի՞ն անձն . վնձն անձն ժողովուրդեան

քո հայցեալն ի տեանս ըզբաւուի
 Որ համբերութիւնդ քո ստացաւ
 քեզ ժողովուրդս, սեպհականս և ընտ
 րեալս: և նորափետուիւր զարդարեցեր
 ծրնը նրեամբ սբ՝ աւագանին վառԾ:
 Որ մոլորեւոյս ի խաւարի բացել՝
 զգուռն լուսոյ ճշմարիտ անգի
 անութեան, և արժանաւորս արարել
 ըզմեզ ժառանգորդ լինել կենա
 ցն յաւիտեանց. վառԾ:

*****

Հոգ Թերոյ և Թիւոյ Թերոյ
 Գեղեցիկ Լուսաւորին:

Նոր Բ. Օ. Լ. Ո՛Յ Ո
 Լուսաւորային քո գիտութեան
 Տիւրիակուն ազանց քաղեցեր.
 և ի խաւարէ կապալուղութե՛ վերա
 ծեր ըզմեզ ի՛նչ ձեռն սուրբ լու
 սաւորին. զրհեմք ըզբեզ անճ
 հարցն մերոց:

Որ վերապին զարդարեցեր զեկեղե
 ցիս հայրստանեայց՝ արդիւնփայլ ճա
 րագանքիւք՝ լուսազարդեալ շնա
 խղճք սբ՝բայն գրեգորի. օրհնելի:
 Որ ըզբան քո հրամանի քարոզցին
 հաւատացեւոց. յանդիմանելով ըզ
 բռնութիւն մաշաւորաց. և ի վերայ
 անայն քո օրինացն հաստնկեցան օրհ:
 ըզսեր օրհնեցեք և բարձր աւարեք
 ըզընամ յաւիտեան:

Որ գերազմին հոյ ծրնաց քահանայ
 ութե՛ զեկորս զարդարեց. եկեղեցիք
 հեթանոսաց՝ ըզնորագով բաւութեանս
 քրիստոս. օրհն:

Որ քահանայապետն ճշմարիտ լուս
 կարգին մեքեռեղեկի. ի յիշատակի
 քահանայապետացն նստաւածանց քա
 հանայք հնգեկոր երգով. օրհն:

Որ զգերահաշ ծաղիկ բուրեալ յե
 գեմայ. հոտ անմահիւն ծնընդացս և
 անի. յիմէ տիգեցաւ մահ ընդ տի
 եղերս. օրհնութեամբ ըզբեզ մեծա
 ցուցանելք:

Որ ըլծիլ երկանց բարձու անի
 ծից՝ ծագումն արեգու լուսոյն ճշ
 մարտի. ճրով հերքեաւ խաւարն առ
 անին. օրհնու:

Որ ըզբեզ ունիմք բարեխօս կոյս ան
 հարսնացեալ. մայր անարատ Էմմա
 նդեղե՛ անձար բունին հօրն երկնա
 ւորի. օրհն:

Որ հրաւիրեցիր զորդիս մարդկան
 յորդեգրութի հօր քո որդի անուն
 ծոյ. և կռեցեր յարեցութեան քո
 ժառանգութի ի՛նչ ձեռն սուրբ հոյ
 րայեաց, աղօթիւք անցն զվրմեա
 Որ լուսաւորեցեր զեկեղեցիս հոյ
 ատանեաց լուսով քո քո. և զար
 դարեալ նորայուցեր պայծառ ծագ
 մամբ շնաւիղճք սբն գրեգորի. օրհն:

Որ քաղութացս իրեանց կատարեցին
 լուս

յից ժամանակաց . յայտնեցեր սըրբոյն
ներսեսի . սորին աղանձաբ խնայեա
իսկ մեզ քրիստոս :

Ինդ ադար յերկինս օրհնաբանողք
հօրն երկնաւորի . զօրք լուսեղինաց .
բարեխօս լերուք ընդ մեղաւորացս :
Ինդ ցրածայն երգով գոհաբանողք
որդւոյն միածնի . զստըք հրեշտակաց .
բարեխօս լերուք :

Ինքեռեղի հրնշմամբ բարեբանողք
հոգւոյն ճըլմարտի . հոյք հոգեղե
նաց . բարե :

Իրեքորբեան ճայնիւ փառաբանողք
սուրբ երրորդութեանն . գոնդք տե
րովբէից . բարե :

Ո՛վ երանելիդ . ամենե՛ցուն տիեզերու
կան իշխանութիւն ընկալար . ի քե՛ւ ըզ
թագ պարծանաց . ո՛վ թեոդոս մեծ
թագաւոր . վասն մեր բարեխօսեա
առ թագաւորն երկնաւոր :

Ո՛ր քոյնս սքաւեթիւք զանեցեր
ըզթշաւին . կոխելով ըզ սատանայ
ընդ երկնայինսն դասեցար . ո՛վ թէո :

Ո՛ւստի և մեք հաւատացեալքս տե
նեմք զքո յիշատակս . օրհնութի առա
բելով ըզքեզ պատկողին . ո՛վ թէո :

Ո՛ր ըզհո՛ւր օրհոյ քո քս բոլբոքե
ցեր յոգիս անդարոց . որով վառ
եա՛լ իմաստութե երանելին ե՛ւստ
ռատիս . ընծայեաց զանն ողջակեզ
քո՛զ կամաւոր . բարեխօսութիւնս շոր
հեա՛ մեզ տնեղացս ըզ զքաւութի :

Ո՛ր զաբայու՛ւն քո քս տարածեցեր
ըզյոյս յաճախէ . որով տնեա
ցեա՛լ փափագեաց հոգւով երանելին
օգտնտիոս . ըզ բաժակն արեան արեւ
ուսխութիւնդ քեզ մը կըրտնլով . բա :

Ո՛ր ըզլոյս փառաց քոց քս ծաւա
լեցեր ընդ տիեզերս . որով զլապ
տե՛օր հաւատոյ լուցեալ երանելին
ե՛ւզիւնոս . հետեւեաց լուսաշաւիդ
քեզ ի՛ յերկննս անշմբ մահու :

բարեխօսութի :

Ո՛ր զնըշան խաշիւ քո քս ետուր մեզ
զէն յաղթուէ . որով զինեալ ընդ
դէմ մահու երանելին սքն ո՛վրես
տեա . բոցակեզ պատարագաւ քեզ
խաշակեցաւ . բարե :

Ո՛ր ըզբան կենաց քոց քս սերմա
նեցեր յերկիր բանաւոր . զոր ըն
կալեալ պրողաբերեաց յիբեան երա
նելին մարդարիոս . ի մարմնի առ
մարմնաբա՛ւ շարարելով պը՛տակե
ցաւ . բարե :

Յիշեա զմեզ անշմբ յերկին
մեր . յորժամ քան թագաւորութիւն
քո . կեցո ըզ մեզ բարեխօսութեամբ
սըրբոց քոց :

Շնորհեա մեզ թողութի երկնաւոր
թագաւոր . ընկալ զաղաքելւ մեր .
կեցո ըզ մեզ բա :

Յօհնութի ի նոր օրհնեցողք ըզ
քեզ քրիստոս թագաւոր . որ վասն
իւն :

մեր մարմնացւոր . կեցո ըզ :

Ոհայր և զորդի և ըզմբ զհօգիդ
փառաւորեմք ասելով . երեքսրբեան
տրութիւն . կեցո ըզ :

Որ զմիաբանեալն յաշտարակին բա-
ժանմամբ լեզուացն քակեաց . այսօր
ըզ բաժանեալ լեզուս ազգաց միաբա-
նեաց դարձեալ ՚ի մբ վերնատունն .
մամ հոգիք օրհնեցէք զհոգին մայր .
Որ էջ հոգին տն և առաջնորդեաց
երկոտասան ցեղացն իսրայէլի ՚ի յա-
նապատին . այսօր երկոտասան առա-
քելոցն առաջնորդէ ՚ի յաւետա-
րունն . մամ հո :

Որ ելեց հոգին տն ըզ բեսէլէլ
ճարտարապետ խորանին . այսօր շինէ
զմարդիկ խորան մբ երրորդութեն .
ամենայն հո :

Պալմցե միածին ըն փողով և փա-
ռօք հօի . և ըզ հոգեղէն բնութիւնս
հրեղէն նմրդէ :

Ի իւտաւոր են ճանապարհք արդա-
րօից . և ՚ի բիւրաւոր բանակըս
հրեշտակաց ամսովք ընթանան :

՚ի վերինն երուսողէմ թրուշին ամա-
կք ընդ առաջ տեառն յօիդս . և
այնպէս յամենայն ժամ ընդ տեառն
լինին :

Որ ողորմեցար ՚ի մեղս ծնեալ մարդ-
կան հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին .
և ետուր բնութիւնս այսօր պարգև ըզ
կոյսն մբ ըզ ծնող որդւոյդ միած-

նի . մաղթանօք սիրտի տէր մեզ
ձորմեան :

Որ ցօղեցեր ՚ի մեզ յամալոյ օրինաց
ժողիդ այսօր զէյսըն մարիամ . յորմէ
ծնար մարմնով և բարձեր նովա ըզ
մեղս նախաստեղծին աղամայն . մաղ :

Որ մաքրեցեր հոգիդ մբ ըզ սէրտ և
ղարգանդ մօր քո փառակցին . այ-
սօր ամեն ծնողաց նորին ետուր ըզ
մայր բանին զծրհնին և օյն . մաղ :

՚ի վերայ վերի հաւատոյ շինեցեր
ըզ բո մբ զեկեղեցի . ըզ սմ պահեմ
՚ի խաղաղութեն :

Որ շնորհեցեր ողորմութիւն ՚ի բնա-
կարանըս հրեշտակաց և մարդկան քա-
ւորան . տուր սրմա զանշնրթ քո
զնաղաղութիւն :

՚ի տաճարի փառոյ սըրբաւք քո
քեզ երգեն մանկունք . տուր սոցա
զառնա քո զոլորմութիւն :

Վառք հօր և : Վյժմ և միշտ :
Որ ՚ի վերայ պաւտուիրանաց թագա-
ւորին եկնաւորի . ըզ բաժակ մահու-
նկալմ և թագաւորէն և փոխե-
ցաւ ՚ի յերկնս ՚ի լուսեղէն յա-
ռադատուն :

Այսօր տօնէ եկեղեցի ըզ յիշա-
տանկ սրբոյն ներսեօի . հայնս
տանեայց ըլսաւորի . արի և քաջ
հովապետի ընտրեալ ՚ի գլուխ հօ-
տին քրիստոսի . աղաչանք սորա կեցո
զմեզ

եհաս ի՛ յօգնուի օրինակբօղն թա-
գաւորաց . մարտակից զինուորական
դասուն սբ ըն ներսէս . բարեխօ-
սուք սորա տէմմ իր բարձրացո՛ զեշ-
խանուի՛ թագաւորականն անթո՛ւոյ :

Ա՛ր ընտրեցա՛ր յաճողօ՛յ հո՛վի՛ւ
բանաւոր հօտի՛ ով երանելի տէ՛ր սբ
ներսէս . անթանաւոր ը օծման սո՛ւրբ
հոգւոյն աղանակերպ իջմամբ որպէս
յորդանան . վա՛ստն ժողովըրդեան
քո խընդրեա՛ ի՛ քրիստոսէ՛ ը՛զ
Թո՛ղիւթիւն :

Ա՛ր յարմատոց բըղնեալ բարեաց
ծաղիկ՛կ սբ հա՛ւատոյ ով երանելի
տէ՛ր սբ ներսէս . լուսաւորեցե՛ր ի՛ մաս
տո՛ւք զեկեղեցիս հայաստանեայց ը՛ստ
սըրբոյ հօ՛ր լուսաւորելն . վա՛ստն :

Ա՛ր յանդիմանելով ը՛զ Թա՛գաւորն
հանգո՛վյն մեծին յո՛վհանու՛ ով
երանելի տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէս . ե՛ր
վերա՛յ պատուիրա՛նաց ը՛զ բաժանկ
մահու . արեալ ընդ անմահիցըն
դասս վերակորգեցա՛ր . վա՛ստն :

Ա՛յսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ ան-
մարմնցըն դասակցեալ տօնելո՛ վ
զխշատակըս քո տէ՛ր սբ ներսէս . որ ի
հոգւոյն սըրբոյ աղանակերպ իջմամբ
վըկայեցար . բարեխօսեա՛ ան քրիստոս
վասն անձանց մերոց :

Ի՛նչանայապետ ընտրեալ արժանապէս
խորհրդ հոգւոյն բա՛շխեցե՛ր զեկը :

կական մարմին և զարի՛ւնըն տն՛ . յո՛
րում հրեղէն սէւն ի՛յնքինից իջեալ .

բարեխօսեա՛ :

Ա՛րդ աղաչե՛մք ը՛զ քեզ լուսաւորել
հոգւոյ մերոց նը՛մանեա՛ լ մոզէսի
նախամարգարեին մեծի՛ . լուսափայ-
լեալ զիմօք անմահաշ տեսլեմք . բա՛ :

Երախն Ուրե՛ն Խա՛հաւա՛ հայաց
հայրապետի :

Ա՛ր յարմատոց հարցըն սրբոց մեզ
գա՛ւազան բըղնեցեր՛ . ը՛զ խահակ
սուրբ հայրապետ հովուել ը՛զ հօ՛տ
քո քրիստոս :

Ա՛ր ը՛զ խաւանն անգիտութե՛ հայաս-
տանեայցըս լուծեր՛ . զի՛մաստութե՛
ծագեալ ը՛զ լո՛յս սովա՛ւ որդւոց
Թո՛րգոմայ :

Ա՛ր զհանդերձեալ խորհուրդ քո տէ՛ր
տեսլեմք սըրբոյն ծանուցեր՛ . յիշա-
տակի՛ սորա ընկա՛լ ը՛զ անողանջս
աղաչանս :

Կանոն Սրբոց Հօգիւթեանց:
( ) Երկնութիւն (կթ):

Ն Ե Զ Ի Ն Ք Ն Բ
Կերեալք սիրոյն քի,
Երկնաւոր նահատակք և
Կուսանք իմաստունք: Ի՛ պարծանըն
ձեր բարձրացեալ տնէ՛. մայր սիրվն
դըստե՛րօքն իւրովք:

Բարբառք երկնաւորէք լըջին զեր-
կիր: քանզի հո՛տ անուշից բուրեցայք
Ի՛ քա՛. ո՛ղջակէզք բանաւորք և՛ զո՛նք
փրկութե՛. և որո՞ջք անարատք ընծայ-
եալք անստուծոյ:

Ղեղեցկութիւնըք մարմնաւոր պայ-
ծաւուէ՛ ձերոյ. յիմարեցոյց ըզթա՛-
գաւորն և պակեան՝ հեթանոսք: Ի՛
զե՛ղ ըսքանջելն անստու՛ր կուսա-
նացն. տարիացեալ զըւարթո՛ւնքն
ընդ մարդկան տօնեցին:

Վարձեալ վերըստին արարչագործ
զօրութի՛. և դարձեալ եղեմ՝ անա-
տո՛ւնկ զարդարի՛. քանզի ծառն կե-
նաց տրնկեցալ Ի՛ դրախտին. բերե-
լ՛ վ մեզ պըտուղ զերանելին հոփ-
սիմէ՛:

Երկնալք մահաբերք անիծի՛ցըն լու-

ծան՝. և աղամ՝ վերըստին անապե՛րպ
ճոխանայ՝. փոխտնակ և այլ՝ դըստե՛րք
նորա՛. մարտիրո՛սք և՛ կուսանք ըն-

ծայեալք աստուծոյ:

Օ՛գրք հրեշտակոց ընդ մարդկան տօ-
նեցին. և կանայք Ի՛ յերկնըս գրեցան
զինաւորք. կուսութեամբ ընդ մահու-
պատերազմեալք յաղթեցին. խաչակի՛ց

լինելով կուսածին արարչին:
Ի՛ զարմացումն և՛ ի՛ վեր քան ըզ
հրաշ. խորհրդո՞ց և բանի՛ց հրեշտա-
կանց և մարդկան. քանզի է՛նն անըծ-
ամենազօր զօրութեամբն. խոնարհեալ

տե՛սանէր ըզհանդէս կուսանացն:
Ի՛ նկե՛րք միառիտք մարմնական կեն-
ցաղոյս. նահատակք հաւատարմք և՛ հո-
գե՛վ միացեալք. միաբան ընթացեալք
Ի՛ տեղե՛ ճակատու. զինեցումն հաւա-

տով և կացին յանդիման:
Թուլացան կորովի՛ գ հաստաճի՛ գ աղե-
ղանց. և տրկա՛ր կանայքըն վառեցան
զինու. Թագաւորն պերճացեալ
զօրութե՛ և փառօք. Ի՛ մանկ Ի՛ կու-

սէն պարտեալ անապե՛ր:
Սողովեալ բաճմութե՛ անգագ և ա-
զանց. ո՞չ զօրեին ան մի՛ նահատակ
քանզի հասեալ Ի՛ Թիկուս անըրեւոյթ
օգնութին. խորսակեաց յայտնապէ՛ս

ըզգաղտնի՛ պատերազմն:
Ի՛ վերայ միոյ՛ պատուական մարգար-
տի. խաղացին ցընծալով ան՝ հեթա-
նոսք. անբաւարար յարեալք ընթա-
ցեալք

ցեալք հասին . քարոզել յայտնապէս
ըզ ջրքնալ տեսութիւն :

Եւ ան թագաւորք և լըցան խնդու-
թեամբ . ո՞րտալ յանձն առին ըզ
գաղտնի մեծութիւնն . պարգեւել
իրերաց խոտտանային բանիւք . և ծա-
ծուկ հընարէք գողանալ ՚ի միմեանց .
կորչուող հոգեւոր յըզուէ՛ցըն յայտ
նիւր . և երկունք փրկութիւն աշխար-
հի՛ ձեպէին . քանզի կամբք վերին
հրամանին քաղցրացեալ . իջուցին ՚ի՛
վերստ ըզ պարգեւ փրկութիւն :

Եւ ան կուսանք ազգս բազման . և՛
մարք մանկունք ըզ հրապարակս
ծերոց . ՚ի՛ գիրկս սրբութե՛ աղօ-
թի՛ց և պահոց . աճեցին հաւատով
զարգացեալք ՚ի՛ քրիստոս :

Կանայք պատուականք քաղաքաւ և ազ-
գաւ վաճառականք առաջք անցնոյս
մարգարոսին . և՛ գին զանձինս գրաւա-
կանս բազմաց . և եղէն փրկանք
անձանթ աշխարհին :

Հոփօթիմէ մեծ խորհուրդ և անուն
ցանկալի . ընտրեալ ՚ի՛ յերկրի և
գաւեալ ընդ հրեշտակս . և՛ լեր օրի
նակ սրբութե՛ կուսանաց . վարդապե-
տութիւն արանց արդարոց :

Ձեզ նըմանիւ կարօտին ամ՛ հո-
գիք . միացեալք սրբութե՛ և սիրոյն
քրիստոսի . զի մահուամբ ձերով մեզ
ճանապարհ հորդեցիք . ելանել ամ՛

մարդոյ առ աստուած :

Եկալմարք ճարտարք հոգեւոր հըմ-
տութե՛ . թեթեալեւորն մարմնով և՛
մըտօք սրացեալք . ընդ երկայն աս-
պարէզս ծովածուի կենցաղոյս . ան-
վընան նաւեցիք և հասիք առ քս՛ .
Ղըշմարտ ոլթոյն քի՛ շառաւիղք .
և ողկոյզք ճրվեալք երկնաւոր մը-
շտիկն . կոխեցոյք ճիգնութե՛ ՚ի հըն-
ձանըս ձեր . զի ուրախ լինիջիք ան-
մահական բաժական :

Երթեցին ըզ կարիս մարմնական կեն-
ցաղոյս . զի ծանեան եթէ՛ երազէ և
սուտ պաճուճանք . ոչ հեշտացան ՚ի՛
գըրգանս փափուէ . իմացան եթէ՛
մտտի է անցաւոր մեծութիւնս :

Յանդաստանս հոգեւոր անթիւց և
պահոց . վաստակեալք յուսով զամ-
թամանակս . ժողկալեալք փորձու-
թեանց և պէս պէս լըլինաց . և եղեալք
ժառանգորդք անթաւամ պրտակին :

Եւ անձե լի՛ յօրինեցին զառաքանս
կուսութե՛ . նոր նորոգեալ արեամբ և
հըրով . մատնեցին զանձինս սուտ-
բոց և ջահից . և անշէջ լապտերքն
հետեալ մըտին յառաքանս :

Եւ անձեք երկնաւորք ՚ի՛ յերկրի՛
հաստատելք . և արձանք լուսեղէնք ՚ի՛
յերկրինս կանգնեալք . ինքեանք է-
լին և՛ սյւնց ցուցին . ըզ ճանապար-
հս ցանկալի զվերին երուսաղէմ :

խաչին :

Ո՛վ ըզգանսուէ՛ իմաստո՛ւն կուսա
նացն՝ որոց ո՛չ յաղթեաց հեղձու՛ի
և քուն՝ ա՛յլ արթո՛ւնք և պատրա՛ս
տըք մընալով երկնաւոր հարսանեա
ցըն՝ զի մըտցեն ՚ի յա՛ռաքանստ ա՛ն
մահ փեսային :

Չունի՛ սք ՚ի նոսա՛ անո՛ւն չարուէ՛ .
և ո՛չ նախաօրէ՛նս յիմար կոչելոյ .
բանզի միով սնդուք՝ հոգւո՛վ ար
ութեան՝ միաբան քաջացան առ հա՛
սարակ ցընծացեն :

Պարակցեալք քաջազէ՛ն բընուիթէ՛ .
ի՛ յերկրէ՛ ՚ի յերկինս տարդէ՛մ
գնացին փախըստեայք . ինքեանք ե՛
լէն և մե՛զ ուսուցին՝ բա՛զո՛ւմ
նեղութիւն մըտանէ՛լ յայն հանգի՛ւտն :
Թերևեանդն սղօցի՛ւք և սիրո՛վն
առ անձ՝ հայցեցին ը՛ղհընարս փրօ
կուէ՛ . բառաւրով ըզխաւար դիւա
սկալս մոլորութից յաշխարհէ՛ . պայ
ծառացեալք լուսոյն որ ՚ի՛ հօրէ՛
ծագեցաւ :

Ուհըս յոլմա առաքինութե՛ն . յայտ
նեցին որդւոց մարդկան վերանալ
յաշխարհէ՛ . անըստերիւր հագւորական
վարուք՝ ե՛լանէ՛լ ՚ի բանակս երկնա
ւորս անմարմին հրեշտակացն :

Սքս են քարինք սքս հիմնեցեալք
ի՛ յերկրի . զոր կանխաւ տեսեալ գու
շակեաց մարգարէն՝ ՚ի նոյն ՚ի՛ նիւ
թոյ շինեցաւ կաթուղիկէ ե՛կեղեցի՛ .
բանդաղեալ փառօք ՚ի պարծանքս

Ս մօրն ձեր երանեալ նահատակք . զօ
րըք հրեշտակաց անմարմին զըւարթ
նոցն՝ ՚ի՛ յերկինց ՚ի՛ յերկիր հեղան՝
և մարդիկք խառնեցան ՚ի՛ գունդըս
զինուորաց բրիստոսի՛ աստուծոյ՝ :
Տօնեցցուք ըստուգութե՛ք ՚ի հընձա՛
նըս նոցունց՝ զի սրբեալք լեցուք
անմահական բաժական . բանզի բաշ
խեն ըզբժլ՛շկութի՛ հոգւո՛ց և մար
մնոց՝ և զպարգէս երկնաւորս սի
րողաց իւրեանց :

Իաբունույն հրամանաւ անե՛րեւոյթ
անգլմամբ՝ յարեմոյց յարե՛լս ե՛
կեալ հասին՝ զի՛ լուսով հրեշտակա
կան վարուք կուսուէ՛ . փարատեցին
ը՛ղխաւար դիւապաշտ մոլորութիցն :
Զնծութե՛ն տօնեցուք ը՛զխշատակըս
նոցունց՝ զի և նոցին հաղորդեցո՛ւք
փրկուէ՛ . խը՛նդրելով յարարէ՛ն
ը՛ղպարգէս երկնաւորս . և զգտսի՛ն
ընդ նոսին ՚ի՛ յարկսն լուսեղէ՛ն :
Իւծեալք մաշեցան յուսացեալք
ի՛ մեծութի՛ . և կանայք վե՛հազինք դե
րանցեալք յաղթեցին՝ բուրժութե՛ք
ոսկեղէ՛նք հրով հողոյն վառեցան՝
ջահազդեստեալք ՚ի քս և դասեալք
ընդ հրեշտակս :

Մըբէ՛ւր կենաց բաշխող շնորհաց
հոգիդ իջեալ ՚ի բորձանց՝ զանսպա
կան պարգււս քո՛ւ բաժանեցեր յա՛

առքեանքս :

Ո՛ր է՛ վերայ շուրջն գործ ստեղծանելիւ զարարածս . իջեալ է՛ ջուրս աւազանիս՝ ծնանիս որդիս մի :

Ո՛ր զարգարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո զեկեղեցի . պէս պէս շարհաց քոց պարգևօ՞ք փայլին մանկուշիք սորա :

Եւրկերեմք է՛ քէն Թագաւոր փառաց՝ փառաւորեալդ է՛ զուսկմնոց . ըզնրնջեցեալսն մեր ընկալ մարդասէր տէր . և՛ հանգո ընդ սուրբքս քո :

Յորժամ գամ փառք հօր դատել զերկիր արդարութեամբ գանկն ըմբն՝ : է՛ նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ քո՝ վերին մեր և՛ յոյս . ըմբն՝ :

Հիշք վերին զօրացս իջեալ շուրջ ըզկուսիւն պար առել . զերգս օրհնութե՛ն զանակեալ քաղցը՛ր ձայնիս՝ սկսեմք առել . զեռահիստեակն նըւապեալ զքի տերութիւն Երգաբանեալ :

Ձայնակից նոցին է՛ զեալ զապ երջանիկ պետացն ըստեալ . է՛ հոգւոյն վերաբերեալ՝ որք յնդհանուր աշխարհ որդեան . անմարմնցս համաձայնեալ ըզկոյսն սուրբ երգաբանեալ :

Վախարարայլ շահեաք լուցել աքկուսանացն գումար առեալ զերգս օրհնութե՛ն նըւապեալ է՛ պատիւ մօրն . ամենօրհնեալ քարեբանեալ ես կոյս գովեալ յորակ տծ բաղն ծննեալ :

Իրաւէ՛ քո քո երկրորդեան տրաւա՛ր թա՛ք մա՛ն . որ է՛ փրկուի՛ մեզ կանգնեցաւ . սա՛ն եղեցի մեզ պահապան յանդիմող . ապրեցուցանել ըզմեզ է՛ պատրանց բանսարկութիւն :

Վա՛սա բարձրացար բարձողդ անիծից . որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր . ժողովեալ ըզհեռացեալսն կենսաբեր փոյսիւն . ապրեցուցանել :

Սկսաւ ընսաւորեցան արարածք ամենայն . սա՛ն սպասէին արգելեալքն է՛ մեղսասէր բանտին . որ աղատեաց ըզմեզ է՛ պատրա՛ն :

Փառք հօր և՛ հո՛ւ . փառաց է՛ փառքս բարձրացեալ պարծին . է՛ պատիւ և՛ է՛ փառս երեսուն և եօթեանքն . բանգի այս է՛ Թիւ երանեալ կուսանայն . որք անթառամ պրտակեցան յանվախճան յաւիտեանն :

Վ՛ յօմ և՛ միշտ : Վ՛ Եղ որ ցընծութի՛դ ես քո՛ տրծ . և ուրմիտութի՛ ամենայն արդարոց . քաղցրասցին վտարն մեր աղաւանք սրբոցն . շնորհելով զթողութի՛ մի բազմամ յանցանոց :

Յօր զանցառելի՛ սրբոյն հախի՛ Եւրկերեմք ըզք յատակս տունեալ է՛ կեղեցի . բարեբանելով ընդ անմարմնական զնուսկրութիւն . ըզառեալ տրծ հաճցն մերց :

Վ՛ յօր հրախրեցաւ յերկնայ արքայ . ուրն սքըն հախի՛ս . և արիւթար ընդդիմամարտեալ յազմեաց բժուկս :

Վ՛ յօր զանցառելի՛ սրբոյն հախի՛ Եւրկերեմք ըզք յատակս տունեալ է՛ կեղեցի . բարեբանելով ընդ անմարմնական զնուսկրութիւն . ըզառեալ տրծ հաճցն մերց :

Վ՛ յօր հրախրեցաւ յերկնայ արքայ . ուրն սքըն հախի՛ս . և արիւթար ընդդիմամարտեալ յազմեաց բժուկս :

հաւորին . խոստովանելով ըզքս Թա-
գաւորն . ըզ տէր :

Եւ յսօր պայծառացեալ ՚ի կամարն
ըւսեղէնրս նքն հռիփսիմէ . և հիւ-
սիսականաց տօնողաց ուսոյց փառա-
ւորել սուրբ զերրորդութիւնն . ըզ :

Ըզ տէր . ըզ քս Թագաւորն օրհ-
նեցէք ըզ նա նոր երգով օրհնութիւն :
Որ պայծառազգեաց վայելչութեամբ
սլաակեանց ըզ սուրբն հռիփսիմէ և
զգայիանէ . օրհնեցէք ըզ նա նոր եր-
գով օրհնութեամբ :

Որոց վարդապոյն հեղմամբ նք արեան
ցնն . նորոգեաց զաշակերտեալն ՚ի ձե-
ռն նքն գրիգորի . օրհնեցէք :

Ըզ քեզ նա ծածին . նախոր անրս
պառ ըւսոյն . որ լուսաւորէ զհաւա-
տացեալս . միաբանական ծայնիւ երգով
մեծացնւցանելք :

Եւ պարծանք կուտուէ մարդ-
կան . դու ուրախութիւն հրեշտակաց .
դու բարձօղ անիծիցն . վն որոյ ըզ
քեզ նա ծածին մեծ :

Եւ ճշմարիտ արեւելք արեգա-
կանն արդարուէ . յորմէ ծագեանց
փրկութի տիեզերաց . միաբանական :

Եւ նա ծագեր ըզ դուռն հաւա-
տայ սրբոյն հռիփսիմեայ . խոստովանել
զաստուածութիւնք քո մարտիրոսութիւն
՚ի մէջ հայաստանեայց :

Յաղթօղ զօրութեամբ պայծառացել
՚ի կամարն ըւսեղէնս ըստ անմար-

մնոց բազմութիւնն . խոստովանելով
ըզ քրիստոս Թագաւորն :

Եւ զովեալքս հայցեմք . բարեխօսութիւն
սրբոց հռիփսիմեանց . ընկալ և ըզ զմեզ
փրկելէ յորդէ գլուխ ՚ի զբարութեան
կենաց :

Պարկե՛ծ շտ կանայքն նքն հռի-
փսիմեանք . եղեմն սիրողք քրիստո-
սի և ընկալն զանապական ըզ պրսակն :
Եւ զե՛ծն տաճար սրբուէ որդւոյն
այ . շինեալք ՚ի վերայ հիմն առա-
քելոյ և մարգարէից :

Եւ աւե՛ծ քան ըզ ըւսաւորս ՚ի մէջ
աստեղաց . փայլե՛լն ՚ի դասըս հը-
րեշտակաց դասեբք վերինն եղեմի :

Յիշատակ քրիստոսի սըրբոց վե՛կա-
յիցն . եկայք հաւատացելք ըզ ձեզ
նուի ըս սոցա հրեշտակեցուք . և
օրհնութե՛ք զնձ փառաւորեցուք :

Օ ուա՛րձայի՛ր հռիփսիմէ քոյն նք
ընկերք . զի ՚ի տեղով հեղման ն-
րեան ձերոյ դառք հրեշտակաց տօնե՛ն
ընդ մեզ . եկայք :

՚Եւ տա՛ճարի՛ն հռիփսիմեանց մեծ վը-
կայն հեաց . եկեղեցիք նք պայծա-
ռազգեանց վայելչութե՛ք տօնե՛ն այ-
սօր . եկայք հա՛ :

Եւ նրկի՛ զբն բանն նա՛ որ վասն
մեր համբեր մահու . բառնալով ըզ
դատակնիք անիծիցն առ ՚ի մէջ . գե-
րապանծ մարտութե՛ք ըզ մարդիկ վե-

լազրեաց՝ խաչակից իւր և վելայք՝
կամաւոր մահուամբն իւրեանց:

Կ'մամաւրտ գոլով սըրբոցն՝ ընդ
կոնպարիշտ պաշտամունսն. երջանիկ
ճակատամարտք յայտնեցան անպարտե-
լիք. զի զանգ բոլորից տիրաբար սի-
րեցին. էակցին հօր հետեւեալ՝ ստա-
ցան ըզթագրն պարծանաց:

Բնթագրեալք զմահու խոթխտունսն
ընդ գէմ մեղմցն վառեցան. թուպե-
ցան յերկունս գանից՝ գեր ՚ի վերոյ
քան ըզբնութիւն՝, ժողովակունք ՚ի
փորձ բանտից գերարանաց և կապա-
նաց. ՚ի մրցմուն ըս գազանաց սրոյ և
հրոյ մենամարտեալք:

Ըլկանօք և քերանօք՝ զարեան վրտակ-
սն հոսեցին. խորհրդոց ոչ խոտորո-
մն և ոչ փոխադրուի բարուց ծաղիկ-
բն նիւթեղէնք՝ յանիւթ ծաղիկ կն-
յօդեցան. կատարեալք քաջութիւն
րին մուրհակսն կապտեցին:

Հրով հոգւոյն զինու վառեալ ըզհա-
լածիչսն վանեցին. ձօնեցան զենամբ
սրոյ ՚ի բանաւոր ողջակիզումն, զամ-
բարամբ լուսոյ կենաց զխաւար մե-
ղաց փարատեցին. ճոխաբար հետեւեցան
լուսաշաւիղ ընդ պողոտայն:

Անթեցին կործանեցին ըզմահահոտ
ըզմեքենայսն. յալթեցին կարեաց մար-
մնոյ և հեշտալ՝ գրգանաց, նաւար-
կեալք հմտաբար՝ ընդ զրահեղեղ
կռապաշտուիսն. շորհազարդ փայլ-

մամբ փայլեալք ՚ի յերկնային նաւա-
հանգիստն:

Արշեալք ՚ի կրից կարեաց և ՚ի քս-
արձանացեալք. չարաչար չարարանօք՝
զչարին մուրհակսն կապտեցին. պատ-
րաստեալք չարագիւթիցն՝ հրեղէն գե-
տոցն ըզկիզմունս. ջրոյն կենաց գետոյ
հետեւք բըղխեցին մեզ յարբուցումն:

Անհ գործեալք ՚ի լուսաճեմ յաճա-
կերտ ՚ի խորանս. սրբափայլ զգեստիւք
պըճնեալք ըստ զարդոյնոր սիրովն.
վերառեալ վելայօրէն ըզմարգարի-
տն հաւատոյ. տենչացեալք անձառ-
լուսոյն վերաւազան ՚ի կենսաւնամահ:
Բաբունեացն հրաշլեա՝ ց գրոցութեւ և
մեք աշակերտեալք. ցողեցցին մերմը-
տասութ՝ ընդ ցող արեան նահատակա-
ցն. ւիւսեցցին թեւք հոգւոց ընդ
հետից պըսակեղցն. փայլեցցին գոր-
ծիք բարեաց՝ ընդ լուսաթռիչ մար-
տիրոսն:

Կ'րիստոսի պըսակողին՝ զաղօթանուէր
ըզմաղթանս. զերանեալ նահատակա-
ցն՝ մատուցովք ՚ի յընծայումն. զե-
հաճութիւն խոնարհեալ ընկալի վասն
մեր. թողուի՝ շորհեցէ մեր բա-
զում յանցանացն:

Շարահան Սրբաշուքն Սանդիպոյ:
Ք և՛ պարծի այսօր սուրբ եկեղեցի.
նվել կայուհի՝ սբ սանդուխտոր ըզ
հայրականն քո թողէր զպաշտօն.
վասն բըրստոսի՝ իմի հեղեղ զա-
րիւն

ընեն քո սուրբ:

Ի՛շակերտեցւո՛ր առաքելոյն Թադէոսի.
Եւ ի՛հա՛ւանդս Զրժմարիտոս հաստա-
տեցա՛ր. ոչ խառնակելով ընդ հեծա-
նոսական պաշտօնսն. արժանի եղեմքի՛

մահի վերանալ առ հայրս

Ո՛ր ըզ տիկնութեանըն. քո Թո՛ղեր ըզ
փառս՝. Եւ ա՛ստուածային փառօքըն զա՛ր
դարեցա՛ր. այսօ՛ր դասակցեալ ընդ
զԼարթուհս երկնից՝. վասն մե՛ր առ
տէ՛մ մահի բարե՛օխօսեալ:

Ամեն Սբէն. Տաղանային:

(Օրհնութիւն (Տ) :

ակ

Օ՛, Բ՛ Ե՛ Օ՛, Բ՛ Բ՛.
Հաջ տառածոյ Եւ տաճարանա՛
պական. աստուածանգարդ Եւ
ըԼտարդեաց անվախճան փառօքըն
պրտակեաց սուրբ հոգին. Եւ յաւեժ
ուրախանան միշտ հաւատանցեալք:

Ի՛քեզ ծագեալ ի համադշիքն աս-
տուծոյ անդարտութե՛ան սրբգանն.
որ լուսաւորեալ փարատեաց ի՛քեն
ըզ խաւսրն պնդխտութեան Եւ հաստա-
տեաց ըզ հիմունքս քո՝ ի վերայ հե-
ման առօքեղաց Եւ մարգարից:

Ի՛քեզ կանգնեալ մեղան սրբաւե-
Եւ բերեալ աղբիւր անապական. որ
յորդառան վերակցօք սրբուցան յա-

Եւ քո տիեզերս գեղեցկապէս
բերեալ ըզ բողբո՛ջս անուշից՝.
Եւ յաւեժ ուրախանան:

Ի՛ վերայ վեմի հաւատոյ հիման առա-
քելոց. Եւ մարգարեից. շինեցեր ըզ
քո սուրբ զեկեղեցի. Եւ ի՛ սմա միա-
ձայնեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրե՛ր.
տանս՝. փառաւորե՛լով սուրբ զերո՛ր
դո՛ւթիւնդ:

Տեղե՛ ապաւինի Եւ ժողովարան բա-
նաւոր հօտի. բընակարան հրեշտակաց
հաւահանգի՛ստ արդարոց Եւ մեղաւո-
րաց քաւարան. զարդարեալ առաքե-
լովք Եւ մարգարեիւք:

Ի՛ յօր նոր ժողովուրդք ընդ
երկնայնոց լուսեղինացըն համաձայ-
նեալք. նորոգողն ազգի մարդ-
կան վերբերեցուք որ վասն մե՛ր
մե՛րաւ Եւ յարեալ. անելով փառա-
ւորեալ եք յարմարի:

Ի՛ յօր որդիք սիրմնի ծընեալք ա-
ւաղանին շնորհօք յորդին աստուծոյ.
Ի՛ նաւակառիս տաճարի բնուե՛ մե՛-
րոյ գովեցե՛ք զգնացն ելեալ յառա-
գաստ. նմր գերե՛ զմանին. ան լով վա-

Ի՛ յօր մանկուք հաւատոյ կառարե-
լով զնաւակառիս վերքն երուսա-
ղէմի. նորոգեցե՛ք ըզ պատմա՛ն
հոգեւոց մե՛րոյ. Եւ ընդ որդւոց լուսոյ
նմր սիրմնի. բարեբանեցե՛ք զգրեալս
Թագաւորն. ան լով:

Այն անմարմինաց հոգեղինաց դասակ-
ցեցեր. քրիստոս սո՛ւրբ զեկեղեցի՝ ողբ
ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւորեմբ
սո՛ւրբ զերրորդութիդ՝ սրովբեական
սը՛րբասացութեամբ՝ երգելով ը՛զ
փառս ի՛ բարձունս:

Այն յաղթեցեր մերով բնութեամբ
ի՛ փորձութե՛ կամակո՛ր օճին՝ որով
ետո՛ւր իշխանութի՛ որդւոց անդամայ՝
կոխել ը՛զգլուխ չա՛ր վե՛շապին. և
ընդ երկնայնոցն երգել ը՛զ փառս:
Այն զալըստեամբ քո վերածեր ը՛զ
մեզ յաշխարհական մե՛ղաց ծո՛վէս.
տը՛պաւորեալ լըմամբ ուռկանի՛ վե-
մբ հա՛ւաւոյ. զոր ի՛ ծովուն հրա՛
շագործեցեր. երգեմք քեզ ըզփառս:

Անգաւորեաց ան ի՛ վերոյ հե՛թա-
նոսաց. և լուսաղարեալ պայծառա-
ցոյց սբ զեկեղեցի. ժողովուրդք
ը՛զքս՝ բարեբանեցէք:

Օգեցաւ ան՝ զորութի՛ ընդ մեջ
ի՛ւր եած՝. քանզի շե՛ջոյց զխա՛յթոյց
մահու խա՛նէն ի՛ւրով սը՛րբաւ. ժո՛:
Հարեաւ ան և տիեզերք ամ նորա
փետուր զարմարեցան. և մանկունք
հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կե-
նարարին. ժո՛:

Այն նախիմաց իմաստունք տնօրինե-
ցեր զխորհուրդ սբ եկեղեցւոյ. խո-
րագոյն արկեալ հիմունս հաստա-
տութեան ը՛զ դասս անդա՛րոյ. անգա՛

լանօք առա՛ւ խընայեա՛ ի՛ մեզ:

Այն զօրհնութի՛ նախապետեղծիցն անձո-
զոյդ անուաց և ի՛ զաց. պայծա-
ռացեալ վայելչապէս ծաղկեցո՛ւցեր.
այսօր ի՛ յովակիմ և ի՛ յաննա. ան՛:

Այն ը՛զ խոստովան աբրահամու նա՛հա-
պետին մե՛ր ըստ հոգւոյ. քահա-
նայական և թագաւորական գաւազան
նացըն՝ միացեալ ցո՛ւցեր այսօր ի՛
յաննայե. ան՛:

Այն յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ
հեղեր անասապէս հոգեդ ճը՛շմա-
րիտ՝ զածային և զգերագոյն քո ի-
մաստութիդ՝ լինել փառաբանել սբ
երրորդութիդ. ընդ նոսին փառաւո-
րեմբ զերրեակ միութիւնդ:

Այն զկերպարանն անձային ստեղծեալ
երրորդութիդ խորհրդանկցուլ. զար-
դարեցեր փրկմամբ շնորհաց քոյց կեն-
դանարար. և ընդ ձեռնուն առ ի
նմանէ խա՛նցար օրինօք և մարգա-
րե՛իւք. ընդ:

Այն յերկրորդի՛ լինելուէս՝ յետ յա-
լուէ՛ քու՛մ է՛ անկցին. մըտեալ ի՛ վեր-
նատունն դրօքըն փակելովք շնորհե-
լով ըստ առաջին փրկմանն ըզքե՛զ
մե՛տանանից՝. առաքել լոցն առաց անէք
հոգի՛ սուրբ. ընդ:

Յօրժամ յերկնից գոյէ՛ փողն ազ-
դեցուլ. առնելով տիեզերաց. ի՛
դատաստանն անհա՛ւոր. յայնմ անուր
ա

ահեղին՝ յիշեա տէրձր և՛ զմեր ընդ
նընջեցեալն և հանգո՛ ընդ արքայս քո
Երթամ ճառագայթք անութեանըդ
փայլին ի՛ յարեւելց՝ և զլպրու
թիւք հրաշք ցըն բանին . յայնմ ան
ուր անհեղին՝ յիշեա :

Օ արհուրեալ դողան արարածք ի
ձայնէ՛ սրովբէագո՛ն փողոյն . յորժամ
հարկանէ՛ հրե՛շտակապետն և՛ կոչէ ի՛
դատաստան զազգս որդւոց մարդ
կան . յայնմ անուր :

Երբ խորանիդ արեգականն անդա
յութեան նոր օրհնութի՛ն տնցո՛ւք .
և անդադար բարեբանե՛ցո՛ւք :

Երբ տաճարիդ անձա՛ռ լուսոյն ո՛ր ի՛
հօրէ՛ նոր երգս երգեսցո՛ւք . և ան
դադար բա՛ :

Օ նոր խառնարանըդ հրաշալի նոր
խառնրման բանին և՛ մարմնոյ՝ հոգւոր
երգով բարեբանե՛ցո՛ւք :

Սեղան քո տէր զօրուէ՛ց հաւատով
կանգնեցաւ ի խորանի՛ քում . եկա՛յք
ժողովուրդք երկրպագեայցո՛ւք :

Ո՛հմ պատուական ի խորանի՛ քում
հիմնեցաւ այսօր . եկա՛յք :

Ի՛ սմա մատուցաւ ճշմարի՛տ պատա
րագ և զենո՛ւմն անասական . եկա՛յք .
փառք հօր և : Եւ յի՛մ և միշտ :

Բանն անձ և ծածկեալ խորհուրդըն
յաւիտեանից՝ ի՛շեալ ի՛ յերկնից՝
մարմնացեալ ի՛ կուսէն՝ խաչեալ յերկ

րի . և Թաղեալ ի՛ նոր ի՛ զերեշ
մանի . և յարուցեալ յերրորդ ա
ւուր . զի զմարգարեիցն ընդ տա՛ւսն
կատարե՛ցէ :

Եւ յսօր ցընծան դասըք հրե՛շտա
կաց ի՛ նաւակատին քի սուրբ
եկեղեցւոյ՝ բարեբանելով ընդ տէ՛մր
անձ հաճցըն մերոց :

Եւ յսօր տօնեն դասըք սբ առաքե՛լոցն
ընդ տօն վերինն երուսաղէմի՛ . յիմա
նալի՛ տաճարին մատուցանեն զերգըս
հոգւոր երգով . տէր :

Եւ յսօր երգս առեալ գո՛յնն դասըք
հաւատացե՛լոց՝ միաբանութեամբ ար
ժանի՛ արա ըզմեզ ի՛ տաճարի՛ քում
սրբօրէ՛ փառաւորէ՛լ զամենասուրբ
զերրորդութիդ . ընդ տէ՛մր :

Ընդ տէր օրհնեցէ՛ք և անաւել բար
ձր մարտէ՛ք ըղնա յաւիտեան :

Ո՛ր լուսաւորեաց զեթուղիկէ մայր
սբ եկեղեցի անային լուսովն . ամե
նայն ազնիւր՝ գովեցէ՛ք և առաւել
բարձր մարա՛ :

Ո՛ր բարձրացոյց զմանկո՛ւնս սբ եկե
ղեցւոյ . ի՛ դասս վերին զօրացն՝ քո
հանայք օրհնեցէ՛ք և :

Օ անձառելի լուսոյ մայր՝ երգ
բնակարան անըսկզբնակից որդւոցն .
օրհնութի՛ մեծացուցանե՛մք :

Օ անհաս սընճօրէնութի՛ մայր՝ և
զանձնաւոր տաճար այ՛ բանին . օրհն
Օ քո

Օ թորից փրկութեան մայր՝ որ
 զանաանելին յեկոյ ի յարգանդի ե-
 բարձ՝ ըզնա՛ն ամենեքեան օրհնու՛ն։
 Ասաւ որեւն երուսաղէմ զի հասեալ
 է ընչս քո՝ զարդարեան զամուրժս
 քո՝ և փախ՝ օք տեսման իմ վերայ
 քո ծագեացի։

() Եհնեղ աբ սնդմսիւք քեզ վա-
 յեւէ անձ օրհնուի ի սիոնիս։ Եւ
 քեզ մատուցին սղծիւք յեմ։

Գողեան երուսաղէմ ըզ տր և օրհ-
 նեան զաստուած՝ քո ընտէր ծող-
 վարդդ դիշխան զաստուր սիւնիս։

Եւ յօր անուծիւնն զուարճանայ նոր
 հաւատան լոյ գերկիւր։ պարլք սուրբ
 փառաբանն զուարթնոց և մեք ձայ-
 նիւ օրհնութեամբ զարդարեացուք
 անոր ըզ տօնս։

Եւ յօր և մեք ցնծամբ տօնու ընդ
 հանուր հրդիամբ։ մեծ ապեւ փայլմամբ
 երևեցաւ յաղխարի։ առ անձ գոհու-
 թիւնք ընթանան։ պատմեն անդադնիւ
 զբան կենդանի։

Խորհաւ և զուարճացիր եկեղեցի։
 կոյս տր և հարսն երկուսոր զեւոյնն։
 ահա տեսանք զօծեան ըզ քո
 գործ յա քեզ ընչիւն հեթանոսաց։

Եւ ի սեզման իմաստաց հաւատան
 ալ յեր զեկեղեցի։ Եւ իմաստաւ Զոր
 և ամենեկն տեսնուի ի իրաւանկն սոց մոլ

սէս խորանաւն երկնահանգոյն ի սիւն
 լիւն։ լուսաւորելով փառքն անձ

Ար ըզ խորհուրդ անապական տնօրե-
 նուերդ քո ի սրբոյ կուսէն։ տրաւ
 տրեւով տապանակն անայլն ուխտին
 կտակարանաց բանիդ անսուծոյ։ փա-
 աաց անեղիւ տեղի հանգրժանս։

Ար ի կենսութեադարձի բնուէ դարձ
 մամբ յորդանանու օրինակեցեր։ Եւ
 ըզ բանուի մահու և դրժսխոյ կոր-

ծանմամբ երիքովն սապանակա-
 խաչին հրաշագործեալ նոր
 խորհիւն։ օրհնութիւն քեզ
 տր երգեսցեն
 մանկուք։

Կանն Սարգսիսի Լուսին աստի:

(Օրհնութիւն (Հա) :

ԼՅԼԼԿՆԵՐ ՊՆԼԼ ՅՈՒ ՅՆԵ ՐԱՍՏ

ուածային քո զօրութիւնդ՝ . զքեզ փառաւորեմք իմանալն՝ լոյս :
 Ո՛ր ըզ ճառագայթ փառաց քոց ցոլցեր . արեգակնակերպ փայլմամբ
 զարարած լուսաւորեցեր . զքեզ փառաւորեմք իմանալն՝ լոյս :
 Ո՛ր ահագին տեսեամբ զսրհուրեցողցեր ըզքո՛ զաշակերտսն՝ ի թում
 լութի՛ւն հրաշիցն ՚ի սէր աստուածային փառաց քոց՝ . ըզքեզ :
 Եւրեի երբեմն աշակերտացն հրաշլն տեսեամբ՝ . սրճառացեա՞լ ՚ի
 Թաբօր լերի՛նն :
 Եւ զերբեմն միութեան զանառնելի՛ ըզլոյսն . տեսանելի կենդանւոյն
 մահացան :
 Հանդիպեալ նախահարցն տեսիլէ՛ հայցէին ՚ի տեսունէ . ասեն բարեք
 է՝ մեզ աստ լինել :
 Ի՛ տաճարի սրբութեան փառաց քոց քրի՛ստոս՝ . զո՛ր ՚ի յերկնից լուսաւորե
 ցեր աստուածային ծագմամբ՝ . ՚ի սմա՛ ըզքեզ անդադար բարեբանեցորէ :
 Ո՛ր ըզ խորհուրդ իրկականս աստուածգիտութեան՝ . շնորհեցեր մեզ ՚ի
 ձեռն քահանայապետին քո և վրկայի . նորին աղանձօք խնայեա՛ ՚ի մեզ :
 Օհա

Օ հաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ
Երրորդն լծեանդ . և զանգուղիսն անհաւ
խորան փառաց քոց . պահեա՛ն անխնայ
ի՛ խաղաղութեան :

Ա՛յսօր զանրակիզերն բանն որ յաթո՛ւ
փառաց ընդ հօր՝ յերկրի երևեալ
տեսա՛ք . բրովբեական ձայնիւ օրհնեա
ցո՛ւք . օրհնեալ եկեալ անուամբ տո՛ն .
Ա՛յսօր յաւանակ քերովբէ և տղայք
Երայեցւոց բարեբանեն . օրհնութիւն
որդւո՛յ դաւթի՛ . օրհն :

Ա՛յսօր զուարճացան փեղեկըք գա
լտտեամբ տծորդւոյն յերուսաղէմ .
և գոչէին հընչամբ երգով . օրհն :

Օ Թագաւորն փառաց քրի՛ստոս . որ
վարն մեր մարմնացաւ . ի՛ սրբոյ կու
սէն . և խաչի համբերելով . միաբանութե
բղով բարեբանեացո՛ւք :

Ա՛յ ըլծաղձն երեքօրեայ յանձն է
ան յարուցեալ ի՛ մեռելոց ի՛ շնանու
թեամբ . միաբա՛ :

Կարողապէ՛ս ըզդրուելու դժժուար
խորտակեաց . եկեղեցւո՛յ իւրում զգե
ցո՛յց զմեծ վայելչութիւն . միա՛ :

Օ փառաւորեանքն յամենայն արարա՛
ծոց . և ի՛ ծագաց մինչ ի՛ ծագս երկրի
զերկրորդեան . զմարմնացեալ բանն
ի՛ կուսէն ձայնիւ երգով օրհնեա
ցո՛ւք :

Ա՛յ դիմեալ գայ յեղովմայ բորձրա
ցեալ փո՛ղով . յարուցեալ ի՛ պատե
րազմ ընկըղմեաց զանէ՛րեց յիս ամա՛

ղէկ . զե՛ջեալ բանն ի՛ դժժուար ձայն
(Խաղձն ի՛ հօրէ՛ փառակցից սբ հո
գւոյն . կենդանութի ազգի մարդկան . որ
յարեան այսօր ի՛ մեռելոց . զհամբար
ձեալ բանն ի՛ յերկինս . ձայնիւ եր՛ :

Ա՛ւրախ լեր յո՛յժ դժուարը սե՛ղ
նի . պայծառացի՛ր երուսաղէմ՝ զար
դարեան ըզդրուելու քո քաղաքդ ա՛յ .
Ի՛ անպիքս որ է՛նս ի՛ յաթո՛ւ փա
ռաց . այսօր մշտանէ՛ ի՛ բե՛զ նը՛ս
տեսլ ի՛ վերայ յաւանակի նորոյ :

Օ երբ և՛ տղայք դստո՛վք ձիթենեօք
միաբանութե՛ք Երգէին . օրհնութի որդւո՛յ
դաւթի օրհնեալ եկեալ անուամբ տո՛ն :

Ա՛յ ի՛ բրովբեական կանուրդ հանգ
չես . այսօր ի՛ յերկինս ի՛ դաս ա
ռաքելոցն սբ հոգի . օրհնեալ ես թա
գաւոր անմահ :

Ա՛յ գընաս ի՛ վերայ թևոց հո՛ղմոց . այ
սօր ի՛ հրեղէն լեզուս բաժանեալ հա
գեար յառաքելսն սբ հոգի . օրհն :

Ա՛յ ինամեն տեսութե՛ք զքո զարա՛րածս .
այսօր եկիր ի՛ հաստատել զեկեղեցի
քո սուրբ հոգի . օրհն :

Չայն արկեալ կենարարին ա՛ծային
բարբա՛ռով . ասէ՛ եկայք օրհնեալք
հօր խնոյ . ժառանգեցէք պատրասեալ
ձեզ ըզկենսան ի՛ հանդերձեալ երկրին :

Ընդ առաջ երանել . քեզ հաւատով
ի՛ յօգրս վերինս . ա՛ծաղգեաց ըւսով
պայծառացեալ ի՛ դաս անմարմնոյն .
ի՛ լոսկ ըզձայն երանալէ տ կուսնին :

Խ.Օ.

Ինդ

Ինչ աջմէ քու մմէ կ'ացն ընդ իմաս
տունն Եւ կ'աւանան. ի՛նչ լուսեղէնն ա
ռազաստին պայծառացեալ ի գաւսս
անմարմնոցն. ի՛նչ Ժողովս անդրանկաց
դրեւոց ի՛նչ յե՞րկիննս :

Ա՛րմնացեալ ի՛նչ կուսէ՛ն նախայա
ւիտեան բանդ. այսօր ի՛նչ տաճարն ե
կէ՛ր կատարել զժրէնս. վասն ի՛նչ
կուսէ՛ն չե՛մանոսաց :

Ա՛ր յանարուստ աթոռ նախ բա
րեբանեալ ի՛նչ հրեշտակաց. այսօր ի՛նչ
սիմէօնէ բառնալով ի՛նչ գիրկս. որ
ընծայեացէս ըզմեզ ի՛նչ կեանսդ յա
ւիտենից :

Ա՛ր արձակիչ ես կապելոց պարգեւ
տու ամենեցուն. այսօր հայցմամբ
ծերունոցն արձակեալ և զիս ըզբազ
մամեղս ի՛նչ կապանեց մահու ի՛նչ
կեանսդ յաւիտենից :

Փառք հօր և : Ը՛յժմ և միշտ :
Ը՛րացուք երիս տաղաւարս՝ տն և
մովսէսի՛ և եղիայի՛. և փառաւորես
ցուք հանապազ զերբեմկ միութիւնս :

Անձառելի խորհուրդ Եւ եր
րորդ ութեանդ. այսօր ի՛նչ լերինն
երեւցողցեր աշակերտաց, քոց տէր.
մատուց ճարցն մերոց :

Ա՛սկալ ճիւղմամբ զայլակերպութի
քո՛ւն. այսօր տեսեալ առաքելոցն
յօրինէին քեզ տաղաւար. ա՛ւրծ :
Հովնացեալ ի՛նչ վերայ լուսեղէնն ա՛մ :

պոյն. և ճայն ի՛նչ յերկնից հայրական որ
ասէ դա Ե՛ որդի՛ իմ սիրելի. ա՛ւրծ :
Ը՛զ նոր օրհնեցէք և բարձր ա՛րա
րէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ի՛նչեցէք զարգիական ըզլոյսն երե
ւալ ի՛նչ Թաբօր լերինն. և բարձր :
Ի՛նչ բանեցէք զանութե՛ն երևումն
աշակերտացն յայտնեալ. և բարձր :

(Ը) անձառելի ըզլոյս առաւածն
թե՛ն, տնօրինաբար կրեցեր ի՛նչ քո՛ւմ
յորովա՛յնի մարիամ մայր և՛ կոյս.
ժրհուք ըզքեզ մեծացողացն նմբ :

Ի՛նչ մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան
գաւք առաքելոցն. այլ ի՛նչ քեզ բո
ղոյն կրեցեր ըզհաւր ա՛մու երն
մարիամ մայր և՛ կոյս ժրհ :

Ը՛աքելոցն հովնացեալ ամպ լու
սեղէն. գերագոյն քեզ հոգւոյն
սըրբոյ. և զօրութի բարձրեցն հով
նաւորեալ Եւ առաւածմէն. օրհ :

Ի՛նչ Թաբօր ի՛նչ լերինն ձեւայուցել ըզ
քո՛ւ բնութիւտ անտանելի գոյացող
թեամբ. ընդ որս և մեք ցրնծութե
ր. քեզ ժողովեալ մեզ մարդասէր :
Ը՛աշակերտք հիացեալ բարբառէին
ըզխորհուրդս ի՛նչ տաղաւարի սըրբոյց
ի՛նչ բեանց, ընդ որս :

Ա՛բանչել մեծ խորհուրդ զերրոր
դ ութեանդ. քոց սրբոց առաքելոցն ծա
նուցեր բարեբաւր. ընդ որս :
Ա՛սկալ ճիւղմամբ զայլակերպութի

քո ար, և ապեւցն տեսաւ յօրի-
նէին քեզ տալուսն, ընդ որս :
Հովանացեալ ամպ լուսեղէն և ըզ
հայրականն լուսալ ըզ ճա՛յն, եթէ
դա՛ է որդի՛ իմ սի՛րե՛լի, ընդ որս :
Բրի՛ստո՛ս արժ մե՛ր շնո՛ւհեա՛մ մեզ
ընդ պէ՛տրոսի և ընդ որդւոցն զբե՛-
թեայ, արժանաւորի՛ց Լքո՛ւմ անային
տեսնեալս :

Համբարձցես ըզ մեզ ար տաւել
քան ըզ դո՛ւ զԹաբօրականն ըզ լեա՛-
ռն, յերկնաբե՛ծրձ և յիմանա՛լի
խորանսդ :

Ս ք որոյ և մեք ըզ քահանայիս մեր,
յարմարեցուք քեզ հոգևորական
տալուսն, որպէս միայնոյ մարդասիրի
վ փրկելի :

Ըզ խորհուրդ քո կը՛րկնա-
յի՛ գալտեսանն, աշակերտաց քոց
յայտնեցեր քո ի՛ Թաբօր լերինն :
Լ Եսոր ըզ փրկական քո վն աշխարհի՛
ըզ մահ վը՛կայեալ, քեզ երևեցան
մովսէս և՛ եղիմ :

Սը՛րբեա՛մ ար՛ զմեղուցեալ քո ծա-
ռայիցս ըզ գայմարան, և՛ շնորհեա՛մ
տեսանել ըզ քեզ և լուսել ըզ հայ-
րական ըզ ճա՛յն, եթէ դա՛ է որդի՛
իմ սի՛րե՛լի :

Երկնք ջը՛նձապեհն անալի՛ քո
տէր, ոք երևեցաւ ի՛ փա՛ռս աստու-
ծոյ՝ հօր, միւսանգամ գո՛ւշակելով
զգալուսն, վասն ո՛րոյ անտուածա՛մ

յի՛ն լուսնին, զարդարեալ ըզ քե՛զ
հրաշա՛լի ճա՛յն, ընդ երկնայի՛նն
երկրածինքս ըզ քեզ ըբարեբանե՛մք
ըզ Թաբօ՛ր լերինն :

Օ ոք տեսեալ սոսկալի զանապական
լուսնին ծաւալումն, յայլակերպիլը՛ն
քո քրիստո՛ս ո՛րդի՛ անտուածոյ, և՛
ապեւցն և՛ մարդարեւցն պսիու-
ցեալ ըզ արհուրեցան, վասն :

Որ զանապալի՛ խորհուրդ ար՛ եր-
կորդն լե՛ր, սիմոնի վի՛մի՛ ծա-
նոցելի, երկրի՛ տալուսնացն յօ՛-
րինմամբ, և՛ սի՛րե՛լի ի՛ հօրե՛ վը-
կայեալ ճշմարիտ ըմբ՛նձին ո՛րդի՛,
վասն ո՛րոյ :

Աւրախացի՛ պը՛տեկ կո՛ւսի՛ց
տիմրախմա՛յր արսոր ո՛րդի՛ քո,
զհայրե՛լիս քո փա՛լ լեա՛ց զիմուս,
նը՛մա յա՛մուէ՛թ յանձնն աշխարհ
զամբանձի՛ն և՛ մեր :

Նը՛մա մովսէս և՛ հե՛լ զիմուս սպա-
սեն յանո՛ւն նո՛րա, ջը՛նձան Թա-
բօ՛ր և՛ և՛ հե՛լ քոն, նը՛մա
յա՛մուէ՛թ :

Լ ասայիսն ըզ քեզ լե՛րե՛լ և՛ անմայ
եի՛տե՛ս, և՛ ըհայր յա՛մուէ՛թ զքո՛
զորդի՛ն ի՛ և՛ զանապա՛հնեա՛յն,
նը՛մա յա՛ :

Լ Եսոր ի՛ լերինն Թաբօր, ջը՛նցեր
ընտրելց քոց ի՛ փա՛ռաց քոց ո՛րդի՛
անձ, ո՛րհե՛մք զքեզ ի՛ փա՛ռս
հօր

Հօ՞ր: Դ՛ր ես Զոր կենդանեաց և
մեռելոց :

Լ՛յսօր յայտնեցար անաքելոցն: Դ՛
խօսիլն մոլեխսի և եղբայր: Վս
ելեցրն քոց յերուսաղէմ: որդի՛ն ան
տոժ՝ Ժող: օրհն:

Լ՛յսօր և բարբառ ի վերուստ յան
տոժոյ Հօ՞րէ: Վս քո՛ հընչեմոց
յառաքեալն: անէ դա՛է իմ որդի
դ՛մա Լ՛ւա րո՛ւք: օրհն:

*****

Կանոն Երեմիայ Լ՛ւերն:

()Րհնութիւն (հք):

Եւ ի փառաց Հօր որդիդ մի
ածին: որ լ՛զլոյսդ ան
վայրափակ մարմնով պարագրեալ:
այսօր ի Թա՛օր փառք փայլեցեր:
Ո՛ր անտես սրովբէից անհամ ի՛ վեր
քան լ՛զ բան: Ժառայի կերպիւ պա՛
րածածկեալ լ՛զլոյսդ անըստուեր:
այսօր ի Թա՛:

Ո՛ր հրեղինացն անմերձեանալի՛ հո՛ւր
աստուածուէդ: ի հողէղէնս խոնամ
հեալ լ՛յսդ արեփական: այսօր:

Ո՛ր գերագոյն փառք պայծառացոյց
զադամն առաջին: զոր ճաշկմամբ
պ՛րտոյն մերկացաւ լ՛զ փառս անսա
տումս: այսօր վերը՛ ստի՛ն փառք
զմրդարեաց:

Ո՛ր ի նախնուսն երկեալ մովսի
ամպովքն ի սինա: այսօր լ՛ւափայլ
ամպովք ի Թա՛օր յայտնեալ վ՛կայ
եաց: դա՛է իմ որդի՛ն դ՛ւա Լ՛ւարո՛ւք:

Ո՛ր պատուիրան ճը՛շմարտութե՛ ա
ւանդեցեր եկեղեցոյ քո՛ քրիստոս:
անասման ժամանակա՛ւ աղօթել միշտ
ան անտուած՝ հո՛գւո՛ւ վ և մ՛րտօք:
Ո՛ր լ՛լ բան քո՛ օրինաց՝ հաստա
տեցեր գործով մե՛զ օրի՛նակ: հանե
լ՛վ լ՛զ գեղերն ի գլ՛վս յաղթողն
աստուածո՛ւն: բուռք մերով տնօրի՛
նաբար՝ որում կըրկնի ծո՛ւնը ան
մեռացն:

Ո՛ր ան զորն և մեք պաղանծացո՛ւք
ան քե՛զ քո՛: շնորհեմ մեզ յամ
Ժամ լինելքեզ յանդի՛մս ին: մա
քուր մղթութեք լ՛ստ անմարմնո՛ցն
որ յերկնս:

Լ՛ղաչանք անտուածածնին անապա
կան քո՛ւմ ծը՛նողին:
աչա՛ սրտից մե՛րո՛ւնց բացցե՛
մո՛ւթ հայիլ ի լ՛յս քո՛ քրիստոս:

()Րհնեցէ՛ք լ՛զ տէր ընդ երկնային
սըն նումանեալ դասուց: նոր ժողո
վո՛ւրդք ասելով քեզ հօ՛ր ա՛ր՝ Լոյ՛դ
մեզ լ՛զ կեանը՛ս փառք:

Լ՛րդեցէ՛ք տեառն երգ նոր եկեղե
ցիք ընտրելոց որդիք սիոնի՛ն ասե
լով քեզ որդւոյ շնորհողէ՛ք մեզ լ՛զ
կեանըս փառք:

Լ՛նրեքանեցէ՛ք զաստուած ի պա՛ս
ն

ԲԿ

լեւիս սը բբաւէ նորա ճայնիւ ցընծու-
թեամբ ասելով . քեզ հոգւոյդ պար
գեողիդ մեզ ըզկեանքս փառք :

( ) Բհնուի ի բարձունս . անօրինե-
ցելոյն ի կուսէն . Թաղաւորին մե-
քոյ . անկրօնիս անկրօնիս :

( ) Բհնուի ի բարձունս . անասանելի
և հաստատուն յուսոյն մերոյ . անկ :

( ) Բհնուի ի բարձունս . անբաժանելի
և միասնականս նք երրորդուէն . անկ :

Հաստատուի իմ լեր տէր և յոյս
փրկութեան . որ զառաջին աղամն ա-
զատեցեր ի մեղաց . նորոգեաւ և զիս
զապականեալս մեղօք :

Ո՛ր յատենի կացեր անպարտք կոյն
պատրանօք . և արժւեցեր մեզ ի կոշա-
հաս աղբերէդ . նորո :

Ես տուածաձինս անարատ մայր նոյն
և կոյս մարիամ . որ եղեր ընդունօղ
բանին աստուծոյ . բարեխօսեաւ առ նոր
վասըն մերոյ փրկութեան :

Ես ասոր երկնայինքն ուրախացան ընդ
երկրաւորացս նորոգման . քանզի նորո-
գօղն եից հոգին եջ ի սուրբ վերնա-
տանն . որով նորոգեցան զանոք առա-
քելոցն :

Ես ասոր հոգանիւթեայ բնո՛ւնս ցնծայ
ընդ հօր հաշտուէ . քանզի որ եբարձ
զհոգին ի մարդկանէ մարմին եղե-
լոց . զարձեալ վերըստինն ըզնոյն
պարգեւէ :

Ես ասոր մանկուսք եկեղեցւոյ տօնէն

ցընծուէ զգալուստ նք հոգւոյն ո-
րով . զարդարեցան ի զգեստըս լուսա-
փայլս և գերապայծառս . երգեն ընդ
սրովելէն զերեքսրբեանին :

Գալոց է միածինն ըն փաղով և փա-
ռօք հօր . և ըզհոգեղէն բնութիւնս
հրեղէն նորոգէ :

Լուսաւոր են ճանապարհք արդա-
րովց . և ի բիւրմուր բանակաւ հը-
րեշտակաց ամսովք ընթանան :

Ի վերինն երուսաղէմ թըռչին ամ-
պովք ընդ առաջ նոյն յօհն . և
այնպէս յամ ժամ ընդ նոյն լինին :

Աւրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ .
երկիր բանաւոր արեգակնն օթա-
բան . լեր բարեխօս վս ննձանց մերոյ :

Խընդաւ տաճար բանին աստուծոյ .
բարձօղ տըրտմութեան նախամօրն
էւայի . լեր բարեխօս :

Յընձաւ իմանալէ արեւելք . քանզի
քե՛ ծագեաց մեզ ըյս երեսնց քրիս-
տոս . լեր բա :

Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի փա-
ռաց քրիստոսի . տուք ամենեքեան
օրհնուի ի բարձունս :

Վանգի Թագաւորն քաւրսակեաց
ըզսաւ սքանչելի փառօքն իւրովք . տուք
Իսամա և զօրք հրեշտակաց դասաւոր-
րեալ տօնէն նոյն . տուք :

Փառք հօր և : Եւթմ և միշտ :

Ո՛ր ի յերկնաւ վերացոյց հրեղէն

կառօք զհեղինաս՝ այսօր վայրաբե՛լեալ
'ի' Թաբօ՛ր հանդերձ մովսէսիւ՝ . խօսեին զելի՛ցն . որ յերուսաղէմ՝ :

Տ
Եւ այսօր ըզխորհո՛ւրդ անձառելի
ածուԹե՛ր ըդ. քո՛ . քս՝ . ըզ ծածկեա՛լն
ի՛ սկը՛ զբանէ՛ յայտնեցե՛ր աշա՛կեկոտացն
'ի' Թաբօ՛ր լերինն՝ . օրհնեալ տ՛ր
անստուած հա՛րցըն ը մերո՛ց :

Այսօր զառաքո՛ւմըն մարգարէիցն 'ի' քէն
ծանուցե՛ր առաքելոցն . ըզմովսէ՛ս
և զհե՛ղինաս ամաբար կոչմամբ
'ի' Թաբօ՛ր լերինն՝ . օրհն՛ :

Այսօր անտեսըն յեռե՛ հայր 'ի' բարձա՛նց
երեւելո՛ւ . ըզծը՛նեալդ 'ի' սրբո՛յ
կո՛ւսէն դաւանեաց ո՛րդի՛ ի՛ւր սիրելի՛ . օրհն՛ :

Եւ տ՛ր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք ըզ
նա՛ յաւիտեանն :

Ա՛յ փայլեացն այսօր 'ի' կուսածին մարմնոյն .
զգե՛րապո՛յծ առ ըյս ամո՛հէն . ըզ տէր օրհն՛ :

Ա՛յ յայտնեացն այսօր 'ի' Թաբօ՛ր լերինն .
զմի՛րսէն՝ աբ երբմրդուէն . ըզ : Ա՛յ զիւստնագամ
խորհո՛ւրդ գալուտեանն իւրոյ՝ . տըստուրեա՛ց
ծագմամբ արդիական լուսոյն . ըզ տէր :

Եւ աւօտ խաղաղութ և՛ արուսեանկ
զըւա՛րթաբար . այսօր մարիւնամ սըրբո՛ւհին
'ի' փառքս . քո՛ . քս՛ ծագեաց մեզ ըյս
յորդուոյն օրի՛նաց . անդա՛

դար երգով սոբօք ըզ. քե՛զ ըմի՛շտ մեծացո՛ւցանե՛մք :

Ղաթաթ ամային և արեւելք ի՛ մանալի .
այսօր մարիւնամ հրաշագե՛ղ ծընեալ
'ի' յանայե՛ 'ի' մայրու՛ն . քո հրախրեա՛լ
քս՛ ո՛րդի մատուցո՛յ . անդա՛ : Տապանակ
ապրեցուցիչ և տաղաւար ամբարհամեան
անստուած ընկալ . այսօր մարիւնամ
ըւստնալոյձ առ միածին ծնունդ
յայտնեալ ծնողաց՝ . 'ի' ծընողութի
քո կոչեցեալ մի՛ ածին ո՛րդի մատուցո՛յ .
անդա՛ :

Ա՛յ զձառապայծա ամային ցուցերայ
սօր մա՛րգարէիցն . ո՛րո՞յ ցանկային
տեսանել զանտեսըդ սե՛րո՞ վեհեց՞ .
ըյսդ անձառելի ողո՛մ բմեա՛

Ա՛յ զգաւանմումըն պետրոսի ըզ. քե՛զ
ո՛րդի՛ հօր . ա՛յ . հայր 'ի' յամարոյն
վեկայեալ այսօր ո՛րդի՛ ի՛ւր դաւա՛նէր .
ըյսդ անն՛ :

Եւ ո՛րհնեալ տէ՛ր և՛ մեզ մեղաւորացս
'ի' միւսանգամ . քո՛ գալուտեանն . անստանել
ըզ. քե՛զ հայրական փառօք 'ի' նորոգեալ
ըզ տիեզերս . ըյսդ :

Յընծայ այսօր փառօք միածինն լեա՛
ուն Թաբօ՛ր հանդերձ հերմոնի՛ծ . բարձրացեալ
գերագոյն սինա՛յ . և Եջ . ա՛յ . դուռն
երկնից 'ի' նմա՛ :

Յընծան այսօր լերինք անստուածոյ՝ .
արարողին ելեալք ընդ առա՛ջ . պարակցին
յաւիտեանական լերա՛նցն . դաւք

դ. անք առաքել լոց և մարգարե լոց:
 Եւ ընծայ այսօր լեառն վերին սիոն.
 Հարանարան անմահ արքայի ն. տե՛սա
 նելով զերկնաւոր փեսայի ն. զար
 դարեալ լուսով հայրական փառօք:
 ( ) Եւ զնեցէք մանկուսք ընդ երկնայ
 նոցն ըզհայրն երկնաւոր. որ մարմնա
 ցեալ բանին. վըկայեաց յերկնից այ
 սօր ի թաքօր լերինն

Վ. օվեցէք ընդ սերովբէսն զորդին
 միածին. որ փայլեաց մարմնով. զըյս
 աստուածութեանն այսօր:

Ի արեբանեցէք ընդ քերովբէսն զհո
 դին ճշմարիտ. որ լուսափայլ ամ
 պովք. էակցին հովանացեալ այսօր:

Լիան Երբսր Լուսին:

( ) Եւ զնութիւն (հգ.) :

Յ յերկնս բան և ծնունդ
 հօր միածին. ըզծած

կեան ի յէից խորհուրդ յայտնեաց
 աշակերտացն. ծառայի ըզկերպարա
 նն. ծածկելով անութեամբն:

Եւ յսօր հնչեաց յառաքելաւրն հայրա
 կան բարբառ յերկնից. ասէ դա՛հ
 որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ.
 որ ըզբնութիւնն աստուածային կեր
 պիւ ծածկեալ ծառայական:

Եւ յսօր վեմին հաւատոյ յայտնեալ
 զխորհուրդ երրորդութեն. երրակի

յօրինմամբ տաղաւարացն խորհրդոյ.
 որում ըզմեզ մտքեացես լինել
 տաճար երրորդութանն:

Որ յանարուեստ ի յաթող բազ
 մեալ ընդ հօր և ընդ հոգւոյն.
 անըսկիզբն անբանգ ի հօրե առա
 քեցար. ծառայի զգեցար ըզկերպա
 րան ծածկելով զաստուածութիւնդ:

Եւ յսօր ցուցեր ի թաքօր զանտանե
 լի լուսոյդ փայլումն. ծագեցար աշ
 խարհի արդարութեան արեգակն.
 յայտնելով աշակերտացն ըզպարագ
 րեալ աստուածութիւնդ:

Որ արարեր զօրութեամբ զիմանա
 լեացն աշխարհ վերին. և ի նմա հաս
 տատեցեր տրնտես ըզպետը հրեղե
 նայն. օրհնեմք զանհասանելի զօ
 րութիւնդ:

Որ տիրապէս մեծատունդ ստեղծեր
 երկրորդ աշխարհ զգալի. և ի դրան
 տըն որ յադենի տրնտես եղեալ
 զմարդն անաջին. օրհն:

Որ շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի
 քո խորհրդեամբ. և ի ամա կարգեալ
 տրնտես զքարոզ բանին ճշմարտու
 թեան. օրհն:

Եւ յտանն լոյն տաղաւար բարձօղ էիցրս
 բարձողին. որ ծնար զան մարմնով
 զանմարմնաբար ծնունդն հօր. բարե
 խօսեալ վասն մեր անածին մարիամ:

Որ տիրական անա ի քէն կարգեալ
 տրնտես բնութե մերոյ. ի մաստու

ը զ պարտիս եթող քոյոց պարտապա-
նաց թող և ը զ մեր ը զ յանցանս
տղորմութեւ քո քո :

Ար զ պատմութեանն անաշին զոր զգե-
ցուցեր օժամմբ հոգւոյն . մերկացաք
մեղք ըստ նախահօրն պատրանաց .
զգեցո ը զ նոյն վերըստին ողմբ :
(Զածային կայծակուսան ՚ի սրմվէ-
լիցն անհրաւելին . անմաքրապէս մեր ,
ձեցաք գոլ պարտապան քեւմ խորհրդ
դոյն . շնորհեա ը զ նոյն մաքրութե ՚ի
թողութի մեղաց մերոց :

Ար վառեցաք ՚ի յարվւոյն և ոչ կի-
զար ըստ մորենւոյն . այլ ետնւոր զհա-
ցըն կենաց կէրակուր բանաւորաց .
բարեխօսեա առ քեւ ջընջել ը զ դիւ
մեղաց մերոց :

(Թագաւորն քեւ . օրհնութե եր-
գով բարեբանեցէք ամ երկիր :
Արարողին երկնի և երկրի . մատու-
ցուք երգով գոհաբանութի ամ եր :
Արարողութի և միածնութի . մատու-
ցուք պատիւ երկըրպագութի յաւի-
տեանս ամէն :

(օրհնութի նոր օրհնեցուք ը զ ար .
որ ՚ի վերայ քերովէիցն հանգչի .
և ՚ի զօրաց երկնաւորաց փառաբա-
նիս սրբասաց ձայնի :

Ար կամաւոր խաչելութն իւրով ա-
ւերեաց ը զ զօրութի մահոյ և ե-
ւթօրեայ յարութն իւրով պարգե-

եաց մեզ կենդանութի :

Ամբեխօսութե սուրբ անձանին . պո-
հեցե զեկեղեցի իւր սոսկութե .
և ՚ի միւսանգամ գալըստեան իւրով
նորոգեցէ ՚ի փառս :

Արեգաւորն արդարութե քեւ ծագեալ
յաշխարհ հալածեաց ը զ անանն ան-
գիտութե . և յետ մահու և յարութե
համբարձաւ առ հայր յորմէ ծա-
գեաց . որ երկըրպագի յերկնաւորաց և
երկրաւորաց ընդ հօր և քեւ հոգւոյն .
վասն որոյ և մեմք երկիրպագանեմք
հօր հոգւոյն և քեւ շնորհութե :
Ար փոխանա ի ծոցածին բանին որ
եւ յերկնա . անաքեցաւ աւետիքն
հօր ՚ի բարձանց հոգին քեւ շնորհութե
թեան . մըխիթարէ զորս յադամայ
տըրտմեցելոց և հրազինել զընտրեալ
դասս առաքելոցն . վասն որոյ :
Այսօր տըրտմեցաւ և գիշերային լու-
ծան երկունք ծնընդեան նախամօրն .
բանղի զծնեալըն մարմնով ՚ի մահ
և յապաղանութի . վերըստին ծնանի
հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնա-
ւորի . վասն որոյ :

Ա ձայն մեծի զուարթացն և ՚ի հըն-
չումըն հրաշալի փողոյն . ուր հողա-
ցեալ մարմնըք մարդկան նորոգին .
յոյն աւուր ահեղին յիշեա տեմբ
և ը զմեր ը զնրնջեցեալն . և հանգ-
ընդ սուրբըս քո :

Հորժամ նըշան տրուեան՝ ճառա-
դայութիւնք փայլէ. և Թագաւորը
Թագաւորաց փառօք տեսանիս՝ յայ՝
Հորժամ ատեն դատաստանին դը-
նի. և դպրութիւնք հրաշքն բա-
նին. յայնմ:

Որ յեռութեանդ ես ընդ հօր և ոք
հոգւոյն անըսկի՛ զքն որդի. խոնարհե-
ցաւ ի՛ հայրական ծոցոյ՝ մարդ եղեալ
մարմնացար ի՛ կուսէն. բանալով
զյաղթումն մոհու յանցանաց նմիս
հօրն. քեզ եծրգեմք ընդ զօրքս հը-
րեշտակացն ի՛ մէջ հովուացն. օրհ-
նեա՛լ ես քի՛ս նախալուծեանն բանդ:
Եւսօր ծնար որ ի հօրե՛ յառաջ
բան զյաւիտեանս որդի. ճառագայթ
փառաց և ծագումն յանեկներէ՛
լուսոյն. աստղագուշակ տեսեամբն
յայրին իջե՛վանի. և ի՛ մըսէւր յան-
բանից բաղմեալ. քեզ:

Թագաւոր փառաց քրիստոս և սրա-
րիչ բոլորից. աստուած հըզօր իշխան
հայր հանդերձեալ լուսոյն. մանուկ
երեւեալ այսօր անփոփոխելի ի՛ մի-
ութեան. քեզ ե՛ր՝:

Եւսօր ցընծան դաւք հրեշտակաց
ընդ հաստատիլ քո ի՛ յերկրի. ո՞վ
լուսեղէն. խորան երկնանման եկեղե-
ցի սուրբ. ուրախ լեմմա՛ր վէ՛մ պատ-
ուական հովանի մեր և յոյս:

Օղանձացիր հարան անարատ ըբօղ

արկեալ վայելչապէ՛ս. զարդարեա՛ն
հանգերձ փառօք և ել ընդ առաջ
երկնաւոր փեսային. ուրախ լեմմա՛ր
ամուլ բաղմածին՝ ահա՛ փեսայն դայ
առ քեզ:

Եւստանօր նորոգեցաւ մեզ աւագան մը
կըրտութեան. յարգանդ մօ՛ր հոգ-
ւոյն յըզացեալ. ծնանելով վերջո՛ւ
տին զհաւան տացեալքս ի՛ քրիստոս.
ուրախ լեմմա՛ր անմոյր յառաջնումն
ահա՛ որդին դայ առ քեզ:

Փառք հօր և : Եւսօր և միշտ :
Հորմէ անիւ զարհուրեալ ընտրեալ
դատուց առաքելոյն. երրակի խօրհը-
դով յօրինէին քեզ տաղաւոր. ո՞րով
ըլմեզ սըրբեսցես լինիլ տաւոր
քեզ հոգեւոր:

Եւսօր ըլխորհրդեղն անձա՛ն
զծածկեալն յաւիտեանց և՛
յազգաց. յայտնեցեր փառօք ի՛ Թա-
բօր լերինն. անձ հայրն մերոց:
Եւսօր բըղխեալն մարմնով յարմա-
տոյն յեսսեան զաւագան. ծաղկեցաւ
լուսով ի Թաբօր լերինն. անձ:

Եւսօր անախհութեան հոտ անոյ՛ց
բուրեանց ի՛ Թաբօր. թը՛մբեալ ընդ
արմացոյց զդասս առաքելոյն. անձ:
Ի՛շ տէր օրհնեցէք և՛ բարձր արարէք
ըզ նա՛ յաւիտեան:

Օլլոս փառացն հօր ծագեալ այ-
սօր ի՛ լերինն Թաբօր. Ժողովւորք
խօսիլ բար

բարձր արարէք ըզ' :

Օ ամենասուրբ հոգին՝ որ 'ի նմանու
Թիւն լուսափայլ ամսոյ յայտնեցաւ
'ի Թաբօր՝ ժողո՛ :

Օ յաւիտենիցն հայր՝ որ երեսցաւն
այսօր յերկնից վեկայեալ միածնին՝
քահանայք բար՛ :

Մ Ո՞ր զանձառելի՛ն ծնար սուրբ աստ
ուածածին կոյս՝ օրհնեալ ես յա՛
ւիտեան :

Ո՞ր զարարակիցն հօր զիկըզբանէ
բանն աստուած՝ յնրովայնի քում
կրեցեր՝ օրհնեալ ես :

Օ քեզ եղեկիւ ետես երկնայի՛ն
դուռն՝ և հարսն անործ՝ օրհնեալ :

Ո՞ր յանձնակիցն է էն անյեղապէս
ծնեալ՝ և սրովբականն ծածկէիր
Թեօք՝ այսօր ըզ պարագրեանն մարմ
նով ցոլցեր զսփութեան քո զ փառս
աշակերտաց քոց տէր՝ քո՛ ամենա
պայծառ ծագամբդ՝ որ ըրմես մե՛զ
աստուած :

Ո՞ր զըստուերական օրհնս մի վսիսա
կան տառիցն՝ 'ի սինականն խօսէ
իր լերին՝ այսօր ըզ մօզէս և զ հեղե
սս ածեալ 'ի մեռելոց և կենդանեաց
'ի տեսիլ փառամ յ քոց՝ քո՛ ամեն :

Ո՞ր զօրինակ մեծի գալ՛ստեան քո
տէր՝ 'ի Թափօրականն ծանուցեր լե
րին՝ քանզի՛ տեսին դասք

առաքելոցն ըզ նախահարսն եկեալ
փառք խօսելն զեկեցն յերուսաղէմ
զխորհուրդ՝ քո՛ :

Մ յսօր ընդ հրեշտակս 'ի բարձու
նրս ցընծասցուք տօ՛նիւս՝ 'ի ծա
գել իմանալ լուսոյ՝ աստուածո՛ւ
Թեանդ՝ օրհնե՛մք զ քեզ եակի
ցըդ հօ՛ր՝ որ եկի՛ր 'ի տրեկել ըզ
տիեզերս :

Մ յսօր յայտնեցէ՛ր 'ի Թաբօր ընտրե
լոց դասո՛ւցն՝ առաքելոց և մարգա
րէից՝ զսփային քո զ փառս անձա
ռե՛ծ լուս՝ օրհն :

Մ յսօր հայր յամսոյն վեկայել՝ էօա
կան բա՛նիդ՝ միացեալ ընդ՝ կուսա
ծին մարմնոյդ ասէ՛ դա՛ե իմ որդի՛
ընդ ո՞ր հաճեցայ՝ օրհն :

Մ յսօր ըզ ծագումն արդարոցն ա
րեգակնակերպ փա՛յլմամբ՝ ծանու
ցեր ծագմամբ փառաց քոց տէր՝ յար
քայո՛ւ Թեանն՝ օրհն :

Լ երի՛նք ամենայն՝ այսօր ցընծան
ընդ երանել քո տէր 'ի Թաբօր՝ յո
ւսմ՝ ըզմ պա՛րեն ընդ երկնայնոցն
դասք առաքելոց և մարգարէիցն
ընդ ո՞րս և ըմս՝ ըզմ օրհնեմք
յառաջ քան զարե՛ք ըզ լոյսդ :

Ո՞ր յոռա՛շ տե՛սանն լով՝ մար
գարէնն զաստանծօր ծագումն լուսոյ
քո՛ տէր՝ քո՛ մս՝ ըզմ Թաբօր և
իսկ հեր

հերմոն ի յանուն քո ջընճասցեն՝

Ընդ որս :

Ո՛ր ցոլցե՛լ քո ի՛նքնագործ զբեղ կեն-
դանեաց և մեռելաց տէր՝ և ան-
բեռն զմոխսո՞ւմս վսեմ և՛ զհեղինա
ի՛ տեսիլ փառաց քոց՝ կոելով Ընդ
ընտրեալ քո՝ առնբե՛լոցն :

Ընդ որս :

Ասան Դ յախախն :

( ) րհնութիւն (հղ) :

Ի՛ ր Ե՛ և Ի՛ Ե՛ ր ՍԷ
եկեղեցի՝ քանզի քո՛ անբայն
երկնից այսօր պըսակեաց ը՛զ
բեզ խանդուն իւրով . և զարդարեաց
զամո՛ւրըս քո՛ւ՝ պքանելի փառօքն
իւրովք :

Խընդա յոյժ դուստրը սիւնի՛ն՝ քան-
զե երկի՛րս երկինք եղեն այսօ՛ր վե-
րըստին քո՛ նորոգմամբ . և թագաւորն
երկնաւո՛ր քո՛ հաճեցաւ բը՛ւ ի՛ւլ իբեզ
Ի՛նդ դասս երկնաւոր զօրացն՝ վեր-
առեալ սօ՛նեմբ քեզ այսօր զան
դադար փառատրութիւնս՝ ուրախ լը՛ր
հարմն անարատ անքըննին քո խոր
հըրդով :

Խորան սըբութեան կանգնեցաւ սբ
եկեղեցի՛ն . և քրիստո՛ս թագաւորն ի՛-
սմա՛ պատարագեալ . եկայք հաւատա-
ցեալք երգեսցուք քի երգ նոր :

Վասք հրեշտակացն վայր իջեալ
յերկնից երգեն անունով . հրաշալի՛
ճայնիւն եղանակելով . երգեն զերգս
օրհնութե՛ն երբեակ սըբասաց ճայնիւ :

Վասք հրեշտակաց բազմաւորն սօ-
նակից լինին ընդ մեզ՝ քանզի երկ-
նաւոր թագաւորն եկաւորի ի սուրբ
եկեղեցի՛ն :

Խընդա՛ և զուարճացի՛ր հարսնացեալք զ
յոյ եկեղեցի՛ն . քանզի ըզբեզ տէրն
տերանց ընտրեաց և հաճեցաւ բը-
նակիլ ի՛ քեզ :

Ի ճաւորեալ լուսաւորեալ կաթուղի-
կէ եկեղեցի՛ն քանզի ի՛ քեզ շող անծե-
ղեն ի՛ հօրէ լուսոյ ծագեաց . և լու-
սաւորեալ՝ ց ըզմանկունըս քո՛ :

Ո՛րք արժանաւորեցայք ի՛ կոչումն
փառատրութե՞ն քրիստոսի՛ն այ մերոյ՝ ե-
կայք ժողովուրդք երգեցե՛ք ձեռն երգ
նոր . երգեցե՛ք մս՛ք զանունս նորա ճայնիւ
ջընճութե՛ն յօրհնութի՛ն նոր :

( ) օրացեալքս ի՛ քեզ քո՛ ժողովուրդք
հաւատացելոյ . ճը՛լմարիտ խոստովա
նովք՝ օրհնեմք զխորհուրդ անծա-
յին կենսաբեր՝ տնօրէնութե՛ն քո՛ փա-
ռա

աւարելն զ զահաւոր և ըզ սքանչե
լն անուն քո տէր տէր ըմբօծ ՚ի վերայ
ամենայն երկրի:

Ուրմիս լէր եկեղեցի սբ՝ հա՛րսն երկ
նաւոր խորհրդոյն. ՚ի փառս ամենաւ
երրորդուն. ո՛ր համագոյ իշխանու
թեամբն իւրով զարդարեաց ծագ
մամբ լուսոյ պըսակէմ զքեզ ՚ի
պատիւն ամենա՛յն սըրբովք
իւրովք:

Աւստարեան երուսաղէմ զե հա
սեան է ըյս քո. զարդարեան զամու
րըս քո. և փախոք տեսանն ՚ի վե
րայ քո ծագեցցի:

(Ն)ճնեղգութե՛ս սբ զմօտիք քեզ վա
յեկե՛ն ձե՛ Օրհնութի ՚ի սրո՛յ վե՛ն. և
քե՛տէ՛ զմտաւսցին աղծթըք յերմղէմ:

Գ՛ալեան երուսաղէմ ըզ տը՛ և օրհ
նեան զաստուած քո. ը՛ նոխ՛ր ժո
ղովաւորդ դըշխոյ դուստրը սրո՛յ վե՛ն:

Միսօր անութի՛րն զուարճանայ նոր
հաստատելով զերկիր՝ պորըք սբ փա
ռաբանեն զըւարթնոց. և մեք ձայնիւ
օրհնութի զարդարեցցո՛ւք սբ ըզ տօնս:

Միսօր և մեք ցնծամք ասնի՛ւս ընդ
հանդէր հընքմամբ. մեծապէս փոյլ
մամբ երեւցաւ յաշխարհի. առ ան
գոհուիք ընթանան. պատմեն անդա
դար զբան կենդանի:

Խնդան և զուարճացիր եկեղեցի՛.
կոյս սբ. և հարան երկնաւոր փեւս
յին. ահա տեսանեմք զօծեալն ըզ
քե՛ս. Գործով առ քեզ ը՛յսին հե
թանոսաց:

Ո՛ր արարե՛ր զօրութե՛ն զիմանալեացն
աշխարհ վերին. և ՚ի՛ նմա հաստատեցեր
տընտես ըզ պետրոս հրեղինացն. Օ՛րհ
նեմք զանհասանելի զօրութի՛ւնդ:
Ո՛ր տիրապէ՛ս մեծատունգ. ստեղծեր
երկրորդ աշխարհ զգալն. և ՚ի դրան
տըն՝ որ յադենի տընտես եղեալ
զմարդըն առաջին. Օ՛րհն:

Ո՛ր շնեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի
քո խորհրդեամբ. և ՚ի սմա կարգեալ
տընտես զբարո՛ղ բանին չը՛ շնարտու
թեան. Օ՛րհն:

Մտանել ըյն տաղաւար՝ բարձօղ է
իցըս բարձողին. ո՛ր ծընար զաստուած
մարմնով զանմարմնաբար ծընունդըն
հօր. բարեխօսեան վա՛սըն մեր աստու
ածածի՛ն մարիամ:

Ո՛ր ՚ի թե՛ւս թե՛թեւ անիւթ սա
ւառնեալ և՛ հրացո՞յտը՛դ սեղօվէից.
վերանրտեալ տե՛սչութե՛ն խնամես զա
րարածս. հոգի՛ն դե՛ս ՚ի բ օրհնեալ
էս յարարածոց բոց:

Ո՛ր սքանչեւապոյծ առ հրաշալի ձայնիւ
ընդ հօր և ընդ որդւո՞յ միշտ փա
ռաբանիս. և քաղցրութե՛ն հայի՛ս յա
րարածս. հոգի՛ն դե՛ս:

Լ'յսօր անային տեսնուի ի վերնա
տունն հրեւա՞լ հոլմաճայն հրեւ
մամբ. և զառքեմլն արբուցեա՞լ
բանկեցար յարարածս. հոգի՞նդ:

Ա՛ր երկայնամիտդ եհն տէր՝. քաղցր
և անտխակալ. հանգստի հոգիս քոց ծա
ռայից. զի մի՞ դարձցի տընանի ա
մանեցեալ յաւուրն ահեղ մտենին:

Օ յիշատակ հրաժարելոցն ի՛ հաճոյս
քեզ ընկալցիս. և զուխորս մե՛ր ըն
կալ որպէս զաբելին զնոյին՞ և զաբ
րահամուն. զի մի՞ դարձ:

Ի՛ խորան քում սիրողաց հանգու
ցես ը՛զ ծանայս քո. և զհոգիս նոցա՛
դասեսցես ընդ սբբս քո. զի՛:

Ա՛րք զանձամբնն օրհնութեան՞ մբ
մեծացո՛ւցանեմք:

Ի՛ւե՞տաւոր հրեշտակն աւետարանէր՝
զժընեալ՝ փրկինն ի սբբ կուսէն:

Ի՛սե՞ ուրախ լի բերկրեալդ. քանզի
տէի՛ր տերանց է ընդ քեզ:

Փառք հօր և: Լ'յօմ և միշտ:

Ա՛ւրախ լի բերկրեա՛ հարսնացեալ
սբ եկեղեցի. պայծառացո՛ զմանկու
նբս քո յօրհնաբանութի՛ն. ծագողին
ըզն՛դ լուսոյ ի՛ քե՞զ մայր եկեղեցի:

Ա՛ւրախ լի այսօր սբ եկեղեցի.
և տօնեա՛ ըզտն քո՛ դուստր
սիրմին. քանզի ի՛ քեզ հաճեցաւ
բնակիլ. տ՛ր անհրաճ հարցն մերոյ:

Ա՛ւրախ լի դիշխոյ դուստր՝ սի
ռմին. և յընծա՛ վերինդ երուսա
ղէմ. քանզի քո արքայն երկնից գայ
առ քեզ. տ՛ր անհրաճ հարցն:

Ա՛ւրախ լի սիրն մայր եկեղեցի.
քանզի ի՛ քեզ ընդ անեղէն ի՛ հօ
րէ լուսոյ ծագեաց. տ՛ր անհրաճ:

Ի՛զ տ՛ր օրհնեցեք բարձր արարեք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ա՛ր պրտակեանցն այսօր սբ զեկեղեցի.
նըշանա՛լ խաչիւն իւրով. ըզտն:

Ա՛ր վերըսաին ծննդեամբ սբ աւա
ղանին. լուսաւորեանց զանգա՛ որդեանց
մարդկան. երգով ը՛զ տէր:

Լ'ստուածածին գերագոյն երկնից
ցո՛ւցար՝ խորան և անաբանս. քանզի
ծագեալ լոյսն ի հօրէ. բնութեանց
էից անտանելն պարագրեցաւ ի
քում յո՛րհնային. հոգեւոր երգով
ըզքեզ ը մի՛շտ մեծացո՛ւցանեմք:

Դ՛ուուրն փակեալ զքեզ եզեկիւն
յառաջագոյն ծանոց կոյս անարատ.
ընդ որ եմո՛ւտ անտէսն յէից բանն
անմարմին որ ի՛ հօրէ և ել մարմնով
անխախտելի մտալով կուսաւթեդ.
հոգեւոր եր՛:

Ա՛ւրախ լի ըզքեզ ի՛ յերկնային
խորանսն այսօր որդին քո միանձին.
ուսաի՛ և դա՛րք առաջելոցն և իմաս
տուն սբ կուսանացն միաճայ՛ ընդ
դո՛

գովէին ըզքեզ մայր անհարսնա՝
ցեալ . հագեոր :

Ար հաստատեցեր բանիւ զէկեղեցի
քո քրիստոնէս . ի վերայ առաքելական
վիմր . երգել ի սման զերգըս
հոգեւորս :

Կանգնեալ ի սմա սեղան սըրբութե՝
բանէ զմարմին իւր և զարիժան .
և տայ ի սմանէ մեզ նորոգութի .
ի՛ թողութի ծմէ զայ մերոց :

Ի ջեալ հոգւոյն սըրբոյ՝ աղանակերայ
երևմա ծմէ . ի վերայ մարմնոյ և՛ ալ
եանն առն . ի՛ բոլորկութի ծմէ հո՛
գւոց մերոց :

Առսաւորեալ եղէ՛մ զարդարեա՝ զա՛
մուրրս քո . քանզի մերձեցաւ առ քեզ
փեսայն երկնաւոր . փրկուի քեզ
նորհելով պըսակեանց պանչելի
փառքն իւրովք :

Եւ յսօր ծագեաց քեզ դը՛շնոյ դուս-
տը՛ր սիրովն . արդարուե՛ արեգակըն
քո և սփռեցան ըզքե՛ շնորհք տ՛ր
հոգւոնցն մեծապէս պարգևօք :

Եւ յսօր ցընծա՛ տբ սրն մայր եկե-
ղեցի . փայլեցո՛ զմանկունըս քո՝ որ
պէս զարեգակըն . զի անձա՛ծ ո խըն
դութէ լըցոյց ըզքեզ քրիստոն
թագաւորն :

Ի ջ միանձիւնս իհօրէ և՛ լոյս փառաց
ընդ նմա՝ ձա՛յնք հնչեցի՞ն սան

դարամետք սնդընդոց :

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին գրի
գորի . պատմէ՛ր ցնծութե՛ հաւա-
տացեալ արքային :

Եկայք շինեսցուք տբ ըզխորանըն
լուսոյ . քանզի ի՛ սմա
ծագեաց մեզ լոյս
ի՛ հայաստան
անխարհէ :

Կանոն Ս Էրմիտիան Ստաբի Լուսաւծ
ածնին: Լուսաւծ Լուսաւծ:

(Որհնութիւն (հե) Գ

ԵՄԼ ՍՐԴՐՈՅՆ ԵՄԼ ՍՐԴՐՈՅՆ
սին. Երանելի առաքեալ լին և՛ Եր
կո՛ւսանքն. Չահագգեստուք պայծա՛
ռացեալք լուցանէին լ՛ղլապատ՛րս
իւրեանց. և միաճայնեալ ա՛նէին.
Երհնալ ես ա՛մէնօրհնեալդ Ի՛
կանայս:

Լուսոր գնեւ լ՛ղլապատ՛րս կոյսն ա՛ռ
դրանը՛ն գերեզմանին. սպասէին և
ակն ունէին տեա՛ռն իսկ ինքնի՛ն
դո՛ւլ. գեր Ի վերոյ տե՛սեալ զա՛
րարին Եկեալ բա՛ղու՛մ հրեշտակօք.

Լուսոյ միաճայ՛:

Լուսոր տե՛սեալ լ՛ղլապատ՛րս կոյսն
Թռուցեալ լ՛ղլապատ՛րս և ա՛մէնօրհնեալ
ուօքն Ի վեր՛ք հա՛մբարձեալ յերկի՛
նրս. մե՛տանեւ լ՛ղլապատ՛րս խո՛
րանսն լ՛ղլապատ՛րս կո՛ւսանսն.

Լուսոյ միաճայ՛:

Լուսոր լնդ բազմալեւոյ քրովբեան և
լ՛ղլապատ՛րս և սրովբեան. մրտանե՛
լով յե՛օ Թնաստեղեան խորանսն.
տե՛սանեւ լ՛ղլապատ՛րս աթո՛ւսն զոր
պատրաստեալ է քեզ աէրնւոյդ.
Երգեմք և մե՛ք ա՛մէն. Երհն:

Լուսոր զազատիլ յսանցանց առաջ
մօրն լ՛ղլապատ՛րս մայրն փոխա՛
դրեալք բա՛նն ա՛մէն. յերկնային
սրն դա՛մեւ լ՛ղլապատ՛րս խորանս և
յա՛պատեալ ի կեանս. մի օրոյ հը՛ր
ձուռղական ձայնիւ քեզ երգէ եկե
ղեցի՛ք աբ՛ լ՛ղլապատ՛րս զօրհնաբա՛
նութիւն:

Լուսոր տիրամայր սրբութիւն կոյսն.
աւանդեալ լ՛ղլապատ՛րս հոգին Ի
ձեռն հրեշտակական դասուց. որ
պէս գերաբարձի փայլեալ ա՛հեղեցին
նըմանեալ հրեղինաց դասուցն զանսն:

Լուսոր

Լ՝յսօր վերամբարձեալ ըզմաբրական
մարմինն անամօր կուսին. անամբ
մին զընթացն ամփոփեալ ի տե
ղի գերակայցն. յերևելի ըզգայու
թեցս անձառիցն աննել հաղորդս.

վանս որոյ:

Լ՝յսօր հրաշման կոչմամբ հոգւոյն
ժողովեալ սըրբոց անաբերոցն և
իմաստունն սբ կուսանացն. պայծա
ռացեալք իմաստութի յեկնային
փոխունն աստուածամօրն. և համա
ձայնեալք անմարմնոցն. օրհնէին
զամենօրհնեալ սըրբուհին:

Լ՝յսօր տեսեալ հրակերպ դասուք
վայր իջեալ յերկնից զորդին մի
անձին. անբխափալ հրաշալի փա
ռօք. գերապայծառ մաքրեալ հո
գւոյն յաւանդումն ամենասուրբ
ծընողին իւրոյ. և համա:

Լ՝յսօր ըզբնակարան հոգւոյն սրբոյ
վերնական հրաբուռ սեռիցն փոխադ
րեալ յերկինս. մըտանելով ի վերինն
էրո՛ւսողէմ. ի յառաջատն անապա
կան յանմտանելին եղականացս ընդ
երրորդութեանն. և համա:

Լ՝յսօր ըզնախամօրն երկանց բար
ձողն կուսական ծնընդեամբ զան
հարսնացեալ մայրն. միանձինն ի
ջեալ փառօք. փոխադրեաց յիմանալի
և յանպատում գերագոյն բնութիւն.
վանս որոյ սրբ վեհական ձայնիւ քեզ
երգեմք սրբութեանց սբ. ըզ

ըմբ շտ փառաբանութիւն:

Լ՝յսօր ըզ հոգեղէն բնութիւն տեսեալ
հրեղինացն սոսկացեալ դաւք. մա
մին հաւնիւթ կառօք յանմարմնոց
վերաբերեալ ի յերկնային և յանա
տոյց ընտելէն խորանս. վանս որոյ:

Լ՝յսօր տօնակից հոգեղինաց գործ
հարսնացեալ եկեղեցիս սբ. տօնէ
նւրախութիւն ըզ յիշատակ անապական
անարատ կուսի աստուածամօրն. վա:

Ո՛ր ի բարձրութիւն երկնից բարձր
բանիւք բարեբանիւս սըրբուհի. ի
լիբանանէ գիմեալ հարսն ըզգե
ցեալ այսօր զարեգանկն արկեալ ըզ
քե և ընդ ոտիւք զընտելն ստո
ւերանսակ. օրհնութիւն երգով եկե
ղեցիք տիեզերաց. այսօր տօնեն ըզ
յիշատակ ծնընդեան քո ի մօրէ:

Ո՛ր հագոյն սերովեկից և բազմաշայ
բերովեկից տիւրամայր աստուածա
նին. տապանակ կրտակի սափոր ոսկի
խորհրդաւոր խորան բանիւս հօ
բարձրելոյ. օրհնութիւն:

Սօրգարէից հանդիսարան և գրաւ
կան կենաց մարդկան մարիամ աստ
ուածամայր. ընդունարան եօթնար
փեան շնորհաց. խաբխիս յուսոյ հա
տատուէ. զուգարթիւ աւուրց դա
րուցս անցաւորաց. օրհնութիւն:

Ո՛ւրախ լեր մարիամ սբ անձառին.
զի ի տաճարի դաւաբեցելոյ յանկար

Ժակի՛ եկին տէր. ըզքե՛զ ծրհնու
Թեանք մեծացուցանե՛մք:

Ա՛ւրախ լեր դո՛ւռն փակեալ ընդ
որ ո՛չ դք մրտեալ: բայց տր ան իս
րայե՛լն. ըզքե՛զ օրհ՛ն:

Ա՛ւրախ լեր աղբււր կրքեալ ջըրոյն
կենդանուէ՛. զոր ծարաւելոյ բնու
թեանս ե՛տուր ՚ի յարբո՛ւմն. ըզ:

Ա՛յր լուսոյ մարիամ աբ՛. կոյս. որ
ըզ լոյսն ան ՚ի հօրէ ծընար մարմ
նով. և եղէ՛ր արեւելք արեգական ար
գարուէ՛. հոգեւոր երգով ըզքե՛զ
սրբո՛ւհի. մեծացուցանե՛մք:

Բե՛րճ վեհե՛րց գերագոյն՝ էին աթո՛ռ
և՛ ծառ կենաց անմահական պրտոյն.
տապանակ կտակի՛ բանին և սափոր
ոսկի երկնային մանանյա՛ն. հո՛:

Բ՛ւր բացաւ սրովէ՛ ափակ դուռն
դրախտին. և՛ քե՛ւ տըւաւ մեզ փայտն
անմահուէ՛. զոր ՚ի նմա՛ զենեալն ան
մահ այսօր յերկնից լուսաւորեա՛ց. հո՛:

Ա՛նարատ կոյս անծածին մարիամ սրբ
բուհի՛ և մայր քի՛. յարգանդի՛ տարար
զոնաանե՛լին ամենե՛ցուն. օրհնութի
ըզքե՛զ անծա՛ծի. մեծացուցանե՛մք:

Ա՛զքե՛զ երկնային դուռն. զոր ե
տես եզեկիէլ. և՛ մարն զոր ծանեալ
գեղե՛օն. սերովբէ հոգեղէն վեհագոյն
քերովբէից՝ օրհ՛ն:

Ա՛րիս խորհուրդս սոսկալի՛ս ՚ի քե՛զ
տեսանի անծա՛ծի. յըլուծի՛ ան

սերմանան. ծնու՛նդ անարատ. կու
տութիւն յե՛տ ծըննդեան մընալով
անարանան. օրհ՛ն:

Ա՛ւաքելոյ անդաւունոյ՝ իջանելով մե
ծածայն հընմամբ ՚ի՛ բարձա՛ծնց. ՚ի՛
նանութիւն լուսոյ փայլման հրազի
նեաց անկիզբի՛ զաշակե՛ ի՛րտն.
մի՛նչ գեռ նը՛տաւին ՚ի սուրբ վե՛րնա
տանն:

Անխութական անդաւնի. անբընե՛լի ո՛ր
բընե՛լ ըզ խորս անտու՛ծո՛յ. զոր առ
եալ ՚ի հօրէ պատմէ զահաւոր և ըզ
միւսանգամ գալով՝ ի՛ւստն. զի՛ր քա
րճեցին համագոյական:

( ) Երհնութիւն ՚ի՛ բարձունա՛ ելողին
՚ի հօրէ հիգւոյն աբ՛ ջի. ո՛րով առա
քեալքն անբեցան անմահական բաժա
կա՛ւի՛ւն. և՛ հրաւիրեցին զերկրա
՚ի՛ յերկինս:

Ա՛յր անլակի զեն տրայի՛չ յախտե
նից՝ առ քեզ կարդամք և պաղատիմք
հանգո՛թ զնընջեցեալսն մեր ՚ի՛ աբ
անու՛նդ քո՛:

Ա՛րդիդ միածին էակից հօր և հո
գւոյ՝ ՚ի միւսանգամ քո գալըստեանն.
հանգո՛թ զնընջե՛:

Հ՛իգիդ ճընմարիտ փառակի՛ց հօր և
մըղւոյ. տղաանոք անծածնին՝ հանգո՛:

Փառք հօր և ՚ի՛ ծմ և միշտ:
Ա՛յսօր յուսապատար խնդուութեամբ
և յաւե՛թ բար հընմամբ. նըւագե՛մք
խլ՛. քի՛զ

Հգ

քեզ հողեղէնքս ընդ հրաբո՛ւն
սեռիցն՝ առնախըմբէ՛լ վ զյիշա-
տակ կուսի՛ տղախնոյ և մօր քո՛ վա-
սըն որոյ հըրձուողական ձայնիւ քեզ
երգէ՛ եկեղեցիի՛ սուրբ՝ ըզ ընո՛ր
զօրհնաբանութիւնս:

Ս՛ր ըզ նախամօրն շանցանս է՛ր
կանցն եբարձ, և զորդիդ քո մի-
ածին մա՛րմնով ծընաւ. այսօ՛ր
առի մէջ ՚ի վերին զօրսն փոխեցեր
շնախաստեղծին ծընունդըն՝. զոր
միշտ ունիմք բարեխօս առ քեզ
տ՛ր աստուած հա՛լցըն ըմբո՛ց:
Ո՛ր էակիցդ ես հօր և սուրբ հո-
գւոյն. մարմնանալ ՚ի յանձն առե՛ր
ի՛ սըլբոյ կուսէն. այսօ՛ր փոխա-
դրեալ՝ դասեցեր յերկնային խորանն
ըզ քոյին ծընօղէն՝. զոր:

Ո՛ր յառնայի՛ ես լըցուցի՛ բարե-
խնամ սբ հոգի. այսօ՛ր պարզե՛ք
հանգուցի՛ր յանպատճա՛ր ՚ի կեանս ըզ
կուսութեանց ըզ մայրըն. զոր:

Գ ըզ տէր՝ օրհնեցէ՛ք Բարձր անարե՛ք
ըզ ծընօղ անտանելի բանին ըզ
միշտ կոյնս:

Ո՛ր ՚ի կուսական դասակցութեանց և
իսրբոց ճը՛գնաւորաց փառաբանի՛ս
սըլբո՛ւհի. ուստի՛ և մե՛ք հաւատա-
ցեալքս վերապատուե՛մք ըզ փոխու-
մըն քո ՚ի յե՛րկինս՝. որ առաւել
բարձրացեալք ես յաւիտեանս:

Օ բարեբանեալք. անդադար միշտ ՚ի՛

վերին զօրաց՝. և ըզ վերափոխեալք
ի դասս առաքելո՛ց և մարգարէ՛ից՝.
ընդ որս և մե՛ք հաւատացեալքս վե-
րապատուե՛մք ըզ քոյին անամօր
ըզ հանգըստեան տնս. որ առա՛ւ:
Խո՛րանայարկ կամարանըման յօրինե-
ցար սո՛ւրբ կոյս աստուածածին.
զանհասն նե՛լի՛ զբանս աստուած-
բնաւորապէս անսերմաբար կրեցեր
ի՛ քո՛ւմ յո՛րմվայնի. անդադար եր-
գով զքեզ ըմբո՛ւտ մեծացուցա՛ն
նե՛մք:

Ղո՛ւռն երկնից՝ ըզ ծագողսն անձա-
ռելի անապական որ ՚ի հօրէ՛ առաքե-
ցաւ ՚ի՛ գիւրկէս քո՛ բարձեալ կրե-
ցեր՝. ինչուցանելով մարմնացելոյ
ի՛ քե՛ն ըզ կուսական քո՛ սբ ըզ
կաթն՝. անդա՛ւ:

Տե՛ղափոխեալ ըզ քեզ ՚ի՛ վերանկան
ի՛ կառքս քերովեականս աստուած-
ամայր՝. սպասաւորեալք ՚ի սերով
բէ՛ից՝. և երկըլպագեալք յանմարմ-
նական զօրաց՝. անդա՛ւ:

Ո՛ր ունի՛ս իշխանութի՛ մահու և
կենաց. քո՛ Թագաւոր փառաց. որ
ըն՛րմեա մեզ աստուած:

Տօնելով ըզ միշտսն կուսի անոր-
դւոյ մօր. հըրձուի՛ն հրեշտակք ՚ի
յե՛րկինս՝. և ցընծան դառք առաքե-
լոց և մարգարէ՛ից ընդ կուսական
տօնս. որ զո՛ր:

Իւեզ միայն մօր և կուտի մաղ
Թեմբ հայցելով ի՛քէն. բարեխօ
սեան անդադար առ որդիդ քո և
աւրժ մեր. փրկել ըզմեզ ի փորձու
թեւե՛ և յամենայն վրտանգից մերոց:
Ի նրակի՛ զքն անհասանելի՛ բնութի
և հանգուցեալ ի՛ հրեղէն կառս.
վասն որոյ գովելով ասեմք. օրհնեալ
ես հայր անրակի՛ զքն աստուած:

Անդգարտատեով և ծիրանազգեսց
հրաշափառագոյն կոյս. զոր տուեալ
որդւոյ վերափոխեալ դասեաց յան
պատում ի՛ կեանս. վս որոյ գովելով
ասեմք. օրհնեալ ես որդիդ. միածին
աստուած:

Ինչասանելի հոգւոյն զօրո՛ւին՝ ո
րով փարեալ համատարած ըյսն ըզ
կուսական անձամբն. վերափոխելով
յանպատմելի և յանհոսանելի և յա
նանց ըյսն. վասն որոյ բարեբանելով
ասեմք. օրհնեալ ես հոգիդ ճշմարիտ
աստուած:

Ինթառամ ծաղիկ անդամաւորտ
շառաւիղ. վերաբուսեալ յարմա
տկն յեփեսայ. զքեզ Եփեսայիս կա
նըխաւ վերագոյցեաց Եփեսայիւն
շարհաց հոգւոյն ընդունարան
գոյ. աստուածածին Եւա կոյս.
զքեզ ըմբռնեց զանեմք:

Համեղաճաշկ պրտըղոյն բանաւոր
ը բարո՛ւնակ. յորմէ կթեցաւ մեզ
ողկոյցն անըսպառ յուրախութի

սրտը մեցնելոց ի՛ ճաշակմանէ ծա
ռոյն գիտութեւ. սըրբուհիս
անարատ ամենե՛քեան. զքեզ ըմբ
Վաղաքանվորեալ ի՛ մարմնի անա
րատ ըվա՛րուք. այսօր յառաքելոցն
ամփոփեալ վերին անկմարկո՛ւբբն
վերափոխեցաւ յարքայութիւն որ
դւոյ քո և այ ըմբ՛րոյ. բարեխօս
խոստովանա՛ղացս. զքեզ ըմբ:

Կանն Լուսաբեր Լուսին:

(Օրհնութիւն (հղ) :

ՄԱՐՕՐ ՕՐԸՆ

Ճառելի՛ ծննդեան քո տէր

ըզ սպասաւոր խորհրդ

դոյ. ի՛ հողանիւթ գոյ

յացուէ՛ց փոխադրեցել ի՛ յերկինս:

Եւսօր զանտանելի՛ բանիդ բարձօղն

ըզ քեզմէն հողեղէն. բարձրացու

ցել ի՛ ստորայնոցս գերակայիցն

կայսնս:

Եւսօր զանաղական կոյսն՝ որ ըզքեզ

մաքուր կաթամբ կերակրեաց. ի՛

զգայական փոխեալ բնութեա՛նց մի

մանալեանցն խորանս:

Ի յիսն անբընին ծածկեալ ի՛ ծոց

հօր. որ ծագեցաւ ի՛ քէն մայր և

կոյս. այսօր իջեա՛լ անմարմնական

դասուք հրեղինացն. փոխադրեաց

ըզքեզ ասպիւղ անպով ի՛ ըյսն

անըստուէր:

Բանն

Լանն անմարմին որ ի՛ր քէն մարմնա-
ցաւ և ի՛ր գերկըս քո բարձեալ կրե-
ցաւ մարմամբ. այսօր եկեա՛լ բա՛զ
մութ զօրօք հրեշտակացն. վերացոյց
ըզքեզ հրակերպ կանօք ի՛ր լոյսն
անշուտեր:

Ինե՛րք գէրարդին և ծեարան
լուսածին. զանմայր ծընեալն
անառիկն ծընար անհայր յերկ-
րորդին. բարեխօսեան միածնին ածա-
ծին մայր բանին:
Լանին հօր մարմնալոծն և առաջանստ
բնակութե՛ն. որ կաթմա՛ք կո՛ւսական
կերակրեցե՛ր զէակըն բան. բարե՛ն:
Վերագոյն սըբբութի՛ւն և կո՛ւսական
մարբութի՛ւն. բարձե՛ր զանհասրն բնութի՛ւն
ի՛ գերկըս քո սընընդեամբ. բարե՛ն:
Կու ծաղկե՛կ անթա՛ռած տոհմի սե-
ռինս մարդկութե՛ն և շուտա՛յն ծընու-
թեամբ նախնուոյ ծնողն և մե՛ր բընու-
թեամբ. բարե՛ն:

Կրկնա՛ւոր անբային եզե՛ր տաճար
լստ երգողին. յանկարծակի՛ վե՛սա-
յին ի՛ր յանազատս բազմեալ քոյին.
բարե՛ն:

Օրբ երկնից անմարմնոց իմանալեա-
ցն զլուսութեանց. իջեալ յերկնից
ի՛ր յերկիր սպառա՛որել մեծ մըքա-
յին. բարե՛ն:

Եւցս եակ բանցն հօր. պարսպե-
ցաւ ի՛ մարմնի. լոյսն ծընունդ ծո-
ղեալն և անհայր ծընար անհայր յերկ-

ցածին եառ զբնութի՛ւն նախաստեղծին.
բարե՛ն:

Ինտրեալ յառա՛ջ քան զհիմունս
ի՛ սկը՛ղբանէ՛ աշխարհի. տու՛մար ան-
հա՛ռ անբընին և անա՛յ թեթե՛ւ
լուսածին. բարե՛ն:

Խազ հեւսեալ երկնային յետեալ
յակն նց անմարմին. բերեալ պրսակ
սը կուսին. յորժամ փոխիւր յաշխարհ
վերին. բարե՛ն:

Սողողեալ սըբ գընդին երկոտասան
դասուց խմբին. սլացեալք որպէ՛ս
զարծըբէ՛ր յերուսողեմ քաղաք հա-
սին. բարե՛ն:

Իսկ եկեալ բազմութի՛ւն աշակերտաց
նորոյ կոսկին. ի՛ փոխումն ածածնին
մարգարտափայլ սրբբայ կուսին. բա՛ն:

Սոյս ի՛ր լուսոյ հօր ծոցածին իջեր
յերկնից յաշխարհ ստորին. զա՛յք ան-
մարմնոց ընդ քեզ իջին ի՛ պատու-
մօր քա և կուսին. նե՛րբողեալ զա՛յ
տսեին զու և տաճար անեղ բանին:

Խորին խորհուրդ անբընին ծած-
կեալ յազգաց յաւիտենին. յայտն
ցաւ յամբս վերջին ի՛ փորկութիւն
մարդկանսեռին. զոր տեսնեալքն ծա-
նուցին կուսին ծընօղ լինել բանին:

Կաճեալ խորհուրդն յաւիտենին
լուսեցելոյ և անձառին. ի՛ հասանի
ժամանակին պարզե՛լ ցաւ մարդկան
սպին. եական բնութի՛ւն բանին խառ-
նեալ անշուտ ի՛ մեր բնութի՛ւն:

Եւցս եակ բանցն հօր. պարսպե-
ցաւ ի՛ մարմնի. լոյսն ծընունդ ծո-
ղեալն և անհայր ծընար անհայր յերկ-

կատարեալ տնօրէնութիւնք՝ քո ի՛նչեղ
 րի ներմարդութիւնք՝ զոր ի՛ վերջին դա-
 րձացս վախճան՝ կատարեցեր վասն
 մարդկան՝ ա՛յսօր յերկնից իջէր հօր
 բանի՛ յօ՛ր կուսի մօր քո՛ նընջմանս
 Հոյ՛ք վերին զօրացն իջեալ՝ շուրջ
 ըզկուսիւնն պար առեալ՝ զերգս
 օրհնութե եղանակեալ՝ քաղցը՛ր ձայ-
 նիւ ակումբ առեալ՝ զեռահիւսեակն
 նըւագեալ՝ զմի տրուին երգաբանեալ՝
 Չոյնակից նոցին եղեալ՝ դա՛սք երջա-
 նիկ պետացն ընտրեալ՝ ի՛ հոգւոյն
 վերաբերեալք՝ որք յընդհանուր աշ-
 խարհ սփռեալք՝ անմարմնօցն համաձայ-
 նեալ՝ ըզկոյսն սուրբ երգաբանեալ
 Վա՛մբարափայլ ջահիւք լուցեալ՝ սբ
 կուսանացն գումար առեալ՝ զերգս
 օրհնութե նըւագեալ՝ ի՛ պատիւ մօրն
 ամէնօրհնեալ՝ բարեբանեալ ես կոյս
 գովեալ՝ յորմէ անբանըն ծընեալ
 Ղառազայթ հօր ծոցածին՝ յորժամ
 ելեր առ հայր յերկինս՝ խոստանայիր
 բանիւ քոյնն ի՛ կատարումն անած-
 նին՝ քեզ միայնց զօրօք քոյնն՝ գալ
 ի փոխումըն միշտ կուսինս

Անդա՛րկիտ լուսափայլ հոգւոյն սրբ-
 օց տուն և տաճար՝ մարգարէից բանք
 նախաճառ՝ այսօր լըցան ի՛ քեզ գու-
 մար՝ մոխէս դառութիւն իւրովք իս-
 պառ՝ ի՛ պատիւ քո անդ զօրանայր
 Յարմարեալ ձայն ներբողի՛ յուրա՛

խութեան օր քո սօնի՛ հանդերձ նո-
 ռոգ ներբողիւ՝ առաքելոց դասուց
 խմբի՛ անանդեցեր զքո սուրբ զհո-
 գի՛ ի՛ ձեռն սրբոյ քո միածնի՛
 Նորաբանս անդ հրաշից՝ ներակեր-
 տեալ ի՛ յերկրի՛ քանզի պայծա՛ռ քան
 զարիւին՝ փայլեալ սրբոյ կուսին հոգի՛
 յոր զարհուրեալ պետոսի՛ ցտէր
 հարցանէր զսորհուրդն յայանի՛

Շնորհազարդ փառօք փայլեալ՝ որ-
 պէս ըզմայր քո միշտ գովեալ՝ ի՛
 մարդկանէ ուլ քատակեալ՝ հոգւով
 պայծառ արիւոյ նմանեալ՝ որպէս
 փայլակն բորբոքեալ՝ յերկնաւորաց
 վերաբերեալ՝

Ո՛վ պետէ՛ ըւր ձայնի զոր հարցա-
 նես սրտասփսմին՝ ըյսն առաջին
 հայր կոչի՛ և յեռնորա որ ի՛ կորգի՛
 պայծառ զհոգիս մարդկան ստեղծի՛
 որպէս ըզմօրս իմ զոր ցոցի՛

Նորեքնութեայ բնութիւն խառնեալ
 շաղկապ ըզշունչն ի՛ մէջ եգեալ՝
 զմի ի՛ դրախտին զարդարեալ՝ փառօք
 եղի՛ վայելել՝ և այժմ ըզնոյն ձեզ
 շնորհեալ՝ արեամբ իմով պայծառ
 մաքրեալ՝

Պարանոեալ անմարմնօցն շնորհազարդ
 զըւարթնոց՝ սրլոցեալ՝ երկնայնոցն
 զկոյսն բարձեալ՝ յերկրայնոցս՝ յոր
 վերակնեալ առաքելոյն՝ զերգս օրհ-
 նութեան հընչեն երգոց՝

Գահազգեստեան՝ սբ կո՛ւսիցն՝ հան
դերձ մաքուր դասուց խմբից՝ Եր-
կոտասան՝ սբ գընդից՝ և աշակերտք
նոցին բանից՝ ձայնակից եղեալ մի-
մեանց՝ եղանակեն զերգս օրհնութե՛ն։
Ուսն լուսոյ սըրբութե՛ն՝ հորդեալ
զօրաց անմարմնոց՝ և գունդք հրե-
ղէն զլարութնոց՝ յառաջնութաց յաշ-
խարհ վերնոց։ հըրձուողական ձայնիւ
երգոց՝ գո՛վեն ըղբեղսբ՝ սրբոց։
Սերովեէից գունդք հիւսցեալ յոր-
ժամ տեսին ըզտրն իջեալ՝ ի փո-
խովմն անաճնին՝ անասական և միշտ
կուսին՝ զսրհուրեալ զայս ասէին՝
օրհնեալ ես սուրբ աստուածածին։
Ու եհագոյն սերովեէից՝ և բարձրագոյն
քերովեէից՝ վեր համբարձար ի բար-
ձունս՝ յեղականաց անհրաւրին՝ փա-
ռաւորեալ ընդ միածնին՝ հըրձուո-
ղական ձայնիւ երգոց։
Տերովութիւնք և զօրութիւք՝ իշխանու-
թիւնք և պետութիւք՝ հրեշտակապետք և
հրեշտակք՝ եղանակեն զերգս օրհնութե՛ն։
օրհնեալ ես կոյս տաճար մարբեալ
յորում ստեղծօրն էից բազմալ։
Իաբո՛ւնեանցն խմբից՝ աշակերտացն
դասուց՝ բարձեալ զմարմինն մա-
քուր՝ անարեալ սբ բազկօք՝ եղին
ի գիր հանգստեան քաղցրաձայնեալ
սաղմոսէք։

Յընծալից բերկրանօք՝ և յորդա-
հոս արտասուօք՝ եղանակէին քաղցր

երգօք՝ երեքօրեայ խմբեալ սա-
րուք՝ բարդուղիմէ յետոյ եկեալ և
զտեսչալին իւր ոչ տեսեալ։

Իիւծեալ լաւից դասուց սբց՝ զըղ-
ձովմն եղբօրն վըճարեալ՝ բացեալ
զտապանն ամէնօրհնեալ և զբաղձալին
իւր ոչ գըտեալ՝ քանզի եղև վերա-
փոխեալ ի փառս անձառ նախ պատ-
րաստեալ։

Փառք հօրն էականի պատիւ որդւոյն
իւր էակցի՝ ընդ հոգւոյն համա-
զուգի՝ որ զարդարեաց զեկոյն ի
յերկրի՝ ժառանգել զանձառ բարին
զոր պատրաստեաց իւր միածինն։

Իւնզի անձառ է խորհուրդ՝ փառաց
կուսին յանմարմնոց՝ զոր ի գարձ-
ցըս վերջնոց՝ եհեղ մարդկան լոտո-
րայնոց՝ զոր այժմ՝ յուսով բերկրե-
լոց յայնժամ շորհէ յուսացելոյ։
Իկրտօղ բորն եղելոց՝ իմանալեաց
և ստորայնոց՝ Իաբուն բարի ան-
մարմնոց՝ Իւեր պատիւ յերկնայնոց՝
Իո՛ւսական տօնիւ փոխմանս՝ Որդէ՛-
գրուե լիցուք արժանի։ Ուսն ո-
րոյ աղաչեա՝ Իստուածածին մայր բա-
նին՝ Իամեալ զհօգի՝ և զմարմն
Իարձեալ ի սէր փեսային՝ Իրժա-
նի լիցուք Պրտոյ դրախտին՝ Երա-
նուէտ կենաց Տընկին։

Իհամբառնալ բանին յերկնս՝ և ի
նըստիւ ընդ աջմէ հօր՝ զուարճացեալ
առաքելոյն երկընթացէին՝ օրհնե-
լով

լով ընդհանր զառաքող բանին։
 Համահմանաբեան զուսկընք արցն ի
 վերնաստանին խորհրդոյն։ համարա
 մամբ անցնց սպասեին հոգւոյն։ օրհն։
 Յանկարծաչան հընամբ հեղեան
 կենդանարար աղբււր լուսոյ։ անմա
 հախան կենոց լուսով զարդարեալ։
 որք օրհնեին ընդհանր զառաքող հո
 գւոյն։

Խընդրեմք ի բէն թաղաւոր փա
 ապ փառաւորեանդ ի զուարթնոց.
 ըզնընջեցեալսն մեր ընկալ մարդա
 սիր տրւե հանգս ընդ ն բըս բն։
 Յործան փառ փառք հօր դատել
 զերկիւր արդարութ աբեգան։ ըզնըն։
 ի նըստիւ ըս յատենի դատաւորա
 հն զբն փրկել մեր եւ յոյս։ ընդնըն։
 փառք հօր եւ։ Վրժմ եւ մըշա։
 ի տեսիլ հրաշից փառաց միածնին
 զուարճանցան դարք առաքելոցն։ և
 ընդ վերի ն զուարթուսն համա
 ձայնեալ։ նոր օրհնութի բեզ եզանա
 կէին օրհնեալք ի հանայն։

5

Մի զմիածնի օրդոյն քո զընակա
 րան փառաւորն երկնոց բարձօղն
 անոր դարձուցեր ի փառաւորաւորն։
 ընդ բեզ բարեբանեմք ան ընդ հոգեւ
 մերոց։

Մի զի ծոցոյ հօր լուսոյն ընդ ծա
 րոյն քո մարմնով ճիւղաւ ընդ բեզ
 անոր փոխեցեր ի կենսան անպատու
 մըս ընդ բեզ բարեբան։

Մի զփառակցի հօր հոգւոյն ընդ
 տանարն փառ ի բէն հոգեւորեալն։
 անոր հանգուցեր ի լոյսն անմաւոյց։
 ընդ բեզ բաւ։

Րիզ ան լոյս օրդոյն միածնի
 զմայն ակեւորհնեալ մարմնով գովե
 լով բարձր արարեք ընդ յաւիտեւն։
 լոյսով ընդ վերին զուարթնոցն
 երկնոց։ որք վայր իջեալ ընդ մի
 աննին ի փոխուսն անմարն եր
 գէ ի ն։ օրհնեցեք ընդ հոգեւ երկ
 նաւոր։ բար։

Վրժմ ընդ գաւառց սերտեմք իցն։
 որք պարակցեալ շարժ ընդ բեզ
 մանաւ սրբոյ կուսն եղանակե
 ի ն։ փառեցեք զերկն միածնին։
 բարձր։

Վրժմ ընդ հրեղին բերալեմք իցն։ որք
 ընդ արարեցն հոգեւոր վերջամբարձին
 ձայնել փառոյ ի բէն ընդ ի ն։
 բարեբանեցեք զհոգեւ ճիւղաւորաւոր։

Մի անուածածին անպ ընդ լուսով
 որ ընդ զոգն կենաց հեղեւր յերկն
 բանաւոր։ և փառաւորն իջուցեր
 պարտաւորն ընդ հոգւոյ անպարտ ձոյ
 նիւ զբեզ բարեբանեմք։ և հոգեւոր
 երգով մեծանցանեմք։

Ձեռն անտանելի բանին։ և երկն
 ինչպաճակ յորում լոյսն անպակցի
 և արեւը արեգակնան արդարութ։
 անպարտ։ ան ի զբեզ բարեբան։
 (Երգ)

Օքն զ կատարումն մարգարէից .
կո՛ւսական քո ծննդեամբ ո՛րով բը
նուէս քակտեցան օրէնք . հրաբուս
սեռիցն փոխադրեալ ՚ի լուսամբմ
խորանսն . անդա՛ :

Ո՛ր անմարմին բնութ՝ անստեղծուե
լա տը՛ . միացար մարմնով յարգանդի
կուսին և նշե՛լապէս գործով . այսօր
փոխեցեր զուրախութիդ երկին և
երկրի՛ յանտը՛րտում ՚ի կեանս . ան
ղնանօք մօր քո ձ զորմեա մեզ մորի
աստուծոյ :

Ո՛ր անապական մարմնով ծընար ՚ի
նր՝ կուսին . և ՚ի խանձարուրս պա
տեցար արկօղղ ըզոյս և ՚ի մըտուր
հանգեալ . այսօր ըզ կուսուէց ըզ մայ
րըն հանգուցեր ՚ի լուսեղէն խորա
նրա՛ . ան՝ դաշա՛ :

Ո՛ր ՚ի քրովբեական ախոռ նըստիս
ընդ հօր և նր հոգւոյն . հաճեցար
բառնիլ մարմնով ՚ի գիրկրս կուսին
և կաթնասուն եղեր՝ . այսօր քրովբե
իւք վերհամբարձեր յաթոռ փառօց
ըզ հոգեղէն քրովբեն . ան՝ դա՛ :

Ի՛յսօր զըւարձացան հրեշտակք ՚ի
յե՛րկինս՝ . ընդունելով յերկրէ
զմայր բանին այ յիմանալի խորանս
անմահից :

Ի՛յսօր ցընծացան դանօք առաքե՛լոցն .
տեսանելով զտրն տերա՛նց խոնար
հեալ յաւանդումն ամենապէ հոգւոյ
ը՛ մօր և՛ կուսին :

Ի՛յսօր և մանկուսք եկեղե՛ցւոյ՝ .
ուրախութե՛ տունն յերկրի՛ ըզ փո
խաւնն կուսին յերուսաղէմ քաղաք
ըն վերին :

Ճաշ :

Ի՛ստեղծածին ամպ լուսաւոր :

*****

Կանսն Երրորդ Լուսին :
(Օրհնութիւն (Տէ) :

ՅՈՐՀՐԵՒ
Ֆինա կոչմամբ հոգւոյն ժող
վեալսք ց մոռքերոցն
և իմաստունսն սք կու

սաննցն . պայծառացեալք իմաստութե
ի՛ յերկնային փոխումն ան՝ ծամօրն . և
համաձայնեալք անմարմնացն . Ծա՛ր
նէին զամէնօրհնեալ սը՛րբօրհն :

Ի՛յսօր տեսեալ հրակերպ դառուք
վայր իջեալ յերկնից զորի՛ն միա՛
ծին . անրիւստիւս հրաշնէ փառօք .
գերապայծառ մաքրեալ հոգւոյն յա
ւանդումն ամենասուրբ ծընողին
Բւրոյ . և համա՛ :

Ի՛յսօր ըզ բնակարան հոգւոյն սրբոյ
վերնական հրաբուն սեռիցրն փո
խադրեալ յերկինս . մըտանելով ՚ի
վերինն երրուսողէմ . ՚ի յառազանս
տրն անապական յանմտանելին եղա
կանացս ընդ երրորդումն . և համա՛ :

Ի՛յսօր ըզ նախամօրն երկնաց բար
ձօղ

ձօյլն կո՛ւսական ծննդեմբ զանհարս
նացեալ մայրն. միմեքնն ի ջեալ
փառօք՝ փոխադրեաց յիմանալի՝ և
յանպատճառ գերագոյն բնութիւն.
վասն որոյ՝ սրովբեական ձայնիւ քեզ
երգեմբ սրբութեալնց սբ. ըզ ը
մի՛շտ փառաբանութիւն:

Եւ յօր ըզ հողեղէն բնութիւն տեսեալ
հրեղինացն սոսկացեալ դասք. մա՛ր,
մի՛ն հրանիւթ կառօք՝ յանմարմնոց
վերաբերեալ ի՛յերկնային և յանմա
տոյց ըստեղէն խորանս՝ վասն որոյ՝

Եւ սին ծնեալ մանկո՛ւնք սբ
աւագանան. շնորհազարդեալ՝ ըբ
հոգւովն անտուծոյ. օրհնեցեք զայ
րն երկնաւոր յաւո՛ւր ծննդեալն
սըրբօհայն կուսին. յոր օրհնե
ցա՛նք յանի՛ծից նախնւոյն:

Երեամբ դառինն անարատի՛ն փըր
կեալ ժողովուրդք՝ յաւո՛ւր ծնն
դեալն մօր անտանելոյն. գովեցեք
ըզ միածինն որ հաճեցաւ առնուլ
մարմնէն ա՛նսե՛րմն ի՛նմանէ. յոր
օրհնեցա՛նք յա՛ն:

Էջանատաբո՛ւղն շնորհաց հոգւոյն
լուսազարդեալն ազգք հեթանոսաց.
յաւուր ծննդեալն մօր բանին ծնո՛
ղն. ըզ փառակեց որդւոյ զհոգին բա
րեբանեցե՛նք հոգւո՛ւր երգով. որ
մաքրազարդեալն զմարմնաւնն որ
դւոյն:

Ա՛ւրախ ըր մարիամ կոյս անասա
կան. զի ի՛ հայրական ծոցոյ անմեկ
նելի որդին ի՛քո՛յ յանձն առնու
բընակիլ յորովայնի՛ն:

Ա՛ւրախ ըր երկին վե՛հագոյն քերովբե
հողեղէն. որ զանտանելն երկնից և
հրեղինաց դասուցն ի՛քո՛յ ընկալո՛ր
մաքրական որովայնի՛ն:

Ա՛ւրախ ըր սին հրեղէն լուսոյն
աշտանակ. որ զարարականն եղականաց
լուսոյ ի՛քեզ տանելով ծա՛ղեցեր
խաւարեղց:

Ա՛ւրախ ըր սափոր սոկի՛ երկնային
հացին. որ զառ ի՛ վերուստ իջեալ
ըզ մանանայն կենաց՝ նորոյս պարգե
եալ կերակուր խորացելի՛ն:

Ա՛ւրախ ըր ամպ թեթե՛ գեղմն ի
մանալի. որ ի՛ բանական երկիր հե
ղեր զանձրե կենաց. արդի՛ւնս ընդ
գործոց հաւատոյ սրտաբերեալ:

Ա՛ւրախ ըր դո՛ւստըր լուսոյ մայր
անհարմնացեալ. քանզի յղացելոյն ի՛
քէն համախրմբել վերնոցն որդիք
սիրմնի երգեն ըզ փառս ի՛ բարձունս:

Ա՛գու՛մըն հրաշալի՛ որ անյայտ եր
ի մէջ. և բանն հայրական անըմ
բը՛նելի. հուր փայլակնացեալ և
ի՛ մարմնի բնակեցաւ. անվնասս պա
հելով զմարմնածաւառնայն:

Ա՛գու՛մըն հրաշալի՛ որ ի՛ կուսին
ծագեցաւ. ճառագալթելով զարա
րածս
կսկ

րածս ամենայն՝ երկիրք ցընծային
 և երկիրս ուրախանայր՝ և քս անտ
 ուժ ընդ մարդկան շըրջեցաւ ՝
 Լճքեզ ապաւինիմք ամենաւրբաւ
 հի՛ . գերագոյն և հրաշալի և բաշ
 խօղ բարութեց՝ . աղբիւր ես ծա
 րաւեաց և հանգիստ աշխատելոց .
 և եղեր վերնկալ անայն բանին ՝
 Լուսօտ խաղաղութ և արուսեակ
 զըւարթարար . այսօր մարիւմս սըր
 բոհին ՚ի փառքս քո քս ծագեաց
 մեզ լոյս յորդոցն օրինաց . անդա
 դար երգով սքօք ըզքեզ ը մի շա
 մեծացուցանեմք ՝

Իրախտ անային և արեւելք ի մա
 նակ . այսօր մարիւմս հրաշագեղ
 ծնեալ ՚ի յանայն ՚ի մայրուի քո հրա
 լիրեակք . որդի ստուծոյ . անդա՛
 հապանակ ապրեցուցիւ և տաղաւար
 աբրահամեան առուանձընկալ . այ
 սօր մարիւմս լուսապայծառ միածին
 ծնունդ . յայտնեալ ծնողաց . ՚ի
 ծնողութ քո կոչեցեալ միածին որդի
 առուծոյ . անդա՛

Լսողաւ միածին մայր լուսոյ սուրբ
 կոյս լուսեղէն տաճար . որում եր
 կիրք չէին բաւական . առ ՚ի բնա
 կութիւն ՚ի քէն մարմնացաւ ՝

Ըզքեզ անհարսնացեալ որ մի այնդ
 ՚ի կանայս օրհնել . կրելով ՚ի քեզ

զանտանելի զընութիւն . օրհնութե
 մեծացուցանեմք ՝

Ուրախ լեր աթոռ փրկութ յիյս
 հաստատութե մարդկան . միջնորդ
 օրինաց և շնորհա՛ց . օրհնութե ան
 դադար գոհութեամբ մեծացու՛

Ուրախացիր անածին որ կուտուէց
 ես պարծանք և մայր հաստատութ
 մարդկան . օգնական և շնորհ աշխար
 հի՛ . մարիամ մայր և աղախին փրկելն
 մերոյ ՝

Իրանելիդ ամենեցուն զընծ տա
 նելով ըզբընուէ անտանելին . զամե
 նեցուն ամենակալն արծանի՛ եղեր
 կրել յորովայնի . որ երեւցաւ ազգի
 մարդկան

Վերովեական աթոռ ցոլցար անա
 ծին . ՚ի գիրկըս բաւական զանձն
 ամենեցուն . որ նըստին ՚ի բերովբէս .
 առ նա մի շա բարեխօսեալ կեցուցա
 նել ըզմեզ ՝

Ինչ սկիզբն անձն ահա հոգի զմայ
 րաբնութեանց նախագիւշակուն
 արտափայլեալ լուսազարդեցեր . ա

ռատապէս հեղեալ յանուքեանն .
 Ինժամանակ որդի միածին . ըզ
 խոստացեալ պարգևս աւետեացն ՚ի
 վերնատունն աւարտեալ ըցեր .
 առատա՛

Իմենակալ հայր երկնաւոր . զանգա

Ժամանակ լուսոյդ ըզ ծագումն հո-
ղեղնացիս շնորհներ առատա-
սիս հեղեալ յա՛ :

Բանդի զքեզ ծրհնեն իշխանութի-
երկնից Թագաւոր փառաց՝ ամենա-
կալ ամենակարօղ . Թող ըզ մեղոս մեր
նշնջեցն ըցն . և հանգո՛ ի խորանի՛
քում ի՛ յարքայական ի՛ հանգըտեան :

Ար՛ ի նախնուսն ըզ մարգարէն մով-
սէս լուսաւորեցեր անային փառօք
տեսլանք անութեւոյ քո . լուսա-
ւորեա՛ և ըզ մեր ըզ նշնջեցեալսն .
և հանգո՛ ի խորանի :

Բարեխօսութիւնս ք անախի՛ ծընո-
ղե և մօր քո յիշեա՛ զգինս անբան
քո ար՛ . և դասաւորեա՛ յերանաւէտ
յանթառան՝ և յանորոտում ի կեան-
սըդ . ի՛ յարքայական :

Փառք հօր և : Լ՛յօժմ և միշտ :
Լ՛յօթ տօնակից հոգեղինաց գորով
հարսնացեալ եկեղեցի՛ ար՛ . տօնե՛
նւրախութիւն ըզ յիշատակ անապական
անորատ կուսի՛ անտուածամօրն . վս-
որոյ սրովեական ձայնիւ քեզ եր-
գեմք սրբաւթեալնց սր՛ ըզ
ը մի՛շտ փառաբանութիւնս :

Ար ըզ գատակնիք երկանց անի-
ծից նախածօրն երկօ . միածնի՛
որդւոյ քո ծնընդեամբ կոյսն մա-
րիամ . այսօր յանաջին յանապ-

տում փառսն դարձուցեր սոգա-
ըզ նախաստեղծն . զոր միշտ ու-
նիմք բարեխօս՝ առ քեզ ան՛ր մս-
տըւած հա՛րցն ը մերոց :

Ար՛ ի հօրէ՛ անմարմնաբար ծընեալ
ծրդի՛ նախ քան զլուսաւորեանս . և մար-
մնով ծընալի՛ ի սրբոյ կուսէն . այ-
սօր խոնարհեալ յերկնայինսն փոխե-
ցի՛ր զանօրէնութե՛ քո զանակարանն :

Զոր մաքրեցի՛ր ի բնակիւթի քում
էակցին հոգեդ ճշմարիտ . և լը-
ցի՛ր անձառելի՛ եօթնարիտան ը-
նորհօք . այսօր գեղադոյն հրեղինացըն
դասեցեր ըզ հողեղէն բնութիւն . զոր
միշտ ունիմք :

Ըզ ար՛ ծրհնեցէք Բարձր արարէ՛ք
զծագօղ իմանալի լուսոյն ըզ մի՛շտ
կոյսն :

Ար յանմարմնաց զնուորմէց և ի
դասուց հոգեղինաց մեր համբարնաց
այսօր աստուածամայր . զուսի՛ և
դապ հոգեղինացըն փառաբանեմք .
ըզ ծագօղ իմանալի :

Ար ի մեցեւեան սրովեից և ի
բազմաշնայ քրովեից փառաբանիս
երգով աստուածամօրն . ընդ որս և
մեք համաձայնեալք բարեբանեմք .
ըզ ծագօղ :

Լ՛ստուածածին գերագոյն երկնից

Գ

Դ

ցոլցար խորան և առաջանալ քան
զի՛ն ծագեալ լոյսն ի՛նչ հօրէ՛. բնուէց
էի՛ց անտանելին պարագրեցաւ ի՛նչ
բո՛ւմ յո՛րովանի. հոգեւոր երգով
ըզբեզ ը մի՛շտ մե՛ծացնեցանեմք
Վո՛ւռն փակեալ զբեզ եզեկիւ
յառաջագոյն ծանոյց կոյս ա՛նաբանաւ
ընդ որ եմո՛ւտ ա՛նտեան յի՛նչ
բանն անմարմին որ ի՛նչ հօրէ՛ և ել
մարմնով անխախտելի մնալով կո՛ւ
սոթեանդ. հոգեւոր

Ս երախոխեալ ըզբեզ ի՛նչ յերկնային
խորանն այսօր որդի՛ն քո՛ միածին.
ո՛ւստի և դա՛սք առա՛քելոցն և իմաս
տունն սք կուսանացն միաճայնելով
գովէի՛ն ըզբեզ մայր անհարսնացեալ
հոգեւոր եր՛

Ո՛ր խոնարհեցար յերկնից՝ անմեկնե
լեդ՝ ի՛նչ հօրէ որդի աստուծո՛յ. և ա
ռե՛ր մարմն ի՛նչ սըրբոյ կուսե՛ի՛ն.
հայցմամբ ծագողին լուսոյդ և մեզ
ո՛գործեալ

Ո՛ր մահուամբ քով կեցուցեր ըզ
մեզ և յարեցեալ համբարձար առ
հայր ի՛նչ յերկնի՛նն. այսօր երկնադո
շորք իջեր ի՛նչ փոխաւմն մօր քո և
կուսե՛ի՛ն. հայցմամբ ծագողին լու՛ն

Ո՛ր յիմանալի՛ն խորանսդ՝ բարձրա
ցոյց ըզբեզ մայր աստուծո՛յ. անձա
ռելի փառք միածին որդի՛ն քո՛ն.

առ նա մի՛շտ բարեխօսեալ վասն
անձանց մերոց

Ո՛ւրախ լեր մայր անձա՛ւ լուսոյ՛ սք
անձա՛ին. քանզի առ ի՛նչ քէն ծագեց
մեզ լոյս ի՛նչ լուսոյ՛. և զխաւարն առ
գիտուէ՛ փարատեանց ա՛նլստուեր
լուսովն իւրով

Ո՛ւրախ լեր կոյս անաբան մայր ան
հարսնացեալ. քանզի որ ի՛նչ քէն ծը
նաւ որդի՛ն միածին վայր իջեալ
յերկնից այսօր վերածեաց ըզբե՛ծզ
սքանչելի՛ փառօք

Ո՛ւրախ լեր հարսն երկնային կոյս
անսպական. քանզի երկնայնոցն ըզ
բեզ այսօր ընկալեալ տօնէին ո՛ւրա
խութեամբ. ընդ որս և մե՛ծք եր
գեսցո՛ւք բեզ ծրնութիւն մայր

անձա՛ւ

Ճաշար

Մատնածածին գերագոյն երկնից

በፍ

Ար լուսնիսց ծագանմբ հրաշափա,
 ուսպէս ը մե մ'ոգ ցնւցանւի յօգ,
 նութի ընդ դէմ թը ինձ մեայն,
 առնլու առն' :

Ար համադոյդ ես հօր և նր հիգ,
 ւոյն . անբաժանելի էակ միո՞ւթիւն
 խոնարհեցար ի բարձանց և առնր
 մարմին ի կուսէն . յաղագս անկե՞
 ւոյն յանլուծիչ կենաց բանասրկութի
 խաբանմբ :

Ար դատաւորդ ես ծածկելոց գի-
 տող . այսոր ի հողոյ դատապարտել
 բարձար ի խաչ և լեղեմւ կերակրե-
 ցար . յաղագս անկե՞ւոյն ի ճաշակմա-
 նէ մահաբեր պըտղոյն :

Ար կենդանութիդ ես ամենեցուն .
 այսոր ըզմահ խաչի ի յանձն առեր .
 եղար ի սիրտ երկրի և յերրորդ ա-
 լուր յարեալ . շնորհեա՞ մե՞զ վե-
 րածիլ ընդ քեզ յանպատու ի
 կեանս :

Ինչպստո՞ւմն կառք անբընեւել
 խորհրդոյն ընդձեռնարան ով սո՞ւրբ
 քանութե . ի՞նչ ստանունութեից
 յարմարեաց սրովբէից անտեսաբար
 ա՞հիւ պատուեա՞մք ի՞նչ քեզ երկրը
 պագեմբ յօգնութի մեզ ժամանեա
 յե՞լք և ի՞նչ մօլտս :

Ինչպո՞ւթիւն նըշան անպարտելի զօ-
 րութե՞ն ընդձեռնարան ով սո՞ւրբ
 քանութե . ի՞նչ յահարկութի
 ապրտամբիցն երեւցար . որք ի՞քէն

ա՞հիւ սարսեալ դողան և անդրեալ
 սո՞ղ զկորնէն ի՞նչ . քեզ երկրը .
 ի՞նչ առանգոյն տո՞ւեալ ըզքեզ մար-
 գարէն զեքմբիս . աշտանակ ունի
 եօթնաջանան լուսով պայծառացեալ
 յերկրի ով ա՞հիւ քանութե . ե՞ւր ի՞նչ
 վերայ քո տարածեալ անխեթ գոյն
 գոյացեալ ի՞նչ մե՞ր բընութիւն աղբե-
 րահոս կողիւ մաքրեաց զաղտեղու-
 թիւն ա՞հիւ զգի՞ մա՞րդկա՞հիւն . քեզ :

Ար յաթոռ փառաց նրախա բանդ
 աստը՛ւած . խոնարհեցար ի հայրական
 ծոցոյ ա՞ռեր մարմին ի կուսէն .
 վերականգնելով ի տեղե ըստորան
 կեալ լուսոյն զհողացեալ բնութիւն
 Ար կանգնեցեր ըզխաչ քո ի մէջ
 երկրի . և սովաւ ըզսրովբէափակ
 դուռն դրախտին բա՞ցեր նախա
 տեղծին . կենագործելով ի ճաշակ
 մանէ՞ մահաբեր պըտղոյն :

Ի՞նչ զօրութե խաչի քո քո՞ հիմե-
 ցուցեր զխաթուղեկէ եկեղեցի բընա՞
 կարան նք՛ երրորդութեդ . լուսաւո-
 րելով ըզհեթանոսս ի սմա կըրկ
 նակի ծնըդեամբ :

Աւրախ լըր եկեղեցի՞ն ա՞հիւ ի՞նչ գա-
 լտտեան սո՞ւրբ միանման . ուրախ լըր
 և ջը՛նձա՞ հանդերձ ամենայն սքովբե
 իւրնդա՞ յոյժ դուստըր վերին սի-
 ոյնի . ահա թագաւոր քո գայ նը՛ս
 տեալ ի յաւանակի նորոյ . անդա՛րև
 ի՞րք

Վերկէն Վերկէ և կեցուցանէ :

Օ՛ր՛ւարձացիր և բերկրեա՛ ժողո՛ւ
վո՛ւրդ Թ՛յ . մատո՛ւ զոստըս ծաղկեալըս
հաւանտով և ասա՛, օրհնեալ ո՛ր եկիր
ը՛դ Թագաւոր տիե՛ղեւոց :

Ա՛յսօր երկնայինքս ուրախացան ընդ
երկրաւորացս նորոգութեան . քանզի նո՛ւ
րագօղն էից հոգին էջ ՚ի սբ վերնա
տունն . մըով նորոգեցաւն դա՛սք
առաքելոցն :

Ա՛յսօր հողանիւթեայ բնուիս ցնծայ
ընդ հօր հաշուէն . քանզի որ եբարձ
զհոգին ՚ի մարդկանէ՛ մարմին եղե
լց՝ . դարձեալ վերըստինն ըզնո՛յն
պարգեւէ :

Ա՛յսօր մանկունք եկե՛ղեցւոյ տօնէն
ցընծութե՛զ զգալուստ սբ հոգւոյն . մըով
շարդարեցան ՚ի զգետորս լուսախյս
և գերապայծառս . երգեն ընդ սրով
բէկան զերեքսրբեանին :

Թագաւոր խաղաղութ՛ն օր քաղց
րութե՛ն խնամեա շքո՛ւ շարարածս .
միշտ տո՛ւր զհոգիս նընջեցելոցն
ընդ սբ՛ւս քո՛ւ . և դառաւորեա՛ ՚ի
յաւո՛ւրն այցելութեանն :

Ո՛ր կոչեցեր ՚ի դրանց մահու ըզսի
րելին քո զղազարոս . և ծանուցեր
զածութիւնդ ընդ հանձնէր տիեզե
րանց . լուսաւորեա տէ՛ր զհո՛ւն
՚ի տաճարի՛ քում սրբո՛ւթէ մատու
ցանեմք քեզ պաղատանս անսասուն
լից՝ . պայծառացա տէ՛ր հո՛ւն :

Ինն լուսոյ և ամս հոգանի սբ
կոյս . որ ցօղեցեր ՚ի մեզ ըզցօղն
երկնային . զքե՛զ բարեբանեմք ասա
ուածածին կոյս :

Ինկէզ մորենի և սրովէ հողեղէն
սբ կոյս . քանզի պրտուղն կենանց
՚ի քէն տըւա մեզ՝ . զքե՛զ :

Ինիծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սբ
կոյս . որ զանտանէլին յէից ՚ի գիր
կըս քո բարձր՛ն . զքե՛զ :

Պատք հօր և : Այժմ և միշտ :
՚ի սմա և զօրք հրեշտակաց դասա՛ւ
ւորեալ տօնէն տոն . տո՛ւք ամենե
քեան օրհնութիւն ՚ի բարձունս :

Եւ նորահրաշ նաւակատինն որ
յերուսաղէմ . պայծառացեալ
վայելութե՛ն ցնգան խալ քո տը՛ր .
տը՛ր ծ հարցըն մերոց :

Եւ դիւնայ ընդ աջմէ՛ն սբ եկեղե
ցի՛ն . յոսկէհո՛ւրն պրակեալ նը՛ւ
շանա խաչի քո . տառա՛ւ ծ :

Եւ նորածնեալքս մը կրտսութե՛ն սբ
աւանդանին . պսօր տօնեմք ուրախու
թեամբ նշանաւ խաչի քո . տը՛ր ծ :

Ո՛ր տէր՝ օրհնեցե՛մք բա՛ւրձր արա՛ւ
րէք ըզնա յաւիտեանն :

Քանզի քի է հարսնացեալ սբ լեկե
ղէցին . երկնաւոր՛ք փեսային պը՛սա
կեալ ըզօս խաչուն . և յաջ և յա
հեանկ թողցեալ ըզհեծանս ժա
ռանգելո՛ւմ . բա՛ւր :

Եւ կայք

Լ'կայք ժողովուրդը բռնան էր
 կորսագետցուք անային ան՝ նըշա
 նիս՝ բեկեռեալք ընդ նրանն ի՛ր ամսն և
 ընդ նրանն թագաւորեան՝ ԼԷ՝ բարձր
 Ը ԸՂ բանն ան՝ քաւական էղեր
 ընդունիլ յորովայնի՛ միշտ կոյս՝
 զքեզ մեծացուցանեմք զ՝ օրհնեալը
 է՛ս ի՛ կանայս
 Ար էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառ
 նալ՝ ի գիրկը քո մարմնով զքեզ
 Լ'արատ տաճար տընօրէնուէ՛ կոյե
 ցոր հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս՝ զքեզ
 Ի՛ խորանի՛ քիւմ սրբուէ՛ զո՛ր ըստ
 բեցեր գալտտեամբը՛ քո քն՝ ի
 սմա միաճանեալ ալայեմք ըզքեզ
 լուր ձայնի՛ աղաչանց մերոց ընկալ
 և կեցո՛ ըզմեզ
 Լստուածային լուսով քո պայծառ
 քան զարեգակըն լուսաւորեցեր զքե՛
 նը զեկեղեցի՛. ի սմա միա՛
 Լ'յսօր և հրեշտակք զլրտանան
 ընդ պայծառութի՛ քո սուրբ եկե
 ղեցւոյ՝ ի սմա միա՛
 Ի՛ տաճարի սրբուէ՛ փառաց քոց
 բրի՛ստոս՝ զո՛ր ի՛ յերկնից լուսաւ
 րեցեր անձային ծագմամբ՝. ի սմա
 ըզքեզ անդադար բարեբանեցուք
 Ար ըզխորհուրդըս փրկականս ան
 գիտուէ՛. շնորհեցեր մեզ ի՛ ձե՛
 ուն քահանայապետին քո և վըկայի՛.
 նորին աղաչանք խնայեա՛ ի՛ մեզ
 Ը Տաւատացեալ ժողովուրդըս սո՛ւրբ

երրորդուէ՛ գ՛. և զաղաւ՛ նեալ ի՛
 խորանն փառաց քոց պահեա՛ անիւ
 ուզ ի՛ խաղաղութեանն
 Սեղան քո տէր զօրութեանն և հաւա
 տով կանգնեցաւ ի՛ խորանի՛ քոմ
 եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք
 Սէմ պատուական ի՛ խորանի՛ քոմ
 հիմնեցաւ անձօր եկայք
 Ի՛ սմա մատուցաւ ճշ՝ շմարի՛ տ պատ
 րադ և զենուէմն անապական՝ եկայք

Դանտե Երեմի Լուսին
 (Օրհնութիւն (ՀԹ) :

Ի՛ օ. Լ. Կ. Բ. Բ. Տ.
 բացուելու քո ի՛ խաղիւ տա
 րածեցեր քն՝ անձ՝ և
 նշան յնդութե էտուր
 մեզ. սովաւ ըզ կեանքս
 մեր պահեա՛
 Ար զաշխարհակեցոց բազկատարածութի
 խաղի՛ քո՛ քն՝ անձ՝ գաւազան զօ
 րուէ՛ Ետուր մեզ. սովաւ
 Ար ըզմեռեանն ի՛ ճաշակմանէ փայ
 տին յանցանաց՝ կենաց փայտի՛ ըն
 կենագործեցեր՝ սովաւ ըզ
 Սուրբ

Այ՛ խաչն օգնական հաւատացե՛լց
 կանգնեցաւ ՚ի յերկրի՛ յաղթող թըշ-
 նամունքս. եկե՛ց ժողովեալք երկը՛-
 րպագեցուք:

Ա՛րարիչն անճ բարձրացաւ ՚ի խա-
 չին և զմեռեալս մեղօք փայտի՛ն
 ճաշկամմբն. ՚ի սմն նորոգեալ
 կենդանացո՛ց:

Հրաշակի՛ստ և զօրեղ փայտ խաչե՛-
 րք քո՛, գումգան գծրուե՛ր ՚ի յերկ-
 րե՛ր երևեալ. եկե՛ց ժողովեալք եր-
 կըրպագեցուք:

Օ՛ր հրե՛ցն թածկեալ զանթաքե-
 լի՛ ըզ զանճըն՛. փայտգամմբ թա-
 գուհայի փայտ կենաց յայտնեցաւ,
 եկե՛ց ժողո՛ւ:

Սա՛ե զէն յաղթուե՛ր հաւատացե՛լց,
 անոյեան և կից յաղթող ընդ դէմ
 թշնամունքս, եկա՛յք:

Ի՛նչառեղի՛ երեւումն երևեալ դըշ-
 խի՛ն, նըստելով յատենի յերուսա-
 ղեմ՛. ինդրե՛ր ըզ պատուական փայտ
 խաչի՛ն. յոր ըզ մեսխայն բե՛ւեռցին:

Սե՛ծասաստ հրամանան ժողովեալ
 հըրե՛ց. ցուցանելով նմա ըզ պատ-
 ուական փայտ խաչին՛. յոր ելեալ
 բարձրացաւ արարիչն արարածոց:

Ի՛նչ յայտնիլ սըրբոյ խաչին ՚ի տե-
 ղւոջն սըրբուե՛ր. բաւմամբ անու-
 շահոտ խընկոց և լոջան տիեզերք
 մեծապէ՛ս պարգեօք:

( ) Թագաւորն փառաց քրի՛ստոս. ո՛ր

վա մեր մարմնացաւ ՚ի՛ սըրբոյ կուսէն՛
 և խաչի համբերելով. միաբանութե՛ք
 երգով բարեբանեցուք:

Ս՛ր ըզթաղումն երեքօրեայ յանձն
 եմա յարուցեալ ՚ի՛ մեռելոց ի՛շխա-
 նութ՛. միա՛:

Կարողապէ՛ս ըզդրուս զը՛ծոխոց
 խորտակեաց՛. եկեղեցւոյ՛ խրում
 զգեցոյց զմեծ վայելութիւն. միա՛:
 Բանդ որ ՚ի հօրե իջեալ մարմնացա՛ւ
 ՚ի՛ կուսէն՛. խաչեցար կամաւ հօրվան
 մեր ըզ մեղս ըսպաներ. նք՛ անտուած
 ողորմեա՛ մեզ:

Ս՛ր յարարածոց ես տնքովանդակելի՛
 ՚ի՛ խաչափայտին բեւեռելով ըզ մահ
 կոխեցեր. սո՛ւրբ:

Ս՛ր ՚ի նախնումն զանկեալն ՚ի ծա-
 րայի՛ն մահու՛. պատուական մարմնով
 և արեամբը՛դ. քո անգտեցեր. սո՛ւրբ:

Ղա՛ւ. յանձն առեր անճ ելանել ՚ի
 խաչ վստըն մեր՛. և ընդ նոխն բեւե-
 ռել ըզ հընութիւն մեղաց մերոց.

վան որոյ երկըրպագեմք և վեր օրհ-
 նեմք ըզքո զանճառ խոնարհութի՛դ:
 Ի՛ խաչի՛ լըն քո՛ մեռուցե՛ր զմահ. և
 յաղբերե՛ կողե՛ քո տիեզերաց ար-
 բուցիւր զանմահութիւն:

(Նայգւոյդ անմահութե՛ ճաշկեցա՛ք և
 սեւաք՛. զի քաղցր և ուղիղ ես տը՛.
 և վան ամենեցուն փըրկուե՛ եկի՛ր

յաշխարհս:

՛ր

ՈՐ

ՏԶ Ար Ի քրովէական Կ'ուսըգ հանգ
լիս . այսօր իջէր յերկնից Ի դաս
առաքելոցն սուրբ հոգի օրհնեալ
ես թագաւոր անահ :

Ար գընաս Ի վերայ Թեոց հովնոց .
այսօր Ի հրեղէն լեզու բաժանեալ
հանգեալ յառաքելսն սուրբ հո
գի . օրհնեալ :

Ար խնամես տեսչութիւն զքո զմարանս .
այսօր եկիր Ի հաստատել զեկեղե
ցի քո սբ հոգի . օրհնեալ :

Օ հոգիս ծառայեց քոց քրիստոս .
ընկալ Ի դաս անդրանկաց գրեւոյ
Ի յերկնս :

Ընկալ վասն սոցա ըզբանաւոր պա
տարագս Ի մէնջ . և շնորհեալ նոցա
ըզթողութիւն գտանել յաւուրն
յեմտում :

Հաշտեաց Ի ձեռն սբ մարմնոյ և
արեան քո տր . և պարգեւեալ նոցա
դասիլ յաշկողմեանն քում :

Ար ըզբանն ան բաւական եղեր
ընդունիլ յորովայնի միշտ կոյս .
զքեզ մեծացուցանեմք ո՛ր օրհնեալ
ես Ի կոնայս :

Ար էից ընտոյն արժանի եղեր բառ
նալոյ Ի գիրկը քո մարմնով : զքեզ
մեծացու :

Ընդատ տաճար տընօրէնուէ կոյե
ցար հոգւոյս սրբոյ միշտ կոյս .
զքեզ մեծացու :

Փառք հօր և : Ըժմ և միշտ :

Ի մասանգամ գործադրեալ ձեռք
ւոյն . սուրբ խաչն երեխ և լուսա
ւորե . զե նա է յոյս հաւատացեւոց :

Այսօր պատուական խաչիւ քո
ապրեցուցեր ըզժողովուրդս
քո . ո՛ր է՛ գաւազան զօրութեան և
փայտ կենաց . արծ հանգըն մերոց :
Վանգի՛ անմահացաք կենացըն փայ
տիւ Ի ճաշկմանէ մահաբեր պրտ
ղոյն . որ կանգնեցու քառակերպ Ի
միջակին դիտելով ընդ հարաւ .
անտրւած հար :

Ի՛ն համբարձար կամալ Ի խաչ քո
քրիստոս . տարածեցեր ըզբանակըս
քո . ժողովել ըզհեռացեալ ազգ
մարդկան մո քեզ տր . արծ հար :

Ի շտր օրհնեցէք Ընտել բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան :

Այսօր որդին միածին զանմրատ
բաժակըս իւր տարածեաց Ի վերայ
սբ խաչին . անաւել :

Վանգի՛ յաղծեց մահու հրօր զօ
րումք . և կոչեաց ըզտիեզերս Ի
ժողովութիւն և Ի կեանսն յաւիտե
անց . անաւել :

Այլ և կոյս աղախին քի՛ . որ բա
րեխօսք ես միշտ աշխարհի . քեզ է՛
բանեն ան ազնեք :

Ապրէր աղաւնիկ . և հարսն երկնից
մարիամ . տաճար և անթոռ ան բանին .
քեզ երանեն :

Ի՛ն հաճեցան ի մանալիքն ընդ հոգե
ղէն :

դէպքս՝ եւ իբրեւ մեքսեցաւ ի փոյտըն
կենաց՝ քեզ երա՛

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացո՛ւ
պաշտոնն ընդ քս՝ պաշտաբե՛րնցե՛ր
պարըստեալ սնանն զնւխտս հաւա
տացելոց ։

Իւր բացաւ մեզ ճանապարհ ծառոյն
կենաց՝ ի՛նչ սրովքեփակ պահպանու
թե՛ նէն . պարը՛ստեալ ։

Իւր ազատեցաւ նախահայրն ի ճա
շակմանէ պաշտոնն . եւ քեզ երկը՛րպա
գեն ձո՛մ հաւատացեալք . պարըս՛ ։

Ինչուանեալ փայտ գիտութեան ընդ
մեզ ի՛նչ կենացն հանեալ արանքսե
ցոյց . որով յանցեալ մայրն եւաւ եւ
պատրեաց ըզնախահայրն ։

Իսկ փայտ խաչն քո կենսատու՝ գա
ւազան զօրութեան կենաց մարդկան
եւ յոյս հաստատուե՛ . առաջնորդ եղև
մեզ ի՛նչ կեանարն յաւիտենից ։

Ետնաւ մեզ նըշն յաղթով սք զխաչ
քո՛ . զի սովաւ միտցուք ընդ նեղ
դժուան անձկացեալ ճանապարհին .
որով մ ջանկային երկրաճին որդեք
մարդկան ։

Եւ յաղթով եւ զտոյ ծրհնութի միշտ ի՛նչ
բարձունս երգեսցուք թաղա՛ւ . և որին
քե՛ հաւատացեալ ժողովուրդք ։

Ո՛ր եկն ի՛նչ լուստարել զընտրեալ սք
զեկեղեցի՛ . եւ արժ՛ սովկեաց սուրբ
խմբուն նրմաւ ըզփառս երգեսցուք
Ի՛նչ յոյս եւ մեք սօնեցուք զնաւակա

տիս սք խաչին . եւ քե՛ ըկողմն մա
տուցուք փառք և պատիւ յաւիտեան
Խաչն քո՛ քա՛ երկրի պաշտպանեմք . և

ընդ թաղւածն քո մեծացո՛ւցանեմք . և
սք զպարուիւրդ քո՛ փառաւորեմք .

եկայք հաւատացեալք երկըրպադես
ցուք քե՛ն . մերոյ . վասն զի եկն
ի՛նչ ձեռն խաչին իւրոյ շնորհեաց պար
գեաւ աշխարհի՛ ։

Փառք սք խաչին նա յընկուիւն սք
սրբազանն ալե՛նկուիւն . սք յարու՛թեան
ալե՛նկուիւն լուսաւիւն ։

Եւ յանցեալ . որովց մերոց ։
Ի՛նչ պաշտոյ ցոր ։ Փառք սուրբ խա՛

փառք եւ երկըր . սրբոյ հոգւոյն ։
ա՛յ յիմ եւ միշտ . նից ամէն .

Փառք սք խաչին նա յընկուիւն ։

*****
Կանն Լորուր Լորուր ։
( ) Երհնութիւն (ճ) ։

ՕՐԱԲԻՒՆ
սուրբ խաչն քո քս՝ . որ
կանգնեցեր ի՛նչ ժրելուի

աշխարհի . առ ի՛նչ պահեսցե՛ ըզմեզ
յամենայն փորձութեան ։

Ի՛նչ անգի ի՛նչ ամա՛ բարձրացար արժ՛
և ի՛նչ ամա՛ հեղեղ ըզպատուական սք
զարեւորդ . սա՛ պահես՛ ։

Ի՛նչ ըզքո՛ միտանգամ ըզգալու
տըջ նըշանաւ խաչն քո՛ ցուցե՛ր աշ
խարհի . առ պահես՛ ։

ԸԷ

ալ

78

Ի՛նչ ատուհաններն աղանայ ի՛նչ կենա-
 գործ ի՛նչ դրախտին՝ խաբամամբ պատ-
 րանք փայտին ծառոյն գիտութեանն .
 օճաջամբ պատրանքերն ճաշակեալ ի՛նչ
 պրտորդն . և եղև վարսաբնակիլ մայ
 րաբաղաբն երուսաղէմ :

Ի՛նչ եկեղէ ի՛նչ դրախտին ընծայեցին ը՛զ
 փայտ խաչին . և եկեալ կատարելու
 ի՛նչ տեղւոջ կառափումն . բարձրա-
 նայր ի՛նչ գիտին տարրեղէն փայտա-
 կերտն . սուրբ քառաթեւն պահապան
 անձանց մերոց :

Ա՛յ ազաւոր քա՛նէ կի՛ց հօր և՛ հո-
 գւոյն . որ վարժն մեր մարմնացաւ
 ի՛նչ սուրբ կուսէն . թագաւոր փա-
 ռաց քա՛նք բե՛կ փառք :

Ա՛յ կամաւոր մահուամբ ը՛զ մահ մե-
 ռուցեր . և անապական յարուելո-
 քո նորոգեցեր զանշանհա . թա՛ն :

Ա՛յ կենդանարար պրեամբող քո լու-
 սաւորեցեր որ զեկեղեցի . երգեմք
 քեզ ընդ հրեշտակս անելով . թա՛ն :

Ա՛յ զմեզ ըմեա փրկիչ : Ա՛յ կամաւ-
 հօր ը՛զ յարարանլս յանձն առեր
 բանդ արծ . ո՛ղմ :

Ա՛յ հաւատարմ քեզ հոգւոյն ը՛զ գե-
 րեալն փրկեցեր քո յարութեամբ
 բող . ո՛ղմ :

Ի՛նչ և՛ եկեղէ բա՛նդ անտրւած
 մարմնացեալ ի՛նչ կուսէն կամաւ հօր
 և հոգւոյն . ի՛նչ փրկութի՛ւնն անգի-
 մարդկան :

Ի՛նչ գերեզմանի եղար անապական զի՛նչ
 զմեռելու թիրս մեր բարձր . ը՛զ գե-
 րեալն փրկեցեր ի՛նչ ձեռաց մահու-
 ւի՛ն յերրորդ աւուր յարեար անձա-
 պէս . ի՛նչ յերկինս համբարձար ընդ
 անջմէ հօր նշատար . փառաւորեալ
 ի՛նչ հրեշտակաց և երկրպագեալ լո՛ւ ի՛նչ
 սերովեհից :

Ա՛յ ի՛նչ յերկնից ի՛նչ հօրե իջեր անըս-
 կիզն որդի . նո՛յն ինքն ը՛զ գրծուս
 աւերեցեր . ո՛ղմումն մեզ անտուած :

Ա՛յ ը՛զ ճառագայթս անութեանդ երե-
 ւեցուցեր փրկիչ . ը՛զ պահապան
 սրն զարհուրեցուցեր . ո՛ղմումն :

Ա՛յ ձեռքերն թովմացի շոթեցար
 փրկիչ . առ անշակ ըստըն մշտե-
 դո՛ք ի՛նչ փակելովք . ո՛ղոր :

Ա՛յ մահու խաչին իւրոյ կենդանա-
 ցոյց ը՛զ մահացեալն . և մարմնոյն
 թւր բեւեռամբ ը՛զ կապանլս մահու
 երջո՛ծ . ամենեքեան երգեսցուք . զի
 փառաւորեալ է :

Ի՛նչ ցով սրբամբուռ քո քա՛ն . ի՛նչ
 խաչի՛ն կիզեր ը՛զ բանասերութիւն բո-
 նութիւն . և կենարար յարութե՛ք քո
 զեկեղեցի քո փրկեալ . փառք քեզ
 վերառաքել ո՛ղմուցեր :

Ա՛յ փոխանակ դաւանութիւն արնակոյն
 եղեմայ ը՛զ խաչ քո խաւր մեզ
 քա՛ն . և արքայցի ի՛նչ կողակտն աղբե-
 րեղ . զանրապառ և զանվախան ու
 բա՛նդ :

Լ'յսօր ի մե՛զ գողգոթայ ցոլացեալ
 երեւիւր տեսիլ ահաւոր ժողովոյն .
 քահանայք երգով ըզտէր օրն :
 Եւսուածածին մայր լուսոյ սուրբ
 կոյս լուսեղէն տաճար . որում էր
 կիւրք չէին բաւական . առ ի՛ բնա
 կուի՛ր ի՛ քէն մարմնացաւ :
 Ըզքեզ անհարմարացեալ որ մի՛նչնդ
 ի՛ կանայս օրհնեալ . կրելով ի՛ քեզ
 զանտանելի զբռնութիւն . օրհնութե՛ւ
 մեծացուցանեմք :
 Ա՛ւրախ լեր պիտի փըրկուէ՛ր յոյս
 հաստատութե մարդկան . միջնորդ օրի
 նաց և շնորհալոյ . օրհնութե՛ք անդա
 դար գոհութեա՛մբ մեծացու՛ն :
 Ի՛ յերկնից երևեալ նըշանն յաղ
 թուէ՛ անյսօր . հեծանոսաց ծա
 փեած՝ ըստն մղորմութեա՛ն :
 Եւ բազմութ՛ ժողովոյն տեսանէին
 անյսօր . սբ ըզխաջն լուսո՛ծ հա
 ճագայթիւք զարդարեալ :
 Ընդ երեւումն սրբոյ խաչի՛ քո
 քն անյսօր . երուստե՛մ մեծապէ՛ծս
 պանծացաւ յոյժ :
 Եւ ըզծագումն լուսոյ մ՛ծային
 նըշանի՛ քն . ճառագայթիւք տեսա
 նիծ՛ւր բազմութ՛ ժողովոյն :
 Եւնայարթ զօրութիւն խաչի՛ քո
 քն որ ցուցաւ ի՛ յօգնութի ընդ դէմ
 թընամոյն . պստերազլեանք զօրա
 թեամբ քո :
 Ղաւազան զօրութե՛ ըզխա՛ջ քո ե

տուր մեզ քն . և սովաւ յաղթես
 ցուք անօրէն թշամոյն :
 Սա՛ է զէն յաղթութեա՛ն սրեալ ա
 թեամբ որդւոյն անյ . և սովաւ :
 Սա՛ է անթու արուեստն և ի՛ սմա՛ է
 բաղնեալ քն որդի՛ն անյ . և :
 Քն է քեզն սրբութեա՛ն և ի՛ սմա՛
 է պատարագեալ քն գանն անյ . և :
 Սա՛ է կարպետ յաւուր գալստեան
 փրկչի՛ն . և պը՛սակ պարծանաց հա
 լաացելոյ՝ և սովաւ :

Կանոն Զորոր Բողոքի:

(Օրհնութիւն (Ճա))

Եւ ըր նախ ի՛ն
 քն որ եղև ը մե՛զ
 փրկչի՛ն . սովաւ անյ
 նեքեան ըզքեզ բա՛ր ընթանեմք :
 Ո՛ր ի՛ հօրէ՛ լուսոյ ըստ ճառագայ
 թեա՛ւ ի՛ յերկրի . և գաւազան
 զօրութեան հաւատացելոյ . սո՛ն :
 Ա՛ր լուսափայլ ծագմամբ հրաշափա
 ճապէս ըմբ՛զ ցուցաւ ի՛ յօգնութի
 ընդ դէմ թընամոյն . սովաւ :
 Ո՛ր յաթոս փառաց նրաոխ բանդ
 ան՛ծ . խոնարհեցա՛ր ի՛ հայրական
 ծոցոյ՝ ա՛ռեր մարմին ի՛ կնւսէն .
 վերականգնելով ի՛ տեղէ ըստորան
 կեալ լուսոյն զհողմեցեալ բնութի՛նս :
 Ա՛ր կանգնեցեր ըզխա՛ջ քո ի՛ մեջ
 երկ

էրկրի . և սովաւ . ըզսրովեափանկ
 դուռն դրախտին՝ բա՛ցեր նախա՛ս
 տե՛ղծին . կե՛նագործելով ՚ի ճա՛լակմա
 նե՛մ մահաբեր պրողո՛յնս :

Եւ զօրու՛ի խաչի՛ քո քն՛ հիմնեցու
 ցե՛ր զկաթուղիկէ եկեղեցի՛ բընա՛ս
 կարան նբ՛ երրորդու թեանդ՝ . լուսա
 ւորելով ըզհեթանոսս ՚ի սմա՛ կը՛րկ
 նակի ծնընդեամբ :

Սըրբութիւնս սրբո՛ց շարհեցե՛ր
 եկեղեցւո՛յ նբ ըզխա՛ջ քո տը՛ .
 քանզի հեղուսիւք ձըգմամբ անախա՛տ
 ձեռին քո՛ ՚ի սմա՛ . համահաւաքեալ առ
 քեզ զհամօրէ՛ն սեռս բանակա՛ն
 կե՛նգանեաց . աղաչեմք ըզքե՛զ թը՛ր
 պահպանեա՛ ըզմեզ ընդ հո՛վանեալ
 խա՛չի՛ քո սո՛ւրբ :

Տեսի՛ր անառեթի՛ խորհրդո՛յն զօր
 յառաջագո՛յն ցուցաւ լուսաճի՛ն քե՛
 նըշանն . քանզի սերովքէն բոցեղէն
 հրանիւթ պարո՛ւնակէր . ՚ի մէջ պա՛ն
 ծալի՛ և վսեճլու՛ց դրա՛ խտին . ա՛ղա՛ :

Ի՛ր նաչա՛ քի ցուցաւ սանդուխք իմա
 նալի՛ . ճանապարհ առնելով որդւո՛ց
 մարդկան ընդ դուռն կենաց մըտին .
 քանզի խորհրդեամբ ցուցաւ ըս
 քանչե՛ւոյն յակոբայ . երկնաւոր զօ
 բանցն ԲՆք և ե՛կիք ա՛րա՛րան . ա՛ղա՛ :

Փայտ կենա՛ց ըզսա հոգւովն վե
 րագոյեաց գերահրա՛շ ՚ի մաստունն .
 քանզի սրարիչն արարածո՛ց բարձրա՛

ցաւ ՚ի սմա՛ . և կողարհո՛ս շիթք անապա
 կան արեանն ըզկողածնի՛ն ջը՛նջեաց
 ըզմեղա՛ . ա՛ղա՛ :

Եւ աջնո՛րդ ցուցաւ սիւնառեսի՛ւ
 փայլմամբ ժողովըրդեանն ՚ի սրբո՛յն
 լի՛ . գաւազանաստս հերձմամբ ըզ
 լեռնացեալ ըզկուտակովն ջուրցն
 ՚ի կարծրութիւն փոխարկեալ վե՛
 մի . ա՛ղա՛ :

Եւ երգործեա՛լ հրաջս խա՛չանի՛շ
 համբարձմամբ ձեռացն մովսէսի՛ ընդ
 դէմ ա՛մա՛ղեկայ՝ ՚ի մարտի պարտէ՛ր
 ըզքե՛լիար . և ձո՛ւլադրոշմն ձու
 լե՛ք եղծադրեալ կո՛րզէր . ա՛ղա՛ :

Եւ ըշանա՛լ խաչի՛ քո տը՛ սարսեալ
 հալածեցաւ աշխարհակո՛ւլ խա՛ւսին .
 քանզի զվեղուցեալ ըզմարդն յան
 ցանօք փայտի՛ն կե՛նաց խա՛չակի՛ց
 մռնելով պըստկեցե՛ր ամե՛նայաղթ
 սո՛ւրբ նըշանաւդ . ա՛ղա՛ :

Ո՛ր ՚ի՛ վերջնո՛ւ մե առնէր համառօտի
 լուծանէ՛ ժողովեալ զեւր ըզկար
 ծեցեալ ճա՛ճանն . և ահեղահրաշ
 ճառագայթիւք ցողանայ յե՛րկնի՛ց գե
 րահրա՛շ նըշանն . և հեծեալ կոծի՛ն
 տմ՛ ջիկք անհաւատացն . ա՛ղա՛ :

Ի՛նչ քի՛ կաթուղիկէ եկեղեցւո՛յ
 շնորհողի . զյաղթական ըզպատուա
 կան զաստուած ընկալ սո՛ւրբ նըշանն .
 մաստցանեմք զօրհնե՛րգութի՛ միշտ
 ՚ի բարձունս :

Ան կանաւ քո քրիստոսն և թե՛ օք ա
մենազօր սուրբ հոգւոյն . և դասովք
հրեշտակաց թռուցեալ է կաւորի . ի
լեառն վարդապետ բնակիլ ի նմա :
Եկանք ժողովուրդք երկրորդագէս
յուք անպիտան սբ նշանիս . համբար
ձեք միաբան ըզ ձեռնս ձեր ի սրբ
բութիւն . և ըզ բնակեալն ի սմա
միջոտ փառաւորեացոյք :

Մուտնեալ փայտ դիտութե՛ւ ըզ մեզ
ի կենացն հանեալ արտօքսեցոյց .
հրով յանցեաւ մայրն եւ ա՛ւ և պատ
րեաց ըզ նախահայրն :

Ի սկ փայտ խնայ քո կենսատու գա
ւազան զօրութեան կենաց մարդկան
և յոյս հաստատուէ . անաշնորդ եղև
մեզ ի կեանսն յաւիտենից :

Ետոր մեզ նշան յաղթօղ սբ զնա
քո . զի սովաւ մրտցոյք ընդ նեղ
դուռն անձկացեալ շանապարհին .
որով ցանկային երկրածին որդիք
մարդկան :

Տգ Մերգա՛կն արդարութե քո ծաղ
եալ յաշխարհ հաւածեաց ըզ խնային
անգի՞տութե . և յեա մահու և յա
րութե՛ համբարձաւ ան հայր յորմէ
ծագեաց . որ երկրորդակի՛ յերկնա
ւորաց և յե՛րկրաւորաց ընդ հօր և
սուրբ հոգւոյն . վասն որոյ և մեմ՛իք
երկի՛րորդանեմք հօր հոգւո՛ւ և
ձը՛շմարտութեամբ :

Ո՛ր փոխանե՛կ ծոցածին բանին

որ ե՛ւ յերկնա՛ն . անաբեցաւ առե
տիքն հօր ի բարձանց հոգի՛ն ձը՛շ
մարտութե՛ . մերթիթարե՛լ զորս յա
դամայ արքամեցեալց և հրա՛ղինե՛լ
զնտրեալ գասս առաքե՛լոցն . վասն :
Լ՛յսօր տրամակա՛ն և գիշերային
լուծան երկունք ծնը՛նդեան նախա՛
մօրն . քանզի զծնեալսն մարմնով ի
մահ և յանկանուի՛ . վերբառին ծը
նանի՛ հոգին յորդի՛ս լուսոյ հօրն
երկնաւորի . վասն :

Մարտագործ մատը՛ւ անծ . որ յոչ
ընէ գոյացուցեր զերկնա և՞ զեր
կիր . ծրհնե՛մք ը՛զ քեզ . որ հան
գուցի՛չ ես նընջեցեալ հա՛խ յ
անկանալ :

Եանդ ան և համագոյ փառաց հօր
պատկեր . գո՛վե՛մք ը՛զ քեզ . որ յա
րութիւնդ ես նընջեցեալ որդի՛նդ
միածին :

Լ՛զբէ՛ւր անբաւառ յորմէ բաշխ
տիեզերական շնորհ , բարեբանե՛մք
ը՛զ քեզ . որ նորոգօղդ ես նընջե
լոց հոգի՛նդ ձը՛շմարտ :

Մատուածածին երկնային դուռն
աստուածային ձայնի՛ւն անհոտարանէր
հրեշտակն . աւախ լեր բերկրեալդ
աէ՛ր ընդ քեզ :

Ի՛քերո՛վ զէս բազմեալ ընդ հօր ան
պակամբար բնակի՛լ հանձնաւ ի
բում յորովայնի . աւախ :

Ո՛ր բոցե՛ղէն արդե՛կիւք չընձափա
կեալ

կեալ պահելու. Եւսօր ի' մէջ մարդ-
կան ի' գիրկըս հողելէն յայտ-
նեալ. ուրախ :

Փառք հօր և : Եւ յամ և միշտ :
Արքայական ի' անձանքն բարեխօ-
սութիւն ընկալ ծր ըզ մարմանն և մե-
ր յորժամ յարեալ ի' լուսածաղկս մն-
աւ հրաշքէք. կարապետ առնելով
զարդանախկ սուրբ նշանն. աղա-
ւելք ըզքէզ տը պահպանեալ ըզ
մեզ ընդ հովանեալ խաչի. քո Եւսօր :

Աւրախ լըր Եւսօր սբ եկեղեցի. և
տօնեալ ըզ տօն քո գուստըր սի-
ոյնի. քանզի ի' քեզ հաճեցաւ բը-
նակել. տէր ձըծ հարցս մերց :
Աւրախ լըր դըշտոյ գուստըր սի-
ոյնի. և ցընծալ վերինդ երուսաղէմ.
քանզի քս արքայն երկնից գայ առ
քեզ. տէր աստուած հար :

Աւրախ լըր սիոն մայր եկեղեցի.
քանզի ի' քեզ ըզ ձեռքէն ի' հօրե
լուսոյ ծագեալց. տէր :

Ըզ տը ծրհնեցէք բարձր անարեք
ըզ նա յաւիտեան :

Ար պըսակեացն այսօր սբ զեկեղեցի.
նը շնան խաչի և իւրով ըզ տը օրհ :

Ար վերըստին ծնընդեամբ սբ աւա-
ղանին. լուսաւորեալց զազա որդւոց
մարդկան. երգով ըզ տէր օրհ :

Ըզ քեզ օրհնութ մեծացուցանելք.
Ար ըզ բանն անծ յարգանդի կրե-
ցեր սըրբուհի անարատ. և անձա

Լապէս ծընար ըզ վերածաղկն երկ-
նից. ըզքէզ օրհ :

Ար եկց լուսոյն արժանի եղեր բառ-
նալը ի' քո գիրկս. և արեգակնն
արդարուե եղեր արեւելք. ըզքէզ :

Ար հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի
քո քրիստոն ծա ի' վերայ առաքելկոն
վնի. երգել ի' ամաճ զերգըս
հոգւորս :

Անաղնեալ ի' տնա սեղան սըրբութե-
բանի. զմարտին իւր և զարի ծան.
և տայ ի' ամանե մեզ նորոգութի.
ի' թողութի ծան մեղաց մերց :

Աջեալ հոգւոյն սրբոյ աղաւառ-
կերպ երևա՞ծմբ. ի' վերայ մարմնոյ
և անեանն տն. ի' բըծը կուի ծ-
հոգւոց մերց :

Աւսաւորեալ եէմ զարդարեալաւ
մուրըս քո. քանզի մերձեցաւ առ
քեզ փեսայն երկնաւոր. փրկուի. քեզ
շնորհելով պըսակեալց պանչելի
փառքն իւրովք :

Այսօր ծագեալց քեզ դըշտոյ գուս-
տըր սիոյնի. անդարուե արեգակը
քրիստոն և ախոքան ըզքե շնորհք
սբ հոգւոյն մեծապէս պարգեօք :

Այսօր ցընծալ սբ սիոն մայր եկե-
ղեցի. փայլեցո զմանկուալ քո որպէս
զարեգակըն. զի անձա և խընդութի
լըցոյց ըզքէզ քս թագաւորն :

Այնիմա՞ծինն ի' հօրե և լըս փա-
նայ

Դ

Ե

Դ

Դ

լուսոյ. պըսակէմ զքեզ ի պատիւ
ամենա՛մբն սըրբո՛վք ի՛նչ-նոր՛վք :
| Իսաադեան երեսաղէմ՝ զեհա-
սեալ է լոյս քո. զարդարեան զամուր-
ըս քո. և փահէք տեսմուն ի՛նչ վե-
րայ քո ծագեսցի :

( ) Բնեբգութ՝ սաղմոսիք քեզ վաճե-
լէ անօրհնութի ի՛նչ սիոնիկէ. և քեզ
մատուցին աղօթք յերուսաղէմ :
Վոյվեան երուսաղէմ լըտը և օրհ-
նեան զաստուած քո. բնութի ժողո-
վուրդ դըշխոյ դուստր սիոնի :

Եւսօր անութի՛ն զուարճանայ նոր
հաստատելով զերկիր. պարք սք փա-
ռաբանէն զըւարթնոց. և մեք ձայնի-
օրհնութի զարդարեսցուք սք ըզտօնա :
Եւսօր և մեք ցընծամք տօնի՛ւս ընդ
հանրէր հընմամբ. մեծապէս փայլմամբ
երեւցաւ յաշխարհի. ան ան գոհուիք
ընթանան. պատմեն անդադար զբան
կենդանի :

Իւրնդ և զուարճացիր էկեղեցի.
կոյս սք և հարսն երկնաւոր փեսային.
ահա տեսանէմք զօծեալն ըզք ս.
գորով առ քեզ ըյսըն հեթանոսայ.
Հրաշփան տեսութի ի՛նչ կաթուղե
կէ եկեղեցւոյ տեսանի. գործարան
մահու մահումք առիթ գող կե-
նաց. և մահացուցիչ նախաստեղծին
մահումք գող շորհօղ յարուեմ :
Պարգե՛ զերագոյն պարգեւի այսօր
հաւատացելոց. և մահացուն ի՛նչ կե-

նաց առնու իւր զօրքս վերելեակս.
և թողցեալ վերագայի բընակի՛լ ի՛նչ
տեղւոյն սըրբութեան :

Եւկայք ժողովուրդք ընդ հոգեղե-
նացըն սպասաւորեսցուք. երկըրպա-
գեսցուք անային սք երշանիս. փա-
ռաւորեսցուք ըզ հրաշագործ պար-
գեանց տըւօն :

Եւբգա՛կն արդարուե քս ծագեալ
յաշխարհ հալածեաց ըզխաւանն ան-
գի՛տութե. և յետ մահու և յարութե
համբարձաւ ան հայր յորմէ ծա-
գեաց. որ երկըրպագի՛ յերկնաւորաց
և յերկրաւորաց ընդ հօր և սք հոգ-
ւոյն. վս որոյ և մեմք երկիրպագա-
նեմք հօր հոգւոյ վ և ճըշմարտութի :

Որ փոխանա՛կ ծոցածին բանին
որ եւ յերկինս. անաբեցաւ աւե-
տիբըն հօր ի բարձանց հոգի՛ն ճըշ-
մարտութե. մըխիթարեւ զորս յա-
գամայ արտոնեցելոց և հրազենեւ
զընտրեալ զանս առաքելոցն. վասն :
Եւսօր տրամակա՛ն և գիշերային լու-
ծան երկունք ծնընդեան նախամօրն.
բանդի զծնեալըն մարմնով ի՛նչ մահ և
յապականգի. վերըստին ծնանի
հոգին յորդիս լուսոյ հան երկ
նաւորի վասն :

Որ Երկայնամիտդ եմ տեր. բաղդ
և անոխակալ. հանգի՛ զհոգիս քո ծա-
րայից. զե՛ մի գարձցի՛ անանկ ա-
մաշեցեալ յաւունըն աշեղ անունին :
( )

Օյիշատակ հրաժարելոցն ի՛նչ հաճոյս
բե՛ղ ընկալցիս. և զժեխորս մեր ըն-
կալ որպէ՛ս զաբելին զնո՛յն և զաբ-
րահամուն, զե՛ր մի՛:

Ի՛ խո՛րան քում սի՛րողաց հանգու-
ցես ը՛ղծա՛ռայս քո՛, և զհողի՛ս նո՛-
յա՛մ դա՛սեցես ը՛նդ. ո՛ք ըս զե՛ր մի՛:

( ) անձառելի ը՛ւսոյ մայր՝ և ը՛ղբա-
կա՛րան անըսկզբեկից որդե՛ղն. օրհ-
նուք ի՛ մեծացուցանե՛մք:

Օյնհաս տընօրէնուե՛ր մայր՝ և զանձ-
նա՛ւոր տաճար նո՛յ բանին. օրհ՛ն:

Օբո՛լորից փրկուԹեան մայր՝ որ
զանտանե՛լին յեկց ի՛ յարգանդի ե-
բարձ. ը՛ղ նա՛ ամենեքեան օրհնուք ի՛:

Փառք հօր և: Եւ յո՛ւս և միշտ:

Ո՛ւրախ ը՛ր բերկրեաց հարսնացեալ
սք եկեղեցի, պայծառացո՛ զմանկո՛ւ-
նրա քո յօրհնա՛բանուի. ծագողին ը՛ղ
շնչ լուսոյ ի՛ քե՛զ մայր եկեղեցի:

Ս յսո՛ր պայծառ և սի՛ւն ը՛ւսոյ
Լ ը՛ղցեալ անային շնորհի՛ւ սք ե-
կեղեցի. ի՛ սմա՛ ըղբեզ օրհնեմք ո՛րձ
հարցն մերոց:

Հարսնա՛րան տրանց անդարոց. և ի՛
սմա՛ շող անեղէն ի՛ հօրե լուսոյ
ծագեալ. ի՛ սմա՛ ըղբեզ:

Տը՛ւօղ ո՛ղբումե. տէ՛ր տուր սրմա
զանշա՛րժ քո զխաղաղուիդ. ի՛ սմա՛:

Ի՛ զտէ՛ր օրհնեցեք և՛ առաւել բարձր
անարեք ըղնա յա՛ւիտեան:

Ի՛ նդ անմարմնական բաճմուԹի՛ն

ըղբրեստո՛ւս Թագաւորն. որ եկաւորի
այսօր ի՛ սք՝ եկեղեցի. ամ ազի՛նը
գովեցե՛ք և առաւել բարձր անա՛:

Ի՛ կայք հաւատացեալք սք երրո՛ր
դո՛ւն. յեկեղեցիս օրհնեցեք զա՛րձ
անարեք տօնս ուրախուե՛ միսկ յան-
կիւնըս սեղանո՛յ, և առաւել:

Ո՛ւրախ ը՛ր անաճի՛ն յո՛յս և փրկու-
Թեան մայր, ը՛ղբե՛ր զընդունօղ
լուսո՛յ մեծացուցանե՛մք:

Ի՛ ըղբե՛ր լուսոյ մայր և կոյս, ը՛ղ
քե՛ր զաճնը. կենաց անային, ճայ-
նիւ ցընծուԹեա՛մք մեծ՛:

Մայր սո՛ւրբ անարտա լուսոյն, հրեշ-
տակա՛յին օրհնուԹե՛ պատուեալ ը՛ղ
քե՛զ մեծա՛:

( ) որս ըստ պատկե՛րի՛ քո՛ւմ ըս
տե՛ղծեր. նորո՛գելով քե՛զ տաճա՛-
րա՛ցո՛ւցեր. զնորո՛գեալ ի՛ մէնջ
ը՛ղ տաճաճա՛մ: մա՛րմ՛ ըս ընկալ քե՛զ
ի՛ բնակուԹի՛ւն:

Ո՛ր շնորհես մե՛ղ կենաց տը՛ւօղ
զկենդանագի՛ր քո՛ ծառայական կեր-
պի. բերելով ը՛ղբորից ը՛ղբե՛ր
բե՛րօճաճա՛մ: մա՛րմ՛ զդ ի՛ փառս սք
երրո՛րդո՛ւԹե՛դ:

Կեցո զնրդի ծառայի՛ քո՛. զոյ ի՛
հառմայ գա՛հիցըն վերա՛սա՛ տուեցեր.
հուր եղին ը՛ղ վե՛մըն հաւատաճա՛մ:
մա՛րմ՛ մա՛րմ՛ չիման սք՝ եկեղեցի:

Ո՛ր ը՛ղ վերջինը զայս հա՛

դէ՞ցեր. քե՛լ չափ բնակցս լծք ը հի
մընս փայլեցեր. ըզ պանծալի՛ և ըզ
փայլեալ ըզ փառս տանս անձնա՛ մա՛
համ՝ յս վերջի՛ նր՛ս քան զանձնինն
Ա՛ր զարդարեաց մեծապայծա՛ռ փա
ռօք սո՛ւրբ զեկե՞ ղեցի. և լուսաճեմ
բնակարան կարգեաց. խորան դա
ստի՛ւց հրեշտակաց. ըզ նամս
աննայն անարատ՝ ծք օրհնեցէք.
Ա՛ր Խնքնագոյ հրաշի՛ւքն հիմնեցոյց
ի՛ վերայ հիման սո՛ւրբ անա՞բերցն.
և շնորհեաց քան լծի՛ւն ի՛ սմն.
որդւոց մարդկան վերահասիլ ընդ
վերի՛կն զԼուսրժուանս. ըզ ընամս
Ո՛ր ամենակարօշ զօրութիւն իւրով ան
ճառե՛լն ծագմամբ. անապետ առա
տաճեռնեաց անգի՛ մարդկան. և պար
գեւեաց շնորհս անապական ըզ գեւորս
պայծամս՝ ու ըզ արդս. և բոլորեալ
պրտակրս յանմատոյց լուսոյն. ըզ
Ա՛յսօր ուրախացեալ ցընծան երկը
նի՛ց քան զմի՛ւրս. ի՛ նաւակափս
սո՛ւրբ եկե՞ ղեցոյ. քանզի շնորհ
ցու մեզ քահանայնապետ յաւիտե
նից. ի՛ լուսաւորել զկաթմալիկէ
սո՛ւրբ զեկե՞ ղեցի. փա՛մ ուրք գա
լը՛ ստեան քո տէր.
Ա՛յսօր սիւն լուսոյ հովանի՛ եղև ը
մե՛կ զ ի՛ բարձանց քանզի Թագաւորն
երկնաւոր եկաւորի ի՛ ս՛բ եկե՞ ղեցի.
և զօ՛րք հրեշտակաց ծաւալեալ
տօնեին ընդ մարդկան. փա՛մ

Ա՛յսօր քահանայնապետ ճշմարիտ ան
պին օրինօ՛րքն պատուեալ. կանգ
նէ զքառանկիւն սեղան խաչին.
միտանապէս պատարագեալ բաշխե
լ ըզ մարիին և զարիւնըն տն. մաքրա
պէս մերձեցարս ք փրկեալք և ու՛ր
ժո՛ղովն ողբ. և հայցեցէք ի՛ քե՛զ զե
շնորհեաց ըզ սմ մե՛կ ընդ երկայն
անուրս.
 Կանոն Ս էջերս Լուսին.
 (Օրհնութիւն (ձգ). :
 Ա՛յսօր անբ՛նեմ խորհր
դոյն ընդունարան ու
տն՝ ւրք քան լծի՛ւն ի՛ սաւառ
նութիւնց յարմարեաց սրճեկից ան
տեսարար անհիւ պատուեալ ի՛ւր
քե՛զ երկըրպագեմք յօգնութի մե՛զ
ժամանեալ յե՛լ և ի՛ մուսա.
 Ա՛յցաղթե՛լն նըշան անպարտե՛լ զօ
րութեն՝ ընդունարան ու՛ր սո՛ւրբ
քան լծի՛ւն. ի՛ յահարկութիւն
ապրատութիցն երեւցար. որք ի՛ քե՛ն
անհիւ սարսեալ գողան և օնդընդա
սոյց կորը՛նչի ի՛ւն. քե՛զ երկըր՝
 Ա՛յսօր ջանգոյն տնտեալ ըզ քե՛զ մար
գարէն զութարի՛սս. անշտանակ ոսկի
եօթնաջահան լուսով պայծա՛ռ
ցեալ

Ա՛յսօր անբ՛նեմ խորհր
դոյն ընդունարան ու
տն՝ ւրք քան լծի՛ւն ի՛ սաւառ
նութիւնց յարմարեաց սրճեկից ան
տեսարար անհիւ պատուեալ ի՛ւր
քե՛զ երկըրպագեմք յօգնութի մե՛զ
ժամանեալ յե՛լ և ի՛ մուսա.
 Ա՛յցաղթե՛լն նըշան անպարտե՛լ զօ
րութեն՝ ընդունարան ու՛ր սո՛ւրբ
քան լծի՛ւն. ի՛ յահարկութիւն
ապրատութիցն երեւցար. որք ի՛ քե՛ն
անհիւ սարսեալ գողան և օնդընդա
սոյց կորը՛նչի ի՛ւն. քե՛զ երկըր՝
 Ա՛յսօր ջանգոյն տնտեալ ըզ քե՛զ մար
գարէն զութարի՛սս. անշտանակ ոսկի
եօթնաջահան լուսով պայծա՛ռ
ցեալ

мста (мгнѣ) и полнѣе изобрѣтеніи
бѣла и розовы. Цѣна короби съ
о и. Крѣпа для волосъ, прѣхъ цѣтрѣхъ.
короби 3 руб. Крѣпа для волосъ
и прѣхъ цѣтрѣхъ.

ցեալ երկրի ով տո՞ւրք քանակն.
Ե՞ւր ի վերայ քո տարածեալ ան-
նիւթ գոյին գոյացեալ ի՞ մե՞ր բը-
նուիս. և աղբերահոս կողիւ՝ մաք-
ոեաց զաղտեղութիւն ան՞ զգի՞ մարդ-
կա ի՞նչ. քե՛զ եր՞:

Ի՞նչ երևումըն քո ի Թաղմանէ՞ ով
տո՞ւրք քանակն. ի՞նչ յաճե-
քումէ կորեան գո՛ւնդք զօրաց բան-
սմբկութն. և ընդ յառնէ՛լ պատան-
ւոյն զուարճացան հա՛ւատնցեալ՝ ԼԵ.
քե՛զ եր՞:

Ի՛ յերկրի՝ երկինք և ի՛ յերկինքս
մե՛զ անբարբաճ բարեխօս ի՛վ տո՞ւր
քանակն. ի՞նչ յաճուր և ի՛ հրա-
յայտ փայլմանըն կարմպեա գողով և
նախագուշակ գա՛լստեան քրդա՞յն
նստո՛ւծո՞ւի՛ց. քե՛զ եր՞:

Ո՞ր համագոյդ ես հօ՞ր և սբ հո՞գ-
ւոյն. անբաւանելի՛ էակ մի՞ութիւն.՝
խոնարհեցա՞ր ի՛ բարձանց՝ և առե՛ք
մարմին ի՛ կո՛ւսէն. յա՛ղագս անկե՞-
լոյն յանը՛ւծիչ կենաց բանասմբկութն
խարամա՛ք:

Ո՞ր դատաւորդ ես ծածկելոց գի՛-
տօզ. անյօր ի՛ հողո՞յ դատապարտեալ
բարձար ի՛ խաչ և շեղեալ կերակ-
րեցա՞ր. յաղագս անկե՛լոյն ի՛ ճաշակ-
մանէ՞ մահաբեր պողո՞յն:

Ո՞ր կենդանութիւդ ես ամենե՛ցուն. սոյ-
սօր ըզմահ խաչի՛ ի՛ յանձն առե՞ր. եղա՞ր
ի՛ սիրտ երկրի և յերրորդ աւո՛ւր յար-

եար. շնորհեա՛ մե՞զ վերածիլ ընդ
քե՛զ յանպատու ի՛ կեանս:

Ի՛ վերայ վիտի՛ հաւատոյ շե՛նցեր
ը՛ղ քո՞ սբ զեկեղեցի. ը՛ղ սա պա-
հեա՛ ի՛ խաղաղութե՛:

Ո՞ր շնորհեցե՞ր ողորմութիւն ի՛ բնա-
կարանըս հրեշտակաց և մարդկան քա-
ւարան. տու՛ր սրմա զանշնո՛թ քո՞
զխաղաղութի՛:

Ի՛ տաճարի՛ փառաց սը՛րբուե՛ քո՞
քե՛զ երգեն մանկու՛նք. տու՛ր սոցա
զառա՛տ քո՞ զողորմութի՛:

Երկոյ՛ք ժողովուրդք ի՛ տաճարի՛
փառաց քրիստոսի. տու՛ք ամենեքեան
ձրհնու՛ի՛ ի՛ բարձունս:

Վանդի Թագաւորըն քո՞ պըսակեաց
ըզսա սքանչելի փառօքն ի՛ւրովք. տու՛ք
ի՛սմա և զօրք հրեշտակաց դասա՛-
ւորեալ տօ՛նեն տն. տու՛ք ամենե՛:

Ո՞ր ի՛ յերկնից իջեր բանդ աստը՛-
ւած. և վս մե՞ր մարմնացա՞ր ի՛ սը՛ր-
բոյ կուսէն. ողորմեա՛ ի՛նձ աստը՛ւած
ի՛մ ողո՞ւրմեա՛:

Ո՞ր ի՛ խաչին տարածեցե՞ր զանարատ
բա՛ղուկըս քո՞. և վս մե՞ր հեղե՛ր
զարե՛ւն քո՞ սբ. ողո՞ւր:

Ո՞ր ի՛ գերեզմանի՛ եղար աննպական.
և յարո՛ւցեա՛լ նո՞րոգեցե՞ր զաշ-
խարհս. ողո՞ւր:

Ո՞ր ի՛ յերկինքս համբարձար ամենա
կարօ՛ղ. և ընդ աջմէ՞ հօ՞ր:

յաթոս փառաց՝ ողորմ :

Ի՛նչե՛ր տո՛ր և մարմնացա՛ր ՚ի կուսէն՝
և զհոգեղէն բնութի՛ս անշտեցե՛ր ՚ի՛
մեղաց :

Ի՛նչե՛ր տո՛ր բեւեռեցա՛ր ՚ի խաչին՝ ը՛ղ
մեռանի՛լ յանձն առե՛ր կենդանաառու
մե՛ռելոց :

Ի՛նչա՛ր տո՛ր ՚ի նորափո՛ր ՚ի վնի՛ն .
և մատանեալ կրկեցա՛ր գանձը՛դ կե-
նաց անխարհի :

Զա՛րեա՛ր տո՛ր անբեցե՛ր ըզգրժոխս .
ի՛յերկինքս համբարձա՛ր և ընդ աջմէ
հօ՛ր նրստա՛ր :

Ի՛նչեղին եղեա՛լ մարդ տեսեալ զա՛ր .
մանայր մարգարէն՝ և հեղոսեսալ բե-
ւեռօք զմարմինն ՚ի խաչին . ներգոր-
ծեալ ՚ի մէջ երկուց կենդանեաց :
Պատմեցեն երկինք ըզվայելութի՛ն
փառացքի՛ն . և ընկալեալ լուսաձեմ
տարեւոյն ըզգոյնս արեան անեղին՝
և օրհնութի խաչելոյն լոցան տիեզերք :
Զիսւո՛րեալ ոչ միայն ՚ի վերայ բոլ-
ստեք արմատոյն . այլ քրովէական
կառօքն ըստոր իջեալ ՚ի գրժոխս .
կենդանործեաց հրգորեղակէն՝ զե-
րամս արդարոց :

Ի՛նչե՛ր տո՛ր ողորմութի՛ք բո յաշխարհ .
և ըզմեռեալ բնութի՛ս ՚ի կեանս
վերափոխեցե՛ր :

Ի՛նչե՛ր տո՛ր առ հայր փառօք ՚ի յեր-
կինս . և միմիկարի՛չ առաքելոցն ա-

ռաքեցեր սուրբ զհոգի՛դ :

Ինչե՛ր տէ՛ր այսօր ըզգանձդ երկ-
նային . և բաշխեցե՛ր առատապէս պար-
գևս աղքատ բընութեանս :

Պատմեց եմիածինն փողով և փա-
ռօք հօ՛ր . և ըզհոգեղէն բնութի՛ն
հրեղէն նո՛րոգէ :

Ի իսաւոր են ճանապարհք արդա-
րութի՛ց . և ՚ի բիւրաւոր բանակրս հը-
րեշտակաց ամպովք ընթանան :
Ի՛վերինն երուսաղէմ թը՛ռչին ամ-
պովք ընդ առաջ տո՛րն յօ՛րդս . և
անպէս յամ ժամ ընդ տն լինին :

Ո՛ր ողորմեցա՛ր ՚ի մեղս ծնեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մա՛ր
գարեին . և ետուր բնութի՛ս այսօր պար-
գևս ըզկոյսն նք՝ ըզծնձղ որդւոյդ
միածնի . մաղթանօք սոցա՛ն տօր մեզ
ողորմեա՛ն :

Ո՛ր ցօղեցեր ՚ի մեզ յամպոյ օրինաց՝
ողորմեցա՛ր այսօր զե՛ր յսն մարմնամ . յորմէ
ծնուր մարմնով և բարձեր նովա-
լը մեզնս նախաստեղծին աղամայ .
մաղթանօք :

Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ նք՝ ըզսիրտ և
զարգանդ մօր քո՛ փառակցին . այսօր
ամուլ ծնողաց նորին ետուր ըզմայր
բանին զօրհնելն և այլն . մաղթա՛ն :

Փառօք հօր և ՚ի յօ՛րդս և միշտ :
Զորժամ յարեւելից փայլէս անձառ
լուսով լուսաւորես զհաւատացեալսն .
և

և գառապարտես զազգըն հրէից անհա-
ւատի՞ցն ով մ' Բ. քանակ թեւ. ե' Կ' Լ
զիս լուսաւորեալ ըզխաւարեալ լիս մե-
ղօք. և գառապարտեալ ի' դասս մատե-
նադրի յանձն երկնից անբաժնի
Թի' Լ' Լնդ. զի անդադար օրհնաբանիս
և քո են փառք յաւիտեանս անմէն:

Տ Լ յսօր ցնծան դասըք հրէշտակաց
Գ Զ ինաւակատիս քրքիստոսի սբ. եկեղե-
ցւոյ. բարեբանելով ըզտէմ' քո ան-
հաւորքն մերոց:

Լ յսօր տօնեն դասըք սուրբ ան-
բէլոցն ըզ տօն վերինն երուսաղէմի.
յիմանալի տաճարին մատուցանեն զեր-
գըս հոգեւոր երգով. տէմ' քո ան-
հաւորքն երգս առեալ գոյեն դասըք

հաւատացելոց. միաբանութեալ արժա-
նի արա ըզմեզ ի' տաճարի. քու-
սըրբութեան. փառաւորել զամենա-
սբ. զերրորդութիւն. ըզտէմ' քո ան-
հաւորքն:

Լ ըզտէմ' քո օրհնեցէք և անաւել բարձր
անարեք ըզնա յաւիտեան:

Որ լուսաւորեաց զկաթողիկէ մայր
սբ. եկեղեցի աստուածային լուսովն.
առնայն ազնիւք գովեցէք և անաւել:

Որ բարձրացոյց զմանկունիս սուրբ
եկեղեցւոյ ի' դասս վերին զօրացն
քահանայք օրհնեցէք և անաւել:

Լ աստուածածին Երկնային դուռն ան-
այն ճանցիւն անետարանի հրէշտակի
դասի լեր բերկրեալ. ան ընդ քեզ
Լ քերովեալ բազմեալ ընդ հօր անա-

պականաբար բռնակիւ հառեցաւ ի'
քու- յորովայնի. ուրախ:

Որ բոցեղէն պոռթկաւ շրջափա-
կեալ պահելու. անյօր ի' մէջ մարդ-
եան ի' գիւրկս հոգեղինի յայտնեալ.
ուրախ լեր բերկի:

Լ ուսաւորեալ երուսաղէմ զի հա-
ւալ է ընդ քո. զարդարեալ զամուրըծ
քո. և փառք տեանուն ի' վերայ քո
ծագեացի:

( ) օրհնեցողութեամբ անդուսիւք քեզ
վայելէ անօրհնութի ի' սիոն վնէ. և
քեզ մատուցին աղօթք յէմ.
Գոյեալ երուսաղէմ ըզտէմ' և օրհնեալ
զաստուած քո. ընտէմ' քո ժողովուրդ
դ' ընդ դուստր սիոնի:

Լ յսօր անուրիւն զուարճանայ նոր
հաստատելով զերկիր. պարք սբ. փա-
ռաբանեն զուարթոց. և մեք ճայնիւ
օրհնութեալ զարդարեացի սբ. ըզ տօնս:

Լ յսօր և մեք ցնծամք տօնիւս ընդ
հանուր հընդամբ. մեծապէս փայլ
մամբ երեւցաւ յաշխարհի. առ ան-
գոհութիւն ընթանան. պատմեն անդա-
դար զբան կենդանի:

Խրնդաւ և զուարճացիր եկեղեցի.
կոյս սբ. և հարսն երկնաւոր փեսային.
ահա տեսանեմք զօծեալն ըզքս
գորով առ քեզ ըջոյն հեթանոսաց:

Որ ի սկզբբանէ ի մաստուք հաստատե-
ցեր զեկեղեցի հօր իմաստունի. զօր
նախանկար տեղութեալ նշանակեալ
մով

մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն ի
սինա լեւին. լուսաւորե՛լով: փառօքն
անսո՛ւծոյ:

Ա՛ր ըզխորհո՛ւրդ անապական տնօրէ-
նութիւն քո՛ ի սրբօրոյ կո՛ւսէն. առ
պաւորելով տապանակն անօղին ուխ-
տի կտակարանաց բանիդ անսո՛ւծոյ.
փառաց անեղե՛ր տեղե հանգը՛ ստեանս
Ա՛ր ի կեանս վերադարձի՛ բնութեանս
դարձամբ յորդանանով օրինակեցեր.
Ե՛ւ ըզբընուծի մահու եւ դը՛ժոխոց
կործանամբն երկբովի տապանակա-
խաչին հրաշագործեալ նմր խորայնի.
օրհնութիւն քե՛զ տէ՛ր երգեսցեն
մա՛նկուհք:

Մ. յօր ցը՛նծուն դա՛սք հրե՛շտակաց
ընդ հաստատիւ քո ի՛ յերկրի. ո՛ր
լուսեղէն խորան երկնանքման եկեղե-
ցի՛ սուրբ. ո՛ւրախ լե՛ւմա՛ր վե՛մ
պատուական հովանի մեր եւ յոյս:
Օռա՛րձացիր հարսն անաբատ ըսք՛զ
արկեալ վայելչապէ՛ս. զարդարեա՛ր
հանդերձ փառօք եւ ե՛ւ ընդ առաջ
երկնաւոր փեսային. ո՛ւրախ լե՛ւմա՛ր
ամուլ բազմածին ահա՛ փեսայն գայ
առ քե՛զ:

Լստանօր նորոգեցաւ մեզ ա՛ւազան
մըկը՛րտուէ՛. յարգանդ մօ՛ր հող-
ւովն յըշացեալ. ծնանելով վերըս-
տին զհա՛ւատացեալքս ի՛ քա՛ն. ո՛ւրախ
լե՛ւմա՛ր անմայր յառաջումն ահա՛
որդին գայ առ քե՛զ:

Երան Երանեւոր Երան
(Օրհնութիւն (ձգ):

 Մ. յ զ Ե ի Մ ի
սք ըզխան օրհնեցուք. ո՛ր
եղև առաջնորդ ա՛ւա
զակին եւ յօրինեաց մեզ ճանա՛
պա՛րհ. ո՛ր ձե՛ւցոյց մեզ սո՛վա՛
մըտանել ընդ դո՛ւռն անեղաշէ՛ն
դըրախտին տե՛անս:
Բանալի արքայութե՛ տը՛ւա՛ հողա-
ծի՛ն մարդոյն. ա՛ւստի յառաջին ճա-
շակմանէն արտաքս անկեալ ի՛ յա-
ւէ՛ժ կենդանութե՛ ի՛նչ. ո՛ր ձե՛ւս:
Կա՛ւանջանաձե՛ երեւալ՝ եղխարտական
անգին. ցո՛ւցանելով ըզգ՛ծուլի սք
խաչին. յա՛փըշտակելով ըզգա՛ւա
զանսըն դի՛ւթակա՛րհ. ո՛ր ձե՛ւս:
Կրո՛շ ըզգայուէ՛ օրինակեալ ի՛ վե-
րայ սե՛մոց դբանց նոցա. աներկիւղ
պահելով ըզժողովուրդն յանդրան
կածախ սատակմանէ՛ ի՛նչ. ո՛ր ձե՛ւս:
Երեւալ աղիւսանումն ակըն պա-
տուական ի՛ ձե՛ւ խաչին. հե՛րձանելով
ըզծովն կարմիր. առաջնորդելով ժո-
ղովրդեանն սետաբ ամայոյ ը լո՛յսն
անմեկնելի՛ ի՛նչ. ո՛ր ձե՛ւցոյց մեզ:
Ա՛ր նըշանաւ ամե՛նայաղթ խա՛չի
քո՛ քրիստո՛ս. բա՛ռէ՛ր զդա՛տա՛
կարտուութիւն ա՛ւզգի՛ մարդկանս:

բձ

Ո՛ր շնորհեցեր մեզ յանթանակ
 ընդդէմ մամարտութեմ. վա՛նեւ
 զղօր՝ լծիւնը՝ ս թը շնամուռն :

Ի՛յսօր խնդրի՛ պատուականն փայտ
 խաչին՝ անանդեալն ՚ի գողութեմ.
 ՚ի ձեռն աստուածասէր՝ դը շնոյին.
 Ե՛կայք հաւատացեալք՝ երկըստագետս
 ցուք անձային սուրբ նշանիս :

Ի՛յսօր ընծայէ՛ գողութեան ըզծած
 կեանն ՚ի յերկրի. վերաբերեալ անու
 շահոտ խնկովք. ՚ի՛ ձեռն երանե
 ընցն յուգայի. ե՛կայք :

Ի՛յսօր ՚ի ձեռն փրկականն սք խա
 չին. կենագործի՛ պատանին մեռեալ.
 Լ՛ողբայ սատանայ ը՛զ կործանումն
 Ի՛ւր. իսկ մե՛քքի՛ հաւատացեալք՝ ե՛ր :

Ի՛պաւինեցաք ՚ի՛ խաչ քո՞ արարիչ
 յաւիտենից՝ ո՛ր ետնւր մեզ պահա
 պան յաղթող ընդ դէմ թը շնամուռն.
 անպէմք սովաւ փրկիչ պահպանեա
 զանձինրս մե՛ր :

Բարձրեալ թիւր՝ ո՛ր վս մեր ելեր
 ՚ի խաչ. և բարձր սովաւ զյանցանս
 նախաստեղծին անպանայ, ազալեմք :
 Գլ՛ւխ սք հաւատոյ և փայտ կենաց
 մարդկան յայտնեալ. զոր տեսեալ այ
 տոյն պը՛ղծոյ կործանեցաւ անկանգ
 նելի. անպէմք :

Ի՛նչացաւ թը շնամին ընդ յայտնի
 սրբոյ խաչին. և ՚ի՛ յահէ՛ փառաց
 նորա կործանեցաւ յանդուհուհոս
 երկրի. անպէմք :

Ե՛րկինք ցընծային և երկիրս ուրա
 խանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ
 խաչն և լուսատու տիեզերաց՝ անլա՛ :

Ի՛շեք յերկնից որդի աստուծոյ՝ ան
 զատեցեր զարարածս. անկանիմ ան
 ուղին քո՛. ո՞ զորմեա ինձ անձ :

Ի՛խաչին բեւեռեցար աստուծա՛ և ը՛զ
 մարդն ՚ի կապանաց մահու արձակեցեր.
 Լ՛զին մի անտես առներ՝ որ մեղքս
 եմ մեռեալ :

Նա՛ղումին հօր անմատոյց լուսոյն
 որ իջեր ՚ի՛ գերեզման. կենդանացու
 ցիւր զարարածս քո՛. և զին մի ան
 տես առներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ :

Ո՛ր կամաւոր խաչելութեամբ քո՞ տր
 բարձեր ը՛զ մեղս. ը՛զ քեզ բարեբա
 նեմք ամենեցուն յարութիւն :

Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քո՞ տէր մեռ
 ուցեր ը՛զ մահ՝ ը՛զ քեզ :

Ո՛ր լուսափայլ յարութեամբ քո՞ տր
 կենագործեցեր զաշխարհս. ը՛զ քեզ
 բարեբանեմք :

Ո՞նեաք ը՛զ քեզ քրիստո՛ս. որ ՚ի՛
 խաչին բեւեռեցար. և հեղմամբ ար
 եանդ քո՞ փրկեցեր ը՛զ տիեզերս.
 ծանեա՞ք ոչ ան աստուած բաց ՚ի քե՛ն :

Ո՛ր զանաւառ բազուկը՝ քո՞ տարածե
 ցիւր ՚ի՛ վերայ խաչին. ժողովել ը՛զ
 հեռանցեալուն ամենա՛ կարող զօրութիւն.
 Հաստա՞տութիւն իմ լեր տէ՛ր քոյն զ
 յարութեամբ քո՛ :

մէ քու մէջ :

Տը՛ւօղ խաղաղութե քս՛ւ . որ զգա-
տակնիք մահ՛ւ լուծե՛ր ՚ի վերայ
սք խա՛ղին . և հաշտեցուցե՛ր ըզ հայր
ընդ արարածս . արարե՛ր զխաղաղու-
թիւն ՚ի յերկնս և ՚ի յերկրէ :
Մէջն և նման հօր և որդւոյ՝ հոգիդ
անեղ և համազոյ . բը՛ղետմբն հօր
անբը՛նաբար՝ անօղ յորդւոյ անձա-
ռաբար՝ ՚ի վերնատիւնս այսօր իջե՛ր
զհոգիդ շնորհաց քոց արբուցե՛ր . ար-
բո՛ւ և մեզ ո՛ղորմութեամբ՝ ՚ի բաժա-
կեդ իմաստութեան :

1. Ից ստեղծող արարածոց՝ որ շը՛ղեիր
՚ի վը՛ ջրոց՝, նմն և ՚ի ջուրան աւա-
զանին՝ ՚ի շնորհել մեզ քու՛մ հալ-
ցին . գը՛գուեց սիրով աղաւնակերայ՝
զմարդիկ ծնանիս անակե՛րայ՝, արբո՛ւ :
Իբրեւն վերնոցն իմանալեաց՝ և բոսո-
րին ա՛յսրը զգալեաց՝, որ մարդարեւ
տաս ՚ի հովուաց՝ և առաքեալս ՚ի ճրկ-
նորսաց . աւետաւոր ըզ մարտաւորս քս՛ւ
րոզ բանի քու՛մ գէտլածօղս՝, արբո՛ւ :
1. Ճայն փողոյ՝ գալստեն քո՛ւ տէր , ա-
մենայն հոգիք զարթիցեն՝ կա՛լ ՚ի դա-
տաստանի քու՛մ՝ քս՛ւ ար՛ծ մեր :
3. Երթա՛մ հընէ՛ բարբառն ահագին՝,
և հարկանի փո՛ղ յարե՛մ մերոյ՝, և
մեք գոչելով ասեմք փառք գա-
լուտեան քո տէր :

3. Երթա՛մ առնէս համալցումբն ար-
եւմբք քո՛ւ պարծեցին ՚ի քեզ . և
մեզ շնորհեցե՛ս փրկելէ կա՛լ ՚ի յա՛շ

( ) քեզ հայր յառաջ քան զյաւի-
տեանս՝ բարեբանեն դառք անամրմնոյ
հրեշտակաց . ճայնիւ երգով գոչեն և
աղաղակեն՝, ար՛ծ անստուծոց և ար-
տեբանց փրկելէ գո՛րծի :

1. Երթեցե՛ր զքո միածինըդ մարմնա-
նա՛լ ՚ի սք կուսէն . և անարա՛տ ծը-
նանիւ յորմվայնէ անապական՝, բա՛ռ-
նալով ըզ մեր նեղութիւնս՝, ար՛ծ անս՛ :
2. Երթե՛ք բարի յե՛մ երեւցա՛ւ հե-
թանոսաց . զե արարե՛ն յաւիտե՛նից՝
որդայ եղեալ յորդեգրուի՛ կենաց
կոչէ . անստուծա՛ն անս՛ :

Փառք հօր և : 1. Եթմ և միշտ :
Անվա՛ւ ըզ կեանքս մե՛ր խաղաղացո՛ւ
միանէ՛ն բարեգործութ . և փրկեա՛ յա-
մենայն փո՛ղ՝ ըճու՛թենէ :

Ա՛յսօր զենար գա՛նն անստուծոյ .
Ա՛յսօրն յանցանաց նախա՛ստեղ
ծին ՚ի վերայ խա՛ղին պատարագեալ
հեղե՛ր զարիւնդ ՚ի փը՛րկութիւն՝, օրհ-
նեա՛լ ար՛ ար՛ծ անս՛ հա՛րցն ըմբոց :
1. Եսօր ընդ գիտուէ՛ փայտին մա՛-
հու . ար՛ով նախահայրը՛ն մահացա՛ւ .
ըզ փրկականըդ քո նը՛նն փոխա՛ն
կեա՛լ կենաց փայտ մե՛զ շնորհեցե՛ր .
ճրհեա՛լ :

1. Եսօր ըզ ճանապարհ ծառո՛յն կե-
նաց . զքո և քրո՛ղէքի՛ց պարուանակել
պահէին ըզ գուշութիւն . սովա՛ւ ըզքո՛-
յե :

ցեղէն սուրբն բարձեալ բացեր որ
դուոց ազամայ. օրհնեալ ։
Դ. Բ' զաւր օրհնեցէք բարձր արարէք
ըզընաձ յաւիտեան ։
Որ բեռեւեղով ի խաչին քաւ. եւ
ըյ ըզ կապեալն և զթշնամին ան
ըյ կապեանց կենարար խաչին
իւրով. բարձր ։
Որ փոխանակ պըտղովն մահաբեր
ծառոյն. կենանց պըտուղն ի վերայ
քառաթեւին կերակրեանց զազգս որդ
ւոց մարդկան. բարձր ։
Որ ըզգեր պարտեալնց կողմնին
ըլլաց. հրահոս վըտակօքն ի տիգա
խոց կողէն բղեւեալ զոր արեոյց տի
եղերաց. բարձր ։
Դ. Բ' զքեզ օրհնուք մեծանցուցանեմք ։
Որ ըզբանն արժ յարգանդի կրե
ցեր սըբբուհի անարատ. և անձառա
պէս ծընար ըզվերաճգօյն երկնից.
ըզքեզ օրհն ։
Որ էից լուսոյն արժանի եղեր բառ
նալ ի քո գիրկն. և արեգակնն
պըտըտութե եղեր արեւելք. ըզքեզ ։
Ո՛վ քառաթեւ լուսածին գերապանծ
նիշ. կառուցող կենացն ամենից. միշտ
բողկնադարած առ քեզ էն ։
Վառակուսի ազանց հովանի և պա
հապան ի յելլ և ի մուտս. փըր
կութիւն ի յայտոց և պարիսպ ամ
րութեան ։
Վա՛ր ըզգայութեան և կնիք ի դէ

մբո ամենից. դո՛ւ և յաստուածային
սըն կատարես խորհո՛ւրդ. յորմէ արե՛
գակնային փայլն ճառագայթք ։
Ո՛վ պահապան որ ծանգեցար յեղե
մայ. նը՛շան յաղթութե՛ն ընդ դէմ
աներեւոյթ թը՛շնամոյն ։
Վա՛ր փակելոյ դրախտին բացող և
առաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն
սուրբն կապտեա՛ց անեղին հրամանա՛ւ ։
Վա՛ր ցընծան ըստորայինքս ամ ի միւ
սանգամ քո՛ գալըստեանն. և յաւէժ
ըզուարձանա՛ն դապք անմարմնոցն առ
էիցս ։
Ղաւա՛ւ ։ Ո՛վ քառաթեւ ։

*****

Կանոն Ութերորդ Լուսին ։
(Որհնութիւն (ձե) ։

Ո՛ւ Վ. Դ. Լ. Յ. Լ. Բ. Բ.
մե՛զ ը՛յս մեծ ըզնըշան
յաղթութե խաչի՞ք քո թաղա
ւոր յաւիտեանից. և ետուր
պորիսպ ամրուե՛ հաւատանց լո՛ց քոց.
տշտարակ հըզօր յե՛րեսմից թը՛շ
նամուղն. աղաչեմք ըզքե՛զ ար պահ
պանեա՛ ըզմեզ ընդ հովանեա՛ւ խա՛
չի քո՛ սո՛ւրբ ։
Ու՛ պըսակ զարդարեալ ի շնորհաց
խմանալն լո՛ւսոյն. և եղեալ ի դւ
ըլլա մե՛ղձ. ցեղնոյն. վայելուչ երան
գօք նե՛րկեալ արեամբ և ջրով. ի՛ն
տի

տիգախոց կոչեց զոր ՚ի՛ զինաւո-
րէի՛ն ընկալաւ. անպէտք:

Ար զանդոնդըս մեղաց ծո՞վուն
սովաւ բաժա՞նցեր. և՛ ըզբը՛ւնաւո-
րըն ծածկեցե՛ր խորօքըն յաւի՛տե՛նա՞մ
կա՛ն հրա՛ւ. հաներ ըզժողովուրդս
քո ՚ի բնակութիւն երկնից անկեալ
զգրացն. անպէտք:

Չողաբարձ նը՛ւրատակ օրինակեալ քս-
ռաթ և՛ սո՞ւրբ խաչին. ձեւացուցանէր
մո՛լեւտ խորայեւան բանակին զճը՛ն
պը՛ղընձի. անպէտք ցուցանել զվերաւո-
րեալն ՚ի խածանօղ սո՞ղոց թմուկից.
անպէտք:

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահա-
ցու պրտոյն ըզքո՛ւ պրտաբերե-
ցեր. պարրապեալ պահեա՞ զուխտս
հաւատացելոց:

Ի՛ւ բացաւ մեզ ճանապարհ ծա-
ռոյն կենաց. ՚ի՛ որովբէտփա՛կ պահ-
պանութենէն. պարը՛ս:

Ի՛ւ անգնտեցաւ նախահայրն ՚ի ճա՛-
շակման պրտոյն. և՛ քե՛զ երկըրպա-
գեն անձ հաւատացեալք. պարը՛ս:

Ի՛նչուանեալ փայտ գիտուէ՛ ըզմեզ
՚ի կենացն հանեալ անապատցոյց.
որով յանցեալ մայրն եւա՛ և՛ պատ-
րեաց ըզնախահայրն:

Ի՛սկ փայտ խաչի քո կենսատու գա-
ւազան զօրութեան կենաց մարդկան
և՛ յոյս հաստատուէ՛. անաջնորդ եղև
մեզ ՚ի կեա՛նաւն յաւիտենից:

Եւ անձ մեզ նըշան յաղթող ան զեան-
քո. զի սովաւ մըտցուք ընդ նեղ
դմեւն անձկացեալ ճանապարհին.
որով ցանկային երկրածին որդիք
մարդկան:

Եւ անկից հօր կամաւորութեամբ եկիր
՚ի չարչարան. զչարչարանս յանձն
աներ. խաչի՛ համբերեալ իջեր ՚ի
գերե՛զման:

Ի՛ւ զաբերեցն եկեալ ՚ի գերեզման
փը՛րկելի. ըզլե՛ւա անյշուբէ-
րին. ՚ի խնկե՛լ զանապախան մարմնիդ.
Ի՛ւ ետիս լուեալ ՚ի հրեշտակէն որ
անձ. տե՛ւ յա՛րեաւ ՚ի մե՛ռե-
լոց. ձեզ կեանքս պարգևեաց:

Եւ անկից Եզրա՛ւ որովմ անձ նա՛-
յեա յիս գը՛թութիւն և՛ խնայեա՛.
զի՛ դու միայն ես մարդասէր:
Եւ խաչելիք քո կենարարաւ պա-
հեաւ յարութիւն. քո փրկեալ և ապ-
րեցո՛ւ. զի դու:

Եւ ՚ի միւսանգամ ՚ի գալստեան
քո ան. վերադառն զիս նորոգեալ և
ապրեցո՛ւ. զի դու:

Եւ անձ որ տարածեցեր ըզձե՛-
ռա քո ՚ի խաչին. և լուծե՛ր ըզկնիք
դադապարտուէ՛ մեքոյ. և՛ զի՛ իմեա՛:
Ի՛ւ խաչին բեւեռեցար և հեղմաբ ա-
րեանիդ քո փրկեցե՛ր ըզտի՛զերս
՚ի մեղաց. և՛ զի՛:

Եւ անկից ՚ի մեջ երկրի՛ և՛ յերրորդ
աւո՛ւր յարեալ ըզդըժոխաւ երեցեր
բա

բանիւ. միշտ ըմբռնեալ:

Ի՛նչ խաչանիշ փայտէն դըրժըրդեցան
դը՛ծ յոխք. զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն
նորոգեցաւ երկիր. միւլէ սա՛ որ խա-
փանեաց ըզմահ:

Հրե՛շտակն աւետեր կուսին մարի՛ն
ամու. սա՛ է ի սկըզբանէ բանն՝ որ
յառա՛ջ քան զյաւիտեանս որդին. սա՛
է թագաւորն ի խափանեաց ըզմահ:

Յարեա՛ն յաւո՛ւր երրորդին. վե՛
մըք պատառեցան՝ երկիր շարժեցաւ
սասանեցան դըժոխք. սա՛ է կենդա-
նին յաւիտենից քրիստոս:

Տգ Ա՛ր համազոյդ էս հօր և որդւոյ,
անձառաքան բը՛ղխումն ի՛նչ միշտ է՛
էն. ա՛յ յսօր բը՛ղխեցէր ջուր կենդա-
նի՛ յէ՛օ ղէմ. հոգի՛ն ա՛յ միշտ ըմբռնեալ:

Ա՛ր արարչակից էս հօր և որդւոյ,
որով կենդանացանեմք ի ջո՛ւրս
մարմա՛ծք. ա՛յ յսօր որդիս ա՛յ ծնանիս
ի՛նչ ջուրց. հոգի՛ն:

Ա՛ր փառակից էս հօր և որդւոյ. և
բընե՛ս ըզխո՛ւրս մատուցոյ. ա՛յ յսօր
խորագէտս խմատից զխմե՛րս աշխար-
հի արա՛րեր. հոգի՛ն:

Ի՛նչ արարչութիւն մատուցած. որ յոչ
ընէ՛ գոյացուցէր զերկինս և՞ զերկիր.
օրհնեմք ը՛ր զբեզ. որ հանգուցիչ
էս նընջեցեղոց՝ հա՛յր մմենակալ:

Ի՛նչ անդ ան և համազոյ փառաց հօր
պատկեր. գո՛վեմք ը՛ր զբեզ. որ յա-

րութիւնդ էս նընջեցեղոց՝ որդի՛նդ
մի՛նչ ծին:

Ե՛ղբէր անբապա յորմէ՛ բաշխի՛
տիեզերական շընորհք. բարեբանեմք
ըզբեզ. որ նորոգողդ էս նընջեցե-
ղոց՝ հոգի՛նդ ճը՛շմարտ:

Օ՛ մնձառելի ըլսոյ մայր՝ և ըզբնա
կարան անբակրգնակից որդւոյն՝ օրհ-
նութիւ՛ մեծացուցանեմք:

Օ՛ մնհաս տը՛նօրէնուէ՛ր մայր՝ և զանձ
նաւոր տաճար ա՛յ բանին. օրհն՛:
Օ՛ ընժրից փրկութեան մայր՝ որ զան-
տանե՛լն յեկց ի՛ յարդանդի երա՛րձ.
ըզնա՛ մմենեքերն. օրհնե՛լ:

Փառք հօր և: Ե՛ յԺմ և միշտ:
Օ՛ կենդանագիր անարամ ծընողի՛
քո՛ արկանեմք առաջի՛ անոխակալ տէ-
րութեանդ քո՛. յո՛րժամ գա՛ն գա-
նօք հօր դատել ըզթընամին խաչի՛
քո՛. ներեա՛ յանցանաց մերոց բարե-
խնութե՛ք մօրքո՛ և՛ կուսի. ա՛յ զբեզ
ըզբե՛լզ ա՛ր սրհարանեա՛ ըզմեզ
ընդ հո՛վանեալ խաչի՛ քո՛ սօ՛ւրբ:

Բ՛րի ստոս աբձ. որ առուէ՛լ քան
զարե՛կ գակն՝ ըզնըշան քո՛ յաղ-
թօղ հրաձե՛լ ցուցեր գեր ի վերոյ
աբձն գողգոթայ. վասն որոյ ըզբեզ
բարեբանեմք ա՛ր ը՛ծ հա՛րցըն մերոց:
Վանգը՛ պաշտաւ և՛ սբ փրկական
խաչ. քո՛ ա՛ր. զարդարեալ ի՛նչ լուսոյ
յերկնից ցուցեալ երևելոյ յերու-
սաղէմ. վասն որոյ:

7

15

11

Եւ բոցաճաճանչ փախլմամբ՝ արե-
գակնայից ըն յաղթէր ճառագայթից՝
և ի՞նչ յա՛հէն բը՛նակք և էկը՛ք
հեռեւեալք ի՞նչ քաւարանն ի՞նչ մա՛ղ-
թանա՛. վասն որոյ :

Ի՛շտը՛ օրհնեցէք եմ՛. բարձր ա-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր զահաւոր խորհմաւոր միւսանգամ
գալըստեանն իւրո՛յ քա՛. տարաւորեաց
այսօր փայլմամբ ո՞ք խաղն՝ որով եր-
կիրս պանծացաւ՝ եմ՛. բարձր արա՛ :

Ո՛ր ահաւոր ձեռով ցնեցաւ ցը՛նծա-
ցաւ ե՛րուստղէմ՝. և զարհուրեալ Դո-
ղային դասք սանդարմատիցն՝ եմ՛ :

Եւ առաւածածին մայր և՛ կոյս . ծա՛-
գօղ արեգակնն արդարութե՛. որ
լուսաւորեաց ըզմեզ . հոգևոր եր-
գով զքեզ բարեբանեմք և փառա-
ւորեմք ըզմիածին քո զորդին :

Եւ լոյճ զօրէնրս բընուե՛ մա՛րդկան .
հրաշփառ քո ծընունդ . և զեռթի-
բնուեն անբողջ պահեալ՝. և կուսու-
թեանըդ քո ո՛չ խախտեցան կրիք .

հոգևոր երգող :

Օ՛քեզ մկերնի անկեզ՛ լեռուն վե-
մածին՝ դուռն փակեալ և աղբիւր
կընքեալ՝. նախատեսացն գուշակեալ
մայր և՛ կոյս . հոգևոր :

Եւ յսօր նըշան յաղթօղ երևեալ ի՞նչ
յերկրի պայծառացոյց ըզտիեզերս՝
զէն յաղթուե՛ ետուր ըզխաչ քո՛ տր՛ :

ապրեցուցանել ըզմեզ ի՛նչ պատրանաց
Թը՛շմամոյն :

Փայտ կենաց կանգնեալ ի՛նչ մեջ տիե-
զերաց՝ յոյս և ապաւեն աղբի մարդ-
կան . սա՛ն պահեցէ ըզմեզ յամե-
նայն վրտանգլոյց մերոյ՝. ապրեցուցա՛ն :
Հայրթօղ զօրութե՛ խաչի քո՝ պահեալ ըզ-
մեզ քա՛ն աղծ՝ որ տարածեցեր ըզ՛ ձե՛.
աղ՛ս քո ի՛նմա՛. և լուծե՛ր զկնիք դա-
տապարտուե՛ յանցանաց մերոյ՝. սալ՛ :

Խաչի քո քա՛ն երկրպագեն արարածք
ամա՛. որ ի՛նչ փրկութիւն մեզ կանգ-
նեցաւ . սա՛ն եղիցի մեզ սրահապան
յաղթօղ՝. ապրեցուցանել ըզմեզ ի՛նչ
պատրանաց բանսարկութն :

Ի՛նչմա՛ բարձրացա՛ր բարձրող անիծից՝
որ փառաւորեալք քա՛ն ընդ հօր . Ժողո-
վե՛ր ըզհեռացեալսն կենսաբեր
փայտին . ապրեցուցանել :

Մե՛կաւ լուսաւորեցան արարածք ամե-
նայն . ամա՛ն սպասէին արգելեալքն ի՛նչ
մեղսատէր բա՛նտին . որ աղատեաց ըզ-
մեզ ի՛նչ պատրանաց :

Պա՛րուանակեալ պահէին յանեղա՛ն
չէն դրախտի՛ն ըզ՛ ճանապարհո՛յն
ծա՛նոյն կե՛նաց՝ քրո՛վբեակա՛ր ի՛նչ
հոյ՛քն բօցեղէն որովբէ՛ իւր . այսօր
արտափայլեալ ցուցար յերկրի ա՛ծա-
զորդ փայտ կենաց և՛ փրկութեան .
զէն զօրհնեն մանկութե՛ն քո՛ն քո՛ն
զե՛ն ցւո՛յ :

Սա

Սաբէկայ ծառայն վերաբերեալ խոյ
 ողջակէիք զս փոխանակ ի՞նչ սահակայ .
 այլ ի՞նչ վերաբերեալ քո զենաւ գանուն
 անանաւ . ի՞նչ հաշտութիւն հօր և ի՞նչ
 բառնալ ըզ մեղըս մեր . զքեզ օրհն .
 Պարծանք պողոսեան . գաւառեան
 ըզքեզ անպիս բանին տեղի և զե
 նաբան . բանզե քեի՞նչ անպիցաք ի՞նչ
 խաժանիօղ և յանմարմին գանգանէն .
 և ի՞նչ վերայ քո հեղեան շեք անապ
 կան արեանն ըզ կողմսն ջրն ջրեաց
 ըզ մեղս . զքեզ օրհն .
 Սաբէկ զխաչ քո շորհեցեր զէն եկե
 ղեց . քոմ սրբոյ . որով գաւառ
 պարտեալ պարտեցաւ թըշնամին .
 Սաբէկ պահպանեալ ըզ ժողովուրդս
 քո քո . որով երկրպագեմք քեզ ընդ
 հօր և հոգւոյն .
 ի՞նչ քեզ ապաւինիմք քո . որ գաւառ
 ես խաչեւ . որպէս զե փրկեացես ըզ
 մեզ յայնմ աւոյւր յահեղ անտեմին .
 Սաբէկ երևումս և մի մեծի ճա
 ռագաւ . յիշի . նըշանի տն աստու
 ծոյ մերոյ փառա՞նք իյեալ . ի՞նչ նաւ
 կատինն որ յերոստղէմ . ժողո
 վուրդք բարեբանեալ ըզ քո
 տն մեզնեցեք ուրախութեամբ .
 Քանզի նըշումս յիշե կենսամու
 ր ի՞նչ խաչն . արեգակնակերպ փայ
 ըմամբն ըթափամա՞նք ինչիկ ը
 ըւտով . ի՞նչ յարեւելից յայտնեալ .
 ժողո՞ւրդ :

ի՞նչ երկընդիմա՞նք ցոխն մեզ .
 անհը և նորաբանս հրաշիւք ցու
 ցաւ առ սբ գոյգոյս . թայ . նըշա
 նըն տէրունական . ժողո՞ւրդ :

Լսանն Սաբէկայ Լսալին :
 ( ) ԲՆԱԹԻԱՆ (ճ զ) :

Սաբէկայ խաչեւ ըզ
 քոլ քո . պահպանեալ ըզ
 մեզ մարդասէր յաներևոյթ թըշնա
 մայն . զե գոյս միայն ես թագաւոր
 փառաց՝ օրհնեալ յաւիտեան :
 Սաբէկ վերայ սորա տարածեցեր զանա
 թատ բազուկըս քո . և հեղեր զարեւոյ
 ի՞նչ փրկութիւն տեղերաց . զե գոյ
 միայն ես թագ :
 Սաբէկ սանգամ քո գաւառեանն յե
 ռեւիլ սբ նըշանիս . արժանի արա ըզ
 ծառայս քե վերըսին նորոգման . զե
 գոյս միայն ես թագ :
 Սաբէկ եղեցի մեզ ապաւէն քո
 ցանիշ փայլամբն իւրով . խորտակեաց
 ըզ թըշնամին և երթ ըզ դատակ
 նիք . անուանեալ փայտն կենաց ի՞նչ
 փրկութիւն տեղերաց :
 Սաբէկ առեալ ցընծան երկիւնք և եր
 կիրս ուրախանայ . ընդ յայտնիլ սբ
 խաչն սեռակնա՞նք քառաթևին . որ
 զաշխարհս լուսաւորեալ արեգակ
 նակերպ ճառագայթիւք :

Այլ զանք տէր զօրութեանց հա-
ւատով կանգնեցաւ ի՛ խորանի՛-
քում. եկայք ժողովուրդք երկըր-
պագեացուք:

Այլ մպատուական ի՛ խորանի՛ք քում
հիմնեցաւ այսօր. եկայք ժո՛ւ:

Վ' սմա մատուցաւ ճշմարիտ պա-
տարագ և զենումն անսպական. ե-
կայք ժո՛ւ:

Իջէր յերկնից որդի՛ ցոյ՛ և մարմնա-
ցար ի՛ սրբոյ կուսէն. ո՛ր անմեկնե-
լիդ ես ի՛ հօրէ՛. ո՛ղորմեա՛:

Եկիր ի՛ չարչարանքս կամաւորապէս
աւճա՛ և խաչեցար վս՛ ազգի մարդ-
կան. և ի՛ գերեզման իջեր անսպա-
կան. ո՛ղորմեա՛:

Օ մահ ը՛ւծեր և զաշխարհս ազա-
տեցեր կարողապէս տը՛. և ի՛ մեռելոց
յարեար իշխանութեամբ. ո՛ղորմեա՛:

Որ խոնարհեցար յերկնից ի՛ հայ-
րական ծոցոյ, միածին որդի՛ անտու-
ծոյ և առէր մարմին ի՛ սրբոյ կու-
սէն. վասն մերոյ վերկութեան. ո՛-
ղորմեա՛:

Ինդ մեզ անտուանձ շրջեցար ընդ
մեղանորացս. և կոխեցեր ը՛զ գլուխ
վիշապին և շեշան խայթոցըք մա-
հաբերին. և փրկեցեր ը՛զ տիեզերս.
ո՛ղորմեա՛:

Ինեռեցեր ը՛զ մեղս մեր ի՛ վերայ
խաչին. և համբերեալ մահու իջեր

ի՛ գերեզման. կենդանութի շնորհե-
ցեր նրստելցն ի՛ խաւարի. և զօրու-
թեամբ յարեար. ո՛ղորմեա՛:

Եւ աւարեաց ան ի՛ վերայ հեթա-
նոսաց. և լուսազարդեալ պայծառա-
ցոյց սբ՛ զեկեղեցի՛. ժողովուրդք
ը՛զ քա՛ բարեբանեցէք:

Օ գեցաւ տը՛ զօրութի՛ ընդ մե՛ջ
ի՛ւր էանձ. քանզի շե՛շոյց զխայ-
թոց մահու խաչէն ի՛ւրով սըր-
բով. ժողո՛ւ:

Յարեաւ ան և տիեզերք ան նորա
փետուր զարդարեցան. և մանկիւնք
հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կենա-
րարին. ժողո՛ւ:

Որ ի՛ սկզբանէ իմաստութի հաստատե-
ցեր զեկեղեցի՛ հօր իմաստութի. զոր
նախանշար տեսութի նշանակեաց մով
սէս խորանաւն երկնահանգոյն ի՛ սի-
նա լերինն. լուսաւորելով փառօքն
անտուծոյ:

Որ ը՛զ խորհուրդ անսպական տնօրե-
նուերդ քո ի՛ սրբոյ կուսէն. տը
պաւորելով տապանակն անային ուխ-
տի կտակարանաց բանիդ անտուծոյ.
փառաց անեղի՛դ տեղի հաղորմեան:

Որ ի՛ կենանք վերադարձի՛ բնութեւ
դարձմամբն յորդանանս օրինակեցեր.
և ը՛զ բռնութի մահու և դժբախտ
կործանմամբն երկբով տապանակաւ
խաչին հրաշագործեալ նոր խորհե-
լի

Լի. օրհնութիւն քեզ տէր երգեցեն
մանկունք :

Տգ. Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ
հեղեր առառապէս հոգեդ ճշման
րիա. զածայլին և զգերազնոյն քո ի
մաստութիւն քնել փառաբանիչ սք
երրորդութեանդ. ընդ նոսին փառա
ւորեմք զերրեակ միութիւնդ :

Ո՛ր զգերաբարանն անծային ստեղծեալ
երրորդութեդ խորհրդակցութե. զար
դարեցե՛ր փրչմամբ շնորհաց քոց կեն
դանարար. և ընդ ծնեալն առ ի նմա
նէ խօսեցա՛ր օրինօք և մարգարէիւք
ընդ նոսին :

Ո՛ր յերկրորդի քնելութեանս յեռ
յարուէ. քո՛ւմ էակցին. մըտեալ ի
վերնատունն դրօքն փակե՛լովք շնոր
հելով ըստ առաջին փրչմանն ըզքեզ
մեռածանից. առաքելոյն ասաց անէք
հոգի սուրբ. ընդ նոսին :

Յորժամ յերկնից գոչե՛ի փոքն ազգե
ցութիւն առնելով տիեզերաց. ի՞դա
տաստանն անհա՛ւր. յայնմ աւուր ահե
ղին յիշեա տէ՛ր և ըզմեր ըզ
նընջեցեալն և հանգո՛ ընդ սքըսքո՛
Յորժամ ճառայցայթք անուերդ
փայլէն ի՞նչ յարե՛լից. և դարբու
թիւնք հրաշի՛ցըն բանին յայնմ ա
ւուր անհեղին յիշեա :

Օտրհուրեալ դողան արարածք ի
ձայնէ սրովեազոց փողոյն. յորժամ
հարկանէ հրե՛շտակապետն և կոչէ ի

դատաստան զանգոս որդւոց մարդկան.
յայնմ աւուր :

Ո՛ր նախնայն իմաստութե անօրինեցեր
զխորհուրդ սք. եկեղեցւոյ. խորա
գոյն արկեալ հիմունս հաստատու
թեան ըզդատս արդարոց. անդաւանօք
սոցա խնայեա ի՞նչ մեզ :

Ո՛ր զօրհնութիւն նախատեղծիցն անծա
ղոյգ սրուաց և ի՞նչաց. պայծառա
ցեալ վայելմապէս ծաղկեցնեցեր այ
սօր ի՛նչ յովակիմ և ի՛նչ յաննա. անղա՛

Ո՛ր ըզխոստովմս արբաշտմո. նահա
պետին մեր ըստ հոգւոյ. քահանա
յական և թագաւորական դաւանդանա
ցըն միացեալ ցո՛ւցեր այսօր ի՛նչ յան
նայն. անդաւանօք :

Փառք հօր և ի՛նչ յիշեա և միշտ :
Յորժամ անուրաղեմ. բերկրեցան
հաւատացեալք. նորահրաշ զարդարե՛
ցան. քանզի տեսին զանդիւօր նը
շանն. արարածք ամենա՛յն ի՛նչ լուսոյն
պայծառացան :

Ո՛ր ըզլոյս անձառելի անուեր ըզ
քո քրիստոս. ի՛նչ վերայ խաչին
ծագեցեր այսօր ի՛նչ լեառն վարա
գայ. օրհնեալ տո՛ր անուրա՛ւմ
հա՛րցըն ը մերոց :

Ո՛ր զահաւոր և զմեռանդամ քո գա
լթառէ՛ն երեւումն. ծանոցեր այ
սօր նըշանաւ խաչի քո ճառագայթե
լով յերկրի. օրհնեալ :

Ո՛ր ետուր նըշան երկեղա՛ծաց և զէն
ընդ

ընդ դէմ թը շնորհոյն . պահպանեա
 տալու ըզհաւատացեալս անուանըդ
 քում սըբոյ . օրհնեալ :
 ըզտը օրհնեցէք բարձր արարէք
 ըզնա յաւիտեան :
 Ար զարդարեալ ցն պսօր ըզնը շան խա
 լին . երկնային ընտել պայծառ
 քան զարեգակն . ըզտէր :
 Ար յայանեացն պսօր ըզփրկեալսն
 նըշան . հրեշտակացն է՛ շմամբ է՛
 լեառն վարագոյ . ըզտէր :
 Եկոյք փրկեալք կենարար խալան .
 բրիտանի փրկիչն մերոյ է՛ սմա
 երկրորդեալ . ըզտէր :
 Խոյր ընտել մարիամ սք . կոյս . որ
 ըզլոյսն առ է՛ հօգէ ճընար մար
 մնով . և եղբր արեւելք արեգակաճն
 արդարութ . հոգեոր երգալ ըզքեղ
 սրբոյն . հի . մեծացն ցանեմք :
 Վերսկէնց գերագոյն էին անթոռ .
 և ծառ կենաց անմահական արարչն .
 տապանակ կտօնի բանին և սափոր ոս
 կի երկնային մանանային . հոգեոր :
 Վեք քան ըրովէն փակ զուգըն
 դրախտին . և քեւ տուաւ մեզ փայտն
 անմահութե . զոր է՛ նրա զինեալն ան
 մահ պսօր յերկինց լուսնորեաց . հի :
 Քեզ քե՛ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ
 շնորհով . զյաղթական ըզ պատուա
 կան զածնկալ սք . նըշանա . մատու
 ցանեմք զօրհնե ըգութի միշտ է՛ բար
 ճոհն :

Սա կամաւ քմ քմ և թեօք ամենա
 զօր սք հոգւոյն . և զանուք հրեշտա
 կաց թուացեալ եկաւորի . է՛ լեառն
 վարագոյ բընակիլ է՛ նմա :
 Եկոյք ժողովուրդք երկրորդեացուք
 անային սք . նըշանիս . համբարձէք մի
 սբան ըզ ձեռքս ձեր է՛ սրբութի .
 և ըզ բնակեալն է՛ սմա միշտ փա
 ռաւորեցունք :

Տրաշտիառ տեսութի է՛ կաթուղի
 կէ եկեղեցւոյ տեսանի . գործարան
 մահու մահաւանք առիթ գոլ կե
 ինց . և մահացուցիչ նախաստեղծին
 մահաւանք գոլ շարժող յարութե :
 Պարգէ գերագոյն պարգևի պսօր
 հաւատացեալ . և մահացուն է՛ կե
 նաց առաւելուր զօրս վերեւակս .
 և թուացեալ վերագոյն բընակիլ է՛
 տեղւոյն սրբութե :
 Եկոյք ժողովուրդք ընդ հոգեղե
 նացն սպասաւորեցուք . երկրորդ
 գերացուք անային սք . նըշանիս . փառա
 ւորեցուք ըզ հրաշագործ պարգևաց
 սրբոյն :

Ճաշ

Քեզ քրիստոսի կաթուղիկէ :

Համբարձէ :

Տրաշտիառ տեսութիւն :

Կանոն Վիտա Կառնիս:

() Բնութիւն (ձէ):

Ր Ե Շ Ն Կ Ե Ր Տ
Լ զօրեղ փայտ խաչե՛ր քո՛
քն՛. գաւազան զօրութե՛ր ի՛
յերկրի երեւալ. եկայք ժողովուրդք
երկր՛ ըստ գեւոցո՛ւք:

Օ՛ր հրեկեցն ծածկեալ զանթաքե-
լի՛ ըզգանձն՛. փափագմամբ Թագ-
ուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ.
Եկայք ժողով՛:

Սա՛ է զէն յաղթութե՛ հաւատացե-
լոց՛, ակոյեան և կնիք յաղթող ընդ
դէմ Թնամուրթն. Եկայք:

Մեծառելի՛ երեւումն երեւալ դը-
խոյնի՛ն. նըստելով յատենի՛ յերուսա-
ղէմ՛. խընդրէ՛ր ըզպատուական փայտ
խաչե՛ն. յոր ըզմեախոյն բնեռեցին:
Սե՛ծասնա հրամանաւն ժողովեալ
հրեկեց՛. ցուցանելով նմա ըզպատու-
ական փայտ խաչե՛ն. յոր ելեալ
բարձրացաւ արարելն՛ արարածոց՛:
Ո՛րդ յայտնիլ սըրբոյ խաչե՛ն ի՛
տեղոջն սըրբութե՛. բո՛ւրմամբ անու-
շահաւ խնկոց. և լըյան տին զերբ
մեծապէ՛ս պարգեւօք:

Ո՛ր ըզնախնոյն առիթ մահու փայտ
կենաց շնորհեցեր. և ետուն յաղթութե՛ր
մահացո՛ւ բնութե՛ն. ի՛ սմա բանիդ
հօր երկրպագե՛սցո՛ւք:

Ո՛ր զանաւ ըլսոյդ բարձողն ծած-
կելով հրեկեցն. ի՛ յերկրի՛ ծագեցեր
զերկեայն ճառագայթ՛. ի՛ սմա բա՛:
Ո՛ր զանորատ բազուկք քո՛ ի՛ խա-
չն տարածեցեր քն՛ արժ՛. և նըշան
յաղթութե՛ ետուն մեզ. սովաւ ըզ
կեանքս մեր պահեա՛:

Ո՛ր զաշխարհակեցոյց բազաւորա-
ծութի խաչե՛ր քո՛ քն՛ արժ՛. գաւա-
զան զօրութե՛ ետուն մեզ. սովաւ:
Ո՛ր ըզմեռեալն ի՛ ճաշկանե փայ-
տին յանցանաց. կենաց փայտի՛ւն
կենագործեցեր. սովաւ ըզ:

Սե՛ խաչն օգնական հաւատացե՛լոց
կանգնեցաւ ի՛ յերկրի՛ յաղթող Թը-
նամուրթն. Եկայք ժողովուրդք երկր՛.
պագեցո՛ւք:

Մարտի՛ն արժ՛ բարձրացաւ ի՛ խաչե՛ն
և զմեռեալս մեղօք փայտին ճաշկ-
մամբն. ի՛ սմա նորոգեալ կենդանացոյց
Վ՛ միւսանգամ գալըստեն արժ՛ ո՛րդ-
ւոյն. սո՛ւրբ խաչն երեկ և ըւսա-
ւորե՛ զե՛ նա՛ է յոյս հաւատացե՛լոց:

Մեծառելի՛ հօր Էակեց ի՛ խաչ
եկեր կամաւ հօր՛ ո՛ղորմեա՛:

Մեծառելի՛ց տըւող քրի՛ստոս՛ ի՛ գե-
րեզան ի՛ջեր ո՛րպէս մարդ՛ ո՛ղորմեա՛:
Եւ յերրորդ աւուր յմեռալ յոյս
յարութեան ցուցար մեզ՛ ո՛ղորմեա՛:

Ո՛ր խոնարհեցար ի՛ յերկնից և իջեր ի՛
յերկր՛ մե՛ ածին ո՛րդի և բանդ ան-
տըւած՛. ո՛ղորմեալ՛ բանաւոր հօտի՛:

Ո՛ր

Ա՛ր կանգնեցեր ըզտանջ քո ՚ի մէջ
էրկրի. և ելեալ բարձրացաւ վեր
կեցեր ըզտեղերս. ողորմեա՛մ:
Եւ յարուցեալ յերկրդ աւեր ՚ի յեր-
կինըս համբարձար. ողորմեա՛մ:

Ա՛ր ՚ի քրովբեական կառուղդ հանգ-
չեա՛. այսօր իջէ՛ր յերկինց ՚ի դասս ա-
ռաքելոցն սուրբ հոգի. օրհնեալ ես
Թագաւոր անմահ:

Ա՛ր գընաս ՚ի վեր Թեոց հոգից. այսօր
՚ի հրեղէն լեզու բաժանեալ հանգե-
աւ յառաքեալսն սբ հոգի. օրհնեալ:
Ա՛ր խնամե՛ս տեսչութիւն զքո զմարտն-
այսօր եկիր ՚ի հաստատել զեկեղեցի
քո սբ հոգի. օրհն:

Ա՛ր անձառ անօրհնութիւն ՚ի Բրիու-
թիւն ողորմ մարդկան խոնարհեցաւ
բանդ անտըւած. այսօր հանգստեալ
և ըզմեր ըզնընջեալսն ընդ սբ
ըս քո. որ միայնդ ես մարդաներ:

Ա՛ր անշարժարեղդ մարմնով եկիր
կամաւ ՚ի շարժարան: և ՚ի խաչին
բեկեղեցար հեղել զարեւոյդ ՚ի
վերկրէն. այսօր հանգու:

Ա՛ր Թաղմամբն երեքօրեայ. ըզբռ-
նուի մահու լուծեր. և կոխեցեր
զինջեանն մահու. և վերածեր ըզ
նընջեալսն. այսօր:

Ա՛ր հրաւիրեցիր յանմահութիւն զսո-
գոս մարդկան անմահութեց բաշխող
քո. աղաչանք անտուճանդին. այսօր:

Ա՛ր ըզհրեշտակին ըզձայնն լու-
եալ հիացեալ բերկրեցար. բա-
րեխօսեալ վաճըն մեր. մեք օրհնա-
բանեմք զօրհնեալ ըզ ՚ի կանայս:
Ա՛ր ըզհոլին ան յորովայն քո
կրեցեր անկեղեղ մորեմնի. բարե:
Ա՛ր զանշոշափելին յեկց ՚ի գիրկը
քո բարձեալ զիեցուցեր կաթնա-
սուն. բարե:

Փառք հօր և: Մ. յ. մ. և միշտ:
Ա՛ր անաւոր հրաշք ցուցեր ըզնը-
շան խաչն քո. յայտնելով աշխարհի
յարութեամբ պատմեցն. ՚ի սմա-
բանիդ հօր երկրորդեացուք:

Ա՛ր փախազել տեսչամբ եկեալ ՚ի
քաղաքն երեսաղէմ անաւոր
զըշեցի: խնդրէ՛ր ըզփայտ խաչն.
որ բարձեալ մարմնով մեքեան
զստուած հարցն մերց:
Հորմէ զորհուրեալ զողայնն դասք
բազմութիւն հրեիցն ՚ի յահ Թագու-
հայն. աղգամբ սբ հոգւոյն ցու-
ցաւ պարտական փայտ խաչն. որ
բարձեալ:

Ա՛ւստի բարեւալ խնկոյց անաւոր
տաթիւն ՚ի տեղոջն սրբութե՛ն.
ցընծացաւ երեսաղէմ ընդ յայտնի
սրբոյ խաչն ՚ի տեղոջն գողգո-
թա. որ բարձեալ:

Ի՛շտի օրհնեմքեք. և բարձր ան-
բարեք ըզընա յաւիտեան:
Մ. յ. մ.

նէ՛, բարեխօսութեամբ անցն խընա-

յեա՛ն ի՞նչ մեզ ։

Ա՛ր մաքրեցէ՛ր բնական անձութեան
ը՛դ քո՛ սո՛ւրբ ը՛զ մարգարէսն՝ . և
ազբերաբար հե՛ղեր յանձինքս նոցա
զանապական և զերկնային շնորհաց քոց
բը՛ղխումն . բարեխօսութե՛ն ։

Ա՛ր յայտնեցեր ը՛զ ծածկեալ խոր
հո՛ւրդ քո՛յոց սիրո՛ղաց՝ . և անձառե-
լեանց ապագայից պատմօղս արարեր՝ .
տնօրէ՛նութեան քո՛ւմ էակցի՛ բանիդ
անսո՛ւծոյ՝ բերե՛խօսութե՛ն ։

Ա՛ր առաքեցէ՛ր նախնութաց քո՛ւմ
գալըստեանդ սո՛ւրբ ը՛զ մարգարէսն՝ .
աւետարանե՛լ տիեզերաց զե՛ջնման
քո՛ ի՛ հայրական ծոցոյ ի՛ փրկուի՛
հեթանոսաց՝ . բարեխօսութե՛ն սոցա քո՛
խընայեա՛ն ի՞նչ մեզ ։

Ա՛ր խոնարհեցա՛ր յանպատճա՛ռ փա-
ռաց ո՛րդի անսո՛ւծոյ . և եկիր ի՛
կատարման մարգարէիցըն՝ նախաձայն
բարոգութե՛ցն անձառ խորհը՛րդով .
բարեխօսութե՛ն ։

Ղրա՛գ օրինացըն մոխէսի՛ լուսա-
տու տանն խորհե՛լի . և իմանալի ա-
րեգանկանն յառաջընթաց՝ առ ի՛
յերկի՛ր ծագմանն ի՛ կո՛ւսէն . առ
քո՛ բարեխօսեա՛ն վստն անձանց՝ մե՛րոց ։

Ա՛ր կըրտե՛լ ը՛զ բոլորից անձն առ քեզ
եկեա՛լ հրաժարե՛իր . տեսանելով
զգերապայծառ լոյս անձունն՝ ընդ

հոգեղէ՛ն բնութե՛ւնս պարու՛նա

կեա՛լ . առ քրիստոս ։

Հորժամ է՛ջ ի՛ յորդանան հուրն անձ
ի՛ քէն մը կը՛րտիլ . վերնական իշխա-
նութիւնը զահի՛ հարեալ զարմանայի՛ն
նորահրաշ տեսլեամբն . առ քո՛

Ի՛ յանսահման ծովէն հօր գըլթուէց
բը՛ղխմունք և սուրբ անաքեա՛լք .
անդրանիկ խորհուրդ և լոյս գե՛րա-
զանց՝ . երկո՛տասն ազգաց պըսակ սբ՛
եկեղեցւոյ . բարեխօսութե՛ն առ անձ

վստն անձանց մե՛րոց ։

Ա՛շխարհակի՛ր բանին բազմաց եղեալ
հիմունք սբ՛յն սի՛ն վնի՛ . լերինք ան
շարժք հո՛վաք ծաղկածի՛նք՝ հարա-
զա՛յք վե՛մք հաւատոյ պետրո՛ս և ա՛յն
դէ՛աս . բարեխօսութե՛ն ։

Ի՛ բարեբուն հոգւոյն վրանիք և ո՛
րոտմունք տի՛եզերաց . ցո՛լմունք հըե-
ղէնք անտեղք լուսնախնայք՝ . յի՛ թա-
գանորին վակաս լանջաց սբ՛ յովհան-
նէս և յանգեոս . բարեխօսութե՛ն ։

Ա՛ր հրաւիրեցէ՛ր զորդիս մարդկան
յորդեգրուի՛ր հօր քո՛ ո՛րդի անսո՛ւ-
ծոյ . և կոչեցէ՛ր յարքայութե՛ն քո ժո-
ռանգուի՛ ի՛ ձեռքն սո՛ւրբ հայրապե՛-
տաց . աղօթիւք սոցա ո՛ղով բմեա՛ն ։

Ա՛ր լուսաւորեցէ՛ր ղեկեղեցիս հայաս-
տանեայց լուսով քո՛ քո՛ . և զարդա-
րեալ նորացուցէ՛ր պայծառ ծագմամբ
շառաւիղօք սբ՛յն գըլ՛գորի՛ աղօթիւք ։
Ա՛րք զընթացս իւրեանց կատարեցին

Ըստ հաճոյից կամաց քոց քրիստոս .
նահատակեալ լիք ճրգնութիւն ընդ դէմ
թը շնամուտն . և փոխեցան յերկնից
յարբայութիւն . աղօթիւք :

Ընդ յիշատակ սրբոց մարտիրոսա-
ցն . այսօր տօնէ եկեղեցի հռչակե-
լով ըզ ճրգնութիւն սոցա հայր երկ
նաւոր . աղօթիւք . սոցա ողորմեաւ
շրջազալ ըդ և պայծառ առաքիւնութիւն
քարոզեցին ըզ քեզ տիեզերաց . քան
զի իջեր ՚ի հօրէ և մարմնացաւ ՚ի
սրբոց կուսէն որդիդ միածին . ա-
ղօթիւք :

Ինուշահո՛ւ տ բուրմայել ըզ քո լըցին
ըզ տիեզերըս կենսաբեր աւետեօք .
և ընդ վերին գասակարդութիւնսն
համաձայնեալ բարեբանեն ըզ քեզ
հոգիդ ճը շնարիտ . աղօթիւք :

Տգ Ա՛ր առաքեցաւ ՚ի հօրէ հոգիդ ա-
նեղ և համագոյ . աղաչանօք տնօրինա-
բար քու՛մ եանցին . լինել մըլտիւթա-
րիչ սքառաքելոցն . աղաչեմք ըզ քեզ
ողորմեաւ :

Ա՛ր իջեր արեւաբար յերկնից աստաթիկ
հոգւոյ նշանն անտուած յայտնապէս .
և ՚ի հրեշտակն լեզուս բաժանեալ հան-
գեար ՚ի դասս առաքելոցն . աղա՛ :

Ա՛ր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն
ի մատուէ զհոգիս սքեց քոց առա-
քելոցն . որք արբուցին արբումեցելոց
որդւոց աղանայ ըզ բաժակն ուշա-
խարար յայգւոյն եղեմայ . աղա՛ :

Յորժամ յերկնից գոչեի փողն
ազդեցով առնելով տիեզերաց . ՚ի
դատաստանն անհաւոր . յայնմ աւուր-
ահեղին . յիշեա տե՛ղիւ և ըզ մեր
ըզնընթեցեալսն և հանգի ընդ սուր
բըս քո :

Յորժամ ճառագայթք արեւելոց փայ-
լեւ ՚ի յարեւելից . և դրպրութիւնք
հրաշք ցըն բանին . յայնմ աւուր ա-
հեղին . յիշեա :

Օհարհուրեալ դողան արարածք ՚ի
ձայնէ սրովեազոյն փողոյն . յորժամ
հարկանէ հրեշտակապետն և կոչե ՚ի
դատաստան զանգս որդւոց մարդկան .
յայնմ աւուր անհեղին . յիշեա :

Ա՛ր նախնաց իմաստութիւնսն ցեր
զնորհւորդ սք եկեղեցւոյ . խորագոյն
արկեալ հիմունս հաստատութեան
ըզ դասս արդարոց . աղաչանօք սքցա
խնայեալ ՚ի մեզ :

Ա՛ր զօրհուրէ՛ նախատեղծիցն անծա-
ղոյգ արուաց և ի դաց . պայծառա-
ցեալ վայելանելս ծաղկեցողցեր
այսօր ՚ի յովակիմ և ՚ի յաննա . աղա՛ :
Ա՛ր ըզխոստովանաբար համու նահա-
պետն մեր . ըստ հոգւոյ . քահանա
յակն և թագաւորական գաւազանա-
ցըն միացեալ ցոլցեր այսօր ՚ի յաննա
յի . աղա՛ :

Ի վերայ վերի հաւատոյ հիման առա-
քելոց և մարգարէից . շնեցեր ըզ
քո սք զեկեղեցի . և ՚ի անմ միաձայ-
նեալ

նեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրեշտակս
փառաւորելով նբ գերբնդութի գ
հեղե՛ ապաւինի և ժողովարան բա
նաւոր հօտի . բընակարան հըեշտա
կաց . նաւասանգիտա արդարոց՝ և մե
ղաւորաց քաւարան . զարդարեալ
առաքելովք և մարգարէիք :

Բանն ան և ծածկեալ խորհուրդըն
յաւիտենից . իջեալ ՚ի յերկնից
մարմնացեալ ՚ի կուսէն խաչեալ
յերկրի և թաղեալ ՚ի նոր ՚ի գերեզ
մանի . և յարուցեալ յերրորդ ա
ւուր . զն զմարգարէիցն ըզտաւսըն
կատարեացէ :

Փ առք հօր և : Մ յԺԺ և միշտ :
Ա՛ր լուծե՛ր կենարար մահուամբ քո
տ՛ր զերկուսը՛ս մահու . իջանելով
՚ի դժոխս վերածե՛ր ընդ քեզ
զհոգիս արդարոց՝ մարգարէիցն ՚ի
լոյսն անըստուեր . բարեխօսութի սո
ցա ք . խընայեա՛ ՚ի մեզ :

Ա՛ր ընդ հողեղէն բնութեան՝ մե
րոյ խառնեցե՛ր ըզբանական հո
գիս . ունե՛լ զօրութի՛ ընդհանելոյ՝
զածային և զհոգեւոր ըզշնորհս ի
ջեալ ՚ի վերստ . օրհնեալ տ՛ր ան
տըւած հա՛րցըն ը՛ մերոց :

Ա՛ր շնորհեցե՛ր մաքուր հոգւոյ յիս
րայելի զհոգի մարգարէն . որով
ծանուցե՛ր յառաջագոյն բաղմապա
տիկ օրբնակօք զանձաւելի՛ խոր

հուրդ քո՛ մարդեղութեանդ . օրհ
նեալ տէր :

Ա՛ր զանեղ գոյիդ լինելութի՛ իբրև
զեղեալ տեսանէ՛ին . յառաջնորդա
կան միտը՛ս նոցա տըպաւորեալ հո
գիդ ըզկերպարան իրին գերագոյն
հրաշք ք ՚ի վեր քան ըզբան . օրհ՛ն :
Բ զ տ՛ր օրհնեցե՛ք՝ բարձր արարէ՛ք
ըզնոս յաւիտեան :

Բ՛նդ աւետաւորսն յառաջագոյն
փրկուե՛ մերոյ . ծափս հարէ՛ք եկեղե
ցեք հեթանոսաց՝ . աղաղակելով ըզ
տէր՝ օրհնեցե՛ք :

Բ՛նդ տեսանողաց մարգարէից հին
խրայելի . քահանայք նորոյ ուխտիս
սպասաւորք . ըզտէր օրհնեցե՛ք :

Ա՛նարատ կոյս անձա՛ն մարիամ
սրբուհի՛ և մայր քի՛ . յարգանգի՛ տա
րար զանտանելին անմեքոն . օրհ
նութի ըզգբեզ անձա՛ն մեծա
ցունցանէ՛ք :

Բ՛զբեզ երկնային դուռն զոր ետե
սըն եղեկիել . և անըն զոր ծանեաւ
գեղեծն . տըրովքե՛ հողեղէն վեհա
գոյն քերովքեից՝ օրհնութի :

Ա՛րիս խորհուրդըս ստեղծու ՚ի քեզ
տեսանի անձա՛ն . յըղութի՛ ան
սերմնական՝ ծնունդ անարատ . կու
սութի յե՛տ ծըննդեան մընալով
անտապկան . օրհնութեամբ :

Ա՛ր աւետաւոր քու՛մ գալըստեանդ
ուր

Եկ.ք ԸՂ նա՛ յաւ իմե նի՛ :

Լ՝կեղեցիք հե՛ծանաւոյ կոչեցեալք
 Ն՝բա՛յ յա՛ղբեւանցն ելել՝ օրհ-
 նեցէք ըզ տէր. և բարձր :

Վ՛սճանայք և պաշտօնեայք. ընդ վե-
րի՛ն զըւարթունսն հոգեւոր. հընչմամբ.
Երգուլ գովեցէք ը՛ղտէր. և՛ բարձր:

Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն 'ի հրեղէն
'ի հրեշտակէն ընկալա՛ր . ուրախ լը՛ր
բե՛րկրեա՛լդ տէ՛ր ընդ քե՛զ մարիամ
անհա՛րսնացեա՛լ :

Ինչպիսիք զքան ի հաճեցաւ արեւու
մարդեղութիւն լսիկ զքան ի կուսեդ
քան արեւ Թագաւորն յախտենից

Լ'աղէմք լ'զքէ զ^մք ^մաճածին առ քս
բարեխօսեա՛ն փըրկել զժողովուրդս
Եւր' զմ' գընեաց արեամբն իւրով:

Այ՛ր ըզ ծածկեալ խորհուրդ կեանց
ուն՝ ըէնուն ը՛դ . քո . քա՛ն . ընդ հանձն
ազգի մարդկան յայտնեցեր մարգա-
րէիւք . ը՛զ ծագումն լուսոյն արե՛-
գականդ անդաբուն թեան :

Ա՛բբ ուսուցիչն ի՛նքնալի՛ երկը՛ բոլա-
գեւէ քու՛մ անու՛թեան հո՛ւ. և յայտնի՛
բարոյեցի՛ն ը՛ղիւ՛րկութի՛ն հե՛ծանո՛ւ-
սաց՛, եթէ՛ գա՛յ մեսի՛ն թա՛գաւոյ
ի՛նքնալի՛ն:

Ո՛րք տաճարի՛ նրմանութ ցուցի՛ն զար-
գանդ սուրբ կուսին՝, ուստի սուեանդ
եղև մեզ հայց կենաց անմահութե՛,
զոր օրհնեն անդադա՛ն երկնային զին-
ուսքութ Լուսին:

Երբ աստեալ մարգարէիցն հրա-
շարժ անցնէր, անդադմաւ օրհնաբանէն
ըզմամբնացեալն ՚ի սուրբ կուսէն.
որ երևեցաւ մեզ ՚ի վերկուծիւնն.
Օնեղութիւնն եւ զարշարանըս յանձն
սուրբն կամաւորոնցս. ժողովալեալ
համբէլութիւնն մէկ անուանըն տեսան.

$\frac{1}{n} p$ $t p l e t''$

Եւ ի զորոց քանիս յաշխարհի ը'դ
 չը'շմարտիտ մարդէ'դու Թի' մարմնացե-
 լոյն ի' սուրբ կուսէն, ո'ր երեւե" :

Տառագայթ անձառ լուսոյ անքնն-
 նելէ՛ արութիւն. յառաջագոյն հրաշ-
 քոցեր զտեսնուի մարգարէիցն. և

տառերինս ամ

Զուր թեանք ։
 Ո՛րք ը՛զ տաճա՛ր հաւատոյ հիմե՛ցու
 ցին շնորհօ՛ք սբ հոգւոյն . յոր եմուտ
 քմանն անձ եօթնարիեան ճառագայլ

Թիւք՝ Ի ջանելով ։
Եւ՝ րեւցաւ յս շխարհէ՛ ճըմարիտ մա՛ր-
դեղութիւնք՝ ։ զ՛ր քարոզելոյն մեզ հրա-
ւորողքն համագոյ հօր և հ՛գւոյն՝ ։
Ընտանորեւ զ՛ր ինչեղերս անայն
տնօրէնու թէ՛ ։

Որ զյառաջագոյն ընտրեալն առա-
քեցեր յաշխարհս ուր զմարդարէսն .
աւետարանել ըզքս գալլատող ան-
թարգմանելի տնօրէնութեամբ քօք ը-
նտրէն հաստատութիւն եկեղեցւոյ
քումս ուրիշ :

Այլոց հոտով իշխանութիւն բացառ
րեւ

րել զԷջումըն քո յաշխարհ , աստա-
նօր կատարեցեր զմարդարեւիցն ըզ
աեսութիւն , սոքօք :

Ո՛ր ըզմահ գերի առեալ մահումբ
ըզմահ կոխեցեր , արձակելով զերա-
մըս մարդարեւիցըն յանըստուեր քո
հանգիստդ , սոքօք շք :

Կանոն Սեբեյ Խաղաղութանչաց :

( ) Եհսութիւն : (ձԹ) :

Մ Ի Բ Օ Ն Բ Դ Ն Բ Ե
ցին տնօրինաբար զիմաստ
անեղին , հաստատելով յերկ-

րի ըզգեր կենդանի հովուել ըզ
հետ նոր խրայելի , երգով քաղցրուե-
հընդամբ զած ճրհնեցո՛ւք :

Ո՛ր զերկրաւոր մեծութե փառաց
խո՛ւար կոչեցին , ապաւինելով ի՛նչոյս
անմահ փեսային անձա՛դ բանին ար-
ժանի եղեն , երգով :

Ո՛ր զօրութիւն հօր իմաստութե եին
անեղի , հաստատեցին զամեն ուր
բոյն գրեցորին Թաղամասութիւն ի՛նչ
նագրուե՛լ , երգով :

Ո՛ր նորափետուր բանիւ զերդա-
րեալ պայծառազգեցան , եկեղեցիք
հայրապետնայց ի՛նչեռն սրբոյն
անհակայ , երգով :

Ո՛ր Թագաւորաց ազգաց եւ ազանց
գերագոյն ցո՛ւցին , արժեանքս զեր-
դըս հոգեւորս ընտրեալ դասուց

վերին սինգի , անմատոյց լուսոյն
երկրապագեցո՛ւք :

Ո՛ր խորհրդեամբ ճշմարիտ լուսոյ
փառաց անեղին , նրկարագրեցան
մեզ գիր կենդանի յալուանդ մաքուր
մեծին մեսրոպայ , անմատոյց :

Ո՛ր ըզ ծածկեալ խորհուրդ ան-
գիտուե՛լ , տնօրինաբար յայտնեալ ծա-
նուցին , հանգոյն սրբոյ մեծին
մովսէսի , անմահ :

Ո՛ր յօրինակ ճշմարիտ սիրոյ սուրբ
առաքելոյն , աղբերաբար ի՛նչեզ եւ
ցաւ հոգի շնորհաց բըղխումն անըս-
պառ , անմահ :

Ի՛նչ մաքրագործ հոգեւոյն անօթք ընտ-
րեալք եւ ձիւնափայլք , Թագաւորք
երկրի ի՛նչապա աշխարհի , անպակաս
գանձուց բաշխող յակոբ արիեան
յո՛ւրա յակոբեան , բարեխօս լե՛րուք
սոք ան փասն անձանց մե՛րոց :

Նրեքսրբեան մի արութե խորհուրդ
կամաց եւ հաղարայեօք , փողոց հընչ
մո՛ւրք բարբաթ անետեսց . ընդ ան
երկիր անը շմաւոն եւ մատաթիւ ,
բարե՛ :

Բանին կենաց կանուխ քարոզ եւ ան-
բեռաբանիւ , երգ փրկուե՛լ հընչումն
անհաւոր , ազգի մարդկան պարծանք
անը՛ղ մատթեոս , բարեխօս լե՛ր առ
քան փասն անձանց մե՛րոց :

Եւ յօր ընդ երկնային զըւարթունարն
Ժողովուրդք հայրապետնայց , անեղի

ԸՂ յիշատակ սուրբ հայրապետաց շա-
ռաւիղաց սըրբոյն գրեգորի. օրհնե-
ցէք ըՂ հայրն երկնաւոր:

Այսօր ուղիք Թորգոմայ ծնեալք
մաղանաւն յորդիս սինիսի. ի յի-
շատակի հարցն սըրբոց հորդոց մե-
ծի լուսաւորին. գովէցէք զորդին
միաժին:

Այսօր երկնաւոր քահանայութեն հա-
ղորդ քահանայք սբ եկեղեցւոյ. ընդ
քահանայապետ անային օրինօք պատ-
ուեալս. բարեբանեցէք զհոգին ճշմա-
րիտ. երգելով ըՂ փառս ի բարձուհար:

Որ զարդարեալ գեղապանծ վայելու-
թեամբ սբ զեկեղեցի. պրտակեցեր
առաքելովք և մարգարէիւք. և
հաստատեալ ամրացուցեր սբ Թագաւ-
որօք. բարեպաշտութ սորա քմ
խընայեալ ի մեզ:

Որք զինու զօրութիւն հոգւոյն վառ-
եալք ի պատեւանքի. վանեցին ըՂ
մոլութիւն հերձուածողաց. և ի հա-
ւաքս ճշմարիտս հաստատեցին ըՂ
սինեզերս. բարեպաշտութ:

Որ շնորհեցեր յաշխարհի Թագաւո-
րեւ մեծին Թեոփոսի. և կատա-
րեալ ըՂ կեանքս հաւատով ուղղա-
վաւորութիւն. վերափոխեցեր այսօր
յերկնից Թագաւորութիւն. բարե:

Որ զաւելք ըզքեզ ան բարեխօսութ
սբ անովմանց. որք նահատակեցան

ի ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք
գրտան ընդ դեմ Թեոփոսի. բա-
րեխօսութ սոցա. քմ խընայեալ ի մեզ:
Որք առին ըՂ սպառազինութ ը զըս-
հըս հաւատոյ սըրտից իւրեանց. և
ընկալան ի գլուխ սաղաւարթ փրկուե-
լ զնշան խաչին. սուսեր ընդ մեջ ա-
ծեալ ըՂ ճշմարիտ սբ հոգին. բա-
նք մաքրեցին զանճինս իւրեանց
տաճար անուանիդ քմ սըրբոյ.
և բուրեցին հոտ անուշութեան զա-
ղթիս իւրեանց. ի տեղով հեղման
սբ արեանն իւրեանց. բարե:

Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն
նախ հեղեր անաստալէս հոգիդ ճշ-
մարիտ. անային և զգերագոյն քմ
իմաստութիւն. լինել փառաբանիչ
սբ երրորդութիւն. ընդ նոսին փա-
ռաւորեմք զերբեակ միութիւնդ:

Որ զկերպարանն անային ստեղծեալ
երրորդութիւն խորհրդակցութ. զար-
դարեցեր փրչմամբ շնորհաց քմ կեն-
դանարար. և ընդ ծնեալսն առ ինման
խօսեցար օրինօք և մարգարէիւք. ընդ:

Որ յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութե. քմ եակցին. մրտեալ
ի վերնատունն դրօքն փակելովք
շնորհելով ըստ առաքին փրչմանն ըզ-
քեզ մեռածսնից. առաքելոցն ասաց
անէք հոգի սբ. ընդ նո:

Յորժամ յերկնից գոչի փոշն ազ-
դե

գեցուի՝ առնելով տիեզերաց. ի՞նչ
դատաստանն անհաւոր. յայնմ աւուր
ասեղին՝ յիշեալ տէրիւն՝ և ըզմեբ
ըզնընթէ ցեալն և հանգձ ընդ աւուր
բնս քո՝ :

Հորժամ ճառագայթք անուեդ փայ
լնն ի՞նչ յարեւելից. և դարութիւնք
հրաշք ցրն բանին. յայնմ աւուր ան
հեղին յիշեալ :

Օւրհուրեալ դողան արարածք ի
ձայնէ սրովեագոյն փողոյն. յորժամ
հարկանէ հրէ՛ շտապանքն և կողէ ի
դատաստան զանգս որդւոց մարդկան.
յայնմ աւ՛ :

Ա՛յլ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ. հոտ անմահուե՛ ծննդոցս
և անի. յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ տի
եղերս՝ օրհնութիւն ըզքեզ մեծա
ցուցանեմք :

Կո՛ւ լիւծիչ երկանց՝ բարձող անի
ծից՝ ծագումն սրեւն լուսոյն ճըշ
մարտի. որով հերքեաւ խաւարն ա
ռաջին. օրհնութեամբ :

Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս
անհարմարեալ. մայր անարատ էմմա
նուէլի. տաճար բանին հօրն երկնա
ւորի. օրհն՛ :

Այս քո եղեցի՛ մեզ անաւէն բոցա
նիշ փայլմամբն խորով. խորտակեաց
ըզթընամին և երծծ ըզգատակ
նիք. անուանեալ փայտն կէնաց ի
փրկութիւն տիեզերաց :

Ա՛յլ առեալ ցրնճան երկինք և եր
կիրս ակրասանոյ. ընդ յայտնիլ ան
խաչին սեռակնաճե՛ քառաթևին. որ
զաշտարհըս լուսաւորեալց արեգակ
նակերպ ճանաչայթիւնք :

Յընծացաւ երուսաղէմ՝ բերկրեցան
հաւատացեալք. նորահրաշ զարդարե՛
ցան. քանզի տեսին զյայթօղ նըշանն.
արարածք ամենաճոյն ի՛ լուսոյն պայ
ծառացան :

Պատք հօր և : Ա՛յլ յիշեալ և միշտ :
Ա՛յլ երկրորդեմք անք լուսաւորեմք
տանըս թորգոմայ. հաստատեցեր զե
կեղեցին հայաստանեայց. զույս իմաս
տից ի՛ մեզ ծագելով. մարթանգր
սոցա քրիստոս խընայեալ ի՛ մեզ :

Քանելա՛գործ անը՛ծ. որ ցուցեր
զըզանելիս քո անգի մարդկան.
Օրհնեմք ըզքեզ տեր անը՛ծ հարցրն
մերոց :

Ա՛յլ ի՛ ձե՛ռն երանելի վարդապետին
արարե՛ր ողորմութիւն անգի մարդ
կան. օրհնեմք :

Ա՛յլ սովա՛լ լուսաւորեցեր ըզտիե՛
ղերս. ի՛նչ բարեխօսութեամբ պա
հեա ըզմեզ. օրհնեմք :

Ըզտի. Ա՛յլ մենայն գործք այ և ամ ա
րարածք օրհնեցե՛ք. անք և խոնարհ
սրբութիւն գովեցե՛ք. և առաւել բար
ձր արարե՛ք ըզնա յաւիտեանս
հրէշտակ երեւցար ի՛ յերկրի և վարս

ուսէիւր այ հաճոյսկան . յիշեալի՛ր ըզ
մեզ անդամդար՝ երանելի ուր վարդապետ
պէտ . ո՛ր ընդ հըրժեշտակս օրհնեն
զմեզ յաւիտեան :

Սաս զօղ եղեր պատուի՛ր անայ նա հոգ
գւոյն . և ապրեցար ի՛ր յաղբից հրապա
րողին . կատարեցեր զառաքինութիւն . և
փոխեցար ի՛ր հանգիստին յաւիտեանից :
Բրդ եկայք ամենեքեան միաբանս . առ
ցուք յօրինակ ձգուէ՛ր զերանելին .
զի նմանեցողք վարուց նորա . և փո
խեցողք ի՛ր կեանսն յաւիտեանից :

Ըզբեզ օրհնութեան ձեռնացանմէ :
Ո՛ր ըզբանն ալճ յարգանգի՛ կրե
ցեր սրբութիւնս . և անձառա
պէտ ծընար ըզվերածգծն երկ
նեց : Ըզբեզ օրհնութեամբ :

Ո՛ր էից լուսոյն արժանի եղեր բազ
մաւոր ի՛ր քո գիրկս . և օրեգակնն ար
դարութե եղեր արևելք : Ըզբեզ :

Ո՛ր ըզշնորհս անային մօ ի՛ր վե
րուստ ի՛ր չեալ յիշեց : Կորգեցեր
հիւսիսականաց . ի՛ր ձեռնսն ալճ
դամակտին . անդաճնօք սորա ողորմեան
մեզ անսորճաճ :

Ո՛ր զամենայն պարունակող բանի
զգրաւորանն զիմաստ հոգւոյն
շնորհեցեր սրբոց թմրութեանց . յայտ
նեալ սեպեամբ ի՛ր ձեռնսն սր վա՛ր
դամակտին . անդաճնօք սորա ողորմեան :

Ո՛ր զգիտութիւն թմրութեանց . և զհոգե

ւոր զիմաստութիւն . անսորճաճ
անբեցեր յիշեցեալ հայաստանեայց ի՛ր
ձեռնսն սրբոց թմրութեանցն .
անդաճնօք :

Ինձառեւ շնորհօք ըզեալք ի՛ր յիշա
տակի՛ն նա վարդապետին . ինդրեմբ
ի՛ր բէն . ան կեցո զանձինս մե՛ր .
Եւ ըզ ճրգնութիւնս վարդապետին
ընկալցողք ի՛ր սրբութեան մեր հաւատով .
բարեխոսութե պորա . ան կեցո զանձին :

Կատարեալ ընդ անմարմնական բազ
մութեանն . և ի՛ր սրբոց հոգւոյն է
պրակտիկ . ի՛ր ձեռնսն սորին բարեխո
սութեան . ան կեցո զանձին :

Ըզմանեալ մովսեսի ան վարդա
պետ . բերելով ի՛ր ըզգիր ճրնայ
ի՛ր հայաստան անխորհրդ . որմով
լուսաւորեցան ան ձգգ սրբոց
թմրութեանց :

Իննգե նա արժանաւորեցաւ կալ ի՛ր
պիտանն փառաբանողն . և ընկա
լեալ ի՛ր պատգամով կենդանին ան
խորհրդեանն բանակին . որմով
լուսաւորեցան ան ձգգ սրբոց
կեցեալ :

Ո՛ր աղաքեմբ ըզբոյն հեղութիւն
ան կեցեալ վարդապետ . բարեխոսեալ
հայր ի՛ր յերկնս վասն բնութեան
դացն . բանգի բնութեան լուսաւորե
ցան մանկածնօք սր եկեղեցոյն :

Ի՛նչ հանապազեւ ընտրեալ արժանա-
պէս շնորհք հոգւոյն բաշխեցե՛ր
զերբկանին մարմին և զարկւնն ան-
յորում հրեղէն սիւն ի՛ յերկնից
իջեալ՝ բարե՛ն։

Ի՛նչ աղաչեմք ըզքեզ լուսաւորիչ
հոգւոյ մերոց ն՛ ըմանեա՛լ մովսէսի՛
նախամարգարէին մեծի՛ լուսափայլեալ
գիւնօք անձհրաշ տեսեամք՝ բարե՛ն։

Ի՛նչ յրեշտակաց դասքն ի՛ յերկինս
ուրանխանան ի՛ վերն Ի՛նչ ճշգնու-
թեան սրբոցն։

Ի՛նչ յըզնազգեաց սրբոց դասքն
ի՛ յերկրի՛ պըսակեցան՝ երկնային առա-
նւած եղէն փառօքն։

Ի՛նչ անմարմնոց զնուորովիք ըն-
մեծասպէս տօնեն. քանզի երկրաւոր զե-
նաւորաց բազմութիւն ընծայեցան
ի՛ խորս Ի՛նչ սրբովիք երկնից։

Ի՛նչ յընծան դասք ազաքեւոցն
գալըստեամբ հոգւոյն այ՛ զորս մըխի
Թարեաց փոխանակ բանին մարմնացելոյ
եղեալ ընդ նոպա՛ փառքս տայուք
նըմա՛ սրբասաց ձայնիւ։

Ի՛նչ բըղետաց ընդ կենդանի
յերուսաղէմ յորմէ լըցան գետք ան-
յինք՝ և ընթացեալք արբուցին տի-
եզերաց զքառավտակ աղբիւրն եդե-
մայ՝ փառքս տա՛ն։

Ի՛նչ յօղով իմանալեալ յամսրոց
հոգւոյն զուարթացան բոլոր եկեղե-
ցւոյ. պսրարտացան դաշտք արդարութ՛

և գեղեցկացան անպատգ մաքուր
կուսութ՛ փառ՛ն։

Փառքք բեզ անձ փառաւորեալ
յաւիտեան. ո՛ր կենարարդ ես մարմ-
նո՛ց և գոյացուցիչ հոգւոյ մեր նըն-

Չեցելոցն։

Ո՛ր բարձրացար ի՛ խաչին վն աղա-
մոյ նորոգման՝ և իջանելով քո ի՛
զըծո՛ խո՛ աւար առեր ըզգերեանն։

Ի՛նչ գինս անտան քո յիշեա կենա-
գործօղ աշխարհի. և հանդըստեան ար-
ժանաւորեա՛լ. յերկուսողեմն վերջի։

Ի՛նչ նագովել և քան զերկնիւս բարձ-
րագոյն. ո՛ր զանհա՛ սանել ըզտե՛ ըն-
յորովայնի քոմա՛ կրեցեր՝ և ցնծուի
աշխարհի ծնար. վասն որոյ ամենեքեան
ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Ի՛նչ նապայծառ բեկրկրեալ միշտ
կոյս. ո՛ր զանբա՛ւել ըզբանն անձա՛
աբար յըղացար. և ըզմարմնացեալն

անձ ծնանելով ի՛ քէն. վասն որոյ
Ի՛նչ լեռնէ վիճէ առանց ձեռին հասե՛լ
դանիէ՛ և զոչակեաց զանսերմն

ըզծընդհոգ. քո հարսն երկնաւոր. մա՛ր
և յետ ծընընդեան մընալով կոյրվա՛
Ի՛նչ լեռն և զնոր օրհնութի միշտ ի՛

բարձուեն քրգեսցուք. Թագա՛ւորին
քի հաւատացեալ ժողովուրդք։
Ո՛ր եկն ի՛ լուսաւորել զընտրեալ սբ՛

զեկեղեցի՛. և սրբ՛ սակեաց նք խա՛-
չեան. նրմա՛ ըզփառս երգեսցուք։
Ի՛նչ և մեք տօնեսցուք զնաւակա-
տիս

տիս նբ խանին. և զի՛րկո՛ղին մա՛-
 տուսցուք փառք և պատիւ յաւիտեան:
 փառք հօր և : Մ. յԺԳ և միշտ :
 Յանձն առեր զբարարանս վասն նոյ-
 եան տպանին. ի հրեշտակէն ընկա-
 ւար զփայտ փրկուեալսն արհի. ըզ-
 քե՛զ ԺԵԻԻԲ բարեխօս պու հայր
 յերկինս վասն մեր :

Տ Եւրբ Խա Խոր և ի սուրբըս
 հանգուցեալ. բարեբանեա՛ւ
 ի վերին զօրաց և ի սրբոց քոց.
 տե՛ի՛ր ԽժԺ հմրցըն մերոց:
 Օտրժանահաս մահաժամ Ի ցառ
 մանէ քո՛ւմ հրամանի. բարձ ի մէ՛ջ
 բարեխօս սուր և աղօթի՛ւք սրբոյն
 յաղովբայ. տե՛ի՛ր :

Դ Ի քէն հայցեմք զժգնուի աժենամբ
 երրորդուի. ծգնեա՛ւ մեզ ի նե-
 ղուե մե՛ծ քո՛ւմ. բարե՛ :
 Ի Զ տէր ծրհնեցէք : Օ. քա թա-
 գաւորն յիշատակի սորա բարձրարա-
 րէք յաւիտեան :
 Ար Ընտրեաց զերանել ըզհայրա-
 պեան. ի լուսաւորեալ զմանկունս
 նբ եկեղեցւոյ. զգրիստոս Թագա՛ւ :
 Ար բազկատարած հայցմամբ խնդ-
 րելով ի տէ զողորմուի. և աղ-
 բե՛ւք Եր ԺԵԻԻԲ բարեխօս ի հա-
 յասան աշխարհի. զգրիստոս :
 Ար ի հրանիւթիցըն սպասաւ գրելով
 զանհաւրեցոյ ըզԺԺԺԺԺ. հոգի՛ւքն

քա՛ւ Զ բանաւոր հօտի. և բրժի՛ղ
 ախտացելոց անձանց. զքա թա՛ւ :

Ս Եւրբ զԺԺԺԺԺ. օրհնութեա՛մ
 մեծացուցանե՛մք :
 Ի Եւրբ հրեշտակն աւետարանէր
 ըզճնեալ և փրկին ի սրբոյ կուսէն :
 Ի սե՛ւ Եւրբ լեր բերկրեալ. քանզի
 տե՛ի՛ր տերանց է ընդ քեզ :

Լ Իրկըրպագեմք առաջն տե՛ւ զուկան
 նըշխարաց. ճը՛գնա՛ւ Եւրբ քի և պատ-
 ուական վեկային. որ է՛ պարծանք
 աշխարհի և բարեխօս վասն մեր :
 Ի Զ ճը՛գնաւիւր սորա՛ առ քեզ ու-
 նիք բարեխօս. և ա՛ղջեմք սովա-
 հրաշագործեալ յերկր ըզբրժ՛ւ շիւրի
 հիւանդաց. որ է՛ պար՛ :

Յ Ընձուե՛ տոնեսցուք ըզյիշատակս
 սորա. հաւա՛յ տացեալ Ժողովուրդք ի
 փառս ամենազճր արուեսն. որ է՛ պար :

Ի մո՛լք հաւատոյ և պարծանք նբ
 եկեղեցւոյ. և հոգի՛ւք քաջնԺաց
 երկնաւոր հօտապետին. յառաքելական
 տԺԺԺ նրստար երանել նբ հայրապետ
 Մարգարիտ լուսափող և լուսաւո-
 րիչ տե՛ղեցաց. սիւն լուսոյ սր՛բու
 Թեան կանգնեալ ի մէջ հայաստա-
 նայց. յառաքելական :

Հ ողանկէթ բարդանկ և բարեխօս
 առ տէր վասն մեր. բարեբանող բա-
 նին կենաց և պարծանք եկեղեցւոյ.
 յառաքելական :
 Օ. Զ Զայրա

Տ ԻՅ ՈՐ ԷՆ ՈՐ ԵՆ

սբ մանկունքն՝ ի՛ տղա

յակա՛ն հա՛ սակի՛ նախա

վախճա՛ն չարաճարմօք վե՛կայք եղե՛ն քո՛
մարդե՛ղն թեանդ՝. տէ՛ր աստը՛ւած
հա՛՛րցն ը մերո՛ց :

Ղեռաբոյսք ի՛ մօրէ՛ նորաբողբո՛ջ
ի՛ հանակի՛ նահատակեա՛լք ի՛ պատե՛
րանգմի՛. և ընկուլն ը՛զ չարաճարմօ
վս քո համբերելով տէ՛ր արժ :

Ա՛րդ բարեխօս առ քեզ ունիմք զե
րանելի՛ սուրբ նահատական՝ որք վս՛
քո՛ չարաճարմօն ի՛ բե՛թ զհե՛մ նահա՛
տակեա՛լք. վս քո՛ համբերելով տը՛ :

Ղջտը օրհնեցէք : Ժողովուրդք այ՛
յիշատակի՛ սոցա բարձր արարէք ը՛զ
նա՛ յաւիտեան : Աստաղատու՛նկ
նահատակք ի՛ տղայակա՛ն է՛րանց :

սրան՛ ղնող եղեալ ի՛ գի՛րկըս մարցն՛
կատարեցան : Ժողո՛ : Բանաւոր գա
ռիկք ի՛ տանէ՛ն է՛ փրսթայ . ո՛րք
մատուցան սբ պատմարագ ի՛ հե՛րովդ
որպէ՛ս զաբէլ ի՛ կնյենէ . Ժողո՛ :

Աւրախացի՛ շնծածին՝ որ կուսուեց
ես պարծանք՝ և մայր հաստատուե՛
մարդկան օգնական և շնորհ աշխարհի՛.
մարիամ մայր և աղախին փե՛րկելն
մերո՛ց :

Եւրանելիդ ամենեցուն զարժ տանե
լով ը՛զ բընուե՛ անտանն լին՝ զամենե՛
ցուն

Հայրապետ սբ և անբի՛ծ՝ և՛ ընտրեալ
յորովայնէ՛. սբանչեբագ՛ ո՛ծ վե՛կայ և՛
պարծանք ազգի՛ մարդկան՝. առ քս
բարեխօսեա՛ վստն մեր քո տօնողացս :
Հովի՛ւ հոգեւոր բանաւոր հօտի՛.
լուսաւորի՛ց տիեզերաց սիւն լուսոյ
կանգնեալ ի՛ մէջ եկե՛ղեցւոյ՝. առ
բրիստոս բարե՛ :

Հաստատուի՛ հա՛ւատոյ պրտակ ի՛ գլ
լուխ եկե՛ղեցւոյ՝. պայծառ քարոզ
տիեզերաց՝ և պարծանք ազգի՛ մարդ
կան՝. առ բրիստոս բարե՛ :

Ի՛ տաճարի քում սրբուե՛ երկը՛ րպա
գեմք քոց նը՛շխարաց . փառաւորեմք
զօր յիշատակի՛ կատարման քո՛ հան
գըստեան՝. առ քս :

Ա՛ր յանապատէ՛ կոչեցար յառաքելա
կան յաթո՛ս բանիւ սբ յակոբ՝ բարձ
րացուցեր զեղձիւր սիւմի՛ ճը՛շմոր
տուեթէ՛ մասամբ նոյեան տապանին :

Ա՛ր արդարութե՛ և լուսով քո փայլ
ման նոր արեգական՝. պայծառ քան զար
փին վառեալ զօրութե՛ յառնել ի՛
հրաշ պատանւոյն :

Ա՛ր միացար սրբութեամբ ի՛ լոյսն
մաքուր որպէս զանմարին . զարմա
ցուցեր ը՛զ զօրըս վերի՛նս հիացուցեր
զարարածս :

Ա՛րդ աղաչեմք ըզքեզ հայրդ գլ
թա՛ծ և հովիւ բարի . մաւթանօք հայ
ցեա՛ առ տը՛ վտան եկեղեցւո՛յ յովիշ
անշարժ պահել յաւիտեան :

ցուն ամենակալն արժանի՝ եղեր
կրել յորովայնի. որ երևեցաւ ազգի
մարդկան:

Վերովեականն ամոռ ցո՛ւցար նծա-
ծին. ի՛նչ գիրկըս բանալով զա՛րժն
ամենեցուն. որ նըստին ի՛նչ քերով
բէս. առ նա՛ միշտ բարեխօսեալ կե-
ցուցոնել ըզմեզ:

Եւ յսօր տը՛ղայք ստրկեայք կոտո-
րեալք ի՛նչ հերովդի՞սց. եղեն ճըշ-
մարիս վըկայք ծընըդեան քո տէր.
բարեխօսութեանց՝ փրկի՛ց ողո՛րմեալ:
Եւ յսօր կատարի՛ւր բան մարգարէին
որ ա՛մբ. ձայն գո՛ւթեաց ի՛նչ հա-
մայ. լալ՛ւմն ողբումն եւ աշխարհումն.
բարեխօսութեամբ:

Նա՛ղկեցաւ բեթղէհէմ հեղմամբ
արեան նբ տը՛ղայցոյն. բե՛րկըցաւ եւ
հապէլ անուշահոտ պատարագօք՝ բա՛:

Եւ յսօր ընդ դասս հոգեղինաց երկ-
նաւոր զօրացն. վերառեալ տօնեմբ
զվիշտանկրս՝ սըբոց մանկանցն. որք
կոտորեցան ի՛նչ բեթղէհէմ. եւ դասեցան
ի՛նչ դասս վերին զըւարթնոցն:

Սը՛րտմըտեալ հերովդէս ցասմամբ
մեծաւ եւ սպանալեօք. քանզի ձայն
լըւեալ զարարէն ի՛նչ բեթղէհէմ հրե-
աստանի. զարհուրեալ գողացաւ ի՛նչ
րածին Թագաւորէն:

Եւ բարկութեամբ զայրացեալ անաբէր
ի՛նչ բեթղէհէմ. եւ զանօրէն ըզհրա-

մաննն պատուիրէր զօրաց իւրոց. կո-
տորեցի՛ք ասե՛ր անողորմ ըզնորահաս
մանկունսն:

Եւ փութացեալ զնուորացն յարձա-
կեցան ի՛նչ բեթղէհէմ. եւ շուրջ պա-
տեալ անողորմ կոտորեցին յերկե-
մենից եւ ի՛նչ խոնարհ. խառնելով ըզ
կաթըն ստեանցն ընդ արեան ման-
կանցն:

Խայտայի՛ն նբ մանկունքն որպէս զգա-
ռինս ի՛նչ մեջ հօտից. զի՛ զվարդագո՛յն
արիւնս իւրեանց փոխադրեցին փըրկ-
չին արեանն. վերձեմեալ ընդ զըւար-
թունսն պրտակեցան ի՛նչ քրիստոսէ:
Ի՛սկ որդին միածին. անժամանակն
արձ. ըզ վըճի՛ւր չարաչար մահու ա-
ծեալ ի՛նչ վը հերովդէի. եւ զանձինս
նբ մանկանցն երթադրեաց ի՛նչ
գոգն անբարահամու:

Եւ րանելի՞ս նբ մանկունքն որպէս
բա՛ջ նահատակք ետուն զանձինս իւ-
րեանց ի՛նչ մահու. փոխանա՞կ որդւո՞յն
անտուճոյ:

Եւ դիտկո՞ւմն նբ մանկանցն
որպէս ըզ ծաղիկ նըռնենեաց հա-
րեալ ի՛նչ կարկտէ՞ս. եւ անկեալ ի՛նչ
սուրբ բեթղէհէմ:

Եւ հոգի՞ք նբ մանկանցն որպէս զե-
րամս անաւեաց Թառացեալք ի՛նչ յեր-
կի՞սն. եւ դասեալ ընդ զըւար-
թունս երկնից:

ՏԳ

Եւ յօր ընդ ծերոց և ընդ տղայոց
օրհնաբանութեան վերերգեալսն
նորոյ արքայիդ եկեալ յերուսաղէմ
նվանը՝:

Եւ յօր աղբիւր գիտութեան՝ բըղ-
խեալ ի սբ վերնատունն. յորմէ՛ լը-
ցան տիեզերք գնացիւք գետոցն ո՛ւ
ռոգմա՛մբ:

Եւ յօր իջեալ ի յերկիր՝ հօր աւետիքն
ի բարձանց՝. տալ աւետիս ագամայ
դառնալ յեդեմ վերըստին:

Եւ յօր խնդայ նոր սիոն՝ որդւովք
իւրովք զոր ծննաւ. օծմամբ հո-
գւոյն նորոգեալ յորդիւս լուսոյ և՛
տուրնջեան:

Եւ յօր ի՛ ձայն գոհութեան զո՛ւ
զին ընդ հօր և որդւոյ. հոգիք ա՛-
մենայն օրհնեցէք զերեքսրբեանն եր-
գելով:

Եւ յօր ցընծամբ երկրաւորքս՝ ընդ
գալստեան երկնայնոյն. և պարելով
ընդ հրէշտակս երգեմք ըզփառս ի՛
բարձունս:

Սարսափելի որոտմամբ և ահագին
զօրութե՛ք. գալոց է փրկիչն յա՛շ-
խարհս յարուցանել ըզմեռեալն:
Ի՛ հեղ և մեծ բարբառով՝ հրէշտակս
պետըն գոչե՛. արիք ասէ մի՛ նընջէք
ա՛հա՛ հհա՛ս ձեր փրկիչն:

Ի՛ տմամբ սրտիւք յարուցեալ և ըն-
թանան առաջի՛. և տե՛սանեն ըզփրը-

կիչն՝. եկեալ փառօք ի յաշխարհս:
Վա՛ղանի՛ գործոցըն ծածուկք յայտ-
նին ի՛ մեծ հրապարանն. և դ՛ղալով
ընթանան ի՛ յանվախձան ի՛ տանջանս:

Ի՛ յօթեանս հօրն իւրոյ կոչե՛ ըզ
դասս արդարոցն՝. և յանպատում ի՛
բարիս՝ զոր խոստացեալ է նոցա՛:
Սրբոյ անմահ փեսային եղբւր դու մայր
մանրեամբ. բարեխօսեա վասըն մեր՝ ի՛
յայնմ առուր ահեղէն:

Եւ յօր ցընծան երկնայնիքն և պար
առեալ ի՛ բարձունս՝. երգեն զեր-
գը՛ս հոգեւորս յա՛ւճուր ծնընդեան
սըրբութեան:

Եւ յօր վերինն սիոն՝ գոչե՛ զերգը՛ս
սրովբէիցն՝. զերեքսրբեանն ասելով՝
յա՛ւճուր ծնըն՝:

Եւ յօր աստեղք և լուսին՝ ընդ ա՛-
րևու հրըճուելով. գո՛վեն ըզընսն ի՛
հօրէ յա՛ւճուր ծնընդեան լուսոյ մօրն:

Եւ յօր ծերքն օրինականք՝ մանկամբք
նորոյ սիոնի. երիտասարդք և կո՛ւ-
սանք խընդան ծնընդեմբ տիրուհոյն:

Եւ յօր գունդք առաքելոցն և պարք
նախատեսանցն. յա՛ւճուր ծնընդեան մօր
բանին՝ երգեն ըզփառս ի՛ բարձունս:

Ի՛ նպատումն կառք անբընեւելի
խորհըրդոյն ընդ՛ւնարան ով սո՛ւրբ
քա՛նաթե՛. ի՛ սաւանաթե՛կց յա-
րաթուրոց սրովբէից անտեսաբար ա՛-
հիւ պատուեալի՛. քե՛զ երկրորդա-
գեմըք յօգնութիւն մեզ ժա՛մա-
նեա

նեա՛ յե՛ւ լե՛ւ և՛ ի՛ն՝ մնա՛ւ :

Լ՛իյաղթե՛լի՛ նը՛շան անարարտե՛լի՛ զօ՛րութե՛ն ընդ՛ն՝ անարան՛ն ո՛վ սո՛՞ւրբ քան՛աթե՛ւ ի՛ն՝ յանարկութի՛ ապրստամբիցն երևեցա՛ւ ոյք ի՛նքէն ահիսարտե՛ւ զողան և անդընդամս՛ յգկորը՛ նի՛ ի՛ն՝ քե՛զ երկըր՛ :

Հանաջագոյն տե՛սեա՛լ ըզքե՛զ մարգարէն զաբէն զաքա՛րի ա՛ն . աշտանակ ոսկի՛ եօթնաջահեան լուսով պոյծ առնցեալ յերկրե՛ն ու՛լ ս՛՞րբ քան՛աթե՛ւ . ե՛րբ ի՛ն՝ վը՛քս սարածեալ աննիւթ գոյին՝ գոյացեալ ի՛ն՝ մե՛ր բը՛ննութիւն՝ և՛ աղբերահոս կողիւ՛ մաքրեաց զաղտեղութիւն՛ զգի՛ մարդկան ի՛ն՝ քե՛զ :

Վառք հօր և : Լ՛սյծմ՛ և միշտ :

Լ՛րեքսրբեան ճայնիւ փառաբանողք սք՛ երրորդութե՛ն գունդք սե՛րովեից՛ . բարեխօս լերո՛ւք ընդ մեղաւորացս :

Լ՛նըսկիզբն հայր առաջին լոյս անճանե՛լի . որ ի՛ն՝ լ՛ուսոյ լ՛ոյս նե՛րգործեալ զեմանալեաց գոյական . ը՛զքե՛զ օրհնե՛լք մ՛լ՛ծ՛ հարցըն մերոց :

Լ՛անկից ըզ հօր՛ ի՛ն՝ լուսոյ լոյս ծագումն սրդի՛ . որ աբարե՛ր ի՛ն՝ պաշտօն փառաց քոց զհրեղինացըն զօրս՛ ը՛զքե՛զ ի՛ն՝ հօրե՛ բըղխո՛ւմն փառակից որդւոյ հոգիդ անեղ՛ . որ լուսեղծե՛ր ի՛ն՝ յոգիս կատարեալ զհոգեղինացըն գարս՛ . ը՛զքե՛զ :

Լ՛իւտը՛ օրհնեցե՛ւք բարձր արարե՛լք ի՛ն՝ քե՛զ ըզնա՛ յաւիտեան :

Լ՛իւնայի՛ն զըւարթունք հրեշտակք և հրեշտակապետք՛ . վերին պե՛տուի՛ն՝ վք բարձր արարե՛լք ի՛ն՝ քե՛զ ը՛զհայրն երկնաւոր :

Լ՛նմարմնոց բազմութիւնք իշխանութիւնք զօրութի՛ք . անմահ անբութիւնք բարձր արարե՛լք ի՛ն՝ քե՛զ զբրե՛տոս թագաւորն :

Վ՛եցթեւեան սե՛րովէք քանակե՛ր պեան քերովէք՛ . աթոռք անեղի՛մն բարձր արարե՛լք ի՛ն՝ քե՛զ զհոգին ճը՛մարիտ :

Օ՛մ ծածի՛նն և զմի՛շտ կոյսն՛ անդադար օրհնեսցուք՛ . քանզի՛ ծագեանց մեզ լոյս ե՛րեսաց՛ . և՛ փրկի՛ն՝ անճանց մերոց :

Խընդա՛ և ուրախ լեր անհարանացեալ մայր . քանզի՛ որ ի՛նքէն ծընաւ ըմբե՛լք մը՛ ի՛ն՝ փրկութի՛ն՝ անճանց մերոց . Վանճ անասական գլուխ՛րէ՛ք մծա՛ծին՛ . բարեխօսեալք ի՛ն՝ քե՛զ մերոյ՛ կե՛ցուցանե՛լ զանճինւս մեր :

Ո՛ր ի՛ն՝ հրեղէն զօրաց երկնից փառաբանի՛ս աւտը՛ւած . սրո՛վ զերկնայի՛ն անասական ածային ը՛զ շնորհս հեղե՛ր յորդիս աղանայ՛ . աղաչանք սոցա՛ն իցորմեա՛ մեզ աւտը՛ւած :

Լ՛րեւելի՛վ հոգեղենացս անհիւթա կանքն ի՛ն՝ ձե՛ւ մարմնոց՛ . որք և՛ ծանո՛ցին

ցին մարգարէիցն ըզ խորհուրդ քո
 գալիստեանդ՝ բազմապատիկ տեւ
 լեամբք օրինակելով. աղաչանօք :
 Լնձառելի տնօրէնութիւնդ քո աւետա
 բերք առաքելցան գաբրիէլ և մի
 քայէլ. անմարմնական դասուքն իւր
 եանց յերկրի սպասաւորելով. աղաչ
 անմահ արքայիէն անսրտեւտ ա
 թոռք. բազմալեւա՛յ քերորէնք՝ սրբա
 սանց ձայնիւ սրովէք. առաջին յեր
 կիէնս քահանայապետք. բարեխօս
 լերովք առ տէր վստն եկեղեցւոյ
 Բարձրելոյն փառափնց բարձօղ տե
 րութիք. անյաղթելի՛ զօրութիք
 վեհագոյն իշխանութիք. երկրորդին
 դասուք քահանայապետք. բարե՛ն
 Կերազոյն եկիէն պետութիք վե
 ղին. հրեշտակապետք երկնաւորք
 հրեշտակաց զինուորութիք. երրորդի
 յերկրի նս քահանայապետք. ձեզ
 համաձայնեալ երգելէք ըզ փառս
 ի բարձունս :

մկ
 ստ
 Երկնաւոր Տօն ընտրեալ. զոր
 հովիւ ըն քաջ թողեալ յերկրիսն .
 և եկեալ ի խնդիւ մեզ մոլորե
 լոցս. որով լըցեալ զթիւ հարիւ
 լոցդ. սրաբ ուրախութիւն ի յեր
 կիսն երկնաւորացդ. աղաչեմք ըզ
 ձեզ՝ բարեխօս լերուք առ տէր վստն
 քաւութի մեղսց մեղսոց
 Տեւանօրէք անտեսին. խորհրդա՛յ

ծուք խորոցն անտեւծոյ՝ որք ի
 ջեալ ընդ միածնին սպասաւորել
 տնօրէնութեն. ի՛նչն ընդեանն աւե
 տաւորք հովուացն. և կանանցն իւ
 ղաբերից կենաց քարոզք ըզ կեն
 գանոցն. աղաչեմք ըզ ձեզ :

Պահապա՛նք անշահին. բանակը
 տն շուրջ զերկիւղածովք. բարե
 կամք ազգի մարդկան. միջնորդք մա
 հաւ և յորութե. միջայիւ և գաբրի
 էլ մեծք. որք կայք միշտ առաջի ա
 մենասուրբ երրորդութեն. աղաչեմք :

Եւ յսօր ուրախացեալ սբ եկեղեցի
 քի. տօնէ խնդովք զտօն վերին
 երո՛ւսանդեմք. սըրբասաց ձայնիւ
 փառաւորելով ըզ քո :

Եւ յսօր համաձայնեալ որդեք սիովն
 երկրայնոյ. տօնիւ զուարճանան որ
 դո՛ց անդրանկաց վերին սիովն
 սըրբասաց ձայն :

Եւ յսօր դասք անմարմնոցն երգս ա
 ռեալ պարեմն ընդ մարդկան. զեր
 դս հոգեւորս յանմահ փեօայիսն
 յառագաստ. սըրբասաց ձայնիւ փա :

Կանն Սրբոյ Հայրապետոյն :

(Օրհնութիւն (ըբ) :

ՅԱՅՐԱՊԵՏԱՅԻՆ ԺՈՂՈՒԵԱԼԷ Ի

ՄԻԱՍԻՆ : ԵՂԻՆ ՀԱՍ

ՄԱՍՈՒԹԷ՛ Ը՛Ղ ՀԻՄՈՒՆՐԱ ՀԱՎԱՅՈՅ՝ Ի՛

ՎԵ՛ ՀԻՄԱՆ ԱՐԱՔԵԼ՛Ե Լ ՄԱՐԳԱՐԵԼ՛Ե :

Լ՛ՅՍՈՐ Ը՛Ղ ԲԱՆՆ Ի՛ ՍԿԻՂԵԱՆԷ ՔԱՐՈՂԷ

ԳԻՆ ՆԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒՆ : ԵՄՈՒՉ ՔԱՆ

ՂԱՎՒԹԵԱՆԱ Ի՛ ՀՅՐԷ ԺԸՆՈՒՆԴ ԱՆ

ՃԱՈ : ԱՐԱՐԻ՛Ղ ԴՈՂՄԼ ԵՄՒԹԵԱՆԵ ԸՆԴ

ՀՅՐ ԵԱԿԻ՛Ղ ՀՈՂԵՅՆ :

Լ՛ՅՍՈՐ ԳՆՈՂԻՆ ՃՂՄԱՐՈՒԹԷ՛ ԳԱՄ

ՆԵԳԻՆ ՆԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒՆ : ԺԱՂՈՒՄԻ ԱՊ

Ի՛ ՀՅՐԷ ԵՄՈՒՉ ԲԵՂԵԱՆ ԱՆՀԱՄԱՅ

ԲԱՐ : Ը՛ՆԴ ՆՐԱՆՆ ԵՄՒԹ ՄԵՐՈՂՆԵ

ՆԱՄՈՐ ՓԱՐԱԿԻ՛Ղ ՈՐԴԵՅ՝ :

ԵՂՈՂԵԱՆ ՆԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒՆ ՀՐԱՄ

ԻՐՄԱՐ ՀՈՂԵՅՆ ՍՐԲՈՅ՝ ՎԵՐՐԱՄԻՆ

ՀԱՍՏԱՄԵՅԻՆ ՂԱՌԱՔԵ՛ԼԿԱՆ ՔԱՐՈ՛

ՂՈՒԹԻՆ : Ի՛ ՎԵՐԱՅ ՎԻՄԻ՛ ՀԱՄԱՅՈՅ

ՀԻՄԱՆ ՍՈՐԷ ԵԿԵ՛ՂԵԵՈՅ՝ :

ՈՐԷ ՂԵՆՈՒ ՀՈՂԵՅՆ ՍՐԲՈՅ ԱՐԻԱԲԱՐ

ՍԱՄԵ՛ՐԱԳՆԵԱՂԷ : ՎԱՆԵԳԻՆ ՂԸՆԳ ԴԻ

ՄԱՄՐԱՅ ՄՈ՛ՐԹԻ ՀԵՐՃՈՒՄԺՈՂԱԳՆ՝ :

ՈՐԱԿՆ ՀՈՒՄՒՐԷ ՔԱՄՉ ՀԵՐԵ՛ԳԻՆ ԸՂ

ԳԱՅԼԱՆ Ի՛ ՀՅՐԷ ԳԱՐԱՆԵ :

Լ՛ՅՍՈՐ ԱՅՆԷ՛ ԵԿԵ՛ՂԵՅԻ՛ ՈՒՐԱԽՈՒ

ԹԵ՛ԱՐ Ը՛Ղ ԵՄՈՒՄԱՆՆ ՍՐՒՐԵՅՆ ԳՐԵ՛

ԳՐԻՆ : ՈՐՈՒՄ ԼՈՒՍԱՆՈՐԵԱՆ ԱՅԵՃԱՌԱ

ԶԱՒ ՎԱՅԵՂՆԱԿԵ՛Ս : Ի՛ ՀԱՆԴԵ՛ՐՃՐՍ ԵՄՈՒ

ԿԵՀՈՒՐՍ ՂԱՐԴԱՐԵԱՆ ԼԵՂՒՄԱՆԿԵԱՆ :

ՃՐՏՆԵԳԷՔ ՄԱՆԿՈՒՒՆԷ ՂՔՐԵ՛ՍՈՐԱ

ԹԱՂԱՆՈՐՆ :

Լ՛ՅՍՈՐ ԵՐՆԺԱՆՆ ՆՈՐԱԺՆԵԱՆ ՈՐԱԿԷ՛Ք

ԼՈՒՄՅ ԵՄՈՒՄԱՆԿԱՒ ՆԲ Ը՛ՂՈՒՄՈՒՐ

ՃԻՆ : ՈՐՈՒՄ ՀՐԱԻՐԵԳԱՆ Ի՛ ՀԱՐԱՄ

ՆԻՄԱՆ ՄԱՆԱԿԱՆ : ՄԵՐԱՆԵ՛Լ ԸՆԴ ՎԵ

ՍԱՅԻՆ ԵՐԿՆԱՆՈՐԻ Ի՛ ԵՄՈՒՄԱՆՍՈՐՆ

Ը՛ՂԱՆԴԵ՛Ն : ՃՐՏՆԵԳԷՔ :

Լ՛ՅՍՈՐ ՔԱՀԱՆԱՄ՝ ԵՔ ՀՈՂԵ՛Ր ԱՐԱՌԱ

ՐԱԿԻՆ ԸՍԱՍԱՆՈՐԷ ՎԵՐԱՍԱՌՈՒՆ

Ը՛Ղ ԲԱՀԱՆԱՅՄԱԿԷ՛ՍՈՐՆ ՆԲ : ՈՐՈՒՄ ԵՐԿ

ՆԱՅՈՅ ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԵԱՆՆԵ՛ՐՆ ՀԱՂԵ՛Ր

ԴԵԱՂԷ : ԵՄՐ ՎԵՐԱՓՈԽԵԱՆՆ ԱՅՍՈՐ ՄԵ

ՍԱՆԷ՛ Ի՛ ՍՐԲԲՈՒԹԻ ՍՐԲԲՈՅ ՎԻՂՈՒ ԲԱ

ՐԵԽՍՈՒՆՆ ԱՌ ՄԵ՛ԻՐ ՎԵ՛Ր ՄԵՐ : ՃՐՏ՝ :

Լ՛ՅՍՈՐ ԳՈՒԱՐՃԱԳԵԱՆՆ ԱՅՆԵ՛Ն ԵՐԿՆԱ

ՄԵ՛ԻՆ ԸՆԴ ՄԱՐԴԿԱՆ : ԱՐԱՐԱԿԵ՛Ղ

ԵՂԵԱՆ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆՆ ՄԵՐՈՅ՝ ՔԱՆԴԻ ԵՄՈՒ

ՆԵԳԱՒ ՄԵՂ ՀՈՂԵ՛Ր ԳԱՆՃՐՆ Ը՛ՂՈՒՄՅ

ՍՐԵԼԵԱՆՆ ԱՐԵՂԱԿԱՆՆՆ ՃԱՐԱՄԱՅԻՄ

ՍՈՒՐԲԸՆՆ ՆԵՐՍԷՍ : ԲԱՐԵԽՈՒՄՈՒԹԷ՛ ՍՈ

ՐԱ ՄԵ՛Ր ՎԵ՛Ր ԱՐԱՐԵԱՆՆ ՂԵՄԱՂԱՂՈՒ

ԹԻՆ ՀԱՅՄԱՍՏԱՆԵԱՆՆՆ ԵՄՈՒՄԱՆՆ :

Լ՛ՅՍՈՐ ՎԵՐՐԱՄԻՆ ՆՈՐՈՒՔԵԳԱՒ ՔԱՀԱ

ՆԱՅԱԿԱՆՆՆ ԳԱՄԱՂԱՆՆ : ԴԵՂԵԳԿԱՄԱ՛Ն

ԺԱՂԵԱՆՆ ԱՅԵՃԱՌՈՒՐԷ : ՔԱՆԴԻ ՇՈՐ

ՀԵԳԱ ՀՈՒՆԸՆ ՔԱՄՉ ԲԱՆԱՆՈՐՆ ՀՅՐԻ :

ԵՄՈՒՄԱՆՆ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՆ ԲՈՂԸՂ ԲՈՒ

սեալ սո՛ւրբըն ներսէս. բարեխօսութեամբ տրա տմա՛ր ի հաստատեալ զեշխանութի՛ն հայրապետական՛ն անժո՛ռոյ: Եւ յօր մեծապէ՛ս փառօք ցընծայ թագաւորական՛ն գաւազանն. ընդ հաշտութեան սիրոյ սո՛ւրբ հայրապետին. քանզի եհնա ՚ի յօգնութի օրինադրօղըն թագաւորաց. մարտակից զինուորական գասաւն սո՛ւրբըն ներսէս. բարեխօսութեամբ տրա տե՛մա՛ր բարձրացո՞ զիշխանութիւն թագաւորական՛ն անժո՛ռոյ:

Հայրապետ սբ և տեբի՛ծ և՛ ընտելալ յորով յնէ. սքանչելազո՛րծ զըկոյն և պարծանք ազգի մարդկան. առ քն բարեխօսեալ վասն մեր քո տօնադայտ հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի. լուսաւորիչ տիեզերաց օրն լուսոյ կանգնեալ ՚ի մեջ եկեղեցւոյ. առ քրիստոս բարե՛ն:

Հաստատութի՛ն հաւատոյ պըտակ ՚ի գըլուխ եկեղեցւոյ. պայծառ քարոզ տիեզերաց և պարծանք ազգի մարդկան. առ քրիստոս բա՛ն:

՚ի տաճարի քում սրբօ՛ւն երկրպոս գեմք քոց նըշխարաց. փառաւորեմք զօր յեշտակի՛ կաթարման քո հանգըտուն. առ քն:

( ) անմարմնոյն ըզմաքրութիւն մարմնակա՛ն կրիւք տարեալ ՚ի յանձինս իւրեանց քաջ և յաղթօղ երանեալ սբ հայրապետքն. սո՛ցա բարեխօսութեամբ ո՞ղբ լսեա մեզ անժո՛ռ:

Եւ ընթրհազարդ և պայծառ առաքի նո՛ւթեամբ. հե՛լքե՛ցին զիշխանն անօրէն իւրեան գործակցօք ճգնօղ հայրապետքն. սո՛ցա:

Հրեշտակք երկնից փափագին հանդիսի կատարման սոցա. ո՞րք ՚ի մահճէն իւրեանց կենդանացան. ելին ՚ի կամարն երկնից. խնոնեցան ՚ի գունդս զըւարթնոցն. սո՛ցա բարե՛ն:

Ո՛ր ՚ի թեւս թեթևս աննիւթ սանձնեալ և՛ հրացա՞յտըդ սե՛րովէից. վերանստել տեսչութեամբ խնամես զարարածս. հոգի՛ն սո՛ւրբ օրհնեալ ես յարարածոց քոց:

Ո՛ր սքանչելապայծառ հրաշալի՛ ճայնիւ ընդ հօր և ընդ որդւո՞յ միշտ փառաբանիս. և քաղցրութեամբ համես յարարածըս. հոգիդ:

Եւ յօր անձային տեսչութիւն ՚ի վերնա տունն հընչեալ հոգմաճայն հընչմամբ. և զառաքելուն արբուցեալ բաշխեցա՛ր յարարածս. հոգի՛դ:

Եւ արչագո՛րծ մատը՛ւած. զարարածըս քո մի անաէս աննեք. այլ գըթա ՚ի նընջեցեալսն մե՛ր. և հանգո՛ւն ընդ սո՛ւրբըն քո ՚ի խորան քում սի՛ր ընդաց:

Եւ արչակի՛նց հօր ո՞րդի. ՚ի մուսն գամ քո գա՛լը տեանն. անդատապարտ պահեա ըզնընթէ՛ն:

Կենդանարա՛ր սո՛ւրբ հոգի. յորժամ

նորոգեն զերեւոյս երկրի. նորապե-
 տուր զարդարեն ըզնրն ջեպեալսն:
 Աւեր զանտուածածինն օրհնու-
 թեալմբ մեծացոյցանեմբ:
 Աւետար հրեշտակն անկտարանէր՝
 ըզնեալ լի փրկիչն ի սրբոյ կուսէն:
 Ասէ ուրախ լեր բերկրեալը. քանզի
 տէր՝ անբանց է ընդ քեզ:
 Այսօր ուրախացեալ ցրծան էր
 կրնի՛ց բազմո՛ւ լիքն. ի նաւակատիս
 սբ էկե՞ղեցւոյ. քանզի շնորհեցաւ
 մեզ քահանայանալս յաւիտենից. ի
 լուսաւորել զկաթով լիկէ՛ սբ զէկէ՛-
 ղեցի. փառս ուրբ գալ լստեանքս տէր:
 Այսօր սիւն լուսոյ հովանի՛ եղև ը-
 մե՛զ ի բարձանց. քանզի Թագա-
 ւորն երկնաւոր եկաւորի ի սբ էկե՞-
 ղեցի. և զօ՛ւմբ հրեշտակաց ծաւա-
 լեալ լստենին ընդ մարդկան. փառս:
 Այսօր քահանայանալս ճշմարիտ
 անձային օրինո՛ւքն պատուեալ
 կանգնէ ըզբառանկիւն սեղանն խա-
 լին. արժանապէս պատարագեալ բաշ-
 խէ զմարմնն և զարկւն ըն տն մար-
 րապէս մերձեցարուք փրկեալքն տէր
 փոխ զով վարդ. և հայցեցէ ի քան-
 ղի շնորհեցէ՛ ըզսա մե՛զ ընդ եր-
 կայն անուրա:
 Փառք հօր և Այսօր և Ռշտ:
 Այլ զհաւատըս ճշմարիտս սբ եր-
 րորդուէն. ընդ հանուր բարոյքցին
 յեկէ ղեցին ուղղափառաց հաւատալ

ի հայր և յորդի և յառնանք հոգի:
 Ար էի՛ր յառաջ քան զյառիտեանս
 անբակիղքն որդի. ի յերկնից կա-
 մաւ հօր իջեր ի փրկուի աշխարհի.
 Օրհնեալ ես տէր անձ հարցն մերց:
 Այլ զանձառելի ծածկել խորհուրդ
 անարձգիւր անութեանդ. հարսին
 եկեղեցւոյ ցուցեր ի ձեռն սուրբ
 հայրանպետացն. օրհնեալ:
 Այլ իմաստի անձային ծագմամբ ի
 շնորհաց հոգւոյդ լցեալք. լիցին ըզ
 տիեզերս հաւատով երրորդուէդ. օ:
 Այլ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
 ըզնա յառիտեանս:
 Այլ կայք ըւսանողեալ ժողովուրդք
 հեթանոսաց. ի ձեռն լուսափայլ
 բրդաման յորդառանս վրտակաց. բանի
 երանելի հայրանպետացն. օրհնեցէք և
 բարձր արարէք ըզհայրն երկնաւոր:
 Արք զանհասանելի անորհնութիւն
 ներգործեալ բանին յաշխարհ. ծա-
 նուցին տիեզերաց անհաս գոլով արա-
 լածոց. օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զքն Թագաւորն:
 Արք հրաշալի զօրութիւն հոգւոյն սրբ-
 բոյ ըզխաւանս անպիտութեան յաշ-
 խարհէ փորատեցին. և ուղի զհաւա-
 տոյ հիմամբ հաստատեցին զեկէ ղեցի.
 քահանայք և պաշտօնեայք օրհնեցէք
 և բարձր արարէք սուրբ զհոգին
 ճշմարտութեան:
 Այսօր անձային երկնային զանն անձա-
 լին

5

4

5

յի՛ն ճանխ՛ւն անետարանէ՛ր հրեշ-
տակն՝ . ուրախ լեր բերկրեալ
տէ՛ր ընդ բե՛շ :

Ի՛. բերո՛վբէս բազմեալ ընդ հօր՝ ա-
նապականաբար բնակի՛լ հաճեցա՛ւ Ի՛
քու՛մ յո՛րովայնի . ուրախ լեր :

Ո՛ր բոցեղէն սր՛վբէիւք շրջափակել
պահւո՛ր : անսօր Ի՛ մէջ մարդկան Ի՛
գերկըս հողեղինի՛ յայտնեալ . ու՛ :

Լ՛ստուածայնն ճառագայթ . որ Ի՛ հօ-
րէ մեզ ծագեցա՛ր . և լուսովեդ քո
լեցե՛ր ը՛գ տիեզերս՝ Ի՛ ձեռնն ուր հոյ-
րապետացն . անթիւք սոցա՛ քրի՛ստոնս
նորումս մե՛զ :

Ո՛րք անբաժանե՛լ ըզմիւրի երրորդ
դուե՛դ : Ընդ հանո՛ւր քարոզեցին
նորդախոռ . դաւանութ՛ . անո՛ :

Եւ՛ զանճառելի տնօրէնութեղ քո
խորհո՛ւրդ : Դուսուցին ազգի՛ մարդկան
գե՛րագոյն քան ը՛գ բնութիւնս . անո՛ :

Անդիսացեա՛լք ընդ երկնայնոցն
անսօր տօնե՛լք ըզխշատակ ուր ճա՛րս
պետացն . որք զանժայինն առատապէս
առնկալ լեալ շնորհաց բանշնո՛ւմն . ընդ
հանո՛ւր ծաւալեցին յեկեղեցի՛ս ան-
դա՛րոց . օրհնեցէք ը՛գ տէ՛ր ընդ
անմարմնօցն դա՛ստ :

Ո՛րք բանի՛ւ զանճառելի տնօրէ-
նութի՛ բանին հօր քանո՞ղեցին . և
լուսով իմանալեալ զարդարեցին ը՛գ
տիեզերս . Ի՛ շնորհըս պանծալիս

Երկնաճի՛ր պարգեւացն . օրհնե՛ :

Ո՛րք զանճառո՛ւր գեո՛ւր բըղնեցե-
լ՛ն Ի՛ հօրէ հոգւոյն սըրբոյ դա՛ւա՞
նեցին . և նոյնազոյ բնութե՛ հօր և ո՛ր
դուոյ հա՛ւասարեալ . անորի՛շ բաժան-
մամբ համագոր՛յ մի՛նութեամբ . օրհնե՛ :

Լ՛սո՛ր անպատճա՛ւ գերազարդեալ
փառօք պայծառացա՛ւ սուրբ եկե՛ղե-
ցի . բարձրաճայն հընչմամբ անետա-
րանչայլն սի՛ոփին . յառագաստ հրա-
ւերելով զմանկունս երկնաւո՛ր
փե՛սային . օրհնե՛ :

Լ՛սո՛ր երկնայնոցն ընդ մեզ՝ տօնա-
խմբելով զխշատակ ուր վարդապե՛-
տան՝ ցն . որք լուսաւորեցին զհա՛ւա-
տոյ մանկո՛ւնս . և ընդ հրեշտա-
կացն դասս վերակարգեցան :

Լ՛սո՛ր առաքելոց և մարգարէ՛իցն
դասք տօնակից գորով դուստե՛ր վերին
սիրոյն ծ . Ի՛ յիշատակի ուր վա՛ր-
դապետան՝ ցն . որք զեմաստի՛ց նոցին
զխորոց յայտնեցին զխորհո՛ւրդ :

Լ՛սո՛ր քահանայք և պա՛շտօնեայք ուր
եկեղեցւոյ . վերապատուեն զխշատակ
ուր վարդապետան ծցն . որով զարդա-
րեցան երկնայնն շնորհօ՛ւքն . երգեն
ընդ նոսին զփառս յաւիտեան :

Ո՛վ հրաշալի նախահա՛րք միշտ
յաղթօղբ Ի՛ մարտի . ո՛րք գո՛ւմա-
րեցայք Ի՛ նիկիոյ գո՛ւմար . դա՛ւա՞
նք երջանիկ դիտո՛ւլ ջըղէ ե՛զա՞
բանից

բանից՝ որք մաքրեցիք զորումս ապա
 կանի՞մք. սահմանեցիք տառս կանո
 նականս համադամայն ազանց :
 Տե՛սի ես յայնմ ատենի՞մ բան ծա
 դեալ ՚ի հօրե՛. դաւանի՛ ծընուդ ի
 ոչ արա՞րած . մի՞շտ համագոյա
 կե՞ց ընդ հօր և հոգւոյն . և լուսա
 զարդ բանիւք հերքեալ զհերձու
 ծս՝ . նը՛զովեցին զարիւ՞ս և զա
 ղանդն իւր պի՛ղծ :

Եւրմատ անիծից կրկին ընծիւղեալ
 մակեդոն հայհոյել . գայլ ապականիչ
 յարձա՞կեալ . խո՞ւժ զխողէր զն
 տի՛րսն ՚ի հօտ գառանց՝ . և գահա
 վեժ ցընդմամբ խորգաւանեալ ՚ի
 վե՞րսն . նը՛զովեցին զմակեդոն
 զհայհոյել լեզուն :

Եւս ՚ի յեզանալ հանդիսե՞ն հեր
 բեցին զչար հերձուածսն . և դաւա
 նեցին սուրբ զհոգին՝ եւ՞րջ լոյ՛ի
 հօրե՞ն էակից որդւոյ . և կե՞նդա
 նարա՞ր ազանց բոլմբեցս՞ ծնոյ՛ն .
 նը՛զովեցին զմակեդոն զհայհոյել
 լեզուն :

Բանն թանճարանայ ՚ի մարմնի՞մ մար
 մնանայ անմարմինն . միացեալ բնու
 թեամբ ՚ի յե՞րկուց՝ . ա՞րժ խոտ
 կրեալ ՚ի վերմոյ՛ն քանաթիւ խաղին .
 և վերառեալ ՚ի թողմանէ անապա
 կա՞նն . նը՛զովեցին ըզնե՛ստո՞ր և
 զաղանդ իւր պի՛ղծ :

Տե՛սի ես յայնմ ատենի՞մ յոգնա
 խումբ ժողովն . երկաթնակն էկէ՛զ
 զերկս աշխատո՞ղաց՝ . զա՞ն աքե՛լոց
 սրբո՞ց և զմարգարէից՝ . ջըբեցան դա
 շինքն ո՞ր արեամբն քնի եղա՞մն .
 և բարձան տառք կանոնակրսք հա
 մայնգամայն ազանց :

Եւտանօր տնտանել յո՛ւգ հասեալ
 նբ ուխտին հաւատոյ . հո՛ւր եռանդն
 տնէ՛ջ տեղեալ ՚ի յե՞րկեր՝ . հե՞ր
 դեհեալ փրո՞յց զհաւատոյ շինաւածս .
 և խրամատեաց զառաքելական կա
 նո՞ւնն . որք միանգամ ուրա
 ցան ը՛զտե՞րն ՚ի քաղկեդոնի՛ն :
 Գեղեցիկ շնուաւիղ յարմատոց նբ
 հարցն վերաբուսեալ ծաղիկ հաւա՞ն
 տոյ . մե՞ծ վեհայն քի սո՞ւրբն
 դիտկորոն . ոչ հաւանեալ անօրէն
 ժողովն . նը՛զովեաց ը՛զլեւոն
 և զտունքն իւր պի՛ղծ :

Եւս սուրբ երրորդութենէն ծանեալ
 ը՛զտե՛ր մեր յիսուս քրիստոս . ը՛զ
 բա՛ժնն ան . ոյ ՚ի ծոցոյ հօր յառա՛ջ
 բան զյաւիտեանս ո՞րդի . փառաւո
 ըն՝ իմբ ո՞ր եկեր ՚ի փրկե՛լ զարա
 բածըս քո՛ :

Եւճան տնօրէնութե՛ն ՚ի միշտ կուսէն
 զանիծեցն բարձե՛ր ըզդատապարտու
 թիւն . և կամու՛ր խաչել՛ք քո տր
 կեանքն շնորհեցե՛ր անխակալ վըր
 կէ՛լ . առաւե՛լ վեր ծրհնեմք և
 երկըս

72

Երկըսպագեմք՝ որ Բաբելոնիդ Ես
 երկնի և երկրի քրիստոս աստուած
 Լսաւ խնիմք ի՛ բո բարեխոսութիդ
 աստուածածին մարիամ՝ մանջյ տն
 և կոյս նր՝ հարսն երկնից և դուռն
 կենքեալ՝ զոր մարգարէն ետէս :

Շարական Բաբելոնիդ հարապետին :

Որ հրաւիրեցեր զյարաջագոյն ընա
 րեալն ի սկզբանէ աշխարհի ի՛ հար
 սանի սն անսպանկան՝ կոչել զ յու
 րախուր ընդ բազմեւոցն յարագան
 տին զմ՝ ծանղգեացն . աղանջաբ սորս
 կեցո՛ ըզմէ՛ զ փառաց Թագաւոր :
 Որ յաթուգս քերութեանս վե
 րանըստեալ հանգէիր որդի՛ աստու
 ծոյ . հաճեցաւ խոնարհութեամբ
 բառալ ի՛ գիւրքս յորգւոց ադա
 մայ՝ աղանջաբ :

Որ ըզբաժանն անմահութե սիրոյ քո
 արբեալ երանելին ի գնատիս . որ
 պէս ցորեան աստուածային գազանաց
 մանրեալ ժանտօք հաց սուրբ զը
 տաւ աստուածոյ՝ աղանջաբ :

Շարական Սբեոյն Յովհաննոս
 Ոսկեբերանի :

73

Որ յանըսկիզբն ի՛ հօրէ՛ ընկալա
 ըզհօգի գիտութե՛ . ով երանելի՛ ար
 սուրբ յօհան՝ և լուսաւորեցե՛ր
 աստուածային բանիւ զեկեղեցի՛ սբ՝
 մաղթեալ փրկողին զթողութեան
 մեղաց մեռոց :

Որ անապական բանին քարոզ կոչե
 ցար բերան ոսկի . յորմէ աղբիւր կե
 նաց հոսեալ՝ արբուցանել զ քառա
 վըտակ բրդեմամբ զընդ հանձւոր տիե
 ղերս՝ մաղ՝ :

Որ յանձառելիս մերձեալ ի՛ լոյս
 հուպ երրորդուէն՝ ով երանելի՛
 ար՝ վարդապետ՝ . այսօր տօնէ՛ եկե
 ղեցի՛ ըզհանգստեան քո սուրբ զմի
 շնատկս՝ մաղթեալ :

Շարական Սբեոյն Բարդէ հարապետին :
 Լուսապայծամ՝ և իմաստիւք . լոյս
 եղելոց աշխարհի համաժողով զո
 լով՝ լոյսէ՛ սաւաղբեաց զեկեղեցի՛ ած
 ային բանիւ երանելին բաժնիլոս՝
 մաղթանօք սոբախմ՝ մաղթ խընդրես
 ցո՛ւք՝ զթողութեան մեղաց :

Վրի՛ ստորագծամ՝ զե՛նուո՛ բաց . համա
 խըմբօղ ի՛ հօգեւոր պատերազմին՝
 սիւ՛րէն հաւատոյ հաստնտուէ՛ և
 առաջնորդ մարդկան ի կեանս՝ երա
 նելին բաժնիլոս՝ մաղ՝ :

Որ ըստ անմարմնմմցն ի՛ մարմնի
 քաղմբաժարեալ առաքինութեամբ ի՛
 մանկութե՛ն . ա՛ւրիւսօք վերափո
 խեալ ի՛ ցեղխային խորանս երանե
 լին բաժնիլոս՝ մաղթանօք :

Շարական Սբեոյն Վրե՛տի
 Մարտիրոսին :

Որ լուսով ածային բանին զարդա
 րեցե՛ր զեկեղեցի՛ և զ աւարն անգի
 տաւ :

տութե՛ հալածեցեր յիգւոց մարդ-
կան՝ ո՛վ տը՛սք գրիգոր՝ բարեխօս լեր
վասն մեր առ մի՛ածին բանն հօր։
Ո՛ր զհամագոյ բնութի՛ միասնական
երրորդուէն՝ յայտնեցեր եկեղեցւոյ
խոստովանել միութեան՝ ո՛վ տը՛սք։
Ո՛ր զկերական տնօրէնութի մարդա-
ցելոյն վասն մեր՝ ուսուցեր մի յեր-
կուց նոր խառնումն լ՛սքանչելի՝ ո՛վ։

Եւբախան Նիշուշուսէ Հայրապետի։
Եւրայա՛ն անմարմինն՝ տե՛սանելով
զերանելին նիկողայոս՝ ո՛վ իմարմնի
վարս ըստացեալ անհամեմատ մարմնա-
ւորաց՝ աղօթելէ սո՛րախ մ՛սմա՛հայ-
ցեցէ՛ք զթողութիւն մեղաց։

Ո՛րախացի՛ր մայր սինն՝ և զարդա-
րեա՛ զքո զառագանսդ անճառապէս՝
զիմ՛ն անմարմին բեւարայ յաղթե՛ց
մարմնով երանելին նիկողայոս՝ ա՛մ։
Սողթանծի՛ք մեղւցեալքս՝ հայ-
ցեմք ի՛քէն ամենասուրբ երրոր-
դուի՛ զիմ՛ն ներեսցես մեղաց մե-
րոց աղաչանք նիկողայոսի՝ աղօ՛ւ։

Սըրբուհի՛ մարիամ՝ սմիոր ոսկի
և տապանակ կտակարանաց՝ ո՛վ իմ
զիվերուստ զհացն կենաց պարգեւե-
ցեր քաղցեալ բնուէս՝ առ նա միշտ
բարեխօսեա՛ վասն քառութեան մե-
ղա՛ց մե՛րոց։

Եւբախան Սեբաստիայի։

Ո՛ր համանմանն մեծին եղիայի և
յովհաննու մը՛կըրտին՝ յանապատ

բնա կեցա՛ր հրեշտակակա՛ն վարուք
ճըգնեալ՝ ի փշաբեր ոստոց ծաղիկ
վարդից՝ զանուշահոտութիւնն քի՛
բուրեալ կենաց ի՛ կեանք՝ ս փրկե-
լոցն՝ ո՛վ երանելի ոք եփրեմա՛մ առ
քս բարեխօսեա՛ վասն քրի՛ստոն՝ զացա։
Ո՛ր յերկնայի՛ն վրտակաց հոգւոյն
արբեր ըզ հոսանք՝ ս շնորհաց ո՛րպէս
ի վերնատանն դասք առաքելոցն ի՛
հրեղէն լեզուացն՝ զոր առատապէս
մատրուակեալ ծաւտեցեր ընդ տի-
եզելս յարբումն ոգւոց ծաղաւեաց։

ո՛վ երանելի։

Ո՛ր անձատու՛ւնկ իմանալի ծառոյն
կենաց ողկոյցն՝ ի՛քէն պտղաբերեցաւ՝
որով կերակրեցեր՝ և կերակրես միշտ
ըզմանկունս եկեղեցւոյ՝ արթայուէն
երկնից դպիր՝ և վարդապետ հին և
նոր կտակարանաց՝ ո՛վ երանելի։

Եւկայք լուսաւորեա՛լք մանկուկք
առագաստի՝ աշակերտեալք սուր-
բանին ճը՛շմարտութեան՝ ցը՛նծութեան
կատարեսցուք ըզ յիշատակ
վարդապետին եկեղեցւոյ՝ որ զըն-
թացս իւր կատարեալ այսօր վերա-
փոխեցաւ յածակերտ խորանս՝ ի յանդ-
րանկաց հոգւոցն դասս՝ վասն մեր
առ տե՛մա՛ր միշտ բարեխօսել տալ
ըզ քառութի՛ւն յանցանաց։

Ղոհնութեան մք փառատրեսցուք ըզ
քեզ քրիստոս փառաց թագաւոր՝
որ ընտրեցեր անային քո օրինաց
քա

բարձր ըզմբն եփեմ. որ զհաւա
տացեալ արծաթ բանին ի քէն արկ
ի սեզանաւորս յագիւս որդւոց
մարդկան, մանկեանք սորանմ
արծանաւորեալ զմեզ փառաւորել մբ
զերրորդութիւն յաւատեանս ամէն:

Եւրպիան Սեբոյ Լաւորարտի

ստեանց:

ԲԷ ըզհաւոր վրոյ քո քս բորբո
քեցեր յոգիւս արդարոց. որով վա
ռեալ իմաստութե՝ երանելին եւ
ստորադաս: Ընծայեաց զանձն ողջա
կէզ քեզ կամաւոր, բարեխօսու
թեամբ սորա շնորհեալ մեզ տօնողացս
ըզ քաւութիւն:

Ար զարքայունէ՝ քո քս տարածեցեր
ըզյայս յանդամիս. որով տեղաւ
ցեալ. փափագեաց հոգւով երանե
լին օգտեալիս. ըզբաժակն արեան
արբեալ ուրախութե ընդ քեզ մը
կըրտելով բարե:

Ար ըզլոյս փառաց քո քս ծաւալե
ցեր ընդ տիեզերս. որով զապտեալ
հաւատոյ լուցեալ երանելին եւ գի
նէոս. հետեւեաց լուսաշաւիղ քեզ ի
յերկիրն արեամբ մօհու, բարե:

Ար զնշան խաչի քո քս ետուր
մեզ զէն յանգեալ. որով զնշան
ընդ զէմ մօհու երանելին ամբոյն
նվերստէս. բոցակէզ պատարագաւ
քեզ խաչակցեցաւ, բարե:

Ար ըզբան կեանաց քո քս սերմա

նեցեր յերկիր բանաւոր. զնր ըն
կալեալ պըտղաբերեաց յինքեան
եւրանելին մարդարիոս, ի մարմնի
անմարմնաբար չարչարելով պըսակե
ցաւ, բարե:

Եւրպիան Լաւորարտի Սեբոյ:

Այսօր ընդ անմարմնոցն դա
սակցեալ պալէ եկեղեցի. տօնելով
ըզ յիշատակ բիւրաւոր վեկայիցն. որք
ընթացան ի վերինն երուսաղէմ.
փառաւորելով զթագաւորէ՝ քս
Այսօր բանաւոր ողջակիզաց գաւ
ռանց բիւրաւորաց ի վերայ կայծա
կանց բորբոքեալ բոցոյն զերեց ման
կանցն երգէին զօրհնութիւնս, փա:

Այսօր կամաւոր քեզ պատարագ
զանձինն ընծայեցին. ի վերայ
սրբութեան սեզանոյ. և ընկալան
ըզ պըսակս անապական, փառաւ:

Այսօր ընծայե եկեղեցի զմառն
կուսա քաւագաստի երկնաւոր փեսա
յին, որք ընդ հրեշտակս երգակցեալ
ցընծութե, փառա:

Այսօր ժողովեալ հաւատացեալքս
պէտք երրորդութե ի տաճարի
նշանութե վեկայիցն. խնդրելով
զթողութիւնս յանցանաց, փա:

Եւրպիան Սեբոյ Ստեփաննոսի

Սեբոյ:

Յընծայ այսօր մբ եկեղեցի.
յիշատակաւ պըբոց վեկայիցն. որք
արի

արիաբար մարտեան ընդ դէմք բեր-
նով թեան չմըն. կամարեալք ան-
եալմբ վասն անուանին տեսնու-
Աւրբայն ստեփաննոսիմ մեծ նա-
հատակին. այսօր նրմանեալ ի նախա-
վելակն. զանուանակրուի ն յին-
քեան բերեալ ի զհանդէս մարտին.
պըսակեցալ նրմանեալ նրմին.
Եւ ինչ տասանց և չորիմ ց ընարեւոյն
ի տը. նահատակեալք ի փորձ տան
ջանաց. և ընկալան ի քրիստոսէմ
դարձանակ մարտին. պարգևեալ
նոցա՝ զանվախճան ըզկեանսն.
Անդ թանօք հայցմալմբ արք ստե-
փաննոսեանց. ընկալ տէմ ր զաղաճ-
նըս մեր. պարգևեալ ըզթմալուիմ
մերոց յանցանաց. բարեբար փըր-
կիմ ց պարգևաց տըւօղ.
Ամրտիրոս և վելայ քի սուրբ ստե-
փաննոս. որ ըզարարանըս յանձն
առեր. և երկնայիմ դասուցն եղեր
դասակն. աղաչեալ զարձ շորհել
մեզ ըզկեանս անվախճան.
Ի ստ անուան քո եղեր պըսակ եկե-
ղեցւոյ. և հետեւ զլուսազարդ ճա-
նապարհին. և յորդորիմ գըստը
ընայելոց ընդ քեզ սըբբոց. աղա-
չիմ ձուռի եկեղեցւոյ ընարեցալ ի հո-
գւոյն. և լուսաւորեցեր զորդիս թոր-
գումն. այսօր բերկրիմ հաւատա-
յեալք. և տօնեն ըզճրգնութեան
քո զհանդէս. աղա՛.

Եւրպան Արեւելի (Երեւելի)

Ար յառաջագոյն յօրէնս. յօրինակ
միածնի քո հայր երկնաւոր. ե-
տմար զօրութիւն ի մեղ սրբութե-
յօժմամ օծելո՛ւց. հեղ և մեղըս
յայն զերկնային քո զընդհանս.
Ար խոնարհեցալ ի մեղ իւղ թա-
փեալ անուն օծեալու աստուծո՛յ.
խանութիւ զածութիւ օծեալ ըզ
մարդկային առեր բընութիւն.
հեղ և մեղըս.

Ար ի վերնատունըն ար թանելով
յառաքեալսն օժմամ օծելո՛ւց. և
օժմամբս այսու վերստեղծէր նաքօք
զհողեղէնս որդիս արք. հեղ.
Ար զարդարեալ սովալ ի հանդերձս
լուսաւորցալ և գերաստեղծաւ. ճարս
նացեալ եկեղեցի քո սո՛ւրբ. ման-
կունք սորա ընդ հրեշտակս օրհ-
նեն սուրբ զերրորդութիւնդ.

Արեւելի Բարեւելի վերայ Եւրպանեւոյն.
Հայր ամենակալ. որ ամաքեցեր
զմիմ ձին որդիդ ի փրկալ մարդ
կամն. հեղ զեր և ըզհոգւոյդ պար-
գևն. հեղ զորդէ գրութե քո ըզը-
նդհանս մեղըս յայն քեզ նըւերեալ
Արդիմ աստուծոյ. իւղ թափեալ
անուն. օծեալ քան զընկերս ուրա-
խութե իւղմալ. զոր հեղեր ի դաս
ամաքեցն. հեղ զորդէ գրութե.
Հոգիդ ճըշմարիտ. օժմամ օծելո՛ւց.
որ և ծընանիս օժմամբս այսու ըզ
մեզ

մեմբ^ր զ անտուծոյ շնորհիւ : Տեղ :
 Եւրբեանկ միութիւն . մի անտուա
 ծովութիւն . քեզ վերագոյնմք՝ ընդ
 տէրովէսն սում^{ու} Երբ Երբ Երբ .
 սըրբեան զընծայս խորհրդոյ . Ի
 վերածննդոցն սմվաւ երգել յս
 Է՛՛՛՛ քեզ փա^ր ա^ր :

Եւրպան շէտտի Պատարագին :

Լսորհուրդ խորին անհաս անըս
 Լիզն . որ զարդարեցեր զվե
 րին պետութիւն . Ի յարագանս ան
 մաքոյց լուսոյն . գերսպանծ փառք
 զգասս հրեղինայն :

Ինչպիսիք զօրութեամբ . ստեղծեր
 զազամ պատկեր տիրականն . և նա
 ղելն փառք զգետաւորեցե^ր . Ի
 դրախտն անգէնի տեղն բերկրանաց :
 Լորջարանք քո Երբ մի անհին . նորո
 գեցան անբարձք ամենայն . և վե
 րըստին մարդն անմահաց^ա . Զոր
 դարեալ Ի զգետ անկողնպտելն :
 Ինչն անծին բաժակ հրահոսան . որ
 հեղար յառաքեալն Ի Երբ վերնառանծ
 նրն . Տեղ և Ի մեզ հոգիդ Երբ Երբ .
 ընդ պատմութեան զքո զինմանութիւն :
 Տան քում վայելն սըրբութիւն . որ
 ըզգեցան ըզ վայելութիւն . սըրբութի
 փառաց ընդ մեջ քո անեան^ի .
 պատեան ըզ մէջս մեր ճշմարտութիւն :
 Ար զարարագործ բնութիւն քո տա
 րածեցեր ընդ գեւ^մ անտեղ^մ . հառ
 տառեան զբազուկս մեր կարողութեան :

Թեան Ի մե . հոգեարձամբ ձեռնաց առ
 քեզ միջնորդիւ :

Ի վերամբ Թագ Ի գլուխ . պատեան
 ցես ըզ միաս և ըզ գանձար ծնս . խա
 ճանիշ ուրարամբ ըստ ահարովի^ր .
 ծաղկեալ յոսկեթել Ի զարդ խորանի :
 Ի ամից բնութիւն . տիրապէս անպե
 տականն . նստիորտապատ սիրով զմեզ
 զգետաւորեցե^ր . քում Երբ խոր
 հըրդոյդ լինել սպանաւոր :
 Ի Կապուր երկնաւոր . զեկեղեցի քո
 անշնորհ պահեան . և զերկրպագու
 անուանիդ քում պահեան^ի Ի խա
 ղաղութեան :

Եւրպան Խնդիրն Եւրպան Եւրպան
 Պատարագին :

Յայս յարկ նուիրանաց Եւրպան
 տեառն տաճարիս . Ժողովեալքս
 անտանոր Ի խորհուրդ սխալման
 պաղատանաց առաջակայ Երբ պատարա
 գիս . խընկօք անուշիւք խնամք ու
 ռեալ պարեմք Ի վերնայարկ սրահըս
 խորանիս . Եւրպան ընկալ զանդամ
 մեր որպէս բուրմէն անուշահոտ խըն
 կոց՝ ստանիւնք և կրնամենաց . և ըզ
 մատուցողքս պահեան սրբութիւն միշտ
 և հանապազ քեզ սպանաւորել . բա
 րեխօսութեամբ մեր քո և կուսի . ըն
 կալ զազանս քոց պաշտօնիցս :
 Ար գերագոյն քան զերկինս պայծա
 րացուցեր Երբ զեկեղեցի արեամբ քո
 քմ և ըստ երկնայնոցն կանգեցեր Ի
 ամա

սմա՛ ղդասս սոռաբե լոց և մարգարէ՛կց
 նա վարդապետաց. ա՛յսօր ժողովեալ
 դա՛ւթ քահանայից սարկաւադաց
 դը՛պրաց և գղերիկոսաց. խո՛ւնկ մո
 տուցանեմք առաջի՛ քո Կը՛ յօրինակ
 ըստ հը՛նդման զա՛քարիայ. ընկե՛լ առ
 ՚ի մէջ ը՛գ խնկանուէր մաղթանս
 որպէս զպատարագն արելի՛ զնո՛յն և
 զա՛քրահամու. բա՛րեխօսութեամբ վե
 րին քո զօրացդ. միշտ անշարժ պահեա՛
 զաթո՛ւ հայկազնեայս :

Խը՛նդա յոյժ դո՛ւստոր լուսոյ մայր
 Եբ կաթուղիկէ՛ մանկամբք քո սիոն.
 զարդարեալ պը՛նեա հարսն պանծա
 լի երկնանը՛ման լուսաճեմ խորան.
 ղի օծեալն ան էնն ՚ի յէ՛էն անծա՛
 խալէս ՚ի՛ քեզ միշտ պա՛տարագի՛.
 հօր ՚ի հաշուո՛ւ մեզ ՚ի քա՛ւուի՛ բաշ
 խէ ղմարմին և ղարիւն իւր Եբ. վա՛սն
 իւր կա՛տարման սուրբ տնօրէնութե՛
 շնորհել ըզթողութիւն կանգնողի
 տաճարիս :

Օ՛րհնապական կո՛յսն մարխամ անծա
 ծին խոստովանի՛ սուրբ էկեղեցի՛.
 ուստի տըւաւ հայն անմահութեան և
 բաժակ մեզ ժւրտխարա՛ր. տո՛ւք ծըհ
 նութիւն նրմա՛ հոգեւոր երգով :

Երազան Լուսն Խոսա
 ճարակացն :

Յա՛ւուրս վերջին ժամանակի՛ շինեաց
 իւր տուն զեկեղեցի՛. հօրն գը
 թած երկնա՛ւորի իմաստութի բան և

որդէ՛. ետ ը՛զմարմին իւր ՚ի ղենլի՛ զգինի
 արեանն ՚ի խառնելի՛. սը՛ւմին հրա՛շէց
 ներգործողի՛ տո՛ւք օրհնութիւն յա
 մենայնի՛ :

Ա՛ր և զճառայս իւր սոռաբեաց՝ ՚ի
 խառնելիսն հրաւիրեաց՝ զբաղ
 ցեալն ՚ի հաց մարմնոյն կոչեաց՝ զգի
 նի արեանն ետ ծարաւեաց. յայս կոչ
 մանէս ապրատմբեաց՝ ազգ հիւսիսոյ
 հայաստանեայց՝ ա՛մին որ ըզհրաշս այս
 ներգործեաց՝ մեզ նորագոյն յոյս
 հաստատեաց :

Հա՛ւատարիմ և իմաստուն՝ գրեգորիոս
 տնուն արթուն, նը՛ման խաչի մահ
 ումբ որդւոյն չարարանօք իւր Եբ
 մարմնոյն. ղնզգրս հայոց կոչեաց ՚ի
 նոյն՝ զգանս և զհարուածս ետ խրտա
 գոյն. մի՛այն բանին հօր իմաստուն
 տո՛ւք օրհնութիւն զօրք հրաբո՛ւն :

( )՝ Ժեալ մերոյ հայրապետին՝ գրեգո՛
 րիոս լուսաւորչին. ղեանդիէ՛ պատրի
 արգին՝ ՚ի կե՛սարիա հայքն առաջին,
 մեզ մարգարիտ բերեալ անգին
 ղը՛շխաբ սըբոյ կորապետին, ա՛մ
 սըմ հրաշէց ներգործողին՝ տո՛ւք օրհ
 նութի ազգ հողածին :

Նը՛ման աւա՛ւրն փըրկական՝ ՚ի գալ
 փըրկին ՚ի յորդանան. նոյն արուսեա
 կըն արեգական ծագեալ յաշխարհըս
 հայաստան. դրօշնք դըժոխոց խորտա
 կեցան՝ որք յիննակնեան տեղիս անկան.
 Տո՛յլբն գիւաց հալածեցան՝ հը՛շ
 տակբ

տակք՝ ընդ մեզ դասակցեցան:

Եւ ձեռն առեալ լուսաւորելն՝ զնր՝ շատր սրբոց կարմալետին՝ շուրջ պարսպեալ զկողմն աշխարհին՝ շնորհօք աջոյ զբանն օծողին՝ մատ թշնամիք մի զօրացին՝ մի՛ հե՛րձուածոց աղանդք բուսցին՝ յե՛րկնից գայր ձայն անձայն թէ հայցուածք քո կատարեսցին Սք՝ երջանիկ երկնահանդէս՝ ճգնօղ անտուն և կրօնիդէս՝ ի՛հ հողանիւթ ծընեալ զարմէս՝ գերազանցեալ ի բնութէս՝ զձեզ պարգևեաց նք զեւոնդէս՝ մեզ երկնային հրեշտակք յերկրէս՝ ի՛ն վշտալց մարմնոց տեսէս՝ փարատեցէք ի՛ խոցմանէս:

Եւ միջերկրէ՝ տանէն յուսնաց՝ հայոց տուեալ պարգևք փառաց՝ վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց՝ հարք միանձանց ճը՛գնաւորաց՝ ծաղիկք բուսոյ բանաւորաց՝ բլծը՛շկական դեղք հիւանդաց ի՛ն դիւական սյտոց չարաց՝ զմեզ փրկեցէք ի՛ փորձանաց:

Եւ ին լուսոյ հօր միածնի ճը՛շմարտութեանն քարոզի՝ պարթեւազնուն գրի՛ գորի՛ պարգևեցայք գանձ կենդանի. նոյն և նըշխմըն հոգեւի՛ աթանազինեաց սուրբ վեկայի՛ տրով մարմնոցս վէրք ողջացին, յանցանք հոգւոց մեր քաւեսցին:

Եւ թն՝ աստեղեան երկնից կամարք աստուածուէն կամարաք. ճը՛գնօղ մարմնով խոտաճարակք՝ մաքուր հո-

գւով լուսոյ տաճարք՝ եկեղեցւոյ բարձր աշտարակք՝ տանըս հայոց ամուր պատուարք. զձե՛զ աղաչեմք ճը՛գնօղ սուրբ հարք՝ լինել անձանց մեր բարերարք:

Թամեալ զօրացն պարսկական՝ մարտիւ ընդ զօրս հայաստան՝ դուք մաղթեցէք աղէ՛րս հայցման՝ աղաչելով զաստուածըն բան՝ վս յովհաննէս ձայնի գո՛ւմն՝ կարապետին նք հայցման՝ պա՛հել զերկիրս այս անաստան՝ զտեղի արեանը՛դ ձեր հեղման:

Ղո՛ւնեմք առ ձեզ նք նահատակք՝ հողանիւթեայ մարմնով հրեշտակք՝ մարտիրոսք նք և վե՛կայք՝ ոյր սրոյ մահուամբ կատարեցայք՝ յորդոր տօնիս ձեր յիշատակ՝ արեան սրբոցդ հեղման վըտակ. ա՛ռ տէր լիցի՛ նք պատարազ պահել ը՛զ մեզ միշտ անվտանգ:

Եւ արախն Սրբոց Սոստանայ:
Ստուգո՛ւթեամբ տեղեկանցեալք հարցանելով ը՛զ մարգարէն՝ ո՞վ ելցէ՛ ի՛ լեռնուն տն. կա՛մ ո՞վ կանցցէ՛ ի՛ տեղո՞ջն սը՛րբո՛ւթեան:

Եւ հա՛ տեսք ը՛զ օրակաւէտ՝ լեռն դիտակ և բնակարան՝ վե՛կայիցն ո՞րո՞ց առեալ զը՛ղձըմո՛ւթիւն յաստուածոյ՛ փրկէն իւրեանց:

Ա՛րք բարձին ը՛զ խաչս իւրեանց՝ խաչեցելոյն խաչակցեցան. դիմելով յօժարո՛ւթեամբ՝ ա՛ռ սանկիւնն ոյր պէս

պէս զգառինն ի մէջ գայլոց :
 Ի՞նչն և զինքն իսկ տեսնենք պրո՛-
 բառիկէ՝ աւազակնին . յորքոս գնին
 բազմութիւն սխառնութեամբ . ա՛յն ո՛ւ-
 նելով վերբասին ջուրցն յուզման :
 Իստանօր նորոգեցաւ . մե՛զ աւազա-
 նըն տեղովմայ . ի՛նչ բանալ գաղթս
 ուրբաից . ա՛յն ի՛նչ մերժեւ զսխառ
 հոգւոց և մարմնոց :

Եւրաւան Արեւոյն Աւազանայ :

Գողթնայ :

Օ՛ւրմանալէ՛ն ի՛նչ քան ըզեր-
 դոս երաժշտականամց ճանն . ողբո՛ւ
 ձնս մա՛ր : Եւ քոց հընչը՛ն մուկի՛ն .
 ո՛վ երանելի տէմմը ըվանան ընու-
 բեամմ յամստո՛ւն լծոյ :
 Ի՛նչ աւել յորդորէ՛ն այս ըզհո՛ւ
 գոյս ը մա՛ր տունս . յորինե՛ն և քեզ
 երգս ո՛չ զըզնա՛ն . ա՛յլ հոգե-
 ո՛ւրս և ուրախարարս . յորդորականս
 և հերթո՛ղեանս . ո՛վ երանելի տէմմը
 ըվանան ծառամմայ . քրի՛մստո՛ւն սի :
 Օ՛ւրմանալէ՛ն քո ճըզնու-
 թիւնդ ըզմա՛ր ըմնոյս բընա՛ն լծին .
 ի՛սկ դռննա՛ն ի՛նչ աւել զըտար .
 ո՛վ երանելի տէմմը ըվանան . սի՛-
 բոմմ զքրի՛մստո՛ւն սի :

Ի՛նչ քան ըզգատութն ստեղծի՛ն
 բանք սնտեանցն ի՛նչ պատը՛ր լծին .
 ի՛սկ քոննա՛ն յոր սի բացոյն ա՛ն տեսնել
 և ո՛գեմնա՛ն . ո՛վ երանելի տէմմը
 ըվանան . ընտրեամմ յամստո՛ւն տաց :

Ո՛րպէս ըզբա՛ն ինչն տանկ պատրաս-
 տեալ ի՛նչ պատե՛ն լա՛ն . կամ տարեցե՛ն
 զընթացքս . քո արեւմբայ յազգացըն
 հարա՛ւանայ . դառաւուրեալ ընդ
 անմարմնա՛ն կանան . ո՛վ երանելի տէմմը
 ըվանան . դ՛ուրեանցն ի՛նչ շտեմնոյ :

Եւրաւան Արեւոյն Գողթնայ :

Եւրեալ ա՛ն տայն ինչ ըզնու երանելի՛ն
 մը՛ ճըզնուար տէր՛ն զգաւթ . և
 տնուն քաջուր . քո եւ յերկինս .
 յուրախութիւն հրեշտակաց . և ընդ
 աշխարհս ա՛ն տայն զընծու ի մարդկան :
 Ատանցար քե՛զ անուր քաջութե՛ն յազ-
 արիսի՛ն ճըզնութեան . ո՛վ տէր՛ն զ-
 դաւթ . յաղթեցե՛ն ի թընամոյն խա-
 ջիւրն քրիստոսի՛ն . լըցուցե՛ն ուրա-
 խութե՛ն ըզտիեղերս ա՛ն . և աղօթիւք
 առ աստը՛ւած ե՛ղեր մեզ զօրավե՛զն :
 Ի՛նչ տէր ըզմարմնդ ընդ հոգւոյ
 քում փըրկանս . և խաջիւ և արեամբ
 զնեցե՛ր զաբաղութիւնն . առե՛ր
 իշխանութի բարեխօսութե՛ն . աղաչե՛ա
 զարժ զի փըրկեցե՛ն ըզմեզ ի՛նչ հա-
 րաւայն կործանմանէն :

Եւրաւան Արեւոյն Կերաւոսի :

Գողթնայ :

Օ՛ւրմանալէ՛ն քո բարեաց քաղցր շառա՛ն
 լիզ վերաբը՛ստեալ ծաղի՛ն հա՛ն
 տոյ . զե՛ղ վայել լուծե՛ն . զարդ եկե՛ն
 զեցոյ պրտղաբե՛րեալ ըզբեզ ո՛վ
 մը՛ կիրակնս . տընկողն ըզբեզ
 քրի՛մստոսի . բարեխօսեա՛ն վանս ա՛ն
 ճանն

ճանց մերոց :

Իստա՞նօր մօր բարեպաշտի՝ զորքի՝
և երկնաւոր հանգիստդրի՝ նահան-
այնի՝ քաջ ըստառագէնի՝ զեջնուհի-
եան հոգւով տրույ գոյով մար-
մնով՝ մարտ ընդ անօրէնսն եղեալ
պըսակէ ցար ով սո՞ւրբ կերակուս՝

տընկողին զքեզ :

Յօղ քաղցրութե ծանալեցան յան-
դասանը՝ ա ձեր՝ յորժամ սրտո-
ւական արիւնքդ ձեր հեղին յերկ-
րի՝ երկայնիքն աւախացան ըզ ձեզ
յինքեանս ընդունելով՝ մայր զոր-
ւով բերկրեալ ով սո՞ւրբ յո՛ւղեւտա՝
ստեղծողին ըզ ձե՛զ քրի՛ստոսի բա-
րեխօսեցէ՛ք վասն անձանց մերոց :

Անորդագոյն վաճեալ ծաղիկի ի
նօրատունի բո՛ւրաստանի՝ լուսազար-
դեալ երկեցար՝ ով երանեա՞ւ սո՞ւրբ
կերակուս՝ վասն մեր բարեխօսեան
քրի՛ստոսի՝ փը՛րկչին մերոյ :

Իշխան քաղցրաբարբառ՝ հեղաբա-
նեալ ըզ տէ՛ր յի՞սուս՝ վըտակահաս
արեամբ ներկեալ՝ ոսկերողն՝ զ
դեռաբուսիկ՝ վասն :

Թոքունայ վարդապետին՝ համեղ
ողկոյզ արեամբ ճը՛մեալ՝ պըսակե-
ցար ի՛ քրի՛ստոսէ ընդ երջանի՞կ
մարտիրոսացն՝ վա՛ :

Իսկ պարծանք սուրբ հաւանոյ
լուսոյ պըսակ եկե՛ղեցայ՝ մայր որ-
դւով բերկրեալ ցար ով երանեա՞ւ

սուրբ յո՛ւղեւտա՝ վասն մեր բարե-
խօսեցէ՛ք քրիստոսի՝ փը՛րկչին մերոյ :
Երախան Սրբոյն Սիւսայ՝ Լորսգե-
նեայ՝ և Վարաբոսի :

Ըզ յիշատակ վեկայիցն՝ սրբոյն մե-
ծին մինասոյ՝ երմոգիւնայ գրաբոսի՝

յո՛ւսով եկայք ասնեցո՛ւք :

Ո՛վ սուրբ վեկայ քի՛ քաղցրաբար-
բառըդ մինաս՝ անգահաս օգնական

յուսով ըզքե՛զ խնդրողաց :

Ի՛ տաճարի հանգըստեան՝ սը՛րբոյն
մեծին մինասոյ՝ եկայք հաւանա-
ցեալք յուսով երկըրպագեցո՛ւք :

Երախան Սրբոյ Սիւսայն :

Ո՛րք արժանաւորեցայք կնիւլ յա-
շակերտութիւն առաքելոյն Թա՛գէ՞-
նոսի՝ և անայի՛ն հրով մաքրութե
նսկի փորձեալ գըտայք ի բնակա-
րանը՝ հրեշտակաց՝ ով երանելի սո՞ւրբ
ոսկեամպ՝ քե՛ք բարեխօսեցէ՛ք առ ան-
մաքրել ըզ մե՛զ ի՛ մե՛ղաց մերոց :

Ո՛րք անհրաժե՛շտ գաւանուք քա-
րողեցէ՛ք ըզ քա՛ ի՛ գրուելս Թա՛-
գո՛հացն՝ մըկըտե՛լ լու՛մ ըզ քաջ
նահատակսն՝ ի՛ յակո՛ւնս եփրատայ ի՛
ծաղիկազարդ վայելելիսն՝ ով երա՛ :

Ո՛րք անպարտել մնացիք ի հրա-
պուրանաց որդւոյ Թա՛գա՞ւորին չար-
չարեալք վասն քրիստոսի արագա-
պէս խողովողեցայք պատարագ ըն-
դունելի՝ ով երա՛ :

Եւրախան Սրբոյ Առաքելանց :

Ա՛ղաչեմք ըզքեղ անբարեխոսութեամբ
պրբոց անոր վմանց . որք նահապետական
ի ճակատամարտ պանծեալովն . յաղ-
թող գրտան ընդ գէմ թընամեցն .
բարեխոսութեամբ սոցա՝ քրիստոս խնայեալ
ի՞մեզ :

Արբ առի՛ն զսարսաղինուէ ը զըս-
հըս՝ հաւատոյ սըրտից իւրեանց . և
ընկալան ի՛ գըլիս սաղաւարտ փըր-
կուէ ը զընշան խնդին . սուսե՛ր ընդ
մէջ ածեալ ը՛զ ճշմարի՛տ սըհ հո-
գին . բարեխոսութեամբ :

Արբ մաքրեցին զանձինս իւրեանց տա-
ճար անուանըդ քու՛մ սըրբոյ . և՛
բուրեցին հատ անուշութեան զանձօթս
իւրեանց . ի՛ տեղընձ հեղման սո՛ւրբ
արեան իւրեանց . բարեխոսութե՛ :

Եւրախան Սրբոյ Առաքելանց :

Ա՛րիացեալ՝ և ա՛ռ հա՛կնաւան .
քաջութի՛ առնուլ ը՛զ վը՛ժ խա՛բէութե,
հանձարե՛ ի՛նչ զք ի՛ հատո՛ւցն մըն
զան՛ն նացն . զսմբարշտացն արդա-
րադատ չափըմ մը . զօրա՛կանք յաղ-
թողք . պրսակեալ՝ և ի՛ քրիստոսն .
փոխանակեալ՝ և զո՛ր հայտնութիւն
ընդ ճը՛շմարիտ յու՛սոյ անմահուէն .
փափագանա՛լ զձերոց անբէ՛ր ը՛զ
կատարո՛մն . մաքրիլ արեամբ յաղտոյ
մեղսց տը՛ղմոյ . զօրա՛կանք յաղ-
հայցեցէ՛ք զխա՛ր զանձն . ճը՛շմ

րիտ վըկայք սըրբոյ երրորդուէն .
նէ՛ղելով՝ ի՛նչս յանօրինաց բը՛նան
թե՛նէ . զի՛ցընձատցուք յաղթանակա-
մարտի՛ ձերտոյ . նահա՛տակք յա՛ր
դոյք՝ պրսակեալ՝ և :

Ա՛րահընչ պրսակաւոր . և զօրագը-
լուիս առաքինեաց . վառեցար զինու-
հոգւոյն արիւթար ընդ գէմ մահու .
փարդան քաջ նահա՛տակ՝ որ վանեցեր
ըզթըշտամին . վարդապո՛յն արեամբըդ
քո՛ պրսակեցեր զեկե՛ղեցի :

Ա՛րիկաւար թագաւորին՝ զինու յաղ-
թեալ պատերազմին . խոհական իման
տուք՝ խոհեմացեալ անձառապէս .
խորէն խորհըղական և ծանուցեալ
անուն բարի . խոհըն՝ վըկայ եղեալ
հեղմմբ արեան պրսակեցաւ :

Թե՛նական լուսով ը՛ցեալ արիացեալն
քաջն արտակ . թա՛թաւեալ ի՛ կարմ-
րութիւն՝ բոսորային բը՛ղխեալ աղ-
բերն . զփրկականն ըմպեալ զբա՛ժակ
և մըկըրտեալ արեամբն իւրով . դա՛
սակցեալ ընդ անմարմնացն՝ երրորդ
դաթեան երգէ՛լ ը՛զ փառս :

Ա՛րբափայլ զգեստու պը՛նեալք ի՛
յերկնաւոր հանդիսադրէն՝ երրորդու-
թեամբն զօրացեալ վանեալ զամու-
րըս բանասպրուին . հը՛մայեան հօր ըն-
ծայեալ որդւոյ գորով չարչարակից .
հոգւոյն յաղթեալ պատերազմին և
չարասեր թագաւորին :

Ը՛գ հրաւիրեալն ՚ի սիւրճեանէն փո-
ռաց քոց հաղորդս. խընայեալ ՚ի
մեկէ զմարմանօք սոցս :
Ահա հակոյ և յովսէփան յսուրբ հայ-
րապետացն զեռնդիւն Եւ քան զմարդանայե-
տն հրամանաւ լուսաւորել զարիա-
կանն քոջ ըստ առաջինն խընայ :
Այսօր ցընծան հրեշտակք ՚ի յեր-
կինս. յիշատակաւ հողանիւթ հրեշտա-
կի ծն. որք համարատեալք ձայնն
բարբառ ԲՅ. երգեն զճրհուծի ըս
հօր ՚ի բարձունս :
Այսօր ցընծան հոգիք արդարոց. նա-
հապետաց և մարգարէի ծց. ձայնակից
լինել մեծին ՚ի ծնունդէր կանա Բնց.
երգեն զճրհուծի ողբւոյն մի քանի :
Այսօր ցընծան դասք առաքելոցն .
տօնախմբելով զիշատակ մեծի մը
կրրալի ծն. որ առաքելոցն է սկիզբն
և մարգարէից լըրո՛ւ Ընն. Ընդ նո-
սին և միք բը շէտցելոյն ՚ի հօրէ եր-
գեմք ըզփառս ՚ի բարձունս :
Հրաշափառ անճ և միշտ բարեխնա-
մօ՛ղ. որ յառաջ գիտութիւն ըզփը
կուի հայաստանեայց ըսկըզբնաւո-
րեալ. ՚ի պարթևական մեղապարտ
ազգէն լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր .
քան որոյ բարեխօսութիւն սորա փը-
կեջ կեցո ըզմեզ այժմ և ՚ի քո
յահաւոր գաղտնեանս :
Հրաշալի զարմացմամբ երանելին քո
գրեգոր. զանապնել ըզլարարանս ՚ի

յանն Էփօ. և երեք հընգօք ամօք
՚ի մէջ Թուաւորացն բնակելո՛ւ ան
զընդային տանջանօքն ՚ի վերանային .
քան որոյ
Հրաշափառ քո բանիւղ և մեծ
ղորմութ. ելեալ բը ժըկէր ըզ
հարուածեալն ՚ի գիւմբաղն սաստի-
ցն. երկըրպագուս առնելով զա-
մենեպան սուրբ երրորդութիւն. քան
Ար հրաւիրեցեր զյառաջագոյն ընա-
րեալն ՚ի սկզբանէ ա՛յ յաւըհի. ՚ի
հարաւանն ան անապական. կոչելով
յուրախութիւն ընդ բոլորմեղն յառա-
գանսին զանազան ծանցեցն անշա-
նօք սորա կեցո ըզմեզ քան զփառաց
Թագաւոր :
Ար յաթուռս բերալէն ականքս վերա-
նաւանալ հանգչիւր որդի ա՛ստուծոյ .
հաճեցաւ խոնարհութիւն բառեալ ՚ի
գիւրկս յորդուից անամայ. անշա-
Ար ըզբաժանն անմահութե սիրոյք .
արեալ երանելին ՚ի գնա՛տինս . որ
պէս ցորեանն ա՛ստուծայինն. գազա-
նայ մանրեալ ժանեօք հաց սուրբ
զը՛տաւ ա՛ստուծոյ. անշաւնօք :
Այսօր Ժողովուրդք որք ՚ի հեթա-
նայց. հրաւիրեալք յառաջագոյն մար-
գարէի ծեք. քան առ անն արբահա-
մաւ յերկրապարտութիւն ԲՅ. ճրհեցէք
ըզմը յերկինս ընդ երկնաւորացն :
Այսօր որդիք դասեր վերին սիով
նի շնեալք ՚ի վերայ հիման առաքելոյ
Եւ

և մարգարեի՝ ծց՝ որք և լմակք զառա-
տարի՝ լին վնասկ հոգւոյն ՚ի յաղե-
րանցն իսրայելի՝ յեկեղեցիս սրբ-
բո՛ւ՛ն՝ ց, օրհնեցէք ը՛զ տ՛ի յօրհնութի
նի նոր :

Եւ յօժր վերին զօրացն համաձայնեալ՝
դասք նահապետաց և մարգարեի՝ ծց՝
երգե՛ն այ զերգը՛ս հոգւո՛ւն՝ ՚ի՛ յի-
շխատակի սոցա երգեմք և՛ մեք ը՛զ
փառս ՚ի բարձունս :

ՏԳ Եւ ապեւոյ աղաւնոյ՝ ՚ի շանելով մե-
ծածայն հնչմամբ ՚ի՛ բարձածնց՝ ՚ի՛
նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազի-
նեաց անկիպելի՛ զաշակե՛ի՛ ըստն՝ մինչ
դեռ նըստե՛ին ՚ի սբ վերնատանն :
Եւ նիւթական աղանի մնքննելի զի-
բննել ը՛ղնորս մատուծո՛ց : Կոր ա-
ռեալ ՚ի հօրէ պատմէ զահաւոր և
ը՛զ միւսանգամ գալո՛ւն՝ ՚ի՛ Լառն՝ զոր
քարո՛ղեցին համագո՛յ յական :

( ) Երհնութի ՚ի բարձունս՝ Եւ լղին ՚ի
հօրէ հոգւոյն սբ ծց՝ զորով առա-
քեալքն արեւցան անմահական բաժա-
կա՛ւն՝ և՛ հրաւ՛րեցին զերկիրս ՚ի՛
յերկիրնս :

Եւ անմահի գարնի իմոյ՝ Եհան ՚ի
յերկիր՝ արգ տը ընկալ ըզ ծառայո-
բո՛ւ և հոգի՛ քո բարի առաջնորդես
ցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղե՛ղ :

Եւ յոստովանօղ հոգին՝ որ ելից զունայ-
նուէ ընթացս աշխարհի արգ տը ընկալ
՚ի վերջնութիւն աւուր մեծի յորժամ

առնե՛ս զայցելութի քոյոց սիրողաց՝
յայնժամ խնայեա՛ն ՚ի՛ ծառայո՛ք և
հոգի՛ քո բա՛ն :

Եւ զքեզ օրհնութի մեծացուցանեմք՝
Ար ը՛զ բանն արժ յարգանդի կրե-
ցեր սըբբութիւն անարատ՝ և՛ անձառա-
պէ՛ս ծընար ը՛զ վերաձգօ՛ղն երկնից՝
ը՛զ քեզ օրհն :

Ար էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառ-
նարոյ ՚ի քո գի՛րկս՝ և արեգակնն
արգա՛րութե եղեր՝ արևելքէ՛ ը՛զ քեզ :
Ար հաստատեցեր բանիւ՝ զեկեղեցի
քո՛ քրիստո՛սն՝ ՚ի վերայ առաքելական
վնի՛ն՝ երգել ՚ի սմած՝ զերգը՛ս հո-
գւո՛ւն :

Եւ նախնեալ ՚ի սմա սեղան սըբբութե
բա՛շխէ՛ զմարմին իւր և զարիժ լն՝ և
սայ ՚ի սմանէ մեզ նորոգութիւն՝ ՚ի՛
Թողութի՛ծն մեղաց մերոց :

Եւ ըստ հոգւոյն սըբբոյ՝ աղաւնակերպ
Երեմածմբ՝ ՚ի վերայ մարմնոյ և արեւո-
նըն տն՝ ՚ի բժշկութի՛ծ հոգւոց
մերոց :

Փառք հօր և՛ Եւ յիմ և՛ միշտ :

Ար ը՛զ մեղկացեալ՝ լըն յանձառ
ը՛ւսոյն՝ ը՛զ սեպեալ՝ լըն ՚ի գոյն
այծեաց՝ օրոշելով ՚ի՛ սբ հօտէն ընտ-
րեալ ը՛զ քո՛ն յորն հաւաքեցեր
խընայեա՛ն ՚ի մեծ զ մաղթանօք սոցա՛ն :

Ար անդադրի փառաբանիս յան-
մարմնոցն՝ քանանայք ՚ի ը՛ւ-
սածնունդ զանկաթ՝ ը՛զ քեզ բա-
ն :

դեբանե՛մք անձ Կարգըն մերոց։
Ա՛ր Ի շառաւիղէ քոյ արձ. քարո՛ղ
չայն. պը՛տակեալ ցո՛ղցեր ըզհայնս.
տան աշխարհս. ը՛զ քե՛զ։
Ա՛րք արթի՛ն ը՛զ հո՛ւրըն կենդանի՛.
ընդ հրաւիրեալն Ի վերնատանն. յոր
դաբաւղիս բանիւ շորհաց լուսատու
է՛ղեն մանկանցն. արեամբ մը կըրտե
լով ընդ քե՛զ անձ Կար՛։
Ա՛զ ան՛ր Մենայն ազգ և աղինք՝ ամ
գործք նյ. զթագաւորն ամենեցուն
օրհնեցէ՛ք զհայրն երկնաւոր. և
բարձր արարէ՛ք ը՛զնա՛ յաւիտեան։
Ա՛ր հալածեաց զեաւար մեղաց Ի
տանէ՛ թորգոմական. զհանդիսադի՛րն
ամենեցուն գո՛վեցէ՛ք ցածորդին. և
բարձր արարէ՛ք։
Ա՛ր պըսակեայն ըզհայնստանն որա
բանչ լուսաւորէք. բարեբանեցէ՛ք ըզ
անձ հոգին որդիք լուսոյ նոր խրա
յէլ. և բարձր արա՛։
Ա՛զ քե՛զ առտումածին. աղբիւր
անը՛տաւա լուսոյն. ո՛ր լուսաւորէ
զհաւատացեալս. միաբանական ճայնիւ
երդով մեծացնւցանե՛մք։
Դա՛ւ պարծանքը կուսութե՛ մարդ
կան. գո՛ւ ուրախութի՛ւն հրեշտակոց.
գո՛ւ բարձր անի՛ծիցն. զան որոյ
ըզքե՛զ անձնին. մե՛։
Դա՛ւ ճշմարիտ արե՛ւելք արեգական
արդարութ. յորե՛ւ ծագեանց փր՛կիւ
թիւն արեգե՛րաց. միաբանա՛։

Ա՛րեգակն արդարութ Ի՛ հայաստան
ծագեալ. պո՛ղծաւացուցեր սք զեկե՛
ղեցի՛ հեղմամբ արեան սրբոցն.
մաղթանք սոցա խնայեա՛ Ի՛ մեզ
պարգևատու բարեաց. Ե՛ւ ո՛ր
մեա՛քո արարածո՛ց։
Արեւմտի սք զաւակք հո՛վեքն զը
ւաթուք. հրով հոգւոյն շեջուցին
ըզգոցն ըզկրակապաշտարսեցն. մա՛ղ
Արթեւական տե՛սանողն յա՛ռաջ
գոյն ազգե՛ցուք. զհաւատոյ որդին
սը՛րբոյն գրեգոր՛ն պը՛տակապար
տեսեալ. մաղ՛։
Ա՛րկնային հրաւիրակք կոչեցեալք
խկըգեանէ. փր՛կական բանին պատ
մո՛ղք և՛ պարծանք հայաստանեայց.
դասակցեալք ընդ զոյն անմարմա
կանացն։
Ա՛զ վիշապն անդընդային նրմանեալ
փարաւօնի. զգա՛ղանացեալ ըզթագա
ւորն գործակցօք չարին սուղեալ.
զայնթականն երգեն զօրհուրիւ ան.
Հա՛ւատոյ զինուք վա՛ռեալ մամիկո
նեան զօրավարին. յաշխարհօրէն պա
տերազմին անոյեանն եկեղեցոյ. ան
ճառիցն եղև ժառանգորդ բարեաց։
Ա՛խտակցաբար արտասուե՛ցա՛ք զու
րացո՛ղքն հաւատոյ. ընդ սքց հայրապե
տանն երգելով զհա՛ւս Ի՛ բարձունս.
փրկողին ըզմեզ մաղթանք սոցա.
Ա՛նձառել բանդ անձն ո՛ր վարն
մե՛ր ելեր Ի խաչ. բարձրացար Ի՛ մեջ
երկ

երկրի բարձր զանցանս նախատեղ-
ծին. գերահրմշ զօրութեամբ յաշ-
խեցեալ մահու. յարուցեալ երեքօ-
րեայ լիյս ծագեցար տիեզերաց:
Վասնկարգեալ հողեղինացս՝ ընդ
հրեղինաց աննիւթ գոյից՝ երջանիկ
արիւնք կատարեցան յանօրինաց՝ զե-
րնկալցին ի քէն քն զանապակսն փա-
ռաց պլսակն. երեւալք լուսազ-
գեացք՝ յաւուր մեծի քում գալս-
տեանս:

Ի նդհանուր քարոզեցին՝ զբանդդ կե-
նաց ընդ տիեզերս. թօթափեալք ըզ-
քու մահու՝ զոլարթնաց երկնից հե-
տեացան. ժողկալեանք արիաբար
զժանիս մահու խորտակեցին. իմաս-
տունք երեւելով ընդ փնային մասն
յաւագանսն:

Ի յաւաւորին անցան զեռնդիէ ոբ
վարդապետն. խոհական մեծ խոր-
հրդով խրատեալ լըցոյց զաշակեր-
տեանն. ծաւալեալ լիյս գիտութե՝ յո-
գիս արանց կանաթեղց՝ կամաւոր յօժա-
լութե՝ կատարեցան սիրով փրկելն
հոգւր սիրոյ կենտրոնին՝ բորբոքեցան
յոգիս սրբոցն. ձայն տուեալք խրա-
խուսեցին՝ դիմեալք ի մահ յօժա-
լութ. զեկամորք հոգևիք զալիս
մեղաց խորտակեցին. ձանաթ մեզ հոգ-
գեցին ի յերկնային նաւահանգիստն
Սըլըրտեալք արեամբն իւրեանց՝ ար-
բին զբաժան մահու փրկելն. յառա-

ջեալ յառնեցունց՝ յովսէփ ընտ-
րեալ աշակերտացն. նորահրմշ սիրով
լըցեալ և նահատակ բարի ցուցաւ.
շինեցաւ տաճար փառաց սըրբութե-
անմահ բանին:

Ուսուցին անցան երկրպագեալքում
տերութեդ. չարարեալք արիաբար՝ ընդ
դեմ մահու չար իշխանին. պատրաս-
տեալք ի պատերազմ՝ զպատրանս չարին
խափանեցին. ջուր կենաց մեզ մը
բուցին՝ ըզհուր մեղացն շինուցին:
Ուն լուսոյ մեզ ծանուցեալ զան-
գիտութեան խաւարն ելոյծ. սահակ
ոբ հօտապետ՝ սրովբեական բարեացն
հաղորդ. վերբերիչ վարուց բարեաց՝
վանիչ չարին պաշտօնէից. տարփոցեալ
անձաւ լուսոյն վերասլացաւ ի կեանս
անմահ:

Ի անուանեցան ճշմարտից՝ եկայք և
մեք հետևեսցուք. ցնծութե՝ կատա-
րեսցուք՝ ըզմիշտանկ հայրապետացն.
Էիսեսցուք յարմարութե՝ ի միու-
թիւն մարմնոյ փրկելն. փայլեսցուք
գործովք բարեաց՝ ի յերկնային
առաքաստին:

Վրիստոսի Թագաւորին սրովբեական
ձայն հրնչմամբ. երգեսցուք զերգս
ծրհնութեան փրկեալք արեամբն
իւրով սրբում. զե՛ գլխութե՝ խոնար-
հեալ ընկալցի՝ զաղաչանս. թողուի
նորհեսցէ մեր բազում յանցանացն:

Պայծառացան այսօր սուրբ եկե-
ղեցիք . լուսաւորօք կենդանեօք .
որք ի գործնց իւրեանց ծաւալե-
ցի ին ըզլոյսն անբնութեր . հայե-
լէ աչակց ըզտէր սիրողաց :

Ի՛նչանայք պատուեալք ճծմամբ սբ
հոգւոյն . նախակարգեալք յառաջ
նորդուի . փափագողնց վերնոյ յար-
կին և անպատժէ՛ւմ պատրաստեալ բա-
րեանց , այսօր փոխթանքն ելանէ
ի՛նչոյն :

Օ՛ւրաթնոց երկնի՛նց եղև ջըն
ծուծի . տեսնելով զարեամբ զար-
դարեալն կոչելով յուրախութի
անտուածային և լուսաւոր սուրբ
անաղանձսին , պատրաստեալ նոցա՛ն
զյաղթանակ մարտին :

Ի՛յկարըշտաց և անարբո՛նց մատու-
ցան ձեռք . նը՛ւիրակա՛ն պատարի՛գ
ընծայից . թագաւորին երկնաւորին որ
հրաւիրեաց արեամբն իւրով լինիլ
կըցո՛ւրդ խաչի՛ն սեղանոյ . կամակար
մը՛տօ՛նք զինքեան սիրողաց :

Հաշտարար ընծանի՛ց հօր ազգի՛ մարդ-
կան . քսի՛ն անաղճա՛ծ , զեկեղեցի
քո հաստատեալ խնդրուածովք նա՛ն
հատակա՛նց ի՛քքէն ընտրելոց . բա-
րեւոր փըրկի՛նց միայն մարդանէր :
Արխատացար լինիլ ընդ մե՛նզ միւն
ի՛նչ կանոնա՛ծ . անանջը՛րպէ՛րտդ ի՛նչ
քէն վարժողաց . և այցելու մեղանո-
րաց՝ որսացելց ի՛նչ բանասրկուէն ի՛նչ

խաւարայի՛ն նորա կամն . քաղցրու-
թեամբ քո տէ՛ր իւրանցեալ ի՛նչ
հեղմամբ արեան սրբո՛ւնց քոց հօ-
տանկտաց . զեկեղեցւոյ՛ քո ջը՛ր-
ուեալ մանկուծը՛ս ժողովեալ յուրախութի
ըզվարատեալք տրամա՛ք և անաղ-
անձնոց յորդանոն բը՛ղխամբ .
փըրկուէ՛ մերոյ պարգեւաց բաշխօր
Անթանձք սոցա՛ն գը՛թանցին ի՛նչ
մեղ . անխակա՛լ և ամէ՛նառատ . որ
ընտրեցեր ի՛նչ մարդկանէ չարչարանաց
քոց զուգակիրս և զե՛րազո՛ւնց բա-
րեանց ժառանգորդս . ճրհնութի
քեզ տէ՛ր երգեսցեն մանկուծք :

Ե՛րգե՛մք ձեզ երգս . ըզհեշտա-
կակայ ըմ՛զճայս . յաւէ՛ս և վա-
յե՛ն լուսն մը՛տերի՛մս և ներքո՛ն
ղեանս . ո՛ճվ տե՛րք զեմա՛ն
և հնդեանք :

Ի՛նչաւե՛լ պարծիմբ ձեօք , սուրբ
հօտանկտք քրի՛ստո՛սի . յօրի՛ն
նեալք և յորդանո՛րեալք . տաճարք
սբ՛ միքրեալք . օթեվանք տրուէ՛
երկնաւոր թագաւո՛րս ին . ո՛ճվ
տե՛րք զեմանդեանք :

Արք եկեալ հանձնա՛լք լինէին սե-
ւազո՛ւնդ զօրն պարսից . զի՛ յափըշ-
տակե՛ցեն զաւանդորդսն հայա՛ն
տա՛մսեաց . ըզտե՛րք զեմա՛ն
դեանսն :

Արք չուեալ գնացեալք լինէին ի՛նչ
պալատն անօրէն թագաւորին . զի՛
վեկա

հր
բճ

վելայեցեն ճըշմարիտ տէրք եւ
ընդհանրեան տնայրք ղեմմուն
դեանքն :

Լորանէլեանցն ի մարտ մըտեալ . ե
րանելեանցն ի մարտ մըտեալ . զի
վելաւորեցեն ի մահ ըզբէլեալ .
և կոխեցեն ըզգլուծիւթիւ թըշ
նա՞հմայն . տնայրք ղեմմուն

անդեանքն :

Ար խիզախէ՞րն յափշտութի՞ւ պար
տեալ . որ խիզախէ՞ ծըն յափշտութի՞ւ
պարտեալ . ընդ մեծ մաքառմուն
սըրբոց ճըշմանո՞ւ ըզբացն . ը՞ծիդ
տնայրք ղեմմուն

Իսկ ի՞նչեղմանէ արեան ձերոյ հոտ
անոյշ բուրեաց ի՞յ յերկինս . և հո
տոտեցաւ տէ՞ծուր ի՞նչո՞ւ անուշից .
ընդ կամաւոր պատմեալ զ՞նչս ձեր .
ո՞ծվ տնայրք ղեմմուն

Արք համբարձայք ի՞ կաճառս սե
րովէից՝ և ի՞ գանձս քե՞րովէից՝
բարեխոսեցէք առ տէ՞ծուր վասն
անձանց մե՞ծրոց . ո՞ծվ տնայրք
ղեմմուն

Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր
Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր
Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր Լիւր

ԱՐԼՆՍԻԳ
Ժեալ բանն յանէից՝ իսկը՞զ
բանէ զերկինս երկնից՝ . և
զերկնայիմ զօրս անմարմնոց իմանալ
լեացն զըւարթնոց՝ . և ըզգալի՞ տա

րէրս քառից հակառակաց միաբանից .
որով յաւեալ փառաբանի՞ երրորդու
թիւնն անձառեի՞լ

Լորեքսըրբեան մի տէրութի՞ւ միով
բնութիւն անութի՞ւ . լոյսն որ անեղ
արարչական՝ ասաց լինել լոյս եղա
կան . զօր և ծագեաց յօրն առաջին
միաշաբթ կիւրակէին . որով յաւեալ
Լաւաւորէն բացմտրեսցո՞ւք զծած
կեալ խորհուրդն ծանիցո՞ւք . զի՞
լոյսն անտե՞ծ իմանալի՞ մաքուր հո
գւոց տեսանելի՞ . ի՞նչոյն ծագեաց միա
շաբթ մեզ յարուե՞նք ճառագայթ .
եկայք փրկեալք ընդ զըւարթնոյն
տո՞ւք օրհնութի յարուցե՞լ լոյսն :

Արքիդ սիրով խոնարհեցա՞ր ի՞ փր
կութի մեր մարմնացար . ո՞վին մարմ
նովն խանցեցա՞ր ի՞ գերեզման մա
հու եղար . այսօր յարեար անաբար
ի՞նչ հրեշտակաց քարո՞ղեցար . եկայք :
Լորեքսար խնկաբերէ՞ցն յողորմ
կենաց ուրախալից . և ի՞ լերինս գա
լիլեայ՝ առաքելոց մետաքսանից . արեւ
նայո՞ զմեզ ընդ նոսին՝ զբե՞զ տե
սանել յօրն վերջին . եկայք :

Արքիդ որդիք զարթե՞ք հարսին
լուսոյ տո՞ւք աւետիք . եթէ փեսայն
քո յարուցեալ՝ յարթեաց մահուի
խանութեամբ . գայ պրտակէ ըզբե՞զ
փառօք՝ եւ ընդ առաջ պաճեալ զար
դա՞ք . երգեա՞ երգ նոր յարուցելոյն
նրնջեցէ՞րց կենաց պը՞տալոյն :

մականէ, յուխաեալ տեղին տրու-
նական՝ ի՛ խոստանցեալն որդւոց մարդ-
կան, տուք օրհնութիւն:

Եւ անոնք ինչ հօր սարսառոր՝ և յար-
գանալ՝ երկր՛րպագող՝, կարապետ և
մըկըրաթի՛ն այնմ որ մեղաց մերոց քա-
ւիչ, լէր բարեխօս առ նոյն գլխած-
ջնջել ըղգիւր մեր յանցանաց՝, տուք:
Ի՛ հօրեմ լոյս ծագեցար՝ մեռեալ բնու-
թեանս կենդանարար՝, առաքեցեր յա-
ռանջնեաց՝ սբ զօրհաննէս քարոզ կե-
նաց՝, սորին հայցմամբն աննակալ ըզ-
պաղատանքս մեր ընկալ՝, տուք:

Ի՛ սուաշաւե՛ղ յերկինս ելին՝ հողա-
նութեայ սբ հրեշտակին՝, արժանացա-
լ՝ զմեզ նորին՝ նեղ և անձուկ ճանա-
պարհին՝, զի հետեօղ գոլով նորին՝
հօր քո վերին օթե՛վանին՝, և երգես-
ցուք ընդ էրձանկացն՝ որդւոց լուսոյ
քեզ է՛րգս փա՛ռա՛ց:

Եւ ի վրայ զորոք առաջ արարչ-
բեան, և զորոք բարան, և վրայ
լեւեռեայ լոյսածածկին:

Եւ անոնք անգոյ և սկըգբնածին
հալածեցաւ յօրն առաջին, լոյսն
այն պայծառ յօր չորրորդին՝ յարե-
զանկան նիւթ հաւաքեալ, լոյսինն ի՛
տիպ լուսոյ ստեղծեալ և աստեղաց
պարս յօրինեալ, որով օրհնի ստեղ-
ծողն եկց՝ ի՛ բանալոյ պաշտ-
նեմէնց:

Եւ անկեալ խորհմալոյն ծանուցաւ

չորրորդ դարուն խաճհակաւ, ի՛ շոր-
րորդ օր դարձեալ հրեշտակն՝ եւ տ զա-
ւետիսն կուսական, թէ՛ լոյսն որ աչ-
բօվանդակի՛ն ի՛ քէն մարմնով պարու-
նակի՛, յօր օրհնեցայք ազգ էրկրա-
ծինք՝ տուք օրհնութիւն պըրդոյ
կոն՛ւսի՛ն:

Լոյսին նախնայ մօրն և այլ յորմէ
ազամբն հին պարտի՛, բարձուն անէծ-
քն տըրտմական, քո սբ ծննդեամբ
կոյս մարիամ, աղաչեա զքո միածինն՝
Թողու ըզ մեղս որդւոց նոցին՝, յօր
օրհնեցայք:

Հարսն ընծայեալ յերկրէ՛ յերկինս՝
յօր համբառնամբ առ քեզ զհօգիս՝,
յօր լուսելոյ քո զաւետիս՝ խնդրեա՛
լինել մեզ լուսելիս՝, զձայն աւետեաց
քո միածնին՝ եթէ եկայք օրհնեալք
հօր իմ՝, յօր օրհնեցայք:

Չայնիւ առ քեզ տըր պաղատմք և
առաջի՛ քո անկանխք՝, արաչանք ան-
ածնին շեջն ի՛ մէջ ըզբոց հնո-
ցին, տուր արաքսուօք զմեզս ջնն-
ջել և վերը՛ստին զմեզ նորոգել՝,
յօր օրհնեցայք:

Ո՛ր եկազնոր ճարտարանպետ՝ անցեր ընդ
ծով կենցաղս անհետ՝, վերաբերեա
ընդ բլեարոսի՛ զմեզ ի՛ յանեաց մե-
ղաց ծովէս՝, պաղատանք գերազու-
նի՛ անապական քում ծընողին, յօր
օրհնեցայք ազգ էրկրածինք:

ԼԵՐԷ ԺԱՆՆ ՀԻՆԳԵՐՐԵՐ ԽՈՐԵՐ ԽՐԱՐԵՆ-
ԲԵԱՆՆ. ԵՎ ԺԱՆՆ ՀԻՆԳ ԴԱՐՈՒՆ. ԵՎ Ի ԱՆՐԷ
ԼԵՐԱԿԱՆՆ ԴՐԱՐՈՒՆ:

ՆԱՐԱԳԱՅԹԵՆՆ ԲԱՆՆ ԻՆ ՀՅՐԷ
ԵՐ ՀԻՆԵԼ ԻՆ ՆՐՈՅ ՍԵՆԱ ԿՆՅԱՐԱՆԱԳՆ Ե
ԹԵԱՆՈՐԱ ՕԳՆԿԱՆԱԳՆ. ԻՆԿ ԻՆ ԴԱՐՈՒՆ
ՀԻՆԳ ԴՐԿԵՐՈՒՄ ԵՎ ԵՎ ԵՎ ԵՎ
ԽԱՐԱՅԵԼՆ ՀԻՆ. ԽԱՅՈՒՐ ԴՐԱՆՆ ԵՎ ՆԵՐ
ԴՐՈՒՆ ԿԱՐԻՆ ԵՎ ԴԱՆԱ ԱՆԵԼ
ԲԱՆՆՆՆ:

ՍԱՐԱՐԱՅԵՆ ՕՐԻՆԱԿԻՆ ԽԱՐԱՅԵԼՈՐԸ
ԵՎ. ԴՐԵ ԻՆ ԴՈՒՆՆ ՍԻՐԵՐԱԿԱՆ ԻՆ
ԵՐԿԱՆՅԻՆԱՐՆ ԿՈՆԵԳԱՆ. ԱՆԳԻՆ ԸՆԴ
ԴՈՒՆ ԱՆԿԱՐԱՅԿԱՆ ԵՎ ԻՆ ՀՈՒՆ ԴՐ
ԿՐԵՐԱՆԱՆ. ԽԱՅՈՒՐ:

ՀՈՐԱՐԱՆՈՒՄՆ ԱՆԳՐԱՆԱԿԱՆ ԻՆ ՀԱՐ
ՍԱՆԻՆԱՆ ԱՆԱՎԱԿԱՆ. ԴՆԵՂ ԱՆԱՐԵՆԱԳ
ՀԱՅՐԸՆ ՓԱՆԱԳՆ ՀԱՐԱՐԱՆԱՆԱՐ ԽՐԱՐ
ՄԱՆԿԱՆԱԳՆ. ՍԱՐԱՐ ՀԱՐԱՆԱՆԱԳՆ ԱՅՆ
ՀԱՅՐԵՆԱՐ ԸՆԴ ԴՆԵՂ ՄԵՂ ԱՎ
ՐԱԿԻՆ. ԽԱՅՈՒՐ:

ԿՐՈՒՐՈՒՐ ԵՎ ՍԻՐԵՐԱՆ ԻՆ ՆԱԿԱՆՀՈՐԸ
ԵՎ ՆԱՐԱՆԱՆԱԳՆ. ՆԱՐԱՆԱՆԱՐ ԴՐԱՐԱՆԱՆԱՐ
ԴԵԿԵԼՆԱՐ ՀԵՐԱՆԱՆԱԳՆ. ԱՎԱՆԱՆԱՐ
ԱՆ ՆՈՒՆ ԴՐԱՆԱՐ ԴՆԵՂ ՆՈՒՆԱՐ ԻՆ
ՀԱՆՅ ՄԵՂԱՆ. ԽԱՅՈՒՐ ԴՐԱՆԱՆ:

ԴԻՆՈՒՐ ԵՎ ԴՐԱՆԱՆԱՐ ՀԱՆԱՆԱՆԱՐ
ԻՆ ՆԱՐԱՆԱՆԱՐ. ՆՈՒՆ ՆԱՐԱՆԱՆԱՐ ԴԵԿԵ
ԳԻ ԴՆԵՂ ԻՆ ԴՐԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՐ. ԸՆԴ
ԵՎԱՆ ՀԻՆԱՆԱՐ ԻՆ ՆՈՒՐ ՍԻՆԱՐ ԸՂ
ՄԵՂ ԵՎԱՆ ՆԱՐԱՆԱՐ ԻՆ ՆՈՒՆ. ԽԱՆ:

ՍԵՐԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԻՆ ԴՆԱՆ ՆԱՆԱՆԱՐ ԵՎ. ԵՎԱՆ ՆԱՆԱՆԱՐ
ՆՈՒՆԱՆԱՐ ՀԱՆԱՆԱՐ ԴՐԱՆԱՆԱՐ ՆԱՆ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ. ԱՐԱՆ ԵՎ ՄԵՂ ԻՆ ՆՈՒՆ
ՀԱՆԱՆԱՆԱՐ ՀԱՆԱՆԱՆԱՐ ՆԱՐԱՆԱՆԱՐ. ԴՆ
ԲԱՆԱՆԱՐ ԵՐԿԵՐԱՆ ԴՆ ԱՐԱՆԱՆԱՐ
ԻՆ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆ:

ԼԵՐԷ ԺԱՆՆ ՍԵՐԱՆԱՆԱՐ ԽՈՐԵՐ ԽՐԱՐԵՆ-
ԲԵԱՆՆ. ԵՎ ԺԱՆՆ ՆԱՆԱՆԱՐ. ԵՎ ԻՆ
ԴՆԱՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ:

ՉԸՆԱՆԱՆԱՆԱՐ ԲԱՆԱՆԱՐ ԲԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԲԱՆԱՆԱՐ. ԱՐԱՆ ՍԱՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԱՎԱՆԱՆԱՐ ԻՆ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԽԱՆԱՆԱՐ
ԵՎ ԻՆ ԵՐԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԻՆ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԵՎ ՀԱՆԱՆԱՆԱՐ. ԴՆԱՆ ԻՆ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԵՎ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ:

ՊԱՆԱՆԱՆԱՐ ԱՆ. ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԵՎ ՆԱՆ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԱՎԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆ. ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԽԱՆԱՆԱՐ ԵՎ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ. ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ:

ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ
ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ ԴՆԱՆԱՆԱՐ

խոխան դատանցն օրինակ կ'էն :

Ուսիւ լուսոյ պատուիրանին արդա-
րութեան ճանապարհին : բարձրանա-
լով քո'ի' խաչին բարձրացուցեր զմեզ
ի' յերկինս : քո անպատում խոնա-
րութեամբդ և կամաւոր խաչելութե-
հաշտեալ ընդ մեզ տր գլխութե և
Թոյ ըզ մեզս ողորմով' Թեան մը :
Սոսկալի' դ սերովքեից և ահաւորդ
բրովքեից խոնարհեցար ի' չարչարանս
չարարելի բնութ մարդկան : ի' խա-
չին զմեզս սպաներ' և զգնատակնիք
մահու լուծեր : հաշտեաց :

Ու հազոյն բնութեանց եից և արա-
րելիք բոլորից : յորժամ ծագես
զնաչի' դ նշան ի' գալըստեան քո միւ-
սանգամ : զերկրոպագուս այժմ հա-
ւատով լուսաւորեալ նորին լուսով :
զի' համաձայն խաչազգեցիցն ըզքեզ
օրհնեմք յաւիտեանս և ի' ց :

Եւ քի մասն Լոբնէրբոյ առաջ արարչա-
րէանն : և Լոբն գարուն : և ի' խորհուրդ
հանգստեանն :

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց
հանգեալ յեթն օրն ի' գործոց :
այն օր հանգիստ աշխատելոց և կամքն
գործ է եղելոց : ուստի և մեզ յոյս
հաստատուն ետ հանգը ստեմբուն շա-
բաթուն : Թէ աստ գործել զգործս այ-
նաչէն հանգչիլ ընդ անստով' Եւսի' :
Եւ զայն արարած զարդապետմբ յօրինա-
կէ անն խրատմբ : օր ի' յերկրորդ

արարչութեն յետ կատարման անծ-
րենութեն յեթն երրորդ օր հանգըս-
տեան իջեալ մարմնով ի' գերեզման :
զնապեալ հագիսն վերածեաց զա-
նանց հանգիստն պատրախտեալ ց :
Հօղդ օր ի' քնի' կողէ ցոյեալ բը-
ժը իջեաց ըզ հանգութեան : իջցի' ի'
հող մահու նոցին և բուսուցէ յօրն
վերջին : կենդանարար ձայնիւ ըզ քո
կոչեա զնոսա ի' կեանքս քո : և դասեցո
ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս
ընդ զը' Լախթնո' ցն :

Ի' Լծեալ զբնութի' և կենաց ունող
դարձոց յանցանքն ի' մահու հող :
խսկ անմահիդ մեռելութի' շնորհեաց
դարձեալ զանմահութի' : զորս են ընդ
քեզ Թաղեալ մահուամբ : աւազանին
մերկրաութ : յարն ընդ քեզ քոյին
փառք : արեգակնան նրման լոխ' Լախ' քի
Վայրեն արդարքն յարքայութե և ճգնա-
ւորքն ի' հանգըստեան : մարտիրոսքն
պրասկին և կուսանաց լապտերք վառին :
դասեցո' տր ընդ նոսին որք զքեզ ան-
խոստովանին : արդարութ մի' դանդա-
ցին աչ զը' Լախ' քո քեզեի' քնի' :
Ի' անպատում խոնարհութեդ օր Թա-
ղեցար մեռելութե : և յարաջեր յոր
դուց մարդկան որք հաւատով ի' քեզ
անկան : յարն և զմեզ արդարութ
և զնրն ըջեալսն ողորմութ : զի' կեն-
դանեացըս բերանով' մացին : քեզ
փառս ընդ հօ' քո հո' զա' քո :

[illegible]

ՅԸ Ր Ե Ի Ե Լ Ի ԽՊՅ
 ՌԿԷ ԴՄԱՆԱՍ ԴՔ ՀԻՄԻՏԻՈՂ
 ԱՄ ԴՔ ՀԱՐԱՒԵՂ . ամենայն ազգ
 ԱՄԱԳԻ՝ՆԶ՝ յօրհնութի նոր ծրհնեցէք
 զարմըրիչն աւանդածոց . որ ծագեալց
 ԸՎԼՈյս արեգականն այսօր յաշխարհս
 ԼԿԵՂԵԳԻ՞Ք աւրդարող փառաբա-
 նիչք ամենամուրթ երոգողութեն .
 յառաւօտըս լուսոյ զառաւօտ խա-
 ղաղութեան քս գովեցէք ԸՆԴՀՅՈՐ
 Ա՛ՀՈՂԸՅԱՆ . որ ծագեալց ԸՎԼՈյս գե-
 տութեան իւրոյ Դ՘ԻՄԱՆՉ :

1.44 ጊዜት ሲገባቸው ይገኛሉ ሆኖ ሲገኙ

ՆԸ գնաւ ո՛ր էք մատուցոյ և՛ ժա-
ռանգորդք երկնից անբնոյթեանն .
ո՛ր էք ըբ փոխանակեմք զանցաւորս
առիք զանանցըն բարութիւն , բարե-
խօսեցե՛ք մաւ ահր վասըն մանկանց
եկե՛ղ զե՛սցւո՛յ :

Դժնատան^ա կը պանծա^նլէք և յերե
ցեալք ի՛յ յերկնա^ն խորհո՛րն, ու^րա^ն ըբ
ժըկըրտեցայք ընդ ըն աշեամբ ձե՛
րով ի՛յ մահ խա՛ղն, բա՛րե՛:

Անբարձրակազմ քանակությամբ և օգտակար
հագեցված չէլ շմարտութեան. որովհետեւ
յաղթեցի՛ք հազար՛կ կարեանց և
ցանկութեանց՝ բարեխա՛ն։

Գրվելի է թագաւորն և բարձաւրն

Վերսցըն պետութեանց՝ ուրիշ է՝
բանութեմախն հասիք քան զամենայն
որդին մարդկան՝ քա՛ն ։

կամառնի^w թ պատմութեք՝ մանկուհի
տիգրէ և կասողբնւլէ Բ՛մանորոն Լթէ,
տի^m հէ փոխանակ կաթին արբիք
զգէլնի^mն զմայլցնուցիչ. բարեխո՞:

፡፡፡፡፡፡ ፡፡፡፡፡፡ ፡፡፡፡፡፡ ፡፡፡፡፡፡

Ulmus montanus L.

Ի յս անթիւ լուսոյ անձին Լոյս
 բնակեալ լի ՚ի լոյս յանմատոյց
 հայր երկնաւոր ՚ի դատուց լուսե
 ղեւնացն ժրհնեալ ՚ի ծագել լուսոյ
 առաւմտոյ ծագեալ ՚ի հիւսիս և եւ
 լոյս քո բնանալի

1. Ես ի՞նչ Եւսոյ ծագումն արեգակն
արեգակն անձա՞ն Ժրմունիչ հօր՝ որ
դէ՛ յառաջ քան զարե անմէն քո՞
դձգեալ ընդ հօր՝ ի՞նչ ծա՞ն :

Լ յիս ՚ի՝ հօրէ բաղնուսն անգիւր բա՛
 րուէ. հոգի՛ս ^հդ. սք՛ անյ. մանկո՛ւն
 եկե՛զեցւոյ ընդ. հրեշտակս ըզբե՛զ
 քարն քանեն՝. ՚ի՝ ծա՛:

Լ ընս Ե՛րրեալէ Է՛ մի անբաժանելի՛ Ե
 Ե՛րրո՛ւրդու՛թի՛. Գ. Զ. Գ. Ը. Դ. Ե՛րկնայ
 նոցն Ե՛րկրածինը՛ւ մի՛շտ Գ՛նաւա՛ւ
 քե՛տք՛. Ի՛նչ Ժա՛ւ:

Let 2nd Set Gulyanig Hingianke

[illegible]

րամեալքս առ քեզ պաղատեսցուք զե
րնդ արդարսն դատեսցուք:

Հոգեք յայնժամ ընթանէ լին' ե այ
Ժբմ մեզ ողորմեսցիս. Բեռեալ
բնուիս քեզ ողորմեսցու՝ շնորհեա՛ն և մեզ
լինիլ անցաւ. փոխան մահու քո կե
նարար՝ կեցո՛ւ ըզմեզ տէր բարերար.
քեզ պաղատիմք ըստ աւանդակին՝ մե
լեա՛ն ըզմեզ յօրն ահագին:

Մահապետին աբրահամու՝ հայցմամբ
ընկալ տէր զաղաչանս: Եւ ծառային
բուամ սահակայ՝ խնդրուածովք ՚ի'
մեզ գլթա: Իննատեսին իսրայէլի:
Սրբով սրբոյն ՚ի' մեզ խնայեա՛ն:
Եւ բարբառեան երկւք սոցին: Սրբեա՛ն
զհոգի զմիտս և զմարմին:

Եւ Եւրեկայեան ծառայ
Եւ աղաղակեան:

Սյեանց սրբով հայրէք գլթած
՚ի' քո ստեղծեալ գործքս ձե
ռաց՝ և ըզբանակըս հրեշտակաց տուր
պահապան մեզ տրկարացս. փրկեա՛ն
զանձինս ՚ի' փորձանաց ՚ի' խաւարի՝ չըր
ջօղ դիւանց: զին' ՚ի' առնջեան և գի
շերի՝ տացուք քեզ փառս անլուրի:
Եւ ՚ի'ն անեղ անրակը՛զբան՝ ծընունդ
անձա՛ն օրդի և բան՝ որ արարե՛ր ըզ
տի՛ւ գործոյ՝ և ըզգիշեր ՚ի' հան
գիտոք քնոյ. տուր ՚ի' նրնջել աչաց մա՛ր
մնոյ՝ անթուան լինիլ մեզ ըստ հո
գւոյ. զին' ՚ի':

Իսթուն հոգւոց բանաւորաց՝ աղբիւր
լուսոյ բաշխող շնորհաց. ՚ի' փակել
դիւանց բնուեց մարմնոց՝ լոյս տուր ա
չաց սրտից մեղոց. ՚ի' գիշերաց առ
քեզ կանխել՝ ընդ հրեղինացն օրհնա
բանել. զին' ՚ի':

Սրբոյ սրբոց երկուրդով թիւն ըզ
մեզ մաքրեա՛ն քեզ բնակուի. շնոր
հեա՛ն ընդ մանկանցն առա՛գաստի հանգ
չել ընդ քեզ ՚ի' յանկողնի. տուր
ըզ հայցուած բարեկամին՝ ըզփոխ
երից նը՛կանակին. զին' ՚ի':

Եւ Եւրեկայեան լոյս բարեգործեր՝ զտիւ և
զգիշեր բաժանեցեր. ծագեա՛ն մեզ տր
ի գիշերի՝ ըզճառագայթս իմանալի.
տուր յամ ժամանակի՝ զպահպանող մը
քո հովանի. զին' ՚ի':

Սրբոյ քո հուր անկեալ յերկիր՝ բոք
բաքեսցի՝ ՚ի' հոգիս մեր. զնորհուրդ
սրբոյնց մեր մաքրեսցէ զմիտս գիտուե
քո՛ւ փալեսցէ ՚ի' քնոյ մահու զմեզ զար
թո՛ւսնց զմիտոք բացուք մառեսցէ զին'
ի' քեզ նայիմք լոյստ անամոյց ՚ի' զգա
յական ծածկեալ լուսոյ. որ վիս մեր
եղա՛ն ՚ի' գբի և նրնջեցեր ՚ի' տապանի
մա՛ն մեզ նրնջեա՛ն արթուն բնուի. հեր
բեա՛ն զչարին ներգործութիւն. զին':

Եւ ինչ լուսոյ անլուսութիւն պաղատանք
կամք տուալի. որ փակեալ դրամբք
յերեկոյն երեցար մե՛ղասանին.
ընդ թովմոյի առ քեզ գմլեմք՝ տր և
պատուած զքեզ դաւանեմք. Եւ

Լ առ մեզ յերեկոյնս և սո՛ւր զողջոյն
քո՛ ի՛ հոգիս :

Բանալքս ըզքեզ տր աղանձեմք մեզ
յօղնուի՛ նայեա՛ հայցեմք . պահպանդ
խրանէլն՝ անձանց մերոց լէ՛ր հոլմնի .
օթեա՛ առ մեզ խաղաղմբար՝ զի նրն .
Չեսցո՛ւք անխռովաբար՝ . և ընդ ա-
ռաւօտրս կանխեսցուք՝ օրհնել ըզ-
քեզ ընդ հօր հոգւո՛վ :

Վո՛յնն փողոյն գաբրիէլն՝ որ ի՛ վերջ
նո՛ւմն գիշերի . լո՛ւսել արա՛ զմեզ
մրժանի և անպկողմն օգեաց դասի .
անշէջ վառեալ ըյս լապտերաց՝ ըստ
իմաստո՛ւն հինգ կուսանաց . զի՛ն ընդ-
փեսայիդ ի՛ յառա՛գաստ՝ հարսու՛նք
հոգւո՛վ մրցուք ի՛ փառս :

Հալածեա՛ ի՛ մենջ տը՛ նըշնաւ խա-
լէ քո՛ զընդդիմամբս և զաներեկոյթ
գազանս՝ , և մի՛ տար յապականութիւն
զքո ժառանգութիւնս :

Բարեխոսեա՛ փառն մեր անձա՛նն մա-
րիամ . որ ծընար զտեր մը՛ն՝ որ հո-
վուէրըն զխրացիլ . ա՛մենագօր և
սքանչելի փառօքն իւրովք :

Բէն հայցե՛մք հայր գրթուէց
և անձ մելիթարուէց . ի՛ ալն
լսկան գիշերային մերձեալ ժա-
մուս՝ , մըխիթաբեա՛ ըզմեզ ի՛ տրտ-
մութեց մեղաց՝ , և շտրհեա՛ զուրմ-
խութի՛ն գործովք մղարու՛թե՛ .
աղանձօ՛ւմք տը՛ անտու՛ածածնին

և աննախ՛յն մըղա՛րոց :
Ի՛ստ քաղցրագո՛յն անձային քօ հրա-
մանի՛ կոյնն օրդի մատու՛ծոյ . Ե՛-
կեալ եմք առաջի քօ յերեկոյնս աշխա-
տեալք և ծանրաբեռնեալք . Թեթևացո՛
ի՛ ծանրուէց մեղաց զանձինս , և զգացո՛
բառնալ կամա՛ ըզքա՛ղցըր լո՛ւծ-
քոց պատուիրանաց՝ . աղա՛ :

Պաղատի՛մք առ քեզ հոգւո՛վ ի՛ հան-
գըստեան հասեալ ժամուս մարդմանի՛ր
հոգի մատու՛ծոյ . յորժամ նորոգես
զերե՛սս երկրի՛ և վերբառին ըստանա՛ս
զո՞գիս մարդկան՝ . նորափետուր զար-
դարեա՛ ըզնընջեալսն մեր ըզծըն-
եալսն ի՛ քէն ս՛բ աւանջանաւն՝ . աղա՛ :

Օ կենդանագիր անարատ ծընողի՛ն
քո՛ արկանեմք առաջի՛ անխակալ
տերու՛թեանըդ քօ . յորժամ գաս
փառօք հօր դատել ըզթըշնամի՛ն
խաջի՛ն քօ . ներեա՛ յանցանաց մերոց
բարեխոսութ՝ մօր քո՛ և կուսի՛ . ա-
ղալեմք ըզքեզ տը՛ պահպանեա՛ ըզ-
մեզ ընդ հովանեալ խաջի՛ քո՛ ս՛բ
Հաղորդս արա՛ և՛ ըզմե՛զ տը՛ ընդ
սրբոց քոց առաքելոցն , որք աթա-
նիեղեն տեսանել ըզքեզ ի՛ յարու՛թե՛
քօ . արժանաւորեա՛ տմը՛ տեսանել ըզ-
քեզ ի՛ միւսանգամ քո՛ գալլ տեսան՝ .
օրհնուի՛ առաքալի՛ն ի՛ բարձունս :
Ինըստի՛ն քօ յառեմի՛ դատաւոր ա՛-
հեղ՝ . աղանջուօք տը՛ անձա՛նն մի՛
շնա

շեա ըզնը նմեցեալըն մեր . յոր
 ժամ գայցեա անձան փառօք . քան
 զե քո են փանմաք յաւել տեանս
 ամէն :

Կանոն Հաճօքին Սարգիստայ :
 ( ) Ի հիւսիսն Ուն
 Հայն Կարգաւ :

Ո՛ր ՈՍՆԵՄԻՒՄ
 ի՛նչ շատակ սրբոյ մարտի
 րո՛սացն . միաբա՛նտէ՛ք երգելով .
 օրհնութիւն ի բարձո՛ւնս երկնաւոր
 Թաղաւորիդ :
 Վանզի հեղմամբ՝ արեան սոցա պար
 տեցա՛ւ Թընամին . և մեծաբեա՛լ պար
 ծի՛ սիոն երգելով . օրհն :

Վասակցեղոցն ընդ զօր՛ս վերին զե
 ւարթնոցն յիշատակաւ բերկրեալ ի
 սրբութիւն սոցա երգեսցուք . օրհն :

Ո՛րք ըզհանդէս նահատակութե առ
 բը՛ռնաւորսն ցուցին . և յաղթեցին
 հաւատով . երրեակ լուսոցն եղեն մեզ
 առ ի թ . անշնոց սոցա կեցո ըզմեզ :

Ո՛րք ըզխաւար կռապաշտութեանցն
 փանեալ հերբեցին . և կանգնեցին
 մեզ նընտն յաղթօղ ընդ դէմ Թըն
 նամոյն անշն :

Ի՛նչ հրաշափառ ճըզնութիւ պատե
 լազմեալք ի յերկրե . վերհամբարձեալք :

երկնայնոց դասուցն եղեն երգակեցք .
 անշնոց :

Ո՛րք զանձնա իւրեանց քեզ հայր
 ընծայեցին . և սրբւոյ քում քի եղեն
 խաչակեցք . անշնոց սոցա կեցո ըզմեզ :

Ո՛րք ըզմարմինս իւրեանց քեզ տա
 ճար մաքրեցին . և հոգւոյդ սրբոյ
 եղեն օթեվան անշն :

Ո՛րք ըզկեանս իւրեանց քեզ փո
 խանակեցին . և երկնից արքայութեդ
 եղեն ժառանգորդք . անշն :

Պատուական վճկայից զինուորու
 Թեանցն դաւք . համաձայնեալ ընդ
 երկնայնս զօրսն երգեն ստելով . ան
 ես ան զօրութեց բընակեալք ի ընտ

Կարծրագոյն տանջանք լուծին ըզ
 կար մարմնոյ . և բացարձակ փայլամբ
 հոգւոյն երգեն ստելով . ան ես ան
 համաձայնեալք ընդ նոսին արժանա
 ւոր սիւրով . ի տաճարի ճըզնաւորացն
 երգեմք ստելով . ան ես ան :

Վաքինասեր վարուք հաճոյացան սբ
 վճկայքն . և ընտրեցան կամաւոր
 մահաւմբն իւրեանց . և հրաւրեցան
 ի՛նչ կոչումն արքայութեան երկնից :

Ո՛րք մատնեցին զանձնա իւրեանց ի
 փորձսրոյ և հոյ . և հեղմամբ արեան
 իւրեանց եղեն վճկայք քի . և հրաւր :

Վասկերակից եղեր հոգեղեն բընու
 Թեանքս . տընօրինեցաւ յարգանքի
 կուսին բանդ անծ . ըզմեզ ան վերա
 նորմեզ պատկեր :

Մեկացեա՛ծ է ի ճաշակմանէ՛ նախաս-
տե՛ղծին ը՛գ փառս. միւսանգամ՝ վե-
րլստին շնորհն ը՛գ մե՛կ րս վե-
րանորոգե՛լ ի փառս:

Մըկըտեա՛ծ է ի յորդանան ի յով-
հանէ՛. անային բնութե՛ք մարմնովն
զոր ի՛ մէջն էաւ. ը՛գ մե՛կ զլու-
սաւորելով մօային ծագմանն:

Ե2 Երգս առեալ մարգարեիցն հրա-
շարժ ձայնիւ. անդադար օրհնաբանն
ը՛գ մարմնացեալն ի՛ սուրբ կուսէն՝,
որ երևեցաւ մեզ ի՛ փրկութիւն:
Օնեղութիւն՝ և զարարանքս յանձն
առին կամաւորապէս. ժուժկաբաւ
համբերեցին վասն անուանըն՝ տն.
որ երևե՛:

Ի ներկիւ լղբարդեցին յաշխարհի ը՛գ
ճշմարտ մարդէ՛ զութի մարմնացե-
լոյն ի՛ սբ կուսէն. որ երևե՛:

Ե2 Որք ի սկըգեանէ՛ պատուեալ եղեն
ի՛ սբ բոլորից հօր. առաքելական
կոյմամբ ը՛գ տեղերս հրախրեցին
յաւսով հասանել մասին. վարդապե-
տութ՝ սոցս ամենեքեան օրհնեցողք
լոյ տէ՛ր:

Որք անանատե՛սք և սպասաւորք եղեն
մարմնացելոյ բանին. գէր ի վերոյ
անմարմնոց դասուցն հանդիպելով
շնորհի. վարդա՛:

Սրոց դատողական աթոռ մհեղ ա-
տենին հանդէ՛ր ձեռք մընայ. կառարել

ի մե՛զ դատածստն բառ գրեա՛լն.
մա սոցս անկցո՛ւք զը՛ղբացեալ ան-
ձամբ պնդաւելով. հանտեցւեցանել
սոքօք ընդ ը մե՛զ զանաւն ի՛ր
զդատաւորն:

Որ շնորհք սբ հոգւոյն բարձեր ը՛գ
խաշն փրկական յօդէ՛գրուե շնոր-
հրա. ող սբ հայր անսոնիոս. արժա-
նաւոր երկնային կոյմանն ի՛ հրեշտա-
կական գառակցութիւն. օրհնեմք միշտ
սուրբ զերրորդութիւնն:

Սյսօր և մանկունք սբ եկեղեցւոյ
տօնեն ը՛գ խաշակրօն. քոսք զյիշատակս.
ո՛վ սբ հայր ճըգնաւորաց. զի ըն-
կալցին զանապական պարգևսն ի՛ քե՛
յայ մերմէ. օրհնե՛:

Օմաւատապարգևս վերընկալեալ ը՛գ
փառս յաջակողմեանն քի ընդ իմաս-
տուն կուսանսն. հայցեցեն ի՛ քե՛ ը՛գ
Թողութի մեղոցելոցս. ի՛ լսել ը՛գ միշտ
եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմոյ ժա-
ռանգեցէք ը՛գ զեանալն յաւերմանից:

Ու ի՛ քրոջ եական կամաւոր. հանգ-
իւս. այսօր ի՛ ձեր յերկնոց ի՛ դասս ա-
ռաքելոցն սուրբ հոգի. օրհնեալ
ես Թագաւոր անմահ:

Սր զանաւն ի՛ վերայ Թեոց հոգւոց.
այսօր ի՛ հրեղէն լեզու բաժանեալ
հանգեալ յառաքելաւորն սուրբ հո-
գի. օրհնեալ:

Որ խնամս տեսողք զքո զարարա-
նքս

սիւբ և օրհնութեամբ անդամակեն
մսեւով սուրբ:

Ո՛րհնութեամբ քի՛ հեղմամբ արեան
ձերոյ զեւասպնշուի՛ բարձիք յաշ-
խարհէ. և ՚ի ճանապարհս արդարու-
թեան դարձուցիք լ՛զ մոլորեալս:
Ո՛րհնութեան քարոզք և լուսա-
ւորի՛ւք տիեզերաց. էք պարծանք է՛
կեղեցւոյ. և յոյս հաւանացելոց:

Համբերութեամբ ձերով ընկալա՛ք ՚ի
քրիստոսէ լ՛զ պըսակս անապականս. և
դասաւորեցայք ՚ի յերկինս ընդ ան-
մարմնօցն դասս:

Հաղթող նահատակքն քի՛՛ որք քա-
ջութեմ մարտեան ընդ թը՛շնամոյն.
և զբռնուի լուծին լ՛զ տանջանաց՝
զի՛ զոնտանելի լ՛զ վերան ՚ի՛ յանձն
առին:

Եւ յա՛ փառաց փարէր լ՛զ նոքօք. և
հրեշտակք ՚ի՛ յերկինս ուրախանան.
զի՛ կարապետք եղեն տիեզերաց. և լը-
ւացօղձք մե՛ զսուրաց:

Դասք անմարմնօցն աղաղակեն և ա-
սեն. փութացարո՛ւք ըզհետ կոյմա՛-
նն քի՛ և խը՛նկազդեացք. վստեցէք
յսուհոսելից ՚ի յարքայութիւնս:

Պարծանք հաւատոյ՝ սք ճգնաւո-
րաց. որք լ՛զ մարմնս իւրեանց ՚ի վճ-
քո պատարագելին. և հեղմամբ ար-
եանն իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս:
Իստաւորեալք ընդ անմարմնօց բազ-
մութիւնս փայլն ուրիշս զարեգակն ՚ի՛

մեջ աստեղաց. զի՛ հոգիս մարդկան
լուսաւորեցին աւազանին լուսով:

Եւ յսօր ընդ երկնային զուարթուն
սըն ժողովւորդք հայնստանեաց. սո-
նելով լ՛զ յիշատակ սուրբ հայրապե-
տաց՝ շաւաւիղաց սըրբոյն գրիգորի.
օրհնեցէք լ՛զ հայրն երկնաւոր:

Եւ յսօր որդիք թորդոմայ ծնեալք
աւազանաւն յորդիս սի՛ոփն. ՚ի՛ յի-
շատակի՛ հարցըն սըրբոց իրդւոց մե-
ծի՛ լ՛սամարին. գովեցէք զմե-
զին մի՛ամօխն:

Եւ յսօր երկնաւոր քահանայութեն հա-
ղորդ. քահանայք սք՛ եկեղեցւոյ. ընդ
քահանայապետս անային օրինօք պատ-
ուեսը բարեբանեցէք զհոգին ճը՛շմա-
րիտ. երգելով լ՛զ փառս իբարձուս:

Ո՛ր առաքելքն նախընթաց քո՛ւմ
գալըստեանդ սուրբ լ՛զ մարգարէսն.
աւետարանել տիեզերաց զի՛ ջնամըն
քո՛ ՚ի հայրական ծօցոյ ՚ի՛ փրկութի-
հեթանոսաց. բարեխօսութեամբ սո-
ցա քրիստոս խընայեա՛ ՚ի՛ մեզ:

Ո՛ր խոնարհեցար յանպատճա՛մ փառաց
ի՛րդի անուճօյ. և եկիր ՚ի կատա-
րումըն մարգարէիցըն նախաձայն քա-
րողութե՛ցն անձառ խորհրդով. բա՛:
Ո՛ր լուծէր կենարար մահուամբ քո-
տը՛ զեփուսըն մահու. իջանելով ՚ի
գլխիւն վերածեր ընդ քեզ զհո-
գիս արդարոց՝ մարգարէիցն ՚ի՛ լոյսն
անըստուեր. բարեխօսութեամբ:

Ի՛ մաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտ-
րեալք և ձիւնափայլք՝ Թաղաւորք
երկրի՝ ի շնանք աշխարհի. անպակաս
զանձողք բաշխող յակոբ արիւն
յուշա յակոբեան. բարեխօս լէրուք
առ տէր վասն անձանց մերոց:

Ե՛րեքսրբեան մի տրուէ խորհուրդ
կամաց և հազարապետք. փոքրց հընչ
մոռիք բարբառք անեմեաց ընդ ամ
երկիր սքւղ շմառն և մատաթիւն.
բարեխօս լէ՛:

Բանին կենաց կանուխ քարոզ և ան-
ւետարանիչ. երգ փրկուէ՛ հընչումն
անհաւոր. ազգի մարդկան պարծանք
սուրբրդ մատթէոս. բարեխօս լէր
առ քրիստոս վասն անձանց մերոց:

Ի՛ ղալեմք ըզքեզ տը բարեխօսուէ՛
սրբոց ատրվմանց. որք նահատակեցան
ի ճակատամարտ սլաւեալս զմի. յաղ-
թող գլխան ընդ գէմ թընամուցն.
բարեխօսութեամբ սոցա քրիստոս խը
նայեալ ի՛ մեզ:

Ա՛րք առին զըսպառարկուէ զրա
հըս հաւատոյ սըրտից իւրեանց. և
ընկալան ի գըլխն դարձարտ փըր-
կութե՛ ընդընն խոջին. սուսեր
ընդ մեջ ածեալ ըզ ճըլմարի՛ տա՛ւ
հոգին. բա՛:

Ա՛րք մաքրեցին զանձինս իւրեանց տա-
ճար անուանդ քո՛ւմ որբբոց. և բու-
րեցին հոտ անուշութեան զաղօթս
իւրեանց. ի տեղով ճեղման սուրբ

տրեան իւրեանց. բարեխօս՛:

Ա՛ր յերկնային զօր անմարմնոցն նախ
հեղեր անուտապէս հոգիդ ճըշմա-
րիւ. զտծային և զգերագոյն քո՛ ի
միսսանթիդ. լինել փառաբանիչ սք-
երրորդ ուէ՛դ. ընդ նոսին փառաւո-
րեմք զէրբեակ միսութիւնդ:

Ա՛ր զկերպարանն տծային ստեղծեալ
երրորդուէ՛դ խորհրդակցուէ՛.
զարդարեցէ՛ր փրջմաբ շորհաց քո՛ց
կենդ անարար. և ընդ ծնեանն առ ի
նմանէ խօսեցար օրինօք և մարգա-
րէիւք. ընդ նո՛:

Ա՛ր երկրորդի՛ լինելութեանս յի՛տ
յորութե՛ քո՛ւմ հակիցին. մրտալի՛
վերնատունն դրօքըն փակելովք շոր
հեղի ըստ առաջին փրջմանն ըզքեզ
մեամանիցն. առաքելոցն ասաց անէք
հոգի՛ սուրբ. ընդ նո՛:

Յ՛որժամ յերկնից գո՛չէ՛ փողն ազ-
դեցուի՛ առնելով տիեզերաց. ի՛
դատաստանն անհաւոր. յայնմ առնէ՛ր
ահեղին՝ յի՛շեա տէ՛ւթ և ըզմեր
ըզնընջեցեալն. և հանգս ընդ սուր-
բւս քո՛:

Յ՛որժամ ճառադույթք անութեանդ
փայլին ի՛ յարեւելից. և դարբութի՛ք
հրաշիցըն բանին. յայնմ առնէ՛ր
ահեղին յի՛շեա:

Օ՛ւրհուրեալ դողան արարածք ի՛ ճայ-
նէ սրովեւագո՞չ փողոյն. յորժամ
հարկանէ՛ հրեշտակապետն և կոչէ՛ ի՛

Դատաստան զանգս որդւոց մարդկան .
յայնմ աւուր .

Ար նախնաց իմաստութեան օրինակներ
զխորհուրդ մը եկեղեցւոյ . խորանգոյն
արկեալ հիմունս հաստատութեան
ըզ դասս արդարոց . աղաչանք սոցա
խնայեալ իմեզ :

Ար զօրհնութի նախաստեղծիցն անձա
գոյգ արուաց և իգաց . պայծա
ռացեալ վայելապէս ծաղկեցնցեր
այսօր ի յովակիմ և ի յաննա . աղա :

Ար ըզխաստումն աբրահամու նահա
պետին մեր ըստ հոգւոյ . քահանա
յական և Թագաւորական գաւազանս
ցըն միացեալ ցոյցեր այսօր ի յան
նայն . աղաչա :

Թրաւք Եղեցի մեզ անպակէն բո
ցանիշ փայլմամբն իւրով . խորտակեաց
ըզ Թընամին և երձ ըզ դատակ
նիք . անուանեալ փայտըն կենաց ի
փրկութիւն տիեզերաց :

Ա եր առեալ ցընծան երկինք և
երկերս մարտնասն . ընդ յայտնի
սոց խնչին սեռակնաձև քառաթևին .

որ զաշխարհս լուսաւորեաց արե
գակնակերպ ճառագայթիւք :

Փառք հօր և :

Յընծացաւ երուսաղէմ . բերկրեցան
հաւատացեալք . նմրահրաշ զարդարե
ցան . քանզի տեսին զյաղթօղ նըշանն .
արարածք ամենաճշն ի լուսոյն պայ
ծառացան :

ԼՅԺԴ Լ : ԼՅՐԳ Եկայք Ժողովուրդք
այ . և հաւատացեալք քի . ի՛նչ ճեղքն
սրբոց մարտիրոսացն առաքեսցուք
գոհութիւն փառք ի՛նչ բարձունս այ :

() Եհն-Լէ-ն Երեւոյտ հայն :

Ր Հ Ն Ե Ն Բ Օ
քեզ անձ զօրք ամենայն
հրեշտակաց . արդարոց ան
ձինք և հոգիք ան սրբոց :

Գովքն ըզքեզ քա մարտիրոսացն
Ժողովք . դասք մարգարէից և
գունդք ամենայն սրբոց :

Բարեբանն ըզքեզ մը հոգի . որ
մոսնգ ես հըզօր . և պահես զօրս
ցեալ զյուսացեալ ի քեզ :

Տօն ճգնաւորացն այսօր . եկայք հա
ւատացեալք . օրհնեցէք զանձ յիշ
տակի մը վեկայեցն :

Արք ըզմահս իւրեանց կանգնեցին
յերկրի անշտարակ հըզօր . յոր ապա
ւինեալքս ամենեքեան . եկայք :

Հեղումն արեան սոցա մաքրեաց ըզ
տիեզերքս յանօրէն կռապաշտուէց .
և խառնեաց ըզմարդիկ ընդ երկնս
յին զօրութիւն . եկայք հաւատացեալք
օրհնեցէք զաւսուանձ ըզբնակեալն
ի մեջ սրբոց :

Ար օրհնիս յանմարմնական զինուո
րութեց . վերագոյեմք առ քեզ տր
անգլօթիւք սրբոց մարտիրոսաց ինս
յեա

յեա՛ն ՚ի ժողովուրդըս քո՛ միայն
մարդանէր :

Օղոր ընտրեցէ՛ր յամ՝ աղգանց երկրէ՛
լուսամուրել զողիս մարդկան . աղօ-
թիւք սրբոց մար՛ :

Ա՛ր գան հայրական իշխանութե՛ք պը՛-
սակել ը՛զ սբբս քո՛ . աղօթիւք սրբոց
մարտիրոսաց վերկեան ըզ մեզ ՚ի հրոյն
յաւիտենից միայն մարդանէր :

( ) քեզ տր օրհնեն դասըք սրբոց
մարտիրոսաց . քաղցր ձայնիւ հնչ-
մամբ քեզ երգեն . փառըք քեզ՝
փառըք քեզ աստը՛ւած :

Ա՛րք քաջութե՛ք հաղթերեցի՛ն բը՛ռնա-
ւորացն ըսպառնալեաց . և ընդ ան-
մարմնօցն դասակցեալ քեզ երգեն .
փառըք :

Պարծանք եկեղեցւոյ՛ և ուրախութի՛ւն
հրեշտակաց . ո՛վ տէ՛ր հայր անտոն՛ .
զաղաչանրս մե՛ր հանապաղ մատո՛ր
սուրբ երրորդուէն :

Ա՛ր ՚ի մարմնի՛ կառնցեալ և զանմար-
մնօցն բերելով ՚ի՛ քեզ ըզ վարս՛ .
ո՛վ սուրբ հայր :

Բաժանի՛ հոգեւորական լը՛ցեալ աստ
ուածալին ուրախութեամբ . ո՛վ :

Ո՛վ երջանիկ տէ՛ր սբ գրիգոր՛ սրբ-
բութեանցն պաշտօնեայ՛ . և առաջ
նորդ բանաւոր հօտի՛ :

Ի՛շ քեզ ունիմբ բարեխօս առ յի-
տուս միածինն . և աղաչօղ վնասն
քո՛ ուխտաւորաց :

Լանխեան խնդրեա՛ն ըզ թողութիւն
յանցանաց . ՚ի՛ քէն աշակերտեմքս :

Յա՛ւուրս վերջին ժամանակի շինեանց
իւր տուն զեկեղեցի . հօրն գըթած
երկնամորի՛ իմաստութի՛ բան և որ-
դի . ե՛տ ը՛զ մարմին իւր ՚ի զենլի՛
զգինի արեանն ՚ի խառնելի՛ . սը՛մին
հրաշեց ներգործողի՛ տուք օրհնու-
թիւն յամենայնի՛ :

Ա՛ր և զճառայս իւր տալեաց՝ ՚ի խառ-
նելլսն հրաւիրեաց՝ . զքաղցեալ ՚ի
հաց մարմնոյն կոչեաց՝ զգինի՛ արեանն
եւ ծարաւեաց . յայս կոչմանէս ապրս
տամբեաց՝ աղգ հիւսիսոյ հայնստա-
նեայց՝ ախն որ ըզ հրաշ պս ներգոր-
ծեաց՝ մեզ նորագոյն յոյս համատեանց՝
Հա՛ւատարիմ և իմաստուն՝ գրիգորի՛
ոս անուն արթուն . նրման խալի մահ-
ուամբ որդւոյն՝ չարարանօք իւր սբ
մարմնոյն . զա՛ղգըս հայոց կոչեաց ՚ի
նոյն՝ գանս և հարուածս ե՛տ խլատա-
գոյն . միայն բանին հօր իմաստուն
տուք օրհնութիւն զօրք հրաբուն :

Ա՛ր լուսով տծային բանին զորդա-
րեցէ՛ր զեկեղեցի՛ . և զխաւարն անգի-
տութե՛ք հա՛ւածեցեր յո՛գւոց մարդ-
կան . ո՛վ տէ՛ր սբ գրիգոր՛ բարեխօս լեր
վնասն մեր առ միածին բանն հօր :
Ա՛ր զհամագոյ՛ բընութի՛ միասնական
երրորդուէն յայտնեցեր եկեղեցւոյ
խոստովանել միութի՛ . ո՛վ տէ՛ր սբ զրի՛ :

Ա՛ր զվերկական տնօրէնութի՛ մարդա-
ցի :

Ե2

շաբ

ցելոյն վասն մեր . սուտցեր մի յեր-
կուց նոր խառնումն ըսքանելի .
մի տէր սուրբ :

ՏԳ Արարիւն Տոբոյ նըման ահեղա-
գոյ սաստիկ հընչմամբ . երեւցար ի
վերնաշտան հոգիդ դասուն երկուտա-
սան . որք առ ի քէն մըկըրտեցան ող
զոսկի հրով մաքրեցան . մաքրեա
ի մէջ ըզմէգ մեղաց և ըզգեցո
ըզլոյս փառաց :

1. կեր յերկիր անաբար դատել զաշ-
խարհս իշխանաբար . ընդ արդարուե-
լ ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաս-
տանաց , բանցեր ըզգանձդ անհիւծա-
կան պարգևս ետուր որդւոց մարդ-
կան , մաք :

Ահա ի սիրոյ զտէրդ առաքեաց յին-
քն զանդամս իւր քե յողեաց . զեկե-
ղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն սեամբ
քո հաստատեաց , տընտես ի նմա եդ
զառաքեալն եօթնեակ շորհօք քո
զարդարեաց , մաք :

Զընշտակայն ձայնիւ օրհնեսցուք զս-
մեհամբ զերրորդուին . փառաւորելով
ըզհայր . որ վերակոչեաց զամենեւեան
ի մահաւանէ յանմահութիւն :
Երգեցէք նա երգ նոր եկեղեցիք
սրբեցելոյ . քրիստոսի երկըրպագե-
լով . որ վերակո :

Արբասաց ձայնիւ օրհնեսցուք , հո-
գևորական հընչմամբ գովեսցուք :

սուրբ զհոգին փառաւորելով . որ վե-
րահանգոյց զամե :

Այլ և անաբար մարիամ ցանկալի
կուսից և պարծանք ազգի մարդկան .
մայր և աղանիւն մեծացուցանեմք :
Անկեղ մորենի և տաճար ընդ հանուր
ընտոյն . անմրատ և անխախտելի
կուսութիւն . մայր և :
Խորհուրդ կենաց և մայր կենդանու-
թեան . և առաքանտ հրափայլ ծագ-
մամբ , մայր և :

Այսօր խնդրի սրտուական փայտ
խնդին անանդէն ի գողգոթն . ի
ձեռն աստուածատէր դըշխայն . ե-
կայք հաւատացեալք երկրորդեա-
ցուք անաբար սուրբ նշանիս :
Այսօր ընծայի գողգոթն ըզծած-
կեան ի յերկրի , վերաբերեալ անու-
շահոտ խնկովք . ի ձեռն երանելոյն
յուդայի . եկայք հա :
Փառք հօր և :

Այսօր ի ձեռն փրկական Խա-
չին կենագործի պատանին մեռեալ .
և ողբայ պատանայ ըզկործանումն
իւր . իսկ մեք քի հաւատացեալք եր :
Այսօր և միշտ :

Այսօր ցընծայ վերինն եղիմ . ըն-
դունելով ըզսոսա յարկուն ընտե-
ղէն . ուրախանան և հրեշտակք ան-
լով փառք քեզ փառք քեզ անը :

( ) १५५५-१६-५ १५-५५ ३५५५

ԲՆ ՈՐ ՀԵՆ ՄԵՆ Օ,
 քն Թագաւոր, Կատարե՛լ 'Ե
 Հաճոյս քո զԵլշատակ
 սրբբոցն, Լ՛ օրհնե՛լ զա՛
 նուն քո սուրբ:

Այբ հեղին քո սբ անուն. և չար
չարանաց քոց՝ եղևն հաղորդ սուրբ
վեկայքն. և լուսավորվեալ աշխարհն:
Այբօք միշտ աղաչմբ. և փառավորեմբ
անդամդ երգով օրհնութեմբ սբ
զեղևորդ ութորդ համապոյ:

Միաբան ամենեքեան զմիջ աս
տուծոց օրհնեցէք ձայնիւ յըրբառա
ցովքեան ըզպրսակէջն նմջո

Օրհաղաւորեն՝ փառաց քիւ զէակից
հօր և հոգւոյ՝ գովեցէք:

Օգնչե՛զ զԸն պարգևաց նբ զհոգի
Ճրմարտուե՛ք բարեբանե՛ :

Եւ յսօր տօնեմք ը զտօն սրբոց վճի
կայեցն. որք անբան մե նախատակեալ
մոխեցան ՚ի զո՞րս վե ըն զԼալթնոցն

Լ՛ժխաբանք մարտեան ընդ դէմ իւրեան
Թագաւորաց. զյաղթով զականն ընկա
լեալ ըզ պրտաւկ. փոխեցան:

Եւ զիս իմացեալսն իմացանք
զանձառականն ընկալեալ ըզ կեանն
և բարեստութեն առ տիր վասն ան
ճանց մերոց:

Ա՛յլ երանեա՛ն նա՛ր ՎԷ՛հայ.ք՝ որք ար-
 ժանի եղե՛(ն)ք. մարմնով և արեանմբ դա-
 տակից լինի՛լ զԷ՛ւալթնոց երկնից:
 Վ՛աղաքավարեա՛նք ՚ի՛ մարմնի՝ և հետե-
 լծ՛ղք որդւոյն աստուծո՛յ. մարմնով
 և արեանմբ դա՛ն:

Լ՝ ԴՆԱԼՈՐԵԱՆԼԵ ԴՆՏՈՐԷ՝ ԿԱՅԺԱՌԱ
ԳԵՆԱԼԵ ԴՆՆՈԳԼՈՅՆ ՍՐՐԲՈ՝ ԴՆԲԱՐԵԽՈ
ՍԵՂԷՐ ՍՈՒ ՍԷՐ՝ ԳՆՍ ԱՆՃԱՆԳ ՄԵՐՈՑ:

ՅՆԵԱ զմէջ արժ փըրկիչ մեր. յոր
 ժամ զան թագաւորութեամբըդ քո.
 կէցուզմեզ բարեխօսութեամբ քոց.
 Շնորհեա՛ մեզ թողութի՛ երկխա՛նութե
 թագաւոր՝ ընկալ զաղաչանքս մեր.
 կէցո՛ւ ըզմեզ բա՛:

Յօրհնութիւնն օրհնեսցի՛ւք ըզքեզ
քե՛ր՝ Թաղաւոր . որ վառն մե՛ր մանկմանս
ցար կե՛ցո ը՛զ մեզ :

Ա՛ր յանէից՝ թաեղծէ՛ր զպաշտօնեայ
քո՝ Ի՛նչ հո՛ւր կիզեւ՛յ: հո՛ւրդ անեղա
կան. ը՛կե նոսին՝ օ՛րհնեմք ըզքեղ և
մե՛ք հոգեղէ՛կքս:

Ո՛ր բանի՛ւ գոյնցուցեր զիննեմ
 Դասըս հրեզիննաց բանդ խկրճեանե՛
 Ընդ նոսին գո՛վեմք զգեղ :

Ո՛ր արարե՞ր յոգես իմանալի՞ք
հընձաակըս քո հոգի՜ աչ. ընդ նստին
բարեբանեմք քոց քեզ ։

Լ'պաշխարու թեամբ անլեցաւ քալմ
քնն նինուէացոնց. ի լ'անէ ճայն
մարգարէին՝ եղև թողութի մեղաց
Լ'ճա

Լ՝հաս բանն առ Թագաւորն . պատ-
ուէ՛ր տայր ժողովրդեանն . լըսէ՛լ
Ի՛ բերանոց մանկանց տրղացոց՝ զար-
քա՛ցն երկնից յօգնութիւն կոչէին .

լըսէ՛լ ձայն :

Ո՛ր լ՛ըլլայ ա՛նձառ շնորհաց՝ ան-
յին քո՛ գի՛տութեանդ . ծագեցեր
յաշխարհ հայաբառնեա՛կց . գլ՛թած
հայր երկնաւոր՝ գլթա՛ն Ի՛ մեղու-
ցեա՛լքս :

Ո՛ր ընտրեցեր յա՛րմաճնէ՛ զմաք-
րեալն հոգւով սբ՛ւրն ներսէս . ժա-
ռանգէ՛լ ըզմեծակ հայրենի՛ ի . հով-
ուել արդարովք՝ և՛ իրաւամբք :
Ո՛ր օրինօք ճը՛շմարտուէ՛րն զարդա-
րեանց զե՛կեղեցի . կարգաւորեալ բա-
րեպաշտութեա՛ն իմբ . սորին աղանձնօք
խնայեա՛ն Ի՛ մեղքերնստն :

Լ՛ըլլաւապա զ՛կայիցն՝ սրբոյն մե-
ծին միասայ . երմոգինեայ գրաբո-
սի՛ յուսով եկայք տօնեսցո՛ւք :
Ո՛վ սբ՛ վ՛կայքի՛ քա՛ղցրաբարբա-
ւուդ միասա՛ն . արագահաս ոգնական
յուսով ըզբե՛զ խնդրողացս :
Ի՛ առձարի հանգըստեան՝ սը՛րբոյն
մեծին միասայ . եկայք հաւատացեալք
յուսով երկրպագեսցո՛ւք :

Լ՛յսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ
երկրաւորացս նորոգումն . քանզի նո-
րոգօղն էից հոգին էջ Ի՛ սբ վեր-
նատունն . ո՛րով նորոգեցա՛ն զանք ա-
ռաքելոցն :

Լ՛յսօր հողանիւթեայ բնուէ՛ն ցնծայ
ընդ հօր հաշտուէ՛ն . քանզի որ եբարձ
զհոգին Ի՛ մարդկանէ՛ մարմին եղելոց .
դարձեալ վերլստի՛ն ը՛զնոյն պարգևէ՛ :

Լ՛յսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնէն
ցընծուէ՛ զգա՛լուստ սբ հոգւոյն . ո՛րով
զարդարեցան Ի՛ զգեստը՛ս լուսախայլ
և՛ գերապայծառս . երգեն ընդ սրով
բէ՛նս զերեքսրբերին :

Գա՛լց է միածինն իողով և փա՛-
ռօք հօի՛ւ . և՛ ըզհօղեղէն բնութի՛նս
հրեղէն նորոգէ՛ :

Լ՛ուսաւոր են ճանապարհք արդարոյց .
և՛ Ի՛ բիւրաւոր բանակըս հրե՛շտակայ
ամպովք ընթանան :

Ի՛ վերինն երուսաղէմ՝ թլուչին ամ-
պովք ընդ առաջ տո՛ւրն յօի՛դս . և՛
այնպէս յամ՝ ժամ՝ ընդ տուն լինին :

Անն լուսոյ և ամպ հովանի՛ սբ կոյս .
որ ցօղեցեր Ի՛ մեղ ըզցօղն երկնային .
զբեզ բարեբանեմք անածին կոյս :
Ընկեզ մօրենի և՛ սրովբէ՛ հօղեղէն
սուրբ կոյս քանզի պըտուղն կենաց
Ի՛ քէն տըւա՛լ մեզ , զբեզ :

Ընթից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սբ
կոյս . որ զանտանէ՛լն յէից Ի՛ գերիւս
քո բարձեր . զբեզ :

Ճառագայթ փառաց հօր՝ որդիդ մի-
ածին . որ լ՛ըլլայ անվարախակ մար-
մնով պարագրեալ . այսօր Ի՛ թմբօ՛ւր
փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրովբէից անհաս Ի՛ վեր
բան

բան ըզբան. ծառայի կերպիւ պարա-
ծած կեալ ըզլոյսդ անըստուեր. այ"
Փառք հօր և :

Ա՛ր հրեղինացն անմեղծեալի՝ հո՛ւր
աստուածութեդ. ի՛ հողեղէնս խո-
նարհեալ լոյսդ արիւիական, այսօր:
Ա՛յ յիմ և միշտ :

Օ հայր և զօրդի՛ և ըզնք հո՛գիդ փա՛-
ռաւորեմք ասեւով. ե՛րբ քարեան տե-
րուի. կե՛ցի ըզմեզ բարեխօսութեամբ
սրբբոց քոց :

(Օրհնութիւն Երբոր Յայն:

Ե՛ր Ի՛ Ե՛կ Ե՛ւ Ե՛ւ Ե՛ւ
սրբբոց քոց քա՛ւ ընդ երկ-
նային զօրսն այսօր եր.

գահեցաւ տօ՛նեմք. որք հանդի՛ տացան
ընդ դէ՛մ բրոնուէ թը՛շնամոյն:
Ե՛րմարմիկք ի՛ մարմնի ցուցան՝ գե՛ր ի՛
վերոյ սրոյ և հրոյ տանջա՛նաց. զպատ-
ուական մահս իւրեանց ընծայեցին
քեզ քրի՛ստո՛ս բանաւոր զենմու՛ւնք:
Ե՛ր հատակեալք ձը՛գնութք ի՛ փորձ
զանազան տանջանաց՝ համբերուք վա-
նեալ ըզթշնամոյն պատե՛րա՛զմ. փո-
խեցան ի՛ զօրս վերին զըւարթնոյն:

Ե՛րանելի նք հայրապետք յորչարեալք
վարն տեառն համբերեցիք. յա՛ղ
թե՛րով բրոնուէ որին դատակից եղէք
վերնոյն :

Ղըգնեալ նահատակեցայք յերկրի.
յա՛ղթօ՛ղք ի՛ պատե՛րա՛զմի. կոխելով
ըզ սատանայ դասա՛ն :

Ի՛ ռասաւորեալք երկնային լուսովն.
պայծառացեալք ի՛ հողեղէն սրբբոյ.
բարեխօսեցէք առ տ՛ր վն անձանց մե՛:

Ե՛րանելի նք հայրապետք. որք կա-
մաւ յորչարեցայք յանձն առիք զհամ-
բերուի. յարժանաւոր աղօթքս ձե՛ր
յիշեսցիք զանձինքս մե՛ր :

Փոխանակ արեանն տն՝ ձե՛ր արիւնդ
հե՛ղաւ յերկրի. և հո՛ւ անոյշ բու-
րեաց յաշխարհ. յարժա՛ն :

Փոխանակ անցաւորին՝ ձեզ անանցն
է պատրաստեալ պրանկ փառաց ի՛
բրիստոսէ. յարժա՛ն :

Ե՛ր գերին զըւարթուներն բարեբա-
նեմք ըզքե՛զ տ՛ր. սո՛ւրբ սո՛ւրբ
սուրբ՝ ես տ՛ր զօրուէց կեցո՛ւ ըզմեզ :

Յիշատակաւ նք մարտիրոսաց գոհա՛-
բանեմք ըզքե՛զ տե՛ր. սո՛ւրբ :
Ե՛րբ քորբեան ձոյնին սղալակեմք
առ քե՛զ տե՛ր. սո՛ւրբ :

Օ անյաղթելի ձը՛գնաւորացն ըզմե՛-
շա՛նկս. եկայք հաւատացեալք ամե-
նեկեան սրձաւե՛նցո՛ւք :

Ե՛րանելի մարմին ունելով զտանջանն
որհամարհեցին նբմանօղք լինելով
չարչարանաց փրկելին. ե՛կայք :
Հայրապետ նք և անբի՛ծ և ընարեալ
յորովս յնէ. պատե՛րա՛զ ո՛րձ վը՛կայ

Լ՝ պարծանք ազգի մարդկան՝ . առ քս
բարեխօսեալ վասն մեր քո տօնողաց :
Հովիւ հոգևոր բանաւոր հօտի . լու
սաւորի՛չ տիեզերաց սիւն լուսոյ կան
գնեալ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ՝ , առ քս բա՛:
Հաստատուի՛ հաւատոյ պըսակ ՚ի գլուխ
եկեղեցւոյ՝ . պայծառ քարոզ տիեզե
րաց՝ Լ՝ պարծանք ազգի մարդկան՝ .
առ քրիստոս բարե՛ :

Մ՝ տաճարի քում սրբուէ երկըրպա
գեմք քո նշխարաց . փառաւորեմք
զօր յիշատակի՛ կատարման քո հանգըս
տեան՝ . առ քս :

Ժ՝ ողովեալ սբ հայրապետքն հրա
ւիրմամբ հոգւոյն սրբոյ , վերստին
հաստատեցին զառաքելական քարո՛
ղուին . ՚ի վր վիմի՛ հաւատոյ հիման
սուրբ եկեղեցւոյ :

Ո՛րք զինու հոգւոյն սբյ արեաբար
պատե՛րազմեալք . վանեցին զընդդի
մամարս մղլուի հերձուածողացն . ո՛ր
պէս հովիււք քաջք հերքեցին ըզ
գայլն ՚ի հօտ գառա՛նց :

Եւ ըզհաւատըս ճըշմարտըս սբ եր
րորդուէն . ընդհանուր քարոզեցին
յեկեղեցիս ուղղափառաց՝ . հաւատալ
ի՛ հայր և յորդիւն յամենայն հոգին :

Եւ առաջնորդս և զճարդապետս եկե
ղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ յիշատակաւ պատ
ուեմք այսօր՝ . բարեխօսութե սոցա
քրիստոս խնայեալ ՚ի մեզ :

Ժ՛իւ մըշակք անպարտելիք կաթնուղեկէ
եկեղեցւոյ . Լ՝ պըսակք պարծանաց

հաւատացելոց . բա՛ :

Հաղարայեալք անային խորհրդոցն .
Լ բացօղք դրան արքայուէ ե՛րկնոց .
բարեխօսեցէք առ անձանց մե՛ :

Ո՛րք անթանաւորեցայք կոհել յա՛
շակերտութի առաքելոյն թագէ՞հսի .
Լ անային հրո՛ւ մաքրութե՛ ոսկի
փորձեալ գլուխք ՚ի բնակարանը՝ ս
հրեշտակաց . ով երանելի սբ ոսկեան
մէք . բարեխօսեցէք առ անձ մաք
րել ըզմե՛զ ՚ի մեղաց մերոց :

Ո՛րք անհրաժե՛շտ դաւանութեք քա
րոզեցէք ըզքս ՚ի դրոհելս թագո՛ւ
հոյն . մրկըտե՛լ մըզ ըզքաջ նա՛
հնոական ՚ի յակո՛ւս եփրատայ ՚ի
ծաղկազարդ վայելչութիան . ով երա՛ն :

Ո՛րք անպարտելի մնացիք ՚ի հրապուրա
նաց որդւոյ թագաւորին . չարչարեալք
վա՛քս ՚ի արագապէս խողխողեցայք
պատարագ ընդհանելի . ով երանելի :

Մըգս՛կն արդարութե՛ քս ծագեալ
յաշխարհ . հալածեաց ըզխանարն ան
գի՞տութե՛ . և յետ մահու և յարուէ
համբարձաւ ան հայր յորմէ՛ ծագ
եաց՝ . ո՛ր երկըրպագի՛ յերկնաւորաց
և յերկրաւորաց ընդ հօր և սբ հո
գւոյն . վասն որոյ և մե՛ք երկի՛րպա
գանեմք հօր հոգւոյն և ճըշմարտութե :

Ո՛ր փոխանակ ծոցածին բանին ո՛ր
ե՞ւ յերկինս՝ առաքեցաւ աւետի՛քն
հօր ՚ի բարձանց հոգին ճըշմարտութե

Թեան. մելեթարեւ զոքս յաղամայ
տըրամեցելոց և հրազինեւ զընտրեալ
դասս առաքելոցն. վասն:

Լ'յսօր տըրամական և գիշերային
լուծան երկունք ծնընդեան նախա
մօքն. քանզի զծնեալսն մարմնով ի
մահ և յապաւիտեան. վերըստին ծնա
նի հոգին յորդիս լուսայ հօքն երկ
նաւորի. վասն:

Հասաւոր քո գալուստեանն յորժամ
գասա տը ի յերկնից. անային քո զժ
լուքդ. և նըշան սուրբ խաչին պայ
ծառանայ ի մէջ երկրի:

Երորդին տարեք երկրի ի ճայնե
հընցման փողոյն. որ գոչե զկենդան
նո. առ արիք եկըն տը կենդա
նեաց և մեռելոց:

Հնորհեա մեզ տեր ողորմութի ի
ծագեւ սըրբոյ խաչն. որով եղե
մեզ փրկութի. զի նովաւ ելցո՛ք ընդ
առաջ անորդւոյդ որ ի յերկնից:

Օ անձառելի լուսայ մայր և ըզնա
կարան անըսկըզնակից որդւոյն օրհ
նութի մեծացուցանեմք:

Օ անհաս տընօրհնութ մայր. և զանձ
նաւոր տաճար այ բաւին. օրհ:

Օ քո լորից փրկութեան մայր. որ զան
առանելին յեկց ի յարգանդի եբարձ.
ըզնա ամենեքեան օրհնութեալ մք:

Բեզ քի կաթուղիկե եկեղեցւոյ
հորհրդով. զյաղթական ըզպատուական
անձընկաւ սուրբ նըշանս. մարտուցա
նեմք զօրհնութի զոքս ի մի ի բարձունս:

Սա կամաւ քո քրիստոս և թեւօք ամե
նաղօր տը հոգւոյն. և դասեք հրեշտա
կաց թռուցեալ եկաւորի. ի լեւոն
վարագայ բընակիլ ի նմա:

Փառք հօր և:
Եկայք ժողովուրդք երկըրսպագեւ
ցուք. անային սուրբ նըշանիս. համ
բարձք միաբան ըզձեռս ձեր ի
սըրբութի. և ըզբնակեալն ի սմա մի՞շտ
փառաւորեսցուք:

Բ'յօժմ և: Վ'անդի տեսարան եղեն
հրեշտակաց և մարդկան. զյաղթութ
պըսակն ի քէ ընկալան. և բարեխօ
սեն առ աէր վասն անձանց մերոց:

(Օրհնութիւն վառ հայն:

ՅԱՌՈՐ ՀՐԵՇՏԻ
կաց դասքն ի յերկինս ու
րախանան ի վերա
իւր ճըգնութեան
սըրբոցն:

Լ'յսօր ճըգնագեաց սըրբոց դասքն
ի յերկրի պըսակեցան երկնային անձե
ղէն փառօքն:

Լ'յսօր անմարմնց զինուորով թիբըն
մեծապէս տօնեն. քանզի երկրաւոր
զինաւորաց բազմութիբն ընծայեցան
ի խորա ի խորս սըրբութեան երկնից:

Սուրբ անձ հայր անըսկըզն. որ
փառաւորեալք ես ի մէջ սըրբոց
բոց

49

բոց . օրհնեմք ըզբեզընդ զւար
թուսա երկնից :

Աբ անձ որդիդ միածին . որ պա
հեցեր յաղթող ըզճէգնութի սըլբոց
բոց . գովեմք ըզբեզ :

Աբ անձ հոգիդ ճըշմարիտ . որ
նորոգեցեր ըզտեգեբու ճըշմարիտ
երկրապագութի սուրբ երրորդու
թեանդ . բարեբանեմք ըզբեզ ան
լուծի ձայնիւ :

Ղընաւորական աշխատուեց համ
բերեցին սուրբ մարտիրոսքն . և ըզ
պատմեմք զարին վանեցին ժուծ
կալութի . բարեխօսութի սոցալ քո
խրնայեա իմեզ :

Աբ հեղին զարիւնս իւրեանց փոխա
նակ աբեան քո տը . և ըզբընուի
հրապուրողին վանեցին ժուծկա
լութեամբ . բա՛ն :

Ի՛ւ ըզ պըսակս անապական ընկալան
ի՛քէն քո . և դատասրեցան ի՛ դատ
վերին զւարթնոցն . բա՛ն :

Ի՛նչառակք յաղթողք . բա՛ն ի՛ մար
տի . երանելի տը մարտիրոսք որք
վանեալ ըզթնամին խորտակեցիք .
չրեշտակացն դա՛րբն տանակից են
մեզ . և ջոկք անտոցն զուարճա
ցեալ բերկրին . ընդ վարդապետն ձեր
հեղուսն արեան . որք վանեալ :

Ինքուամ պըսակն ձեզ աւանդեալ
մընայ . քան զտկանըս . պաշտակաւորս
զեղապոյն հրաշխ . որք վանեալ :

Ի՛յսօր մարտիրոսաց դասքն . ցընծա
ցեալ բերկրին ընդ առաջ տեա՛ն
քի՛ որդւոյն աստուծոյ :

Չայն ի՛ յերկնից վեկայեալ ասե՛ ե
կայք օրհնեալք հօր խո՛յ ժառան
գորդք երկնից խորանացն :

Ի՛ւաբեա ի՛ մեզ տը ըզբաղւա
ղութե՛ քո զողորմութիւն . բարե
խօսութի սըրբոյ նախաճեկային քո
և սըրմեա :

Արուամ զերկնայեան բացեր ըզդու
սն . ցուցանելով զնձառելի խոր
հօրդ . սորին աղաչեաք խընայեա
ի՛ մեզ տը . և սըր :

Ո՛ր աղօթանուէր հայցմամբ ըզթո
ղուի՛ խընդրելով ի՛ քէն . անօրէն
լսականողաց իւրոց . սորին :

Խորտականող քի՛ ճըշմարիտ վեկայ .
բաղմաւորչար նահատակ տը գրեգորի
ոս . զպակասութիւ չարարանաց տն ի՛
մարմնի քո և կրեցեր . որով ցընծայ
եկեղեցի ի՛ փառս որդւոց սիրմիկ :
Չանող հոգեւոր անձանման սիրով . գո
րովագլմ հոյս պարծանաց տը գրե
գորիոս . չարարանք մարմնոյդ մաքրե
ցեր ըզմեզ ի՛ յաղտոյ մեղաց . և ծը
նար որդին լուսավոյց բանիւդ :

Կերպարան փառաց միածնի՛ որդւոյն .
մարտիրոս յաղթող տը գրեգորիոս
բեւեալ երկաթիս ընկալան երկապագաց
թանկք տալից քոց տը . զիւ վեկալ

ցես ըզմն զ յերկիրն աստուծոյ:
13) յսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ ան-
մարմնացն զասակցեալ տօներն ՝ զ
զիշատակս քո յէր տէր անբե ներսէս .
որ ՚ի հոգւոյն սրբոց աղանակերայ
իջնամբ վըկայեցար . բարեխօսեալ առ
բրիստոս վասն անձանց մերոց :
Բա հանդիպեալ ընտրեալ արժանապէս
շնորհք հոգւոյն բաշխեցեալ ընտրեալ
կան մարմին և զարկւորն ան . յորում
հրեղէն սիւն ՚ի յերկեց իջեալ . բա :
14) աղաչեմք ըզբեզ լուսաւորեչ
հոգւոյ մերոց նըմանեալ մոլե-
սի նախամարգարեի մեծի . լուսաւորեչ
լեալ զիմք անհրաշտեալեմք . բա :
15) յսօր ընդ անմարմնացն զանս պա-
րեն որք իսե բաստիա ճըգնուք պատե-
րազմեալ յաւրեցիս թընամուցն . բա
րեխօսեալ սոցա քո խընայեալ մեզ :
16) ըզմուրի անորէն բոնանա-
լին . անոյնն արուք զանեալ . տա-
րեալ ժողովալուք համբերեցին տան
շաննցն . բարե :
17) ձուլի պատուական մարմնացն ՚ի
դէմարակ ճիւղն . տաշնապէսն ՚ի
լէ՛իս աստուծոյ յանձնեալ տան
շաննցն . զայն ՚ի յերկնաց համբարձել
և զգնուի ՚ի քէն խնդրելն ար յոյսե
տապաւնդ ես .
(1) անըկե ը բըղտումն ՚ի հոգե-
հոգին .
48) ՚ի

տիկ հոգւոյ . զոր վանաւորեմք հա-
գեոր երգով :
Օ համագոյակիցն հօր և ողորմեց զբաշ-
խողն շնորհաց . որ ՚ի հրեղէն լեզուս
բաժանեալ զբանն ընտրուե լեզուաց
շնորհեաց սուրբ առաքելոցն . զոր :
Օ աղբիւրն խնաստուե ըզկատարեալն
անձնաւորութե . ո՛ր խօսեցաւ յօրէնս
և ՚ի մարգարէս և յաւետարանս . զոր
Փառուք բեզ ան ժառանգութե յա-
ւտեան . որ կենարարդ ես մարմնոյց և
դոյացուցիչ հոգւոյ մեր նընչեցեալցն :
Ա՛ր բարձրացար ՚ի խալին վն աղա-
մայ նորոգման . և իջանելով քո ՚ի
դժո՛խ աւար առեր ըզգերեալն :
Ըզգինս անբան քո յիշեա կենա
գործող անշարհի . և հանգըստեա ար-
ժանաւորեալ . յերթասագեմն վերին :
(2) անձա՛հին և զմեծ իշտ կոյսն անդա-
դար ճըհնեցուք . բանգի՛ ծագեմց
մեզ լոյս երեսաց . և վերկիչ անձանց
մերոց :
Խնդա՛ և ուրախ ըր անհարմարեալ
մայր . բանդի որ ՚ի քէն ծնուա ը
մե՛ծ անձ . անձ ՚ի ժըրկուեցին ան
ձանց մերոց :
Պանձ անապական դրսոր սբ ան-
ձին . բա՛րեխօսեալ բրիստալ տառա-
ծոյ մերոյ յկեցուցանել զանձինս մեր
(3) անձ ծղ և զոր օրհնուի միշտ ՚ի
բարձունս երգեսցուք . Թագա՛ւ անին
բրիստալ հաւատալեալ անգլեւորդի
16)

Ա՛ր եկն ՚ի՛ լուսաւորել զհնարեալ
սուրբ զեկեղեցի . և սը՛սակեաց սբ.
խա՛նն . հըմն ը՛զ փառս ե՛րզեսցո՛ւք :
Փառք հօր և :
Ա՛յսօր . և մէք աօնե՛սցուք զխաւանկա-
տիս սբ խա՛նն . և փը՛սկն զին մա-
տուսցուք փառք և պատիւ յաւիտեան :
Ա՛յսօր և միշտ :
Ի՛նչքէ՛ք ը՛զ տեղե անկեւոյն ապրս-
տամբ զական Թշնամե՛ն ՚իս . որ ՚ի՛
յերկնից վա՛յր անկեալ :

*****

Օրհնութիւն Զորքեր հոյն :

ՅԱՍՏԱՐ ՅԱՍՏԱՐ ՅԱՍՏԱՐ
սակ սը՛ւրբոյն . և փայլն
նշխարէ՛ք ոյ ՚ի միշտ
կեղեցոյ . աղանձսցուք ըզ տէր՝ ա՛մ-
բօք խընացեա՛ ՚ի մեզ :
Հէ՛ղամբ աքեան սոցա մեծարի՛ մայր
սոցա իմանալի՛ սխան . աղա՛ն :
Տա՛մար են սբ հո՛ղւոյն . կենդանի ոս-
կերբե ոյ հիւանդաց բըծիլն . աղա՛ն :
Ա՛յսօր չգնալէ՛ սը՛ւրբոյն զուար-
ձանայ եկեղեցի աւախալէ մեծաւ .
հանդերձ որդւո՛ք իւրովք աօնելով
զխիշտաւի սոցա :

Արեա՛ են դեղ կենաց պարգեւալ
մեզ ՚ի բրկատու ՚ի բըծիլալի պառ-
աւանն սուրբ աքեալն իւրեանց :
Ի՛շխանութիւ տնիս ՚ի հոգւոյն ոյ :

առաջնորդել մեզ յերանգեմն վերին .
՚ի քաղա՛ք կենդանեաց ՚ի մեծն սխան :
Ա՛րք զառ ՚ի քա՛ զլարարմնա յան-
ձն առեալ համբերեցիք . ո՛վ աժա-
սէր հայրապետք . և արժանի՛ եղե՛ք
զերկնայինն առնուլ պըսակ :
Ա՛րք փորձեցայք շիջանա՛ւ հրով ա՛մ-
առանցիք պատրաստեալ ձեզ զար-
քայնիս . համարձակուի ունիք բարե-
խօսել առ տէ՛ր զն ա՛նձանց մերոց :

Ա՛րք զամբարըշտութեցն վանցիք
զկուպաշտութիւն ո՛վ աժաւոր հայ-
րապետք . հաստատութի ՚ի քէ հայցե-
ցէք անդադա՛ն սուրբ եկեղեցւոյն :
Յընձութի՛ է ա՛յսօր հրեշտակաց և
մարդկան . զի՛ զխրոստացեալ ըզ
Թըշնամին վանեալ խորասկեցին սբ
վեկայքն . և եղե՛ն յաղթօղք ՚ի
պատերազմի :

Ա՛րմանով և արեալք մարտեան ընդ
դէմ զհեաւ . վերադրեալք ՚ի մարտ-
նի վերաւորեցին ՚ի մահ ըզբեւոյր .
և սպա՛ցա՛ն պարծանքս յաւիտե-
անսն :

Ի՛շխանութեանք ՚ի յաղեղեն զուարթ-
եաց . և բարեբանեալք ՚ի զառուց
մարմնաւորաց սուրբ զեկայքն . անձ-
զե՛ն աճովն պրտակեալ եղէն :
Ի՛շխանկե ա՛յսօր քա՛ջ եսհա կայ
քի՛ սը՛ւրբոյ վեկայիցն . եկի՛
զերդեք յի՛ Թնամբ
՚ի մեղե տե՛ . առա՛ջ

78

Թժ զք ի մարտի և պըտակեալք ի
հօրէ. եկայք:

Ար ի հրեղէն զօրաց երկնից՝ փառա-
բանիս անստըւած. որով զերկնայիս
անապահան անային ըզ շնորհս հեղեր
յորդիս անամայ. անղաւանօք սոցա
նորմեա մեզ անստըւած:

Երեւելով հոգեղինացս անհեւթա-
կանքն ի ձեւ մարմնոյ. որք և ծա-
նուցին մարգարէիցն ըզխորհուրդ-
քո գալ լստեանդ. բազմապատիկ տես-
լեանքք օրինակելով. անղաւանօք սոցա:
Ինչպէս ի տնօրէնութեւդ. քո անե-
տաբերք անաբեցան գաբըիէ և
միջայել. անմարմնական դասուքն իւ-
րեանց յերկրի սպասաւորելով. աղա:

Ար զյառաջագոյն ընտրեալն անստը-
ցեր յաշխարհս մբ զմարգարէան. ան-
ւետարանել ըզքո գալուստդ ան-
թարգմանելի տնօրէնութեւ. սոքօք
ընտրեալ հաստատութիւն եկեղեցւոյ
քում սրբոյ:

Արոց ետնուր իշխանութի բացատրել
զիշումն քո յաշխարհ. աստանօր կա-
տարեցեր զմարգարէիցն ըզտեսու-
թիւն. սոքօք:

Ար ըզմահ գերե աւեալ մահուամբ
ըզմահ կոխեցեր. անհանելով զերամս
մարգարէիցն յանրատուեր քո հան-
գիստդ. սոքօք շնորհեա:

Ի մի լեք հուստոյ սոցոք փայլին հա-
սուրբ ի քո եկեղեցւոյ մարգա-

տէր փրկել ի տօնադարս ողոր:
Բարեխօսութեամբ պետրոսի և պո-
ղոսի քո սուրբ առաքելոցն. մար:
Ի յաւատարեալք ի սոցա զը պրութե-
նէս փառաւորեմք սբ զերրորդիւնդ.
երկաքանդելոցն աղօթիւք տօնադարս
նորմեա:

Ար հրաւիրեցեր զյառաջագոյն ընտ-
րեալն ի սկզբանէ անշխարհի ի
հարսանիս անանապահան. կոչելով յա-
րախութի ընդ բազմելոցն յառաջաստին
զմաստուած զգեացն. անղաւանօք սոցա
կեցո ըզմիջ փառաց Թագաւոր:

Ար յաթիւս քերովէականքս վերա-
նրստեալ հանգչելի որդի մաստուծոյ
հաճեցա խոնարհութեւ բառաւ ի
գիւրջս յորդանց անամայ. անղաւ:

Ար ըզբաժանին անմահութեան սիրոյ
քո պրեալ երանելին ի գնաւորոս.
որպէս ցորեան անստուածային. գա-
զանց մանրեալ ժանեօք հաց սուրբ
զը տաւ անստուծոյ. անղաւանօք:

Վաղբելոյ անդաւունջի իշխանելով մե-
ծանայն հրեմամբ ի բարձանց. ի
անանութի լուսոյ փայլման հրազնեաց
անկիզելի զաշակել ի բոսն. մինչդեռ
նր տոխին ի սուրբ վերապաւնն:

Ի նիւթական անղաւանջ անցրնելի մի-
բրնէ ըզխորս անստուծոյ. զոր
առեալ ի հօրէ պատմէ զանուոր և
ըզ յիւսանգամ գալո ի ստն. զոր
բարձրեցին համագոյնական:

( ) Եհնութի ի՛ բարձունս՝ Ելողին ի՛
 հօրէ հոգւոյն սրբո՛յ. որով առա-
 քեալքն արբեցան, անմահական բաժա-
 կա՛մն. և հրաւի՛րեցին զերկիրս
 ի՛ յերկիրնս:

Փառք քեզ հայր. որ կենարարդ ես
 մարմնոց և գոյացուցիչ հոգւոց՝ Ըն-
 կախ՝ զօրհնաբանող հոգիս յանմա-
 հական քո հանգիստդ:

Ասորդատիրի հօր որդի՛ որ պատկերա-
 կից եղեր հողեղինացս և խաչեցար ըն՝:
 Բնեազօր քե՛ հոգի. որ անդորրիչ ես
 նեղելոց և մրելիծարիչ հոգւոց. Ըն՝:

( ) Կոռմըն հրաշալի՛ որ անյայտ էր
 ի՛ մէնջ. և բանըն հայրական անըմ-
 բը՛ գնեւ ի՛ հոր փայլակնացեալ և ի՛
 մարմնի՛ բնակեցաւ. անվընաս պահե-
 լով զարարածս ամենայն:

Կոռմըն հրաշագործ որ ի՛ կու-
 սէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զա-
 րարածս ամ. և լկինք ցրնծային և
 երկիրս ուրախանայր. և քո՛ անլ՛ծ
 ընդ մարդկան շրջեցաւ:

Ըն քեզ ապաւինիմք ամենասը՛ ը-
 բո՛հի. գերագոյն և հրաշալի՛ և
 բաշխող բարուէ՛ց. աղբւր ես ծա-
 րաւեաց և հանդիստ աշխատելոց. և
 եղեր վերընկալ անձային բանին:

Բիստոյն անլ՛ծ մեր՝ շնորհեա՛ մեզ
 ընդ պետրոսի և ընդ որդւոցն զե-
 բեթեայ. արժանաւորիծ լքում աստ
 աւածային տեսեանդ:

Համբարձցես ըն անգ ար՛ առաւել
 քան ըզգանլի զթաքճրական ըզեանն.
 յերկնաբե՛ծ ըձ և յիմանալի՛ խորանսդ:
 Փառք հօր և:

Սոսնորոյ և մեք ըզքակտելի՛ս մեր.
 յարմարեցուք քեզ հոգւորական
 տաղաւար. որպէս միայնոյ մարդտաիրի
 և փրկիչի՛: Ըն՝ յիմ և միշտ:

Լուսաւորեալք ի՛ յերկրի. պայծառա-
 ցեալք ի՛ յերկիրնս. և դասակցեալք
 ընդ հրեշտակս. և կայք ժողովուրդք
 ցընծուք՝ տօնեցո՛ւք:

( ) Եհնութի և Սէրճ հայն:

ՅԻՇԱՆՍԻՆԱՐԱՆ
 ընկայից քոց քո՛ պարգեւեա՛
 մեզ: Երհնել զքեզ արժանապէս:
 Կամա՛ և մատուցին զանճինս իւր-
 եանց քեզ պատարագ արեամբն իւր-
 եանց. և ակըն ունեին սղսակի՛ ի՛
 քէն անէր:

Սոցա՛՛ աղծիւք փրկիչ խնայեա՛
 ի՛ քե՛ եկեղեցի՛ քո. զոր ըտոացա՛ր
 պատուական արեամբըդ քո՛ սըրբոյ:

Ըն՝ յո՛ր յիշատակ սըրբո՛ց քոց. որք
 տանջանաց անօրինացն համբերեցին.
 և դասակիցեղեն վերին զւարմնոցն:
 Ըն՝ յո՛ր և հրեշտակք ուրախանան ընդ
 կամաւոր շարարանս ճրգնաւորացն.
 Ընք յաղծեցին անօրէն բը՛ռնաւորացն:

Ո՛րք ես թագաւոր յաւիտեանից՝
որ նրստիս ՚ի վեր չորեքկերպեան կեն
դանեաց. և ՚ի սբց. քոց փառաբանիս:
Փառւ՛ք. քեզ հա՛յր. երկնաւոր. որ
նրստիս ՚ի քրովքէս. և բարեբանիս
՚ի դասուց սերովքէից:

Բ՛լքեզ դովեմըք թագաւոր փառաց
քրիստոս. համաձայնեալ ընդ սուրբս
քո յեկեղեցիս անդարոց:

Ա՛ւրբեա զանձինս մեր և տաճարացո՛ւ
սուրբ երրորդո՛ւնդ. կենդանարար
սուրբ հոգի:

Պարծեսցին՝ սբ. քնն փառօք և ցըն
ծացեն ՚ի հանգիստս իւրեանց. քանզի
ընդ հո՛ւր և ընդ սո՛ւր անցուցին
զմարմինս իւրեանց:

Սուրբ զարիւնս իւրեանց հեղձո՛ւն
չորչարանացն. համբերեցին. և զս
պառնալիս բը՛ռնաւորա՛ց անարգե
ցին յա՛շխարհի:

Ը՛րդ եկա՛յք հաւատացեա՛լք. կատա
րեսցուք ըզ յիշատակ ո՛ց. քանզի սո
քա ես մեզ բարեխօսո՞ւս յարբայուեն
անսուծոյ:

Ի՛ջմէն ՚ի վեր սրբոց ի՛ւրոց. և՛ փառք
իւր հանդուցեալ է յոսկերլս ո՛ց. և
հոգիք սոցմա՛ դասաւորեալք ընդ
հրեշտակս ՚ի յերկինս:

Բանակք հրեշտակաց ան շո՛ւրջ են
զնքօք. և երգակիցք են միսեանց
յօրհնութիս ո՛յ. և հայցեն միաբա՛մն
զխաղաղութի՛ աննայն անշխարհի:

Ի՛յսօր ուրախացեալ սբ. եկեղեցի՛
քրիստոսի. տօնէ խընդո՛ւք զտօն վե
րին երո՛ւսակէմի. սը՛րբասաց ձայ
նիւ փառաւորելով ըզ քրիստոս:
Ի՛յսօր համաձայնեալք որդիք սիողիսի՛
երկրայնոյ. տօնիւ զուարճանան որ
դո՛ց անդրանկաց վերի՛ն սիողիսի՛.

սը՛րբասաց ձայ՛:

Ի՛յսօր դասք անմարմնոցն երգես առ
եալ պարե՛ն ընդ մարդկան. զերգըս
հոգեւորս յանմահ փե՛սայի՛ն յառա
գաստ. սը՛րբասաց:

Ի՛յսօր ցընծայ զուարճացեալ եկեղե
ցի՛ հեթանոսաց. տօնելով զյիշատակ
մեծի՛ նահապետին և հօրն հաւատոյ
մբրահամու. օրհնեցէք մանկունք սի
ողիսի զհայրն լուսոյ անը՛ռելի:

Ի՛յսօր նոր խորայէ՛լ կոչեցեալ մար
գարէիւքն առ ան. տօնեա՛ ցընծութե
լզ տօն հովուացն խորայէ՛լն առաջ
նոյ. գովելով ըզ գլուխ անկեան եր
կո՛ւց որմոց յարմարութեան:

Ի՛յսօր ՚ի գլուխը՛ս լերանց տո՛ւն ան
հաստատեալ. որ և յաւէտ ոռոգիս
յամպոց հոգւոյն անտրուղիս առա
տահոս անձրեօք. բարեբանեա՛ զան
բիւրն կենաց զարբուցանողն ծա
րաւեանց:

Ի՛յսօ՛ր երկնայնոցն վիճր իջեալ
տօնեն ընդ հոգեղէնքս. զյիշատակ
սուրբ առաքելոցն քի՛ որք դասեցին
ըզ մարդիկ ընդ հրեշտակս փառա
ւոր

Լորե ընծվ Եբ զերրորդ ուրիշն համագոյն
Լ'յսօր 'ի Եբ վերնատունն Եկեալ
մատուած ճը' շմարիտ. հրաշազարդեաց
զառաքեալն 'ի լոյս փառաց. քոց հոգի
Հը' ընդ ողակն խը' նդուլթ անակեր
տանցն լըցեալ. փառատրե լ'վ Երգե
ին' օրհնեալ ես լոյս գերազանց :
Ո'ր 'ի հօրե առաքեցա՞ր. մարդասէր
կարօղ փրկի' չ. և լը մեղուցեալ լը
մարդըն բը' ժըլկեցեր. ո'ղորմեա՞ տէր
հրաժարե լոյս զոր հրա՛խրեալ առ
քեզ կ' չեցեր :
Ո'ր 'ի խաչին բեւեռե'ցար. մարդասէր
կարօղ փրկի' չ. և լը ցօղ անսպական
արեանը'դ ցօղեցեր տիեզերաց'. ո'ղ :
Ո'ր լը զըժոխս աւերեցեր. և լը գեր
եալ լըն փրկեցեր. և զարգե լեալն վերա
ծեր 'ի յոյս կենանցն յաւիտենից'. ող :
Լ'ստուածածին սո'ւրբ կոյս անհարս
նացեալ մարիամ. որ օրհնեալ լը ես 'ի
կանայս. զքեզ օրհնեմք մի' շա՛ որ
արժանիդ ես մեծանցն. ցանեմք :
Լ'նապական տա՛ճար և առաջամտ լը
սոյ, որ 'ի քեզ փեսայացեալ բանն
կենաց բնակե'ցաւ. զքեզ :
Հուրն կենդանի' որ 'ի մօրենին վա
ռեցաւ. զոր անվընաս յարգանգի' բու՛մ
կրեցեր և ծընա՛ր արժ և մարդ. զքեզ :
Կայ՛նի քո քս երկրրապետն արարածք
ամենայն. որ 'ի' փրկուի' մեզ կանգ
նեցաւ. սա՛ եղլցի մեզ պահապան
յաղթօղ. անպրեցուցանել լը գ մեզ 'ի
պարանայ բանաբկու'ն :
Լ'յստուածային հաւատոյ հարցն սը' ր
բոց դաւանմ'ն ուն. ծագեցաւ քե
լնդ. հանդեր լոյս հայաստանեայց ս' բ
ոչ ստակէս. անդադար բարեխօսեա՞
վան անձանց մերոց :
Բանաւոր հօտին քի լ'նորեալ հո
վի' ծմ' քս' շ. 'ի' հօրեն լուսոյ բը' շ
խեալ շառաւիղ բարե՛ տ' ր վը' լթա
նէս. անդադար :
Վ' վեալդ 'ի վեկայս հօրն մեծի հա
մած'ն ման. քաջութի՛ զանօրինաց խոր
տակեալ զպատկերն տէր սո'ւրբ
յուսիկ'. անդա՛ :
Դասակցեալ անմարմնոցն մաքուր
կուտ' ծմ' ք. ճըմարիտ քահանայապետ
վը' կայ քի՛ ս' բ գրիգորիս. ան' :
Երկնայնոցն 'ի յերկրի հաղորդ ճը' գ
նո՛ծմ' ք. յանդիմանելով լը լթագա
ւորն կատարեցա՞ր վասն անուանըն տ'ն
ս' բ դանիել'. անդա՛ :
Լ'հարաշարժ անդերբն' անհատահարդ
վըտակ. կենդանարար ս' բ հոգի. օրհ
նեալ ես լոյս ճը' շմարիտ :

Լ'յստուածային հաւատոյ հարցն սը' ր
բոց դաւանմ'ն ուն. ծագեցաւ քե
լնդ. հանդեր լոյս հայաստանեայց ս' բ
ոչ ստակէս. անդադար բարեխօսեա՞
վան անձանց մերոց :
Բանաւոր հօտին քի լ'նորեալ հո
վի' ծմ' քս' շ. 'ի' հօրեն լուսոյ բը' շ
խեալ շառաւիղ բարե՛ տ' ր վը' լթա
նէս. անդադար :
Վ' վեալդ 'ի վեկայս հօրն մեծի հա
մած'ն ման. քաջութի՛ զանօրինաց խոր
տակեալ զպատկերն տէր սո'ւրբ
յուսիկ'. անդա՛ :
Դասակցեալ անմարմնոցն մաքուր
կուտ' ծմ' ք. ճըմարիտ քահանայապետ
վը' կայ քի՛ ս' բ գրիգորիս. ան' :
Երկնայնոցն 'ի յերկրի հաղորդ ճը' գ
նո՛ծմ' ք. յանդիմանելով լը լթագա
ւորն կատարեցա՞ր վասն անուանըն տ'ն
ս' բ դանիել'. անդա՛ :
Լ'հարաշարժ անդերբն' անհատահարդ
վըտակ. կենդանարար ս' բ հոգի. օրհ
նեալ ես լոյս ճը' շմարիտ :

հգ

Ի՛մա՛ բարձրացա՛ր բարձօղէ՛ անի՛
ծից. որ փառաւորեալէ՛ ես ընդ հօր.
Ժողովէ՛ Ը զհեռացեալուն կենսա՛
բե՛ր փայտիւն. ասլրե՛ :

Փառք հօր և :

Ո՛վա՛ լուսաւորեցան արարածք ամ՛.
ամա՛՛ սպասէին արդեւեալէն ի՛
մեղսասէ՛ր բանտին. որ ազատեանց ը՛զ
մեզ ի՛ պատրանաց :

Եւ յի՛մ և միշտ :

Բաճում համարձակուի՛ ե՛ ան տ՛ր
բարեխօսութե՛ սոցա՛. և թո՛ղուի՛ ե՛ մե
ղամե՛ց. որ ը՛ք կատարեն ը՛զ յի՛շատ
կրս սոցա՛ :

Կանոն հարցեյն հարօրէն Սարգիստացի
հայր Եւսեփ Զայն :

Օ՛. Բ. Ե. Օ. Ե. Բ. Ե. Բ. Ե. Բ. Ե. Բ.
և ուղիղ դատուի՛ր ի՛ մէջ
որբոց քոց բարեբանիս.
հարցըն մերոց արձօ՛րհ
նեալ ես յաւիտեան :

Ը՛գբեզ որ ի՛ հնոցս իջէ՛ր ապաւեն.
խոնարհեալ ի՛ գօնդըս մարտիրոսաց
գո՛վես. հարցըն մե՛ :

Ը՛գբեզ որ ահաւոր թագաւոր յա՛
ւիտենից. այսօր ընդ դասս վեկայի՛ց
քոց բարեբանեմք. հարցըն մե՛ :

Ը՛գտէ՛ր օրհնեցէ՛ք. բարձր արարե՛ք
զնա՛ յաւիտեան :

Ը՛նբաւեւին երկնից և հրեղինաց ի՛
հողեղինաց հաճեցա՛ւ ընտրել իւր
զինաւորս. բարձր :

Ուստի և մէք հաւատացեալքս քի՛
ստուծոյ. ընդ նոսին խընդրե՛լով
ը՛զ թողուի՛ մե՛ղաց մերոց. բարձր :
Հանձառ փառաց խոնարհեցա՛ր ի՛ մեր
բընովի՛րս բա՛նդ անսրաճ. և
մարմնացա՛ր ի՛ սրբոց կուսէն :

Եւ ծնա՛ր ի՛ սուրբ կուսէ անապա՛
կան մարմնով. ը՛գբե՛զ անդադար
բարեբանեալ մե՛ծանցունեմք :

Եւ յօր զեկեալ ը՛ ի՛ փրկութի՛ անգի
մարդկան. միաբանութե՛ ամենբեան.
մե՛ծացու՛ :

Եւ յողովեալքս ի՛ յիշատակ սրբոց քոց
քի՛ս անշա՛ն մք ը՛գբե՛զ. սոցա բա՛
րեխօսութե՛ ողորմեա՛ :

Երկընդագե՛մք անաշի՛ բեմի քո քրի՛ս
տոս. ը՛նկա՛լ քո գըլթութե՛րդ զաղա՛
շանը՛ս մեր. սոցա բա՛ :

Որպէ՛ հոգւով և մարմնով որպէ՛ս զան
մարմին. անաշի՛ ի՛ գալուստ քո պա՛
հնացես մարդասէր փրկիչ. սոցա բա՛ :

Եւ յողովեալքս ի՛ յիշատակ սրբոց մար
տիրո՛ւսացըն. միաբա՛ն անք երգելով.
օրհնուի՛ ի՛ բարձունս երկնաւոր թա՛
գաւորի՛դ :

Ի՛նչպիսի հեղմամբ արեան սոցա պար
տեցա՛ւ թըշնամին. և մե՛ծարեա՛լ
պար :

պարծի օրոն երգելով . օրհն :
 Վասակցեղոյն ընդ զօրըս վերին
 զլաւթնոցն . յիշատակաւ բերկրեալ
 ի՛ սըրբութիւնսոցնս երգեսցուք :
 օրհնութիւն :

Արք ըզհանդէս նահատակութե առ
 բը՛ռնաւորսն ցուցին . և յաղթեցին
 հաւատով . երբեակ լուսոյն եղէն մեզ
 առիթ . աղանջաբ սոցա՝ կեցո ըզ մեզ :
 Արք ըզխաւար կռապաշտութեցն վա
 նեալ հերբեցին . և կանգնեցին մեզ
 նըշան յաղթօղ ընդ դէմ թը՛շնա
 մուն . աղանջաբ :

Ի՛ւ հրաշափառ ճը՛գնութեամբ պա
 տըրաղմեալք ի՛ յերկրի . վերհամբար
 ձեալք երկնայնոց՝ դասուցն եղէն
 երգակից . աղանջա :

Արք զանձինս իւրեանց քեզ հայր
 ընծայեցին . և որդւոյ բում քրիստո
 սի եղէն խաչակիցք . աղանջաբ սոցա
 կեցո ըզ մեզ :

Արք ըզմարմինս իւրեանց քեզ տա
 ճար մաքրեցին . և հոգւոյդ սը՛րբոյ
 եղէն օթեման . աղանջա :

Արք ըզկեանս իւրեանց քեզ փոխա
 նակեցին . և երկնից արքայուէդ եղէն
 ժառանգորդք . աղանջա :

Պատուական վը՛կայից զինուորու
 թեանցըն դառն . համաձայնեալք ընդ
 երկնային զօրսն երգէն ասելով . սբ
 ես ան՛ր զօրութեանց բընակեալք ի
 ըյս :

Կարծրագոյն տանջանօք լուծին ըզ
 կար մարմնոյ . և բացարձակ փայլմամբ
 հոգւովն երգէն ասելով . սբ՝ ես :
 Համաձայնեալք ընդ նոսին արժանա
 ւոր սիրով . ի տաճարի ճը՛գնաւորացն
 երգեմք ասելով . սբ՝ ես ան՛ր զօ :

Առաքինասէր վարուք հաճոյացան
 սբ վը՛կայքն . և ընտրեցան կամաւոր
 մահուամբն իւրեանց . և հրաւիրեցան
 ի՛ կոչումն արքայութեանն երկնից :
 Արք մատնեցին զանձինս իւրեանց ի
 փո՛րձ սրոյ և՛ հրոյ . և՛ հեղմամբ ան
 եանն իւրեանց եղէն վը՛կայք քրիս
 տոսի . և՛ հրաւիրեցան :

Վըթիւք սոցա և բարեխօսութե
 պարգեւա՛ մեզ քսմանս և բաժին . ընդ
 հրաւիրեալսն ի՛ կոչումն արքայու
 թեանն երկնից :

Օ ին՛ււորն քի՛ ի հօրէ՛ առեալ
 պարգեւս՝ յաճատունկ ի՛ դրախտէն
 ծանկեցաւ մեզ շառաւիղ . որ է զէն
 յո՛ւսոյ վահան հաւատոյ :

Ի՛սկ երանելի վը՛կայն քրիստոսի՝ զօ
 րանայր ի՛ սբ հոգւոյն . զի զերանու
 թեանցն առնոյր ըզ շնորհս ո՛ղորմա
 թեան . որ է զէն :

Վստ արաւջեք ըզ յիշատակ սբն սար
 գսի զօրավարին . որ է դո՛ւռն երկնից
 և ճանապարհ արքայուէն . և՛ մեզ զէն :
 Ի՛զ ճը՛գնութիւնս սը՛րբոց քոց քս
 մունելով այսօր ընդ ճրս անմարմնոյն
 քեզ երգեմք անլռելի՛ զօրհն

հաբանութիւն :

Արեւացեա՛ն ծ'ւբ ըզ մարդկային արեւորուե՛ ըզ գե'ստ . հաւատոյ վարեալ ըզ գե'ստուք . յաղթեա՛ն ծ'ւբ հակառակամարտիցն 'ի պատե'րագլին : Արեւ'րաբեա՛ն ծ'ւբ ընդ քի հեղմամբ արեան 'ի մա'հ . անուե'ն գորով հաշտ 'կերպք . շինեա՛ն ծ'ւբ 'ի վայելչութիւն սուրբ արքայութեանն :

Արծեացին սրբն փառօք . և ցընծացեն յաւիտենական 'ի վաստակս իւրեանց յաւժ'ր գալ՝ ստեան փրկչին . յորժամ գոյ փառօք հօր փառաւոր լինել 'ի մէջ սբ'ց եւրոց :

Արե՛ք իմ զերկիւղածս իւր և պահե՛ ըզ նոսա՛ն . և բնակի 'ի հեզս և 'ի խոնարհս 'ի գալստեանն իւրոյ . յորժամ փոխանակ ճիգնուե՛ համբերողաց՝ մաւրուցանէ իւրաքանչիւր զանթառամ պրսակ . փայլին որպէս զարեգակն . յորժամ գա՛յ :

Յընծացեալ բերկրի տիոն վերինն երուսաղէմ . ժողովարան միաբանութիւն ընդունիլ յորկսն յաւիտենից . յորժամ գա՛յ :

Աւրախ լեր հանապազ սբ եկեղեցի . և ցընծա 'ի փառս և 'ի պատիւ փեսայացեալ բանին . յորժամ :

Ի նդ վերին զօրսն ասակցեալ և ըզ գեցեալ ըզ և զանուհուր ըլեալ ըզ ճ անարարին . ասելով եկեղեցի զարգանալ 'ի հօրէ :

Ժառանգեցէք զանպատում ըզ երեսնս :

Ասրբ ես իմ զօրութեանց՝ որ բնակեալ ես 'ի յերկինս . և բարեբանս 'ի սրբոց քոց : Երկնային զօրութիւնք անբովէք և բերովէք . անդադար օրհնեն սուրբ զանուրդ քո :

Բանանայք ընդ նոսին պնշտօնեայք և ժողովուրդք . երկընդապեցե՛ք անբութեանդ քո :

Եկող որ յառաջ քան զյաւիտեանս 'ի հօրէ առաքեցար . և լուսով իմանալեալ լըցնր զարարածս . օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից :

Ար ըզ լըյան իսկըզմանէ հապտատեցե՛ր վերը՝ ստին . և զխաւարն անդիտուե՛ յարութեամբ ըզ քո հալածեցեր . օրհնեալ ես :

Աւստի և մէք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զլաւթնոցն . երգեսցո՛ւք ցընծութի յորութե երեկոյնս՝ օրհն :

*****

Հարց Բաւե իւր :

ՅՈՒՐԵՆՍՏՐԻԵՆՆԱՐԱՐԻԶ յաւիտենից . որ նշանիս 'ի բերովէս խնայեալ յարարածքս քո . անը՛ծ հանցն մերոց : Սուրբ անը՛ծ թագաւոր ըզ մեր քո՛ն . Եւք 'ի հօրէ . և մարմնացար 'ի սրբոց կուսէն . ասուր լա՛ծ հա՛ր : Սուրբ անը՛ծ որ բղբուրդ ես անը՛ն :

Տակ

ըստի . լըցուցեր ըզմարգարէան և
 զառնքեալնն աւետարանել ըզքեզ .
 աստըւած հար" :
 Հայր անըսկի զքն . որ խնամես զքո՝
 զարարածըս . գործբք քո ըզքեզ
 օրհնեն և առնել բարձրացուցանեն
 զմհաւոր անուն քո սուրբ :
 Ո՛րդդ միածին՝ էակից հօր և հո-
 գայ . գործբք քո :
 Հոգիդ ճշմարիտ՝ փառակից հօր
 և որդւոյ . գործբք քո :
 Ուրախ լեր անծափին՝ տաճար ան-
 խախտելի . ըզքեզ մեծացոյցանեմք :
 Յըզացոր անարատաբար . և զան-վա-
 յե լապտիս ծընար . ուրախ լեր :
 Ե՛րգէ մարգարէն սուրբէ տաճար քո
 պանելի՛ արդարութ՝ և գոյւն երկնա-
 յին . ուրախ :
 Խընդրեմք ՚ի քէն բարեբաւր . որոր-
 մեա անձանց մերոց :
 Սմարն սրբոց քոց մարտիրոսաց՝ տէր
 րնիալ զաղանաւորս մեր :

սըբբոց իւրոց :
 ( ) Երհնեալ է այն՝ որ արժանի արար
 ըզմեզ հասանիլ ՚ի մատն ժառան-
 գութեանս սըբբոցն ՚ի ըյս :
 Ո՛ր բարձրեալդ էս և ՚ի սբբէս հան-
 գութեալ . ըզքե՛զ բարբա-
 նեմք աստըւած հայրցըն մերոց :
 Ար ըզսիրելիս քո զե՛րիս մանկուսն
 անապականիս պահեցեր ՚ի հրոյն .
 ըզքե՛զ բարբ" :
 Ո՛ր ցուցեր ըզզորութի անուշիկութեան քո
 չոր և անօրէն Թագաւորին . ըզ" :
 Ի՛զտէր օրհնեցէք . և բա՛ւրձր արա-
 րէք ըզնա՝ յաւիտեան :
 Արբ մատնեցին զանձինս իւրեանց
 տանջանաց՝ . և զանակից եղբիսն
 վերին զըստթնոցն . ընդ նոսին ըզ-
 տէր օրհնեցէք . և բար" :
 Ի՛նդ կոմաւոր ջարդարանըս սրբոց
 վըկայիցն՝ . քիչանայք և ժողո-
 վոհեալք բարբառեցէք զանմահ
 Թագաւորն ըզքս . և բա՛ւրձր :

կեցո՛ զանձնորս
 Սուրբ ես տէր զ
 կեալդ ՚ի ըյս յանապոյց . զընդ-
 սըբբոց քոց ըլլա տէր և ողորմեա :
 Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքեզ . որ
 մարգասերդ էս՝ կեցո ըզմեզ :
 Յօրհնա՛ր ՚ի նոր օրհնեսցո՛ւք ըզտր .
 զի նա է՛ փառաւորեալ յամենայն

Եւստիւս տաճար բնակարան ան
 բաւ բանին այ՝ . մարիամ ո՛ր կոմե՛յս
 և ըզծընեալն ՚ի քէն մեծա-
 ցուցանեմք :
 Յարգանքով քո յառաջ քան
 զյաւիտեանս . ընդ զքանն . եւ ի
 նոր մարմնոց ՚ի քէ
 Երգ խնդրեմք ՚ի քէ
 բա

որդին քո միածինն. փրկել ըզ
մեզ ի փորձութենէ և յամենայն
վերջացից մերոց:

Ըզ յիշատակ սրբոց մարտիրոսա
ցին. այսօր տօնէ՛ եկեղեցի հռչակե
լով ըզ ճշգնութի սոցա հայր երկ
նակոր. աղօթիւք սոցա ողորմեա՛:
Հրաշազա՛րդ և սրբա՛նու առաքինու
թեամբ քարոզեցին ըզքեզ տիեզե
րաց. քանզի իջեր ի հօրէ և մարմնա
ցա՛ր ի սրբոց կուսէն որդիդ միա՛
ծին. աղօթիւք:

Ընուշահ՛տ բուրմամբդ քո լըցին
ըզ տիեզերըս կենսաբե՛ր աւետօք.
և ընդ վերին դասակարգութիւնն
համաձայնեալ բարեբանեն ըզքեզ
հոգի՛դ ճշմարիտ. աղօթիւք:

Օրուի՛ք երկնայինք՝ և անմարմնոց
զինուորուիք ծրհնէն ըզքեզ ասե
լով սո՛ւրբ անսրւած:

Եկեղեցիք արդարոց, և ժողովք մար
տիրոսաց գովէն ըզքեզ ասե՛:

Ըզգ մարդկան կենդանեաց. սաղմո
սիւք և օրհնութեամբ անդադնէն
անսրւով սո՛ւ:

Ճշգնաւորի՛ք քի հեղմամբ տրե՛ն
ձերոց զկռապնշտութի բարձի՛ք. յաշ
խարհէ՛, և ի ճանապարհս արդարու
թեան դարձ

Ճշմարտու
որդիսէք և լուսա
ւորիսէք սր
եկեղեցւոց, և յո՛ւ
հաւատանք:

Համբերուե՛ք ձերով ընկալեալք ի
քե՛զ ըզ պրտակս անապական. և դասա
ւորեցալք ի յերկինս ընդ անմարմնո
ցն դասա՛:

Յաղթօղ նահատակքն քի՛ որք քա
ջութե՛ մարտեան ընդ թը՛ շնամոյն.
և զբռնուի լուծին ըզ տանջանաց՝
զի՛ զանտանելի ըզ վերսն ի՛ յանձն
առի՛ն:

Ըյս փառաց փարէր ըզ նոքօք՝ և
հրեշտակք ի յերկինս ուրախանան. զի
կարապետք եղեն տիեզերաց, և լուսա
ցօղք մեղաւորաց:

Դա՛սք անմարմնոցն աղաղակեն և ասեն.
փութացարո՛ւք ըզ հետկոյմանն քի. և
խընկաղգեացք վայելցէք յաւիտե
նից ի յաբբայութիւնն:

Պարծանք հաւատոյ՛ քե ճշգնաւո
րաց. որք ըզ մարմնս իւրեանց ի վե
քո պատճառեցին. և հեղմամբ ար
եանն իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս:
Դասաւորեալք ընդ անմարմնոց բա՛զ
մութիւնս փա՛յլն որսէս զորեգան ի
մեջ ասեղաց՝ զի՛ զհոգիս մարդկան՝

լուսաւորեցին աւազանին լուսով:
Ըրդ եկալք ժողովուրդք այ. և հա
ւատացեալք քի. ի՛ ձեռնն սրբոց
մարտիրոսոցն առաքեսցո՛ւք գոհուե՛
փառք ի՛ բարձունս աստուծոյ:

Ի՛ տաճարի հանգրստեան սրբոց վե
կոյցից՝ զաղաչանքս մեր մի անտես առ
նե՛ր

տ

տ

ճշ

հոգիք ամենայն սրբոց :

Վի՛վեն ըզքե՛զ քս՝ մարտիրոսաց ըն
Ժողովք . դասք մարգարէից և գունդք
ամենայն սրբոց :

Ի՛նքեանն ըզքե՛զ սք՝ հոգի . ո՛ր
միայնդ ես հըզօ՛ր . և պահես զօրա-
ցեալ զյուսացեալս ի՛քեզ :

Եւ սո՛ւրբքս քո բարեբանե՛մք ըզ
քեզ քս՝ տը՛ծ հարցըն մերոց :

Ո՛րք խաչակից քեզ գոլլ յ՛Ժա-
րութի յանձն առին ըզդժընդանի
տանջանս . ընդ նոսին օրհնե՛մք ըզ
քեզ քրիստո՛ս . աստը՛ւած :

Ո՛րք մեռան ընդ քեզ և կենդանացան . և
Թագաւորեալք վայելեսցեն ի՛քո՛վա-
ռս . ընդ նոսին կենագործեալ ըզմեզ քս՝ :

Ի՛շտօր օրհնեցէք . գովեցէք և բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան :

Ո՛ր սրբոցն է բնակարան և ի՛ սք՝ ըս
հանգուցեալ . օրհնե՛ :

Ո՛ր նստի՛ ընդ աջմէ հօր և բարե-
բանի՛ ի՛ դասուց մարտիրոսաց . ամե-
նեքեան միաբան . օրհնե՛ :

Օքե՛զ հայր յառաջ քան զյաւի-
տեանս՝ բարեբաննի . դասք անմարմնոց
հրեշտակաց . օ՛յնիւ երգով գոցէ . և
աղաղակէ . տը՛ծ աստուծոց և տէր
տե՛րանց փրկիչ գո՛րով :

Բարեցէ՛ր զքո միածինըդ մարմնանալ
ի՛ սք կուսէն . և անարատ ծնունիլ
յորովայնէ անապական . բաժնալով ըզ
մեր նեղութիւն . աստուծո՛ւ աստու՛ն :

Եւ նորհք բարի յեմ երևեցաւ հե-
թանոսաց . զի արարի՛չն յաւիտենից
տղայ եղեալ յորդէգրութի կենաց
կոցէ . աստուծո՛ւ աս՛ն :

Վղբի՛ւր կենաց տը՛ծ և բողբոսման
ողորմութե . խընդրեմք ի՛քէն ըզԹո-
ղութի՛ մեզաց . ո՛ր միայնդ ես մար՛ն :
Վա՛հագանօք մերձենամք առ սրբքս .
հաշտեաց ընդ մեզ սոցի՛ն բարեխօ-
սութեամբ . ո՛ր մի՛ն :

Ո՛ր ապաւենդ ես կենաց և փր՛կուծ
մերոյ . խաղաղացո՛ ըզկեանքս մեր
ե՛րկնայինքո խաղաղութիւն . ո՛ր միայնդ :

Տօ՛ն ճրգնաւորացն այսօր . եկայք
հաւատացեալք՝ օրհնեցէք զտը՛ծ յիշա-
տակի՛ սուրբ վեկայիցն :

Ո՛րք ըզմահս իւրեանց կանգնեցին
յե՛րկրի՛ աշտարակ հըզօր . յո՛ր ապա-
ւինեալքս ամենեքեան . եկայք հա՛ն :

Հեղու՛մն արեան ոց մաքրեաց ըզ
տիեզերքս յանօրէն կռաւորաշու՛նց .
և խառնեաց ըզմարդիկ ընդ երկնային
գորութիւն . եկայք հաւատացեալք օրհ-
նեցէք տը՛ծ ըզբնակեալն ի՛ մեջ սքց :

Ո՛ր օրհնիս յանմարմնական զնու՛որու-
թեանց . վերագոյնմք առ քե՛զ տը՛ծ .
աղօթի՛ք սքց մարտի՛րոսաց խնայեա՛
ի՛ ժողովուրդքս քո՛ միայն մարդասէր :
Օղոս ընտրեցէ՛ր յամ աղգայ երկրի՛
լուսաւորել զգիս մարդկան . աղօ-
թի՛ւք սրբոց մարտի՛ն :

Արդ աս հայրական իշխանութիւն
պըսակել ըզմբըս քո. ամ ղօթիւք սըր
բոց մարտիրոսաց փրկեալ ըզմեզ ի
հրոյն յաւիտենից միայն մարդասէր:

Օքեզ տը օրհնեն դասըք սըրբոց
մարտիրոսաց. քաղցըր ձայնիւ հընչ
մամբ քեզ երգեն. փառք քեզ
փառք քեզ աստուած:

Արք քաջութիւն համբերեցին բըռնա
ւորացն ըսպանանեաց. և բնդ ան
մարմնոցն դասակցեալ քեզ երգեն.
փառք քեզ:

Եւ յսօր ցընծայ վերինն եղէմ. ըն
դուներով ըզսոսա յարկսըն ըլսեղէն.
նւրախանան և հրեշտակք ասելով. փառք:

Ուրախանան հրեշտակք ի յերկինս
ընդ չարարանքս ճգնանորացն. և
հրաշանան արարա՞նք ընդ յաղ
թութիւնըս սըրբոցն:

Սեծակէս պատերազմեալք զառաքի
նութե ըզհանդէս. պըւակեցան ի
քէ՞նք ընդ վերին զըւարթունսն:

Յընծայ կաթնղեկէ. զուարճանան
հաւատանցեալք. աղաղակեն ասելով. փառք
փառք քեզ աստուած:

Փառաւորելոյ փառք երրորդով
սուրբ. փառաց արժանի արա՞նք ըզ
ծընեալս անազանան. երկնային քո
ժառանգութեան:

Երեսմբ նահապեացըն բերկրեալ.
սոցին բարեխօսութիւն. փառաց արժանի.
Եւ սըրբուէ՞ք ըմմ բարեբանեմք ըզ
քեզ աղաչանքս քեզ անձնին. փառաց:

Հայր Լուսին:

Հայր Լուսին:

Րհնեալ քեզ տը. անըսկի՞ զըն հայր
մը՞նչ հա՞նքըն մերոց:

Կովեմք ըզքեզ տէր. միածին որ
դի. աստը՛ւած հա՞նք՞:

Եւ բեբանեմք ըզքեզ տը. ճըւմարիւ
սուրբ հոգի. աստը՛ւած հա՞նք՞:

Եւ տէր օրհնեցէ՞ք բա՛նքըն արա
նքք յաւիտեան:

Օք փառաբանեն զօրք երկնաւորաց
զըւարթնոցն. բա՛նքըն արա՞նք:

Արուամ երկըրպագեն դառք հողեղինաց
սըրբոց վըկայիցն. բա՛նք՞:

Եւ քեզ անձնին որ վերօրհնեալ ի
զօրաց հրեշտակաց. ազգ մարդկան
կենդանեաց մեծացուցանեմք:

Եւ քեզ բնակ հրեղէն անձնէն յի
մանակ զօրացն երանեալ. ազգ:

Եւ քեզ մայր եմմանուէ՛լ մարդա
րեին յառաջ գըւշակեալ. ազգ
մարդկան:

Եւ կեալ եմք ի տեղե վըկայիցն. և
աղաչեմք ըզքեզ անձնին զօրմեալ:

Օ աղաչանքս մեր մի անտես առնել.
բարեխօսութիւն սըրբոց քոց. և
զօրմեալ:

Փըրկեալ զմեզ յարենէ և ի՞նչ
չաց մերոց. բարե՞նք:

Հորհրէս մեզ քո Թագաւոր, կա-
տարե՛լ ի՛նչ հաճոյս քո զօրհաւատակ սըր-
բոցն, և՛ օրհնե՛լ զանուն քո մբ՝

Ա՛րք հեղման քո մբ անբան, և չար-
չարանաց քոց՝ ե՛ղեն հաղորդ սուրբ
վեկայքն, և՛ լուսամո՛րթի՛ց արխարհի՛:

Ա՛րք մի՛շտ աղաչե՛մք, և փառաւո-
րեմք անդադար երգե՛լ օրհնութե՛ք,
սուրբ զերրորդութիւնդ համագոյ՛:

Արք ի՛ մարտի անօրինացն յաղթե-
ցին արիաբար Թըշնամույն, աղա-
չանք սոցա կեցո՛ւ ըզմեզ վրեկի՛չ
մատուած հարցն մերոց՝

Ա՛րք վասն քո՛ ըզկեանս իւրեանց
փոխանակեցին՝ սոսկապէս համբերե-
լով, աղաչանօ՛ք

Ա՛ւտի և մե՛ք հաւատացեալքս ժողո-
վեալքս ի՛ յիշատակ սրբոցն հայցեմք,
աղաչանօք՝

Ի՛նչ տր օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք
ըզնա յաւիտեանս

Ի՛նչ երկնային զինուորութիւնս ըզ-
թագաւորն, քո՛ գովելով, օրհնե՛ք

Ի՛նչ դասս երանելի՛ վեկայիցն ըզպը-
սակիչն սրբոց՝ բարեբանելով, օրհնե-
ցէ՛ք և բար՝

Այր լո՞ւսոյն մարիամ անհարմա-
ցեալ, օրհնեալդ ի՛ կանայս՝

Օ՛րհնե՛ անը՛ստուեր յորդանդի
կրեցեր, օրհնեալդ

ԱՄ՛հադա՛մ ըրե՛ր վասն մեր բարեխօ-
մել օրհնե՛ք

Արք զանձինս իւրեանց ընծայեցին
բե՛ղ քրիստոս՝ հաղորդելով քոց չար-
չարանաց, բարեխօսութե՛ք սոցա ո՛ղորմեան
մե՛զ մատուած՝

Ա՛րք մեծապէ՛ս կանգնեցին զսիւն հա-
ւանոյ, և հեղմամբ արեանն իւրեանց
նորոգեցին զաշխարհս, բարեխօսութե՛ք՝

Ա՛րք տենչացան զհետ երանսւետ ճայ-
նին, և յաւիտեանից կենայն արեանս
ւորք եղեն, բա՛ւ՝

Արք ամենեւեմն զատուածն
աստուծոց, օրհնեցէ՛ք ձայնիւ սըրբա-
սացութե՛ք ըզպըսակի՛չն սրբոց՝

Օ՛թագաւորն՝ փառաց քրիստոս զե-
ակից հօր և հոգւոյ՝ գովեցէ՛ք՝

Օ՛բաշխօղն պարզեանց մբ զհոգին
Ջըմարտութե՛ք, բարեբանեցէ՛ք ձայնիւ՝

Իյսօր տօնեմք ըզտօն սրբոց վեկա-
յիցն, որք արեա՛մք նահատակեալք, փո-
խեցան ի՛ զօ՞րս վերին զըւարթնոցն՝

Ի՛րիաբար մարտեան ընդ դէմ խրոխտ
Թագաւորաց, զյաղթողականն ընկա-
լեալ ըզպըսակ, փոխեցան՝

Ի՛նչ զեն օթեվանք մբ երրորդութե՛ն,
զանձառակա՛նն ընկալեալ ըզկեանքս,
և բարեխօսեն առ տր վասն անձանց
մերոց՝

Ալ երանեալ մբ վեկայք՝ որք ար-
ժանի եղէ՛ք, մարմնով և արեամբ
դասակից լինել զըւարթնոց երկնից՝
Ի՛նչապա վարեալք ի՛ մարմնի և հետե-
ւօղք

ԼճՂԷ որդւոյն աստուծո՞յ . մար-
մնով և արեամբ :

Ի ճւաւորեալք ՚ի հօրե՛ . պայծառա-
ցեալք ՚ի հոգւոյն սըրբո՞յ . բարեխօ-
սեցէք առ տէր վասն անձանց մերոց :

Եւ ի շեա զմեզ անճ փրկելէ մեր . յոր
ժամ գնա թագաւորութ՛ւ լճ . քո . կէցո
ըզմեզ բարեխօսութե՛ք սրբոց քոց .
Եւ ի հօրհեա մեզ թո՛ղաւ . երկնաւոր
թագաւոր . լճնկալ զաղաչանս մեր . կէ-
ցո ըզմեզ բա՛ :

Եւ ի հօրհեա մեզ թո՛ղաւ . երկնաւոր
թագաւոր . լճնկալ զաղաչանս մեր . կէ-
ցո ըզմեզ բա՛ :

Եւ ի հօրհեա մեզ թո՛ղաւ . երկնաւոր
թագաւոր . լճնկալ զաղաչանս մեր . կէ-
ցո ըզմեզ բա՛ :

Ար պրսակի՛չդ ես ամենայն մարտի-
րոսաց . և յաւթօ՞ղ պահեցեր ըզ-
յուսացեալսն ՚ի քեզ քս՝ փառաց
թագաւոր . բարեխօսութե՛ք սրբոց մեր
տիրոսաց պարգեւեա՛ն զեաղաղութիդ
երկրպագուացս՝ ամենասուրբ եր-
րորդնութեանդ :

Արք մատնեցին զանձինս իւրեանց՝
տանջանա՞ց և՛ մահու . և հեղմա՞մբ
արեանն իւրեանց եղեն զեկայք քո
կամաւոր մահուանն . բարեխօ՛ :

Արք լճնաւոր կառպաշտութեան
վանեցին յաշխարհէ . և երկնա-
գործա՛ւ կործանեցին լճ բեւեալ պա-
տերազմեալք ՚ի՛ հանդիսի . բարե՛ :

Եւ ի հօրհեա մեզ թո՛ղաւ . երկնաւոր
թագաւոր . լճնկալ զաղաչանս մեր . կէ-
ցո ըզմեզ բա՛ :

Եւ ի հօրհեա մեզ թո՛ղաւ . երկնաւոր
թագաւոր . լճնկալ զաղաչանս մեր . կէ-
ցո ըզմեզ բա՛ :

Հարց Երբեք չան :

Մ Բ Ը Օ Տ Ն

Հանս յանօրինաց վաճառքն քո
յանձն առին այսօր սբ վե
կայքն . Ը՛ղ չբ՛գնուի՛ս սց բարեխոս
բե՛զ ունիմք կեցո՛ւ զմեզ տե՛ր մս
տըւած հարցն մերոց :

Ա՛րք և Ը՛ղ մահչս դժժընդակերս բերե՛
լով արիաբար հանդի՛սացեալք ՚ի մար
տի . Ը՛ղ չբ՛գնու՛ :

Ի՛ տաճարի ճը՛գնաւորաց հանգըս
տեան քաղցրածայն հընչմամբ երգե
լով . Ը՛ղ չբ՛գնու՛ :

Ի՛ զտր՛ օրհնեցե՛ք . բարձր արարե՛ք
քաղցրածայն հընչմամբ զստըւած
յաւիտեան :

Օ յաղթանակ մարտ վեկայեցըն պատ
ուելով այսօր ընդ զճրս անմարմնոցն .
առաւել՝ Ը բարեբանելով քաղցրա՛
ծայն հընչմամբ :

Ի՛ ահառայք և պաշտօնեայք ասեւել
այսօր Ը՛ղ մե՛ծ սց Ը՛ղ չբ՛գնուի՛ս առա՛
յապառաճածին երկնային գո՛ւան
ապառաճային ձայնի՛ւն աւետարանէր
հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալք
տե՛ր ընդ բե՛զ :

Ի՛ բերո՛վելս բազմեալ ընդ հօր՝ անա՛
պականաբար բնակի՛լ հաճեցաւ ՚ի
քում յորմկային . ուրախ :

Ա՛ր բոցեղէն որովէ՛իւք ջըջափա՛
կեալ պահիւր՝ . այսօր ՚ի մե՛ջ մարդ
կան ՚ի դի՛րկըս հողեղնի՛ն յայտնեալ .
ուրախ լեր :

Ա՛րք ՚ի մարմնի զանմարմնականացըն
բերե՛լով արաւելի հաւանոց . պատե՛
րազմեցան ընդ դէմ թշնամոցն քո
ճըջմարի՛ւս վեկայքն . բարեխոսութե՛
սոցա քրիստոս ողջմեա՛ մեզ :

Ա՛րք զբարանալիս բրանաւորաց՝ մահ
ուամբ սրոյ և հրոյ համբերութե՛ յան
ձըն առին . յաղթեցին ցուաբինաբար
քո՛ ճը՛ջմա՛ :

Ա՛րք ՚ի՛ զօրաց երկրաւորաց՝ զինա
ւորեալ քեզ երկնաւոր թագաւորիդ .
դասակարգեցան ընդ հրեշտակս ՚ի
յեկեկներս քո՛ ճը՛ջմարիւս վե՛ :

Օ արիական մահ սրբոց քոց քո՛ .
ընդ երկնային զճրս այսօր երդակ
ցեալ տօ՛նեմք՝ . որք հանդի՛սացան
ընդ դէմ բռնութե՛ թը՛շնամոցն :
Ինմարմնեք ՚ի մարմնի ցուցան գե՛ր ՚ի
վերայ սրոյ և հրոյ պանծա՛նաց զպա՛ռ
ուական մահս իւրեանց ընծայեցին
քեզ քրի՛ստոս բանաւոր զենա՛ւոր :
Ի՛ ահատակեալք ճը՛գնութե՛ ՚ի փորձ
զանազան տանջանաց՝ . համբերութե՛ վա
նեալ Ը՛ղ թշնամո՛ցն պատե՛րագա՛ .
փոխեցան ՚ի զճրս վերին զը՛ւարթնոցն :

Ա՛ր զանշափ քո զբարեբարութիւնդ
շնորհեցե՛ր քո արարածոց՝ բարե
գործ տը՛ծ . զբե՛զ բարեբանելիք
աստ

աստուած հարցն մերց :

Ա՛ր ի՛նչեռն երանելի հայրապետացն՝
բարձե՛ր ըզխաւա՛ր կռապաշտուե՛լ
անգղի մարդկան՝ զքե՛զ :

Ա՛յսօր և մահկառնք սբ եկե՛ղեցւոյ՝
ընդ սե՛րովքս՝ ան և՛ ընդ քերովքէսն
երգաբանէն բերկրական ձայնիւ՝ .

զքե՛զ բարե՛ :

Ը՛ղտէր՝ օրհնե՛լս մի՞նչ և
բարձր արարե՛ք ըզհա յա՛ւիտեան :

Ա՛րք անցմէցին զմարմնս իւրեանց ընդ
հո՛ւր՝ և՛ ընդ սուր՝ և՛ դապակից եղեն
վերին զօրացն՝ . ը՛ղտէր՝ օրհնե՛մ :
Բահանայք և պաշտօնեայք համա
բնական ձայնիւն՝ . ը՛ղտէր :

( ) անձառելի լուսոյ մայր և ը՛ղբնա
կարան անբկզբանակից որդւոյն . օրհ
նութեամբ մեծացուցանե՛մք :

Օ՛հնհաս տը՛նօրհնուե՛ր մայր . և
զանձնաւոր տաճար նոյ՛ բանին . օրհ՛ն :
Օքո՛րից փրկութեան մայր . որ
զանտանէլին յեկց ի՛յարգանդի եբարձ՝ .
ը՛ղնա՛ ամենբեան օրհնութեամբ :

( ) անմարմնոյն ըզմարտիւն մար
մնակա՛ն կրիւք տա՛րեալք ի՛ յանձինս
իւրեանց՝ քան և՛ յաղթօղ երանեալ
սուրբ հայրապետքն . սո՛ցա բարեխօսու
թեամբ ո՞ղտի՛րմեա մեզ աստուած :

Ընդհազարդ և պայծա՛ռ առաքի
նուե՛ք՝ հե՛ղբոցին զէշխանն անօրհն
իւրեան զործակցօք չգնօղ հայրա

պետքն . սո՛ցա բարե՛ :

Հրե՛շտակք երկնից փափաղին հանդի
սի կառա՛րման սոցա . ո՛րք ի՛ մահո՛ւն
իւրեանց կե՛նդանացան՝ . ելե՛ն ի՛ կա
մարն երկնից՝ . խաննեցո՞ն ի՛ գո՛ւնդօ
զըւարթնացն . սո՛ցա :

Ա՛րանելի սբ հայրապետք չարչարեալք
վա՛սն ան համբերեցի՛ք . յա՛ղթելով
բռնաւորին դա՛սակից եղէք վերնոցն :
Շրգնեալ նահատակեցայք յերկրի .
յա՛ղթ զք՛ի՛ պատե՛րա՛ղմի . կոխելով
ը՛ղ սատանայ դասն՛ :

Ա՛ստա՛նրեալք երկնային լուսոյն :
պայծառացեալք ի՛ հողա՛յն սը՛րբոյ .
բարեխօսեցէք առ տէր վասն ան
ձանց մերոյ :

Ա՛րանելի սբ հայրապետք . ո՛րք կա
մա՛ւ չարչարեցայք յանձն առիք
զհամբերութի՛ն . յարժանաւոր աղօթւո՛ւ
ձե՛ր յիշեցիք զանձինս մեր :
Փոխանակ արեանն անձն՝ ձե՛ր արիւնդ
հե՛ղաւ յերկրի . և հո՛ւ անոյշ բու
րեանց յաշխարհ . յար՛ն :
Փոխանակ անցաւորիս՝ ձեզ անանցն
և պատրաստեալ որսակ փառաց ի՛
քե՛զ , յարժա՛ն :

Ընդ վերին զըւարթաւորն բարե
բանեմք ը՛ղբե՛զ տը՛նսուրբ սուրբ
սբ ես տը՛ն զօրուեց կեցո՛ ըզմեզ :
Յիշատակաւ սրբոց մարտիրոսացդ .
հա՛րանեմք ըզքե՛զ տը՛ն . սուրբ :
Ա՛րեւարդեան ձայնիւն աղա՛ղակեմք

մո քեզ ար. տուր :

( ) անյաղթելի ճշգնաւորացն ըզյնի
շատակս եկայք հաւատացեալք ամե
նեքեան պատուեսցուք :

Վանդի մարմին ունեւի՛լ զտանջանսն
արհամարհեցին . նրմանձղք լինելով
չարարանաց փրկիչն . եկայք հաւա՛ :
Վանդի տեսարան եղեն հրեշտակաց
և մարդկան . զյաղթութե պըսակն ի
քրիստոսէ ընկալան . և բարեխօսեն առ
տր՛ վասն անձանց մերոց :

Ըզ պըսակն ըն սրբոց և զհան
գուցեալն ի քերովմէս . անդա՛
դա՛ թիւ . և ճանիւ երգեմ ըվ . օրհ
նեցէք ըզտր՛ յօրհնութի՛ ի նոր :
Ըյսօր թօնէ եկեղեցի ըզյնշատակ
սրբոց մարտիրոսացն . ընդ որս և
մեծա՛ք ճանիւ երգեմ ըվ . օրհնե
ցուք ըզտր՛ յօրհն :

Որ անթա՛ռամ փառօք պըսակն ըզ
սբս իւր . և ի դա՛ թս լուսեղենն
վերա՛յցոց . օրհնեցէք ըզտէր յօրհն :

Ըյսօր յիշատակ սրբոց մարտիրո
սաց . մանկունք սուրբ եկեղեցւոյ
ընդ զօրս երկնից . տուր օրհնութի՛ ի
բարձունքս սուրբ երրորդօր թեանն :
Ըյսօր ճշգնութեամբ սրբոց մար
տիրոսաց . զուարճանան բանակք ան
մարմնոցն . եկեղեցիք ընսպելոց . տուր
օրհնութի՛ ի բար :

Ըյսօր շնորհեցան մեզ քարոզք և

վեկայք . ի խաւարէ՛ կռապաշտութե՛
և յանաստութեւն . ամե՛ն ի ըյս
զամ արարածս . տուր օրհնութի՛ :
Պայծառացիր եկեղեցի ան ընդ ճրգ
նութի՛ւնս սրբոց վեկայցն . որք
նահատակեցան ի՛ յերկրի՛ և ի՛ յեր
կինքս պըսակեցան :
Ուրախանան և հրեշտակք ի՛ յերկինս
ընդ ճշգնութի՛ւնս սբց վեկայցն . որք :
Համաձայնել ընդ նոսին այսօր . և մեք
թօնեմք ըզյնշատակ սբց
վեկայցն . որք :

*****

Հարց Ս . Զան :

Ի՛ն ՈՒՆՈՐՈՒ
թիւնք հրեշտակաց օրհ
նեն ըզքեզ . իմանալի
ճանիւն ըզքեզ փա
ռաւորեն . անտըւած հարցըն մերոց :
Ի՛շխանութի և պե տութի . ք . սերովքէք
և քերովքէք փառաւորեն սուրբ զա
նունըդ քո . անտըւած :

Ըզք մարդկան հողեղինաց դատուց
մարտիրոսաց . երկրպագեն տէրու
թեանըդ քո . անտըւած :
Ըզ տէր օրհնեցի իմէք . բարձր տրա
րէք ըզնա յաւիտեանս :
Օ՛ր փառաբանեն ի՛ բարձունս իմա
նալի՛ զօրութիւն . ժողովուրդք օրհն :
Որում երկրորդագէն գովելով գասրք
սրբոց մարտիրոսացն . քահանայք օրհն :
Օ . աստ

Ը Թագաժինն և զի՛նչ լոկոյն՝ անդա-
 դար օրհնեսցուք . քանզի Թագեանց մեզ
 լոյս երեսացւե՛ն փերկելն անձանց մերոց :
 Խընդա՛ն և ուրախ լեր անհարսնացեալ
 մայր . քանզի որ ՚ի քէն ծընաւ ըմբձ՝
 զ Թճ ՚ի փերկուի՝ անձանց մերոց :
 Վանձ անապական գլոտմը սուրբ աստ-
 ուածածին . բարեխօսեա՛ն քի՛ն մի մե-
 րոյ՝ կէցուցանել զանձինս մեր :
 Եւայեա՛ն ՚ի մեզ և՛ զորմեա մե՛զ
 քրիստոս . որ ունիս բազմա՛մ գլխուի :
 Ա՛ր հայրդ ես որբոց . և՛ դատաւոր
 այրեաց քրիստոս . որ ունիս բա՛ն :
 Ա՛ր պըսակելչե՛ն ես սըրբոց . լուր և
 մեզ աղօթիւք սոցա քս . որ ունիս :
 Եւայեա՛ն հրեշտակաց դասքն ՚ի յեր-
 կինս ուրախանան ՚ի վերա՛ն իմ
 ճը՛գնովի սըրբոցն :
 Եւայեա՛ն ճը՛գնազգեաց սըրբոց դասքն
 ՚ի յերկրի՛ պըսակեցան՝ երկնային
 անձեղէն փառօքն :
 Եւայեա՛ն անմարմնոց զինուորովիքըն
 մեծապէս տօնեն . քանզի երկրաւոր
 զինաւորաց բազմութիւն ընծայեցան
 ՚ի խորա՛ն իմ բա՛ն սըրբովի երկնից :
 Ա՛ր Թճ հայր անըսկիղն . որ փառա-
 ւորեալդ ես ՚ի մեջ սբց քոց . օրհնեմք
 ըզքեզ ընդ զլաւութունս երկնից :
 Ա՛ր Թճ որդիդ մեծածին . որ պա-
 հեցեմք յաղթող ըզճը՛գնուի սըրբոց
 քոց . գովեմք ըզքեզ :
 Ա՛ր Թճ հոգեդ ճը՛գնաբխա՛ն . որ նո-

րոգեցեր՝ ըզտիեզերըս ճը՛գնաբխա՛ն
 կըրպագուի՛ սուրբ երրորդուե՛դ . բա՛ն
 րեբանեմք ըզքեզ անընդ ձայնիւ :
 Ա՛ր գնաւորական աշխատուեց համ-
 բերեցին սբ մարտիրոսքն . և ըզպատե-
 ընձմըն չարին վանեցին ժուժկալու-
 թեամբ . բարեխօսուի՛ սոցա քս խը-
 նայեա ՚ի մեզ :

Ա՛րք հեղին զարիւնս իւրեանց փոխա-
 նակ արեան քո ար . և ըզբընուի
 հրապուրողին վանեցին ժուժկալու-
 թեամբ . բարե՛ն :

Եւ ըզպըսակս անապական ընկալան
 ՚ի քէն քրիստոս . և՛ դասաւորեցան ՚ի
 դասս վերին զլաւութնոցն բարե՛ն :
 Եւ հատակք յաղթողք քաջք ՚ի
 մարտի՛ երանելի սբ մարտիրոսք . որք
 վանեալ ըզթը՛շնամին խորտակեցիք :
 Հրեշտակացըն դասքըն տօնակից են
 մեզ . և՛ ջոկք աթոռոցըն զուարճա-
 ցեալ բերկրին . ընդ վարդագոյն ձեր
 հեղումս արեան . որք վանեալ :
 Եւ թառամ պըսակըն ձեզ աւանդեալ
 մընայ . քան զականըս պատուականըս
 գերագոյն հրաշք . որք վանեալ :
 Եւայեա՛ն մարտիրոսաց դասքըն ցընծա-
 ցեալ բերկրին ընդ առանձ տեա՛ն
 քրիստոս որդւոյն աստուծոյ :
 Ձայն ՚ի յերկնից վեկայեալ ասե՛ն . ե-
 կայք օրհնեալք հօր իմոյ՝ Թառա-
 գորդք երկնից խորանայն :
 Եւ քէն ըզտեղե՛ն անկելոցն՝ անպըս-

տամբողական Թըշամուհի . որ ի
յերկնից վայր անկեալ :

Ղըգնաւորը ճըշմարիտք և վը
կայք քրիստոսի . որք զաբաբարանս և
ըզմահ յանձն առիք վասըմն տն .
ըզձեզ ունիմըք բարեխօս ան քրիս
տոս վասն անձանց մերոց :

Իննիշի հեղմամբ արեան ձերոյ պայ
ծառնցան սբ եկեղեցիք . և զըստ
ուերամած խաւար կուսպաշտուեցըն
բախրձիք . ըզձեզ :

Լըրկնային զօրքն իջեալ ի՛ պատիւ
պատարագի մահուան ձերոյ . և ըզ
պըսակս անպական առ բերեւել ի՛
հօրէ լըւոյ . ըզձեզ :

Ընդ զըւարթունս երկնից օրհնե
ցէ՛ք զքրիստոս Թագաւորն :
Ընդ դասս երանելի սըբըն գըվե
ցէ՛ք յօրհնուի ի նոր զքս Թագա՛ւ :
Սըբըն հոգւոմյն : Օքրիստո՛ս
Թագաւորըն բարեբանեցէ՛ք . զի ո՛ւ
ղըմեսցի բարեխօսութիւն սըբընցն :

Հարց Զարբեր ճան :

ՈՒՍԵՆԵԼԻՔՆ
յանուն քո սբ պատեւող
մեա՛լք յաղթեցին Թըշա՛մ
մուհին . սոցին աղանձօք խընայեա ի՛
մեզ . աստըւած հախրցըն մերոց :
Որք կամաւն իւրեանց սոցին ընդ
հուր և ընդ սուր և զանակից եղեւ

վերին զըւարթունցն . սոցին :

Լըրդ խընդրեմք ի բէն Թագաւոր փա՛
ռայ . աղանձօք սըբընց վեկայեցըն
խընայեա ի մեզ . աստըւած հախրցըն
մեզ :
Եւ զմեզ ի վերնական զօրութիւն քու
մէ պատեւողմեալք յաղթեցին Թըշա՛մ
մուհին . և զանակեալք վերին զօրացն .
օրհնեն ըզքեզ գովեն և փառաւորեն :
Եւ քաջութիւն արիւմբար ճըգնեալ .
սըհամարհելով զար տանջանս և ըզ
մահ . և ձայնակեալ ելից մանկացն .

օրհնեն ըզ :

Ուստի և մեք հաւատացեալքս ի
քեզ կատարեսցո՛ւք զյիշատակ սըբընց
վեկայեցն . և ընդ նոսին համաձայնեալք
օրհնեմք ըզքեզ գովեմք և փառաւորեն :

Ըզքեզ օրհնուի մեծանցանեմք :
Որ ըզբանն տըծ յարգանդի կրե
ցէր սըբբուհի անարատ . և անձառա
պէս ծընար ըզվերաձգօղն երկնից .
ըզքեզ օրհն :

Որ էից լուսոյն արժանի եղեր բառ
նալոյ ի քո գիրկս . և արեգականն ար
դարութեան եղեր արեւելք . ըզքեզ :

Որք ըզբաժակ մահու ընդ քեզ
արբին . և մըկըբառք արեան ընդ
քեզ մըկըրտեցան . սոքօք անա
լեմք ողորմեա :

Որք և ըզխալ իւրեանց բարձին ըզ
կնիքն . և անմեկնելի պիտի ընդ
քեզ խանդկեցնան . սոքօք :

Որք խեղճեալս շիջուցին զըստորսն
կեալ

կեալ փայլան, և հրեշտակացեալք ի
 Դասս նորուն վերակարգեցան, սոքօք:
 Եւ յսօր յիշատակ ս'բէցն, և փայլին նըշ
 խարժ'ք սոցա ի մէջ եկեղեցւոյ, աղա-
 շեսցուք ըզ'տր' սոքօք խրնայեալ ի մեզ:
 Հէղմամբ արեան՝ սոցա մեծարի՛ մայր
 սոցա իմանալի սիոն՝, աղա՛":
 Տաճար են սբ հոգւոյն, կենդանի ոս-
 կերբք սց՝ հիւանդաց բըժիշկ, աղա՛":
Տ ուրբ ես տր' զօրութեանց. սբ
 յանմարմնական զօրացըդ գովե՛ս
 սրբբանաց ձայնիւ. ըզ'քեզ օրհնեմք
 մատուած հարցն մերոց:
 Որ ետուր զօրութի՛ մարդասէր քոց
 ճղգնաւորացն՝ յաղթել չարին ընդ
 գիմամարտուե. ըզ'քեզ օրհ՛":
 Ի նկալ այսօր ըզ'բարեխօսութիւն
 քաջ նահատակաց քոց վեկայեցն.
 ողորմելով աօնողացս ըզ'յիշատակ
 սոցա՛. ըզ'քեզ օրհ՛":
Գ Ի՛զ տէր օրհնեցէք, և բաժնո՛ւ մրա-
 ղեք ըզ'նա՛ յաւիտեան:
 Ի նդ երկնային զօրսն միաձայնելով,
 ըզ'պըսակելոն սրբբոց բարեբանե-
 լով օրհնե՛":
 Օքերկրեալն այսօր ի՛ յիշատակի՛,
 քաջ և յաղթօ՛ղ քեք երանելեացն, օրհ՛":
Դ Ի՛նարատ կոյս անծածին մարիամ սրբ-
 բաւհի՛ և մայր քի. յարգանդի՛ տա-
 ռար զանաանելին ամենեցուն, օրհ-
 նութեամբ ըզ'քեզ աստուածա՛ծ ծիօն
 մեծացուցանելք:

Ի՛զքեզ երկնային դուռն զոր ետեան
 եղեկիւել, և անորն զոր ծանեալ գե-
 դօն, սերովբէ հողեղէն վեհագոյն
 քերովբեից. օրհնու՛":
 Եւ ի՛ն խորհուրդւոս սոսկալե՛ս ի քեզ
 տեսանի անա՛ծ ծիօն. յըղութի՛ ան-
 սերմնական, ծնունդ անմրաօ. կու-
 սութի յե՛տ ծըննդեան մընալով
 անապական, օրհնութե՛:
Ի՛ շքեզ սիրողաց՝ օրդի՛ տյ՛ պատ-
 ուելոյ ըզ'յիշատակս մրժանի ա-
 ղա՛. և աղօթիւք սոցա ողորմեա՛ մեզ:
 Որք փորձեցան ի՛ փորձ սրոյ և հը-
 րոյ. և ի՛ քո՛ պատուիրանաց երբէք
 ոչ խոտո՛րեցան, աղօթիւք:
 Իդեն տաճար սրբուե անմահ բա՛
 նիդ, և ըզ'գանձս հոգեւորս աստանօր
 պարոնատեցի՛ն, աղօ՛":
Եւ յսօր ճղգնութե՛ սրբբոցն զուարճա-
 նայ եկեղեցի ուրախութե՛ մեծաւ, հան-
 դելմ օրդուով իւրովք տօնելով
 զյիշատակ սոցա՛:
 Որք են դեղ կենաց պարգևեալք մեզ
 ի քե՛ ի բըժիշկութի. պատուական սուրբ
 արեամբն իւրեանց:
 Ի շխանութի դանին ի հոգւոյն սրբոյ.
 առաջնորդել մեզ յե՛տէմն վերին ի
 քաղա՛ք կենդանեաց ի մեծն սիոն:
Որք հաղորդեցան չարարանաց քոց
 քա՛նք՝ հայրապետքն, և վերաբե-
 ղեալ պայծառացան ընդ անմարմին
 բազմութի՛նս, սոցին աղանձօք խրնա-
 կի:

յեա՛լ մեզ ա՛լ չ'ծ հա՛մ լցըն մերոց։
Ա՛րբ ՚ի սկըզբանէ՛ պատուեալ եղեն
ի՛ սէր բոլորեց հօրն. և ըզ տիեզերս
հրաւիրեցին յորդեգրուե շնորհս. սո՛ւ
Ա՛րբ զընթացս իւրեանց կատարեցին
հաճոյիւք քո՛. քրիստոս. և ըզ պըսակս
անսպական ՚ի՛ քէն ընկալան. սոցին։
Ի՛շ ա՛լ օրհնեցէք. բարձր ա՛րարէք
ըզ նա՛ յաւիտեան։
Օ Էակեցըն հօր և հոգւոյն. որ բնա
կեալ է ՚ի լոյս յանմատոյց և բա
րեբանի՛ սըրբանաց ձայնիւ. բար՛։
Օ Երկրորդական ՚ի նբց հայրապետաց.
որք հեղմամբ արեանն իւրեանց նը՛
մանօղք եղեն քրկողին զինքենըս. բա՛ւ
Աւրախացի՛ր ածածին՝ վերօրհնեա
լդ ՚ի՛ սրովեկեց. ծագելով ՚ի քէն
մեզ լոյս մայր եղեր վերաձգողին. աղգ
և ազինք ըզքե՛զ մեծացուցանեմք։
Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր
հոգւոյն նբյ. ՚ի հրեշտակաց սպասաւո
րեալ գարբիւ. քե՛զ աւետեաց՝ աղգ։
Տեսանեմք ըզ սոսկալե՛ զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. ՚ի հոգւոյն նբյ
յղացեալ զբանն ած մարմնով՝ ծը
նար. աղգ և՛։
Ա՛ղորմեաց մեզ ա՛լ ա՛լ ա՛լ ա՛լ մե՛ր
ի յիշատակի՛ նբ հայրապետացն։
Ա՛րբ յանուէն քո սուրբ դարձուցին
զաշխարհս կռոցն ՚ի պաշտելութենէ.
աղօթիւք սոցա ողորմեա՛ մեզ։

Եւ արժանի եղէն ընդունիլ ՚ի քէն
զանթառամ փառաց. սլըսակն. աղօթիւք։
Ա՛րբ զառ ՚ի քո՛ զարարանըս յանձն
առեալ համբերեցիք. ով ածասէր
հայրապետք. և արժանի եղէք զերկ
նայինն առնուլ պըսակ։
Ա՛րբ փորձեցայք շիջանուէտ հրով.
Ժանգեցիք պատրաստեալ ձեզ
զարքայունին. համարձակուի ունիք բա
րեխօսել առ տէ՛ր վն անձանց մերոց։
Ա՛րբ զամբարըշտութեցըն վանեցիք
զկոապաշտութիւն ով ածասէր հայ
րապետք. հաստատութի ՚ի քէ հայցե
ցէք անդադա՛ր նբ եկեղեցւոյ։
Յընծուի՛ է այսօր հրեշտակաց և
մարդկան. զի՛ զխորխտայեալ ըզ
Թըշնախին վանեալ խորտակեցին
սուրբ վեկայքն. և ե՛ղէ՛ն յա՛ղ
Թօղք ՚ի պատերազմի։
Մարմնով և արեամբ մարտեան ընդ
դէմ զի՛ նու. վերաւորեալք ՚ի
մարմնի վերաւորեցին ՚ի մահ ըզբե
լեալ. և սոսցա՛ն պարծա՛նըս յա
ւիտենական։
Եւրանաւետեալք ՚ի հոգեղէն զը
ւարթնցն. և բարեբանեալք ՚ի դա
սուց մարմնաւորաց նբ վեկայքն. ա՛նե
ղէ՛ն ա՛լ ընդ սլըսակեալք եղէն։
Յիշատակ է այսօր քաջ նահատակաց
քի՛ սըրբոց վեկայիցն. ե՛կայք ժողո
վուրդք ջընծութեամբ տօնեցուք.
Վ. ան

Վանդի տեճղք ի տանջանս և յալ
Թճղք ի մարտի և սլճակեանք ի
Հօրէ . եկայք :

Ի ղստուորեանք ի յերկրի . պայծառա
ցեանք ի յերկինս . և դասակցեանք
ընդ հրեշտակս . եկայք :

ՃՃ լճ գնու թիճք սրբոց քոց քն հաս
տատեցին ըզհիմունքս սուրբ եկե
ղեցւոյ . կանգնեցի ի սմա ըզ
նըշան յաղթութեան :

Ի՛ւ հեղմամբ ոք մրեանն իւրեանց
մզատեցին ըզտիեզերս ի դիցապաշտ
մոլորութեանց . և եղին յաղթօղք ի
պատերազմի :

Ի՛նդ որս և՛ մեք ողաւմք քն՛ ըն
կա՛ւ և՛ ըզմեղ յերկնայի՛ն խորանս՛ ի
ընտելէն առաքատին . բարեխօսութե՛
և աղօթի՛ւք սուրբ ճղչաւորացն :

ՄՃ ՄՃ զքեզ կորդային յօգնութի՛ն ոք
մարտիրոսքն և անէին . որ ի բարձո՛ւ
նքս բնակեանք ես իւրնայեա՛ն ի մեզ :
Վա՛ւ ես դուռն ըլսող . դու պըսակ
պարծանաց ի քեզ յուսնցելոց . որ ին
(Վ՛րհնեալ գե՛ղեալ և ի՛ սուրբըս
հանգուցեալ . և դո՛ւ ես ընդունող
հոգւոց մերոց . որ ի բարձո՛ւնքս բե
նակեանք ես միշտ և յաւիտեան :

ՄՃ Սուրբ գեո՛րգ պարծանք մզգի
մարդկան . հրաշալի՛ ճրգնութեամբ
ի յերկրի նահատակեալ . և ի յերկինքս
պըսակեալ ընդ անմարմնոցն դասս :

Վանդի դո՛ւ վառեցար զինո՛ւ ոք հո՛
գւոյն . և յաղթեցեր արեաբար մն
մարմին բե՛լիարայ :

ՍՃ Ղաղա՛մբիւ բարեխօսե՛լ վասն
մեր . մո՛ւ հայր և՛ որդի և՛ ոք՛ հոգին .
զի յաղթեսցո՛ւք հաւատով անմար
մին բե՛լիարայ :

Հարց Ս Էրջ Իսայն :

ՍՍ Վ՛ Ի՛ Օ՛ Բ՛ Ս՛ Տ՛ Բ՛
ւած հմրցըն մերոց խոնար
հեա՛լ անձամբք պա
ղա՛ տօ՛մք . մի՛ անտես

մունքն տր՛ . որ փառաւորեալք ես
յաւիտեան :

Յիշեա՛ զ՛ խոն աբրահամո՛ւ ըզսահ
կայ և զյակոբայ : և զնեղելոց անձանց
պաղա՛ տա՛նս . մի՛ անտես :

Ի՛ նմրհեա՛ տր՛ խնդրողացս ի քեն
ըզթողութի մեղաց . ի՛ տաճարի՛ քու՛մ
սրբո՛ւն . բարեխօսութեամբ սլ՛ր
բոց քոց . որ փա՛ :

Բ՛ զտեր (Վ՛րհնեցէք ըզտր՛ երկինք
և երկնային զօրութիւնք . տերութե՛ք և
քերութե՛ք զստուծո՛ւն աստուծո՛ց .
բարձր խրարեք ըզնա՛ յաւիտեան :

Բ՛ զտր՛ (Վ՛րհնեցէք ըզտր՛ երկիր և
որ ի սմա են կենդանիք . համբառ
նալ՛ ի մեր ըզձայնս . և երգօք հո՛
գեորճք բարձր արա՛ :

Ի՛շտէր ( ) Ե՛հնէ ցեք ըլաե՛ր Դա՛նք
հրէշտակաց և մարդկան՝ զորարկէն արա՛
լածոց միաբանութեան Երգո՛վ բարձր ա՛ն :
Ի՛ քեզ Եմք ասոր խնեա՛ւ քե՛ն մայր
սարու ծոց մերոյ :

Ա՛ր քան զերկինքս բարձրագոյն մարի-
ամ . պարծանք է կեղեցւոյ . քե՛ն մայր :
Ա՛ր քան զարեգակըն պայծառագոյն
մարիամ . մի՛ դադարիր բարեխօսել
վասն մե՛ր . քրի՛ստոսի :

( ) սղորմուե՛լ քո ըզ դուռն բաց մեզ
տէր . Ի արժանի արա՛ զմեզ՝ լուսեղէն
յարկաց քոց ընդ սուրբքս քո՛ :
Ի՛ պաշարատե՛լ քո յօթեմանքս Խ՛բց
քոց . ընկա՛լ և ըզ մեզ փրկիչ յորդե-
գրութիւն ՚ի դպրութեան կեկաց :
Ի՛ նստի՛լ քո յատենի՛ դատաւոր ա-
հեղ խնայեա՛ յարարածքս քո բարեխօ-
սութե և ազօթիւք սբ ճը՛ գնաւորացն :

Ի՛ յիշատակըս վըկայից քոց քա՛ն պար-
գեւեա՛ մեզ՝ օրհնել զքեզ արժանի :
Կամա՛ւ մատուցին զանձինս իւրեանց
քեզ սրատարագ արեամբն իւրեանց .
և անըն ունէին պըսակի՛լ ՚ի քեհնա՛ր :
Ա՛ցա՛ւ աղօթիւք փրկիչ խնայեա՛ ՚ի
սուրբ էկեղեցի՛ քո . զոր ըստացար
պատուական արեամբ Դքա՛ սրբոց :

Ա՛ր ըզ հրաշափառ քո զօրութիւն
ըզ ծանուցեր ազդի մարդկան .
յուցանելով յաղթող սբ զվըկայսն
՚ի պատերազմի . վասն անապա՛ն քո ինր՝
տը՛ծ հաճցին մերոց :

Ա՛րք ՚ի մարմնի՛ անմարմնացան զէր ՚ի
վերայ քան ըզ բնութիւն . արհամարհելով
անարգեցին ըզ չար տանջանս և ըզ
մահ . և եղեն՝ վըկայք քո՛ կամաւոր
մահուանն . տէր :

Հանդիսացեալ ա՛յ ք և մեք՝ լո՛նեմք
ըզ յիշատակ սբ վըկայիցն . խաղաղացո՛
ըզ կեանքս մե՛ր աղօթիւք սոցա . և
փրկեա՛ զմեզ ՚ի նեղաց մերոց .
տէր ասոր լուս :

Ի՛շտէր՝ օրհնէ ցեք ե՛ւ քա՛ն բարձր աղա-
րէք ընդ յա՛ւիտեան :

Ա՛ր փառացի իւրոց տեպօ՛ զսբ զվը՛
կայսն արժանի արար . և երգակից ան
մարմնական զօրացն . օրհնէ :

Ա՛ր սոքօք լուսաւորեաց զազա՛ զը-
դուց մարդկան ՚ի գիտութի՛ ճշմա-
տութեան . և հրաւիրեաց յերկնից
յարբանյութիւնն . օրհնէ :

Ա՛ր զանձագեղին ծնարա՛ր աստուա՛
ծածին կոյս . օրհնեալ ես յա՛ւիտեան :

Ա՛ր զարարչակիցըն հօր զնակըբանէ
բանն տը՛ծ . յարմարի բու՛մ կրեցեր .
օրհնեալ ես :

Օ՛քեզ եղեկիւն Ետես երկնայի՛ն
դուռն . և հա՛րան անփորձ . օրհնէ :

Ի՛շտատակըս վըկայից քոց տնեմք
այսօր քրի՛ստոս Թագաւոր . աղանա-
նօք սոցա՛ զղըրմեա՛ :

Ա՛րք յաղթեցին անօրէն բռնաւոր
րաց՝ հեղմամբ արեանն իւրեանց . և
դա՛

դասակից եղեն վերին զբարթնոցն:

Լուսնիման ըզպրտակս անասկանըս
յանըսողեր լուսոյն և միշտ ուրմ
խանան ընդ հրեշտակս ի՞նչ յերկինս:

Լուսմը յիշատակ սրբոց քոց, որք
տանջանայ անօրինացն համբերեցին և
դասակից եղեն վերին զբարթնոցն:

Լուսմը և հրեշտակք իւրաքանչեւ
ընդ կամաւոր չարչարանքս ճգնաւոր
ունեն, որք յաղթեցին անօրէն բը՛ւ
նաւորացն:

Սուրբ եմ թագաւոր յաւիտեանից
որ նրտիս ի վր չորեքիւրպեան կեն
դանեաց և ի սրբոց քոց փառաբանիս:

Փառքք քեզ հայր երկնաւոր, որ
նրտիս ի քրովեմ, և բարեբանիս
ի դասուց պերճվեցից:

Բիշքեզ գովեմք թագաւոր փա
ռաց քո. համաճայնեալ ընդ սուրբքս
քո յեկեղեցիս անդարձց:

Սըրբեա զանձինս մեր և տաճարացո
սուրբ երրորդեմք. կենդանարար
սուրբ հոգի:

Պարծեսցին սուրբքն փառք և
ջնճացեն ի հանգիստ իւրեանց,
քանզի ընդ հոգւր և ընդ սուրբ ան
ցուցին զմարմնս իւրեանց:

Սուրբ զարեան իւրեանց հեղին
չարչարանացն համբերեցին և զբարաւ
նալիս բը՛ւնաւորաւց անարգեցին
յաշխարհի:

Լուր եկայք հաւատացեալք կառա

րեսցալք ըզիշատակ ոյք քանզի սղբա
ն և մեզ բարեխօսն յարթյալթեանն
անսուծոյ:

Լիջ տեանն ի վերայ սրբոց. ի՞նչ
րոց. և փառք իւր հանգուցեալ և
յոսկերըս սոցա. և հոգիք սոցա մի
դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի՞նչ յեր
կինս:

Բանակք հրեշտակաց տն շնորհ են
զնոքօք և երգակից են միմեանց յօրհ
նութիւնս յոյ, և հայցեն միաբան ի՞նչ
զնաւաղուր մմենայն անշխարհի:

Բազում համարձակութիւն և ան տէր
բարեխօսութե սոցա. և թողուր և մե
զմից, որք և կատարեն ըզիշատակս
սոցա:

Լսաւաճ բարձրեալ և ի սրբոց
հանգուցեալ և ի սրբոց վերօրհ
նեալ. մաղթելով հայցեմք ի քեն
սուրբ բարեանց. բարեխօսութե սրբոց
մարտիրոսացն հանդեպ ընդ մեզ քո:

Սրբ կործանեցին զանօրինացն ըզ
պատկերսն. և յիշատակ քաջութեան
թողին յաշխարհի բարե:

Պատարագ անուշահոտ մատուցին
քեզ ըզմարմնն և զարիւն. համբերե
լով չարչարանաց վնասն անուանըդ
քում սրբոց. բա:

Լորորդութեանն սիրօղ անձնք
յաղթել վրկայցն. արժանաւորք
ընդունելով ի յաւագմաստն լուսոյ:
Օր զառաջին մեղացն ըզբոց ան
եամբն

Լիանն Հաճեցին Ներշնչելոյ Ի վերայ
 Որպէս Գայեից Կարգաւ : Որ Ըստ
 Գայեի առաջին Ի Պաշտօն
 Ի Երազմանին տոյ :
 Ի Լաւին Գայի :

Ե. Օ. Ս. Ը. Յ. Ե. Լ. Լ.
 Ի մի օրհնութիւն, որ յա-
 րութիւն եւ ձայնիւ յա-
 լի տեսից ներշնչելոյ . Թագաւոր և
 իշխան վերօրհնեմք ըզքեզ :
 Ի միւս օրհնութիւն գալստեանն ըսք
 րիտապա փառաց Թագաւոր : Ի ձայն
 փողոյ նորոգին հողիք ներշնչելոյն .
 և յառնեն Ի մեռելոց անապական
 մարմնով :
 Ս անի որոյ և մեք ըզքեզ ազաւմբ
 հայր երկնաւոր . դաւաւորեալ ըզ ներ-
 շնչեան լին մեր Ի վերին ըզ քո երու-
 սանդէմ . Ի փողովս անդրանկաց գրե-
 լոց Ի յանդիման :

Ձայն արկեալ կենարարին Երային
 բարբառովն . անէ եկայք ճրհնեմ ըբ
 հօր իմոյ . ժառանգեցեք պատրաստել
 ձեզ ըզկենանն Ի հանդերձէլ երկրին :
 Ի նոր անաշ երանել ըբզ հաւատով
 Ի յճղբս վերինս . անձազեանց ըլսով
 պայծառացեալ Ի դասս անմարմնոցն :
 Ի լսել ըզ զայն երանաւէտ կոչմանն :
 Ի նդ

Եամբն իւրեանց շնորհքն . և ըզ տիե-
 ղերս հաւել ըբ յիշման յօրհնութիւն :
 Հեղմամբ արեան իւրեանց մեզ ճա-
 նապարհ հորդեցին : և առ քմ մեզ
 դուռն կենաւց բացին Ի յերկինս :
 Ի յօր եկեղեցիք քմ պայծառանայ
 յիշատակաւ սրբոց վեկայիցն . որք բա-
 րեխօսեն յառ տր վասն մեր :

Ի յօր Ի հեղձման արեան սոցա
 դաւ սք հրեշտակաց խոնարհեալ . միա-
 բանութեւ տօնեն ընդ մարդկան :
 Ի կայք և մեք քրիստոսի հաւատա-
 ցեալք . կատարեսցուք ըզ յիշատակ
 ոքց վեկայիցն . որք բարեխօսեն առ :
 Որք եկեալ եմք Ի պատուել զսի-
 շտակ սուրբ վեկայիցն . անցուք ըս-
 կիզքն ըզգնութե . անդամկելով առ
 քրիստոս տէր փառք քեզ փանծմ
 ուրք քեզ տր ան ըզ :

Ի հաւոր ես հրեշտակաց . անտես Ի
 սերովքեից . եկիր երեսցան մարմնով
 ուսուցմբ մեզ ասել անք փառք
 քեզ փառ :

Հանմարմնոց ես վեր ճրհնեմ . Ի
 մարդկան երկրապագեալ : քեզ
 փառք վասիւ պատիւ յամենայն
 ժամ ասել տր փառք քեզ փառ
 ան ըզ քեզ տր ան ըզ :

Ինդ աջմէ քումմէ կանցն ընդ Բմաս
տոնն սբ կոնսանսն . Ի լուսեղէն
առաքաստին պոյծառանցեալ ի դասս
անմարմնոցն . Ի ժողովս անդրանկանց
գրեւոց ի վերկինս :

( ) Հոգիս ծառայեց քոց քրիստոս .
ընկալ ի դասս անդրանկանց գրեւոց
ի վերկինս :

Ի նկալ վառն սոցա ըզբանաւոր պա
տարագս ի մէնջ . և շնորհեաւ նազա
ըզթողմութիւն գտանել յաւուրն
յեանում :

Աղոթք մեա Բնձ արժ :

Ար զառաջինն ոչ պահելով ըզպատ
ութիւնն մեաք . շնորհեցե՛ր քե
օրինակ մեզ պատուիրան կենաց . զի
պահելով կենդանացո՛ւք . ողբ Բն :

Ար ի խորհուրդ քո կամաւոր մահ
ուանն եկեղեցի քո քրիստոս մե
ռանելով օրինաց մեղաց . զի յարու
ցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի Բն Բն :

Տայր բազում ողորմ . խոստովանիմ
առ քեզ որպէս զանաակ որդին
Թող Բնձ ըզմեղս Բն . և ողորմեա :

Տէր որ գլխացար ի կիւրն քանանա
ցի . գլխաւ և յիս ի մեղաւորս և ող :

Տէր որ դարձուցել ըզմեքսաւորն
ի գիտութիւն շնորհաւորութե . դարձն և
զեւ ըզմոլորեալս . և ողորմեա :

Եւսօր գողով ի բեթանիա քո ամե
նազօր հրամանաւ ըդ . ձայնեցե՛ր
ղաղարու և դողացաւ մահ . գլխովս

պարտեցաւ անպակասութիւն լուծաւ .
կենդանարար քրիստոս կեցո՛ւ ըզմեղ :
Եւսօր գողով ի բեթանիա զքո զաշ
խարհակեցոյց սբ զյարմութիւդ . յա
ռաջագո՛յն ծանուցեր անապականա
բար կոչմամբ զչորեքօրեայն ի Թաղ
մանէ . կենդա :

Եւսօր գողով ի բեթանիա եբրայե
ցոյց մանկուքն ըբանաջեալ ապե
ին . զմարիամն և զեղայրն ի Թաղմա
նէ յարմարեալ որդւոյն մարիամու կեն
նաւառելոյ հօր էակեց ի Բն խաջ
եւեր կամաւ հօր ողորմեա :

Եւսահուեց արեւոյ քրիստոս . ի գե
րեզման Բնձ որպէս մարդ . ողորմ :
Եւս յերոյդ աւուր յարեալ յոյս
յարմարեալ ցուցար մեզ ողորմ :

Ար յամենայնի ես արժանի . և ի
ձայն հնչման Բնձ յերկինց սուրբ
հոգի . ողորմեա մեզ :

Ար զամենայն լնուս զօրութե՞ քո .
և ի դասս առաքելոցն Բնձ բնական
սուրբ հոգի . ողորմ :

Ար անբաժանելի ես յարմարեալ . և ի
հրեղէն լեզու բաժանեալ հանգեալ
յառաքելսն սուրբ հոգի . ողորմ :

Ար զաւետիս հոգւոյն ի հրեղէն ի
հրեշտակէն ընկալար . ուրախ լի
բերկրեալք ար ընդ քեզ մարիամ
անհարմարեալ :

Եւսկիզբն բանն հաճեցաւ առնու
մարդեղութե ըսկիզբն ի կուսեղ . քս
աստ

Ա՛ր աջակողմ աւազակին՝ բացեր ըզ
դճուրն դրախտին կենաց . բաց և
մե՛զ մեղաւորացս զընթերցւո՛ւք . որք ընդ
նրոն զքե՛զ դաւանեմք տօր և Թա՛
գաւոր . աղաչեմք ըզքե՛զ ո՛ղորմեա՛ն :

Օ՛ղ կենցանդոյս հանապազ զեւ
ս լէ՛կո՛ծէ՛ :

Ա՛յլ ըրկեալ ս լեք՝ Թշնամին ինձ
յարճեցանէ՛ :

Դաւապե՛տ բորի լեր անձին իմոյ
սպաւէն :

Ե՛ւ յո՞՞ր կանգնեցաւ աւազան միկը՛ր
տուփեան ի Թո՛ղու՛ր մեղաց մերոց :

Ե՛ւ յո՞՞ր տրն մեր լուանայր զո՛տս աշա
կերտացն և սատուիրէր զոյս ասելով :

Ա՛յլ ոմն ի՛՛ ձէնջ եղբարք մասնելոյ է
զե՛ս ի՛ մահ և ո՛րոյն յաշակերտացդ :

Օ՛յն լուեալ պետրոսի ակնարկէր
առ յովհաննէս հարցանել Թէ՛ ո՞վ էցէ՛ :

Ի՛նչն զոր սասց յո՛ւ տըրամեցոյց
զեւր զաշակերտոսն և խռովեցան ա՛
մենեքեան :

Ի՛ջեր յերկնց ո՛րդէ՛ ցոյ՛ և մա՛րմա՛
ցար ի սըրբոյ կուսէն . ո՛ր անմեկնե
լիդ ես ի՛ հօրէ՛ . ո՛ղորմեա՛ն :

Ե՛կիր ի չարչարանքս կամաւորապէս
արծ՝ և խաչեցար վասն ազգի մարդ
կան . և ի՛ գերեզման իջեր անսպա
կան . ո՛ղորմեա՛ն :

Օ՛ մահ լուծեր և զաշխարհս ազա՛տե
ցեր կորովապէս տէր . և ի՛ մեռելոյ
յարեալ իշխանութեամբ . ո՛ղորմեա՛ն :

Ա՛ր առաքեցար ի՛ հօրէ՛ հոգիդ ա
նէղ և՛ համագոյ . աղաչանք տնօրինա
բար քու՛մ էանցին . լինիլ մըխիթա
լիչ սք՛ առաքելոցն . աղաչեմք ըզքե՛զ
ո՛ղորմեա՛ն :

Ա՛ր իջեր տէրաբար յերկնց՝ սաստիկ
հողմոյ նըման տ՛ժ յայտնակէս . և
ի՛ հրեղէն լեզուս բաժանեալ հան
գեար ի՛ դոսս առաքելոցն . աղաչեմք :

Ա՛ր աբբուցէր Երկնաւոր գինեաւս
իմաստուէ զհոգիս սրբոց քոց առա
քելոցն . որք աբբուցին տըրամեցելոց
ո՛րդուց անգամայն ըզբաժակն ուրա
խարար յայգւոյն եղեմայ՝ . աղա՛ :

Ա՛լ գերահաշա ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ . հոտ անմահուէ՛ ծնընդոցս
և՛յն . յո՛րմէ տիւեցաւ մահ ընդ տի
եղերս . օրհնութե՛ք ըզքե՛զ մեծացու
ցանեմք :

Դա՛ւ լուծիչ երկանց՝ բարձող անի՛
ծից . ծագումն արեւու լուսոյն ճը՛շ
մարտի . ո՛րով հերքեաւ խաւարն ա՛
ռաջին . օրհնութեամբ :

Ի՛զքե՛զ սնիմըք բարեխօս կոյս
անհարսնացեալ . մայր անարատ էմմա
սուէլի . տա՛ծար բանին հօրն երկնա՛
ւորի . օրհն՛ :

Ա՛յլ զան քո տր՛ զօրուէ՛ց հաւատով
կանգնեցաւ ի խորանի՛ քու՛մ . եկոյ՛ք
ժողովուրդք Երկրպագեցուք :

Ա՛յլ պատուական ի խորանի՛ քու՛մ
հիմնեցաւ այսօր . եկոյ՛ք :

Փառք հօր և :

Ի՛նչ մանաւանդաւ շըշմարիտ պատա-
րագ և զենսւմն անսպախան եկայք :

Եւ յԺմ և միշտ :

Օտար հուրեալ դողան արարածք ի
ձայնէ սրովբէագոն փոշոյն . յորԺամ
հարկանէ հրեշտակապետն և կռէ ի
դատաստան զանգոս որդւոց մարդ-
կան . յայնմ աւուր :

*****

Երեւոյր Չայն :

ԲԵ՛Շ, ՏԵ՛Կ Ե՛Յ Ի՛Ն
ձայնիւ օրհնեցուք զամենա-
սուրբ զերօրդութիւն . փա-
ռաւորելով ըզ հայր . որ վե-
րակռեաց զամենեւեան ի մահուանէ
յանմահութիւն :

Եւ զգեցէք ան երգ նոր եկեղեցիք
օրբեցեցեց . քրիստոսի երկընդակե-
լով . որ վերակո՛ :

Սէրբատայ ձայնիւ օրհնեցուք . հողե-
ւորական հընչմամբ գովեցուք սբ զո
գին փառաւորելով . որ վերահանգցց :

Ի՛նչ ձայն փողոյ գալստեան քո ահր .
ամենայն հոգիք զարթոյցեն . եւ ի դա-
տաստան ի՞բուք քոն անսուրմ մեր :

Եւ որԺամ հընչ բարբառն ահագին . և
հարկանի փող յարուե մարդ . և մեք
գոչելով ասեմք Կայքք գալստ
տեան :

Եւ որԺամ ամեն ամաւոյն ին տր . և

սբքք քո պարծեցին ի քեզ . և մեզ
շնորհեցեալ փրկիչ կալ ի յաճմէ
բումմէ :

Սահաւոր անմահ . արարիչ յաւիտե-
նից . մարդասիրութեբէրդ քո խնայեալ
յանձինքս մեր . ստեղծիչ կենդանեաց
և հանգուցիչ նընջեցելոց :

Ի՛նչ խաչին բեւեռեցար . զմահու-
ծէր զիշխանութի . յաւիտենեց ըզ
նընջեցեալուն վերածէր յանմահ ի
կեանս . ստեղծ :

Ի՛նչ աւետեաց մարգարէին որ առ
փրկեալքս անբամբ գառնդ . յըն-
ծամբ և մեք ծառք անստի ընդ
գալստ տեղդ կրթնակի . շնորհեալ
մեզ տեր ընդ արդարացն . ընդ առ ի
քեն տընկեալ ծառոցն . անցըմ
յուսով ք զուարճաալ և յերկրոր
դին ընդ քեզ յընծալ :

Սըմին նրման տայ աւետիս զաբա-
րիսս նոր սիրտին . եթէ ուրախ լեր
ահա գայ առ քեզ խոնարհ և հեզ
արքայ . նըստեալ ի յէշ և յաւանակ
կրկին ազանց գոլ օրինակ . նըստեալ
յաթոռ քերովբեից նիստ զթուբ ի
մեր հողիս :

Ունցեղ փառաց քոց երևումն որ
լինելոց է յերկրորդումն . ետես դա-
լիթ յառաջագոյն ծանոց կանխաւ
ազգամմբ հողոցն . թէ յոյսապիս
անգամցէ հուր առաջի իւր բորբո-
գէ . յայնմամ յո ի՛նչ ինչեալ
զլծա

Գլխա՛ն քրիստոս և ի շորմեա՛ն:

Իստու ածածին անհարմարացեալ յերկ-
րէ յերկինս հարսն ընծայեալ. յորժամ
բազմի՛ս լուսոյ նրման՝ քո միածնիդ
յաջնկողման. յայնժամ մաղթեա՛ն ընդ
մեր ը՛զնոյն՝ փրկել ըզմե՛զ յահեղ
բոցոյն. հա՛մադասիլ ընդ անբարոցն՝
երգել ըզփա՛ռս ընդ եկեղեցոյն:
Վարձո՛ զցասումն քո՛ ի՛ մէջ՝. յա՛-
ղաղակել հոգեղինացս. բանձնապի՛ւթ
տ՛ր խնայեա՛ և մի՛ կորուսաներ:
Կանգնեա՛ զանկեալս ՚ի գլխմա՛ն. զվե-
րաւորեա՛լս ՚ի Թշնամոցն. որ բժի՛շկդ
էս հիւանդաց բրժ՛ւշկեա՛ն զիմ՝ զհի-
ւանդութի՛ւնս:

Ի՛ յանցանաց իմոց Թախծեալ անձն
իմ. գողե՛մ ո՛րպէս ը՛զմաքսաւ՝ որն.
տ՛րժ քաւեա՛ն զիս ը՛զ մեղաւորս:

Յա՛ծային ձայնէ գո՛չմանն սորսե-
ցին գողալով կա՛րապետք գժոխոցն.
և մեռեա՛ն եկն արտաքս տնապահան:
Կացեալ ՚ի գուրս անբի՛ւն և ձայնէր
ազդ արարող բարբառոցն ՚ի՛ գերեզ-
մանն. զաղարէ՛ եկ արտաքս ան՝:

Եւ լեալ ՚ի գերեզմանէն երկրապի՛ւղ
պատանօքն մեռեա՛ն. հրամայեաց
լուծանել ՚ի կեանսն յա՛ւիտեանց:

Ի՛ ջեր յերկնից որդի անձնացե՛ր
զարարածս. մեկտնի՛մ անաղձ քո՛
ի շորմեա՛ն ինձ աստուած:

Ի՛ խաչին բեկեռեցար տ՛րժ և ըզմա՛յ
դըն ՚ի կապանաց մահու անձակեցեր.

և զի՛ս մի՛ անտես առներ՝ ո՛ր մեղքս
եմ մեռեալ:

Եւ ագու՛մն հօր յանմայոց լուսոյն
որ իջեր ՚ի՛ գերեզման. կե՛նդանացու-
ցե՛ր զարարածս քո՛. և զի՛ս մի՛ անտես
առներ. քանզի քեզ միայն՝ մեղայ:

Անբարեբա՛ն հողմոյ նը՛ման անհեղա-
գո՛չ սասանիկ հրեմամբ. երեւցա՛ր ՚ի
վերնատանն հոգիդ դասուն երկոտա-
սան. ո՛րք առ ՚ի քէն մըկրտեցան
որպէս զոսկի հր՛ով մաքրեցան. մա՛ք-
րեա՛ ՚ի մէջ ըզմէ՛դ մեղաց և ըզ
գեցո ըզլոյս փառաց:

Եւ կեր յերկիր անաբա՛ն դատել
զաշխարհս իշխանաբա՛ն. ընդ արդա-
րութեան և ընդ մեղաց և ընդ չարին
դատաստանաց. բացեր ըզգանձդ ան-
հիւթական՝ պարգևս ետա՛լ որդւոց
մարդկան. մա՛ք:

Սէրն ՚ի սիրոյ զսերդ առաքեաց՝ յին
բլն զանդամս իւր քե յօդեաց. զե-
կեղեցի իւր զո՛ր շինեց՝ եօթն սեամբ
քո հաստատեաց. տը՛նտես ՚ի նմա եդ
զառաքեալն եօթնեակ շորհօք քո՛
զարդարեաց. մա՛ք:

Եւ անարհեստ ՚ի բարձանց և մարմնա-
ցա՛ր ՚ի կուռն. ո՛ր նը՛ստեցիդ ՚ի
բոլեքն՝ ան արարիչդ արարածոց:
Եւ իկե՛նք չէին բաւական փառաց ան-
մահ անեղեղ. արգանդ կուռն ժուժ-
կալեա՛ւ ընդունիլ ըզգանձդ
երկնացն:

Յորմէ սարսեալ սերովէքն ոչ իշ-
խէին մերձեալ ի խանձարմէս պատե-
ցաւ ի Եգար ի մտուր անգանից։
Եւ յոր խնդրի պատուական փայտ
խալին տւանդեալն ի գողգութն։ Ի
ձեռն աստուածասէր դըշխոյին։ Եւ
կայք հաւատացեալք երկըրպագեա-
ցուք անծային սուրբ նշանին։
Եւ յոր ընծայէ գողգութն ըզձաձ-
կեան ի յերկրի վերաբերեալ անու-
շահոտ խնկովք։ Ի ձեռն երանե-
լոյն յուղայի։ Եւ կայք։

Փառք հօր և։

Եւ յոր ի ձեռն փրկական սբ խաչին
կենդանի պատանին մեռեալ։ Եւ
ողբայ սատանայ ըզկործանումն իւր։
Իսկ մեք քի հաւատացեալք երկըր։

Եւ յիմ և միշտ։

Եւ ըմանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա-
լ յմի ըզնընջեալն։ Եւ ըմամ գայ-
ցես անձառ փառք հաւուցանել
մարդկան ըզդործս։ Եւ մեր նընջե-
լոցն շնորհեալ դասիլ ընդ սբս քո։

*****

Եւս Իշ։

ՆՅՈՒՆՅԵԼԻ
անծ օրհնութիւն յանմատոց
անթու անմահից փառքս

նիս ի բարձուս զնընջեալն յանու-
ք ընկալ յերկնային քո սբ առա-
գաստ։ Եւ միշտ յնդ ես մարդասէր։

Ո՛ր ունիս իշխանութիւն մահու և կե-
նաց։ Եւ իշեա՞ զհոգիս նընջեցեալոց
մերոց։ Եւ հանգ՞ ընդ սբս քո ի
խորան քում սիրովայ։ Եւ միշտ։
Ո՛ր յամի ես օրհնեալ լոր։ անթու
նի՞ առա ըզձաձ պատ քո վերաբերին
նորագման։ Ի լուսէլ ըզձայն անծային
փնդոյն։ Ընդ առաջ ելանել քոց փն-
ուացդ։ Եւ միշտ։

Եւս քաղց
ուր խնամես զքո զարարածս։ Եւ
իշեա՞ զհոգիս նընջեցեալոց ընդ
սուրբս քո։ Եւ դասաւորեալ ի յա-
ւուրն այցելութեան։

Ո՛ր կընցեր ի դրանց մահու ըզսիրե-
լին քո զղմարոս։ Եւ ծանուցեր զան-
ութիւն զընդ հանուր տիեզերաց։ Եւ
սաւորեալ անձ զհոգիս։

Եւ տաճարի քում սրբութեան մատու-
ցանեմք քեզ պաղատանս արտասու-
լոց։ պայծառացո՞ւն զհոգիս։

Եւ գիշերաց կանխեալ պաղմս սուրբ
և արտասուք հայցեմք ի քեզ քո
յիշեա՞ զնընջեալն ի սբ անուրդ-
քո։ Եւ հանգ՞ զհոգիս նոցա ընդ
սուրբս քո։

Ո՛ր յանմարմաց վերօրհնես։ ան-
քեզ կարգամք և պաղատեմք քո։ Եւ
Ո՛ր պաղատիրան ճըշմարտութեան
դեցեր եկեղեցւոյ քո քո անասման
ժամանակաւ և աղօթել միշտ ան-
առաջ։

Handwritten text in the left margin, likely a commentary or index.

Handwritten text in the left column, likely a commentary or index.

Handwritten text in the right column, likely a commentary or index.

Handwritten text in the right margin, likely a commentary or index.

ամո՛ւլ ծնողաց նո՛րին ետուր ը՛ղ
մայր բանին զօրհնէ՛ն և այլ . մաղթա՛ն .
Ճառագայթ փառաց հօր ո՛րդիդ
միածին . որ ը՛ղըյսդ անլալրափանկ
մարմնով պարագրեալ . այսօր ի՛նչ
բօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրովէ՛ից անհաս ի՛նչ վեր
քան ըզբան . ծառայի կերպիւ պարս
ծածկեալ ը՛ղըյսդ անըստուեր . այ՛ն
փառք հօր և :

Ո՛ր հըղէ՛նացն անմերձենալէ հօր
ածուծէդ . ի՛նչողէ՛ղէնս խոնարհեալ
ը՛յսդ արփիական . այսօր . Լ . յժմ և :

Ո՛ր մարմնացար վասն մեր աղաչանօք
ածածնին քս՛ . յի՛շեա՞ քննիչե
ցեալն ի՛նչ անուրդ . քո . և հանգո
ղհօգիս նոցա ընդ սուրբըս քո :

Երրորդ Չափ :

Չ Է Յ Ն ՈՒ ԵՆ Ի
զուարթնոյն . և ի՛նչ հընչումն
հրաշալի փողօյն . ուր հողա
ցեալ մարմինըք մարդկան
նորո՞գին . յայնմաւո՛ւր ասեղին . յի՛
շեա՞ տէ՛ամ Է՛ր և ըզմէ՛ր ըզնը՛ ջե
ցեալն . և հանգո ընդ ո՛ք ըս քո :

Յորժամ նրան տրուեան ճառագայ
թիւք փայլի . և թագաւորը՛դ թա
գաւորաց փառօք տե՛սանիս . յայնմ :
Յորժամ ատենս դատաստանին դը
նի . և դպրո՛ւիք հրաշքը՛ն բանին .

յայնմ աւո՛ւր :

Ո՛ր երկայնամիտ եմ տէ՛ր . քա՛ղցր և
անոխակալ . հանգո՞ զհոգիս քոց ծա՛
ռայից՝ զե՛ մի դարձցի՛ սնանկ ամա
չեցեալ յաւո՛ւր ասեղ տենին :

Օ յիշատակ հրաժարելոցն ի՛նչ հաճոյս
քե՛զ ընկալիս . և զուխտըս մեր ըն
կալ՝ որպէ՛ս զաբեղն՝ զնո՛յն և զաբ
լահամուն . զե՛ մի :

Ի՛նչ արան քու՛մ սիրողաց հանգուս
ցես ը՛ղ ծա՛ռայս քո . և զհոգիս նո՛
ցա՛ դասեսցես ընդ սուրբըս՝ քո . զե՛
մի դարձցի :

Ո՛ր խոնարհեցար յե՛կնից բա՛նդ
ա՛ւ ը՛ծ . և առե՛ր մարմին ի՛նչ սրբո՞յ
կուսէն . յի՛շեա՞ ըզնը՛ն ջեալը՛ն
մեր յի՛շեա՞մ դայցես անձա՛ռ փա
ռօք . զե՛ գո՛ւ ես տէ՛ամ Է՛ր անձնայն
երկրի :

Ո՛ր ունիս իշխանուի մահո՛ւ և կե՛
նաց՝ . և խաղի՛ւ ը՛դ քո լուծե՛ր զեր
կուսը՛ս մահու . յի՛շեա :

Ո՛ր արարե՛ր զօրուք՝ զիմանալեացն
աշխարհ վերին . և ի՛նչ ամա հաստատե
ցեր աշխտե՛ս ը՛զ պետըս հրե՛ղիւնացն .
օրհնե՛ մի քանհասան՛լի զօրուի՛դ :

Ա՛ր տիրապէ՛ս մե՛ ծառուեդ՝ ստեղծե՛ր
երկրորդ աշխարհ զգալի . և ի՛նչ դա՛ւ
տըն որ յա՛գենի տնաե՛ս եդեալ
զմարդն առաջին . օրհնե՛ :

Ո՛ր շինեցեր բարձրագոյն՝ զեկեղեցի
քո խոյհրդեամբ . և ի՛նչ ամա կար
գեալ

գեալ արնտես զքարոյ ը բանին ճըշ
մարտութե՛. օրհն՝:

Եւտանեւոյն տաղաւար՝ բարձող էիցրս
բանողին. որ ծընար զած մարմնով՝
զանմամբաբար ծընունդըն հօր՝
բարեխօսեալ վասն մեր նծածին մա-
րիամ:

( ) Ե՛րծո՛ զիս յորդգայթէ որսո՞ զին՝
և յամենայն վրտանգից մարե՞ցս. և
ողո՞ւրմեալ:

Հաներևոյթ Թը՛շնամոյն և ՚ի գա՛ղտնի
նե՛տից բանսարկուին պա՞հեալ. և ո՞ղոր:
Փը՛րկեալ զիս ՚ի յանցանաց մեղաց
ի՞մոց. և նորոգեալ զիս հոգւով զի-
տո՞ւթեան. և ողոր՞:

Երկօղտ ը՛ղլոյս մրպէս զօթոց.
այսօր անճառ խոնարհութի ՚ի վե՛րնա
տունըն խորհըրդոյ. ը՛զգե՛ստ ծա՛
ռայի ըտխածանի՛լ յանձն առե՛ր. ծրհ-
նե՛մք զեկեալդ ՚ի կամաւոր չա՛ր
չարանս:

Արո՛ւմ Երկրպագեն դա՛սք հրեշտա-
կաց՝. խոնարհեցար ՚ի լեւանոլ զօրոս
հոգեղէնս. բըժը՛ղե՛լ սքօք ը՛զ
գարշապա՛րս նախահօրն. բըժը՛ղեալ
զո՞գւոյ խոյ զիւանդո՛ւթիւնս:

Ար ՚ի խորհո՛ւրդես վերկականս եկե՛
ղեցոյ՝. բա՛շխեցեր աշակերտացն զմար-
մնիդ. քո. նորոգե՛լ վ ը՛զ մահացեալն
ի՛նչ անկմանէ. հազո՞րդս այսմ ըն.
կա՛լ ը՛զ մեզ միոյն մարդասա՛ն:

Համենայնի բազմամողմ շը՛ծ. նա՛
յեա յիս գըթութե՛ և խնայեալ. զի՛
գո՛ւ միայն ես մարդասա՛ն:

Եւ խա՛ղւըդ քո կենարարա՛ւ պա՛
հեա. և յարութեամբը՛դ. քո վերկեալ
և ապրեցո՛ւ. զի՛ գո՛ւ մի՞:

Եւ ՚ի մի՛ւստեգամ ՚ի գա՛լտտե՛ն քո
տէր՝. վերըստին զիս նո՞րոգեալ և
ապրեցո՛ւ. զի՛ դու:

Ար համագոյց Ես հօր և որդւոյ. ան-
ճառաբար բը՛ղխումն ՚ի՛ միշտ եէն.
ա՞յսօր բը՛ղխեցեր ջուր կենդանի՛ յե-
րուսա՞ղէմ. հոգի՞նք այ՛ժ ողո՞ւրմեալ:

Ար ա՛րարչակից Ես հօր և որդւոյ.
որով կե՛նդանա՛ծնեալք ՚ի ջուրս
մըրմածք. ա՞յսօր որդիս աստուծոյ
ծնանիս ՚ի՞ ջուրց. հոգի՛նք:

Ար փառակից Ես հօր և որդւոյ. և
քննե՛ս ը՛զ խո՛րս աստուծոյ. ա՞յսօր
խորադէտս իմաստից զվե՛մարս աշխար-
հի արա՛րեր. հոգի՛նք:

Պատք անմարմնականք երկնա՛ւոր զօ-
րացն ՚ի՛ մե՛ծ հովուացն ծըհնէին
ըզ ծագո՛ւմըն ըւսոյ՝ մե՛ծին ՚ի հօ-
րե՛ի մեզ ՚ի վերկութիւն:

Եւ մո՛ծ գըն աստեղք նըշնա՛ւ Ե-
կե՛ն ՚ի բեթղէհէ՛մ Երկիր պա-
գին տն. և ՚ի յայրին մատուցե՛ն
զընծացս խորհըրդոյ:

Եւ հոգի՛նք Երգե՛ն ընդ հրեշտա-
կոս փա՛ռաք ՚ի՛ մե՛ծ և մե՛ծ մե-
ծիդ:

ծի՛դ աստուծոյ . ո՛ր եկիր և փրկեց
ցեր ը՛զ տիեզերս քոյով յայտնուք՝ դ :

Ի՛նչ քե՛ Կաթուղիկէ եկեղեցւոյ
շնորհողի՛ . զյաղթական ըզ պատուա-
կան զածնկա՛լ նք նըշնս՝ մատուցա-
նեմք զօրհնէ՛րդուի մի՛ շտ ՚ի բարձունս :
Սա՛ կամաւ քո՛ քս՛ և Թեօք ամենա
զօր նք հոգւոյն՝ . և դասս՛ւք հրեշ-
տակաց Թուցեա՛լ էկաւորի՛ . ՚ի՛
լեւաւն վարագա՛յ բընակել ՚ի նմա :
Փառք հօր և :

Եկայք ժողովուրդք երկրպագե՛ս
ցուք անային նք նը՛շնսխ . համբարձէ՛ք
միաբան ը՛զ ձեռքս ձեր ՚ի՛ սրբուի .
և ը՛զ բնակեա՛լն ՚ի սմա մի՛ շտ փառա-
ւորեսցուք :

Ի՛ յԺմ և միշտ :

Ի նստի՛լ քո յատենի՛ դատաւոր ա-
հեղ՝ աղանձնօք նք անձանին մի՛-
շեա ը՛զ նը՛շնցեալսն մեր . յորժամ
զայցես անձա՛ռ փառօք՝ քանզի քո՛
են փամա՛ռք յաւիտենանս ամէն :

Սա՛ հայն :

Ո՛ՅՍ Ի՛ՆՈ՛Ւ ՍՈ՛Յ

զմեզ ը՛ւտաւորեա՛ . ո՛ր փառօք
հօր՝ հանդերձեալ ես գա՛լ ՚ի
դատել զերկիր . արժանաւորեա՛ և
ը՛զ մեր ը՛զ նը՛շնցեալսն անձառ խոստ
մանց քոյ՝ ընդ սուրբքս քո՛ :

Հօր և հոգւոյ՛ համագոյակից . ՚ի՛ տի-

եղերական ահեղ ատենին . արժա՛ն :
Երկնի և երկրի՛ արդար դատաւոր .
յորժամ հաղուցանես ըստ գործոց
իւրաքանչեւրոց . արժանա՛ն :

Ո՛ր արարիչք ես հրեղինաց և հոգե-
ղինաց՝ . և մըշտընջենաւոր փառաբա-
նիս ՚ի բանաււոր պաշտօնէիցս . ՚ի՛
քէն հայցեի՛ մըք Թողութի՛ շնորհեա՛
նընջեցե՛ ըց մերոց :

Ո՛ր ՚ի բերկրի երեւցար՝ և ընդ մարդ-
կան բընակեցար՝ . և զանմահութիւն
պարգեւեցեր մեզ մա՛հացելոցս՝ . ՚ի՛
քէն հայցեի՛ :

Յորժամ նըստիս յաթո՛ռ փառաց
դատողական ի շխանուի՛ . և փառա-
ւորես առ ՚ի քէն փառօք ըզ գի՛նս
արեան քո՛ տէր . ՚ի՛ քէն հայ՛ :

Ո՛ր անբաւ քո՛ մարդա՛ւ տիրուիլդ .
զըթացար յազգըս մարդկան . ծընա՛ր
ի կրօնէն . ըզ ծը՛նեա՛լս նք աւա՛
զանաւն . ըզ նընջեալսն մեր
ընդ սբը՛ս քո՛ հանգո՛ Թագաւոր
յաւիտենից :

Ո՛ր ՚ի վերայ խաչին զենա՛ր ուրպէս
գառն և զմարմին և զարիւնըդ քո՛
բաշխեցեր ՚ի փրկութի՛ անշխար
հի . զհազարդեա՛լս մարմնոյ քո՛
և արեան . ըզ նըն՛ :

( ) Իհնեմք ը՛զ բեզ անըսկիզբն
հայր սբգւոյդ միածնի՛ . զօր առա-
բեցեր ՚ի դարձումն մարդեալ ոչ
ստրին . դարձո՛ւ և զմեզ ՚ի մեղաց
կօ՛

որդւոյ քի չարչարանօք :

Գո՛վեմք ը՛զքեզ բան և՛ լոյս՝ որ
զտիրական քո սկսկեր. լուսով ճրան
դի քո գլտեմլ վերականգնեցեր՝
կանգնեա՞լ՝ զանկեալքս մեղօք՝ քո՛
յին սուրբ չարչարանօք :

Լա՛րե՛բանեմք զփառակիցը՛դ հօր զհո-
գիդ ճը՛շմարիտ. ո՛ր նորոգեցեր ը՛զ
հանցեալքս մեղօք հընոյն անամայ՝
նորոգեա՞լ՝ և՛ զմեզ ՚ի մեղաց՝ նո-
րոգութեամբ քո շնորհաց :

Ա՛ւրախացիր բարձրելոյն հովնայեալ
զօրութե՛. և բնակարան ո՞ք հոգւոյն՝
որով ծընար զբանն ան՝. բարե՛սխօ-
սեա վասը՛ն մեր անձածին մարիամ :

Բ՛ա՛ն անձ անստուծոց. ո՛ր լուսնեա՛ն
Լուսե՛նութե՛ ՚ի մե՛ղս երկնեաց զիս
մայր Բա՛ն. աղաչեմ՝ փրկելէ՛. ո՛ր լուսն :

Ա՛ իրաւորեալ մեղօք. անկանիմ առ-
քեզ փրկելէ՛. մի՛ ոնտես առներ՝. ո՛ր լուսն :

Շնորհեա՛ մեզ անձ ընդ աղքատ-
աց օրինակին զանգրու ժուժկալուի.
զի կամաւոր աղքատութե՛ սքեպոյւնդ
երկնից ընդ նը՛մին լիցուք արժանի.
լուր մեզ և՛ ողորմեա՛ քրիստոս անձ :

Ա՛ր փոխանակ հացին կարօտուէ՛ զհացն
անմահուէ՛ նըմա՛ շնորհեցեր. և ընդ
մեծատանն անգըլթուէ՛ ՚ի գոգն աբրա-
համով ըզնա՛ ընկալար. լուր մեզ և՛ :

Ա՛ լուսնորեա՛ զանցս սըրտից ստա-
նալ մեզ ո՛ղորմութե՛ ՚ի քէն տեր
զ՛ղորմութի. զի մի՛ ընդ մեծատանը՛

հայցեսցուք ՚ի բոց հնոցին՝ ծագիւ մա-
տին ջուր ՚ի զովացումն. լուր մեզ և՛ :

Ա՛ր տրտմահաղճրդ քի չարչարանօք
խաչին. ազատեցեր ըզմարդն ՚ի տրտ-
մազեաց փայտէն՝ և ՚ի մեղսաճաշակ
պրտղոյն. քս՛ անձ և՛ մեզ ողորմեա՛ն :
Ա՛ր մահուամբ քո կենդանի և՛ մեռե-
լութե՛ ըդ յերկրի. նորոգեցեր դա՛ր-
ձեալ զաշխարհս և՛ զհողացեալ բնու-
թիւնս. քրիստոս :

Ա՛ր երեքօրեայ յարութե՛ քո և՛ համ-
բարձմամբ ըդ յերկրնս. վերածեր
ըզմարդն առ կենաց փայտն և՛ յանմա-
հակա՛ն ճաշակն. քրիստոս :

Օ՛ անըսկզբնաբար բըղխումն ՚ի հօ-
րէ՛ զհոգին ճը՛շմարիտ. ո՛ր հնամբ
ձայնի Էջ ՚ի վերնատունն այսօր նը՛-
ման սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւո-
րեմք հոգւոր երգով :

Օ՛ համագոյակիցն հօր և՛ որդւոյ
զբաշխօյլն շնորհաց. որ ՚ի հրեղէն լե-
զուս բաժանեալ զբանն ընտրուէ լե-
զուաց շնորհեաց ո՞ք անաքելոցն. զոր :

Օ՛ աղբիւրն իմաստուէ ըզկատարեանն
անձնաւորութե՛. ո՛ր խօսեցաւ յօրէնս
և՛ ՚ի մարգարէս և՛ յաւետարանս. զոր :

Ա՛ ստուածածին խորան լուսոյ ան-
վայրափակ արիւնոյն կենաց. ո՛ր ե-
ղե՛ւր անկեւք արեգականն անդա-
րուէ. և՛ նըստելոցս ՚ի խաւարի լոյս
ծագեցեր՝. վս որոյ ամենեքեան ըզ-
քեզ միշտ մեծացուցանեմք :

Լ՛նապակա՛ն տաճար և՛ մորենի անկի
զե՛ն

զելե՛. որ զանշէ՛ ջ հո՛ւր ԹԵ՛ն
 Ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնուէս
 կիզեալ շէջաւ կրեց բոց. վասն որոյ:
 Ի նդանի տաճարնալ կտակորանաց
 նորոյ ուխտին. որով ե՛ լք յեկկեր
 աւետեաց հորդեալ. հոգւով Ի քեզ
 տըպաւորեալ բանին. վասն որոյ:

Ո՛վ պահպան՝ որ ծագեցար յեղե-
 մայ. նը՛շան յալթուէ՛ ընդ դէմ ա-
 ներեցի թշնամոյն:

Դո՛ւ փակելո՛ւ դրոխտին բացօղ և
 առաջնորդ աւանդակին. որ զբոցեղէն
 սուրբն կապտե՛ ց լանեղն հրամանաւ:
 Փառք հօր և:

Ի Լ՛ ցընծան ըստորայինքս ամ Ի մի՛ւ-
 սանգամ քո զա՛լստեանն. և յաւէժ
 ըզուարճանա՛ն դարբ անմարմնոցն
 առ էկցս: Ե՛ յժմ և միշտ:

Ո՛ր ըստ նրմանուէ մահո՛ւ քո տըն-
 կակն՝ ց արարեր. և երկնից արքայու-
 թեանդ ժառանգորդ լե՛նի՛ Լ խոս-
 տնցար. զհաւատացեա՛լս զալլս-
 տեան քո տըր. ը՛զնընջեցեալն ը՛մեր
 ը՛նդ սբ ը՛ս քո՛ հանգո՛ թագաւոր
 յաւիտեանից:

Չորրորդ Չափ:

Ե՛ Ն. Օ. Ի Օ. Ք. Ն. Օ.
 որհեն իշխանութե երկ-
 նից թագաւոր փառաց.

ամենակալ ամենակարգ. թող ը՛զմեղըս
 մեր նընջեցե՛ ընցն. և հանգո՛ ի խորանի՛

քո՛ւմ Ի յարքայական Ի հանգըստեան
 Ո՛ր Ի նախնո՛ւմն ը՛զմարգարէն մովսէ՛ս
 լուսաւորեցե՛ր Թաւային փառօք տես-
 լեամբ Թաւուէ՛ ը՛դ. քո՛ լուսաւորեա՛մ
 ը՛զմեր ը՛զնընջեցեա՛լն. և հանգո՛ ի խո՛ւ:
 Բարեխօսութե՛ սբ Թաւային ծնողի և
 մօ՛ր քո՛ յի՛շեա՛ զգինս արեան. քո տըր.
 և դասաւորեա՛ յերանաւետ յանթա-
 ուամ և յանտրտո՛ւմ Ի կեանսդ. Ի յար-
 վաճառք քեզ հայր. ո՛ր կենարարդ ես
 մարմնոց և՛ գոյացուցիչ հոգւոց. ըն-
 կա՛մ զօ՛րհնաբանօ՛ղ հոգիս յանմա՛-
 հական. քո հանգի՛ստդ:

Սարդասերի՛ հօր որդի. ո՛ր պատկերա-
 կից եղեր հոգեղինացս և՛ խաչեցար. ըն՛:
 Վմենաղօր սբ՛ հոգի. ո՛ր անդորրիչ ես
 նեղեղոց և՛ մըխիթարիչ հոգւոց. ըն՛:
 Ի հանգի՛ստ քո՛ տըր. ո՛ւր ամ սբբք քո
 հանգչին. հանգո՛ զհոգիս ծառայի՛ց
 բոց ընդ սուրբ ըս քո՛ հանգո՛ մար-
 դա՛ մմսէր:

Դո՛ւ մատուած. որ իջէ՛ր Ի դժոխս.
 զերկուերս մահու լուծեր ը՛զկա-
 պեալն արձակեցե՛ր. և զհոգիս ծա-
 ռայից քոց:

Ո՛ր զօրհնըս սրբութե պահոց՝ նախ
 Ի դրախտին աւանդեցեր. զո՛ր ո՛չ
 պահէ ը՛վ նախաստեղծիցըն. ճաշակ-
 մամբ պըտղոյն ճաշակեցին ը՛զդա՛ռ
 նո՛ւն՝ մեղաց և՛ մահու. վասն որո՛յ
 շնորհեա մեղ տըր ճաշակե՛ Լ ը՛զբաղը-
 րու

լուծի՝ ւն . քոց պատուիրանաց :

Այլ զանազան վերօք մեղաց հարաք
յողիս ի թը՛նամունքն . և ի բա՛զ
մապատիկ հիւանդունիս . կարօտացօք
մարդասիրիդ բանանալ ըզջաւըս
մեր . վասն որոյ բըժըշկեալ ըզմեզ
քրի՛ստո՛ս սրպէս մարդանսէր :

Արեկի՛ր ի փրկուի մարդկան՝ ծնը՛ն
դեամբ կուսին մարիամու . և կեն
նախար . քո յարութեդ . հրաւիրեցեր
ըզմահացեալսն ի յարուի՛ անմա
հունէ . վասն որոյ՛ անղաչանօք մօր
քո՛ կեցո՛ զմեզ փրկի՛ն :

Նախառնամ առ քեզ ար՛ զան
իմ . նայեա՛ յիս գըծութեամբըդ . քո
և ողորմեա՛ :

Դու ես յոյս և աղաւէն իմ . զեր
ծո՛ զէս յորոգայթէ՛ մեղաց՝ . և ող՛ :
Լալրեցուցի՛ն իմ և փրկի՛ն իմ .
ապրեցո՛ զէս յորոգայթէ՛ մեղաց՝ . և ող՛ :

( ) Գալուստ քո քո՛ այսօր յերուսա
ղէմ՝ նոր եկեղեցի՛ սբ . յաղթական
երգով բարեբանեմք . օրհնեալ եկ
եալ անուամբ տեսնոն :

Այլ վս մերոյ փրկուեալ յաւա՛ տկի՛
նրատիկ յանձն առեր . ընդ մաւկուն
սըն բարեբանեմք . օրհն՛ :

Խաղաւոր երկնաւոր . զեկեղեցի՛ քո
անշարժ պահեա՛ . և զերկրապագա՛ս ան
ուանըդ . քուն՛ պահեա՛ ի խաղաղունէ՛ :

( ) յարութիւն անձորդուցն՝ հրեշտա
կապէ՛տն այսօր աւետէր կանանցն
ասեալ . յարուցեալ է տէ՛րն ի գե՛

րեզմանէն :

Ինթացեալ կանանցն խնդո՛ւք
պատմին աշակերտացն Խսե՛լով . յա՛ :

Այլ որոյ և մեք ընդ հրեշտակին գո
լեցո՛ւք զյարութիւն քի՛ . որ փրկ
կեացն ըզմե՛զ ի ձեռնաց մահու .

Եւնդանարար անտրանի՛ մարդա՛
սէր հոգի՛ . ըզժողովեալսն միաբա՛
նական սիրով լուսաւորեցեմք հրե՛
ղինօք լեզուօ՛ք . վասն որոյ և մեք
այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո՛ սբ :

Օղաւրձացան քո՛ գալստեանի՛ մըրն
սուրբ անաքեալքն . կոչելով ի մի
անին ըզցրուեալսն ի միմեանի՛նց
բաղմա՛նքն լեզուօ՛ք . վասն :

Հոգեւորականն սբ՛ մըլկըրտութե՛ .
զարդարեցեր նոքօք ըզտիեկեալ .
ի՛ զգետորս լուսափանի՛յս և նորա՛
փեա՛ւս . վասն որոյ և մեք :

( ) Գալուստ հրաշալի՛ . որ անցաւ էր
ի մէջ . և բանըն հայրական անըմ
բը՛ռնելի . հուր փայլականացեալ և
ի մարմնի բնակեցալ . անվնաս պա
հելով զարարածս ամենայն :

( ) Գալուստ հրաշալի՛ որ ի կու
սէն ծագեցալ . ճառագայթելով զա
րարածս ան . երկիրք ցընծային և
երկիրս ուր խառնայր . և քո՛ անտր
անձ ընդ մարդկան շըրջեցալ :

Լուքեզ աղաւինիմք աննասը՛րբու
հի . գերագոյն և հրաշալի՛ և բաշխօղ
բարութեանց . անգրեւ էս ծարաւ

ВЕРНІЕ СООБІТІЙ О ДНІ
ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ
ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ
ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ

ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ
ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ
ВІСНІ "МАРІО" ДІЯЧІВ

եանց և հանգիստ աշխատելոց . և եղեր
վերընկալ աստուածային բանին :
(Օրումք արևելքի քաղաքի . որ կանգ
նեցեր ի վերելու աշխարհի . սա
պահեացե ըզմեզ յամ փորձուէ :
Բանդի ի ան քարճուցան արձ .
և ի սմա հեղեր ըզպատուական
սուրբ զարկերդ . սա պա :
Փառք հօր և :
Եւ ըզք միւսանգամ ըզգալուստըդ
նընճաւ խաչի քո ցուցեր աշխար
հի . սա պա : Եւ յամ և միշտ
բնդ հոգւոցն արդարոց կատարելոց .
և զհոգին ծառայից քոց ընդ սուր
բն քո հանգստ մարգամսեր :

Աւել հայն :

ՄԱՐԻՆԱՆԻ ՍԱԿՈՒՆ
բն բարեխնամ մարգամսեր
նր ստեղծելու ես հոգւոց և
մարմնոց . յիշեա զնընջեցեալ
սն մեր . և հանգստ ընդ արքա քո :
Արդիդ միւսինն սր գլծածդ ես
առ անենսեան . և խաչի և արեամբ
զնեցեր ըզք ժողովուրդս . յիշեա
զգինս անեան քո տեր . և հանգստ
ընդ սուրբն քո :
Հոգիդ ի զնմարնն սր աղբուրդ ես
անցստաւել . և ըզցուցիչ ամենայն
բարութեանց . յիշեա զնընջեալ :
Իսկ ի զնմարնն ի քնն թագաւոր փառաց
փառաւորեալու ի զուսկնոց . ըզ
նընջեցեալ մեր ընդ մարգամսեր

տեր . և հանգստ ընդ սուրբն քո :
Հորում գնա փառք հօր դատել
զերկեր արդարութե արեգակն . ըզ :
Ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ա
հեղ քո վերկիչ մեր և յոյս . ըզ :
Ար արարելու ես արարածոց հան
գուցեալ ի հրէ զէն կառս . յիշեա
զն գիս նընջեցեալ մերոց . և հան
գո ընդ սուրբն քո :
Ար երկայնամիտ ես առ ամեն
սեան . և ներձ յանցանաց մերոց .
յիշեա զն գիս :
Բանն որ ընդ հօր յիշեա և համա
գոյ ար հոգւոյն . ըզպատկերն իւրա
կան խառնեալ ընդ հողանիւթ բը
նուէս . զոր զարդարեալ փառք եդ
ի դրախտին փափուծեան :
Հորում ցընծայր զուսկնոցեալ ան
տերախան խնդուլ . քանզի զն ծ
տեսաներ միշտ խոնարհեալ ի դրախ
տին . յորմէ զուսկնոց շառագոյթ
տրաւաւորեր ի յիշեան :
Այս որոյն աղաչեա մայր մի մարնամ
զմիածին քո զորդին զն շնորհեացի
լստ աւազակին . ծանաղել վերստին
մեզ ըզդրախտին վայելութիւն :
Քրիստոս մեծ յոյս աղաչանդ
զոյ . շարհեա զնորուի բազում
յանցանաց իմոց :
Եւ քեզ բազմազնութ ապաւինեալ
կարգաւոր . մի մերժել ըզմեզ յո
ղորմութեան քումսն :

Արդէս զաւարանն աղաղակեմ առ
բեզ. յիշեալ և զիս տէր 'ի' քում
յարքայութեանդ :

Երան ևս միաժինն անմահութեց
պարգևատուեալ երեւցաւ ըմբ^օզ .
խախտեաց զգորութի մահու :

Ի ըզման^օ մը արտասուաց մարիա
մաւ և մարթայի անկեալ առ ոտսն
տեա^օն . խնդրէին զնորդութիւն
եղբօն :

Իսկ^օ և բանն ան կենաճործեաց
ըզզմարտս 'ի' Թաղման^օ . և եկեալ
արտաքս անապական :

Եր^օ թամ եկին 'ի' դերեզմանն ի' և
զմբեր կանայքն . և բերին ըզմանս
'ի' խնկել զանաղանկան մարմինն :

Յայնժամ հրեշտակն աւետարաներ
յա' թեաւ քրիստոս . պատմեց^օք ա' .
շակերտացն ըզյար^օութիւնն տն :
Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահա
գին տեսեանն . պա' տմէին աշակեր
տացն զահագին տեսին :

Ի՞հ համբառնալ բանին յերկինս և 'ի'
նրստին ընդ աջակ հօր . զաւարձա
ցեալ առաքելոցն երկրորդակին .
օրհնելով ըզհայր զառաքող բանին :

Համահաւաքեալ գաւազըք սըրբոցն 'ի'
վերնատունն խորհրդոյ . համբարձ
մամբ աշուց սպասէին հոգւոյն . օրհն :

Յանկարծահաս հընամբ հեղեալ
կենդանարար աղբիւր լուսոյ . անմա
հական կենաց լուսով զորդարել . որք

օրհնէին ըզհայր զառաքող հոգւոյն .
Խառնածաժին մայր և կոյս . ծա
գօղ արեգականն արդարուէ . ո'ր լու
սաւորեացն ըզմեզ . հոգևոր երգով
զբեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք
ըզմիածին քո զորդին :

Ի՞նչ զորէնքս բնուէ մարդկան .
հրաշխա՞ն քո ծնունդ . և զեռ^օի
բնուէն անբողք պահեալ . և կուտու
թե' ըզքոն խախտեցան կրնիք . հո' :
Օքե՞զ մարեհի աշակեզ լեառն վե
մածին . դուռն փակեալ և աղբիւր
կիբեալ . նախատեսցն գաւաղեալ
մայր և կոյս . հո' :

Ի՞նչ քո քո երկրորդակն արա
րածք ան . որ 'ի' փրկուի մեզ կանգ
նեցաւ . սա' եղեցի մեզ պահապան
յաղթօղ . ապրեցուցանել ըզմեզ 'ի'
պատրանաց բանսարկուին :

Ի՞նչ ան բարձրացար բարձողդ անիծից
որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր . ժո
ղովե՞լ ըզհեռացեալուն կենսաբեր
փայտին . ապրե' :

Պատք հօր և :

Սա' լաւ լուսաւորեցան արարածք ան .
տա' սպասէին արդեւեալքն 'ի' մեզս
տէր բանտին . ո'ր ազատեաց ըզմեզ 'ի'
պատրանաց բանսարկուին : Ի՞նչ և :

Ա'ր միւսանգամ գալոցդ ես հայրենի
փա' ծք նորոգել զնախատես զծին
ծնունդ . յիշեալ զհոգիս նրեցեցե
լոց մե' ըզք . և հանգս' ընդ սա' քո :

Կանոն Հանգստեան Հարցիցն. Ըստ Ա-նի
Չոյնից Կարգաւ : Հարց Ընթերց
Չոյն :

Ի Հ Ե Ե Լ Լ Ե Ս
Դու քս, որ յարեարդ ի
մեռելոց ողորմած և կո-
խեցեր ըզմահ. տէր
մատուցած հարցըն մերոց :

Ար մահկանանցուացս կեննեդ ես. զհո-
գիս նընջեցելոց մեր ընկալ, տէր մահ :

Օհրս փոխեցեր յաշխարհըն կենալ
նեաց. հանգըստեան արժանաւորեալ :

տէր մահ :

Ըզ տէր, օրհնեցէք, և բարձր արա-
րէ՞ք ըզնա՝ յաւիտեան :

Ե՛ցէք, Ար գալոցն է զօրութե բազ-
մաւ. ազգմաթե ձայնի՝ կենազործէ
ըզ նընջեցեալն. ըզ տէր :

Ե՛սցէ՛ Լ՛շալեմք ըզքեզ բարեբար-
հանգս զհոգիս ծառայից քոց ընդ
տէրս քո. օրհնեցուք և բարձր ա-
րասցուք զանուն քո յաւիտեան :

Հարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան
մայր և կոյս, որ ըզնընջեցեալն յա-

դամայ կենազործէ անապական. զքեզ
մեծացուցանեմք որ օրհնեալք ես ի
կանոնս :

Ի՛րարողն երկնի՝ և երկրի եղեր
տաճար և առագաստ. որ ըզնընջեցեալ
սըն մեր հրեղէն նորոգէ. զքեզ :
Կերակրողն տիեզերաց արբուցեր
ըզքե՞ տէր զկաթն. որ ըզնընջեցեալ
սըն մեր վերլուսին նորոգէ. զքեզ :

Ար ստեղծմամբ՝ ըստ սրտակերի քո
տէր սրտուեցէր ըզմեզ. ընկալ և
այժմ ըզնընջեցեալն ի քեզ մեզ
հաւատով. ըստ մեծի քում զորմուէ :

Ար շնորհք տէր հոգւոյն լուսաւ
րեցեր. յիշատակի՛ իւրեանց զհոգիս
նոցա ընկալ մարդտէր. ըստ մեծի :

Արք հաղորդեցան՝ մարմնոյ և արեան
քո տէր. հանգս զհոգիս նոցա ընդ տէրս
քո քո՛ տէր. քանզի գիւնք սուրբ
արեան քո են :

Քեզ վայելէ՛ ան օրհնութիւն. որ
յարութի՛ դ ես ձայնիւ յաւիտեանից
նընջեցելոց. Թագաւոր և իշխան վեր-
օրհնեմք ըզքեզ :

Ի՛մուսանգամ զաւստեանն քո քո
փառաց Թագաւոր. ի՛ ձայն փողոյ
նորոգին հոգիք նընջեցելոցն. և յառնեն
ի մեռելոց անապական մարմնով :

Ստան որոյ՝ և մեք ըզքեզ աղաչե-
մք հայր երկնաւոր. դատաւորեալ ըզ
նընջեցեալն մեր ի վերինդ քո ե-
րուսակէմ. ի Ժողովն անգրանկաց
զրե

գրեւոց ի՛ յերկինս :

Զայն արկեալ՝ կենարարին անայլին
բարբառովն . ասէ եկայք օրհնեալք
հօր իմոյ . Ժառանգեցէք պատրաստեալ
ձեզ ըզկեանսն ի՛ հանդերձեալ երկրին :

Ինդ անուշ երանեալ քեզ հաւատով
ի՛ յօգու վերինս . անձազեանց լուսով
պայծառացեալ ի՛ դասս անմարմնոցն ,
ի՛ լուսեալ ըզձայն երանաւէտ կոչմանն :

Ինդ անմէք քուսմէ կանց ընդ ի՛ մասս
սո՛ւն սբ կո՛ւսանսն . ի՛ լուսեղէն ան
ռազաստին՝ պայծառացեալ ի՛ դասս
անմարմնոցն . ի՛ Ժողովս անդրանկաց

գրեւոց ի՛ յերկինս :

Օ հոգիս ծառայից քոց քրի՛ստոս ,
ընկալ ի՛ դասս անդրանկաց գրեւոց
ի՛ յերկինս :

Ինկալ վասն սոցա ըզբանաւոր պա
տարագս ի՛ մէջն . և շնորհեա՛ն անցա
լ՝ ըզթողութիւն գտանեալ յաւուրն
յեանո՛ւմ :

Հաշտեաց ի՛ ձեռնն սբ մարմնոյ և ան
րեան քո՛ տր . և պարգևեա՛ն անցա
դասիւ յաշակո՛ղմեանն քո՛ւմ :

Ար անձառ տնօրէնութե՛ք ի՛ փրկ
կուի՛ անգի մարդկան խոնարհեցա՛ր
բանդ անսորձ . այսօր հանգով
և ըզմեր ըզնրնջեցանք ընդ սբ լոս
քո . ո՛ր միայնդ ես մարդանէր :

Ար անշարեւել՝ դ մարմնով եկիր
կամալ ի՛ շարժմանս . և ի՛ խաչին
բեկեռեցա՛ր հեղեր զարեւոդ ի՛

փրկուութիւն . այսօր :

Ար Թաղմամբն երեքօրեայ ըզբառ
նուի՛ մահու լուծեր . և կոխեցեր
զեղնանն մահու՛ և վերածեր ըզ

նընջեցեալն . այսօր :

Ար հրաւիրեցեր յանմահուի՛ զանգառս
մարդկան . անմահուեց բանջառքս .
անշահածք անստուածածնին . այսօր :

~~~~~

Հարց Եւսեփ Իշի :

Ս Ե Մ Ե Ն Ե Ս Ի
ըզքեզ յաղթական եր

գով Թագաւոր փառացոր
կամաւոր խոնարհութե՛ք
քո իջեր ի՛ փրկել ըզպատեանսն
ի՛ ճաշակմանէ . օրհնեմք ըզքեզ անլծ
հանցըն մերոց :

Ար լուծեր ըզմահ և վերածեր ըզ
նընջեցեալն ի՛ դրժոխոց . անընչու
Թեանքն քո՛ ի վերայ խաչին , և իջա
նելով քո ի՛ գերեզման Թագաւոր
անմահ . օրհնեմք ըզքեզ :

Ար նրստար ընդ անմէ հօր և հրաւի
րեցեր առ քեզ ըզդաւանօղոս քո .
արժանաւորեա՛ն և ըզմեր ըզնընջե
ցեալն դասակից լինել սբ լոսից

քոց . օրհնեմք :

Ի՛ շտեր օրհնեցէք բա՛ն ըզրարա
րէք ըզնա յաւիտեանս :

Ար փառօք հօր հանդերձեալ է գալ
ի՛ գատեալ զերկիր . և բիւրաւոր բա
նա

նակըք վերին զըւարթնոցն կարմ
պետք լինին գալուստեան նորան. բայ՝
|| ր ահագին դողմամբ զարհուրեցու
ցանէ՛ զարարածս ի գալուստեան իւ
րոյ. և քաջահընձ ձայնիւ՝ փողոյն
համահաւաքէ՛ ըզննջեցեալն ո՛ր յա
դամայ՝ բար՝:

|| շաշեսցուք ըզ կենարարն մեր. որ
դատաւոր է կենդանեաց և՛ մեռելոց,
զի՛ արժանի արասցէ՛ ըզննջեցեալ
սըն մեր մըտանել ի յառաջանս ընդ
իմաստուն կո՛ւսանսն. բար՝:

|| նարամ տաճար բնակարան անբաւ
բանին ան. մարիամ սբ կոյի՛ցս. զքեզ
և ըզ ծընեալն ի՛. քէն մեծացուցա
նեմք:

|| արգանդի կրեցեր որ յառաջ քան
զյաւիտեանս ի հօրէ ըզբանն. և ծը
նար մարմնով՝ զքեզ:

|| րդ խնդրեմք ի՛. քէն անդադար
բարեխօսեալ վս անձանց մերոց, առ
որդին քո միածինն, փրկել ըզ
մեզ ի փորձուէ և յամ վըսանգից
մերոց:

|| րարիչ անսրւած՝ և ըստեղծիչ
անգգի մարդկա՛յ. մի՛ անտես առ
ներ ըզննջեցեալն մեր. այլ հան
գո՛ զհոգիս նոցա ընդ սբբն քո:
|| րդիդ միածինն յարութի տիեզե
րա՛յ. մի՛ անտես առներ:

|| զիդ ճը՛ լմարիտ մըխիթարիչ սը
գաւորա՛յ. մի՛ անտես:

|| Եղբք քո՛ արարին և ըստեղծին զիս
ի հողով՝. ի՛ յօրհնել ըզքեզ անսր
ւած յաւիտեանս:

|| սկ պատրանօք բանասրկուն խափա
նեցայ յանձառ լուսով՝. և դարձայ
անդրէն ի հող յորմէ՛ ստեղծայ:
|| լիխիթարիչ սբ հոգի՛ լուսաւորեա
լմեր նը՛նջեցեալն. և հանգո՛ զհո
դիս նոցա՛ ընդ սո՛ւրբն քո:

|| ար անխակալ և բարեգործ.
մաղթելով հայցեմք ի՛. քէն՝ վս մեր
նընջեցելոցն, արժանաւորել հանգըս
տեան օթեանի՛ սը՛բբոցն:

|| նձառ ծընունդ հօր որդի. որ մօհ
կանցուացս կեանքդ ես. զհոգիս նըն
ջեցելոց մեր ընկալ. և արժանաւորեա
հանգըստեանս:

|| և նորոգող սբ հոգի՛ յորժամ նո
րոգես զանգականեալն յայնժամ շնոր
հեա՛ և մեր նընջեցելոցն՝ արժանա՛:

|| յորժամ յերկնից գո՛չէ՛ փողն աղ
դեցով՝ առնելով տիեզերաց. ի՛ դա
տաստան անսր. յայնժամ և՛ ահե
ղին՝ մի՛ շեա տէ՛խը և՛ ըզմեր ըզ նըն
ջեցեալն՝ և հանգունդ սո՛ւրբն քո:

|| յորժամ ճառագայթք անուէր փայ
լին ի՛ յարեւելից, և՛ դարձուիք հրա
շի՛ցըն բանին. յայնժամ և՛ ահե՛:

|| արհուրել դողման արարածք իմայնե՛
սրովբեազո՛չ փողոյն. յորժամ հաղկա
նէ՛ հրեշտակապետն և՛ կոչէ ի՛ դատաս
տան զանգըս որդւոց մարդկան. յայնժամ

Հոր Երեմիայի 3-րդ

Ի Թ. Ա. Գ. Ա. Ի. ՈՐ. Գ.
Էս Թագաւորաց . մէքաշ
խող կենդանութեւն զգի
մարդկան . այսօր մարգարտութեւն
քո զննեցեալսն մեր ընկալի .
և հանգո՞ ընդ արեւն . քո աստուծո՞
հա՞րցն մերոց :

Ո՛ր յահաւոր և յամպտաղաց գա
լըստեան . քո տը . զարթուցանես ըզ
նընջեցեալսն ի՞ բարբառ փողոյն .
յայնժամ երանաւէտ կոյմար ըզ
նընջեցեալսն մեր ընկալի .

Եւ յահագին ձայնէ քո լմանն զա՞ր
հո՛ւրին գէրեզմա՞նք . զհայնայեալք .
յայնժամ անային լուսով պայծառացո՞
ղնընջեցեալսն մե՞քաշ . և հանգո՞ :

Ի՜չ տէ՛ր օրհնեցէք ե՞ս . ի՞նչ բարձր
արարէք ըզնա՞յ յաւիտեան :
Օ՞րհաքեա՛ն ի՞ հօրէ զընկեթարիչ
հոգւոյ հանգուցե՛լնցն օրհնէ՛ :

Եւ ի բերաւոր բանակրս հրեշտակաց .
միաւորէ զհաւատացեալսն անուան
իւրոյ . դատարելով յաջակողմեան
դասուն . եւ բարձր :

Ի՜չ քեզ ամենօրհնեալ աստուա
ծածին . մայրդ լուսոյ և առնգաստ
աստուծոյ բանին . մեծացողցանեմք :
Ի՜չ քեզ պայծառ երկինք և ամպ

լուսե՛ղէն . ծնօղ արարչին և մորենի
անկիղէ՛լն . մեծա՞ն :

Ի՜չ քեզ դո՛ւռն երկնից և ճանա
պարհ անբայո՛ւն . բարձր անիծից
և սրովէ՛ հոգեղէն . մեծա՞ն :

Ո՛ր կոնքեր առ քեզ տը՛ր ըզտե
ղէրս ամ . ընկալ ըզմեր ըզնընջե
ցեալսն ի՞ գոգ նահապետին անբահա
մու . ո՞ղորմած տը՛ր փրկիչ և բա
րբար :

Ո՛ր Թողութեց Ես տը՛ւող արե՛ծ .
Թող ըզմեղըս մեր նընջեցեալսն .
կարճ յամենայնի . և հրգօր . ո՞ղոր՞ :

Ո՛ր լուսատու Ես տիեղերաց քո աս
տուած . լուսաւորեա՛ն և ըզմեր ըզ
նընջեցեալսն լուսով երանաւէտ
զըւարթնոյն . ո՞ղոր՞ :

Հրեշտակային ձայնիւ օրհնեցուք
զամենաք զերրորդութին փառաւո
րելով ըզհայր . ո՞ր վերակոյեաց զամե
նեւեան ի մահուանէ յանմահութի՞ն :

Ի՛րգեցէք տն երգ նոր եկեղեցիք
որբեցե՛լնք . քրիստոսի երկընդազե
լով . ո՞ր վերակոյեաց :

Ո՛ր բառաց ձայնիւ օրհնեցուք . հո՛
գեորական հընամբ . գովեսցուք . ար
զհոգին փառաւորելով . ո՞ր վերահան՞ :

Ի՛նչ փողոյ գալըստեան քո տէ՛ր .
ամենայն հոգիք զարթիցեն . կա՛լ ի՞
դատատանի քումքո՞ւ աստուած մեր
Յորժամ հընէ՛ բարբառն ահագին .
և

և հարկանի փող յարձու է մերոյ. և՛
մեք գոյելով ասեմք փառք քան
լ՛ստեան քո տէր :

Երբեք ամ արեւն հասուցումըն տր՛,
և սուրբք քո պարծեցցին ՚ի քեզ .
և մեզ շնորհեցես փրկիչ կա՛ն ՚ի
յաջմէ քումմէ :

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտե-
նից . մարդասերութիւն քո խնա-
յեան յանձինըս մեր . ստեղծիչ կենդա-
նեաց՝ և հանդուցիչ նընջեցելոց :
Ի՛ խաչին բեւեռեցար . զմահու լու-
ծելի զիշխանութիւն . յաւիտենից ըզ-
նընջեցեալն վերածեր յանմահ ՚ի
կեանս . ստեղծիչ :

Լ՛րժանաւորաց քոց աղծութիւնք՝ յիշեալ
ըզմեր ըզնընջեցեալն . յորժամ գոյ-
ցես անձադ փառօք հասուցանել
մարդկան շգործս և՛ մեր նընջեցե-
լոցն շնորհեալ դասիւ ընդ սբբս քո :

Հարց Լուսինի :

ՄԵՐԻՉ ԵՒ ՄԵՐ
դասէր Եր. որ վս մեր ըզ-
մահ ճաշակեցեր . տր
ստորւած հարցըն մերոց :

Ո՛ր խոստացար հաւատացելոց նընջե-
ցելոց յանուն քո ըզ կեանս . տր :
Լ՛րդ խընդրեմք ՚ի քեզ մարդասեր
տէր . զհոգիս նընջեցելոց դասեալ

ընդ սուրբըն քո . տէր արժ :
Ի՛ զտէր օրհնեցէք . Լաւրձր արա՞
բէք ըզնընջեալն ՚ի յաժող փառաց ,
անդադար հոգեւոր երգով :

Ո՛ր գաղցն է ընդ անպ երկնից ՚ի
նորոգել զերեսս երկրի . բար՛ :
Ի՛ գոյել ամային փողոյն . զարթու-
ցանկ զնընջեցեալն հանդերձ կեն-
դանեօք . բար՛ :

Ս՛րբ լ՛ստից մարիամ անհարմա-
ցեալ . օրհնեալք ՚ի կանայս :
Օ՛ լսյս անըստուեր յարգանդի
կրեցեր . օրհնեալք :

Ս՛ր գաղափրեր վասըն մեր բարե-
խօսել . օրհն :

Ո՛ր որդիդ ես և բանդ արժ . հա-
ւասարակից ընդ հօր յեմէ . ան-
բեզ կարգամբ մարդասեր հանգս զհո-
գիս նընջեցելոց մեր ընդ սբբս քո :
Ո՛ր իջեր յերկնից վասըն մեր զա-
ռաջիկն առեր զյանցանսն աղամայ .
մերով բնութք բարձեր ՚ի վերայ խա-
չին անարատ ձեռօք . հանդո՛ :

Ո՛ր լուծեր զիշխանութիւն մահու կա-
մաւորական մահաւամբ քո քա՛ն . բա-
նաւորաց զաղաչանս առաջի՛ քո հե-
ղեալ մաւթեմք . հանն :

Ի՛ բեզ վայելե արժ օրհնութիւն . որ
յայնմատոյց՝ անթու անմահից փառա-
բանիս ՚ի բարձունս . զնընջեցեալն
յանման քո ընկալ յերկնային քո
սուրբ

սուրբ առաքատ. որ միա՞հայր
էս մարգարէր :

Ա՛ր ինչիս իշխանութի՛ մահու և կե՛
նաց. յի՛շեա՞ զհոգիս նընջեցե՛րց
մերոց. և հանգո՞ ընդ սուրբքս քո՞ ի
խորան քում սիրո՞ղաց. որ մի՞ :

Ա՛ր յամի՛ ես օրհնեա՞լ ար. արժա՞
նի՞ արա՞ ըզմա՞ռայս քո՞ վերբասո՞ւն
նորոգման. ի՛ լըսե՛լ ըզձայն անպիս
փո՞ղոյն ընդ առա՞ջ երանե՛լ քոց փա՞
ռացդ. որ մի՞ :

Ա՞հա՛նոր խաղա՞ղուէ. որ քաղցրութե՛
խնամես զքո զարարածս. յի՛շեա՞ ար՞
զհոգիս նընջեցե՛րցն ընդ սքե՛լս քո.
և դասաւորեա՞ ի՛ յաւո՛ւրն այցելուէ՛ :

Ա՛ր կոչեցե՛ր ի՛ դրանց մահու ըզսի
րելին քո զզաղարոս. և ծանուցե՛ր զած
ութիւնդ ընդ հանա՛ւր տիեզերաց.՝
ըւստուրեա՞ ար՞ զհոգիս :

Ի՛ տաճարի՛ քում սրբո՞ւնէ մատու
ցանեմք քեզ պաշտամանս արտօտու
լից. պայծառացո՞ տե՞ր զհո՞գիս :

Ի՛ գիշերաց կանխեա՞լ սաղմո՞սիւք
և արտասուօք՝ հայցեմք ի՛ քէն քո.
յի՛շեա՞ զնընջեցեալսն ի՛ սքե՛ն անուընդ
քո. և հանգո՞ զհոգիս նոցա՞ ընդ սուր
բքս քո :

Ա՛ր յանմարմնոց վերօրհնիս. առ քեզ
կարդամք և պաղատիմք քո. յի՞շեա՞ :
Ա՛ր մարմնացար վարն մեր. աղաչանք
անածնին քո. յի՛շեա՞ զնընջե՞ :

Ա՛ր հայրդ ես բարեխնամ. գը՛ծա՞

ի՛ մեր նընջեցեալսն. և պարգևեա՞
մեզ՝ փառքս սալ անուանը՛դ քում
սրբոյ :

Ա՛ր հրաւիրօղդ ես կոչեցե՛րց. ընդ
աջմէ՛ դասե՛րցն կարգեա՞ և ըզմեր
նընջեցեալսն. և պարգևեա՞ մեզ :

Ա՛ր նորոգօղդ ես ա՞զգի մարդկան.
արժանի՛ և ըզմեք ըզ նընջե
ցեալսն ընդ բազմե՛րցն արհամարհ.
փառքս սալ :

Գա՛լից է միածինն փողո՞վ և փա՞
ռօք հօգե՛ր. և ըզհոգեղէն բնութիւնս
հրեղէն՝ նորոգէ՛ :

Լուսաւոր են ճանապարհք արդա
րո՞ւց. և ի՛ բիւրաւոր բանակըս հրե՛շ
տակաց ամպո՞վք ընթանան :

Ի՛ վերինն երուսաղէմ թըռչին ամ
պո՞վք ընդ առա՞ջ ար՞ յօ՞րդս. և
այնպէս յամ ժամ ընդ տեա՞ռն լինին :

Ս Տ Ե Ղ Ի

Պատրա՞ստ արարե՛ր առաջն իմը՛զ
սեղանս. անկրն յանդիման՝ նե՛ղաց
իմոց :

Սաղմոս. Տէր հովսեփէ. 22
()՝ ծե՛րա՞ր եւղո՞վ ըզգընձիս իմ
բաժակքո՞ նրպէս անապոկ արբեցո՞յց

զեւր Սաղմոս. ()՝ ծե՛ր եւղո՞վ. 22
Աղջո՞ւն քեզ սքե՛ն եկեղեցի. ող
ջո՞ւն քեզ սեղանս արբուէ. ող
ջո՞ւն ձեզ դասք քահանայութե՛.
էս ճանապարհ հորդեցի առ արարի՛չ
իմ : Սաղմոս. Ուրախ եղէ ես. 121

Աղջո՞ւն ձեզ մանկուսք եկեղեց.

ւոյ . ողջն ձեզ հաւատացեալ
 եղբարք իմ ի՛նքս . ողջն ձեզ
 համօրէն ժողովրդականք . ես ճանաչ
 ւորէ՛մ հոգեկցի առ քրիստոս յոյսն
 ամենեցուն :

Սաղմոս . Շիմոն . հոգա . 86

Դ՛հա՛ն հրաժարի՛մ ի՛նքեն՝ սուրբ
 եկեղեցի . ա՛հա՛ն մեկնիմ ի՛նքեն
 սիրելի եղբարք . ի՞նչ կոչումըն վերա
 նորոգողին քե՛զի՞ մերոյ :

Սաղմոս . Տէր . Ժորճեցեր . 133

Դ՛հա՛ն Թա արարէ՛ք վստիմ հա՛րք իմ
 եղբարք և որդեք . և՛ օրհնեսցէ՛ զձեզ
 քրիստոս՝ փրկիչ մեր . պահեսցէ՛ հա՛մ
 տատուն ի՛նչ հաւատս եւր՝ մինչև ի՛նչ սահ
 մանեալ կէտ կոյմանս սփորիկ՝ . և
 խաղաղութիւն տն ե՛ղբցի՛ ընդ ձեզ՝
 յաւիտեանս ամէն :

Սաղմոս . Օտնգարծա ի՛նք . 133

() Գնորէ՛ ե՛մեզ յանուանէ՛ տն մի
 որ ա՛րար զերկինս և՛ զերկիր :

Սաղմոս . Լիւի ոչ Կէր էր . 123

Լիւրանի՛ ազգի՛ . որովմ տըր ա՛ծ յա՛
 կորա՛յ օգնական է նմա :

Սաղմոս . () Եհնա առնի ի՛նք . 145

Դ՛հա՛ն պատրաստեաց տըր՝ զօրհնութի
 ւն ը՛զկեանսն յաւիտեանց :

Սաղմոս . Օ ի Բարե՛ իմ շէ՛ր . 132

() Երհնեսցէ՛ զձեզ տըր ի՛նք սիրելի
 ա՛յն որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Սաղմոս . Լսա օրհնեսցէ՛ . 133

ՍԵՐՃԵՆԳԱԼ անձըն իմ ի՛նչ յորմէ՛

ըրմէ՛ ստեղծանմայ . քանզի պատուի
 րանան մեղայ . և՛ ճաշակեցի՛ ը՛զ
 դառնութի մահու . տըր յոյս ի՛մ օգ
 նեան ի՛նք :

Սաղմոս . Սերճեցա՛ն առնի ի՛նք . 118

() Դ՛հա՛ն պատրաստեաց տըր՝ զօրհնութի
 ւն ը՛զկեանսն յաւիտեանց . ա՛յլ առ քեզ մի
 ա՛յն պաղատիմ հայր երկնաւոր . տըր
 յոյս ի՛մ օգնեան ի՛նք :

Սաղմոս . Օ Դանապարհա՛ն . 118

() Երհնէ՛սգէտ ա՛րա զի՛նք տըր ի՛նք
 Դ՛հա՛ն պատրաստեաց տըր՝ զօրհնութի
 ւն ը՛զկեանսն յաւիտեանց . ա՛յլ առ
 քեզ միա՛յն պաղատիմ հայր երկնա
 ւոր . տըր յոյս ի՛մ օգ :

Սաղմոս . () Երհնէսգէտ արա՛ն . 118

Կ . Լիւր Կէր էր :

Հաւատ ունեւոր զօգի՛ խաղաղութ
 երթ առ արարիչն հայցելով . ա՛ռա
 ուած իմ հանգ :

Ա՛ր ետուր հոգի յո՛ւ . ըզ սո պահեմ
 զի քո խաղի՛ և յարութեւի՛դ հաւա
 տաց . Թագաւոր երկնաւոր . հանգ
 զհոգի սորա . յի շէրով սորա զհաւատս :
 ի՛նք քաղաք տն զօրութեց և ի՛նք քաղաք
 Թագաւորին մեծի՛ . ուր ժողով
 օրբոցն են ի՛նք խաղաղութեանացես յո՛ւ
 սով և հանգիցես ընդ հրէշտակաց դա՛
 սրա . տեսանել ը՛զ ըյսն յաւիտեանց :

ՍԵՐՃԵՆԳԱԼ անձն իմ ի՛նչ յորմէ՛
 ստեղ

Լ որդւոյ. հայցեմք ի քէն՝ ըզննջե-
ցեալսն ճշմարիտ հաւատով սուրբ
Երրորդութեդ. իմիւսանգամ նորոգմանն
դասեալ ի դասս բնորելոց քոց. աս.՝
Ի՞նչ ար. Սիմեանական ձայնիւ. Ժո-
ղովհորդք առաւել բարձր արարեք
ըզնա յաւիտեան.:

Ար գալոցն է փառօք հօր միածին
որդին՝ ձայնիւ անոյն փողոյն. առ-
նէսմ յարուի որդւոց մարդկանմիւս:
Ար անէ՛ հատուցումն ըստ իւրա-
քանիւ՛ւր գործոց՝ դատաւորն կեն
դանեաց և մեռելոց. և փառաւորե՛-
լ՝ զսիրելիս իւր՝. արցմատացեալ ի
կամարըս լուսեղէնս. քահանայսմ Ե-
սառաւել բարձր.:

Ասլք զանձանիսն՝ օրհնութեամբ
մեծացոյցանեմք.:

Լսե՛տաւոր հրեշտակն աւետարանէր.
ըզճնեալ և փրկիչն ի սրբոյ
կուսէն.:

Լսե՛ ուրախ լեր բերկրել. քանզի
տէ՛ր տերանց է ընդ քեզ.:

Տայր բարեգութ՝ որ զլծացար ի
յազգս որդւոց մարդկան. առաքե-
ցէր ըզմիածինդ ի՛նչ փրկուի. յի-
շեա՞ զհոգիս նրնջեցելոց մերոց. և
հանգն ընդ սուրբըս քո.:

Արդի՛դ միածին՝ որ յարեարդ ի մե-
ռելոց. ի միւսանգամ գալցատեանը
քո՛ յարութիւն մեզ խոստացար. յի.՝
հոգիդ ճշմարիտ՝ մըխիթարիչ սրգա-

ւորաց. աղաչանք սբ անձնին և
աննայն քո՛ց՝ սրբոց. յիշեա՛:

Ի՛նչ ձայն մեծի զուարթոյն և ի
հրեշտակն հրաշալի փողոյն. որ հո-
ղացեալ մարմնիւք մարդկան նորո-
գին. յայնմ աւուր ահեղին յիշեա՛
տէ՛սմ քո և ըզմէր ըզննջեցեալսն.
և հանգն ընդ սուրբըս քո.:

Յորժամ նըշան տրուեան՝ ճառագայ-
թիւք փայլել. և Թագաւորդ Թա-
գաւորաց փառօք տեսանիս. յայնմ:
Յորժամ տաեան դատաստանին դը-
նի. և զըզրովիւք հրաշքն բանին.

յայնմ աւուր.:

Ար երկայնամիտդ եհս տէր. քաղցր
և անոխակալ. հանգն զհոգիս քոց ծա-
ռայից. զի մի դարձցի տնանկ ամառե-
ցեալ՝ յաւուր ահեղ անեմին.:

Չ՝ յիշատակ հրաժարելոցն ի՛նչ հա-
նոցս քեզ ընկալիս. և զուխառս մեր
ընկալ՝ որպէս զաբեւին՝ զնոյն և
զաբահամուս. զի.:

Ի՛նչ տնայն քում սիրողաց հանգուցես
ըզծանայս քո. և զհոգիս նոցա՛ դա-
տեցես ընդ սուրբըս քո. զի մի
դարձցի.:

Ար խոնարհեցար յերկնից բա՛նդ
անարձա՛ւ առե՛ր մարմնն ի սրբոյ
յնուսն. յիշեա՛ ըզննջեցեալսն
մեր յորժամ գայցես անձա՛ւ փառօք.
զի զո՛ւեա տէ՛սմ քո աննայն երկրի.:

Ար ունիս իշխանութի՛ մահմա՛ւ և
կե

կենաց՝ և խաչել լիդ քո լուծեր
զերկուսն զմահուսն յիշեա :

Ինստիլ քո յատենի զանաւոր
անհել՝ աղանջանօք սբ անձանին յիշեա
լ՝ զնր ինքնցեալսն մեր՝ յոր
Ժամ գայցես անձառ փառօք քանզի
քո են փառման քո յաւիտեանս ամէն :

Իրարազգութիւն մատուցած զսրբաբան
ծրս քո մի անտես անունը սյլ գը
թա՝ ինքն ինքնցեալսն մեր՝ և հան
գո ընդ սուրբքս քո ինքն խորան
քուս սիկրոնաց :

Իրարազգութիւն չօր սրդի ինքն միւսան
գամ քո գալ յատենն անդատապարտ
սրահա ընդ ինքնցեալսն :

Ինքնաւարտութիւն սուրբ հոգի յորժամ
նորոգես զերեւոյս երկրի ինքնաւարտ
տուր զարդարեա ընդ ինքն :

Իրարազգութիւն մատուցած ինքն
չնչէ գոյացուցեր զերկինս և զերկիր
օրհնէ մք ընդ քեզ ինքն հանգուցիչ
ես նրնցեալսն հան յոր անհանկա
խանդ ան և համագոյ փառաց հօր
պատկեր գոյ մք ընդ քեզ ինքն յոր
իդ ես նրնցեալսն որդիսդ մի անձինս
Ինքնաւարտ անըստառ յորմէ բաշխի
տիեզերական շնորհս բարեբանս մք
ընդ քեզ ինքն նորոգող ես նրնցե
ալսն հոգիսդ շնորհմանս :

Եւ հաւոր քո գալ յատենն յորժամ
գաս տր ինքն յերկնից անձային քո զօ

րուքդ և նրանք սբ խաչին պայծա
ռանայ ինքն միջ երկրի :

Նորոգին ատենք երկրի ինքն հայնէ
հրեման փողոյն սր գոյէ զկենդան
նութի անտարիք եկն տր կենդան

նեաց և մեռելաց :
Եւ նորհեա մեզ տր ողորմութիւն ինքն
գեւ սրբոյ խաչին որով եղև մեզ
փրկութիւն զի նուաւ ելցուք ընդ
առաջ անորդւոյդ որ ինքն յերկնս :

Ինքնաւարտ անձ յիշեալ զնրն
ցեալսն ինքն անունըդ քո :
Ինքն գինս արեան քո տր յիշեալսն
և հանգո ընդ սուրբքս քո :

Եւ ինքն միւսանգամ քո գալ յատենն
ընդ ինքնցեալսն մեր յիշեալսն և հան :

Ինքնաւարտ արդարութիւն քո և ապաւեն
յուսանցելոցս ինքն և ընդ մեղօք մեռեալ
մարմինն կենդանացուցեր փրկելի
ընկալ ընդ մեր նրնցեալսն և հան
գո ընդ սուրբքս քո :

Ինքն քեզ կարդա մք անձամբք բե
կելովք և արտասուալց հառաչանօք
իդ ինքն գերեզմանն զազարու արտաս
ուեցեր փրկելի ընկալ :

Ինքն հայցեմք բոլորս մի ողոր
մութիւն և պարգևիլ կենդանութիւն
աւազակին ըզգրախտն Ժառան
գեցուցեր փրկելի :

Ընկալ ընդ մեր :

Հարց Ս. Եւ Զարկ

Ս. Ն Դ. Բ. Ս. Ս. Բ. Ս.

Ո՛ր ի՛ ծնց հօր. վասն մե
րոյ փրկուէ ի՛ յերկնից

խոնարհեցար. զի՛ ըզ մեզ նորոգեացես
ի կեանս. ան ըծ հարցըն մերոց:

Ո՛ր հանդերձեալ ես գալ փառօք հօր.
զարթուցանել ըզննջեցեալսն ի նբ.
անունըդ քո. նորոգեաւ և ըզմեր
նընջեցեալսն. ան ըծ:

Ի նմահուէց արեօղ քն և պարգևիչ
կենդանուէ. ի միւսանգամ գալ լս
առանն և յաշխարհական առեմնն.
Թո՛ղութի շարհեա մեր նընջեցելոցն.
անսուած հար:

Ըզ տր՛ օրհնեցէք բարձր անարեք
ըզնա յախտեանս:

Ո՛ր նրառի ընդ աջմէ հօր ծընողի
իւրոյ. և մարդասիրապէս խնամէ
զնրարած լս. բարձր:

Ո՛ր ըզհն զացեալ բնութի մարդկան
նորոգէ իւր անուբն. և կենադործէ
ի կեանս անմահ. բար:

Ի եանըն վեմածին աղբիւր յորդա
ռատ. բարունակ ծափ գլեան ալգի վա
յեւըն սրովէ հոգեղէն լաբունւոյ
բանին տուն տնօրէնուէ տաղմար
հոգւոյն. ան ծընեալն ի քէն միշ
բարեխօսեա անդադար հայցեամբ. շու
հել զթո՛ղութի մեր նընջեցելոցն:

Փափկուէ դրախտին բացօղ բանալն.
քի բարձօղ նըմանօղ երկնից. սափոր
ոսկեղէն լի միւսանայել. գաւազն
ծաղկեալ յարմատոյն յեսեանայ. տաճար
լուսոյ մայր. ան ծըն:

Յօղ բնդրածաւալ յանկալ զը
ւարթնոցն. նիւթեղէն սրովէ գեղ
մարգարտախալ հիմն եկեղեցւոյ. մա
քուր աղաւնի ամպ հովանաւոր ք
կոյս մարիամ. ան ծըն:

Յանուրըզնական ծոցոյ հօր խոնար
հեալ բանդգ. մարմնացար ի կուսէն
վասն փրկուէ մերոյ. անդաւմբ ըզ
քեզ զննջեցեալսն մեր ի քեզ ու
ղեղ հաւատով. յիշեա տե՛ս յոր
ժամ գաւ թագաւորութիւնդ քո.
Ինոխակալ բաղարուք որդի այ. հա
ճեցար բառեալ զմեզս աշխարհի քո
խնչելութն. ան ըծ:

Արամաւորական մահուամբ քո լուծիւր
զերկունը մահու. և արթնի արարել
Թո՛ղութեան յանցմանց քաւիչ քո
արեամբ. ան ըծ:

Ո՛ր փոխանակ մեղաւորաց ըզմեռանիւ
յանձն առեր. իջանելով ի գրթօխըս
փրկեցեր ի մեղսաւէր բանտէն ըզ
գերեալն. աղա:

Բարե բանեմբ զանչափ քո զմարդասի
րութիդ. որ երէքօրեայ յարուցեալ
լեւնդանութի սքաւկեցեր աշխարհի. ան

Ի զոյ ի լուսոյ զմեղ լուսաւորեա.
որ փառօք հօր հանդերձեալ ես գալ
կր

ի' դատել քերկիր. արժանաւորեալ
 և ըզմեր ըզնընջեցեալն. անձառ
 խտտունց. քոց ընդ սուրբըս. քո:
 Հօր և հոգւոյ համագոյակից. ի տի
 եղեքալան ահեղ ատենին. արժաւ":
 և ըկնի և երկրի արդար դատաւոր.
 յորժամ հատուցանես ըստ գործոց
 իւրաքանիւրոց. արժանաւ":

Արարիչդ էս հրեղինաց և հո
 ղեղինաց. և մէջտրնջեաւոր փառա
 բանիս ի բանաւոր պաշտօնէից. ի
 քէն հայցեմ. մըք թողութիւն շնոր
 հեա նընջեցէ լոց մերոց:

Ար ի յերկրի երեւցար. և ընդ
 մարդկան բընակեցար. և զանազու
 թիւն պարգևեցեր մեզ մահացե
 լոցս. ի քէն հայցեմ":

Յորժամ նրստիս յաթո՞ւ փառաց
 դատողական ի շնանմէ. և փառաւո
 րես առ ի քէն փառօք ըզգինս ար
 եան քո տէր. ի քէն:

Ար անբաւ քո մարդա՞ սիրումբ ըզ
 գը թացար յոգգըս մարդկան. ծընա՞ր
 ի կուսէն. ըզծընեա՞լս սբ. ա
 լազանաւն. ըզնընջեցեալուն մեր
 ընդ սբ. ըս. քո՞ հանգո՞ թագաւոր
 յաւիտենից:

Ար ի վերոց խաչն զենա՞ր ուրպէս
 գառն. և զմօրմին և զարիւնդդ քո
 բաշխեցեր ի փըրկութի՞ աշխար
 հի. զհաղորդեա՞լս մարմնոյ քո և
 արեան. ըզնընջե":

Ար ըստ նրմանուէ մահաւ քո արն
 կակի՞ց անրներ. և երկնից արբայու
 թեանդ ժառանգորդ լինի՞ւ խոս
 տացար. զհաւատացեա՞լս զալըս
 տեան քո տէր. ըզնընջե":

Փառք քեզ ա՞լ ծ փառաւորել յա
 խտեան. որ կենարարդ էս մարմնո՞ց. և
 գոյացուցիչ հոգւոց մեր նընջեցելոցն
 Ար բարձրացար ի խաչն վս ագամայ
 նորոգման. և իջանելով քո ի դը
 ժո՞խս. աւար առեր ըզգերեալն:
 Ի՞նչգինս արեան քո յի՞շեա կենա
 գործող աշխարհի. և հանգստեան ար
 ժանաւորեա՞լ. յերուսաղէմն վերին:

Ի՞նչ զըւարթուես երկնից օրհնեցէք
 ըզնստեան ի յաթո՞ւ փառաց. զի
 հանգուցէ ըզնընջեցեալ ծառայս
 իւր յաւիտենից. ի մի՞ւսանդամ
 փառաց իւրոյ գալըստեանն:

Ի՞նչ սերովէիցն սրբասաց ձոյ
 նիւ գովեցէք զօրդին միածին. զի:
 Ի՞նչ քերովէիցն փառաբանու
 թեանց բարեբանեցէք զհոգին ճը
 մարիա. զի հան":

Հարց Ըսրորդ հայն:

Ր ՓԵՌՕՒՔ ՀՕՐ
 հանդերձեալ էս գալ ի դա
 տել զերկիր արեգակն ար
 դարուն. զի ըզհողեղէն ըզբընու
 թիւն ըս մեր վերառեալ նորոգեա
 ւիլ
 ցես

ցես ՚ի կեանս. ընդ աջմէ քո տէր
ապարհած հաւրցն ըմբոց :

Ար անային բարկութիւն զանոնս ըզ
հրնացեալն մեղք ըլստառն տի
եղերաց. ըլստառեալ և ըզմէր ըզ
նընջեցեալն անճանաչել անտուած
ային ըլստով. ընդ աջմէ քո :

Ար նրառին ՚ի վերայ բազմաշնայ քե
լովէնց Թագաւոր խնայողն. հանգս
և ըզմէր ըզնընջեցեալն ՚ի
վերինը. քո երուսողմ. ընդ :
ըզմէր օրհնէն ցէք և բարձր
արարէմք ըզնոյ յաւիտեան :

Ար յահեղակերպ հայրենի կառս.
ընդ հօր փառակնց կենդանին յա
ւիտենից. և իշխանութիւն զանոն
մենայն արարածս. օրհնէ :

Արաբան հայցեմք ՚ի քէն սբ հոգեկ
կէ դանարար. աղաչանք սբ անտու
ծանին. արա արժանի և ըզմէր ըզ
նընջեցեալն մըտանել ՚ի յերկնային
քո սբ առաքատ. և ընդ վերին զօր
սն ծրհնէմք և սբ զերրոյ ըզգէն :

Ինչպէս քեզ վեհագունիցն հոյքն
յոգնախոհ և բարե զանա կէին. երգս
անեալ մատուցանեն զերաժրտակա
նաց զերանաւէտ հոգեղէն հրն
մունս. քե՛հ զ Էմմանուէլ. որ
ծընար տըղեյաբար և վերածէր զազ
գըս մարդկան հօր յորդէ գրու
թիւն. աղաչանք հայցեմք ՚ի քէն ըզ
նընջեցեալն մե՛ր ընդ սո՛ւրբըս

քո հանգս :

Վեղեղեալ զովն ըզքեզ գերա
պայծառ գո՛ւնդք հոգե՛ղինացն.
հեղձար Թագաւորեալ սրն անակեալ
ծածկէն ըզդէ՛մս յա՛հէ փա՛
ռաց քոց. քե՛հ :

Օնցն և մեք երգեմք քեզ լաւ
նական ճայնի՛ւն զե՛րգըս հո՛գւորս.
ան բերե՛լվ քեզ պատարագ ոսկի
կընդրո՛ւկ զը՛մուռս և՛ զհալ
ուէս. քե՛հ :

Յորժամ հարկանի փո՛ղզալն
տեան քո՛ տը. յայնժամ զարհո՛ւ
րեալ դո՛ղան արարածք ՚ի յահե՛
քումմէ. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ.
հանգս և ըզմէր ըզնընջեցեալն ընդ
սուրբըս քո. որ միայնդ ես բա՛
ղումն զորմ :

Յահաբեկ ըլստոյ ծաղման քո տէր.
ցընծան դադք առաքինեանցն ՚ի վերայ
ըլստեղէն ամպոյն. աղա՛ :

Անտանալ բազմագո՛ւթ ողորմած տը.
մի՛ անտես աններ ըզմեղուցեալըս
յահագին առուրն. որ միայնդ :

Քանզի զքեզ ծրհնեն իշխանութիւն
երկնից Թագաւոր փառաց. ամենա
կալ ամենակարօղ. Թող ըզմեղըս մեր
նընջեցեալն և հանգս ՚ի խորանի քում
՚ի յաբալյան ՚ի հանգըստեան :

Ար ՚ի նախնւմս ըզմարգարէն մով
սէս ըլստառեցե՛ր անային փառօք
տեսեալմէ անուէ՛րդ քո. ըլստառ
րեա

րեա՛ւ և ըզմեր ըզնընջեցեա՛նս՝. և
հանգո՛ ՚ի խորա՛ն:

Բարեխօս առթեա՛մք ոք աստուածած-
նի՛ ծընողի և մօ՛ր քո՛ յի՛շեա՛ զգինս
արեա՛ն քո տէ՛ր . և դասաւորեա՛մ յե-
րանաւէտ յանթառա՛մ և յանորը-
տո՛ւմ ՚ի կեանսդ՝. ՚ի՛ յար՛:

Ո՛խաւք քեզ հայր. ո՛ր կենարարդ ես
մարմնոց և գոյացուցիչ հոգւոց՝. ըն-
կա՛ւ՛ և զօրհնաբանօղ հոգիս յանմա՛-
հակա՛ն քո հանգի՛ստդ:

Սարդասերի՛ հօ՛ր որդի. ո՛ր պատկերա-
կից եղեր հողեղինացս և խաչեցար ըն՛ս:
Բնեաղօր ոք՛ հոգի. ո՛ր անդորրիչ ես
նեղելոց և միջինթարիչ հոգւոց, ըն՛ս:

Ի՛ հանգի՛ստ քո՛ տը՛. ո՛ւր անձ ոք ըք
քո հանգչին՝, հանգո՛ զհոգիս ծառա՛-
յի՛ց քոց ընդ ոք ըս քո՛ մարդամե՛սէր:
Վո՛ւ անտուած՝. ո՛ր իջէ՛ր ՚ի դէժո՛-
խըս . զերկուերս մահու լուծե՛ր ըզ
կապեա՛նն արձակեցէ՛ր. և զհոգիս ծա-
ռայի՛ց քոց ընդ ոք ըս քո՛ հանգո՛ մե՛սէր:
Ի՛նդ հոգւոցն՝ անդամոց կատարելոց .
և զհոգիս ծառայի՛ց քոց ընդ ոք ըս
քո՛ հանգո՛ մարդամե՛սէր:

Սամանակ դարձի ինոյ՛ ե հա՛մ ՚ի
յերկիր՝. անդ տէր ընկա՛ւ ըզծա՛-
ռայս քո՛ . և հոգի՛ քո՛ բարի առաջ-
նորդեսցէ՛ ինձ ՚ի յերկիր ուղի՛ղ:
Խոստովանօղ հոգիս . որ ելի՛ց զու-
նայնութեան՝ ընթացս աշխարհի՛. անդ
՚ի՛ վերջնու՛մն աւուր մեծի՛ յորժամ

առնէ՛ս զայցե՛լ լուի՛. քոյոց սիրո՛ղաց՝.
յայնժամ խնայեա՛ն ի ծառայս քո՛ . և հո՛:
Վա՛րժա տը՛ր ՚ի հոգիս մե՛ր նընջեցէ՛ր
ընց և յիշեա՛ն ո՛ղորմո՛ւք . քանզի գի՛-
նըք ոք անթեան քո՛ են . ՚ի՛ յո՛մը
ժամ հրա՛շարժ աշխիւ՛ փողոյն յառ-
նեն մեռեալքն . և կա՛ն առաջի՛
անհաւոր քո՛ բե՛ր մի՛ն:

Օ՛ ընկը՛ղմեալքս յահագին մե՛ղաց
ծովուս . ապրեցո՛ ՚ի գեհենոյն ըզ
դա՛ւանօղը՛ս ոք՛ երրորդու՛եղի՛ յո՛ւ:
Օ՛ լուսաւորելքս ծընը՛նդեամբ ոք՛
աւազանին . մի՛՛ բարկութեամբ խրա՛-
տեր . և մի՛ սըրտմշտու՛ք ըդ քո՛
յանդի՛մաներ՝. ՚ի՛ յո՛մը՛:

Բարձրեա՛ւ թագաւոր յա՛ւիտենից՝
հա՛յր անընկեղէն . ո՛ր զմիտձինդ
առաջեցեր ՚ի փրկուի՛ անգի՛ մարդ
կան . անաշտիք ըզքե՛զ յի՛շեա՛ զհո-
գիս նընջեցէ՛ ընց մե՛րոց . և հանգո՛
՚ի՛ քո՛ւմ յարքայութեա՛նդ:

Ի՛ անդ անձ երեւեա՛ւ մարմնով յերկ-
րի՛ քահանայապետ ճը՛շմարտա՛ն . ո՛ր
՚ի վր խաչին պատա՛րագեա՛ւ բարձօղ
մե՛ղաց գառն անա՛րատ . անաշտիք:
Երանական շո՛րհայց բա՛շխօղ ոք՛
հոգի՛դ ճը՛շմարտա՛ն . ո՛ր վերբա՛ն
ծնընդեամբ աւազանին կոչեցէ՛ր յոր-
դեգրութիւն ըզտի՛նջերս . գը՛-
թաւք ըդ քո՛ նորդեա՛ն զհոգիս նըն՛:
Հայր անընկեղէն արարի՛չ յաւիտե-
նից . ան քեզ կարդանիք . և պաղա-
տիմք

տիւնք՝ հանգուի՞նք զնր՛ն շեցեալսն մեր քո՛ տը՛ . ի՛նչ յայնրէ՛ ժամ և երկիրս
 ի՛նչ սուրբ անուանի՞ր քո՛ :

Ա՛րդ ի՛նչ միածին էակի՛ց հօր և հոգւոյ՛,
 ի՛նչ միւսանգամ քո՛ գալըստեանն . հան՛ն՛ :
 Հոգի՛դ ճըշմարիտ փառակից հօր և
 ո՛րդւոյ՛ . աղաչանք անձանին . հան՛ն՛ :

Ա՛ր հայրական իշխանութիւն և փառք
 գալոց ես տը՛ . նը՛ստեւոց ես դատաւ-
 ւոր հանդէս՛րձ քո՛ առաքելութիւն , և
 աննեա ը՛զ հատուցումն քոց՛ արա՛ !
 բաժոց՛ :

Ա՛ր լուսափայլ ճառագայթիւնք նը՛-
 շանաւ սը՛րբոյ խաչին . յահաւոր
 բեմի՛ն բազմիս . և ընտրեի՛ս զօ՛-
 դի՛ս յայծեաց , և աննեա :

Ա՛րդ աղաչեմք ըզբե՛զ քո՛ ո՛րդի աս-
 տուծոյ . հանգո՛ զմե՛ր նը՛ն շեցեալսն
 ի՛նչ վերինդ երթւոյցեմ , զե՛ մի
 դարձցի՛ տընանի ամանցեալ . ի՛նչ յա՛-
 ւո՛ւրն ահեղ անտեմնն :

Եւ զմեալքս ի՛նչ տաճար փառաց սը՛ր-
 բուէ՛ . խոնարհեալ անձամբըք պա՛-
 ղատիւք՛ . դատաւո՛ր կենդանեաց և
 մեռելոց՛ քո՛ ո՛րդի աստուծոյ՛ : Եւ յո՛ւմ
 առե՛ր յահեղին լուսազարդեալ
 պայծառացո՛ զհոգիս մեր նընձեցե-
 լոցն . ի՛նչ վերինն երուսաղէմ ի՛նչ
 յա՛ ջակն զմեան դատուի՛ն :

Այ՛ծ և ահեղ է օր գալըստեան քո՛
 տը՛ր յորժամ շարժի՛ն զօրութիւնք
 երկինց՛ . արեգակնակերպ ճառագայ-
 թիւք փայլե՛ս ի՛նչ յարեւելից . յո՛ւմ :
 Եւ յորժամ հարկանի փո՛ղ գալըստեան

քո՛ տը՛ . ի՛նչ յայնրէ՛ ժամ և երկիրս
 զը՛ զըրդէլ վերաբերե՛ ըզնը՛ն շե-
 ցեալսն ո՛ր յահաւոր . յո՛ւմ ա՛ :

Օ՛ ահագին համբաւ գալստե՛ն քո՛
 տը՛ր ըզմե՛ տաւ անձեմք . զարհուրե՛մք
 ի՛նչ երկիրդէ՛ ի՛նչ սպառնալեաց գե՛հե՛-
 նոցն . աղաչեմք ըզբե՛զ փը՛րկիչ .
 հանգո՛ և ըզմե՛ր ըզնընձեցեալսն
 ը՛նդ սուրբըս քո՛ . ո՛ր միմ յոգ ես
 բազում ողորմ :

Եւ յորժամ գաբրիէլ հարկանի ըզ
 տիեզերալուր ըզբարբառ փողոյն ,
 և նորդիս հոգիք նըկատեն զե՛-
 րանքն իւր տեղեանն . աղա՛ :

Ատեանըն դնի և զը՛ պրութի՛ ը՛ք հրա՛-
 շե՛ցըն բանին . և դատաւորն անձ
 հեղ յակնարկելն իւր յարորածս . հա-
 տուցանե՛ վարձս ը՛ստ գործոց իւրա՛-
 բանելւորոցն . աղա՛ :

Ահագին է օրն դատաստանին . և դո՛-
 ղումն անաղի՛ բեմին . սորսափին
 հրեշտակք սասանի՛ երկիր՛ . ըզնը՛ն
 շեցեալսն մեր միանտես աններ՛ յա՛-
 հագին անդրըն դատաստանին . բարե՛-
 խօսութիւն՛ սուրբ աստուածանին :
 Բանին դրուեք երկինց՛ բարբառին
 հրեշտակք . բանին գերե՛զմանք բո՛րբո՛-
 թի՛ գեհեան . ըզնը՛ն :

Կալարին երկինք ողախ մագաղաթ .
 գերագոյն գոչե՛ փո՛ղ գաբրիէլեան .
 գե՛րադանձ լուսով զմորդարին սո՛-
 դաբն . ըզնը՛ն :

Արձեցայ ես ՚ի դուռն գերեզմանին, և եհան ինձ ժամանակ մը տանել ՚ի յարդանդ երկրի. յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան. բըժիշկ իմաստուն և ճարտարանպետ բըժիշկեան զնոցալ իմ զխանդուի. արարող և յո՛յս փրկիչ թեան մերոյ:

Եղիցի ձեռն քո պահպան անձին իմոյ, և ան քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յարդարութի. բըժիշկ ՚ի շնորհեացես առիւ ըզգուծ մարդասիրութեալ. և յաղբերէդ կենաց լուսացես զմեզս անձին իմոյ. բըժիշկ ՚ի շնորհեացէ ըզգեզգում անուրբ կենաց իմոյ, և առքեզ անպակիս չո՞վիւ բանաւոր հօտի. դարձս զմոլորեալս ՚ի հօտքո՞քս. բըժ:

Նրսկի զքն ան սկիզբն արարուէ. ՚ի հողոյ ստեղծե՞ր զմարդն առաջին. գործել և պահել յանպատում ՚ի կեանս. իսկ ՚ի ստուգանել հրամանի քո ար. ըզվճիւ մահու ՚ի վերայ եդեալ. հող էր անդրէն և ՚ի հող դարձցիս. և այժմ անլաչմք զստեղծող ամենից. ընկալ և հանգստ զհրա ժամեալ հոգիս. յեօթնամստեղեան լուսեղէն խորանս. ուր ժողովքն են սրբոցն ՚ի խաղաղութ. հոգւով հեզուէ յերկնից բարութիսն:

Ո՞սկի եղեալս անպիտանացայ. գեղեցկայարմար շինուածոցս քակտումս.

Իմաստունըս յիմարեցայ ՚ի յալեաց մեղաց յոր ընկըղեցայ. և այժմ ՚ի յոջն եհան վերին կողովն. կոչնա տէրն անհեղ կոջն անհաւոր. դատաւորն անաչառ դատաստանն արդար. հրեշտակք անողորմ դատեն զմեզս լորս. և այժմ աղա՛:

Եւ ևահեղ է ճրճն դատաստանին. և դո՞ղու մն առաջի՞ բեմին. ՚ի լսել ըզձայն փողոյն. և ըզհնչուի մահա գին հըրոյն:

Սրտախմամբ խասանի երկիր. և դողմ անարածք. և գաբբէլ հընեցո՞ցանէ ըզտեղեւալուր ըզբարբառ փողոյն. և հոգիքն ըզգենու՞ն զանա՛ պակսն մարմնս:

Խաչըն փայլէ յարեւելց եօթնպատիկ պայծառ քան զարեգանն. պայծառանան անրդաբն. և մեղաւորքն ծածկին յանրստուէր լուսոյն. և ճառագայթ մը խաչին առաջի քո գոյ մտքէ՞ զտեղեքեզ իջեմանի. ՚ի յայնմ աւուր անհեղին ողորմեմ հոգւո՞րց մե՛ր նընջե՛ցեմցն:

~~~~~

Հորոյ Սէն Զայն:
Լ՝ Ի Ի Տ Ե Ն Դ Յ
ան և արարիչ ամենայնի.
Իմահկանացուացս կեանքեւ
եւ և անմահութ. ըզգեզգ բարեբանեմք ան ան ճալցըն մերոց:

Ա՛ր սպասաւորեալդ ես ՚ի սերովէից. զգեցա՛ր զծառայի կէրպարանս. եւ խոստացա՛ր հաւատացելոց նընջեցելոց յանուն. քո ը՛ղ կեանս. ը՛ղ քեզ: Ա՛րդ խնդրե՛մք ՚ի քէն քո՛ արարչակից հօր եւ սբ հոգւոյն. ո՛ր դատաւորդ ես կենդանեաց եւ մեռելոց. զոգիս նընջեցելոց դասեալ ընդ սբբս քո. ը՛ղ քեզ:

Ի՛շտ օ՛րհնեցէ՛ք՝ Ա՛ռաւեմ՝ և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան:

Ա՛ր գալցն է ընդ ամպս երկնից ՚ի նորոգել զէրէսս երկրի. եւ զարթուցանէ ը՛ղ նընջեցեալսն հանդերձ ամ սրբոյք. անա՛:

Ա՛րաբան աղաչեցուք ըղծագաւորն մե՛ր քո՛. զի՛ աբխանի աբասցէ ը՛ղ նընջեցեալսն մեր. մըտանէ՛լ ՚ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն. անա՛:

Ա՛ստուածածին մայր եւ կոյս, ծա՛ղօղ արեգականն արդարուե՛. ո՛ր լուսաւորեացն ը՛ղ մեզ. հոգեոր երդով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ը՛ղ միածին. քո զորդին:

Ի՛շտ զօրէնքս բնութե՛ մարդկան. հրաշափառ քո ծնունդ. եւ զէր-ի բնունն անբողջ պահեալ. եւ կուսութե՛ ը՛ղ. քո ոչ խախտեցան կրնիք. հո՛:

Օ՛ քեզ մորենի անկէ՛ղ լեռուն վեմածին՝ դուռն փակեալ եւ անգլու կրնիքալ. նախատեսայրն գուշակեալ մայն եւ կոյս. հոգե՛:

Ա՛ր Թագաւորդ ես յաւիտենից քո՛ տրծ. ընկալ ըզծառայս քո՛ ՚ի բարի. եւ՛ շնորհեա՛ ՚ի յաշկողմեան քո՛ւմ դասի՛լ:

Ա՛ր ունի՛ս իշխանութի մահաւ եւ կենաց. հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից. եւ՛:

Յորժամ կարգի՛ս Թո՛ռ արուելդ քո՛. եւ հաստատի՛ տառն դատաստանին. յայնժամ իւրնայեալ ՚ի ծառայս քո՛ւմ:

Ա՛ղբումուեց՛ տըւող քրիստո՛ս ՚ի միւստանգամ. քս գալլատեանն. շնորհեա՛լ մեր նընջեցելոցն կա՛լ ՚ի՛ յաջմէ քումմէ՛. որ ողբմածդ ես՝ յա՛մի:

Յորժամ զանմահութի կենաց շնորհեա՛. եւ ՚ի՛ կեանքս հրաւիրես՝ ը՛ղ կամարարս անուանող քո՛ ընընջեցեալսն մեր գասաւորեալ, որ ողբո՛:

Ի՛նչ սբբս քո գասեալ. եւ ընդ արդարսն պըտակեալ. ՚ի տեղի՛ անկելոց հրեշտակաց ըզնընջեցեալսն մեր կարգաւորեալ, որ ողբո՛:

Մայր անըսկիւբն բարեխնամ մարդասիր. ո՛ր ստեղծիչդ ես հոգւոց եւ մարմնոց. յիշեա՛ զնընջեցեալսն մեր. եւ հանգո՛ ընդ սո՛ւբբս քո՛:

Ա՛րդի՛դ միածին. ո՛ր գլծածդ ես առ մեռնեւեան. եւ խաչի՛ւ եւ արեամբ գնեցեր ը՛ղ քո ժողովուրդս. յիշեա՛ զգինս՝ արեան քո տր. եւ հանգո՛ ընդ սո՛ւբբս քո՛:

Հոգի՛դ ճը՛շմարիտ՝ ո՛ր աղբւրդ ես անբաւարելի. եւ ը՛ցուցի՛ ամենայն բարու

բուէց. յի՛շեա՛ զնրնՅե՛:

Արեւդրեմբ ՚ի՛. քէն Թագաւոր փառաց՝ փառաւորեանդ ՚ի՛ զուարթնաց. ըզնրնՅեցեալըն մեր ընկալ մարդա՛ սէր տօր. և՛ հանգսնդ սուրբըս քո՛: Յորժամ գաա փառօք հօր դատել զերկիր արդարութ՛ արեգակն. ըզնրն՛: ՚ի՛ նստիլ քո՛ յատենի՛. դատաւոր ահեղ քո՛ փրկիլ մեր և՛ յոյս. ըզ՛:

Արարի՞չք ես արարածոց հանգուցելք ՚ի՛ հրեղէն կառս. յի՛շեա՛ զհոգիս նրնՅեցեւց մեքոց, և հանգսնդ սուրբըս քո՛:

Ար երկայնամիտք ես առ ամենե՛սեա՛ն. և ներօղ յանցանաց մերոց. յի՛:

Ար միւսանգամ գալոց ես հայրենի՛ փառօք նորոգել զնախաստե՛ղծին ծընունդ. յի՛շեա՛ զհո՛:

Արաւոր փառաց քո՛ անմահուէց բաշխող. ՚ի՛ փառաւորեան գալըստեանըն քո՛. արժանաւորեան ըզնրնՅեցեալըն մեր՛. դասակից լինիլ սըլբո՛ց քոց. մարդասիրամսէս՛ մի ես միշտ ՚ի՛ յաթոն փառաց:

Օհրս հաւասարեցեր ընդ սբբս քո՛. հաղորդել մարմնոյ և՛ արեան քո՛ տօր. այսօր ընկալեալ հանգսն զհոգիս նոցա. կենագործելով ՚ի՛ կեանսդ յաւիտենից. մարդասիրամս՛:

Յորժամ տունէս զհատուցումն տօր. և՛ սբբք քո՛ պարծեցին ՚ի՛ քեզ. յայնժամ խնայեա՛ ՚ի՛ դաւանօղըս քո՛.

դատաւորելով յաշակոյման դատուն. մարդա՛:

Արաւոր փառաց քո՛ յոյս անգի մարդկան. անհասանելի քո զօրութե՛ք իջեր ՚ի՛ յերկնից՝ կենագործելով զանարատ՝ ձեռաց քոց ստեղծուածս. զապաւինեան ՚ի՛ քեզ. զհոգիս նրն Յեցեւց մեր ընկալ յանտը՛րտում ՚ի՛ կեանսդ. որ օրհնիս երգով ՚ի՛ հրեղէն զըւարթնացն:

՚ի՛ յերեւել հրաշքն արփեհաշաշ փայլմամբ. ՚ի՛ քառակերպեան նըշանի՛ քո տօր. և՛ զօքք երկնից ՚ի՛ յերկիր ծաւալին. զապաւինեալն ՚ի՛: ՚ի՛ հարկանել փողոյ հրեշտակաւորն մեծի, ՚ի՛ բանալ գերեզմանացն զարթիցեն մեռեալքն անապական մարմնով. զարդարին ընդ առաջ քո տօր. զապա՛:

Ար ՚ի՛ հօրէ՛ առաքեցա՛ր մարդասէր կարօղ փրկիլ. և՛ ըզմեղուցեալ ըզմարդըն բըժըլեցեր. ողորմեա՛ տօր հրաժարելոյս՝ զոր հրաւիրեալ առ քեզ կոչեցեր:

Ար ՚ի՛ խաչին բեւեռեցա՛ր. մարդասէր կարօղ փրկիլ. և՛ ըզցօղ անապական արեանը՛ք ցօղեցեր տիեզերաց՝ ողորմեա՛:

Ար ըզդրժոխս աւերեցեր. և՛ ըզգերեալըն փրկեցեր. և՛ զարգեւեալըն վերածեր ՚ի՛ յոյս կենացն յաւիտենից. ողորմեա՛:

Աս առաջի՛ տօր ողորմեա՛ հոգւոյ իմոյ բազմամեղի. որ բնականդ ես ՚ի՛ յերկիրս

կինս և յանարմնոց փառաբանիս. յիս
մարդասիրեալ բազմագույն փրկելիչ
և փարատեցո՞ղ զցաւս անձին իմոյն :
Պակասեցայ յազգաւորսմէ. լեքեալ
Թողե՞ զկեանս աշխարհի. և մարմինս
ուշայնութեան գարձաւ ի հոգւոստի
ստեղծաւ. յիս :
Հաւուր յայնմիկ մատնեցայ ի ձեռս
աշեղ հրապարակին. և առ քեզ սպա
ւինիմ ստեղծող բնաւից տէր բո
լորից. յիս մար :

Հայեցայ ի՞ բարձունս ան. քեզ կա
րօղ յամի. ընկալ զես յաբկս փրդարոց
ամբնածածուկ աշուրդ քո. յես :
Եւ ի՞ խաղաղութի գարձայ ի հոգ
յորմէ ստեղծայ. նորոգող ճարտարա
պետ պարզեատու ի ղորմուէ. յիս :
Եւ յէնդանիքս օրհնեմք զքեզ քո
Թագաւոր յաւիտենից. որ փառօք փա
ռաւորիս ի յերկնայնոցն և յերկնայ
նոցս. յիս մար :

Փառաբանուի՜ առաքեմք քեզ հայր
երկնաւոր. յիշեա՞ զնրնջեցեալքն
մեր և հանգստեալ սո՞ւրբքս քո :
Սր եակիցդ ես հօր և հոգւոյ՝ սր
գիղձ միածին. յիշեա՞ :

Սր փառակեցդ ես հօր և որդւոյ՝ հո
գիղձ ճշմարիտ. յիշեա՞ :

Սր անբակիչ բն յեաթէ՜ եկիմ յաշ
խարհ. մարմնացար ի կուսէն յաղագս
մերոյ պարտեաց. հանգստեալ զնրն
ջեցեալքն մեր :

Սր ի հօրե լուսոյ՝ լոյս ծագեցար
մեզ և կեանք. միածին որդի՜ հօր
համազօյակից. հանգստեալ :

Սր ի վերդ ես քան ըզ միտս և
զխորհուրդս. և խաղէ՜ համբերեալ
փրկեցեր ըզ տիեզերս. հան :

Եւ քաւապահացար ոտն ոչ ոսկի՜ քա
ւուր ուրբաւուր զմաշուս զայս աստ :

Սր յանէնց ստեղծող քո ի յից
արարչութից հօր բանդ տրե՜ծ. Թողուի՜
շարհեա՞ նրնջեցեալք քեց ծառայից.
յորժամ քա՞ս դա՞մաւ տե՜լ զմր
անարանս ձե՞ռնօք ստեղծերս :

Սր ի հօրե առաքեալս՝ ցար և մարմնա
ցար ի՞ սո՞ւրբ կուսէն. Թողուի՜ :

Սր ի խնայն անշնչա՞յցար զմա՜
հու լուծեր զե՞շխանութի. Թողուի՜ :

Սր պրսակելչ ես քոց սը՞ւրբ բողո
ւ անվախճան բա՞րեանց բաշխող. Թողուի՜ :

Տեառն՝ Եւրոպէ Եւրոպէ
Կանն ննջեցեալք :

Ս. Ն. Ե. Գ. Ս. Ն.
Ժամանակ՝ հայր անբա՜
կիցն և անքանակ. բողոյ

պառճառ ծննդեալմբ անճառ՝ հոգւոյն
բրկամամբ անբրնաբար. անղաւթ
ըզքեզ գլխած՝ երկայնամիտ և ողոր
մած. մղորմեա քո ստեղծութեացս.
յո՞ւսող ի քեզ նրնջեցեալքս :
Ի յիմ. Ի անդ

22

24

24

24

Ինչ որ ի՛ ծոց հօր միածին՝ և
կերպարան սկզբնատրպին՝ որով եր-
կինք գոյացան՝ աշխարհ լըլիւ հաս-
տատեցան՝ հայցեմք ի՛ քէն ար և փլ՛ր-
կիչ՝ ամեն զորով և կեցուցիչ՝ ողոր՝:

Վե՛րագոյն շնորհաց բաշխօղ՝ երկնա-
ւորաց և երկրայնոց՝ կենսիք և կենաց
տըւօղ հոգի՛ հօր և որդւոյ արարչա-
կից՝ խը՛նդրեմք ի՛ քէն աղբււր բա-
րեաց՝ արբուցանօղդ ծարաւեաց՝
ողորմեա:

Վա՛ւանի՛մք ընդ սրովէ՛կից՝ զկենդա-
նա՛րարը՛դ համայնից՝ երեքսրբեան մի
տէրո՛ւթիւն՝ հայր և որդի և սուրբ
հոգի՛. յո՛ր հանգուցեալն մը՛կըր-
տեալ և հաւատով խոստովանեալ՝ ող՛:

Լո՛րակի՛ թիւ կառարեալ՝ յերես ան-
ձինքս բաժանեալ՝ աստուածութեամբ
միաւորեալ՝ միով բնու՛ք հաւասարեւ-
յորմէ կապեալք և արձակիմք՝ և վե-
րը՛ստին անլոյծ կապիմք՝ ողոր՛:

Օհ՛ակի՛ցը՛դ հօր զորդի՛ փառաւո-
րեմք անլուծելի՛ որ իջեր յարգանդ
կուսին՝ զաղամային տուեր մարմին՝
աղաչանօք անծածնին՝ անապական քո՛ւմ
ծընողին՝ ողոր՛:

Լո՛րեցա՛ր մարմնով յե՛րկրի՛ որ ի՛
հօրէ անմեկնելի՛. ընդ հողեղէնքս
բնակեցար՝ ի՛ հրեղինաց երկը՛րպա-
գեանդ՝ պաղատանօք երկնաւորաց՝ փա-
ռաբանիչ քոց հրեշտակաց՝ ողոր՛:

Լաո օրինացն մովսէ՛սի ընծայեցար
ի՛ տաճարին՝ զի ը՛զբնութիւն մարդկա-
յին՝ ընծայեցես հօր ի՛ յերկինս՝.
խը՛նդրուածովք սբ ծերո՛ւնդն՝ քե-
ի՛ կապից արձակելոյն՝ ողոր՛:

Եւ անգաւորդ հրեղինաց՝ որ ընդ
մարդկան հողեղինաց՝ չըջեցար անօ-
րինաբար կրեցեր ը՛զկիրւս մարդկա-
բար՝ որ վա՛սըն մեր զայս ամ՝ ի՛
յանձն առեր խոնարհուք՝ ողոր՛:

Եւ զովեալքս ի՛ հրաժարումն ծա-
ռայի քո՛ յաշխարհէ՛. հայցեմք ի՛ քէն
արտասուելով և սղալաւիմք զայս ա-
սելով՝ ճանապարհ ընդ քեզ ելից
հանգուցելոյս լեր ողեկից՝ ի՛ յօթե-
վանս հօր քո՛ւմսոյ՝ ը՛զնընջեցեալն
մեր հանդո՛:

Ի՛ փըրկուե՛ մերոյ սկը՛ղբան՝ մը՛
կըրտեցար ի՛ յորդանան՝. զոր շնորհե-
ցեր նոր աւանդան՝ ի՛ մաքրուի մեղաց
մարդկան՝. հայցմամբ կրկին կարա՛
պետին՝ մեծին ի՛ ծնունդըս մը՛կըրտ-
չին՝ ի՛ յօթեվանս:

Եւ ասուոր ձայնիւ յե՛րկրից՝ զքեզ
դաւանեաց հայր եակից՝ աղաւանակեալ
հոգին իջեալ՝ առ համագոյդ իւր հան-
գուցեալ՝ ը՛զմը՛կըրտեալս նովին հոգ-
ւով յորդէգրո՛ւի հօր հաւատով՝ ի՛:
Եւ ասուոր մեղաց հալածեցաւ՝ լոյս գի-
տուե՛լ քե ծագեցաւ՝ խայթուած օճին

բը՛ժը՛շկեցաւ հիւանդութի մեր ողջա-
յաւ. կենդանութեամբ մեռելոց՝ և լու-
սապու խաւարելոց՝ ՚ի՛ յօ՛:

Իսկ քու մնաւ անմեռ առ ՚ի՛ հօ՛րէ՛ որ
ընտրեցեր ՚ի՛ յաշխարհէ՛. լուսաւորեց
տիեզերաց՝ ը՛ղ դասս ընտրեալ աշա-
կերտացն. աղաչանք առաքելոցն փո՛ղ
յարուէ մեր եղելոց՝ ՚ի՛ յօթեմանս:
Կեանք ՚ի՛ կենաց լոյս ՚ի՛ լուսոց՝ որ ըս-
տեղծեր զմեզ ՚ի՛ հողոյ՝. նորոգեցեր
դարձեալ կըրկին՝ ծննդեամբ սքո՛յ
աւազանին. զմի կենցաղցեր շնորհիւ-
քո՛յն ՚ի՛ մահուանէն մյնս առաջին՝ ՚ի՛ յօ՛:
Հոգւով լըցե՛ր զմարդն առաջին՝ զոր
կորուսեալ խաբամբէ չարին. ը՛ղոյն
հոգի բանիւ քոյն՝ հեղին յոգիս մեր
վերըստին. նովին հոգւով սք և բարի
առաջնորդեա՛ հոգւոյ ստին՝ ՚ի՛ յօ՛:

Չայնեցե՛ր առ զաղարծս որով ետու-
մեռելոց յոյս. կենդանութեամբ չորեքօ-
րեայն՝ կենդանացան որք յագամոյ՝.
կենաց ճայնիւ վերջին փողոյ՝ կոչեա՛
ըզս յայտը՛ հողոյ՝ ՚ի՛ յօ՛:

Ո՛ղեալ սարսեանց արհաւկ մահու ՚ի՛
կենարար ճայնիդ լըրոյ՝ արագապէս
զո՛յգ ընդ բանին՝ ետ ըզմեռեալն ըստ
հրամանին. ՚ի՛ շնանք օդոյս այս սար-
սեանցին՝ զհոգի սք մի արդեւցին՝ ՚ի՛:

Ճանապարհ մուրեկոց և ճառագայթ
խաւարէ՛. հրաւիրեցեր զորդիս
լուսոյ՝ ՚ի՛ յարկնային հարսանիս քո՛ ընդ

զուարճալի՛ց անդ ժողովոց՝ արժանա-
ցո՛ ըզս դասուց՝ լի՛ լապտերք մոյ՛ծ
յարագաստ՝ ընդ իմաստուն սուրբ
կուսանացն:

Անբով բնութե՛ զոր ըզգէ՛ցար ՚ի՛ փայտ
խաչին բեւեռեցար. լուծանելով զմեզ
՚ի՛ մեղաց՝ ՚ի՛ նախահօրէն կոպանայ՝.
լո՛յժ և ը՛ղ սո՛ ՚ի՛ յանցանաց՝ վնասն

քո՛ սք չարչարանայ՝ լի՛ լապտերք:
Յետ կամաւոր մահու խաչին՝ եղար
՚ի՛ նոր գերեզմանին. երեքօրեայ թաղ
մամբ յերկրի՛ նոր ըստեղծեր զմեզ
կենդանի. զի՛ ջեալս ընդ քե՛զ ՚ի՛ հող
մահու՛ վերսկի՛ն ճայնիւ փողոյ՝ լի՛:

Նը՛ստեալ կանանցն իւղաբերից՝ և
ողբային անտասուով. յիբր ը՛ղ մե-
ռեալ անյուսովոց՝ ը՛ղ կենդանիդ
յաւիտենեց՝ վնասն ուղոյն սք արտաս-
ուաց՝ մտքեա՛ ըզս ՚ի՛ յանցանաց լի՛:

Դարժել հիմանցըն դրժոխոց՝ ՚ի՛ տե-
սանել ըզգե՛ղ ներքնայ. հաներ զհոգի
այ որք ՚ի՛ բանտին՝ կապեալ զի՛ շնանն
մահածին՝. ը՛նդ հանդուցեալ հոգիս
սք՝ հանգո՛ զհոգիս նընջեցելոյս լի՛:

Աւրախուէ՛ զօրք երկնայինք՝ յերկնեց
յերկիր իջանէին՝ յորժամ յարեար ՚ի՛
մեռելոց՝ լոյս ծաղեցար արարածոց՝.
սք յորութե՛ քո՛ կենարար՝ յար ը՛ղ
սո՛ ՚ի՛ կեանս անմահ՝ լի՛ լապ՛:

Չճանդուրժեալ պահապանացն ՚ի՛
յերկրալէ՛ երկնաւորացն, որք զաւետիս
տային

տային կանանց՝ Թէ մահ լուծաւ մահ
կանացուաց. սա՛ որ մահո՛ւ քո տընկա
կից՝ լի՛ցի կենաց հա՛ղորդակից. լի՛
Պա՛րակցեալ անմահմանկանքն՝ առ կեն
սանաւ նք գերեզմանն. տան զաւետիս
ազգի՛ մարդկան՝ վասն կենացն յաւե՛
ժական. դա՛սաւորեա՛ պարուց նոցին՝
ըզ նընջեցեա՛լ յօրն վերջնն. լի՛ :

Չ ա՛հաւորեա՛լ նըշն խա՛լին յարեւ
լի՛ց փայլեալ ծագի. հաւատացեալքն
ի՛ք. քեզ բերկրին՝ և ուրա՛ցօղբն կո
ծեսցին. զե՛րկրպագո՛ւս սրբոյ խա՛լին
պայծառացո՛ լուսով նորին. լի՛ լալ՛ :

Ուս՛ գործեա՛լ երկնաւորաց՝ գան
առաջի՛ քո նախընթաց, զընտրեալս քո
ժողովելով՝ քեզ ընդ առա՛ջ բերեն
ամպով. ընդ անլանեաց օդապարից՝
խառնեա՛ ըզսա՛ նք երամից՝ դասաւո
րեա՛ ըզսա՛ վերնոցն՝ երգե՛լ քեզ փառս
ընդ զըւարթնոցն :

Ուրսափին՝ տարեք երկրի՛ յորժամ
փառօք գաս հայրենի. անբական լոյս
խաւարի՛ լուսինն աստեղբբն նըւ
ղի՛. ըզսա՛ յաւո՛ւրն աներեկի՛ լու
սաւորեա՛ լուսով քոյին՝ դա՛սա՛ :

Ու երնական զօրացը՛ն պետ՝ փողե
բարբառ աւետաբեր. արիք մեռեալք
որք յա՛ղամայ՝ քանզի ահա եկըն փե
սայ. ընդ հարսնացեա՛լ մոքուր հա՛գոց՝
կարգեա՛ ըզսա՛ ի Թիւ սրբոց՝ դա՛ :

Տէրական յաթոռ նը՛ ստիս՝ յարարածոց

երկրպագիս. արդարութե՛ զաշխարհ
դատեա՛ վարձս ըստ գո՛րծոց հատու
ցանեա՛. յայնժամ շնորհեա՛ ողորմո՛ւլք՝
նընջեցե՛լ յս մեր Թողու՛ի. դա՛սա՛ :

Ի՛մեալ մարդկան՝ ազգ ժողովին՝ որք
յադամայ ծընեալք լինին. և՛ հրեղե
նաց դառք ե՛րկնային՝ համանգամայն
վայրաբերին. ի՛ յայնժամ ահե՛ղ հրապա
րակին՝ յիշեա՛ ըզսա՛ յօրն ահագին. դա՛ :

Հո՛ւցանի՛ն գաղտնիք մարդկան՝ իւրա
քանչիւր որք գործեցան. բարեաց գոր
ծօղբն պըսակին՝ չարեցն ի՛ հուրն առ
շեջ մատնին. յայնժամ յիշեա՛ զսրաբա
րին՝ գործըք մեղացըն ջնջեսցին. դա՛ :

Ի՛նչոքն պըսակք զանազանեալք. և
պատմութեանք ը՛ւստիայլեալք. նք վը
կայիցն ի՛ դուրս եդեալ և արդարոցն
զարդարեալ. հա՛ղորդս անո՛ւ հայցմամբ
նոցին՝ ըզսա՛ լուսայ փառաց նոցին. դա՛ :

Փառաց ի՛ փառս բարձրանան՝ աջա՛
կողմեանքըն վերանան. յորժամ լսեն
զե՛րանական՝ ձայն օրհնութե՛ ի՛ քէն
կոյման. նընջեցե՛լ յս մեր լսեցո՛ զան
ային բարբառըք քո. դա՛սաւորեա :

Վա՛հանայք և ժողովուրդք՝ հայցեմք
ի՛ք քէն նոր բարեգութ. ընդ նընջե
ցեալորն հաւատով ընկալ՛ ըզմեզ նո
վին յուսով. յե՛մ քաղաք վե՛րին
յորում արդարբբն ժողովին. փառս
վերերգել միշտ ընդ նոսին՝ երբոր

գութեանդ երբեմկ անձին :

Լ'րարի՛ն է մա՛րդասէ՛րն անոխա՛
կա՛ն և բարեգո՛ւթ . ո՞ր գովե՛ստ է
որովե՛րի՛ն ց տը՛ դատաւոր անդա՛
լուե՛ . ընդ սըրբո՛ց առա՛քելո՛ց տը
պըսակեա՛ զվե՛ր նը՛նջեցեալն . ո՞ղոր
մա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛ն հոգւոցն
մե՛ր նը՛նջեցե՛լն ց :

Յորժամ գրեա՛լքն կա՛տարի՛ն
որ զայնմ աւուր մե՛զ պա՛տմեցին .
մա՛րդարե՛լն ց բանքը՛ն յարգի՛ն
անաքե՛լցը՛ն վը՛ ճարին . ո՞ղոր :

Ի վերե՛նն երդ՛ւտաղե՛մն է՛ բնա
կարանը՛ս հըն՛շտակաց . ո՛ւր ենո՛վք
և ե՛ղեա՛ն կան ծերացեալ . ա՛
ղա՛ւսակերպ ի՞ գրախոսն եղե՛
մակա՛ն պայժառացեալ արժա՛
նապէս . ո՞ղոր :

Եւ ա՛գաւո՛ր փառա՛ց քնե՛ն . ո՞ր ժա
մանեալ գա՛ս ի՛նքերկից . ի՞ վերա՛ց
թեո՛ց հողմո՛ն ց քո հայրենի՛ կե՛ր
պա՛րանօք . և առնե՛ս հրափո՛ր
ձութեամբե՛ն ըզբըննութիւնն ո՞ր
դւո՛ց մարդկան . ո՞ղոր :

Ի գնե՛լ բեռնե՛ն բազմի՛ վեսա՛ն
և առադարսը՛ն զա՛րդարի . գա՛րբի
էլեա՛ն փողը՛ն գոչե՛ն . սքք ա՛մ
անդ հա՛ւաքին . արդարո՛ց դա
քը՛ն բերկրե՛ն . իսկ մեղաքսէ՛ր
քը՛ն թա՛խանձին . ո՞ղոր :

Յորժամ հընչե՛ն փողո՛յն լինի՛ն
և ղետակա՛ն գի՛րը՛ն յայտնի . ճա՛

ռադա՛յթ սրբո՛յ խաչե՛ն . յարե՛լն ց
փառօք ծագի . հըն՛շտակա՛ց գոչե՛ր
ծա՛ւալի՛ն հըն՛շտակապե՛աք պա՛
րո՛ւսակին . ո՞ղորմա՛ծ :

Եւ հեղ խորհո՛ւլս քահա՛յայի՛ն
բա՛ղկատարա՛մ կայ ի՛ բեռն . առա
ջե՛ն սք սե՛ղանո՛ն . հուր շեջանի՛
խա՛ւս ըմբո՛ւ . աղբո՛մեալ հողե՛ն
ուրա՛խանա՛ն . զև թողու՛թի
մե՛ղա՛ց լինի . ո՞ղոր :

Անվե՛ն աստուա՛ծախօ՛ն և ահա
րոն ղե՛ւտացին . մա՛րդարե՛լն իս
րա՛յե՛լն և քահանայք հի՛ն օ՛րինին .
յառաջագո՛յն մեզ ծա՛նուցի՛ն .
ըզգալը՛ւտ սք մի՛ ածնիդ . ի՞
փրկու թի՛ մեզ յա՛յտնեցի՛ն . յա՛
նապատն կե՛րա՛կրէին . ո՞ղոր :

Տըրտմահաղո՛րդ չարա՛քանօ՛ք
ի՛ յանձն առե՛ր ըզմա՛ն խաչին . և
փայտն բարձօ՛ղեղե՛ն զանա աղա
մայ նախա՛ստեղծին . ո՞ղորմա՛ծ :

Օտրհալեցա՛ն զօրք ե՛րկնայե՛նք
յորժամ տեսին զտէրդ ի՛ խաչին .
տրեգակա՛ն ըյս քօ՛ղարկեա՛լ . և
ըյս լուսնին նը՛ւա՛ղեցաւ . յահեղ
փառա՛ց աստուա՛ծորդա՛ն յա՛
ւար եղե՛լնդ տի՛եզերս . ո՞ղոր :

Աւրախացա՛ն աղգը՛ք մարդկանն .
յորժամ լըւան զքո՛ յա՛րութիդ .
նորափետո՛ւր զարդա՛րեցա՛ն ի՛
յարութե՛ սուրբ միա՛ծնիդ . ո՞ղոր :

Լ՝ զաշանո՞ք սրբո՞յ խաչի՝ Ի՞նչ, և՛ ան-
բարբառ բարե՞խօսին՝. և՛ սրբո՞յ
աստուած՝ ծածնի՝ Ի՞նչ, և՛ յովհաննու-
կո՞րա՛ պետին, և՛ սրբո՞յ յն ստեփաննո՛ս
նոսի՝ Ի՞նչ, և՛ առաջին մարտիրոսի՛. և՛
սրբո՞յ լուսա՛ւորի՝ Ի՞նչ հայաստա-
նեայց հայրա՛ պետին, և՛ սրբո՞յ ցա-
ռա՛ քերձի՞ց, և՛ համօրէն մա՞րտի-
րոսաց, ո՞ղոր՞։

Լ՝ սա առաջի՛ Ի՞նչ վերանա՛լ յինէն
աւուրց իմոց՝. յո՞ Ի՞նչ վերթայցեմ
ես այսօր՝. յառաջին օթեանին զոր ոչ
գի՛տէի՛, օգնեա՞մ և ինձ քո՛ այսօր,
յառաջին ճանապարհին՝. և՛ ի՞նչ միւսան-
գամ գալստեանին քո՛ օգնեա՞մ ինձ։
Լ՝ ինչ է՞հա Ի՞նչ օր վախճանի իմոյ՝. լա-
ւո՞յ Ի՞նչ մնա՞ն հղբումն և մշխանումն,
սի՞նք լաւ իմ խառովեցա՛ւ յիս, և՛ ոս-
կե՛րք իմ ցամաքեցա՛ւ, օգ՞։

Ի՛նչ մահի՛ Ի՞նչ ծա իմ զարթո՛ւցին զիս՝
պահանջօ՞ր՛ի զք հոգւո՞յ իմոյ՝. տանէ՛-
ի՛ Ի՞նչ զիս ճանապարհ հեռաւոր, զոր
ոչ գի՛տէի՛, օգ՞։

Լ՝ այնքա՞ն Ի՞նչ և՛ ոչ դք էր որ օգնէր
ինձ, ապա՛ւնեցա՞մ յա՞ծ փը՛րկութե՛-
իմոյ՝. ցը՛նծացէ՛ Ի՞նչ հոգի իմ յար-
քայո՛ւնէ՛ քու՛մ, օգ՞։

Պը՛րեցա՞մ Ի՞նչ ես ի՛նչ գիր կենդանու՛նէ,
և՛ մե՛կնեցա՞մ Ի՞նչ երթալ առ արարին
երկնի և՛ երկրի, օգ՞։

Յան՞ը ստու՛ն Ի՞նչ և՛ յանեղ լուսոյն՝.

հե՞ռացա՞մ Ի՞նչ խաբամբ խաւա՛րի՛ն,
ճաշօկեցի՛ Ի՞նչ լ՛զ մահառի՛թ սը՛տու-
ղըն՝. հոգնա՞մ Ի՞նչ պատկեր բարերար
ստե՛ղծի՛ղիդ՝. օգնեա՞։

Յանջա՞տմա՞մ Ի՞նչ հոգւոյս ի՛նչ մարմնոյս,
ի՛նչ քակտի՛ Ի՞նչ գեղեցիկ շի՛նուածոյս՝,
զարհուրի՛ Ի՞նչ մ՛ ի՛նչ սպառնալեաց Թա-
գաւորին՝. Թէ՛ պահանջէ՛ Ի՞նչ յինէն
զտաղանդ սրտու՛ն իմնին՝. օգ՞։

Լ՝ ուսածի՛ Ի՞նչ մարդացեա՛լ ա՞ծ իմ
յիսուս՝. յայնմ աւո՛ր Ի՞նչ ահեղ ատե՛-
նին՝. զգի՞նս արեա՞մն քո՛ մի՛ դատա՛-
պարտեր՝. օգ՞։

Սո՛սկալի՛ Ի՞նչ օր վախճանի, և՛ ա-
հե՞նք Ի՞նչ օր դատա՛ստանին՝ յայնմ ա-
ւո՞ւր ահեղ ատե՛նին՝ զգի՞նս ա-
րեա՞մն քո՛ մի՛ անտէս անոնէր՝. զի՛
պատկե՛ր Ի՞նչ եմ բարերար ստե՛ղծի՛-
ղիդ՝. օգ՞։

Օ ա՛հա՞ւո՛ր Ի՞նչ դատա՛ստան դատաւո-
րիդ տե՛սի՛. և՛ զարհուրեցա՞մ յի՛նչ ան-
պատրաստ է՛ գիտ զիս՝ ի՛նչ հրամանա՛մ ց-
բոց Թագաւոր յաւի՛տենից՝. օգնեա՞։

Լ՝ ստուածա՞ծի՛ Ի՞նչ անարատ մայր տն
և՛ կոյս ա՞բ՝. բարե՞խօսեա՞մ Ի՞նչ առ որ
գի՛ն քո մի՛նձ ին՝. զի՛ փը՛րկեցէ՛ Ի՞նչ
լ՛զ մեզ ի՛նչ սպառնալեաց գե՛հնայն՝. և՛
սլա՞ղակեցէ՛ Ի՞նչ մեզ զերկնից արքա՛-

յու՛նի, և՛ հանգուցէ՛ Ի՞նչ զհոգիս
մեր նընջեցէ՛ լոցն՝.
օգնեա՞մ և՛

ինձ քո՛

Յանի Վաղարշու Շաբաթ
Հանի:

Երգեցէք որդիք սիւ
Ար նախիմոց իմաս

Խորհուրդն անձառ

Աւրաբացիք սրբուհի

Խորհուրդ մեծ և սքան

Բ. յօր բանն ՚ի հօրէ

Լակից հօր և հոգւոյն

Բ. յօր գաբրիէլ ցըն

Բ. յօր որ յաթոռ փա

Նըսկըզքնական տե

Լնեղանել բընութի

Լ. յ. ՚ի լուսոյ ՚ի հօրէ

Յանձառ փառաց խո

Սարմացեալ ՚ի կու

Ար գերադանցեալ գը

Ար զերկաւոր թագա

Յաւթօղ գրտաւ յօրհ

Նահատակ բարի բի

Յընծայ սցօր եկե

Ար էնն յեռն որդի

Երանել նբ առաքելք

Խմաստութի երկնային

Ար զանձառելի ծած

Լմենա՞ք երօղու

Կանն Բ. ան Բարեկենդանին:

Բանն որ ընդ հօր յէ

Հայր բազում սղորմ

Ծաւ կենցաղոյս հա

Ղարձո զցատուներն

Յամենայն ժամ աղա

Օրծն զէս յորդայ

Վ. ան մեծ աստուծոց

7 Համբառնամ առ քեզ

11 Վ. ան մեծ յոյս ապաշ

15 Ար հայիս քաղցրութի

20 Բ. ան լաւութի՝ Արեւն լիւսեցաւ:

23 Բ. յօր հրեշտակաց

26 Ար զօրէնըս սրբութի

30 Օ. անուն քո քո օրհ

33 Երբեք լաւութի՝ Կե. ան Երբեք

37 աստուծոց Հայրապետին:

41 Օ. արիական մահ սըր

44 Օրհնութի ըզքեզ ան

48 Օրհնաւ մը մը հար

52 Հարցըն մերոց օրհ

55 Երբեք լաւութի՝ Յաննա Երբեք

61 աստուծոց Հայրապետին:

64 Շ. ան հաւատ անգ քրիստոս թա

69 Ար արարեր զօրութի

73 փառաւորեալ անուն

77 Ա. ան մեծ հայր անըս

82 Օրբեք լաւութի՝ Արեւն Վաղարշու:

86 Բ. յօր ընդ անմար

92 Ար պատուիրան ճըշ

96 Հարցըն մերոց մը

98 Հիշեցիր Արեւն Վրեգի Լ. ան

10 աստուծոց:

104 Բ. յօր զուարճացեալ

106 Ար ըզխորհուրդ քո

107 Երբեք հարցըն մե

108 Բ. ան

109 Բ. ան

111 Բ. ան

112 Բ. ան

114 Բ. ան

115 Բ. ան

120 Բ. ան

124 Բ. ան

128 Բ. ան

133 Բ. ան

136 Բ. ան

140 Բ. ան

143 Բ. ան

148 Բ. ան

152 Բ. ան

155 Բ. ան

160 Բ. ան

162 Բ. ան

166 Բ. ան

170 Բ. ան

175 Բ. ան

182 Բ. ան

187 Բ. ան

Կանն

Կանոն Հարութեանի Վարդարու:

աճ	Լ. յօր գորով ՚ի բեթա	192
աճ	Ար վեր օրհնիս յաթ	196
դճ	Լիազաւոր գորով քո	199
բճ	Լնեղն ՚ի հօրէ ծնեալ	200
բկ	Իմաստուն կուսանքն	204
դճ	Ար յաթոռ փառաց	203
դճ	Ս երաճգօղն երկնից	211
բճ	Լ. րծաթ սիրութիւնն	216
դկ	Լ. յօր անձառ լու	219
բճ	Պարգեւատուն ամենե	225
աճ	Հարեաւ քն ՚ի մեռե	229

Կանոն Հարութեան արեւան Բերդ

Հետաւի Վարդարու:

աճ	Լ. յօր յարեաւ ՚ի մե	230
աճ	Լ. աքեցար ՚ի հօրէ	233
բճ	Ի գերեզման քո կան	235
բկ	Վ. յարութեանըդ	237
դճ	Իւղաբեր և սբ կան	239
դկ	Հարեաւ անն ՚ի գեր	242
դճ	Փառաբանակից հօր	243

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ Վարդարու:

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

աճ	Լ. աքեցար ՚ի հօրէ	245
դկ	Լ. րոգեալ կըղզեք	247
դկ	Հաղթական քեզ օրհ	249

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ Վարդարու:

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

աճ	Լ. րոգեցուք երգ նոր	252
աճ	Լ. րոգեցեք ան երգ	254
բճ	Օրհնեցուք լղ ան	257
բկ	Փառաւօն հանդերձ	259
դճ	Օգնական ընդունե	261

Լ. րոգեցեք ան երգ

Օրհնեցուք լղ ան

Հարց Հարութեան:

Ար եկիր ՚ի փրկութի տիե

Ար եկիր ՚ի փրկութի վն

Ար ՚ի յերկնից իջեր ան

Լ. րոգեցուք քեզ քն

Ար յերկնային զնաւո

Փառաւորեմք զքեզ

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Ար եկիր կամաւ հօր

Համբարձաւ անն մեռ

Սեծահաւաք այս խոր

Ար զամենազօր զօրու

Կանոն Հարութեան Գալուստեան:

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Լ. րոգեցուք ան երգ

Լ. յօր երկնայինքն

Լ. րոգեցուք ան երգ

Օգնական ընդունե

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Լ. րոգեցուք ան երգ

Օգնական ընդունե

Օգնական ընդունե

Օգնական ընդունե

Ար լղ լղ յանձառ լղ

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Լ. աքեցար ՚ի հօրէ

Ար ՚ի լերինն այլակեր

Ճառագայթ փառաց

Լ. յօր օր էն ՚ի յեր

Աւարտ

Աւրախ լեր սբ եկեղե
 Ս Էրախիմիան Լուսաւածեհի
 Լ. յօր Ժողովեալ սրբ
 Լ. յօր զանճառելի ծը
 Լ. բեւեբ գերարիկն և
 Լ. յօր հրաշափառ
 Կանոն Լաւախաբայ Սրբոյ Խաչէ
 Ի վերայ վեհի հաւատոյ
 Որ զանարատ բազուկս
 Օգրութի սբ Խաչի
 Խաչն կենարար որ
 Աւրախ լեր սբ եկեղե
 Լաւախութի կառք
 Լաւախական սբ զեաջն
 Որ ծագեցեր մեզ լոյս
 Լըշանաւ ամենաշաղթ
 Հրաշակերտ և զօրեղ
 Որ զանային զօրութի
 Որ յերկնային զինու
 Որք զարդարեցին անո
 Զաղթող և սբ հայրա
 Լ. յօր անմեղ սբ ման
 Որ յանեից ստեղծեր
 Լ. յօր սբց հայրապե
 Որ յառաջագոյն սահ
 Լորաստեղծեալ բանն
 Լ. բարձրական բանին հրա
 Լաւախ (Օրհնութեանց Հատորէն Սրբ.
 Ժողովեալ Եւ յիշատակ
 Զամենայն Ժամ օրհ
 (Օրհնեւ ըզբեղ արծ
 Եւ յօրհն մեղ քրիստոս թա

378
 382
 386
 387
 391
 396
 399
 402
 405
 409
 412
 416
 419
 423
 427
 429
 433
 435
 439
 442
 444
 448
 463
 469
 470
 478
 480
 483
 486

Օրհնական մահ սրբ
 Լ. յօր հրեշտակաց
 Լ. յօր յիշատակ սրբ
 Ի յիշատակ վեպից քոյ
 Հարցա Սրբաբանաց
 Բ. զբեղ արդար և ու
 Սուրբ արծաթ արարիչ
 Լաւախալ և բարե
 (Օրհնեմք ըզբեղ ար
 Որք ըզ տանջանա անո
 Օրհնութի թիւնք
 Զաւաղեալքն յանուն
 Լ. բեղ արծաթ հարցն
 Լաւախ Հանգստեան Հատորէն Լիւթեցեւոյ
 Բեղ վաշեի ան օրհ
 Չեռւբ քո արարին
 Հրեշտակային ձայնիւ
 Բեղ վաշեի ան օրհ
 Ի ձայն մեծի զուարթ
 Լոյս ի լուսոյ զմեղ լու
 Բանդի զբեղ օրհնեւ
 Հայր անրակիզքն բարե
 Հարցա Հանգստեան
 (Օրհնեալ ես դու քո
 Գոհաբանեմք ըզբեղ
 Որ Թագաւորդ ես Թա
 Լ. բարիչ և մարդասէր
 (Օրհնեմք ըզբեղ հայր
 Բանդ ան սր ի ծոց
 Որ փառօք հր հան
 Զաւաղեմք ան և
 Լաւախ անեղ անժամանակ

488
 490
 493
 495
 498
 500
 503
 505
 508
 510
 512
 515
 518
 520
 522
 524
 526
 528
 530
 532
 534
 535
 537
 538
 541
 544
 545
 549
 552

Յիշատակարան Տպագրող :

նորհօք և ողորմութիւն ամենազօրին Մատուցող և օժանդակութիւն Մտաւորականաց աղօթիւք սքեյն Ղրիգորի մեծի Պարթևի Հայաստանայ

նեայց Լուսաւորչի՝ յաւարտ եհաս տպագրութիւն երաժշտական հոգեշնորհ նք Տառիս Դարակնոցի՝ ընդ հովանեաւ լուսահիմն և երկնահանգէտ Մարտապետան գերագահ Սայր Մթողոյ սքեյ Կաթողիկէ ԼՂմիածնի Յամի տուն 1835 և հայոց Խմ ճգ . որ վն և անլուելի գոհաբանութիւն վերամաւորացի փառք և երկրպագութիւն ՚ի գլուխ պսակողին զայս գործ տպագրութեանն յայց Տերուն և մի Մտուածուէն այժմ և յանդրաւ յաւիտեան :

Մի՛ գործ վայելէք զհոգեշունչ երգարանս փառատրութիւն ամենայն Մտան Մարտողին երկնի և երկրի՝ յիշեմք յարժանաւոր մաղթանս ձեր զվերահաստատողն Տպարանիս պարագայիւքն հանդերձ՝ զվեհափառ Մպետ սրբօրոյն Մղեքսանդրի Մեմացոյ՝ զՍրբազնակատար Սթերորդ Յովհաննէս կարբեցի զարժաննտիր Կաթողիկոսն Խմ Հայոց . որ յետ վճարելոյն զմեծ մասն պարտուց նք Մթողոյս՝ հոգ կալաւ մեծաջան աշխատութիւն և վն շինութեան և պայծառութիւն Սորին . որ ահա իբրեւ զեւր առաջին նախախայծ պտուղ զոյն Լրգարան ՚ի լոյս ընծայեաց վերստին տպագրութիւն վայել Վազարդ Լիկեղեցոյ Հայաստանայց և ուխտի մանկանց Սորին :

Յիշեմք զնուիրողն ծախուց տպագրութեան . զկարբեցի տէր մարութեանց Մպետ Յովսէփ Սրբազան Միք Լպիսկոպոսի փեսայ Սահակն . և զքոյր նորա եղբարեթ հանգուցեալն ՚ի քն . և զմայր նորա Հռիփսիմէն . և խնդրեմք վն նոցա ողորմութիւն Մմենաբաւականին Մտուցող :

Մի՛ գործ յիշեմք զվերկացու և զսրբագրիչն Տպարանիս զՅովհաննէս վարդապետն յօհաննիսեան ԼՂմիածնեցի . որ բաց ՚ի հիւրընկալական պաշտօնէն իւրմէ անխոնջ ջանիւք աշխատելու . և ՚ի լուսն էած զոյն :

Յիշեմք և զաշխատաւորն Տպարանիս՝ զառաջին և զերկրորդ վարպետն զ12 կլաս Մտիճանաւոր պարոն Վեորգէն Մարտապետն . և զՍրբապետն յոյն յակոբեան . զգրաւոր Յովհաննէսն Խմ մկրտչն և զՂրիգորն Ժամհարեան . զմրազարկ Կարապետն գրիգորեան . և զապիշ Մեմիսն յօհաննիսեան և զ( ) :

հանն բալտանեան : Լու յիշողքդ յիշեալ լիջք յՄտուցող ամէնակալն . որ է օրհնեալ ՚ի բնաւից արարածոց ընդ Խմ յաւիտեան :

Ս. Լ. Բ.

